LEXICON SERBICO-GERMANICO-LATINUM

Vuk Stefanović Karadžić

TAYLOR
INSTITUTION
LIBRARY

ST. GILES · OXFORD

Vet. PG1377.1818.K1

Digitized by Google

TAYLOR
INSTITUTION
LIBRARY

ST. GILES · OXFORD
Vet PG1377.1818.K1

Digitized by Google

TAYLOR
INSTITUTION
LIBRARY

ST. GILES · OXFORD

Vet PG1377.1818.K1

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

СРПСКИ РЈЕЧНИК,

истолкован

њемачким и латинским ријечма.

скупио га и на свијет издао

ВУК СТЕФАНОВИЋ.

[= Vuk Stephanovich Karajich.]

Wolf Stephansohn's

Serbisch = Deutsch = Lateinisches Wörterbuch.

Lupi Stephani F.

Lexicon Serbico-Germanico-Latinum.

У Бечу (Wien, Viennae),

gedruckt bei den P. P. Armeniern.

1818.

Digitized by Google

Digitized by Google

ПРЕДГОВОР.

Већ има близу иљада година како Срби имају своја слова и писмо, а до данас још ни у каквој књизи немају правога свог језика! Док су Срби имали своје краљеве и цареве, да се у оно доба овако млого писало, као што се данас пише по ришћанским државама, јамачно би они почели још онда својим језиком писати; али се онда може бити још мање писало, него што се данас пише по Турским државама; зато се није требало ни старати да сви људи разумију оно што се пише; а неколико људи могли су ласно писати којекако. Остасше дипломе од наши краљева и од царева, и други рукописи од они времена свједоче, да је народ Српски прије пет стотина година говорио као и данас што говори (осим ђекоји Турски, и други туђи ријечи), него да су писари у писању мијешали народни језик с црквеним језиком, као и данас што се ради. Н. п. у Душановим законима (из половине 14-те стотине година), што су наштампани у историји Раићевој, стоји: „И ако се наће полуверацЪ да узме „Хрїстїанку: акое крадомЪ, дасе има покрстити у Хрїстїанство: аколисе не „покрсти: да мусе узме жена и деца и васЪ домЪ, и онЪ дасе заточитЪ. — „да то село платитЪ що бы онЪ платїо, коне то пожегао — Книге Царске „коесе находе и коесе износетЪ предЪ судїю, да имаютЪ судїе смотра„ти, а кои пресуждуе первый уставЪ Царски, штое записалЪ светли Цар „кому, оне Книге кое повтораютЪ уставЪ первый, да и узму судїе и прине„су предЪ Цара — да ихЪ закунетЪ, и кадесе закуну — Пїаницe коисе „сытаютЪ, и нападну где на кога, и кои кога посече, или окервавы, „а не до самерти, таковому пїаници да се око извади, и рука да му се „отсеченЪ, аколи кога пїанЪ издеретЪ, или кому папуче скине, или „скине кому капу или що узметЪ" и т. д. Раић каже, да се ови закони налазе у старом рукопису у архиви племените ГГ. Петра и Саве от Текелија, и да су оданде од слова до слова исписани и наштампани; но ја би опет рекао, да су ђекоје ријечи поправљене по данашњему Славенском језику, н. п. отецЪ, святи, первый, церковь, самерти, терговацЪ, сотворити, возвратити, во (градЪ), со (изволенїемЪ), ко (домомЪ) и т. д. ово би по старом рукопису морало бити отацЪ (као полуверацЪ, парацЪ, и т. д.), свети (као што и овђе има ђешто), првый (или први), црковь, самрти, трговацЪ, сатворити, вазвратити, ва, са, ка (као што и овђе има ђешто); или може бити да су и титле и мали јерови (ь) преварили онога, који је исписивао. Али баш да речемо, да је и у првоме рукопису овако исто, као што је наштампано у Раићевој историји и овђе, опет је јасан знак,

да је народ Српски прије 500 година говорио као и данас што говори, а и писари да су и онда писали као и данас што пишу. — Тако стоји у диплом̓и кнеза Лазара, што је дата намастиру Раваници (оној у Ресави) 1381-ве године: „и мега (на другом мјесту стоји мѣга и мећа и мѣћа) „гдѣ истече блато изъ мораве и упада у мораву. И отъ мораве посредъ поля „до велике тополе. — Жїцомъ до великаго пута — на кленовачку вршин„у посрѣдъ рашкога ключа. — Сашкимъ путемъ на шливу. — Потомъ „путемъ на дѣлъ. — На гомилу на дѣо. Путемъ деонимъ. — Отъ кру„шке великомъ равниномъ. — и съ заменою. — И нанагюрь свете петке „на дунаву" и т. д. А почетак је ове дипломе: „Іже отъ несущїихъ вьса вь „бытыє прїивѣдьи видимааже и невидимаа" и тако даље, Славенски, да га ни један прост Србљин не може разумјети. На печату стоји: благоверни кнѕъ, а на потпису благовѣрныи кнезь и т. д. — Ето тако су (од прилике) писане и остале све дипломе (старије и млађе од ове), што се налазе којеђе. — Сад још неколике врсте из Српске историје Ђорђија II. Бранковића, пошљедњега деспота Српскога, који је умръо прије сто и неколико година (1711), из књиге треће, страна 89 (по): „Пьрви немания православно кьрщение тридесетолетанъ васприемъ на се„бе ва Рашску Епискупию и ва цьрковъ светихъ апостолъ кьрщаетсе пьр„ви немана именемъ Стефанъ, ва томже кьрщению единокупно и самодьр„жавну областъ васприемъ и окрстъ дьржави своеи воевати зачениу ему „многие дьржави себе присвоивъ дондеже Исака комнена цара константи„нополскаго на свое самирително хотение привлещи вазможму бистъ, са„мирениеже между ими биваетъ винною сею, яко Гречаски царъ ваздастъ „свою дащерь ва супружницу Стефану пьрвому Деспоту Сину неманину „пьрвому, рекшаго светаго Сумеона Егоже гречаски Царъ ва глаголани и ва „писани великимъ Жупаномь именоваше, якоже отомь и вишe ва писани на„шемь васпоминаниемь изобразихомь, и по светомь ему преставлению ва „светую отъ нѣго сатворенную обител Студенички Монастиръ положенъ „бисть, и Деже и синъ его Стефанъ пьрви Деспотъ и пьрви венчани кралъ „рекоми, са синомъ своимъ Радославомь, внукомже светаго Сумеона ва Ра„цехъ своихъ погребени Суть*)." — По овоме би сад могао рећи сваки човек, који не зна историје нашега језика и писања, да су овако Срблви говорили прије сто година; као што мисли Енгел, да се у Карловцима врло добро Славенски мора говорити, зашто је Рајић онђе рођен, а онако добро пише Славенски; и да је Сремачки језик ближи к Росијскоме, него к Дубровачкоме**); и као што смо до сад сви мислили, да је Бранковић онако писао, као што Рајић у својој историји на много мјеста наводи његове ријечи, и каже: „Сице пишетъ Бранковичь", или „Сїя суть словеса Бранко-

*) Ја сам ово исписао из Бранковићева рукописа, који се сад налази у Карловцима у митрополитској библиотеци; и овђе је управо онако наштампано, осим велико я (које у Бранковићеву рукопису стоји и у почетку и на крају), ук, от, и ω, што није имала овдашња штампарија, него је мјесто њи метнуто у, отъ, я, о.

**) Engel's Geschichte des K. Ungern und seiner Nebenländer III., 147 und 154.

сна"; а нијесмо знали, да је Раић Бранковићев језик поправно по својој граматици!

Тек 1783-ће године први је Доситеј Обрадовић казао, да треба писати Српским језиком као што народ говори, и сам је почео, колико је знао, тако писати. За њим су пошли многи учени Србљи, и за ово 35 година написали различне (тобоже Српске) књиге; али (за превелико чудо!) до данас још немамо ни једне књиге да је управо написана по Српској граматици, као што народ говори! Ни једном списатељу није пало на ум, да барем за себе постави «какваго ђ правила у језику, и њи да се држи, него је писао сваки по својој вољи (како му се кад навр пера десило), тако, као да наш језик (осим свију језика на овом свијету) никакви правила нема! Ово је од учени Србаља први опазио Г. архимандрит Кенгелац, као што каже у предговору својега јестествословија: „Вси народи, и сами язычницы книги своя по граммати́йскимЪ правиламЪ списаша, у насЪ по правиламЪ бабы Смиляны пишутся." Истину овије ријечи Г. Кенгелца посвједочиће све Српске досадашње књиге.

Два су велика узрока овој несрећи нашега језика, и овоме (прије нечувеном на овом свијету) покору нашему: прво, што су наши списатељи све самоуци у Српском језику: зашто ми немамо још ни Букварa Српскога, а камо ли што више. Ако се наш списатељ родио у варошu, он већ није ни чуо правога и чистога Српског језика; ако ли се родио у селу, он је у ђетињству дошао у варош, и онђе за 10 — 15 година учећи науке на туђим језицима, мора заборавити и мислити Српски (зашто сви народи не почињу с једне стране мислити о стварма; и отуд је постала она разлика између језика, што се зове својство језика). Кад који тако прође кроз све школе, онда постане Српски списатељ (који оће); ђекоји узму Славенску граматику Г. Мразовића, те је прочитају: да по њој Српски пишу; а ђекоји не траже ни ње, него одма по Њемачкој и по Латинској граматици почну Српски писати, и не сумњајући да они могу не знати свога језика. Но ово је барем несрећа, на коју се туже и остали Славенски народи (сви, осим Руса), који на свом језику немају школа ни наука: али је друго само наше, и са свим ново на овоме свијету, т. ј. што ми имамо два језика, па оћемо и трећи да начинимо. Понајвише наши књижевника и веће господе Српске по Маџарској кажу, да је Славенски језик (што имамо данас на њему библију и остале црквене књиге) прави Српски језик, а овај, што њим говори народ (и они), да је само свињарски и говедарски језик, и да је покварен од првога. А како треба данас писати за Србље, ни они сви нијесу сложни, него су се подијелили на двије стране: једни кажу да треба писати управо Славенски, а народни језик оставити са свим, као покварен, свињарски и говедарски језик (ово барем није тако ново, зашто је било људи, који су по Талијанској и по осталој Европи прије неколике стотине година овако мислили и говорили о Талијанскоме, Француском, Шпањолском, Англијском и о Њемачком језику, према Латинскога); а други (којије највише има) кажу, да не треба управо ни Славенски ни Српски, него да народни језик треба поправљати, и писати мјешовито између обадва језика, да се приближава к Славенскоме и да се гради књижевни језик, да се Славенски језик опет поврати у народ и

оживи. Први имају врло мало списатеља (зашто слабо ко зна Славенски језик тако, да може књиге писати; а ни рјечника онаковога ни граматике још нема, као што би требало, и из који би човек могао Славенски језик тако научити, да може књиге писати), а други имају силу Божју, који једнако поправљају језик Српски (а кашто и Славенски, кад не знаду ни како је Српски ни Славенски, н. п. мназ мјесто млаз; месѣц и мѣсѣц, мјесто мѣсяцъ; опомѣнутисе, смѣтати, окервавити, срђа и т. д.), к Славенском приближавају и граде књижевни језик (зашто они мисле, да су књижевни језици осталије народа начињени, а не могу да разумију, да су сви народи почели писати оним језиком, као што говоре орачи и копачи, свињари и говедари, па кад се почело љепше мислити, онда су и језици љепши постали). — А како то они чине? Сваки по својој вољи и по своме вкусу. Никаквим језиком на овом свијету није тако ласно писати, као овим њиовим: код њи не треба знати никакве граматике (ни Српске ни Славенске), него зарежи перо па пиши по своме вкусу, како ти кад из пера истече: што не знаш Српски, метни Славенски; што не знаш Славенски, метни Српски; а што не знаш ни Српски ни Славенски, метни како ти драго (што ти прије на ум падне): ђе се из два језика (и из треће главе) по својој вољи трећи гради, ту се не може погријешити; само да није чисто као што народ говори, а остало све може поднијети. Сад се не треба чудити, зашто се у нас књиге пишу „по правиламъ бабы Смиляны”, и како се у Српским књигама може наћи: пастыревъ, пастыровъ, пастырей, пастыра; момака, момковъ; оваго моега; у Босной, уБачки; постелїй, дѣвїй; творятъ, творе, твору; пужати, успужати; люблѣтьи, обзиретьисе, успавленъ, успавлѣнъ, вребляше; любу, молу, говору, красусе; присеби и при честныхъ мыслей; изъ между нима; утверди любовь между васъ; у свимъ его дїалектми; три, четыри кораковъ; за моћи, за чути, за учити, за слушати; дали донети, чинили су доћи; корчмарица, крчмарица; терпѣ, трпье; овде, овдѣ, овдїе; свѣща, свѣтьа, светьа; ньима, нїйма, нїима, нима; ньой, нїой, ной; свїю, свїюхъ, всѣхъ; вѣщацъ, вѣштацъ, вѣштецъ; пасче, пащче, паще; жепъ, джепъ, дчепъ, чебъ; месецъ, месѣцъ, мѣсяцъ, мѣсѣцъ; трепавице ньене, повѣсть ея; отъ нее, около нѣ, безъ нье и т. д.

Од почетка Доситејева једнако се налази паметни људи, који желе да се управо пише Српски (као што народ говори), и пишу колико који зна и може. Који човек не зна ни за какву граматику, нити за какав други језик осим свога, он може писати и без своје граматике; и управо онако као што треба: зашто му не може пасти на ум да пише друкчије, него онако као што се говори; тако је, н. п. могао Омир спјевати Илијаду и Одисеју не знајући ни писати, као и наши старци и слијепци што су спјевали толику силу пјесама. Али људи који су што учили, и знаду да језик има некаква правила, они већ не могу писати без граматике (већ ако да је који сам граматик): зашто би (као учени људи) све ради да пишу боље него што се говори, па зато језик по својој памети поправљају, а управо кваре и грде: тако, н. п. учен Србљин пи-

штиа мисли: кад се каже ору, црпу, режу, мету, гребу, треба казати и твору, трпу, тражу, прату, љубу; кад се каже пужем, мећем, обрћем, треба казати и пужати, мећати, обрћати; кад се каже удављен, треба казати и успављен; кад се каже требљаше, треба казати и вребљаше; кад се од Славенскога зовутъ, Српски каже зову, треба и од живутъ казати живу; кад се (у Славенском језику) ка́же двровъ, треба казати и пастыровъ; кад се каже ћуд ћуди, и јарад јаради, треба казати и смрад смради, гад гади; кад се каже јак јачи, треба казати и висок височи; кад се каже међу њима, треба казати и између њима; кад не треба казати млого, него много, онда не треба казати ни млаз, него мназ; кад не ваља казати наместити, него намјестити, онда не ваља казати ни сметати, него смјетати и т. д. Из овога се види, да је и онима, који су ради, тешко Српски писати књиге без рјечника и без граматике. Ову су потребу познали већ одавно млоги наши списатељи, као што су ђекоји и спомињали у својим књигама.

Ја сам из љубави к Српскоме језику, и из жеље да би му се што брже помогло, прије неколике године написао и издао на свијет Писменицу Српскога језика, само као мали углед како Србљи склањају имена и спрежу глаголе. Она је изишла онакова, као што је онда од мене могла изићи прва Српска граматика. Који су сумњали да што не знаду, могли су се чему и из ње поучити; а који мисле да све знаду, они ће се подерати онакови какви су, макар им ко написао сто најбољи граматика. Из који сам узрока издао ону прву Српску граматику, из оније исти ево издајем и овај први Српски рјечник (и другу граматику).

Ја могу слободно казати за ове ријечи, што су овђе скупљене, да су све у народу познате, и да се овако изговарају као што су овђе записане; а у народу је остало још млого ријечи, које ја, или нијесам никад ни чуо, или ми нијесу сад могле пасти на ум. Може бити да ће се и у овој књизи наћи ријечи у описивању обичаја и други ријечи, којије нема на своме мјесту. Од како се ова књига почела штампати, и мени је ево неколико ријечи на ново пало на ум, које ево овђе додајем:

Ва̑рмеђа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) in der ungrischen Statistik die Gespannschaft (жупанија), comitatus.
Вармѐђа̑ш, m. Comitats-Herr, tabulae comitatus assessor etc.
Ва̑рмеђски̑ (вармеђки), ка, ко, Comitats-, comitatus, comitatensis.
Вјѐверичић, m. vide јеверичић.
Вјѐверичица, f. dim. v. вјеверица.
Вјѐверичји̑, чја, чје, vide јеверичји.
Дереглија, f. das Boot, linter.
Ду̏ба, f. Art Schiffe, die zur See und auf Flüßen zu gebrauchen, navigii genus.
Ђечѐрмица, f. dim. v. ђечерма.
Жи̏ц! } interj. von einer Art Schlagens, interjectio de modo percellendi.
Жицкац! }
Жмира, m. (Рес. и Срем.) vide жмиро.
Жми́ро, m. (Крц.) der Blinzler, connivens.
Зла̑тни̑ праг, m. die Stadt Prag in Böhmen, Praga. Србљи приповиједају, да Турци још једном морају проћи Беч, и доћи до Златнога прага, да им онђе коњи позобљу зоб, што им је оставио свети Јован; па ће и потом оданде и жене с преслицама гонити натраг.
И́скање, n. (у Сријему) vide бискање.
Искати, иштем, vide бискати.
Испо̀клањати, ам, v. pf. nach einander verschenken, edono.
Испрѐплетати, лећем, v. pf. nach einander überflechten, perplecto aliud ex alio.
Исто̀ветни̑, на, но, wahrhaft, leibhaft, verissimus: исти истоветни.

Ко̏је, theils, aliud, partim: које ја, које ти; које тамо, које амо; које отуд, које одовуд.
Којегдѐ, (Рес.)
Којегди, (Срем.)
Којегђѐ, } (Ерц.)
Којеђѐ, }
} hie und da, passim.
Којекако, irgend wie, utcumque.
Којеко̀, којекога, irgend wer, unus alterve.
Којеку̑да̂, irgendwohin, aliquo.
Којеку̑де, Intercalare des Cerni Georg, vox solita intercalari a Georgio.
Кра̂дом, heimlich, furtim.
Љѐ, gewiß, sane (von гле?).
Ма̂, m. узео ма, hat seinen Kopf aufgesetzt, gehorcht nicht mehr, cepit impetum (zu ма, impetus).
Ми̏тровскӣ, ка, ко, н. п. мјесец, Demeters, Demetrii mensis (Octob.)
На̀пабирчити, им, v. pf. nachlesen, spicilegium facio.
На̀паљетковати, кујем, vide напабирчити.
Не̏колицина (људи), einige Leute, aliquot homines.
Ну̑рија, f. der Sprengel des Popen, die Pfarre, parochia.
Околнӣ, на, но, umliegend, adjacens, vicinus.
Очѐње, n. vide очимљење.
Очимити, им, v. impf. Vater nennen, patrem appello.
Очимље̑ње, n. das Vaternennen, patris appellatio.
Очити, им, vide очимити.
Па̑р, m. у овај пар, itzt, für dieses Mal, nunc.
Повла́чење, n. das Umherziehen, distractio.
По̏родица, f. die (lebende) Familie, gens:
„Поздрави ми старца Варићака:
„Нек' поведе своју породицу,
„Породицу Варићаковиће —
Солу̑н, m. Thessalonich, Thessalonica. Приповиједасе, како је некакав казивао, како су у Солуну јевтине чакшире; а други му рекао: То може бити, али до Солуна сто сомуна, а од Солуна сто сомуна (треба). —
Студѐница, f. 1) ријека у Србији (близу Новог пазара). 2) намастир (који се зове и Студеничка Лавра) код те ријеке. Студѐничанин, калуђер из Студенице. Студѐничкӣ, ка, ко, von Студеница.
Такођер, gleichfalls, itidem, item. cf. тако.
Ту̑пнути, нем, v. pf. stampfen, pulso.
Ука̀љати, ам, v. pf. (mit Koth) beschmutzen, luto maculo.

Ако и нијесу у овој књизи скупљене све Српске ријечи, али је постављен темељ да се скупе (колико је могуће у живом језику). Сад сваки зна, ђе ће коју ријеч тражити, и ако је не нађе, виђеће да је̏ нема, и може је ђе записати и оставити; и тако се сад сто пута лакше могу покупити остале ријечи, што су остале по народу, него што би се на ново почѐло и ове скупиле.

Што се тиче овђе Њемачкога и Латинског језика, о том сам радио са Г. Копитаром, ћ. к. дворским библиотекаром; али опет ако се ђе нађе, да су које ријечи рђаво преведене, томе сам ја крив, што му нијесам знао право значење казати, а не он, што га није знао Њемачки или Латински истолковати. Може бити да ће многима од наши учени Србаља пасти на ум код ђекоји ријечи краће и Српскима наличније ријечи Њемачке и Латинске, него што смо и ми овђе метнули; такове ријечи треба забиљежити, као и оне, које се не нађу овђе. Али опет не треба сваки да мисли, да су оно све погрјешке, ђе он не разумије Њемачкога, или Латинскога, или Српскога језика.

У рјечнику треба да се истолкује и опише што се боље може све, што народ о ријечи којој мисли и приповиједа: зато сам код ђекоји ријечи описао, што се краће могло, ђекоје народне обичаје, и додао приповијетке (и овђе може бити да је ђешто изостало, али додато и измишљено није заиста ништа). О овоме сам особито увјерен да ће бити мило свакоме правом Србљину: зашто су ме већ од неколике године молили ђекоји од учени и знаменити Србаља, да почне̑м описивати народне

Српске обичаје и приповијетке. — Народ наш има свакојаки приповијетки тако млого, као и пјесама, и могу се раздијелити на женске и на мушке, као и пјесме. Мушке су приповијетке понајвише смијешне и шаљиве, и тако су измишљене, као да би човек рекао да су истините; а женске су дугачке и пуне су чудеса којекакви (о царским кћерима и о баљпцама). Али ће ми слабо ко вјеровати и разумјети, како је приповијетке тешко писати! Ја сам се овђе, око ови ђекоји мали, толико мучио, да би наши ђекоји списатељи могли готово читав роман написати, или све идиле Геснерове на Српски превести.

Ја сам увјерен да ће овај мој труд и посао бити мио свима нашим, списатељима и књижевницима, који љубе свој народни језик, и поштују га као највеће благо народно, и желе му срећу и напредак; а онима ја нијесам ни желео угодити, који Српски говоре, а Српски језик кобе, и кажу да он није никакав језик, него да је покварен, свињарски и говедарски језик.

Овђе ће бити највећа вика на ортографију; али се надам да ће и утом бити с моје стране сви наши књижевници, који управо знаду што је језик, и што је писмо; и виђеће да се Српски језик друкчије не може писати, онако као што треба. Млоги, који не знаду што је језик, што ли је писмо, што ли је граматика, мисле и говоре, да Српски језик треба писати Славенском ортографијом; а Срблъи су виђели прије 500 година да то није могуће (зато су начинили ћ и џ, којије ни данас нема у Славенским књигама); а ћети оно што није могуће, не показује ли премало соли у глави (као што вели Г. Сава Мркаљ)? Ево из овије узрока није могуће Српски језик писати по Славенској ортографији:

1) У Српском језику има гласова, којије Славенски језик нема; а како има гласове, мора имати и слова за њи: а) ђ, н. п. смуђ, риђ, рђа, пређа, грађа, međa, дође, прође и т. д. б) ћ, н. п. broћ, поћ, срећа, врећа, пећи, стрићи, ножић, поповић, царевић и т. д. (може ко рећи, да се оваковe ријечи могу писати са дь и ть, н. п. смудь, рдьа, предьа; нотьь, петьи, ножитьь и т. д.; истина да тако млоги пишу, али ни то није по Славиској ортографији! Ко ће наћи у Славенском језику ь пред самогласним словом да умекшава полугласна слова?). в) џ, н. п. увјеџбати. г) у Славенском језику има сливено ја, је, ју, а Срблъима треба и јо (да не спомињем ји), н. п. јошпе, јова, јововина, јој, мојој, судијом и т. д.

2) Тако исто има у Славенском језику гласова, којије Српски језик нема; а кад нема гласова, не требају му ни слова: а) ω ми друкчије не можемо изговорити, него као о, а Пољаци и Крањци имају друкчији глас за ω, и зато сваки зна без икакве науке, ђе га треба писати. Ни Руси немају гласа за ω (као ни ми), зато га нијесу ни узели међу своја слова. б) ы, ово треба Пољацима и Русима, као и Нијемцима, Маџарима и Турцима; а ми мјесто њега имамо и, н. п. син, бик, риба, добити, миш, корито и т. д. зато ни најученији наши не знаду без велике муке и без труда ђе га треба писати (н. п. Раић је провео сав свој вијек чатећи и пишући Славенски и Росијски, па се у његовим књигама опет налази доста погрјешака против ы; мислим да и није нужно овђе писати, зашто и сваки може тражити у историји Раићевој;

ако ли ко не узвјерује, а не буде кадар наћи, ласно ће му се показати). в) х, Србљи немају ни у каквој ријечи, а остали Славенски народи имају (те како); Србљин, н. п. не каже хлад, снаха, ходити, орах, оврхао; него лад, снаа, одити, ора, овръао и т. д.

3) Ђекоје ријечи зато не можемо писати по Славенској ортографији, зашто ће у нас друго значити, или ће се друкчије чатити, него што се говори: а) прилагателна имена у имен. множ. пишу се у Славенском језику са ïи, н. п. мудрïи, славнïи, любезнïи, милïи и т. д. а то је у Српском језику сравнителни степен! — б) престен, пут, радост, пет, господ, лабуд и остале многе овакове ријечи пишу се у Славенском језику са ь, и изговара се н као њ, т као ћ, а д као ђ, н. п. госпођ, престењ, пућ, радоћ и т. д. Руси имају право што овакове ријечи пишу са ь, зашто и тако изговарају, и у род. имају а, лебедь, лебедя; голубь, голубя; царь, царя; князь, князя; день, дня; зять, зятя и т. д.: а ми кажемо лабуд, лабуда; голуб, голуба; цар, цара, кнез, кнеза; дан, дана; зет, зета и т. д. Код ђекоји наши списатеља, који не пишу ћ, а држе се Славенске ортографије, кад видимо написано петь, мора се погађати, или треба чатити пет (fünf), или пећ (Der Ofen)! в) ми морамо на ђекојим мјестима ь додавати ђе га нема у Славенском језику: ми говоримо, н. п. коњи, коњем, коњски; учитељи, учитељем, учитељски; на земљи, у пустињи; кољи, кољите; пењи, пењите; жњи, жњите; мељи, мељите; њива, књига, гњида, гљива, земљица, вишњица, пањић и т. д. а по Славенској ортографији то би требало писати (и чатити, као што је написано) кони, конемЂ, конски; учители, учителемЂ, учителски; на земли, у пустыни, коли (овђе би Бачванин помислио да се што говори о колима), колите; жни, жните; нива, книга, глива, землица, вишница и т. д.

4) Ђекоје се ријечи Српске не могу никако ни записати по Славенској ортографији: а) имена која се свршују на ља и ња, у твор. јед. н. п. земљом, сабљом, постељом, путањом, робињом, срдњом, спрдњом и т. д. (ако би ко рекао да пишемо земльом, сабльом, путаньом и т. д. али ни то није по Славенској ортографији, као ни предьа). б) Кад се ђешто у пјесмама изостави е послије ј, н. п.

„Да ј' у момка своја мајка,
„За дан би му гласе чула,
„А за други разабрала,
„А за трећи на гроб дошла;
„Ал' ј' у момка туђа мајка —
„Да ј' у мене, лале Лазо, што ј' у цара благо —
„Оно ј' главом Шиподер војвода —
„Оно ј' тежак бојак без престанка —
„Видиш Луко како ј' у Лозници —
„Док ј' у мене моји капетана и т. д.

в) У Ерцеговачком се наречију говори једнако лијепо, млијеко, гнијездо и т. д. а у пјесмама се, кад затреба, изостави и, па се пјева и казује мл'еко, л'епо, гн'ездо и т. д., н. п.

„Од Космаја гн'језда соколова —
„И Турскијем мл'јеком задојила —
„Л'јепо и је Ђорђе дочекао —
„Л'јепо ти ме бјеше обасјало —

Ко (и како) може оваќове ријечи записати по Славенској ортографији? Може бити да би у Ћирилово вријеме било добро записано са Ѣ, н. п. гнѣздо, лѣпо, млѣко, али се данас то чити љепо, мљеко, гњездо; а Србљи не ће љепо, гњездо, мљеко, него оће лјепо, гнјездо, млјеко. г) грьоце, умрьо*), оврьао, подупрьо, сатрьо, и остале оваќове ријечи.

Из овога свега мислим, да ће сваки паметан човек признати, да се Српски језик Славенском ортографијом не може писати. А кад се Славенска ортографија у Српском језику мора покварити (као што се покварила како је Србљин умочио перо и почео Српски да пише), и Српска остати опет пуна крпежа и натеге; зато мислим да је најпаметније, да ми за Српски језик начинимо ортографију са свим као што треба (да нам могу завидити сви остали народи Европејски). Зато сам ја овђе начинио три нова слова, т. ј. ђ, љ, њ, и узео сам ј. Ниједан паметан човек не може рећи, да нам ова слова не требају, а облик њиов ако се коме не допадне, то је ласно поправити; ни остала слова нијесу из почетка била тако лијепа, као што су данас. Може бити да се ј коме зато не ће допасти, што је Латинско; и то је ништа; ми имамо и више слова једнакије с Латинскима, н. п. а, е, о, к, и т. д. а и Латинска су слова од Грчкије, као и наша. Ја сам у првој граматици Српској био узео наше ї мјесто ј, но будући да је ї код нас било до сад самогласно слово, зато се људи једнако мету, и не могу да се навикну чатити га као ј; а ј не може нико друкчије чатити, него онако као што треба. Да је у Грчком језику било ј, заиста св. Ћирилу не би никад пало на ум, да начини я и ю; но будући да у Грчком језику нигђе нема ја, је, ју, зато је св. Ћирило свезао а, е, у, са ї (ıа, ıе, ıоу), да не би људи чатили иа, ие, иу (као што ђекоји чате у мојој граматици); а и же је са слитном (й) постало скоро у Русији, само му је надметнут онај поетически знак (˘) да се зна да је кратко. — Још може ко рећи да нам треба и һ; истина да у нашим ријечима нигђе не треба, већ ако за смијање (һа! һа! һа!) и за аһ! оһ! иһ!, али због туђи имена и презимена не би сувише било да га имамо (н. п. Haller, Hagedorn, Hamburg, Haag; Руси пишу Галлеръ, Гагедорнъ, Гамбургъ, Гага, а ми за сад можемо, и морамо писати Аллер, Агедорн, Амбург и т. д.), но ја сам га за сад оставио коме другоме нека га гради.

Ево већ прва (и највећа рецензија против овога Српског рјечника изиђе прије од њега. Може бити да се она почела писати још прије двије године, кад је прво објављеније изишло о Српском рјечнику; и зато је од оне стране, што не признаје да народ Српски има свој језик, онако паметна свједочанства на то покупила и саставила (вала Богу! само кад

*) Ђекоји наши списатељи пишу умрео, а у женскоме роду умрла и у средњем умрло!

се они један пут пред свијетом почеше бранити, и о том препирати). Све његове остале рецензије против Српскога рјечника и језика морају се на њој оснивати; зашто она каже: да је данашњи наш црквени језик прави Српски језик од старине; а овај што њим данас говори народ Српски, да је покварен и испогањен, и да се у правоме граматическом смислу не може ни назвати језиком и т. д. Већ није потребно више да ја на ово сад редом одговарам, зашто је одговорио онај, коме је говорио Г. рецензент, него ћу само да речем неколико ријечи о ономе, што управо иде на мене самога:

1) „Да моја граматика не зна никакве благовкусне критике, и да учи све наопако." Који човек жели доказати, да Срби немају другога језика осим Славенскога, не само што по њега свака Српска граматика мора учити наопако, него да како може он би и Србље све у једну врећу стрпао па завезао, или у тикву саћерао па записнуо, да не чује свијет како они говоре, него да се њему све мора вјеровати. — А што се тиче вкуса у језику, ја заиста не завидим његовој естетици. Он нека поправља Српски језик по своме вкусу (као што и остала његова ђекоја браћа раде), а ја ћу да га учим, и да се трудим онако писати, као што је најобичније у народу; да би Добровски у Златном прагу и Линде у Варшави, и други сваки који жели (макар био у Лондону, или у Америци), могли управо дознати из моји књига, како народ Српски говори у данашње вријеме (а то је за Г. рецензента највећа жалост и несрећа, зашто он доказује (и мисли?), да је Српски језик онакови, као што је њему по ћуди, а није га научио да зна управо какав је).

2) „Да се из мога објавленија види, да сам ја рад подигнутоме већ „књижеству Српском простонароднија реченија, без свачега Славенског, „из предјела Јадра, у Турској, да утиснем." Није му злоба дала рећи из Јадра у Србији, него у Турској! а не каже (или ваља да не зна?) да је у Турској и Зета, и Милешева, и Горажде и Скендерија! И да је Српска црква (с језиком Славенским) постала у Турској (онамо, ђе је Немања I. Студеницу зидао, и Душан царовао; ђе је постао и живљео свети Саво Немањић и кнез Лазар, и од куда је Српски патријар Чарнојевић, Арсеније III. „на престолѣ сватаго Саввы сѣдящїй", превео у Њемачку 27000 Српски фамилија и дошао у Сентандрију; и од куда је послије, с Арсенијем IV. „Архїепїскопскїй престолъ пренесенъ въ Сремъ, и въ Карловцѣ поставленъ, идѣже и до нынѣ пребываетъ")! А по овим његовим ријечма требало би мрзити на све, што је из Турске. Или може бити да зато није смијо казати да је Јадар у Србији, да не би паметни људи помислили: та у Србији Српски језик и тражити треба. Тим га људи могу оправдати, али му љубав к роду своме никад опростити не ће (ако је Србљин). Штета што се није потписао, да видимо ђе се он родио, кад сам ја у Турској! (али ја опет, макар се он ђе родио, кривицу његове злобе, и осталога што мени није по ћуди, не би бацио на оно мјесто ђе се он родио, као што он баца на Јадар моју кривицу, што нас двојица имамо различан вкус у Српском језику! Ово су ствари, које показују ђетињу памет и слијепу пакост). — Ја не знам како је он могао разумјети из објавленија, да ће у мом рјечнику бити само Јадрански језик (који он и да познаје, опет не би могао доказати

да је гори, него што Србљи данас говоре на коме другом мјесту)? Ваља да му је злоба чатила и толковала моје објављеније. Ја сам казао да ће у њему бити ријечи, које народ Српски говори, како по Турској, тако и по Њемачкој. Ако сам се ја и родио у Јадру (чега се не стидим, него се тим дичим и поносим), опет могу слободно казати, да сам више Србаља виђео од мога Г. рецензента: ја сам провео године с Бошњацима и с Ерцеговцима (из Пиве, из Дробњака, из Гацка и из Никшића); а провео сам године са Србијанцима од Лознице до Неготина; а (да не рече Г. рецензент да је ово све у Турској) провео сам године и по Њемачкој од Земуна па до Петриње, до Сентандрије и до Ршаве. — Како ли је могао из објављенија разумјети, да у мом рјечнику не ће бити ништа Славенскога?! Ваља да би он по своме естетическом вкусу и по високоме граматическом знању Славенског језика могао писати Српски без свега Славенскога! а остали ће људи сви рећи да је Славенски Бог, вода, небо, жена, мати, сестра, слава, трава, брат, писати, славити, велик, широк и остале оваке Српске ријечи на пљаде! По свој прилици овај Г. рецензент не зна управо ни што је Српски, ни што је Славенски.

3) „Да наопаке Српске граматике и рјечници Славенски језик, на „штету Српске цркве, у пропаст бацају." Из овога би рекао човек, да је Г. рецензент из реда они људи, који све буне и сваће с именом Божјим (а њега ради) почињу, доказујући, да је све оно и Богу мрско, што њима није по вољи. Он сирома мисли, да је Српска црква тако тврда, као што је он вјешт у њезину и у Српском језику. Српска црква нити је основана на Чивутскоме, ни на Грчкоме, ни на Славенском језику, него на Ристовим истинама, које су једнаке у свима језицима. Колико је Еванђелије изгубило од своје светиње што је преведено с Грчкога језика на Славенски, и са Славенскога на Влашки, толико би изгубило и данас да се преведе на Српски. Може бити да ће Г. рецензент с овим рјечником добити у руке и библију Росијску, на простоме и, као што он мисли и говори, поквареноме и нечистоме Росијском језику; па се цар Александр и св. синод не боје да ће Росијска црква пропасти, него се још надају да ће се боље утврдити. — А и том се сваки паметан човек мора чудити, како могу Српске граматике (макар и наопаке биле) и рјечници Славенски језик у пропаст бацити! Ја Славенски језик љубим и поштујем, као и други који му драго Србљин; и зато мислим, да му се у данашње вријеме ни чим боље не може помоћи, него да га подијелимо од Српског језика, и да му дамо ону част и поштење, што му приликује, као и цркви у којој се њим поје и служи; и да му се опет с друге стране не може већа неправда учинити ни дубља пропаст копати, него говорећи и доказујући, да је све једно Српски и Славенски језик, и пишући Српски по Славенској граматици. Кад се у нашим школама каже: ово је језик Српски, а ово је Славенски; ово је граматика Српскога језика, а ово је Славенскога; онда ће се јамачно знати боље обадва језика, него што се данас знаду; и онда не ће смјети сваки по своме вкусу о њима којешта лупати, него ће говорити само људи, који ствар познају и разумију.

Које ова рецензија, које Г. Павле Соларић с његовим позивањем на скупштину, да се гради данашњега Српског језика граматика *), подбунише ме и наћераше да додам сад к овоме рјечнику и једну малу Српску граматику. Ја сам још од лани састављао којешта за другу Српску граматику, и мислио сам мало доцније да је већу издам; а ево ме сад речени догађаји наћераше, те из оне веће ево ову малу скрпи којекако, желећи и гледајући да ми сва стане на један табак. Каква је, и колика је, да је; увјерен сам да ће бити боља од прве; и надам се да ће бити мила Г. Соларићу, и осталим ученим Србљима, који желе (као и он), „да се у дне наше, колико можно бољма, опише и позна све „што се каса нашега језика"; и који би вољели у један пут виђети двије Српске граматике (једну за Србе од Србије к Западу и к Југу, а другу за остале), неголи ни једне. Мислим да ће је Г. Соларић драговољно понијети на учену скупштину међу Карловчане, Будимце, Сомборце и Новосађане, и што се у њој добро нађе, да ако га зато не одбаце, што је од Јадранина из Турске. Ја сам гледао само, да ми се из ње ништа не избаци, а штогођ који више зна, нека додају. А по мога Г. рецензента, и по остале, који мисле као и он, она ће учинити наопако, као и прва (и може бити још наопачније).

Ђекоји наши мисле и говоре, да рјечник треба читаво друштво да пише, а не један човек; но то мисле понајвише они људи, који нити знаду што је друштво, ни што је језик, ни што је рјечник, ни како се он пише. Ми видимо данас у Европи, да су најбољи они рјечници, које су писали једини људи, н. п. Њемачки Аделунгов, Пољски Линдов, Латински Шеллеров, Англијски Јонсонов и т. д. А на оне, што су писала друштва, познато је да се једнако списатељи Талијански и Францускн туже и буне, и да и сваки дан поправљају. Доста пута у друштву луд локвари, што паметан начини; а доста пута и паметан на име друштва онаково што напише, што под својим именом не би нипошто издао.

Ја сам се око ове књиге намучио, што може бити до данас нико ни око какве није: зашто осим труда, који сам подносио ријечи купећи и у ред доводећи, морао сам се старати како ћу књигу на свијет издати, и како ћу међу тим живљети. А при данашњему стању нашега књижества и језика, било је људи, који су жељели и трудили се, да овај Српски рјечник никад не изиђе на свијет; и да би се та њихова жеља испунила, то су они прорицали, и о том друге увјеравали; но вала Богу! ево нас већ на обали. — Осим господе пренумеранта (којије, према цијени књиге и садашњему времену, има доста на моју и Српскога језика радост) *), ево ово су особити добротвори овога рјечника:

---

*) Римляни славенствовавшїи, страна 57.

*) На ову књигу има пренумеранта и из онакови мјеста, од куда до данас још није било готово ни на какву Српску књигу, н. п. из Одеса, из Ерцеговине (на страни 153 сумњао сам да није пуст намастир Дужи, а сад имам из њега и пренумеранта), из Далматински и из Србијански намастира, и из млоги други

I. Г. ТЕОДОР ДЕМЕТЕР ТИРКА са својом госпођом МАРИЈОМ од рода ДЕМЕЛИЋА, и с њезином матером госпођом АНКОМ. Без њи се сва књига за сад (а може бити никад) не би могла ни почети (штампати) ни свршити. Има у народу нашему богатији људи од Тирке, који по каванама и за постављеним столовима тако уздишу кад се што о народу говори, да би човек рекао и крви би испод грла дали за народ и за његову срећу и славу: али да им дође народ у кућу, па да заиште, не пет љада форинти (колико је дао Тирка на Српски рјечник), него пет љада новчића, одма би се згрозили као да је смрт дошла преда њи, и почели би се тужити на зла времена и на рђаве пазаре, и драговољно би се отресли од свога народа, само да ништа не иште и да им се прије кине с очију.

II. Племенити Г. САВА от ТЮКЮЛИ, краљ. совјетник и златне мамузе кавалер и пр., који је у помоћ Српскоме рјечнику поклонио пет стотина форинти. Он свачим свједочи, да је вриједан бити списатељем начертанија њекојего Арађанина, и Римљана у Шпаниј.

III. Њ. превосходителство, високопреосв. и високодост. Г. СТЕВАН СТРАТИМИРОВИЋ Кулпински, православни архиепископ Карловачки, и митрополит свега народа Српскога и Влашкога у ћ. к. државама, импер. Аустријског ордена Леополдова великога крста кавалер, Њ. ћ. к. и А. величества дијествителни тајни совјетник, и ученога друштва у Гетинги член; који је у помоћ Српскоме рјечнику поклонио триста форинти.

мјеста; а из Црне горе! — Кад су Црногорци послали своје пренумеранте Г. Соларићу (да и он мени пошље), онда су ме прекорили (те јако!), што и међу њима нијесам кога назначио да купи пренумеранте на ову књигу, говорећи: Да сам ударио те тражим Србаља по свијем угловима Европе, а њи у Црној гори да сам заборавио. — Колико ми је овај њихов укор био мио и драг (из млого узрока), но опет ми је мало на жао учинио, и до данас им још нијесам одговорио на њега. Какогођ што ми је онда лежао на срцу и у памети мој Јадар, ђе сам се родио и узрастао, и на који сам из Шиштатовца сваки дан по неколико пута уздишући погледао; и Сријем, ђе сам оно објавленије писао; тако ми је исто лежала на срцу и у памети и Црна гора, за коју сам још од ђетињства мога чуо, и разумијо, да у њој још од Лазареви времена једнако траје Српска влада и царовање, и коју би и данас вољео сто пута виђети, него Јадар, или и какво друго мјесто на свијету; али зато у њој нијесам ни кога назначио да купи пренумеранте, што нијесам имао никога позната. А да сам имао познаника, и да сам знао како се могу објавленија послати, ја би назначио кога да купи пренумеранте и у Сарајеву, у Мостару, у Требињу, у Зворнику, и по млогим другим мјестима; и заиста се не би преварио, зашто сам виђео, како трговци и мајстори из речени мјеста радо чатe оно што разумију; које и овђе сад свједоче млоги пренумеранти од њи, који се налазе по Далмацији и по Дубровнику.

IV. Њ. превосходителство високопреосв. Г. МОЈСЕЈ МИОЋОВИЋ, православни епископ Карлштадтски, Њ. Ћ. к. и А. величества дјејствителни тајни совјетник.

V. Високопреосв. Г. ВЕНЕДИКТ КРАЉЕВИЋ, родом из Солуна (дакле земљак св. Ћирила и Методија), православни епископ Далматински, Бококоторски, Дубровнички и Истријски, који је још на прво објавленије, не чекајући ни писма ни препоруке, скупио у својој епархији 105 пренумеранта.

VI. Племенити Г. КОНСТАНТИН ЕМАНУИЛ ЂИКА от Дешанфалве, у Салској вармеђи таб. суд. асесор. Изненада ме довела срећа да сједим у кући овога Маћедоно-Влашкога Тиукулије, који се особито обрадовао кад је разумијо и виђео, да се у његовој кући ради Српски рјечник, и засвједочио је да га је он одавно желео и тражио због Српскога језика.

VII. Покојни и незаборављени Г. ДРАГО ТЕОДОРОВИЋ из Трјеста, који ми је послао близу четири стотине форинти у сребру, и за њи накупио пренумеранта у Трјесту. Из Трјестански пренумеранта види се, како људи помажу чему оће, н. п. младоме Ерцеговцу Г. Вилипу Лучићу не треба више од једне књиге, али он оће да узме 10, па да поклони сиротињи; тако Г. Петар Теодоровић узима себи и госпођи својој и седморма ђеце свакоме по једну, а особито 6 за сиротињу. Да Трјестанци у оваковим догађајима нијесу помагали Стојковићу, Доситеју и Соларићу, могао би ко рећи, да мени зато помажу, што сам из Турске, као и они понајвише.

Ова господа нека дијеле само славу и благодарност за оно што се добро нађе у овој књизи, а што буде (или се коме учини) рђаво и неваљало, моја је кривица и срамота; и ја ћу за оно ученоме свијету одговарати, и ђе што будем погријешно поправићу, што ли не будем (него се коме само учини), бранићу.

Још неколико ријечи да проговорим о ђекојим ријечима у овој књизи:

1) Ја сам овђе Српски језик раздијелио на три нарјечија (као што је сам по себи раздијељен), т. ј. ЕРЦЕГОВАЧКО, којим говоре сви Срби, који живе по Ерцеговини, по Босни (како Грчкога, тако и Турског закона) по Црној гори, по Далмацији, по Рватској и по Србији озго до Мачве, до Ваљева и до Карановца; РЕСАВСКО, којим говоре Срби по Браничеву, по Ресави, по Левчу и по Темнићу и горе даље уз Мораву, по нахији Параћинској, по Црној ријеци и по крајини Неготинској; и СРЕМАЧКО, којим говоре Срби по Сријему, по Бачкој, по Банату, по горњој Мацарској и по Србији око Саве и око Дунава (до Мораве).

Највећа је (и готово једина) разлика између ови нарјечија у изговарању слова Ѣ, које се у Ерцеговачком нарјечију изговара на четири начина: а) ђе се на њему глас не отеже, онђе га изговарају као је, н. п. бјѐлило, цвјѐтови, пјѐвати, рјѐчит, у̏мјети, сјѐнина, вјѐнит, и т. д. б) у оваковим ријечима послије д, л, н, т, претвори се

д у ђ, л у љ, н у њ, т у ћ, а ѣ остане само е, н. п. ђед, ђевојка, ђеца; разбољетисе, кољено, љеса: позелењети, стиђетисе, врћети и т. д. *). в) а ђе би требало на њему глас отегнути, онђе се изговара ије, н. п. бијело, ријеч, дијете (род. ђетета!), цвијет, сијено, вијек, пијевац, ријеђак (рјеђи) и т. д. (Ђешто се овако изговара ије и у онаковим ријечима, ђе је у садашњему Славенском језику е, н. п. пијесак (пјесковито), вријеме (времена, временит), млијеко (мљечика, мљечар), ждријебе (ждребета, ждребећи), јастријеб (јастребови, јастребаст) и т. д.). г) пред ј (я) изговара се као и, н. п. сијати, вијати, гријати и т. д. У Сремачком нарјечију изговара се двојако: а) (и највише) као е, н. п. вера, мера, речит, семе, певати, сејати, вејати, грејати; бело, реч, дете, редак и т. д. б) као и, н. п. летити, вртити, стидитисе, видити, зеленитисе, разболитисе и т. д. А Ресавско се само по том разликује од Сремачкога, што се у њему и онђе говори е, ђе у Сремачкоме и, н. п. летети, видети, вртети, разболетисе, стидетисе, позеленети, волети и т. д. Осим ови општи разлика имају у Ресавском нарјечију још двије особите разлике (у клањању сушт. имена): а) што имена првога склоненија, која се свршују на г и на к, и у вин. множ. промјењују г на з, к на ц; тако исто и она имена, која се свршују на а и на у, имају и у вин. множ. с, н. п. во има розе, разбио Турце, има добре опанце, изео све орасе, продао кожусе и т. д. б) што имена другога склоненија имају у дат. и у сказ. јед. броја е, н. п. дао девојке јабуку, носи на главе, седи у Ресаве, на Мораве, и т. д.

Између ови нарјечија мени се чини да се најједначије изговарају ријечи у Ресавскоме: зашто се у Сремачкоме може чути (понајвише у ђекојим глаголима трећега спрезања, у наклоненију неопредјеленом) и по Сремачкоме и по Ресавскоме, н. п. разболитисе и разболетисе, стидитисе и стидетисе, летити и летети, позеленио и позеленео и т. д. Тако се исто ове ријечи могу чути у Ерцеговачкоме по Ерцеговачки и по Сремачки, н. п. стиђетисе и стидитисе, лећети и летити, позелењети и позеленити, виђети и видити, ослијепљети и ослијепити и т. д.

Мени се ни једно ово нарјечије не чини љепше ни милије од другога, него су ми сва три једнака; а ову сам књигу зато писао Ерцеговачким: а) што се тако говори онђе ђе сам се ја родио, и тако сам најприје од мајке и од оца научио говорити; а б) да виде Сријемци и Бачвани и Банаћани, како њиова браћа и по оним земљама говоре: зашто се до сад о том ништа није писало.

2) Судијин, Курчијин, абаџијин, и остала овакова имена, чини ми се да у женскоме и у средњем роду избаце оно пошљедње и, н. п. судијна, судијно; ћурчијна, ћурчијно; абаџијна, абаџијно и т. д.

---

*) Послије т изговарасе у ђекојим ријечима и као је, н. п. тјеме, стјеница, тјешити, тјештан, тјешњи и т. д. а послије д врло ријетко, н. п. подјела, здјела (говорисе и жђела).

3) Божји, тичји, човечји, мишји, и остала оваковa имена могу имати у женскоме и у средњем роду тичија, тичије; Божија, Божије; мишија, мишије и т. д. као да би у мушкоме роду било Божиј, тичиј, мишиј и т. д.

4) Ја сам овђе глаголе писао у наклоненију неопредјеленом, а може бити да би било приличније садашње вријеме наклоненија изјавителнога (као што пишу Грци и Латини, и остали Славенски народи); тим би се код нас могло уштеђети неколико врсти, зашто има млого глагола, који садашње вријеме имају једнако у свим нарјечијама, а наклоненије неопредјелено различно, н. п. вртим, врћети, вртети, вртити; волим, вољети, волети, волити; зеленим, зелењети, зеленети, зеленити; стидимсе, стиђетисе, стидетисе, стидитисе и т. д.: али баш зато мислим, да је у овоме првом Српском рјечнику требало овако, као што сам пописао: зашто за онога, који тражи, не би сувише било и обадвоје да се налази по азбучном реду, н. п. писати, пишем; и пишем, писати и т. д.

5) Повраћателне сам глаголе понајвише само оне писао, који имају особито значење, н. п. молити кога, и молитисе коме; изврћи (пушку), и изврћисе (н. п. извргла се врата; извргли се људи) и т. д., а ђе нема особитог значења, онђе се може разумјети и онако, н. п. вући, schleppen; вућисе, sich schleppen; грејати, wärmen; грејатисе, sich wärmen и т. д. Ово се може се додати свакоме глаголу, н. п. не пјева ми се, једе ми се, плаче ми се, не чека ми се и т. д. зато би ово се требало писати свуда само за себе (као што чине Чеси, Пољаци и Крањци), н. п. надати се (као надао сам се), смијати се (као шта се смијеш) и т. д.

6) Донијо, цијо, бијо, и остале оваковe ријечи, писао сам овако (с ј) зато, што се послије каже донијела, донијело; цијела, цијело; бијела, бијело, бјељи и т. д. У Ерцеговачком нарјечију једнако се говори бијело, млијеко, гнијездо; а у пјесмама кад затреба изостави се и (као што се и остала самогласна слова обично изостављају), па се пјева и говори бјело (б'јело), мљеко (мл'јеко), гњездо (гн'јездо), као што је мало прије напоменуто.

7) Овђе има неколико ријечи без икаквога значења, које сам ја чуо ђе се говоре, али сад не знам у право шта значе, као н. п. плесмо, тоња, илинча, фањља, осока, утакмице и т. д. А ђекоје нијесмо могли на вријеме да нађемо како се зову Њемачки, као н. п. греш, ждрепчаник (Ortscheit, Schwänkel, österr. Drittel), перде (die Tasten), срчаница (Langwage, Langwelle, Langwiede, longurius, longula).

8) Код имена трава и дрвећа ђе стоји Linn., оно ми је казао Г. Андрија Волни, бивши управител Карловачке гимназије; а за које ми он није могао казати како се зову по Линеју, код они смо само записали да је трава некаква или дрво.

9) Ова крштена имена Српска, што се налазе у овој књизи, живе и данас у народу Србскоме, по неким мјестима мање, по неким више. По Србији млого и више има по Шумадији и доље преко Мораве, него горе преко Колубаре; а по Срјему, по Бачкој и по Банату, више и има у презименима, него у именима. Због имена Српски вриједно би било на-

штампати један поменик из намастира Раче, који се сад налази у Фрушкогорском намастиру Беочину. То је велика књига, као октоих на по табака (in folio), и у њој има неколике иљаде Српски имена (мушки и женски): мислим да су они људи, који су намастиру паруспје писали. Књига се та почиње овако: „С Богомъ почінаемъ сый светый и Божественый поменикъ. Възнесенія Господа Бога и спаса нашего Ісуса Хріста „въ храме рачки (!). помѣнованіе всѣхъ православныхъ Хрістіанъ." То јој је име; па онда почиње овако: „Поменикъ господам Срьбскым помени Господи душе рабь своих. помени господи благочестиваго господина влаидыку Срьбскаго неманю, Сімеѡна монаха и мироточца. И благочестиву „Госпожду монахію Анастасію. *) Благочестиваго и прьваго краля стефана „монаха Сімеѡна и монахію анну. Благочестиваго краля радосава монах „Іѡанна; и монахію анну. Благоч. краля стефана уроша монах Сімеѡна и „монахію Елену. Благоч. краля Стефана, монах Өеѡктиста. Благоч. краля „Стефана уроша. Благоч. и приснопоминаемаго цара стефана. Благоч. и „приснопоминаему царицу монахію Евгенію. Благоч и приснопом. цара уроша. Благоч. краля влькашина и сына его благоч. краля марка. Благоч. и „приснопом. кнеза лазара. Благоч. и присноп. госпожду монахію Евгенію. „Благоч. и присноп. деспота стефана. Благоч. и присноп. влька бранковића. „Благоч. и присноп. госпожду монахію марију. Благоч. и хрістолюбиваго „гюргя. Благоч. и присноп. госпожду деспотицу Ерину. И чадь ихь. Благоч. „деспота лазара. И подручіе его госпожду Елену. Благоч. и хрістолюб. царицу Мару. и грьгура. И стефана. Благоч. и хрістолюб. монахію аггелію. „Благоч. и хрістолюб. іѡанна деспота." Послије ове господе стоје митрополитиево овако (всеѡсвещенаго): „Максімъ вишеградскій. **) Марко зворникъ. Григорій пожера (пожаревачки ?). іѡакимъ срм (сремски ?). іѡсіф баня(?). „Өеѡфанъ пећ. іѡсіф баня. Максімъ маркова црква (?). Симеѡнъ —. јаћимъ —. „Өеѡдоръ и Макарій митрополити дабрскіи (?). Исаій —. григорій ужички „митрополитъ. јаћим —." За митрополитима иду калуђери, попови, људи и жене, али све особито, и у реду свако име из почетка. Код многи имена стоји и од куда је онај, а ђешто и које је године записан. Калуђери су сами писали свакн своје име и намастир од куда је; а имена прости људи писана су минејски лијепо, готово као једном руком. На имену књиге не стоји кад се почела писати; врло стара не може бити, зашто није паргаменти, него артија (врло лијепа и јака). Ја сам ту књигу сву прочатио и нашао сам најстарији потпис калуђера іѡсіфа из донице од године 1623. Ту има калуђера и из они намастира, којима се данас једва зидине знаду, н. п. из Вошњака, из Ивање и т. д. А има и из онакови намастира, којима ја заиста никад прије имена чуо нијесам, као н. п. равна рѣка, куманица, ораовица, осавица, дућ, бобековићъ, Өошния, Стеяновацъ, Бранковина, ураклачъ, доноашъ, ромїѡнъ, вувацъ, вонцъ, донца, добрунъ, маржићъ, мажићъ, мећавацъ, градацъ, рибница, шемлюгъ. Ова

*) Ође се ова сва имена из почетка почињу.

**) И митрополити стоје ође из почетка.

сва имена стоје међу намастирима, зато мислим да нијесу села, нити каква друга мјеста.

10) Турске ријечи (које сам од прилике знао да су јамачно Турске) назначио сам звјездицом (*), и ђе ми је одма могло пасти на ум, замјењивао сам и Српским ријечма. Највише од ови Турскије ријечи могу се без сваке муке ишћерати из нашег језика, зашто имамо Српске мјесто њи; а ђекоје се може бити ни у години дана не спомињу: али сам и ја опет писао, зашто сам чуо ђе се у народу говоре, или пјевају; а има неколико и такови ријечи Турски, које ћемо морати задржати и посвојити, н. п. боја (бојити, бојење), аманет, тепсија, ђерђеф, топ, барјак, барјактар, брк, бурмут (бурмутица), чакшире (ђекоји наши списатељи пишу ногавице мјесто чакшире; али ногавица данас код Срба значи само оно, што стоји на нози, па и од гаћа и од чакшира! а у читавим чакширама имају двије ногавице, тур, ртмаче и оно горе, што стоји око човека) и т. д. Али зато опет никакав паметан човек не може рећи, да је Српски језик опогањен туђим ријечма, и да се зато не може језиком назвати. Данас нема на овоме свијету ниједнога језика (ни старога ни новога), у коме нема туђи ријечи (и у самим Славенским класическим књигама млого заслуженога Рајића има туђи ријечи (готово) колико и у Српском језику, н. п. акциденція, арестъ, армія, лагеръ, караулъ, команда, кондиція, аттестація, линія, казна, пунктъ, комендантъ, коллегія, трактатъ, диштриктъ, потенція, епистолія, циркулъ, фамилія, квартиръ, конакъ, сандукъ и т. д.). Али зато опет ја туђе ријечи не браним, него и ја кажем, да се треба трудити и чистити језик од туђи ријечи (не само од Турскије, него и од свакн други чије му драго биле; зашто, н. п. Латинске, или Њемачке ријечи, нијесу нама ни мало љепше од Турскије) колико се може; али што се не може, не треба за оно мрзити на језик. — Ми друкчије не можемо почети наш језик чистити од туђи ријечи, док најприје не познамо све наше ријечи, које се по народу говоре; па и онда опет је боље узети туђу ријеч, која је позната у народу, него ли наопако нову градити, зашто то није за свакога ученог човека (а за простака јест: зашто су сви језици постали од простака, т. ј. од пастира и од тежака; и простак никакву ријеч не може друкчије начинити, него управо онако, као што су и остале начињене). — О овом је вриједно да сваки наш списатељ (а особито онај, који оће да чисти језик) прочита предговор Кампов к његовоме Њемачком рјечнику, који је писан ради чишћења Њемачког језика (Campe Wörterbuch zur Erklärung und Verdeutschung der — fremden Ausdrücke, 2te Aufl. Braunschweig 1813, 4.).

11) Које се ријечи данас не говоре у говору, него се само чују у пјесмама, оне сам забиљежио са ст. (стајаћа, poetisch), као н. п. чедољуба, чарни, стадо, ладо, лељо, и т. д.

У Бечу 10-га Окт. 1818.

В. С.

ИМЕНА ГГ. ПРЕНУМЕРАНТА ПО АЗБУЧНОМЕ РЕДУ:

I. СВЕШТЕНИЦИ.

а) Митрополити.

Високопреосв. Г. Агатангел, митрополит Бијоградски, и височајши екзарх све Србије 2.

Високопреосв. Г. Петар Петровић Његош, благоуправитељ и митрополит Црне горе, Рос. императорског ордена светога великога кнеза Александра Невскога кавалер 2.

б) Владике

гледај у предговору.

в) Архимадрити.

Преч. Г. Герасим Омчикус, н. Керке.
— Димитрије Крестић, Крушедолски.
— Јосиф Павићевић, н. Острога (у Црној гори).
— Лукиан Мушицки, Шишатовачки.
— Мелентије Павловић, Враћевшнички.
— Методије Лазаревић, Троношки.
— Мојсеј Мануиловић, Ходошки.
— Никанор Богепић, н. Савине.
— Прокопије Болић, Раковачки.
— Сава Љубица, н. Праскавице (у Далмацији).
— Самоило Јаковљевић, н. Калинића (код моштију св. Краља).
— Стеван Дубаић, Драговићки.
— Теодосије Станковић, родом из Ерцеговине, протосинђел консисторијални у Шибенику, и парох од Верлике.

г) Проте.

Преч. Г. Богдан Милиновић, Рисански
— Иван Пејовић из племена Цеклина, Ријечне наије (у Црној гори).
— Јаков Поповић, Бококоторски.

Преч. Г. Јован Максимовић, Карловачки.
— Максим Максимовић, Шидски.
— Марко Витас, Бенковачки.
— Марко Вуиновић, Которски.
— Петар Добријевић, Книњски.
— Петар Сабљић, Книњски.
— Сава Косић, Муачкопољски.
— Сава Берчић, Шајкашк. баталиона.
— Симеун Зловоћ, Каштелновски.
— Стеван Кончар, Буковички (у Далмацији).

д) Игумани.

Препод. Г. Аџи-Костантин, Чокешински.
— Вићентије Кнежевић, н. Керке.
— Гаврило Опачић, н. Крупе.
— Нестор Јоанновић, Бешеновачки.
— Симеун Јоанновић, Бањски (у Далмацији).
— Спиридон Свердлин, Драговићки.

ђ) Попови.

Честњ. Г. Аврам Максимовић, парох Сомборски.
— Аврам Панић, Шидски.
— Алекса Васић, Ђурђевачки.
— Андрија Максимовић, Новокарловачки.
— Андрија Симић, капелан од Косова.
— Атанасије Бједов, Паћенски.
— Атанасије Борић, Лежимирски.
— Атанасије Влаховић, из Старог Бечеја, ч. конс. Будимск. член, СС.ХХ. и Философије доктор; са својим синовима Александром и Милошем.
— Антоније Радуловић, Полачки.
— Василије Јефремовић, Каменички.
— Василије Николајевић, Сурчински.
— Василије Тепша, капелан Мирањски.
— Вилип Жежељ, Бенковачки.

Честн. Г. Гаврило Живановић, Обрешки.
— Гаврило Котарлијћ, Визићки.
— Гаврило Сечански, Голубиначки.
— Глигорије Бајчевић, Сент-Ивански.
— Давид Марјановић, Маншки.
— Димитрије Стефановић, Новосадски, честн. конс. Бачке прис. и професор у гимназији.
— Ђорђије Павшић, Голубићки.
— Јанко Петровић, Шабачки.
— Јован Живковић, Муачки.
— Јован Ненадовић, Јаменски.
— Јован Поповић, Ђурђевачки.
— Јован Томић, Бијоградски.
— Јован Чоловић, у Тепљу.
— Костантин Андрејевић, из Загреба.
— Лука Павковић, Пећиначки.
— Марко Бусовић, Баљачки.
— Марко Вукосављевић, из Петрова села; са своим синовима Александром и Младеном, и кћерма Јулианом и Пулхеријом.
— Марко Мијатовић, Грчански.
— Мијаило Поповић, капелан од Бискупије.
— Мојсило Бугарчић, Чурушки.
— Никола Костић, Кертолски.
— Павле Атанацковић, Сомборски, и у крал. педагогическом Српском институту катихета јавн. ред.
— Павле Бељански, админ. парохије Гардиновачке.
— Петар Јанковић, Цеклински.
— Петар Кричка, Кањански.
— Петар Гуњанин, Кузмински.
— Прокопије Грунћ, Липовски.
— Сава Бјелановић, Добропољачки.
— Симеун Кордић, Смоковићки.
— Спиридон Симић, капел. Косовски.
— Теодор Масникоса, Попиначки.
— Теофан Јоанновић, Каменички.
— Ћирило Опачић, капел. у Шибенику.

е) Калуђери.

Препод. Г. отац Вићентије Торочица, јеромонах н. Крупе и капелан Жегарски.

Препод. Г. отац Ђенадије Бједов, јером. н. Крупе и парох Биљански.
— Исаије Омчикус, јером. н. Крупе и парох Шибенички.
— Јаков Маринчић, јером. н. Керке и парох Косовски.
— Јанићије Радиновић, јером. Драговићки и парох Загорски.
— Јосиф Троповић, јером. н. Савине и парох од Топле.
— Леонтије Павковић, парох Обровачки.
— Макарије Грушић, јером. н. Савине.
— Макарије Личина, родом из Лике, јером. н. Крупе и парох Скрадински.
— Никодим Зелић, јером. н. Крупе и парох Исламски.
— Никодим Лазаревић, јером. н. Савине и парох од Мокрана.
— Никодим Новаковић, јером. Драговићки.
— Партеније Торочица, јером. Драговићки и парох од Плавна.
— Силвестр Вучковић, род. из Босне, јером. н. Крупе и парох Задарски.
— Симеун Илијћ, јером. Драговићки и капелан у Плавну.
— Софроније Ћуцић, јером. н. Савине и парох од Каштела новога.
— Спиридон Милорадовић Алексијевић, род. из Ерцеговине, јером. н. Керке и парох Дернишки.
— Стеван Видосављевић, парох од Петрове цркве.
— Теодосије Тресkaвица, из Далмације, пострижн. н. Керке, парох у Дубровнику.
— Теофило Бошковић, родом из Требиња, јером. у н. Дужи.
— Теофило Кашић, јером. н. Керке и капелан у Дернишу.
— Ћирило Цвјетковић, родом из Боке Которске, пострижн. н. Савине и јером. у владичином двору у Шибенику.

ж) Ђакони.

Честн. Г. отац Пахомије Бусовић, ђакон Шибенички.

Чести. Г. отац Петар Поповић, ђакон и учитель Беочински.
— Ћирило Николић, ђакон и учитель Каменички.

II. ОСТАЛИ ЉУДИ.

Арад.

Г. Ђорђије Јанковић, сенатор.
— Марко Бабић, трговац.
— Никола Клаић, трговац.

Беч.

Г. Андрија Белецки, доктор мед. и првога реда лекар у свеопш. болници.
— Браћа Владислави.
— Гина Вулко.
— Димитрије Давидовић, уредник Српски новина.
— Димитрије Тирка.
— Емануил Долежалек, музикус.
— Јеремија Гагић, Росијско-императорски титуларни совјетник.
— Јов. Бапт. Дрћина, ћ. к. дворске апатеке Buchhalter.
— Јован Демелић.
— Јован П. Стојановић.
— Јосиф Сулић.
— Мијаило Бојација, Грчки учитель.
— Наум Георг Чаппо.
— Никола Лукић, из Новога сада.
Племен. Г. Сим. Георг Сина, спаија Одошки и Киздијски и пр. 10.
Г. Стеван Константиновић 2.
—Теодор Ивановић Недоба, Росијско-императорски статски совјетник и пр.
— Теодор Ј. Тирка.
— Тома Калиновић, из Земуна.
— Франц Бенедети, ћ.к. ритмајстор.

Бечеј (нови).

Г. Лука Кисић, трговац; са својим сином Димитријем 2.

Бечеј (стари).

Племен. Г. Ђорђије от Човић, краљ. диштр. Потиског консултор; са своим синовима Гаврилом и Ђорђијем.
Г. Исидор Стојановић, трговац, и надзиратель школски; са своим сином Јаковом.
Племен. Г. Симеун от Гаваньски, краљ. диштр. Потиског сенатор, и славне вармеђе Бачке асесор.

Бијоград (у Србији).

а) Јего Високородије верховни кнез и правитель народа всеја Сербији, Господар Милош Обреновић 3.

б) Кнезови и остали господари.

Племен. Г. Вуица Вуличевић, дејств. член правителства и обор-кнез наије Смедеревске 2.
— Димитрије Георгијевић, дејств. член правителства, толмач, и азнадар општи прихода 2.
— Јован Миоковић, дејств. чл. правит. и општенародни секретар.
— Матија Алексијев Ненадовић прота, обор-кнез у Ваљевској наији 10.
— Милоје Теодоровић, дејств. чл. правителства и обор-кнез наије Јагодинске.
—Милосав Здравковић, кнез Ресавски.
— Павле Маринковић, кнез у Бијоградској наији.
— Павле Сретеновић, дејств. чл. правителства.

в) Писари.

— Антоније Петровић, толмач, и општенародни писар.
— Лазар Поповић, писар код народног правителства.
— Максим Ранковић, писар код народног правителства.
— Павле Теодоровић, верховнога кнеза писар.
— Тома Станимировић, Српски полномощника у Цариграду писар.

г) Трговци.

Г. Василије Пропић, из Рама.

Г. Гаврило Јоанновић.
— Димитрије Јанковић.
— Димитрије Стојковић.
— Ђорђије Јоанновић Спирта.
— Манојло Кировић.
— Матија Петковић.
— Мијаило Дукић.
— Милоје Радојевић, из Чумића.
— Мирко Апостоловић.
— Наум Ичко.
— Обрад Томић, из Тршића.
— Петар Аџи-Вукашиновић.
— Рајко Стојковић.
— Стеван Георгијевић.
— Тасо Спасојевић.

Бијоград (стојни, у Маџарској).

Г. Димитрије Симоцки.
— Јефта Вуић, трг. из Печвара.
— Јован Дуковић, трг.
— Мијаило Ивановић, трг.

Бреслава.

Г. Доктор Бишинг, краљ. Пруски архивар и професор 2.

Будим.

Г. Јован Берић, СС. XX. и философије доктор, актуар код надзирателства народни школа.

Племен. Г. Стеван Урош Несторовић, краљ. совјетник и највећи надзиратељ школа Српски, Влашки и Грчки и пр.

Букрещ.

Г. Стеван Васиљевић Живковић, преводник Телемака, и издатељ Благодјещелне музе.

Ваљапај.

Племен. Г. Теодор Атанасијевић, спаија Ваљапајски.

Варшава.

Г. С. Б. Линде, ордена светога Станислава кавалер, списатељ Пољског рјечника и пр.

Видин.

ГГ. Браћа Милановићи.

Вуковар.

Г. Василије Лазаревић, трговац.
— Гаврило Гавриловић, трг.
— Ђорђије Ћирић, трг.
— Јован Поповић, трг.
— Павле Папулић.

Голубинци.

Г. Гаврило Вишњић, ћ. к. лаћман.
— Никола Војводић, — — капетан.

Дубровник.

Г. Васиљ Бошковић, трговац, родом из Требиња
— Васиљ Обрадовић, тр. из Требиња.
— Ђорђије Лазаревић, — Стоца.
— Јован Драшковић, — Требиња.
— Јован Ковачевић, — Мостара.
— Јован Перини, — Мостара.
— Лазар Вуковић, — Требиња.
— Лука Ристић, — Требиња.
— Мијаило Вуковић, — Требиња.
— Мијат Митровић, — Требиња.
— Никола Перин, — Мостара.
— Никола Черо, — Требиња.
— Петар Дабиновић, — Бара у Арнаутској.
— Петар Павловић, — Бара у Арнаутској.
— Ристо Јоанновић Скар, — Сарајева.
— Ристо Марчета, — Мостара.
— Симеун Комненовић, — Требиња.
— Стеван Ковач, — Требиња.
— Теодор Гојшина, — Требиња.
— Тома Вукојевић, — Требиња.
— Трипко Мичић, — Мостара.

Загреб.

Г. Ћирило Сукњаћ, трг.
— Костантин Мировић. трг.
— Мировић и Поповић, трг.
— Христофор Станковић, трг.

Задар.

Г. Мијаило Теодоровић, трговац, родом из Сарајева.

Земун.

Г. Василије Василијевић, трговац.

Г. Василије Лазаревић, бургермајстор.
— Димитрије Симић, ђак из четврте Латинске школе.
— Димитрије Фрушић, доктор медицине.
— Мијаило Павковић, трговац 2.
— Пинцер, ритмајстор, и магистратски совјетник.
— Франц Червенка, ћ. к. ђенерал-фелдвахтмајстер, ордена Леополда II. кавалер и комендант Земунски.

Јазак.

Г. Јован Георгијевић, трговац.
— Јован Симоновић, учитељ.

Карловци.

Г. Глигорије Гершић, директор.
— Јован Мариновић, трговац.
— Павле Ђурковић, живописац.
— Петар Сланкаменац.
— Стеван Гавриловић.

Карловци (Горњи).

Г. Васа Шкуљић.
— Глигорије Малешевић.
— Димитрије Ћирковић.
— Никола Вилић.
— Симеун Кисић.
— Симо Обрадовић.
— Теодор Вуковић.
— Ћирило Попић.

Кленак.

Г. Павле Миловановић, ћ. к. Петроварадинске регементе обор-лајтнан.

Коморан.

Г. Стеван Ненадовић, чл. комунитета.

Кракава.

Г. Г. С. Бантке, професор и библиотекар и пр.

Краљевац (Königsberg).

Г. Ј. С. Фатер, доктор, професор и библиотекар.

Кулпин.

Племен. Г. Теодор Страшимировић, спаија Кулпински 2.

Љубљана.

Г. Валентин Водник, свештеник и професор.
— Барон Зигмунд Зоис от Едлштајн
— Јаков Жупан, свештеник, доктор богословије и професор.

Митровица.

Ђаци из Њемачке школе.
Аврам Дробац, из Шашинаца, ђак из Српске школе.
Стеван Миловац, ђак из Српске школе.

Млеци.

Г. Андрија Иванишевић Радоњић, ћ. к. морскога пјешачкога батал. у Млецима мајор, родом из Цетиње из Црне горе.
— Антоније Михановић от Петропоља, ћ. к. делегацијалнога војничкога суда у Падуи капетан-авдитор, племић Рватски из Загреба.
— Божо Кнежевић Ђикановић, компанија градско-Млетачки стража капетан-командант, грађ. Которски, из Црне горе из Грађана.
— Василије Лубардић, великокуп. и грађ. Млетачки, из Ерцега Новога.
— Герасим Катурић, ћ. к. пенс. подполковник, и гвоздене круне кавалер, из Рисна у Луци Которској.
— Ђорђије Живковић, ћ. к. пенс. мајор, из Новог Ерцега у Луци Которској.
— Јован Кујунџијћ, трговац, из Ливна у Босни.
— Јован Матишоровић, морски капетан, из Ерцега Новога.
— Јосиф Завршник, при ћ. к. Млет. власти морској капетан-авдитор, из Рјеке у Илирији
— Матија Липовац, великокупац и грађ. Млет, из Цуца у Црној гори.
— Павле Соларић, књижевник, из велике Писанице близу Бјеловара у Рватској
— Петар Обиловић, морски капетан, великокуп. и грађ. Млет, из Ерцега Новога.

Г. Спиридон Шутовић, адвокат Которски.

— Христофор Цвијетовић, великокупац и грађ. Млет, из Ерцега Новог.

— Фредерик граф от Гилфорд, из Лондона.

Муач.

Г. Ђорђије Креспић, трговац.

— Јован Димитријевић, трговац, и вароши Муачке вице-биров.

Нови сад.

Г. Александр Нако, трговац.

— Арсеније Теодоровић, живописац.

ВасилијеАнастасијевНиколић, калфа трговачки.

— Глигорије Андрејев-Јоанновић, син трговачки.

— Ђорђије Вулпе, трг.

— Ђорђије Кирнаковић, трг.

— Ђорђије Магарашевић, професор.

— Ђорђије Христо Пустиника, трг.

— Јаков Филковић, трг.

— Јован и ПетарКрста-Шилић, трг.

— Јован Софронијев-Јаношевић, трг.

— Костантин Миросављевић, син трговачки.

— Костантин Николић, трг.

— Лазар Поповић Пеција, трг.

— Манојло Јефтић, калфа трговачки.

— Мијаило Савин Пајевић, син трговачки.

— Милован Видаковић, професор.

— Недељко Георгијевић, трг.

— Павле Манојловић, трг.

— Павле Перишић, трг.

— Павле Шевић, трг.

— Петар и Павле Радановићи, синови трговачки.

— Симеун Јоаннов-Јанковић, син трговачки.

— Тимотије Димитријевић, трг.

— Хариш Атанасијевић, трг.

Одес.

Г. Ђорђије Милановић, Одески друге гилдије трговац 2.

Г. Иван Кевкевић, Одески прве гилдије трговац 5.

— Иван Магазиновић — — 5.

— Лука Љесар — — 2.

— Марко Андрић — — 2.

Осијек.

Г. Костантин Бозда, вел. нотар. с. и краљ. града Осијека, и слав. ком. Веровит. таб. суд. присједатељ.

Острво.

Г. Гаврило Манојловић, краљ. диштр. Потиског консултор.

— Максим Гојковић, нотар.

Остружњица.

Г. Вићентије Станковић.

Петриња.

Г. Петар Чакое, трговац.

— Симеун Живковић, учитељ.

Пешта.

Г. Андрија Танс, таб. адвокат.

— Аца Марковић, трг.

— Ђорђије Поповић, Потискога диштрикта фишкал.

— Игњатије Станковић, трг.

— Јован Трифунац от Батфе, закл. адвокат.

— Мијаило Витковић, адвокат.

— Мијаило Јоанновић, трг. 2.

— Петар от Бенковски, таб. адвокат, и славн. ком. Барш. таб. суд. прис.

— Христофор Гершић, трг.

Праг (Златни).

Г. А. Ђурковић, ћ. к. капетан у пјешачкој рег. кнеза Рајс-Грајца.

— Јосиф Добровски.

Радгона (у Штајерској).

Г. Петар Данко, свештеник.

Рума.

Г. Андрија Георгијевић, трговац.

— Ђорђије Деметер, трг.

Г. Иван Јоанновић трг.
— Јован Васић, ђак.
— Јован Георгијевић, ђак.
— Јован Дудић, трговац.
— Јован Коцтур, провизор апатекарски.
— Јован Критовац, трг.
— Максим от Младеновић, ђак из пете школе у гимназ. Карловач.
— Миросав Магазиновић, трг.
— Неделько Стефановић, трг.
— Пантелија Јанковић, трг.
— Стеван Пантелијћ, трг.
— Теодор Богдановић —

Ршава.

Г. Кастантин Павловић.
— Матија Живковић, ћ. к. лапов.
— Петар Недельковић.
— Петраки Д. Кулаоглу.
Племен. госпођа Сара Михаиловица от Карапанџића.
Г. Станоје Марковић, из Неготина.

Свети Крст (heiligen Kreuz).

Г. Симеун Савић, трговац.

Сегедин.

Г. Самуило Илијћ, учитель

Сент-Андрија.

Г. Аркадије Татаревић, препаранд.
— Василије Коларовић, заклет.нотар.
— Јован Белановић, сенатор.
— Јован Црвенперковић, трг.
— Јован Чопор, трг.
— Лазар Попа-Нешковић, трг.
— Пантелија Срећковић, трг.
— Стеван Блажић.
— Тимотије Готовановић, трг.

Сењ.

Г. Јован Узелац.
— Мијаило Тербојевић.
— Теодор Милеусник.

Скрадин.

Г. Димитрије Билогија, род. из Босне.
— Симеун Сердић, трг, род. из Босне.
— Спиридон Мирковић, трг.
— Стеван Будимир, род. из Лике.

Сомбор.

Г. Василије Булић, у краль. педагогическом институту Србском, географије и аритметике професор јавни редовни.
— Давид Коњовић, с. и краль. града Сомбора вице-нотар.
— Данило Шијачић.
— Димитрије Исаиловић, у краль. педагогическом институту Србском педагогије, методике и историје прагмат. професор јавн. р.
— Јован Атанацковић, трговац.

Суботица.

— Антоније Стојковић, трг.
— Илија Живановић, трг.
— Јован Пачић, ћ.к.пенс.ритмајстор.

Темишвар.

Племен. Г. Василије Демелић, спаија Пањевски.

Тител.

Г. Тимотије Георгијевић, трг.

Тријест.

Госпођа Ана Вучетић, рођ. Ризнић.
Госпођа Ана Теодоровић, удовица, рођ. Паликућа, за
Петра, Димитрија, Анастасију, Јекатерину } децу своју 4.
Г. Атанасије Георгијевић, Новосађанин.
— Вилип Лучић, Рус. Одески прве гилдије трговац, за сиротну младеж општине Трјестанске 10.
— Вилип Цвјетковић, великокупац, за
Костантина, Павла } синове своје 2.
— Гаврило Бајовић, трговац, за
Александра, Лазара } синове своје 2.
— Димитрије Владисавльевић, Кузминац.
— Димитрије Скулић.

Digitized by Google

Г. Драго Теодоровић, великокупац, за
Теодора } синове своје 2.
Ђорђија }
— — за сирот. младеж општ. Трјест 6.
— Ђорђије Мичић, за сина Јована.
— Ђорђије Ризнић.
Госпођа Јекатерина Симеони, удовица рођ. Ризнић.
Г. Јован Пожарац.
— Јован Ризнић, великокупац.
— Костантин Радосављевић.
— Максим Куртовић, великокупац.
— Матија Мичић.
— Мијаило Дриинић.
— Никола Михаиловић, капетан.
— Матија Лучић.
— Мијаило Дриинић.
— Никола Михаиловић, копетан.
— Петар Теодоровић, великокупац, и жена му, Господђа Анастасија 2.
— — за Ђорђија
Костантина
Станислава
Александра
Вилина
Василију
Јелисавету } ђецу своју 7.
— — за сиротну младеж општ. Трјестанске 6.
— Стеван Ђурковић.

Црна гора.

Племен. Г. Бјело Станишић, Њ. Високопреосв. Г. митрополита вјерни тјелохранитељ.
— Груица Лопичић, кнез Рјечке нахије.
— Ђорђије Петровић Негош, плем. Њ. Високопреосв. Г. митрополита.
— Маркиша Ђурашиновић, војвода Рјечке нахије, из племена и мјеста Цеклина.
Племен. Г. Мијаило Вукотић, војвода Катунске нахије, из племена и мјеста Кчева.
— Никола Георгијевић Радоњић, дворјанин Црногорски, из Његуша.
— Никола Ђурашиновић, сердар Рјечке нахије, из племена и мјеста Цеклина.
— Сава Пејановић, дворјанин Рјечке нахије, из мјеста Доброга.
— Симеун Орловић, в вједомствје Государственној Россијско - императорској колегији иностранних дјел коллежски асесор.
— Тривун Мариновић, Бококоторскога округа канцелиста.

Шибеник.

Г. Аџи - Ђорђије Димитровић, трговац, род. из Македоније 2.
— Ђорђије Милојевић Јовић, трг.
— Илија Брацановић, трг. род. из Србије.
— Илија и Спиридон Поповићи, тргг.
— Јаков Миовић, трг.
— Лазар Стоисављевић, трг. род. из Ерцеговине.
— Лука Девић, трг.
— Косма Петрановић Сламуша.
— Крсто Медовић.
— Марко Петрановић Сламуша, трг.
— Никола Милетић, родом из Србије
— Сава Бањак, трг.
— Симеун Симић, у служби код. Г. Аџи - Ђорђија Димитровића.
— Теодор Кулишић, трг.
— Теодор Миљковић, ћурчија.

Шпалатро (у Далмацији).

Г. Сава Кисин, трговац.

СРПСКА ГРАМАТИКА.

О СЛОВИМА.

(Serborum linguae elementa 28; vocales 5; ρ syllabam facit vel absque vocali).

У Српском језику има 28 прости гласова (т. ј. тако чисти, да се више не могу раздијелити), који се најпаметније могу записати ево овим словима: а, б, в, г, д, ђ, е, ж, з, и, ј, к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, ћ, у, ц, ч, џ, ш. *)

Слова се ова раздјељују на самогласна и на полугласна. Самогласни слова ми имамо 5, т. ј. а, е, и, о, у; а остала су сва полугласна.

Свако самогласно слово само по себи може бити слог и ријеч (у Српском језику), а од полугласнога ни једног слова не може бити слог ни ријеч без помоћи самогласнога, осим р (и предлога к и с, који су само ријечи, али слогови нијесу); а од самога р може бити слог, и помоћу њега (р) може се записати ријеч без самогласнога слова, н. п. р-ђа, р-ва-ње, за-р-за-ти; прст, крст, крв, црв, џрн, и т. д. Овакову службу чини р и код осталије, свију готово, Славенски народа, па и код самије Руса (који иначе радо умећу самогласно слово међу два полугласна, н. п. голосъ, борода, корова, кровь, крестъ, перстъ, мјесто глас, брада, крава, крв, крст, прст и т. д.) и у данашњему Славенском језику, н. п. бодрствовати, бодршїй, мудрствовати, мудршїй, храбршїй, ржа и т. д. — У Чеха и у Бугара чини овакову службу и л, н. п. длг, влк, слнце (да ли би се к овим ријечма смјело узети и Славенско свѣтлъ, свѣтлшїй, подлъ, подлшїй, лжа и остале овакове ријечи?) и т. д.

Кад р чини слог, а пред њим, или за њим, стоји самогласно слово, онда нам треба метнути дебело јер (ъ) **) између р и самогласнога слова, као знак, да оно самогласно слово не иде к р, него да је р само за себе слог, н. п. гр-о-це, у-мр-о, о-вр-а-о, за-р-за-ти, по-р-ва-ти-се, и остале овакове ријечи треба писати: гръоце, умръо, оврьао, заързати, поърватисе и т. д. Овђе би се могао метнути и какав други знак мјесто ъ, н. п. гр'оце, или гр-оце, или још ка-

*) Осим ови општи гласова могу се чути у Српском језику још неки особити гласови: 1) Ерцеговци кашто изговарају с пред ј као Пољско ś, а з као ź, н. п. сјекира, сјутра; изјео. 2) калуђери наши (особито по Србији) слабо изговарају ђ, ж, ћ, ч, џ, ш, него мјесто ђ и џ говоре дз (као што говоре Грци), мјесто ж, з; мјесто ћ и ч, ц; а мјесто ш, с, н. п. дзаце! оди не цути ниста; за истину Бозју и т. д. Па је то народ узео у подсмије и у свима приповијеткама, ђе се каже да је што калуђер говорио, тако се изговарају (још кроз нос) та слова.

**) По Српски би управо требало казати дебели јер (као остале ријечи које се свршују на полугласно слово), али су наши књижевници узели по Њемачкоме сва слова у средњи род.

ко друкчије; али је Ђ најприличније: зашто је познато међу људма, а ништа не значи.

О ПРЕТВАРАЊУ ПОЛУГЛАСНИ СЛОВА.

(de consonantium commutationibus)

Често са догађа у ријечима, да се, благогласија ради *), једно полугласно слово претвори у друго; и ово је претварање двојако:

1) Нека су полугласна слова врло налик по гласу једно на друго, н. п. б и п, г и к, д и т, ђ и ћ, ж и ш, з и с, џ и ч. Ова су сва слова тако налик (по гласу) једно на друго, да се само по том разликују, што је б мекше од п, г од к, д од т, ђ од ћ, ж од ш, з од с, а џ од ч. Кад у каквој ријечи дође које од овије мекши слова пред тврђе (друго, а не пред његово), онда се оно мекше претвори у друго тврђе од њега (зашто се друкчије не може изговорити **), н. п.

б у п: шиб, шипка; Срб, Српски; ***) засопце, клупче, и т. д.

г — к: нокти (и послије нокат)

д — т: јад, јатка! нудити, нуткати; одиграти, отпјевати и т. д. Кад дође у ријечи д или т пред с, онда се кашто претвори обоје у ц, н. п. луцки мјесто људски; Гроцка (ријека и мала варошица између Вијограда и Смедерева) мјесто Гротска (а прилагателно само Грочански): и тако се готово изговара у свима оваковим (производним) ријечма, н. п. у господски, градски, братски и т. д. али ја нијесам смијо написати господцки, брацки: зашто се ђешто чује д, или т, пред с (особито у сложеним ријечма, н. п. подсирити, одсвакле, одслужити и т. д.); а ђешто се опет избаци д или т на поље (особито у глаголима), н. п. предем, прести; метем, мести; једем, јести; плетем, плести; госпоство, проклество и т. д. По правилу требало би да се д пред с претвори у т, али будући да се тешко изговара и једно и друго: зато сам ја оставио онако. Ја сам читао у књигама, што су писали прости Србљи,

---

*) Ово је благогласије готово тако различно међу народима, као и вкус међу људма: што је једном народу благогласно, то другоме може бити најпротивније, н. п. Србљину су благогласне ове ријечи: прст, крст, срп, брк, трг, врг, срг, и остале оваковe, а Грк и Талијан записнули би уши од оваковi ријечи; Чесима је и Бугарима благогласно л међу два полугласна слова, н. п. длг, плн, слнце, а Србљи не само што у оваковим ријечима имају у мјесто л (н. п. дуг, пун, сунце и т. д.), него га (л) ни на крају ријечи, или слога, не могу да трпе, већ га промијене у о, н. п. писао, котао, жетеоци, сеоце и т. д.

**) И ово је опште и природно правило у свим језицима, само што нови граматици не кажу да се слова премјењују, него да се изговарају (н. п. Аделунг каже да се b пред t изговара као p); а Грци су и Латини о том и правила написали које се слово пред којим, и у које претвара. Пуне су Грчке и Латинске књиге примјера о том, н. п. scribo, scripsi, scriptum; γραφω, γραπτός, γραβδην. А и у самим Славенским књигама налази се трага од ови правила само што и нијесу свуда држали, н. п. у граматици Г. Мразовића, на страни 32 — 33, стоји: „воз. раз, „из, без, низ, да разликуются въ писаніи отъ вос, рас, ис, бес, нис. „ 1. воз, раз, из, без, низ, слагаются с реченіями отъ писмене са„могласнаго либо согласныхъ б, в, г, д, ж, з, л, м, н, р, с, ч, „начинаемыми. н. п. возрюся, разбію, изведу, беззлобенъ, безчиніе, „и проч. 2. вос, рас, ис, бес, нис, слагаются съ реченіями отъ „писменъ согласныхъ к, п, т, х, ц, ш, щ, начинаемыми. н. п. вос„кликну, расхищу, исцѣленіе, беспокойный, нисхожу, и проч."

***) У многим старим књигама Српским стоји написано Српски, н. п. у Душановој дипломи (што је споменута на страни 282): „земли србпсцеи."

који нијесу ни чули за етимологију, и госпоски, и госпоцки, и господски; и осјећи, и оцјећи, и одсјећи и т. д. А кад дође д или т: а) пред ц, ч, џ, онда се свагда избаци, н. п. када, каца, качара; Градац, из Граца; путо, пуце (у родителн. множ. путаца, а умалително путашце); отац, оца, оче, очевина; ткати, чем; патка, паче, пачји; кост, кошчица (мјесто костчица); сат, сација и т. д. б) кад дође д или т пред н или пред б, а послије ж, з, с, н. п. нужда, нужно; гост, гозба (мјесто гоздба); болест, болесник, болесница и т. д. в) кад дође д пред т, или т пред д, онда се свагда предње изостави, н. п. откати (мјесто одткати); потка (мјесто подтка); одржати (мјесто оддржати); или се умеше међу њи а, н. п. одадити, одадријети и т. д.

ђ у ћ — — — — — —
ж — ш: држак, дршчић; држи, дршкати (н. п. псето на свиње); муж, мушко и т. д.
з — с: разапети, распети (Слав. распятїе); о овом имају правила и у Славенским граматикама (као што је напоменуто мало прије). А кад дође з пред ж или пред ш, онда се изостави, н. п. ражалитисе, раширити и т. д. Тако се исто изостави з кад дође пред с, н. п. раставити, расташисе, расјећи (овако исто чине и Руси, н. п. росадникъ (расадник), росолъ (расо) и т. д.; или се, у таковом догађају умеће а међу з и с, н. п. разасути, изасути и т. д.
џ — ч: бардакчија (или бардагџија).

Тако се тврђе пред мекшим претвори у тврђе, н. п.

к — г: мозак, мозга; дрозак, дрозга; свагда, нигда; (Славенско) гдѣ; буљугбаша и т. д.
п — б: топ, тобџија.
с — з: саградити, зграда; сабор, збор, зборникъ*) (као и Руси што пишу збираю, собралъ, собрать; збитїе и т. д.); нос, ноздрва и т. д.
ч — џ: наручити, наруџбина.
ш — ж: задужбина, што се гради за душу.
т — д: сват, свадба**); косити, косидба; крчити, крчидба и т. д.

г) Нека пак полугласна слова нијесу по гласу тако налик једно на друго, али су изнутра по природи својој тако сродна, да се радо претварају једно у друго; тако се претвори:

г у ж, — з и у ћ, н. п. рог, роже, рози; могу, можеш, мози; диго, диже, дизати, дићи; лего, леже, лези, лећи и т. д.
д — ђ, н. п. глодати, глођем; родити, рођен; досадити, досађивати; пруд, запруђе; лад, залађе; грозд, грожђе и т. д.
з — ж и у г, н п. кнез, кнежев, кнегиња; натезати, натежем, натегнути; резати, режем; мазати, мажем и т. д. а особито пред ђ, љ, њ, свагда се претвори з у ж, н. п. грозд, грожђе; гвозден, гвожђе; зло, жље, разлити, ражљевати, загазити, загажња и т. д.
к — ћ, — ц и у ч, н. п. реко, рећи, ***) реци, рече; пеко, пећи, пече, пеци; јунак, јунаци, јуначе и т. д.

---

*) У Будиму су од прије штампали зборникъ (као што је од старине), а сад од како се почео језик поправљати, и то је поправљено да буде сборникъ!

**) Руси пишу свадьба, па опет знаду да није од сваћати, него од сват.

***) Ђекоји наши списатељи и књижевници кажу, да не треба писати браћа, пруће, и остале оваке ријечи, са ћ, него са ть (братьа, прутье): „да се зна, веле, да је од брат и од прут, а не „од брак и од прућ." На тај начин не би требало писати ни рећи, нећи, лећи, и остале оваке ријечи, са ћ, него са кь, и гь

ј у љ (пред б, в, м, п), н. п. рибљи (мјесто рибји), заруквље (мјесто зарукавје), безумље (мјесто безумје), копље (мјесто копје) и т. д.

л — љ, н. п. молити, мољен; солити, сољен; крило, окриље; весело, весеље и т. д. Кад л дође накрај слога, онда се претвори у о, н. п. пратилац, пратиоца; писао, писала; котао, котла; колац, ко́ца (мјесто ко̀оца, као и со̑, во̑, соко̑, мјесто со̀о, во̀о, со̀коо; ја се опомињем само у потмоо два о да се изговарају); грло, грлоце; село, сеоце, сеоски и т. д. осим ђекоји ријечи, особито туђи, или које се ријетко говоре, н. п. тоболац, тоболца (а не тобоца); силни; бијел, цијел (говорисе и бијо, цијо, а у Рес. и у Срем. нарјечију само бе́о, цео); бијелац, бијелца; цијелац, цијелца; ђаволски, анђелски; болта, алал, султан, катил, мезил, алка, алва и т. д. А у ђекојим се ријечма говори обадвоје (и л и о), н. п. пријестол и пријесто; анђел и анђео; болна и бо́на и т. д.

м — в, н. п. тама, тавница; рамо, обравница (но ово је већ етимологическа премјена) и т. д.

н — њ, н. п. грана, грање; ранити, рањен; наканитисе, накањиватисе и т. д. У ђекојим се ријечма претворило н у л (послије м), н. п. млого, сумља; кад се догоди м и н заједно (мн), онда се претвори или м у в (н. п. тавница), или н у л, као млого; но и ово су старе етимологическе премјене.

с — ш, н. п. писати, пишем; носити, ношен; квасити, квашен; умјестити, умјештати; а особито пред љ, њ, ћ, ч, н. п. размислити, размишљавати; послати, пошљем; просити, прошња; носити, ношња; данас, данашњи; ноћас, ноћашњи; лист, лишће; очистити, очишћен; ћерати, ишћерати; даска, дашчица, дашчара; љуска, љушчица; кост, кошчица; ишчистити, ушчупати и и т. д. као и у Грка νύχθ' ὅλην мјесто νύκτ' ὅλην и т. д.

т — ћ, н. п. брат, браће; прут, пруће; вратити, враћати; испратити, испраћен и т. д.

ћ — т (пред њ), н. п. броћ, бротњак; воће, вотњак; гаће, гатњик; срећан, говорисе и сретна, сретно; добросретњик и т. д.

ц — ч, н. п. јарац, јарче; мјесец, мјесече; зец, зечина и т. д.

(рекьи, пекьи, легьи), да се зна да је од реко, пеко, лего, а не од рећо, пећо, лећо. Ајде могло би и то бити; али како ћемо записати јунаци и врази, да се зна, да је од јунак и од враг, а не од јунац и од враз? како ли ћемо записати у зват. оче и кнеже, и у творит. радошћу и жалошћу, да се зна, да је у именит. отац, кнез, радост и жалост, а не оч, кнеж, радошћ и жалошћ? како ли ћемо записати реже и пише, да се зна, да је од резати и од писати, а не од режати и од пишати? и т. д. Ако станемо метати по једно јер (ь) код г, з, к, с, ц, онда нам треба начинити још неколико средњије, или мршавије јерова; па ћемо тек на пошљетку вићети, да се опет не може записати као што би се ћело. — Свето писмо каже, да нико не може двѣма господинома работати, а ђекоји би људи ћели, да им слова показују и како се ријечи изговарају, и шта значе, и од куда су постале! Квинтилијан каже, да су слова само зато измишљена, да се њима записују ријечи онако као што се изговарају; и то су знали, и сад знаду сви прави граматици и у језику вешти списатељи и књижевници; само оне надрикњиге (фушери књижевни), који су нешто научили, па мисле да већ ништа нема што не знаду, не могу то да разумију и да признаду.

О УДВОЈАВАЊУ СЛОВА.

(de literarum geminatione)

Два а једно до другога налазе се само у оним ријечма, ђе је х у Славенском језику, н. п. ма́ати, ма́ање; сна́а; о̑ра, о̑раа; пра̑, пра́а; гра̑, гра́а; стра̑, стра́а и т. д. Истина да се ове ријечи мушкога рода, у родит. јед. тако изговарају, као да би било једно дугачко а (а̑), али су у пјесмама свуда два слога, н. п.

„Од пушчаног праа и олова —
„Праа има, ал' олова нема —
„Подигло се неколико Влаа
„И понели у тиквици праа*) —

Два е и два и тешко ће се ђе наћи заједно једно до другога.

Два о могла би често доћи једно до другога у оним ријечма, ђе се л после о претвори у о; али народ свагда у таковом случају слије она два о у једно дугачко, н. п. ко́лац, ко́ца (мјесто ко́оца); болан, бо̑на; соко̑, во̑, со̑, со́чица, до̑, сто̑, го̑ и т. д. (ја се опомињем само у котмоо два о да се изговарају). Него у оним ријечма, ђе је у Славенском језику х, могу се и два о заједно наћи, н. п соа, у зватели. со̑о; поод, пооде, поодити и т. д. (и у сложеним ријечма, н. п. црноок). У таковим ријечма могу се наћи и два у заједно, н. п. у трбуу, у кожуу, у руу:

„У злу руу, у кожуу,
„У злој капи, и шубари —

Два једнака полугласна слова нигђе не могу стајати заједно у Српском језику, него се свагда једно изостави кад се догоде у каквој сложеној ријечи, н. п. безакоње (мјесто беззакоње), безаконик, одржати, мачји, мачица (а не маччји и т. д.), квочка, квочетина и т. д. или се уметне а међу њи, н. п. ода̄днити, изазвати, одадријети, безазлен; као и са сином, са сестром; са земљом и т. д.

О СЛАВЕНСКИМ СЛОВИМА.

(de literis linguae Serborum ecclesiasticae)

У Славенскоме, или у нашему црквеном језику, има 45 слова, т. ј. а, б, в, г, д, е, ж, ѕ, ꙁ, з, и, ї, к, л, м, н, о, п, р, с, т, ѹ, у, ф, х, ѿ, ц, ч, ш, щ, ъ, ы, ь, ѣ, є, ю, ѫ, ѡ, ѥ, ѽ, ѧ(я), ѯ, ѱ, ѳ, ѵ. Ако још к овима додамо ћ и џ (која се налазе у Српским рукописима од 400 и више година), и оно ѥ, што се налази у Србуљама, онда ће и бити 48. Из овије слова ми имамо: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ц, ч, ш, ђ (о којима за сад не треба више говорити); а немамо: ѕ, ꙁ, ї, ѹ, ф, х, ѿ, щ, ы, ь, ѣ, є, ю, ѧ, ѡ, ѥ, ѽ, я, ѯ, ѱ, ѳ, ѵ. Да узгред и њи мало прегледамо;

ѕ Чита се данас у Славенском језику као и з (и Руси су га оставили одавно).

ꙁ Није друго ништа, него з, само што је друкчије начињено.

ї Значи 1) као и, н. п. ві́но**), архїмандрі́тъ, пїю, Марі́а и т. д.
2) као ј, н. п. ближнїй, домашнїй, горнїй, козїй и т. д.

ѹ Значи као и у (и њега су Руси оставили).

ф Само је за туђе ријечи, и изговара се мало тврђе него в. Прости Србљи или га изговарају као в, н. п. Стеван, Стева; Вилип, Вића и т. д. или га промијене у п, н. п. Стјепан, Трипуњдан, Трипко и т. д. Но будући да у нашему језику има ријечи Турски, које

---

*) Ђекоји наши Списатељи пишу раана, подраанити, вооз и т. д. Ово нити је Српски ни Славенски, него је Њемачко-Српски: зашто су они виђели ђе Нијемци овако крпе и натежу у њиовом језику, па би и они ради да уведу у свој. Ово је четврта служба, која се ишти од слова, т. ј. да показују и разлику гласа у ријечма.

**) Већ и Руси пишу вино, архимандритъ.

се изговарају са ф (н. п. ђерђеф, аферим, седеф и т. д.*), а такове ђекоје морамо узимати и Грчке и Латинске: зато ћемо и ми узети ф међу наша слова.

х Изговара се мекше од г, али у Српском језику нема његова гласа, него су га Србљи или са свим изоставили (као Талијани у Латинским ријечма, опоге од Латинскога hопог и т. д.), н. п. ора, Вла, лад, ром, рабар; манути, дунути, маовина, дуовник и т. д. или су га промијенили 1) у в, н. п. сув, глув, кувати, дувати и т. д. 2) у г (у Ерцеговини, и то понајвише на крају ријечи), н. п. дођог, виђег, нађог, чуг; ораг, наврг брда и т. д. 3) у ј, н. п. смеј и т. д. 4) у к, н. п. женик.
Какогођ што се г претвара у ж и у з, тако се у Славенском језику претвара х у с и у ш, и у таковом догађају Србљи су готово свагда задржали с и ш, н. п. Вла, Влаше, Власи; ора, ораси, орашје; дијати, дишем, маати, машем; снаа, (дат.) снаси (и снаи); дувати, душем (и дувам) и т. д.
Истина да у Српском језику нема ни једне ријечи, ђе би се х изговарало, али га опет морамо узети за туђе ријечи (овђе треба разумјети и саме Славенске и Росијске ријечи, које ми сад узимамо, н. п. воздух; ја овђе нити би смијо уписати возду, ни воздуг, ни воздуј, ни воздук: зашто онда нити би била ријеч наша ни Росијска), као и ф.

ѿ Није слово, него је читав слог (ωт, или от) и ријеч. Од прије, док није било артије ни штампе, морали су људи све књиге писати на паргаменту (углађеној кожи), који је био млого скупљи од најљепше артије сад; зато су се старали да пишу што се може краће; и тако су почели надметати титле и скраћивати онакове ријечи, које често долазе, и које сваки ласно може погодити, н. п. х҃с, о҃ц, дв҃дь, б҃ъ, г҃ь, значи христос, отац, давид, Бог, господ и т. д. Од овакога писања имали су двије ваjде: једну што се брже писало, а другу што се штеђео паргамент.

щ Такођер није слово, него је састављено као и ѿ; Руси и остали, сви готово, Славенски народи изговарају га као шч, тако и нови књижевници Српски по Сријему, по Бачкој и по Банату; а остали сви Србљи (као н. п. по Србији, по Босни, по Ерцеговини и т. д.) и Бугари изговарају га као шт, н. п. аще, щедрота, пища, пещера, чате аште, штедрота, пишта, пештера и т. д.**).
Ово је био говор, како га (наши) књижевници изговарају у читању Славенски књига, а у Српском језику имају оне ријечи, које се у Славенском језику пишу са щ, или шт, н. п. штит, заштитити, штука, штене, штипати, пришт и т. д. или ћ, н. п. ноћ, пећ, моћи, пећи, жећи, пишући, одећи, позлаћен и т. д.

ы Има глас између е и и (готово као Њемачко ӥ), али у Српском језику нема таковог гласа, нити га Србљи могу изговорити, него га у црквеним књигама читају као и, н. п. син, риба, бик и т. д.

ь Није (данас) слово никакво, него је знак, који умекшава полугласна слова, н. п. учитель, конь, лебедь, радость, чати се учитељ, коњ, лебеђ, радосћ и т. д.***). У старим књигама Славенским нема ниђе дебелога јера (ъ) него свуда мало (ь), н. п.

---

*) Србљи, који живе по варошима (како у Сријему, у Бачк. и у Бан. тако и у Србији и у Босни, радо изговорају ф, тако, да га кашто и у нашим ријечма узму мјесто в (понајвише у онаковим ријечма, ђе је у Славенском језику х пред в), н. п. фала, фалити, уфатити, зафатити, дофатити и т. д.

**) И у Сријему има старије попова, који још овако чате.

***) Може бити да Руси могу њим умекшати и остала полугласна слова н. п. б, р, с и т. д. али Србљи не могу. И само д и т напињу се само нови књижевници Сремачки и Бачвански да читају као ђ и ћ, н. п. госпођ, пућ, косћ и т. д. а остали сви Србљи читају, као што и говоре, господ, пут, кост и т. д.

въ заповѣдехъ твоихъ; къ заповѣдемъ твоимъ; печаль прїетъ мѧ ѿ грѣшникъ ѡставляющихъ законъ твой и т. д.

ѣ Није слово, него је слог је, и само се пише у сриједи и на крају послије полугласније слова (а у почетку и послије самогласније слова ни пошто*), н. п. вѣра, мѣра, рѣка, горѣ, чати се вјера, мјера, рјека, горје и т. д. А кад стоји послије л и н, онда се л чати као љ, и као њ, а ѣ као е (ј са л слије се у љ, а са н у њ), н. п. лѣто, нѣдра, чати се љето, њедра и т. д.

є У почетку се изговара као ѣ (је), н. п. єдинъ, єжъ, чати се једин, јеж и т. д. а у сриједи изговара се као е (и пише се за разлику па̂дежа!), н. п. отєцъ (у родит. множ), спасєнїя (у имен. множ.) и т. д.

ю Какогођ што је ѣ сложено из ј и е, тако је ю сложено из ј и у, н. п. югъ, царю, мою, чати се југ, цар ју, мо ју и т. д. а кад стоји, послије л и н, онда се л чати као љ, и као њ, а ю као у, н. п. люди, землю, святыню, богиню, чати се људи, земљу, свјатыњу, богињу и т. д.

Ѫ (јус) Као слово не пише се данас нигђе у Славенском језику.

ѡ (ѿ) Ми и Руси изговарамо као о, зато га Руси нијесу ни узели међу своја слова.

ѧ (я) Сложено је из ј и а (као и ѣ из ј и е, и ю из ј и у), н. п. ıаворъ, ѩгода, царѧ, моя, творѧтъ, чати се јавор, јагода, царја, творјат, моја и т. д. А кад стоји послије л и н, онда се л чати као љ, н као њ, а я као а, н. п. землѧ, святыни, чати се земља, свјатыња.

ѯ Изговара се као кс (и Руси су га већ одавно изоставили).

ѱ Изговара се као пс (и њега су Руси изоставили).

ѳ Само је за Грчке ријечи. Србљи је друкчије не могу изговорити, него као т; Руси понајвише пишу (и изговарају) ф мјесто ѳ, н. п. Феодоръ, Афини и т. д. А у ђекојим ријечма пишу (и изговарају, као и Србљи) т мјест ѳ, н. п. театеръ, математика, аптека.

ѵ Такођер је за Грчке ријечи, и изговара се двојако: 1) као в, н. п. Паѵелъ, еѵхарїстїа, еѵаггелїе. 2) као и, н. п. мѵро, тѵран, и т. д. Већ и Руси пишу Павелъ, евангелїе, тираннъ и т. д.

Ово је био говор о Славенским словима, којије ми немамо (нити нам требају); сад да речемо неколике ријечи о нашим словима, којије Славени немају. Славени немају ђ, ј, љ, њ, ћ, џ.

џ Је и код нас готово само за туђе ријечи (осим увјеџбати, наруџбина).

ђ и ћ. Ако у Славенском језику лебедь, Господь, твердь, ѩдь, мѣдь, треба читати лебеђ, Господ, тверђ, јађ, мјеђ; а путь, радость, милость, (ако треба читати) пућ, радосћ, милосћ: онда Славенима треба ђ и ћ, као и нама: зашто они само слова немају, а гласове имају као и ми.

љ и њ Требало би Славенима какогођ и нама. Кад би у Славенском језику (или барем у Русијском) било љ и њ, онда бисмо знали, или треба чатити конем, или коњем; кони, или коњи; конски, или коњски; учителем, или учитељем; учители, или учитељи; на земли, или на земљи; воли оца небеснаго, или вољи оца небеснаго; книга, или књига; коли, или кољи; жни, или жњи: лублен, или љубљен; обновлен, или обновљен; сохранен, или сохрањен; онда бисмо ласно могли одсудити, или имају правије ђеца, која поју у цркви Буди имја Господње, или учитељи и свештеници, који читају Господне и т. д.

Код нас ђекоји учитељи Славенскије граматика кажу, да у оваковим ријечма л и н ни треба чатити љ и њ: зашто је (веле) у именителном умекшано л и н, па свуда остаје као љ и њ; али је то слаб изговор: кад би тако било, онда не би требало ни у другим падежима писати я ни ю, него а и у, н. п. требало би писати земау, волу, боги-

ну, кона, учитела, кону, учителу, па би се чатило земљу, вољу, богињу, коња, учитеља, коњу, учитељу: него је то, с опроштењем, крпеж, који показује недостатак Славенске Буквице.

Тако је исто потребно ј у Славенском језику, н. п. кад се пише у имен. струя, Троя, судїя, у вин. струю, Трою, судїю: требало би и у род. и у дат. писати струји, Троји, судији, а не струи, Трои, судїи.

О ГЛАСОУДАРЕНИЈУ.

(de accentu)

У Српском језику имају 4 различна ударенија гласа, и по њима су ево начињена 4 знака: ̀, ́, ̑, ̂.

Први (̀) стоји над оним словом, ђе се глас оштро изговара, н. п. во̀да, вра̀на, ву̀на, зѐмља, премѐтати, прѐметнути, тѝца, пѝти, кр̀ст, пр̀ст и т. д.

Други (́) стоји над оним словом, ђе се глас управо протеже, н. п. гра́на, о́вца, се́ка, ру́ка, ви́кати, ду́ша, ри́кати, весе́ље, тркати, ср́на и т. д.

Трећи (̑) стоји над оним словом, ђе се глас као округло разлази, н. п. гла̑д, бла̑го, тѐ̑ло, би̑р, су̑нце, кру̑г, ро̑ј, па̑мтити, тр̑н, кр̑в, тр̑к, цр̑њка и т. д.

Четврти (̂) стоји над оним словом, ђе се глас тако протеже, да од протезања прелази нешто и на друга слова, која иду за њим, н. п. на̂во; (и свуда у родит. множ.) десет љу̂ди, пет ова̂ца, свију на̂рода и т. д.

Које ријечи на ком слогу имају који знак гласоударенија, то ће се по времену одредити у граматикама; а ми овђе за сад само да опоменемо још нешто код овије знака гласоударенија, да би се лакше могао познати прави глас ријечи:

1) Глас је првога знака (̀) двојак, које се особито може познати у једнаким ријечма, н. п. бацати оштрије се изговара кад значи stechen, него кад значи werfen; тако се ора изговара оштрије кад значи die rechte Zeit, него кад значи die Nuß; тако се изговара оштрије јарица млада коза, него јарица шеница и т. д. зато сам ја у оваковим ријечма метнуо два знака (̏) ђе се оштрије изговара, као што се може виђети код бацати, јарица, пара и т. д.

2) Код трећега (̑) треба упамтити: а) ђе је гођ на другом, или на трећем, или на четвртом слогу овај глас, онђе пред њим мора бити на ком слогу и оштри (̀), н. п. о̀вча̑р, ра̀та̑р, ра̀до̑ст, госпо̀да̑р, го̀товље̑ње, горо̀падни̑к, во̀јводова̑ње и т. д. зато ја нијесам (свуд) ни метао оштрога на први слог, ђе је ово на другом, као н. п. код овчар, ратар, рвач, радост, рањење, ношење, мотање, гњецован, голетан, грађанче и т. д. б) овај се глас налази код свију ријечи, које се од несавршителни глагола граде на ње на предпошљедњем слогу, н. п. го̀товље̑ње, ријѐ̑ње, во̀јводова̑ње и т. д. зато га у оваковим ријечма не би требало ни писати (кад се зна да је свуда), као што га ја нијесам писао у оним оваковим ријечма, које напријед имају глас другога знака, н. п. пи́сање, стру́гање, досађи́вање, откупљи́вање, љу́бљење, и т. д. в) готово би се могло рећи, да је и овај глас двојак у оним ријечма, ђе се два налазе на једној ријечи, н. п. па̑мће̑ње, су̑ди̑м, ра̑ди̑м, ша̑ра̑м, вѐ̑жѐ̑м и т. д. (у оваковим глаголима).

3) И четвртога је знака (̂) глас двојак, које је најлакше познати у једнаким ријечма, н. п. нас има седам друга, и сваки имамо по десет лијепи друга (што се конци препредају): овђе се у десет лијепи друга не протеже тако глас, као у седам друга, него се изговара дру̑га̑, тако исто кад се рече: виђели смо на небу 10 ду̑га, и донијели смо сваки по 10 качиц ду̑га̑; десет гра̑на, и допао ра̑на̑ и т. д.

4) Глас не остаје све једнако на једном слогу, него се мијења, н. п. во̀да, во̀дê, во̏ди, во̏ду, во̏до, во̀дôм, во̀ди, во̏де, вôда, во̏дама; со̀ко̑, соко̀ле, со̏коле; ло̀нац, ло̀нца (а ро̀нац, ро̀нца!), ло̂нци, ло̀на̑ца̑, ло̂нцима; пи̏сати, пи̏шêм, пи̏са́ше; ју̀на̑к, јуна́ка, ју̀на̑че, јуна̂ка и т. д.

СКЛОНЕНИЈА.

(de substantivorum declinatione)

Србска имена сушпествителна имају четири склоненија.

Прво Склоненије,

По коме се склањају сва имена мушкога рода, која се свршују на безгласно слово и на у, и она на а, која и у родителном имају а; и на о, која у род. имају ла; и неколика на е, н. п.

јединствени број

И.	јѐлен,	ко̀ла̑ч,	о̀ра,	мије,	со̀ко̑,	ко̏тао,
Р.	јѐлена,	кола́ча,	о̀раа,	мија,	соко̀ла,	ко̏тла,
Д.	јѐлену,	кола́чу,	о̀рау,	мију,	соко̀лу,	ко̏тлу,
В.	јѐлена,	ко̀ла̑ч,	о̀ра,	мије,	соко̀ла,	ко̏тао,
З.	јѐлене,	ко̀ла̑чу,	о̀раше,	мију,	со̏коле,	ко̏тле,
Т.	јѐленом,	кола́чем,	о̀раом,	мијом(мијем)	соко̀лом,	ко̏тлом,
С.	јѐлену,	кола́чу.	о̀рау,	мију,	соко̀лу,	ко̏тлу,

множествени број

И.	јѐлени,	кола́чи,	о̀раси,	мијови,	соко̀лови,	ко̏тлови,
Р.	јѐлена,	кола̂ча,	о̀ра̑а,	мијо̂ва,	соко̀ло̂ва,	ко̏тло̂ва,
Д.	јѐленима *),	кола́чима,	о̀расима,	мијовима,	соко̀ловима,	ко̏тловима,
В.	јѐлене,	кола́че,	о̀рае,	мијове,	соко̀лове,	ко̏тлове,
З.	јѐлени,	кола́чи,	о̀раси,	мијови,	соко̀лови,	ко̏тлови,
Т.	јѐленима **),	кола́чима,	о̀расима,	мијовима,	соко̀ловима,	ко̏тловима,
С.	јѐленима **),	кола́чима.	о̀расима,	мијовима,	соко̀ловима,	ко̏тловима,

---

*) У пјесмама се налази ђешто дат. множ. као твор. јед. (као што је и у Славенском језику), н. п. Биће доста меса и гавраном; Тако Турком Турски селам даде и т. д. Ђешто се оваковн дат. множ. падеж може чути и у говору, осoбито у Бачкој (по варошима), и понајвише код они имена, која у множ. броју нарасту на еви или на ови, н. п. воловом, соколовом, царевом; пријатељем, момком и т. д. Али од Србијанаца, од Бошњака и од Ерцеговаца, ја то нијесам чуо никад, него би још и у пјесмама прије казали воловим', соколовим', царевим', пријатељим' (као Турски Турцим' Бога називаше); или волов'ма, пријатељ'ма и т. д. а не вјерујем да би и Бачвани казали, н. п прстом, зубом, ноктом?

**) Ђешто се може (особито у Срију, у Бачкој и у Банату) изоставити ово ма у твор. и у сказ. множ., н. п. с јелени, на волови, у котлови и т. д. И овако се по реченим мјестима (особито у писању) изоставља ма у твор. и у сказ. код свију имена (осим трећега склоненија) суштествителни и прилагателни, и код ђекоји мјестоименија (н. п. мој, твој, свој, чиј). Али у Србији, у Босни и у Ерцеговини, слабо се и у пјесмама чује (н. п. А с ајдуци како начинимо), него се радије изостави пошљедње а, или и испред м, н. п. На синџирим' ситне пиптревке; у Гуњанским зеленим шљивицим'; Под чадор'ма робље под'јелише и т. д.

I. Код овог склоненија треба упамтити:

1) Имена бездушни ствари имају у јед. броју вин. као именителни.

2) Имена, која се свршују на ђ, ж, ј, љ, њ, ћ, ч, ш, имају у ват. јед. у мјесто е, а у твор. ем мјесто ом, н. п. смуђ, ват. смуђу, твор. смуђем; нож, ножу, ножем; змај, змају, змајем; краљ, краљу, краљем; пањ, пању, пањем; маниќ, маниќу, маниќем; колач, колачу, колачем; миш, мишу, мишем и т. д. али јеж, јежом! Ђекоја имена и на ар имају овако, н. п. писар, писару (и писаре) писарем (и писаром); господар, господару, господарем (и господаром); цар, царе, царев (!) и т. д.

3) Имена, која се свршују на ц, у ват. јед. премјењују ц на ч, а у твор. и она имају ем мјесто ом, н. п. стриц, ват. стриче, твор. стрицем и т. д. Осим зец, зецом; мјесец, мјесецом.

4) Имена, која се свршују на з, у ват. јед. премјењују з на ж, н. п. кнез, ват. кнеже и т. д. Али која се имена ријетко говоре у ват. јед., код они се може чути и на зу (мјесто же), н. п. Ој Французу царе силовити! —

5) Имена, која се свршују на г и на к, у ват. јед. премјењују г на ж, а к на ч; а у множ. свуда осим род. и вин. г на з, а к на ц, н. п. рог, ват. јед. роже, а у множ. броју рози, розима; јунак, јуначе, јунаци, јунацима и т. д. Али имена која се свршују на дак, так и чак, и у род. губе а, а ријетко се говоре у ват. јед., код они би се прије казало на ку, него би се промијенило к на ч, н. п. па̏так, па̑тку! (мјесто па̑че!), ма̏чак, ма̑чку! (мјесто ма̑че!) и т. д. Али која се често говоре, она имају као што треба, н. п. тетак, те̑че!

6) Имена, која се свршују на ац, и на ао, и млога друга на ак, ал, аљ, ам, ан, ањ, ап, ар, ас, ат, ач, у свима осталим падежима (осим род. множ.) губе а, н. п. значац, знанца; мо̏мак, момка; у̑гал, угла; у̑гаљ, угља; ја̏рам, јарма; о̏ван, овна; жр̏вањ, жрвња; котао, котла, вје̏тар, вјетра; о̏вас, овса; ла̏кат, лакта; Бирач, Бирча и т. д.

7) Сва имена, која се свршују на о, и млога друга, особито једносложна и двојесложна, нарасту у множ. броју на еви или на ови:

а) На еви нарасту она, која у твор. јед. имају ем, н. п. смуђ, смуђеви; нож, ножеви; краљ, краљеви; пањ, пањеви: цар, цареви; броћ, броћеви; мач, мачеви; кош, кошеви и т. д.

б) А на ови сва остала, која у твор. јед. имају ом, н. п. град, градови; поп, попови; котао, котлови; соко, соколови; гавран, гавранови; јастријеб, јастребови и т. д.

Но ова сва имена могу имати и по правилу, и код ђекоји се говори обадвоје, н. п. миши и мишеви; рози и рогови; пијетли и пијетлови; суди и су̏дови и т. д. а код остали се чује у пјесмама, н. п. пути, ножи, орли, гаврани: Ђе се вију орли и гаврани и т. д.

8) Имена на̑рода, која се свршују на ин, у множ. броју у свима падежима губе ин, н. п. Бугарин, Бугари; Србин, Срби; Латинин, Латини и т. д. Али Турчин каже се Турци (као од Турак).

9) Имена, која се свршују на дац и на тац, у свима осталим падежима осим род. множ. губе д и т, н. п. желудац, желуца, (род. множ.) желудаца; отац, оца, оцу, оче, отаца и т. д.

10) Мије, грије, смије, може бити да би у множ. броју могли имати и на еви (мијеви и т. д.); али (по Рес. нарјечију) ме, гре, сме, и у твор. јед. имају само на ом.

II. Особито треба упамтити код ђекоји ријечи:

1) Нека имена имају у род. множ. и мјесто а, н. п. цр̑в, цр̑ви; мрав, мра̑ви; мјесец, мјесе̑ци; ват, ва̑ти; динар, дина̑ри; а ђекоја имају и а и и, н. п. сат, око 9 са̑ти и пуно 7 са̑та̑; пут, пет пу̑та, а у Сријему, у Бачкој и у Банату, пет пу̑ти и т. д.

2) Гост има у род. множ. гостију и гости.

3) Дан кад се сам склања, онда иде по правилу, н. п. дан, дана̀; у множ. броју дани и т. д. А о ријечима Ђурђев дан, Јовањ дан и т. д. има у род. дне̑, н. п. у очи Ђурђева дне; о Ђурђеву дне. Тако се говори два дни (дваднй), тридни (трйднй); а даље се каже

четири дана (слабо би ко рекао четири дни), пет дана (пет дни ни пошто); пропадоше ми толики дни и т. д.

4) Пут има у род. јед. и путом и путем: а) н. п. ја сам за путом; стоји под путом. б) н. п. оде путем.

5) Коњиц има у зват, јед. коњицу (мјесто коњиче! може бити да се разликује од коњик?), н. п.

„Јунак коњу говорио:

„Ој коњицу добро моје —

6) Стриц у множ. броју говори се и стрицеви и стричеви; тако и зец, зецови и зечеви.

7) Коњ има у дат., твор. и у сказ. множ. коњма (а не коњима); а зуб има и зубма и зубима.

8) Човек у множ. броју каже се људи (а не човеци), и склања се ево овако: н. људи, р. људи, д. људима и људма, в. људе, з. људи, т. људима и људма, с. људима и људма.

Друго склоненије,

По коме се склањају сва имена женскога и (остала) мушкога *) рода, која се свршују на а, н. п.

јединствени број

И. жèна,	змѝја,	кньѝга,	мỳка,	пỳшка,	вȁтра,
Р. жѐнē,	змѝјē,	кньѝгē,	мỳкē,	пỳшкē,	вȁтрē,
Д. жѐни,	змѝји,	кньѝзи,	мỳци,	пỳшци,	вȁтри,
В. жѐну,	змѝју,	кньѝгу,	мỳку,	пỳшку,	вȁтру,
З. жѐно,	змѝјо,	кньѝго,	мỳко,	пỳшко,	вȁтро,
Т. жѐнōм,	змѝјōм,	кньѝгōм,	мỳкōм,	пỳшкōм,	вȁтрōм,
С. жѐни,	змѝји,	кньѝзи,	мỳци,	пỳшци,	вȁтри,

множествени број

И. жѐне,	змѝје,	кньѝге,	мỳке,	пỳшке,	вȁтре,
Р. жѐна,	змѝја,	кньѝга,	мỳка,	пỳшâка,	вȁтрā,
Д. жѐнама,	змѝјама,	кньѝгама,	мỳкама,	пỳшкама,	вȁтрама,
В. жѐне,	змѝје,	кньѝге,	мỳке,	пỳшке,	вȁтре,
З. жѐне,	змѝје,	кньѝге,	мỳке,	пỳшке,	вȁтре,
Т. жѐнама,	змѝјама,	кньѝгама,	мỳкама,	пỳшкама,	вȁтрама,
С. жѐнама **),	змѝјама,	кньѝгама,	мỳкама,	пỳшкама,	вȁтрама.

Овђе треба упамтити:

1) Имена, која се свршују на га и на ка, у дат. и у сказ. јед. премјењују г на з, к на ц, н. п. књига, књизи; рука, руци и т. д. Али која се имена свршују на тка и на чка, у они се говори и онако, н. п. патки, кучки и т. д. Али ја сам слушао у Србији по селима баш и у оваки (особито на тка) ђе се промјењује к на ц, н. п. носи на мо-

---

*) Мушка имена овога склоненија само су у јед. броју мушкога рода, а у множ. женскога, н. п. мој слуга, моје слуге; наше владике; Српске војводе, и т. д. А у пјесмама су оваква имена и у јед. броју понајвише женскога рода, н. п.
„Слуго моја Облачићу Раде —
„Да ти да Бог, Сибињска војводо —

**) И код овије се имена у Срјему и (особито) у Бачкој може изоставити ма у сказ. множ. и пошљедње а добије мало дужи глас, н. п. у новина̂, по ливада̂, на кућа̂ и т. д. Мени се чини да и у овом ђекоји садашњи списатељи Сремачки и Бачвански прегоне мјеру; ја не вјерујем да би прост Срјемац казао, н. п. О наши данашњи Српски књига; у Петрови красни непокошени ледени ливада и т. д.

ии (мјесто на мотики); подај мачци и т. д. У ред овије имена иду и она, која се свршују на аа и на уа, н. п. снаа, дат. и сказ. снаси и снаи; муа, муси и муи и т. д.

2) Имена која се свршују на ца, у зват. јед. имају е мјесто о, н. п. пријатељица, зват. пријатељице и т. д. Али ђекоја имају и о, н. п. иди, кукавицо сиња! несретницо једна! и т. д.

3) Сва мушка крштена имена и млога женска имају зват. једин. као и имен., н. п. Станиша, о Станиша; Милија, о Милија; Никола, о Никола; Аница, о Аница; Ружица, о Ружица (а Ружа, о Ружо!); Милица, о Милица и т. д. А женска опет ђекоја имају на о по правилу, н. п. Стана, о Стано; Цвијета, о Цвијето; Сара; о Саро и т. д.

4) Која имена пред а имају два полугласна слова једно до другога, она ђекоја у род. множ. добију а међу она два полугласна слова, н. п. пушка, пушака; крушка, крушака; патка, патака и т. д. а ђекоја опет остану али узму на крају и мјесто а, н. п. врста, врсти; ватра, ватри; чавка, чавки и т. д. (к овима иде и лађа, лађи! и млада, млади!). Али кврга, рпа, рка, грба и остале овакове ријечи имају по правилу, т. ј. кв̑рга, гр̑ба, р̑па и т. д.

5) По овом се склоненију склањају и она женска имена, која имају само множ. број на е, н. п. гаће, виле, мекиње и т. д.

6) Рука и нога имају у род. множ. ру̀ку̑, но̀гу̑; тако се чује и слуга, слу̀гу̑, а говори се и слу̑га.

Треће склоненије,

По коме се склањају сва имена женскога рода, која се свршују на полугласно слово и на п, и на о, н. п.

јединствени број

И. ства̑р,	ми̑сао,	тѐла̑д,	ма̀ти,	кћи̑,
Р. ства̑ри,	ми̑сли,	тѐла̑ди,	ма̀тере̄,	кћѐри,
Д. ства̑ри,	ми̑сли,	тела́дма(тѐла̑ди),	ма̀тери,	кћѐри,
В. ства̑ри,	ми̑сао,	тѐла̑д,	ма̀тѐр,	кћѐр.
З. ства̑ри,	ми̑сли,	тѐла̑ди,	ма̀ти,	кћѐри,
Т. ства̑ри (-рју).	ми̑сли(ми̑шљу),	тела́дма,	ма̀теро̑м,	кћѐри (-рју),
С.ства́ри,	ми́сли,	тела́дма,	ма̀тери,	кћѐри,

множествени број

И. ства̑ри,	ми̑сли,	—	ма̀тере,	кћѐри,
Р. ства̑ри,	ми̑сли,	—	ма̀те̑ра,	кћѐри̑,
Д.ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма),
В. ства́ри,	ми̑сли,	—	ма̀тере,	кћѐри,
З. ства̑ри,	ми̑сли.	—	ма̀тере,	кћѐри,
Т. ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма),
С. ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма).

Овђе треба узети на ум:

1) По овом се склоненију склањају и она женска имена, која само имају множ. број на и, н. п. прси, очи, уши и т. д.

2) Кост, кокош, уш, ваш, очи, прси, уши, имају у род. множ. костију, кокошију, ушију, вашију, очију, прсију, ушију; а говори се и по правилу, н. п. Пости као пас од кости.

3) Нити има у род. нита (по другом склоненију, као ните); тако јасли јасала (као јасле).

4) Код овога је склоненија двојак творит. падеж у јед. броју, т. ј. на и и на ју (осим матере и сабиратерни имена на ад), н. п. ствари и стварју; кокоши и кокошју; жучи и жучју и т. д. Мени се чини да је овај први (ствари) обичнији у народу од другога. Код овога другога (на ју) треба ово упамтити: а) код имена, која се свршују на д, л (на о), н. т.

оније се ј с д у ђ, с л у љ, с н у њ, с т у ћ, н. п. прњад, прњађу; мисао, мишљу; зелен, зелењу; постат, постаћу; кост, кошћу и т. д. б) која се свршују на б, в, м, п, у оније се претвори ј у љ, н. п. зоб, зобљу; крв, крвљу; кап, капљу и т. д. в) која се свршују на ђ, љ, њ, ћ, код оније се ј са свим изгуби, н. п. чађ, чађу; кремељ, кремељу; ноћ, ноћу и т. д.

Четврто склоненије,

По коме се склањају сва имена средњега и мушкога рода, која се свршују на е и на о, н. п.

јединствени број

И. поље,	сретеније,	Станоје	име,	теле,	село	весло,	Ранко,
Р. поља,	сретенија,	Станоја	имена,	телета,	села	весла,	Ранка,
Д. пољу,	сретенију,	Станоју	имену,	телету,	селу	веслу,	Ранку,
В. поље,	сретеније,	Станоја	име,	теле,	село	весло,	Ранка,
З. поље,	сретеније,	Станоје	име,	теле,	село	весло,	Ранко,
Т. пољем,	сретенијем,	Станојем	именом,	телетом,	селом	веслом,	Ранком
С. пољу,	сретенију,	Станоју	имену,	телету,	селу	веслу,	Ранку,

множествени број

И. поља,	сретенија,	—	имена,	—	села,	весла,	—
Р. поља,	сретенија,	—	имена,	—	села,	весала,	—
Д. пољима,	сретенијама,	—	именима,	—	селима,	веслима,	—
В. поља,	сретенија,	—	имена,	—	села,	весла,	—
З. поља,	сретенија,	—	имена,	—	села,	весла,	—
Т. пољима*)	сретенијама,	—	именима,	—	селима'	веслима,	—
С. пољима*)	сретенијама,	—	именима,	—	селима'	веслима,	—

Код овог склоненија треба упамтити:

1) Имена живи ствари, која се свршују на е и нарашћују на та, она у множ. броју постају (сабирателна) женскога или мушкога рода, и склањају се по првом и по трећем склоненију, н. п. теле, телета, телад, или теоци; прасе, прасад, или прасци; чељаде, чељад; момче, момчад и т. д. Али имена оваква мртви ствари (која су понајвише туђа), имају и множ. број, н. п. тане, танета, у множ. бр. танета; јапунџе, силембе, ћоше, ћебе и т. д.

2) Која се имена свршују на о, а имају пред о два полугласна слова једно до другога, она у род. множ. узму а међу она два полугласна слова, н. п. седло, седала; весло, весала; масло, масала и т. д.

3) Дрво нарашћује на та (уметне се те пред а), и има у род. дрвета и т. д. а у множ. броју има двојако: а) дрва (das Holz); б) дрвета.

4) Псето има у род. псета или псетета; а у множ. броју сабирателно пашчад (женскога рода) или пси (мушкога рода од пас).

5) Рамо има у род. рамена (као раме).

---

*) Код овије имена мало је обичније (него код првога и другог склоненија) да се изоставља ма у твор. и у сказ. множ., н. п. по брди, на коли, с коли, под коли, по сели и т. д. Али је у Србији, у Босни и у Ерцеговини опет обичније са има (на колима, под колима, с колима, по селима и т. д.); па и у самим пјесмама радије се изостави само а, него читаво ма, н. п. Каква ј' војска по брдим' Гуњанским —

О ИМЕНУ ПРИЛАГАТЕЛНОМ.

(de adjectivo, eoque aut finito aut infinito)

Прилагателна имена могу се, по њиовом значењу, раздијелити у три реда: Прва показују каквоћу имена сушествителни; и ова су опет двојака: 1) која показују какво је што, н. п. добар човек, зелен лист, мутна вода, шарена тица, брз коњ и т. д. 2) која показују, ода шта је што, н. п. гвозден котао, дрвена кућа, сребрно пуце, кожна аљина и т. д.

Друга показују чије је што; и ова су опет двојака; 1) која показују, да је што само једнога извјесног имена сушествителног, н. п. попов, ковачев, војводин и т. д. 2) која показују, да је што више имена сушествителније, или једнога кога му драго, н. п. поповски, ковачки, војводски; говеђи, козји, рибљи, тичји, ћетињи и т. д.

Трећа иду у ред другије, него се од њи разликују, што нијесу постала од имена сушествителни, него од другије различни дијелова говорења, као н. п. 1) од наречија (особито мјеста и времена), н. п. тамошњи, данашњи, лањски, токорошњи и т. д. 2) од глагола, н. п. стајаћа кошуља, плетића игла, орађа земља, куповни гуњ, музовна крава, текућа вода, и остала оваква причастија. 3) од имена бројителније, н. п. први, други, трећи и т. д.

О двојаком свршивању прилагателни имена.

Прилагателна имена првога реда свршују се у мушкоме роду јединственог броја двојако, т. ј. на полугласно слово,*) или на и: зашто ми говоримо, и слушамо ђе се говори, н. п. добар и добри, зелен и зелени, дрвен и дрвени, двогуб и двогуби и т. д. Ово су прво назвали Славенски граматици прилагателним усјеченим (со усјеченијем), а друго цијелим (без усјеченија). Може бити, да би било паметније рећи, да је ово друго прилагателно нарасло од првога, него да је прво усјечено: зашто прво стоји у првоме свом облику (као н. п. муж у имените́лном падежу) и показује каквоћу неизвјесне ствари (на питање какав?), н. п. зец је плашив; поштен човек не умије лагати; мени је мио црвен појас; златан је прстен скупљи него сребрн; Гојко се чини (да је) паметан и т. д. А ово је друго начињено (с додатком и) од првога, и каквоћом опредјељује ствар (на питање који? као Њемачки член der, die, das), н. п. црвени појас изјели мишиц; изгубио сам сребрни прстен; продао сам мој необрани виноград и т. д. Ово двојако свршивање наши прилагателни имена само се налази у мушкоме роду (јединственог броја), а у женскоме и у средњем роду само се по гласу разликује, н. п. боја је аљина широка, него уска; камо она широка̑ аљина? Ту је и ускā и широкā; ово је прасе дебело: пошто ћеш ми дати оно твоје де̏бело̄ прасе? и т. д.

Кад оће прилагателно име да се усјече, онда му само треба одузети оно и с краја, н. п. жути, жут; дрвени, дрвен и т. д. Ако ли прилагателно има пред и два полугласна слова заједно, онда усјеченом

---

*) Ђекоја се у мушком роду свршују и на о (мјесто л), н. п. зрео, весео, труо и т. д.

**) У Славенском језику ово се разликује словима у сва три рода, н. п. свят҃, свята, свято; святый, святая, святое; а Срби су изоставили у женском роду я, а у средњему е, па само гласом натежу и разликују: зато се налази у старим књигама Српским и без я, и са я и а, и са два а, н. п. у Лазаревој дипломи (што је споменута у предговору): село буковица доня, село буковица горняа, село окованица донаа; тако има, у Раваници (у Сријему, ђе и диплома сад стоји, код светог Лазара) на црвеној свили везено златом (кажу да је везла царица Милица на ћивот кнезу Лазару): възлюбленаа ти чеда; и възлюбленая ти чеда.

треба уметнути а међу она два полугласна слова, н. п. тавни, таван; вајткй, пајтак; мўдрй, мўдар и т. д. Осим цр̏нй, црн; срѐбрнй, срѐбрн; гр̏кй, гр̏к, и осталије оваковн.

А кад оће да се начини од усјеченога прилагателног цијело, онда му треба додати на крају и, н. п. жу̑т, жу̑тй; зѐлен, зѐленй; др̏вен, др̏венй и т. д. А која прилагателна имају а пред пошљедњим полугласним словом, од они нека избацују а у свима осталим промјенама и падежима (као и ђекоја суштествителна имена мушкога рода, н. п. јарам, јарма), као н. п. 1) сва готово која се свршују на ан, н. п. дробан, дробна, дробно, дробни; тако раван, гладан, празан, рујан, болан, вољан, помаман, крупан, оран, красан, ситан, срећан, мучан, кршан и т. д. (осим лаган, лађан, млађан, узан, мекан, ваљан, санан, танан, сићан). 2) која се свршују на ак, н. п. љубак, узак, ријеак, витак, млећак, мајецак, дугачак, вришак и т. д. (осим лак, млак, јак, нејак). 3) која се свршују на ар, н. п. рабар, мудар, мокар, оштар и т. д. А нека опет задржавају а, као н. п. 1) која се свршују на аб, н. п. слаб. 2) која се свршују на ав, н. п. лукав, рапав и т. д. 3) која се свршују на аст, н. п. рачваст, путоногаст и т. д. 4) која се свршују на ат, н. п. глават, крилат, носат и т. д.

Дйвљй, ма̑лй, и вѐликй, не усијецају се никако. Дйвљй требало би да буде дйваљ, дйвља, дйвље; ма̑лй, ма̑л (или ма̏о), ма́ла, ма́ло; а вѐликй, вѐлик, велйка, велйко; али се не говори ни једно, него остају тако: дйвљй, дйвља̑, дйвље̑; ма̑лй, ма̑ла̑, ма̑ло̑; вѐликй, вѐлика̑, вѐлико̑. Истина да се мјесто мал и велик узима мален и голем, али се говори и онако, н. п. јеси ли велики нарастао? (овђе Србљин нити ће рећи велик ни голем).

Прилагателна имена имају три рода и два склоненија.

Прво склоненије,

По коме се склањају сва прилагателна имена, која се у средњем роду свршују на о, или у мушком роду на б, в, г, д, з, к, л, м, н, о, п, р, с, т, н. п. слаб, здрав, дуг, млад, брз, дубок, обал, питом, раван, дебео, туп, мудар, бос, жут и т. д.

Примјер првога склоненија.

I. Усјечено.

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. жу̑т,	жу́та,	жу́то,
Р. жу́та, жу́то̑га, жу́то̑г,	жу́те̑,	жу́та, жу́то̑га, о̑г,
Д. жу́ту, жу́то̑ме, му, о̑м,	жу́то̑ј,	жу́ту, жу́то̑ме, му, о̑м,
В. жу̑т (жу́та, то̑г, га),	жу́ту,	жу́то,
З. — — — *)	—	— —
Т. жу́тйм, жу́тијем,	жу́то̑м,	жу́тйм, жу́тијем,
С. жу́ту, жу́то̑ме, му, о̑м,	жу́то̑ј,	жу́ту, жу́то̑ме, му, о̑м.

множествени број.

И. жу́ти,	жу́те,	жу́та
Р. жу́тије, жу́тй,	за сва три рода	
Д. жу́тйма, йм, жу́тијем,	за сва три рода	

*) Истина да би по смислу требало да нема зват. усјеченог, али ја сам чуо ђе се говори: немој добар човече! пројдисе, добар човече! и т. д.

В. жу́те,	жу́те	жу́та,
З. —	—	—
Т. жу́тѝма, ѝм, жу́тијем *), } за сва три рода,		
С. жу́тѝма, ѝм, жу́тијем *), } за сва три рода,		

II. Цијело:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. жу̑тѝ,	жу̑та̑,	жу̑то̑,
Р. жу̑то̑га, жу̑то̑г	жу̑те̑,	жу̑то̑га, жу̑то̑г,
Д. жу̑то̑ме, му, о̑м,	жу̑то̑ј,	жу̑то̑ме, му, о̑м,
В. жу̑то̑га, жу̑то̑г,	жу̑ту̑,	жу̑то̑,
З. жу̑тѝ,	жу̑та̑,	жу̑то̑,
Т. жу̑тѝм, жу̑тијем,	жу̑то̑м,	жу̑тѝм, жу̑тијем,
С. жу̑то̑ме, му, о̑м,	жу̑то̑ј,	жу̑то̑ме, му, о̑м.

множествени број.

И. жу̑тѝ,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
Р. жу̑тије, жу̑тѝ, } за сва три рода,		
Д. жу̑тѝма, ѝм, жу̑тијем, } за сва три рода,		
В. жу̑те̑,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
З. жу̑тѝ,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
Т. жу̑тѝма, ѝм, жу̑тијем, } за сва три рода,		
С. жу̑тѝма, ѝм, жу̑тијем, } за сва три рода,		

Друго склоненије.

По коме се склањају сва прилагателна имена, која се у средњем роду свршују на е, или у мушком роду на ђ (и на ђи), ји, љи, њи, ћ (и на ћи), н. п. риђ, говеђи, мачји, дивљи, рибљи, кокошињи, врућ, телећи и т. д.

Примјер другога склоненија.

I. Усјечено.

јед. број.

мушк.	женск.	средњ.
И. вру̑ћ,	вру́ћа,	вру́ће,
Р. вру́ћа, вру́ће̑га, вру́ће̑г,	вру́ће̑,	вру́ћа, вру́ће̑га, ће̑г,
Д. вру́ћу, вру́ће̑му, ће̑м,	вру́ћо̑ј,	вру́ћу, вру́ће̑му, ће̑м,
В. вру́ћа, ћега, ће̑г (вру̑ћ),	вру́ћу,	вру́ће,
З. — —	—	—
Т. вру́ћѝм, вру́ћијем,	вру́ћо̑м,	вру́ћѝм, вру́ћијем,
С. вру́ћу, вру́ће̑му, ће̑м,	вру́ћо̑ј	вру́ћу, вру́ће̑му, ће̑м,

множ. број.

И. вру́ћи,	вру́ће,	вру́ћа,
Р. вру́ћије, вру́ћѝ, } за сва три рода.		
Д. вру́ћѝма, ћѝм, ћијем, } за сва три рода.		
В. вру́ће,	вру́ће,	вру́ћа,
З. —	—	—
Т. вру́ћѝма, ћѝм, ћијем, } за сва три рода.		
С. вру́ћѝма, ћѝм, ћијем, } за сва три рода.		

---

*) И код прилагателни се имена у твор. и у сказ. множ. изоставља особито у писању у Сријему и у Бачкој оно м (и а и јем) на крају (као и код сушт. имена првога, другога и четвртог склоненија), н. п. с добри коли, по зелени ливада, у Српски новина, на сеоски волови и т. д.

II. Цијело.

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. врӯћӣ,	врӯћâ,	врӯћê,
Р. врӯћêга, врӯћêг,	врӯћê,	врӯћêга, врӯћêг.
Д. врӯћêму, врӯћêм,	врӯћôј,	врӯћêму, врӯћêм,
В. врӯћêга, врӯћêг (врӯћӣ),	врӯћӯ,	врӯћê,
З. врӯћӣ,	врӯћâ,	врӯћê,
Т. врӯћӣм, врӯћијем,	врӯћôм,	врӯћӣм, врӯћијем,
С. врӯћêму, врӯћêм,	врӯћôј,	врӯћêму, врӯћêм,

множ. број.

мушк.	женск.	средњ.
И. врӯћӣ,	врӯћê,	врӯћâ,
Р. врӯћије, врӯћӣ,	за сва три рода.	
Д. врӯћӣма, врӯћӣм, врӯћијем,		
В. врӯћê,	врӯћê	врӯћâ,
З. врӯћӣ,	врӯћê,	врӯћâ,
Т. врӯћӣма, врӯћӣм, врӯћијем,	за сва три рода.	
С. врӯћӣма, врӯћӣм, врӯћијем,		

Примјечаније. Сав, сва, све, броји се такођер међу прилагателна имена, али се склања по своме особитом начину, ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. сав,	сва,	све,
Р. свега,	свê,	свега,
Д. свему,	свôј,	свему,
В. свега (сав),	свӯ,	све,
З. сав.	сва,	све,
Т. свӣм, свијем,	свôм,	свӣм, свијем,
С. свему,	свôј,	свему,

множествени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. сви,	све,	сва,
Р. свије, свијӯ, свӣ,	за сва три рода.	
Д. свима, свӣм, свијем, свјема*),		
В. све,	све,	сва,
З. сви,	све,	сва,
Т. свима, свӣм, свијем, свјема,	за сва три рода.	
С. свима, свӣм, свијем, свјема,		

Уравненије прилагателни имена.

(de comparatione adjectivorum)

Кад се цијеломе прилагателном (мушкога рода) дода на крају ји, онда постане степен сравнителни, н. п. сла̀бӣ, сла̀бији; бо̀гатӣ, бога̀тији; мӯдрӣ; мӯдрији и т. д.

Али има много прилагателни имена, која не иду по овом правилу, него са свим друкчије постаје од њи сравнителни степен, као н. п.

1) Која се свршују на д, претвори се д у ђи, н. п. мла̑д, мла̀ђи; лӯд, лӯђӣ; тврд, тврђӣ и т. д. Али рад има (по правилу) радији.

2) Која се свршују на г и на з, претвори се г и з у ж, н. п. дра̑г, дра̀жӣ; бла̑г, бла̀жӣ, дӯг, дӯжӣ (и дӯљӣ), бр̑з, бр̀жӣ и т. д.

3) Произведена на дак, зак, нак, так, лек, сок, ток, она промјењују пошљедња оба слова (и полугласно и самогласно) на и, а д на ђ, з на ж, л на љ, н на њ, с на ш, а т на ћ, н. п. сла̀дак, сла̀ђӣ;

---

*) Ово се пошљедње (свјема) може чути од Ерцеговаца.

у̏зак, у̏жи; да̀лек, да̀љӣ; та̀нак, та̀њӣ; ви̏сок, ви̏шӣ; кра́так, кра̀ћӣ; жѐсток, жѐшћӣ, и т. д. К овима иде и дуга̀чак, ду̏жӣ (или дуљи). Али витак, каже се виткији.

4) Произведена на жак и на рок, она само промјењују пошљедња два слова на и, н. п. тѐжак, тѐжӣ; ши̏рок, ши̏рӣ и т. д.

5) Произведена на бок, и она промијене ок на и, а послије б добију љ, н. п. ду̏бок, ду̏бљӣ *).

6) Која се свршују на ут, и у онима се претвори т у ћ, н. п. љу̑т, љу̏ћӣ, гу̏ст, гу̏шћӣ и т. д. К овима иде и чврст, чвр̏шћӣ.

7) Која се свршују на ув и на уп, она добију на крају љи. н. п. су̑в, су̏вљӣ; ту̑п, ту̏пљӣ и т. д. К овима иде и жи̑в, жи̏вљӣ; кри̑в, кри̏вљӣ.

8) Која се свршују на ђ и ћ, она само добију и (као цијело прилагателно) и промијене глас, н. п. ри̑ђ, ри̏ђӣ; вру̑ћ, вру̏ћӣ.

9) Лак, мек и лијеп, имају на ши, т. ј. ла̀кшӣ, мѐкшӣ, љѐпшӣ.

10) Бијел и дебео имају бјѐљӣ, дѐбљӣ; црн, цр̏њӣ; бијесан, бјѐшњӣ.

11) Го́рак, го̀рчӣ; гр̑к, гр̏чӣ; ја́к, ја̀чӣ; мла̂к, мла̀чӣ.

12) Нека са свим без правила, н. п. вѐликӣ, вѐћӣ; до́бар, бо̏љӣ; за̑о, го̏рӣ; ма̂лӣ, ма̏њӣ.

Кад се сравнителноме степену дода спријед нај, онда постане степен превосходни, н. п. богатији, најбогатији; бољи, најбољи и т. д. (Може бити да би ово нај требало писати само за себе: нај богатији, нај бољи и т. д. као што чине и други ђекоји Славенски народи).

У обадва степена (у сравнителнога и у превосходнога), кад се промијени пошљедње и на а, онда постане женски род, а кад се промијени на е, онда средњи, н. п. мудрији, мудрија, мудрије; најмудрији, најмудрија, најмудрије и т. д. Обадва се степена склањају по другом склоненију прилагателни имена.

Која прилагателна имена могу имати сравнителни и превосходни степен, која ли не могу, то се најбоље може познати из њнова значења; а по ријечима могла би имати сва. Истина да не може бити дрвеније што је дрвено, нити поповскије што је поповско; али би се опет могло рећи, и у шали би могло поднијети, н. п. најславеносерпскија књига.

Го̑рњӣ, до̑њӣ, за̀дњӣ, кра̂јњӣ, пр̑вӣ и стра̀жњӣ, имају само превосходни степен (а не би требало ни њега да имају), н. п. говори се најгорњи, најдоњи, најзадњи, најпрви, најстражњи.

О ИМЕНУ БРОЈИТЕЛНОМЕ.

(de numeralibus)

Имена су бројителна петорогуба:

1) Основна, која сами број показују, или којима се одговара на питање колико? н. п. један (1), два (2), три (3), четири (4), пет (5), шест (6), седам (7), осам (8), девет (9), десет (10), једанаест **) (11), дванаест (12), тринаест (13), четрнаест (14), петнаест (15), шеснаест (16), седамнаест (17), осамнаест (18), деветнаест (19), двадесет (два-

---

*) Из овога се види, да је у свима овим ријечма било најприје ј, н. п. сладји, узји, далји, танји, кратји, висји, дубји, па се пред ј претворило (или слило се с ј) д у ђ, з у ж, л у љ, н у њ, с у ш, т у ћ; а б није се имало у што претворити, него се претворило ј у љ, као и послије в и п, н. п. су̑в, су̏вљӣ; ту̑п, ту̏пљӣ и т. д. По овом би требало казати тежји, тежја, тежје; ширји, ширја, ширје (као н. п. Божји, Божја, Божје; ћурји, ћурја, ћурје): али се не говори.

**) Многи списатељи и књижевници наши (а особито по Сријему и по Бачкој) пишу једанајст, дванајст и т. д. али од народа нијесам могао чути да тако говори.

десет, двасет, 20), двадесет и један *) (21), двадесет и два (22), двадесет и три (23), двадесет и четири (24), двадесет и пет (25), двадесет и шест (26), двадесет и седам (27), двадесет и осам (28), двадесет и девет (29), тридесет (тридест, триест **) 30), четрдесет (четрьест, 40), педесет (50), шесет (шездесет, 60), седамдесет (70), осамдесет (80), деведесет (90), стотина (сто, 100); двјеста (двије стотине, 200), триста (три стотине, 300), четири стотине (400), пет стотина (500), шест стотина (600), седам стотина (700), осам стотина (800), девет стотина (900), иљада (1000), двије иљаде (2000) и т. д. до иљада иља̂да (1000000).

Један, једна, једно̑, склања се, у сва три рода, по првом склоњењу прилагателни имена (као цијело прилагателно); па и то не само у јед. него и множ. броју: зашто ту или добива значење имена прилагателнога, н. п. једни веле; или се прилаже имену суштествителноме, које се говори само у множ. броју, н. п. једне виле, једне гаће, једна врата и т. д.

Два, три, четири, склањају се само у женском роду, ево овако:

И. двије (две),	три̑,	чѐтири,
Р. двију̑,	трију̑,	четирију̑,
Д. двѝма, двјѐма,	трима,	чѐтирма,
В. двије,	три̑,	чѐтири,
З. двије,	три̑,	чѐтири,
Т. двѝма, двјѐма,	трѝма,	чѐтирма,
С. двѝма̑, двјѐма,	трѝма,	чѐтирма.

А у мушкоме и у средњем роду не склањају се ова бројителна имена никако кад се говори о бездушним стварима, него се онако употребљавају са суштествителним у род. јед., н. п. два раста, два бр̀да; код два раста, међу два бр̀да и т. д. И у самом женском роду говори се овако (кад је име бројително са суштествителним), н. п. код двије жене иде неопран; тражио сам га у три куће;

„Преко три воде студене,
„Преко три горе зелене —

А кад се говори о животињама и о људма, онда се понајвише у мушком роду у свима осталим падежима претвори основно име два, три, четири, у суштествително двојица, тројица, четворица ***), па се ова само склањају, а суштествително, о коме је говор, остаје у род. множ., н. п. два јунака, двојице јуна̂ка, двојици јуна̂ка и т. д. А у средњему роду, кад је говор о живим стварма, не говори се основно име готово никако, него се узме мјесто њега самостојно, н. п. двоје пилѝћа, троје чељади, четворо ђеце̑, петоро праса̑ди (праса̑ца), петнаесторо чељади, двадест и петоро ђеце, тридесторо говеда, тридесет и једно говече и т. д. ****).

Остала бројителна основна имена до стотине, и преко стотине до иљаде, не склањају се никако, него онако показују број свију имена сушт. (која морају стајати у род. множ.) мушкога и женског рода, а средњега само бездушније, н. п. пет јуна̂ка, пет жѐна, пет сѐ-

*) Гдекоји изоставе кашто и, па говоре онако: двадесет један, двадесет два и т. д. али је обичније са и.

**) Да не рече какав језикопоправитељ, да је ово (триест, четрьест, шездесет) подло и покварено: и Руси говоре и пишу тридцатЪ, шестьнадцатЪ и т. д.

***) двојица, тројица, четворица и т. д. понајвише се говори о људма, а може се рећи и о осталим животињама, н. п. подај оној двојици волова нека лижу соли и т. д.

****) Могло би се рећи н. п. два телета, три чељадета, четири ђетета; али од четири до десет не говори се никако, него се основно претвори у самостојно, а сушт. узме род. множ.

ла; двадесет људи, двадесет и један човек, двадесет и четири човека, двадесет и пет људи; сто градова, пет стотина сѐла и т. *) А кад се говори о живим стварма средњега рода, онда се основно име претвори у самостојно, као што је мало прије речено.

Стотина и иљада склањају се као и остала сушт. имена другога склоненија, и показују број имена сушт. без разлике рода, и у склањању сушт. остаје једнако у род. множ., н. п. стотина оваца, стотине оваца, стотини оваца и т. д

1) Један, једна, једно, показује име суштествително (у сва три рода) у имен. јед., н. п. један човек, једна жена, једно дијете; два, три, четири, показују имена сушт. мушкога и средњег рода у род. јед., а женскога у имен. множ., н. п. два човека, три камена, четири брда, двије вòде, три гòре, четири жѐне и т. д. а пет шест, седам и т. д. показују имена сушт. (у сва три рода) у род. множ., н. п. пет људи, пет жѐна, седам сѐла, осам весâла и т. д. А кад се дође у броју на сложена с један, два, три, четири, онда сушт. опет дође у јед. број, н. п. двадесет и један човек, двадесет и два човека, двадесет и три човека, двадесет и четири човека, двадесет и пет људи и т. д.

2) Самостојна, која у јед. броју служе за живе ствари средњега рода мјесто основније, а у множ. броју имају значење прилагателни имена, н. п. двоје (двое), троје (трое), четворо (четверо) **), петоро, шесторо, седморо, осморо, деветоро, десеторо, једанаесторо, дванаесторо (може се чути и двоенаесторо), тринаесторо, четрнаесторо, петнаесторо, шеснаесторо, седамнаесторо, осамнаесторо, деветнаесторо, дваесторо (дваесторо и двадесеторо), двадесет и једно, двадесет и двоје, двадесет и троје, двадесет и четворо, двадесет и петоро, двадесет и шесторо, двадесет и седморо, двадесет и осморо, двадесет и деветоро, тридесторо (триесторо, тридесеторо), четрѣесторо (четрдесеторо), педесеторо, шесеторо (шездесеторо), седамдесеторо, осамдесеторо, деведесеторо; сто и једно, сто и двоје, сто и троје и т. д.

Самостојна имена бројителна склањају се у јед. броју ево овако:

И. двòје,	трòје,	чѐтворо,
Р. двóга,	трóга,	четвóрга,
Д. двóма двóме,	трóма трóме,	четвóрма, четвóрме,
В. двòје,	трòје,	чѐтворо,
З. двòје,	трòје,	чѐтворо,
Т. двóма,	трóма,	четвóрма,
С. двóма, двóме,	трóма трóме,	четвóрма, четвóрме,

Као двоје склања се обоје и обадвоје; као троје светроје, а остала сва као четворо.

А у множ. броју склањају се ова имена бројителна, као и остала прилагателна првога склоненија, и употребљавају се не само у средњему, него и у мушкоме и у женском роду, н. п. троји јади; троја врата; троје чарапе и т. д.

3) Редна, која показују имена сушт. у ред постављена, н. п. први, други, трећи, четврти и т. д.

Први, други, трећи и четврти, постала су особитим начином, а остала постају од основније с додатком и, н. п. пет-и, шест-и (седми и осми избацују а), девет-и; двадесет-и, двадесет пет-и, и т. д. Али од стотине и од иљаде нема и никако, а даље говори се

---

*) И овђе се до десет у склањању претвори основно име, у мушком роду, у сушт., н. п. пет, петорице; шест, шесторице и т. д.

**) И тако сва остала иму на оро и на еро, н. п. петоро или петеро, дванаесторо и дванестеро и т. д. Мени се чини да је обичније ово на оро.

н. п. сто двадесети, триста педесет седми, пет стотина деведесет осми; иљада двадесет трећи и т. д.

Сва редна бројителна имена (осим трећи) склањају се, у сватри рода и у обадва броја, као цијела прилагателна првога склоненија, а трећи по другоме.

4) Умложна, којима се одговара на питање колико губ? или колико струк? н. п. двогуб, или двострук; трогуб, трострук, четворогуб, петоро струк, двојак, тројак, и т. д. Ова бројителна имена нијесу друго ништа, него прилагателна имена, која су постала од самостојни бројителни имена с додатком губ или струк (осим двогуб, двострук, двојак; трогуб, трострук, тројак) и склањају се (цијела и усјечена) као и остала прилагателна имена првога склоненија.

5) Нарјечна: а) којима се одговара на питање колико пута? н. п. једанпу̑т (мјесто једанпут каже се и једно̑м), два̏пу̑т (два̏пу̑та), трѝпу̑т (трѝпу̑та), четирѝпу̑т (че̏тири пу̑та); пе̑т пу̑та*), ше̑ст пу̑та и т. д. б) којима се одговара на питање који пут? н. п. први пут, други пут, трећи пут и т. д. Као што се мјесто једанпут говори једном; тако се и мјесто први пут, други пут, трећи пут, четврти пут и т. д. говори првом, другом, трећом, четвртом, петом и т. д. И ово су права имена бројителна свога реда, а једанпут, два пута; први пут, други пут и т. д. шу су по двије ријечи.

Ова се бројителна имена не склањају, као ни остала нарјечија.

Ђекоји граматици узимају међу бројителна имена и оне ријечи, које показују неизвјесно млоштво ствари, н. п. млого, мало, неколико, остали, читав, пола и т. д. Између овије нужно је нешто упамтити код неколико: какогођ што два, три, четири, показују имена сушт. мушкога и средњег рода у род. млож., а женскога у имен. млож., тако исто и неколико кад значи мање од пет, н. п. неколика човека, неколика ђетета, неколике овце; а кад значи више од четири, онда показује сва имена сушт. у род. млож., н. п. неколико љу̑ди, неколико ја̑ја, неколико ова̑ца и т. д.

О МЈЕСТОИМЕНИЈУ.

(de pronomine)

Мјестоименија су шесторогуба:

I Која показују три лица: ја, ти, он; к овима ћемо узети у склањању и

II. Повратно себе, која се ево овако склањају:

јединствени број.

		(мушк.)	(женск.)	(средњ.)	
И. ја̑,	ти̑.	о̏н (о̑н)	о̏на.	о̏но.	—
Р. ме̏не, ме̏.	те̏бе, те̏.	њѐга, га̏.	ње̑, је̏.	њѐга, га̏.	се̏бе.
Д. ме̏ни (ме̏не), ми̏.	те̏би (те̏бе), ти̏.	њѐму, му̏.	њо̑ј, јо̑ј.	њѐму, му̏.	се̏би (се̏бе),
В. ме̏не, ме̏.	те̏бе, те̏.	њѐга (њга, њ)	њу̑, је̏.	(њѐга, га̏).	се̏бе, се̏.
З. — —	ти̑.	— —	— —	— —	— —
Т. мно̑м.	то̏бо̑м.	њи́ме (њи̑м).	њо́ме (њо̑м).	њи́ме (њи̑м).	со̏бо̑м.
С. ме̏ни.	те̏би.	њѐму.	њо̑ј,	њѐму.	се̏би.

*) у Бачкој и (ђешто) у Сријему говори се пу̑ти мјесто пу̑та, н. п. пет пу̑ти, шест пу̑ти и т. д.

****

мложествени број.

И.	ми̑.	ви̑.	о̀ни.	о̀не.	о̀на.	—
Р.	на̑с.	ва̑с.	њи̑, ӣ			се̏бе,
Д.	на̀ма, на̀м *).	ва̀ма, ва̀м.	њѝма, ѝм,			се̏би (се̏бе),
В.	на̑с.	ва̑с.	њи̑, ѝ,	за сватри рода.		се̏бе, сѐ,
З.	—	ви̑.	— —			—
Т.	на̀ма.	ва̀ма.	њѝма,			со̀бо̄м,
С.	на̀ма.	ва̀ма.	њѝма,			се̏би,

Код овије мјестоименија треба упамтити:

1) Мјестоименија првога и другог лица имају у род. дат. и вин. јед., и у дат. множ. броја двојако; а мјестоименија трећега лица имају двојако у сватри рода и у обадва броја у род. дат. и у вин. Ђекоји мисле да је то све једно (као н. п. код прилагателни имена жутога и жутог; жутоме, жутому, и жутом), него само да је ово друго у говору скраћено од првога.**) Може бити да је ово друго постало некад од првога, али је данас у говору са свим различно једно од другога. Прво (мене, тебе, њега, ње; мени, теби, њему, њој; мене, тебе, њега, њу и т. д) стоји: а) у почетку н. п. не може се рећи ти смо дали, га сам вићео, те су звали; него теби смо дали, њега сам вићео, тебе су звали и т. д. б) кад је сила говора (Nachdruck) на мјестоименију, н. п. зовии њега, казао сам и теби, дао сам и теби и њој, даћу вама и њима и т. д. в) послије предлога (осим мјестоименија првога и другог лица у вин. падежу), н. п. код мене, код тебе, код њега, код ње; к мени, к вама, к њима, к њој; а у вин. падежу у првога и у другог лица говори се обоје, н. п. за мене или за ме, за тебе или за те; пред мене или преда ме, пред тебе или преда те, пред себе или преда се; а у трећем лицу само се прво узима, н. п. пред њега (предањ, предањга), пред њу (преда њу), пред њи (преда њи) и т. д. А у осталим догађајима говори се друго (ме, те, га, је, се; ми, ти, му, јој; нам, вам, им, ӣ, ѝ), н. п. бојим е (те, га, је, ӣ) се, казао ми (ти, му, јој; нам, вам, им), звао сам га и т. д.***).

2) Ми и ти: а) узима се кашто мјесто мој и твој, н. п. јеси ли ми вићео коња; вићео сам ти брата; био сам ти код куће и т. д. А б) кашто не значи готово ништа, него се говори (особито ти) као за неко чудо, н. п. лијепа ти је, јади је убили! чудно ти га превари! Чарна горо пуна ти си лада! Њу ми пита Громовник Илија (не опомињем се више за ми). в) Сит сам ти се наспавао; јеси ли ми здраво путовао? и т. д. Ово иде у прво значење (мјесто мени и теби).

3) Мјестоименије трећега лица има у вин. јед. мушкога и средњег рода, осим њега и га, још њ и њга; и ово се узима само с предлогом, и у значењу се не разликује од њега, н. п. зањ, зањга или за њега; предањ, предањга или пред њега; мимоњ, мимоњга или мимо њега и т. д

4) Мјестоименија првога и другог лица имају у дат. јед. осим ми и ти, још двојако: мени или мене, теби или тебе. Народ понајвише говори мене, тебе ****), а списатељи и књижевници мени, теби (да се разликује од винителнога!).

5) Ђекоји додају у род. дат. вин. и у сказ. једин. броја, и у дат. и сказ. множ. на крају ка, кар и карена, н. п. менйка, менйкар, менйка́рена; тебйка, тебйкар, тебика́рена; менѐка, ме-

---

*) У Крајини Неготинској и у Црној! ријеци говоре и ни (мјесто нам), н. п. да ни си ти жив господару! да ни је Бог дао и т. д.

**) Зато ђекоји пишу 'га, 'му, 'им и т. д.

***) Ја мислим да и у Славенском језику овакова разлика има између мнѣ и ми, тебѣ и ти, мене и мя, тебе и тя, себе и ся (прем да наши дојакошњи Славенски граматици никакве разлике не напомињу). Да ли би (н. п.) све једно било: Помилуй мя Боже, и помилуй мене Боже?

****) Ово је управо од Славенскога мнѣ, тебѣ (е мјесто ѣ, као и на више мјеста).

нѐкар, менѐка̏рена; њега́ка, њега́кар, његака̏рена и т. д. (у̏ мушкоме и у средњем роду).

6) Код свију имена винителни је падеж у средњем роду као имен., а код ови мјестоименија није, него је вин. у средњем роду као и у мушкоме, н. п. шта је том дјетету, те плаче? — избила га мати; камо ти платно? — однијела га вода и т. д.

7) Тако је код свију имена једнак у јед. броју дат. и сказ., а у множ. броју дат. твор. и сказ., а овђе није: зашто сказ. у јед. броју не може имати ми, ти, му, јој, него само мени, теби, њему, њој; нити у множ. броју могу имати твор. и сказ. нам, им, него само нама, њима.

III. Која што присвојавају, н. п. мој, моја, моје; твој, твоја, твоје, свој, своја, своје; наш, наша, наше; ваш, ваша, ваше; њиов, њиова, њиово; његов, његова, његово; њен, њена, њено (њезин, њезина, њезино); нечиј, нечија, нечије; свачиј, свачија, свачије; ничиј, ничија, ничије.

Мој, твој, свој, склањају се ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. мој,	мо̀ја,	мо̀је,
Р. мо̀јега(-е̑га), мо̀јег(-е̑г), мо̑га, мо̑г,	мо̀је̑,	мо̀јега(-е̑га), мо̀јег(-е̑г), мо̑га, мо̑г,
Д. мо̀јему(-е̑му), мо̀јем(-е̑м), мо̑ме, мо̑м,	мо̀јо̑ј,	мо̀јему(-е̑му), мо̀јем(-е̑м), мо̑ме, мо̑м,
В. мо̀јега(-е̑га), мо̀јег(-е̑г), мо̑га, мо̑г(мо̑ј),	мо̀ју,	мо̀је,
З. мо̑ј,	мо̀ја,	мо̀је,
Т. мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем,	мо̀јо̑м,	мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем,
С. мо̀јему(-е̑му), мо̀јем(-е̑м), мо̑ме, мо̑м,	мо̀јо̑ј,	мо̀јему(-е̑му), мо̀јем(-е̑м), мо̑ме, мо̑м.

множествени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. мо̀ји,	мо̀је,	мо̀ја,
Р. мо̀јије, мо̀ји̑,	} за сва три рода,	
Д. мо̀јима (мо̀ји̑ма), мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем	} за сва три рода,	
В. мо̀је,	мо̀је,	мо̀ја,
З. мо̀ји,	мо̀је,	мо̀ја,
Т. мо̀јима (мо̀ји̑ма), мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем	} за сва три рода,	
С. мо̀јима (мо̀ји̑ма), мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем	} за сва три рода,	

Његов, њиов, њен и њезин, склањају се као жут; наш и ваш, као врући; а нечиј, ничиј и свачиј, као чиј.

IV. Којима се што показује, н. п. та̑ј, та̑, то̑; о̀ва̑ј, о̀ва̑, о̀во̑; ѝсти̑, ѝста̑, ѝсто̑; та̀кови̑, та̀кова̑, та̀ково̑ (та̀кав, та̀ква̑, та̀кво̑); ова̀кови̑, ова̀кова̑, ова̀ково̑ (ова̀кав, ова̀ква̑, ова̀кво̑); она̀кови̑, она̀кова̑, она̀ково̑ (она̀кав, она̀ква̑, она̀кво̑).

Тај, овај, онај, склањају се ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. та̑ј,	та̑,	то̑,
Р. то̀га̑, то̀г,	те̑,	то̀га̑, то̀г
Д. то̀ме̑, то̀му, то̀м,	то̑ј,	то̀ме̑, то̀му, то̀м,
В. то̀га̑, то̀г (та̑ј)	ту̏,	то̑,
З. — —	—	—
Т. ти̑м, ти̏јем,	то̑м,	ти̑м, ти̏јем,
С. то̀ме̑, то̀му, то̀м,	то̑ј,	то̀ме̑, то̀му, то̀м,

***** 2*

множествени број.

И. ти̑ *)	те̑,	та̑,
Р. тије. ти̑,	за сва три рода.	
Д. ти̑ма; ти̑м, тијем	за сва три рода.	
В. те̑,	те̑	та̑,
З. —	—	—
Т. ти̑ма, ти̑м, тијем	за сва три рода	
С. ти̑ма, ти̑м, тијем	за сва три рода	

Исти, такови, овакови, онакови, склањају се као жути.

V. Којима се што пита, н. п. ко̀ји̑, ко̀ја̑, ко̀је̑? ко̀ (тко̀)? што̀ (шта̀)? чи̑ј, чѝја̑, чѝје̑? ка̀кови̑, ка̀кова̑, ка̀ково̑ (ка̀кав, ка̀ква, ка̀кво)?

Ко и што склањају се ево овако:

И. ко̀ (тко̀),	што̀ (шта̀)
Р. ко̀га,	чѐга, (шта̀)
Д. ко̀ме, ко̀му,	чѐму,
В. ко̀га,	што̀ (шта̀)
З. —	—
Т. ки̏ме, ки̑м,	чи̏ме, чи̑м,
С. ко̀ме, ко̀му,	чѐму,

Који склања се као мој; какови као жути; а чиј (чији?) управо као врући, али опет због неки мали разлика у говору даћемо му особито склоненије:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. чѝји, чи̑ј (чи̑)	чѝја̑,	чѝје̑,
Р. чѝјега (чѝје̑га), чѝјег (чѝје̑г),	чѝје̑,	чѝјега (чѝје̑га), чѝјег (чѝје̑г),
Д. чѝјему (чѝје̑му), чѝјем (чѝје̑м).	чѝјо̑ј,	чѝјему, (чѝје̑му), чѝјем (чѝје̑м),
В. чѝјега (чѝје̑га), чѝјег, чѝје̑г (чи̑ј),	чѝју̑,	чѝје̑,
З. —	—	—
Т. чѝјим (чи̑м)	чѝјо̑м,	чѝјим (чи̑м)
С. чѝјему (чѝје̑му), чѝјем (чѝје̑м),	чѝјо̑ј,	чѝјему (чѝје̑му), чѝјем (чѝје̑м).

множествени број.

И. чѝји, чи̑ј (чи̑)	чѝје̑,	чѝја̑,
Р. чѝјије (чѝје), чѝји̑,	за сва три рода	
Д. чѝјима, чѝјим,	за сва три рода	
В. чѝје̑,	чѝје̑,	чѝја̑,
З. —	—	—
Т. чѝјима, чѝјим	за сва три рода	
С. чѝјима, чѝјим	за сва три рода	

VI. Која се односе на ствар; такова су мјестоименија: који, ко и што, која по себи нијесу друго ништа, него мјестоименија којима се пита, само што се у другом смислу употребљавају, н. п. ја, који (која, које) желим; ти, који (која, које) знаш; он (она, оно), који (која, које) има; људи, који мисле —; који човек мисли да све зна, онај се не може нигда поправити; види онај, који ведри и облачи; вала Богу, који је дао; која уста рекла, она и одрекла; ко радић Бог не брани; ко се у коло вата, у ноге се узда; код кога се нађе, да —; с ким је отишао, не ће доћи и т. д.

---

*) Може се ђешто у Србији чути и ти̏зи̑, род. ти̏зи̑ и ти̏зије, дат. твор. и сказ. ти̏зи̑ма, ти̏зи̑м, ти̏зијем.

Кад је говор о трећем лицу, највише се говори што мјесто који, која, које, али по особитом синтаксису, н. п. човек, што је био код мене; жена, што смо је виђели; вино, што смо (га) пили; човек, што смо код њега ноћили; човек, што су му коња украли; човек, што смо га*) данас виђели; човек, што смо дошли с њиме; столица, што се на њој сједи; књига, што се из ње учи; перо, што се (њим) пише**); човек, што смо о њему говорили; подај оном човеку, што је донијо врећу; метни код оног човека, што сједи онамо; подај оним људма, што стоје на пољу и т. д.

О ГЛАГОЛУ.
(de verbo)

По значењу могу се глаголи раздијелити у три реда: 1) неки глаголи показују да ко ради што извјесно изван себе, што свагда мора стајати у вин. падежу, н. п. писати књигу, сјећи дрва, копати виноград, јести љеб, носити воду и т. д. И ови се глаголи зову дјејствителни (послујући?). 2) неки глаголи показују да се посао враћа на онога, који га ради, н. п. бријемсе, кајешсе, надатисе, набављиватисе и т. д. И ови се глаголи зову повраћателни***), који у правом смислу нијесу друго ништа, него глаголи дјејствителни: зашто њиов посао стоји свагда у вин. падежу (само што није изван онога, који га ради), н. п. бријати се (себе), веселитисе, као бријати га, веселити те и т. д. 3) неки глаголи показују само стање лица или ствари, или посао, који не иде ни на што, што би стајало у вин. падежу, него је у ономе који га ради, н. п. боловати, спавати, ићи, сједити; гори дрво, тече вода, уздисати и т. д. И ови се глаголи зову средњи (verba neutra)****).

Примјеч. 1) Ово раздјеленије глагола готово не вриједи ништа: зашто готово сваки дјејствителни глагол може бити и средњи (али прави средњи глагол не може бити дјејствителни), н. п. пјевати пјесму, играти коња, копати виноград, орати њиву, викати људе, то су дјејствителни глаголи; али кад се рече (и разумјева), н. п. боље је пјевати него плакати; матор се коњ не учи играти; нит' умијем орат' ни копати; јечам трче а ракија виче*****), онда су ово све средњи глаголи.

2) Наши Славенски граматици називају још неке глаголе страдателнима, а неке отложителнима (deponentia): но такови глагола нити има у Славенскоме ни у Српском (као ни у Њемачком) језику******), него

---

*) Кад се говори о бездушним стварима, онда се у мушкоме и у средњем роду га, и у женском је може изоставити, н. п. нож, што смо данас купили; да ти платим чашу, што сам разбио; добра је она пушка, што си ми поклонио; какво је оно вино, што смо данас пили и т. д.

**) Код оваковије ријечи, којима се што ради, често се у говору изостави оно њиме (њим) и њоме (њом), н. п. брус, што се бритва оштри; лопата, што се жито вије; гвожђе, што се кашике дубу и т. д.

***) Наши Славенски граматици оваковe глаголе зову страдателнима, а неке отложителнима.

****) Ово је узето из Латинске граматиске, зашто Латини имају глаголе дјејствителне и страдателне, а ови нити су дјејствителни ни страдателни, него између њи средњи (као и средњи род између мушкога и женскога).

*****) Кад узјаше пијан човек на угојена коња, па трче и виче.

******) Већ ако да би ко узео (за отложителни глагол) чути, који има значење глагола савршителнога, а спреже се као глаголи несавршителни, т. ј. има полу прошавше вријеме, причастије (и дјејепричастије) садашњег времена и суштествително од причастија страдателнога: чу̀ја̄, чу̀ја̑ше, чу̀ја̑смо, чу̀ја̑сте, чу̀ја̄у; чу̀јӯћи, чувѐње (н. п. по чувењу).

су то они сами (граматици) узели и превели из Грчкога и из Латинскога језика: зашто су мислили, да сваки језик оно мора имати, што има Грчки и Латински; а што Славенски језик има, а Грчки и Латински нема, оном нијесу били ни мукает (или ако су што и напоменули, а они су о том тако што рекли, као што говори човек о ствари, коју ни сам не разумије), као н. п. двојако значење прилагателни имена (цијело и усјечено), код лични мјестоименија мнѣ и ми, тебѣ и ти, себѣ и си, мене и мя и т. д. И Бог зна шта се још у Славенском језику није тако изоставило и изгубило! н. п. односително мјестоименије што, имају сви садашњи Славенски народи, а у Славенском језику нема га! Да су га имали и стари Славени, о том не треба сумњати, него су га изоставили преводници; зашто су мислили да је оно све покварено, говедарски и свињарски, што нема у Латинскоме и у Грчком језику. — Да се вратимо опет к страдателним и отложителним глаголима, н. п. Латинин каже једном ријечи amor, laudor, rogor и т. д. а ми у нашем језику морамо за сваку ту ријеч узети двије, т. ј. љубе ме, вале ме, моле ме и т. д. А Нијемац мора узети три ријечи, т. ј. ich werde geliebt, бивам љубљен), ich werde gelobt (бивам ваљен) и т. д. Које мислим да ће свакиı признати, да не иде у спрезање глагола: опрезање глагола и склањање имена зове се само оно, кад се једна ријеч премјењује сама у себи, н. п. љубим, љубиш, љуби, љубимо, љубите, љубе, љубља, љубити и т. д. као код имена Бог, Бога, Богу, Боже, Богом, Богови и т. д. А тружда̂юся ни је глагол отложителни, као ни бїюся страдателни, него су обадва дјејствителни повраћателни глаголи.

Сви наши глаголи (дјејствителни и средњи) могу се опет раздијелити 1) на глаголе савршителне (verba perfectiva), који показују да је посао само један пут рађен и свршен (или да ће се радити и свршити), н. п. закопати, записати, доћи, наћи, дати, рећи, викнути, дигнути, метнути, умријети, уздахнути и т. д. 2) на глаголе несавршителне (verba imperfectiva), који показују, да посао једнако траје, н. п. копати, закопавати, писати, записивати, долазити, налазити, тражити, давати, говорити, викати, дизати, метати, умирати, уздисати и т. д. И ово је најважније раздјеленије наши глагола; 1) зато, што су ови глаголи различни између себе, како у значењу, тако и усрезању: зашто а) савршителни глаголи не могу имати полупрошавшега времена ни причастија (или дјеепричастија) садашњег времена. б) несавршителни глаголи имају у будућем времену у наклоненију сослагателном уз (или ус), н. п. ако уздајем, ако успишем и т. д. а савршителни немају, него само ако, н. п. ако дам, ако напишем и т. д. в) од свакога несавршителног глагола може се начинити сушт. име (од причастија страдателнога, кад се промијени н на ње), н. п. копати, копање; долазити, долажење; љубити, љубљење и т. д. а савршителни глаголи тога немају, осим неколико ријечи које су остале као од старине, н. п. заклати, заклање (јели веће јање за заклање); постати, постање (од постања свијета); посратисе, посрање (не би с њим отишао ни на посрање); поуздатисе, поуздање (ђенерале моје поуздање); допустити, допуштење, опростити, опроштење; вјенчати, вјенчање (од Слав. вѣнчанїе); али од осталије глагола не говори се, н. п. закопање, нађење, пољубљење, загрљење и т. д. г) будући да посао савршителнога глагола нема трајања ни мало, зато се њим и не може одговорити на питање: шта чиниш? него само шта си чинио? и шта ћеш чинити? Може бити да зато ђекоји наши књижевници мисле, да је дођем, закопам, пољубим, речем и т. д. будуће вријеме; али у нашему језику заиста није (а у другоме ком Славенском нарјечију може бити да је), него је садашње, које се понајвише употребљава у наклоненију сослагателном и у приповиједању, н. п. ако дођем; оди да запјевамо; кад нађем; устани нека он сједе; стани да ти кажем; дођем њему, па пођем да га пољубим у руку, а он ми рекне и т. д. А будуће је вријеме од ови глагола: доћи ћу, запјеваћу, наћићу, сјешћу, казаћу, пољубићу,

рећи ћу и т. д. 2) што ове разлике немају ни Грци ни Латини, него по временима накнађавају (зато и у нашим Славенским граматикама стоји сотворихъ од творю, напитахъ од питаю, купихъ од купую и т. д.); а Нијемцима и осталим новим народима тешко је и довазати ову разлику између наши глагола. Нијемци имају, н. п. gehen ићи, и kommen доћи; suchen тражити, finden наћи; али ми имамо доћи и долазити, наћи и налазити, дати и давати, чути и слушати, рећи и говорити, узети и узимати, и тако готово код свију остали глагола. Ми имамо дакле још један пут онолико глагола, колико остали народи.

По лицу се раздјељују глаголи: 1) на глаголе личне, који имају сва три лица, н. п. говорим, говориш, говори и т. д. 2) на глаголе безличне, који се спрежу само с трећим лицем, н. п. боли, стужује ми се, грми, ведри се, облачи се и т. д. Но и ово раздјеленије глагола не вриједи готово ништа: а) зато, што многи глаголи, који се броје у безличне, могу имати и остала лица, н. п. ја не грмим, не грмиш ни ти, него Бог (или свети Илија); види онај, који ведри и облачи и т. д. А б) макар имали и једно лице, опет нијесу безлични, него лични.

По спрезању се дијеле глаголи на глаголе правилне и неправилне.

Прави неправилни глагола ми немамо више, осим ова три: јесам, оћу и могу (јесам и оћу неправилни су и код остални народа, а могу само је зато код нас неправилни глагол, што се у садашњем времену свршује на у, а не на ам, или на ем, или на им, као остали наши глаголи; а у осталом спреже се по другом спрезању, као печем, осим што се у садашњем времену говори и море и може; море мо и можемо; морете и можете); а остали су сви правилни. Истина да се у постајању времена налази ђешто особита разлика, н. п. притиснем, притиснути, притиште (и притисну); погинем, погинути, погибе (и погину); окренем, окренути, окрете (и окрену) и т. д. Али су зато опет ови глаголи правилни, и могу се довести у ред. Овђе можемо напоменути и оне глаголе, који немају свију времена, него само штођог, н. п. велим има само ово вријеме садашње и полупрошавше веља, а даље се узме од глагола говорим; тако подај (му, јој), удри (удрите) и ајде (ајдете, ајдемо), немају више ништа него ово у наклоненију повелителном, а у осталом се говори дам, дати; ударим, ударити, ударио и т. д.

Што је год склоненије код имена и код мјестоименија, то је спрезање код глагола; само се по том (у овом смислу) разликују имена и мјестоименија од глагола, што се имена и мјестоименија премјењују само по падежима и по броју, и највише могу имати око десет премјена; а глаголи се премјењују по лицима, по броју; по временима, и по наклоненијама, и могу имати преко тридесет премјена (а Латински глаголи имају још више премјена, а Грчки још више и од Латинскије).

Времена по памети нема више, него само три, т. ј. садашње (које је сад), прошавше (што је прошло) и будуће (што ће доћи у напредак); а глаголи наши имају три проста времена осим будућега, т. ј. садашње, и два прошавша (1-во полупрошавше, које имају само несавршителни глаголи, н. п. ми куповасмо шљиве, кад он дође; ти пјеваше и т. д. а 2-го скоропрошавше, које имају сви глаголи, н. п. ми куписмо шљиве данас вазда н; он донесе, ја му реко и т. д.); ако још узмемо к овима и дјејствително причастије прошавшег времена, које се у нашем језику не говори без помагателног глагола сам (или јесам), онда ћемо имати три прошавша времена, т. ј. полупрошавше, скоро прошавше и давно прошавше (у говору се и ово давно прошавше вријеме може узети двојако, т. ј. још давније, н. п. био сам му говорио, били су му дали и т. д. но ово не иде у спрезање глагола, зашто глагол нема никакве нове премјене, него му се дода помагателни глагол био, као и остале ријечи што се слажу у говору). Будуће вријеме састави се с помоћу глагола ћу (или оћу), н. п. оћу му дати, њему ћу дати; ми ћемо купити и т. д. Али кад сила говора иде управо на глагол и ће дође за њим, онда се избаци оно пошљедња

ти, и мјесто њега дође ће те се састави с глаголом у једну ријеч, н. п. даћу, купиће, платићемо, имаћете, оплешћу (већ је казато како се с пред ћ претвори у ш), јешћемо и т. д. А код они глагола, који се у наклоненију неопредјеленом свршују на ћи (мјесто ти), може се ће и послије глагола писати само за себе, н. п. доћи ћу, наћи ћемо, пећи ћеш, рећи ће, ожећи ћу и т. д. Али кад се о послу сумња, или се одлаже, и каже се ако или кад, онда се узме садашње вријеме и код несавршителни глагола дода му се спријед уз (или ус), н. п. ако узрадим, ако успишем; кад ускосимо и т. д. А код савршителни глагола, узме се само садашње вријеме (без уз), н. п. ако дођем, кад запишем, ако покосим и т. д. Код глагола дати, знати, имати, смјети и ћети, кад се сумња, онда се (особито у Србији и у Ерцеговини) на крају мјесто и настави будем (а т се пред б претвори у д), н. п. ако дадбудем, ако знадбудем, ако имадбудем, ако смједбудем, ако ћедбудем. К овима иде и могу, ако могбудем.

У Славенским граматикама имају четири наклоненија (изјавително, повелително, сослагателно и неопредјелено); али глаголи, ни наши ни Славенски немају више од три, т. ј. 1-во изјавително, у коме какво лице што ради, или показује да је што радило, или да ће радити, н. п. пишем, писао сам, писаћу и т. д. 2-го повелително, у коме се што заповиједа (наговара, моли, или нуди) другоме коме да ради, н. п. пиши, пишите; устани, донеси, дај, реци и т. д. 3-ће неопредјелено, у коме глагол стоји пуст без икаква извјеснога посла, лица и броја (као н. п. сушествително име у имениш падежу), н. п. писати, радити, говорити, ићи, доћи, чути и т. д. — А 4-то сослагателно узели су граматици из Грчке и из Латинске граматике, зашто Латинин каже једном ријечи, н. п. habuerim, attuleris, scissem; а Србљин, и сваки други Славенин, мора узети двије различне ријечи мјесто те једне Латинске, т. ј. да сам имао, ако донесеш, да сам био знао и т. д. А то сваки може виђети да није спрезање глагола. Спрезање (или боље рећи склоненије) глагола зове се само оно, (као што је и мало прије казано) кад се глагол сам по себи премјењује (као имена и мјестоименија кад се склањају), н. п. трпим, трпиш, трпи, трпимо, трпите, трпе, трпља, трпљаше, трпљасмо, трпљасте, трпљау, трписмо, трписте, трпише, трпљео, трпећи и т. д. А да сам био знао, и аще бы есмь питалЪ, то су читави разговори.

Тако се у нашим Славенским граматикама налази и страдателни залог, а глаголи га немају ни наши ни Славенски. Напоменуто је мало, да бїюся, питаюся, творюся, нијесу глаголи страдателни, као ни боюся и труждаюся отложителни; а ко је разумјео што смо мало прије рекли о спрезању глагола, казаће и сам, да питанЪ былЪ есмь не иде у спрезање глагола, као ни аще бы есмь былЪ питанЪ, и био сам каран (истина да се говори: био сам каран, бићеш бијен, били су дочекани; али у садашњем времену нико не ће рећи: бивам каран, биваш мољен, него карају ме, моле ме, бију га, траже те и т. д. А и у прошавшем и у будућем времену не говори се код свију глагола са страдателним причастијем, н. п. бићу тражен, био сам мољен, него тражиће ме, молили су ме, звали су га и т. д.).

Сви се наши глаголи (осим неправилни оћу и могу) свршују у садашњем времену (наклоненија изјавителнога) на ам, или на ем, или на им; и по том се свршивању раздјељују на три спрезања. У спрезању наши (као и осталије Славенски народа) глагола мора се знати како има глагол у садашњем времену и у наклоненију неопредјеленом *); а кад се

*) Кад се ово правило уведе и у Славенску граматику (као што је и у језику, онда не ће по дојакошњим правилима („измѣняюще у или ю на ахЪ") морати бити: зовахЪ, важахЪ, ищахЪ, страж-

по двоје зна, онда је и остало све ласно знати, зашто је цијело спрезање раздвојено на те двије стране, па наклоненије повелително и дејствително причастије садашњег времена иде по садашњем времену, а остало спрезање (готово све) по наклоненију неопредјеленом, као што ће се виђети сад из самога спрезања.

Будући да неправилни глаголи **јесам** и **оћу** помажу ђешто осталим глаголима (и себи) у спрезању, зато ћемо ево најприје метнути њиово спрезање:

1. Наклоненије изјавително.

вријеме садашње

јединствени број

jѐсам (са̀м),	о̀ћу (ћу̀), *)
jѐси (си̏),	о̀ћеш (ћѐш),
jѐст (jѐ),	о̀ће (ћѐ),

множествени број.

jѐсмо (смо̀),	о̀ћемо (ћѐмо),
jѐсте (стѐ),	о̀ћете (ћѐте),
jѐсу (су̀),	о̀ће̑ (ће̑).

вријеме полу прошавше

јед. број.

бија̑,	ћа̀дија̑ (ћа̑; ктѝја̑, **) тѝја̑, о̀тија̑),
бија̑ше (бјѐше),	ћа̀дија̑ше (ћа̀ше; ктѝја̑ше, тѝја̑ше, о̀тијаше),
бија̑ше (бјѐше),	ћа̀дија̑ше (ћа̀ше; ктѝја̑ше, тѝја̑ше, о̀тија̑ше),

множ. број.

бија̑смо (бјѐсмо),	ћа̀дија̑смо (ћа̀смо; ктѝја̑смо, тѝја̑смо, о̀тија̑смо),
бија̑сте (бјѐсте),	ћа̀дија̑сте (ћа̀сте; ктѝја̑сте, тѝја̑сте, о̀тија̑сте),
бија̑у (бјѐу̑),	ћа̀дијау (ћа̑у, ктѝја̑у, тѝја̑у, о̀тија̑у).

вријеме скоро прошавше

јед. број.

би̏,	ћѐдо (ћѐ; ктѐдо, ктѐ),
би̏,	ћѐде (ћѐ; ктѐде, ктѐ),
би̏,	ћѐде (ћѐ; ктѐде, ктѐ),

дахЪ, женахЪ, перахЪ, алчахЪ и т. д. нити ће се морати казати „иземлются плыву плыхЪ, пою пѢхЪ, хощу хотѢхЪ и т. д. нити ће од воскресаю моћи бити воскреснухЪ; од дерзаю, дерзнухЪ; од купую, купихЪ; од орѢтаю, срѢтохЪ; од падаю, падохЪ; од поминаю, помянухЪ и т. д. Ваља да су оваковс погрјешке у Славенским граматикама нађерале Г. Добровскога, да каже у Славину (рецензирајући Славенску граматику Г. Мразовића: Mit einem Worte, es muß in den Slavenischen Sprachlehren, die Russische nicht ausgenommen, ein ganz anderes System eingeführt werden (једном ријечи, мора се у Славенске граматике, и у саму Росијску, са свим други ред увести).

*) **Јесам** и **оћу** имају двојако у садашњем времену, т. j. **јесам** и **сам**, **оћу** и **ћу**; какогођ што је код мјестоименија разлика између **мени** и **ми**, **теби** и **ти**, **мене** и **ме**, **њега** и **га**, тако је и овђе између **јесам** и **сам**, **оћу** и **ћу**; и који је оно разумијо, разумјеће и ово.

) Ово је по Ресавскоме и по Сремачком нарјечију ђе је гођ т мјесто ћ. Ерцеговци додају кашто и ш пред ћ свуда, н. п. **шћадија (**шћа**), **шћеде** (**шће**) и т. д.

млож. број.

бѝсмо,	ћѐдосмо (ћѐсмо; ктѐдосмо, ктѐсмо),
бѝсте,	ћѐдосте (ћѐсте; ктѐдосте, ктѐсте),
бѝше,	ћѐдоше (ћѐше; ктѐдоше, ктѐше),

вријеме давно прошавше

јед. број.

бѝо (бѝла, ло) сам,	ћѐо (ћѐла, ло; ктѐо, тѐо, тѝо, о̀тио) сам,
бѝо (бѝла, ло) си,	ћѐо (ћѐла, ло; ктѐо, тѐо, тѝо, о̀тио) си,
бѝо (бѝла, ло) је,	ћѐо (ћѐла, ло; ктѐо, тѐо, тѝо, о̀тио) је,

млож. број.

бѝли (ле, ла) смо,	ћѐли (ћѐле, ла; ктѐли, тѐли) смо,
бѝли (ле, ла) сте,	ћѐли (ћѐле, ла; ктѐли, тѐли) сте,
бѝли (ле, ла) су,	ћѐли (ћѐле, ла; ктѐли, тѐли) су.

вријеме будуће

бѝћу,	ћѐћу (ктѐћу, тѐћу),
бѝћеш,	ћѐћеш (ктѐћеш, тѐћеш),
бѝће,	ћѐће (ктѐће, тѐће);

млож. број.

бѝћемо,	ћѐћемо (ктѐћемо, тѐћемо),
бѝћете,	ћѐћете (ктѐћете, тѐћете),
бѝћē,	ћѐћē (ктѐћē, тѐћē).

2. Наклоненије повелително

вријеме садашње и будуће

јед. број.

—	—
бу̏ди,	дѐла*),
нека бу̏дē,	нѐка,

млож. број.

да бу̏дēмо,	дѐла,
бу̏дите,	дѐте,
нека бу̏дӯ,	нѐка.

3. Наклоненије неопредјелено

бѝти,	ћѐти (шћѐти; ктѐти, тѐти).

4. Причастија

вријеме садашње.

будући,	—

вријеме прошавше

бѝвши,	—

ПРВО СПРЕЗАЊЕ,

(conjugatio I. verborum in - am)

По коме се спрежу сви глаголи, који се у садашњем времену свршују на ам, и. п.

---

*) Ако није овако, ја не знам како би друкчије било. Дела значи управо на супрот немој.

1. наклоненије изјавително

вријеме садашње

јединствени број.

ѝграм,	ѝзиграм,	сѝпам (сѝпљем),
ѝграш,	ѝзиграш,	сѝпаш (сѝпљеш),
ѝгра,	ѝзигра,	сѝпа (сѝпље),

множ. број.

ѝграмо,	ѝзиграмо,	сѝпамо (сѝпљемо),
ѝграте,	ѝзиграте,	сѝпате (сѝпљете),
ѝграју,	ѝзиграју,	сѝпају (сѝпљу).

вријеме полу прошавше

јед. број.

ѝгра,	—	сѝпа,
ѝграше,	—	сѝпаше,
ѝграше,	—	сѝпаше,

множ. број.

ѝграсмо,	—	сѝпасмо,
ѝграсте,	—	сѝпасте,
ѝграу,	—	сѝпау,

вријеме скоро прошавше

јед. број.

ѝгра,	изѝгра,	сѝпа,
ѝгра,	ѝзигра,	сѝпа,
ѝгра,	ѝзигра,	сѝпа,

множ. број.

ѝграсмо,	изѝграсмо,	сѝпасмо,
ѝграсте,	изѝграсте,	сѝпасте,
ѝграше,	изѝграше,	сѝпаше,

вријеме давно прошавше

ѝграо (играла, ло) сам,	ѝзиграо (рала, ло) сам,	сѝпао (ала, ло) сам,
ѝграо (играла, ло) си,	ѝзиграо (рала, ло) си,	сѝпао (ала, ло) си,
ѝграо (играла, ло) је,	ѝзиграо (рала, ло) је,	сѝпао (ала, ло) је,

множ, број.

ѝграли (ле, ла) смо,	ѝзиграли (ле, ла) смо,	сѝпали (ле, ла) смо,
ѝграли (ле, ла) сте,	ѝзиграли (ле, ла) сте,	сѝпали (ле, ла) сте,
ѝграли (ле, ла) су,	ѝзиграли (ле, ла) су,	сѝпали (ле, ла) су.

вријеме будуће

јед. број.

ѝграћу,	изѝграћу,	сѝпаћу,
ѝграћеш,	изѝграћеш,	сѝпаћеш,
ѝграће,	изѝграће,	сѝпаће,

множ. број.

ѝграћемо,	изѝграћемо,	сѝпаћемо,
ѝграћете,	изѝграћете,	сѝпаћете,
ѝграће,	изѝграће,	сѝпаће.

2. наклоненије повелително

врјеме садашње и будуће

јед. број.

ӣгра̂ј,	ӥзигра̂ј,	сӥпа̂ј (сӥпљи),
нека ӣгра̂,	нека ӥзигра̂,	нека сӥпа̂ (сӥпље̂).

множ. број.

да ӣгра̂мо,	да ӥзигра̂мо,	да сӥпа̂мо (сӥпљемо),
ӣгра̂јте,	ӥзигра̂јте,	сӥпа̂јте (сӥпљите),
нека ӣграју̂,	нека изӥграју̂,	нека сӥпају̂ (сӥпљу̂).

3. наклоненије неопредјелено.

ӣграти,	изӥграти,	сӥпати.

4. Причастија.

а) дејствителна

врјеме садашње

ӣграју̂ћи,	—	сӥпају̂ћи (сӥпљу̂ћи) *),

врјеме прошавше

ӣгра̂вши,	изӥгра̂вши,	сӥпа̂вши **).

*) Истина да народ оваковe рјечи у говору свагда узима као gerundia, н. п. оде играјући, пјева копајући, копа пјевајући, једе стојећи и т. д.; али би се у писању могле узети и за права причастија (као прилагателна имена), н. п. ӣграју̂ћӣ, ӣграјућа̂, ӣграју̂ће̂; зашто је и народ ђекоје узео и обратио у прилагателна имена, н. п. тѐку̂ћа̂ вода, стȁјаћа̂ кошуља, спȁваће̂ аљине, плѐтиħа̂ игла и т. д.

**) Тако се и ова причастија прошавшег времена употребљавају у говору као gerundia, и то понајвише код савршителни глагола, н. п. дошавши (он, она, оно) у кућу рече му; поигравши мало

ДРУГО

(conjugatio II.

По коме се спрежу сви глаголи, који се

1. наклоненије

врјеме

јед.

прем,	зȁпре̂м,	тресе̂м (трéсем),	плѐте̂м,	мѐтне̂м,
пре̂ш,	зȁпре̂ш,	тресеш (трéсеш)	плѐте̂ш,	мѐтне̂ш,
пре̂,	зȁпре̂,	тресе̂ (тресе),	плѐте̂,	мѐтне̂,

множ.

прéмо,	зȁпре̂мо,	трéсе̂мо (трéсемо),	плѐте̂мо (-тéмо),	мѐтне̂мо,
прéте,	запрете,	трéсе̂те (трéсете),	плѐте̂те (-тéте),	мѐтне̂те,
пру̂,	зȁпру̂,	тресу,	плѐту̂,	мѐтну̂,

б) страдателна

ѝгра̑н (ѝгра̑т),	ѝзигра̑н (ѝзигра̑т),	сѝпа̑н (сѝпа̑т).

5. суштествително на ње

ѝгра̑ње,	—	сѝпа̑ње.

Овога су спрезања глаголи најправилнији, зашто сви имају у садашњем времену ам, а у наклоненију неопредјеленом ати; него само ово треба упамтити код њега:

1) Да ђекоји несавршителни глаголи, који се свршују на бам, вам, мам, пам, могу имати двојако у садашњему времену (и у осталом, што је од његове чете), т. ј. по овом спрезању, и по другом (на ем), н. п. гибам и гибљем; дозивам и дозивљем; узимам и узимљем; сипам и сипљем и т. д. К овима иду ђекоји и савршителни и несавршителни, који се свршују на там и на кам, н. п. шетам и шећем, дошетам и дошећем; пљескам и пљештем (у Босни по варошима и пљешћем), попљескам и попљештем и т. д.

2) Дам и дадем, знам и знадем, имам и имадем, имају по другом спрезању, осим овога садашњег времена, и вријеме полу прошавше и скоро прошавше, н. п. (не) дадија, знадија, имадија; дадо, знадо, имадо; а по овом спрезању не говори се у полу прошавшем времену, осим од имам може се чути у множ. броју има̑смо, има̑ше; а у скоро прошавшем времену говори се и по овом спрезању: да̀ (да̀смо, да̀сте, да̀ше); зна̀ (зна̀смо, зна̀сте, зна̀ше); ѝма (ѝмасмо, ѝмасте, ѝма̑ше).

3) Код овог спрезања може се упамтити и за остале све глаголе (сва три спрезања), да савршителни глаголи немају (нити могу имати) времена полу прошавшега, ни дејствителног причастија садашњег времена, ни суштествителнога на ње (као што је и прије споменуто).

сједе; рекавши то узе га за руку; порадивши даће Бог и т. д. Ја се опомињем, да се од поћи говори и без ши: пошав, н. п. од винограда пошав (т. ј. кад се пође) узбрдо има једна оскоруша; од куће путем пошав у планину и т. д. А као причастија нијесам чуо да се говоре, осим од јесам каже се, н. п. бѝвшӣ кнез, бившему кнезу; бивши војвода и т. д.

СПРЕЗАЊЕ,

verborum in - ем)

У садашњем времену свршују на ем, н. п.

изјавително.

садашње

број.

дигне̑м,	пѐче̑м,	о̀ре̑м,	сну̏јем (-је̑м),	ка̀зујем (-је̑м),	лѝјем (-је̑м),
дигне̑ш,	пѐче̑ш,	о̀ре̑ш,	сну̏јеш (-је̑ш),	ка̀зујеш (-је̑ш),	лѝјеш (-је̑ш),
дигне̑,	пѐче̑,	о̀ре̑,	сну̏је (-је̑),	ка̀зује (-је̑),	лѝје (-је̑),

број.

дигне̑мо,	пѐче̑мо (-че́мо),	о̀ре̑мо,	сну̏јемо (-је̑мо),	ка̀зујемо (-је̑мо),	лѝјемо (-је̑мо)
дигне̑те,	пѐче̑те (-че́те),	о̀ре̑те,	сну̏јете (-је̑те),	ка̀зујете (-је̑те),	лѝјете (-је̑те)
дигну̑,	пѐку̑,	о̀ру̑,	сну̏ју̑,	ка̀зују̑,	лѝју̑,

ALPHABETI SERBORUM

cum

viciniorum popularium et aliis cultioris Europae alphabetis παραλληλισμῷ.

Serb. graec.	Serb. lat.	Hungar.	Croat.	Carniol.	Bohem.	Polon.	German.	Ital.	Gall.	Angl.
А а	a	á	a	a	a	a	a	a	a	—
Б б	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
В в	v	v	v	v	w	w	w	v	v	v
Г г	g	g	g	g	ǧ	g	g	g: gara	g: gant	g: gold
Д д	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d
Ђ ђ	dj, gj	gy	dy, gy	—	ď	—	—	—	—	—
Е е	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e: bet
Ж ж	x	zs	s	sh	ž	ż	—	—	j	s: osier
З з	z	z	z	s	z	z	ſ: leſen	s : rosa	z	z: razor
И и	i	i	i	i	i	i	i	i	i	ee, y
Ј ј	j	j	j	j	g	i : ia	j	j	i: mien	y: yes
К к	k	k	k	k	k	k	k	c: caro	c : car	k
Л л	l	l	l	l	l	ł?: wilk	l	ł	l	l
Љ љ	lj	ly	ly	lj	—	l : li	—	gl: gli	il : ail	—
М м	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m
Н н	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n
Њ њ	nj	ny	ny	nj	ň	ń	—	gn	gn	—
О о	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o: note
П п	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p
Р р	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r
С с	s	sz	sz	ſ	ſ, s	s	ß	s: sono	s : son	s: so
Т т	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t
Ћ ћ	ch	ty	—	—	ť	—	—	—	—	—
У у	u	u	u	u	u	u	u	u	ou	oo
Ц ц	c	cz	cz	z	ç	c	z	z : zio	—	—
Ч ч	cs	cs, ts	ch	zh	č	cz	tſch (?)	c : ciò	—	ch: child
Џ џ	—	—	—	—	—	—	—	ge	—	
Ш ш	sc	sh	ss, sh	ſh	š	sz	ſch	sc: esce	ch: cher	sh
Ъ ъ *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ф ф **)	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f
Х х **)	h?	h	h	h	ch	ch	ch	—	—	—

*) Nil sonat (nisi forte vocalem mutam), sed r literae, quae Serbis, sicut Bohemis, vel sola absque ulla vocali, syllabam facit, apponitur, ne eadem r litera ad praecedentem aut sequentem syllabam trahatur, e. g. умръо, заъркати, lege u-mr-o, za-r-kati.

**) Sonos ф et x vix invenias in vocibus genuine Serbicis; sed utramque literam ob voces peregre adscitas ex alphabeto Cyrilliano retinuimus.

ШТАМПАРСКЕ ПОГРЈЕШКЕ.

У свакој књизи има штампарски погрјешака; али ја се надам да и у овом рјечнику не ће бити тако млого, као у другим нашим садашњим књигама. Ево овђе ћу назначити ђекоје мало веће, које сам ја нашао:

1) у словима:

наштампано.	ђе.	мјесто.
Бентéати	у реду	Бенéташи
Бонжћу	код Божји дан	Божићу
весе	— варење	веее
Бећма	у реду	Већма
Бйдило	— —	Вйдило
т.	код виме	п.
Бòће	у реду	Вòће
Брáчати	— —	Врáчати
Грцâње	— —	Врцâње
ка	код изрезак	ска
Козирица	у реду	Козȁрица
просц- иси	код колачи	просци ис-
платен	— лизати	пламен
им	— меркати	ам
бадавацнја	— муктаџија	бадаваџија
pf.	— намамљивати	impf.
намјеравиње	— намеравање	намјеравање
нила	— напијати	била
јаа	— насад	јаја
Нȁшинкй	у реду	Нȁшинскй
fr.	код осуђивати	impf.
ом	— отпучати	ам
ум	— отријебити	им
пјан чина	— пијанчина	пјанчина
pf.	код повлачити	impf.
напјесе	— полажајник	напијесе
п.	— прашак	т.
ам	— премишљатисе	амсе
pf.	— преобуватисе	impf.
придигутисе	— придићисе	придигнутисе
прилоњати	у реду	прислоњати
ружа	код ружичица	ружица
затто	— сраслица	зашто
капет	— срез	капетан
новццима	— тарпош	новцима
сирацар	— творило	сирац
Тèони	у реду	Тèоци
Срјему	код труд	Сријему
повуни	— тута	повуци
Ўзбаица	у реду	Ўзбрдица
чађење	код чатање	чаћење
четрноестоpo	— четрнаестеро	четрнаесторо
годуни	— читлуксанбија	годиин
бур а	— шкембе	бураг
сокòле	— гласоударенија (стр. XXXVII)	сокòла
мèје	у склоненију	мòје

2) у гласу.

Овђе сад није вриједно писати оне ријечи ђе је отпао знак гласоударенија (зашто има таковн ријечи млого, а не чини велике штете); него ћу само оне да назначим, ђе знак гласоударенија стоји криво (други, а не онај који би требало, или на другом мјесту); па и то само ћу назначити онако, као што треба да буде, а како је наштампано, може сваки виђети у књизи: бáнатисе, бе̏жан (мјесто бéжан), вамп̑лија, вече̑, кòванлук (мјесто кòвȁнлук), кóно, лйтати, мáжење, мáсан, мйлити, млéчница, мрȁзитисе, надскакѝвање, ȍглавина, одȁднити, одȁпиратисе, Олйвера и Оливера, онȁко̑, Осто, отрéскатисе, помéшати, потпомòћи, рȁзгријати, Тòпчидер, трцути (н. п. ватру), тўрчати, угáрнице, угȃрчић, цвилети, чарȁпчина, шешȁна, штокòји (и штòкоји);

пўшка	у II. склоненију	мјесто	пўшка
књиге	— (у род. јед.)	—	књиге̑
змијо	— (у зват. јед.)	—	змијо
жуто̑ј	у I. склон. у д. јед.	—	жўто̑ј
жуто̑ме	— — - с. —	—	жўто̑ме
свију̑	у род. множ.	—	свију̑
ўжи	на страни XLVI.	—	ўжӣ
даљӣ	— —	—	дȁљӣ
тањӣ	— —	—	тȁњӣ
јачӣ	— —	—	јȁчӣ

ДОДАТАК.

Кад је остало ово мало бијеле артије, ево још нешто да додам:

1) На страни XXX. и XXXI. што је био говор о претварању полугласни слова; она се слова онако претварају не само у једној ријечи кад дођу једно пред друго, него и из двије ријечи кад је једна до друге, н. п. говори се шњим, шљудма, жђаком, зБогом, бес посла, бео коња, прет кућом, о̓ Дунава, и̓ Земуна, пре тобом и т. д. Али будући да у писању овако далеко нијесу ишли ни Грци ни Латини, зато нијесам ни ја ћео (ни смјео; а докле су они ишли, мислим да је слободно и мени, и свакоме другом); а други ко у напредак ако ћедбуде тако писати, може слободно: ни један му паметан човек не може рећи да нема право: зашто се тако говори; а шњим налази се већ и у књигама ђекојим (н. п. у Доситеовим, и у Г. професора Игњатовића).

2) У Шумадији се често у говору изоставља с у полу прошавшем и у скоро прошавшем времену у првом лицу множ. броја, н. п. ку̏пља̄мо, је̏да̄мо, и̏да̄мо, но̏ша̄мо; дођомо, идомо, но̏симо, ку̏пимо и т. д.

3) предем, везем, тресем, плетем, и остали овакови ђекоји глаголи, могу имати полу прошавше вријеме и на ија, т. ј. предија (предијаше, предијасмо, предијасте, предијау), везија, тресија, плетија и т. д. (Али од једем, нико не би рекао једија, једијаше, него само једа, једаше и т. д.; тако и од гребем, греба, грабаше; а од зебем може бити да би ко рекао и зебија, зебијаше и т. д.). К овима иде и кунем, кунија, кунијаше и т. д.

4) У склањању сушт. имена и у спрезању глагола не треба нико да се ослони са свим на знаке гласоударенија, и да помисли, да и остале све ријечи имају свуда онакови исти глас, као и оне што су метнуте за примјер. То је за туђина највећа тежа у нашем језику, и Бог зна оће ли се кад моћи друкчије научити, него од народа слушајући, и говорећи с њим. Н. п. мије и грије имају у имен. једнак глас, а у осталим падежима грије има грија, грийови и т. д. Ма̏сло и ве̏сло имају у имен. готово једнак глас, и весло има у множ. броју као и у род. јед., а масло се у множ. броју не изговара са свим тако оштро, као и у род. јед.; тако се исто поље оштрије изговара у јед. броју, него у множ.; а друга се опет многа имена изговарају оштрије у множ. броју него у јед., н. п. се́дло, се́дла; се́ло, се́ла и т. д. — Али што н. п. у Бијоградској нахији ђешто говоре ло́нац, ко́нац, куку́руз, се́ло и т. д. (мјесто ло̏нац, ко̏нац, куку̏руз, се̏ло), то не иде у ово о чему је мој говор.

Digitized by Google

A.

А, 1) aber, at, vero. Ја га љубим, а он се отире; ја дођо, а он оде; ако не ћеш, а ти пољуби, па остани. 2) а? ah? ain'? itane? 3) а! ah! ah!

Аар*, m. vide ар.

Аба, f. das Aba-Tuch, panni crassissimi genus.

Абаија*, f. die Schabrake, stragulum, stratum, ephippium.

Абање, n. das Strapaziren (des Rockes), detritio panni.

Абати, ам, v. impf. н. п. аљину, abtragen, strapaziren, detero pannum.

Абаџија*, m. der Aba-Tuch-Schneider, sartoris genus, daher die Beywörter: абаџијин, на, но; абаџијски (абаџиски), ка, ко.

Абаџилук*, m. das Handwerk des абаџија, sartoriae (vestificinae) genus.

Абењак, m. капа од абе, eine Mütze von Aba-Tuch, galerus e panno crasso.

Абер*, m. Nachricht, nuncius, cf. глас.

Абердар, m. } т. ј. топ или пушка
Аберник, m. } (што се меће на глас), die Lärmkanone, tormentum tumultum nuntians:

„Па он меће топа абердара —
„Те избаци пушку аберника —

Абонос, m. дрво, што у води отврдне (уабоносисе) као камен.

Абрашљив, ва, во, vide пјегав (н. п. коњ испод репа).

Аброноша, m. der Postenträger, famigerator.

Аваз*, m. Stimme, vox. cf. глас.

Аванз*, m. vide ванз.

Авај! interj. vide јаој.

Авала, f. Gebirge südöstlich von Belgrad, mit Ruinen einer alten Burg des Ritters Порча von Авала:

„Поклиќнула пребијела вила
„Са Авале изнад Бијограда —

Аван*, m. der Mörser, mortarium.

Авдес*, m. die Abwaschung (des Türken) vor dem Gebete, ablutio: узео авдес;

„Чисто Турски авдес узимаше —

Авдесни, на, но, н. п. марама, Abwasch-, ablutionis.

Авдитор, m. der Auditor, cognitor caussarum militarium.

Авдиторов, ва, во, des Auditors, judicis militaris.

Авдиторовица, f. die Auditorsfrau, uxor judicis militaris.

Авдиторски, ка, ко, 1) Auditors-, judicum militarium. 2) adv. wie ein Auditor, more judicis militaris.

Авељача, f. vide вељача.

Авет, f. } das Gespenst, spectrum.
Аветиња, f. }

Авлатан, тна, но, vide алватан.

Авлија*, f. 1) улица, der Hof, aula. 2) велика бијела марама (авли-марама) што се завјешају ђевојке кад се удају.

Авлијински, ка, ко, н. п. врата, Hof-, aulae.

Авлијски, ка, ко, vide авлијински.

Авли-марама*, f. cf. авлија.

Аврам, m. (cf. Бытїе XVII, 5), Abraham, Abrahamus.

Авта, f. vide апта.

Автик, m. vide аптик.

Автика, f. vide аптика.

Автов, ва, во, vide аптов.

Автовина, f. vide аптовина.

Ага*, m. der Aga (Herr), dominus. cf. господар.

Агадара*, f. (cm.) сабља, што се носи под коланом (?):

„Агадаре с обадвије стране —

Агалук*, m. das Agathum, dignitas agae:

„Агалуке себи задобио —

Агин, на, но, des Aga, agae.

Агиница, f. die Agin, Frau des Aga, uxor agae.

Агински, ка, ко, 1) Aga-, agarum. 2) adv. wie ein Aga, more agae.

Аго, m. hyp. v. ага.

Агршак, шка, m. као мали колутиќ од кости, или од рога, што жене натичу на вретено (да је теже у руци), кад почињу прести. Српкиње по селима одломе по пола окомка, па натакну на вретено мјесто агршка.

Ада*, f. vide острво.

Ада? ада како? ја doch; freylich; wie anders? imo vero.

Адам, m. Adam, Adam, Adamus.

Адам, m. Mannsname, nomen viri.

Адамов, ва, во, Adams, Adami.

Адамско колено, n. (Adams Stamm)

nennt man das Muster einer Ehefrau, plus quam Penelope.
Адет*, m. vide обичај.
Адиђар*, m. Gold- und Silbergeräthe, auch Schmuck, aurum et argentum caelatum, gemmae pretiosae.
Адица, f. dim. v. ада.
Аднађ, m. (у Сријему и у Бачк.) der Gendarme, lictor (?).
Адум, m., } ohne Geschlechtstheile,
Адумац, мца, m. } expers pudendorum.
Ја кажем адум сам, а он дрјешии гаће да ј'б*.
Ае! interj. um das Rindvieh auszutreiben, vox agentis armenta.
Аждаа, m. der Drache, der Lindwurm, draco (serpens fictus).
Аздија*, f. (сп.) Art eines langen Oberkleides, togae genus:
„На њему је коласта аздија —
„У скут свилен коласте аздије —
Азна*, f. die Casse, aerarium, pecunia:
„Дај ти мене азну и џебану —
Азнадар, m. der Zahlmeister, quaestor.
Азнадарев, ва, во, } des Zahlmeisters,
Азнадаров, ва, во, } quaestoris.
Азнадарче, чета, n. ein junger Zahlmeister, quaestor juvenis:
„И бабино младо азнадарче —
Азур*, vide готов, спреман, оправан. Азур кола без точкова.
Азурала*! auf! agite! спремајмосе:
„Азурала кита и сватови —
Аир*, m. 1) vide задужбина. 2) аир! nein, non; daher aus 1 und 2 das Wortspiel:
А. (н. п.) Јеси ли га виђео?
Б. Аир.
А. Аир је на Вишеграду ћуприја.
Аирала*? wie? was ist? quid ita!
„Аирала, кукавицо сиња?
„Шшо си тако рано долећела? —
Анс! interj. Zuruf an den pflügenden Ochsen, daß er sich seitwärts wende, vox vertentis boves aratores.
Анскање, n. das анс-sagen, usus vocis анс.
Анскати, ам, v. impf. m. j. вола, анс sagen, dico анс.
Анснути, нем, v. pf. m. j. вола, 1) анс sagen, dico анс. 2) ihm das анс mit der Peitsche beibringen, excito flagello ad vertendum.
Ај! he! heus (als Ruf, und als Antwort).
Аја, ah! nein; nicht doch; minime.
Ајање, n. das Bekümmern um etwas, cura.
Ајам, m. vide вајам.
Ајати, ајем, v. impf. за кога или за што, sich kümmern, curo, cf. марити:
„Ил' не чујеш, ил' не ајеш за ме —

Ајван*, m. das Thier, animal. cf. живинче, звјерка.
Ајгир*, m. der Hengst, admissarius. cf. ждријебац.
Ајгировит, та, то, m. j. коњ, Hengst; unverschnitten, integer, non castratus.
Ајгируша, f. unbändigen Geschlechtstriebes, mulier furens libidine.
Аjде, ајдемо, ајдете, gehen wir! (fr. allons), eamus.
Ајдук, m. 1) der Straßenräuber, latro (in diesem Lande weniger abscheulich, und näher dem Heldenthume); отишао у ајдуке, er ist ein Räuber geworden, inter latrones abiit. 2) der Gerichtsheiduk in Ungern, Sirmien, haiduco, hajducus, lictor.
Ајдуков, ва, во, des ајдук, hajduci.
Ајдуковање, n. das Räuberseyn, latrocinium.
Ајдуковати, кујем, v. impf. ich bin ein ајдук, latrocinor.
Ајдучија, f. (coll.) die Heiduken, hajduci.
Ајдучина, f. 1) das Räuberhandwerk. 2) augm. v. ајдук.
Ајдучица, f. die Räuberin, praedatrix.
Ајдучки, ка, ко, 1) räuberisch, latronum. 2) adv. räuberisch, more latronum.
Ајђиди*! herrlich, wunderschön, praeclarus. cf. ђиди.
Ајја, vide аја.
Ајка, f. die Treibjagd, venatio, qua excitatae a servis ferae, in biviis triviisque a venatoribus excipiuntur.
Ајкање, n. das Treibjagen, venatio.
Ајкати, ам, v. impf. jagen, venor.
Ајош, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schiffsknecht, helciarius. cf. лађар.
Ајошки, ка, ко, 1) Schiffsknechts-, helciariorum. 2) adv. wie ein Schiffsknecht, more helciarii.
Ајс! vide анс.
Ајскање, n. vide анскање.
Ајскати, ам, vide анскати.
Ајснути, нем, vide анснути.
Ак*, m. 1) der Lohn, die Besoldung, stipendium, merces, salarium, cf. плата. 2) ак му је, das hat er verdient! es ist ihm recht geschehen, habet, habeat sibi.
Акамоли (а камо ли), wie erst, nedum: не дам ни теби, а камо ли њему;
„Сиротињо и селу си тешка,
„А камо ли кући у којој си.
Аки би (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима), као, als wenn, ac si.
Акмаџа*, f. тица, као кобац, коју Турци, особито беговн, уватe младу и припитоме, па је носе на руци, као сокола, и у јесен лове с њоме препелице.
Ако, wenn, si.

Акôв, m. ein Eimer, amphora.
Акôвче, чета, n. ein Eimerfäßchen, vas amphorarium.
Акòће, es thut nichts, meinetwegen, quid tum? per me licet.
Акриђàкон (акриђакон), m. der Archidiakon, Archidiaconus.
Акријéра, m. der Archijerej, Oberpriester, archiereus: владике су акријере Рестове.
Акримàндрит, m. der Archimandrit, Archimandrita.
Акримàндритов, ва, во, des Archimandriten, Archimandritae.
Акримàндритскій, ка, ко, 1) archimandritisch, archimandritarum. 2) adv. archimandritisch, more archimandritae.
Акшам*, m. das vierte Gebeth der Türken, nach Sonnenuntergang, oratio quarta Turcarum, post solis occasum.
Âл, m. биједа, напаст: ал те не нашао.
Ал*, adj. vide руменчаст.
Ала, f. vide изод.
Ала, f. vide аждаа: ало песпта!
Ала би лепо било, ah! wie schön wäre es, bone! deus quam esset praeclarum.
Алâј*, m. ein Trupp Soldaten in Parade, acies instructa, pompa militaris:
„Туд' ће поћи војска на алаје—
„Наредисе алај за алајем—
Алâј-барјак*, m. (сп.) die Heerfahne, signum, vexillum:
„У десној му руци копље бојно,
„А у л'јевој алај-барјак златан—
Алâјбег*, m. der Adelfürst, dux nobilium.
Алâјбегов, ва, во, des Alajbegs.
Алâјбеговица, f. die Frau des Alajbegs.
Алâл*, m. vide благослов: дао ми је с алалом; што човек с правдом стече, то му је алал; да му је алал.
Алале*, f. pl. vide наруквице.
Алâлем*, allem Anscheine nach, nisi me omnia fallunt. Алалем то ће бити сврака.
Алâлити, им, vide опроспити, благословити. Кад који што купи од кога, а он каже: „Алали брате.“ А онај му одговори: „Да пш је алал.“
Алаљивање, n. das Segnen, benedictio.
Алаљивати, љујем, v. impf. segnen, benedico.
Алâс, m. (ἁλιεὺς, der Fischer) vide рибар.
Алâсов, ва, во, vide рибаров.
Алâскій, ка, ко, vide рибарски.
Алâт*, m. das Werkzeug, instrumenta. Без алата нема заната.
Алат*, m. црвен коњ, der Fuchs (Pferd), equus rufus.
Алатаст, та, то, н. п. коњ, fuchsroth, rufus.
Алàтљика, f. ein einzelnes Werkzeug, instrumentum.
Алатов, ва, во, des Fuchses, rufi equi.
Алàтуша, f. алатаста кобила, eine Fuchsstute, equa rufa.
Алàтушин, на, но, der Fuchsstute, equae rufae.
Алàужа, f. vide, лапавица.
Алва*. f. 1) eine Mehlspeise (von Weizenmehl, Schmalz und Honig), cibi genus. 2) од opaa. 3) cf. прстен.
Алвàлук*, m. das Trinkgeld (auf алва), was man Neugekleideten abfordert, corollarium, munusculum: дај алвалук (sagt man wie in Oesterreich: den Schneider auszwicken).
Àлватан (говорисе и авлатан), тна, но, weit, bequem (von Kleidern), amplus.
Алваџија* (àлваџија), m. Alwahändler, qui vendit алва.
Алдумâшче*, чета, n. vid. алвалук.
Алекса, m. Alex, Alexius.
Алèксије, m. Alex, Alexius.
Àлексинац, нца, m. мала варошица, између Ниша и Параћина. Алексиначкій, ка, ко. von Алексинац.
Àлем драги камен, (сп.):
„Међ' камзама алем драги камен—
Алèмија, m. } (der heilige) Alypius,
Алèмије, m } Alypius.
Али, 1) aber, verum. 2) vide или.
Алии драги камен, m. vide алем драги камен.
Алка*, f. гвоздени колут (у Србији по селима говоре біјочуг), ein eiserner Ring, z. B. Thürring, Fessel, annulus:
„Ко то куца алком на вратима?—
Алкурâн*, m. der Koran, Alcoranus:
„На ћитапу своме алкурану—
Алôв, m. велика пређа што се рибе ватају, das Fischernetz, rete.
Аљèтак, тка, m. ein Kleidungsstück, vestis.
Аљèтина, f. augm. v. аљина.
Аљина, f. das Kleid, vestis.
Аљине, f. pl. das Gewand, vestimenta, (auch das Bettgewand), stragula.
Аљиница, f. dim. v. аљина.
Аљкав, ва, во, schlaff, laxus.
Аљма, f. eine Art Zwiebeln, cepae genus.
Âм, m. das Geschirr des Wagenpferdes, lora equi trahentis.
Ама, aber, allein, sed.
Амâз*, m. (сп.) Art Gebets der Türken, precis genus:
„А у шанцу амаз проучише—
Амâјлија*, f. 1) запис, или чини какве, што се носе уза се, н. п. амајлија од пушке, од главобоље, од грознице и т. д. der Talisman, signum magicum. 2) она кесица, или ку-

тиjица, што се у њоj носи запис, das Talisman-Kästchen, capsula servando signo magico:
„Сараjлиjе златне амаjлиjе,
„Што ђевоjке носе у њедрима —

Амâм*, m. das Badhaus, Badezimmer, balneum.

Амàмџик*, m. dim. v. амам. Амамџик има у свакоj Турскоj соби (ђе спаваjу људи са женама) за пећи.

Àман, m. j. чини ми се: аман то ће бити.

Амâн*! Pardon! Gnade! noli me occidere, serva me.

Амàнет*, m. anvertrautes Pfand, depositum: аманет ти Божjи моjа ђеца; оставио код њега новце на аманет; изjео туђ аманет.

Амбâр*, m. 1) das Magazin, horreum, 2) прва капа, што се дигне кад се игра претена. cf. претен.

Амбàрâње, n. das Aufheben der ersten Mütze im Ringspiel (indem man амбар dazu ruft), levatio primi galeri in lusu annuli, cf. претен.

Амбàрати, ам, v. impf. амбар sagen, dico амбар.

Амбàрнути, нем, v. pf. 1) дићи прву капу, кад се игра претена, cf. претен. 2) запросити ђевоjку ђегођ, или друго што заискати, н. п. jа сам амбарнуо на jедном мjесту.

Амбâрскû, ка, ко, н. п. око, врата, des Magazins, horrei.

Àмбуља, f. дугачка врећа, ein langer Sack, saccus longior.

Àмйн! Amen! amen! Амин да Бог да.

Àминâње, n. das Amensagen, adprecatio.

Àминати, ам, v. impf. Amen sagen, dico amen. Кад стари сват (на свадби), или кум пиjе у здравље, онда сватови, све два и два, аминаjу, т. j. вичу: Стари сват чашу пиjе, Бога моли, амин!

Âмо, hieher, huc.

Амрèл, m. der Regenschirm, (österr. das Amrell, nach dem lat. umbrella), umbella (major).

Âн*, m. der Han, diverticulum.

Àна, f. } Anna, Anna.
Âна, f. }

Àнатема (анатемате), f. das Anathem, Anathema: анате га мате било; анатемате ђавола и његова имена.

Àнатемнйк, m. des Anathems werth, dignus anathemate. Анатемнице jедан! (schelten gewöhnlich die Mönche, statt анатемниче, weil sie sich ein griechisches Ansehen geben wollen, wo kein ч, ж, џ, ћ, ђ, üblich ist; und diese Affectation ahmen die Anekdoten satyrisch nach).

Àнатемница, f. die des Anathems würdig ist, digna anathemate.

Анатемњâк, m. vide анатемник.

Àнглиjа, f. 1) England, Anglia, Britannia. 2) englisch Tuch, pannus Anglicus.

Англйjскû, ка, ко, 1) englisch, anglicus britannicus. 2) adv. englisch, anglice.

Àндра, m. (Рес. и Срем.) vide Андро.

Андрâк, m. Не знам коjи му jе андрак (у Сриjему и Бачк).

Àндриjа, m. (cf. ἀνδρεῖος?) Andreas, Andreas.

Андриjâш, m. Andreas, Andreas.

Андрйjица, f. dim. v. Андриjа.

Àндро, m. (Ерц.) hyp. v. Андриjа.

Àнђа, f. hyp. v. Анђелиjа.

Âнђел, m. (говорисе и анђео) der Engel, angelus.

Анђèлак, лка, m. hyp. v. анђел.

Анђèлиjа, f. Angelia, Angelia.

Анђèлйjица, f. dim. v. Анђелиjа.

Анђèлскû, ка, ко, englisch, angelicus 2) adv. englisch, angelice.

Âнђео, ђела, m. vide анђел.

Àнђица, f. dim. v. Анђа.

Àнђуша, f. augm. v. Анђелиjа.

Àнета, f. Annette, Annula.

Àнета, n. pl. (am Stutzen) die Schraubengänge.

Àница, f. dim. v. Ана.

Àничица, f. dim. v. Аница.

Âнка, f. Aennchen, Annula.

Âнскû, ка, ко, н. п. врата, des Hans, deversorii.

Âнта, f. (у Сриjему) der Markhaufen, cumulus (terrae) terminalis.

Àнта, m. (Рес. и Срем.) vide Анто.

Антèриjа* (àнтериjа), f. ein Unterkleid mit Aermeln, tunicae genus.

Антерйлук*, m. Stück Zeug auf eine Anterie, panni quantum sufficit ad anteriam conficiendam.

Àнтица, m. dim. Анта.

Àнто, m. (Ерц.) hyp. v. Антониjе.

Антониjа, m. } Anton, Antonius.
Àнтониjе, m. }

Антонйjица, m. dim. v. Антониjе.

Àнушка, f. Anna, Anna.

Âнчица, f. dim. v. Анка.

Анџâр*, m. der Handschar, culter major.

Àнџиjа*, m. der Hanwirth, dominus deversorii.

Àнџиjин, на, но, des Hanwirths, domini deversorii.

Àнџйjнскû, ка, ко, } 1) Wirths-, domini
Àнџиjскû, ка, ко, } deversorii. 2) adv. wie ein Wirth, more cauponis.

Ао! interj. sapperment! vah! Ао мој брајко!

Аоно (а оно), so, dann, —, igitur, at: ако није тако, а оно је овако; ако не ћеш ти доћи мени, а оно ћу ја теби.

Апатека, f. die Apotheke, apotheca, pharmacopolium.

Апатекāр, m. der Apotheker, pharmacopola.

Апатекарев, ва, во, } des Apothekers,
Апатекаров, ва, во, } pharmacopolae.

Апатекāрскӣ, ка, ко, 1) Apotheker-, pharmaceuticus. 2) adv. apothekerisch, more pharmacopolae.

Апс* m. der Arrest, custodia: у апсу човек.

Апсана*, f. der Arrest, das Arresthaus, custodia.

Апсенӣк, m. der Arrestant, captivus, qui in custodia est.

Апсити, им, v. impf. arretiren, verhaften, in custodiam mitto.

Апта, f. Attich, sambucus ebulus Linn.

Аптӣк, m. der Attichstrauch, sambucetum ebuletum.

Аптика, f. ein Attichstengel, ebulum.

Аптов, ва, во, н. п. лист, Attich-, ebuli

Аптовина, f. der Attichstrauch, sambuci ebuli.

Апустол, m. Apostel, apostolus.

апустолски, ка, ко, 1) apostolisch, apostolicus. 2) adv. apostolisch, apostolice. Отишао апустолски, т. ј. пјешице, per pedes apostolorum.

Апшēње, n. das Arretiren, custodia.

Āр*, m. der Pferdestall, stabulum equorum. cf. коњушница.

Арад, m. Stadt im Banat. Арадскӣ, ка, ко, von Арад.

Арађанин, m. човек из Арада.

Арāм*, m. проклество, (das Gegentheil, v. алал), Fluch! male vortat: арам ти била со и љеб, што си изјео код мене!

Арамбаша*, m. поглавица ајдучки, der Räuberhauptmann, dux latronum.

Арамбашин, на, но, des Räuberhauptmanns, ducis latronum.

Арамбашовāње, m. das арамбаша seyn, imperium latronum.

Арамбашовати, шујем, v. impf. арамбаша seyn, imperito latronibus.

Арамија, m. der Räuber, Dieb, fur, latro (mit niederträchtigem Nebenbegriff, während der ајдук ihn nicht hat).

Арāнђел (говорисе и аранђео), m. der Erzengel, archangelus: свети шестокрилни аранђеле! закрили ме крилом твојим (кад се моле Богу).

Арāнђелов, ва, во, н. п. дан, Erzengelstag (den 8. Nov.), festum S. Archangeli.

Арāнђеловица, f. аранђелов пост, die Faste 8 Tage vor Erzengels-Tag, jejunium Archangeli.

Арāнђеловштāк, m. човек, који слави аранђелов дан, der den Erzengel Michael zum Hauspatron hat, cliens Archangeli.

Арāнђео, ђела, m. vide аранђел.

Арāње, m. das Plündern, depopulatio.

Арап*, m. vide арапин.

Арапија, f. (coll.) die Mohren, Mauri:
„Сад навали љута арапијо:
„Нема оног страшнога јунака
„На шарену коњу великоме —

Арапин, m. der Mohr, Aethiops, Maurus.

Арапинов, ва, во, des Mohren, Aethiopis.

Арапка, f. 1) die Mohrin, Maura. 2) eine Art harter, schwärzlicher Birnen, piri genus.

Арапов, ва, во, vide Арапинов.

Арапскӣ, ка, ко, 1) mohrisch, mauricus. 2) adv. wie ein Mohr, more mauri.

Арапчāд, f. (coll.) Mohrenkinder, soboles maura.

Арапче, чета, n. ein Mohrenkind, puer maurus.

Арāр, m. врећа од костријети, ein Sack von Ziegenwolle, saccus e lana caprina.

Арарина, f. augm. v. арар:
„Погледајде арарино моја
„Што ти чини болесница твоја —

Арати, ам, v. impf. plündern, expilo.

Аратос, (ἀράτος) verflucht, hol's der Teufel! in malam rem! Аратос га било; Аратос ти кирије, сиђи ми с кола. Аратос ти поскура, не прди ми по цркви.

Аратосиљање, n. das zum-Teufel-wünschen, detestatio.

Аратосиљатисе, амсе, v. r. impf. кога или чега, etwas zum Teufel wünschen, detestor aliquid, exsecror.

Арāч*, m. die Kopfsteuer, tributum, exactio capitum. cf. глāвница.

Арач*, арча, m. die Auslage, expensa, cf. трошак.

Арачлија*, m. der Kopfsteuer-Einnehmer, exactor tributi.

Арачлијин, на, на, des арачлија, exactoris tributi.

Арачлӣјнскӣ, ка, ко, } der Kopfsteuer-
Арачлӣјскӣ, ка, ко, } Einnehmer, exactorum tributi.

Арашлама, f. (cm.) vide аршлама:
„Арашламе у меду куване —
Арбанаски, (cm.) albanesisch, albanice:
„Латински му говори,
„Арбанаски заноси —
Арбија*, cf. шипка (древена или гвоздена), што се набија њом мала пушка кад се пуни, der Ladestock, bacillus adigendae glandi plumbeae.
Аргатија, f. (coll.) die Taglöhner, mercenarii.
Аргатин, m. (ἐργάτης) der Taglöhner, mercenarius, cf. надничар.
Аргатовање, n. das Arbeiten um Tagelohn, das Taglöhnern, operae diurnae locatio.
Аргатовати, тујем, v. impf. taglöhnern, mercede conduci, laborare.
Ардов, m. das Faß, dolium. cf. буре.
Ардовић, m. dim. v. ардов.
Аренда, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) der Pacht, redemtio, conductio: узео под аренду.
Арендатор, m. der Pächter, redemtor.
Арендаторов, ва, во, des Pächters, redemtoris.
Арка*. f. der Rücken, dorsum (im Kleide), vide леђа.
Арлакача, f. ein lärmend lustiges Frauenzimmer, femina tumultuosa.
Арлање, n. das Lärmen (der Kinder), tumultuatio.
Арлати, ам, v. impf. lärmen, tumultuor.
Арнаутин*, m. der Arnaut, Albanese, Albanus.
Арнаутинов, ва, во, des Arnauten, Albani.
Арнаутити, им, v. impf. zum Arnauten machen, facio esse Albanum.
Арнаутитисе, имсе, v. r. impf. ein Arnaut werden, fio Albanus.
Арнаутка, f. 1) die Arnautinn, Albana. 2) eine Arnautinn, (Art langer Flinte), telum albanum.
Арнаутлук*, m. Арнаутска земља, Albanien, Albania.
Арнаутовац, вца, m. Арнаутски пиштољ, die albanesische Pistole, telum minus Albanum.
Арнаутски, ка, ко, 1) Albaneser, albanus. 2) adv. albanesisch, more albani.
Арнаућење, n. das Albanisiren, mutatio in Albanum.
Арнаучад, f. (coll.) junge Arnauten.
Арнауче, чета, n. ein Albaneser Kind, puer albanus.
Арњеви, m. pl. das Dach eines (sonst offenen) Bauernwagens, von Stäben und einer Rohrmatte darüber, tectum currus rustici.

Арпаџик*, m. eine Art Zwiebeln zum Versetzen, ceparum genus.
Арса, m. (Рес. и Срем.) vide Арсо.
Арсен, m. Arsenius, Arsenius.
Арсенија, m. } Arsenius, Arsenius.
Арсеније, m. }
Арсица, m. dim. v. Арса.
Арсо, m. (Ерц.) hyp. v. Арсеније.
Артија, f. das Papier, charta.
Артијетина, f. } augm. v. артија.
Артијешина, f. }
Артијца, f. dim. v. артија.
Артовање, n. das Berathen, Hofmeistern, consiliatio.
Артовати, артујем, v. impf. кога, berathen, hofmeistern, consilior.
Архиђакон, m. vide акриђакон.
Архимандрит, vide акримандрит.
Архимандритов, ва, во, vide акримандритов.
Архимандритски, ка, ко, vide акримандритски.
Арчење, n. das Verzehren, Verbrauchen, consumtio, absumtio.
Арчити, им, v. impf. verbrauchen, absumo.
Арчитисе, имсе, v. r. impf. sich in Unkosten setzen, expensas facio.
Аршлама*, f. Art Frühkirsche, cerasi genus.
Аршин, m. die Elle, ulna.
Асан-пашина паланка, f. мала варошица на десном бријегу ријеке Јасенице (у Србији).
Асна, f. (по Сријему и по Бачк.) der Nutzen, Gewinn, utilitas. cf. вајда.
Аснити, им, v. impf. nutzen, prosum.
Асновит, .та, то, nützlich, utilis.
Аспа, f. der Hautausschlag, pustulae.
Аспида, f. die Viper, Otter, aspis:
зла као аспида (реку злој жени).
Астал, m. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) der Tisch, mensa, cf. сто.
Асталчић, m. dim. v. астал.
Астар*, m. das Unterfutter (von Baumwolle), munimen vestis.
Асура*, f. vide рогожина.
Асурџија*, m. der Mattenflechter, qui tegetes plectit e scirpo
Асурџијин, на, но, des Mattenmachers, tegetum confectoris.
Ат*, m. das arabische Roß, equus arabs. С туђа ата усред блата.
Атанацко, m. Athanas, Athanasius.
Атање, n. das Achten, attentio.
Атар, m. das Gebiet, ager, fines.
Атати, ам, v. impf. (achten?) марити, или пріањати зашто, achten, attendere: да ти аташ за тим, то би ти научио.
Атакирати, ам, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) (fr. attaquer) angreifen, aggredior. cf. ударити.

Àтер*, m. der Gefallen, gratia, gratificatio: суди по атеру. Атерова кућа у потоку, једва јој се шљеме види.

Àшбу̑р, m. кожа од црне овце, што се меће на седло кад се јаше.

Àтиња, f. vide бедевија.

Атлија*, m. vide коњик (који јаше на ату).

Àто (d. i. а то), sieh da! en: кад ја тамо, а то њега нема.

Àтски, ка, ко, 1) einem Edelroß gemäß, equi arabici. 2) adv. wie ein at, more equi arabici.

Àтула, f. das Gesimse, cymatium.

Àћа, m. (Рес. и Срем.) vide Аћо.

Àћим, m. Joachim, Joachim.

Àћима, f. Joachima, Joachima?

Àћо, m. (Ерц.), hyp. v. Аћим.

Аферим*! bravo! macte! Турски аферими и калуђерски благослови.

Афију̑н*, m. das Opium, opium.

Ах! interj. ach! ah! cf. а!

Àца, m. (Рес. и Срем) vide Ацо.

Àцко, m. dim. von Алекса.

Àцо, m. (Ерц.) hyp. v. Алекса.

Аче, чета, n. ein junger at, arabisches Füllen, pullus equi arabis.

Àчење, n. Art dehnenden Sprechens, prolatio vocum lenta, et diducta.

Àчитисе, имсе, v. r. impf. gedehnt sprechen, diduco voces.

Аџаип*, m. Wunder, prodigium!

Аџамија*, f. unerfahren (aus Jugend), inexpertus, rudis (auch vom Pferde).

Аџија*, m. der Pilger, (Christ der in Jerusalem, oder Türke, der in Mekka gewesen ist), peregrinus religionis ergo.

Аџијин, на, но, des Hadschi, peregrini religionis ergo.

Аџијница, f. die Frau eines Hadschi, uxor peregrinatoris religiosi.

Аџијски, ка, ко, } 1) Hadschi-, peregri-
Аџијски, ка, ко, } natoris religiosi.
2) adv. wie ein Hadschi, more peregrinatoris religiosi.

Аџилук*, m. die Pilgerschaft, Pilgerreise, peregrinatio religionis ergo.

Аџинедомак, m. (komisch) ein Pilger, der aber nicht bis an das Ziel seiner Walfahrt gegangen, peregrinator sacer imperfectus, mendax.

Àџо, m. hyp. v. аџија.

Аџува̑н*, m. der Liebling, Ganymedes, scortum, puer.

Àша*, f. 1) vide абајлија. 2) ударити у ашу, abläugnen, infitior. Док је аша, дотле кућа наша.

Àшање, n. das Abläugnen, infitiatio.

Ашаријаст, та, то, vide несташан.

Àшати, ам, v. impf. abläugnen, infitior.

Ашиґџија*, m. der gerne caressirt (liebelt), qui puellis blanditur.

Àшик*, verliebt, amore captus:
„Он се на њу ашик учинио —

Àшикова̑ње*, n. das Caressiren, amores, blanditiae.

Àшиковати, кујем, v. impf. с ким, caressiren, blandiri alicui, amores habere.

Àшлук*, m. die Unkosten, sumtus.

Ашлуче̑ње, n. das Bestreiten der Unkosten, sumtuum aut victus subministratio.

Ашлучити, им, v. impf. bestreiten, sumtum suppedito.

Àшо̑в, m. гвоздена лопата, die eiserne Schaufel, palla ferrea.

Àшта?} (по Ерцеговини) was? quid?
Àшто?}

Àшчија*, m. vide кувар. Бог срећу дијели, а ашчија чорбу.

Àшчијин, на, но, des Kochs, coqui.

Ашчи̑јница, f. 1) vide куварница. 2) die Küche, culina.

Ашчилук*, m. die Kochkunst, die Kocherey, ars (res) coquinaria.

Б.

Бàба, f. 1) очина, или матерња мајка, die Großmutter, avia. 1) стара жена, altes Weib, vetula. 2) превести бабу, кажу ђеца кад баце малу плочицу од камена преко воде; али је тако баце, да одскаче повр воде.

Бàба, m. (Рес. и Срем.) vide бабо.

Бàба клисара, f. баба, што мијеси поскурице, die Frau, die das Communionbrot für die Kirche bäckt, diaconissa pani sacro pinsendo.

Бабајко, m. (понајвише у пјесмама) vide бабо:
„Мој бабајко не слушам те стари —
„Камо Раде мој мили бабајко? —

Бáбак, бапка, m. на косишту онај дршчић, што се држи руком за њега кад се коси (у Сријему кажу руцељ), die Sensengriffe, capuli in manubrio falcis foenariae.

Бабе̏тина, f. augm. v. баба.

Бàбин, на, но, der Großmutter gehörig, aviae. 2) der alten Frau gehörig, vetulae.

Бàбин, на, но, vide бабов.

Бàбина душица, f. eine Pflanze, herbae genus.

Бàбина рупа, f. die Genickhöle, cavum cervicis.

Ба̀бине, f. pl. (у Сријему ђекоји говоре бабиње) 1) das Wochenbett, puerperium. 2) der Wochenbesuch, salutatio puerperae. Код Срба трају бабине обично седам дана. За тије седам дана долазе дању жене на бабине (и доносе част (н. п. пите, уштипке, ракију, вино и т. д.) и ђетету дарове), те се части и веселе; а ноћу дођу комшије и комшинице, познаници и познанице, те чувају бабине, т. ј. сједе сву ноћ код породиље, и разговарају-се и пјевају, а особито трећу и седму ноћ („Није седму ноћ дочуван" — имају обичај рећи ономе, који је мало сулудаст). Тада не смије ни једно заспати: зашто други једва чекају да га огаре, или да му пришију штогођ (какав дроњак, или читаво ћебе) за аљине. На бабинама пјевају сваковјаке пјесме, а неке имају које се само тада пјевају, н. п.

„Oj на делу на голему боб се зелени.
„Ако га је посејао те се зелени?
„Мирко*) га је посејао те се зелени,
„Ружа**) га се назобала, срце је боли. —
„Колалом лалом ко му отац беше?
„Колалом лалом тај му***) отац беше.
„Колалом лалом ко му деда беше?
и т. д.

Нијесам му био на бабинама (да знам колико му је година).

Ба̀бини дни, m. pl. } etwa Märzschnee, nix
Ба̀бини укови, } cadens mense martio.
Приповиједају, да је у то доба некаква баба ишћерала јариће у планину, па дунуо сјевер и ударио снијег, а она рекла: „Прц марцу не бојим те се: моји јарчићи петорошчићи". На то се раорди март, па навали са снијегом и с мразом, те се смрзне и окамени и баба и њезини јарићи. Кажу, да се и данас може виђети у некаквој планини (ђе се то догодило) оно камење, што је постало од бабе и од јарића: баба стоји у сриједи, а јарићи око ње.

Ба̀бино уво, n. ein Kraut, herbae genus.

Ба̀бица, f. 1) dim. v. баба. 2) die Hebamme, obstetrix. 3) оно гвожђе (као мали наковањ), што се на њему откивају косе.

*) Или како буде име оцу.
**) Или како буде име матери.
***) Како му буде име.

Ба̀бичење, n. das бабица-seyn, obstetricatio.

Ба̀бичити, им, v. impf. Geburtshülfe leisten, obstetricari.

Ба̀бо, m. (Ерц.) vide отац.

Ба̀бов, ва, во, des бабо, patris.

Ба̀бура, eine Art irdenen Ofens (ohne Kacheln), fornax simplicissima.

Бабу̀скара, f. vide бабетина.

Ба̀бушина, f. das Weichfleisch, caro inguinalis.

Бавр̀љање, n. Umherschlendern, vagatio.

Бавр̀љати, ам, v. impf. umherschlendern, vagor.

Ба̀га, f. некаква болест коњска.

Ба̀гана, f. кожица јагњећа, das Lammfell, pellis agnina.

Бага̀тела, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Kleinigkeit (bagatelle), res parva.

Багла̀ма, f. 1) (највише се говори у множ. бр. багламе) оно гвожђе, што држи врата за довратник (cf. шарке), Angel und Band an der Thüre, cardo et vinculum januae. 2) мала тамбурица од три жице, trichordii genus, eine kleine Pandore von drey Saiten.

Ба̀гљив, ва, во, н. п. коњ.

Багр̀дан, m. мала варошица између Јагодине и Баточине.

Ба̀грена, f. der Acacienbaum, Robini pseudoacacia Linn.

Бада̀ва̂*, } unentgeltlich, gratis.
Бада̀ва̂д, }
Бадава̀де, }

Бадава̀џија*, m. der alles umsonst haben will, qui omnia vult sibi gratis dari.

Ба̀дало, n. оно мјесто, ђе ударају ђеца крајем од штапа кад се банају. cf. банатисе.

Ба̀дањ, дња, m. велика шупља клада, што кроз њу тече вода, те обрће коло на кашичари воденици, die Röhre, canalis.

Ба̀дање, n. das Stechen, punctio.

Ба̀дати, ам, v. impf. 1) leise stechen, pungo leniter. 2) leise gehen, incedo punctim.

Ба̀дем*, m. Mandel, amygdalus.

Ба̀демов, ва, во, Mandel-, amygdali.

Бадја̀ва̂, } (у Босни) vide бадава.
Бадја̀ва̂д, }
Бадјава̀де, }

Ба̀дљи, f. pl. некаква болест у очима.

Бадња̀к, m. сирова церова главња, што се, по обичају, у очи Божића ложи на ватру. Бадњака морају бити два или три, и морају се у очи Божића (на бадњи дан) и осјећи. Кад се у вече смркне, онда домаћин унесе бадњаке у кућу, и нало-

ки на ватру; кад ступи с бадњаком у кућу, онда рече: „Добар вече и честит вам бадњи дан". А из куће га какав мушкарац поспе житом и одговори му: „Дао ти Бог добро срећњи и честити". По Брцеговини ђе су велике куће, онђе довуку бадњаке на шест или на осам волова, па наћерају кроз кућу, те иштерају волове на друга врата, а бадњаке скину у кући — Кад већ бадњаци прегоре, онда (сјутрадан, на Божић) узму оне угарчиће, те метну у башчи на какву младу шљиву, или на јабуку. cf. Божић und полажајник.

Бадњи дан, њега дне, m. der Christabend, dies ante festum Christi natale.

Бадњић, m. dim. v. бадањ.

Баждарина, f. (cm.) Zollgeld, portorium:

„На водици вила баждарица,
„Те узима тешку баждарину:
„Од јунака оба црна ока,
„А од коња ноге све чепири —

Баждарица, f. (cm.) Zöllnerin, portitrix (?), cf. баждарина.

Баждарски, ка, ко, н. п. кантар, zöllnerisch, portitorum.

База, f. vide зова.

Базерђамбаша*, m. der mit dem Aus- und Einfuhr-Zolle Belehnte, portorio praefectus.

Базерђамбашин, на, но, des базерђамбаша, portorii praefecti.

Базерђан*, m. vide трговац.

Базјаш, m. мали намастирић на лијевом бријегу Дунава (у Банату).

Баир*, m. das Ufer, ripa, cf. бријег, обала.

Баја, f. hyp. v. баук.

Баја, f. Stadt in Südungern, nomen urbis. Бајски, ка, ко, von Баја.

Бајалица, die Zauberin, incantatrix. Пјевају како се разболио у сватовима (кад се женио бунгур челебија тараном ђевојком) купус на сланини, па му довели проју бајалицу да му баје:

„Проја баје, купуса нестаје. —

Бајање, n. das Zaubern, incantatio.

Бајат, та, то, altbacken, vetus, non recens.

Бајати, јем, v. impf. zaubern, incanto (morbum, dolorem).

Бајко, m. Mannsname, nomen viri.

Бајна лука, f. град и варош у Босни на води Врбасу. Бајнолучанин, човек из Бајне луке. Бајнолучка, жена из Бајне луке. Бајнолучки, ка, ко, von Бајна лука.

Бајо, m. Mannsname, nomen viri.

Бајчета, m. Mannsname, nomen viri.

Бака, f. hyp. v. баба.

Бака*! vide гле!

Бакал*, m. трговац, што продаје сир, масло, мед и т. д. der Spezereyhändler, condimentarius.

Бакалка, f. die Spezereykrämerin, condimentaria.

Бакалница, f. бакалски дућан, das Spezereygewölbe, taberna condimentarii.

Бакалов, ва, во, des бакал, condimentarii.

Бакалски, ка, ко, 1) Gewürzkrämer-, condimentarii. 2) adv. wie ein Gewürzkrämer, more condimentarii.

Бакар*, кра, m. das Kupfer, cuprum.

Бакат, кта, m. das Getrappe, incessus cum sonitu.

Баква, f. оно мјесто, ђе се стаје ногом, кад се баца камен с рамена, Standort der Steinwerfenden, statio jaculantium saxa.

Бакин, на, но, der бака, vetulae.

Баклава*, f. eine Art пита, placentae genus.

Бакрач*, m. vide котао.

Бакрачић, m. dim. v. бакрач.

Бакрачлија*, f. vide узенђија.

Бакрен, на, но, kupfern, cupreus, aeneus.

Бактање, n. das Trappen, incessus cum sonitu.

Бактати, кћем, v. impf trappen, sonitum edo incedens.

Бакуља, f. на древету (особито растову и церову) до коре, од прилике с три прста дебело. Бакуља је бјеља од правога древета и прије иструли од њега.

Балабан*, m. назеба, кијавица, der Schnupfen, gravedo, pituita.

Балав, ва, во, rotzig, mucosus.

Балавац, вца, m. der Rotzige, puer mucosus.

Балавица, f. das Rotzmädchen, puella mucida.

Балантић, m. der Klöppel, tudicula.

Балван, m. велики дирек као греда, Balken, trabs.

Бале, f. pl. слине, der Rotz, mucus.

Балега, f. н. п. говеђа, коњска, овчја, der Unflat, Viehkoth, stercus.

Балегање, n. das Misten, Kothmachen (vom Vieh), cacatio pecorum.

Балегати, ам, v. impf. misten, den Koth von sich geben, stercus facio.

Балење, n, vide баљење.

Балија, f. (verächtlich) der Türke, turca, (per convicium).

Балијетина, f. augm. v. балија.

Балити, им, v. impf. rotzen, muco maculo. 2) rotzen, weinen, muco maculor flendo.

Бало, m. vide балавац.

Балсам, m. der Balsam, balsamum.

Балта*, f. vide сјекира (али се рие

јетко говори, н. п. ја говорим, а они у балму).

Ба̀лук*, m. } рибља трава, die Fisch-
Ба̀лукат, m. } hörner, Tollhörner, cocculi indi.

Ба̀лчак*, m. у сабље, или у мача оно, ђе се држи руком, der Griff am Säbel, capulus:

„Крвава му сабља до балчака —

Баљѐмез, m. die größte Art Kanonen, grobes Geschütz, tormentum majus:

„Све баљемез баљемеза виче,
„А лубарда лубарду дозива —

Баље̑ње, n. das Rotzen, muci emissio.

Ба̀мбада̀ва̑, ganz unentgeldlich, plane gratis.

Ба̑н, m. der Ban, banus.

Ба́нање, n. 1) vide бенетање. 2) das банатисе-Spiel, ludi genus.

Бана̑т, m. das (Temeswarer) Banat im Süden Ungerns, Banatus.

Ба̑нати, ам, vide бенетати.

Ба́натисе, амсе, v. r. impf. Кад оће ђеца да се банају, најприје се договоре, до колике ће године ж е н и т и т р љ у; онда узме свако свој штап по средини, па ударају окомице у земљу и тако редом бацају штапове с једнога мјеста; које најдаље баци, оно је ц а р, а које најближе, оно је т р љ а. Потом трља покупи све штапове, па да свакоме свој, а свој метне попријеко пред цара тако близу, како га цар стојећи управо може довашити својим штапом; онда цар баци жмурећи свој штап те удари трљин (ако ли у м а ш и, онда он буде трља, а трља цар), па онда сједе; ђе се царев штап устави, онђе мора трља свој штап да з а м ј е с т и (т. ј. да га измакне), па онда сви редом бацају (не жмурећи) и погађају у трљин штап: сваки треба дотле да бије у трљин штап (и трља једнако мора свој штап да з а м ј е ш т а) докле не у м а ш и; а кад умаши, онда му трља узме штап и баци у с у в о г р о ж ђ е (т. ј. на страну), па онда остали сви бацају тако редом; а цар на пошљетку, и он бије док двапут не умаши. Онда трља покупи све штапове из сувога грожђа, па он погађа свим штаповима редом у свој штап; чијим штапом погоди, онај буде трља; а кад погоди царевим штапом, онда цар буде трља, а трља цар; ако ли свима штаповима умаши, онда покупи све штапове, па да свакоме свој, а свој метне пред цара као и најприје, па погађају опет наново. Други пут (т. ј. друге године царовања) цар има три м а ш е (т. ј. погађа у трљин штап док трипут не умаши), трећи пут четири и т. д. а трља други пут сједе на б а д а л о (т. ј. на оно мјесто, ђе ударају штаповима кад и бацају) кад погађа у свој штап; трећи пут се примакне колико може скочити, а четврти пут колико је дуг кад пружи руке. Кад изиграју онолико пута (или кад један цар онолико година царује), до колико су погодили да жене трљу, онда га жене, т. ј. стану сви у ред један за другим, па се раскораче те трља прође четвороношке између њиови ногу, а они га сваки удари по једном шаком, или древетом (како погоде најприје) по гузици.

Бана̑тски̑, ка, ко, 1) Banater. 2) adv. banatisch.

Банаћанин, m. der Banater, Banatu.

Ба̀ница, f. die Banin, bana, bani uxor.

Ба̑нка, f. der Bankozettel, syngrapha mensae feneratoriae publicae.

Банкро̑т, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Bankerutirte, decoctor, impar solvendo, cf. пропалица.

Банкроти́рање, n. das Bankerutiren, decoctio.

Банкроти́рати, ам, v. pf. und impf. bankerutiren, decoquo.

Ба̀новина, f. Land, wo ein Ban herrscht, das Banthum, banatus.

Ба̑новић, m. Banssohn, bani filius. У пјесмама, и у приповијеткама о Бановићу Страњи чуо сам ђе се изговара Б а́ н о в и ћ.

Ба̑новица (ба́новица), f. vide баница.

Ба̀нстол, m. брдо у Сријему (између Карловаца и Крушедола).

Ба̀нути, нем, v. pf. unverhofft kommen, ex insperato adesse.

Ба̀ња, f. 1) Bad, balneum (cf. ital. bagno). 2) варош у Србији (близу Ниша):

„Да би посл'о Вељка арамбашу,
„Ко ће чуват' Бању на крајини? —

3) намастир у Далмацији.

Ба̑ња̂ лука, f. (у Сријему и у Бачк.) vide Бајна лука.

Бања̑ни, m. pl. Gegend in der Herzegowina an der Grenze von Montenegro:

„Да отиде у Бањане равне —

Бања̂ње, n. vide купање.

Ба̀њатисе, амсе, vide купатисе.

Ба̀пски̑, ка, ко, 1) altweibisch, anilis. 2) adv. altweibisch, aniliter.

Ба̑р, барем, wenigstens, saltem.

Ба̀ра, f. Lache, Pfütze, lacus, lacuna.

Барабар*, in einer Linie, simul (it, non sequitur) parallele.
Барабарење, n. das Gehen in gleicher Linie; das Messen, contentio.
Барабаритисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich in gleiche Linie stellen, comparor, contendo. cf. поредитисе.
Барак, m. eine Art langhaariger Hunde, canis pili longi.
Барат, m. nom. propr. einer Stadt:
„Ја сам јунак од Барата града,
„Ја сам диздар у Барату граду —
Баратање, n. das zu-thun-Haben mit jemand, negotia cum aliquo.
Баратати, ам, v. impf. (vom ital. barattare) с ким, mit wem zu thun (Geschäfte) haben, negotium habere cumaliquo.
Бардагџија*, m. Kannentöpfer, cantharorum figulus.
Бардак*, m. крчаг с носцем, Kanne (irdene), cantharus fictilis.
Бардачина, f. augm. v. бардак.
Бардачић, m. dim. v. бардак.
Барем, vide бар.
Бареш, m. Sumpf, palus.
Барило, n. некаква мјера (ital. barile, franz. baril), etwa eine Tonne, orca, amphora: колико је Дунаво, има у њему сто барила воде (у приповијетки).
Барица, f. dim. v. бара.
Барјак*, m. Fahne, signum, vexillum.
Барјактар, m. Fahnenträger, signifer.
Барјактарев, ва, во, } des Fahnenträgers, signiferi.
Барјактаров, ва, во, }
Барјактарски, ка, ко, 1) Fähnrichs-, signiferi. 2) adv. wie ein Fähnrich, more signiferi.
Барјам*, m. das Bairamsfest, festum Bairam apud Turcas.
Барјамовање, n. das Feyern des Bairams, celebratio diei bairam.
Барјамовати, мујем, v. impf. u. pf. das Bairamsfest begehen, ago diem festum bairam:
„Смиљанићу домаћер се нађи,
„Нека Турци с миром барјамују —
Барјачић, m. dim. v. барјак.
Барка, f. der Fischbehälter, Fischhalter, vivarium piscium.
Барна, m. (по Сријему и по Бачкој) der Gaul, caballus.
Баровит, та, то, sumpfig, paludosus, uliginosus.
Барут*, m. пушчани пра, das Schießpulver, pulvis pyrius. cf. пра.
Барутана*, f. das Pulvermagazin; die Pulverfabrik, horreum pulveris pyrii; officina pulveris pyrii.
Барутни, на, но, н. п. кеса, Pulver-(Beutel), pulveris pyrii.
Басамак*, m. die Treppenstufe, gradus.
Басање, n. das Daherschlendern, incessus inconsultus.
Басати, ам, v. impf. ићи не гледајући куда, daherschlendern, incedo temere.
Баскија, f. vide жиока.
Басма*, f. 1) gedruckte Leinwand, linteum pictum. 2) Art Pulverbüchse, genus pyxidis ad pulverem nitratum.
Баста, in der Redensart: то теби не баста учинити, т. ј. то ти не можеш учинити (von ital. basta?); ако ти баста.
Бастисати*, ишем, v. pf. zertreten, vernichten, perdo. cf. погазити, покварити:
„Лави би му чадор бастисали —
Бат*, m. vide срећа.
Бата, m. (Рес. и Срем.) vide бато.
Батак, m. die Hüfte nebst dem Fuße beym Geflügel, femur (volatilium).
Батал*, покварено, развалено, запуштено, н. п. пушка, сат, виноград, verdorben, corruptus.
Баталија, f. штогођ покварено, н. п. пушка, сат, verdorbenes Zeug, res corrupta.
Баталија, f. vide битка.
Баталити, им, v. pf, н. п. пушку, сат, виноград, verlassen, verwahrlosen, desero.
Батаљивање, n. das Verwahrlosen, neglectio.
Батаљивати, љујем, v. impf. verlassen, negligo, desero.
Батаљица, f. der Rumpf des Arms, ohne Hand, brachium mutilum manu.
Батар, тра, m. вода у Мачви:
„Иза Батра са села Салаша —
„Тврде спраже покрај Батра баци —
Батати, ам, v. impf. (cm.) (cf. ital. battere?) schlagen, klopfen, pulso:
„Божић бата на обоја врата,
„Да унесе три товара злата —
пјевасе у очи Божића.
Батачић, m. dim. v. батак.
Батина, f. 1) der Stock, fustis. 2) сулудаст човек, der Stock, stipes. 3) оћеш батину! du kriegst (thust) es gewiß nicht, nequaquam auferes (facies).
Батинање, n. das Vorbringen von dummem Zeug, deliratio, nugae.
Батинати, ам, v. impf. говорити којешта, dummes Zeug daher schwätzen, nugari.
Батиница, f. dim. v. батина.
Батли*, adj. indecl. vide срећан.
Батлија, m. der Glückliche, felix.
„Јер је Лазо у боју батлија —
Бато, m. (Ерц.) 1) hyp. von брат. 2) manchmal so viel als бабо (Vater), pater.
Баток, m. (око Дунава доле од Пореча) gedörrtes Fischfleisch, piscis arefactus.

Ба̀точина, f. мала варошица између Багрдана и Асан-пашине паланке.
Ба́ћа, m. hyp. von брат.
Бау̏к, m. der Baubau, Wauwau, terriculum.
Бау̏ка̑ње, n. das Baubauen, terrificatio.
Бау̏кати, учем, v. impf. baubauen, terrifico.
Бау̏кнути, нем, v. pf. baubauen, terrefacio.
Ба̀ура, f. само у овој загонетки: Јаше тута на баури? т. ј. сврака на крмачи.
Баца̀ка̑ње, n. das Umherwerfen der Füße, z. B. von Kindern, jactatio pedum.
Баца̀катисе, амсе, v. r. impf. н. п. ногама, mit den Füßen umherwerfen, jacto pedes.
Баца̂ње, n. das leise Stechen, punctio lenis.
Баца̂ње, n. das Werfen, jactatio.
Бацати, ам, dim. v. бости.
Ба̀цати, ам, v. impf. 1) werfen, jactio. 2) пушке, losschießen, emitto ictum.
Ба̀цатисе, амсе, v. r. impf. werfen, jacere: бацајусе ђеца камењем.
Бацка̑ње, n. dim v. баца̂ње.
Ба̀цкати, ам, dim. v. ба̀цати.
Ба̏цити, им, v. pf. 1) werfen, jacio. 2) пушку, losschießen, emitto ictum.
Бацитисе, имсе, v. r. pf. werfen, jacio:
„Прости Боже и бијела цркво,
„Да се бацим једном преко тебе—
Ба̀чва, f. велика каца задинсена као буре, ein großes Faß, dolium.
Ба̀чванин, m. einer aus der Бачка, Serbus e Bacia.
Ба̀чванка, f. die Batscherin, femina baciensis.
Ба̀чванскӣ, ка, ко, 1) Batscher, baciensis. 2) adv. wie Batscher, more baciensium.
Ба̀чванче, чета, n. ein junger Batscher, puer baciensis.
Ба̀чва̑нчица, dim. v. Бачванка.
Ба̏чка̑, m. die Batschka, regio baciensis.
Ба̏чкӣ, ка, ко, Batscher, baciensis.
Ба̏ца*, f. рупа на кући, куда излази дим, der Rauchfang, das Rauchloch, fumarium. cf. комин, димњак.
Баца̂к, n. das Bein, der Schenkel, crus.
Баца̀клија, f. der Holländer Dukaten (wegen der geharnischten Beine), aureus hollandicus.
Ба̀ш*, 1) глава (и код Турака то значи), н. п. баш од лађе, т. ј. предњи крај лађе. 2) баш не ћу; нема баш ништа; баш сад дође; gerade, ipsum.
Ба̀ша*, m. 1) у Србији и у Босни зову свакога Турчина (који није бег или какав ага) башом (као у Сријему што зову свакога варошанина господаром), н. п. Усеин баша, Смаил баша и т. д. 2) баше, pl. eine Art Adeliger, nobilium genus:
„Осилише баше Бијоградске —
Баше̑ње, n. das Baschen (Bascha zu einem sagen), appellatio bassae nomine.
Ба̀шење, das Betragen wie ein Bascha, affectatio dignitatis bassae.
Ба̀шин, на, но, des Bascha, bassae.
Баши̏нскӣ, ка, ко, 1) Bascha-, bassae, bassarum. 2) adv. wie ein Bascha, more bassae.
Ба̀шити, им, v. impf. кога, zu einem Bascha! sagen, bassam appello aliquem.
Ба̀шитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Bascha machen, facere se ipsum bassam.
Ба̀шитисе, имсе, v. r. impf. sich als Bascha betragen, stolz thun, affecto bassae dignitatem et jus.
Ба̀шка*, vide особито, н. п. он живи башка од свога оца, т. ј. не живи с оцем.
Ба̀ш-кнез, m. cf. кнез.
Ба̀шлук*, m. 1) глава у преслице, der Rocken, colus. 2) оглавар коњски, der Halfter, capistrum.
Ба̀штина, f. очевина, или оно мјесто ђе се ко родио, väterliches Erbe, patrimonium.
Ба̀шча*, f. 1) градина, Garten, hortus. 2) шљивик, или оно мјесто, куд су посађене јабуке и крушке, Obstgarten, hortus.
Ба̀шчина, f. augm. v. башча.
Ба̀шчица, f. dim. v. башча.
Башчо̀ва̑н*, m. } Gärtner, hortulanus.
Башчова̀нција, m. }
Бдѐније, n. vide деније.
Бе̏, interj. geh, abi:
„Бе не лудуј моја снао драга —
Бе̏г*, m. der Beg, begus (?).
Бе̏г, m. (Рес. и Срем.) vide бјег.
Бега̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјегање.
Бе̏гати, ам, (Рес. и Срем.) vide бјегати.
Бегѐј, m. Ort im Banat, nomen loci in Banatu.
Бегѐнисати*, нишем, v. pf. н. п. ђевојку, јело какво, чоу, Gefallen finden, probo.
Бѐглук*, m. 1) die Frohne, angaria, opera serva: отишли на беглук. 2) der Fiscus, das Aerarium, die Kammer, der fürstliche Schatz, fiscus: војницима дају барут из беглука; узели му све у беглук (confiscirt).
Бѐглучѐње, der Frohndienst, operae servae praestatio.
Бѐглучити, им, v. impf. frohnen, angariam praesto.
Бѐглучкӣ, ка, ко, н. п. чардак, амбар, herrschaftlich, domini.
Бѐгов, ва, во, des Begs, begi.

Бѐговац, вца, m. einer von des Begs Leuten, homo begi, miles, puer.

Бѐговица, f. die Begin, bega.

Бегу̏нац, нца, m. (Рес. и Срем.) vide бјегунац.

Бе́да, f. (Рес. и Срем.) vide биједа.

Бедѐвија, f. Arabische Stute, equa arabs. cf. аткиња.

Бе́ден, m. vide зид.

Бе́дити, им, (Рес. и Срем.) vide бједити.

Бе́дрика, f. eine Gattung Aepfel, mali species.

Бе̏дрица, f. (ст.) vide бедро:
„Да потрже мача од бедрице —

Бѐдро, n. der Schenkel, crus.

Бѐђење, n. (Рес. и Срем.) vide бијеђење.

Бежа̑н, f. (Рес. и Срем.) vide бјежа̑н.

Бе́жан, m. (Рес. и Срем.) vide бјѐжан.

Бежа̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјежање.

Бѐжати, жим, (Рес. и Срем.) vide бјежати.

Бѐз, ohne, sine.

Бѐз*, m. vide платно 1.

Беза̏злен, на, но, ohne Arg, arglos, unschuldig, innocens.

Беза̏зленост, f. die Unschuld, innocentia.

Беза́коник, m. ein Mensch ohne Religion, carens religione.

Беза́коница, f. Frauenzimmer ohne Religion, mulier carens religione.

Беза́коње, n. (ст.) die Irreligion, impietas:
„У Инђији тешко безакоње:
„Не поштује млађи старијера' —

Бѐзбожан, жна, но, gottlos, atheus.

Бѐзбожник, m. ein Gottloser, atheus.

Бѐзбожница, f. die Gottlose, athea.

Бѐзбрижан, жна, но, sorglos, sorgenfrey, solutus cura, securus.

Бѐзводан, дна, но, wasserlos, carens aquis.

Безгла̑ван, вна, на, ohne Oberhaupt, z. B. eine Familie, deren Starješchina gestorben, carens principe, patre familias, capite.

Бѐзгрешан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide безгрјешан.

Бѐзгрешност, f. (Рес. и Срем.) vide безгрјешност.

Бѐзгрјешан, шна, но, (Ерц.) sündlos, sine noxa, sine peccato.

Бѐзгрјешност, f. (Ерц.) die Sündlosigkeit, Unschuld, innocentia.

Безди̑н, m. намастир у Банату.

Безди̑нски, ка, ко, von Бездин.

Бѐздушан, шна, но, herzlos, fühllos, expers cordis, sensus.

Бѐзимена̑ нeђеља, f. heißt die dritte Woche der großen Faste, hebdomas tertia jejunii magni. Прва се неђеља зове чиста, друга пачиста, трећа безимена, четврта средопосна, пета глува, шеста цвијетна, седма велика.

Бѐзимени̑, на, но, namenlos, ohne Namen, anonymus.

Безја̑к, m. Tölpel, stolidus: иди безјаче један, sagt z. B. der Vater zum Sohne, der etwas dumm gethan oder gesagt hat, (cf. Безјак in den Truberischen Vorreden um A. 1560).

Безо̀бразан, зна, но, schamlos, impudens.

Безо̀бразник, m. der Schamlose, impudens.

Безо̀бразница, f. die Schamlose, impudens femina.

Бѐзуман, мна, но, unvernünftig, demens.

Безу̑мље, n. Unvernunft, dementia:
„Мој ујаче од Сибиња Јанко!
„Немој дати умље за безумље —

Бе́кавица, f. 1) срицање у буквару, das Buchstabiren, syllabarum prolatio. 2) die Blökerin (z. B. Schaf), balatrix: нађо село манитије људи, и напроси сто векавица и триста бекавица (у приповијетки). —

Беке́љење, n. das Maulfletschen, rictio.

Беке́љитисе, имсе, v. r. impf. на кога, das Maul fletschen, ringor.

Бе́кнути, нем, v. pf. blöken, balare.

Бѐкута, f. Schimpfwort für ein schlechtes Taschenmesser, convicium in cultrum plicatilem obtusum, pravum.

Бѐл, m. (Рес. и Срем.) vide бјел.

Бе́ла, f. (Рес. и Срем.) само у овој загонетки: Бела белу зове: дај ми бело бела леба испод бела скута (т. ј. овца и јагње).

Бѐла̑, f. (Рес. и Срем.) vide бијела.

Бела̑ј*, m. der Unfall, das Unglück, malum. cf. зло, биједа: белај те нашао; нуто белаја! ударио сам на белај.

Бѐла̑ недеља, f. (Рес. и Срем.) vide бијела неђеља.

Бела̀нце, цета, n. (Рес. и Срем.) vide бјеланце.

Бела̀са̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјеласање.

Бела̀сатисе, асе, (Рес. и Срем.) vide бјеласатисе.

Бе́лац, лца, m. (Рес. и Срем.) vide бијелац.

Бѐла̑ црква, f. (Рес. и Срем.) vide Бијела црква.

Бѐлега, f. (Рес. и Срем.) vide биљега.

Белѐгија*, f. vide гладилица.

Бележење, n. (Рес. и Срем.) vide биљежење.
Бележити, им, (Рес. и Срем.) vide биљежити.
Белензуке*, f. pl. vide наруквице.
Белило, (Рес. и Срем) vide бјелило.
Белиља, f. (Рес. и Срем.) vide бјелиља.
Белина, f. (Рес. и Срем.) vide бјелина.
Белити, им, (Рес. и Срем.) vide бијелити.
Белитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide бијелитисе.
Белица, f. (Рес. и Срем.) vide бјелица.
Беличаст, ма, мо, (Рес. и Срем.) vide бјеличаст.
Белнук*, m. ein langes weibliches Unterkleid mit Aermeln, tunicae muliebris genus.
„Ој ђевојко дилберчићу!
„У бијелу белнучићу,
„Ко ти среза бијел белнук,
„Отишло му све у беглук —
Белнучић, m. dim. v. белнук.
Белобрк, m. (Рес. и Срем.) vide бјелобрк.
Белов, m. (Рес. и Срем.) vide бјелов.
Белов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјелов.
Беловар, m. (Рес. и Срем.) vide Бјеловар mit allen Ableitungen.
Беловина, f. (Рес. и Срем.) vide бјеловина.
Беловљев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјеловљев.
Белограл, ла, ло, (Рес. и Срем.) vide бјелограл.
Белолик, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide бјелолик.
Белонога, f. (Рес. и Срем.) vide бјелонога.
Белћим*, vermuthlich, (ut) opinor: белћим ће и он доћи.
Белуг, m. (Рес. и Срем.) vide бјелуг.
Белуга, f. (Рес. и Серм.) vide бјелуга.
Белугов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјелугов.
Белутак, тка, m. (Рес. и Срем.) vide бјелутак.
Бељење, n. (Рес. и Срем.) vide бијељење.
Бена, f. vide будала.
Бенђелук*, m. трава, што се меће у вино и у ракију да се човек опије и да заспи као мртав, das Schlafkraut, herba soporifera.
Беневрке, f. pl. (scherzhaft) vide пеленгаће.
Бенетало, m. der langweilige Schwätzer, fabulator longus, taedium ciens.
Бенетање, n. das langweilige Schwätzen, fabulatio longa.
Бентеати, нећем, v. impf. говорити којешта, langweilig schwatzen, fabulari taediose.
Бено, m. Hundsname, nomen canis; daher sprichw.: Оба, бено! — па ни једнога (vom Jäger, dem sein бено b e i d e Hasen fangen sollte).
Бео, бела, ло, (Рес. и Срем.) vide бијел.
Београд, m. (Рес. и Срем.) mit allen Ableitungen, sieh Бијоград.
Беочин, m. 1) намастир у Фрушкој гори. 2) село код тог намастира. Беочинац (нца), човек из Беочина. Беочинский, ка, ко, von Беочин.
Берач, m. der (Wein-Kukuruz-) Leser, lector (vindemiator, messor).
Берачев, ва, во, des Lesers, legentis, (metentis).
Берачица, f. die (Wein) Leserin, vindemiatrix.
Берачки, ка, ко, н. п. плата, Leser- vindemiatorius.
Берба, f. die Weinlese, vindemia.
Бербер, m. } der Barbier, tonsor.
Бербернн, m. }
Берберлук*, m. die Barbiererey, ars tonsoria.
Берберница, f. die Barbierbude, tonstrina.
Берберски, ка, ко, 1) barbierisch, tonsorius. 2) adv. barbierisch, more tonsoris.
Бердо? патрол поврбај (Wer da? Patroll' vorbey), der Ruf der Schildwache, vox excubiarum apud Germanos, recepta et in Serbia; daher бердокање, бердокати, бердокнути.
Берисав, m. Mannsname, nomen viri.
Берићет*, m. das Gedeihen, incrementum, successus, cf. срећа, напредак, да Бог наспори.
Берићетан, тна, но, н. п. година, gedeihlich, fruchtbar, glücklich, optatus.
Бермет, m. der Wermutwein, vinum absinthiatum.
Бес, m. (Рес. и Срем.) vide бијес.
Бесан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide бијесан.
Беседа, f. (Рес. и Срем.) vide бесједа.
Беседити, им, (Рес. и Срем.) vide бесједити.
Бесједа, f. (Ерц.) die Rede, sermo.
Бесједити, им, v. impf. (Ерц.) sprechen, sermocinor.
Бескорка, f. н. п. бритва, (Messer) ohne Schale, sine cortice, sine manubrio.
Бескућник, m. Mensch ohne Haus und Hof, cui nec ara nec focus:
„Купи побро под барјак јунаке:
„Све кривнике и бескућнике —
Беснење, n. (Рес. и Срем.) vide бјеснење.
Беснило, n. (Рес. и Срем.) vide бјеснило.
Беснити, им, (Рес. и Срем.) vide бјеснити.
Бесноћа, f. (Рес. и Срем.) vide бјесноћа.
Бесомучан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide бјесомучан.
Беспара, f. vide опирњача.
Беспослен, на, но, geschäftlos, otiosus. Беспослен поп и јариће крсти.

Беспослица, f. 1) die Muße, otium: отишао ку његој на беспослици. 2) das Faulenzen, der Müssiggang, otiatio: пројнсе беспослице; то је беспослица. 3) der Müssiggänger, otiator: иди беспослицо једна!
Беспосличење, n. das Müssiggehen, otiatio (?)
Беспосличити, им, v. impf. müssiggehen, otiari.
Беспутно, nicht auf rechtem Wege, ungerecht, inique.
Бестија, f. (у Срijему и у Бачкој горе бештија) die Bestie, bestia (als Schimpfwort).
Бећар, m. човек неожењен, Junggeselle, coelebs:
„У бећара свакога шићара,
„Понајвише буа и ушију.
Бећарина, f. augm. v. бећар. 2) Junggesellschaft, coelibatus.
Бећаровање, n. das Junggesellenleben, vita coelebs.
Бећаровати, рујем, v. impf. Junggeselle seyn, als solcher leben, coelibem vitam agere.
Бећарскй, ка, ко, 1) junggesellisch, coelibis aut coelibum. 2) adv. auf Junggesellen-Art, coelibum more.
Беч, m. Wien, Vienna.
Бечеј, m. Stadt im Banat. Бечејскй, ка, ко, von Бечеј.
Бечење, n. das schief-Ansehen, torvus aspectus.
Бечити, им, v. impf. m. j. очи, die Augen stier richten, stieren, rigidos figo oculos.
Бечитисе, имсе, v. r. impf. schief ansehen, torve tueri.
„Бечу граде не бечисе на ме.—
Бечка, f. пиварско буре, das Bierfaß, dolium cerevisiarium.
Бечкерек, m. Stadt im Banat. Бечкеречанин, човек из Бечкерека. Бечкеречкй, ка, ко, von Бечкерек.
Бечкй, ка, ко, 1) Wiener, wienerisch, Viennensis. 2) adv. wienerisch, more Viennensium.
Бечкиња, f. die Wienerin, femina Viennensis.
Бечлија, m. der Wiener, Viennensis.
Бешеново, n. 1) намастир у Фрушкој гори. 2) село близу тог намастира. Бешеновачкй, ка, ко, von Бешеново.
Бешика*, f. 1) vide колијевка. 2) die Blase, vesica. cf. мијур.
Бешкот, m. (ст.) некакав љеб (Biskott?), panis delicatior:
„И бешкота љеба бијелога —
Бештија, f. vide бестија.
Би, Partikel, um den Optativ anzuzeigen, particula optativi, z. B. дао би, ich möchte geben, darem. Eigentlich ist es der (nun meist unabänderliche) Optativ vom Zeitwort бити selbst.
Бибер, m. Pfeffer, piper.
Биберење, n. das Pfeffern, piperatio.
Биберити, им, v. impf. pfeffern, pipero, pipere condio.
Биберни, на, но, } n. п. зрно, Pfeffer-,
Биберов, ва, во, } piperis.
Бивање, n. das oftmalige Seyn, frequenter esse.
Бивати, ам, v. impf. seyn, esse.
Биво, вола, m. der Büffel, bubalus.
Биволица, f. die Büffelkuh, bubala.
Биволскй, ка, ко, n. п. кожа, Büffelhaut, pellis bubalina.
Биволче, чета, n. das Büffelkalb, bubalus vitulus.
Биједа, f. (Ерц.) unverdiente Beschuldigung, calumnia. Сачувај ме Боже биједе невидовне; нашла га биједа на суву путу.
Бијёдити, им v. impf. (Ерц.) кога, ungerecht beschuldigen, inique accuso.
Бијеђење, n. (Ерц.) das ungerechte Beschuldigen, accusatio iniqua.
Бијел (comp. бјељй), ла, ло, (Ерц.) weiß, albus.
Бијела, f. in der anekdotischen Redensart: Зашао као бијела по пазару, er geht nach der Reihe alle ab.
Бијела нећеља, f. (Ерц.) (die weiße Woche) die Woche vor der großen Faste, Vorfaste, hebdomas ante jejunium magnum, qua carnibus tantum abstinetur, at non caseo, nec piscibus etc.
Бијела црква, f. (Ерц.) Weißkirchen) Städtchen im Banat.
Бијелац, лца, m. (Ерц.) der Schimmel, equus albus.
Бијелити, им, v. impf. (Ерц.) 1) weißen, dealbo. 2) vide бијељети.
Бијелитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) Weiß auflegen, fucare se. 2) weiß glänzen, albeo.
Бијелка, f. (Ерц.) бијела кокош, Name für eine weiße Henne, alba (gallina).
Бијело поље, n. (Ерц.) варош у Ерцеговини (код воде Лима).
Бијељење, n. (Ерц.), 1) das Weißen, dealbatio. 2) das Glänzen, Weißseyn, albitudo.
Бијељети, лим, v. impf. (Ерц.) weiß werden, albesco.
Бијељина, f. Stadt in der нахија von Зворник. Бијељинац (нца), човек из Бијељине. Бијељинскй, ка, ко, von Бијељина.
Бијес, m. (Ерц.) die Wut, rabies: бијес те сколио (говоре псетету); или је отишао у ајдуке од бијеса,

(Muthwille, Uebermuth), или од неволе?

Бијесан (comp. бјешњи), сна, но, (Ерц.) 1) wütend, rabiosus. 2) übermüthig, superbus.

Бијо, бијела, бијело, (Ерц.) vide бијел.

Бијоград, m. (Ерц.) Belgrad, Belgradum.

Бијоградац, граца, m. (Ерц.) der Belgrader, Taurunensis:

„То гледају Турци Бијограђи —

Бијоградски, ка, ко, (Ерц.) 1) Belgrader-, belgradinus. 2) adv. belgradisch, more belgradino.

Бијограђанин, m. (Ерц.) vide Бијоградац.

Бијограtка, f. (Ерц.) die Belgraderin, mulier Belgradina.

Бијограче, чета, n. (Ерц.) ein junger Belgrader:

„Што ће мени момче Бијограче,

„Кад ми може запаст' Сарајевче —

Бијоце, n. vide бјеланце.

Бијочут, m. vide алка.

Бик, m. der Stier, taurus.

Бика, m. vide бик.

Бика, f. (у Босни, особито по варошима) vide нена.

Биковит, па, то, н. п. во, Stier-Ochs, bos taurus.

Бикуље, f. pl. vide випице.

Било, n. der Puls, die Schlagader, arteria.

Биља, f. Name für eine weiße Ziege, capra alba.

Биља, m. Name für einen weißen Ochsen, bos albus.

Биље, n. Kräuter, herbae.

Биљега, f. (Ерц.) 1) Kennzeichen, nota. 2) Ziel, meta; Zielscheibe, scopus.

Биљежење, n. (Ерц.) das Bezeichnen, notatio.

Биљежити, им, v. impf. (Ерц.) bezeichnen, notare.

Биљин, на, но, der weißen Ziege, caprae albae.

Биљин, на, но, des weißen Ochsen, bovis albi.

Биљка, f. der Halm, calamus: нема дрва ни једне биљке; сув као биљка.

Биљур*, m. 1) das Brennglas, vitrum ustorium. 2) das Krystallglas, vitrum crystallinum.

Бимбаша*, m. ein Commendant von 1000 Mann, chiliarchus. cf. војвода.

Бимбашин, на, но, des бимбаша, chiliarchi.

Бина*, f. das Gebäude, aedificium.

Бинија*, f. der Balken an der Thür, in den der Riegel hineingestoßen wird, wenn man sie schließt, trabs recipiens repagulum.

Биња́к*, m. das Reitroß, equus equitatorius:

„Четрдесет коња доведоше,

„Све Турскије добрије бињака —

Бињаџија*, m. der gute Reiter, aptus eques:

„У Турака с' врло добри коњи,

„И на коњма Турци бињаџије —

Бињашче*, tausend, mille (иљада). Један је рекао бињашче, а други бирашче, па су се опет погодили, biete immerhin!

Биниш*, m. ein Scharlachmantel, pallium purpureum.

Бир, m. оно жито, што људи дају попу сваке године, die Collectur des Pfarrers, collecta parochi.

Бирање, n. das Klauben, Lesen, lectio.

Бирâње, n. das Abrichten, condocefactio.

Бирати, ам, v. impf. klauben, legere.

Бирати, ам, v. impf. н. п. коња, abrichten, condocefacio.

Бирач, рча, m. Gegend in Bosnien, ober Зворник.

Бирâшче*, eines, unum (један). cf. бињашче.

Бири, бири! Laut um die jungen Truthühner zu rufen, sonus vocandi pullos gallinae indicae.

Бирка, (у Бачкој) Art Schafe, ovis genus.

Бирманац, нца, m. der Linien soldat, miles justus, continuus: уватили га у бирманце.

Биров, m. der Unter-Knes im Dorfe, genus magistri vici.

Бировљев, ва, во, des Birow, sculteti.

Биртâш, m. vide крчмар.

Биртâшев, ва, во, des Wirths, cauponis.

Биртâшење, n. das Schenken, cauponatio.

Биртâшити, им, v. impf. Wirth seyn: cauponor.

Биртâшица, f. vide крчмарица.

Биртâшки, ка, ко. vide крчмарски.

Бирцауз, m. (Wirthshaus) vide крчма.

Бирчанин, m. човек из Бирча:

„Док погубим Бирчанин' Илију —

Бисâг, m. (највише се говори у множ. броју: бисаге) der Quersack, mantica.

Бисер, m. die Perle, margarita.

Бисерни, на, но, } н. п. зрно, Perlen-,
Бисеров, ва, во, } margaritarum.

Бисерче, чета, n. (cm.) die liebe kleine Perle, margarita:

„Ја јој реко добар вече дилберче!

„Она мене: дођ' довече бисерче —

Бискање, n. das Läusesuchen, Lausen, pediculorum lectio.

Бискати, биштем, v. impf. кога, einem Läuse suchen, legere pediculos.

Бистар, тра, ро, klar, limpidus.

Бистрѝна, f. die Klarheit, limpitudo.
Бѝстрица, f. ријека:
„Дов начини високе Дечане
„У приморју код воде Бистрице —
Битанга, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) 1) љенивац, скитница, der Faulenzer, qui nil agit, otiator. 2) кљусе, које се нађе у селу или у пољу, а не зна се чије је, das herrenlose Pferd, equus domino carens.
Битанжење, n. das Faulenzen, cessatio, otiatio.
Битанжитисе, имсе, v. r. impf. faulenzen, cessare.
Бити, бијем, v. impf. 1) кога, schlagen, verberare. 2) (бити, будем) seyn, esse, cf. јесам.
Битисати, ишем, v. pf. vergehen, praeterlabor: било и битисало, т. ј. било, па и прошло.
Битисе, бијемсе, v. r. impf. 1) sich schlagen, confligo. 2) бијусе рибе, von der Begattung der Fische, coeo (de piscibus).
Битка, f. die Schlacht, pugna.
Бич, m. die Peitsche, flagellum, scutica.
Бичаље, n. der Peitschenstiel, manubrium scuticae.
Биче, чета, n. das Stierlein, taurulus.
Бичић, m. dim. v. бик.
Бјег, m. (Ерц.) die Flucht, fuga. Бјези су срамни, ал' су пробитачни.
Бјега, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Чуча чучи, бјега бјежи, скочи чуча те ували бјегу (т. ј. мачка и миш).
Бјегање, n. (Ерц.) vide бјежање.
Бјегати, ам, v. impf. (Ерц.) vide бјежати
Бјегунац, нца, m. (Ерц.) der Flüchtling, fugitivus.
Бјежан, f. (Ерц.) Fliehende, fugientes.
Бјежан, m. (Ерц.) der gern flieht, fugitor. Бјежанова мајка нјева, а Стојанова плаче.
Бјежање, n. (Ерц.) das Fliehen, fuga.
Бјежати, жим. v. impf. (Ерц.) fliehen, fugio.
Бјел, m. (Ерц.) eine Gattung Eiche, quercus genus.
Бјела, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Бјела бјелу зове: дај ми бјело б'јела љеба испод б'јела скута (т. ј. овца и јагње).
Бјеланце, n. (Ерц.) das Eiweiß, albumen.
Бјеласање, n. (Ерц.) das Weißlich seyn, Blitzen, albicatio.
Бјеласатисе, сасе, v. r. impf. (Ерц.) weißlich seyn, albico,
Бјелило n. (Ерц.) 1) мјесто ће се бијели платно, die Bleiche, der Bleichplatz, locus insolandis linteis. 2) die weiße Schminke, cerussa.
Бјелиља, f. (Ерц.) die Bleicherinn, insolatrix.
Бјелина, f. (Ерц.) die Weiße, albedo.
Бјелица, f. (Ерц.) н. п. шеница, јабука, трешња, die Weiße, alba (als Apposition).
Бјеличаст, ma, mo, (Ерц.) weißlich, albidus.
Бјелобрк, m. (Ерц.) der einen blonden Schnurbart hat, ahenobarbus (?)
Бјелов, m. (Ерц.) ein weißer Hund, canis albus.
Бјелов, ва, во, (Ерц.) von der бјел: Eiche, quercinus.
Бјеловар, m. (Ерц.) Stadt in Kroatien. Бјеловарац (рца), човек из Бјеловара. Бјеловарски, ка, ко, von Бјеловар.
Бјеловина, f. (Ерц.) Eichenholz, lignum quercinum.
Бјеловљев, ва, во, (Ерц.) des weißen Hundes, canis albi.
Бјелогрли, ла, ло, (Ерц. ст.) weißhalsig, colli albi:
„Град градила бјелогрла вила —
Бјелогуз, m. Weißarsch, clunibus albis.
Бјелолик, ка, ко, (Ерц.) weißbackig, facie alba.
Бјелонога, f. (Ерц.) die Weißfüßige, femina pede albo: рипикавице бјелонога! (in der Anekdote vom Mönche.)
Бјелопољац, љца, m. човек из Бијелог поља.
Бјелоцркванскi, ка, ко, (Ерц.) von Бијела црква.
Бјелуг, m. (Ерц.) das weiße (männliche) Schwein, porcus albus.
Бјелуга, f. (Ерц.) die weiße Sau, sus alba.
Бјелугов, ва, во, (Ерц.) des weißen Schweines, porci albi.
Бјелутак, тка, m. (Ерц.) der Quarz, quarzum Linn.
Бјеља, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бјеснење, n. (Ерц.) das Rasen, furor.
Бјеснило, n. (Ерц.) vide бјесноћа.
Бјеснити, им, v. impf. (Ерц.) 1) wütend werden, rabiosus fio: нешто бјесне пси ове године. 2) rasen, toben, wüten, furere.
Бјесноћа, f. (Ерц.) die Wut, furor, rabies.
Бјесомучан, чна, но, (Ерц.) dämonisch, daemoniacus.
Бјешњење, n. vide бјеснење.
Благ, га, го, и. п. млијеко, gut, süß, bonus, dulcis:
„Погибе им оца из Стамбола,
„Који благе р'јечи говораше,
„Ког је царе био опремио
„Да по земљи благе збори р'јечи;
„Не бил' како земљу умирно —
Благ дан, га дне, m. 1) i. q. крсно име. 2) großer Feyertag, dies festus.

Бла̂го, n. Schatz, Geld, pecunia: благо небројено; три товара блага;
„Ни је благо ни сребро ни злато
„(Ни' су благо гроши ни дукати),
„Веħ је благо што је коме драго —
Бла̂го мени! благо теби! благо њему, wohl mir! beatum me! Благо ли си мени!
Благове̂ст, f. (Рес. и Срем.) vide благовијест.
Бла̂говијест (говорисе и благовијести. pl.), f. (Ерц.) das Fest Mariä Verkündigung (den 25. März), annunciatio B. M.V Благовијест приповијест (што се тиче зиме). Да човек убије гују прије благовијести, па да усади у њезину главу чено бијелога лука да никне до благовијести, па да га зађене за капу на благовијест кад пође цркви, онда би познао све жене које су вјештице: све би се купиле око њега да му отму, или украду оно чено (тако приповиједају).
Благода̂ран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима и по намастирима sammt allen Ableitungen) dankbar, gratus.
Благода́рење, n. das Danken, gratiarum actio.
Благода́рити, им, v. impf. danken, gratias ago.
Благода́рност, f. Dankbarkeit, gratus animus.
Благо́дат, f. der Segen, favor, salus, incrementum: благодат Божја пада на земљу (кад иде киша).
Бла̂goje, m. Mannsname, nomen viri.
Благосиљање, n. das Segnen, benedictio.
Благосиљати, ам, v. impf. segnen, benedicere.
Благосло̂в, m. der Segen, benedictio.
Благосло́вина, f. komisch in der Anekdote, Еј тужан! ħе не увати за осовину и за благословину, него за оно, што се смиче и намиче.
Благосло́вити, им, v. pf. segnen, benedico.
Благоча̀стиви̂ Ри̂м, m. (nach εὐσεβής) fromm, rechtgläubig, Gott recht verehrend, pius, orthodoxus: Срби кажу: први је Рим био благочастиви, па ħе бити и последњи.
Бла́жен, на, но, selig, beatus, н. п. блажена Марија.
Бла́жени̂ измицајушчи (јако ти утекоша), komisch als altslavische Parodie der biblischen Seligkeiten: Selig sind, die sich davon machen —, beati subducentes (se).
Бла́жење, n. das Essen von guten (d. i. Fleisch-) Speisen, im Gegensatze des Fastens, epulatio.
Бла́жити, им, v. impf. (доље преко Мораве) so viel als мрсити 1.
Бла̀тан, тна, но, kothig, morastig, lutosus.
Бла̀то, n. Koth, lutum.
Бла́шко, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бла́шко ли си мени! wohl mir, beatum me!
„Мене веле да ожене,
Блашко ли си мени!
„Али жена љеба оħе,
Тешко ли си мени.
Блебета̂ње, n. das Plappern, blateratio.
Блебе̏тати, беħем, v. impf. plappern, blaterare.
Блебѐтуша, f. das Plaudermaul, blaterator, blateratrix.
Бле̏д, да, до (Рес. и Срем.) vide блијед.
Бле̏дети, дим (Рес.) vide блијеђети.
Бле́дити, им (Срем.) vide блијеђети.
Бледо́ħа, f. (Рес. и Срем.) vide бљедоħа.
Блејање, n. das Blöken, balatus.
Бле́јати, јим, v. impf. 1) blöken, balo. 2) gaffen, Maulaffen feil haben, hio.
Бле̏к, m. der Blöklaut des Schafs, balatus: макар блек не остао, т. ј. да би ни једна овца не остала.
Бле̏ка, f. das Bloken, balatio: стоји блека оваца.
Бле̏кнути, нем, v. pf. blöken, balare.
Бле̏сан, m. Dummbart, stultus.
Бли́жњење (близнење), n. die Geburt von Zwillingen, partus geminorum.
Близа̀нац, нца, m. Zwilling, geminus.
Близа̀ница, f. die Zwillingsschwester; gemella.
Близна̂д, f. (coll.) vide близнови.
Бли̏зне, ета, n. der Zwilling, geminus (sine discrimine sexus).
Бли̏знење, n. vide ближњење.
Бли̏зни, f. pl. кад се уведу у брдо двије жице мјесто једне, и тако остану у платну.
Бли̏знитисе, имсе. v. impf. Zwillinge gebären, geminos pario.
Бли̏знови, m. pl. Zwillinge, gemini.
Бли̏зу, nahe, prope.
Бли̏јање, n. der Durchfall, profusio alvi.
Бли̏јати, ам, v. impf. dünn misten, den Durchfall haben, fluit alvus (pecori).
Блијед (comp. бљеђи̂), да, до, (Ерц.) bleich, pallidus.
Блије̏дити, им, } v. impf. (Ерц.)
Блијеђети, блиједим, } bleich werden, pallescere.
Бли̏тва, f. цвекла, die rothe Rübe, beta.
Блитве̂ни̂, на, но, н. п. лист, сјеме, von der rothen Rübe, betae.

Бљед?ка, f. (Ерц.) die bleiche Farbe, pallor.
Бљување, n. das Brechen, vomitus.
Бљувати, љујем, v. impf. brechen, vomo.
Бљувотине, f. pl. das Weggebrochene, vomitus (auch fig.)
Бљунути, нем, v. pf. brechen, evomo.
Бљутав, ва, во, abgeschmackt (von Speisen), fastidii plenus, nullius saporis.
Бљутак, тка, ко, vide бљутав.
Боб, m. Bohne, faba.
Боба, f. т. ј. рачја, Krebsroggen, ova cancri.
Бобара, f. | Боберац, рца, m. | Бобарица, f. } der Roggenkrebs, cancer femina, ova gestans.
Бобија (мала и велика), f. Berge in der Рађевина. Мала је Бобија на путу кад се иде од намастира Троноше к Дрини и Лозници; и ту се сврађају црквари о великим годовима (љети кад је лијепо вријеме) те се одмарају, пију и играју.
Бобов, ва, во, н. п. лист, Bohnen-, fabae.
Бог, m. Gott, Deus; daher 1) зао Бог, in der Redensart, z. B. тешко до зла Бога, verteufelt schwer, vehementer. — 2) јаој мени до Бога милога! 3) на права (или на права правцита) Бога.
Бога, m. hyp. v. Бог: карасе Бога (кажу ђеци кад грми); мили Боже!
Богаз*, m. der Engpaß, fauces:
„Друштва мало, а и то невјешто,
„Не познаје стаза ни богаза —
Богазлук*, m. у лисице оно бијело испод грла, der Theil des Fuchsbalges unter dem Halse, faux pellis vulpis.
Богаљ, m. der Krüppel, saucius, mutilus.
Богаљаст, та, то, krüppelhaft, mutilatus.
Богаство, n. Reichthum, divitiae.
Богат, та, то, reich, dives.
Богатство, n. vide богаство.
Богдан, m. Mannsname, nomen viri.
Богдана, f. ein Frauenname, nomen feminae.
Богељ, m. ein Mannsname, nomen viri.
Боги душа, m. ј. Бог и душа.
Богињав, ва, во, vide оспичав.
Богиње, f. pl. vide оспице.
Богић, m. ein Mannsname, nomen viri.
Богмање, n. das Бог ме! sagen, testatio deorum, juratio per deos.
Богматисе, амсе, v. r. impf. mit Бог ме betheuern, deum testor.
Бог ме, bei Gott, me dius fidius.
Боговађа, f. намастир у Ваљевској нахији.
Боговетни, на, но, in der Redensart, сваки боговетни дан, jeden Tag, den der liebe Gott gegeben, omnia omnino.
Богојављеније, n. vide Богојављење.
Богојављенска водица, f. ein Weihwasser, das am Feste der h. drey Könige (auf ein Jahr lang) geweihet wird, aquae lustralis genus.
Богојављење, n. (das Fest der h. drey Könige) epiphania domini.

Срби приповиједају, да се ноћу уочи Богојављења сваке године отвора небо, и да ће онда Бог дати свакоме који што заиште (само да не ишче више него једно). Ђекоји стоје на пољу по цијелу ноћ не би ли виђели кад се небо отвори, но то не може свако виђети. Тако се некакав догодио у соби кад се небо отворило, и не имајући кад изићи на поље (да се не би међутим затворило), промоли главу кроз прозор да рече: дај ми Боже осмак блага; но у ономе страу и у иштњи мјесто тога рече: „дај ми Боже од „осмак главу.“ У тај час постане му глава колико осмак; тако да је није могао кроз онај прозор увући у собу док нијесу људи дошли са сјекирама и начинили прозор већи. Многи се на Богојављење у јутру прије сунца купају у потоку или у ријеци (ако је вода смрзла, а они пробију лед).

Богоје, m. ein Mannsname, nomen viri.
Богољуб, m. Mannsname, nomen viri.
Богомоља, f. црква, Gotteshaus, Bethhaus, Kirche, templum.
Богомољац (богомољац), љца, m. Bether (z. B. vom Mönche), precator.
Богоносац, сца, m. (nach dem griech. θεοφόρος) н. п. Игњат богоносац, Ignatius theophorus.
Богоносни, на, но (θεοφόρος), н. п. оци.
Богорадити, им, v. impf. искати Бога ради, betteln, mendicare.
Богорађење, n. das Betteln, mendicatio.
Богородица, f. (θεοτόκος) Gottesgebärerin, dei genitrix.
Богородични, на, но, der Gottesgebärerin, genitricis dei.
Богосав, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бод, m. Art Stickerey, genus picturae ope acus.
Бодац, боца, m. н. п. во, Ochs, der im Stoßen Sieger bleibt, bos victor.
Бодач, m. н. п. во, ein stößiger Ochs, bos petulcus.
Бодење, n. das Stechen, punctio.
Бодљив, ва, во, н. п. трава, stechend, pungens.

Боднути, нем, vide боцнути.
Бођа̑ни, m. pl. намастир у Бачкој.
Бо̀ђанскӣ, ка, ко, von Бођани.
Бо̀жа, m. (Рес. и Срем.) vide Божо.
Бо̀жана, f. Frauenname, nomen feminae.
Божа̀нство, n. die Gottheit, divinitas: има ли у тој књизи штогођ од божанства?
Божида̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Божитњӣ, ња, ње, vide божићни.
Бо̀жић, m. (dim. v. Бог) Weihnachten, Festum nativitatis Christi.

У очи Божића, пошто се бадњаци унесу у кућу и наложе на ватру, узме домаћица сламе и квочући (а за њом ђеца пијучући) простре по соби, или по кући, ако не ма собе. Потом узму неколика ораа и баце по слами. Послије вечере пјевају и веселесе. Кад у јутру устану најприје отиде једно те донесе воде, но понесе жита те поспе воду (као полази је) кад к њој дође. Том водом умијесе чесницу и налију ручак те приставе. Кад се поодјутри, пошто намире стоку, онда сједу за ручак. Но прије него сједу за ручак, избаце по неколике пушке (тако и у јутру рано кад устану) па се онда скупе сви око софре те се моле Богу (држећи свако по једну воштану свијећу у рукама) и мирбожајусе, т. ј. изљубесе сви редом говорећи: „Мир Божји „Ристос се роди, ва истину роди, „поклањамосе Ристу и Ристову рожанству." Потом домаћин покупи све оне свијеће у једну руковет и усади у жито, које стоји на софри у каквој карлици, или у чанку (свакојако жито помијешано заједно; у том житу стоје и колачи којекакви), те онђе мало погоре па и угасе оним житом. Оно жито послије дају жене кокошима да носе јаја. Кад почну ручати, неки најприје окусе сира, неки печенице, а неки (као по Сријему и по Бачкој) прије свега срчу вареник, но ракије млоги не пију први дан због врућице. Око пола ручка устану у славу и ломе колач какогођ и о крсном имену, само што не ма кољива. На Божић се обично руча с вреће (простресе празна врећа мјесто чаршава, или по чаршаву), и софра се не диже (нити се кућа чисти) за три дана. Први дан Божића нико ни ком не иде у кућу, осим полажајника. О Божићу се опити и побљувати није никакове срамоте (ако сам се опила, Божић ми је дошао; ако сам се открила, према свом ђеверу). На неким мјестима (као по Босни и по Ерцеговини) сјачу на Божић, т. ј. домаћин рано у јутру виче: сјај Боже и Божићу нашему, или нашој (по имену свим укућанима редом). Приповиједају да је отишао некакав Србљин свом бегу у Скочић (ниже Зворника) да иште шенице за чесницу, а бег му казао: „даћу „ти шенице, али ако оћеш један „пут и мени сјакнути." Србљин казао да оће, узео шеницу и сјакнуо му на Божић: сјај Боже и Божићу и нашему бегу на Скочићу. До малог Божића говорисе, кад се двојица срету на путу, или кад који ком дође у кућу, ристос се роди (мјесто добро јутро, помоз' Бог и добар вече), и одговарасе ваистину роди; тако и кад се пије, мјесто спасујсе и на здравље.

Бо̀жићко, m. Mannsname, nomen viri.
Бо̀жићнӣ, на, но, и. п. ражањ, свијећа, Weihnachts-, festi natalis Christi.
Божићова̑ње, n. das Feyern der Weihnachten, celebratio festi natalis Christi.
Бо̀жићовати, ћујем, v. impf. die Weihnachts Feyertage zubringen, agere diem festum natalis Christi.
Бо̀жица, f. Frauenname, nomen feminae.
Божје̑ дрвце, n. die Stabwurz, artemisia abrotonum Linn.
Божјӣ, жја, жје, göttlich, divinus.
Бо̀жјӣ да̑н, m. први дан по Божићу, der Tag nach Weihnachten, dies primus post nativitatem Christi.
Бо̀жо, m. (Ерц.) ein Mannsname, nomen viri.
Божо̀гробац, пца, m. калуђер из Јерусилима, ein Mönch vom h. Grabe, monachus sancti sepulcri.
Божу̑р, m. die Päonie, Gichtrose, paeonia officinalis Linn.
Бо̀ни, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бо̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Бо̑ј, m. 1) vide битка. 2) Schläge, verbera: умрьо од боја.
Бо̀ја*, f. die Farbe, color.
Бо̀ја, f. 1) hyp. v. Богдана. 2) hyp. v. Бојана. 3) (Рес. и Срем.) vide Бојо.
Боја̀ги (као, рекао би), etwa, fortasse: он мисли бојаги да ми то не знамо.
Боја̑зан, зна, но, furchtsam, timidus.
Бо̀јак, бојка, m. dim. v. бој:
„Бојак бише и помиришесе —
Бо̀јана, f. 1) ein Frauenname, nomen feminae. 2) ријека што тече поред Скадра.
Бо̀јатисе, јимсе, v. r. impf. 1) fürchten,

timeo. 2) бојимсе ће доћи, ich vermuthe, opinor.
Бојаџија*, m. der Färber, tinctor.
Бојење, n. das Färben, tinctio.
Бојити, им, v. impf. färben, tingo.
Бојни, на, но, н. п. копље, седло, Schlacht-, Krieges-, bellicus.
Бојо, m. (Ерц.) hyp. v. Богић.
Бојчета, m. Mannsname, nomen viri.
Бок, m. die Seite, latus.
Бокал, m. (it. il bocale) Becher, poculum.
Бокар, m. } eine Kanne von Feyance,
Бокара, f. } vas faventinum.
Бокарица, dim. v. бокара.
Бквица, f. der Wegerich, plantago.
Бокор, m. das Büschel, die Staude, fasciculus, caulium ejusdem herbae.
Бокорић, m. dim. v. бокор.
Бoктер, m. der Nachtwächter (österr. Wachter), vigil nocturnus.
Бол, m. der Schmerz, dolor.
Болан, болна (говорисе и бона, боно), но, 1) krank, aegrotus. 2) traurig, tristis: шта то учини болан брате!
„Што је болан слуго Милутине!
„Зар издаде цара на Косову? —
Болезања, f. (cm.) vide болест:
„А Бог пусти тешку болезању,
„Болезању, страшну срдобољу —
Болесан, сна, но, vide болестан.
Болесник, m. der Kranke, aegrotus.
Болесница, f. die Kranke, aegrota.
Болест, f. die Krankheit, morbus.
Болестан, сна, но, krank, aegrotus.
Болети, боли (Рес.) vide бољети.
Болећи, ћа, ће, mitleidig, gefühlvoll, theilnehmend, qui movetur alterius malo. Das Sprichwort не ма болећега hat folgende Erzählung zum Grunde:

Разболеласе жена усред зиме, па јој пало на ум на букову мезгру; муж јој каже: „Бог с тобом жено! отвуда сад букова мезгра? Сад букве пуцају од мраза." А она му одговори: „Е! мој човече! не ма болећега, а он би наложио ватру „око букве, па би се буква откравила и било би мезгре."

Болешљив, ва, во, kränklich, valetudinarius.
Болештина, f. augm. v. болест.
Болити, боли, (Срем.) vide бољети.
Боловање, n. das Kranksеyn, aegrotatio.
Боловати, лујем, v. impf. krank seyn, aegrotare.
Болозан*, m. vide лађа:
„И[illegible] л' Савом водом болозани —
Болта, f. велики дућан, das Gewölbe, der Laden, taberna.
Болтаџија*, m. der ein Gewölbe hält, Kaufmann, mercator.

Боља, f. hyp. v. бол.
Бољар, m. der Bojar (Große), magnas, optimas, in den ungrischen Chroniken bojerones.
Бољарка, f. } die Bojarin, uxor bojar.
Бољаркиња, f. }
Бољарски, ка, ко 1) bojarisch, optimatum. 2) adv. wie ein бољар, more bojeronis.
Бољети, боли, v. impf. (Ерц.) schmerzen, doleo.
Бољетица, f. рана каква на телу, die Wunde, vulnus.
Бољи, ља, ље, 1) besser, melior. 2) боље! lauf! curre.
Бољма, besser, melius.
Бор, m. die Föhre, (Kiefer) pinus silvestris Linn.
Боравити, им, v. impf. 1) leben, ago, dego: како боравиш? ће боравиш сад? 2) (cm.) санак боравити, schlafen, dormio:
„И под јелом санак боравио —
„Леже јунак санак боравити —
Боранија, f. die noch grünen Fisolen, phaseoli virides, immaturi.
Борања, f. планина у Рађевини.
Борба, f. der Streit, pugna, certamen.
Борење, n. das Kämpfen, certatio.
Борије, f. pl. (cm.) ein music. Instrument:
„Ударише зиле и борије —
Боритисе, имсе, v. r. impf. kämpfen, certare, auch бори се с душом, er liegt im Todeskampfe, agonizat.
Борје, n. (coll.) Kieferwald pinetum.
Борна сукња, f. (cm.) faltenreich, plicarum plenus, cf. саборит:
„Ко тиреза борну сукњу? —
Боров, ва, во, Föhren-, pineus, e pino silvestri.
Боровина, f. Kieferholz, lignum pini silvestris.
Боровица, f. } Wacholder, juniperus
Боровница, f. } communis Linn.
Борогово, n. планина у Босни:
„И Папраћу близу Борогова —
Боroje, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бос, боса, со, barfuß, nudipes.
Босанац, нца, m. vide Бошњак:
„Јер Босанци Турци мајдијау —
Босанка, f. 1) die Bosnierin, femina Bosnensis. 2) m. j. чутура, Art чутура, vasis vinarii genus.
Босанлија*, m. vide Бошњак:
„Да не удре Турци Босанлије —
Босански, ка, ко; 1) bosnisch, bosnicus; 2) adv. bosnisch, bosnice.
Босиљак, љка, m. (једни говоре и босиок) Basilienkraut, ocimum basilicum Linn.
Босиље, n. vide босиљак: то је смиље и босиље.

Босиљка, f. ein Frauenname, nomen feminae.
Босиљков, ва, во, н. п. кита, Basilikum, basilici.
Босиок, m. vide босиљак.
Босна, 1) der Fluß Boßna; 2) das Land Boßnien:
„Те је шаље на Босну поносну —
„И честиту Босну полазити —
„Од честите Босне камените —
Босоног, га, го, у једну ногу обувен, а у другу бос, nur auf einem Fuße bekleidet, altero pede nudus.
Босотиња, f. Barfüßigkeit, pedum nuditas.
Бостан*, m. 1) Melonengarten, hortus peponum; 2) Melonen selbst, pepones et anguriae.
Бостаниште, n. Ort, wo ein Melonengarten gewesen, locus ubi olim pepones sati erant.
Бостанов, ва, во, н. п. сјеме, Melonen-, peponum.
Бостанџија*, m. der Melonengärtner, hortulanus. Бостанџији краставце продавати.
Бости, бодем, v. impf. stechen, pungo.
Босут, m. 1) вода у Срijему (утјече у Саву ниже Раче). 2) село на утоку те воде у Саву.
Боца, f. eine Flasche (Bouteille), lagena.
Боца, f. eine stechende Pflanze, plantae pungentis genus.
Боцање, n. dim. v. бодење.
Боцати, ам, dim. v. бости.
Боцкање, n. dim. v. боцање.
Боцкати, ам, dim. v. боцати.
Боцман, m. das Nachbrot, Kleyenbrot, panis furfureus.
Боцнути, нем, v. pf. einen Stich geben, pungo.
Бош*, празно, leer, vacuus (im Ringspiel). cf. прстен.
Бошарија*, vide исјечак.
Бошкање, n. cf. прстен.
Бошкати, ам, v. imp. cf. прстен.
Бошко, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бошнути, нем, v. pf. cf. прстен.
Бошњак, m. der Boßnier, Bosnus homo.
Бошњакиња, f. } vide Босанка 1.
Бошњакуша, f. }
Бошњанин, m. der Boßnier, Bosnus:
„Јанко гледа Рељу Бошњанина —
Бошњачки, ка, ко, 1) der Boßnier, bosnorum, 2) adv. nach Art der Boßnier, more bosnorum.
Бошча*, 1) Wickeltuch, involucrum 2) Schürze der Frauen (Fürtuch), praecinctorium. 3) der feinste türkische Tabak, nicotianae genus optimum.
Бошчалук*, m. Geschenk von Hemd, Hosen, Strümpfen, donum amictus;
„А ђевојка седам бошчалука,
„Нит су ткани нити су преденн,
„Ни у ситно брдо увођени,
„Већ од чиста злата саљевани —
Брабоњак, њка, n. ein Kügelchen Ziegenkoth, globulus stercoris caprini.
„Стара баба у брабоњке гата:
„Жив' ми сињци, све су гола говна.
Брабоњање, n. das Misten der Ziege, caprae cacatio.
Брабоњати, ам, v. impf. misten (von der Ziege) caco (de capra).
Брав, m. Schafvieh, ohne Rücksicht aufs Geschlecht, oder Alter, pecus, oves.
Брава, f. das Schloß, serra.
Брављање, n. der Schafsgang, incessus, ut ovis ést.
Бравати, ам, v. impf. ићи без памети као овца, gehen wie ein Schaf, ut ovis incedo.
Бравац, вца, m. 1) vide вепар. 2) Mannsname, nomen viri.
Бравица, f. dim. v. брава.
Брављи, ља, ље, Schaf-, ovillus.
Бравче, чета, n. ein Stück Schaf, ovicula.
Брада, f. 1) der Bart, barba. 2) das Kinn, mentum. 3) кукурузна, der Bart am Kukuruz, barba zeae.
Брадавица, f. 1) die Warze, verruca. 2) на сиси, die Brustwarze, papilla mammae.
Брадање, n.
Брадат, та, то, bärtig, barbatus.
Брадати, дају, v. impf. т. ј. кукурузи.
Брадва, f. Zimmeraxt, ascia.
Брадветина, f. augm. v. брадва.
Брадвица, f. dim. v. брадва.
Брадвурина, f. vide брадветина.
Брадетина, f. augm. v. брада.
Брадићи, m. pl. 1) само у овој загонетки: нађо тиће брадиће, виш' брадића усточиће, виш' усточића носочиће, виш' носочића гледочиће, виш' гледочића челочиће, виш' челочића Гојко крмке враћа (т. ј. брада, уста, нос, очи, чело и чешаљ у коси). 2) село у Јадру.
Брадица, f dim. v. брада, Bärtlein, barbula.
Брадурина. f. vide брадетина.
Бразда, f. die Furche, lira.
Браздити, им, v. impf. градити бразду, furchen, sulcare:
„Бразду бразди, воду мами. —
Браја, m. (Рес. и Срем.) vide брајо: Сви су болесни, осим килавога браје.
Брајан, m. 1) Bruder (vertraulich zu einem Freunde) fraterculus, 2) Mannsname, nomen viri.

Брајица, m. Mannsname, nomen viri.
Брајо, m. (Ерц.) vide брајан.
Брале! Bruder, frater!
Брана, f. 1) das Wehr, moles. 2) eine Art Egge, occae genus. cf. дрљача.
Брандла, f. die Lunte, funiculus incendiarius (Brändl?).
Брањење, n. vide брањење.
Браник, m. у пушке од оздо што покрива обарачу.
Бранити, им, v. impf. wehren, defendo.
Бранице, f. pl. m. j. јабуке, или крушке, gepflücktes, nicht herabgeschütteltes Obst, poma decerpta, non decussa.
Браничевац, вца, m. ein Branitschewer.
Браничевка, f. eine Branitschewerin.
Браничево, n. тако се зове Пожаревачка нахија (т. ј. од Мораве па доље до Поречке ријеке и до Омољские планина).
Браничевски, ка, ко, 1) Branitschewer-, 2) wie in Branitschewo.
Бранко, m. Mannsname, nomen viri.
Брање, n. н. п. кукурузно, das Lesen, (Fechsen, Ernten,) messis zeae.
Брањевина, f. Gehege, septum (silvae pars septa.)
Брањење, n. das Wehren, defensio.
Браство, n. vide братство.
Брат, m. der Bruder, frater.
Брата, m. 1) (Рес. и Срем.) vide брато. 2) Mannsname, nomen viri.
Братац, браца, n. hyp. v. брат.
Брати, берем, v. impf. н. п. кукурузе, јабуке, грожђе, lesen, z. B. Obst, Trauben; ernten z. B. Kukuruz, lego, meto.
Братијенци, m. pl. (cm.) vide браћинци:
„Ђупи нејак царевић Урошу,
„Ђупи д'јете ништа не бесједи,
„Јер не смије од три братијенца,
„Братијенца три Мрњавчевића —
Братимити, им, v. impf. молити кога да буде брат, brüdern, (bitten daß einer mein Bruder sey), fratrem te saluto.
Братимљење, n. das Brüdern, appellatio fratris.
Братимство, n. die Bratimschaft, fraterna necessitudo.
Братинац, нца, m. vide братучед.
Братин, на, но, vide братов.
Братин, на, но, vom брата, fraterculi.
Братински, vide братски.
Братинство, n. die Brüderschaft, fraternitas.
Братити, им, vide братимити.
Братић m. 1) vide синовац, 2) Mannsname, nomen viri.
Брато, m. (Ерц.) hyp. v. брат.
Братов, ва, во, Bruders-, fratris.
Братски, ка, ко, 1) brüderlich, fraternus. 2) adv. brüderlich, fraterne.
Братство n. vide братинство.
Братучед, m. брат од стрица, Geschwisterkind, patruelis; прво братучеди, што су од два брата ђеца; а друго братучеди, што су ђеца првобратучеда.
Братучеда, f. сестра од стрица, Geschwisterkind, soror patruelis.
Братучедов, ва, во, dem Geschwisterkind gehörig, quod patruelis est.
Браћа, f. (coll.) die Brüder, fratres.
Браћинци, наца, m. pl. (cm.) Brüder, fratres:
„Ти имадеш девет мили брата,
„Ти поведи девет браћинаца —
Браћица, f. dim. v. браћа.
Браца, m. hyp. v. брат.
Браца, m. (Рес. и Срем.) vide брацо.
Брацин, на, но, } des браца, frater-
Брацин, на, но, } culi.
Брацо, m. (Ерц.) hyp. v. брат.
Брачинац, нца m. брдо у Јадру (готово на међи нахије Ваљевске, Шабачке и Зворничке).
Брашанце, n. dim. v. брашно: дај ми мало брашанца.
Брашанчево, n. das Fronleichnamsfest (der Katholiken), festum corporis Christi.
Брашнав, ва, во, mit Mehl bestreut, farina conspersus.
Брашнара, f. 1) Mehlkammer, penus farinaria, 2) (у Сријему) die Arrestkammer der Geistlichen, carcer sacerdotalis (weil es ehemal eine Mehlkammer war.)
Брашнени (брашнени), на, но, н. п. торба, Mehl-Sack, farinae (servandae.)
Брашно, n. das Mehl, farina.
Брашњеница, f. јело што се носи на пут, Reisezehrung, viaticum:
А. шта ти је у торби.
Б. брашњеница.
„Па спремише лаке брашњенице —
Брблање, n. vide блебетање.
Брблати, ам, vide блебетати.
Брбло, m. der Plapperer, blatero.
Брбљање, n. vide брблање.
Брбљати, ам, vide брблати.
Брбучити, им, v. pf. тумарити у што руком, или главом, schnell hinein fahren, immitto manum.
Брвина, f. даска, или греда, што се метне преко воде, да само људи могу прелазити, der Steg, ponticulus.
Брвнање, n. das Aufbalken, tignorum, trabium superpositio.

Брвнати, ам, v. impf. aufbalken, trabes trabibus superponere.
Брвно, n. der Balken, tignum, trabs (ein Brett an drey Finger dick).
Брґљало, n. човек који брґља, der schnell und unverständlich spricht, blatero.
Брґљање, n. das schnelle unverständliche Sprechen, blateratio.
Брґљати, ам, v. impf. говорити брзо да се не може разумјети, schnell und unverständlich sprechen, blatero. Брґља као јаре на лупатку.
Брда, n. pl. Gegend an der Grenze gegen Montenegro:
„Када Турци Брда поараше,
„Равна Брда и камене Ровце—
Брдар, m. Weberblattmacher, qui pectines textorios conficit.
Брдарев, ва, во, } des Weberblattmachers, ejus qui pectines textorios conficit.
Брдаров, ва, во, }
Брдашце, n. dim. v. брдо.
Брдељак, љка m. dim. v. брдо.
Брдила, n. pl. das, worin das брдо steht.
Брдо, n. 1) der Berg, mons. 2) женско, Weberblatt, pecten textorius.
Брдовит, та, то, bergig, montuosus.
Брђанин, m. човек из Брда.
Брђанка, f. жена из Брда:
„Послаћу ти другу и преслицу
„Па ти преди како и Брђанка —
Бре! interj. imperandi: дај бре! камо бре! ајде бре!
Брег, m. (Рес. и Срем.) vide бријег.
Бреговит, та, то, hügelig, clivosus.
Брегово, n. 1) Dorf am linken Ufer des Timok. 2) Ruinen einer Stadt am rechten Ufer des Timok, dem Dorfe gegenüber.
Бреговскй, ка, ко, von Bregovo.
Брегуница, f. eine Art Vogels, avis quaedam.
Брежуљак, љка m. dim. v. брег.
Брез, vide без (in allen Zusammensetzungen).
Бреза, f. die Birke, betula alba Linn.
Брезић, m. eine junge Birke, betula alba.
Брезик, m. der Birkenwald, betuletum.
Брезица, f. dim. v. бреза.
Брезов, ва, во, birken, betulinus.
Брезовац, вца, m. Birkenstab, baculus betulinus.
Брезовача, f. der Birkenstock, fustis betulinus.
Брезовина, f. Birkenholz, lignum betulae.
Брекање, n. das Bre sagen, imperatio per vocem бре!
Брекатисе, амсе, v. r. impf. zu jemanden бре sagen, imperiose dico, "dico бре.
Брекиња, f. 1) der Sperberbaum, sorbus torminalis Linn. 2) die Frucht davon, sorbum.
Брекињов, ва, во, н. п. дрво, лист, vom Sperberbaum, sorbi torminalis Linn.
Бреме, мена, n. die Bürde, onus.
Бременит, та, то, н. п. жена, schwangere Frau, gravida.
Бременица, f. уска а дугачка вучија, тако да се може ласно носити на рамену, или двије натоварити на коња, Tragfaß, dolium portatile.
Бресква, f. (једни говоре праскваа) 1) Pfersichbaum, amygdalus persica Linn. 2) die Frucht davon, malum persicum.
Брескивца, f. dim. v. бресква.
Брест, m. (Рес. и Срем.) vide бријест.
Брестов, ва, во, ulmen, ulmeus.
Брестовац, вца m. Ulmstab, baculus ulmeus.
Брестовача, f. Ulmstock, fustis ulmeus.
Брестовина, f. Ulmenholz, lignum ulmeum.
Брецање, n. vide брекање.
Брецатисе, амсе, vide брекатисе.
Брешa, f. eine Art Flinte (von Brescia) sclopi species:
„Пуна ми је бреша о рамену—
Брешчић, m. vide брежуљак.
Брже боље, so schnell als möglich, quam citissime: како га угледа, а он се брже боље сакри.
Брќење, n. das Spornen, incitatio.
Брз (comp. бржй), за, зо, schnell, citus.
Брза паланка, f. Städtchen an der Donau zwischen Кладово und Праово.
Брзање, n. das Eilen, festinatio.
Брзати, ам, v. impf. eilen, festinare in opere faciendo.
Брзина, f. die Schnelligkeit, velocitas.
Брзити, им, v. impf. m. j. коња, spornen, incitare.
Брзица, f. вода, ђе тече брзо преко камења, Stelle im Bache, wo er schnell über Kiesel dahin rinnt, locus ubi flumen per silices deproperat.
Брзопаланачкй, ка, ко, Bersopalanker.
Брзопаланчанин, m. човек из Брзе паланке.
Брзоплет, m. eine Art in Eile geflochtenen Zauns, sepis species tumultuariae.
Брига, f. Sorge, cura.
Бридети, ди, v. impf. (Рес.) } jucken, prurio.
Бридити, ди, v. impf. (Срем.) }
Бриђети, бриди, v. impf. (Ерц.) }
Брижан, жна, но, besorgt, sollicitus.
Бризгање, n. das Anhäufen der Milch,

im Euter, oder auch in der Brust, lacis in mammis affluentia.
Бризгати, ам, v. impf. н. п. крава, овца, коза, Milch absondern, lactare.
Бризнути, нем, v. pf. hervorstürzen (?) prorumpo in lacrimas: бризну плакати, т. ј. у један пут заплака.
Бријање, n. das Barbieren, tonsio.
Бријати, јем, v. impf. barbieren, tondere.
Бријаћи, ћа, ће, н. п. бритва, Barbier=, tondendo.
Бријач, m. das Barbiermesser, novacula.
Бријачица f. vide бријач.
Бријег, (pl. брегови), m. (Ерц.) 1) Hügel, collis. 2) das Ufer, der Rain, ripa.
Бринутисе, немсе, v. r. impf. Sorge haben, sollicitum esse.
Бритва, f. ein Taschenmesser, culter plicatilis.
Бритвени, на, но, н. п. коре, des Taschenmessers, cultelli plicatilis.
Бритвештина, f. augm. v. бритва.
Бритвица, f. dim. v. бритва.
Бритвурина, f. vide бритвештина.
Бритка сабља, (cm.) scharfschneidend wie ein Barbiermesser, acutus:
„На десницу и на бритку сабљу —
Брица, f. (у Бачкој) vide бритвица.
Бричење, n. vide бријање.
Бричити, им, vide бријати.
Брк, m. der Knebelbart, cincinus barbae.
Бркање, n. die Verwirrung, confusio.
Бркат, та, то, schnurbärtig, barbatus.
Бркати, ам, v. impf. in Unordnung bringen, confundo.
Бркица, f. eine Art sehr kleiner Fische, pisciculi genus.
Бркља, f. der Sturmpfahl, palus obliquus: ударили бркље по шанцу.
Бркљача, f. vide бркља.
Бркоч, m. vide пузавац.
Брко, m. der einen großen Schnurbart hat, barbatus.
Брлог, m. Lager der Schweine, cubile suis.
Брложење, n. das Lager der Schweine, cubatio (porcorum).
Брложити, им, v. impf. т. ј. свиње, lagern (die Schweine), colloco sues, sterno, facio ut decumbant.
Брложитисе, имсе, v. r. impf. sich lagern (von Schweinen), sternor procumbo.
Брња, f. брњаста коза, Ziege die auf der Nase eine Bläße hat, capra maculam habens in naso.
Брња, m. (Рес. и Срем.) vide брњо.
Брњаст, та, то, н. п. коњ, коза, blässig, maculosi nasi,
Брњица, f. колутић гвозден, н. п. што метну међеду на усну кад га воде, kleiner eiserner Ring, anulus ferreus.
Брњо, m. (Ерц.) брњаст коњ, ein Pferd, so eine Bläße im Gesichte hat, equus maculam albam habens in capite.
Брод, m. 1) на води оно мјесто ће се прелази преко ње, die Fuhrt, vadum:
„Ој Цетињо водо поносита!
„Ти се синоћ криво куњијаше
„Да на теби ниђе брода не ма —
2) die Stadt Brod in Slavonien, nomen urbis in Slavonia.
Бродити, им, v. impf., waten, vado transire.
Брођење, n. das Waten, vadatio.
Број, m. die Zahl, numerus.
Бројанице, f. pl. vide бројенице.
Бројенице, f. pl. der Rosenkranz, rosarium.
Бројење, n. das Zählen, numeratio.
Бројити, им, v. impf. zählen, numerare.
Бронза, f. 1) Bronze, aes 2) kleine Glocke von Bronze z. B. am Halse der Kühe, tintinnabulum.
Брсква, f. die Kohlrübe, brassica napo-brassica Linn.
Бротњак, m. der Hügel worauf Färberroth gesetzt wird, clivus rubia consitus. 2) Garten dazu, hortus rubia consitus.
Броћ, m. die Färberröthe, rubia tinctorum Linn.
Броћаст, та, то, von der Farbe der Färberröthe, rubiaceus.
Броћење, n. das Färberrothfärben, rubiatio (?).
Броћити, им, v. impf. färberroth färben, rubiare (?)
Брснат, та, то, н. п. грана, дрво.
Брст, m. junge Sprossen, frondes.
Брстити, им, v. impf. befressen, depasco.
Брука, f. etwas Lächerliches und Spottwürdiges, homo aut res ridenda: шути бруко манита, шути!
Брукање, n. das Auslachen, derisio, risus de re aut homine.
Брукатисе, амсе, v. r. impf. коме, Auslachen, rideo: мучи да ти се људи не брукају.
Брус, m. 1) der Schleifstein, cos, lapis politorius. 2) fig. mentula. cf. тоцињ.
Брусина, f. augm. v. брус.
Брусити, им, v. impf. schleifen, acuere.
Брусић, m. dim. v. брус.
Бруцање, n. das Bekommen der Schamhaare, nactio pilorum circa pudenda, pubertas, pubescentia (?).

Бру̏цати, ам v. impf. und pf. Schamhaare bekommen, nancisci pilos circa pudenda.
Бру̏це, f, pl. die Schamhaare, pili circa pudenda.
Бр̏чак, чка. m. das Geräusch des Watenden, sonus aquae cum quis transit:
„Воду газим, за њим бр̏чка не ма —
Бр̏чина, f. augm. v. брк.
Бр̏чић, m. dim. v. брк.
Бр̏чкавица, f. Weg, der von vielem Regen oder geschmolzenem Schnee plätschert, viae lubricitas et udor.
Бр̏чка̄ње, n. das Plätschern im Wasser, agitatio aquae.
Бр̏чкати, ам, v. impf. plätschern, sonitum facio aqua agitata.
Бр̏чкатисе, амсе, v. r. impf. plätschern, aquam circumjicio, agito.
Брчко̑, кога, n. мала варошица на десном брijeгу Саве (ниже Градишке):
„Да би ишли Брчко поробити,
„Далеко je бjежат' низа Саву —
Бр̏чнути, нем, v. pf. einmal plätschern, sonitum edo aqua turbanda.
Бршља̑н, m. der Epheu, hedera.
Бршће̑ње, n. das Befressen, depastio.
Бу̏а, f. der Floh, pulex.
Бу̏а̑ч, m. бубина (налик на буу), што једе расад купусни, der Blattfloh, chermes Linn.
Бу̏ба, f. das Ungeziefer, bestiolae molestae.
Бубало, m. vide бубњар.
Бу̏бало n. vide бубрег.
Бу̏бањ, бња, m. die (große türkische) Trommel, tympanum Turcicum.
Бу̏бање, n. das Trommeln, tympani pulsatio,
Бу̏бати, ам, v. impf. ударати у бубањ, trommeln, pulsare tympanum.
Бу̏бина, f. augm. (?) v. буба.
Бу̏бица, f. dim. v. буба.
Бу̏бнути, нем, v, pf. mit Getöse schlagen, pulso.
Бубња̑р, m. der Trommelschläger, tympanista.
Бубња̑рев, ва, во, } des Trommelschlägers, tympanistae.
Бубња̑ров, ва, во,
Бу̏бота, f. субота ђачка бубота, Sprichw. d. i. Samstags wird auf den Studenten herumgetrommelt, Samstag ist der Studenten Prügeltag, sabbato caeduntur studiosi (in Serbia).
Бу̏брег, m. die Niere, ren. Живи као бубрег у лоју.
Бу̏брежак, решка m. vide бубрег.
Бубрежња̑ци, m. pl, das Nierenstück, caro renum.
Бу̏брешчић, m. dim. v. бубрег.
Бу̏бу̏љица, die Pustel, pustula. cf. чибуљица.
Бу̏гар, m. (ст.) vide Бугарин:
„Стаде свата дванаест хиљада
„Те гледају коња у Бугара —
„Поваљисе међу ђевојкама
„Ђе с'отео коња од Бугара —
Бугарѐње, n, das Bulgarisiren, mutatio in Bulgarum.
Бу̏гарин, m. der Bulgare, Bulgarus.
Бу̏гарити, им, v. impf. zum Bulgaren machen, facio esse Bulgarum.
Бу̏гаритисе, имсе, v. r. impf, ein Bulgar werden, fio Bulgarus.
Буга̑рка, f. die Bulgarin, Bulgara.
Бу̏гар-кабаница, f. (ст.) ein Bulgaren-Mantel, pallium bulgaricum:
„А сер свега бугар-кабаницу —
„Скиде с леђа бугар кабаницу —
Бу̏гарска̄, f. die Bulgarey, Bulgaria.
Бу̏гарскӣ, ка, ко, 1) bulgarisch, bulgaricus. 2) adv. bulgarisch, bulgariae
Бугарча̑д, f. (coll.) junge Bulgaren, juventus Bulgarica.
Буга̑рче, чета, n. ein junger Bulgar, Bulgarus puer.
Буга̑рчица, (Буга̀рчица) f. dim. v. Бугарка.
Бу̏д, wenn auch, quamquam (eigentlich so viel als буди, es sey, esto). cf. туд.
Бу̏да, f. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) Holzwaaren-Gewölb, taberna vasorum ligneorum.
Буда̑к*, m. vide трнокоп.
Буда̀ла, f. der Thor, stultus.
Буда̀ласт, ма, то, thöricht, stultus.
Будала̑ш, m. thörichter Mensch, homo stultus.
Будала̀штина, f. Thorheit, stultitia.
Буда̀лина, f. augm. v. будала.
Будалиса̄ње, n. das dumme Reden oder Thun, ineptia, sermo stultus.
Буда̀лисати, лишем, v. impf. thöricht sprechen, stulte loqui.
Буда̀лити, им, vide будалисати.
Будаљѐње, n. vide будалисање.
Бу̏дан, дна, но, wach, vigil.
Бу̏дац, буца, m. ћурак, тувац, пуран, der Truthahn, gallopavo
Бу̏ђење, n. das Wecken, excitatio.
Бу̏дија, f. ћура, ћурка, тука, мисирка, пура, пурка, die Truthenne, gallina indica.
Буди̑м, m. die Stadt Ofen in Ungern, Buda.
Буди̏мац, мца, m. der Ofner, Budensis, Budanus.
Будими̑р, m. ein Mannsname, nomen viri.
Буди̑мка, f. die Ofnerin, Budana.
Буди̏млија, f. eine Art Aepfel, pomi species.
Буди̏млија, f. vide Будимац.
Буди̑мскӣ (Буди̏мскӣ), ка, ко 1) Ofner', Budanus. 2) adv. nach Ofner Art, more Budano.

Бу̏дињи̑, ња, ње, п. п. jaje, болест, dem Truthahn gehörig, gallopavonis.
Бу̏диони̑к, m. по намастирима она даска, што у њу лупају у јутру да се буде калуђери, der Wecker, expergefactor.
Бу̏дисав, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бу̏дити, им, v. impf. wecken, excito.
Бу̏дитисе, имсе, v. r. impf. erwachen, evigilo.
Буду̏ћи да, indem, cum. (ital. essendo che —)
Бу̏ђење, n. vide, будење.
Бу̏за *, f. 1) ein Getränk aus Kukuruzbrot und Wasser, potio e pane zeae et aqua 2) брезова, der Birkensaft, succus betulae.
Бузџија *, m. der буза-händler, qui vendit potionem e pane zeae.
Буздова̑н, m. eine Art Keule, clavae genus.
Бу̏јан, m. ein großes Fuhrmannspferd, Meklenburger, (ein Kärntner), equus vecturarius, jumentum.
Бу̏њи̑, ња, ње, п. п. трава, dem Floh gehörig, pulicis.
Буја̑д, f. vide папрат.
Бу̏јадњача, f. vide, папратњача.
Бу̏јање, n. vide бучање,
Бу̏јати, jи, vide бучати.
Бу̏јатка, f. vide папратка.
Бу̏јити, им, v. impf. cf. пајити.
Бу̏јица, f. Regenbach, torrens.
Бу̏јур *, nimm, lange zu, accipe et manduca:
Баба: Бујур Муса купуса.
Турчин: Нека бако и меса.
Бу̏к, m. der Ort des Wasserfalls, wo das Wasser im Fallen tost, locus cataractae strepitosus: ондје у буку има пастрме.
Бу̏ка, f. das Gebrülle, mugitus.
Бука̀гије *, f. pl. vide путо.
Бу̏кање, n. das Brüllen, mugitus.
Бу̏кара, f. у Сријему је обичај да се уз месојеђе свако вече скупе ђевојке (мале и велике) и младе (а и од мушкиња дође ђекоје), насред села, па наложе ватру (понајвише од ђубрета и од сметлишта) и око ње играју и пјевају; и то се зове букара или ватриште (ајдемо на букару, пјевају ђеца на букари).
Букаре̑ње, n. das Brähnen, subatio.
Бу̏каритисе, рисе, v. r. impf. brähnen, subo (von Schweinen).
Букати, бучем, v. impf. brüllen, mugio.
Бука̑ч, m. der Brüller, mugitor (vom Ochsen).
Бу̏ква, f. die Buche, fagus.
Буква̑р, m. das ABC-Buch, abecedarium.

Букварац, рца, m. der ABC-Schüler, puer elementa discens.
Букве̏тина, f. augm. v. буква.
Букви̑к, m. der Buchenwald, fagetum (?).
Бу̏квић, m. junge Buche, fagus parva.
Бу̏квица, f. 1) dim. v. буква. 2) буков жир, die Buchecker, glans fagina 3) das ABC, elementa.
Бу̏клија *, vide плоска.
Бу̏кнути, нем, v. pf. 1) aufmuen, mugitum edo 2) auflodern, exardesco.
Бу̏ков, ва, во, buchen, faginus.
Бу̏кова̑, f. мали намастирић код Неготина.
Бу̏ковац, вца, m. 1) Buchenstab, baculus faginus. 2) извор у Јадру у Тршићком пољу. 3) село у Сријему (близу Варадина).
Бу̏ковача, f. der Buchenstock, baculus faginus.
Бу̏ковина, f. der Buchenholz, lignum faginum.
Бу̏креш, m. Bukurescht, Bucurestinum urbs Valachiae.
Бу̏ктење, n. (Рес.) vide букћење.
Бу̏ктети, ктим, (Рес.) } vide букћети.
Бу̏ктити, им, (Срем.) }
Бу̏кћење, n. (Ерц.) das Lodern, ardor.
Бу̏кћети, ктим, v. impf. (Ерц.) lodern, ardeo.
Бу̏ла, f. vide Туркиња.
Була̀жњење, n. } vide бунцање.
Була̀знење, m. }
Була̀знити, им, vide бунцати.
Булума̑к, m. некакво јело од брашна:
А. Шта си јео?
Б. Сатримачка и булумака.
Бу̏љење, n. das Hervorrecken der Augen, exsertio oculorum:
Бу̏љнока, f. (cm.) die die Augen hervorreckt, quae exserit oculos:
„Курвина буљнока — schilt der Krebs den Frosch.
Бу̏љити, им, v. impf. m. j. очи, die Augen hervorrecken, exsero oculos.
Бу̏љубаша *, m. Anführer eines буљук, dux turmae, centurio.
Бу̏љубашин, на, но, des буљубаша, centurionis.
Бу̏љубашиница, f. die Hauptmannsfrau, uxor centurionis.
Бу̏љубашица, m. dim. v. буљубаша.
Бу̏љубашовање, m. das буљубаша-Seyn, centuriatus gestio.
Бу̏љубашовати, шујем, v. impf. ich bin буљубаша, sum centurio.
Бу̏љугбаша, m. vide буљубаша mit allen Ableitungen.
Бу̏љук *, die Schar, Trupp, turba, turma.
Бумба̑р, m. die Hummel, apis terrestris Linn.

Бумбарâње, n. das dumpfe Sprechen, nach Art des Hummelgemurrs, murmur.
Бумбарати, ам, v. impf. dumpf sprechen, wie die Hummel summt.
Бу́на, f. der Aufruhr. seditio.
Бу́на и Бу́ница, двије воде у Ерцеговини.
Бунâр *, m. der Brunnen, puteus. cf. студенац.
Бунâрић, m. dim. v. бунар.
Бунâрскӣ (бунâрскӣ), ка, ко, н. п. вода, Brunnen-Wasser, aqua putealis.
Бу́нац и бу́ница, in der Redensart, обишао је бунца и буницу, von einem Vagabunden, undique est vagatus. cf. Буна и Буница.
Бу́нгур, m. (кукурузан или шеничан) die Grütze, alica (?).
Бунгурâње, n. das Grützemahlen alicatio (?).
Бунгу́рати, ам v. impf. Grütze mahlen, crassius molo: не може воденица да меље, него бунгура.
Бу́нгурац, рца m. dim. von бунгур: Ручку бунгурца, вечери ни к**ца.
Бу́нда, f. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) der Pelz, vestis pellicea. cf. ку́рак.
Бу́ндева, f. der Kürbis, cucurbita melo Linn.
Бу́ндевица, f. dim. v. бундева.
Бу́ндевскӣ, ка, ко, н. п. цвијет, Kürbis-Blüthe, cucurbitarum.
Бу́ника, f. das Bilsenkraut, hyoscyamus Linn.
Бу́нина, der Dünger, stercus.
Бу́нити, им, v. impf. aufwiegeln, concito.
Бу́нитисе, имсе, v. r. impf. sich empören, imperium frango.
Буно̀ван, вна, на, aus dem Schlafe auftaumelnd, e somno excitus, exturbatus.
Бунцâње, n. das Reden wie aus dem Schlafe, somniatio.
Бу́нцати, ам, v. impf. говорити којешта, као у сну, wie aus dem Schlafe reden, loqui quasi e somno. Бунца као баба у болести.
Буњи̏ште, n. der Ort, wohin das Auskehricht geworfen wird, locus quisquiliarum, fimetum.
Бу́ра, f. der Sturmwind, procella.
Бу́рав, ва, во, klein, und großbäuchig, pusillus et ventrosus.
Бурâг, m. der (Thier-) Magen, venter.
Бурâд, f. (coll.) Fässer, dolia.
Бура̀зер *, m. vide брат.
Бурâћ, m. Mannsname, nomen viri.
Бу́ргија *, f. мали сврдлић, die kleinste Art Bohrer, terebra minima.
Бургијâње, n. vide бушење.
Бургѝјати, ам, vide бушити.
Бургијâш, m. 1) ein Mensch, der überall herumkommt, homo circumforaneus. 2) Schweinmäkler (in Serbien), proxeneta suarius.
Бургѝјица, f. dim. v. бургија.
Бу́ре, ета, n. das Faß, dolium.
Буре́нце, ета, n. dim. v. буре.
Бурлихање. n. eine Art heulenden Weinens, fletus genus.
Бурли́кати, личем, v. impf. heulend weinen, plorare.
Бурљâње, n. das Herumwühlen in flüssigen Dingen, scrutatio in jusculo.
Бу́рљати, ам, v. impf. herumwühlen in Flüssigkeiten, scrutari in jusculo.
Бу́рма *, f. 1) ein glatter Fingerring, annulus. 2) Schraube, cochlea: отворасе на бурму.
Бу́рмут *, m. der Schnupftabak, nicotiana sternutatoria.
Бу́рмутица, f. die Tabakdose, capsula nicotianae.
Бурму̀џија *, m. der Schnupftabakfabrikant, venditor nicotianae.
Бу́рњак, m. vide дуждевњак.
Бу́ро, m. der Dickwanst, abdominosus, ventrosus.
Буру̀нтија *, f. Vesirsbrief, edictum veziri.
Буру̀нџук *, m. танко бијело свилено платно, Seidenleinwand, (zu Hemden) byssi sericeae genus.
Бус, m. in dem Räthsel, Назимац кус копа бус под котлокрповом куќом.
Бу́сање, n. das Schlagen auf die Brust, planctus.
Бусâње, n. das Bedecken mit Rasen, caespitatio (?)
Бу́сати, ам, v. impf. mit Rasen bedecken, caespitem congero.
Бу́сатисе, амсе, v. r. impf. sich auf die Brust schlagen, plangere: бусасе рукама у прси.
Бусе̏н, m. der Rasen, caespes.
Бусе́нит, та, то, rasenreich, caespitosus.
Бусе̏ње, n. (coll). der Rasenhaufe, caespites.
Бу́сија *, vide der Hinterhalt, insidiae. cf. засједа.
Бут, m. der Schinken, perna.
Бу́тина, f. augm. v. бут.
Бу́тић, m. dim. v. бут.
Буќоглав, ва, во, (ст.) vom Kopfe der Eule, epithetum capitis bubonis: „Ид одатле сово буќоглава —
Бу́цање, n. vide дерање 1.
Бу́цати, ам, vide дерати 1.
Бу́цмаст, та, то, voll im Gesicht, facie obesa.
Бу́цов, m. eine Art kleinen Flußfisches, pisciculi genus.

Буц̀ван, вна, но, н. п. нераст (кад се букаре крмаче), brunftig, subans.
Бу̏чање, n. н. п. главе, das Dummseyn des Kopfs; z. B. vom vorher gegangenen Rausche, torpor capitis (a crapula).
Бу̏чати, чи, v. impf. dumm seyn, turbatus sum, ferveo: и сад ми бучи глава од јучерањег пића.
Бу̏че, чета, n. пиле од будије, das Truthuhn, pullus gallinae indicae.
Бу̏чевина, f.
Бу̏чићи, m. pl. (coll.) junge Truthühner, pulli indici.
Бу̏чица, f. Eigenname eines Wasserfalls im Gebiete Jadar, Dorf Тржић, Bach Жеравија, nomen proprium cataractae.
Бу́ђа, f. (у Бачкој и у Срцјему) vide виjача.
Бу̀џак*, m. vide угал.
Буџа̀чић, m. dim. v. буџак.
Бу̏џуља, f. Kühe mit kleinen Hörnern, sie selbst nicht groß, aber gut, vaccarum genus.
Бу̏шење, n. das Bohren, terebratio.
Бу̀шина, f. ein Schimpfwort für Schafe, convicium in oves.
Бу̏шити, им, v. impf. bohren, terebrare.

В.

Ва̏, in, in (ријетко се говори, н. п. ва име оца и сина, и светога дуа; ва истину Божју (говоре попови и калуђери); ва славу и част (кад чате славу, cf. слава), cf. у.
Ва̏бити, им, v. impf. locken, allicio.
Ва̏бљење, n. das Locken, allectio.
Ваве̏деније, n. das Fest Mariä Reinigung, purificatio B. V. M. (den 21. Novemb.)
Вавѐк, m. j. ва век, (Рес. и Срем.) vide вавијек.
Ва̏вијек, m. j. ва вијек (Ерц.), ewig, aeternum.
Ва̏вољак, љка, m. оно што се ваља међу прстима, или у устима, ein Kügelchen, (von Brot u. d. gl.) das man zwischen den Fingern dreht, globulus convolutus.
Ваво̀љење, n. das Drehen eines Kügelchens zwischen den Fingern, conglobulatio.
Ва̏вољити, им, v. impf. ваљати штогођ међу прстима, или у устима, ein Kügelchen zwischen den Fingern drehen, conglobulo.
Ва̀ган, m. 1) мјера житна, ein Getreidemaß, mensura, 2) (у Ерц.) чанак, eine hölzerne Schüssel, scutra lignea.
Вага̂ш, m. das Geleise, orbita.
Ва̏гов, m. (у Срцјему), eine Art großen Winzermessers, zum Schilfschneiden, scalprum arundini secandae.
Ва́да, f. vide рок.
Ва̏дити, им, v. impf. herausnehmen, promo.
Ва̏ђење, n. das Herausnehmen, promtio (?).
Ва̀зда, (у Ерц.) vide свагда.
Вазда̂н (вас дан), den ganzen Tag, totam diem.
Ваз̀ућа, f. намастир у Босни (може бити да је сад и пуст):
„И Вазућу крај воде Криваје —
Ва̂из*, m. der Prediger, praedicator:
„К нама брже оце и ваизи —
Ва̂ин, adj. indecl. fein, elegans, excellens.
Ва̀инстина, m. Mannsname, nomen viri:
„Па дозива слугу Ваинстину:
„Ваинстино моје чедо драго! —
Ва̀ја, f. hyp. v. Василија.
Ваја̂т, m. vide клијет.
Ваја̀тина, f. augm. v. вајат.
Ваја̀тић, m. dim. v. вајат.
Ваја̂тскӣ, ка, ко, н. п. врата, Kammer, Kemnate, cellarius, ad cellam pertinens.
Ва̀јда*, f. Nutzen, utilitas.
Ва̀јдица, f. dim. v. вајда, cf. гла̀вница.
Ва̏јкање, n. das Entschuldigen, jemand nicht nach seinem Wunsch bewirthet zu haben, excusatio de coena minus lauta.
Ва̏јкатисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, daß man Jemand nicht nach seinem Wunsch bewirthet, excusare se de coena minus lauta.
Ва́ка, m. } hyp. v. Василије.
Ва́ко, m. }
Ва́ла, f. 1) das Lob, laus, 2) das Loben, Rühmen, laus.
Вала̂*, bey Gott! hercle!
Ва̀лаке*, f. pl. das Werkzeug um die Füsse zusammen zu winden, bey der Badogenstrafe, instrumentum pedibus ligandis ad feriendas soleas. cf. фаларе.
Вали̏ка, f. (у Срцјему, у Бачк. и у Бан.) der Fehler, Mangel, vitium defectus.
Ва́лити, им, v. impf. loben, rühmen, laudo.
Ва̀лити, им, v. pf. (у Срцјему у Бачк и у Бан.) fehlen, labor; desum.
Ва́литисе, имсе, v. r impf. sich loben, rühmen, prahlen, se laudare. Ко се вали, сам се кварн.
Ва́лов, m. alveus, der Schweinstrog.

Вало̀вит, та, то, wellenreich, undosus:
„Валовиту Дрину пребродише —
Ва̏лпово, n. мала варошица у Славонији.
Ва̀ља, f. das Zündloch (an der Flinte, Kanone), foramen incendiarium.
Ва́љак, ка, das Propfreiß, surculus.
Ваља̑н, на, но, wacker, probus.
Ва́љање, n. das Wälzen, volutatio.
Ва̀љарица, die Walkmühle, fullonica.
Ва́љати, ам, v. impf. 1) wälzen, voluto. 2) сукно, walken, subigo.
Ва̀љати, ам, v. impf. 1) werth seyn, valere: ваља сто дуката, ваља царева града. 2) ваља ићи, man muß, oportet; коњ ваља, љеб ваља, Pferd vonnöthen, Brod vonnöthen, ваљаће то мени.
Ва́љатисе, амсе, v. r. impf. sich wälzen, volutare se.
Ва̀љевац, вца, m. einer von Waljewo.
Ваљѐвка, eine von Waljewo.
Ва̑љево, n. nom. propr. einer Stadt in Serbien:
„Полећела два бијела голуба
„Од онога ваљенога Ваљева —
Ва̀љевскӣ, ка, ко, von Ваљево.
Ва́љење, n. das Loben, laudatio.
Ва̀љушка, f. (österr. der Knödel), Kloß, globulus e farina, pastillus.
Ваљушка̑ње, n. dim. v. ваљање.
Ва̀љушкати, ам, dim. v. ваљати.
Ва̀љушкатисе, амсе, dim. v. ваљатисе.
Вамилӣја, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Familie, familia. cf. кољено, лоза.
Вампӣр, m. vide вукодлак.
Ва̀н, (у Ерц.) 1) als, außer, praeter:
„Ништо љепше ни краснијe,
„Ван чарапа и опанак.
2) ван да, außer wenn, nisi si, i. q. већ ако.
Ва̀ндрша, f. vide вашa.
Ва̀ра, f. vide варица: наврела вара од Дундулова дола (у приповијетки).
Варадӣн, m. Peterwardein, Petrovaradinum.
Варадӣнац, нца, m. der Peterwardeiner, Petrovaradinensis.
Варадӣнка, die Peterwardeinerinn, Petrovaradinensis femina:
„Платно бели Варадинка Мара
„На Дунаву према Београда —
Варадӣнскӣ, ка, ко, Peterwardeiner-, Petrovaradinensis.
Вараждӣн, m. Waradin, Varasdinum. Вараждӣнац (нца), човек из Вараждина. Вараждӣнскӣ, ка, ко, von Вараждин.
Ва̀рак*, m. das Rauschgold, Flittergold, bractea aurichalci.

Варака̑ње, n. das Ausweichen, declinatio.
Вара̀кати, ам, v. impf. } einem auszuweichen suchen, declino aliquem.
Вара̀катисе, аме, v. impf. }
Вараклѐнсати, ленишем, v. pf. u. impf. mit Flittergold bekleben, bractea aurichalci induco.
Вара̀кли*, adj. mit варак überzogen, bractea aurichalci inductus:
„И дај мени паракли преслицу —
Ва̀ралица, f. betrügerisch, fraudulentus, (als Apposition).
Вара̑ње, n. das Betrügen, deceptio.
Ва̀рати, ам. v. impf. betriegen, decipio.
Ва̀ратисе, амсе, v. r. impf. sich täuschen, decipior.
Варва̀рӣн, m. Ebene an der Morawa bei Сталаћ.
Ва̀рварица, f. dim. v. Варвара (Barbara) само у овој пјесми:
„Варварица вари,
„А Савица лади,
„Николица куса. cf. варица.
Варенӣк, m. вруће замеђено и забиберено вино, што се по обичају пије на Божић прије јела (у Сријему и у Бачк.) eine Art Weinsuppe mit Honig und Pfeffer, besonders auf Weihnachten üblich, potionis genus.
Варѐника, f. warme Milch, lac calefactum.
Ва́рење, n. 1) das Kochen, coctio. 2) варе́ње. Украо калуђер с ђаком козу, па дали да се кува и пече, а они отишли да служе летурђију. У један пут калуђер повиче из олтара (као да чати нешто): „ђаче ђакушти! отиди обиди: печели се пече́ње и варили се варе́ње“. А ђак му одговори: „Оче дуовни! дошао човек, па познао роге и ноге, и однијо весе.“
Ва̀рзило, n. die Brasilie, (Färbemittel von Brasilienholz,) color ligni brasiliani.
Варӣво, n. Hülsenfrüchte, legumina.
Ва̀рин да̑н, на дне, m. St. Barbara-Tag, dies festus S. Barbarae.
Ва́рити, им, v. impf. kochen, coquo.
Ва́ритисе, имсе, v. r. impf. kochen, sieden, coqui.
Варића̑к, m. eine Art Getreidemaß (Herzegowina), mensurae parvae genus: од шиника варићак (у приповијетки); већ је прднуо у варићак.
Ва̀рица, f. (dim. v. вара?) жито што се по обичају кува на Варин дан: метнесе у један лонац, или у котао од свакога жита и варива, те се скува заједно, па се једе послије, други, и трећи дан, пошто се охлади; и зато се пјева:

„Варварица вари,
„А Савица лади,
„Николица куса.

Варица се обично, готово свуда, пристави јошт у вече (у очи Варина дне), па се у јутру гледа с које је стране наврела, те на оној страни сију жита оне године: зашто кажу да ће онамо најбоље родити. „Наврела вара од Дундулова дола (приповијетка Ерцеговачка)" das Gericht, so auf Barbara üblich ist, ferculum solemne die festo S. Barbarae:

„Поручује Варица Божићу:
„Пошљи мене од праса ножицу,
„Да зачиним варицу шеницу.
(пјевасе Божићу послије варина дне)

Варјача, f. der Kochlöffel, ligula.

Варка, f. das Schwanzstück vom Fische, cauda. Варка пред Марка. 2) (im Scherze) der Hintere, podex, praesertim feminarum.

Варница, f. der Funke, scintilla.

Варничав, ва, во, н. п. барут, funkig, viel Funken sprühend, scintillosus (?).

Варош*, f. die Stadt, urbs.

Варошанин, m. der Städter, urbanus.

Варошица, f. dim. v. варош.

Варошка, f. die Städterin, urbana.

Варошки, ка, ко, 1) städtisch, urbanus. 2) adv. städtisch, urbano more.

Варошчад, f. (coll.) die Stadtkinder, juventus urbana.

Варошче, чета, n. das Stadtkind, juvenis urbanus.

Варошчица, f. dim. v. варошка.

Вас, vide сав:

„На злату, вас у чистом злату--
„Вас му коњиц у крв огрезнуо —

Васа, (Рес. и Срем.) vide Васо.

Василија, f. Basilia, Basilia.

Васиљије, m. Basilius, Basilius.

Васиљ, m. vide Василије.

Васиљица, f. колач што се по обичају мијеси на мали божић, eine Art Schmalzbrot auf den Basilitag, panis S. Basilii (?).

Васиони свијет, die ganze Welt, orbis terrarum (cf. slav. вселенная, das der griechischen οἰκουμένη wörtlich entspricht).

Васко, m. Mannsname, nomen viri (v. Василије).

Васколик, ка, ко, ganz, totus quantus.

Васкрс, m. }
Васкрсеније, n. } Ostern, pascha. На васкрсеније треба свако да узме навору: зато у Србији зађу пред васкрсеније по селима намастирски ђаци с котарицама те дају навору за јаја. О васкрсенију се туку шареним и црвеним јајима, т. ј. ударају врховима јаје о јаје, па које се разбије оно узме онај који је разбио. То чине код намастира и код цркве и непознати људи, али треба најприје да виде јаја један другоме: зашто неки пробију јаје оздо, те исциједе жујце и бјеланце, па налију воска да је тврђе. Од васкрсенија до Спасова дне говорисе, кад се двојица срету на путу, или кад који коме дође у кућу, Христос васкрс (мјесто добро јутро, помоз Бог и добар вече), и одговарасе ваистину васкрс; тако и кад се пије, мјесто спасујсе и наздравље.

Васкрснути, нем, v. pf. (vom Tode) auferstehen, resurgo.

Васкрсовање, n. das Feyern der Ostern, celebratio paschatis.

Васкрсовати, сујем, v. impf. und pf. die Ostern zubringen, celebro pascha.

Васо, m. (Брц.) hyp. v. Василије.

Васоје, m. Mannsname, nomen viri.

Васојевићи, m. pl. Gegend und Stamm an der Grenze gegen Montenegro:

„Пред њу метни Мутапа Лазара:
„Јер је Лазо од Васојевића —

Ват, m. die Klafter, decempeda.

Ватање, n. das Fangen, captatio.

Ватати, ам, v. impf. fangen, capto.

Ватитисе, имсе, v. r. pf. брда, посла, dazu kommen, ingredior, aggredior.

Ватљика, f. ein Scheit Holz, pars ligni secta.

Ватољ, m. Mannsname, nomen viri.

Ватра, f. das Feuer, ignis. cf. огањ.

Ватраљ, m. die Feuerschaufel, batillum.

Ватрен, на, но, feurig, igneus.

Ватрица, f. dim. ein kleines Feuer, igniculus.

Ватриште, n. Feuerstätte, ustrina. Тражити ватре на лањском ватришту.

Ваћел, m. }
Ваћов, m. } vide убрадач.

Ваш, f. vide уш.

Ваша (или вандрша), f. комад коже што се одадре с тела, ein Stück abgeschundene Haut, frustum cutis detractae. Који се расрди да му одадремо вашу (у приповијетки).

Вашар, m. (у Сријему, у Бачк. и у у Бан.) der Markt, die Messe, nundinae. Коме вашар капу купује, он гологлав иде. cf. панађур.

Вашарење, n. das Markten, nundinatio.

Вашарити, им, v. impf. Markt, Messe halten, nundinor.

Вашариште, n. der Ort wo Markt (Messe) gehalten wird, locus nundinarum.

Ва̀шарнӣ, на, но, н. п. доба, Markt-Meß=, nundinalis.
Ваша̀рџија, m. der den Markt, die Messe, besucht, nundinarius.
Ва̀шина, f. грање сирово, Faschinen, fascis virgultorum.
Ва̀шица, f. као мала чибуљица, што изиђе на нози под кожом на сврби.
Ва̀шка, f. vide псето.
Ва̀шљив, ва, во, vide ушљив.
Ва̀шљивац, вца, m. vide ушљивац.
Ва̀шљивица, f. vide ушљивица.
Вѐверица, f. (Рес. Срем.) vide вјеверица.
Вѐгд, да, до, vide вет.
Ве̏дар, дра, ро, heiter, serenus.
Веденӣк, m. eine Art Pistole (von Venedig), teli minoris genus.
Веденӣчкӣ, ка, ко, н. п. пиштољ, злато, Venetianer=, Venetus.
Ве̏днути, нем, (у Ресави и у Лијевчу) vide виђети.
Ведрѝна, f. die Heiterkeit, serenitas.
Ве̏дрити, им, v. impf. heitern, sereno. Види онај, који ведри и облачи.
Ве̏дритисе, рисе, v. r. impf. es wird heiter, serenatur coelum.
Ве̏дрица, f. vide ведро 1.
Ве̏дро, n. 1) дрвен суд водени, der Wassereimer, situla. 2) на бунару, der Wassereimer, situla. 3) (у крајини Неготинској) мјера од 12 ока, Eimer von 12 Maß, amphora: пошто је ведро вина?
Ве̑з, m. die Stickerey, pictum per acum.
Ве̏зак, ска, m. hyp. v. вез:
„Везак везла сеја Тефтедара —
Ве̏зање, n. das Binden, ligatio.
Ве̏зати, вежем, v. impf. binden, ligo.
Ве̏затисе, ежемсе, v. r. impf. sich wie gebunden verhalten, ligor: веж' се! ruft der Räuber beim Eintritt ins Haus.
Ве́зење, n. das Sticken, pictura per acum.
Ве̏зилац, зиоца, m. m. j. што веже виноград.
Везѝља, f. die Stickerin, quae acu pingit.
Везӣр*, m. der Vesir, vezirus.
Везӣрев, ва, во, vide везиров.
Везӣревица, vide везировица.
Везӣров, ва, во, des Vesirs, veziri.
Везӣровица, f. die Frau des Vesirs, veziri uxor.
Везӣрскӣ, ка, ко, 1) Vesir=, vezirorum. 2) wie ein Vesir, more veziri.
Везӣрство, n. das Vesirthum, vziratus:
„Дао би му на Босни везирство —
Ве̏јавица, f. (Рес. и Срем.) vide вијавица.
Вејâње, n. (Рес. и Срем.) vide вијање.
Ве̏јати, јем, (Рес. и Срем.) vide вијати.
Ве̑к, m. (Рес. и (Срем.) vide вијек.
Ве̑к, m. } козји глас, das Meckern, mu-
Ве̏ка, f. } titio.
Ве́кавица, f. коза, die Meckerin (als Apposition von der Ziege), mutitrix. cf. бекавица.
Векетâње, n. das Meckern, mutitio.
Веке́тати, векећем, v. impf. meckern, mutio.
Ве́книти, нем, v. pf. meckern, mutio.
Ековâње, n. (Рес. и Срем.) vide вјековање,
Веко̀вати, кујем (Рес. и Срем.) vide вјековати.
Ве́ла, f. die Art, Gattung, genus.
Ве̏ле, (ст.) groß, magnum:
„О мој вранче веле добро моје —
Ве̏лен, (ст.)
„Ој девојко селен велен!
„Не увијај обрвама —
Ве̏ленац, нца, m. (у Сријему) vide маренница.
Ве̏лигдâн (велики дан), m. (доље преко Мораве) vide васкрсеније.
Ве̏лика, f. Frauenname, nomen feminae.
Ве̏ликâ нећеља, f. die Charwoche, hebdomas antepaschalis.
Великâчак, чка, ко, augm. v. велики, sehr groß, valde magnus, vastus.
Ве̏ликӣ (comp. ве̏ћӣ), ка, ко, 1) groß, magnus, 2) у велике, recht mitten drin, magnopere.
Велӣм, vide вељу.
Велимӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Величâње, n. das Großthun, ostentatio.
Велѝчатисе, амсе, v. r. impf. großthun, ostentare se.
Величѝна, f. die Größe, magnitudo, altitudo.
Ве̏лички, m. Mannsname, nomen viri.
Ве̏лћер, m. (österr. der Feldscherer), der Chirurgus, chirurgus.
Ве̏лћеров, ва, во, des Chirurgus, chirurgi.
Ве̏лћеровица, f. die Frau des Chirurgus, uxor chirurgi.
Ве̏лћерскӣ, ка, ко, 1) chirurgisch chirurgicus. 2) adv. chirurgisch, chirurgice.
Ве̏љача, (једни говоре и авељача и обељача) vide бабини укови.
Ве̏љко (Ве̑љко), m. Mannsname, nomen viri.
Ве̏љу, (Ерц.), велим, sagen, ajo, dico.
Венац, нца, m. (Рес. и Срем.) vide вијенац.
Ве̏ндрек, m. der Fähndrich, signifer.
Ве̏ндреков, ва, во, des Fähndrichs, signiferi.

Вендрековица, f. die Fähndrichs-Frau, uxor vexilliferi.
Венење, n. das Welken, marcor.
Венути, венем, v. impf. welken, marceo.
Венчавање, n. (Рес. и Срем.) vide вјенчавање.
Венча́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјенчавати.
Венча́ватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide вјенчаватисе.
Венча̂ни, на, но, (Рес. и Срем.) vide вјенчани.
Венчаница, f. (Рес. и Срем.) vide вјенчаница.
Венчање, n, (Рес. и Срем.) vide вјенчање.
Венчати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјенчати.
Венчатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide вјенчатисе.
Вења, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Beeren von Wachholder (zum Räuchern,) baccae juniperi.
Веома, sehr, valde.
Ве̂пар, пра, m. крмак, бравац, назимац, das Schwein (Männchen), porcus.
Вера, f. (Рес. и Срем.) vide вјера.
Ве̂ран (ве̏ран), рна, но, (Рес. и Срем.) vide вјеран.
Вера̂ње, n. das heimliche Umhergehen, clandestina circuitio.
Ве̏ратисе, ремсе, v. r. impf. критисе, провлачитисе, heimlich umhergehen, clam circuire:
„Не чудимсе љуљи ни ђердану,
„Већ се чудим зецу и гаћама:
„Куд се вере како не издере —
Верги́ја*, f. vide пореза.
Вергија́ш, m. der der пореза unterworfen ist, vectigalis:
„А Турака Јањи донесоше
„Пет стотина онђе укопаше,
„Вергијаша ни носили ни'су —
Вереница љуба, f. (ст. Рес. и Срем.) vide вјереница.
Вере́сија, Kredit, fides: узео на вересију; отишао да купи вересију.
Ве̏риге, f. pl. die Kesselkette, catena e qua pendet aenum.
Ве̏рижице, f. pl. dim. v. вериге.
Ве̏рижњача, f. der Balken, an dem die Kesselkette befestiget ist, trabs e qua pendet catena aeni,
Ве̏рица, f, dim. v. вера.
Верка̂ње, n. dim. v. верање.
Ве̏ркатисе, амсе, dim. v. вератисе.
Ве̏рмати, ам, v. impf. achten, fürchten, curo: он њега не верма ни у што.
Верма̂ш, m. (ст.) der Feldmarschall, summus dux exercitus:
„Вермаш оде Нишу и Видину;
„Узе Ниша, не може Видина —

Ве́рно̂ст, f. (Рес. и Срем.) vide вјерност.
Верова̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide вјеровање.
Ве̏ровати, рујем, (Рес. и Срем.) vide вјеровати.
Веро̀витица, f. vide Вировитица.
Ве́рта, f. (у Срјему) 1) das Fürtuch, praecinctorium. 2) die Fürtuchleinwand, lintem praecincturiis conficiendis: дај ми верте за кецељу.
Ве̏ртеп, m. die Krippe (der Geburt Christi), die die Schulknaben um Weihnachten umherführen, praesepe Christi.
Веруга̂ње, n. das Schlängeln, sinuatio.
Веру̀гатисе, амсе, v. r. impf. sich schlängeln, sinuari.
Ве̏с*, m. das rothe türkische Käppchen, galericulum turcicum.
Ве́са, m. (Рес. и Срем.) vide Весо.
Ве̏села, f. Frauenname, nomen feminae.
Весѐлин, n. Mannsname, nomen viri.
Весѐлити, им, v. impf. freuen, gaudio afficio:
Весѐлитисе, имсе, v. r. impf. sich freuen, gaudeo.
Весеља̂к, m. lustiger Kunde, hilarator.
Весе́ље, n. 1) die Lustigkeit hilaritas. 2) die Hochzeit, nuptiae. cf. свадба.
Весеље̏ње, n. das Freuen, hilaratio.
Ве̏сео, села, ло, 1) lustig, hilaris. Весело срце кућељу преде. 2) armselig, miser: камо тај мој весели брат?
Ве̏сина, f. augm. v. вес.
Ве̏сић, m. dim. v. вес.
Весла̂ње, n. das Rudern, remigatio.
Ве̏слати, ам, v. impf. rudern, remigo.
Ве̏сло, n. das Ruder, remus. у пјесмама пјевасе in pl. и веслета:
„Дај ти мене ораову лађу
„И веслета дрва шимширова —
Ве̏со, m. (Ерц.) hyp. v. Веселин.
Ве̏сти, везем, v. impf. sticken, pingere acu.
Ве̏т (Ерцеговци говоре и в е т д), та, то, alt, vetus.
Ве̏тар, тра, m. (Рес. и Срем.) vide вјетар.
Ве̏тма, *, f. das Fetwa (Brief des Mufti), res judicata a Muftio.
Ве̏трења̂к, m. (Рес. и Срем.) vide вјетрењак.
Ве̏трењача, f. (Рес. и Срем.) vide вјетрењача.
Ветре̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide вјетрење.
Ве̏трина, f. augm. v. ветар.
Ве̏трити, им, (Рес. и Срем.) vide вјетрити.
Ве̏трић, m. dim. v. ветар.
Ветро̀вит, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјетровит.

Ветрогоња, m. (Рес. и Срем.) vide вјетрогоња.
Ветромет, m. (Рес. и Срем.) vide вјетромет.
Веh, 1) schon, jam. 2) sondern, sed: ни је тако, веh овако. 3) веh ако, außer wenn, nisi si.
Веhа, f. (Рес. и Срем.) vide вијеhа.
Веhање, n. (Рес. и Срем.) vide вијеhање.
Веhати, ам, (Рес. и Срем.) vide вијеhати.
Веhе, vide веh.
Веhил*, m. der Stellvertreter, vicarius: „Мустај-пашу царева веhила —
Веhма, mehr, magis.
Вечање, n. das Meckern, mutitio.
Вечати, чим, v. impf. meckern, mutio.
Вече, вечера, n. } der Abend, vesper, vespera; auch m. in: добар вече!
Вечер, ри f. }
Вечера, f. das Abendessen, coena (in Serbien das Hauptessen, also ganz eigentlich die classische coena).
Вечеравање, n. das Essen zu Abend, coenatio.
Вечеравати, ам, v. impf. nachtmalen, coenor.
Вечерање, n. das Abendmalen, coenatio (?)
Вечерас, } diesen Abend, hac vespera.
Вечераске, }
Вечерати, ам, v. impf. u. pf. abendmahlen, coeno.
Вечерашњи, ња, ње, von diesem Abend, hujus vesperae.
Вечерин, m. Mannsname nomen viri.
Вечерњи, ња, ње, Abend-, z. B. Abendstern u. s. w. vespertinus.
Вечером, abends, vespere: „Досади ми јутром и вечером —
Вечит, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјечит.
Вешала, f (Рес. и Срем.) vide вјешала.
Вешалица, f. (Рес. и Срем.) vide вјешалица.
Вешање, n. (Рес. и Срем.) vide вјешање.
Вешати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјешати.
Вешт, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјешт.
Вештак, m. (Рес. и Срем.) vide вјештак.
Вештац, вешца, m. (Рес. и Срем.) vide вјештац.
Вештина. f. (Рес. и Срем.) vide вјештина.
Вештица, f. (Рес. и Срем.) vide вјештица.
Вештичина, f. augm. v. вештица.
Вивак, вка, m. der Kibitz, gavia.

Вигањ, m. (у Сријему) das Frauenkleid, vestis feminae.
Вигањ, гња, m. vide ковачница.
Виговн, m. pl. vide омче.
Вид, m. das Sehen, visus: тако ми вида очињега; дошао за вида.
Вид, m. Mannsname, nomen viri.
Вида, f. Frauenname, nomen feminae.
Видак, m. Mannsname, nomen viri.
Видање, n. vide лијечење.
Видар, m. vide љекар.
Видарина, f. vide љекарина.
Видарица, f. vide љекарица.
Видати, ам, vide лијечити.
Видач, m. Mannsname, nomen viri.
Видело, n. (Рес.) vide виђело.
Видети, дим, (Рес.) vide виђети.
Видетисе, димсе, (Рес.) vide виђетисе.
Видик, m. der Anblick, conspectus: „У по поља, св'јету на видику —
Видило, n. (Срем.) vide виђело.
Видин, m. Widin, Vidinum.
Видинац, нца, m. човек из Видина.
Видинлија*, m. vide Видинац.
Видински, ка, ко, von Видин.
Видити, им, (Срем.) vide виђети.
Видитисе, имсе, (Срем.) vide виђетисе.
Видов дан, ва дне, m. 15ти јунија, кад су Срблы изгубили на Косову, St. Veits Tag, zugl. Anspielung auf вид.
Видовит, та, то, дијете, које се роди у кошуљици, зовесе видовито; и такови послије човек (приповиједају), или жена, иде са вилама, и зна више него други људи, ein Sonntagskind, albae gallinae filius (?).
Видовка, f. eine Art Kirsche, cerasi genus.
Видоје, m. Mannsname, nomen viri.
Видојевица, f. Berg ober Љешница, mit Ruinen auf seinem Gipfel.
Видосава, f. Frauenname, nomen feminae.
Видра, f. die (Fisch-) Otter, lutra.
Виђање, n. 1) das Oftsehen, visio. 2) die Aufsicht über die Küche, z. B. bey Hochzeiten, ministerium culinarium.
Виђати, ам, v. impf. 1) oft sehen, video. 2) готовити јело, die Küchenaufsicht führen, procuro culinam.
Виђатисе, амсе, v. r. imf. sich sehen, zusammen kommen, convenio.
Виђело, n. (Ерц.) das Licht, lumen. Изиhи hе ђело на виђело.
Виђеније, n. (Ерц.) das Sehen, visio: сретно виђеније, дугу љубав, од Бога живот и здравље (напијасе уз чашу).
Виђети, дим, v. pf. (Ерц.) sehen, video.

Виђетисе, димсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich sehen, convenio. 2) како ми се види, scheint, videor. 3) види ли се, sieht man, nonne est obscurum?
Вижао, жла, m. vide вижле.
Вижласти, та, то, z. B. девојка, die viel umhergafft, puella impudentior.
Вижле, лета n. der Wachtelhund, canis avicularius Linn.
Вижлин, m. Турски новац од 60 пара, eine türkische Münze von 60 Para, numi Turcici genus.
Вијавица, f. (Ерц.) Schneesturm, imber nivium (?), cf. мећава.
Вијање, n. 1) ћерање, das Jagen, agitatio. 2) das Winden, volutio, versatio.
Вијање, n. (Ерц.) das Wurfeln, ventilatio.
Вијар, m. der Wirbelwind, turbo:
„Да га вијар вјетар не однесе —
Вијати, ам, v. impf. ћерати, jagen, agito.
Вијати, јем, v. impf. (Ерц.) wurfeln, ventilo.
Вијатисе, јамсе, v. r. impf.} sich win-
Вијатисе, емсе, v. r. impf.} den, volvi, torqueri:
„Вије ли се црвен барјак
Над милим кумом —
Вијек, (Ерц.) 1) die Lebenszeit, vita: у мом вијеку. 2) никад (ни) до вијека, in meinem Leben nie, ewig nie, nunquam.
Вијенац, нца, m. (Ерц.) der Kranz, corona.
Вијење, n. das Winden, vietio (?)
Вијерница, f. (Ерц.) vide вјереница.
Вијећа, f. (Ерц.) Conferenz (Berathschlagung), deliberatio.
Вијећање, n. (Ерц.) das Berathschlagen, deliberatio.
Вијећати, ам, v. impf. (Ерц.) berathschlagen, delibero.
Вијугање, n. das Schlängeln, sinuatio
Вијугатисе, амсе, v. r. impf. sich schlängeln, sinuor.
Вика, f. 1) das Geschrey, clamor. На курјаке вика, а лисице месо једу. 2) ein Getreidemaß, mensurae genus (in der Batschka).
Викало, m. (pl. викачи) der Schreyhals, clamosus.
Викање, n. das Schreyen, clamor.
Викати, вичем, v. impf. schreyen, clamo.
Викач, m. vide викало.
Викнути, нем, v. pf. aufschreyen, exclamo.
Вила, f. die Vile (eine Art Nymphe), Vila (nympha). Виле живе по великим планинама и по камењацима око вода. Вила је свака млада, лијепа, у бијелу танку аљину обучена, и дугачке, низ леђа и прси распуштене косе. Виле ником не ће зла учинити, докле и ко не увриједи (нагазивши на њихово коло, или на вечеру, или друкчије како), а кад и ко увриједи, онда га различно наказе: устријеле га у ногу или у руку, у обје ноге или у обје руке, или у срце, те одма умре.
Вилает*, m. 1) земља, das Land, terra: отишао на вилает. 2) Leute, homines: чуј (те) вилаете! cf. свијет.
Вилаетлија, m. vide земљак.
Вилаетски, ка, ко, Landes-, z. B. Geld, Richter, publicus.
Вилдиш*, m. das Elfenbein, ebur.
Виле, f. pl. Heugabel, furca foenaria.
Вилиман, m. велики вир, ein grosser Wirbel, vortex major.
Вилин, на, но, der Vile gehörig, vilae.
Вилина коса, f. Flachsseide, cuscuta europaea Linn.
Вилиндар, m. намастир у Светој гори. Вилиндарац (рца), калуђер из Вилиндара. Вилиндарски, ка, ко, von Вилиндар (sonst Chilendar).
Вилип, m. Philipp, Philippus.
Вилипац, пца, m. dim. v. Вилип.
Вилица, f. die Kinnlade, maxilla.
Вило, само у овој загонетки: Мотовило вило, по гори се вило, кући долазило, соли не лизало (т. ј. челе).
Вилован, вна, но, } vilenhaft, lym-
Виловит, та, та, } phaticus (?):
„На ђогату коњу виловноме —
Вилотије, m. Philotheus, Philotheus.
Виљушке, f. pl. die Eßgabel, furca.
Виме, мена m. das Euter, uber.
Вимешце, n. dim. v. виме.
Винарина, f. новци што се дају спахији мјесто десетка виноградскога, Weingeld, vectigal vinarium.
Вини, на, но, (у Срјему, у Бачк. и у Бан.) vide ваин.
Винко Лозић, m. eine komische Personificirung des Weins (etwa Weinhold Rebmann), Iacchus: ударио га Винко Лозић у главу, т. ј. опносе.
Винковци, ваца, m. pl. Städtchen in Sirmien. Винковчанин, човек из Винковаца. Винковачки, ка, ко, von Винковци.
Вино, n. der Wein, vinum.
Винобој, m. Alkermes, phytolacca decandra Linn.
Винов, ва, во, z. B. лоза, Wein-, z. B. Rebe, vitis.

Вѝновес, m. feinere Fes-mütze (q. d. fino fes?), mitrae genus.

Вѝновѐсак, m. hyp. v. виновес:

„На глави јој весак виновесак —

Вѝногрâд, m. Weinberg, vinea.

Виногра̀дац, граца m. hyp. v. виноград.

Виногра̀дскӣ (вѝноградскӣ), ка, ко, zum Weinberg gehörig, vineae.

Вѝнош (планина), m. (ст.)

„Па ти ајде на Винош планину —

Вѝнскӣ, ка, ко, z. B. суд, Wein-geschirr.

Вѝнути, нем, v. pf. wedeln, agito caudam. Док кучка репом не вине, не ће пас за њом потрчати.

Вину̏шина, f. augm. v. вино.

Вѝнце, n. Weinchen, vinulum (?): винце кисело срце весело.

Вѝњага, f. 1) wilder Weinstock, vitis silvestris. 2) die Frucht davon, uva silvestris.

Вȋр, m. der Wirbel, vortex.

Виргâз, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Ruthe, Ruthenstreiche, virgae.

Вирење, n. das Spähen, speculatio.

Вѝрити, им, v. impf. spähen, speculor.

Вѝрић m. dim. v. вир.

Виро̀вит, та, то, н. п. вода, wirbelvoll, vorticosus.

Виро̀витица, f. мала варошица у Славонији.

Вȋс, m. Bergspitze, cacumen montis:

„Када будеш вису на планину —

Вѝсибаба, f. das Schneeglöckchen, galanthus nivalis Linn.

Висѝна, f. die Höhe, altitudo.

Вѝсити, им, v. impf. hangen, pendeo. Што виси нек' отпада.

Вѝсок (comp. вишӣ), ка, ко, hoch, altus.

Вису̏љак, љка m. само у овој загонетки: Виси виси висуљак, трчи трчи трчуљак; Бога моли трчуљак, да отпадне висуљак? т. ј. жирка и свињче.

Вȋт, та, то, vide витак:

„Вита јело дигни горе гране —

Вȋт, вȋт! } interj. Laut, um die
Вȋта, вȋта! } Taube zu locken, sonus allicicndi columbas,

Вȋтак, тка, ко, biegsam, flexilis.

Вȋтао, тла, m. 1) der Garnhaspel, rhombus. 2) der Haspel, rhombus. 3) vide насад 2.

Витéз, m. der Held, vir fortis, heros.

Вȋти, вијем, v. impf. winden, vieo.

Витȋљ, m. 1) die Lunte, funiculus incendiarius. 2) der Docht, ellychnium. cf. свијештило.

Вȋтисе, вијемсе, v. r. impf. sich winden, ambio:

„Па се вије ружа око бора,

„Као свила око ките смиља —

Вȋтице, f. pl. eine Art ungrischer Haarzöpfe, cirri.

Вȋтко, m. Mannsname, nomen viri.

Витла̂ње, n. das Schwingen, vibratio.

Вȋтлати, ам, v. impf. schwingen, vibro.

Вȋтлић, m. 1) dim. v. витао. 2) н. п. клободана, или злата.

Вȋтомӣр, m. Mannsname, nomen viri.

Вȋторог, га, го, mit gewundenen Hörnern, cornibus tortis:

„Младе воке витороге —

Вȋћа, m. (Рес. и Срем.) vide Вићо.

Вȋћан, m. Mannsname, nomen viri.

Вићѐнтија, } Vincenz Vincentius.
Вићѐнтије, }

Вѝћо, m. (Ерц.) 1) hyp. v. Вилип. 2) hyp. v. Вићентије.

Вичан, чна, но, bewandert, versatus: није он вичан томе послу.

Вѝшак, шка, m. das Mehr, der Überschuß, plus.

Вѝше, ober, supra.

Вѝшеград, m. Ort an der Drina, südlich von Zwornik, berühmt (im Sprichworte) durch seine Brücke: Остаде као ћуприја на Вишеграду.

Вѝшек*, m. die Patrone, embolus igniarius.

Више̏клук*, m. die Patrontasche, pera embolorum igniariorum.

Вишéње, n. das Hangen, suspensio.

Вишѝна, f. die Höhe, altitudo. cf. висина.

Вѝшња, f. die Weichselkirsche, cerasum apronianum Linn.

Вишњѐви, adj. indecl. weichselfarb, colorem habens cerasi aproniani.

Вѝшњица, f. dim. v. вишња. 2) eine Art Fisolen, phaseoli genus. (3 село ниже Бијограда.

Вѝшњичица, f. dim. v. вишњица:

„Вишњичица род родила —

Вѝшњов, ва, во, der Weichselkirsche gehörig, cerasi aproniani.

Вѝшњовац, вца, m. ein Stab von Weichselholz, baculus e ligno cerasi aproniani.

Вѝшњовача, f. Weichselstock, fustis e ligno aproniano.

Вишњовȋк, m. der das Weichselwein, vinum e ceraso aproniano Linn.

Вѝшњовина, f. das Weichselholz, lignum cerasi aproniani Linn.

Бјѐверица, f. (Ерц.) das Eichhörnchen, sciurus. cf. јеверица.

Бјекова̂ње, n. (Ерц.) das Durchleben seiner Lebenzeit, vita.

Бјеко̀вати, кујем, v. impf. (Ерц.) sein Leben durchleben, vitam vivo:

„Да заједно вијек вјекујемо —

Бјенча̂вање, n. (Ерц.) das Trauen (von Eheleuten), copulatio conjugialis.

Вјенча́вати, ам, v. impf. (Ерц.) trauen, jungere connubio.

Вјенча́ватисе, амсе v. impf. (Ерц,) sich trauen lassen, jungi connubio.

Вјенча̑нӣ, на, но, (Ерц.) н. п. престен, кошуља, Trau-Ring etc., copulatorius.

Вјенчаница, f. (Ерц) 1) новци што се дају попу (а поп владици) за вјенчање, die Traugebühr, pecuniae debitae pro copulatione. 2) жнока, или гредица у какове зграде, der Trambaum, trabs.

Вјенча̑ње, n. (Ерц.) die Trauung, copulatio conjugialis.

Вјѐнчати, ам, v. pf. (Ерц.) trauen, conjugio jungo.

Вјенчатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) getraut werden, sich trauen lassen, connubio jungi.

Вјѐнчић, m. dim. v. вијенац.

Вјера, f. (Ерц.) 1) der Glaube, fides. 2) Treu und Glaube, fides. 3) (cm.) Mann von Treu und Glauben, homo, amicus fidus:

„Здрав Милошу вјеро и невјеро:
„Прва вјеро, потоња невјеро —

Вјеран, рна, но, (Ерц.) treu, fidelis.

Вјереница љуба, f. (cm. Ерц.) m. j. вјерна љуба:

„Вели њему љуба вјереница —

Вјѐрица, f. dim. v. вјера: вјерицу му његову!

Вјѐрно̄ст, f. (Ерц.) die Treue, fidelitas.

Вјерова̑ње, (Ерц.) das Glauben, fides.

Вјеровати, рујем, v. impf. und pf. (Ерц.) glauben, credo. Волим (лакше је) вјеровати, него ићи те питати.

Вјѐтар, тра. m. (Ерц.) der Wind, ventus.

Вјѐтрења̑к, m. (Ерц.) der Windbeutel, vanus, gloriosus.

Вјѐтрењача, f. (Ерц.) m. j. воденица, или пушка, 1) Windmühle, mola ventilis. 2) Windbüchse, telum pneumaticum.

Вјетре̑ње, n. (Ерц.) das Ausrauchen, evaporatio.

Вјетрина, f. augm. v. вјетар.

Вјетрити, им, v. impf. (Ерц.) dunsten, evaporor.

Вјѐтрић, m. dim. v. вјетар.

Вјетро̀вит, та, то, (Ерц.) windig, ventosus.

Вјетро̀гоња, m. (Ерц.) vide вјетрењак.

Вјетро̀мет, m. (Ерц.) der Windstrom, flumen venti.

Вјѐчит, та, то, (Ерц.) ewig, aeternus.

Вјешала, n. pl. (Ерц.) der Galgen, patibulum.

Вјѐшалица, f. m. j. меса, ein Stück geräuchertes Fleisch, segmentum carnis fumo duratae.

Вјеша̑ње, n. (Ерц.) das Hängen, suspensio.

Вјѐшати, ам, v. impf. (Ерц.) hängen, suspendo.

Вјѐшт, та, то, (Ерц.) der es versteht, geschickt, peritus.

Вјешта̑к, m. (Ерц.) der Geschickte, peritus.

Вјѐштац, вјешца, m. (Ерц.) der Hexenmeister, veneficus.

Вјештина, f. (Ерц.) die Geschicklichkeit, Meisterschaft, scientia.

Вјѐштица, f. (Ерц.) die Hexe, venefica.

Вјештица се зове жена, која (по приповијеткама народним) има у себи некакав ђаволски ду, који у сну из ње изиђе и створисе у лептира, у кокош или у ћурку, па лети по кућама и једе људе, а особито малу ђецу: кад нађе човека ђе спава, а она га удари некаквом шипком преко лијеве сисе те му се отворе прси док она извади срце и изједе, па се онда прси опет срасту. Неки тако изједени људи одма умру, а неки живе више времена: колико је она одсудила кад је срце јела; и онаковом смрти умру, на какову она буде намијенила. Вјештице не једу бијелога лука, и зато се млоги о бијелим и о божитњим покладама намажу бијелим луком по прсима, по табанима и испод пазуа: зашто кажу да оне на покладе највише једу људе. — Ни једној младој и лијепој жени не кажу да је вјештица, него све бабама (млада курва стара вјештица). Кад се вјештица један пут исповједи и одá, онда више не може јести људе, него постане љекарица и даје траву изједенима. Кад вјештица лети ноћу, она се сија као ватра; и највише се скупљају на гувну; зато кажу да она, кад оће да полети од куће, намажесе некаквом масти испод пазуа, па рече: ни о трн ни о грм, већ на пометно гувно. Жена, која је вјештица, кад из ње изиђе онај ду, лежи као мртва, и да јој човек окрене главу ђе су јој ноге биле, не би се више ни пробудила.

Кад у каквом селу помре млого ђеце или људи, и кад сви повичу на коју жену да је вјештица и да и је она појела: онда је вежу и баце у воду да виде може ли потонути (зашто кажу да вјештица не може потонути); ако жена потоне, а они

је извуку на поље и пусте, ако ли не могбуде потонути, а они је убију, зашто је вјештица. —Куд ће вјештица, него у свој род.
Вјештичина, f. augm. v. вјештица.
Вла, Влаа, m. 1) der Walach, Valachus. 2) Турци (особито Бошњаци) зову и Србље (кашто и све ришћане) Власима.
Влага, f. die Feuchtigkeit, humor.
Влада, f. die Herrschaft, dominatus.
Владање, n. das Herrschen, dominatio.
Владати, ам, v. impf. herrschen, dominor.
Владатисе, амсе, v. r. impf. sich betragen, se gerere.
Владета, m. Mannsname, nomen viri.
Владика, m. der Bischof, episcopus.
Владисав, m. Mannsname, nomen viri.
Владичење, n. das Einweihen zum Bischof, consecratio episcopi.
Владичин, на, но, des Bischofs, episcopi.
Владичити, им, v. impf. zum Bischof weihen, consecrare episcopum.
Владичитисе, имсе, v. r. impf. zum Bischof geweiht werden, consecror episcopus.
Владоје, m. Mannsname, nomen viri.
Владун, m. Mannsname, nomen viri.
Влажан, жна, но, feucht, humidus.
Влажење, n. das Befeuchten, humectatio.
Влажити, им, v. impf. befeuchten, humecto.
Влаиња, f. 1) die Walachin, Valacha; 2) bey den Bosnertürken auch die Serbin, serba:
„Него ћу се оженит' Влаињом
„Из Поцерја главитом ђевојком —
„Влаињу ћу младу обљубити
„На срамоту Лазаревић Луки
„И Чупићу, који Дрине чува —
Влаињица, f. dim. v. Влаиња.
Влаисав, m. Mannsname, nomen viri.
Влајко, m. Mannsname, nomen viri.
Влакно, n. der Flachs (das Flachshaar), linum.
Влас, m. die zweyte Gattung Flachs, lini genus minus longi.
Власан, сна, но, vide властан.
Власинце, f. pl.
„До Зворника па до Власаница —
Власац, сца, m. црви (као длаке) што се у ранама заметну.
Власник, m. der Eigenthümer, dominus, proprietarius.
Власт, f. die Macht, potestas.
Властан, сна, но, der Macht hat, berechtigt, jus habens.
Властель, m. der Machthaber, potens:
„Овде нама кажу
„Старога властеља —
Влат, m. vide клас.
Влатак, тка, m. hyp. v. влат.
Влатање, n. vide класање.
Влатати, ам, vide класати.
Влатко, m. Mannsname, nomen viri.
Влаћ, m. Mannsname, nomen viri.
Влаће, n. (coll.) die Aehren, aristae.
Влачење, n. 1) das Eggen, occatio. 2) das Hecheln, pectinatio.
Влачити, им, v. impf. 1) орање (т. ј. дрљати), eggen, occo. 2) кучељу или лан (т. ј. гребенати), hecheln, pectino.
Влашац, шца, m. eine Art Lauch, porri genus.
Влаше, шета, n. der junge Вла, puer vlachus.
Влашење, n. das Walachisiren, mutatio in valachum.
Влашик, m. vide влашац.
Влашина, f. augm. v. Вла.
Влашити, им, v. impf. zum Walachen machen, facio esse valachum.
Влашитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Walachen machen, facere se valachum.
Влашићи, m. pl. das Siebengestirn, plejades.
Влашка, f. die Walachey, Valachia.
Влашки, ка, ко, 1) walachisch, valachicus. 2) adv. walachisch, valachice, cf. Вла 2.
Влашко, m. Mannsname, nomen viri.
Влинта, f. die Flinte, flinta (telum majus):
„Пуне влинте у плећ' окренули —
Во, вола, m. der Ochs, bos.
Вода, f. das Wasser, aqua.
Водање, n. das Herumführen, z. B. des Pferdes, circumductio.
Водати, ам, v. impf. н. п. коња, führen, circumduco.
Водатисе, амсе, v. r. impf. mit jemand Hand in Hand spazieren gehen, deambulo cum aliquo.
Воден, на, но, н. п. крушка, јабука, вино, wässerig, aquosus.
Водена недеља, f. die erste Woche nach Ostern, die weiße Woche, hebdomas prima a paschate.
Водени, на, но, н. п. кос, суд, тиква, Wasser-, aquaticus.
Воденица, f. die Wassermühle, mola aquaria. По двапут се у воденици говори. Виче као да је у воденици грађен.
Воденичар, m. der Mühler, molitor.
Воденичарев, ва, во, vide воденичаров.
Воденичарка, f. die Müllerin, molae domina; molitoris uxor.

Воденича̑ров, ва, во, des Mühlers, molitoris.
Воденичица, f. dim. v. воденица.
Воденича̑ште, n. der Ort wo eine Mühle gestanden, locus ubi mola fuit.
Воде̏нични̑, на, но, н. п. камен, коло, Mühl-stein, -rad, molaris.
Во̏дијер, m. (Ерц.) das Gefäß, worin der Heumacher sein Wetzgeräthe bey sich trägt, vas foenisecae.
Водӣр, m. (Рес. и Срем.) vide водијер.
Водити, им, v. impf. 1) führen, duco, 2) läufig seyn (von der Kuh), ruit in venerem.
Во̏дица, f. 1) dim. von вода. 2) Weihwasser, aqua lustralis.
Водича̑р, m. der Weihwasserträger, camillus (?). Зашао од куће до куће као водичар. Кад водичар отпоје Спаси Господи, и покропи водицом по кући, онда обично рече: „Штоје попово да је готово: чанак граа и повјесма два, удо меса „и чанак ораа и пару на крст."
Во̏дњика, f. Wasser das im Winter über Holzäpfel gestanden und so angesäuert getrunken wird, aqua acida.
Водо̀ноша, m. der Wasserträger, aquator.
Водо̀пија, f. } der Wegwart, die Wegewarte, cichorium intybus Linn.
Во̏доплав, m. }
Воду̏рина, f. augm. v. вода.
Во̏ђ, m. der Führer eines Blinden, dux coeci.
Во̏ђа, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide вођ.
Во̏ђев, ва, во, des Führers, ductoris.
Вођење, n. das Führen, ductio.
Во̏ђица, f. у везу као пруташ, ein Zweig in der Stickerey, ramulus acu pictus.
Вожење, n. das Führen (zu Land und zu Wasser), vectio, vectura.
Во̏з, m. товар на колима или на саонима, н. п. воз дрва, сијена, ein Wagenvoll, currus (?).
Воза̑љка. f. дрво (понајвише рачвасто) што се метне на њега пређа кад се навија.
Во̏зање, n. das Führen, vectio, vectura.
Воза̑р, m. der Ruderer, remex:
„Дај ти мене тридесет возара
„И пред њима возара Лазара—
Воза̑рев, ва, во, vide возаров.
Воза̑ров, ва, во, des Ruderers, remigis.
Во̏зати, ам, v. impf. führen, veho.
Во̏затисе, амсе, v. r. impf. fahren, vehor.
Во̏зидба, f. das Führen, vectio.
Во̏зити, им, v. impf. führen, veho.
Во̏зитисе, имсе, v. r. impf. fahren, vehor.
Возма̑јстор, m. (der Wasenmeister) der Schinder, excoriator morticinorum.
Во̏иловица, f. намастир код Дунава близу Панчева. **Во̏иловички̑**, ка, ко, von Воиловица.
Во̏ин, m. Mannsname, nomen viri.
Во̏ица, m. Mannsname, nomen viri.
Војвода, m. General, dux.
Во̏јводин, на, но, des Generals, ducis.
Во̏јводиница, f. die Generalin, ducis uxor.
Во̏јводити, им, v. impf. zum General machen, ducem appello.
Во̏јводитисе, имсе, v. r. impf. sich für einen General ausgeben, pro duce se gerere.
Војводица, m. dim. v. војвода.
Војвода̑ње, n. das Wojwodseyn, vojvodatus.
Во̏јводовати, дујем, v. impf. Wojwod seyn, sum vojvoda.
Во̏јводски̑, ка, ко, 1) generalmäßig, ducum. 2) adv. wie ein General, ducis more.
Во̏јводство. n. die Würde eines Wojwoden, vojvodatus.
Војвођење, n. das Ernennen zum Wojwoden, vojevodae appellatio.
Во̏јдраг, m. Mannsname, nomen viri.
Војевање, n. das Kriegen, belligeratio.
Воје̏вати, војујем, v. impf. kriegen, bellare.
Во̏јевода, m. vide војвода.
Војни̑к, m. der Krieger, miles.
Во̏јница, f. der Krieg, die Kriegszeit, belli tempus.
Во̏јница, f. варош у Босни. **Во̏јнички̑**, ка, ко, von Војница.
Војни̑чки̑, ка, ко, 1) soldatisch, militaris. 2) adv. soldatisch, more militari.
Војно, m. (сm.) муж, Gemahl, maritus:
„Како не ћу бледа бити!
„Војно ми је пијаница—.
Во̏јнов, ва, во, (сm.) des Gemahls, mariti:
„Веселисе војнова мајко—.
Во̏јска, f. das Kriegsheer, exercitus.
Во̏јта, eine Art Kartenspiel.
Во̏јштина, f. augm. v. војска.
Во̏јштити, им, v. impf. на кога, kriegen, belligero.
Во̏јшћење, n. das Kriegen, belligeratio.
Во̏ко, m. (pl. воци) hyp. v. во, особито кад бабе теоце: пос воко пос! ма воко ма!
Во̏латисе, лалисе, v. r. pf. m. j. штапови, im Spiele гавратисе.

Волâт, m. Ochsenname, nomen bovi indi solitum.
Вољети, лим, (Рес.) vide вољети.
Волити, им, (Срем.) vide вољети.
Воловодница, f. воловп, што иду за кравом, кад води крава, die Freyer der läufigen Kuh, vaccae proci.
Воловскӣ, ка, ко, 1) н. п. месо, Ochsen-Fleisch, caro bubula. 2) adv. auf Ochsen Art, boum more.
Воловскӣ језик, m. die Ochsenzunge, anchusa officinalis Linn.
Воловскō око, n. das Ochsenauge, chrysanthemum leucanthemum Linn.
Волујара, f. некаква звијезда, коју ратари познају, и кад она изиђе онда већ иду тражити волове.
Волујāрка, f. 1) eine Art Trauben, uvae genus. 2) vide волујара.
Волујскӣ, ка, ко, vide воловски.
Вòља, f. 1) der Wille, voluntas. Од воље му (је, или стоји) као шокцу пост. 2) гуша у кокоши или у птице, der Kropf der Henne, des Vogels, guttur.
Вòљан, љна, но, 1) frey, вољан си, du kannst es thun, per te stat. 2) guter Laune, guter Dinge, laetus:
„Вољан буди царе господине!—
Вољанӣ Боже! (verwundernd) guter Gott, bone Deus!
Вòљети, лим, v. impf. (Ерц.) lieber wollen, malo.
Вòљица, f. dim. v. воља.
Воринта, f. der Gulden, florenus.
Воршпāн, m. vide вошпан.
Восак, ска, m. das Wachs, cera.
Вòтање, n. das Narren, ductatio.
Вòтати, ам, v. impf. кога, narren, bey der Nase herumführen, ducto.
Воћњāк, m. 1) der Obstgarten, pomarium. 2) село у Ђађевини (близу Лознице). 3) зидине од намастира (у селу Воћњаку, на лијевом бријегу ријеке Штире), cf. затрононити.
Воћњачић, m. dim. v. воћњак.
Воћāр, m. 1) der Obstliebhaber, amans pomorum. 1) der Obsthändler, Oebstler, qui poma vendit.
Воће, n. das Obst, poma. У своје воће кад ко оће.
Вòћка, f. der Obstbaum, pomus.
Воћњāк, m. vide воћњак.
Воћи, pl. v. воко:
„Описни потисни,
„Воћи ти корисни.
Воч! interj. Laut, um ein Rind davon zu jagen, sonus abigendi bovem.
Вочић, m. dim. v. во.
Вочке! vide воч.
Вошпāн, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Vorspann, equi vehiculares.

Воштан, на, но, wächsern, cereus.
Воштаница, f. die Wachsleinwand, ceratum.
Воштāрница, f. das Wachshaus, wo das Wachs gepreßt wird, cella ceraria (?)
Воштêње, n. vide вошћење.
Вòштина, f. (augm. v. восак) die Wachstrebern, recrementa ceraria.
Вòштити, им, v. impf. wichsen, cero.
Вошћēње, n. das Wichsen, ceratio.
Вр̑, врха, m. (у Ерц. и врг) das Oberste einer Sache, Gipfel, summitas, cacumen.
Врабац, пца, m. der Sperling, passer.
Врабица, f. das Weibchen des Sperlings, passer femina.
Враг, m. der Teufel, diabolus. cf. ђаво.
Врагађур, m. Питали бабу, кад је ишла на панађур, куда ће, а она пуна радости одговорила: „идем „на панађур ђур". А кад се враћала с панађура, онда је запитали: „ђе си била бако?" „На панађуру и на врагађуру" (одговорила љутита).
Враговâње, n. der Muthwille, petulantia.
Враговати, гујем, v. impf. Muthwillen treiben, petulantem esse.
Враголâн, m. der Muthwillige, petulans.
Враголаст, та, то, muthwillig, petulans.
Враголије, f. pl. die Teufeleyen, nequitiae.
Враголисâње, n. vide враговање.
Враголисати, лишем, vide враговати.
Враголити, им, vide враговати.
Враголица, f. vide ђаволица.
Враголство, n. der Muthwille, levitas.
Враговêње, n. vide враговање.
Враждӣ, жја, жје, teuflisch, diabolicus.
Вражогрнци, m. pl. село на лијевом бријегу Тимока у Црној ријеци (туда говоре и грнац и лонац).
Врајкор, m. das Freycorps, manus volonum.
Врајкорац, рца, m. der Freycorist, volo.
Врајкорија, f. die Freycorps, volonum copiae.
Врајкорскӣ, ка, ко, Freykorps-, volonum.
Врајт, m. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) der Gefreyte, miles gregarius immunis statione.
Врâн, m. vide гавран:
„Ја два врана, два по Богу брата —
Врâн, на, но, schwarz, ater.
Врâна, f. die Krähe, cornix.

Вранац, нца, m. der Rappe (schwarzes Pferd,) equus ater.
Врањење, n. vide врањење.
Вранетина, f. augm, v. врана.
Бранеш, m. Mannsname, nomen viri.
Врањило, n. die Schwärze, atramentum.
Врањилова трава, f. ein schwarzes Färbekraut, nomen herbae.
Врањин, на, но, der Krähe, cornicis.
Врањити, им, v. impf. schwärzen, atro.
Врањић, m. das Küchlein der Krähe, pullus cornicis.
Врањчев, ва, во, dem Rappen gehörig, equi atri.
Врањчић, m. dim. v. вранац.
Вранц, m. die Franzosen (Krankheit), lues venerea.
Вранцав, ва, во, venerisch, morbo gallico corruptus.
Вранцање, n. das Anstecken mit Franzosen, infectio venerea.
Вранцати, ам, v. impf. mit Franzosen anstecken, inficio morbo gallico.
Вранцатисе, амсе, v. r. impf. venerisch werden, infici morbo gallico.
Вранцљив, ва, во, vide вранцав.
Врањење, n. das Schwärzen, atratio.
Врањи, ња, ње, Krähen-, z. B. Nest, cornicis.
Врањи лук, m. eine Art Lauch, porri genus.
Врапчев, ва, во, des Sperlings, passeris.
Врапчић, m. dim. v. врабац, passerculus.
Врапчије сјеме, n. Name einer Pflanze, plantae genus.
Врапчији (врапчији), чја, чје, den Sperlingen gehörig, passerinus.
Врапчији нокти, m. pl. Name einer Pflanze, plantae genus.
Врас, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Fraiß (österr. die Фрас), epilepsia.
Врат, m. der Hals, collum.
Врата, n. pl. 1) die Thüre, fores. 2) das Thor, porta:
„Граду врата рано затворајте—
Вратаоца, n. pl. dim. v. врата.
Вратар, m. der Thorwärter, janitor.
Вратарев, ва, во,} des Thorwärtes,
Вратаров, ва, во,} janitoris.
Враташца, n. pl. vide вратаоца.
Вратило, n. der Garnbaum, jugum textorium. Вратила су два: предње (или шупље) и стражње; на стражњем је навијена пређа, а на предње се навија платно.
Вратина, f. augm. v. врат.
Вратити, им, v. pf. 1) umkehren machen, converto (reice capellas Virg.) 2) zurückgeben, restituo.
Вратитисе, имсе, v. r. pf. umkehren, revertor.
Вратић, m. dim. v. врат.
Вратич, m. vide повратич.
Вратна, f. намастир у крајини Неготинској.
Вратни, на, но, н. п. кост, жиле, Hals-, colli.
Вратнице, f. pl. врата од прућа исплетена, или од дрвета начињена, das Gatterthor, porta clathrata. Вратнице понајвише стоје на путу, и затворајусе да не иде марва у поље; или на тору.
Вратолом, m. (Scheltwort) du Halsbrecher, audax.
Вратоломије, m. Bartholomäus, Bartholomaeus.
Вратор, m. der Frater (Mönch, Klosterbruder), monachus latinus, cf. пратор.
Враторов, ва, во, des Fraters, monachi latini.
Враторски, ка, ко, 1) fratrisch, monachalis, 2) adv. fratrisch, monachorum more.
Враћање, n. 1) das Umkehren, conversio. 2) das Wiedererstatten, restitutio.
Враћати, ам, v. impf. 1) umkehren machen, converto, rejicio. 2) wiedergeben, restituo.
Враћатисе, амсе, v. r. impf. umkehren, saepe revertor.
Врач, m. 1) Wahrsager, divinus, cf. погађач, гатар. 2) Hexenmeister, magus.
Врачање, n. 1) das Wahrsagen, divinatio. 2) das Hexen, incantatio.
Врачар, m. 1) vide врач. 2) die Umgegend von Belgrad, die zwar поље heißt, aber hügelig ist:
„Док ми гледа крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље—
Врачара, f. гатара, 1) die Wahrsagerin, divina. 2) die Hexe, Zauberin, maga.
Врачарев, ва, во, vide врачаров.
Врачарина, f. die Wahrsagergebühr, quod divino datur.
Врачаров, ва, во, des Wahrsagers, Hexenmeisters, divini; magi.
Врачати, ам, v. impf. 1) wahrsagen, divinare. 2) hexen, incanto.
Врачев, ва, во, vide врачаров.
Врачи, m. pl. die heil. Aerzte (Kosmas und Damian), medici (Cosmas et Damianus).
Враџки, ка, ко, 1) teuflisch, diabolicus. 2) adv. teuflisch, diabolice.
Врба, f. die Weide, (Baum), salix. To

је на врби свирала (d. i. nichts). Кад врба грожђем роди (nie).

Врбас, m. 1) вода у Босни. 2) село у Бачкој.

Врбица, f. dim. v. врба.

Врбљак, m. die Weidengegend, das Weidengebüsch, salictum.

Врбов, ва, во, Weiden-, z. B. Laub, salicis. Поуздатисе у кога, као у врбов клин.

Врбовати, бујем, v. pf. u. impf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) werben (zum Kriegsdienste), perducere (ad militiam).

Врбоватисе, бујемсе, v. r. pf. sich anwerben lassen, do me (ad militiam).

Врбовина, f. Weidenholz, lignum salignum.

Врбовка, f. Werbung, comparatio (delectus) militum.

Врбопуц, m. die Zeit, da die Weide ausschlägt (mit satyrischen Nebenbegrif), tempus quo salix frondescit.

Врвети, вим (Рес.) } vide врвљети.
Врвити, вим (Срем.) }

Врвљење, n. das Gedränge von hinströmenden Menschen, turba properantium.

Врвљети, вим, v. impf. (Ерц.) wohin strömen (von Menschen), confluo.

Врвца, f. die Schnur, funiculus:
„Вуку му се за ногама врвце —

Врг, m. крбањ, ein Schöpfgefäß von Kürbis, haustrum e cucurbita.

Вргнути, нем, vide врћи.

Вргорац, рца m. Stadt in Dalmatien:
„Ти отиди ка Вргорцу граду,
„Те савежи Шарића Асана —

Врдање, n. das Ausweichen, declinatio.

Врдати, ам, v. impf. auszuweichen suchen, declinare.

Врдник, m. 1) село у фрушкој гори. 2) намастир код тог села (тај се намастир зове и Раваница). Врдничанин, човек из Врдника. Врднички, ка, ко, von Врдник. Врдничка кула, старе зидине на брду више Врдника.

Врднути, нем, v.pf. ausweichen, declino.

Вребање, n. das Lauern, insidiae.

Вребати, ам, v. impf. lauern, insidior.

Врева, f. der Tumult, tumultus.

Вредан, дна, но, (Рес. и Срем.) vide вриједан.

Вредити, им, (Рес. и Срем.) vide вриједити.

Вредноћа, f. der Werth, die Würdigkeit, dignitas.

Врећање, n. (Рес. и Срем.) vide вријећање.

Врећати, ам, (Рес. и Срем.) vide вријећати.

Врежа, f. (Рес. и Срем.) vide врijежа.

Врезнути, нем, v. pf. einen Streich versetzen, baculo percutio (onomatop.)

Врело, n. извор, die Quelle, der Ursprung des Flußes, fons.

Време, мена, n. (Рес. и Срем.) vide вријеме.

Временит, та, то, betagt, provectae aetatis.

Врењак, њка m. eine Art Hautkrankheit, genus morbi cutanei.

Врење, n. das Sieden, aestuatio.

Врео, врела, ло, heiß, fervidus.

Вреоце, n. dim. v. врело, das Quellchen, fonticulus.

Bретенар, m. der Spulmacher, fistularius.

Вретенара, f. н. п. мјерица, котарица, der Korb, worin die voll angesponnenen Spulen gethan werden, sporta fusis plenis adservandis.

Вретенарев, ва, во, } des Spulmachres,
Вретенаров, ва, во, } fistularii.

Вретено, n. 1) die Spule, fistula netoria. 2) вретено у кола воденичнога, die Achse am Mühlrade, axis.

Вретенце цета, n. dim. v. вретено.

Врети, врим, v. impf. sieden, aestuo. 2)ври тамо нешто, es ist ein Getöse, Tumult, tumultuantur.

Врећа, f. der Sack, saccus.

Врећетина, f. augm. v. врећа.

Врећица, f. dim. v. врећа

Врећурина, f. vide врећетина.

Врзино коло, n. Срби приповиједају, да неки ђаци, кад изуче дванаест школа, отиду (њи 12 мора бити) на врзино коло (да доврше са свим и да се закуну? А ће је то врзино коло? и шта је? Бог би га знао.), и онђе некакву особиту књигу чатећи нестане једнога између њи дванаест (однесу га ђаволи или виле), но они не могу познати кога је нестало. (Тај је био и на врзину колу — говорисе за човека који је много учио —).

Такови ђаци после зовусе Грабанцијаши, и иду са ђаволима и са вилама, и воде облаке у вријеме грмљаве, олује и туче. Грабанцијаши су сви издрпани (какав је издрпан) као грабанцијаш).

Вријећи, вршем, v. impf. (Ерц.) Getreide austreten (mit Pferde), tero frumentum.

Вриска, f. ein durchdringendes Geschrey z. B. von Kindern, wiehernden Pferden, sonus acer.

Врисну̏ти, нем, v. pf. aufschreyen, exclamo.

Вршаш, шка, ко, (у Сријему, у Бачк. и

у Бан.) 1) frisch, recens, cf. масе, пријесан. 2) frisch, hurtig, celer.
Вриштање, n. das durchdringende Schreyen, clamor vehemens.
Вриштати, шим, v. impf. durchdringend schreyen, clamo acriter.
Вриједан, дна, но, (Ерц.) würdig, dignus.
Вриједити, им, v. impf. (Ерц.) werth seyn, valeo: вриједи царева града.
Вријеђање, (Ерц.) das Anstoßen, Aufreißen der Wunde, divulsio, offensio.
Вријеђати, ам, v. impf. (Ерц.) aufreißen (die Wunde), rumpo, offendo.
Вријеђатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) seine Wunde aufreißen, divello ipse vulnus meum, offendens.
Вријежа, f. (Ерц.) 1) der Stängel (z. B. des Kürbisses, der Melone), surpus. 2) пасја вријежо! (Scheltwort gegen Kinder) convicium in pueros.
Вријеме, времена, n. (Ерц.) 1) die Zeit, tempus. 2) Wetter, tempestas.
Врка, f. das Knurren, z. B. der Katze, murmur.
Вркнути, не, v. impf. wegschmettern, cum strepitu avolo.
Врлез, m. die Verlesung (der Soldaten), recitatio nominum militum: отишли војници на врлез.
Врлезовање, n. das Verlesen, recitatio.
Врлезовати, зујем, v. impf. und pf. verlesen, recito nomen (ја сам ове светри ријечи слушао 1807 године ђе се говоре на Дрини у војсци Валевској; и сам сам ишао те врлезовао војску).
Врлет, f. die Steile, declivitas.
Врлетан, тна, но, steil, praeceps.
Врлина, f. vide доброта.
Врло, vide веома.
Врлћа, f. vide врлина.
Врлудање, n. das Gehen (und Thun) eines, der sich nicht wohl befindet, incessus hominis aut bestiae minus bene valentis.
Врлудати, ам, v. impf. ich gehe (oder sehe aus), wie einer der sich nicht wohl befindet, incedo ut minus bene valens.
Врљав, ва, во, am Auge beschädigt, laesus oculo.
Врљање, n. das Schlendern, ambulatio.
Врљати, ам, v. impf. schlendern, ambulo.
Врљика, f. die Stange zum Einzäunen, tignum (pertica) sepiendo horto.
Врљити, им, v. pf. werfen, wegwerfen, jacio. cf. бацити, турити.
Врљичица, f. dim. v. врљика.
Врљо, m. der an einem Auge beschädigt, saucius altero oculo.

Врдање, n. 1) das grobe Spinnen, netio crassioris lini. 2) das Daherplaudern, garritus.
Врндати, ам, v. impf. 1) прести на велико вретено, grob spinnen, nere crassius linum. 2) daher plaudern, nugas profero.
Врндуљ, m. највише се говори у множ. броју врндуљи, и dim. врндуљћи (Самотвори точкови као воденично камење, или кола од таковн точкова. На таковим точковима стоје обично Турски топови), eine Art Rades, aus einem Stücke, rotae genus.
Врнути, нем, vide вратити.
Врнутисе, немсе, vide вратитисе.
Врчаница, f. einer der Riemen, die an der Opanke statt des Oberleders sind, lorum crepidae.
Врчање, n. 1) das Anmachen der Ober-Riemen der Opanken, aptatio lororum superiorum crepidae. 2) das undeutliche Reden eines Mißvergnügten, mussitatio.
Врчати, ам, v. impf. 1) опанке, die Oberriemen anmachen, lora superiora apto. 2) zornig reden, mussito.
Врсан, сна, но, vide вршан.
Врсник, m. der mit mir gleichen Alters ist, aequalis.
Врсница, f. die mit mir gleichen Alters ist, aequalis.
Врснoћа, f. die Ordentlichkeit, Bravheit, frux (?).
Врста, f. Reihe, series.
Врстан, сна, но, ordentlich, frugi.
Врстање, n. das Stellen in Reih und Glied, collocatio in ordine.
Врстатисе, амсе, v. r. impf. sich in Reih und Glied stellen, in ordine colloco:
А. Врстајтесе, ето цара Мутапа!
Б. Врстаосе не врстао, не ма нас више него —
Вретелези (т. ј. врзи те лези), (komisch als) Feiertagsname, dies festus fictus joci caussa:
А. какав је данас светац?
Б. вретелези!
Вртаљ, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Viertheil, vide четврт.
Врталче, чета n. буре од четврти акова.
Вртање, n. 1) vide враћање. 2) das Aufbrechen der Nüße mit dem Messer, effractura nucis ope cultri.
Вртати, врћем, v. impf. 1) vide враћати. 2) орае, die Nüße aufbrechen, effringo nucem cultro.
Вртатисе, врћемсе, vide враћатисе.
Вртење, n. (Рес.) vide врћење.
Вртети, тим (Рес.) vide врћети.

Вр̓тетисе, тимсе, (Рес.) vide врћетисе.
Вр̓тити, им, (Срем.) vide врћети.
Вр̓титисе, имсе, (Срем.) vide врћетисе..
Вртлог, m. der Wasserwirbel, vortex.
Вртоглав, ва, во, schwindlig, vertiginosus.
Вртоглавица, f. der Schwindel, vertigo.
Вр̓ћење, n. 1) das Bohren, terebratio. 2) das Drehen, volutio.
Вр̓ћети, вртим, v. impf. (Ерц.) bohren, terebro.
Вр̓ћетисе, вртимсе, v. r. impf. (Ерц.) sich drehen, vertor.
Вр̓ћи, вргнем, v. pf. thun (stellen, legen), pono.
Вр̓ћи, вршем, (у Бачкој) vide врijeћи.
Вр̓ћисе, вргнемсе, v. r. pf. на кога, wem nacharten, nachgerathen, imitor. Дете се вргне и на ујца преко Дунава, акамо ли на слугу у кући.
Вр̓ћ (comp. врући), ћа, ће, heiß, fervidus.
Врућина, f. die Hitze, aestus.
Врућица, f. hitziges Fieber, febris ardens.
Врућичина, f. augm. v. врућица.
Врућуштина, f. vide врућичина.
Врушка гора, f. vide фрушка —
Врушкиња, f. eine Art Kirschen, cerasi genus.
Врц, cf. трц врц.
Грцање, n. 1) das schnelle Hin- und Herbewegen, micatio. 2) das Sprützen, emicatio.
Врцати, ца, v. impf. sprützen, emico: „Црна крвца кроз кошуљу врца —
Врцатисе, амсе, v. r. impf. sich schnell hin- und herbewegen (z. B. wenn ein Mann ein Frauenzimmer nachäffen will), mico?
Врцкање, n. dim. v. врцање.
Врцкатисе, амсе, dim. v. врцатисе.
Врчак, чка m. vide мачак.
Врчање, n. das Knurren, murmur.
Врчати, чим, v. impf. као мачка, или као празно вретено кад се обрће, knurren, murmuro.
Вршај, m. eine Schicht Garben, die auf einmal ausgetretten wird, stratum.
Вршак, шка m. vide вршчић 1.
Вршац, шца m. die Stadt Werschetz (im Banat).
Вршачки, ка, ко, Werschetzer-,
Вршење, n. das Austreten (des Getreides), trituratio.
Вршидба, f. das Austreten, trituratio.
Вршитисе, шисе, v. r. impf. in Erfüllung gehen, perficior: вршисе воља Божја.
Вршка, f. die Fischreuse, nassa.
Вршњак, m. vide црепуља.
Вршчанин, m. einer von Werschetz.
Вршчић, m. 1) dim. v. вр. 2) (вржчић) dim. v. врг.
Връо, врла, ло, vide добар.
Връовит, та, то, н. п. гора, ein Berg mit vielen Spitzen, cacuminosus(?).
Втица, f. (у Ерц.) vide тица.
Вугдраг (Вукдраг), m. Mannsname, nomen viri.
Вузман, m. Mannsname, nomen viri.
Вуило, m. Mannsname, nomen viri.
Вуин, m. Mannsname, nomen viri.
Вуица, m. Mannsname, nomen viri.
Вуја, m. (Рес. и Срем.) vide Вујо.
Вујадин, m. Mannsname, nomen viri.
Вујак, m. Mannsname, nomen viri.
Вујан, m. Mannsname, nomen viri.
Вујана, f. Frauenname, nomen feminae.
Вујета, m. Mannsname, nomen viri.
Вујо, m. (Срц.) 1) hyp. v. Вук 2) hyp. v. Вуица.
Вујко, m. Mannsname, nomen viri.
Вујчета, m. Mannsname, nomen viri.
Вујчан, m. Mannsname, nomen viri.
Вук, m. 1) der Wolf, lupus. 2) Mannsname, nomen viri. Кад се каквој жени не даду ђеца, онда нађене ђетету име вук (да га не могу вјештице изјести: зато су и мени овако име нађели).
Вука, f. Fluß bey Вуковар.
Вукадин, m. Mannsname, nomen viri.
Вукајло, m. Mannsname, nomen viri.
Вукаљ, m. Mannsname, nomen viri.
Вукана, f. Frauenname, nomen feminae.
Вукас, m. Mannsname, nomen viri.
Вукац, кца, m. Mannsname, nomen viri.
Вукач, m. Mannsname, nomen viri.
Вукашин, m. Mannsname, nomen viri.
Вукеља, m. Mannsname, nomen viri.
Вукић, Mannsname, nomen viri.
Вукман, m. Mannsname, nomen viri.
Вукмиљ, m. Mannsname, nomen viri.
Вукмир, m. Mannsname, nomen viri.
Вукмира, f. Frauenname, nomen feminae.
Вуковар, m. Stadt in Slavonien, nomen urbis. Вуковарац (рца), човек из Вуковара. Вуковарски, ка, ко, von Вуковар.
Вуковоје, m. Mannsname, nomen viri.
Вукодлак, m. вампир, der Vampyr, vampyrus (das Vulcolacsae im Adelung a. v. Vampyr). Вукодлак се зове човек, у кога (по приповијеткама народним), послије смрти 40 дана, уђе некакав ђаволски ду, и оживи

га (повампирисе). Потом вукодлак излази ноћу из гроба и дави људе по кућама и пије крв њинову. Пошто се човек не може повампирити, већ ако да преко њега мртва прелети каква тица, или друго какво живинче пређе: зато свагда чувају мрца да преко њега што не пређе. Вукодлаци се обично појављују зими (од Божића тамо до Спасова дне). Како почну људи много умирати по селу, онда почну говорити да је вукодлак у гробљу (а њекоји почну казивати да су га ђе ноћу виђели с покровом на рамену), и стану погађати ко се повампирио. Кашто узму врана ждријеоца без биљеге, па га одведу на гробље и преводе преко гробова, у којима се боје да није вукодлак: зашто кажу да такови ждријебац неће, нити смије, прећи преко вукодлака. Ако се о ком увјере и догодисе да га ископавају, онда се скупе сви сељаци с глоговим кољем (зашто се он само глогова коца боји: зато говоре, кад га спомену у кући, „на путу му броћ и глогово трње" — зашто су и брогињаци покривени глоговим трњем —), па раскопају гроб, и ако у њему нађу човека да се није распао, а они га избоду оним кољем, па га баце на ватру те изгори. Кажу да таковога вукодлака нађу у гробу а он се угојио, надуо и поцрвењео од људске крви („црвен као вампир"). Вукодлак долази кашто и својој жени (а особито ако му је лијепа и млада) те спава с њоме; и кажу да оно дијете нема костију које се роди с вукодлаком. А у вријеме гладн често га привиђају око воденица, око амбара житније и око чардака и кошева кукурузније.

Ву̏које, m. Mannsname, nomen viri.

Вукоједина, f. der Wolfsbiß, admorsus lupi; (приповиједају) кад жена трудна једе меса од овце, или од козе, коју је в у к ј е о, онда по њезином ђетету, кад се роди, изиђу некакве ране, које се зову в у к о ј е д и н а. Вукоједина се кади измечетом и тим се лијечи.

Ву̏кола, m. Mannsname, nomen viri.

Вуко̀ман, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏косав, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏косава, f. Frauenname, nomen feminae.

Ву̏коша, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏кошићи, m. pl. cf. сјекутићи (само у оној загонетки).

Ву̏ксан, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏кша, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏ле, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏лета, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏на, f. die Wolle, lana.

Ву̏нен, на, но, wollen, laneus.

Ву̏ница, f. 1) dim. v. вуна. 2) вунени конци, der Wollzwirn, filum laneum duplicatum.

Ву̏нко, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏нта, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) das Pfund, pondo.

Вунта̑ш, m. m. j. лан, Flachs, der pfundweise verkauft (verpackt) wird, linum quod jam pensum venditur.

Вунта̑шкӣ, ка, ко, н. п. кантар, die Pfundwage, libra quae pondo exhibet.

Вунцут, m. der Hundsfott (österr. Hundsfutt), nebulo.

Вунцута̀рија, f. die Hundsfötterey, res scelesta.

Ву̀руна* (вуру̀на), f. vide пећ.

Вуру̀ница (ву̀руница), f. dim. v. вуруна.

Ву̀рунскӣ, ка, ко, н. п. лончић, Ofen-, fornacalis.

Вуру̀нџија*, m. 1) der Ofenmacher, fornacarius. 2) der Becker, pistor.

Ву̏ћи, вучем, v. impf. ziehen, schleppen, traho.

Ву̏цибатина, f. 1) der mit dem Stocke herumspaziert, otiosus cum baculo. 2) der offenbar Sträfliche, baculo dignus, quem sequitur baculus expectans illum qui verberet.

Ву̏ча, m. (ст.) Mannsname, nomen viri:

„Шемлук чини Вуча џенерале —

Ву̏чан, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏чен, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏чење, n. das Schleppen, Ziehen, tractio (?).

Ву̏чета, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏чија*, f. ein aufrechtstehendes Faß, Wanne, cadi genus.

Вучијица, f. dim. v. вучија.

Ву̏чина, f. 1) die Wolfshaut, pellis lupi. 2) augm. von вук. 3) Mannsname, nomen viri.

Ву̏читрн, m. варош у Косову код воде Ситнице.

Ву̏чић, m. Mannsname, nomen viri.

Ву̏чица, f. die Wölfin, lupa.

Ву̏чјӣ, чја, чје, Wolfs-, lupinus.

Ву̏чко, m. Mannsname, nomen viri.

Вше̏ница, f. (у Крц.) vide шеница.

Г.

Га 1) ihn, eum. 2) es, id (im Accus.). 3) pleonastisch:
„Чарне очи ви га не гледале—
Гавез, m. die Wallwurz, symphytum officinale Linn.
Гавра, m. Mannsname, nomen viri (Gabriel).
Гавран, m. der Rabe, corvus.
Гавранов, ва, во, des Raben, corvi.
Гаврање, n. ein Hirtenspiel, ludi pastoralis genus.
Гавратисе, амсе v. r. impf. (у Бачкој) eine Art Hirtenspiel, ludi genus.
Гаврило, m. Gabriel, Gabriel.
Гагрица, f. ein Wurm der ungegärbte Häute frißt, tineae genus.
Гагричав, ва, во. н. п кожа, wurmstichig, von Würmern zerfressen, exesus a tineis.
Гад, m. der Ekel, nausea.
Гадан, дна, но, ekelhaft, creans fastidium.
Гадити, им, v. impf. ekelhaft machen, abtadeln, fastidium creo alicui alicujus rei.
Гадитисе, имсе, v. r. impf. Ekel haben, fastidio: ja се гадим на то, und нешто ми се гади.
Гадљање, n. das Dudelsackpfeifen, musica utriculi.
Гадљар, m. der Dudelsackpfeifer, utricularius.
Гадљарев, ва, во, } des Dudelsakpfeifers, utricularii.
Гадларов, ва, во, }
Гадљарскӣ, ка, ко, 1) Dudelsakpfeiferisch, utriculariorum. 2) adv. Dudelsakpfeiferisch, more utricularii.
Гадљати, ам, v. impf. den Dudelsak spielen, sonare utriculo.
Гадље, f. pl. } der Dudelsak, utriculus musicus.
Гадљи, f. pl. }
Гадљив, ва, во, ekel., fastidiosus.
Гађање, n. das Zielen, collineatio.
Гађати, ам, v. impf. (у Шумадији) zielen, collineo.
Гађење, n. 1) das Anekeln, taedium, 2) das Verekeln, taedii creatio.
Гажење, n. 1) das Waten, vadatio. 2) das Betreten, calcatio.
Газ, m. vide брод 1.
Газда, m. 1) vide домаћин. 2) ein reicher Mann, dives. cf. господар.
Газдалук, m. das Vermögen (eines газда,) facultates.
Газдарица, f. vide домаћица.
Газдаричин, на, но, der Hausfrau gehörig, herae, matris familias.
Газдашāг, m. vide газдалук.
Газдин, на, но, dem газда gehörig, heri, patris familias.
Газдинскӣ, ка, ко, 1) den газде gehörig, dominorum, lautus. 2) adv. wie ein газда, laute.
Газета, f. eine kupferne Münze, wovon 3 auf einen Para gehen, numi genus.
Газиблато, m. komische Benennung eines geringen Beamten, der sich wichtig macht (q. d. Watekoth).
Газити, им, v. impf. 1) waten, vadare. 2) treten, calcare.
Гаит* утинитисе, verschwinden (wie ein Geist,) evanesco.
Гај, m. der Hain, nemus.
Гаја, m. (Рес. и Срем.) vide Гајо.
Гајдаш, m. vide гадљар.
Гајде, f. pl. (Сријему и у Бачк.) vide гадље.
Гајење, n. das Pflegen, curatio, cultura.
Гајин, m. Mannsname, nomen viri.
Гајити, им, v. impf. pflegen, curo.
Гајо, m. (Ерц.) hyp. v. Гаврило.
Гајскӣ, ка, ко, н. п. дрозак, Walddrossel, silvestris.
Гајтан*, m. die Schnur, funiculus.
Гајтанити, им, v. impf. н. п. аљину, Schnüre annähen (ans Kleid), clavum adsuere vesti.
Гајтањење, n. das Beschnüren, adsutio clavi.
Гака, f. das Gekrähe, cornicatio (?): стоји гака врана.
Гакање, n. das Geschrey der Krähe, clamor cornicis.
Гакати, гачем, v. impf. } krähen, (von der Krähe,) cornicor.
Гакнути, нем, v. pf. }
Галиба, f. (у Срцјему, Бачк. и у Бан.) Ungelegenheit, molestia.
Галија, f. die Galeje (großes Seeschiff), navis.
Галӣјца, f. dim. v. галија.
Галица, f. der Vitriol, vitriolum.
Галицање, n. vide чкакљање.
Галицати, ам (и галичем), vide чкакљати.
Галоња, m. ein schwarzer Ochs, bos ater.
Галоњин, на, но, des schwarzen Ochsen, bovis atri.
Галош, m. црна пантљика, што се уплеће у косу (у Србији), vide уплетњак.
Гамбање, n. das Watscheln, vacillans gradus.
Гамбати, ам, v. impf. watscheln, ire vacillanti gradu.
Гамизање, n. das Kriechen, reptatio.
Гамизати, мижем, v. impf. kriechen, repo.

Гáнути, нем, vide угануши.
Гаовица, f. eine Art kleiner Fische, pisciculus: не ма ни гаовице (кажу рибари кад не ма рибе).
Гâр, f. die rußige Farbe (Schmutz), color fuligineus.
Гáра, f. rußbraunes Schaf, ovis atra, fuliginosa.
Гáрав, ва, во, rußig, fuliginosus,
Гáрда, f. заграда у Дунаву ђе се моруне вашају (од Пореча доље), ein Zaunwerk in der Donau zum Hausen fange, sepimentum capiendo husoni Lino.
Гáретина, f. (augm.?) vide гар.
Гáрење, n. das Rußigmachen, denigratio.
Гáрин, на, но, des schwarzen Schafes, ovis atrae.
Гáрити, им, v. impf. rußig machen, fuligine denigrare.
Гарôв, m. ein schwarzer Hund, canis ater.
Гарôвљев, ва, во, des rußfarbenen Hundes, canis fuliginosi.
Гасити, им, v. impf. löschen, restinguo.
Гáситисе, имсе, v. r. impf. auslöschen, extinguor: гасисе свијећа, ватра.
Гâт, m. vide јаз.
Гáталица, f. m. j. књига, у којој су којекакве приповијетке, или гатње, ein Unterhaltungsbuch, liber venustior (als Gegensatz von Kirchenbuch).
Гáтало, m. der Fabelhans, fabulator.
Гáтање, n. vide врачање.
Гатâр, m. vide врачар 1.
Гáтара, f. vide врачара.
Гатáрев, ва, во, vide гатаров.
Гатáрина, f. vide врачарина.
Гатаров, ва, во, vide врачаров.
Гáтати, ам, vide врачати. Гатала баба да није мраза, па освануо снијег до гузице;
„Стара баба у брабоњке гата:
„Њив ми синци све су гола говна.
Гáтка, f. das Gegenstück einer Begebenheit oder Handlung, res respondens: то је његова гатка.
Гáтња, f. Erzählung, narratio.
Гатњâк, m. der Hosenriem, das Hosenband, fascia braccalis.
Гáће, f. pl. linnene lange Hosen, caligae linteae.
Гаћетине, f. pl. augm. v. гаће.
Гáћице, f. pl. dim. v. гаће.
Гаћњâк, m. vide гашњак.
Гаћурине, f. pl. vide гаћетине.
Гáцко, n. Gegend in der Herzegowina.
Гáча, m. Mannsname, nomen viri (von Гаврило).
Гáшење, n. das Löschen, restinctio.

Гвôжђа, n. pl. 1) die Falle, laquei. 2) гвожђа пушчана, m. j. табанце.
Гвожђâр, m. der Eisenhändler, mercator ferrarius,
Гвожђáрница, f. der Eisenladen, taberna ferraria.
Гвожђáрскй, ка, ко, 1) eisenhändlerisch, ferrariorum. 2) adv. wie die Eisenhändler, more ferrariorum.
Гвôжђе, n. das Eisen, ferrum.
Гвожђу́шина, f. augm. v. гвожђе.
Гвôзден, m. Mannsname, nomen viri (ferreus).
Гвôзден, на, но, eisern, ferreus.
Гвозденьâк, m. 1) котао од гвожђа, eiserner Kessel, crater ferreus. 2) гвозден буздован: узе кадија гвоздењак, те удари нашега Мују над прдењак — cf. оклицнути.
Гдѐ, (Рес.) vide ђе.
Гдегде, (Рес.) vide гђегђе.
Гдѐгод, (Рес.) vide ђегођ.
Гдѐкоји, којега, (Рес.) vide ђекоји.
Гдѐму дра̂го (Рес.) vide ђе му драго.
Гдѐшто, (Рес.) vide ђешто.
Гди̏, (Срем.) vide ђе.
Гди̏гди, (Срем.) vide гђегђе.
Гди̏год, (Срем.) vide ђегођ.
Гди̏који, којега, (Срем.) vide ђекоји.
Гди̏му дра̂го, (Срем.) vide ђему драго.
Гди̏што, (Срем.) vide ђешто.
Гђе, (Ерц.) vide ђе (mit allen Ableitungen).
Гђѐгђе, (Ерц.) hie und da, passim.
Геâк, m. ципор, ein gemeiner ungebildeter Mensch, homo de plebe.
Геáчење, n. das Machen zum геак, appellatio aut simulatio rustici.
Геáчина, f. augm. v. геак.
Геáчити, им, v. impf. zum геак machen, facio rusticum.
Геáчитисе, имсе, v. r. impf. sich zum геак machen, simulo rusticum.
Геáчкй, ка, ко, 1) bäurisch, plebejus. 2) adv. bäurisch, rustice.
Гêм, m. der Pelikan, pelicanus: смрди као гем.
Генерâл, m. vide ђенерао mit allen Ableitungen.
Гергèтег, m. намастир у Фрушкој гори. Гергѐтежанин, калуђер из Гергетега. Гергѐтешкй, ка, ко, von Гергетег.
Гѐрзелез, m. брдо у Будиму. Срби приповиједају да је некакав Турчин из Босне, Герзелез Алија (који се пјева и у пјесмама), скочио на коњу с тога брда у Дунаво, за царево здравље кад су Турци освојили Будим.
Ги́бак, ика, ко, schlank, biegsam, flexilis.

Гибаница, f. eine Art Kuchen, placentae genus.
Гибање, n. das Bewegen, Wiegen, agitatio, motus.
Гибати, ам, (и гибљем) v. impf. bewegen, schwenken, wiegen, agito.
Гибатисе, амсе (и гибљемсе), v. r. impf. sich bewegen, moveor, agitor.
Гизда, f. schön gekleidetes und geschmücktes Frauenzimmer, femina comta.
Гиздав, ва, во, geschmückt, comtus.
Гиздање, n. das Schmücken, comtio.
Гиздати, ам, v. impf. кишити кога, schmücken, como.
Гинути, нем, v. impf. 1) umkommen, intereo. 2) за ким, или за чим, schmachten, desiderio enecor.
Гиц, interj. das Lockwort für Schweine, vox alliciendis suibus.
Гицање, n. das unruhige Bewegen der Beine beim Sitzen, Liegen ꝛc. irrequies pedum.
Гицатисе, амсе, v. r. impf. die Beine umherwerfen beim Liegen, Sitzen, micare pedibus (?)
Гицкање, n. das Gitzrufen, vocatio suum.
Гицкати, ам, v. impf. gitzrufen, advocare sues.
Гицнути, нем, v. pf. gitzrufen, advocare sues.
Глабање, n. das Nagen (verächtl.), rosio.
Глабати, ам, v. impf. nagen, rodo.
Глава, f. 1) der Kopf, caput; он главом, er u. kein andrer, ipsis simus ille. 2) das Oberhaupt, caput.
Глават, та, то, großköpfig, capito.
Главетина, f. augm. v. глава.
Главит, та, то, лијеп, н. п. човек, или жена, (у Србији, у Босни и у Ерцеговини, von Personen) schön, pulcher.
Главић, m. die Eichel, mentulae caput.
Главица, f. 1) dim. v. глава. 2) Haupt des Kohls, Lauchs u. dgl. caput brassicae, porri. 3) ein Hügel, cumulus:
„На Главици више Бијељине —
Главице, f. pl. vide главичине.
Главичање, n. das Behaupten (des Kohls), capitatio brassicae.
Главичатисе, часе, v. r. impf. н. п. купус, sich häupten, capitari (de brassica).
Главичине, f. pl. die Hanfkörner, grana cannabina.
Главичица, f. dim. von главица.
Главни, на, но, н. п. новци, das Kapital, sors.
Главница, f. (у Србији) herrschaftliche Kopfsteuer von verheuratheten Personen, census capitum maritorum domino solvendus.
Главница, f. 1) der Brand im Weizen, uredo. 2) (dim. v. главно) кашто је и главница лијепа вајдица, manchmal ist's Gewinn, wenn auch nur das Kapital zurückgewonnen wird, interdum et sors (sine fenore recepta) lucrum est.
Главничав, ва, во, н. п. шеница, brandig, robigine corruptus.
Главно, нога, n. das Kapital, sors.
Главња, f. велико дрво што се ложи на ватру, ein großer Balken Brennholz, lignum; auch ein großes Scheit:
„Кратке главње, готови угарци;
„Позна ђеца, готове сироте.
Главњица, f. dim. v. главња.
Главобоља, f. das Kopfweh, dolor capitis.
Главоња, m. der Großkopf, capito.
Главура, f. }
Главурина, f. } vide главетина.
Главуча, f. }
Главчина, f. die Nabe, modiolus rotae.
Глад, f. der Hunger, fames. Једе као да је из глади утекао.
Гладак (comp. глађи), тка, ко, glatt, laevis.
Гладан, дна, но, hungrig, famelicus.
Гладилица, f. брус, што се оштри коса, или бритва бријаћа, der Schleifstein, cos politoria.
Гладити, им, v. impf. streicheln, mulceo.
Гладитисе, имсе, v. r. impf. sich glätten und putzen, como me.
Гладнети, ним, (Рес.) vide гладњети.
Гладнити, им, (Срем.) vide гладњети.
Гладњети, ним, v. impf. (Ерц.) hungern, esurio.
Гладовање, n. das Hungern, esuritio.
Гладовати, дујем, v. impf. hungern, esurio.
Глађење, n. das Glätten, laevigatio.
Гламоч, m.
„Под Гламочем под бијелим градом—
Глас, m. 1) die Stimme, vox. 2) die Nachricht, nuncius. 3) der Ruf, fama. Глас до неба, а м**а по пепелу.
Гласак, ска, m. 1) dim. von глас. 2) као мала шупљика на гаћама, или на кошуљи, durchlöcherte Stickarbeit, opus perrafotum (acu).
Гласање, n. 1) das Verlauten, fama. 2) vide ћесмање.
Гласати, ам, v. impf. правити гласак, vide ћесмати.
Гласатисе, амсе, v. r. impf. verlauten, inaudior.
Гласинац, нца m. Ebene südlich von Zwornik:
„Кад изиђе на Гласинац равни —
Гласити, им, v. impf. melden, sagen, nuncio.
Гласитисе, имсе, v. r. impf. verlauten, inaudior.

Гласнѝк, m. der die Nachricht bringt, Bote, nuncius:
„Чупиħ ради да гласник не оде —
Гласо̀вито, hellaut, clara voce:
„Па подвикну танко гласовито —
Гласоноша, m. der die Nachricht trägt, Courier, nuncius.
Гла̂ти, ам, vide гледати.
Гла̀цнутисе, немсе, v. r. pf. ein glattes Aussehen bekommen, restauror.
Глачѝна, f. die Glätte, laevitas.
Глѐ, interj. sieh! en.
Гледа̂ње, n. das Schauen, spectatio.
Глѐдати, ам (и глѐдим), v. impf. schauen, specto.
Глѐдħе, ħета, n. vide зјеница.
Глѐднути, нем, v. pf. einen Blick thun, aspicio.
Глѐдачке, m. pl. cf. брадиħи (само у оној загонетки).
Глѐжањ, жња, m. vide чланак.
Глѐто, n (Рес. и Срем.) vide глиjето.
Глиб, m. der Koth, coenum. cf. блато, као.
Глѝбав, ва, во, kothig, lutosus.
Глигорије, m. Gregor, Gregorius.
Глијѐто, n. (Ерц.) vide длијето.
Глѝндо, m. ein langer, träger Mensch, homo longus et piger.
Глѝста, f. der Spulwurm, Regenwurm, lumbricus.
Глѝша, m. (Рес. и Срем.) vide Глишо.
Глѝшо, m. (Ерц.) hyp. v. Глигорије.
Гло̀ба, f. die Geldstrafe, mulcta.
Гло̀бити, им, v. pf. um Geld strafen, mulcto.
Глобља̀вање, n. das Erpressen von Geldstrafen, mulctatio.
Глобља̀вати, ам, v. impf. кога, Geldstrafen erpressen, mulcto.
Гло̀г, m. der Weißdorn, crataegus Linn.
Гло̀гиње, f. pl. die Frucht des Weißdorns. Ласно је туħим к***ем глогиње млатити.
Гло̀гов, ва, во, des Weißdorns, crataegi.
Гло̀говац, вца, m. m. j. колац, или штап, ein Stab oder Pfahl von Weißdorn, baculus aut palus crataeginus.
Гло̀говина, f. Weißdornholz, lignum crataegi.
Глода̂ње, n. das Nagen, rosio.
Гло̀дати, глођем, v. impf. nagen, rodo.
Гложе̂ње, n. das Zanken, litigatio.
Гло̀житисе, имсе, v. r. impf. sich zanken, jurgo.
Гложја̂к, m. der Weißdornwald, crataegetum.
Гло̀жје, n. (coll.) das Weißdornicht, crataegetum (?).

Гло̀та, f. чељад, m. j. жене и ħеца, die Familie i. e. Weib und Kinder, familia: ħе је твоја глота (питају војници (на крајини кад се боје Турака да и не поробе) један другога.)?
Глоцка̂ње, n. dim. v. глодање.
Гло̀цкати, ам, dim. v. глодати.
Гло̀цкатисе, амсе, v. r. impf. н. п. коњи, sich (scherzend) beißen, von Pferden, morsicare se.
Гло̀шчиħ, m. dim. v. глог.
Глу̑в (comp. глу̏вљи), ва, во, taub, surdus.
Глу̑ва̑ неħеља, f. die Woche vor der Palmwoche, hebdomas quae praecedit hebdomada palmarum. cf. безимена неħеља.
Глува̂к, m. } der Taube, surdus.
Глу̑вац, m. }
Глу̑во, m. vide глувак.
Глу̑во̑ доба, n. die Zeit gegen Mitternacht, da alles still ist, tempus mediae noctis, cum silent omnia.
Глуво̀та, f. } die Taubheit, surditas.
Глуво̀ħа, f. }
Глу̑нути, нем, v. impf. taub werden, surdesco.
Гљѝва, f. der Schwamm, fungus.
Гљивѐтина, f. augm. v. гљива.
Гљѝвица, f. dim. v. гљива.
Гљиву̀рина, f. vide гљиветина.
Гмѝза, f. највише се говори у множ. броју гмизе, и значи мале ħинħуве, die Glasperlen, margaritae vitreae.
Гмиза̂ње, n. vide гамизање.
Гмѝзати, мижем, } vide гамизати.
Гмѝзити, им, }
Гнѐжħење, n. (Рес.) vide гнијежħење.
Гнѐздити, им, (Рес.) vide гнијездити.
Гнѐздитисе, имсе, (Рес.) vide гнијездитисе.
Гнѐздо, n. (Рес.) vide гнијездо.
Гнијѐжħење, n. (Ерц.) das Nisten, nidificatio.
Гнијѐздити, им, v. impf. (Ерц.) н. п. кокош, die Henne ein Nest machen, nidum facio, impono nido.
Гнијѐздитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) nisten, nidulor.
Гнијѐздо, n. (Ерц.) das Nest, nidus.
Гно̑ј, m. 1) der Eiter, pus. 2) der Dünger, Mist, fimus, stercus.
Гно̀јав, ва, во, eiterig, ulcerosus.
Гноја̀ница, f. die Pustel, pustula.
Гноје̂ње, n. 1) das Eitern, purulentatio. 2) das Düngen, stercoratio.
Гно̀јити, им, v. impf. н. п. њиву, düngen, stercoro.
Гно̀јитисе, јисе v. r. impf. н. п. рана, eitern, in pus abeo.

Гњáвити, им v. impf. drücken, collido.
Гњáвљење, n. das Drücken, pressio.
Гњâт, m. vide голијен:
„Носи гњате побљувасе на ше —
Гњёв, m. der Zorn, ira.
Гњёван, вна, но, zornig, iratus.
Гњéвити, им, v. impf. zürnen, irrito.
Гњéвитисе, имсе, v. r. impf. zürnen, irascor.
Гњéвљење, n. das Zürnen, ira; irritatio.
Гњѐвљив, ва, во, gähzornig, iracundus.
Гњѐцав, ва, во, } н. п. љеб, taig (vom Brot) klebrig, male pinsitus (pistus).
Гњецо̀ван, вна, но, }
Гњѐчење, n. das Kneten, subactio.
Гњѐчити, им, v. impf. kneten, depso, subigo.
Гњи́да, f. die Nisse, lens (gen. lendis).
Гњи́дица, f. dim. v. гњида.
Гњи́здо, n. (у Сријему) vide гнијездо.
Гњи́ла, f. die Töpfererde, terra figlina, creta figlina. cf. Грнчара.
Гњи́лити, им, v. impf. 1) faulen, putresco. 2) weich werden (vom Obst), mitesco.
Гњи̏о, гњи́ла, ло, 1) faul, putridus. 2) mild (von Obst), mitis.
Го̑ (гоо), го́ла, ло, nackt, nudus.
Го́бела, f. (ст.) in der Anekdote von Salomon: једна гобела у као, друга из кала —
Гова̀нце, цета, n. dim. v. говно.
Го̀веда, f. (coll.) das Rindvieh, armenta, boves.
Говѐда̄р, m. der Rinderhirte, bubulcus.
Говеда́рев, ва. во, vide говедаров.
Говеда̀рина. f. das Rindgeld (die Bezahlung des Rinderhirten) merces bubulci.
Говеда́ров, ва, во, des Rinderhirten, bubulci.
Говѐда̄рскӣ, ка, ко, 1) der Rinderhirten, bubulcorum. 2) adv. auf Rinderhirten Art, bubulcorum more.
Го̀веђӣ, ђа, ђе, vom Rinde, bubulus.
Го̀веђина, f. das Rindfleisch, caro bubula.
Говеча̀це, f. (coll.) dim. v. говеда: има двоје, троје говечаце.
Го̀вече, чета, n. ein Rind (im weitesten Sinne), bos, vacca, vitulus.
Говна̑ње, n. das lästige und unberechtigte Einreden, contradictio molesta et iniqua.
Го̀внара, f. vide говноваљ.
Го̀внати, ам, v. impf. lästig und ohne Grund widersprechen, objurgare inique et moleste: иди не говнај му (отац рече сину, н. п. кад син виче што на очину уредбу).
Го́внен, на, но, dreckig, merdosus.
Го́внити, им, v. impf. stänkern, rixam movere.
Го́внитисе, имсе, v. r. impf. sich beschmutzen, merda inquinari.
Го́вно, n. der Dreck, stercus. Какви су му зуби, начинио би од смрзла говна кутао. Низ брдо се и говно ваља (кад који трчи, или скаче, низ брдо). Без говна не ма ни говна (Düngen ist nöthig). Среосе с говном у мосуру!
Го̀вноваљ, m. der Stinkkäfer, scarabaeus stercorarius Linn.
Го́вновић, m. ein komischer Name (von говно, q. d. Stercutus): јест он неки говновић, јест!
Говно̀ноша, m. der Dreckträger, qui portat stercus: водоноша говноноша, in der Anekdote vom gefoppten Wasserträger.
Говња̄к, m. ein komischer Name statt бурак: сто говњака масла (у пријповијетки).
Гово̆р, m. die Rede, Sprache, sermo: познајем га по говору; чујесе некакав говор.
Говоре̑ње, n. das Reden, loquela, sermo.
Гово̀рити, им, v. impf. sprechen, loquor.
Го̀воркање, n. dim. v. говорење.
Го̀воркати, ам, dim. v. говорити.
Гово̀рљив, ва, во, der gerne spricht, loquax.
Го̑га, m. der Maurer, faber murarius (meist sind's Zinzaren).
Го̑гин, на, но, des гога, fabri murarii.
Го̑д, m. велики празник (у Србији), der Festtag, dies festus.
Го̑д, (Рес. и Срем.) vide гођ.
Го̑деч, m. Mannsname, nomen viri.
Го̑дина, f. das Jahr, annus. Дуга ноћ, или дан, (као) царева година.
Го̀диница, f. dim. v. година.
Го̀дишња̄к, m. н. п. назимац, ein Jahr alt (vom Vieh), annotinus.
Го̀дишњӣ, ња, ње, jährlich. annuus.
Го̀дишњица, f. das Todtenmal (ein Jahr nach dem Tode), convivium funebre post annum elapsum. cf. даћа.
Го̀доми̑љ, m. поље ниже Смедерева (између Мораве и Језаве).
Го̀доми̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Го̑ђ, (Крц.) (als Anhängesylbe) immer; irgend, - cunque, ali-, штогођ, којигођ, чијгођ, кадгођ, ђегођ.
Го̄је̑ње, n. das Mästen, saginatio.
Го̑зба, f. част, die Gasterey, convivium.
Гозбо̀вање, n. das Gastiren, convivatio.
Гозбо̀вати, бујем, v. impf. bey einer Gasterey seyn, convivor.

„Оштила је да гозбу гозбује —
Го̀јити, им, v. impf. mästen, sagino.
Го̀јитисе, имсе, v. r. impf. sich mästen, fett werden, saginor, opimus fio.
Го̑јко (Го̀јко), m. Mannsname, nomen viri.
Гола̑ћ, m. vide голи син.
Го̀лем, ма, мо, groß, magnus (comp. кажесе ве̏ћӣ) cf. велики.
Голе̑н, f. (Рес. и Срем.) vide голијен.
Голе̑т, f. kahle Gebirgsgegend, mons arboribus destitutus.
Голе̑тан, тна, но, kahl, (ohne Bäume,) calvus.
Го̀леш (планина), m. (cm.)
„Како пређи у Голеш планину—
Го̑лӣ син, m. голаћ, m. j. војник који сам од своје воље за плату иде на војску и бијесе. (Nackter Sohn) Name jener Krieger, die, da sie ohne Haus und Hof sind, nicht verbunden wären mit ins Feld zu ziehen, es aber von freyen Stücken um Sold und Kleidung thun, miles ultroneus. Ову је ријеч Ћурчија арамбаша 1804 године донијо с Врачара на Дрину; а он може бити да је примио од некога Турчина из Градишта, који је тада био са Србима, и назван голим сином зато, што је уза сваку ријеч говорио: голи сине! Голи су синови само на Дрини били, а од Бијограда доље звали су бећарима такове војнике. Њнов је славни капетан био Зеко, који је славно погинуо на Равњу (1813).
Голијевно благо, n. (cm.) so viel als големо, groß, ingens:
„И проносе голијевно благо—
Го̀лијен, f. (Ерц.) das Schienbein, tibia.
Голи̑ћ, m. гољо, der Nackte, nudus: удри пиће на голиће.
Голишав, ва, во, vide го.
Голо̀брад, да, до, } unbärtig, imberbis.
Голо̀брадаст, та, то, }
Голо̀врат, та, то, mit bloßem Hals, collo nudo.
Голо̀глав, ва, во, mit entblößten Haupte, capite nudo.
Голо̀гуз, за, зо, nackt am Hintern, ano nudo: „Гологуза сијевала, голо масло слијевала, а Радичу троп“ (некаква узјала гола на вратило, па врачала да јој се ваша дебео скоруп).
Голо̀кур, ра, ро, ohne Hosen, nuda mentula.
Голо̀мразица, f. вријеме кад је мраз, а не ма кише ни снијега, der Frost, gelu.
Голо̀тиња, f. die Nacktheit, Mangel an Kleidung, nuditas.
Голо̀трб, ба, бо, mit entblößten Bauch, ventre nudato; daher Голо̀трб, nom. propr.
„Њега зову Голотрбе Иво—
Голу̑б, m. die Taube, columba.
Голу̀бак, пка, m. hyp. v. голуб.
Голу̀баст, та, то, taubenfärbig, colore palumbis, columbinus.
Голу̀бац, пца m. 1) у Пожаревачкој нахији један стари град на Дунаву (Србљи приповиједају да га је зидала Ђурђева Јерина ради голубова— као голубињак—). 2) село код тога града. Од Голупца се већ доље почињу планине поред Дунава и из Српске стране.
Голу̀бињāк, m. der Taubenschlag, columbarium.
Голу̀бињӣ, ња, ње, Tauben=, columbarum.
Голу̀бић, m. die junge Taube, pullus columbae.
Голу̀бица, f. 1) die Taube (Weibchen), columba. 2) ein Frauenname, nomen puellae. 3) cf. златоје.
Голу̀бичица, f. dim. das Täubchen, columbula.
Голу̑бов, ва, во, der Taube, columbae.
Голу̀ждрав, ва, во, vide голушав.
Голу̀пче, чета, n. vide голубић.
Голу̀шав, ва, во, ungefiedert, glaber.
Го́љо, m. vide голић.
Гољу̀ждрав, ва, во, vide голуждрав.
Гомба̑р, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Knopfmacher, textor globulorum fibulatoriorum.
Гомба̑рев, ва, во, } des Knopfmachers, textoris globulorum fibulatoriorum.
Гомба̑ров, ва, во, }
Го̀мења, f. намастир у Босни (може бити да је сад и пуст?):
„И Гомењу на граници сувој—
Го̀мила, f. громила, рпа, камара, рњага, der Haufe, cumulus.
Гомила̑ње, n. 1) das Aufhäufen, cumulatio. 2) das Gepolter, wenn etwas Aufgehäuftes einstürzt, strepitus.
Гоми̏лати, ам, v. impf. aufhäufen, cumulo.
Гоми̏латисе, ласе, v. r. impf. poltern, strepo.
Гом̑рје, n. Kloster in Kroatien.
Го̀нити, им, v. impf. treiben, jagen, agito.
Го̀нитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich verfolgen, persequi se invicem. 2) гоне се зецови, die Hasen rammeln, coeunt lepores.

Гонце*, цета, n. (у Србији и у Босни по варошима) ружа, која се још није расцвјетала, него тек напупила, eine Rose, die so eben die Knospe geöffnet, rosa recens.
Гоњење, n. das Treiben, agitatio, 2) das Rammeln der Hasen, coitus leporum.
Гора, f. das Gebirge, mons.
Горажде, n. варош у Ерцеговини:
„Док је мени соко Синан паша
„У Горажду на Ерцеговини—
Горак (comp. горчи), рка, ко, vide грк.
Горакнути, не, vide гркнути.
Горанца, f. (cm.) Oranien, Arausio:
„Кто на те војске небројене:
„Седам краља, од седам земаља,
„И ђевојка Англијска краљица
„С Дуком зетом од земље Горанце—
Горе (у Ерц. говорисе и горје), oben, supra.
Горење, n. das Brennen, ardor.
Горети, рим, vide горјети.
Горица, f. dim. v. гора.
Горјанин, m. Gebirgsbewohner, monticola, montanus: вуче горјаниче!
Горје, (Ерц.) vide горе.
Горјети, рим, v. impf. (Ерц.) brennen, ardeo.
Горњак, m. н. п. вјетар, камен воденични, der oben ist, von oben kommt, supernus, desuper veniens.
Горње чело, n. vide зачеље.
Горњи, ња, ње, ober, superior.
Горњоземац, мца, m. der Oberländer, incola terrae superioris.
Горњоземски, ка, ко, 1) oberländisch, e parte superiori. 2) adv. oberländisch, more incolarum terrae superioris.
Горовит, та, то, gebirgig, montuosus.
Горопадан, дна, но, wahnsinnig, furiosus.
Горопадник, m. der Wahnsinnige, Rasende, furiosus.
Горопадница, f. die Wahnsinnige, furiosa.
Горски, ка, ко, Gebirgs-, montanus.
Горушица, f. слачица, der Senf, sinapi.
Горушични, на, но, н. п. зрно, Senf-, sinapinus.
Горчина, f. die Bitterkeit, amaritudo.
Госа, m. (у Бачкој и у Срнјему) der Herr (als Eigenthümer), dominus, cf. господар.
Госин, на, но, des госа, domini; госино му тане (ein Scheltwort der Batscher).
Госиница, f. die Frau eines госа, hera.
Госпа, f. 1) (hyp. v. госпођа) Frau, Dame, domina. 2) eine Gattung Schwamm, der Heilkräfte zugeschrieben werden, sonst кнегиња, fungi genus.
Госпава, f. Frauenname, nomen feminae.
Госпин, на, но, der Frau, dominae.
Госпино биље, n. Süßholz, glycirrhiza glabra Linn.
Господ (Бог), m. der Herr, Dominus:
„Помог'о га Господ Бог—
„Теко ти га Господ сачувао
„Бритке сабље Анђелијћа Вука—
Господа, f. (coll.) die Herrn, domini.
Господар, m. der Herr (Eigenthümer), dominus, δεσπότης; ја сам господар од тога; ти нијеси нада мном господар.
У Србији до 1804 године само су Турке (и то бегове и спахије) звали господарима (као и сад по Босни и по Ерцеговини); а од онда су звали господаром Црнога Ђорђија, и остале поглаваре и војводе, који су власт у рукама имали, као и сад што зову Милоша Обреновића, и остале кнезове, који власт у рукама имају и заповиједају. У Срију пак и у осталим Њемачким државама, зову и најмањега трговчића господаром. У Србији су отприје знатније Србље, као свињарске трговце, звали газдама.
Господарев, ва, во, vide господаров.
Господарење, n. das Befehlen, Herrschen, dominatio.
Господарити, им, v. impf. befehlen, herrschen, dominari.
Господаров, ва, во, des Herrn, domini.
Господарски, ка, ко, 1) den господарен gehörig, dominorum. 2) adv. wie ein господар, domini more.
Господин, m. der Herr, dominus. У Србији само цара и краља (у пјесмама), пашу (у пјесмама, а у говору му кажу: „честити пашо!") владику, архимандрита, игумна (у пјесмама, а у говору: „оче игумне!"), проту и учитеља (и жене ђекога ђетића у кући: свекра, или ђевера) зову господином; а у Срнјему и у осталим Њемачким државама господин значи оно, што у Србији господар.
Господинов, ва, во, des Herrn, domini.
Господичић, m. der junge Herr, domicellus (?), filius domini (herilis filius.)

Господова̂ње, n. das Leben wie eines господин, vita splendida.
Господовати, дујем, v. impf. leben wie ein Herr, splendidam vitam dego.
Го̏сподскӣ, ка, ко, 1) den Herrn gehörig, dominorum. 2) adv. wie ein господин, domini more.
Господство, f. vide госпоство.
Го̏спођа, f. 1) die Frau, Dame, domina. 2) велика и мала госпођа, der kleine und der große Frauentag, festum assumptionis, et natale B. M. V.
Го̏спођин, на, но, der Frau, dominae.
Госпођин дан, m. vide госпођа 2.
Го̏спођица, f. dim. v. госпођа.
Госпођица, f. cf. Златоје.
Госпожда, f. (ст.) помози госпождо вива Богородице (кад се моле Богу)! vide госпођа.
Го̏споја, f. vide госпођа.
Го̏спојин, на, но, vide госпођин.
Госпојина, f. велика, или мала, vide госпођа 2.
Го̏спојица, f. dim. v. госпоја.
Госпо̏ство, n. } das Herrenthum, dominatus.
Госпо̏штина, f. }
Го̏спр, m. (im Scherze mit einem Nebengedanken an прднути) statt господар.
Го̏ст, m. der Gast, hospes: отишао у госте. Ако не буду гости бијесни, не ће бити кућа тијесна.
Го̏стиница, f. Zufluß von Gästen, hospites frequentes:
„Седам кућа једну козу музе,
„Још се вале да се добро ране:
„Да им није млоге гостинице
„Од сира би ћуприје зидали,
„На суруџи воденице б' мљеле.
Гостионица, f. das Gasthaus, deversorium.
Го̏стити, им, v. impf. bewirthen, convivium praebeo.
Го̏ститисе, имсе, v. r. impf. gastmalen, convivor.
Го̏тов, ва, во, 1) bereit, paratus. 2) baar (Geld), praesens, paratus.
Го̏товина, f. die Baarschaft, pecunia numerata.
Го̏товити, им, v. impf. н. п. вечеру, ручак, bereiten, paro.
Го̏товљење, n. das Bereiten, praeparatio.
Го̏тово, beinahe, fast, fere: не ма готово ни једнога; готово не зна ништа.
Го̏шћа, f. der weibliche Gast, hospes, hospita.
Го̏шћење, n. das Gastiren, convivatio.
Го̏шћин, на, но, der Gastfreundinn, hospitae.
Гра̏, m. (у Ерц. и грах), граа или гра̏ (у Сријему у Бачк. и у Бан. пасуљ), die Fasole, faseolus vulgaris Linn.
Гра̏б, m. die Weißbuche, carpinus betulus Linn.
Грабанцијаш, m. cf. врзино коло.
Грабанцијашкӣ, ка, ко, 1) Hexenmeisterisch, veneficorum: узе оно његово грабанцијашко јапунџе 2) adv. hexenmeisterisch, ut veneficus, ut magus.
Гра̏беж, m. der Raub, rapina.
Грабик, m. der Weißbuchenwald, carpinetum (? Linn.)
Гра̏бити, им, v. impf. 1) greifen, raffen, rapio. 2) rechen, pectine colligo foenum.
Гра̏бић, m. eine junge Weißbuche, carpinus betulus Linn.
Гра̏бље, f. pl. (auch грабуље) der Rechen, pecten foenarius. Све су грабље, нема вила, es sind lauter Egoisten, nonnisi sibi favent.
Грабљење, n. 1) das Raffen, raptus. 2) das Rechen, collectio ope pectinis foenarii.
Гра̏бов, weißbüchen, carpini betuli.
Гра̏бовина, f. Weißbuchenholz, lignum carpini betuli Linn.
Гра̏буље, f. pl. vide грабље.
Гра̏д, m. die Festung, arx.
Гра̏д, m. туча, der Hagel, grando.
Града̏чац, чца m. град и варош у Босни:
„Утече им од Градачца Дедо—
Гра̏дачкӣ, ка, ко, von Градачац.
Гра̏дина, f. 1) der Zaun, sepes. 2) der Garten, hortus. 3) augm. von град.
Гра̏диница, f. dim. v. градина.
Гра̏дити, им, v. impf. 1) machen, verfertigen, condo, н. п. опанке, кућу цркву, мост, гусле, гадље, седло и т. д. 2) (у Сријему и у Бачкој) i. q. јебати, futuo: градио му матер.
Гра̏дитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich zu etwas machen, es spielen: гради се да је учен. 2) није лијепа, него се гради, sie schminkt sich.
Гра̏дић, m. dim. v. град.
Гра̏дишка, f. (нова и стара) in der slavonischen Grenze.
Гра̏диште, n. heißt ein Städtchen an der Donau, zwischen Ram und Golubaz, mit Ruinen.
Гра̏дскӣ, ка, ко, н. п. врата, Festungs:, arcis.
Гра̏ђа, f. (coll.) das Bau-Material, materia.
Гра̏ђанин, m. einer aus der Festung, incola arcis.
Гра̏ђанка, f. Einwohnerin der Festung, femina ex arce.
Гра̏ђанскӣ, ка, ко, 1) Festungs-, arcis. 2) adv. wie грађани, more hominum ex arce.

Граħанче, чета, n. ein junger Festungsbewohner, juvenis ex arce.
Граħење, das Machen, confectio.
Граја, f. (у крајини Неготинској и у Црној ријеци) vide говор.
Грајање, n. vide говорење.
Грајати, јим, vide говорити.
Гракнути, нем, v. pf. повикати на кога, losschreyen, conclamo. Гракнуше као на бијелу врану.
Грактање, n. das Krächzen, crocitatio.
Грактати, граħем, v. impf. krächzen, crocito:
„Не виј вуче, не граħи гавране:
„Не плаши ми по гори јунака —
Грана, f. der Zweig, frons.
Гранат, m. der Granat (Stein), lapis granatus.
Гранат, ма, то, ästig, ramosus.
Граница, f. 1) eine Art Eiche, quercus genus. 2) Gränze, finis, limes. cf. крајина.
Граничар, m. (у Сријему и у Банату) der Gränzer, miles limitaneus.
Граничев, ва, во, н. п. жир, von der граница Eiche, certae quercus.
Граничевина, f. das Holz von der граница Eiche, lignum certae quercus.
Граничење, n. vide меħење.
Граничити, им, v. impf. gränzen, finitimus sum. cf. меħити.
Гранути, не v. pf. hervorstrahlen (von der Sonne), effulgeo:
„Грани сунце да огријем руке —
„Ни свануло ни сунце грануло —
Граничица, f. dim. v. грана.
Грање, n. (coll.) die Zweige, frondes.
Граов, ва, во, н. п. лист, чорба, Fasolen, faseolinus (?).
Граовиште, n. Acker, auf dem Fasolen gebaut gewesen, ager,olim faseolo consitus.
Граораст, та, то, шарен као да је граом посут (н. п. кокош, очи), buntscheckig, varius.
Граоровина, f. das Fasolenstroh, stramen faseoli.
Грасуљ, m. in der Anekdote vom Zigeuner, der auf die Frage, ob er граа oder пасуља essen wolle, antwortete: грасуља (d. i. beydes, гра und пасуљ).
Грачаница, f. варош у Босни:
„И касабу равну Грачаницу —
Грачаница црква, f.
„Збор зборила господа ришħанска
„Код бијеле цркве Грачанице —
Граша, f. hyp. v. гра: да ти да мајка граше (жене говоре ħеци).
Грашак, шка, m. die Erbse, pisum.
Грашара, f. (komisch) die Bohnenflinte d. i. der Hintere, telum fabis plenum i. e. podex crepitum edens.
Грашина, f. augm. v. гра.
Грашка, f. ein Fasolenkorn, granum faseoli.
Грашчица, f. dim. v. грашка.
Грба, f. der Höcker, gibbus.
Грбав, ва, во, höckerig, gibbosus.
Грбина, f. vide леħа.
Гргеч, m. eine Art Flussfisch, pisciculi genus.
Гргур, m. Gregor, Gregorius.
Гргутање, n. das Girren, gemitus.
Гргутати, гуħем, v. impf. } girren,
Гргутнути, нем, v. pf. } gemo.
Грдан, m. Mannsname, nomen viri.
Грдан (грдан), дна, но, häßlich, foedus:
„Ако није у меани вино,
„На грдне му ране излазило —
Грдити, им, v. impf. häßlich machen, foedo.
Грдитисе, имсе, v. r. impf. einander schimpfen, conviciari invicem.
Грдоба, f. die Häßlichkeit, turpitudo.
Грħење, n. das Häßlich machen, das Schimpfen, foedatio.
Гребање, n. das Krallen, vulneratio ope unguium.
Гребати, бем, vide грепсти.
Гребатисе, бемсе, vide грепстисе.
Гребен, m. 1) die Krämpel, carmen. 2) die Schultern des Pferdes humeri equini. 3) der hervorragende Theil eines steilen Felsen, promontorium, wie bei Пореч.
Гребенаља, f. die Krämplerin, carminatrix.
Гребенање, n. das Krämpeln, carminatio.
Гребенати, ам, v. impf. krämpeln, carmino.
Гребештак мач, m. (ст.)
„Сијевају мачи Гребештаци —
Греда, f. der Balke, trabs.
Гредељ, m. 1) der Pflugbalken (der Grendel), 2) планина у Ерцеговини.
Гредица, f. dim. v. греда.
Гредурина, f. augm. v. греда.
Греј, m. (Срем.) vide грије.
Грејање, n. (Рес. и Срем.) vide гријање.
Грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide гријати.
Греота, f. (Рес. и Срем.) vide гријота.
Грепсти, ебем, v. impf. kratzen, krallen, scabo.
Грепстисе, ебемсе, v. r. impf. krallen, scabo: гребесе мачка, die Katze krallt.
Греш, m.
Грешан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide гријешан.
Грешење, n. (Рес. и Срем.) vide гријешење.
Грешити, им, (Рес. и Срем.) vide гријешити.

Грешитисе, шмсе, (Рес и Срем.) vide гријешитисе.
Грешка, f. (Рес. и Срем.) vide гријешка.
Грешљика, f. das Gröschel (der Dreyer), numuli genus.
Грешник, m. (Рес. и Срем.) vide грјешник.
Грешница, f. (Рес. и Срем.) vide грјешница.
Грива, f. die Mähne, juba.
Гриваст, ma, mo, н. п. пас, weiß um den Hals, collo albus.
Гривна. f. 1) гвоздена карика, што држи косу за косиште, der Sensenring. 2) наруквица (сребрна, златна или од пиринча), das Armband, armilla.
Гривњаш, m. m. j. голуб, die größere Art der Holztauben, palumbes.
Гриво, m. ein Hund mit einem weißen Kranze am Hals, canis collo albo.
Грижа, f. das Bauchgrimmen, tormina.
Гриз, m. das halbverdaute Futter im Magen, z. B. des Ochsen, pabulum indigestum.
Гризење, n. das Beißen, Essen, morsus.
Гризина, f. augm. v. гриз.
Грија̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Гријање, n. (Ерц.) das Wärmen, calefactio.
Гријати, jeм, v. impf. (Ерц.) 1) wärmen, calefacio. 2) сунце грије, scheint, lucet sol.
Гријe, грија, m. (Ерц.) die Sünde, peccatum.
Гријешан, шна, но, (Ерц.) vide грјешан.
Гријешење, n. (Ерц.) das Sündigen, peccare.
Гријешити, им, v. impf. (Ерц.) sündigen, pecco: не гријеши душе.
Гријешитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sündigen, pecco.
Гријешка, f. (Ерц.) кад се уводећи у брдо прескочи један зубац.
Гријота, f. (Ерц.) vide гријe.
Гристи, гризем, v. impf. beißen, mordeo.
Грјешан, шна, но, (Ерц.) 1) sündig, peccatorius (?), improbus. 2) грјешно дијете, unschuldig, innocens.
Грјешник, m. (Ерц.) der Sünder, peccator.
Грјешница, f. (Ерц.) die Sünderin, peccatrix.
Грк, m. der Grieche, Graecus.
Грк (comp. грчи), ка, ко, bitter, amarus.
Гркиња, f. die Griechin, graeca.
Гркљан, m. die Speiseröhre, oesophagus.
Гркнути, не, v. impf. etwas bitter seyn, subamarus sum.

Грлаш, ma, mo, der Schreyhals, clamosus.
Грлашце (грлашце), n. vide грлоце.
Грлити, им, v. impf. umarmen, amplexor.
Грлитисе, имсе, v. r. impf. sich umarmen, invicem, se amplecti.
Грлић, f. н. п. у пушке, или у олбе, 1) der Hals der Flasche, collum lagenae. 2) das Ende des Flintenlaufs, extremum canalis ignivomi.
Грлица, f. die Turteltaube, turtur.
Грлићић, m. das Junge der Turteltaube, pullus turturis.
Грличица, f. dim. v. грлица.
Грличји, чја, чје, der Turteltauben, turturum.
Грло, n. 1) die Gurgel, guttur. 2) die Stimme, vox, guttur: има лијепо грло. 3) das Stück, caput: има десет грла говеда на рани. 4) die Röhre vom Strumpf, fistula, canalis tibialis.
Грља, f. hyp. v. грлица.
Грљење, n. das Umarmen, amplexatio.
Грм, m. eine Art Eiche, quercus genus.
Грмак, m. der Eichenwald, quercetum.
Грмина, f. augm. v. грм.
Грмити, ми, (Срем.) vide грмљети.
Грмић, m. dim. von грм.
Грмљава, f. } das Donnern, tonitru.
Грмљавина, f. } das Donnern, tonitru.
Грмљети, ми, v. impf. (Ерц.) donnern, tono.
Грмов, ва, во, der Eiche, Eichen-, quercinus.
Грмовина, f. das Eichenholz, lignum quercinum.
Грнало, n. даска насађена на дрво, као грабље, те се жито грће на гувну (у Бачкој), eine Art Rechen, rastri genus.
Грнац, нца, m. } (доље преко Мораве) der Topf, olla. vide лонац.
Грне, нета, n. dim. } (доље преко Мораве) der Topf, olla. vide лонац.
Грнути, нем, v. pf. zusammenscharren, corrado.
Грнчара, f. (доња и горња) Два села у Јадру. Више тије села на једном брду (које се зове Гњила — Срео сам га код Гњиле —) копа се лончарска земља, а лонци се сад граде у другом селу (у Коренити) више Грнчаре. У тој околини сад не зна нико што је грнац, него сви говоре лонац.
Гроб, m. das Grab, sepulcrum.
Гробак, пка, m. dim. v. гроб.
Гробље, n. der Gottesacker, coemeterium.
Гробница, f. рака, die Grabhöhle, sepulcrum.
Грожђе, n. (coll.) die Trauben, uvae.

Опремио га у суво грожђе (hat ihn zu Grund gerichtet).
Грожење, n. das Schaudern, horror.
Грозан, зна, но, (cm.) 1) traubenreich, uvifer:
„Па он ломи грозна винограда —
2) грозне сузе:
„Грознијем се сузам' упрљало —
— — грозне сузе ваља —
Грозд, m. die Traube, uva.
Грозда, f. hyp. v. Гроздана.
Гроздана, f. Frauenname, nomen feminae.
Грздан, зна, но, cf. грозан 1.
Грздић, m. dim. v. грозд.
Грозипсе, имсе, v. r. impf. schaudern, horreo.
Грозница, f. das Fieber, febris.
Грозничав, ва, во, fieberhaft, febriculosus. 2) Fieber verursachend, febrifer, z. B. вода.
Гроктање, n. das Rasseln ausgeschütteter Nüsse, strepitus nucum projectarum.
Гроктати, ићем, v. impf. н. п. гроћу ораси, rasseln, concrepito.
Грокшање, n. vide грактање.
Гроктати, грокћем, vide грактати.
Гром, m. der Donner, tonitru.
Громила, f. vide гомила.
Громилање, n. vide гомилање.
Громилати, ам, vide гомилати.
Громилатисе, ласе, vide гомилатисе.
Громовни (громовнй), на, но, н. п. стријела, der Donnerkeil, fulmen.
Громовник Илија, m. der Donnerer Elias, Elias tonans (cui tonitrua obtigere in coelis):
„Њу ми пита Громовник Илија —
Гроница, f. (von грло) die Bräune (bey Schweinen), angina.
Гроничав, ва, во, kehlsüchtig, angina laborans.
Гронтуља, f. vide гротуља.
Гронути, нем, v. pf. herabstürzen (vom Regen, Thränen, herabgeschütteltem Obst), defluo.
Гроња, f. ein Fruchtzweig der Kirsche, ramulus cerasi plenus fructu.
Грољица, f. dim. v. гроња.
Гроот, m. lautes Lachen, cachinnus: насмијасе гроотом;
„Ђевојчица воду гази
ноге јој се б'јеле
„За њом момче коња јаше
гроотом се смије —
Гротска, f. vide Гроцка.
Гротуља, f. као бројенице од ораа, или од љешника, ein Kranz Nüsse, corona nucum.
Гроцка, f. 1) Städtchen an der Donau, zwischen Belgrad und Smederewo, 2) Fluß, der sie durchfließt.
Гроцчански, ка, ко, von Гроцка.
Грош, m. der Piaster (von 40 Para), monetae Turcicae genus.
Грошић, m. der (deutsche) Groschen, grossus (monetae germanicae genus).
Грпање, n. das Zusammenscharren, corrasio.
Грпати, грћем, v. impf. zusammenscharren, corrado.
Груб, ба, бо, grob, crassus.
Грубан, m. Mannsname, nomen viri.
Грубац, пца, m. Mannsname, nomen viri.
Грубач, m. Mannsname, nomen viri.
Грубета, m. Mannsname, nomen viri.
Грубеша, m. Mannsname, nomen viri.
Грубијан, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Grobian, homo moribus rusticis.
Грубијанство, n. die Grobheit, rusticitas.
Грубиша, m. Mannsname, nomen viri.
Грубоћа, f. die Grobheit, crassitudo.
Грување, n. 1) das Krachen, z. B. der Kanone, sonus tormenti. 2) das Schlagen mit Krachen, verberatio.
Грувати, ам, v. impf. 1) krachen wie die Kanone, tono. 2) schlagen mit Krachen, percutio cum sonitu.
Груда, f. der Klumpen, gleba: груда сира, снијега.
Грудање, n. das Werfen mit Schneeballen, lusus pilis niveis.
Грудатисе, амсе, v. r. impf. sich mit Schneeballen werfen, ludo pilis niveis.
Грудва, f. vide груда.
Груди, груди, f. pl. vide прси.
Грудица, f. dim. v. груда.
Гружа, f. Gegend in der Шумадија.
Груја, m. (Рес. и Срем.) vide Грујо.
Грујица, m. Mannsname, nomen viri.
Грујо, m. (Ерц.) hyp. v. Грујица.
Грумен, m. н. п. соли, земље, der Klumpe, gleba.
Груменчић, m. dim. v. грумен.
Грумење, n. (coll.) Klumpen, glebae.
Грумичак, чка, m. vide груменчић.
Грунути, нем, v. impf. 1) erkrachen, concrepo. 2) mit Krachen schlagen, cum strepitu percutio.
Грушање, n. das Käsen der Milch, coagulatio lactis.
Грушатисе, шасе, v. r. impf. m. j. млијеко, gerinnen, cogi.
Грушевина, f. geronnene Milch, lac coagulatum.
Грцање, n. das Waten (z. B. in hohem Schnee), incessus ut per altas nives.
Грцати, ам, v. impf. waten (in hohem Schnee), incedo ut per altas nives.
Грч, m. der Krampf, spasmus: уватио ми грч ногу.

Грча̂д, f. (coll.) junge Griechen, graeca juventus.
Грчадија, f. (coll.) die Griechen, das Griechenvolk, Graeci.
Грче, ета, n. das Griechlein, graeculus.
Грчење, n. 1) das Zusammenrunden, contractio, 2) das Vergriechen, mutatio in graecum.
Грчина, f. augm. v. Грк.
Грчина, f. die Bitterkeit, amaritudo.
Грчити, им, v. impf. 1) einziehen, contraho, corrugo. 2) gräcisiren, facio graecum.
Грчитисе, имсе, v. r. impf. 1) zusammenschrumpfen, corrugor. 2) sich zum Griechen machen, simulo graecum.
Грчкӣ, ка, ко, 1) griechisch, graecus. 2) adv. griechisch, graece.
Гр̏штитисе, имсе, v. r. impf. anekeln, nauseam moveo.
Грьоце, n. dim. v. грло.
Губа, f. шуга, der Aussatz, die Raude, lepra.
Губав, ва, во, aussätzig, leprosus.
Губавац, вца, m. ein Raudiger, Aussätziger, leprosus.
Губа̂ль, m. die Grindmähre, equus porriginosus.
Губа̂ње, n. 1) das Aussätzig werden, lepra, contagium leprae. 2) das Kratzen, frictio.
Губатисе, амсе, v. r. impf. 1) aussätzig werden, lepra corripi. 2) sich kratzen, (als wenn man aussätzig wäre), шта се губаш, fricari.
Губер, m. покривач од вуне, као ћебе, eine große Bettdecke, stragulum. Губере жене саме чу код куће.
Губити, им, v. impf. 1) verlieren, perdo. 2) hinrichten lassen, interficio.
Губитисе, имсе, v. r. impf. sich verlieren, 2) mager werden, macresco.
Губица, f. der Theil des Thiergesichtes, an dem die Nase und der Mund befindlich, os animalium, nempe bovis, equis ovis, caprae, canis.
Губљење, n. 1) das Verlieren, perditio, 2) das Hinrichten, trucidatio.
Губо, m. vide губавац.
Гувно, n. die Dreschtenne, area.
Гудало, n. der Fidelbogen, plectrum (?).
Гудење, n. (Рес.) vide гуђење.
Гудети, дим, (Рес.) vide гуђети.
Гудило, n. (у Срijему) vide гудало.
Гудити, им, (Срем.) vide гуђети.
Гудњава, f. 1) der Ton der (serbischen) roßhärenen Geige, sonus fidium. 2) ein dumpfer Schall z. B. entfernter Kanonen: стоји гудњава топова.
Гудура, f. ein enges und tiefes Thal, vallis angusta.

Гуђење, n. das Geigen, cantus fidium.
Гуђети, гудим, v. impf. (Ерц.) 1) Geigen, fidibus cano. 2) dumpf schallen, resono, murmuro.
Гу̑жва, f. 1) Flechte aus schwanken Reisern, vimen. 2) гужва орачица, cf. орачица.
Гужва̂ње, n. das Zerknicken (des Kleides) complicatio.
Гужвати, ам, v. impf. Falten bringen in ein Kleid, es zerknicken plicas inferre vesti.
Гужвача, f. m. j. пита, der Strudel (eine Speise von gewickeltem Teig), cibi genus.
Гужвица, f. dim. v. гужва.
Гужење, n. das Kriechen z. B. der Kinder, so daß der H*** oben erscheint, reptatio, ut podex appareat.
Гу̑з, m. der Hinterbacken, clunis: премећесе с гуза на гуз.
Гуза, f. hyp. v. гузица. cf. језа.
Гузат, та, то, mit großen Hinterbacken, clunibus magnis praeditus.
Гузитисе, имсе, v. r. impf die Hinterbacken zeigen, monstrare clunes.
Гузица, f. задњица, стражњица, дупе, шупак, прkно, der After, podex.
Гузичетина, f. } augm. v. гузица.
Гузичина, f. } augm. v. гузица.
Гузичица, f. dim. v. гузица.
Гу̑знӣ, на, но, н. п. цријево, кост, was zu den Hinterbacken gehört, clunium.
Гузоња, m. Großarsch, ampli podicis.
Гуја, f. die Schlange, serpens. cf. змија.
Гујињӣ, ња, ње, Schlangen-, serpentum.
Гујић, m. eine kleine Schlange, parvus serpens.
Гука, f. 1) das Girren der Tauben, gemitus columbae. 2) ein Auswuchs am Leibe, gibbus. 3) гука труда, злама, der Klumpen, massa.
Гукање, n. 1) das Girren, gemitus. 2) das Raunen, murmuratio.
Гукати, гучем, v. impf. 1) girren, gemo. 2) raunen (einander in die Ohren), in aurem dico, murmuro: нешто људи гучу.
Гукнути, нем, v. pf. 1) girren, ingemo. 2) ins Ohr raunen, murmuro in aurem.
Гулидба, f. die Ausschälung (des Kukuruz), excorticatio (?).
Гулити, им, v. impf. 1) schinden, excortico. 2) ausschälen (den Kukuruz), 3) schälen (den Baum. 4) saufen, poto: шта гулиш толику водурину?
Гулитисе, имсе, v. r. impf. plärren; шта се гулиш? (каже мати ђетету кад млого плаче).

Гуљење, n. das Schinden, Schälen, Plärren, excorticatio, ploratus.

Гунгула, f. der Tumult, das Getöse, vociferatio.

Гундорење, n. das undeutliche Dahersummen, cantillatio.

Гундорити, им, v. impf. unverständlich dahersummen, cantillo.

Гуњ, m. eine Art Mantel, pallii genus.

Гуња, f. дуња, туња, die Quitte, malum cydonium.

Гуњац, њца, n. vide гуњ.

Гуњина, f. augm. v. гуњ,

Гуњић, m dim. v. гуњ.

Гуњскӣ, ка, ко, н. п. крпа, ein Stück гуњ auf einen Mantel, panneus, e panno гуњ.

Гурав, ва, во, gekrümmt, incurvus.

Гурање, n. das Stossen, trusio.

Гурати, ам, v. impf. stossen, trudo.

Гуратисе, амсе, v. r. impf. stossen, trudo.

Гурбет*, | der nomadische Zigeuner,
Гурбеташ, m. | Zingarus nomadicus.
Гурбетин, m. |

Гурбетка, f. nomadische Zigeunerin, Zingara nomadica.

Гурбетскӣ, ка, ко, 1) nomadisch, wie die Zigeuner, vagus more Zingarorum. 2) adv. nach Art der herumwandernden Zigeuner, more Zingarorum vagorum.

Гурбечад, f. (coll.) junge nomadische Zigeuner, juventus cingarica nomas,

Гурбече, чета, n. ein junger Nomade, cingarus vagus juvenis.

Гурење, n. das Zusammenziehen vor Kälte, contractio prae frigore.

Гурйт, m. глас прасећи, das Grunzen, grunnitus.

Гурйтање, n. das Grunzen, grunnitus.

Гурйтати, рићем, v. impf. grunzen, grunnio.

Гуритисе, имсе, v. r. impf. sich zusammenziehen (vor Kälte), contrahi.

Гурйтнути, нем, v. pf. grunzen, grunnio.

Гуркање, n. dim. v. гурање.

Гуркати, ам, dim. v. гурати.

Гуркатисе, амсе, dim. v. гуратисе.

Гурнути, нем, v. pf. anstoßen, offendo,

Гуро, m. (verächtlich) m. j. који је гурав.

Гуса, f. hyp. v. гуска (особито кад вабе гуске: гуса, гуса, гуса!).

Гусак, ска, m. der Ganser, anser mas.

Гусеница, f. (Рес. и Срем.) vide гусјеница.

Гусјеница, f. (Ерц.) die Raupe, eruca.

Гуска, f. 1) die Gans, anser femina. 2) eine große länglichte Semmel, panis genus.

Гуслање, n. das Geigen, cantus fidium.

Гуслати, ам, v. impf. geigen, fidibus cano.

Гусле, f. pl. die (serbische) Geige, fides.

Густ (comp. гушћӣ), ма, мо, dicht, densus; кад дође до густа, aufs äußerste, ubi res agitur.

Густина, f. die Dichtheit, densitas, soliditas.

Густӣш, m. ein dichtes Ding, res (cibus) densa, solida.

Гута, f. vide гука 2. 3.

Гутав, ва, во, mit Auswüchsen behaftet, excrescentiis affectus.

Гутање, n. das Schlucken, devoratio.

Гутати, ам, v. impf. schlingen, devoro.

Гуто, m. m. j. који је гутав.

Гутољење, n. das Verbergen unter dem Kleide, absconsio.

Гутољити, им, v. impf. савијати што у гуку, или под скут, an seinem Leibe etwas verbergen, so daß dadurch eine гука entsteht, in sinum condo.

Гуцање, n. das Hinunterschlingen, devoratio, deglutitio.

Гуцати, ам, v. impf. hinunterschlingen, devoro: да се овђе гуцало, не би се овђе пуцало sagte die Zigeunerin, als man ihr verwies, daß sie die Butter, die man ihr, um die gesprungenen Lippen zu heilen gegeben, hinunter geschlungen.

Гуцнути, нем, v. pf. hinunterschlingen, devoro.

Гучево, n. ein Gebirge in der нахија von Zvornik, am rechten Ufer der Drina.

Гучење, n. vide гутољење.

Гучити, им, vide гутољити,

Гуша, f. 1) der Kropf der Vögel, guttur. 2) i. e. грло, die Gurgel, guttur, 3) der Kropf der Menschen, struma.

Гуша, m. (Рес. и Срем.) vide гушо.

Гуша, f. die Kropfige, strumosa.

Гушав, ва, во, kropfig, strumosus.

Гушавац, вца, m. извор код Лознице (на лијевом бријегу ријеке Штире).

Гушење, n. das Ersticken, suffocatio.

Гушити, им, v. impf. ersticken, suffoco.

Гушитисе, имсе, v. r. impf. ersticken, suffocor.

Гушица, f. dim. v. гуша.

Гушо, m. (Ерц.) der Kropfige, strumosus.

Гуштер, m. die Eidexe, lacerta.

Гушче, чета, n. das Gänslein, anserculus.

Гушчетина, f. augm. v. гуска.

Гушчићи, m. pl. junge Gänse, anserculi.

Гушчица, f. dim. v. гуска.

Гушчјӣ, чја, чје, Gänse-, anserinus.

Д.

Да, 1) daß, ut. 2) ja, ita. 3) да како, allerdings, omnino. 4) да ако, ja, wenn —, ita si—, да ако не, vielleicht auch nicht (man wünscht, daß nicht —), да ако удари киша, wenn es regnet, да ако не удари киша, aber vielleicht regnet es nicht. 5) als Ausruf der Verwunderung: да чудно ти га превари! да лијепа ти је јади је убили!
Дабар, бра, m. der Biber, castor.
Дабижив, m. Mannsname, nomen viri.
Дабо, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) роми дабо, der hinkende Teufel, diabolus claudus.
Дава*, f. vide тужба.
Давало, m. der gibt, dator. Кад које дајете да што другоме, па опет узме натраг, онда му ђеца говоре, или пјевају:
„Давало узимало,
„С кокошима спавало,
„Кокоши га лупале —
Давање, n. das Geben, datio.
Давати, дајем, v. impf. geben, do.
Давид, m. David, David.
Давити, им, v. impf. würgen, jugulo.
Давитисе, имсе, v. r. impf. ersaufen, suffocor.
Дављење, n. das Würgen, jugulatio.
Давнашњи, ња, ње, von lange her, vetus.
Давно, lange her, diu.
Даворе! interj. 1) ej! н. п. давори старости давори! давори пуста црна горице! доста пи сам по теби војевао. 2) почекај! н. п. давори Божо давори! уватићу ја тебе (мати говори ђетету, кад што скриви па утече).
Даворије, f. pl. allerley Musik zusammen, concentus.
Давуџија*, m. der Kläger, accusator.
Дада, f. Mama! mater.
Дадија, f. } das Kindsmädchen, die
Дадиља, f. } Kindsfrau, ancilla curans, parvulos.
Дажда, f. (cm.) vide киша:
„Да не падне дажда из облака,
„Плаа дажда, нити роса тија —
Дахја*, m. der Prätendent, Vertriebene, Emigrant, exul (redux et ultor):
„То гледају Турци Бијограђи
„И из града сви седам дахија —
Дахијски, ка, ко, } 1) Dai-, exulum.
Дајски, ка, ко, } 2) wie ein Dai, daji more.
Дахилук*, m. das Deithum, Dominatus (jus) dahiarum:
„Он се нада добру дахилуку —
Даире*, f. pl. } Art Tamburins, Ca-
Даирета, n. pl. } stagnette, tympani genus.
Дакле, } also, daher, ergo.
Даклем, }
Дако, m. hyp. von Давид.
Дактање, n. das Schnaufen, anhelatio.
Дактати, ћем, v. impf. schnaufen, anhelo.
Далак*, лка, m. die Milzverhärtung, splenis induratio.
Далеко (comp. даље), weit, longe.
Далмација, f. Dalmatien, Dalmatia.
Далматинац, нца, m. Dalmatiner, Dalmata.
Далматински, ка, ко, dalmatinisch, dalmaticus.
Даљина, f. die Weite, Entfernung, longitudo.
Даљни, на, но, entfernt, remotus.
Дамјан, m. Damian, Damianus.
Дамјанка, f. Frauenname, nomen feminae.
Дамљан, m. vide Дамјан.
Дамљанка, f. vide Дамјанка.
Дан, m. der Tag, dies.
Данак, нка, m. dim. hyp. v. дан.
Данак, нка, m. die Abgabe, tributum.
Данас (говоре и данаске), heute, hodie.
Данашњи, ња, ње, heutig, hodiernus.
Дангуба, f. der Zeitverlust, jactura temporis.
Дангубан, бна, но, н. п. посао, was viel Zeit verlieren macht, temporis jacturam adferens.
Дангубити, им, v. impf. Zeit verlieren, facio jacturam temporis.
Дангубица, f. (dim.?) vide дангуба:
„Тамбурице моја дангубице —
Дангубљење, n. das Zeitverlieren, jactura temporis.
Даник, m. vide даниште.
Данити, им, v. pf. den Tag über wo bleiben, transigere diem.
Даница, f. 1) der Morgenstern, lucifer. 2) Frauenname, nomen feminae.
Даницка, f. die (Flinten-) Röhre vom Danziger Meister, tubus teli dantiscanus.
Даницкиња, f. die Danziger-Pistole, telum Dantisci factum:
„И за појас двије даницкиње —
Даниште, n. Ort, wo man den Tag über bleibt, locus morae per diem:
„Црнобарац арамбаша Станко
„На даништу бјеше крај Салаша —
Дануши, нем, v. pf. athmen, spiro.

Да́нце, n. dim. v. дно:
„Не испијај свакој чаши данце —
Да̄нчул, m. Mannsname, nomen viri.
Дањи́вање, n. das Rasttag halten, morа per diem.
Дањи́вати, дањујем, v. impf. Rasttag halten, morari per diem.
Дањо̑м, } bey Tage, diu.
Да̀њу, }
Да̑р, m. die Gabe, donum.
Да̑р ма̑р, durcheinander, sus deque: починио (н. п. по кући, по земљи) дар мар.
Да́ра, f. die Tara (beym Wägen), das Gewicht des Gefäßes, pondus vasis; одбити коме што на дару, fig. durch die Finger sehen, nachsehen, do, indulgeo.
Да́рак, рка, m. hyp. v. дар.
Дари́вање, n. das Schenken, datio, donatio.
Дари́вати, рујем, v. impf. 1) darbringen, offero. 2) кога, beschenken, dono.
Дари́ватисе, рујемосе, v. r. impf. sich beschenken, donare se invicem:
„Оди брате да се пољубимо —
„Стани сестро док се дарујемо —
Да̏рнути, нем, v. pf. у кога, у што, etwas berühren, tango.
Даро̀вати, рујем, v. pf. 1) коме што, darbringen, dono. 2) кога, beschenken, dono.
Да́ска, f. das Bret, assis. Не ма четврте даске у глави.
Да̏ти, дам (говорисе и дадем), v. pf. 1) geben, do: дај нај. 2) дај да му не дамо, lasset uns —, fac —.
Да̏тисе, амсе, v. r. pf. 1) на што, sich auf etwas verlegen, incumbo in aliquid; дала се рана на зло, Wendung nehmen, verto. 2) не да ми се, es gibt sich nicht, es geht nicht von statten, geräth nicht, non succedit.
Да̑ћа, f. das Todtenmal, convivium funebre.

Даће се обично дају три (и то у суботу вече и у нећељу у јутру): четрдесница (послије 40 дана), полугодишњица и годишњица. На даћу зову све сељаке редом од куће до куће, и обично овако почињу: „Дођите довече да споменемо мртве.“ Ту треба да дође и поп да очати кољиво. На даћи напијају: „За испокој душе брата (како му буде име; аколи је женско, а оно сестре) Бог да му душу прости.“ А остали сви у глас повичу: „Бог да му душу прости.“

Да̏ћа, f. (im Scherze als Gegentheil von медаћа) gegeben, datum:
„Да је срећа и од Бога даћа,
„Не би жене ни носиле гаћа,
„Већ кошуљу докле гаће вежу.
Да́фина, f. 1) der wilde Oelbaum, elaeagrus augustifolia Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.
Да́ција, f. vide да́нак.
Да̏ша, f. Frauenname, nomen feminae.
Да̏што ми ти дашто, vide што ми ти је за што.
Да̏шчан, на, но, bretern, assinus (?).
Да̏шчара, f. eine Breterhütte, casula asisna.
Да̏шчица, f. dim. v. даска.
Два̑, двије (Ерц., а Рес. и Срем. две), два, zwey, duo.
Два́десет (двадест, дваест), zwanzig, viginti.
Два́десети̑, та, то, der zwanzigste, vigesimus.
Два́дест, vide двадесет.
Два́дестеро, vide двадесторо.
Два́дести̑, та, то, vide двадесети.
Два́десторо, ein Zwanzig, viginti.
Два̀ест, vide двадесет.
Два̀естеро, vide дваесторо.
Два̀ести̑, та, то, vide двадесети.
Два̀есторо, vide двадесторо.
Два̀наест, zwölf, duodecim.
Два̀наестеро, vide дванаесторо.
Два̀наести̑, та, то, der zwölfte, duodecimus.
Два̀наесторо, ein Zwölf (ein Dutzend), duodecim.
Две̏ри, f. pl. врата на олтару (у цркви), die Altarthüre, porta adyti.
Две̏ста, (Рес. и Срем.) vide двјеста.
Двиза̑к, m. ein zweyjähriger Widder, aries bimus.
Дви̏ска, f. ein zweljähriges Schaf, ovis bima.
Двје̏ста, (Ерц.) zweyhundert, ducenti.
Дво̏гоче, ета, n. н. п. ждријебе, или теле, zwey Jahr alt (vom Füllen oder Kalb).
Дво̀губ, ба, бо, zweifach, duplex.
Двоја̑к, ка, ко, zweyerley, duplex.
Дво̏је, zwey (Paar), duo.
Двоје̑ње, n. das Trennen in Zwey, separatio.
Дво̀јити, им, v. impf. trennen, entzweyen, divido.
Дво̀јица, f. zwey (Paar), duo.
Дво̀јка, f. ein zweyeimeriges Faß, dolium continens duas amphoras.
Дво̀јнице, f. pl. die Doppelpfeife der serbischen Hirten, fistula duplex.
Двојино̑м, z. B. више, zwei Mal höher, bis.
Дво̀колице, f. pl. ein zweiräderiger Wagen, rheda birota.
Дво̀личан, чна, но, zweizüngig, duplex.
Дво̀личење, n. das Doppelreden, duplicitas.

Дво̀личити, им, v. impf. doppelzüngig seyn, duplicem esse.
Дв̀о̑р, m. 1) der Hof, der Hofpallast, aula, palatium: у двору, код двора. 2) der Haushof, aula: на двору: у двору као и на двору (кисне); шта чиниш на двору те не идеш у кућу?
Дво̀рани, m. pl. (cm.) die Hofleute, aulici:
„Викну Стојан слуге и дворане —
Дворе̏ње, n. das Aufwarten (Dienen) bei Hofe, ministerium.
Дво̀рити, им, v. impf. служити кога, а особито стајати пред њим (кад руча или пије) метнувши руке на појас, aufwarten, ministro, adparco:
„Ево има девет годиница
„Како дворим Цара у Стамболу —
Дво̀риште, n. Ort, wo einst ein Hof gewesen (die Ruinen), ruinae palatii. У Поцерини, у Шабачкој нахији, има село Двориште и код њега близу зидине, које се зову Милошева коњушница. Срби онуда приповиједају да су ту били двори Милоша Обилића. Они доводе и друге свједоџбе да је Милош из Поцерине, н. п. У Дворишту има један стари гроб с великим каменом чело главе; онуда Срби говоре да је то гроб Милошеве сестре, и приповиједају да је онђе плијевила шеницу, па је убио Милош с Тројанова града (то је готово као с Герзелеза у Шоркишар, или с Бакстола у намастир Кобиље) буздованом, зашто је мислио да је кошута. — У Поцерини има једна ријека, која се зове Нечаја, и близу ње поље, које се зове Пусто поље. Сад они доказују да је послије Косовске битке дошао гласоноша с Косова и нашао Милошеву мајку на тој ријеци код оваца, па јој рекао:
„Што не чајеш Милошева мајко?
„Одби овце у то пусто поље:
„Милош ти је јуче погинуо —
И од тада је остало Пустопоље и ријека Нечаја.
Дво̀ркиња, f. die Aufwärterin, ministra:
„А белој дворкињи
„Бурму позлаћену —
Дво̀рски̑, ка, ко, Hof=, aulicus.
Дво̀струк, ка, ко, zweifach, doppelt, duplex.
Двоу̀мити, им, v. impf. zweifeln, Anstand haben, dubito.
Двоу̀мље̑ње, n. das Zweifeln, dubitatio.
Де̏! interj. 1) der Laut, um das Saumpferd anzutreiben, vox excitantis jumentum ad progrediendum. 2) дела, wohlan, age. 3) де, или дер, als Aufmunterung, wohlan, age, sodes: зовниде га, нађиде то, подајде му и т. д.
„Смиљанићу, домадер се нађи,
„Нека Турци с миром барјамују —
4) (Рес.) vide ђе (mit allen Ableitungen).
Де̏бе, бета n. ein cylindrisches hölzernes Geschirr aus einem Stücke, mit Deckel, zum Honig u. dgl. vas ligneum:
„Из дебета пекмез поједоше —
Де̏бела̑, f. m. j. болест, die Wassersucht, hydrops.
Де̏бео (comp. де̏бљи̑), бела, ло, 1) dick, crassus. 2) fett, pinguis.
Де̏бло, n. der Stamm (des Baumes) stirps.
Дебља̑ње, n. das Dickwerden, pinguescentia (?).
Де̏бљати, ам, v. impf. Dick werden, pinguesco.
Дебљина, 1) die Dicke crassitudo. 2) die Fette, pinguedo.
Де̏ва*, f. vide камила.
Де̏ва, f. 1) (cm. Рес. и Срем.) vide девојка:
„Ој дево девојко!
„Много девовала —
2) Frauenname, nomen feminae.
Де̏вање, n. (Рес. и Срем.) vide дијевање.
Де̏вати, ам, (Рес. и Срем.) vide дијевати.
Деведе̏се̑т, neunzig, nonaginta.
Деведе̏сетеро, vide деведесеторо.
Деведе̏се̑ти̑, та, то, der 90ste, nonagesimus.
Деведе̏сеторо, Anzahl von 90, nonaginta.
Деве̏р, m. (Рес. и Срем.) vide ђевер.
Девери̏вање, n. (Рес. и Срем.) vide ђеверивање.
Девери̏вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide ђеверивати.
Деве̏рика, f. eine Art Flußfisch, piscis genus.
Де̏веров, ва, во, (Рес. и Срем.) vide ђеверов.
Деве̏рски̑, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide ђеверски.
Деве̏руша, f. (Рес. и Срем) vide ђеверуша.
Деве̏рушин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђеверушин.
Деве̑т, neun, novem.
Деве̏та̑к, m. ein Thier (Pferd, Ochs), von neun Jahren, novennis.

Деве̑так, тка, m. das Neuntel, nonae.
Деве̏та̂ње, n. das Abprügeln, dolatio(?)
Деве̏тати, ам, v. impf. abdreschen (abprügeln), fuste dolo.
Де̏ветеро, vide деветоро.
Деве̑ти̑, та, то, der neunte, nonus. Девети у плугу (der neunte am Pfluge d. i.) das fünfte Rad am Wagen, plane superfluus.
Деве̏тина, f. der neunte Theil, nona pars.
Деве̏тица, f. die Neun (ein Kartenspiel), novem puncta.
Деве̏тнаест, neunzehn, novemdecim.
Деве̏тнаестеро, vide деветнаесторо.
Деве̏тнаести̑, та, то, der neunzehnte, undevicesimus.
Деве̏тнаесторо, ein Neunzehn, novemdecim.
Деве̑то̑, тога, n. das Neuntel, nonae.
Девето̀рица, f. Anzahl von neun, novem.
Де̏веторо, neun, novem.
Деве̏ча̑ни̑, на, но, н. п. брдо, auf neun eingerichtet, novenarius.
Деве̏ча̑р, m. der das Neuntel nimmt, cui nona pars frugum debetur, nonarius.
Девова̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide ђевовање.
Дево̀вати, девујем, (Рес. и Срем.) vide ђевовати.
Де̏ојачки̑, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide ђевојачки.
Дево̑јка, f. (Рес. и Срем.) vide ђевојка.
Дево̑јчење, n. (Рес. и Срем.) vide ђевојчење.
Девојчин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђевојчин.
Дево̀јчина, f. augm. v. девојка.
Дево̑јчити, им, (Рес. и Срм.) vide ђевојчити.
Дево̑јчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ђевојчитисе.
Дево̀јчица, f. dim. v. девојка.
Девојчу̀рина, f. vide девојчина.
Деге̏нек*, m. der Prügel, verber: ударили му педесет дегенека.
Де̏д, m. (Рес. и Срем.) vide ђед.
Де̏да, m. (Рес. и Срем.), vide ђед.
Деда̑к, m. (у Сријему и у Бачк. по варошима) ein dummer Kerl, Dummkopf, stolidus.
Деде̑ (mach, mach), age: деде га зовни, деде ти то узми.
Де̏дов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide ђедов.
Де̏довина, f. (Рес. и Срем.) vide ђедовина.
Де̏жева, f. Berg und Ruinen bey Нови пазар:
„Код Дежеве старије дворова —
Де̏жмекаст, та, то, untersetzt, quadratus.

Деја̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Де̏кање, n. das де-sagen, decatio (?)
Де̏кати, чем, v. impf. де-sagen, (de hen?), dico de: шта га дечеш, удри га батином.
Де̏кнути, нем, v. pf. einmal де sagen inclamo de.
Де̏ла, vide де.
Де̏лење, n. vide дељење.
Де̏ли*,
„Онда рече дели Радивоје—
Де̏либаша*, m. Oberster der Leibwache, praefectus praetorianorum.
Делибашин, на, но, des делибаша, delibassae.
Де̏лигра̑д, m. (Narrenstadt) seit 1806 eine Schanze der Serben (близу Нина) gegen die Türken.
Де̏лија*, m. 1. der Leibsoldat, miles praetorianus, delia. 2) Krieger überhaupt, miles, cf. јунак:
„Ој Бога ти незнана делијо —
Де̏лијин, на, но, des Delia, deliae.
Дели̑јски̑, ка, ко, 1) н. п. калпак, Deli-Mütze, deliarum pilei. 2) adv. nach Art eines Delia, more deliae.
Дели̑јски̑, ка, ко, vide делијски.
Де̏ликанлија*, m. vide момак.
Де̏лити, им, (Рес. и Срем.) vide дијелити.
Де̏литисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide дијелитисе.
Де̏ло, n. (Рес. и Срем.) vide ђело.
Дења̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide ђелање.
Де̏лаоница, f. (Рес. и Срем) vide ђелаоница.
Де̏лати, (Рес. и Срем.) vide ђелати.
Де̏љење, n. (Рес. и Срем.) vide дијељење.
Де̏љка̑ње, n. dim. v. дељање.
Де̏љкати, ам, dim. v. дељати.
Де̏мбел*, m. љенивац, који од лијености ништа не може радити.
Кажу да Турски цар дембеле рани и одијева, али најприје свакога огледају јели управо за дембеле: да не би могао што радити. Тако су под двојицом, што су били дошли да и узму у дембле, запалили рогожину (да виде шта ће радити), онда један од њи рече ономе другом: „устани да сиђемо с ове рогожине, изгорећемо" А онај му одговори: „ћути Бога ти! како те не мрзи говорити?" Онда овога узму у дембеле, а онога, што је рекао да устану, оћерају, и кажу му да он није за дембеле.
Де̏ме, ема, n. vide нарамак.
Де̏мир-капија*, f. das eiserne Thor (in der Donau), porta ferrea (in Istro):

„Донеси ми вина из Видина
„И ракије од Демир-капије —
Деније, n (бденије) die Vigilien, vigiliae (ein Kirchenwort).
Денути, нем, (Рес. и Срем.) vide дести.
Дењак, ька, m, ein Bündel, fascis; auch ein Sack Baumwolle.
Део, дела, n. (Рес. и Срем.) vide дијел.
Деоба, f. (Рес. и Срем.) vide диоба.
Дер, vide де.
Дерање, n. 1) das Reißen, laceratio 2) das Schinden, excoriatio 3) das Plärren, ploratus. 4) das Losschlagen, verberatio.
Дерати, рем, v. impf. 1) reißen, lacero 2) schinden, excorio 3) losschlagen, verbero.
Дератисе, ремсе, v. r. impf. plärren, ploro.
Дерач, m. der Aufreißer (von einem Ochsen der den Zaun einreißt), destructor.
Дервента, f. град у Босни. Дервентскй, ка, ко, von Дервента:
„Погибе ти Дервентски капетан —
Дервиш*, m. der Derwisch, dervissus(?)
Дервишев, ва, во, des Derwisch, monachi turcici.
Дервишина, f. augm. v. дервиш:
Дервишкй, ка, ко, 1) derwischisch, dervissicus. 2)adv. auf Derwische Art, more dervissico.
Дереж, m. (у Сријему) die Prügelbank, scamnum cui illigatur verberandus.
Деригуша, f. (in der Anekdote) Halskratzer, gulam radens: оскоруша деригуша: да не би пиш у шаку, оде га моја душа (рекао циганин кад је приповиједао, како је ћео да изједе тврду оскорушу).
Дериште, ешта, n. (schimpflich) Kind, puer.
Дернй, на, но, unselig, infelix, miser.
Дернути, нем, v. pf. auf etwas schlagen, percutio; дернуо, er hat ins Gras gebissen, ist (verreckt), vom Türken.
Дерт*, m. vide брига.
Десет, zehn, decem.
Десетак, тка, m. 1) десето што се даје спахији, der Zehend, decimae. 2) dim. v. десет: дај ми десетак пара.
Десетак, m. 1) der Zehner, nummus. 2) zehnjährig, decennis.
Десетачка, f. ein Faß von 10 Eimern, dollum decem amphorarum.
Десетеро, vide десеторо.
Десетй, та, то, der zehnte, decimus.
Десетина, f. 1) der zehnte Theil, pars decina 2) ein Zehen, decem, franz. une dixaine: десетина људи.
Десетица, f. н. п. банка, или карта, ein Zehner (Papiergelds oder im Kartenspiel), denarius, valens decem.
Десетковање, n. das Zehent-einsammeln, collectio decimarum.
Десетковати, кујем, v. impf. den Zehent einsammeln, colligo decimas.
Десето, ота, n. der Zehent, decimae.
Десеторица, f. Anzahl von zehn, decem; decuria.
Десеторо, zehn, decem.
Десечанй, на, но, н. п. брдо, auf zehn eingerichtet, denarius.
Десечар, m. der Zehentsammler, decimarius.
Десити, им, v. pf. treffen, offendo
Деситисе, имсе, v. r. pf. 1) sich wobey befinden, adsum. 2) zu Theil werden, contingo: удијели ако ти се десило, sagen die Bettler.
Деснй, на, но, recht, dexter.
Десни, f. pl. das Fleisch um die Stockzähne gingivae pars quae est circa dentes molares.
Десница, f. die Rechte, dextera.
Десно, rechts, dextra.
Деспа, f. hyp, v. Деспина.
Деспина, f. } Frauenname, nomen feminae. Δέσποινα
Деспиња, f. }
Деспот, m. 1) der Despot despota (Titel einiger serbischer Regenten). 2) Mannsname, nomen viri.
Деспотов, ва, во, des Despoten, despotae.
Деспотовина, f. 1) das Despotat, despotatus. 2) Despotenstift, monasterium a despota fundatum ut Крушедол.
Деспотовица, f. Fluß aus dem Рудник-Gebirge.
Деспотскй, ка, ко, 1) despoten-, despotarum 2) adv. wie ein Despot, more despotae.
Дести (говорисе и денути), дедем (и денем), (Рес. и Срем.) vide ђести.
Детао, тла, m. (Рес. и Срем.) vide ђетао.
Дете, детета, n. (Рес. и Срем.) vide дијете.
Детелина, f. (Рес. и Срем.) vide ђетелина.
Детенце (детенце), n. hyp. v. дете.
Детешце, n. vide детенце.
Детињење, n. (Рес и Срем.) vide ђетињење.
Детињй, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide ђетињи.
Детињити, им, (Рес. и Срем.) vide ђетињити.
Детињство, n. (Рес. и Срем.) vide ђетињство.

Де́титисе, имсе, (Рес. и Срем.)] vide дијетитисе.
Де́тић, m. (Рес. и Срем.) vide ђетић.
Де́тлић, m. (Рес. и Срем.) vide ђетлић.
Де̂ца, f. (Рес. и Срем.) vide ђеца.
Деча̑к, m. (у Сријему и у Бачкој) der Knabe, puer.
Деча̑нац, нца, m. калуђер из Дечана.
Деча̑ни, m. pl. намастир у Метохији (код Призрена). Срби приповиједају да је Дечански краљ (пошто му је отац извадио очи и објесио на концу више градски врата) изишао слијеп у шетњу иза града (Призрена), па га опазио свети Арханђел и сажалило му се, па се створио у орла и одлећео те украо његове (краљеве) очи изнад врата и даровао и краљу, и рекао му: „одечи очи". Онда краљ прогледао, и на оном мјесту начинио Дечане.
„Да видите високе Дечане —
Де́чански̑, ка, ко, von Дечани.
Де́чин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђечин.
Де́чина, f. vide дечурлија.
Де́чица, f. dim. v. деца.
Де̂чко, m. vide дечак.
Дечу́рлија, f. augm. v. деца.
Дешња̑к, m. марјаш, или петак, на којему Богородица држи Риста на десној руци, ein Siebenzehnerstück, worauf unser Liebefrau mit dem Christuskinde im rechten Arme vorkommt. Solche werden den Kindern um den Hals gebunden, wie die bullae bei den Römern, numus B. M. V.
Ди́, (Срем.) vide гди (mit allen Ableitungen).
Ди̑ван, вна, но, 1) wunderbar, mirabilis. 2) wunder schön, perpulcer.
Дива̑н*, m. разговор, сабор. 1) der Rath, die Rathsversammlung, senatus (?) 2) die Versammlung, Unterredung, concilium, colloquium:
„Под оружјем на диван изиђе —
Дивана́на*, f. die Altane, der Altan, moenianum.
Дива́нија*, f. ein halber Narr, semicaptus mente.
Дива́нити, им, v. impf. vide разговаратисе.
Дива̂н-кабаница, f. (ст.) der Rathsmantel, pallium:
„Ком је кућа диван-кабаница,
„Мач и пушка и отац и мајка —
„Огрнуо диван-кабаницу —
Дива́њење, n. vide разговарање.
Ди́визма, f. die Königskerze, verbascum.
Ди́вит*, m. das Schreibzeug, supellex scriptoria.
Ди́витисе, имсе, v. r. impf. коме, или чему, sich wundern, miror.
Ди́влија, f. eine Art langer, enger Flinte, flintae genus.
Дивља̑к, m. н. п. човек, или вепар, 1) der Wilde, homo ferus. 2) das Wildschwein, aper.
Ди́вљака, f. m. j. јабука, крушка, der Holzapfel, die Holzbirn, pomum silvestre, pomus silvestris (Baum und Frucht).
Дивља̂ње, n. das Wildseyn, ferocitas.
Ди́вљати, ам, v. impf. wild seyn, ferus sum, ferocio.
Дивља̑ч, f. 1) die Wildheit, feritas, 2) das Wildpret, ferae, caro ferina.
Дивља̂чан, чна, но, н. п. земља, wild, wüst, terra inculta, barbara.
Дивља́чење, n. vide дивљање.
Дивља́чина, f. augm. v. дивљач.
Дивља́читисе, имсе, v. r. impf. vide дивљати.
Ди́вљи̑, ља, ље, wild, ferus, silvestris.
Ди̑вна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ди́вокоза, f. der Steinbock, ibex Linn.
Диво́та, f. die Wunderschönheit, mira pulcritudo.
Ди́гнути, нем, vide дићи.
Ди́гнутисе, немсе, vide дићисе.
Диза̂ње, n. das Heben, levatio.
Ди́зати, дижем, v. impf. heben, levo.
Ди́затисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, consurgo, existo.
Ди́зга*, f. vide крајац.
Ди́зген*, m. од узде они каиши, што се држе, у рукама кад се јаше, die Zügel (des Reitpferdes), frena, i. e. die Riemen am Zügel.
Дизда̂р*, m. der Thorwart einer Festung, janitor arcis.
Дизда́рев, ва, во, vide дииздаров.
Дизда́ревица, f. vide диздаровица.
Дизда́ров, ва, во, des диздар, janitoris.
Дизда́ровица, f. die Pförtnerin, janitrix, janitoris uxor.
Дизда̂рски̑, ка, ко, 1) pförtner-, janitorum. 2) adv. Pförtnerisch, more janitorum.
Ди́злуке, f. pl. } vide тозлуке.
Ди́злуци, m. pl. }
Диј́ање, n. das Athmen, spiritus.
Ди́јати, дишем (ћекоји реку и дијам), v. impf. athmen, spiro.
Дијева̂ње, n. (Ерц.) das Thun, Hinthun, Hinlegen, positio.
Дије́вати, ам, v. impf. (Ерц.) thun, pono colloco: куда дијеваш ти те новце?
Дије̑л, m. (Ерц.) 1) der Theil, portio. 2) уз дијел, bergan, на Дугом дијелу

(у Церу зове се једно брдо Дуги дијел).
Дијељење, n. vide дијељење.
Дијелити, им, v. impf. (Ерц.) theilen, divido.
Дијелитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich theilen (in etwas), divido.
Дијељење, n. (Ерц) das Theilen, divisio.
Дијете, ђетета, n. (Ерц.) das Kind, filius aut filia.
Дијетињитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) kindisch seyn, pueriliter facio.
Дијо, дијела, m. (Ерц) vide дијел.
Диоба, f. (Ерц.) die Theilung, distributio.
Дијоница, f. der Antheil, portio: дијоница земље.
Дика, f. der Stolz, gloria.
Дикица, f. dim. v. дика. Слабо се чује у говору, него се припијева у пјесмама по Земуну и по Новом саду, и. п.
„Купићу ти дикице, сукњу од паргала,
„И кецељу дикице, дебелога веза —
Дикла (Дикла), f. Frauenname, nomen feminae; Што Дикла навикла.
Дикосава, f. Frauenname, nomen feminae.
Дилбер*, m. der Schöne, pulcher.
Дилберче, n. (cm.) dim. v. дилбер:
„Ја јој реко: добар вече дилберче —
Дилберчић, m. (cm.) dim. v. дилбер:
„Ој ђевојко дилберчићу!
„У бијелу белнучићу —
Дилчик*, m. die Stange (bey der Kunkel und der Schnellwage), pertica:
„Мобарице моје другарице!
„Удрише га колом и дилчиком —
Дим, m. der Rauch, fumus.
Димање, n. 1) das Schnauben, spiritus; anhelitus. 2) das Blasen des Windes, spiritus venti.
Димати, ам, v. impf. 1) schnauben; anhelo. 2) blasen, spiro.
Димије, f. pl. lange und weite Hosen von gefärbtem Zeug, braccae.
Димитисе, мисе, v. r. impf. rauchen, fumo.
Димитрија, m. } Demeter, Demetrius.
Димитрије, m. }
Димишкија, f. m. j. сабља, Damascenersäbel, acinaces Damascenus:
„Тржe Турчин сабљу димишкију —
Димлије, f. pl. vide димије.
Димљив, ва, во, н. п. ракија, räucherig, fumosus.
Димница, f. Rauchfangsteuer (an den Bischof), vectigal pro fumario.
Димњак, m. комин, der Rauchfang, Schornstein, fumarium.

Дин*, m.
„А тако ми дина и имана —
Динар, m. eine Münze, kleiner als ein Para, die aber jetzt eben soviel gilt; numi genus.
Динути, нем, v. pf. einen Athemzug thun, spiritum duco.
Диња, f. die Melone, pepo.
Дињица, f. dim. v. диња.
Дињка, f. eine röthliche Traube, uva rubella.
Диплe, f. pl. налик на гадље, али немa прдаљке, eine Art Dudelsack, utriculi musici genus.
Диплити, им, v. impf. die диплe spielen, cano utriculo.
Дипљење, n. das Spiel der диплe, utriculi cantus.
Дирање, n. das Berühren, tactio.
Дирати, ам, v. impf. у кога, у што; etwas berühren, tango.
Дирек*, m. Balken, Pflock, trabis genus.
Диреклија*, m. der spanische Thaler, numus hispanus.
Диречић, m. dim. v. дирек.
Дирка̂ње, n. dim. v. дирање.
Диркати, ам, dim. v. дирати.
Дирнути, нем, v. pf. einen Griff wornach thun, peto. cf. дарнути.
Дићи (говорисе и дигнути), дигнем, v. pf. heben, levo.
Дићисе (говорисе и дигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich erheben, aufstehen, consurgo.
Дичан, чна, но, rühmlich, schön, gloriosus.
Дичење, n. das Stolzseyn, das Stolzmachen, superbia; gloria.
Дичити, им, v. impf. кога, stolz machen, Ehre machen, gloria (nostra) es.
Дичитисе, имсе, v. r. impf. ким, чим, sich rühmen (mit Recht), stolz seyn, superbio (jure).
Диша, m. (Рес. и Срем.) vide Дишо.
Дишер*, на поље! hinaus, foras.
Дишерисати, ришем, v. pf. кога, einen hinausschaffen (zu ihm sagen дишер), expello foras.
Дишо, m. (Ерц.) hyp. v. Димитрије.
Дјејан, m. (Ерц.) vide Дејан.
Длака, f. 1) ein Stück Haar, pilus. 2) das Haar der Kuh, des Pferdes, pili.
Длакав, ва, во, haarig, pilosus.
Длакавити, им, v. impf. voll Haare machen, pilis conspergo.
Длакавитисе, имсе, v. r. impf. voll Haare werden, pilis conspergor.
Длакављење, n. das Beschmutzen mit Haare, adspergio pilorum.
Длан, m. die flache Hand, vola.
Дланић, m. dim. v. длан.

Длачица, f. dim. v. длака.
Длијето, n. (Ерц.) глијето, das Stemmeisen, der Meißel, coelum.
Дмитар, m. vide Димитрије.
Дмитра, f. Frauenname, nomen feminae. cf. Митра.
Дневи (cm.) vide дању:
„Дневи леже, а ноћу путују —
Дно, n. der Boden, Grund, z. B. eines Gefäßes, fundus.
До, дола, m. vide долина.
До, 1) bis, ad, usque ad. 2) vide осим:
„Бојиш ли се још кога до Бога? —
Доба (Genit. von доб?), die Zeit, tempus: глуво доба; послено доба; вечерње доба; у ово доба године; жена на том доба (т. ј. гошова се породити);
„Које ли је доба ноћи?
„Рекла ми је драга доћи —
„Роди мајка два нејака сина,
„Узло доба у гладну годину —
Добавити, им, v. pf. што verschaffen, procuro.
Добавитисе, имсе, v. r. pf. чега, etwas erlangen, consequor:
„Пења коња крај зелена луга
„Не би ли се добавио друга —
Добављање, n. das Verschaffen, comparatio; das Bekommen, consecutio.
Добављати, ам, v. impf. verschaffen, procuro.
Добављатисе, ам, v. r. impf. erlangen, consequi.
Добаврљати, ам, v. pf. geschlendert kommen, advenio lente et negligenter:
„Када врља једва добаврља —
Добар (comp. бољи), бра, ро, gut, bonus.
Добацивање, n. 1) das Herbeiwerfen, adjectio. 2) das Treffen (Erreichen) im Steinwurf, adsecutio in lapidum jactu.
Добацивати, цујем, v. impf. 1) herbeiwerfen, adjicio. 2) genug weit werfen (im Steinwurfe), assequi metam lapide.
Добацити, им, v. pf. 1) herbeiwerfen, adjicio. 2) genug weit werfen, assequor lapide.
Добеглица, f. (Рес. и Срем.) vide добјеглица.
Добежати, жим, (Рес. и Срем.) vide добјежати.
Добећи, бегнем, (Рес. и Срем.) vide добјећи.
Добивање, n. 1) das Gewinnen, Siegen, victoria. 2) das Gewinnen im Handel, lucrum. 3) das Bekommen, acceptio.
Добивати, ам, v. impf. 1) gewinnen, vinco. 2) gewinnen, lucror. 3) bekommen, accipio.
Добит, f. } der Gewinn, lucrum.
Добитак, тка, m. }
Добити, бијем, v. pf. 1) gewinnen, vinco. 2) gewinnen, lucror. 3) bekommen, accipio.
Добјеглица, f. (Ерц.) ђевојка, која добјегне (т. ј. сама дође) за момка; то се догоди кад родитељи не даду ђевојци поћи за кога она оће, а она не ће за кога је они дају. То су понајвише рђаве ђевојке: зашто поштена ђевојка, и од поштена рода, не ће своје родитеље и браћу осрамотити. У Србији добјеглица дође управо момку у кућу, па је онда одведу у какву кућу момачком роду, те тамо стоји док се не вјенчају; а у Сријему и у Бачкој дође поповој кући и онђе стоји док се не вјенчају.
Добјежати, жим, v. pf. (Ерц.) zufliehen, confugio.
Добјећи, бјегнем, (Ерц.) vide добјежати.
Добовање, n. das Trommeln, tympani cantus.
Добовати, бујем, v. impf. trommeln, tympano cano.
Добош, m. die Trommel, tympanum militare.
Добошар, m. der Tambour (Trommelschläger), tympanista.
Добошарев, ва, во, vide добошаров.
Добошаревица, f. vide добошаровица.
Добошаров, ва, во, des Trommelschlägers, tympanistae.
Добошаровица, f. die Tamboursfrau, uxor tympanistae.
Добошарски, ка, ко, 1) Tambour-, tympanistarum. 2) adv. wie ein Tambour, more tympanistae.
Добра, m. (Рес. и Срем.) vide Доброје.
Добрава, f. Fluß in der Шабачка нахија:
„Купи војску до воде Добраве —
Добрашин, m. Mannsname, nomen viri.
Добрија, f. Frauenname, nomen feminae.
Добрило, m. Mannsname, nomen viri.
Добриловина, f. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Добрина, f. Güte, bonitas (wird nur als Euphemismus gebraucht, z. B. не знам која му је добрина — was ihm fehlt, dem Kranken).
Добрићево, n. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Добрица, m. Mannsname, nomen viri.
Добричина, m. (augm. v. добар?) ein lieber Mann, lepidum caput.

До̏бро, n. das Gut, bonum.
До̀бро, m. (Брц.) hyp. v. Добросав.
До̏бро, gut, bene.
До̏бровоје, m. Mannsname, nomen viri.
До̏бровољан, љна, но, guter Laune, hilaris.
До̏бровӯк, m. Mannsname, nomen viri.
Добродошница, f. чаша вина, или ракије, што се даје ономе, који дође, за добро дошао: „добро си ми дошао" (тако се рече кад му се пружи чаша), der Willkomm, poculum salutatorium.
До̏бросав, m. Mannsname, nomen viri.
Добро̀сретнӣк, m. Glückskind! (als Euphemismus, wenn die Mutter ein Kind ausschilt), albae gallinae filius.
Добро̀сретница, f. das Weibliche von добросретник was man sehe.
Добро̀срећнӣк, m. vide добросретник.
Добро̀срећница, f. vide добросретница.
Добро̀та, f. die Güte, bonitas.
До̏бротвор, m. der Gutthäter, benefactor.
Доброчи̏нац, нца, m. der Gutthäter, benefactor.
Доброчи̏нство, n. das Wohlthun, beneficentia.
Добро̀ћуд, да, до, von gutem Naturell, bonae indolis.
Дова*, f. Art Gebet der Türken, certa Turcarum prex.
Дова̀бити, им, v. pf. erlocken, allicio, pellicio.
Дова̀љати, ам, v. pf. heranwälzen, advolvo.
Дова̑т, m. der Erreich, ut assequi potui etc.
„Према себи ударио Меу
„На довату по бијелу врату —
Довата̑ње, n. 1) das Herlangen, porrectio. 2) das Erreichen, assecutio.
Дова̀тати, ам, v. impf. 1) herlangen, porrigo. 2) erreichen, assequor, attingo.
Дова̀тити, им, v. pf. 1) herlangen, porrigo. 2) erreichen, attingo.
Довде̑ (т. ј. до овде), adv. loci, bis hieher, hactenus.
Дове̏сти, ведем, v. pf. herführen, adduco.
Дове̏сти, зем, v. pf. fertig sticken, absolvo acu.
Дове̏сти, зем, v. pf. herführen, adveho.
Дове̏стисе, земсе, v. r. pf. gefahren kommen, advehor.
До̏вече̑, auf den Abend, in vesperum.
Дови̏јање, n. das Ersinnen, excogitatio.
Дови̏јатисе, јамсе, v. r. impf. sinnen, meditor.
Дови̏кати, вичем, v. pf. errufen, adsequor vocando.
Довики̏вање, n. das Errufen, appellatio, vocitatio.
Довики̏вати, кујем, v. impf. errufen, adclamo.
До̀витисе, вијемсе, v. r. pf. домислитисе чему, ersinnen, excogito.
Дови̏тлати, ам, v. pf. herantreiben, cogo (oves).
Довла̀чење, n. 1) das Herbeischleppen, attractio. 2) das Herbeiführen, advectio.
Довла̀чити, им, v. imp. 1) herbeischleppen, adtraho. 2) herbeiführen, adveho.
Довла̀читисе, имсе, v. r. impf. sich herbeischleppen, ventito lente.
Дово̀дити, им, v. impf. herführen, adduco.
Дово̀ђење, n. das Herbeiführen, adductio.
Дово̀жење, n. 1) das Herbeiführen, advectio. 2) das Herbeifahren, advectio.
Дово̀зити, им, v. impf. herbeiführen, adveho.
Дово̀зитисе, имсе, v. r. impf. herbeifahren, advehor.
До̀вољa, f. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?):
„И Довољу близу горе Црне —
Дово̀љан, љна, но, zufrieden, contentus.
Дово̀љно, genug, satis.
До̀вратнӣк, m. дирек до врата, die Pfoste, postis.
До̀вргнути, нем, vide доврћи.
Довре̏бати, ам, v. pf. erlauern, aucupando deprehendo.
До̀врћи (говорисе и довргнути), вргнем, vide добацити.
Доврше̏так, тка, m. die Vollendung, absolutio.
Доврши̏вање, n. das Vollenden, perfectio.
Доврши̏вати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
Довр̏шити, им, v. pf. vollenden, absolvo.
Дову̏ћи, вучем, v. pf. 1) herbeiziehen, adtraho. 2) herbeiführen, adveho.
Дову̏ћисе, учемсе, v. r. pf. sich herbeischleppen, se trahere, trahi.
До̀гађај, m. die Begebenheit, eventus.
Дога̀ђање, n. das Ereignen, casus.
Дога̀ђати, ам, v. impf. treffen, incido in casum.
Дога̀ђатисе, асе, v. r. impf. sich ereignen, accido.
Дога̀зити, им, v. pf. herbeiwaten, advento per flumen, nives etc.
Дога̀мбати, ам, v. pf. dahergewatschelt kommen, advenio vacillanti gradu.

Догања, f. (cm.) der Kaufmannsladen, taberna:
„Од догање једне те до друге —
„На догању терзибаше Мује —

Доглавник, m. die zweyte Person (nach dem Oberhaupte), secundus a principe.

Догнати, ам, v. pf. herbeitreiben, adigo.

Договарање, n. die Berathung, deliberatio.

Договаратисе, амсе, v. r. impf. sich berathen, delibero.

Договор, m. der Rathschluß, consilium. Договор куће не обара.

Договоритисе, имсе, v. r. pf. sich verabreden, consilium capio.

Договорно, einstimmig, unanimi consilio.

Догодити, им, v. pf. treffen, errathen, offendo.

Догодитисе, имсе, v. r. pf. sich ereignen, accido.

Догонити, им, vide доћеривати.

Догоњење, n. vide доћеривање.

Догорети, ри, (Рес. и Срем.) vide догорјети.

Догорјети, ри, v. pf. (Ерц.) brennen bis —, ardeo usque —.

Догрдети, дим, v. pf. (Рес.)
Догрдити, дим, v. pf. (Срем.)
Догрђети, дим, v. pf (Ерц.) } anekeln, zu verdrießen anfangen, taedere me coepit.

Догустити, сти, v. pf. коме, in Verlegenheit, in die Klemme bringen, urgeo, ad angustias deduco, circumvenio.

Дода, f. hyp. v. додола.

Додавање, n das Herbei-, Hinzugeben, porrectio, additio.

Додавати, додајем, v. impf. herbei-, hinzugeben, addo.

Додатак, тка, m. die Zugabe, additamentum.

Додати, ам, v. pf. hinzugeben, addo.

Додворитисе, имсе, vide удворитисе:
„И тешко се внеже додворио,
„За свашто се умолит' могаше —

Додијати, ам, v. pf. verdrießen, taedet: додијало ми је.

Додиркивање, n. das Berühren, contactio.

Додиркивати, кујем, v. impf. berühren, contingo.

Додирнути, нем, v. pf. berühren, attingo.

Додирнутисе, немсе, v. r. pf. кога, или чега, berühren, attingo.

Додола, f. cf. додоле.

Додоле, f. pl. неколико ђевојака, које љети, кад је суша, иду по селу од куће до куће, те пјевају и слуте да удари киша. Једна се ђевојка свуче са свим, па се онако гола увеже и обложи различном травом и цвијећем тако, да јој се кожа не види нигђе ни мало, и то се зове додола (начинила се као додола — реку ђевојци, или жени, која се много накитила по глави): па онда зађу од куће до куће. Кад дођу пред кућу, онда додола игра сама, а оне друге ђевојке стану у ред и пјевају различне пјесме; потом домаћица, или друго какво чељаде, узме пун котао, или кабао, воде, те излије на додолу, а она једнако игра и окрећесе. У додолским се пјесмама припијева на крају уза сваку врсту: ој додо! ој додоле! и. п.
„Наша дода Бога моли, ој додо! ој додоле!
„Да удари росна киша, ој додо! ој додоле! —
Додоле играју у данашње вријеме готово по свој Србији, а особито од Ваљева доље к Тимоку. По Сријему, по Бачкој и по Банату играле су до скора, па су нови свештеници забранили и искоријенили.

Додолскій, ка, ко, и. п. пјесма, cf. додоле.

Дожети, жањем, vide дожњети.

Доживети, вим, v. pf. (Рес.)
Доживити, вим, v. pf. (Срем.)
Доживљети, вим, v. pf. (Ерц.) } erleben, video.

Дожњевање, n. das zu Ende Ernten, messis finitio.

Дожњевати, ам, v. impf. zu Ende ernten, meto (absolvo messem).

Дожњети, њем, v. pf. die Ernte vollenden, finire messem.

Дозвати, дозовем, v. pf. 1) errufen, advoco. 2) herbeirufen, advoco.

Дозватисе, зовемсе, v. r. pf. in sich gehen, besser werden, ad frugem redeo.

Дозивање, n. das Errufen, das Berufen, advocatio.

Дозивати, ам (и дозивљем), v. impf. herbeirufen, berufen, voco.

Дознавање, n. das Erfahren, exploratio.

Дознавати, најем, v. impf. erfahren, rescio.

Дознати, ам, v. pf. erfahren, rescio.

Дозрети, рим, v. pf. reifen, maturor.

Доигравање, n. das Gesprungen-Kommen, adsaltatio (?).

Доигравати, ам, v. impf. gesprungen kommen, advento saltans.

Доиграти, ам, v. pf. gesprungen kommen, advenio saltans.

Доиста, заиста, wirklich, certe.

Доисти, дођем, vide доћи.

Дошашање, n. vide довашање.

Дòпиатати, ам, vide доватати.
Дòпипати, им, vide довапати.
Дòјаати, дојашем, vide дојати.
Дојàвити, им, v. pf. и. п. овце, т. ј. довести овце (идући пред њима) кући, herbeibringen, adduco; (vom Hirten, der vor den Schafen hergeht, die ihm folgen).
Дојаѝвање, n. das Herbeireiten, adequitatio, adventus in equo.
Дојаѝвати, јаујем, v. impf. geritten kommen, adequito.
Дојàкошњи, ња, ње, vide досадашњи.
Дојàтн, дојашем, v. pf. hergeritten kommen, adequito, advenio equo vectus.
Дојèње, das Säugen nutritio (laetatio)?
Дојâља, f. vide дојкиња.
Дòјити, им, v. impf. säugen, lacto, mammam praebeo.
Дòјка, f. (cm.) vide сиса:
„Узрастоше дојке у њедрима. —
„Дојке расту, прслуци пуцају —
Дòјкиња, f. die Amme, nutrix.
Дòјчин, m. Mannsname, nomen viri.
Дòк, bis, usque dum, dum.
Докàзати, кажем, v. pf. 1) begreiflich machen, facere perspicuum. 2) heimlich sagen, hinterbringen, defero, denuncio.
Доказѝвање, n. das Ersagen (Begreiflich machen), curatio ut quis rem norit.
Доказѝвати, зујем, v. impf. 1) begreiflich machen, facio perspicuum. 2) hinterbringen, denuncio.
Дòвасати, ам, v. pf. getrabt kommen, tolutim advenio.
Довасѝвање, das Herantrappen, adventatio (equitantis).
Докасѝвати, сујем, v. impf. herantrappen, advento equo.
Докаскѝвање, n. dim. v. докасивање.
Докаскѝвати, кујем, dim. v. докасивати.
Доклè, 1) so weit als, quousque. 2) so lange als, quousque. 3) wie weit, wie lange? quousque.
Дòкна, f. Frauenname, nomen feminae.
Дòко, m. Mannsname, nomen viri.
Докòлан, лна (и докòлна), но, Zeit wozu habend, cui tempus est: нијесам доколан.
Докòленице, f. pl. (Рес. и Срем.) vide докољенице.
Докòљенице, f. pl. (Ерц.) Art tüchner Strümpfe, tibialium genus.
Докòпати, ам, v. pf. 1) zu Ende graben, perfodio. 2) ergreifen, apprehendo.
Докòпатисе, амсе, v. r. pf. чега, etwas erwischen, apprehendo. Докопаосе као ћелав капе.
Дòксат, m. die Altane, der Altan, solarium, subdiale, moenianum.

Докусурѝвање, n. das Saldiren, solutio residui.
Докусурѝвати, рујем, v. impf. saldiren, solvere residui.
Докусýрити, им, v. pf. saldiren, vollends bezahlen, solvere residuum.
Докучѝвање, n. vide доватање.
Докучѝвати, чујем, vide доватати.
Докýчити, им, vide довапити.
Дòла, f. dim. v. долина.
Долàгати, лажем, v. pf. 1) sich auslügen, satis esse mentitum. 2) lügenhafte Nachricht hinterbringen, defero mendacium.
Долагѝвање, n. das lügenhafte Hinterbringen, delatio mendax.
Долагѝвати, гујем, v. impf. lügenhaft hinterbringen, defero mendacium.
Долажèње, n. das Kommen, ventitatio.
Дòлазак, ска, m. die Ankunft, adventus.
Дòлазити, им, v. impf. 1) kommen, venio. 2) долази вода, schwillt, crescit flumen.
Дòлајати, јем, v. pf. herbeibellen, advenio latrans.
Долàкташ, m. einen Ellenbogen lang —, cubitalis (i. e. penis) in der mit der gehörigen Geberde begleiteten Redensart: океш долакташ, um spottend abzuschlagen, vin' tibi dem —
Дòлама*, f. das serbische lange Unterkleid, worüber der Gürtel kommt, tunica (?).
Доламèтина, f. augm. v. долама.
Дòламица, f. dim. v. долама.
Долâп (долаф), m. (у Србији и у Босни по варошима) ein Kasten mit Thüren, cistae genus.
Дòле, (Рес. и Срем.) vide доље.
Долèтање, n. (Рес. и Срем.) vide долијетање.
Долèтати, лећем, (Рес. и Срем.) vide долијетати.
Долèтети, тим (Рес.) } angeflogen
Долèтити, им (Срем.) } kommen,
Долèћети, летим (Ерц.) } advolo.
Дòлибаша*, m., онај који сједи у горњему челу, der den ersten Sitz an der Tafel einnimmt, qui primum locum occupat in triclinio.
Дòлибашин на, но, des долибаша, illius qui primum locum occupat.
Долѝвање, n. (Срем.) vide дољевање.
Долѝвати, ам, (Срем.) vide дољевати.
Долѝјати, јам, v. pf. ausfuchsen (von лија) d. i. zu Ende seyn mit seinen Fuchskünsten, deprehendor: Е лијо! сад си долијала —
Долијèтâње, n. (Ерц.) das Zufliegen, advolatio.
Долијèтати, јећем, v. impf. (Ерц.) herbeifliegen, advolito.

До̀ликовати, кује, v. impf. коме шта, anstehen, decet.
До̀лина, f. das Thal, vallis.
До̀линица, f. dim. v. долина.
До̀лити, долијем, v. pf. voll gießen, impleo.
До̀лица, f. dim. v. дола.
Доља̑ни, m. pl. варош у Маћедонији (или у Бугарској?). Приповиједају да су отприје бивали велики панађури на Дољанима:
„Плави Зумбул оде на Дољане —
„Радоване, кад ћеш на Дољане? —
До̀ље, (Ерц.) 1) unten, infra. 2) hinunter, infra.
До̀љева̑ње, n. (Ерц.) das Vollgießen, impletio.
До̀љевати, ам, v. impf. (Ерц.) vollgießen, impleo.
До̑м, m. das Haus, domus: како сте на дому?
До̀ма, 1) zu Hause, domi. 2) nach Hause, domum:
„Смиљанићу домадер се нађи —
„Ајде мома да идемо дома —
Дома̀да̑р, m. vide домаћин. cf. нанијање.
Дома̀злук, m. was bei Hause bleibt, nicht feil ist, quod domi servatur (de grege).
Дома́мити, им, v. pf herbei bereden, pellicio.
Дома̀ћӣ, ћа, ће, Haus-, domesticus; домаћи, die Hausgenossen; домаћи љеб, Hausbrot.
Дома̀ћин, m. der Hausherr, paterfamilias.
Дома̀ћинов, ва, во, des Hausherrn, heri, patris familias.
Дома̀ћица, f. die Hausfrau, materfamilias.
Дома̀ћични, на, но, der Hausfrau, matris familias.
До̀маша̑ње, n. das Erreichen, contactio.
До̀машати, ам, v. impf. erreichen, attingo.
Дома́шити, им, v. pf. erreichen, attingo.
Дома̑шњӣ, ња, ње, vide домаћи.
До̀мет, m. Wurfweite, teli jactus: убити (из пушке) на домет.
До̀метак, тка, m. der Zusatz, additamentum.
До̀мета̑ње, n. 1) das Zusetzen, additio. 2) das Eben-so-weit-werfen, aequalis jactus.
До̀метати, мећем, v. impf. 1) hinzusetzen, addo 2) eben so weit werfen (im Steinwurf), aequali distantia jacio.
До̀метнути, нем, v. pf. 1) hinzusetzen addo. 2) eben so weit werfen, aeque longe jacio.

До̀мислитисе, имсе, v. r. pf. чему, Rath schaffen, expedio
Домишља̀вање, n. das Nachdenken, Ueberlegen, cogitatio.
Домишља̀ватисе, амсе, v. r. impf. nachsinnen, cogito.
Доми̏шљан, m. (scherzhaft) der Schafferath, plenus consilii.
Доми̏шљанов, ва, во, des Schafferaths, consilii pleni.
Доми̏шљање, n. vide домишљавање.
Доми̏шљатисе, амсе, vide домишљаватисе.
До̀мовина, f. Haus und Hof, das Besitzthum, armenta et praedia.
Домо̀литисе, имсе, vide умолитисе.
Донде̑ (до онде), bis dorthin, usque illuc.
До̀некле̑ (у Сријему и у Бачк. говоре и доникле), bis auf eine gewisse Strecke, usque aliquo.
Доне̑ти (доне́ти, доне̏сти), несем, (Рес. и Срем.) vide донијети.
До̀нијети, несем, донијо (донијела, ло), v. pf. (Ерц.) bringen, adfero.
До̀никле̑, cf. донекле.
Доно̀сити, им, v. impf. 1) bringen, adfero. 2) ertragen, erlauben, fero, permitto: доноси ми вјера, mein Glaube erlaubt mirs.
Доно̀шење, n. das Bringen, adlatio.
Доња̑к, m. н. п. камен воденични, der untere (z. B. Mühlstein), inferior.
До̑њӣ, ња, ње, der untere, inferior.
Доњо̀земац, мца, m. der Unterländer, homo terrae inferioris.
Доњо̀земскӣ, ка, ко, 1) unterländisch, terrae inferioris. 2) adv. more terrae inferioris.
До̀пада̑ње, n. 1) das Herbeieilen, adcursus. 2) das Fallen ins Unglück, u. s. w. acceptio mali, vulnerum. 3) das Gefallen, probatio.
До̀падати, ам, v. impf. 1) herbeilaufen, adcurro. 2) fallen ins Unglück, adfligor: допадати рана, муке. 3) zu Theil werden, obtingo; in manus venio.
До̀падатисе, амсе, v. r. impf. gefallen, placeo, probor.
Допарки̏вање. n. das Herlaufen.
Дапарки̏вати, кујем, v. impf. herlaufen, adcurso (?)
До̀пасти, паднем, v. pf. 1) herbeilaufen z. B. zu Hilfe, accurro. 2) fallen (ins Unglück), допасти рана, муке. 3) zu Theil werden, obtingo: ово ми је допало. 4) глас допаде, schnell kommen, advolat.
До̀пастисе, паднемсе, v. r. pf. gefallen, placeo, probor.
До̀певати, ам, (Рес. и Срем.) vide допјевати.

Допећи, печем, v. pf. ausbacken, pinso.
Дописати, пишем, v. pf. ausschreiben, perscribo.
Дописивање, n. das Ausschreiben (zu Ende Schreiben), perscriptio.
Дописивати, сујем, v. impf. zu Ende schreiben, perscriptito.
Допјевати, ам, v. pf. (Ерц.) singend herbeikommen, advento cantans.
Доплакати, лачем, v. pf. weinend herankommen, advenio flens.
Доплатити, им, v. pf. vollends zahlen, solvo.
Доплаћивање, n. die Bezahlung, solutio.
Доплаћивати, ћујем, v. impf. bezahlen, solvo.
Доплести, етем, v. pf. zu Ende flechten, pertexo.
Доплетање, n. das-zu-Ende-flechten, pertextio (?).
Доплетати, ећем, v. impf. zu Ende flechten, pertexo.
Допливати, ам., v. pf. schwimmen bis-, herzuschwimmen, adnato.
Допловити, им, vide доypливати;
„Плови, плови мој зелени венче!
„Те доплови до Ђурђева двора —
Допљескати, ам, v. pf. daher geplatscht kommen, advenio per viam luto et aquis inviam.
Допрежати, ам, vide довребати.
Допунити, им, v. pf. anfüllen, expleo.
Допуњавање, n. das Anfüllen, expletio.
Допуњавати, ам, v. impf. anfüllen, expleo.
Допуњање, n. vide допуњавање.
Допуњати, ам, vide допуњавати.
Допустити, им, v. pf. erlauben, permitto.
Допуштање, n. das Erlauben, permissio.
Допуштати, ам, v. impf. erlauben, permitto.
Допуштење, n. die Erlaubniß, permissio.
Дупућање, n. vide допуштање.
Допућати, ам. vide допуштати.
Допућење, n. vide допуштење.
Доранити, им, v. pf. früh kommen, mane venio.
Доранити, им, v. pf. aufbehalten, servo.
Дорат*, m. der Braune, equus fuscus, spadix.
Доратаст, та, то, н. п. коњ, ждријебе, кобила, bräunlich, fussus.
Доратов, ва, во, des Braunen (Pferdes), equi fusci.
Дорачић, m. dim. v. дорат.
Дорин, m. vide дорат.
Доро, m. hyp. v. дорат.
Дороц, m. (у Сријему и у Бачк.):
„У девојке сукња од паргала,
„А у оца не ма ни дороца —
Доруша, f. дораmаста кобила, die Braunstutte, equa fusca.
Досада, f. der Ueberdruß, taedium.
Досадан, дна, но, lästig, molestus.
Досадашњи, ња, ње, der bisherige, qui adhuc fuit.
Досадити, им, v. pf. 1) vollends setzen, z. B. виноград, купусну лију, insero. 2) коме, verdrießen, досадило ми je mo, dieß verdrießt mich schon, ich bin es überdrießig, taedet me: досадио ми je, er ist mir lästig.
Досадитисе, дисе, v. r. pf. lästig werden, taedet: досадило ми се —
Досађивање, n. 1) das Vollends-setzen, insitio. 2) das Lästig-werden, molestia.
Досађивати, ђујем, v. impf. 1) vollends setzen, insero. 2) lästig werden, molestus sum.
Досађиватисе, ђујесе, v. r. impf. lästig werden, taedet.
Досегнути, нем, vide досећи.
Доселити, им, v. pf. ansiedeln, facio ut quis huc migret et hic consideat.
Доселитисе, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, commigro huc.
Досељавање, n. das Heransiedeln, admigratio.
Досељавати, ам, v. impf. heransiedeln, colloco.
Досепитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide досјепитисе.
Досетљив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide досјетљив.
Досећање, n. (Рес. и Срем.) vide досјећање.
Досећатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide досјећатисе.
Досећи (говорисе и досегнути), сегнем, v. pf. erreichen, attingo.
Досјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) чему, merken, gewahr werden, animadverto (ital. accorgersi).
Досјетљив, ва, во, (Ерц.), der sich ausfindet, consilii plenus.
Досјећање, n. (Ерц.) das Gewahr-werden, animadversio.
Досјећатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) gewahr werden, animadvertere coepi.
Доскакање, n. das Erspringen, assecutio per saltum.
Доскакати, качем, v. pf. 1) herbeispringen, adsilio 2) (v. impf.) коме, so weit springen, als ein anderer; erspringen, saltu assequor.

Доскöра (до скора), bis vor kurzem (ist er da gewesen), haud ita pridem.
Доскöчити, им, v. pf. коме, erreichen, einholen, fig. nicht der Betrogene seyn, assequor.
Дöсле, (Рес. и Срем.) vide дослије.
Дöслије. (Ерц.) bisher, adhuc.
Дослужѝвање, n. das zu Ende dienen, finis servitutis.
Дослужѝвати, жујем, v. impf. zu Ende dienen, ausdienen, absolvo servitutem.
Дослу̏жити, им, v. pf. bis zu Ende dienen, serviisse usque ad finem.
Дöслук*, m. vide пријатељство:
„С поповима у дослуку буд'те —
Дослу̏тити, им, v. pf. erahnden, omine assequi.
Доспéвање, n. (Рес. и Срем.) vide доспијевање.
Доспéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide доспијевати.
Дöспети, ем, (Рес. и Срем.) vide доспјети.
Доспијèвâње, n. (Ерц.) 1) das Reifen, maturitas. 2) die Muße, otium.
Доспијèвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) reifen, maturare. 2) Muße haben, otium est mihi.
Дöспјети, пијем, v. pf. (Ерц.) 1) reifen, pervenio ad maturitatem. 2) Muße haben, otium est.
Дöст*, m. vide пријатељ.
Дöста, genug, satis.
Дöста, f. hyp. v. Достана.
Дöстана, f. Frauenname, nomen feminae.
Дöстанути, не, v. pf. } hinreichen,
Дöстати, ане, v. pf. } sufficio.
Дöстигнути, нем, vide достићи.
Достизâње, n. das Einholen, consequutio.
Дöстизати, ижем, v. impf. einholen, consequor.
Дöстићи (говорисе и достигнути), стигнем, v. pf. einholen, consequor.
Дотáкање, n. das Vollschenken, impletio.
Дотáкати, тачем, v. impf. vollschenken, impleo.
Дотáкнутисе, немсе, vide дотаћисе.
Дотâћисе (говорисе и дотакнутисе), такнемсе, v. r. pf. чега, или до шта, etwas anrühren, tango.
Дöтерати, ам, (Рес. и Срем.) vide доћерати.
Дотерѝвање. n. (Рес. и Срем.) vide доћеривање.
Дотерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide доћеривати.

Дотѝћи, тече, v. pf. hinreichen, sufficit.
Дотѝцање, n. das Berühren, tactio.
Дöтицâње, n. das Hinreichen, in hinlänglicher Menge daseyn, sufficientia.
Дöтицати, тиче, vide дотјецати.
Дотѝцатисе, тичемсе, v. r. impf. чега, до шта, berühren, contingo.
Дöтјецати, тјече, v. impf (Ерц.) klecken, sufficit.
Дотлê, bis dahin, usque eo.
Дотöчити, им, v. pf. vollschenken, impleo.
Дотр̏кати, трчем, v. pf. herbeilaufen, adcurro.
Дотркѝвање, n. das Herzulaufen, accursus.
Дотркѝвати, кујем, v. impf. herzulaufen, adcurso.
Дотр̏чати, чим, vide дотркати.
Дотýжати, жим, v. pf. } коме шта,
Дотýжити, им, v. pf. } lange Weile machen, zuwider werden, taedet: беш ми је дотужало —
Дотýрање, n. vide добацивање;
Дотýрати, ам, 1) v. impf. vide добацивати. 2) (v. pf.) herbeiwälzen, advolvo.
Дöтурити, им, vide добацити.
Дöтуркати, ам, v. pf. (dim. v. дотурати.) herbeiwälzen, advolvo.
Дотýћи, учем, v. pf. vollends schlagen, percutio satis:
„Ал' га добро Милош не дотуче —
Дöћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) herbeitreiben, adigo. 2) treiben bis —, ago usque ad —.
Доћерѝвање, n. (Ерц.) das Herbeitreiben, adactio.
Доћерѝвати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) herbeitreiben, adagito (?). 2) treiben bis —, ago usque ad —.
Дöћи, дођем, v. pf. 1) kommen, venio. 2) доћи коме главе, einem um den Kopf bringen, aus dem Wege räumen, emedio tollo. 3) дошло ми је да бјежим од куће, es ist mir dahin gekommen, eo deveni, ut — 4) дошла вода, d. i. angenschwollen, crevit.
Дöцкан, } spät, sero.
Дöцне, }
Дöцнити, им, v. impf. säumen, sero venio, moror!
Доцњéње, n. das Versäumen, serior adventus, mora.
Дöчек, m. der Empfang, exceptio (hospitis): вала брате на дочеку.
Дöчекати, ам, v. pf. 1) erwarten, exspecto. 2) empfangen, excipio.
Дочекѝвање, n. das Empfangen, exceptio.

Дочекивати, кујем, v. impf. empfangen, excipio.
Дошетати, ам (и дошећем), v. pf. herbeispatzieren, advento ambulans.
Драва, f. die Drave, Dravus.
Драг, драга, го, theuer (lieb), carus; драго ми је, mir beliebt es.
Драга, f. (cm.) Geliebt, amata:
„Драга моја! јеси л'се удала? —
„Драг' се драгој на водици вели —
Драга, m. (Рес. и Срем.) vide Драго.
Драган, m. (cm.) vide драги:
„Чуј драгане одо за другога —
Драгана, f. 1) (cm.) vide драга:
„Цуп цуп, цуп цуп драгана,
„Што ми ни си казала —
2) Frauennamen, nomen feminae.
Драгаш, m. Mannsname, nomen viri.
Драги, гога (и драга), m. (cm.) der Geliebte, amatus:
„Ој ђевојко имаш ли драгога?
„Имала сам брата и драгога —
Драги камен, m. Edelstein, gemma.
Драгија, f Frauenname, nomen feminae.
Драгиња, f. Frauenname, nomen feminae.
Драгић, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) (cm.) као dim. v. драги:
„Драг драгићу Јово Кујунџићу!
„Ја л' ме проси, јал' ћу сама доћи—
Драгиша, m. Mannsname, nomen viri.
Драго, n. (cm.) das Lieb, amatus aut amata:
„Јарко сунце на високо ти си!
„Драго моје на далеко ти си —
Драго, m. (Ерц.) hyp. v. Драгић und Драгутин.
Драгобрат, m. Mannsname, nomen viri.
Драговић, m. намастир у Далмацији.
Драговић, m. in der Redensart: брате драговићу! (als ein liebes Surrogat jedes andern Namens, den man weiß, oder auch nicht weiß).
Драгоје, Mannsname, nomen viri.
Драгојла, f. Frauenname, nomen feminae.
Драгојло, m. Mannsname, nomen viri.
Драгокуп, m. (cm.) der theuer Erkaufte, caro emtus:
„Була води роба драгокупа —
Драгољуб, m. 1) der Kapuziner Kreß, tropaeolum minus. 2) Mannsname, nomen viri.
Драгомир, m. Mannsname, nomen viri.
Драгомира, f. Frauenname, nomen feminae.
Драгомирна, f. намастир у Буковини.
Драгосав, m. Mannsname, nomen viri.

Драгош, m. Mannsname, nomen viri.
Драгутин, m. Mannsname, nomen viri.
Дража, m. Mannsname, nomen viri.
Дражење, n. das Necken, Reizen, irritatio.
Дражета, m. Mannsname, nomen viri.
Драживашка, m. ein Spitzname der Dorfschulzen (gleichsam Störenhund), turbans canes. У Сријему, у Бачкој и у Банату, зову дражиВашке по милицији врајтове, а по паорији бирове и пандуре, који иду по селу од куће до куће, те зову људе на робију и на заповијести (и дражe вашке).
Дражити, им, v. impf. reizen, irrito.
Драило, m. Mannsname, nomen viri.
Дракша, m. Mannsname, nomen viri.
Драм, m. 1/400 од оке; или онолико, колико један дукат тежи, ein Gewicht (von Dukaten Schwere), Drachme, drachma.
Драмосер, m. који (од тврђе) на драм и једе и сере; овако сељаци зову трговце варошане (у Србији), Drachmenschmeißer, drachmocacus (?), ein Spitzname für Kaufleute.
Драмлија*, f. ein Schrott von der Schwere eines драм, globulus plumbeus drachmae pondere.
Драпање, n. das Kratzen, frictio.
Драпати, ам, v. impf. kratzen, frico.
Драча, f. намастир у Србији.
Драшко, m. Mannsname, nomen viri.
Дрвар, n. који дрва носи, или продаје, der Holzer, lignarius.
Дрварење, n. das Holzen, lignatio.
Дрварина, f. Holzabgabe, portorium lignarium.
Дрварити, им, v. impf. mit Holz versehen, providere lignis: како се дрвариш? он ме двари.
Дрвен, на, но, hölzern, ligneus.
Дрвенаст, та, то, hölzern (unempfindlich), ligneus.
Дрвеница, f. на самару оно што је од дрвета, осим стеље, das hölzerne Gerüste des Saumsattels, clitellae.
Дрвенитисе, имсе, v. r. impf. hölzern werden, lignesco (?).
Дрвењача, f. н. п. чаша hölzernes Trinkgeschirr, poculum ligneum.
Дрвењење, n. das Verhölzern, lignefactio.
Дрвеће, n. (coll.) die Bäume, arbores.
Дрвљад, f. (coll.) Scheiter Holz, segmenta ligni (?)
Дрвљаник, m. гомила дрва пред кућом, der Holzhaufen, strues.
Дрвље, Holz, lignum.

Дрво, вета, n. 1) der Baum, arbor. 2) das Holz, lignum.

Дрводеља, m. (Рес. и Срем.) vide дрвођеља.

Дрвођеља, m. (Ерц.) der Zimmermann, faber lignarius.

Дрвце, цета, n. dim. v. дрво.

Древо, n. m. j. часно, das Kreuzes-Holz, lignum crucis. i. e. crux qua Christus supplicium obiit:

„И крстове од часнога древа —

Дреждање, n. das Stehen und Warten, exspectatio.

Дреждати, дим, v. impf. stehen und warten, exspecto.

Дрека, f. das Geschrey, clamor.

Дрекавац, вца, m. der Schreyer ein (vermeintliches) Thier, das in der Nacht schreyt, wie eine Ziege die vom Wolfe fortgetragen wird, animal nocturnum, quadrupes, clamosum.

Дрекнути, нем, v. pf. einen Schrey thun, exclamo.

Дрем, m. (Рес. и Срем.) vide дријем.

Дремало, m. (Рес. и Срем.) vide дријемало.

Дремање, n. (Рес. и Срем,) vide дријемање.

Дремати, ам (и дремљем), (Рес. и Срем.) vide дријемати.

Дремеж, m. (Рес. и Срем.) vide дријемеж.

Дремљив, ва, во, schläfrig, somnolentus.

Дремован, вна, но, schläfrig (schlafbegierig), somniculosus.

Дрен, m. vide дријен.

Дрен, m. (Рес. и Срем.) vide дријен.

Дренак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide дријенак.

Дреник, m. Wald von Kornelkirschen, cornetum.

Дреник, m. eine junge Kornelkirsche, cornus parva.

Дренка, f. Frauenname, nomen feminae.

Дренов, ва, во, der Kornelkirsche, corneus.

Дреновац, вца, m. 1) ein Stab von Kornelholz, baculus corneus. 2) село у Мачви.

Дреновача, f. ein Stock von Kornelholz, fustis corneus.

Дреновина, f. Kornelholz, lignum corni masculae Linn.

Дрењак, m. vide дреник.

Дрењина, f. die Kornelkirsche, cornum.

Дретва, f. der Bindfaden (Spagat), funiculus; cf. канап.

Дретвица, f. dim. v. дретва.

Дреча, f. das Dickicht, densi frutices, cf. честа, шиб.

Дречање, n. das Plärren, ploratio.

Дречати, чим, v. impf. plärren, ploro.

Држак, шка, m. die Handhabe, ansa.

Држалица, f. / Држало, n. / Држаље, n. — der Stiel, manubrium.

Држање, n. das Halten, tentio (?).

Држати, жим, v. impf. 1) halten, teneo. 2) halten, z. B. für wahr, habeo (pro vero): ја то држим за истину. 3) држатисе коња, sich auf dem Pferde halten, sustinere se in equo:

„Па се коња држат' не могаше —

4) држисе на високо, er trägt sich hoch, elate se gerit.

Дријем, m. (Ерц.) der Schlummer (Schlaflust), dormitatio.

Дријемало, m. (Ерц.) der Schläfrige, die Schlafmütze, dormitator.

Дријемање, n. (Ерц.) das Schlummern, dormitatio.

Дријемати, ам (и дријемљем), v. impf. (Ерц.) Schlaflust haben, somno capior.

Дријемеж, m. (Ерц.) vide дријем.

Дријен, m. (Ерц.) die Kornelkirsche, cornus mascula Linn.

Дријенак, нка, m. (Ерц.) 1) eine kleine Kornelkirsche, cornus parva. 2) eine Art Traube, uvae genus.

Дрина, f. 1) Drina, der Grenzfluß zwischen Boßnien und Serbien. 2) die serbische Gegend an der Drina, Zwornik gegenüber: отишао у Дрину.

Дриница, f. ein Seitenarm der Drina, unter Лозница.

Дрињка, f. m. j. воденица, Wassermühle auf der Drina, mola ad Drinam.

Дрински, ка, ко, Driner-,

„Дрински вуче, што си обрђао? —

„Невоља је мене обрђати:

„Око Дрине не има оваца:

„Једна овца а три чобанина:

„Један спава, други овцу чува,

„Трећи иде кући по ужину.

Дрињанин, m. einer von der Drina: браћа Дрињани.

Дркање, n. das Spannen, tentio.

Дркат, кта, m. das Zittern, der Schauder, horror.

Дркати, ам, v. impf. spannen, tendo (sensu praecipue obscoeno de tentione penis).

Дркталице, f. pl. die Gallerte, die Sulze, coagulum. cf. паче, пихтије.

Дрктање, n. das Zittern, tremor.

Дрктати, кћем, v. impf. zittern, schaudern, horreo, tremo.

Дрљав, ва, во, vide врљав.

Дрљачење, das beharrliche Betteln, mendicatio indefessa.

Дрљачити, им, v. impf. beharrlich betteln, non desino mendicare.

Дрљање, n. 1) das Eggen, occatio. 2) der geeggte Acker, ager occatus:

пале вране по дрљању. 3) das Krizeln, conscribillatio.
Дрљати, ам, v. impf. 1) eggen, occo. Когођ с њиме оре, он гузицом дрља. 3) krizeln, conscribillo.
Дрљача, f. die Egge, occa.
Дрљење, n. das Entblößen, nudatio.
Дрљити, им, v. impf. m. j. преси, entblößen, nudo.
Дрмановина, f. планина (или брдо?) у Србији:
„Завијала три зелена вука:
„Један вије навр Маковишта,
„Други вије на Повлен' планини,
„Трећи вије на Дрмановини —
Дрмање, n. das Schütteln, Erschüttern, quassatio.
Дрмати, ам, v. impf. schütteln, quasso.
Дрмнути, нем, v. pf. erschüttern, concutio.
Дрндање, n. das Schlagen der Wolle.
Дрндар, m. човек што разбија вуну.
Дрндарев, ва, во, } des дрндар.
Дрндаров, ва, во, }
Дрндати, ам, v. impf. 1) разбијати јарину. 2) говорити којешта.
Дрнов, m. der tolle Schreyer, clamosus, furiosus.
Дрновав, вна, но, } wütend, furiosus.
Дрновит, та, то, }
Дрнути, нем, v. pf. einen Bissen essen (um dann sogleich z. B. an die Arbeit zu gehen), paullulum comedo: дрнуло га псето, m. j. ујело га мало.
Дрнутисе, немсе, v. r. pf. помамитисе, toll werden, insanio.
Дрњивање, n. das Toll werden, insania.
Дрњиватисе, њујемсе, v. r. impf. toll werden, insanio.
Дрњкање, n. das Anschlagen gegen etwas, offensio.
Дрњкати, ам, v. impf. anschlagen gegen etwas, offendo: дрњка у бамину.
Дроб, m. das Eingeweide, intestina.
Дробан, бна, но, dicht und klein an einander gereiht, minutus:
„Једно грло, три дробна ђердана —
Дробац, пца, m. dim. v. дроб.
Дробина, f. augm. v. дроб.
Дробити, им, v. impf. bröckeln, intero.
Дробљен, m. der Brocken, mica, frustum.
Дробљење, n. 1) das Bröckeln, intritio. 2) coll. die Brocken, micae, frusta intrita.
Дробњак, m. } Gegend in der Herzegowina, in der Nähe von Пива. Дробњачки, ка, ко, von Дробњаци.
Дробњаци, m. pl. }
Дрозак, зга, m. die Drossel, turdus.
Дрозговић, m. die junge Drossel, pullus turdi.
Дрозговљи, ља, ље, н. п. гнијездо, Drossel=, turdi.
Дрозд, m. vide дрозак.
Дромбуљање, n. das Maultrommeln, cantus crembali.
Дромбуљати, ам, v. impf. maultrommeln, cano crembalo.
Дромбуље, f. pl. die Maultrommel, crembalum.
Дроњав, ва, во, lumpig, pannosus.
Дроњак, њка, m. der Lumpen, Lappe, lacinia.
Дроњо, m. der Lumpenkerl, homo pannosus.
Дропити, им, v. pf. sich niederlassen, (ohne zu sehen, ob der Ort sauber ꝛc.) humi consido.
Дропља, f. die Trappe, der Trappe, avis tarda, otis tarda Linn.
Дрпање, n. das Reißen, laceratio.
Дрпати, ам, v. impf. reißen, lacero.
Дрпити, им, v. pf. } reißen, lacero.
Дрпнути, нем, v. pf. }
Друг, m. 1) der Gefährte, socius. 2) der Gemahl, der Gatte (für beide Geschlechter), conjux.
Друга, f. die Gefährtin, socia.
Друга, f. дрво, као велико вретено, што жене конце препредају на њега и плетиво преду, die Zwirnspindel, fusus duplicandis filis.
Другар, m. vide друг 1.
Другарица, f. vide друга.
Другда, } dann und wann, quandoque.
Другдаш, }
Други, га, го, 1) der andere, alius, alter. 2) der zweite, secundus.
Друговање, n. der Umgang mit Jemand, als seinem друг, consuetudo, necessitudo.
Друговати, гујем, v. impf. mit Einem häufig umgehen, sein друг seyn, sodalis sum, utor aliquo familiariter.
Другојачији, чија, чије, anders, verschieden, alius.
Другом, zum zweiten Mal, altera vice:
„Љубну је једном и другом —
Дружење, n. das Gesellen, sociatio.
Дружина, f. (coll.) die Gefährten, socii.
Дружиница, f. dim. v. дружина.
Дружитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich gesellen, sociare se.
Дружица, f. dim. v. друга.
Дружичало, n. (у Сријему говоре ружичало, а у Банату побушени понедељник) der zweite Montag nach Ostern, dies lunae secundus a paschate. На дружичало иду људи (а особито жене) прије подне на гробље те побушавају гробове

од оне године, дијеле за душу, и попови чате молитве и спомињу мртве. На неким мјестима (као н. п. у Неготину и у Ршави) скупесе момчад и ђевојке послије подне на једно мјесто, па играју и дружичајусе (понајвише мушко с мушким, а женско са женским), т. ј оплету вијенце од врбовије младица, па се кроз те вијенце љубе и мијењају јаја (шарена и црвена), па најпослије промијене и вијенце (метне једно другом на главу) и закунусе да ће бити мушкарци побратими, а женскиње друге (Власи кажу кумача), до оно доба године. Такови се побратими и друге потом пазе ту сву годину као браћа и сестре, и у различним играма, и збиљским свађама, помаже једно другоме. Кад опет дође дружичало, онда се ђекоји понове, а ђекоји оставе.

Дружичање, n. das Küßen und Befreunden der Mädchen am zweiten Montage nach Ostern, amicitiae initio die lunae a paschate secundo, cf. дружичало.

Дружичатисе, амсе, v. r. impf. cf. дружичало.

Друкчији, чија, чије, vide другојачији.

Друм*, m. (δρόμος) велики пут, die Heerstraße, via regia.

Друштво, n. die Gesellschaft, societas.

Дрче, f. pl. vide дрктаљице.

Дршкање, n. das Hetzen (des Hundes), instigatio.

Дршкати, ам, v. impf. н. п. псето на свиње, hetzen, instigo.

Дршчић, m. dim. v. држак.

Ду, дуа, m. der Geist, spiritus, cf. дух.

Дубак, пка, m. 1) der Gängelwagen, machina qua stare et incedere discunt parvuli. 2) eine Art Kirschen, cerasi genus.

Дубач, m. der Hohlmeißel, das Hohleisen, scalprum excavatorium.

Дубина, f. die Tiefe, profunditas.

Дубити, им, v. impf. стајати управо, aufrechtstehen, sto erectus.

Дубица, f. 1) Stadt in österr. Kroatien. 2) Stadt in türkisch Kroatien.

Дубљење, n. das Aufrechtstehen, statio erecta.

Дубљина, f. vide дубина.

Дубок (comp. дубљи), ка, ко, tief, profundus.

Дубоко (мало и велико), кога, n. Schluchten zwischen Schabaz und Belgrad:

„Друга пуче украј Дубокога,
„Даде гласе уза воду Саву —

Дубравац, вца, m. Mannsname, nomen viri.

Дубровачки, ка, ко, ragusanisch, ragusanus.

Дубровник, m. Ragusa, Ragusium.

Дубровничанин, m. човек из Дубровника.

Дубровнички, ка, ко, vide Дубровачки.

Дувак*, m. der Brautschleyer, velum nuptiale.

Дуван, m. 1) der Tabak, die Tabakspflanze, herba nicotiana. 2) der Rauchtabak, nicotiana fumaria; daher дуванитисе, sich mit Tabak versehen; und дувањење.

Дуванскӣ, ка, ко, н. п. кеса, Tabaks-, nicotianae.

Дуванџија, m. der Tabakraucher, ducens ore nicotianum.

Дување, n. das Wehen, spiratio, flatus.

Дувар, m. vide зид.

Дувати, ам, v. impf. 1) blasen, flo, 2) на кога, böse seyn, succenseo.

Дувна, f. die Geistliche (Nonne), monialis.

Дувно, m. Stadt in Dalmatien.

Дувовање, n. das Beichtvater seyn, status confessarii.

Дувовати, дувујем, v. impf. u. pf. коме, Beichte hören, ausculto confitentem.

Дуг, m. die Geld-Schuld, debitum.

Дуг (comp. дужӣ и дуљӣ), га, го, lang, longus; дуга пушка, die Flinte.

Дуга, f. der Regenbogen, iris. Срби кажу, да мушко прође испод дуге, постало би женско, а женско да прође, постало би мушко.

Дуга, f. die Daube, tabula.

Дугачак (дугачак), чка, ко, vide дуг.

Дугме, мета, n. der Knopf, globulus fibulatorius.

Дугменце, n. } dim. v. дугме.
Дугменце, n. }

Дугобрадић, m. ein Zuname, cognomen (Langbart).

Дуговање, n. das Schulden, debitum.

Дуговати, гујем, v. impf. schulden, debeo.

Дуговечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide дуговјечан.

Дуговјечан, чна, но, (Ерц.) dauernd, diuturnus.

Дугонокт, та, то, langnägelig, unguium longorum:

„Доведи ми дугонокту другу
„Да прокопа на вратилу трубу.—

Дугоња, f. ein großer, langer Mann, longus homo, Longinus.

Дугореп, па, по, langgeschwänzt, caudatus, caudae longae: за виторогије волова и дугорепије крава (кад напијају).

Дугуљаст, та, то, } länglich, oblongus.
Дугуљат, та, то, }

Ду́д, m. der Maulbeerbaum, morus.
Ду́да, f. } eine hohle Röhre, für die
Дуда̑љка, f. } Kinder als Pfeife, fistula.
Ду́диња, f. die Maulbeere, morum.
Ду́дов, ва, во, vom Maulbeerbaum, mori, morinus.
Ду́довина, f. Maulbeerholz, lignum morinum (?).
Ду́ж, f. die Länge, longitudo: и уз дуж и попријеко.
Ду́жан, жна, но, schuldig, qui debet.
Ду́жд, m. (cm.) der Doge, dux Venetiarum;
„У онога дужда Млетачкога —
Ду́ждев, ва, во, des Dogen, ducis Veneti:
„Сад ће изић' те дуждеве слуге —
Ду́ждевић, m. der junge Doge, filius ducis Venetiarum:
„Ајде селе оседлај ми коња,
„Дуждевић ме у сватове зове —
Ду́ждевња̑к, m. бурњак, Salamander, Salamandra. Кад је (или кад ће да удари) киша, онда дуждевњак бјежи од воде уз брдо: а кад је суша, онда иде низ брдо к води.
Ду́жење, n. die Behauptung, daß jemand einem etwas schulde, assertio debiti.
Ду́жи, f. pl. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Ду́жина, f. die Länge, longitudo.
Ду́жити, им, v. impf. кога, behaupten, daß einer schulde, dico mihi deberi
Дужни̑к, m. 1) der Schuldner, debitor. 2) der Gläubiger, creditor: не смије од дужника да дође кући.
Ду́жно̑ст, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) die Pflicht, officium.
Ду́ја, m. (Рес. и Срем.) vide дујо.
Ду́ја̑к, m. Mannsname, nomen viri.
Ду́јо, m. (Ерц.) hyp. v. дуовник.
Ду́к, m. vide ду.
Ду́ка, m. Mannsname, nomen viri.
Ду́кадин, m. Mannsname, nomen viri.
Ду́кат, m. der Dukaten, nummus ducatus, aureus.
Ду́катић, m. dim. v. дукат.
Ду́катни̑, на, но, н. п. злато, Dukaten-, ducatinus (?).
Ду́лац, лца, m. цијев, што се дува на њу у гадљарску мјешину, die Dudelsackröhre, calamus utriculi musici.
Дулведу̑, (acc.) in der Redensart: ја говорим, а он ни у дулведу, er achtet gar nicht darauf, non audit.
Ду́ља̑ње, n. das Länger-werden, (z. B. des Tages im Sommer), prolongatio.
Ду́љати, ам, v. impf. н. п. дан, länger werden (vom Tage) longior fio.
Ду́љина, f. vide дужина.
Ду́мен* m. vide корман.
Думе̏нриса̑ње, n. das Steuern, gubernatio navium.
Думе̏нисати, ишем, vide кормани̑ти.
Думе̏нџија*, m. der Steuermann, gubernator (navis). cf. корманош.
Ду́млек, m. Art Zuckermelone, cucurbitae (Linn.) genus.
Ду́нав, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Дунаво.
Ду́наво, n. die Donau, Danubius.
Дуна̑вски̑ (Дуна̑вски̑), ка, ко, н. п. вода, Donau-, Danubii.
Ду́ндар*, m. гомила људи, ein Haufen Leute, multitudo.
Ду́нђер*, m. } der Zimmermann, fa-
Ду́нђерин*, m. } ber tignarius, cf. дрвођеља.
Дунђе̏рисање, n. das Zimmern, fabricatio.
Дунђе̏рисати, ишем, v. impf. Zimmern, fabricor.
Дунђе̏рлук*, m. das Zimmermannshandwerk, Zimmerhandwerk, ars tignaria.
Ду́нђеров, ва, во, des Zimmermannes, fabri tignarii.
Ду́нђерски̑, ка, ко 1) Zimmermanns-, tignarius. 2) adv. wie ein Zimmermann, more tignarii.
Ду́нути, нем, v. pf. blasen, flo, spiro.
Ду́ња, f. vide гуња.
Дуо̀ва̑ње, m. vide дуовање.
Дуо̀вати, дувујем, vide дуовати.
Ду́ови, m. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Тројице.
Ду́овни̑, на, но, geistlich, spiritualis: оче дуовни! — cf. варење.
Ду́овни̑к, m. der Beichtvater, confessarius.
Ду́пе, пета, n. vide гузица.
Ду́пенце, n. dim. v. дупе.
Дупке̑, aufrecht, erecte.
Ду́пља, f. рупа у дрвету, ђе се могу лећи тице или челе, eine Baumhöhle, cava arbor. Каква је дупља, онаке и челе излијећу (или: каква је дупља, добре челе излијећу).
Дупља̑ш, m. m. ј. голуб, die Holztaube, Lochtaube, columba lignorum Linn. Срби кажу да голуб дупљаш говори, кад гуче: „Сиј лук, сиј лук" (т. ј. да је већ вријеме сијати лук, кад он у пролеће долети и стане гукати); а гривњаш: „Шта ти ту чиниш проклети попе, код туђе жене, код туђе ђеце."
Ду́псти, дубем, v. impf. aushöhlen, cavo.
Ду́р*, } стани! halt! siste gradum.
Ду́ра, }

Дурање, n. das Ausdauern, patientia, duratio. cf. трпљење.
Дурати, ам, v. impf., ausdauern, duro, cf. трпљети.
Дурбак*, m. ein Foppwort (wörtlich steh und steh), wenn man auf die Frage, was ist das? nicht das Rechte antworten will; nomen fictum rei, quam non vis dicere:
А. Шта је то?
Б. Дурбак.
Auch sagt die Mutter zum Kinde: оћеш дурбака?
Дурбин*, m. das Fernrohr, telescopium.
Дурма*, adv. unaufhörlich, continuo, cf. једнако.
Дурмитор, m. Gebirge in der Herzegowina.
Дурновит, та, то, vide дрновит.
Дурнутисе, немсе, vide дрнутисе.
Дурунга, f. vide мотка, батина.
Дутлити, им, v. impf. recht wacker saugen, sugo fortiter (besonders von Ferkeln).
Дутљење (дутлење), n. das starke Saugen, mammillarum attractio, suctio fortior.
Дућан*, m. der Laden, taberna.
Дућанац, нца, m. } dim. v. дућан.
Дућаник, m.
Дућански, ка, ко, Laden-, tabernae.
Дућанџија*, m. ein Kaufmann, der einen Laden hält, tabernarius.
Душа, f. die Seele, anima. Два без душе, трећи без главе.
Душак, шка. m. ein Zug (im Trinken), tractus: попити на један душак.
Душан, m. Mannsname, nomen viri.
Душеван, вна, но, u. п. човек, gottesfürchtig, religiös, pius, religiosus.
Душек*, m. eine Matratze, stragulum.
Душеклук*, m. der Bettkasten, armarium stragulorum.
Душица, f. das Seelchen, animula.
Душица, m. Mannsname, nomen viri.
Душко, m. (ст.) hyp. von душа, animula, animulus:
„Болан душко покваси ми уста —
Душник, m. die Luftröhre, asteria trachea.
Душман*, m. } vide непријатељ.
Душманин, m.
Душманлук*, m. vide непријатељство.
Душмански, ка, ко, vide непријатељски.

Ђ.

Ђа, ђа! Lockungslaut für's Pferd, sonus alliciendi equum.
Ђаво, вола, m. vide враг.
Ђаволак, лка, m. hyp. v. ђаво. Узео калуђер Светогорац мало дијете мушко (док још није знало за се) па га однијо у Свету гору, и тамо га одранио и научио књизи. Кад му је било већ око 18 година, онда га поведе уза се, као ђака, и пође амо у свијет да пише. Кад дођу у прво село, а то ђевојке уватиле коло на играју (ваља да је била неђеља, или какво весеље). Кад угледа ђак ђевојке, зачудисе каква су то створења, па онако мало као весео и зачуђен упита калуђера: „Шта је оно дуовниче! шта је оно?" А калуђер као намргођен одговори му: „Не гледај онамо синко, нити питај шта је: оно је ђаво." Онда ђак најумиљатијим гласом рече: „Дела дуовниче, Бога ти! да купимо онога једног ђаволка, па да га поведемо намастиру."
Ђаволан, m. vide враголан.
Ђаволаст, та, то, vide враголаст.
Ђаволити, им, vide враголити.
Ђаволисање, n. vide враговање.
Ђаволисати, лишем, vide враговати.
Ђаволица, f. враголица, жена, или ђевојка, која ђаволи, die Teufelin, (muthwilliges Frauenzimmer), femina petulantior.
Ђаволски, ка, ко, vide врашки.
Ђаволство, n. vide враголство.
Ђаволче, чета, n. das Teufelein, parvus diabolus.
Ђаволчић, m. dim. v. ђаво:
„Са прапорчићи, са ђаволчићи —
Ђавољи, ља, ље, vide вражји.
Ђађа, zuweilen, interdum.
Ђађаш, vide ђађа.
Ђак, m. der Student, literarum studiosus (von diaconus, wie im Ungrischen).
Ђакела, f. augm. v. ђак.
Ђаков, ва, во, des Studenten, studiosi.
Ђаковица, f. варош у Метохији: Ђаковичанин, човек из Ђаковице. Ђаковички, ка, ко, von Ђаковица.
Ђакон, m. der Diakon, diaconus.
Ђаконија, f. die Bewirthung, lautitia:
„Донесоше вино и ракију,
„И лијепу сваку ђаконију —
Ђаконисање, n. das Wohlleben, vita luxuriosa.

Ђаконисати, нишем, v. impf. jести, частиишсе, wohlleben, vitam jucundam duco: или ћемо ђаконисати, или ћемо враголисати (у приповиjетки)?

Ђаконити, им, v. impf. zum Diakon weihen, consecro diaconum.

Ђаконитисе, имсе, v. r. impf. zum Diakon geweiht werden, consecror diaconus.

Ђаконов, ва, во, des Diakons, Diaconi.

Ђаконовица, f. des Diakons Frau, uxor diaconi.

Ђаконскӣ, ка, ко, 1) diakonisch, diaconicus. 2) adv. wie ein Diakon, ut diaconus.

Ђакоње̑ње, n. das Weihen zum Diakon, consecratio diaconi.

Ђакшитӣ, cf. варење.

Ђаур*, m. } der Ungläubige, infidelis
Ђаурин, m. } (non Turca):

„Нек' се диже туки ђаурина:
„Ђаури нам тешко додијаше —

Ђаче, чета, n. ein Studentchen, parvulus literarum studiosus.

Ђачење, n. das Student-werden, frequentatio scholarum.

Ђачина, f. vide ђакела.

Ђачитисе, имсе, v. r. impf. Student werden, studere literis.

Ђачић, m. dim. v. ђак.

Ђачкӣ, ка, ко, 1) studentisch, studiosorum. 2) adv. auf Studenten Art, studentisch, studiosorum more.

Ђе, (Ерц.) 1) wo, ubi: ђе си био? 2) daß, quod: еј ће не знадо —:

„Тад' се Димитар бјеше осјетио
„Ђе ће љуба брата отровати —

3) wie, der, qui (aut per participium praesentis):

„Ал' ето ти Асан-паше с војском
„Ђе он води дванест хиљад' војске —

Ђебра*, f. ein Beutel (von Ziegenhaar), um Pferde, oder auch Badende zu reiben, strigilis genus.

Ђевђир*, m. 1) der durchlöcherte metallene Deckel des Waschbeckens, operculum pelvis perforatum, 2) ein ähnliches Werkzeug in der Küche, cribri genus.

Ђевер, m. (Ерц.) 1) der Schwager, (des Ehemanns Bruder), levir. 2) ручни ђевер, der Brautführer, paranymphus. 3) der Secundant (im Duell), amicus, adjutor:

„Па ђевери од њи одступише,
„А они се ударат' спадоше —

Ђеверивање, n. (Ерц.) das Brautführer seyn, officium paranymphi.

Ђеверовати, рујем, v. impf. u. pf. (Ерц.) Brautführer seyn, sum paranymphus.

Ђеверов, ва, во, (Ерц.) 1) des Schwagers, leviri. 2) des Brautführers, paranymphi. 3) des Secundanten, amici.

Ђеверскӣ, ка, ко, 1) des ђевер. 2) adv. nach seiner Art, leviri, paranymphi, amici.

Ђеверство, n. (Ерц.) die Brautführerschaft, paranymphatus: зове ме у ђеверство.

Ђеверуша, f. (Ерц.) des Brautführers Frau, uxor paranymphi.

Ђеверушин, на, но, (Ерц.) der Frau des Brautführers, uxoris paranymphi.

Ђевица, f. (Ерц.) vide ђевојка:

„Пјевала тица пјевица:
„Што ће старцу ђевица,
„А младићу бабица.

Ђевовање (ђевовање), n. (Ерц.) das Mädchenthum, der Mädchenstand, virginitas:

„Ђевовање моје царовање —

Ђевовати, ђевујем, v. impf. (Ерц.) Jungfrau seyn, virgo sum.

Ђевојачкӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) mädchenhaft, puellaris. 2) adv. mädchenhaft, more puellae.

Ђевојка, f. (Ерц.) das Mädchen, puella.

Ђевојчење, n. (Ерц.) das Anstellen, als ob man ein Mädchen wäre, simulatio aetatis aut status puellaris.

Ђевојчин, на, но, (Ерц.) des Mädchens, puellae.

Ђевојчина, f. augm. v. ђевојка.

Ђевојчити, им, v. impf. (Ерц.) als Mädchen begrüßen, saluto pro puella.

Ђевојчитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich als Mädchen anstellen, puellam se ostentare.

Ђевојчица, f. dim. v. ђевојка, das Mädlein, puellula.

Ђевојчурина, f. vide ђевојчина.

Ђегођ, (Ерц.) 1) wo immer, ubicumque. 2) irgend wann, aliquando, quandoque: доћи ћу ти ђегођ, кад узимам кад.

Ђед, m. (Ерц.) der Großvater, avus.

Ђедов, ва, во, (Ерц.) des Großvaters, avi.

Ђедовина, f. (Ерц.) das Erbe vom Großvater, hereditas avita, patrimonium avitum.

Ђеисија*, f. (сm.) vide одијело:

„На њему је ђузел ђеисија —

Ђеко, m. (Ерц.) hyp. v. ђед.

Ђекоји, која, које, (Ерц.) mancher, aliquis.

Ђело, n. (Ерц.) die That, facinus. Изићиће ђело на виђело.

Ђељање, n. (Ерц.) das Schnitzeln, sectio minuta.

Ђељаоница, f. (Ерц.) die Schnitzbank, sella sectoria.
Ђељати, ам, v. impf. schnitzeln, seco minutatim.
Ђељкање, n. dim. v. ђељање.
Ђељкати, ам, dim. v. ђељати.
Ђем*, m. оно гвожђе на узди, што стоји коњу у зубима и око уста, das Gebiß am Zaum, frenum.
Ђемија*, f. vide лађа.
Ђемудраго, (Ерц.) wo immer, ubivis.
Ђене*, ziemlich, fere, sic satis.
Ђенути, нем. vide ђести.
Ђерам*, рма, m. der Krahn bey den Landbrunnen, machina putealis.
Ђердан*, m. das Halsband, monile.
Ђерданић, m. dim. v. ђердан.
Ђердап*, m. eine Gegend in der Donau, (Klippe), scopulus (in Danubio). Србљи познају два ђердапа у Дунаву, т. ј. доњи и горњи. Доњи је између Кладова и Ршаве, а горњи код Пореча.
Ђерђеф*, m. der Stickrahmen, jugum.
Ђерчек*, eben recht, (a propos), quoniam de hac re loquimur. cf. збиља.
Ђести, (говорисе и ђенути), ђедем (и ђенем), v. impf. (Ерц.) т. ј. сијено, aufschobern, in acervum colligo.
Ђести, ђедем, v. impf. (Ерц.) thun, stellen, legen, pono: куда си ђео новце?
Ђетао, тла, m. (Ерц.) der Specht, picus.
Ђетелина, f. (Ерц.) der Klee, trifolium.
Ђетенце (ђетенце), n. dim. hyp. v. дијете.
Ђетешце, n. vide ђетенце.
Ђетињење, n. (Ерц.) das Kindischseyn, puerilitas.
Ђетињи, ња, ње, (Ерц.) Kinder-, puerilis.
Ђетињити, им, v. impf. (Ерц.) kindisch seyn, pueriliter facio.
Ђетињство, n. (Ерц.) die Kindheit, infantia, pueritia.
Ђетић, m. (Ерц.) 1) das Mannsbild, (verheirateter) Mann, vir: н. п. нема ђетића код куће (кажу жене кад нема људи код куће). 2) der Mann, Held, vir, vir fortis:
„Намјерисе ђетић на ђетића —
Ђетлић, m. (Ерц.) der junge Specht, pullus pici.
Ђеца, f. (coll. Ерц.) die Kinder, pueri, liberi, proles (sing.).
Ђечерма, f. eine Art Weste (ohne Aermel), tunicae genus. cf. јечерма.
Ђечин, на, но, (Ерц.) Kinder-, puerorum, liberorum.
Ђечина, f. augm. v. ђеца.
Ђечица, f. dim. v. ђеца.
Ђечурлија, f. vide ђечина.
Ђешто, (Ерц.) hier und da, irgendwo, passim, alicubi.
Ђивша, f. намастир у Фрушкој гори.
Ђида, f. hyp. v. ђидија:
„Море ђидо Раде ваурине! —
Ђиди*, in der Redensart: ај ђиди! schön, trefflich! pulcer: ај ђиди коњ! ај ђиди момак! ај ђиди ђевојка! ај ђиди купус! ај ђиди месо! и т. д.
Ђидија*, f. састаласе курва и ђидија;
„Нуто ђидије ђе намигује —
„Нека ђидија зубима чупа —
Ђинђер, m. само у овој поскочици:
„Калуђере ђинђере!
„Не ђинђери браде;
„Не дамо ти Маре,
„Ни у колу Саре.
Ђинђерити, им, v. impf. cf. ђинђер.
Ђинђеров, ва, во, (пп.)
„Ови двори паунови
„А пенџери ђинђерови —
Ђинђува*, f. die Glasperle überhaupt, margarita vitrea.
Ђинђувица, f. } dim. v. ђинђува.
Ђинђушица, f. }
Ђипан, m. amaranthus blitum Linn.
Ђипање, n. das Springen, saltatio.
Ђипати, ам, v. impf. скакати, springen, salto.
Ђипити, им, v. pf. springen, salio.
Ђога, (Рес. и Срем.) vide ђого.
Ђогат*, m. der Schimmel, equus albus. cf. бијелац.
Ђогатаст, та, то, н. п. коњ, Schimmel-, equus albus.
Ђогатов, ва, во, des Schimmels, equi albi.
Ђогин, m. vide ђогат:
„Па посједе својега ђогина —
Ђогин, на, но, des ђога, equi albi.
Ђого, (Ерц.) hyp. v. ђогат.
Ђогуша, f. ђогатаста кобила, die Schimmelstutte, equa alba.
Ђогушин, на, но, der Schimmelstute, equae albae.
Ђоја, als adv. mein' ich, etwa, opinor: и он се ђоја опрема; он ђоја мисли да ми то не знамо (cf. бојаги).
Ђока, m. (Рес. и Срем.) vide Ђоко.
Ђоко, m. (Ерц.) hyp. v. Ђорђије.
Ђон, m. der Sohle, corium soleis efficiendis.
Ђонлија, m. (пп.) Eugen, Eugenius (z. B. in dem Liede von Patriarchen Чарнојевић):
„Поред мога Ђонлије принципа —
Ђорда, f. (пп.) vide сабља:
„О бедри му она оштра ђорда —

Ђо̀рђе, m. vide Ђорђије.
Ђо̀рђија, m. } Georg, Georgius.
Ђо̀рђије, m. }
Ђо̀рнутисе, немсе, v. r. pf. ђорнуо-се мало, т. j. опносе.
Ђу̀бре*, рета, n. der Dünger, stercus. vide гној.
Ђубрѐвит, та, то, gut gedüngt, bene stercoratus.
Ђу̀брење, n. das Düngen, stercoratio.
Ђу̀брити, им, v. impf. düngen, stercoro.
Ђувѐгија*, m. vide младожења.
Ђувѐгијин, на, но, des Bräutigams, sponsi.
Ђу̀вез*, adj. indecl. rosenfarben, roseus. cf. ружичаст.
Ђу̀везлија*, f. т. j. свила, Art rosenfarbne Seide, serici rosei genus:
„Увезла сам три дуката злата
„И четири свиле ђувезлије —
Ђувѐндија*, f. die Sklavinn eines Kerdschali, latronis turcici serva.
Ђувѐндијнскӣ, ка, ко, } 1) einer ђувендија. 2)
Ђувѐндијскӣ, ка, ко, }
adv. wie eine ђувендија.
Ђу̀вече*, ета, n. 1) земљан суд (као здјела), што се у њему пече месо у пеħи; 2) оно месо.
Ђу̀гум*, m. ein großer kupferner Wasserkrug, vas aquarium aeneum:
„Ко донесе воде у ђугуму
„Да се њему по жут дукат даде —
Ђу̀зел*, indecl. (ст.) schön, pulcer:
„На њему је ђузел ђенсија —
Ђу̀ка, m. (Рес. и Срем.) vide Ђуко.
Ђу̀ка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђу̀кан, m. Mannsname, nomen viri.
Ђу̀канчић, m. dim. v. Ђукан.
Ђу̀кна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђу̀ко, m. (Ерц.) Mannsname (hyp. v. Ђукан?), nomen viri.
Ђу̀л*, m. 1) vide ружа. 2) artemisia annua Linn.
Ђулабија*, f. eine Art rother, süßer Aepfel, mali genus.
Ђулвезлија*, f. т. j. свила, vide ђувезлија.
Ђу̀ле*, лета, n. Kanonenkugel, globulus tormentarius.
Ђу̀лс*, } das Rosenwasser, aqua rosarum:
Ђу̀лса, }
„Златом везен, у ђулсу уб'јељен —
Ђу̀ле, лета, n. vide ђуле.
Ђу̀р, m. die Stadt Rab, Jaurinum.
Ђу̀ра, m. (Рес. и Срем.) vide Ђуро.
Ђу̀рађ, рђа, m. Georg, Georgius.
Ђу̀рашин, m. Mannsname, nomen viri.
Ђу̀рђев дан, m. der Georgy-Tag, festus dies S. Georgii. На Ђурђев дан у јутру, прије сунца, почињусе први пут купати. Мушкарци се понајвише купају у потоку, а жене и ђевојке донесу у вече куħи омаје (да се од њи свако зло и неваљалштина отресе и отпадне, као омаја од кола), и метну у њу свакојака биља, а особито селена, те преноħи, па се у јутру њом купају у градини код селена и код осталог цвијеħа. Прије Ђурђева дне не ваља селен брати нити мирисати, а на Ђурђев дан свако узме по један стручак те омирише и заħене за појас, или (ђевојке и младе) за ђердан. Прије Ђурђева дне кажу да не ваља јести јагњеħега меса, а на Ђурђев дан сваки (особито по варошима, као у Бијограду, Смедереву, Пожаревцу и т. д.) треба да закоље по једно јагње код своје куħе. На Ђурђев дан не ваља спавати (да не боли глава); ако ли који спава, а он треба на Марков дан (25. април) да одспава на ономе истом мјесту.
„Ђурђев данак ајдучки састанак.
Ђурђеви ступови (ступови), m. pl. намастир (у Ерцеговини? или у Старом Влау?)
Ђурђѐвскӣ, ка, ко, н. п. мјесец, киша, Georgi-, S. Georgii.
Ђу̀рђевштак, m. der den heil. Georg feiert, cliens S. Georgii.
Ђу̀рђија, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђурђи̑ħ, m. Klein-Georgy (den 3ten Nov.).
Ђурђица, f. die Maybłume, convallaria majalis Linn.
Ђу̀рин петак, на петка, m. о Ђурину петку, den 30. Feb. ad calendas graecas.
Ђу̀рисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ђу̀рисава, Frauenname, nomen feminae.
Ђу̀рица, m. Mannsname, nomen viri.
Ђу̀рко, m. Mannsname, nomen viri.
Ђу̀ро, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Ђу̀туре, in Bausch und Bogen, per aversionem.
Ђу̀турица, f. die Bauscharbeit, opera per aversionem.
Ђу̀турицē, vide ђутуре.
Ђу̀турича̑р, m. der Bauschpächter, redemtor per aversionem.
Ђу̀турича̑рев, ва, во, vide ђутуричаров.
Ђу̀турича̑рка, f. die Bauschpächterin, redemtoris uxor; redemtrix.
Ђу̀турича̑ров, ва, во, des Bauschpächters, redemtoris per avertionem.

Е.

Е, he he,
Ева̀нђелије, n. } das Evangelium, evan-
Ева̀нђеље, n. } gelium.
Ев̑ (у Ресави и у Лијевчу), vide ево.
Ѐвењка, f. ein Strauß von Weinreisern, mit Trauben, fasciculus sarmentorum.
Ѐво, sieh, da, en. cf. ено.
Ѐгав, ва, во, krumm, fehlerhaft, pravus:
„Натиче калпак на ћелаву главу,
„Мор доламу на грбава леђа,
„Жуте чизме на егаве ноге —
Ѐгбета*, n. vide бисаге.
Ѐгеде, f. pl. die deutsche Geige, fides germanicae.
Ѐда, 1) fragende Partikel: еда га нађе? hast du ihn gefunden? invenisti eum? еда што? 2) wünschend: еда Бог да те не дође; еда Бога и среће: еда Бог да вода га однијела.
Едрѐне, нета, n. Adrianopel, Adrianopolis:
„Пуче пушка, пуче друга, у Едренету
Ѐј! ey, hei, heus.
Ѐјвала̑, gehorsamer Diener! salve servo tuo! Свакој шуши ејвала, оста глава ћелава; Ејвала ти мени.
Ѐкање, n. das Ey! sagen, responsio voce Е!
Ѐкати, ечем, v. impf. } eh! sagen,
Ѐкнути, нем, v. pf. } dico he?
Ѐксер*, m. гвозден клин, der Nagel clavus.
Ѐксик*, мање, weniger, minus: двије ове педесет драма ексик (т. ј. мање); овај је дукат ексик (nicht vollwichtig).
Ексиклук,* m. 1) der Abgang, z. B. an Gewichte: да одбијемо ексиклук. 2) Schlechte Wendung unsrer Sachen (als Strafe des Himmels wegen einer Sünde): убио га ексиклук. cf. назадак.
Ѐксичан, чна, но, н. п. дукат, мјера, nicht voll, deminutus.
Ѐлбетена̑*, vide да ако.
Ѐле, 1) halt, einmal, quid multa? а не знам куд је отишао, еле га између нас нестаде;
„Еле Турци Мачву прегазише —
2) ey, ey? schau, schau? interjectio increduli: en hominem! н. п.
А. Јеси ли био данас код њега?
Б. Нијесам.
А Еле, еле?
Ѐлћен*, m. das Segel, velum.
Ѐлчија*, m. der Gesandte, legatus, orator.

Ѐља, f. hyp. v. ељда. н. п. у приповијетки:
Еро: Што велиш ељо?
Ељда: Плети кош Еро —
Ѐљда, f. der Buchweizen, polygonum fagopyrum Linn.
Ѐм, sowohl — als auch, ꝛc. et — et: ем је скупо, ем неваљало. cf. буд, шуд.
Ема̑н*, m. vide ама̑н.
Ѐмшерија*, m. vide земљак.
Ѐмшеријин, на, но, landsmännisch, popularis.
Ѐмшо, m. hyp. v. емшерија.
Енгле̑з, m. der Engländer, Anglus.
Енгле̑ска̑, f. vide Англија 1.
Енгле̑ски̑, ка, ко, vide Англијски.
Ене̑ (у Ресави и у Лијевчу), vide ено.
Ендѐзе*, зета, n. vide аршин:
„У дубину триста ендезета —
Ѐндек, m. der Graben, fossa.
Ѐно, sieh da! en! ево мени, ето теби, а ено њему.
Епа̀рхиа, f. die Eparchie, Diöcese, dioecesis.
Ѐра, m. (Рес. и Срем.) vide Еро.
Ѐрак, m. Mannsname, nomen viri; Ни куди Ерака, ни вали Петака: оба су брата једнака.
Ергѐла, f. eine Heerde Pferde, grex equorum.
Ѐрдељ, m. Siebenbürgen, Transilvania.
Ердѐљски̑ (Ѐрдељски̑), ка, ко, 1) siebenbürgisch, transilvanus. 2) adv. siebenbürgisch, more Transilvano.
Ере̑за*, f. der Haken, über den ein Hängeschloß angebracht wird, obex serae?
Ерѐнде*, дета, n. vide треница 1. То ти ротква, а ерендe зуби, sagt man zu einem der gefarzt hat, accinunt ei qui pepedit.
Ѐрин, на, но, des Ера, hercegovinensis.
Ѐркиња, f. vide Ерцеговка.
Ѐро, m. vide Ерцеговац.
Ѐрски̑, ка, ко, vide Ерцеговачки.
Ѐрцег Стјепан (Ерцеговци говоре и Шћепан), m. (cm.) Herzog Stephan, Dux Stephanus:
„Маче војску Ерцеже Стјепане —
Ѐрцеговац, вца, m. ein Herzegower, hercegovinensis.
Ѐрцеговачки̑, ка, ко, 1) herzegowisch, hercegovinensis 2) adv. more hercegovinensi.
Ѐрцеговина, f. die Herzegowina, hercegovina, ducatus s. Sabbae.
Ѐрцего̑вка, f. die Herzegowinerin, mulier e ducatu s. Sabbae.
Ѐрцего̑вче, чета, n. der junge Herzegowiner, puer e ducatu s. sabbae.
Еса̑п*, m. vide рачун 1.
Еса̀пити, пим, v. impf. 1) vide рачу-

нити. 2) glauben, auf etwas rechnen, puto, cf. мислити.
Есапитисе, имсе, vide рачунитисе.
Есапљење, n. vide рачуњење.
Еспап, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide роба.
Ете, (у Ресави и у Лијевчу) vide ето.
Ето, sieh da, en! cf. ено.
Етоти (ето ти), sieh da, en tibi.
Ефендија*, m. Titel eines türkischen Gelehrten (Kadi oder Chodscha), Dominus.
Ефендијин, на, но, des ефендија, Domini.
Ефендијница, f. die Frau des ефендија, uxor Domini.
Ефендијскй, ка, ко, } 1) der ефендије, Doctorum. 2) adv. wie ein ефендија, more Doctoris.
Ефендијскӣ, ка, ко, }
Ефенди-кадија, m. Herr Richter, Doctor Richter, judex:
„Суди право ефенди-кадија,
„Суди право, тако био здраво —
Ешак*, шка, m. das Außersichseyn, sey es vor Entzückung, oder Schmerz, ecstasis:
„Кад то чуо Чупићу Стојане,
„Од ешка му задрктала рука —
Ешкут, m. (у Сријему и у Бачкој) der Dorfschulz, judex pagi.
Ешкутов, ва, во, des ешкут, judicis pagani.
Ешкуција, f. (у Сријему и у Бачкој) die Execution, executio violenta.

Ж.

Жаба, f. der Frosch, rana.
Жабетина, f. augm. v. жаба.
Жабић, m. der junge Frosch (Froschwurm), ranula.
Жабица, f. 1) dim. Fröschlein, ranula. 2) eine Verzierung am obern Theile des Pistolenschaftes, pars ornatus pistolae.
Жабљи, ља, ље, Frosch-, ranae et ranarum.
Жабњак, m. жабља јаја, што се у пролеће налазе по води око камења, das Froschleich (die Froscheyer), ova ranarum.
Жабурина, f. vide жабетина.
Жалац, лца, m. der Stachel, aculeus.
Жалити, им, v. impf. 1) кога, betrauern, lugeo 2) bedauern, miseror. 3) што, bedauern, doleo. 4) на кога, wem gram seyn, succenseo. 5) на кога, Verdacht haben, suspicor.
Жалитисе, имсе, v. r. impf. на кога, sich beklagen über jemand, accuso aliquem.
Жалосан, сна, но, vide жалостан.
Жалост, f. die Traurigkeit, Schmerz, dolor, luctus.
Жалостан, сна, но, betrübt, tristis.
Жалостив, ва, во, mitleidig, miserens.
Жао, leid: жао ми је, doleo, es ist mir leid, es thut mir leid; жао ми је на њега, ich habe Verdacht auf ihn, suspicor de illo. 2) ich bin ihm gram, succenseo illi:
„Равно поље жао ми је на те:
„Јер мој драги отиде низа те —
Жаока, f. vide жалац.
Жар, m. glühende Kohlen (die Glut), pruna.
Жара, f. vide коприва.
Жарач, m. die Ofenstange, pertica fornacalis.
Жарење, n. 1) das Glühend machen, candefactio. 2) das Brennen der Brennnesseln, ustio urticae.
Жарило, n. vide жарач.
Жарити, им, v. impf. 1) н. п. пећ, glühend machen, candefacio. 2) коприве жаре, brennen, uro.
Жарко, m. Mannsname, nomen viri.
Жацнути, нем, v. pf. stechen, pungo, wie die Biene.
Жбан, m. eine hölzerne Kanne, vas aquarium ligneum, cf. џбан.
Жвале, f. pl. das Gebiß am Zaume, frenum.
Жватање, n. das Käuen, manducatio.
Жватати, ваћем, v. impf. kauen, mando.
Жврк, m. 1) das Rädchen an den Spornen, rotula calcarium. 2) cf. радиш.
Жвркно, n. (im gemeinen Scherze) das Arschloch), podicis fissura.
Жганци, наца, m. pl. (österr. der Sterz) eine Art Polenta, polentae genus.
Ждерање, n. 1) des Schlucken, glutitio (?) 2) das Fressen, voratio.
Ждерати, рем, v. impf. 1) schlingen, glutio. 2) fressen, voro.
Ждлеб, m. (Рес. и Срем.) vide жлеб.
Ждлијеб, m. (Ерц.) vide жлијеб.
Ждрал, m. } der Kranich, grus.
Ждрао, рала, m. }
Ждребад, f. (coll.) die Füllen, pulli equini.
Ждребац, пца, m. (Рес. и Срем.) vide ждријебац.
Ждребе, бета, n. (Рес. и Срем.) vide ждријебе.
Ждребенце (ждребашце), ета, n. dim. v. ждребе und ждријебе.
Ждребећак, m. m. j. зуб, der Füllenzahn, deus pulli equulei.

Ждребећи, ћа, ће, Füllen=, pullorum equinorum.

Ждребенце, ета, n. vide ждребенце.

Ждребити, им, (Рес. и Срем.) vide ждријебити.

Ждребитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ждријебитисе.

Ждребица, f. ein weibliches Füllen, ein Stutenfüllen, equula (?).

Ждребичица, f. dim. v. ждребица.

Ждребљење, n. (Рес. и Срем.) vide ждријебљење.

Ждрепчаник, m. cf. јармак.

Ждрепчић, m. dim. v. ждријебац und ждребац.

Ждријебац, пца, m. (Ерц.) ein junger Hengst, admissarius juvenis.

Ждријебе, ждребета, n. (Ерц.) das Füllen, pullus equi.

Ждријебити, им, v. impf. (Ерц.) ein Füllen werfen (gebären), pario: ова кобила ждријеби све мушку ждребад.

Ждријебитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) ein Füllen werfen (gebären), pario: ова се кобила ждријеби сваке године.

Ждријебљење, n. (Ерц.) das Füllenwerfen, partus equae.

Ждријело, n. (у Ерц.) der Engpaß, fauces: ко је витез, потеци на ждријело. cf. богаз, кланац.

Жђела, f. (Ерц.) eine hölzerne Schüssel, scutella. cf. здјела.

Жевкање, n. } das Belzen, latratus
Жевкарење, n. } lenis.

Жевкарити, им, v. impf. } belzen, latro
Жевкати, ам, v. impf. } leniter.

Жедан, дна, но, durstig, sitibundus.

Жеднети, ним, (Рес.) vide жедњети.

Жеднити, им, (Срем.) vide жедњети.

Жедњети, ним, v. impf. (Ерц.) durstig werden, sitio.

Жеђ, f. } der Durst, sitis.
Жеђа, f. }

Жеђца (жеџа), f. dim. v. жеђ.

Жежељ, m. ein Anbindsteck für die Schafhunde, baculus alligando molosso. Жежељ је као по дугачак и по дебео штап; један се крај од њега свеже псетету за огрљак, а други за колац (да не би псето прегризло узицу — кад не ма ланца). — Љути као пас у жежељу.

Жежење, n. das Brennen, ustio.

Желити, им, (Срем.) vide жељети.

Желудац, желуца, m. der Magen, stomachus.

Жеља, f. der Wunsch, desiderium.

Жељан, љна, но, begierig, cupidus.

Жељезник, m. село близу Бијограда. Туда сад слабо ко зна што је жељезо, него сви говоре гвожђе.

Жељезо, n. (око Тимока) vide гвожђе.

Жељети, лим, v. impf. (Ерц.) wünschen, cupio.

Жена, f. 1) das Weib, femina. 2) die Frau, uxor. Не стоји кућа на земљи, него на жени.

Женар, m. човек који жене врло милује и с њима радо говори, der Frauenfreund, amicus feminis.

Женетина, f. vide жентурина.

Женидба, f. die Heurat, matrimonium: има сина на женидбу. — У Србији и данас доста пута испросе и доведу ђевојку, а нити је момак виђео њу, ни она момка, него се родитељи гледају и договарају. Кад отац жени сина, он не гледа толико на ђевојку, колико на људе од какови је; нити ђевојка смије казати оцу, или брату, да не ће поћи за онога, за кога је он даје. Тамо се још не траже новци уз ђевојку, него се за њу дају, н. п. брату чизме, или ђечерму, матери какву аљину, тако сестри, и свима осталим по нешто, а особито новаца у кућу. У Србији су прије неколико година тако млого искали за ђевојке, да се сиромах човек није могао оженити: зато је Црни Ђорђије био издао заповијест, да није слободно искати (ни узети) за ђевојку више од једнога дуката.

На два, или на три, дана прије, него ће поћи по ђевојку, зађе по селу чауш, или ђевер, с чутуром накићеном цвијећем и новцима сребрним (по варошима и златним), те зове у сватове; кад дође коме у кућу, а он пружи чутуру и каже: „Поздравио је (како му буде име), да му дођеш сјутра (или преко сјутра) у сватове." Онај му каже да ће доћи, или да не може, па узме чутуру те се напије, и привеже на њу пару или грошић, или други какав новац. Ако ономе понестане ракије у чутури, а он заиште, ђе зна да има лијепе ракије, те доточи.

У сватовима мора бити кум, ђевер, стари сват, прикумак, војвода, чауш, и гаџљар; а остали сви се зову пустосватице, или (као у шали) набигузице. Кума треба да зовне жеников отац или брат, или сам женик. Који се гођ зовне на кумство, он треба да пође: ако је стари (крштени) кум, он већ зна

да му ваља ићи; ако ли кога наново куме, он треба да прими Бога и светога Јована, и да пође; али крштенога кума није слободно мијењати, или га морају питати и опроштење искати: зашто он може увлети у таковом догађају. Ђевер (ручни) понајвише бива когођ од рода (брат или братучед) женикова; ако ли није од рода, а оно је какав познаник његов, с којим се он пази. Ђевер може бити и дијете од 10 година, но обично бивају велики момци, а кашто и људи ожењени. Ђевер иде кашто и на просидбу. Он прими ђевојку од брата (обично је да брат, или братучед, ако нема брата, изведе ђевојку и да преда ђеверу) и доведе је те пољуби у руку кума и старог свата, и остале сватове и све људе који се онђе нађу; он путем држи под њом коња, и чува је да не би пала; код женикове куће, доклегођ траје свадба, двори с њом кума и старог свата, срета и испраћа људе, који долазе на свадбу, и спава с њоме и прије вјенчања (у Србији воде нeвјенчану ђевојку, па је вјенчају код женикове куће), и послије доклегођ не сведу момка и ђевојку. Стари је сват као старјешина у сватовима. Прикумак дође с кумом, и он носи барјак (у Србији и данас иду сватови с барјаком и под оружјем, као војника). Чауш виче да се сватови опремају, збија шалу (говори све што му на уста дође), приказује част и дијели дарове; он треба да је врло шаљив и смијешан: у рукама има нацак, или буздован, те лупа које у што, за капом има по неколика лисичја, или вучја, репа прибодена, а кашто и по неколике кашике зађевене. Гадљар свира у гадље. По неким мјестима (као у Србији и у Босни по варошима, а у Сријему и у Бачкој и по селима) иду и јенђибуле (т. ј. жене, да није ђевојка сама) са сватовима. Женик има за капом прибодену бијелу мараму (кад иду по ђевојку једну, а кад иду с ђевојком има и и више: прибоде му пуница и којекакве нове пријатељице), те му виси низ леђа; а ђевер има за капом ружу (праву, или начињену).

Кад дођу ђевојачкој кући, женик сједе ниже кума (кум сједи у горњем челу), но тај од стида нити смије шта проговорити, нити може јести, него све гледа преда се, а пунице и пријатељице прибадају му мараме за капу; међутим ђевојку облаче у вајату, и она једнако плаче и опраштасе с другарицама; прије него је изведу, завјесе је великом бијелом марамом (авлијом, авлимарамом тако, да је нико не може виђети каква је у лицу, и тако завјешена стоји доклe је гођ не сведу с момком.

Когагођ сватови срету на путу (ишли с ђевојком или по ђевојку), они га часте вином и ракијом; а ђешто изиђу и сељаци пред њи, кад иду кроз село с ђевојком, и изнесу част (љеба, печена меса, уштипака, пите, ракије и вина) те и понуде и часте. Кад доведу ђевојку пред женикову кућу, онда изиђе јетрва носећи у десном наручју мушко дијете (наконче), а под лијевим пазуом трубу платна: дијете дода ђевојци, те га она опаше црвеним концем, или паштиљком, а платно простре за собом из куће до ђевојке; потом јој додаду решето са свакојаким житом, те заграби неколика пута руком и баци преко себе; кад је скину с коња, а она оним платном уђе у кућу. На неким мјестима унесе ђевојка и наконче у кућу; а у Бачкој узме прикумак ђевојку с кола и унесе у кућу; у кући јој даду преслицу с кужељом и с вретеном, те њом удари у сва четири зида кућна; по том јој метну под свако пазуо по један љеб, а у уста мало шећера, па јој даду у једну руку стакло вина а у другу воде, те унесе у собу и метне на сто.

Ђевојка се једнако (још од како је изведу) поклања до земље, кад оће кога да пољуби у руку, и пошто га пољуби; кад сватови пију и кад напијају; путем кад иду кроз село; и послије свадбе годину дана (или док не затрудни) морасе тако поклањати и љубити у руку свакога, који дође кући.

Прије сватова дођу муштулугџије (двојица, и то понајвише зетови) на муштулук, и избаце по неколике пушке (у Србији пуцају пушке у сватовима и дан и ноћ, а особито кад сведу момка и ђевојку), и кажу, да иду сватови и воде ђевојку. Муштулугџијама тре-

ба дати муштулук: по лијепу мараму, или по кошуљу.

Сјутрадан пошто доведу ђевојку, зађу на коњма сви сватови (осим кума, ђевера и старог свата) по селу од куће до куће, те зову на свадбу, и обично овако почињу: „Поздравио је кум и стари сват, да дођете на весеље, али да понесете шта ћете јести и на што ћете сјести.“ Код сваке куће дају им по повјесмо, или по какву мараму, и то привезују за узду коњма око главе (то је ђевојачко). Потом дођу сви сељаци на свадбу и сваки донесе част (н. п. јагње живо или печено, прасе печено или опаљено и непорено, ћурку, кокош, питу, или шта буде; али колач и чутуру вина, или ракије, треба сваки да донесе). Кад већ буде око пола ручка, онда чауш приказује част, т. ј. оно што је који донијо; но он то чини врло смијешно и шаљиво, н. п. ако је који донијо прасе, а он каже: „Ево овај (како му буде име) живи близу воде, па уватио воденога миша.“ Ако ли је кокош, а он каже да је врана, или друга каква тица; ако ли је жив ован с роговима, а он, као плашећисе од њега, пита, шта је то, или је јелен или во, или друго што, и т. д. а уза сваку на пошљетку мора казати: „Себи на глас, а свој браћи на част (т. ј. донијо).“ Послије тога изнесу дарове, и то обично два момка међу собом на кољачи, или на другој каквој моци, па нарамују као да од теже не могу да иду. Свака ђевојка треба да донесе по кошуљу куму, ђеверу и старом свату, а осталим сватовима што коме допадне (ком мараму, ком пешкир, ком чарапе и т. д.). Дарове чауш дијели тако смијешно, као и част што приказује, н. п. „Ево наша снаша донијела куму кошуљу, каква је танка кроз прстен би прошла, да је прстен гужва орачица, па да два јуку а четири вуку.“ Ђевојка међу њим стоји једнако па се поклања. Чауш свој дар свеже на наџак или на буздован, а гадљар свој на прдаљку.

Други дан у јутру узме млада воде и пешкир, те полијева сватовима редом, те се умивају над леђеном, или над каквом карлицом, а они (пошто се који умије) бацају новце у ону воду (тп се новци зову пољевачина). Сваки, који дође на свадбу, треба да дарује младу кад га срете и пољуби у руку; осим тога и сватови измишљавају свакојаке игре те купе новце млади, н. п. једни оће да закољу псето ако га не откупе; једни вате прасе па га метну под пазуо, мјесто гâдље, те га стоји цика; једни оседлају вола па га уведу у кућу те га дарују; једни се начине као калуђери па ишту милостињу; једни као ђевојке па љубе редом у образ да се дарују и т. д.

Сватови су тако немирни и безобразни, да већ има ријеч: „Као Србски сватови.“ Побију кокоши и прасце, покољу ћурке, гуске, патке; полупају судове; покраду (код ђевојачке куће) кашике и друго што се гођ може понијети; пећ собну (ако им повлади кум) оборе па изнесу на поље; ђешто (као у Бачкој) извуку кола навр куће; сами точе, сами пију; вичу, лупају (шта вичеш — шта лупаш — ти овђе? нијеси ти ђевојку довео) и т. д. Србска свадба траје готово нећељу дана: на два дана прије, него што ће поћи по ђевојку, почне се пити, па једнако док не оде кум. cf. отмица.

Женѝк, m. der Bräutigam, sponsus.

Женѝков, ва, во, des Bräutigams, sponsi.

Жѐнин, на, но, des Weibes, feminae, der Frau, uxoris. Зар ми је он женин брат (да му дам то)?

Жѐнити, им, v. impf. verheurathen, colloco: жени сина.

Жѐнитисе, имсе, v. r. impf. heurathen, duco uxorem.

Жѐница, f. dim. das Weibchen, muliercula.

Жѐнка, f. das Weibchen, femina.

Женска̑, f. (у Сријему и у Бачкој) das Frauenzimmer, femina.

Женска̑ црква, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide препрата.

Жѐнскара, f. vide женка.

Женскӣ, ка, ко, 1) weiblich, muliebris, 2) adv. weibisch, more muliebri.

Женскѝње, n. (coll.) Weibspersonen, feminae.

Женско̑ вријеме, n. die Zeit der Frauen, menstrua.

Женту̏рина, f. augm. v. жена.

Жењѐње, n. das Heurathen, cum quaeritur uxor.

Жерав. m. 1) vide ждрао. 2) ein großer grauer Ochs; auch ein Schimmelpferd, bos aut equus canus.

Жеравија, f. } Fluß in der Зворничка
Жеравиња, f. } нахија (у Јадру). Жеравија тече кроз село Тршић (и ту се једна мала зове Жеравија, или Жеравињска мала), па онда између Руњана и Клубаца, и утјече у Дрину између Лознице и Липнице (а кад је љети велика суша, онда испод Клубаца и Руњана стане у вирове и пресуши).

Жеравињскй, ка, ко, н. п. врело, von Жеравија.

Жеравица, f. } vide жар.
Жератак, тка, m. }

Жеста, f. } acer tataricum Linn.
Жестика, f. }

Жестиков, ва, во, aceris tatarici.

Жестиковина, f. lignum aceris tatarici.

Жестина, f. das Feuer (Lebhaftigkeit), Heftigkeit, ardor, ignis.

Жесток (comp. жешћй), ка, ко, feurig, ardens, н. п. коњ, човек, ракија.

Жетва, f. die Ernte, messis.

Жетелац, теоца, m. der Schnitter, messor.

Жетелачкй, ка, ко, 1) Schnitter-, messorum. 2) adv. nach Art der Schnitter, messorum more.

Жети, жањем, v. impf. ernten, meto.

Жећи, жежем, v. impf. brennen, uro.

Жеђа, f. vide жеђца.

Жив (comp. живљй), ва, во, 1) lebend, vivus. 2) свашта жива, allerlei, omnimodi. 3) жива жељо! lieber, erwünschter, exoptate: ће си (камо се) жива жељо? Жива жељо кукурузна пројо (или подгријана чорбо)!

Жива, f. das Quecksilber, hydrargyrum.

Живадин, m. Mannsname, nomen viri.

Живан, m. Mannsname, nomen viri.

Живана, f. Frauenname, nomen feminae.

Живаница, f. dim. v. Живана.

Живанчић, m. dim. v. Живан.

Живарење, n. das Pfuscherleben, vita misera.

Живарити, им, v. impf. nicht so recht leben, vivo misere.

Живац, вца, m. das lebendige Fleisch, vivum: осјекао нокте до живца; дарнуо му је у живац.

Живети, вим, (Рес.) vide живљети.

Живетисе, вимсе, (Рес.) vide живљетисе.

Живина, f. 1) der Krebs (Krankheit), cancer, carcinoma: живина га распочила! 2) млоштво људи, Menge Volks, multitudo. 3) (у Сријему и у Бачкој) кокоши, патке, гуске и ћурке, das Geflügel, Federvieh, alites domesticae.

Живинче, чета, n. ein Hausthier, pecus.

Живити, им, (Срем.) vide живљети.

Живитисе, имсе, (Срем.) vide живљетисе.

Живка, f. Frauenname, nomen feminae.

Живко, m. Mannsname, nomen viri.

Живљење, n. das Leben, vita.

Живљети, вим, v. impf. (Ерц.) leben, vivo.

Живљетисе, вимсе, v. r. impf. (Ерц.) leben, vivo: како се живи он? они се између себе зло живе; добро се они живе.

Живнути, нем, v. pf. aufleben, zu Kräften kommen, revivisco: сад је мало живнуо.

Живо, adv. schnell, velociter.

Живодерац, рца, m. der lebendig geschunden wird, qui excoriator vivus: „ја сам јарац живодерац, жив дрт не одрт, жив печен не испечен" и т. д. (у једној игри).

Живоин, m. Mannsname, nomen viri.

Живоначалнй, на, но, н. п. Богородица (у име Бога и свете Тројице, живоначалне Богородице).

Живот, m. das Leben, vita.

Живота, m. Mannsname, nomen viri.

Животан, тна, но, wohlbeleibt, obesus, н. п. животно јагње, може се испећи.

Жиг, m. 1) das Brandmal, stigma. 2) ein glühendes Stänglein (um z. B. das hölzerne Mundstück der gemeinen Tabakpfeife zu bohren), virgula ferrea candefacta.

Жигање, n. das Stechen, dolor acutus.

Жигати, га (ме), v. impf. stechen, (in der Seite, auf der Brust), pungo.

Жигнути, не, v. pf. einen Stich geben, pungo.

Жигосање, n. das Brandmarken, inustio notae.

Жигосати, гошем, v. impf. u. pf. н. п. вола, brandmarken, notam inuro.

Жид, m. der Jude, Judaeus.

Жидак (comp. жиђй), тка, ко, dünn (von Flüssigkeiten), rarus, dilutus.

Жидина, f. die Dünne (z. B. der Suppe, Milch), raritas.

Жидов, m. vide Жид.

Жидов, ва, во, des Juden, Judaei.

Жидовскй, ка, ко, 1) jüdisch, judaicus. 2) adv. jüdisch, judaice.

Жижа, f. das Brennende, urens: жижа! жижа! (кажу ћетету кад оће да привати руком за ватру, или за свијећу).

Жижак, шка, m. die einfachste Art Lampen, lampadis genus simplicissimum.

Жика, f. hyp. v. Живана.

Жика, m. (Рес. и Срем.) vide Живко.

Жи́ко, m. (Ерц.) hyp. v. Живан.

Жи́ла, f. 1) die Ader, vena. 2) die Wurzel, radix. 3) волујска, или овнујска, der (Ochsen-) Ziemer, nervus.

Жи́лав, ва, во, aderig, venosus.

Жи́лити, им, v. impf. н. п. крме, т. ј. везати му стражњу ногу изнад кољена, да не може бјежати, das Kniegelenk unterbinden (z. B. dem Schweine am hintern Fuße, daß es nicht davon laufen könne), interligo pedem (sui fugitivae).

Жи́лица, f. dim. 1) das Aederchen, venula. 2) die kleine Wurzel, radicula.

Жи́ло, m. ein Magerer (dem man die Adern sieht), macer.

Жиљење, n. das Unterbinden, interligatio, cf. жилити.

Жи́ова, f. као мала гредица, што се њи више прибија по роговима у кућа и у други зграда, die Latte, asser.

Жи́очење, n. das Latten (des Dachs), asserum affixio.

Жи́очити, им, v. impf. прибијати жиоке за рогове, latten, affigo asseres.

Жи́р, m. die Eicheln, glandes; крупно брашно као жир (а ситно као пјена).

Жи́рење, n. das Mästen mit Eicheln, sagina glandaria.

Жи́рити, им, v. impf. н. п. свиње, mit Eicheln mästen, glandibus sagino.

Жи́рка, f. die Eichel, glans.

Жиро̑ван, вна, но, 1) mit Eicheln gemästet, glandibus saginatus. 2) година, ein Eicheljahr (fruchtbar an Eicheln), annus glandibus felix.

Жиро̀вница, f. плата за свиње што једу жир, das Eichelgeld, pecunia glandaria.

Жи́рчица, f. dim. v. жирка.

Житак (comp. жиђи), тка, ко, vide жидак.

Житан, тна, но, reich an Getreide, z. B. das Jahr, annus frumento felix.

Жита̑р, m. der Getreidehändler, frumentarius.

Жи̏тарица, f. н. п. лађа, ein Getreideschiff, navis frumentaria.

Жи̏тни, на, но, Getreide-, frumentarius.

Жи̏то, n. 1) Getreide, frumentum. 2) Weizen, triticum. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, жито се зове сваки усјев, од кога се обично брашно меље и љеб мијеси (н. п. шеница, јечам, кукуруз, овас, раж, елда, проја, крупник и т. д.); а у Сријему, у Бачкој и у Банату (особито по варошима) само шеницу зову житом. 3) исход жи̏та (т. ј. отишао), heimlich, auf einem Schleichwege, clam.

Житоми́шљић (Житомишљић?), m. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).

Жи́ца, f. 1) der Faden, filum. 2) der Drat, filum metallicum (ferreum, aureum).

Жи́цнути, нем, v. pf. einen Streich versetzen (mit einem ruthenartigen Körper), virga percutio.

Жи́ча, f. 1) Bach am linken Ufer des Jadar, unweit Љешница. 2) Kloster an der Morawa:

„Да видите Жичу на Морави
„И на Ибру више Карановца —

Жичи́на f. vide жидина.

Жи́чица, f. dim. v. жица.

Жи́чко поље, n. Ebene von Жича (код Љешнице).

Жи́шка, f. eine glühende Kohle, pruna.

Жи́шчица, f. dim. v. жишка.

Жлѐб, m. (Рес. и Срем.) vide жлијеб.

Жлѐбити, им, (Рес. и Срем.) vide жлијебити.

Жлѐбљење, n. (Рес. и Срем.) vide жлијебљење.

Жлѐзда, f. (Рес. и Срем.) vide жлијезда.

Жлијеб (говорисе и ждлијеб), m. (Ерц.) дрво ископано, као корито, те вода иде њим, die Rinne, canalis.

Жлијебити, им, v. impf. (Ерц.) zu einer Rinne aushöhlen, excavo.

Жлијебљење, n. (Ерц.) das Aushöhlen, excavatio.

Жлијезда, f. (Ерц.), die Drüse, glandula.

Жли́ца, f. (у Ерц.), der Löffel, cochlear.

Жли́чица, f. dim. v. жлица.

Жљѐ (Ерц.), arg, übel, male:

„Жље га сјели три Српске војводе!
„Жље га сјели, и вино попили! —

Жми́рав, ва, во, blinzelnd, nictans.

Жмира̑ње, n. das Blinzeln, nictatio.

Жми́рати, ам, v. impf. blinzeln, nictor, conniveo.

Жми́ре, f. pl. 1) чварци, vide чварак. 2) од масти и од брашна као житка цицвара, eine Art Mehlspeise, cibi farinacei genus.

Жму́ра, f. das Blindekuhspiel, das Blinzelmäuschen, myinda, cf. слијепи миш.

Жму́рење, n. das Zuhalten der Augen, conclusio oculorum.

Жмурѐћке̑, mit verbundenen Augen, oculis clausis.

Жму́рити, им, v. impf. die Augen zuhalten, clausos teneo oculos.

Жњѐти, ем, vide жети.

Жр̀вањ, вња, m. die Handmühle, mola manuaria.

Жрвња̑ње, n. das Mahlen an der Handmühle, molitio mola manuali.

Жрвњати, ам, v. impf. an der Handmühle mahlen, molo mola manuali.
Жубор, f. das Gelispel, susurrus.
Жуборење, n. das Lispeln, susurrus.
Жуборика, f. (от.)
„Жубори му брада
„Као жуборика. —
Жуборити, им, v. impf. zwitschern, lispeln, säuseln, rieseln, susurro: жубори потон, тице, и т. д.
Жуванце, цета, n. жуманце, жујце, der Dotter (im Ey), vitellus (ovi).
Жудан, дна, но, durstig, sitiens: жудан и гладан.
Жуја, f. eine gelbe Schwein (Sau), porca flava.
Жујан, m. ein falber Ochs, bos flavus.
Жујо, m. hyp. v. жујан.
Жујце, n. vide жуванце.
Жуљ, m. die Schwiele, callus.
Жуљање, n. das Drücken des Schuhes, pressio calcei.
Жуљати, ам, v. impf. Schwielen machen, callum facio.
Жуљење, n. vide жуљање.
Жуљити, им, vide жуљати.
Жуманце, цета, n. vide жуванце.
Жуња, f. (црна и зелена) der Schwarzspecht, picus martius.
Жуњин, на, но, dem Schwarzspecht gehörig, pici martii.
Жуњић, m. ein junger Schwarzspecht, pullus pici martii.
Жупа, f. 1) ein sonniges Land, wo entweder kein Schnee fällt, oder der gefallne gleich wieder schmilzt, z. B. die Küste des adriatischen Meers, terra aprica: отишао к мору у жупу; у питомој жупи. 2) nom. propr. einer Gegend in Dalmatien.
Жупан, пна, но, н. п. земља, sonnig, apricus.
Жура, f. ein kleiner und dürrer Mensch, homo parvus et macer: приповиједасе да је краљ Вукашин таковн био:
„Књигу пише жура Вукашине
„Те је шаље на Ерцеговину. —
Журав, ва, во, klein und dürr, parvus et macer.
Журба, f. das Gedränge, das Richten (der Soldaten, wenn der General kommt), turba, concursus.
Журење, n. das Spuden, festinatio.
Журитисе, имсе, v. r. impf. sich spuden, eilen, accelero.
Жустар, тра, ро, vide срчан, окретан.
Жут (comp. жући), та, то, gelb, flavus, gilvus.
Жутење, n. (Рес.) vide жућење.
Жутети, утим, (Рес.) vide жућети.
Жутетисе, жутимсе, (Рес.) vide жућетисе.

Жутило, n. die gelbe Farbe, pigmentum flavum (luteum).
Жутилова трава, f. vide зановијет.
Жутина, f. die Gelbe, flavedo.
Жутити, жутим, (Срем.) vide жућети.
Жутити, жутим, v. impf. gelben, flavum reddo.
Жутитисе, жутимсе, (Срем.) vide жућетисе.
Жутица, f. 1) die Gelbsucht, icterus; 2) der Ducaten, numus aureus.
Жутовољка, f. das Rothkelchen, rubecula (motacilla rubecula Linn).
Жућак, m. 1) Dantes, lamina lusoria. 2) Ducaten, aureus.
Жућење, n. (Ерц. и Срем.) das Gelben, flavefactio.
Жућети, жутим, v. impf. (Ерц.) gelb werden, fio flavus.
Жућетисе, жутимсе, v. r. impf. (Ерц.) gelb aussehen, flavum esse aspectu.
Жућкаст, та, то, gelblich, subflavus.
Жуч, f. die Galle, fel.

З.

За, 1) für, um, pro: не брини се ти за њега; но ће бити јемац за те? за новце свашта доста;
„Ђе ја нађем за мене ђевојку,
„Онђе не ма за те пријатеља —
„Да за цара на мејдан изиђе —
2) hinter, nach, post: иде за мном; сједи за кућом; за мном не ће стати (an mir soll's nicht liegen); за новцима све стоји (auf Geld kommt's an); ја сам за путом (ich muß abreisen); удаласе за старца (sie hat einen Alten geheurathet);
„Сунце зађе за гору —
„Oћеш брате не зван за ујаком
„У сватове поћи назорице? —
„Јасно пјева за гором ђевојка —
„Пођи ћери за козара, добро ће ти бити —
3) während, tempore: за Лазара, за Лазарева владања; за живота мога; за два дана; за годину дана; дошао за вида (noch bei Tage);
„Заш' се синко не шће оженити
„За љепоте и младости твоје? —
„За ран' куме! за ран' стари свате!
„За рана нам снау доведите —
4) за триста, an dreihundert, ad tercentos. 5) уватити за руку, bei der Hand fassen, adprehendit manum illius.
Забава, f. die Unterhaltung, der Zeitvertreib, oblectamentum.
Забавити, им, v. pf. 1) кога, unter-

halten, oblecto, н. п. дијете да не плаче. 2) aufhalten, distineo. 3) чему, ausstellen, Tadel finden, ausschlagen, reprehendo, recuso.

За̏бавитисе, вимсе, v. r. pf. sich verweilen, detineor.

За̏бављање, n. 1) das Unterhalten, oblectatio. 2) der Aufenthalt, mora. 3) das Tadeln, reprehensio.

За̏бављати, ам, v. impf. 1) unterhalten, oblecto. 2) aufhalten, detento. 3) auszustellen finden, reprehenso.

За̏бављатисе, амсе, v. r. impf. 1) sich unterhalten, oblector, occupor. 2) sich aufhalten, moror.

Забаглати, ам, v. pf. н. п. прст у уста, den (ganzen) Finger in den Mund stecken, insero digitum ori.

Забадава̂ (за бадава), 1) umsonst, unentgeltlich, gratis. 2) umsonst, vergebens, frustra. cf. залуду.

Заба́дање, n. das Hineinstecken, insertio.

Заба́дати, ам, v. impf. hineinstecken, insero, immitto. Забада три у здраву ногу, prov. Verdruß und Schaden suchen.

За̏балити, им, v. pf. rotzen (Rotz und Wasser weinen), mucum emittere per nasum et ore.

Заба́нати, ам, v. pf. т. ј. штап (у Бачкој), so werfen den Stock, daß er aufprallt, jacio ita ut repercutiatur: забанао штап па ме ударио.

Забата́лити, им, v. pf. verwahrlosen, negligo.

Забаталпвање, n. das Verwahrlosen, neglectio.

Забаталпвати, љујем, v. impf. verwahrlosen, negligo.

Забацпвање, n. das Hinein-, das Hinter etwas werfen, conjectio.

Забацпвати, цујем, v. impf. hinter etwas werfen, conjicio post —

Забацпватисе, цујемсе, v. r. impf. 1) sich in etwas werfen, immitto me in aliquid. 2) забацило се неће, es ist verlegt (verworfen).

Заба́цити, им, v. pf. hinter etwas werfen, jacio post —

Заба́цитисе, имсе, v. r. pf. sich in etwas werfen, conjicere se aliquo.

Забашурпвање, n. das Vertuschen, occultatio, dissimulatio.

Забашурпвати, рујем, v. impf. vertuschen, occulto.

Забашу́рити, им, v. pf. vertuschen, dissimulo.

Забѐзакнутисе, немсе, v. pf. in Gedanken vertieft stehen, immersus sto cogitationibus.

Забѐлежити, им, (Рес. и Срем.) vide забиљежити.

Забѐлети, ли, (Рес.) vide забијељети.

Забѐлетисе, лисе, (Рес.) vide забијељетисе.

Забѐлити, ли, (Срем.) vide забијељети.

Забѐлитисе, имсе, (Срем.) vide забијељетисе.

Забѝберити, им, v. pf. pfeffern, pipero, pipere condio.

За̏бидлака, m. ein kerngesunder Bursche, homo valentissimus.

Забѝјање, n. das Hineinschlagen, immissio.

Забијати, ам, v. impf. hineinschlagen, immitto.

Забијѐлети, ли, v. pf. (Ерц.) н. п. зора, erglänzen, affulgeo.

Забијѐлетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.), erglänzen, affulgeo: забијељеласе зора.

Забијо̀градитисе, имсе, v. r. pf. (ст.) Belgrad werden, fio Belgradum:

„Бијограде мој велики јаде!

„У з'о час се забијоградио. —

Забиљежити, им, v. pf. (Ерц.), bezeichnen, merken, noto.

За̏бити, бијем, v. pf. hineinschlagen, immitto.

За̏битисе, бијемсе, v. r. pf. sich verschlagen, se immittere.

Заблѐјатисе, јимсе, vide забленутисе.

За̏бленут, та, то, vergafft, oculis intentis.

За̏бленутисе, немсе, v. pf. sich vergaffen, stupide aspicio.

Забо̀лети, ле, v. pf. (Рес.)
Забо̀лити, ли, v. pf. (Срем.) } erschmerzen, indolesco.
Забо̀љети, ље, v. pf. (Ерц.)

За̏бора̂в, m. die Vergessenheit, oblivio.

Забо̀равак, вка, m. das Vergessene, res neglecta per oblivionem.

За̏бора̂ван, вна, но, vergeßlich, obliviosus.

Забо̀равити, им, v. pf. vergessen, obliviscor.

Заборављање, n. das Vergessen, oblivio crebra.

Забора́вљати, ам, v. impf. vergessen, obliviscor.

Забо́сти, бодем, v. pf. hineinstechen, immitto.

Забра̀вати, ам, v. pf. sich verirren (wie ein Schaf), aberro.

За̏бравити, им, v. pf. verschließen, sera claudo.

Забражђпвање, n. das (zu weite) Eingreifen in etwas, aratio quasi agri alieni.

Забражђпвати, ђујем, v. impf. (zu weit) um sich greifen, aro agrum alienum.

Забра́здити, им, v. pf. (zu weit) um sich greifen, agrum alienum aro: далеко си забраздио.

Забра́јање, n. das Verzählen, lapsus in numerando.

Забра́јати, јам, v. impf. verzählen, labor in numerando.

Забра̑јатисе, јамсе, v. r. impf. sich verzählen, fallor in numerando.
За̀бран, m. } ein gehegter oder auch offener
За̀брана, f. } Wald, in dem der Holzschlag verboten ist, silva septa.
Забра́нити, им, v. pf. verbieten, prohibeo.
Забрањи̏вање, n. das Verbieten, prohibitio.
Забрањи̏вати, њујем, v. impf. verbieten, prohibeo.
Забр̀бл̀ати (забр̀бљати), ам, v. pf. daherplappern, obblatero.
За̀брдњача (за̀брдњача), f. на разбоју као мала гредица, што стоји одозго преко стативица, те о њој висе нишила и брдила.
За̀брђе, n. Gegend hinter dem Berge, transmontana regio.
За̀брежје, n. Dorf und Schanze an der Save, unweit Палеж:
„Вино пију Српски капетани
„На Забрежју украј воде Саве —
Забр̀екнути, нем, v. pf. anziehen (vom ausgetrockneten Gefäße, das man ins Wasser stellt), irrigari: кад се кабао расане на сунцу, па не може да држи воде, онда се метне у воду да забрекне.
За̀бринути, нем, v. pf. кога, in Sorge versetzen, curam injicio.
За̀бринутисе, немсе, v. r. pf. die Besorgniß bekommen, in curam incido.
Забр̀кати, ам, v. pf. 1) vermengen, misceo. 2) verwirren, misceo.
Забро̀јити, им, v. pf. verzählen, fallo (aut fallor), in numerando.
Забро̀јитисе, имсе, v. r. pf. sich verzählen, fallor in numerando.
За̀бун човек, забун жена, verblüfft, perturbatus.
Забу̀нити, им, v. pf. verwirren, verblüffen, perturbo.
Забуњи̏вање, n. das Verblüffen, perturbatio.
Забуњи̏вати, њујем, v. impf. verblüffen, perturbo.
За̏ва, f. (у Сријему и у Бачкој) vide заова.
За̀вада, f. der Zank, Groll, discordia: ми смо у завади; он је са мном у завади.
За̀вадити, им, v. pf. zertragen, in Zwietracht bringen, amicitiam turbo.
За̀вадитисе, имсе, v. r. pf. sich zertragen, rumpo amicitiam cum aliquo.
За̀ва̑ђање, n. das Zertragen, Verfeinden, inimicitiarum motio aut susceptio.
За̀ва̑ђати, ам, v. impf. н. п. људе, verfeinden, inimicitias moveo.
За̀ва̑ђатисе, амсе, v. r. impf. sich verfeinden, inimicitias suscipio.

Зава́лити, им, v. pf. 1) zu Boden wälzen, humi volvo. 2) durch etwas Hingewälztes verzäunen: завали градину. 3) cf. захвалити.
Зава́литисе, имсе, v. r. pf. 1) sich darniederwälzen, convolvere se. 2) sich rühmen, gloriari:
„Завалисе жути лимун на мору:
„Данас не ма ништа љепше од мене.
Заваљи́вање, n. 1) das Wälzen, volutatio. 2) das Verwälzen, consептio. 3) cf. захвалити и захваљивање.
Заваљи́вати, љујем, v. impf. 1) niederwälzen, voluto. 2) verzäunen, consepio. 3) cf. захвалити и захваљивати.
Заваљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. sich umherwälzen, volutor.
За̀варати, ам, v. pf. н. п. коме очи, eines Augen täuschen, fallo oculos alicujus.
Заврчити, им, v. pf. den Fortgang (z. B. einer Wunde) verwehren, cohibeo progressum, н. п. заварчити (травама или бајањем) какву бољетицу да не иде у напредак, него да удари на траг. Крадљивца у почетку заварче батином, или из пушке, да не краде више.
За̀вата̑ње, n. das Schöpfen, haustus.
За̀ватати, ам, v. impf. schöpfen, haurio.
За̀ватити, им, v. pf. schöpfen, haurio, воде, кашиком јела, чанком жита.
За̀вежљај, m. } 1) etwas Eingebundenes, z. B. Geld im Tüchel. 2) der Merkknoten im Tüchel selbst, nota, cf. узао.
За̀везак, ска, m. }
Заве́зати, вежем, v. pf. verbinden, colligare.
Завези́вање, n. das Verbinden, colligatio.
Завези́вати, зујем, v. impf. verbinden, colligo.
За̀верак, рка, m. (Рес. и Срем.) vide завјерак.
За̀веритисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide завјеритисе.
За́вес, m. (Рес. и Срем.) vide завјес.
За̀весити, им, (Рес. и Срем.) vide завјесити.
Заве́сти, ведем, v. pf. 1) hinter etwas führen, duco post — 2) verführen, irreführen, seduco.
Заве̏сти, везем, v. pf. лађу, das Schiff bei der Ueberfahrt stromaufwärts lenken, adverso flumine dirigo navem.
Заве̏стисе, веземсе, v. r. pf. in die See stechen, solvo.
За́вет, m. (Рес. и Срем.) vide завјет.
За́ветан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide завјетан.

Заветина, f. (Рес. и Срем.) vide завјетина.
Заветоватисе, ветујемсе, (Рес. и Срем.) vide завјетоватисе.
Заветрина, f. (Рес. и Срем.) vide завјетрина.
За̏видети, дим, (Рес.) vide завиђети.
За̏видити, им, (Срем.) vide завиђети.
За̏видљив, ва, во, neidisch, invidus.
За̏виђети, дим, v. impf. (Ерц.) коме, einen beneiden, invideo.
Завија̏ње, n. das Verbinden, obligatio.
Завија̏ти, ам, v. impf. verbinden, obligo.
За̏вијати, јем, v. pf. heulen, exululo: „Завијала три зелена вука —
Завија̑ч, m. i. q. завој.
За̏виличити, им, v. pf. н. п. коња, halftern, capistro, den Halfterstrick statt des Gebisses anlegen.
За̑вин, на, но, (у Сријему и у Бачкој) vide заовин.
За̏вира̑ње, n. das Umherschweifen, vagatio.
За̏виратисе, ремсе, v. r. impf. sich umhertreiben, vagor, erro.
Завирѝвање, n. das Hineinsehen, introspectio.
Завирѝвати, рујем, v. impf. hineinsehen, introspecto.
Завѝрити, им, v. pf. hineinblicken, introspicio.
За̏вист, f. der Neid, invidia.
Завѝтак, тка, m. etwas eingewickeltes, res involuta.
За̏вити, вијем, v. pf. verbinden, obligo, einwickeln, obvolvo.
Завѝтлати, ам, v. pf. schwingen (um zu schleudern), vibro.
За̑вица, f. dim. v. зава.
За̏вича̑ј, m. мјесто, ђе се ко родио и навикао, Ort, wo man geboren worden, und woran man sich gewöhnt hat, solum natale: и кљусе и говече тежи на свој завичај;
„С Богом земљо, с Богом завичају —
За̑виша, m. Mannsname, nomen viri.
Завјерак, рка, m. (Ерц.) in dem Fluche: триста му завјерака!
За̏вјеритисе, имсе, v. pf. (Ерц.) коме, geloben, spondeo.
За̏вјес, m. (Ерц.), der Vorhang, velum.
За̏вјесити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. ђевојку (кад се удаје), umhängen, velo.
За̏вјет, m. (Ерц.), das Gelübde, votum: завјет учинити, или завјетоватисе.
За̏вјетан, тна, но, (Ерц.) durch ein Gelübde gebunden, voto obstrictus.
За̏вјетина, f. (Ерц.) das Gelübdemal, convivium voto soluto. cf. завјетоватисе.
Завјетоватисе, тујемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich verloben, voto se obstringere. Неки се завјетују (у болести, или у другој каквој невољи), да не једу рибе никад у петак и у сриједу, неки да посте понеђељник, или читаву неђељу дана каквом свецу (као н. п. св. Сави, св. Аранђелу, св. Петки Параскевији, Богородичину покрову), или да светкују какав дан. У Србији овако село има по један дан, кога слави и светкује (и то обично бива љети: од васкресенија до Петрови поста): скупесе сви сељаци (женско и мушко) на какво брдо, или на друго лијепо мјесто у селу: ту изведу своје пријатеље, који им дођу из другије села, и дозову попове и калуђере те чате молитву, свјештају масла и свете водицу, па се онда дигну сви, с крстовима и с иконама, по пољу (по житима и по ливадама), а ђешто и од куће до куће; потом дођу опет на оно мјесто, на онђе ручају и читав се дан часте, играју и пјевају. Таково се весеље по Браничеву зове заветина (ајдемо на заветину; супра је заветина у том селу), а у Јадру говоре: носити крста (крсте?), или крстоноше (они што иду с крстовима и с иконама по пољу и по селу). У Тршићу, ђе сам се ја родио, носе крста други дан тројичина дне:
„Колико се ја заклиња и завјетова,
„Да не пијем рујна вина прије ракије,
„Да не љубим удовице прије ђевојке,
„Да не јашем врана коња прије не јана —
За̏вјетрина, f. (Ерц.) ein Ort, der gegen den Wind gesichert ist, locus a vento tutus.
Завла̏дати, ам, v. pf. erobern, in suam potestatem redigere.
Завла̏дичити, им, v. pf. zum Bischof weihen, consecro episcopum.
Завла̏дичитисе, имсе, v. r. pf. zum Bischof geweiht werden, consecror episcopus.
Завла̏чење, n. das Hineinziehen, Hineinstecken, immissio.
Завла̏чити, им, v. impf. hineinstecken, immitto.
Завла̏читисе, имсе, v. r. impf. sich hineinziehen, immitto me.
Заво̏дити, им, v. impf. 1) hinter etwas führen, duco post — 2) verführen, seduco.
Заво̏ђење, n. das Hinterführen, das Verführen, seductio.
Заво̏жење, n. das Lenken (des Schiffs)

stromaufwärts, rectio navis flumine adverso.

Завòзити, им, v. impf. das Schiff etwas stromaufwärts lenken, rego navem adverso flumine.

За̀воj, m. der Verband, adligatura, fascia.

Заво̀јштити, им, v. pf. Krieg beginnen, bellum infero.

Завòрањ, рња, m. der Bolzen an der Pflugdeichsel (an der 6—8 Ochsen vorgespannt sind), repagulum aratri.

Заврáтити, им, v. pf. zurückziehen, retraho, abstumpfen, retundo.

За̀враћање, n. das Zurückziehen, Abstumpfen, retractio, retusio.

За̀враћати, ам, v. impf. zurückziehen, retracto.

За̀вргнути, нем, vide заврћи.

За̀вргнутисе, немсе, vide заврћисе.

Заврêтисе, емсе, завръосе, (Рес. и Срем.) vide заврјjетисе.

За̀врјетисе, ремсе, завръосе, v. r. pf. (Ерц.) sich wohin einziehen, abdere se aliquo.

Завр̀нути, нем, v. pf. zudrehen, torquendo claudo, славину.

Завр̀сти, врзем, v. pf. binden (mit der Halfter den Ochsen), obligo.

Завр̀стисе, врземсе, v. r. pf. sich verwickeln, impedio me: заврзао се коњ, wenn es an dem Seile weidet, und sich darin nach und nach verwickelt.

За̀вртање, n. das Zudrehen, obtorsio.

За̀вртати, врћем, v. impf. zudrehen, torquendo claudo.

Завр̀тети, вртим, v. pf. (Рес.) } hin-
Завр̀тити, вртим, v. pf. (Срем.) } ein-
Завр̀ћети, вртим, v. pf. (Ерц.) } bohren, terebram adigo.

За̀врћи (говорисе и завргнути), вргнем, v. pf. 1) aufladen (auf die Schulter), tollo. 2) nach und nach erzielen, sensim accipio: завргао коза, оваца, марве. 3) anstiften, moveo, н. п. бој, кавгу.

За̀врћисе (говорисе и завргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. 1) entstehen, existo, exorior. 2) aufladen, sibi imponere: Туре иде гредицом, завргаосе седлицом (т. ј. пуж.)

Заврћѝвање, n. das Hineinbohren, terebrae adactio.

Заврћѝвати, ћујем, v. impf. hineinbohren, terebram adigo.

Завр̀ккола, f. die Person, die das Kolo schließt, im Gegentheil der коловођа, die es anführt, postremus aut postrema chori serbici.

Заврше́так, тка, m. die Vollendung, der Schluß, finis: дошао на завршетак.

Завршѝвање, n. das Vollenden, perfectio.

Завршѝвати, шујем, v. impf. 1) vollenden, perficio. 2) сијено, das Heu aufschobern, accumulo foenum.

Завр̀шити, им, v. pf. сијено, aufschobern, accumulo foenum.

Заву́ћи, вучем, v. pf. hineinziehen, hineinstecken, immitto.

За̀гажња, f. ein Fischernetz, das zwei watende Fischer gespannt halten, retis genus.

За̀газити, им, v. pf. hineinwaten, vadum ingredior.

За̀галити, им, v. pf. entblößen, nudo, z. B. гузицу.

За̀галитисе, имсе, v. r. impf. sich entblößen, nudor.

За̀галица, f. cf. цицибан (само у оној загонетки).

Зага́сити, им, v. pf. н. п. креч, den Kalk löschen, exstinguo, macero calcem.

Зага́тити, им, vide зајазити.

Загашѝвање, n. das Löschen, exstinctio, maceratio.

Загашѝвати, шујем, v. impf. н. п. креч, löschen, exstinguo.

За̀главак, вка, m. der Zwickel (womit die Axt verkeilt wird), cuneus (?).

Загла́вити, им, v. pf. 1) н. п. сјекиру, мотику, verkeilen, cuneis firmo. 2) verkommen, pereo: заглавио неће.

Заглављѝвање, n. 1) das Verkeilen, cuneatio. 2) das Verkommen, interitus.

Заглављѝвати, љујем, v. impf. 1) verkeilen, cuneo. 2) verkommen, periturus sum, non me expediam.

За̀гладити, им, v. impf. verglätten, laevitatem reddo (eig. und fig.).

Загледање, n. das Sehen auf etwas, intuitus.

Загле́дати, ам, v. impf. што und у што, sehen auf etwas, intueor.

За̀гледати, ам, v. pf. 1) einen Blick thun, introspicio. 2) ђевојку, erblicken und sich in sie verlieben, adamo:
„Ја усади вишњу на игришту,
„И загледа у селу ђевојку. —

За̀гледатисе, амсе, v. pf. 1) sich verschauen in etwas, attente intueor. Загледао се као теле у шарена врата. 2) sich verlieben, adamo.

Заглѝбитисе, имсе, v. pf. versinken (in Koth), immergor.

Заглу́шање, n. das Betäuben (durch Geräusch machen), strepitus.

Заглу́шати, ам, v. impf. betäuben, obtundo.

Заглу́шити, им, v. pf. betäuben, obtundo.

За̀гнати, ам, v. pf. 1) hineintreiben (den Keil), adigo. 2) hinter etwas treiben, ago post —, н. п. говеда за брдо.

За̀гнатисе, амсе, v. r. pf. losstürzen auf etwas, ruo in aliquem.

Загова́рање, n. das Aufhalten durch Reden, detentio per allocutionem.

Загова́рати, ам, v. impf. einen durch Gespräche aufhalten, alloquio detineo.

Заго́внити, им, v. pf. versäuen, male rem gero.

Загово̀рити, им, v. pf. aufhalten durch Gespräche, alloquio detineo.

Загово̀ритисе, имсе, v. r. pf. sich durch Gespräche verweilen, alloquio distineor.

Загоне́нути, ненем, v. pf. ein Räthsel aufgeben, aenigma propono.

Загоне́тање, n. das Räthsel-aufgeben, aenigmatum propositio.

Загоне́тати, нећем, v. impf. Räthsel aufgeben, aenigmata propono.

Загоне́татисе, нећемсе, v. r. impf. einander Räthsel aufgeben, aenigmata invicem proponere.

Заго̀нетка, f. das Räthsel, aenigma.

Заго́нити, им, v. impf. 1) hinter etwas treiben, ago post — 2) hineintreiben (den Keil, adigo.

Заго̀нитисе, имсе, v. r. impf. sich stürzen (z. B. auf die Beute, in die Feinde), ruo, impetum facio.

Заго̀њење, n. 1) das Hineintreiben, adactio. 2) der Anfall, Anlauf, impetus.

За̀горац, рца, m. der Mann von jenseits den Bergen, transmontanus.

За̀горе̂л, f. (Рес. и Срем.) vide загоријел.

Заго̀релица, f. н. п. ракија, angebrannter Branntwein, adustus: дајде оне загорелице.

Заго̀рети, рим, v. pf. anbrennen, aduror.

За̀горијел, f. (Ерц.) das Anbrennen, adustio: удара на загоријел (н. п. ракија, млијеко).

Заго̂рје, n. das Land hinter den Bergen, z. B. als nom. propr. des Landes jenseits des Timok; auch in der Herzegowina, terra transmontana.

За̀го̂рка, f. 1) das Weib (Mädchen) von jenseits der Berge, transmontana. 2) Frauenname, nomen feminae.

За̀горкиња вила, f. die von jenseits des Berges, transmontana.

За̀грабити, им, v. pf. eine Hand voll nehmen, manibus haurio, capio.

За̀града, f. der Zaun, sepes.

Загра́дити, им, v. pf. verzäunen, sepio.

Загра̀ђивање, n. das Einzäunen, septio.

Загра̀ђивати, ђујем, v. impf. verzäunen, sepio.

Загра̀ктати, кћем, v. pf. erkrächzen, crocito.

Загрѓутати, гућем, v. pf. anfangen zu girren, ingemo.

Загр́дити, им, v. pf. verderben, Schaden machen, corrumpo.

За̀греб, m. Agram, Zagrabia.

Загре́сти, гребем, v. pf. 1) einen Griff thun (mit dem Löffel) capio. 2) Reißaus nehmen, fugio.

За̀гризак, ска, m. vide угризак.

Загри́зање, n. 1) das Anbeißen, admorsus. 2) das Quälen, Reizen, irritatio.

Загри́зати, ам, v. impf. 1) anbeißen, admordeo. 2) reizen, irrito (у дијеме).

За̀гристи, зем, v. pf. 1) anbeißen, admordeo. 2) reizen, irrito.

За̀грлити, им, v. pf. umarmen (eig. umhalsen), amplector.

Загр̀мети, ми, v. pf. (Рес.) } erdonnern, intono.
Загр̀мити, ми, v. pf. (Срем.) }
Загр̀мљети, ми, v. pf. (Ерц.) }

Загр́нути, нем, v. pf. 1) н. п. виноград, бротњак, bedecken, zudecken, consterno. 2) н. п. кошуљу, гузицу, entblößen, nudo.

Загр́нутисе, немсе, v. r. pf. sich entblößen, nudo me.

Загро̀ктати, кћем, vide заграктати.

За̀ртање, 1) das Zudecken, constratio. 2) das Entblößen, nudatio.

За̀гртати, грћем, v. impf. 1) zudecken, consterno. 2) entblößen, nudo.

За̀гртатисе, грћемсе, v. r. impf. sich entblößen, nudo me.

За̀грцнутисе, немсе, v. r. pf. verschießen (vom Getränke), ingurgitari.

Загу́бити, им, v. pf. verlieren, perdo.

Загу́битисе, бисе, v. r. pf. verkommen, perdor.

Загу̀дети, дим, v. pf. (Рес.) } 1) einen Strich auf der Geige machen, incipio fidibus canere. 2) ertönen, intono.
Загу̀дити, им, v. pf. (Срем.) }
Загу̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) }

Загу́лити, им, v. pf. ein wenig schälen, excortico leviter, н. п. дрво, новац.

Загу̀љивање, n. das Abschalen, excorticatio.

Загу̀љивати, љујем, v. impf. schälen, excortico.

Загуши́вање, n. das Ersticken, suffocatio.

Загуши́вати, шујем, v. impf. ersticken, suffoco.

Загуши́ватисе, шујемсе, v. r. impf. ersticken, suffocor.

Загу́шити, им, v. pf. ersticken, suffoco.

Загу́шитисе, имсе, v. r. pf. ersticken, suffocor.

За̀гушљив, ва, во, engbrüstig, keichend, asthmaticus.

Зада́вање, n. das Verursachen, Beibringen, effectio, illatio.

Задава̀ти, дајем. v. impf. beibringen, verursachen, infero:
„Па се ћешто из пушака туку,
„Један другом ране не задаје —
„Како дође помама га нађе:
„Вјерној љуби јаде задаваше —
Задав̀ити, им, v. pf. erwürgen, strangulo.
Задај̀ање, n. das Säugen, nutritio, lactatio.
Задај̀ати, ам, v. impf. säugen, lacto.
Задан̀ити, им, v. pf. vom Tage überfallen werden, und denselben über wo bleiben, luce superveniente commorari alicubi, н. п. ајдуци заданили у селу.
Задану̀ти, нем, v. pf. кога, anhauchen, adspiro.
За̀дар, дра, m. Zara, Jadera.
Задарскӣ, ка, ко, 1) Zara, Jadartinus. 2) nach Art der Zaraer, more Jadertino.
За̀дати, ам, v. pf. beibringen, infero, do.
Задѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide задијевање.
Задѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide задијевати.
Задѐватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide задијеватисе.
Задевој̀читисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide зађевојчитисе.
За̀денути, нем, vide задести.
За̀денутисе, немсе, vide задестисе.
Задѐрати, рем, vide задријети.
Задѐсити, им, v. pf. treffen (Unglück), attingo, ferio: јади га задесили!
За̀дести (говорисе и заденути), денем, (Рес. и Срем.) vide зађести.
За̀дестисе (говорисе и заденутисе), денемсе, (Рес. и Срем.) vide зађестисе.
Задијѐва̂ње, n. (Ерц.) das Hineinstecken, immissio.
Задијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) hineinstecken, immitto, н. п. нож за појас, цвијеће за капу.
Задијѐватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) kleben, stecken bleiben, adhaeresco.
За̀димити, им, v. pf. Rauch machen, fumum facere, infumo.
За̀димитисе, мисе, v. r. pf. rauchen, fumo.
За̀дира̂ње, n. das Streifen, strictio.
За̀дирати, рем, v. impf. streifen, stringo.
За̀диркѝвање, n. das Berühren, contactio.
Задиркѝвати, кујем, v. impf. berühren, anstoßen, offendo.
За̀диса̂ње, n. das Anhauchen, adspiratio.
За̀дисати, дишем, v. impf. anhauchen, adspiro.
Задниѝвање, n. das Bödmen, fundi adjectio.
Задниѝвати, ам, v. impf. bödmen, fundo instruo.
За̀днити, им, v. pf. bödmen, fundo instruo.
За̀дно, n. der Boden (z. B. am Faße) fundus dolii.
Задњӣ, ња, ње, der hintere, posterior.
За̀дњица, f. vide гузица
Задобѝјање (задобивање?) n. das Erbeuten, captura.
Задобѝјати (задобивати?), ам, v. impf. erbeuten, capto.
Задо̀бити, бијем, v. pf. gewinnen (Beute), erbeuten, capio:
„Вољео б' се с њиме удесити,
„Нег' царево благо задобити —
„А Чупића стоји без динара:
„Јера га је Чупић задобио
„Од Турчина Пејзе Мемед-аге. —
За̀довољан, љна, но, zufrieden, contentus.
Задо̀вољити, им, v. pf. befriedigen, satis facio.
Задо̀вољитисе, имсе, v. r. pf. genug haben, habeo satis, sum contentus.
Задово̀љност, f. vide задовољство.
Задово̀љство, n. die Zufriedenheit, animi tranquillitas.
Задо̀јити, им, v. pf. zu saugen geben, adlacto.
Задо̀цнити, им, v. pf. verspäten, retardo, moror, zu spät kommen.
Задо̀цнитисе, имсе, v. r. pf. sich verspäten, tardius venio.
За̀дранин, m. einer von Zara, Jadertinus:
„У тавници бана Задранина —
Задрѐмати, ам (и задремљем), (Рес. и Срем.) vide задријемати.
Задрѐти, ем, задрьо, (Рес. и Срем.) vide задријети.
Задржа̀вање, n. das Aufhalten, retentio.
Здржа̀вати, ам, v. impf. aufhalten, retardo.
Задржа̀ватисе, амсе, v. r. impf. sich aufhalten, moror.
Задр̀жати, жим, v. pf. aufhalten, moror.
Задр̀жатисе, жимсе, v. r. pf. sich aufhalten, moror.
Задријѐмати, ам (и задријемљем), v. pf. (Ерц.) einschlummern, obdormisco.
За̀дријети, рем, задрьо, v. pf. (Ерц.) streifen, stringo.
Задр̀ктати, кћем, v. pf. schauern, cohorresco.
За̀дрмати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

Задрматисе, амсе, v. pf. erbeben, contremisco.

Задробити, им, v. pf. einbröckeln, intero.

Задромбуљати, ам, v. pf. das Brummeisen, (die Maultrommel) ertönen lassen, impello crembalum.

Задруга, f. Hausgenossenschaft (im Gegensatze der einzelnen Familie), plures familiae in eadem domo (more Serbico).

Задружан, жна, но, nicht einzeln im Hause, magna suorum societate pollens.

Задубитисе, имсе, v. r. pf. sich eingraben, vertiefen, defodior. cf. задупстисе.

Задуватисе, амсе, v. r. pf. keuchen, anhelo.

Задужбина, f. die fromme Stiftung, monimentum(?). Највећа је задужбина начинити намастир, или цркву, као што су Српски цареви и краљеви градили; потом је задужбина начинити ћуприју на каквој води, или преко баре; калдрму по рђаву путу; воду довести и начинити близу пута (и то се каже градити, и начинити — себи — задужбину); усадити или накаламити воћку близу пута, гладног наранити, жедног напојити, голог оћести (но ово се каже чинити, и учинити задужбину) и т. д. Турци и данашњи дан граде и чине све те задужбине Млоги бегови Босански надгледају и оправљају чесме и ћуприје по Србији, које су њихови стари прије стотине година градили, као н. п. Рустамбеговић из Зворника Дугу чесму у Тршићком пољу, и други некакав (Босански бег) Јадранску ћуприју између Лешнице и Липнице. Такове задужбине други не смије ни помошто оправљати, него онај чије су од старине.

„Да ви знате наше намастире
„Славни наши цара задужбине —
„Да видите дивну Студеницу,
„Не далеко од Новог пазара,
„Задужбину цара Симеуна —
„Прву бабо саградио цркву,
„Красну славну себи задужбину. —

Задуживање, n. das Verschulden, obaeratio.

Задуживати, жујем, v. impf. verschulden, obaero.

Задуживатисе, жујемсе, v. r. impf. sich verschulden, obaeror.

Задужити, им, v. pf verschulden, obaero.

Задужитисе, имсе, v. r. pf. sich verschulden, obaeror.

Задупстисе, дубемсе vide задубитисе.

Задушнӣ, на, но, н. п. нећеља, понећељник, die armen Seelen angehend, defunctorum cf. задушнице.

Задушнице, f. pl. der Armen-Seelen Tag, commemoratio defunctorum. Праве су задушнице у суботу уочи месни поклада (и она се сва нећеља, између бијеле и сеóичне, зове задушна нећеља). Онда обично сваки човек свима мртвима својим, које он памти, или има записане у читули, начини по свијећу воштану, па све те свијеће састави у једну руковет и запали те изгоре мртвима за душу (али најприје мора свакоме намијенити: ова оцу, ова матери, ова ђеду, ова баби и т. д.). Ако ли је близу намастир или црква, онда се те свијеће однесу тамо, и сваки своју читулу да свештенику те све мртве спомене на служби; и ту онда сваки своје свијеће запали кад свештеник стане спомињати. Потом, кад свештеник све мртве спомене, зађу ђаци, с лећеном воде и с котарицама, те свијеће погасе и покупе (послије калуђери, или попови, граде од њи друге свијеће и пале у цркви). На неким мјестима иду на задушнице и на гробље с попом, те и онђе спомињу мртве, чате им молитве, пале свијеће и дијеле за душу.

Зађевојчитисе, имсе, v. r. pf. (Крц.) zum Mädchen heranwachsen, in puellam adolesco.

Зађести (говорисе и зађенути), ђенем, v. pf. (Крц.) stecken, pono.

Зађестисе (говорисе и зађенутисе), ђенемсе, v. r. pf. (Крц.) kleben, hangen bleiben, adhaeresco:

„Зађе јој се купина
„За свилену кошуљу —

Заерезити, им, v. pf. наметнути ерезу, zuhäkeln, den Thürhaken zuwerfen, obdo. serae repagulum.

Заечар, m. Ruinen einer Stadt am Zusammenfluß der beiden Timok.

Зажагрити, им, v. pf. т. ј. очима, Feuer sprühen aus den Augen, ignem jaculor ex oculis.

Зажалити, им, v. pf. Leid empfinden, aegre fero:

„Пјевала би ал' не могу сама,
„Драгог ми је забољела глава,
„Пак ће чути па ће зажалити —

Зажвалити, им, v. pf. dem Pferde das Unterkinn mit der Halfter verbinden, capistro mentum obligo equi.

За̀ждити, им, v. pf. anzünden, accendo: заждио из пушке, Feuer geben.

Зажећи, жем, v. pf. anzünden, incendo.

Зажмурити, им, v. pf. blinzeln, conniveo.

Зажутети, утим, (Рес.) vide зажућети.

Зажутетисе, утимсе, (Рес.) vide зажућетисе.

Зажутити, им, (Срем.) vide зажућети.

Зажутитисе, имсе, (Срем.) vide зажућетисе.

Зажутнути, нем, v. pf. gelblich werden, flavesco.

Зажућетисе, утимсе, v. r. pf. (Ерц.) gelb erglänzen, adgilvesco (z. B. von hingeschütteten Dukaten).

Зазвати, зовем, v. pf. rufen, laden, auffordern, voco, provoco.

Зазвекетати, ећем, v. pf. } erklingen, resono.
Зазвечати, чим, v. pf. }

Зазвиждати, дим, v. pf. einen Pfiff thun, sibilo.

Зазвонити, им, v. pf. läuten, resono.

Зазивање, n. das Auffordern, provocatio.

Зазивати, ам (и зазивљем), v. impf. auffordern, provoco; на част, zum Gastmal einladen, voco ad coenam:
„Дубовник ме на мејдан зазива —

Зазидати, ам, v. pf. vermauern, muro claudo.

Зазиђивање, n. das Vermauern, inclusio opere lateritio.

Зазиђивати, ђујем, v. impf. vermauern, claudo muro.

Зазимити, им, v. pf. vom Winter wo überfallen werden, und deswegen dort bleiben, hieme impedior.

За̀зира̂ње, n. das Scheusehen (des Pferdes), aspectus pavidus, pavor, consternatio.

За̀зирати, рем, v. impf. scheu sehen, pavide aspicio.

За̀знати, ам, v. pf. bewußt werden, erkennen, conscius sum, agnosco, novi: од како сам зазнао за се.

За̀зор, m. das Übelansehen einer Handlung, reprehensio.

За̀зоран, рна, но, übel angesehen, infamis

Зазрети, рем, v. pf. scheu blicken, pavide aspicio.

Зазубица, f. Geschwür im Zahnfleische epulis; расту ми зазубице, der Mund wässert mir.

Зазујати, јим, v. pf. anfangen zu summen, insusurro, immurmuro.

Заигра́вање, n. das Anlaufen, das Ertanzen, exsultatio.

Заигравати, ам, v. impf. anfangen zu tanzen, exsulto.

Заигра́ватисе, амсе, v. r. impf. auf und davon rennen, avolo z. B. коњ; као јелен.

За̀играти, ам, v. pf. anfangen zu tanzen, exsulto.

За̀игратисе, амсе, v. r. pf. auf und davon tanzen, avolo.

За̀има̂ње, n. das Borgen, Borgnehmen, mutuatio.

За̀имати, ам (и заимљем), v. impf. borgen, mutuor.

Заина́титисе, имсе, v. r. pf. sich in den Kopf setzen, trotzen, renitor: заинатиосе па не ће —

Заинтачити, им, v. pf. etwas immer widerholen, semper idem vociferor: заинтачио те иште; шта си тк заинтачио!

За̀ира*, vide ра́на.

За̀искати, иштем (у Босни, особито по варошима, заишћем), v. pf. verlangen, begehren, peto.

За̀искатисе, иштемсе (у Босни, особито по варошима, заишћемсе), v. r. pf. die Erlaubniß verlangen, peto.

Заиспокој душе, auf die Ruhe der Seele, ut requiescat in pace (ein Trinkspruch bei der даћа). cf. да̂ћа.

За̀иста, } wahrhaft, vere; gewiß, certe.
За̀исто, }

За̀ита̂ње, n. vide заватање.

За̀итати, ам, vide заватати.

За̀итити, им, vide заватити.

Зајазити, им, v. pf. vermehren, verdämmen, mole cohibeo.

За̀јам, зајма, m. Borg, mutuum: у зајам дати, — узети; вратити зајам.

За̀јапритисе, имсе, v. r. pf. roth werden vom Feuer, ab igne rubeo.

За̀јац, m. (у крајини Неготинској) vide зец.

За̀једница, f. das Gemeingut, was Zweyen oder mehrern zugleich gehört, bonum commume.

За̀једничкӣ, ка, ко, gemeinschaftlich, communis.

За̀једно, zugleich, zusammen, una.

Зајед́рати, ам, v. pf. voll, dicht werden, denseri.

За̀јмити, им, v, pf. 1) окупити, поћерати кога, или што, vor sich hertreiben, cogo. 2) vide узајмити.

Зајула́рити, им, vide зауларити.

Закадијатисе, амсе, v. pf. (etwas komisch) sich einkadijen, Kadia werden, fio judex:
А. Ђе ти је син?
Б. Отишао у Зворник да се закадија.
А. Па шта ради сад тамо?
Б. Тимари коње код Али-бега.

Закадити, им, v. pf. н. п. буре, кошницу, anrauchen, infumo.
Закађивање, n. das Anrauchen, infumatio.
Закађивати, ђујем, v. impf. anrauchen, infumo.
Заказати, кажем, v. pf. sagen, dico, jubeo.
Заказивање, n. das Sagen, edictum?
Заказивати, зујем. v, impf. sagen, dico.
Заканитисе, имсе, v. r. pf. sich entschließen, statuo.
Закапути, нем, v. pf. betropfen, guttatim perfundo.
Закаснити, им, (у Срjему и у Бачкоj) vide задоцнити.
Закачити, им, v. pf. anhaken, unco prehendo.
Закачка, f. der Schneiderhaken, uncus sartorius.
Закесерити, им, v. pf. m. j. браду, (komisch) in die Höhe heben, levo barbam.
Закивање, n. das Anschmieden, adcusio.
Закивати, ам, v. impf. anschmieden, adcudo.
Закидање, n. das Bevortheilen, fraudatio.
Закидати, ам, v. impf. bevortheilen, fraudo.
Закинути, нем, v. pf. bevortheilen, defraudo.
Закиселити, им, v. pf. säuern, acidum reddo.
Закисивање, n. das Naßwerden, humectatio a pluvia.
Закисивати, сује, v. impf. н. п. пушка, naß werden (vom Regen), humector pluvia (киша).
Закиснути, не, v. pf. н. п. пушка, vom Regen naß werden, madefio a pluvia.
Заклање, n. das Schlachten, mactatio: „Је ли веће јање за заклање? —
Заклапање, n. 1) das Zudecken, operitio(?). 2) das Verschließen, occlusio.
Заклапати, ам, v. impf. 1) zudecken, operio. 2) verschließen, claudo.
Заклапити, им, v. pf. Schaum bekommen, spumesco.
Заклати, кољем, v. pf. schlachten, macto.
Заклетва (заклетва), f. der Schwur, jusjurandum.
Заклети, кунем, v. pf. 1) einen beschwören, obtestor. 2) den Fluch anheben, coepi maledicere, execrari: „Кад закуну, сва се земља тресе —
Заклетисе, кунемсе, v. r. pf. sich durch einen Schwur verbinden, jurejurando me obstringo.
Закликтати, кћем, v. pf. den Laut des Spechts hören lassen, sonum pici edo: закликта жуња, вила.
Заклињање, n. das Beschworen, obtestatio.
Заклињати, њем, v. impf. beschwören, obtestor.
Заклињатисе, њемсе, v. r. impf. sich verschwören, jure jurando me obstringo.
Заклон, m. Zufluchtsort, vor Wind und Regen (franz. abris), perfugium?
Заклонити, им, v. pf. schirmen vor Wind, Regen, Sonne, defendo.
Заклонитисе, имсе, v. r. pf. sich schützen, retten, defendo me.
Заклоњање, m. das Schirmen, defensio.
Заклоњати, ам, v. impf. schirmen, defenso.
Заклоњатисе, амсе, v. r. impf. sich schirmen, defenso me.
Заклоп, n. Schloß und Riegel, sera.
Заклопац, пца, m. der Deckel, operculum.
Заклопити, им, v. pf. 1) bedecken, contego. 2) verschließen, claudo.
Закључавање, n. das Verschließen, occlusio.
Закључавати, ам, v. impf. verschließen, occludo.
Закључати, ам, v. pf. verschließen, occludo.
Зако, m. hyp. v. Зарија.
Заковати, кујем, v. pf. verschmieden, concudo.
Заковрнути, нем, v. pf. у један пут занемоћи, plötzlich erkranken, repentino morbo corripior.
Заковрчити, им, v. pf. н. п. реп, (vom Löwen, Hunde, Schweine) den Schwanz in einen Kranz schlagen, retorqueo caudam.
Заковчавање, n. das Zuhäkeln, fibulatio.
Заковчавати, ам, v. impf. zuhäkeln, fibulo.
Заковчати, ам, v. pf. zuhäkeln, fibulo.
Закон, m. 1) die Religion, der Glaube, religio: кога си ти закона? по нашем закону то не може бити; не доноси закон. 2) das heilige Abendmal, eucharistia: ајдемо на закон; данас сам узео закон.
Закоп, m. das Begräbniß, sepultura. cf. погреб.
Закопавање n. das Begraben, sepultura.
Закопавати, ам, v. impf. begraben, sepelio.
Закопати, ам, v. pf. 1) begraben, sepelio. 2) inchoat. scharren (mit dem Fuße), rado.
Закопина, f. н. п. то је моја закопина, der Anbruch, Neubruch, ubi ego primus coepi laborare.

Закопитити, им, v. pf. erwerben, acquiro.
Закопчавање, n. vide заковчавање.
Закопчавати, ам, vide заковчавати.
Закопчати, ам, vide заковчати.
Закорачити, им, v. pf. einen falschen Tritt thun, (sich verwickeln wie das Pferd das sich in die Stränge ꝛc. verwickelt) impedire se.
Закошак, шка, m. der Auftritt hinten an der Kutsche, wo der Packkoffer ꝛc. zu stehen kommt.
Закрајинити, им, v. pf. Krieg beginnen, bellum infero.
Закрајинитисе, нисе, v. r. pf. закрајинилосе, es ist Krieg entstanden, exortum est bellum.
Закратити, им, v. pf. коме штогођ, einem etwas verwehren, prohibeo aliqua re.
Закраћивање, n. das Verwehren, prohibitio.
Закраћивати, ћујем, v. impf. verwehren, prohibeo.
Закрвавити, им, v. pf. m. j. очима, mit blutdürstigen Augen ansehen, oculum quasi cruentum defigo in aliquem.
Закрилити, им, v. pf. unter seine Flügel nehmen, beschützen, alis tego et defendo: свети шестокрили Арханђеле! закрили ме крилом твојим;
„Кад је Ђорђе Србијом завлад'о,
„И Србију крстом прекрстио,
„И својијем крилом закрилио,
„Од Видина па до воде Дрине —
Закрстити, им, v. pf. в. п. челе, bekreuzen, signare cruce. Код Срба је всад обичај у Србији, кад који нађе челе у шуми, а он изреже сјекиром крст на кори онога дрвета у коме су челе, па други послије, ако и нађе оне челе, неће и исјећи.
Закруживање, n. das Umkreisen, comprehensio.
Закруживати, жујем, v. impf. in die Runde sich zueignen, circumdo (?).
Закружити, им, v. pf. in die Runde umfassen, complector circumcirca.
Закршљавити, им, v. pf. } verkümmern, an Atrophie leiden, inedia consumor.
Закршљати, ам, v. pf. }
Закршћавање (закршћање?), n. das Bekreuzen, crucis incisio.
Закршћивати (закршћати?), ам, v. impf. bekreuzen (z. B. einen Baum mit Bienen) crucem incido.
Закрљати, ам, vide забити.
Закрљатисе, амсе, vide забитисе.
Закувавање, n. 1) das Gießen des Wassers ins Brotmehl, aquae in farinam infusio. 2) die Gährung zu einem Kriege, Aufruhr u. s. w. fermentatio (?)

Закувавати, ам, v. impf. gähren machen, fermento.
Закувавати се, васе, v. r. impf. gähren, ferveo, paror.
Закувати, ам, v. pf. 1) н. п. љеб, Wasser ins Brotmehl gießen, aquam infundo farinae. 2) н. п. кавгу entstehen machen, existo.
Закуватисе, васе, v. r. pf. entstehen, existo: закувала се кавга.
Закукати, ам, v. pf. den Kuckucklaut von sich geben, edo sonum cuculi:
„Закукала сиња кукавица —
Закупити, им, v. pf. pachten, conduco.
Закупљивање, n. das Pachten, conductio.
Закупљивати, љујем, v. impf. pachten, conduco.
Закусивање, n. das Verkosten lassen, cum quid praebeas ad gustandum.
Закусивати, сујем, v. impf. zu kosten geben, praebeo gustandum. Кусалом га закусује, а дршком му очи вади.
Закусити, им, v. pf. кога, einem zu kosten geben, praebeo gustandum.
Закуцавање, n. das Hineinschlagen, immissio.
Закуцавати, ам, v. impf. hineinschlagen, immitto.
Закуцати, ам, v. pf. 1) hineinschlagen, н. п. клин, immitto. 2) klopfen (an die Thüre), pulso fores:
„Па закуца алком на вратима —
Закучити, v. pf. bevortheilen, fraudo.
Закушљавити, им, v. pf. } vid. закршљавити.
Закушљати, ам, v pf. }
Залагање, n. 1) das Verpfänden, oppigneratio. 2) das Füttern, (eines, der nicht selbst mit der Hand zum Munde kann), pabulatio (?)
Залагати, лажем, v. impf. 1) verpfänden, oppignero. 2) füttern, pasco.
Залагивање, n. das Vorlügen (und Schmeicheln), mendacia adulatoris.
Залагивати, гујем, v. impf. око кога, vorlügen und vorschmeicheln, mendaciis et adulatione uti.
Заладити, ди, v pf. Schatten werden, umbra fit: пред ноћ кад заладн, und кад залади сунце.
Заладнети, ни, v. pf. Рес.) } kalt werden, frigesco.
Заладнити, ни, v. pf. Срем.) }
Заладњети, ни, v. pf. (Ерц.) }
Залађе, n (ст.) schattiger Ort, umbrae:
„Ђурађ коси по побрђу, ладоле миле!
„Коња пење по залађу, ој ладо! ој —
Залађивање, n. das Nachlassen der Sonnenhitze, remissio aestus solaris.
Залађивати, ђује, v. impf. kühler werden (wenn die Sonnenhitze nachläßt), remittit aestus.

Залажење, n. 1) der Niedergang der Sonne, occasus solis. 2) das Vergehen, Verirren, aberratio.

Залазити, им, v. impf. 1) hinter die Berge gehen (vor der Sonne) occido. 2) hinter etwas gehen, ire post —. 3) verirren, aberrare.

Залајати, јем, v. pf. anbellen, allatro.

Заламање, n. 1) das Abbrechen der zu hohen Reben, aufractio vitium. 2) das Anbrechen, aufractio.

Заламати, ам, v. impf. 1) н. п. виноград, die Reben oben abbrechen, aufringo vites. 2) н. п. чеп, anbrechen, aufringo.

Залапити, им, v. pf. umzingeln und vor sich hertreiben, cogo.

Заледити, им, v. pf. zu Eis machen, congelo: овај ће вјетар заледити Дунаво.

Заледитисе, дисе, v. r. pf. zufrieren, congelari.

Залежатисе, жимсе, v. r. pf. sich verliegen (versitzen), verderben, situ corrumpi.

Залепити, им, (Рес. и Срем.) vide залијепити.

Залетање, n. (Рес. и Срем.) vide залијетање.

Залетати, лећем, (Рес. и Срем.) vide залијетати.

Залетатисе, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide залијетатисе.

Залетети, летим, (Рес.) vide залећети.

Залететисе, летимсе, (Рес.) vide залећетисе.

Залетити, им, (Срем.) vide залећети.

Залетити, им, (Рес. и Срем.) vide заљетити.

Залетитисе, имсе, (Срем.) vide залећетисе.

Залећети, летим, v. pf. (Ерц.) irrefliegen, sevolo.

Залећетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.) anlaufen, aggredior.

Залећи, лежем, v. pf. einnisten, nidulor.

Залећи, леже (говорисе и залегне), v. pf. hinreichen, decken (die Schuld), sufficio.

Залећисе, лежемсе, v. r. pf. sich einnisten, nidulor.

Залечити, им, (Рес. и Срем.) vide залијечити.

Зали*, müssig, ohne Arbeit, unbeschäftigt, otiose: воденица стоји зали (sonst онако).

Залив, m. die Bay (im Fluße, oder im Meere), sinus.

Заливање, n. (Срем.) vide заљевање.

Заливати, ам, (Срем.) vide заљевати.

Залигивање, n. das Herumschmeicheln, blanditio.

Залигивати, гујем, v. impf. око кога, herumschmeicheln, blandior.

Züлизак, ска, m. ein angelecktes Stück, res adlambita (?).

Зализати, лижем, v. pf. anlecken, adlambo.

Зализивање, n. das Anlecken, adlambitio (?).

Зализивати, зујем, v. impf. anlecken, adlambo.

Залијепити, им, v. pf. (Ерц.) verkleiben, oblino.

Залијетање, n. (Ерц.) 1) das Anfliegen, advolatio. 2) der Anlauf, impetus.

Залијетати, ећем, v. impf. (Ерц.) anfliegen, irrefliegen, sevolo.

Залијетатисе, ећемсе, v. r. impf. (Ерц.) anlaufen, impetum facio.

Залијечити, им, v. pf. (Ерц.) zuheilen, claudo vulnus sanando.

Залити, лијем, v. pf. 1) begießen, irrigo. 2) sich ergießen, redundo.

Залог, m. das Pfand, pignus.

Залога, f. 1) die Verpfändung, oppigneratio: дао у залогу. 2) ein Merkblatt im Buche.

Залогај, m. der Bissen Brot, bolus (βῶλος): не ма љеба ни залогаја.

Заложити, им, v. pf. 1) füttern (einen Krüppel), pasco; оди да заложимо мало; заложи мало љеба:
„Ког јунака у животу нађе,
„Умије га студеном водицом,
„Залије га вином црвенијем,
„И заложи љебом бијелијем —
2) verpfänden, oppignero.

Заломити, им, v. pf. 1) виноград, behauen, reseco. 2) н. п. чеп, anbrechen, aufringo.

Залудан, дна, но, müssig, unnütz, otiosus.

Залудети, дим (Рес.) } vide залуђети.
Залудити, им (Срем.) }

Залуду, vergebens, frustra.

Залуђети, дим, v. pf. (Ерц.) bethören, decipio.

Залупати, ам, vide забити.

Залутати, ам, v. pf. заћи с пута, den Weg verlieren, sich verirren, aberro:
„Ил' је његоћ с пута залутала —
„Ако буде с пута залутала,
„Да Бог даде да ме скоро нађе —

Залучивање, n. das Absondern, das Entwöhnen (Absetzen) der Lämmer, Kälber, Ferkel, ablactatio. Von Kindern sagt man одбити.

Залучивати, чујем, v. impf. и п. јагањце од оваца, absetzen, ablacto.

Залучити, им, v. pf. entwöhnen, absetzen, ablacto.

Залучити, им, v. pf. утући бијелога

љува, па залучити каково јело (помијешати га с јелом), као н. п. комбост, папулу, блитву, питије, кокошиње месо, и т. д.

За̏љева̂ње, n. (Ерц.) das Begießen, irrigatio.

За̏љевати, ам, v. impf. (Ерц.) begießen, irrigo.

За̏љетити, им, v. pf. (Ерц.) vom Sommer überfallen, irgendwo bleiben, übersommern, aestatem ago (transigo), aestivo.

Зама̀глити, им, v. pf. Rauch machen, einen Rauchnebel um sich her verbreiten, fumum facio ex fistula. Замаглио као пас испод репа.

За̏мазати, мажем, v. pf. zuschmieren, verschmieren, oblino.

Замази̏вање, n. das Verschmieren, oblitio.

Замази̏вати, зујем, v. impf. verschmieren, oblino.

Замаи̏вање, n. das Ausholen, adductio brachii.

Замаи̏вати, мајујем, v. impf. ausholen, adduco brachium.

Зама̀кање, n. das Einweichen, Eintunken, immersio.

Зама̀кати, мачем, v. impf. eintunken, immergo.

Зама̀кнути, нем, vide замаћи.

За̏мама, f. die Lockspeise, esca (um Schweine, Hunde an sich zu locken).

Зама̀мити, им, v. pf. anlocken, allicio: замами псето да не иде у планину за чобанима.

Замамљи̏вање, n. das Locken, allectio, adescatio.

Замамљи̏вати, љујем, v. impf. locken, allecto.

Зама̀ндалити, им, v. pf. превући мандал преко врата, das Thor mit einem Balken verriegeln, obice claudo:
„Ал' капија пуста затворена,
„Затворена и замандаљена —

Зама̀нитати, ам, v. pf. auf dumme Art sich verirren, aberro stultus.

Зама̀нути, нем, v. pf. ausholen um zu schlagen, brachium adduco.

Замаћи (говорисе и замакнути), макнем, v. pf. sich dem Blicke entziehen (entrücken), subduco me oculis: замаче (или замче) за брдо:
„Кад замакне у Нови с ђевојком —

За̏маша̂ј, m. ein Hieb, ictus.

Зама̀шан, шна, но, schwingbar (so schwer, daß man es, um es zu heben, schwingen muß), ponderosus, н. п. мач, нож, дрво, сабља.

Заме̏дити, им, v. pf. } mit Honig würzen, melle condio.
Заме̏дљати, ам, v. pf. }

За̏мена, f. (Рес. и Срем.), vide замјена.

За̏менйк, m. (Рес. и Срем.) vide замјеник.

Заме́нити, им, (Рес. и Срем.) vide замијенити.

Заме́нитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide замијенитисе.

За̏мера, f. vide замјера.

Замера́вање, n. vide замјеравање.

Замера́вати, ам, vide замјеравати.

Замера́ватисе, ам, vide замјераватисе.

Заме́рање, n. vide замеравање.

Заме́рати, ам, vide замеравати.

Заме́ратисе, амсе, vide замераватисе.

За̏мерити, им, vide замјерити.

За̏меритисе, имсе, vide замјеритисе.

Заме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide замијесити.

Заме́сти, метем, v. pf. 1) kehren (das Auskehricht in den Winkel), converro. 2) verwehen (mit Schnee): замео вјетар пут.

Заме́сти, метем, v. pf. umrühren (mischen) mit dem Kochlöffel, misceo, н. п. замео као свињама.

За̏местити, им, v. pf. (Рес. и Срем.) m. j. штап, cf. банатисе.

За̏мет *, m. die Ungelegenheit, Zeitverlust, molestia: увратисе к мени ако ти није замет; замет ти је, довати ми то.

За̏метак, тка, m. der erste Anfang einer Frucht, foetus, embryo.

Замѐта̂ње, n. 1) das Anzetteln, excitatio. 2) das Erwerben, acquisitio. 3) das Heben in die Höhe, das Nehmen auf die Schultern, sublatio.

Замѐтати, мећем, v. impf. 1) anzetteln, excito, н. п. крајину, кавгу. 2) erwerben, acquiro, н. п. коза, оваца. 3) на раме, auf die Schultern laden, tollo in humeros.

Замѐтатисе, мећемсе, v. r. fr. entstehen, exorior.

За̏метнути, нем, v. pf. 1) anzetteln, excito. 2) erwerben, acquiro. 3) auf die Schultern laden, tollo.

За̏метнутисе, немсе, v. r. pf. entstehen, exorior, н. п. заметнула се кавга, дијете.

Замеши̏вање, n. (Рес. и Срем.) vide замјешивање.

Замеши̏вати, шујем, (Рес. и Срем.) vide замјешивати.

За̏мешта̂ње, n. (Рес. и Срем.) cf. банатисе.

За̏мештати, ам, v. impf. (Рес. и Срем.) cf. банатисе.

Замијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) ersetzen, compenso: замијенити своју главу,

т j. код човек убије непријатеља прије него погине. Срби кажу да је штета и срамота (једни веле и грјота) погинути не замијенивши своје главе.

Замиј`нитисе, нмсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sein Leben theuer verkaufen (seinen Feind umbringen, ehe man selbst auch stirbt), hostem occido, ante quam ipse moriar. 2) abgelöset werden, a statione recedo, recreor.

Замијёсити, им, v. pf. (Ерц.) das Brot anmachen, misceo aquam farinae.

Замакнути, нем, v. pf. sich dem Blicke entrücken, submoveor, subducor oculis.

Замислитисе, имсе, v. r. pf. sich in Gedanken vertiefen, immergi meditatione.

Замицâње, n. die Entrückung, subductio.

Замицати, ичем, v. impf. entrücken, submoveo.

Замјена, f. (Ерц.) der Ersatz, die Vertretung, vicarius: мајка је себи родила замјену.

Замјеник, m. (Ерц.) der Kampfheld (franz. le champion), der Kämpfer für einen andern, pugnator:
„Јали за се нађи замјеника —

Замјера, f. (Ерц.) мени се чини да се ова ријеч не говори у Србији ни у Ерцеговини, него само по Сријему по Бачкој и по Банату, и то понајвише по варошима) das Uebelnehmen, die Beleidigung, offensio.

Замјерáвање, n. (Ерц. cf. замјера) das Uebelnehmen, acceptio in malam partem.

Замјерáвати, ам, v. impf. (Ерц. cf. замјера) коме, übel nehmen, succenseo.

Замјерáватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц. cf. замјера) коме, или код кога, übel ankommen bei einem.

Замјéрање, n. vide замјеравање.

Замјéрати, ам, vide замјеравати.

Замјéратисе, амсе, vide замјеравати се.

Замјерити, им, v. pf. (Ерц. cf. замјера), übel nehmen, accipio in malam partem.

Замјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц. cf. замјера) aus der Gunst kommen, displiceo.

Замјестити, им, v. pf. (Ерц.) т. ј. штап, cf. банатисе.

Замјешивање, n. (Ерц.) das Anmachen des Brotes, panis mixtio.

Замјешивати, шујем, v. impf. (Ерц.) das Brot anmachen, farinam misceo aqua.

Замјештâње, n. (Ерц.) cf. банатисе.

Замјештати, ам, v. impf. (Ерц.) т. ј. штап, cf. банатисе.

Замладитисе, дисе, v. pf. н. п. рана, sich schließen, vernarben, clauditur vulnus ibique caro quasi juvenescit (млад).

Замлађивање, n. das Vernarben der Wunde, clausio vulneris.

Замлађиватисе, ђујесе, v. r. impf. zuheilen, clauditur vulnus.

Замлажење, n. das Anmelken, admulsio.

Замлазити, им, v. impf. anmelken, admulgeo: замлазити јагње нејако, — млијека коме у око.

Замлатити, им, v. pf. (das Beil) abstumpfen, um es dann zu schärfen. (повратити) retundo, daher von einem Dummen: Замлатио га Бог, па не повратио.

Замна, f. ријека у крајини Неготинској (утјече у Дунаво ниже Брзе паланке).

Замолити, им, v. pf. кога, eine Bitte thun an wen, rogo quem.

Замолитисе, имсе, v. r. pf. коме, eine Bitte thun an wen, rogo quem.

Замотавање, n. das Einwickeln, involutio.

Замотавати, ам, v. impf. einwickeln, involvo.

Замотати, ам, v. pf. einwickeln, involvo.

Замотрити, им, v. pf. ersehen, erblicken, aspicio.

Замочити, им, v. pf. eintunken, mergo.

Замрачити, им, v. pf. verdunkeln, obscuro.

Замрачитисе, чисе, v. r. pf. dunkel werden, obscuror.

Замрети, ем, замрьо, (Рес. и Срем.) vide замријети.

Замрзити, им, v. pf. на кога, beginnen zu hassen, feind werden, coepi odisse.

Замрзнути, нем, v. pf. gefrieren machen, congelo.

Замрзнутисе, немсе, v. r. pf. zufrieren, congelor.

Замријети, рем, замрьо, v. pf. (Ерц.) aussterben, exstinguor, intereo: замрла кућа, село.

Замркнути, нем, vide замрћи.

Замрљати, ам, v. pf. übertünchen, überstreichen, obduco.

Замрмљати (замрмљати), ам, vide забрљати.

Замрсак, ска, m. etwas verwickeltes (z. B. Zwirn), impeditum quid, tricae (?).

Замрсити, им, v. pf. verwickeln, intrico.

Замрћи (говорисе и замркнути), мр-

кнем, v. pf. vom Dunkel überfallen werden, und nicht weiter reisen, crepusculo retineor; daher Замркао а не свануо von einem Verschwundenen.
За̀мрцање, n. das Zurückbleiben, wegen der Dunkelheit.
За̀мрцати, мрчем, v. impf. der Dämmerung wegen zurückbleiben, retineri crepusculo.
За̀мрчити, им, v. pf. (scherzweise) aufschreiben, adnoto, in chartam conjicio.
Замршивање, n. das Verwirren, perturbatio, perplexio.
Замршивати, шујем, v. impf. verwirren, turbo.
За̀мукнути (и за̀мући), нем, v. pf. verstummen, obmutesco.
За̀мукнутисе (и за̀мућисе), немсе, v. r. pf. verstummen, obmutesco:
„Мучи вило, муком се замукла —
„Мучи мајко, замуклaсе —
За̀мусти, музем, v. pf. н. п. теле, кад не може да се, Milch anmelken für ein junges Thier, das nicht selbst saugen kann.
Заму́тити, им, v. pf. trüb machen, turbo.
За̀мући, мукнем, vide замукнути.
За̀мућисе, мукнемсе, vide замукнутисе.
За̀надити, им, v. pf. н. п. сјекиру, мотику, verstählen, chalybe denuo induco.
Зана̂т *, m. das Handwerk, ars.
Зана́так, тка, dim. v. занат.
Зана̀тлија *, m. der Handwerker, opifex.
Занемо̀ћи, могнем, v. pf. разболетисе, erkranken, morbo corripi.
Зане̑ти, несем, (Рес. и Срем.) vide занијети.
Зане̑ћати, ам, v. pf. кога, einen zum Ausschlagen bestimmen, indem man, auf den Antrag eines Dritten, wie ein Bevollmächtigter statt seiner sagt, daß er etwas nicht wolle (да не ће).
За̀нијети, несем, занијо (занијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) занијети што за куку, hinter etwas tragen, fero post. 2) vertragen, aufero: занијела га вода, коњ, младост. 3) irre führen, überhalten, in rationibus fallo, н. п. занијо ме 10 гроша.
За̀нове̑т, f. (Рес. и Срем.) vide зановијет.
Занове́тање, n. (Рес. и Срем.) vide зановијетање.
Занове́тати, ам, (Рес. и Срем.) vide зановијетати.
За̀новијет, f. (Ерц.) Geißklee, cytisus.
Зановије̏та̂ње, n. (Ерц.) das Plapern, bleteratio.
Зановије̏тати, ам, v. impf. (Ерц.) plapern, blatero.
За̀ноктице, f. pl. die Nagelwurzel, paronychia.
Зано̀сити, им, v. fr. 1) vertragen, defero, aufero. 2) mit einem verschiedenen Accente sprechen, diverso accentu loquor:
„Латински му говори,
„Арбанаски заноси. —
Зано̀ћити, им, v. pf. von der Nacht überfallen irgendwo bleiben, pernocto.
Зано̀ше̑ње, n. 1) das Vertragen, delatio. 2) der verschiedene Accent, accentus proprius.
За̂њ (m. j. за њега), für ihn, hinter ihn, post illum, pro illo.
За̀о (comp. го̀рӣ), зла, ло, böse, schlimm, malus.
За̀ова, f. (у Срнјему и у Бачкој за̀ва) мужевља сестра, die Schwägerin (des Manns Schwester), glos.
За̀овин, на, но, der Schwägerin, gloris.
За̀овица, f. dim. v. заова.
За̀од, m. 1) der Niedergang, occasus:
„Када буде мјесец на заоду,
„А даница зв'језда на истоку —
2) der Abtritt, secessus (latrina). 3) ме ми је на заод, das ist außer meinem Wege, extra viam, de via.
Зао̀дити, им, v. impf. 1) niedergehen, occido. 2) umhergehen, aberro. cf. залазити.
За̀одно ми је, aus dem Wege, devium est.
Зао̀ђе̑ње, n. das Gehen hinter-, recessus post-, cf. залажење.
Зао̀купити, им, v. pf. zusammentreiben, vor sich hertreiben, cogo, ago.
Зао̀стаја̂ње, n. das Zurückbleiben, remoratio, remansio.
Зао̀стајати, јем, v. impf. zurückbleiben, remoror.
Зао̀стати, анем, v. pf. zurückbleiben, remoror.
Заоштра́вање, n. das Zuspitzen, cacuminatio.
Заоштра́вати, ам, v. impf. zuspitzen, cacumino.
Зао̀штрити, им, v. pf. zuspitzen, acuo.
Заоштрља̄н, на, но, zugespitzt, acuminatus.
Запа̑д, m. der Westen, occidens.
За̀пада̂ње, n. das Fallen hinter oder in etwas, casus post vel in aliquid.
За̀падати, ам, v. impf. 1) fallen hinter oder in etwas, cado post aut in quid. 2) gerathen (z. B. in Gefangenschaft), cado.
За̀паднути, нем, vide запасти.
За̀падњӣ, ња, ње, westlich, occidentalis.
За̀пазити, им, v. pf. 1) Weggewinnen,

adamo. 2) bemerken, observo, conspicio.

Запаивање, n. das Andampfen, advaporatio.

Запаивати, пајуjем, v. impf. andampfen, advaporo.

Запалити, им, v. pf. 1) anzünden, incendo. 2) запалио пјешице (чак) у —, petere coepit celeri gradu.

Запаљивање, n. das Anzünden, Sengen, incensio.

Запаљивати, љуjем, v. impf. anzünden, incendo.

Запамтити, им, v. pf. gedenken, im Gedächtniß haben, memini.

Запанути, нем, v. pf. anblasen, adflo.

Запаприти, им, v. pf. pfeffern (mit Indianischem Pfeffer), condio capsico annuo Linn.

Запара, f. die Schwüle, tempestas fervida.

Запаравање, n. das Reinigen mittels heißen Wassers, purgatio ope aquae fervidae.

Запаравати, ам, v. impf. н. п. буре, mit heißem Wasser reinigen, purgo aqua fervida.

Запарити, им, v. pf. н. п. буре, mit heißem Wasser reinigen, purgo aqua fervida.

Запасати, пашем, v. pf. in Haufen ziehen, agmine incedo: запасале козе преко стране; запасала војска око села, umzingeln, circumdo.

Запасти, аднем, v. pf. 1) fallen hinter oder in etwas, cado. 2) gerathen (in Gefangenschaft, cado. 3) запао снијег до кољена, ist in Menge gefallen, 4) anfallen, zu Theil werden, obtingo. Запало циганину царство, па објесио свога оца;

„Што ће мени момче Бнјограче,
„Кад ми може запаст' Сарајевче —

Запатак, тка, m. das Erworbene (z. B. an Vieh), acquisitio.

Запатити, им, v. pf. inno, kommen zu etwas, acquiro. cf. заметнути 2.

Запаћање, n. das Erwerben, acquisitio. cf. заметање 2.

Запаћати, ам, v. impf. erwerben, acquiro. cf. заметати 2.

Запевање, n. (Рес. и Срем.) vide запијевање.

Запевати, ам, (Рес. и Срем.) vide запијевати.

Запевати, ам, (Рес. и Срем.) vide запјевати.

Запевка (запѐвка), f. (Рес. и Срем.) vide запјевка.

Запенити, им, (Рес. и Срем.) vide запјенити.

Запенушити, им, (Рес. и Срем.) vide запјенушити.

Запети, пнем, v. pf. 1) anspannen, intendo, н. п. пушку, стријелу. 2) stecken bleiben, impedior, offendo. 3) hoffärtig werden, elatus fio.

Запетљавање, n. das Zuflechten, Zuknöpfen, conclusio per nexum.

Запетљавати, ам, v. impf. zuknüpfen, claudo.

Запетљати, ам, v. pf. zuknüpfen, claudo per nexum.

Запећисе, печемсе, v. r. pf. sich verbacken, durius coquor.

Запечатити, им, v. pf. versiegeln, obsigno.

Запечаћавање, n. das Versiegeln, obsignatio.

Запечаћавати, ам, v. impf. versiegeln, obsigno.

Запиздити, им, v. pf. den Mund zum Weinen verziehen, deduco os ad fletum.

Запијевање, n. (Ерц.) das Anheben des Klaggesangs, inchoatio naeniae.

Запијевати, ам, v. impf. (Ерц.) den Klaggesang anheben, naeniam inchoo.

Запињање, n. 1) das Anspannen, intensio. 2) das Steckenbleiben an einem Hinderniß, impeditio. 3) das Hochfahren, superbia.

Запињати, њем, v. impf. 1) spannen, intendo. 2) stecken bleiben, impedior. 3) hoffärtig werden, efferri.

Запињача, f. дрво (као штапић), што жене запињу вратило (код разбоја), ein Sperrstab, Hemmstab, Hemmholz (z. B. beim Weberstuhl), retinaculum.

Запирање, n. das Zusperren, occlusio.

Запирање, n. das Auswaschen, Abwaschen, ablutio.

Запирати, рем, v. impf. versperren, occludo.

Запирати, ам, v. impf. н. п. дијете, abwaschen, abluo.

Запис, m. ein Talisman, carmen (signum) magicum. cf. амајлија.

Записати, пишем, v. pf. 1) aufschreiben, consigno. 2) н. п. од грознице, од главе, од бјесноће и т. д., einen Talisman schreiben, exaro carmen magicum.

Записатисе, пишемсе, v. r. pf. sich aufschreiben lassen, z. B. zum Militär, do nomen.

Записивање, n. 1) das Aufschreiben, consignatio. 2) das Aufschreiben von Talismanen, conscriptio schedulae magicae.

Записивати, сујем, v. impf. 1) aufschreiben, consigno. 2) н. п. од грознице, од главе, (einen Talisman) schreiben, scribo schedam magicam.

Записиватисе, сујемсе, v. r. impf. sich einschreiben lassen, do nomen.

За̀питисе, пијемсе, v. r. pf. sich verlieren zum Trinken, abeo bibitum.

Запиша́вање, n. das Hineinpissen, imminctio.

Запиша́вати, ам, v. impf. hineinpissen, immingo.

Запѝшати, ам, v. pf. hineinpissen, immingo.

За̀пјевати, ам, v. pf. (Ерц.) anfangen zu singen, coepi canere.

За̀пјевка (запјѐвка), f. (Ерц.) die Todtenklage, naenia.

За̀пјенити, им, v. pf. (Ерц.) } schäumen,
Запјену́шити, им, v. pf. (Ерц.) } spumo.

Запла́вети, вим, (Рес.) } vide запла-
Запла́вити, им, (Срем.) } вљети.

За̀плавити, им, v. pf. austreten, überschwemmen, inundo.

Запла́вљети, вим, v. pf. (Ерц.) blau werden, livesco.

Заплављи́вање, n. das Blauwerden, livor incipiens.

Заплављи́вати, љујем, v. impf. blau werden, livesco (z. B. Trauben, Pflaumen).

За̀плакати, лачем, v. pf. aufweinen, coepi plorare.

Запла̀мтетисе, амтимсе, v. r. pf. (Рес.) }
Запла̀мтитисе, амтимсе, v. r. pf. (Срем.) } aufflammen, exardesco.
Запла̀мћетисе, амтимсе, v. r. pf. (Ерц.) }

За̀плашити, им, v. pf. erschrecken, deterreo, conterreo.

Запле́ати, ам, (Рес. и Срем.) vide запљеати.

Запле́нити, им, (Рес. и Срем.) vide запљенити.

Запле́сти, летем, v. pf. zuflechten, replecto.

Запле́стисе, летемсе, v. r. pf. sich verwickeln, impedior.

За̀плетање, n. das Zuflechten, plexio.

За̀плетати, лећем, v. impf. zuflechten, plecto.

Заплетатисе, ећемсе, v. r. impf. sich verwickeln, impedior.

За̀пливати, ам, v. pf. hineinschwimmen, insilio in aquam.

Запљѐнити, им, v. pf. (Ерц.) zusammenplündern, populando congero.

За̀пљачкати, ам, vide запљенити.

Запље́ати, ам, v. pf. (Ерц.) hineinschlagen, immitto.

Запљу́вање, n. das Hineinspeien, insputio.

Запљу́вати, љујем, v. pf. hineinspucken, inspuo.

Запљу́вати, ам, v. impf. hineinspucken, insputo.

Запове́дање, n. (Рес. и Срем.) vide заповиједање.

Запове́дати, ам, (Рес. и Срем.) vide заповиједати.

Запо̀ведити, им, (Срем.) vide заповиђети.

Запове̏дник, m. (Рес. и Срем.) vide заповједник.

Запове̏дница, f. (Рес. и Срем.) vide заповједница.

За̀повест, f. (Рес. и Срем.) vide заповијест.

Запо̀виђети, дим, v. pf. (Ерц.) коме што, befehlen, jubeo.

Заповије́дање, n. (Ерц.) das Befehlen, jussus.

Заповије́дати, ам, v. impf. (Ерц.) befehlen, jubeo.

За̀повијест, f. (Ерц.) der Befehl, jussus.

Заповје̏дник, m. (Ерц.) der zu befehlen hat, cujus est imperium.

Заповје̏дница, f. (Ерц.) die zu befehlen hat, domina.

Запо̀врнути, нем, v. pf. immer wieder zurückkommen auf etwas, repeto.

Запожарити, им, v. pf. abbrennen (z. B. den Wald), ignem immitto (silvae).

Запо̀знатисе, асе, v. r. pf. (ст.) erkannt werden, appareo, agnoscor:
„Док се бијел данак запознаде —

Запома́гати, мажем, v. pf. повикати: помагајте! zu Hülfe! rufen, auxilium imploro.

Запонци, наца, m. pl. Art Hemdärmelverzierung.

Запо̀пасти, паднем, v. pf. nicht loslassen mit Geschwätz, non dimitto (non missura) cutem nisi plena cruoris hirudo.

Запо̀пити, им, v. pf. 1) zum Priester weihen (einpopen), consecro sacerdotem. 2) daher (komisch): einen bei den Haaren kriegen (wie der Bischof den Candidaten): запопићу ја тебе! чувајсе да те не запопи.

Запо̀питисе, имсе, v. r. pf. sich zum Priester weihen lassen, geweiht werden, consecror sacerdos.

Започе́так, тка, n. der Anfang, initium.

Запо̀чети (започе́ти), чнем, v. pf. beginnen, coepi, incipio.

Запо̀четисе (започе́тисе), чнемсе, v. r. pf. beginnen, coepi, incipior.

Запо̀чињање, n. das Beginnen, initium.

Запо̀чињати, њем, v. impf. beginnen, molior.

Запо̀чињатисе, њемсе, v. r. impf. beginnen, agor.

За̀пратити, им, v. pf. verschicken, amando.

За̀праћање, n. das Verschicken, amandatio.

За̀пракати, ам, v. impf. verschicken, amando.
Запра́шити, им, v. pf. Staub erregen, pulverem excito.
Запр̀дети, дим, (Рес.) vide запр̏ћети.
Запрди̏вање, n. das lästige Dreinfragen, interpellatio molesta.
Запрди̏вати, дујем, v. impf. (scherzhaft) lästige Fragen thun, moleste quaero.
Запр̀дити, им, (Срем.) vide запрћети.
Запр̏ћети, запрдим, v. pf. (Ерц.) (scherzhaft) hinter- stecken, hineinstecken, insero post —
Запре́гнути, нем, vide запрећи.
Запре́гнутисе, немсе, vide запрећисе.
Запре́зање, n. das Gürten, Schürzen, Aufschürzen, cinctio, accinctio.
Запре́зати, жем, v. impf. gürten, vorschürzen, praecingo.
За̀прет, m. mit Asche bedecktes Feuer, ignis cinere contectus.
Запрѐтати, рећем, v. pf. н. п. ватру, mit Asche zudecken, contego cinere: запрећи jaje у ватру, нека се испече.
Запр̏ти, ем, запръо, (Рес. и Срем.) vide запријети.
Запре́тити, им, (Рес. и Срем.) vide запријетити.
Запре́ћи (говорисе и запрегнути), регнем, v. pf. н. п. скуте, рукаве, schürzen, aufschürzen, succingo.
Запре́ћисе (говорисе и запрегнутисе), прегнемсе, v. r. pf. sich aufschürzen, succingi.
Запре́чати, ам, (Рес. и Срем.) vide запријечати.
Запре́чити, им, (Рес. и Срем.) vide запријечити.
За̀пржити, им, v. pf. einbrennen, incoquo farinam.
За̑пријети, рем, запръо, v. pf. (Ерц.) zusperren, claudo.
Запријѐтити, им, v. pf. (Ерц.) mit Drohung verbieten, interdico.
Запријѐчати, ам, v. pf. (Ерц.) н. п. опанак, verflechten, transverso plecto.
Запријѐчити, им, v. pf. (Ерц.) verriegeln, pessulum obdo.
Запро́сити, им, v. pf. m. j. ђевојку, freien, werben um ein Mädchen, peto, ambio, procor puellam.
Запро́пити, им, v. pf. zum прота machen, consecro protopresbyterum.
Запро̀топопити, им, v. pf. zum протопопа machen, consecro protopresbyterum.
За̀пруђе, n. село код Дрине (под Лозницом), gleichsam Dünkirchen.
За̀пршка, f. die Einbrenne (?), quod incoquitur cibo (farina et butyrum).
Запсивање, n. das schimpfliche Reden, praefatio obscoena.
Запсивати, ам, v. impf. schimpflich reden, obscoena praefari.
Запсо̀вати, сујем, v. pf. schimpflich reden, obscoena praefari, ut est јебем му.
За̀пт *, m. die Zucht, disciplina.
За̀птити, им, v. pf. in Zucht halten, coerceo.
Запће́ње, n. die Zucht, disciplina.
Запу́стити, им, v. pf. verlassen, desero.
Запу́ститисе, имсе, v. r. pf. sich verwahrlosen, negligo me.
Запуша́вање, n. das Verstopfen, obturatio.
Запуша́вати, ам, v. impf. verstopfen, obturo.
Запу́шач, m. der Stöpsel, obturaculum.
За̀пушити, им, v. pf. 1) зачепити, verstopfen, obturo. 2) запрашити, Staub erregen, excito pulverem.
Запу́штање, n. das Verwahrlosen, desertio.
Запу́штати, ам, v. impf. verwahrlosen, desero, negligo.
Запу́штити, им, vide запустити.
За̑р, 1) eine Partikel, um zu fragen: etwa, nonne? an? num? ne? Зар ти не знаш? Зар ће и он доћи? Зар има? 2) etwa, vielleicht, ni fallor, ut puto: доћи ће зар и он; има зар.
Зара̑ди (за ради), um — Willen, ob, propter, per: заради Бога.
Зара́дити, им, v. pf. verdienen (durch Arbeit), promereo.
Зарађи́вање, n. der Verdienst, quaestus.
Зарађи́вати, ђујем, v. impf. verdienen, quaestu lucror.
Зара́нити, им, v. pf. ernähren, vorm Verhungern schützen, a fame prohibeo.
Зара́нитисе, имсе, v. r. pf. sich des Hungertodes erwehren, famem depello.
Зара̑нци, нака, m. pl. die Zeit vor der Dämmerung, tempus ante crepusculum: дошао око заранака.
Зарањи́вање, n. das Ернähren, sustentatio.
Зарањи́вати, њујем, v. impf. ernähren, sustento.
Зарањи́ватисе, њујемсе, v. r. impf. sich ernähren, sustentor.
Зара̑р *, m. vide штета: продао сам на зарар.
Зарари́вање, n. vide губљење 1.
Зарари́вати, рујем, vide губити 1.
Зара́рити, им, v. pf. штетовати на каквој трговини, verlieren, Schaden haben (im Handel), damnum facio.
Зара́стање, n. das Verwachsen, excolitio.

Зара́стати, ам, v. impf. verwachsen, exolesco.
Зара́сти, стем, v. pf. verwachsen, exolesco.
За̀рђати (за-рђати, заърђати?), ам, v. pf. verrosten, rubigine inducor.
Заре́дити, им, v. pf. nach der Reihe gehen, ex ordine progredior: заредила болест по селу; заредио од куће до куће.
Зарећи́вање, n. das Gehen nach der Reihe, progressio ex ordine.
Зарећи́вати, ђујем, v. impf. nach der Reihe gehen, ex ordine progredior, grassor.
Заре́жати, жим, v. pf. die Zähne fletschend murren (vom Hunde), murmuro, ringor.
За̀резати, режем, v. pf. einen Einschnitt machen, incido.
Зарезі́вање, n. das Einschneiden, incisio.
Зарезі́вати, зујем, v. impf. einschneiden, incido; не зарезује га ни у к'''ц (т. ј. не боји га се ни мало).
Заре́зотина, f. der Einschnitt, incisura.
Заре́ћисе, речемсе, v. r. pf. 1) etwas verreden, serio nego: заректао се да не пије вина; зареклаce свиња да не изједе говна, па деветоме само вр одгризла (осам изјела са свим?). 2) sich verreden, erro, labor in loquendo.
За̀рзати (за-рзати, заързати?), ржем, v. pf. aufwiehern, hinnitum edo.
За̀рија, m. Zacharias, Zacharias.
За̀рикати, ричем, v. pf. erbrüllen, mugitum edo.
За̀рити, ријем, v. pf. zerwühlen, ruendo corrumpo.
Зари́цање, n. das Verreden, lapsus in loquendo.
Зари́цатисе, ричемсе, v. r. impf. 1) verreden, serio nego. 2) sich verreden, labor in loquendo.
За̀ркати (за-ркати, заъркати?), рчем, v. pf. anfangen zu schnarchen, incipio stertere.
За̀ро, m. hyp. v. Зарија.
Заро̀бити, им, v. pf. zum kriegsgefangenen Sclaven machen, capio.
Заро̀битисе, имсе, v. r. pf. kriegsgefangen werden, capior.
Заро̀вити, им, v. pf. zerwühlen, ruendo corrumpo.
Заро̀ктати, кћем, v. pf. zu grunzen beginnen, grunnitum edo.
Заро̀нити, им, v. pf. 1) untertauchen, mergo. 2) bedecken, begraben, contego.
Зару̀бити, им, v. pf. zuflachen (z. B. das obere Ende eines Stabes), aequo.
Зарубљи́вање, n. das Zuflächen, aequatio.
Зарубљи́вати, љујем, v. impf. zuflächen, aequo.
За̀рудак, тка, m. der Anfang der Reife (z. B. der Kirschen), rubescentia (?).
Зару́дети, дим, v. pf. (Рес.) der Zeitigung nahe kommen,
Зару́дити, им, v. pf. (Срем.)
Зару̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) ad maturitatem accedo, maturesco (roth werden?).
Заруђи́вање, n. das Reifwerden, rubedo accedens ad maturitatem.
Заруђи́вати, ђујем, v. impf. der Reife nahen, maturesco.
За̀рукавље, n. die Stickerey am Aermel, manicae ornatus:
„Сеја брату зарукавље везе —
Зару́кати, ручем, v. pf. erbrüllen, mugitum edo.
Заруме́нитисе, имсе, v. r. pf. roth werden, erubesco.
Зару́рет *, unentbehrlich, summe necessarius.
За̀ручан, чна, но, voll, angefüllt, plenus.
Заручи́вање, n. das Verwenden (Anfüllen), applicatio.
Заручи́вати, чујем, v. impf verwenden (anfüllen), applico.
Зару́чити, им, v. pf verwenden (anfüllen), applico, impleo (z. B. буре, врећу, торбу, лонац).
За̀ручник, m. der Verlobte, sponsus, desponsus.
За̀ручница, f. die Verlobte, sponsa, desponsata.
За̀савица, f. ein Arm der Save auf der serbischen Seite, der nach langem Umwege, Mitrowitz gegenüber, wieder in die Save zurückkommt.
Засведо̀чити, им, (Рес. и Срем.) vide засвједочити.
Засви́рати, ам, v. pf. anfangen zu pfeifen (auf der Pfeife, Dudelsack), incipio canere (fistula, utriculo).
Засви́рети, рим, v. pf. (Рес.)
Засви́рити, рим, v. pf. (Срем.)
Засвирјети, рим, v. pf (Ерц.)
Засвједо̀чити, им, v. pf. (Ерц.) bezeugen, testor.
За̀седа, f. (Рес. и Срем.) vide засједа.
За̀седање, n. (Рес. и Срем.) vide засједање.
За̀седати, ам, (Рес. и Срем.) vide засједати.
За̀седнути, нем, vide засести.
За̀сека, f. (Рес. и Срем.) vide засјека.
За̀сена, f. (Рес. и Срем.) vide засјена.
За̀сенак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide засјенак.
За̀сенити, им, (Рес. и Срем.) vide засјенити.

За̀сести, седем (говорисе и заседнем), (Рес. и Срем.) vide засјести.

За̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide засјећи.

За̀сећисе, сечемсе, (Рес. и Срем.) vide засјећисе.

Засија̀тисе, амсе, v. r. pf. erglänzen, effulgeo.

За̀сипа̂ње, n. 1) das Ueberschütten, Verschütten, obrutio. 2) das Hineinschütten, infusio.

За̀сипати, ам (и засипљем), v. impf. 1) verschütten, überschütten, obruo. 2) hineinschütten, infundo.

За̀сирити, им, v. pf. н. п. млијеко, anlaben, das Lab in die Milch schütten, coagulum injicio.

За̀ситити, им, v. pf. 1) sättigen, satio. 2) satt bekommen, satior.

Засја̀јатисе, сјајимсе, } vide засјатисе.
За̀сјатисе, јамсе, }

За̀сједа, f. (Ерц.) der Hinterhalt, insidiae.

За̀сједа̂ње, n. (Ерц.) 1) das Lauern, insidiatio. 2) das Versitzen, mora.

За̀сједати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) lauern, insidior. 2) sich versitzen, sedendo morari.

За̀сједнути, нем, vide засјести.

За̀сјека, f. (Ерц.) der Verhau, arbores stratae pro munimento.

За̀сјена, f. (Ерц.) das Blendwerk, praestigiae.

За̀сјенак, нка, m. (Ерц.) у засјенку, in dem Mondesschatten, in umbra lunari.

За̀сјенити, им, v. pf. m. j. очи, blenden, praestigior.

За̀сјести, сједем (говорисе и засједнем), v. pf. (Ерц.) 1) sich in Hinterhalt legen, insidior. 2) sich versitzen, sedendo moror.

За̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) anhauen, ancido. 2) пут, verhauen, arboribus stratis impedio.

За̀сјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich verhauen, muniri arboribus stratis.

Заска̀катисе, качемсе, v. r. pf. aufspringen, exsilio.

За̀слада, f. der Nachtisch, das Dessert, mensa secunda; bellaria.

Засла̀дити, им, v. pf. 1) versüssen, reddo dulce, dulcoro. 2) Nachtisch halten, mensam secundam habeo.

Заслађи̇вање, n. das Versüssen, dulcoratio.

Заслађи̇вати, ђујем, v. impf. versüssen, dulcoro.

За̀слања̂ње, n. vide заслоња̂ње.

За̀слањати, ам, vide заслоњати.

Заслѐпити, им, (Рес. и Срем.) vide заслијепити.

Заслијѐпити, им, v. pf. (Ерц) erblinden, oculis capi (fig.).

За̀слинити, им, v. pf. rotzen, muco obducor: шта си заслинио (кажу ђетету кад плаче).

За̀слон, m. vide заклон.

Засло̀нити, им, vide заклонити.

За̀слоња̂ње, n. vide заклоњање.

За̀слоњати, ам, vide заклоњати.

За̀слуга, f. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) das Verdienst, meritum.

Заслужи̇вање, n. das Verdienen, promeritio (?).

Заслужи̇вати, жујем, v. impf. verdienen, promereor.

Заслу́жити, им, v. pf. verdienen, promereor.

Засма́кање, n. das Würzen, conditio.

Засма́кати, мачем, v. impf. würzen (österr. vermachen), condio

Засмѐјатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide засмијатисе.

Засми̇јатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) auflachen, rideo.

Засмо̀лити, им, v. pf. verpichen, pico.

За̀смочак, чка, m. vide зачина.

Засмо̀чити, им, vide зачинити.

За̀смрадити, им, v. pf. anstänkern, foetore impleo.

Засмр́дети, дим, v. pf. (Рес.) } Gestank
Засмр́дити, дим, v. pf. (Срем.) } von sich
Засмр́ђети, дим, v. pf. (Ерц.) } geben, foeteo.

Засопце̂, nach einander, continuo: три пут засопце.

За̀спати, пим, v. pf. einschlafen, obdormio.

Засра́мити, им, v. pf. beschämen, pudefacio, pudorem injicio.

За̀срати, серем, v. pf. bescheißen, concaco.

За̀става, f. мјесто на дно стола, према горњем челу, der Platz unten am Tische, dem Hausherrn gegenüber, triclinii pars:

„У заставу војводу Милоша —

Код Срба је по Ерцеговини и сад обичај, да у заставу (кад је каква част) посаде равнога ономе, који сједи у горњем челу.

За̀старатисе, амсе, vide забрнутисе.

За̀стати, анем, v. pf. treffen, finden, offendo.

За̀статисе, анемсе, v. r. pf. sich befinden, seyn, sum, existo.

Засти́дети, дим, v. pf. (Рес.) } beschämen, pudore afficio.
Засти́дити, им, v. pf. (Срем.) }
Засти́ђети, дим, v. pf. (Ерц.) }

За̀стира̂ње, n. das Bedecken (des Zimmerbodens mit Teppichen), constratio.

За̀стирати, рем, v. impf. bebreiten, consternere.

Застѝрач, m. das, womit z. B. das Zimmer bebreitet wird, stragulum.

За̀сторак, рка, m. das, womit ein voller Sack oben bebreitet wird, um ihn zumachen zu können, stragulum sacci (?). Нашла вре̂ћа засторак.

Застра̀нити, ним, v. pf. 1) im Ansteigen nicht gerade aus, sondern nach der Seite gehen, oblique ascendo, aut descendo. 2) fig. abweichen, deflecto.

Застрањѝвање, n. das Abweichen, deflexio, ascensus aut descensus obliquus.

Застрањѝвати, њујем, v. impf. 1) schief bergan oder bergab steigen, descendo vel ascendo oblique. 2) vom rechten Pfade abweichen, aberro, deflecto.

Застр̂ти, ем, застръо, (Рес. и Срем.) vide застријети.

За̀стријети, рем, застръо, v. pf. (Ерц.), bebreiten, consterno.

За̀струга, f. eine hölzerne Schüssel mit Deckel (auf Reisen, für Käse, Kaviar u. dgl.), vas ligneum cum operculo.

Застру́гати, ружем, v. ipf. schaben, rado.

Застудети, ди, v. pf. (Рес.) } kühl, kalt
Застудити, ди, v. pf. (Срем.) } werden,
Засту̀ћети, уди, v. pf. (Ерц.) } frigesco.

Засту̀пање, n. das im Wege seyn, impeditio.

Заступати, ам, v. impf. im Wege seyn, obsto.

Заступити, им, v. pf. in den Weg treten, obsisto.

Засу̀кати, учем, v. pf. 1) zurückschlagen, zurückschürzen, recingo. 2) н. п. бркове, zurückstreichen, zurückdrehen, retorqueo.

Засукивање, n. das Zurückschlagen, recinctio.

Засукѝвати, кујем, v. impf. 1) Zurückschlagen, recingo. 2) н. п. бркове.

Засукѝјати, ам, v. pf. н. п. пушку.

Засу̀ти, спем, v. pf. 1) verschütten, überschütten, obruo. 2) hineinschütten, infundo: засуо да меље.

За̀сучак, чка, m. der Wickel, glomus (z. B. von Teig).

Засушѝвање, n. das Vertrocknen, exsiccatio.

Засушѝвати, шујем, r. impf. vertrocknen, exsiccor.

Засушити, им, v. pf. vertrocknen, exareo; auch засушила крава, коза, овца и т. д.

За̀таванак, нка, m. kleiner ebner Platz im Gebirge, locus planus in monte.

Зата̀јати, јим, v. pf. ableugnen, abnego; verheimlichen, reticeo.

Зата̀кнути, нем, vide затаћи.

Затама̀нити, им v. pf. gerade aufgehen, gänzlich zu Grunde gehen, penitus intereos.

Затама̀нитисе, имсе, v. r. pf. völlig zu Grunde gehen, internecione deleor.

Затапање, n. das Zuschmelzen, obductio, inductio.

Зата̀пати, ам (и затапљем), v. impf. von oben zuschmelzen, obduco cera cet.

За̀тапкати, ам, v. pf. zutreten, zustampfen, conculco.

Зата̀ћи (говорисе и затакнути), такнем, v. pf. hinter —, auf etwas stecken, impono, praefigo.

За̀твор, m. die gefängliche Haft, der Arrest, custodia: он је у затвору, er ist (im Gefängniß) eingesperrt.

За̀творâње, n. 1) das Einsperren, custodia. 2) das Zusperren, occlusio.

За̀творати, ам, v. impf. 1) einsperren, gefangen setzen, includo, in custodiam conjicio. 2) verschliessen, occludo.

Затво̀рити, им, v. pf. 1) einsperren, includo. 2) verschliessen, occludo.

Зате́гнути, нем, v. pf. anziehen, spannen, tendo.

Зате́зање, n. 1) das Spannen, tensio. 2) das Sträuben, reluctatio.

Зате́зати, тежем, v. impf. spannen, tendo.

Зате́затисе, тежемсе, v. r. impf. sich sträuben, obluctor.

За̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide заћерати.

За̀тератисе, амсе, v. r. pf. (Рес. и Срем.) vide заћератисе.

Затеривање, n. (Рес. и Срем.) vide заћеривање.

Затерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide заћеривати.

Затерѝватисе, рујемсе, (Рес. и Срем.) vide заћериватисе.

Зате̏сати, тешем, v. pf. anhauen (wie der Zimmermann macht), accido.

Зате̏ћи, течем, v. pf. 1) treffen, offendo. 2) den Weg abschneiden, intercludo.

Зате̏ћисе, течемсе, v. r. pf. 1) sich befinden, seyn, sum. 2) коме, geloben, sich anheischig machen, sich verpflichten, obligo me:
„Јер сам се ја кнезу затекао
„Да закољем Турског цар' Мурата —

Зате̏шчати, ам, v. pf. schwanger werden, ingravidari.

За̀тирâње, n. das Ausrotten, exstirpatio.

За̀тирати, рем, v. impf. ausrotten, extirpo.

За̀тисак, ска, m. vide запушач.

Затискивање, n. das Verstopfen, obturatio.
Затискивати, кујем, v. impf. verstopfen, obturo.
Затиснути, нем, vide запушити 1.
Затицање, n. (Срем.) vide затјецање.
Затицати, тичем, (Срем.) vide затјецати.
Затицатисе, тичемсе, (Срем.) vide затјецатисе.
Затјецање, n. (Ерц.) das Betreten (auf einer That), deprehensio; das Vertreten des Weges, obstitio (?).
Затјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) 1) betreten, deprehendo. 2) den Weg vertreten, obsisto.
Затјецатисе, тјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) sich befinden, sum. 2) verreden, serio negare aut pertendere.
Зато (за то), darum, ideo.
Затомити, им, v. pf. (cm.)
„— царево благо затомише
„И у црну земљу закопаше —
Затопити, им, v. pf. zuschmelzen, liquando claudo (das Sahnfaß mit Schmalz).
Заточник, m. (cm.) der Verpflichtete, der sich zu etwas anheischig gemacht), obligatus, (besonders der Kampfheld, pugnator):
„Изиш'о је краљев заточниче —
„Веселисе краљев заточниче —
Затрепетати, пећем, v. pf. erzittern, intremo:
„Нешто затрепета,
„Нешто зазвекета —
Затрептати, пћем, v. pf. erzittern, (z. B. mit den Augen), mico oculis und sonst, inhorresco.
Затрептети, пшим, v. pf. (Рес.) } er-
Затрептити, птим, v. pf. (Срем.) } zit-
Затрепћети, птим, v. pf. (Ерц.) } tern (vom Laube); aufrauschen, aufflattern, inhorresco; evolo cum strepitu.
Затрка, f. der Anlauf (zum Hinüberspringen) incursus: скочити (или прескочити штогођ) из затрке.
Затркатисе, ркемсе, vide затрчатисе 1.
Затркивање, n. vide затрчавање.
Затркиватисе, кујемсе, vide затрчаватисе 1.
Затрнити, им, v. pf. н. п. трешњу, verdornen (z. B. die Kirsche, damit die Kinder nicht dazu können), spinis circumdo.
Затрњивање, n. das Verdornen, sepimentum spinosum.
Затрњивати, њујем, v. impf. verdornen, spinis defendo.
Затровати, рујем, v. pf. m. j. рибу у води, betäubenden Köder streuen, escas venenatas projicio.

Затроношити, им, v. pf. m. j. цркву, die Kirche einweihen, consecro ecclesiam (von Θρόνος?). У Јадру имају два намастира: Троноша и Вотњак. Онуда приповиједају да су и градиле двије сестре (Лазареве кћери), па једна другу запитала (кад су се састале), колико је која начинила; онда она што је градила Троношу рекла: „Ја сам тев затроношила." И од тога се назове Троноша. А друга рекла: „Ја сам нешто начинила као мали вотњачић (m. j. као за воће)." И од тога остане Вотњак. Троноша служи и сад, а Вотњак је пуст Бог зна од кад.
Затрпавање, n. das Uebereinanderwerfen, superinjectio.
Затрпавати, ам, v. impf. übereinanderwerfen, everto.
Затрпати, ам, v. pf. übereinanderwerfen, obruo.
Затрти, рем, затрьо, v. pf. ausrotten, exstirpo.
Затртисе, ремсе, затрьосе, v. r. pf. zu Grunde gehen, pereo.
Затрубити, им, v. pf. blasen, ins Horn, in die Trompete), buccinor.
Затрудити, им, v. pf. bemühen, ermüden, fatigo.
Затруднити, ним, v. pf. } schwan-
Затрудњети, ним, v. pf. (Ерц.) } ger werden, ingravidor.
Затруђивање, n. das Bemühen, defatigatio.
Затруђивати, ђујем, v. impf. bemühen, fatigo.
Затрчавање, n. das Anlaufen (zum Sprunge), incursio.
Затрчаватисе, амсе, v. r. impf. anlaufen; Anlauf nehmen, incurro. 2) затрчавасе, es entfährt ihm (was er sonst eben nicht gesagt hätte), elabitur ei quandoque, quod mallet non dixisse.
Затрчатисе, чимсе, v. r. pf. 1) anlaufen, incurro. 2) затрчао се, es ist ihm (die Rede) entfahren, excidit ei inter loquendum.
Затубаст, та, то, abgestumpft, obtusus.
Затуљити, им, v. pf. н. п. рупу какву, m. j. метнути на њу туљац да се ухвати лисица или јазавац, eine eigene Art Falle (туљац) vor das Fuchsloch stellen, laqueos (?) pono. cf. туљац.
Затупити, им, v. pf. abstumpfen, obtundo, retundo.
Затурање, n. das Werfen hinter etwas, jactus post —.
Затурати, ам, v. impf. hinter etwas werfen, jacio post —,

Зату̓ратисе, амсе, v. impf. sich (in die Welt) hinein werfen, abiisse peregre.
За̀турити, им, v. pf. hinter etwas werfen, rejicio.
За̀туритисе, имсе, v. r. pf. у свијет, sich in die Welt hineinwerfen, abiisse peregre.
Затӯрчати, ам, v. pf. anfangen türkisch zu reden, zu singen, turcice proloquor, accino.
Затӯћи, тучем, vide забити.
Затӯћисе, учемсе, vide забитисе.
Заћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) hineinschlagen, immitto. 2) hinter — treiben, ago post —.
Заћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) losstürzen, impetum facio.
Заћерѝвање, n. (Ерц.) 1) das Hineinschlagen, immissio. 2) das Treiben hinter —, actio post — 3) das Losstürzen, impetus.
Заћерѝвати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) hineintreiben, immitto. 2) hinter — treiben, ago post —.
Заћерѝватисе, рујемсе, v. r. impf. (Ерц.) losstürzen, impetum facio.
За̀ћи, зађем, v. pf. 1) hinter — gehen, eo post — 2) sich verirren, aberro. 3) nach der Reihe gehen (z. B. von Haus zu Haus), ex ordine eo.
Заћѝпати, им, v. pf. } mit Koth verschmieren, luto oblino.
Заћо́пити, им, v. pf. }
Заувӑр је (за увар је) vide увар је.
Зау̓дарање, n. das Riechen nach etwas, odor.
Зау̓дарати, ам, v. impf. riechen nach etwas, oleo: заудара месо, — вино на буре и т. д.
Зау̓дарити, им, v. pf. einen Geruch bekommen, adoleo.
Заузда́вање, n. das Zäumen, infrenatio.
Заузда́вати, ам, v. impf. zäumen, infreno.
Зау̓здати, ам, v. pf. zäumen, infreno.
Зау̓зе̑тисе, змемсе, v. r. pf. с ким, sich zusammenthun mit einem, socior.
Зау̓јати, јим, v. pf. hu! machen (vom Winde, Meere), strideo.
Зау̓јатисе, јимсе, v. r. pf. losfahren (vom Schiffe), cum stridore procurro, feror.
Зау̓кати, учем, v. pf. hu! schreyen, inclamo io ut audiat, ubi sim, absens sodalis. 2) hu! machen in die Finger vor Frost, foveo digitos anhelitu.
Заула́рити, им, v. pf. коња, halftern, capistro.
Зау̓рлати, ам, v. pf. aufheulen, exululo.
Зау̓ставити, им, v. pf. hemmen, inhibeo.
Зау̓ставитисе, имсе, v. r. pf. still stehen, subsisto.
Зау̓стављање, n. das Hemmen, inhibitio.
Зау̓стављати, ам, v. impf. hemmen, inhibeo.
Зау̓стављатисе, амсе, v. r. impf. still stehen, subsisto.
Зау̓стити, им, v. pf. den Mund öffnen zum sprechen, aperio os ad proloquendum: заусти да рече, па опет не ће.
Зау̓чати, чим, v. pf. zu heulen anfangen (vom Winde, den Wogen des Meeres), strideo.
Зау̓ш, m. das Umschwemmen (Umdrehen) des Schiffs, das Strom aufwärts fährt, retorsio navis: отишла лађа на зауш; уватио зауш лађу.
За̀ушак, шка, m. vide прпушак.
За̀ушитисе, шисе, v. pf. н. п. лађа, sich umdrehen; umgedreht werden, retorqueor, (vom Schiffe, das stromaufwärts fährt).
За̀ушнице, m. pl. die Ohrdrüsen, glandulae parotides.
Захва̀лити (или зафа́лити), им, v. pf. (у Срјему, у Бачкој и у Банату по варошима; а сељаци (кад оће да говоре као и варошани) кажу: заквалити, или завалити) коме, danken, gratias ago.
Захваљѝвање (зафаљѝвање), n. das Danken, gratiarum actio.
Захваљѝвати (зафаљѝвати) љујем, v. impf. danken, gratias ago.
Заце́нити, им, (Рес. и Срем.) vide зацијенити.
Заце́нутисе, немсе, v. r. pf. den Athem verlieren vor heftigem Weinen; schluchzen, spiritum intercludo plorando, singultio.
Зацијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) schätzen, einen Preis setzen auf die Waare, pretium constituo.
Зацу̓цукати, ам, v. pf. hineinschaukeln, intrudo oscillando.
Зачевѝљити, им, v. pf. 1) (die Flinte) spannen, intendo telum (tinutam). 2) vide завиличити.
За́чеље, n. горње чело, т. ј. мјесто навр стола, ће обично старјешина сједи кад се руча, или вечера, der oberste Platz am Tische, triclinii pars.
Зачељу̓стити, им, vide завиличити.
Заче̓пити, им, v. pf. verstopfen, zuspunden, epistomio obturo.
Зачепр̓кати, ам, v. pf. 1) anfangen zu scharren (wie die Henne), rado ut gallina. 2) verscharren, radendo obruo.
Заче́так, тка, m. der Anfang, initium, cf. почетак.
Заче̑ти, чнем, v. pf. 1) vide заночети. 2) empfangen, concipio (von der Kuh,

Stute, dem Schafe). 3) зачела се кавга, entstanden, exorta est rixa.

За̀чина, f. die Würze, condimentum. Тешко лонцу из села зачине чекајући.

За̀чинити, им, v. pf. 1) würzen, condio. 2) fig.

„Све је коло главом надмашила,
„А господским лицем зачинила —

За̀чињање, n. 1) vide започињање. 2) die Empfängniß, conceptio.

Зачи́њање, n. das Würzen (österr. Vermachen), conditio.

За̀чињати, њем, v. impf. 1) vide започињати. 2) empfangen, concipio.

Зачи́њати, ам, v. impf. würzen, (vermachen), condio.

За̀чкати, ам, v. pf. (eine Ritze) verstopfen, obturo, obstruo.

За̀чкољина, f. die verstopften Ritzen, rimae oppilatae.

За̀чудитисе, имсе, v. pf. sich verwundern, miror. Зачудиосе пребијеној голијени (кажу, особито жене, ономе, који се чему зачуди: да не би оно урекао, чему се чуди; а ћетему, и другоме млађем кажу: ето ти говна на носу, утрисе).

За̀чути, чујем, v. pf. hören, exaudio.

За̀џакати, v. pf. lärmen, tumultum cieo.

Заше̏ћерити, им, v. pf. zuckern, saccharo condio.

Заши́вање, n. das Vernähen, obsutio.

Заши́вати, ам, v. impf. vernähen, obsuo.

Зашиљи́вање, n. das Zuspitzen, acuminatio

Зашиљи́вати, љујем, v. impf. } zuspitzen,
Заши́љити, им, v. pf. } acumino.

За̀шити, шијем, v. pf. zunähen, obsuo.

Заште́дети, дим, v. pf. (Рес.) } er-
Заште́дити, дим, v. pf. (Срем.) } spa-
Зашће́ђети, штедим, v. pf. (Ерц.) } ren, parsimonia acquiro.

За̀штитити, им, v. pf. beschirmen, protego.

Заштититисе, имсе, v. r. pf. sich schirmen, defendo me:

„Од сунца се штитом заштитио,
„А од вјетра свиленом марамом —

За̀што, 1) warum? quare? 2) weil, quoniam.

За̀шушкати, ам, v. pf. 1) rauschen wie die fliehende Eidexe, constrepo, inhorreo. 2) leicht bedecken (z. B. etwas mit Laub), contego leviter.

Зба̀батисе, амсе, v. r. pf. sich runzeln wie bey einem alten Weibe, consenesco (als Replik auf die Begrüßung mit баба):

А. Баба!
Б. Иди ноге ти се збабале, нијесам ја баба.

Збаци́вање, n. das Herunterwerfen, dejectio.

Збаци́вати, цујем, v. impf. herabwerfen, dejecto.

Зба̀цити, им, v. pf. herabwerfen, dejicio.

Збе̏г, m. (Рес. и Срем.) vide збјег.

Збе̏ћисе (говорисе и збегнутисе), збегнемосе, (Рес и Срем.) vide збјећисе.

Зби́вање, n. das Geschehen, die Erfüllung, effectus.

Зби́ватисе, васе, v. r. impf. in Erfüllung gehen, abeo in effectum.

Зби́јање, n. vide сабијање.

Зби́јати, ам, vide сабијати.

Зби́јатисе, амосе, vide сабијатисе.

Зби̏ља, f. 1) die Wirklichkeit, der Ernst, veritas: serium: говориш ли ти то од збиље? 2) збиља! a propos! noch eins! audi, heus, quid ais.

Зби̏љски, adv. im Ernste, serio.

Зби̏ти, збијем, vide сабити.

Зби̏тисе, збијемосе, vide сабитисе.

Зби̏тисе, будесе, v. r. pf. in Erfüllung gehen, exeo, fio.

Збје̏г, m. (Ерц.) der Zusammenlauf der Flüchtlinge, confugium.

Збје̏ћисе (говорисе и збјегнутисе), збјегнемосе, v. r. pf. (Ерц.) 1) zusammenlaufen, concurro. 2) zusammenlaufen (vom Tuch), contraho r.

Збо̏г (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) wegen, ob. cf. с.

Збо̏ј, m. am Pfluge, pars aratri.

Збо̏р, m. die Versammlung, Gesellschaft, Unterhaltung, Gespräch, concio:

„Збор зборила господа Ришћанска —
„Збор збориле младе Земункиње,
„Збор збориле, па су говориле —

Збо̀рење, n das Sprechen, confabulatio.

Збо̀рити, им, v. impf. sprechen, loqui, confabulari.

Збо̀риште, n. Platz, wo man sich versammelt, locus conventus.

Зва̀ница, f. највише се говори у множ. броју званице, т. ј. они који се зову на крсно име. У пјесмама се налази и у звавнице, и. п.

„У Марка је много узавница:
„Двјеста попа, триста калуђера —

geladene Gäste (zum крсно име, welches s.) conviva vocati.

Зва̀ње, n. das Rufen, vocatio.

Зва̀ти, зовем, v. impf. rufen, voco.

Зва̀тисе, зовемсе, v. r. impf. heißen, vocor: како се зове?

Зве̏зда, f. (Рес. и Срем.) vide звијезда.

Зве̏здица, f. dim. v. звезда.

Зве̏ка, f. der Klang, sonus.

Зве̏кан, m. der Dummbart, stultus.

Звеке̏т, m. vide звека:

„Ја ћу бити на чардаку,
дукате бројити,
„Дукати ће звекетати,
по звекету дођи —

Звекѐтање, n. vide звечање.

Звекѐтати, кећем, vide звечати.

Звѐкнути, нем, v. pf. erklingen, resono.

Звѐкнути, нем, pf. v. auf den Kopf schlagen (daß es erklingt), ferio caput alicui ut resonet: звекнуо га по глави.

Звѐр, f. (Рес. и Срем.) vide звијер.

Звѐрање, n. (Рес. и Срем.) vide звјерање.

Звѐрати, ам, (Рес. и Срем.) vide звјерати.

Звѐре, ета, n. (Рес. и Срем.) vide звијер.

Звѐриње, n. (Рес. и Срем.) vide звјериње.

Звѐрка, f. (Рес. и Срем.) vide звјерка.

Звецкање, n. dim. v. звечање.

Звѐцкати, ам, dim. v. звечати.

Звѐцнути, нем, dim. v. цвекнути.

Звѐчак, чка, m. der Glockenschwengel, pistillum campanae.

Звѐчан, m. град у Косову. Звѐчанскії, ка, ко, von Звечан.

Звѐчање, n. das Klingen, sonus.

Звѐчати, чим, v. impf. klingen, sono.

Звѐчка, eine eiserne Platte, die in den Klöstern, besonders in der Türkey, statt der Glocke dient, campanae ferreae genus simplicissimum (tabula ferrea).

Звиžд, m. eine Gegend der нахија Пожаревачка.

Звиждање, n. das Pfeifen, sibilatio.

Звиждати, дим, v. impf. pfeifen, sibilo.

Звизнути, нем, v. pf. einen Pfiff thun, sibilum edo.

Звијѐзда, f. (Ерц.) der Stern, stella. Ковати, или подизати, кога у звијезде. 2) (ст.) град некакав:
„О Иване од Звијезде града —

Звијер, f. (Ерц.) das wilde Thier, fera.

Звијере, звјѐрета, n. vide звијер.

Звјѐздица, f. dim. v. звијезда.

Звјерање, n. (Ерц.) das scheue Umherblicken, circumspectio formidolosa.

Звјѐрати, ам, v. impf. (Ерц.) scheu umher blicken, pavide circumspicio.

Звјериње, n. (Ерц. coll.) die Thiere des Waldes, ferae.

Звјѐрка, f. (Ерц.) ein Waldthier, ein Stück Wild, fera.

Звонар, m. 1) der Glockengießer, fusor campanarum. 2) der Glöckner, Glockenläuter, Küster, pulsator campanarum.

Звонара, f. der Glockenthurm, turris campanaria.

Звонарев, ва, во, } des звонар, fusoris
Звонаров, ва, во, } aut pulsatoris campanae.

Звонарскії, ка, ко, der звонари, fusorum aut pulsatorum campanarum.

Звонити, им, v. impf. läuten, pulso campanam.

Звонце, цета, n. dim. v. звоно, das Glöckchen, campanula.

Звоњење, n. das Läuten, sonus et pulsatio campanae.

Зворник, m. Stadt und Festung am linken Ufer der Drina, eine Tagreise von der Save. Србљи (око Зворника) приповиједају, да је Зворник зидао некакав З в о н и м и р н е з н а б о ж а ц прије Риста на 800 година.

Зворничанин, m. човек из Зворника.

Зворничкії, ка, ко, v. Зворник.

Звоцање, n. das Schnappen mit den Zähnen, captatio, frendor.

Звоцати, ам, v. impf. mit den Zähnen schnappen, capto dentibus.

Звоцнути, нем, v. pf. schnappen, klappen (wie der Hund, Storch), capto dentibus, strepo.

Зврцање, n. das Schnippchen schlagen, talitratio.

Зврцати, ам, v. impf. einem ein Schnippchen schlagen, geben, talitro percutio.

Зврцнути, нем, v. pf. кога, einem ein Schnippchen geben, talitro percutio.

Зврчка, f. der Nasenstüber, Schneller, talitrum: нијесам га ни зврчком ударио.

Згадитисе, имсе (ди мисе), v. r. pf. ekelhaft werden, anekeln, attaedet: згадио сам се на —; згадило ми се.

Згађање, n. das Treffen, collineatio.

Згађати, ам, v. impf treffen, collineo.

Згазити, им, v. pf. zertreten, conculco.

Зглавак (зглавак?), вка, m. das Gelenk, articulus.

Згледање, n. das Anblicken, aspectio.

Згледати, ам, v. pf. erblicken, conspicor.

Згледатисе, амосе, v. r. pf. } sich gegen-
Згледатисе, амосе, v. r impf. } seitig anblicken, invicem se aspicere.

Зглобити, им, v. pf. н. п. лијес (das Zerstreute, Zerlegte) zusammenlegen, das Geschirr zusammenbringen, compono, colligo.

Зглобљавање, n. das Zusammenfügen, consertio.

Зглобљавати, ам, v. impf. zusammenfügen, consero.

Згњечити, им, v. pf. zusammenkneten, subigo, depso.

Згода, f. die Gelegenheit, Bequemlichkeit, opportunitas: жива згода, брате!

Згодан, дна, но, ganz recht, bequem, opportunus: згодна пушка, пут.

Згодити, им, v. pf. treffen, ferio, collineo.
Згоретисе, рисе, v. r. pf. m. j. ватра, zu Glut zusammenbrennen, ardore confici.
Зготовити, им, v. pf. н. п. ручак, јело, bereiten, adparo.
Зграбити, им, v. pf. ergreifen, corripio.
Зграда, f. das Gebäude, aedificium.
Зградица, f. dim. v. зграда.
Згрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide згријати.
Згрешити, им, (Рес. и Срем.) vide згријешити.
Згризање, n. Abfressen, Abweiden, depastio.
Згризати, ам, v. impf. abfressen, depascor.
Згријати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
Згријешити, им, vide сагријешити.
Згристи, ризем, v. pf. abfressen, depascor.
Згрнути, нем, v. pf. 1) zusammenscharren, corrado. 2) wegscharren, derado.
Згрозитисе, имсе, v. r. pf. zusammenschaudern, cohorreo.
Згртање, n. 1) das Zusammenfassen, collectio. 2) das Auseinanderbreiten, dispersio.
Згртати, грћем, v. impf. 1) zusammenfassen, colligo. 2) auseinanderscharren, dispergo.
Згрувати, ам, v. pf. zerstoßen, contundo.
Згрштитисе, шти ми се, v. r. pf. Art Ekels, wenn man z. B. Fettes ißt, oder ein Stein im Brot ist, horret palatum.
Згубити, им, (ст.) vide сагубити:
„Милош згуби Турског цар' Мурата,
„И Турака дванаест иљада —
Згулити, им, v. pf. abreißen, schinden, deripio, excorio: аљину, кожу.
Згуљивање, n. das Entblößen, denudatio.
Згуљивати, љујем, v. impf. entblößen, denudo.
Згуснутисе, несе, v. r. pf. dick, dicht werden, condensor.
Здела, f. (Рес. и Срем.) vide жђела.
Здерати, рем, vide згулити.
Здјела, f. (Ерц.) vide жђела.
Здрав, ва, во, 1) gesund, sanus, validus. 2) н. п. лонац, чаша, ganz unverletzt, integer, incolumis; daher ђевојка. 3) здрав здравцит (здравцат?), здрава здравцита, здраво здравцито, kerngesund, sanissimus.
Здравац, вца, m. eine Art Gebirgspflanze, die die Mönche, wenn sie in's Dorf kommen, dem Hausherrn und den Frauen darbieten (у крајини Неготинској и у Кључу), herbae genus.
Здравити, им, v. impf. 1) gesund werden, genesen, convalesco. 2) Gesundheit zutrinken, propino:
„Чашом здрави Ришњанин Иване,
„А Мијајло књигом из њедара —
Здравица, f. чаша, што се пије у здравље, der Gesundheitstrunk, propinatio.
Здравко, m. Mannsnamme, nomen viri.
Здравље, n. die Gesundheit, valetudo.
Здрављење, n. 1) das Genesen, recuperatio valetudinis. 2) vide наздрављање.
Здрављице, n. hyp. v. здравље.
Здраво, 1) gesund, integra valetudine. 2) tüchtig, stark, valide: здраво га је ударио; немој здраво стезати.
Здравцит, та, то, cf. здрав.
Здробити, им, v. pf. zerbröckeln, pertrio.
Здрозгати, ам, v. pf. zerschmettern, comminuo.
Здрпитисе, имсе, v. r. pf. sich entzweyen, bis zu Thätlichkeiten, rixor.
Зеба, der Fink, fringilla.
Зев, m. (Рес. и Срем.) vide зијев.
Зевање, n. (Рес. и Срем.) vide зијевање.
Зевати, ам, (Рес. и Срем.) vide зијевати.
Зевнути, нем, (Рес. и Срем.) vide зијевнути.
Зезање, n. eine Art schwingender Bewegung, agitatio futuentis.
Зезати, ам, v. impf. sich schwingend bewegen, agitari futuendo.
Зезнути, нем, v. pf. eine schwingende Bewegung machen, agitari futuendo.
Зеитин*, m. das Oel (Baumöl), oleum. cf. уље.
Зеитинити, им, v. impf. mit Oel würzen, oleo condio.
Зеитиница, f. суд, што се у њему држи зеитин, das Oelfläschchen, ampulla olearia.
Зеитињење, n. das Oelen (Würzen mit Oel), oleatio.
Зеитин-тане*, vide маслинка.
Зеитуни*, adj. olivengrün oleaginus.
Зејо, m. hyp. v. зец: мени зејо! мени зејо! (вичу ђеца кад се играју зеца).
Зелембаћ (зеленбаћ), m. die grüne Eidechse, lacerta viridis.
Зелен, f. die Grüne, das Grüne, viriditas. 2) (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide поврће.
Зелен, на, но, 1) grün, viridis. 2)

grün, d. i. unreif, immaturus: млад и зелен (као гушчје говно), der Gelbschnabel, imberbis.
Зелена̑ ка́да, f. narcissus pseudonarcissus Linn:
„Плави зумбул и зелена када —
Зеле̏нети, ним, (Рес.) vide зелењети.
Зеле̏нетисе, нимсе, (Рес.) vide зелењетисе.
Зеле̏ника, f. m. j. јабука:
„О јабуко зеленико!
„Што с' толики род родила —
Зеле̏нило, n. die grüne Farbe, grünes Färbemittel, pigmentum viride.
Зеле̏нити, им, v. impf. 1) grün färben, colorem viridem induco, colore viridi inficio. 2) (Срем.) vide зелењети.
Зеле̏нитисе, имсе, (Срем.) vide зелењетисе.
Зѐленкаст, ма, мо, grünlich, subviridis.
Зеле̏нко, m. зелен коњ, der Apfelschimmel, equis albi genus.
Зеле́њак, њка, m. зелен кукуруз, grüner (unzeitiger) Kukuruz (Mais).
Зеле̏њети, ним, v. impf. (Ерц.) grünen, viresco.
Зеле̏њетисе, нимсе, v. r. impf. (Ерц.) grünen, vireo.
Зѐља, m. (Рес и Срем.) vide зељо.
Зѐља, m. vide зељо.
Зеља̀н, на, но, н. п. пита, von wilden Gemüse, ex olere silvestri.
Зѐље, n. wildes Gemüse, olus silvestre.
Зѐљин (зѐљин), на, но, des зеља, bovis cani.
Зѐљо, m. (Ерц.) ein Schimmelochse, bos canus.
Зеља̏в, m. зелен пас, graulicher Hund, canis canus.
Зеља̏вљев, ва, во, des зељов, canis cani.
Зѐљош, m. ein Name für große Kanonen (cf. баљемез), nomen tormentis indi solitum:
„А све зељош зељоша дозива —
Зељу̏г, m. зелен вепар, graues Schwein, porcus canus.
Зѐљуга, f. зелена крмача, graue Sau, porca cana.
Зељу̏гов, ва, во, des зељуг, porci cani.
Зема̀љски̑, ка, ко, irdisch, terrester (im Gegensatz des Himmlischen):
„Или волиш царству небескоме,
„Или волиш царству земаљскоме?
Зема̑н*, m. die Zeit, tempus. cf. вријеме.
Зембѝл, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) der Zecker (Art Korb), fisci genus.
Зѐмља, f. 1) die Erde, terra. 2) das Land, terra, regio.
Земља̑к, m. der Landsmann, popularis.
Земља̀киња, f. die Landsmännin, popularis femina.
Зѐмљан, на, но, irden, terreus, fictilis.
Земља̀ница, f. чинија, или чаша, од земље, ein irdenes Geschirr, vas fictile.
Зѐмљица, f. dim. v. земља, das Ländchen, das Erdlein, regiuncula.
Зѐмљичка, f. die Semmel, simila.
Земљу̀рина, f. augm. v. земља.
Зему̑н, m. Semlin, Zemlinum.
Зему̀нац, нца, m. Semliner, Zemlinensis.
Зему̀ница, f. die Erdhütte, antrum.
Зему̀нкиња (Зему̀нкиња), f. die Semlinerin, Zemlinensis femina:
„Збор зборнле младе Земункиње —
Зему̀нски̑, ка, ко, Semliner-, Zemlinensis.
Зѐнђил*, ла, ла, vide богат.
Зенђи̏лук*, m. vide богаство.
Зѐница, f. (Рес. и Срем.) vide зјеница.
Зѐпсти, зебем, v. impf. frieren, frigeo.
Зерда̑в, m. 1) der Zobel, Zibellina. 2) das Zobelfell, pellis zibellinica.
Зѐрде*, ета, n. eine Art kalter Mehlspeise, mit Honig, cibi genus:
„Жуто зерде у сребрну сану —
Зет, m. der Schwiegersohn, gener.
Зѐта, f. ријека у Ерцеговини.
Зѐтов, ва, во, des Schwiegersohns, generi.
Зѐтовски̑, ка, ко, 1) der Schwiegersöhne, generorum. 2) adv. wie ein зет, more generi.
Зѐц, m. der Hase, lepus. Плашив као зец.
Зѐчина, f. 1) augm. v. зец. 2) das Hasenfell, pellis leporina.
Зѐчић, m. dim. v. зец. das Häschen, lepusculus.
Зѐчица, f. das Weibchen vom Hasen, lepus femina.
Зѐчји̑, чја, чје, Hasen-, leporinus.
Зѐчји̑ трн, m. die Hauhechel, ononis spinosa Linn.
Звѝкање, n. dim. v. звање.
Звѝкати, ам, dim. v. звати.
Зи̑д, m. die Mauer, murus.
Зи̏дање, n. das Mauern, operis latericii molitio.
Зида̑р, m. der Maurer, faber murarius.
Зида́рев, ва, во, } des Maurers, murarii.
Зида́ров, ва, во, } des Maurers, murarii.
Зида̑рски̑, ка, ко, 1) Maurer-, murariorum. 2) adv. wie ein Maurer, more murarii.
Зи̏дати, ам, v. impf. mauern, opus latericium molior.
Зи̏дина, f. augm. v. зид.

Зи̏дине, f. pl. das Gemäuer, Mauerwerk, die Trümmer, ruinae, rudera.
Зија́мет*, m.
„Осјећи ћу бегом зијамете—
Зија̂н*, m. vide штета.
Зија́нити, им, vide штетовати.
Зија̂ње, n. das Maulaffen-feil-haben, Gähnen, hiatio.
Зѝјати, ам, v. impf. gähnen, hio.
Зија́фет*, m. (у Србији и у Босни по варошима) vide част 1.
Зи̏јев, m. (Ерц.) 1) die Oeffnung des Mundes, hiatus. 2) das Gähnen, hiatus. Зашао као зијев по чељадма (у приповијетки). 3) bei den Webern, die Oeffnung der Kette, hiatus staminis: оволики ти зијев (каже се жени, дигнувши ногу, кад је нађе ко ће снује пређу).
Зијѐва̂ње, n. (Ерц.) das Gähnen, oscitatio.
Зијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) gähnen, oscitor.
Зијѐвнути, нем, v. pf. (Ерц.) einmahl gähnen, hio.
Зи̏ле*, f. pl. (cm.) die Teller, bei der türkischen Musik, die Cymbeln, cymbala:
„Уставите зиле и борије —
„Стаде јека зила и борија —
Зи́ма, f. 1) der Winter, hiems. 2) die Kälte, frigus.
Зи̂ми, im Winter, hieme.
Зими̏на, f. Schwein oder Rind, das für den Winterhaushalt geschlachtet wird, carnes pecudis mactatae pro hieme.
Зи́мити, им, vide зимовати.
Зи̂мни̂, на, но, Winter-, hibernus.
Зимо̀ва̂ње, n. das überwintern, hibernatio.
Зимо̀вати, мујем, v. impf. u. pf. überwintern, hiberno.
Зимо̀вни̂к, m. der Winteraufenthalt Winterquartier (der Räuber), hiberna praedonum:
„Снијег паде, друми западоше,
„Планине се снијегом завише;
„По гори се одити не може:
„Да тражимо себи зимовника,
„Ђе ће који зиму презимити —
Зи̏мозеле̂н, f, das Immergrün, Wintergrün, vinca minor Linn.
Зиму̂с, } diesen Winter, hac hieme.
Зиму̂ске, }
Зиму̂шњи̂, ња, ње, von diesem Winter, hujus hiemis.
Зи̏нути, нем, v. pf. gähnen, oscito.
Зипа̀ра̂ње, n. das grundlose Reden und Schreyen, vociferatio.
Зипа̀рати, ам, v. impf. ohne Grund schreyen, vociferor.
Зи̏фт*, m. der Ruß in der Tabakröhre, fuligo nicotianae: црно као зифт.

Зја́ње, vide зијање.
Зја̀ти, зјам, vide зијати.
Зје̏ница, f. (Ерц.) der Augapfel, pupilla.
Зламе̂ње, n. das Weihwasser für eine Wöchnerin, aqua lustralis: отишао по зламење. cf. водица.
Зла̀менова̂ње, n. das Besprengen mit Weihwasser, lustratio puerperae.
Зла̀меновати, нујем, v. impf. u. pf. mit Weihwasser besprengen, lustro puerperam.
Зла́та, Frauenname, nomen feminae.
Зла́тан, тна, но, golden, aureus.
Зла̀тана, Frauenname, nomen feminae.
Злата̂р, m. der Goldschmid, aurifex:
„Златари ће доћи,
„Престен сковати,
„Бурму позлатити.
Злата́рев, ва, во, } des Goldschmids,
Злата́ров, ва, во, } aurificis.
Злата̄рски̂. ка, ко, 1) Goldschmid-, aurificum. 2) adv. nach Goldschmid-Art, more aurificis.
Зла́тити, им, v, impf. vergolden, inauro.
Зла̀тка, f. Frauenname, nomen feminae.
Зла̀тко, m. Mannsname, nomen viri.
Зла́тница, f. т. ј. муа, die Fleischfliege, musca cadaverina Linn.
Зла̂то, n. 1) das Gold, aurum. 2) (cm.) злато материно, т. ј. ђевојка:
„Ој ђевојко злато материно —
„Пјевни, пјевни злато материно —
„Остаде му злато испрошено —
Зла̀тоје, m. Нова млада не смије (од стида) никога у кући звати по имену: зато је обичај да она, по што се доведе, свим кућанима (мушкоме и женском) нађене нова имена (само за себе); тако н. п. некога зове (старије ђеверове) т а т о м, неког б а б о м, неког г о с п о д и н о м (јели отишао господин да доћера свиње?), неког ђ е в е р о м; а млађе б р а т о м, з л а т о ј е м, с о к о л о м, м и л о ш т о м, м и л о ј и ц о м, и т. д. жене г о с п о м, м а м о м, н а к о м, с н а ш о м, н е в о м; а ђевојке у б а в и ц о м, љ е п о т и ц о м, с е к о м, г о с п о ђ и ц о м, г о л у б и ц о м, и т. д.
Злато̀кос, са, со, goldhaarig, aureo crine:
„Уловно Сосу златокосу —
Злато̀крили̂, ла, ло, (cm.): Goldgeflügelt, aureis alis:
„У језеру утва златокрила —
Зла̂ћен, на, но, golden, aureus, auratus, cf. златан.
Зла̂ћење, n. das Vergolden, inauratio.
Зли̏ковац, вца, m. der Bösewicht, homo nequam, improbus.
Зло̀, n. das Uebel, malum.

Зло̏, übel, male.
Зло̀ба, f. die Bosheit, malitia.
Зло̀бан, бна, но, übelwollend, malivolus.
Зло̀бити, им, v. impf. einer Beleidigung gedenken, einem übel wollen, omnia mala alicui cupere.
Злобљење, n. das Uebelwollen, malevolentia.
Зловољан, љна, но, unmuthig, tristis:
„Јер је Марко иза сна зловољан —
Злогу̑к, m. злослут, m. j. онај, који све зло слути и говори, der Unglücksprophet, vates mali. Некакав Босански спахија, који је имао у своме селу таковог злогука, спремисе на ћабу, но прије него пође, дозове злогука к себи, па му рече: „Злогуче! ја полазим у име Бога на аџилук; но ти да не говориш за мном ништа зло, док не дођем кући, па ћу ти онда поклонити шиник проса" — „Добро господару (одговори злогук); али ако ти н е д о ђ е ш, ко ће мени дати просо?"
Злопа̑мтило, m. der eine Beleidigung nicht vergißt, der nachträgt, rachsüchtig ist, memor mali, injuriae.
Зло̀пата, f. das Elend, miseria.
Зло̀патити, им, v. impf. darben, Elend leiden, egeo, patior.
Зло̀паћење, das Leiden, miseria.
Злопо̀глеђа, m. (cm.) der erboßt Blickende, iratum tuens:
„Оно јесте Срђа Злопоглеђа —
Зло̀рад, m. der Schadenfroh, laetus damno aliorum.
Зло̀ран, на, но, schlecht verdauend, digestionis malae: дијете злорано.
Злослу̑т, m. vide злогук.
Зло̀сретан, тна, но, vide злосрећан.
Зло̀сретња̑к, m. Unglücklicher, infelix.
Зло̀сретњица, f. die Unglückliche, infelix.
Зло̀срећа, f. Unglückskind, infelix.
Зло̀срећан, ћна, но, unselig, infelix.
Зло̀срећник, vide злосретњак.
Зло̀срећница, f. vide злосретњица.
Злоста̀вити, им, v. impf. und pf. unglücklich machen (eine Jungfrau), ihr Gewalt anthun, vim inferre virgini.
Злоста̀вљење, n. das Unglücklich machen, violatio virginis.
Зло̀твор, m. der Feind, Verfolger, inimicus: он је мој злотвор.
Зло̀ћа, f. die Bosheit, malitia.
Зло̀ћа, m. (Рес. и Срем) vide злоћо.
Зло̀ћо, m. (Ерц.) ein schlimmes Kind, puer malitiosus.
Зло̀ћуд, да, до, } bösartig, pravae
Зло̀ћудан, дна, но, } indolis.
Злочест, та, то, schlecht, malus.
Злочи̏нац, нца, m. der Uebelthäter, sons, malefactor.
Злочи̏нство, n. die Uebelthat, maleficium.
Зма̑ј, m. der Drache, Lindwurm, draco.
Зма̀јев, ва, во, des Drachen, draconis.
Змајѐвит, та, то, gewaltig wie ein Drache (Lindwurm) draconis vim habens.
Змајо̀гњени, на, но, (cm.) н. п. Вук, Feuerdrache, draco igneus, ein Beiname des Despoten Vuk aus Königs Mathias Zeit (пјевасе како је Ђурђева Јерина казивала Турцима кад се родио Змајогњени Вук:
„У мог сина слијепца Гргура,
„У њега се мушко чедо нађе;
„Није чедо чеда каквано су:
„Вучја шапа и орлово крило,
„И змајево коло под пазуом;
„Из уста му модар пламен бије,
„Матери се не да задојити —):
„Моме брату Змајогњеном Вуку —
Зми̑ја, f. die Schlange, serpens, cf. гуја.
Змијо̀глав, ва, во, н. п. кокош.
Зна̑к, m. das Zeichen, signum.
Зна̀менит, та, то, ausgezeichnet, insignis.
Зна̑н, на, но, bekannt, notus. Од знана зеља глава не боли, sagt man, wenn einer unter Bekannten heuratet.
Зна̀нац, нца, m. der Bekannte, familiaris, cognitus.
Зна̀ница, f. die Bekannte, femina familiaris.
Зна̀ње, n. das Wissen, scientia.
Зна̀тан, тна, но, bekannt, notus.
Зна̀ти, ам (говорисе и знадем), v. impf. wissen, scio.
Зна̀чење, n. die Bedeutung, notio.
Зна̀чити, им, v. impf. bedeuten, significo.
Зно̑ј, m. der Schweiß, sudor.
Зно̀јав, ва, во, im Schweiße, sudans.
Зно̀јан, на, но, vide знојав.
Зноје̏ње, n. das Schwitzen, sudatio.
Зно̀јитисе, имсе, v. r. impf. schwitzen, sudo.
Зо̑б, f. der Haber (und was man statt dessen dem Pferde gibt), avena et omne frumentum quod equo datur.
Зоба̑ње, n. das Essen von Körnern, manducatio granorum.
Зо̀бати, бљем, v. impf. (Körner) fressen, manduco fruges: зобље коњ, кокош; људи зобљу трешње, грожђе.
Зо̀бити, им, v. impf. m. j. коња, füttern mit Körnern, sagino frugibus.
Зобље̑ње, n. das füttern mit Körnern, pabulatio.
Зо̀бница, f. der Habersack, aus dem das Pferd frißt, saccus avenae, saccus pabularis.

Зо̀бовина, f. vide зовина.
Зо̀ва, f. die Holunderstaude, sambucus nigra. Linn.
Зо̀вина, f. Holunderholz, lignum sambuci.
Зо̀внути, нем, v. pf. rufen, inclamo.
Зо̀ља, f. Art fliegenden Insekts, bestiolae genus: лети у очи као зоља.
Зо̀пца, f. dim. v. зоб:
„Сви су коњи зопцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо —
Зо̀р*, m. die Heftigkeit, vehementia, impetus. cf. сила.
Зо̀ра, f. die Morgenröthe, aurora.
Зора, f. Frauenname, nomen feminae.
Зо̀рана, f. Frauenname, nomen feminae.
Зо̀рац, рца, m. „Устани снао, зора је" (звао свекар снау). — „Зора ли је, зорац ли је: нешто напело реп, па трчи око куће" (одговорила снаа; а оно се обадала говеда око куће).
Зо̀рити, ри, v. impf. (ст.) roth seyn (von der Morgenröthe), rubeo.
„Зора зори, петли поју —
Зо̀рица, f. dim. v. зора:
„Још зорица не забијељела,
„Ни Даница лица помолила —
Зо̀рка, f. Frauenname, nomen feminae.
Зо̀рли*, јако, силно, здраво, heftig, vehementer.
Зо̀рњак, m. зора ли је, зорњак ли је: нешто напело реп, па трчи око куће, cf. зорац.
Зорњача, f. vide Даница.
Зра̑к, m. } der Sonnenstrahl, radius
Зра̀ка, f. } solis.
Зра̀чица, f. dim. v. зрака.
Зрелѝна, f. die Reife, maturitas.
Зре̑о, зрела, ло, reif, maturus.
Зрѐти, ем (и зрим), v. impf. reifen, maturor: зру јабуке; зри грожђе.
Зрна, f. Frauenname, nomen feminae.
Зрн̏вље, n. (coll.) die Körner, grana.
Зр̀нка, f. Frauenname, nomen, feminae.
Зр̀но, n. 1) das Korn, granum. 2) (пушчано) die Flintenkugel, glans plumbea.
Зр̀нце, n. dim. v. зрно, ein Körnchen, granulum.
Зр̀њка, f. vide зрнка.
Зр̀њкање, n. das Auffressen (z. B. der Kukuruz) = Körner die dem Schweinen vorgeschüttet werden, manducatio granorum.
Зр̀њкати, ам, v. impf. купити зрна (н. п. крме кад једе окомљене кукурузе), die Körner nach einander auffressen, grana depascor.
Зу̑б, m. 1) der Zahn, dens; он има зуб на њега, er hat einen Zahn (Pik) auf ihn, malum meditatur in illum. 2) у пушке (доњи и горњи).
Зу̀бак, пка, m. hyp. v. зуб.
Зу̀бат, та, то, 1) gezähnt, mit Zähnen versehen, dentatus. 2) der Haare auf den Zähnen hat, acer, cui non impune illudas.
Зу̀бац, пца, m. der Zahn (des Kamms), dens pectinis.
Зу̀бача, f. panicum dactylon Linn.
Зу̀бити, им, v. impf. н. п. тестере, die Zähne (der Säge) schärfen, acuo dentes serae, limae.
Зу̀бић, m. dim. das Zähnchen, dentulus.
Зу̀бља, f. н. п. зубља луча, т. ј. цјепчица луча, ein Spann, assula, ramentum.
Зу̀бљење, n. das Schärfen der Sägezähne, acutio serae.
Зу̀бљица, f. dim. v. зубља.
Зубнӣ, на, но, Zahn*, dentium.
Зубу̑н, m. eine Art Jacke (jupon), tunicae genus. Зубуне у Србији носе и жене и људи, а у Сријему, у Бачкој и у Банату, само жене. Зубуни што се носе у Србији, они су бијели (од домаћега сукна) и без рукава; женски су дугачки, готово до земље, а мушки су кратки, мало дужи од појаса; а што носе жене по Сријему, по Бачкој и по Банату, они су од картуна, па су постављени платном и наложени памуком; имају рукаве, и мало су дужи него у Србији мушки.
Зубу̀нић, m. dim. v. зубун.
Зубу̀нчина, f. augm. v. зубун.
Зу̀јање, n. das Sümsen, susurrus (apis) cf. зучање
Зу̀јати, јим, v. impf. summen, sumsen, susurro. cf. зучати.
Зу̀ка, f. das Summen, susurrus apium.
Зу̀ква, f. eine Art Aepfel, mali genus.
Зу̀кнути, нем, v. pf. 1) summen, insusurro. 2) ein Wort fallen lassen, ins Ohr sagen, in aurem insusurro.
Зу̀лови*, m. pl. die Locken, cincinni. cf. витице.
Зу̀лум*, m. die Gewaltthätigkeit, violentia.
Зулу̀мћа̑р*, m. der Tyrann, Unterdrücker, tyrannus.
Зу̀мба*, f. ein Durchschlageisen, um runde Löcher damit ins Leder zu stechen, z. B. zu einem Siebe, ferrum efficiendis foraminibus in corio.
Зу̀мбул*, f. eine Art Blume, floris genus.
Зу̀рна, f. die Pfeife bei der türkischen Musik, fistula turcica.
Зу̀цнути, нем vide зукнути.
Зу̀чање, n. vide зујање.
Зу̀чати, чим, vide зујати.

И.

И, und, et: и ја, и ти, sowohl ich als du, et ego, et tu; и тамо и амо.
И, sie, eos; ihrer, eorum: ја сам и виђео; зовни и; ја и се не бојим.
И, cf. ни!
Ибар, бра, m. Fluß in Serbien. Ибар утјече у Мораву више Карановца.
Ибрик*, m. eine kupferne Waschkanne, vas cupreum, aeneum.
Ибричић, m. dim. v. ибрик.
Ибришим*, m. свилени конци, Seidenzwirn, ein Faden Seide, filum sericum.
Ибришим-тканица, f. (ст.) т. ј. тканица од ибришима:
„Притеже му четири колана,
„А и пету ибришим-тканицу —
Ива, m. (Рес. и Срем.) vide Иво.
Ива, f. eine Art Weide, salicis genus (quod quaere).
Иван, m. Mannsname, (Johann der Täufer) nomen viri (Joannes Baptista).
Ивана, f. Johanna (Frauenname), nomen feminae.
Иваница, f. dim. v. Ивана.
Иваниш, m. Mannsname, nomen viri.
Иванчић, m. dim. v. Иван.
Ивањ дан, ња дне, m. Fest des h. Johann des Täufers, den 24. Juny, dies festus S. Joanni Baptistae. Србљи приповиједају, да је Ивањ дан тако велики светац, да на њега сунце на небу трипут од страа стане. Уочи Ивања дне је обично на неким мјестима (као н. п. у Јадру) палити лилу око тора: нагуле чобани лиле (брезове или трешњове) и метну у процјепове, те начине као велике ките, па у очи Ивања дне, пошто се смркне, запале те процјепове и обнесу око торова, потом неке заћену у тор те изгоре, а неке узму чобани и изнесу на какво брдо, ђе дође и више чобана, те се играју. Тако се пали лила и у очи Петрова дне. А на неким мјестима (као по Сријему) беру ђевојке (уочи Ивања дне) Ивањско цвијеће те вију вијенце и мећу испред куће по стрехи или по плоту. Берући ђевојке цвијеће пјевају различне пјесме, а особито ову:
„Ивањско цвеће Петровско,
„Иван га бере те бере:
„Мајци га баца у крило,
„А мајка с крила на земљу —
Ивања, f. зидине од намастира, у Шабачкој нахији, накрај Цера под Бидојевицом.
Ивањско цвијеће, n. (жуто и бијело) das Labkraut (Waldstroh, Unser Frauen Bettstroh), galium verum Linn.
Ивер, m. der Holzspann beim Zimmermann, sarmentum. Куд ће ивер од кладе?
Иверак, рка, m. hyp. v. ивер,
Иверак, рка, m. Gebirge zwischen dem Fluße Јадар und dem Berge Цер.
Иверје, (coll.) die Spänne, Holzabfälle, sarmenta.
Иверчић, m. dim. v. ивер.
Ивик, m. ein Weidenwald, salicetum.
Ивица, f. 1) dim v. ива. 2) das Ende (am Tuch, an der Leinwand), latus panni.
Ивка, f. Frauenname (cf. Ивана), nomen muliebre.
Ивко, m. Mannsname, nomen viri.
Ивница, f. планина у Ерцеговини (у Дробњацима):
„Сан уснила љуба војводина,
„Анђелија Стоја Карацића,
„Ђе вас Дробњак магла притиснула,
„А из магле вила покликнула
„Са Ивнице високе планине —
Иво, m. (Ерц.) hyp. v. Иван.
Ивов, ва, во, von Weiden, salignus.
Ивовина, f. das Weidenholz, lignum salignum.
Игда (d. i. и гда), je, aliquando, cf. икад.
Игла, f. die Nadel, acus.
Иглар, m. der Nadler, opifex acuarius.
Иглени, на, но, н. п. уши, das Nadel-Oehr, foramen acus.
Игленица, f. die Nadelbüchse, pyxis acuaria.
Иглица, f. das Nädelchen, acula, acicula.
Игња, m. (Рес. и Срем.) vide Игњо.
Игњат, m. } Ignatius, ein Mannsname, Ignatius.
Игњатија, m. }
Игњатије, m. }
Игњо, (Ерц.) hyp. v. Игњат.
Игра, f. 1) das Spiel, lusus, ludus. 2) der Tanz, chorea.
Игралиште, n. der Spiel-, der Tanzplatz, locus saltatorius.
Играње, n. 1) das Spielen, lusus. 2) das Tanzen, saltatio.
Играти, ам, v. impf. 1) spielen, ludo 2) tanzen, salto.
Играти се, ам се, v. r. impf. spielen, ludo.
Играција, f. (angeeignet und serbisirt statt рекреација, Recreation, von играти, spielen) das Ey, was am Donnerstag dem Schullehrer dargebracht wird, damit er die Knaben, statt des Lernens, spielen läßt, munusculum ovi datum ludimagistro die Jovis, quo pueri lusum dimittuntur. Који не донесе играције, онога (кашто) заш-

вори учитель у школу, те учи сам читав дан
Игра̑ч, m. 1) der Spieler, lusor. 2) der Tänzer, saltator.
Игра̀чица, f. 1) die Spielerinn, femina ludens. 2) die Tänzerinn, saltatrix.
Игра̀чка, f (у Сријему у Бачк. и у Бан.), die Spielerey, (für Kinder), crepundia.
Игри̑ште, n.(cm.) vide игралиште:
„Ја усади вишњу на игришту —
„Дол' по игришту, по девојачком—
Игуман (gen. игумна и игумана), m (ἡγούμενος) der Zaumen eines Klosters, hegumenos coenobii.
Игума̀нија, f. (ἡγουμένη) die Oberin in einem Kloster, hegumena monasterii.
Игуманов, ва, во, des Guardians, hegumeni.
Игуманскӣ, ка, ко, 1) hegumenisch, hegumenicus 2) adv. nach Guardians Art more hegumeini.
Игуманство, n. die Hegumenschaft, munus et dignitas hegumeni.
Игумнов, ва, во, vide игуманов.
Идиди als interj. auf und davon, avolat.
Ижде̑бити (иждребити), им, (Рес. и Срем.) vide ждријебити.
Ижде̑битисе (иждребитисе), бесе, (Рес и Срем.) vide иждријебитисе.
Иждрије̑бити (изждријебити), им, v. pf. (Ерц.) werfen (von Stuten), enitor: ова је кобила иждријебила те све коње.
Иждрије̑битисе (изждријебитисе), бесе, v. r. pf. (Ерц.) m. j. кобиле, insgesammt werfen, enititur alia ex alia: све су се кобиле иждријебиле.
Ижђенути, нем, v. pf. (Ерц.) } m. j. име
Ижђести, ђенем. v. pf. } seinen Spitznamen geben, aufbringen, impono nomen irrisorium.
Иже̑нити (изженити), им, v. pf. verheuraten, colloco filios.
Иже̑нитисе (изженитисе), нимосе, v. r. pf. sich nach einander verheuraten, uxores duxere alius ex alio.
Ижи̑мање (изжимање), n. das Ausdrücken (des Wassers), expressio.
Ижи̑мати (изжимати), ам, v. impf. ausdrücken, exprimo.
Ижина, f. vide клијет.
Ижљева̑ње, n. (Ерц.) vide излијевање.
Ижљевати, ам, (Ерц.) vide излијевати.
Ижљубити, им, vide излубити.
Ижљубитисе, имосе, vide излубитисе.
Из, aus, ex.
Иза (из за), von der hintern Seite, von jenseits, a parte postica: дође иза брда; иза зиме то пло, иза кише сунце; ласно је иза града стријељати.
Иза̀брати, берем, v. pf. erwählen, eligo.
Иза̀врети, врн, v. pf. hervorsprudeln, scaturio.
Иза̀гнати, ам, v. pf. austreiben, ejicio, exturbo.
Иза̀дирање, n. das Ausreißen, evulsio; fuga.
Иза̀дирати, рем, v. impf. 1) ausreißen, evello. 2) Reißaus nehmen, fugio.
Иза̀дре̑ти, ем (и задерем), изадръо, (Рес. и Срем.) vide изадријети.
Иза̀дријети, рем (и изадерем) изадръо, v. pf. (Ерц.) 1) herausreißen, evello. 2) Reißaus nehmen, aufugio: једва је изадръо.
Иза̀звати, зовем, v. pf. herausrufen, evoco.
Иза̀зивање, n. das Herausrufen, evocatio.
Иза̀зивати, ам (и изазивљем), v. impf. herausrufen, evoco.
Иза̀ћати, ћа, v. pf. sich verliegen, jacendo corrumper (de panno).
Иза̀прати, перем, vide испрати.
Иза̀сипање, n. 1) das Ausschütten, effusio. 2) das Ausschlagen, eruptio.
Иза̀сипати, ам (и изасипљем), v. impf. ausschütten, effundo.
Иза̀сипатисе, пасе (и изасипљесе), v. r. impf. ausschlagen, erumpo.
Иза̀срати, серем, v. pf. herausscheißen, procaco. Који његову иглу изједе, онај треба чувалдуз да изасере, wer seine (des bösen Mächtigen) Nähnadel frißt, muß dafür wenigstens eine Packnadel sch**.
Иза̀сратисе, серемсе, v. r. pf. laxicren, evacuari.
Иза̀сути, спем, v. pf. ausschütten, effundo.
Иза̀сутисе, спесе, v. r. pf. ausschlagen (aus der Haut) erumpo, prodeo.
Иза̀ткати, изачем, v. pf. fertig weben, pertexo.
Иза̀тога, d. i. иза тога, darauf, exin cf. иза.
Иза̀ћи, зађем, vide изићи.
Изба, f. (по Ерцеговини и по Србији око Новог пазара) vide соба.
Избавити, им, v. pf. befreyen, libero.
Избавља̑ње, n. das Befreyen, liberatio.
Избављати, ам, v. impf. befreyen, libero.
Изба̀дање, n. das Ausstechen, effossio excisio.
Изба̀дати, ам, v. impf. ausstechen, effodio, excido.
Избалити, им, v. pf. rotzig machen, muco maculo.
Избаци̑вање, n. 1) das Herauswerfen, ejectio. 2) das Ausschießen, rejectio. 3) das Abfeuern der Flinte, ejaculatio.

Избацѝвати, цујем, v. impf. 1) herauswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) losschießen, abfeuern, ejaculor.

Изба̀цити, им, v. pf. 1) herauswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) пушку, топ, abfeuern (die Flinte), ejaculor (glandes).

Ѝзбегнути, нем, vide избећи.

Избѐжати, жим, (Рес. и Срем.) vide избјежати.

Избѐлети, лим, (Рес.) } vide изби-
Избелити, лим, (Срем.) } јељети.

Ѝзбећи (говорисе и избегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide избјећи.

Избѐчити, им, v. pf. m. j. очи, stiere Augen machen, oculis rigidis tueor.

Избѝвати, ам, v. impf. не избива, као куга из Сарајева, er ist nie abwesend, ist immer daheim, wie die Pest in Sarajewo.

Избѝјање, n. das Herausschlagen, extusio.

Избѝјати, ам, v. impf. herausschlagen, extundo.

Избијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) } weiß
Избијѐљети, лим, v. pf. (Ерц.) } werden, albesco: избијељела чоа.

Ѝзбирак, рка. m. das Ueberbleibsel, der Rest, residuum, reliquiae.

Избѝрање, n. das Ausklauben, Wählen, electio.

Избирати, ам, v. impf. auslesen, wählen, eligo.

Избѝра̄ч, m. der Wähler, der viel Ausklaubt, difficilis. Избирач нађе отирач (кад се који жени).

Избистритисе, рисе, v. pf. klar, hell werden, sich klären, claror, limpidus fio.

Ѝзбити, бијем, v. pf. 1) herausschlagen, elido, extundo. 2) zerschlagen, zerbläuen, contundo.

Ѝзбјегнути, нем, vide избјећи.

Избјѐжати, жим, (Ерц.) vide избјећи.

Ѝзбјећи (говорисе и избјегнути), бјегнем, v. pf. (Ерц.) hinausfliehen, zerfliehen, diffugio.

Избли̏за (изблиза, m. j. из близа), von nahe, cominus.

Ѝзбљувак, вка, m. оно што се у један пут избљује, der Auswurf, sputum, ejectamentum.

Избљу̀вати, љујем, v. pf. ausspeien, exspuo.

Избљу̀ватисе љујемсе, v. r. pf. sich ausspeien, satis spuisse.

Избо̀лети, лим, v. r. pf. (Рес.) } abma-
Изболѝвати, лујем, v. pf. } gern
Избо̀љети, лим, v. pf. (Ерц.) } (durch Krankheit) morbo macresco.

Ѝзбор, m. das Gewählte, die Blüte, delectus:

„По избору бољи од бољега —

Избо̀сти, бодем, v. pf. 1) ausstechen, expungo 2) zerstechen, compungo.

Ѝзбрати, берем, vide изабрати.

Ѝзбрисати, ришем, v. pf. auslöschen, deleo.

Избро̀јити, им, v. pf. auszählen, enumero.

Ѝзброћине, f. pl. der Nachkrapp, rubia tinctorum secunda, (der Satz der Färberröthe, nachdem sie einmal gebraucht worden). Man braucht ihn z. B. zum Färben der Ostereyer, wie das варзило.

Избу̀бати, ам, v. pf. (onomatop.) zerbläuen, contundo.

Избу̀дити, им, v. pf. nach der Reihe wecken, excito alium ex alio.

Избу̀шити, им, v. pf. zerlöchern, perforo, pertundo.

Ѝзвадити, им, v. pf. 1) herausnehmen, hervorholen, promo. 2) (cm.) кавгу, m. j. заметнути:

„Шћаше Милош извадити кавгу —

Изва̀лити, им, v. pf. umwerfen, everto, prosterno.

Изва̀литисе, имсе, v. r. pf. sich hinwerfen, procumbo.

Изва̀љати, ам, v. pf. herauswälzen, evolvor.

Изва̀љатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich herauswälzen, provolvor. 2) sich satt wälzen, satior volutando.

Изваљѝвање, n. das Umwerfen, Hinwerfen, prostratio.

Изваљѝвати, љујем, v. impf. umwerfen, prosterno.

Изваљѝватисе, љујемсе, v. r. impf. sich hinwerfen, prosternor.

Изван, (по Ерц.) außer, extra: он је изван себе.

Ѝзварати, ам, v. pf. betriegen, decipio.

Ѝзвесно, (Рес. и Срем.) vide извјесно.

Изве̏сти, ведем, v. pf. hinausführen, educo.

Изве́сти, извезем, v. pf. sticken, acu perscribere.

Изве̏сти, извезем, v. pf. herausführen, eveho.

Изве̏стисе, извеземсе, v. r. pf. herausfahren, evehor.

Изве́стити, (Рес. и Срем.) vide извијестити.

Изве́ститисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide звијеститисе.

Ѝзветрити, им, (Рес. и Срем.) vide извјетрити.

Ѝзвешати, ам, (Рес. и Срем.) vide извјешати.

Извѝдати, ам, v. pf. heilen, auscuriren, medeor. cf. излијечити.

Ѝзвидети, дим, v. pf. (Рес.)
Ѝзвидити, дим, v. pf. (Срем.)
Ѝзвиђети, дим, v. pf. (Ерц.) in Augenschein nehmen, beaugenscheinigen, coram inspicio.

Извѝјање, n. das Ersinnen, Ausspintisiren, excogitatio.

Извѝјати, ам, v. impf. ersinnen, ausspintisiren, excogito: извија којекаква јела.

Извѝјатисе, јамсе, v. r. pf. sich winden, evehor, sublimis feror: извијаосе орао под облаке.

Извијѐстити, им, v. pf. (Ерц.) berichten, certiorem facio.

Извијѐститисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) Auskunft bekommen, certior fio.

Ѝзвир, m. (cm.) vide извор:
„Извир вода извирала,
„Б'јелу пјену изметала —

Ѝзвирање, n. das Hervorsprudeln, scaturitio.

Ѝзвирати, ре, impf. m. j. вода, entspringen, scaturio.

Извирѝвање, n. das Spähen, speculatio.

Извирѝвати, рујем, v. impf. herausspähen, speculor ex —,

Извирити, им, v. pf. hinausspähen, prospicio.

Извиркѝвање, n. dim. v. извиривање,

Извиркѝвати, кујем dim. v. извиривати.

Извити, вијем, v. pf. winden, necto.

Ѝзвитисе, вијемсе, v. pf. sich entwinden, sich emporwinden, evehor: извио се орао небу под облаке.

Ѝзвјесно, (Ерц.) gewiß, certe.

Ѝзвјетрити, им, v. pf. ((Ерц.) ausrauchen, evaporor.

Ѝзвјешати, ам, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe henken, suspendo alium ex alio.

Извлачење, n. das Herausziehen, extractio.

Извлачити, им, v. impf. herausziehen, extraho.

Ѝзвода, f. главица купуса, или другога каквог поврћа, што се остави за сјеме.

Изводати, ам, v. pf. н. п. коња, überführen (das Pferd), circumduco equum sudantem.

Изводити, им, v. impf. 1) herausführen, educo. 2) ausführen (ein Lied), concino.

Извођење, n. 1) das Herausführen, eductio. 2) das Ausführen, Exequiren eines Gesanges.

Извожење, n. das Herausführen, evectura, evectio.

Ѝзвоз, m. 1) das Führen, vectura. 2) die Ausfuhr, exportatio.

Извозити, им, v. impf. herausführen, führen, veho.

Изволевање, n. (Рес. и Срем.) vide изволијевање.

Изволевати, ам, (Рес. и Срем.) vide изволијевати.

Изволети, лим, (Рес.) vide извољети.

Изволијѐвање, n. (Ерц.) das Ausklauben, Wählen, delectio.

Изволијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) ausklauben, deligo: немој ти мени ту изволијевати којешта, него једи што ти се донесе.

Изволити, им, (Срем.) vide извољети.

Извољети, лим, v. pf. (Ерц.) belieben, sich würdigen (in den Klöstern, und in den Städten), placeat, dignetur (in Ungern).

Ѝзвор, m. der Ursprung eines Flusses, die Quelle, scaturigo.

Извр, von oben herab, desub: тече вода извр брда.

Извратити, им, v. pf. wenden (umwenden), verto.

Извраћање, n. das Wenden, versio.

Извраћати, ам, v. impf. wenden, verto.

Изврачати, ам, v. pf. erwahrsagen, acquiro vaticinando.

Ѝзвргнути, нем, vide изврћи.

Ѝзвргнутисе, немсе, vide изврћисе.

Изврнути, нем, v. pf. umwerfen, everto.

Извртање, n. das Umwerfen, eversio.

Ѝзвртати, рћем, v. impf. umwerfen, everto.

Извртети, тим, v. pf. (Рес.)
Извртити, им, v. pf. (Срем.)
Изврћети, вртим, v. pf. (Ерц.) 1) zerbohren, perforo. 2) herausziehen (den Schuß aus der Flinte), evacuo telum.

Ѝзврћи (говорисе и извргнути), вргнем, v. pf. н. п. пушку, entladen, losschießen.

Ѝзврћисе (говорисе и извргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. 1) sich werfen (vom Holze), rejicior, resilio. 2) ausarten, degenero.

Извршѝвање, n. das Vollenden, absolutio.

Извршѝвати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.

Извршѝватисе, шујесе, v. r. impf. vollendet werden, in Erfüllung gehen, fit satis e. g. voluntati divinae.

Извршити, им, v. pf. vollbringen, perficio.

Извршитисе, шисе, v. r. pf. н. п. воља чија, vollbracht werden, exeo, perficior.

Извући, вучем, v. pf. herausziehen, extraho.

Ѝзгазити, им, v. pf. zertreten, conculco.

Изгамизати, мижем, v. pf. herauskriechen, prorepo, рак, црв.

Изгатати, ам, vide изврачати.

Ѝзгинути, немо, v. pf. zu Grunde gehen (von mehrern), pereo, intereo.

Изгла́вити, им, v. pf. ausdrehen (z. B. eine Messerklinge), extorqueo.

Изглављи́вање, n. das Ausdrehen, extorsio.

Изглављи́вати, љујем, v. impf. ausdrehen, extorqueo.

Изгла́дити, им, v. pf. ausglätten, laevigo.

Изгла̀днети, ним, v. pf. (Рес.) } hungrig
Изгла̀днити, ним, v. pf. (Срем.) } werden,
Изгла̀дњети, ним, v. pf. (Ерц.) } fame corripior.

Изгле́дање, n. das Hinaussehen, prospectio.

Изгле́дати, ам, v. impf. hinausschauen, prospicio.

Изгледати, ам, v. pf. erschauen, spectando acquiro.

Изгло̀дати, о́ђем, v. pf. zernagen, corrodo.

Изгмизати, мижем, vide изгамизати.

Изгнати, ам, v. pf. austreiben, exturbo.

Изгњечити, им, v. pf. zerquetschen, contero, elido.

Изгова́рање, n. 1) das Aussprechen, pronunciatio. 2) das Entschuldigen, excusatio.

Изгова́рати, ам, v. impf. 1) aussprechen, pronuncio. 2) entschuldigen, excuso.

Изгова́ратисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, excuso me.

Изгово̏р, m. die Entschuldigung, Ausrede, excusatio.

Изгово́рити, им, v. pf. 1) entschuldigen, excuso. 2) ausreden, sermonem ad finem perduco.

Изгово́ритисе, имсе, v. r. pf. 1) sich entschuldigen, excuso me. 2) sich ausreden, satis locutum esse.

Изго̀нити, им, v. impf. 1) austreiben, expello. 2) erpressen, exigo.

Изго̀њење, n. das Austreiben, expulsio.

Изго̀релина, f. ein Fluchwort für etwas Vermisstes, dem man Verbrennung wünscht: камо ти изгорелина? convicii genus.

Изго̀релица, f. vide погорелица.

Изго̀рео, рела, ло, verbrennt, adustus, combustus.

Изго̀рети, рим, v. pf. } abbrennen,
Изго̀рјети, рим, (Ерц.) } exuror.

Изгре́сти, бем, v. pf. 1) herausschaben, herauskratzen, erado. 2) zerkratzen, lacero unguibus.

Изгри́сти, ризем, v. pf. zerbeissen, corrodo, zernagen.

Изгр́нути, нем, v. pf. herausscharren, erado, eruo.

Изгр̂тање, n. das Herausscharren, erasio.

Изгртати, грћем, v. impf. herausscharren, eruo (z. B. das Feuer aus dem Ofen).

Изгру́вати, ам, v. pf. zerschlagen, concutio, cf. избубати.

Изгу́бити, им, v. pf. verlieren, amitto.

Изгу́битисе, имсе, v. r. pf. 1) verloren gehen, perdor. 2) einfallen (im Gesichte abmagern), macesco.

Изгу́лити, им, v. pf. durch Nagen entblößen, erodo.

Изгу́рати, ам, v. pf. zerstossen, zu Grunde richten, elido.

Изда́вање, n. 1) das Verrathen, proditio. 2) das Geben vom Hause weg, Veruntreuen, interversio.

Изда́вати, дајем, v. impf. 1) weggeben, interverto. 2) verrathen, prodo.

Изда̂вна (из давна), von längst her, pridem.

Ѝздаја, f. der Verrath, proditio.

Изда̂јник, m. der Verräther, proditor.

Издале̏ка (из далека), von weitem, eminus, e longinquo.

Ѝзданак, нка, m. ein Knüttel von einer Staude, die am Boden abgehauen ist, fustis genus: ударио га изданком.

Изда̀нгубити, им, v. pf. an Zeit verlieren, pessumdo tempus, (z. B. издангубио три дана).

Изда̀нути, нем, v. pf. ausathmen, exspiro.

Ѝздати, ам (говорисе и издадем), v. pf. 1) weggeben, foras do. 2) verrathen, prodo.

Изда̂шан, шна, но, freigebig, liberalis.

Изде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide издијевање.

Изде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide издијевати.

Издеве̏тати, ам, v. pf. излупати кога, zerbläuen, contundo.

Изде́лити, им, (Рес. и Срем.) vide издијелити.

Изде́литисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide издијелитисе.

Ѝзденути, нем, vide издести.

Ѝздер, m. н. п. добро платно, сукно за издер, Leinwand, Tuch, so Strapaze aushält, pannus aut linteum laboris patiens.

Издѐрати, рем, v. pf. zerreißen, lacero.

Издѐрилијеска, f. ein kerngesunder Kerl, dem die Haselstaude (des Corporals) nichts anhaben kann, non timens vitem miles (vitifragus?).

Ѝздести (говорисе и изденути), денем, (Рес. и Срем.) vide ижђести.

Ѝздигнути, нем, vide издићи.

Ѝздигнутисе, немсе, vide издићисе.

Ѝздизање, n. das Aufrichten, erectio.

Ѝздизати, дижем, v. impf. in die Höhe heben, tollo, erigo.
Ѝздизатисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, aufrichten, erigor.
Издије̏вање, n. (Ерц.) das Aufbringen eines Spitznamens, inditio nominis scommatici.
Издије̏вати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. име коме, aufbringen (einen Spitznamen), indere scomma.
Издије̏лити, им, v. pf. (Ерц.) austheilen, vertheilen, distribuo.
Издије̏литисе, имосе, v. r. pf. (Ерц.) sich zertheilen, auseinander kommen.
Ѝздирала̂, als interj. auf und davon! кад он то чу, а он онда издирала, aufugit.
Ѝздиса̂ње, n. das Ausathmen (Sterben), exspiratio.
Ѝздисати, дишем, v. impf. ausathmen, exspiro.
Ѝздиħи (говорисе и издигнути), дигнем, v. pf. aufrichten, aufheben, erheben, erigo.
Ѝздиħисе (говорисе и издигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich aufrichten, erigor.
Ѝздра̀вити, им, vide оздравити.
Издре̂ти, дерем, издръо, (Рес. и Срем.) vide издријети.
Ѝздријети, дерем, издръо, v. pf. (Ерц.) 1) zerreißen, lacero. 2) Reißaus nehmen, aufugio.
Издр̀ља̂нчити, им, v. pf. erschwätzen, abschwätzen, eblandior, emendico.
Издр̀љати, ам, v. pf. bekritzeln, conscribillo.
Ѝздрмати, ам, v. pf. herausrütteln, excutio.
„Та сво га, мила нено,
гди дрма на врати,
„Издрмао, мила нено,
пола кључанице —
Издро̀бити, им, v. pf. zerbröckeln, comminuo.
Издр̀пати, ам, v. pf. zerfetzen, lacero, lanio.
Издӯпсти, убем, v. pf. aushöhlen, excavo.
Изелица, f. (Рес. и Срем.) vide изјелица.
Ѝзести, едем и изем, (Рес. и Срем.) vide изјести.
Ѝзестисе, едемсе и иземсе, (Рес. и Срем.) vide изјестисе.
Иждре̏бити, им, vide иждребити.
Иждре̏битисе, бесе, vide иждребитисе.
Иждрије̏бити, им, vide иждријебити.
Иждрије̏битисе, бесе, vide иждребитисе.
Ижѐнити, им, vide иженити.
Ижѐнитисе, имосе, vide иженитисе.
Ижѝмање, n. vide ижимање.
Ижѝмати, ам, vide ижимати.
Изигра̀вање, n. 1) das Gewinnen durch Spiel, lucrum ex lusu. 2) das Ausspielen, Vollenden des Spiels, absolutio ludi.
Изигра̀вати, ам, v. impf. 1) erspielen, ludendo acquiro. 2) zu Ende spielen, absolvo ludum.
Изѝграти, ам, v. pf. 1) erspielen, ludendo lucror. 2) zu Ende spielen, absolvo ludum.
Изѝгратисе, амсе, v. r. pf. 1) sich ausspielen, satis lusisse. 2) sich austanzen, satis saltasse.
Изѝскати, иштем, v. pf. erlangen, acquiro.
Изѝскатисе, иштемсе, v. r. pf. einer Bitte Gewährung erlangen, voti fio compos.
Изѝħи, изиђем (и изидем), v. pf. 1) ausgehen, exeo, egredior. 2) ausbrechen (von einem Exantheme), erumpo.
Ѝзјаати, јашем, vide изјахати.
Изја̀вити, им, v. pf. н. п. овце, hinausleiten (die Heerde), educo:
„И изјави на планину стадо —
Ѝзјагњити, им, v. pf. werfen, pario (von Schafen) enitor: ова је овца изјагњила те све овце; је си ли ти твоје овце изјагњио (aufziehen)?
Ѝзјагњитисе, њесе, v. r. pf. m. j. овце, werfen (von mehrern Schafen), pario.
Ѝзјадитисе, имсе, v. r. pf. sich ausklagen, ausjammern, querelis levor, recreor.
Ѝзјаловити, им, v. pf. gelt machen (durch Verletzung), sterilem reddo.
Ѝзјаловитисе, имсе, v. r. pf. gelt werden, sterilis fio.
Ѝзјањити, им, vide изјагњити.
Ѝзјањитисе, њесе, vide изјагњитисе.
Изја̂ти, јашем, v. pf. 1) hinan reiten, den Berg hinanreiten, ascendo equo montem. 2) vide пројахати 2. 3) zu Schanden reiten ein Pferd, equitando perdo.
Ѝзјау̏кати, учем, v. pf. erklagen erheulen, exululo, ululatu acquiro.
Ѝзјау̏катисе, учемсе, v. r. pf. sich ausheulen, ululando defessus sum.
Изје̏бати, бем, v. pf. diffutuo.
Ѝзједипо̏гача, m. (im Scherz) der Pogatscha-Verzehrer, fruges consumere natus (?): ти си један изједипогача! један испичутура!
Изјелица, f. (Ерц.) 1) der Vielfraß, gulo. 2) der Abfresser, devorator:
„Нит' су ради Турци изјелице —
Изје̏псти, јебем, vide изјебати.

Изјести, једем (и изијем), v. pf. (Ерц.) aufessen, auffressen, devoro.
Изјестисе, једемсе (и изијемсе), v. r. pf. (Ерц.) sich abfressen (vor Aerger, Kummer), devoror ira.
Изјурити, им, v. pf. herausjagen, expello.
Излагање, n. das Ausladen, Herauslegen, expositio.
Излагати, лажем, v. pf. ablügen, ementior.
Излагати, лажем, v. impf. herauslegen, expono.
Излагатисе, лажемсе, v. r. pf. sich auslügen, satis mentitum esse.
Излажење, n. das Ausgehen, exitus.
Излазити, им, v. impf. 1) ausgehen, exeo. 2) ausbrechen, erumpo.
Излајати, јем, v. pf. abbellen, elatro.
Излајатисе, јемсе, v. r. pf. sich ausbellen, sat latrasse (auch fig.)
Излануутисе, немсе, v. r. pf. sich entfahren lassen (ein Wort), sino mihi elabi.
Излежатисе, жимсе, v. r. pf. sich sattliegen, sat cubuisse.
Излемати, ам, (Рес. и Срем.) vide излијемати.
Излетање, n. (Рес. и Срем.) vide излијетање.
Излетати, лећем, (Рес. и Срем.) vide излијетати.
Излетети, тим, v. pf. (Рес.) } ausfliegen, evolo.
Излетити, им, v. pf. (Срем.) }
Излећети, летим, v. pf. (Ерц.) }
Излећи, лежем, v. pf. ausbrüten, pullos excludo.
Излећисе, лежемсе, v. r. pf. ausgebrütet werden, excludor.
Излечити, им, (Рес. и Срем.) vide излијечити.
Излечитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide излијечитисе.
Изливање, n. (Срем.) vide излијевање.
Изливати, ам, (Срем.) vide излијевати.
Излизатисе, лижемсе, v. r. pf. sich abreiben (vom Tuche), deteror.
Излијевање, n. (Ерц.) das Ausgießen, effusio.
Излијевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
Излијемати, ам, v. pf. (Ерц.) zerschlagen, contundo.
Излијетање, n. (Ерц.) das Ausfliegen, evolatio.
Излијетати, јећем, v. impf. (Ерц.) ausfliegen, evolo, evolito.
Излијечити, им, v. pf. (Ерц.) heilen, sano, medeor.
Излијечитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) geheilt werden, sanor.
Излистати, ам, v. pf. sich belauben, effrondeo.
Излити, лијем, v. pf. ausgießen, effundo.
Изложити, им, v. pf. 1) durch Legen verbrauchen, consumo imponendo (ligna super foco). 2) herauslegen (die Waare), expono.
Излокати, лочем, v. pf. н. п. вода пут, ausfressen, auslecken, exedo.
Изломити, им, v. pf. zerbrechen, frango.
Изломитисе, имсе, v. r. pf. zerbrechen, frangor.
Излудити, им, v. pf. преварити кога, übertölpeln, circumvenio.
Излудитисе, имсе, v. r. pf. sich übertölpeln lassen, circumvenior.
Излупати, ам, v. pf. 1) vide издеветати. 2) zerschlagen (Geschirr, Nüsse), frango, effringo.
Излъубити (ижљубити?), им, v. pf. der Reihe nach abküssen, exosculor aliam ex alia.
Излъубитисе (ижљубитисе?), имсе, v. r. pf. sich der Reihe nach abküssen, exosculari se invicem.
Измак, m. in der Redensart: на измаку, beim Abzug (z. B. des Winters), decedente.
Измакнути, нем, vide измаћи.
Измакнутисе, немсе, vide измаћисе.
Измалање, n. das Hervorkommen (hinter dem Berge), apparitio.
Измалати, ам, v. impf. hervorzeigen, promo.
Измалатисе, амсе, v. r. impf. hervorkommen, sich zeigen, appareo, promineo.
Измалена (из малена), von Kindheit an, a puero.
Измамити, им, v. pf. herauslocken, ablocken, elicio.
Измаћи (говорисе и измакнути), макнем, v. pf. 1) wegrucken, removeo. 2) ablocken, elicio, extorqueo. 3) измаче, er läuft davon, aufugit.
Измаћисе (говорисе и измакнутисе), макнемсе, v. r. pf. wegrucken, removeor; измаче се коњ из руке, entwindet sich, extorquetur.
Измацити, ци, v. pf. werfen (von der Katze), pario.
Измацитисе, цесе, v. r. pf. m. j. мачке, werfen (von mehrern Katzen), pario.
Између, zwischen, von einem zum andern, inter: између нас (mit dem gen.)
Измена, f. (Рес и Срем.) vide измјена.
Изменити, им, (Рес. и Срем.) vide измијенити.

Измéнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide измијенитисе.
Измењи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide измјењивање.
Измењи́вати, њујем, (Рес. и Срем.) vide измјењивати.
И̏змерити, им, (Рес. и Срем.) vide измјерити.
Измéсти, метем, v. pf. hinauskehren, everro.
И̏змет, m. 1) der Ausschuß (das Schlechteste), rejiculum. 2)* die Frohne, Bedienung, servitus: отишао на измет; чини му измет.
И̏зметак, тка, m. der Ausschuß, rejiculum.
Измѐта̑ње, n. 1) das Auswerfen, ejectio. 2) das Ausschießen, rejectio. 3) das Einweben bunter Farben, intexio.
Измѐтати, мећем, v. impf. 1) auswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) einweben, intexo.
Измѐтатисе, ећесе, v. r. impf. 1) sich werfen (vom Holze), rejici. 2) ausarten, degenero, cf. изврћисе.
И̏зметнути, нем, v. pf. 1) abfeuern, emitto (jaculum) e tormento. 2) ausschießen, rejicio.
И̏зметнутисе, немсе, v. r. pf. vide изврћисе.
Измѐћа̑р *, vide слуга.
И̏змече, чета, n. jarње, што се извади из овце кад је вук закоље (то жене остављају лијека ради), der Ausschnittling (ein Lamm, das aus einem vom Wolfe tödtlich verwundeten Schafe geschnitten worden), fetus oviculae exsectus. cf. вукојединa.
Измéшати, ам, (Рес. и Срем.) vide измијешати.
Изми́вање, n. das Waschen (des Kopfes), ablutio capitis.
Изми́вати, ам, v. impf. den Kopf auswaschen, lavare caput.
Изми́ватисе, амсе, v. r. impf. sich den Kopf auswaschen, lavor caput.
Измијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) wechseln, muto.
Измијѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ändern, mutor.
Измијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) vermischen, commisceo. 2) umrühren (den Topf), permisceo.
Изми́лање, n. 1) das Hervorzeigen, adparitio. 2) das zu Ende Mahlen, permolitio.
Измилати, ам, v. impf. 1) hervorzeigen, promo. 2) zu Ende mahlen, permolo.
Изми́латисе, амсе, v. r. impf. 1) sich hervorzeigen, promineo, appareo. 2) zu Ende gemahlen werden, permolor.
Изми́лети, лим, v. pf. (Рес.) } heraus-
Изми́лити, им, v. pf. (Срем.) } kriechen,
Изми́љети, лим, v. pf. (Ерц.) } prorepo (z. B. раци из торбе).
И̏змислити, им, v. pf. што, erdenken, excogito.
И̏змити, мијем, v. pf. den Kopf waschen, lavo caput.
И̏змитисе, мијемсе, v. r. pf. sich den Kopf waschen, lavor caput.
Измица̑ње, n. das Wegrücken, remotio.
И̏змицати, мичем, v. impf. wegrücken, removeo.
И̏змицатисе, мичемсе, v. r. impf. wegrücken, removeor.
Измица̀уз! interj. (scherzhaft) auf und davon! fugam!
Измишља́вање, n. das Erdenken, excogitatio.
Измишља́вати, ам, v. impf. aussinnen, excogito.
Изми́шљало, m. ein Spintisirer, excogitator.
Изми́шљање, n. vide измишљавање.
Изми́шљати, ам, vide измишљавати.
И̏змјена, f. (Ерц.) die Ablösung der Wache, succedentes excubiae.
Измјењи́вање, n. (Ерц.) die Abänderung, mutatio.
Измјењи́вати, њујем, v. impf. (Ерц.) ändern, muto.
И̏змјерити, им, v. pf. (Ерц.) ausmessen, abwägen, metior, pendo.
Измлавити, им, vide излијемати.
Измла́тити, им, v. pf. zerdreschen, contundo.
Измо̀лити, им, v. pf. 1) erbitten, impetro. 2) hervorzeigen, promo.
Измо̀литисе, имсе, v. r. pf. 1) sich etwas erbitten, impetro. 2) sich hervorzeigen, hervorkommen, prodeo, promineo.
И̏змоловати, лујем, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) mahlen, depingo, н. п. човека, собу, цркву.
И̏змрвити, им, v. pf. zerbröseln, perfriare.
Измр̀љати, ам, v. pf. besudeln, conspurco.
И̏змусти, музем, v. pf. ausmelken, emulgeo.
И̏змучити, им, v. pf. abquälen, discrucio.
И̏знад, von oben herab, de: проће изнад куће; оде изнад града; пролеће изнад мене.
Изна̑јприје (из најприје), anfänglich, a principio, primitus.
Изна̀лазити, им, v. pf. auftreiben, invenio.
Изнамѐтати, мећем, v. pf. ausdringen, obtrudo.

Изнаћити, им, vide изналазити.
Изнаћи, аћем, v. pf. ausfindig machen, invenio (omnia quae commisisti).
Изневерити, им, (Рес. и Срем.) vide изневјерити.
Изневјерити, им, v. pf. (Ерц.) кога, verrathen, treulos an einem handeln, prodo.
Изнемоћи, могнем, v. pf. schwach werden, debilitor.
Изненада, unverhofft, ex insperato.
Изнети, несем, (Рес. и Срем.) vide изнијети.
Изнетисе, несемсе, (Рес. и Срем.) vide изнијетисе.
Изнијети, несем, изнијо (изнијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) heraustragen, effero. 2) austragen, unter die Leute bringen, effero in vulgus.
Изнијетисе, несемсе, изнијосе (изнијеласе, лосе), v. r. pf. и. п. кокош, sich auslegen, alle Eyer gelegt haben, edidisse ova omnia.
Изникао, кли, f. das Aufgesprossene, germen.
Изнићи (говорисе и изникнути), никнем, v. pf. aufsprießen, germino.
Изницање, n. das Aufsprießen, germinatio.
Изницати, ничем, v. impf. aufsprießen, germino.
Изнова (из нова), von neuem (z. B. aufbauen), denuo, ab integro.
Износ, m. das Abtragen, detritio: добро сукно за износ, für die Strapatze.
Износак, ска, m. мало јаје, што кокош снесе на послетку, кад веће оће да престане носити, das letzte Ey, ehe die Henne zu legen aufhört, ovum postremum gallinae.
Износити, им, v. impf. heraustragen, exporto, effero.
Изношење, n. das Heraustragen, elatio, exportatio.
Изнутра, inwendig, intus.
Изнутрица, f. die innerliche Krankheit, morbus internus.
Изобила, überflüßig, im Ueberflusse, affatim.
Изобилан, лна, но, überschwenglich, reichlich, abundans.
Изод, m. vide заод 2.
Изодатисе, амсе, v. r. pf. sich ausgeben, obambulo.
Изокола, rund herum; von der Seite, ex omni parte; ex parte.
Изопачитисе, имсе, v. pf. verkehrt werden, pervertor.
Изор, m. das Ackergetreid, frumentum aratorium: дао волове под изор, или на изор.

Изорати, рем, v. pf. ausackern, exaro.
Изоставити, им, v. pf. auslassen, weglassen, omitto, н. п. дебело јер.
Изостављање, n. das Auslassen, omissio.
Изостављати, ам, v. impf. weglassen, omitto.
Изостајање, n. das Ausbleiben, absentia.
Изостајати, јем, v. impf. ausbleiben, absum.
Изостати (говорисе и изостанути), танем, v. pf. ausbleiben, absum.
Изоштрити, им, v. pf. ausschleifen, ausschärfen, exacuo.
Изоштритисе, имсе, v. r. pf. sich abschleifen, expolior, witziger werden, exacuor.
Изравнати, ам, v. pf } ausgleichen, ebnen, complano, exaequo.
Изравнити, им, v. pf. }
Израдити, им, v. pf. erarbeiten, labore acquiro.
Израђивање, n. das Erarbeiten, acquisitio per laborem.
Израђивати, ђујем, v. impf. erarbeiten, laborando acquiro.
Изракнутисе, немсе, v. r. pf. sich ausräuspern, exscreo.
Изранити, им, v. pf. durch und durch verwunden, vulneribus conficio.
Изранити, им, v. pf. ernähren, alo.
Израњивање, n. das Ernähren, sustentatio.
Израњивати, њујем, v. impf. ernähren, sustento.
Израстао, сли, f. das Hervorgewachsene, quod excrevit.
Израсти, стем, v. pf. herauswachsen, excresco.
Изребар, } von der Seite, a latere.
Изребра, }
Изређати, ам, v. pf. ordnen, reihen, dispono.
Изрезак, ка, m. der Ausschnitt, segmentum.
Изрезати, режем, v. pf. 1) herausschneiden, exseco. 2) verschneiden, concido.
Изрезивање, n. das Ausschneiden, exsectio.
Изрезивати, зујем, v. impf. ausschneiden, exseco.
Изреком, (Рес. и Срем.) vide изријеком.
Изрескати, ам, v. pf. zerschnitzeln, discindo.
Изрећи, речем (говорисе и изрекнем), v. pf. aussprechen, eloquor.
Изрећисе, речемсе (говорисе и изрекнемсе), v. r. pf. sich verreden, dico quod nolim dixisse.
Изрешетати, ам, v. pf. zerlöchern, per-

ſoro: сав барјак изрешетала танета.
Изригати, ам, v. pf. } ausrülpſen,
Изригнути, нем, v. pf. } eructo.
Изријеком, (Ерц.) bei ſeinem eigentlichen Namen, z. B. von obſcönen Gegenſtänden, vocabulo proprio v. g. si penem dicas.
Изрити, ријем, v. pf. 1) auswühlen, eruo. 2) zerwühlen, ruendo corrumpo.
Изрод, m. der Auswurf, das Ausgeartete, degener.
Изродити, им, v. pf. (in Menge) erzeugen, zur Welt bringen, gigno.
Изродитисе, имсе, v. r. pf. ausarten, degenero.
Изронити, им, v. pf. herabrollen (wie die Erde des ſteilen Ufers), defluo.
Изросити, им, v. pf. bethauen, rore madefacio.
Изроситисе, имсе, v. r. pf. ſich bethauen, rore humector.
Изружити, им, v. pf. ausſchimpfen, conviitiis obruo.
Изручивање, n. das Ausleeren, vacuefactio.
Изручивати, чујем, v. impf. ausleeren, vacuefacio.
Изручити, им, v. pf. ausleeren, vacuefacio.
Изување, n. das Ausziehen, Ausſchuhen, excalceatio.
Изувати, ам, v. impf. ausſchuhen, excalceo.
Изуватисе, амсе, v. r. impf. ſich ausſchuhen, excalceor.
Изун *, m. vide допуштење.
Изустити, им, v. pf. ausſprechen, eloquor:
„То изусти, а душу испусти —
Изути, зујем, v. pf. ausſchuhen, excalceo.
Изутисе, зујемсе, v. r. pf. ſich ausſchuhen, excalceor.
Изучити, им, v. pf. 1) auslernen, edisco. 2) auslehren, edoceo.
Изшарати, ам, vide ишарати.
Изшетати, ам, vide ишетати.
Изшибати, ам, vide ишибати.
Изшокчити, им, vide ишокчити.
Изшокчитисе, имосе, vide ишокчитисе.
Изштенитисе, vide иштенитисе.
Изштетити, им, v. vide иштетити.
Изштипати, ам, vide иштипати.
Иш! еу, еу! interj. mirantis.
Ију! Juchhe! io!
Ика, m. (Рес. и Срем.) vide Ико.
Ика, f. hyp. v. Ивана.
Икад (и кад), irgendwann, je, aliquando, cf. игда.
Икако, auf irgend eine Art, aliquo modo.
Ико, m. (Ерц.) dim. v. Илија.
Ико (и ко), икога, irgend wer, quisquam: ако и ко дође (доћи ћу и ја), si quis.
Икоји (и који), којега, irgend welcher, quisquam.
Иколико (и колико), irgend eine Menge, nur etwas, aliquantum.
Икона, f. ein Heiligenbild, icon (εἰκών).
Иконија, f. Frauenname, nomen feminae (Iconia).
Иконица, f. dim. v. икона.
Иконос, m. die Leiſte an der Wand, die dem Heiligenbilde zum Fußgeſtelle dient, iconophorus (?).
Икра, f. der Fiſchrogen, ova piscium, cf. мријест.
Илал *, m. der Ohrlöffel, auriscalpium.
Или, oder, aut: или ја, или ти, entweder ich, oder du, aut ego, aut tu. cf. али, јà, јали.
Илија, m. (ΗΛΙΑΣ) Elias, Elias.
Илијнски, ка, ко, н. п. мјесец (der July), Elias-, Eliae.
Илијца, m. dim. v. Илаја.
Илинка, f. Frauenname, nomen muliebre (von Elias ins femininum movirt).
Илинча, f. (cm.)
„Барјак од илинче —
Илити, vide или.
Илица *, f. das warme Bad, thermae. cf. топлица.
Илиџар, m. der Bader, balneator.
Илиџарев, ва, во, } Baders-, balnea-
Илиџаров, ва, во, } toris.
Илка, f. der Frauenname, von Elias, nomen feminae.
Иловача, f. der Letten, argilla.
Илок, m. Dorf und Schloß an der Donau in Slavonien, arx Slavoniae. Илочанин, човек из Илока. Илочки, ка, ко, von Илок.
Иљада, f. ein Tauſend, mille.
Иљадар, m. einer, der Tauſende beſitzt, homo mille numorum (dives).
Иљадитисе, десе, v. r. impf. н. п. овце, vertauſendfachen, auf tauſend anwachſen, augeri millies:
„Трипут му се иљадиле овце —
Иљадица, f. dim. v. иљада.
Иљађење, n. das Vermehren zu tauſenden, incrementum milliarium.
Иман *, m.
„А тако ми дина и имана —
Имање, n. das Haben, habere.
Имање, n. 1) die Habe, habentia, facultates. 2) (по Бачкој) овце, die Schafe, oves.
Имати, ам, v. impf. haben, habeo.
Иматисе, амсе, v. r. impf. ſich ſtehen, reditus habeo (uberes aut tenues).
Имбреме, f. pl. die Heftel (am Hemde), fibulae.

Име, мена, n. der Name, nomen.
Именовање, n. das Nennen, nominatio.
Именовати, нујем, v. impf. u. pf. nennen, nomino.
Именце, in der Redensart: по имeнце, namentlich, nominatim, nomine tenus.
Имењак, m. der Namensbruder, ejusdem nominis homo.
Имењака, f. die Namensschwester, ejusdem nominis femina.
Имењаков, ва, во, des Namensbruders.
Имућ, ћа, ће, } vermöglich, dives.
Имућан, ћна, но, }
Инако (cm.), anders, aliter:
„Је ли тако, да ни је инако? —
Инат *, m. 1) der (Wort-) Streit, contentio. Од ината не ма горега занатa. 2) der Troß, contemtus: за инат, zum Trotze.
Инатитисе, имсе, v. r. impf. sich zanken, zanken, contendo, litigo.
Инаћење, n. das Zanken, contentio.
Иначе, sonst, alias, sin minus. cf. онако.
Инаџија *, m. der Zänker, litigiosus.
Индат *, m. die Hülfe (Hülfstruppen), auxilia: отишао му у индат; дошао му Индат;
„Сад ће нама лијеп индат доћи,
„Вићећете јада од Турака —
„Ваља даватʼ индат у Лозницу —
Инди *, also, demnach, igitur, itaque, ergo. cf. дакле.
Инђа, f. hyp. v. Инђија 2.
Инђија, f. 1) Indien, India:
„Из Инђије, из земље проклете —
2) Frauenname, nomen feminae.
Ино, (cm.) anders, aliud (cf. друкчије):
„На ино се њему не могаше —
auf eine andere Art, alio modo.
Инокосан, сна, но, einzeln, einsam, d. i. ohne andere verwandte Familienhäupter, bloß mit seinem Weib und Kind im Hause, sine cognatis, cum sola uxore et liberis degens.
Иноча, f. } (cm.) друга жена, die
Ин очица, dim. } Nebenfrau, zweite Frau (neben der ersten), uxor altera:
„Нека буде сестри иночица —
Интерес, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) 1) das Interesse, d. i. die Zinsen, fenus. 2) Interesse, d. i. Nutzen, fructus. cf. добит.
Интов, m. die Kutsche, pilentum.
Интригант, m. der Intrigant, artifex (malis artibus utens). Ова је ријеч (с интригама заједно) дошла у Србију прошавшије година.
Интриге, f. pl. die Intrigen, Ränke, artes (malae). cf. плетке.
Инкар *, m. die Abschwörung (einer Schuld), abjuratio debiti: ударио у инкар.
Инкарење, n. das Abschwören, abjuratio.
Инкарити, им, v. impf. abschwören, abjuro.
Инџијел *, m. } das Evangelium, evan-
Инџил, m. } gelium (ist der Koran gemeint):
„К нама брже оџе и ванзи!
„Понесите књиге инџијеле —
„Ја сам глед'о у нашем инџилу —
Иње, n. eine Gattung Reif (Rauhreif), pruinae genus.
Иоле (и оле), nur etwas, nur ein wenig, aliquantillum: да зна иоле; да има иоле памети; да је иоле вруће.
Ира, f. gegerbte Schafshaut, pellis ovilla depilis.
Ис! } interj. Laut, um die Schafe vor sich
Иса! } zu treiben, sonus agentis oves.
Исаило, m. Isaias, Isaias.
Исак, m. Isaak, Isaacus.
Исе, сета, n. der Theil, der Antheil, portio.
Исевање, n. (Рес. и Срем.) vide исијевање.
Исевати, ам, (Рес. и Срем.) vide исијевати.
Исевци, вака, m. pl. (Рес. и Срем.) vide исјевци.
Исејати, јем, (Рес. и Срем.) vide исијати.
Исек, m. vide исечак.
Иселити, им, v. pf. übersiedeln, transfero.
Иселитисе, имсе, v. r. pf. übersiedeln, emigro, sedem muto.
Исељавање, n. das Uebersiedeln, emigratio.
Исељавати, ам, v. impf. übersiedeln, transfero.
Исељаватисе, амсе, v. r. impf. übersiedeln, muto sedem.
Исећи, исечем, (Рес. и Срем.) vide исјећи.
Исецање, n. (Рес. и Срем.) vide исјецање.
Исецати, ам, (Рес. и Срем.) vide исјецати.
Исецати, ам, (Рес. и Срем.) vide исјецати.
Исечак, чка, m. (Рес. и Срем.) vide исјечак.
Исијати, јем, v. pf. (Ерц.) aussieben, percribro.
Исијевање, n. (Ерц.) das Durchsieben, percribratio.
Исијевати, ам, v. impf. (Ерц.) aussieben, percribro.
Исијецање, n. (Ерц.) das Aushauen, excisio.
Исијецати, ам, v. impf. (Ерц.) aushauen, excido.

Ѝсисати, ам (и испишем), v. pf. aussaugen, exsugo.
Иси̏тнити, им, v. pf. zerkleinen, comminuo.
Исје̑вци, вака, m. pl. (Ерц.) оно брашно, што се по други пут исијева (на рјеђе сито) из мекиња, das Nachgesiebte, farina secunda (?).
Ѝсјек, m. vide исјечак.
Ѝсјећи, исјечем, v. pf. (Ерц.) 1) aushauen, excido, н. п. челе, шиће. 2) zerhauen, disseco.
Ѝсјецати, ам, v. pf. (Ерц.) zerhauen, disseco.
Ѝсјечак, чка, m. (Ерц.) од печена брава, или од козе, оно између бутова и ребара, das ausgehauene Stück eines gebratenen Lamms von der Hüfte bis zu den Rippen, pars exsecta agui assati: тај се рани исјечцима.
Иска́зати, кажем, v. pf. ausreden, zu Ende sprechen, omnia dixisse.
Ѝскајатисе, јемсе, v. r. pf. genug bereuen, satis doleo: кајемсе, не могу се искајати.
Иска́кање, n. das Ausspringen, exsultatio (?).
Иска́кати, качем, v. impf. ausspringen, exsilio.
Иска́лити, им, v. pf. m. j. срце на коме, abkühlen, den Muth kühlen, expleo animum.
Иска́љати, ам, v. pf. mit Koth beschmutzen, luto foedo.
Иска̑мкати (ѝскамкати), ам, v. pf. abjammern, elamentor.
Иска̑ње, n. das Begehren, Verlangen, petitio.
Иска̑п, cf. на искап.
Ѝскапати, пље, v. pf. austropfen, austräufeln, exstillo: очи ми искапале!
Иска́пити, им, v. pf. ausschlürfen (bis zum letzten Tropfen), exsorbeo.
Искапљи́вање, n. das Ausschlürfen, exsorptio.
Искапљи́вати, љујем, v. impf. bis auf den letzten Tropfen austrinken, exsorbeo.
Иска́рати, ам, v. pf. ausschelten (österr. ausgreinen), objurgo.
Ѝскати, иштем (у Босни по варошима иштем), v. impf. verlangen, peto.
Ѝскатисе, иштемсе (у Бос. по вар. ишћемсе), v. r. impf. um Erlaubniß bitten, sich erbitten, peto.
Искварити, им, v. pf. verderben, corrumpo.
Искѐсити, им, v. pf. m. j. зубе, die Zähne weisen, ringor. Искесио зубе, као лисица на шипак.
Ѝскидати, ам, v. pf. 1) entzwey reißen, rumpo. 2) ђубре, auseinander werfen, disjicio.
Ѝскидатисе, амсе, v. r. pf. bersten, disrumpor, н. п. од смија.
Искила́вити, им, v. pf. einen Bruch (im Unterleibe) verursachen, herniam adfero.
Искила́витисе, имсе, v. r. pf. einen Bruch bekommen, herniam accipio.
Иски́пети, пи, v. pf. (Рес.)
Иски́пити, пи, v. pf. (Срем.)
Иски́пљети, пи, v. pf. (Ерц.) } überlaufen (im Sieden), redundo, effluo.
Ѝскитити, им, v. pf. aufputzen, exorno.
Ѝсклати, кољем, v. pf. zerbeissen, commordeo: исклали је пси.
Искли́јати, ам, v. pf. hervorkeimen, progermino.
Искобѐљатисе, амсе, v. r. pf. sich herverwälzen, expediri.
Искòбити, им, v. pf. erahnden, omine consequor, cf. кобити.
Искòзити, зи, v. pf. werfen (von Ziegen), pario.
Искòзитисе, зесе, v. r. pf. m. j. козе, werfen (von mehrern Ziegen), pario.
Искома̀дати, ам, v. pf. zerstückeln, in Stücke schneiden, disseco.
Искòнчати, ам, v. pf. н. п. чарапе, mit Zwirn aussticken, filo pingo.
Ископа́вање, n. das Ausgraben, effossio.
Ископа́вати, ам, v. impf. ausgraben, effodio.
Искòпати, ам, v. pf. ausgraben, effodio.
Искòпнети, ним, v. pf. (Рес.)
Искòпнити, ним, v. pf. (Срем.)
Искòпњети, ним, v. pf. (Ерц.) } н. п. лубеница, zergehen, zerschmelzen, inwendig vertrocknen, exsiccor, dissolvor.
Искоре́нити, им, (Рес. и Срем.) vide искоријенити.
Искоријѐнити, им, v. pf. (Ерц.) auswurzeln, eradico.
Искòрити, им, v. pf. aushefteu (das Federmesser aus dem Hefte drehen).
Искòсити, им, v. pf. abreiben, attero.
Искòситисе, имсе, v. r. pf. sich ausreiben (vom Kleide), deteror.
Искòчити, им, v. pf. ausspringen, exsilio.
Искрва́вити, им, v. pf. bebluten, cruento.
Искр̀витисе, вимсе, v. r. pf. streiten, so daß Blut fließt, rixas cieo cruentas.
Искре́нути, нем, vide изврнути.
Искре̏сати, решем, v. pf. н. п. ватру, anschlagen (Feuer), excito ignem.
Искрета̑ње, n. vide извртање.
Искретати, рећем, vide извртати.
Искри́вити, им, v. pf. krümmen, incurvo.

скривљивање, n. das Krümmen, incurvatio.
скривљивати, љујем, v. impf. krümmen, incurvo.
скрижати, ам, v. pf. in Scheiben schneiden, disseco, н. п. јабуку, лубеницу, дињу.
скројити, им, v. pf. н. п. кожу на опуту, die Haut zerschneiden auf Schuhe u. dgl., discindo.
скрпити, им, v. pf. ausflicken, consarcio:
„Каква му је зелена долама:
„Да искрпи, нова би му била,
„Да извери, претегли би коњи.
ĺскрснути, нем, v. pf. plötzlich da stehen, repente existo, adsto.
искрстити, им, v. pf. nach einander taufen, baptizo alium ex alio.
искрститисе, имосе, v. r. pf. sich insgesammt taufen lassen, baptizari alius ex alio.
искупити, им, v. pf. loskaufen, redimo.
искупити, им, v. pf. sammeln, colligo.
искупљање, n. das Sammeln, congregatio.
искупљати, ам, v. impf. sammeln, congrego.
искупљивање, n. das Loskaufen, redemtio.
искупљивати, љујем, v. impf. loskaufen, redimo.
искусурити, им, v. pf. alle Rückstände berichtigen, debita residua exsolvo.
искуцавање, n. das Losklopfen, Ausklopfen, emotio, quae fit pulsando.
искуцавати, ам, v. impf. ausklopfen, pulsando removeo.
искуцати, ам, v. pf. н. п. чеп, или врањ на бурету, ausklopfen, pulsando removeo.
искуцкати, ам, dim. v. искуцати.
искушавање, n. vide кушање.
искушавати, ам, vide кушати.
искушати, ам, v. pf. versuchen, tento.
искушеник, m. der Novize, novitius, discipulus.
искапати", лише, v. impf. н. п. рана, fließen (von der Wunde, manat (vis e vulnere), cf. тећи.
испавати, ам, v. pf. erschlafen, dormiendo acquiro.
испаватисе, амсе, v. r. pf. sich ausschlafen, satis dormivisse.
испадање, n. das Herausfallen, elapsus (?).
испадати, ам, v. impf. herausfallen, excido.
испарати, ам, v. pf. auseinander schneiden, discindo.

Испарити, им, v. pf. abbrühen, aqua fervida eluo.
Испаритисе, имсе, v. r. pf. sich im Bade, oder beim Feuer erwärmen, calefio.
Испасти, испаднем, v. pf. herausfallen, excido, elabor.
Испевати, ам, (Рес. и Срем.) vide испјевати.
Испеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide испјеватисе.
Испердашити, им, v. pf. 1) bei den Kirschnern: ein Fell ausziehen, dehnen, extendo. 2) sensu obscoeno: effutuo.
Испек, m. Kesselzins (?), portio sicerae pro commodato lebete ad cremandam siceram.
Испећи, пењем (и испнем), v. pf. in die Höhe heben, elevo.
Испетисе, пењемсе (и испнемсе), v. r. pf. hinaufgehen, klettern, ascendo.
Испећи, печем, v. pf. 1) backen, pinso, н. п. љеб. 2) braten, asso, н. п. јагње, ћурку. 3) ракију, brennen, cremo.
Испијање, n. das Austrinken, ebibitio.
Испијати, ам, v. impf. austrinken, epoto.
Испирање, n. das Auswaschen, Ausspülen, ablutio.
Испирати, ам, v. impf. auswaschen, lavo.
Испирача, f. крпа, што се њом испира што (н. п. пушка), der Wischfetzen, Wischhader, Wischlappen, lacinia ad abstergendum.
Испирлати, ам, vide шићерати.
Испирлитати, ам, v. pf. erhaben weben, texendo pingo. cf. изметати.
Исписати, пишем, v. pf. 1) herausschreiben, exscribo. 2) abschreiben, wegstreichen, deleo. 3) verschreiben, verbrauchen, consumo scribendo.
Исписатисе, пишемсе, v. r. pf. 1) machen, daß man abgeschrieben wird, deleor. 2) sich satt schreiben, sat scripsisse.
Исписивање, n. 1) das Herausschreiben, exscriptio. 2) das Abschreiben, deletio.
Исписивати, сујем, v. impf. 1) herausschreiben, exscribo. 2) abschreiben, deleo.
Исписиватисе, сујемсе, v. r. impf. sich abschreiben lassen, deleri.
Исписнâ, f. die Abschreibgebühr, pecunia deletoria, quae datur scribae, ut soluto tributo nomen tributarii deleat — in codice debentium. Погодио некакав човек с арачлијом да отпрди арач, т. ј. да прдне засопце 112 пута (за сваку пару по један пут). Кад наврши 112 пута, а он онда одадре још једном по добро; а арачлија га запита: „Зашто то?“ а он одговори: „Ово ћаши и с-пи с на.“

Испи́тати, ам, v. pf. erfragen, exquiro.

И̏спити, пијем, v. pf. austrinken, ebibo.

Испити́вање, n. das Erforschen, exquisitio.

Испити́вати, тујем, v. impf. erforschen, exquiro.

И̏спичутура, m. (im Scherz) der Tschutura-Austrinker, potor. cf. изједипогача.

Испиша́вање, n. das Auspissen, eminctio.

Испиша́вати, ам, v. impf. auspissen, emingo.

Испишати, ам, v. pf. auspissen, emingo.

И̏спјевати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) aussingen, absolvo cantum. 2) ersingen, cantu adquiro.

И̏спјеватисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich aussingen, sat cecinisse.

И̏сплазити, им, v. pf. т. ј. језик, hervorrecken, zum Munde hinausstecken (die Zunge), exsero, protendo linguam.

Испла́кати, лачем, v. pf. н. п. уста, ausspülen, eluo.

И̏сплакати, лачем, v. pf. erweinen, flendo acquiro.

И̏сплакатисе, чемсе, v. r. pf. sich ausweinen, flendi finem facio, sat flevi.

Исплаки́вање, n. 1) das Erweinen, acquisitio per fletum. 2) das Ausweinen, finis flendi.

Исплаки́вати, кујем, v. impf. 1) erweinen, fletu acquiro. 2) ausweinen, desino flere.

Испла́тити, им, v. pf. кога, коме, auszahlen, exsolvo.

Исплаћи́вање, n. das Auszahlen, solutio.

Исплаћи́вати, ћујем, v. impf. auszahlen, solvo.

Испле́сти, летем, v. pf. flechten, plecto.

И̏спливати, ам, v. pf. herausschwimmen, enato.

Испли́вити, им, vide испливати.

Испљу́вање, n. das Ausspeyen, exspuitio.

Испљу́вати, ам, v. impf. } ausspeyen, exspuo.
Испљу́вати, љујем, v. pf. }
Испљунути, нем, v. pf. }

И̏сповѣд, f. (Рес. и Срем.) vide исповијед.

Исповéдање, n. (Рес. и Срем.) vide исповиједање.

Исповéдати, ам, (Рес. и Срем.) vide исповиједати.

Исповéдатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide исповиједатисе.

Испòведити, им, (Рес. и Срем.) vide исповједити.

И̏сповѣст, f. vide исповед.

Испòвидити, им, (Срем.) vide испо-виђети.

Испòвиђети, видим, (Ерц.) vide и-повједити.

Испòвиђетисе, видимсе, (Ерц.) vi-исповједитисе.

Испови́јатисе, јасе, v. r. pf. sich wi-den, volvi:

„Ситна се трава исповијала

„Дол' по игришту, по девојаком-

И̏сповијед, f. (Ерц.) die Beichte, con-fessio.

Исповије̏дâње, n. (Ерц.) 1) das Beichten, confessio. 2) das Beichte hören.

Исповије̏дати, ам, v. impf. (Ерц.) Beichte hören, auscultor confessio-

Исповије̏датисе, амсе, v. r. imp-(Ерц.) beichten, confiteor.

И̏сповијест, f. (Ерц.) vide исповиј-

Испòвједити, им, v. pf. (Ерц.) ei-mal Beichte hören, audio confessi-

Испòвједитисе, имсе, v. r. pf. (Ер-einmal beichten, confiteor.

Испòганити, им, v. pf. verunreini-polluo.

Испòганитисе, имсе, v. r. pf. sich -sudeln (vom Kinde das sich belas-concacare se.

И̏спод, von unten weg, ab imo, des-

Исполàканије, n. (komisch-satyrisch-Geiste der Mönchssprache von ла-кати), das Ausschwemmen, A-spülen des Mundes, mit einem Gl-Wein, bei großen Tafeln, nachd-man bereits aufgestanden, und sich -Hände gewaschen hat, elutio: не -вина ни за исполаканије; дајде ј-једну (чашу) за исполаканије.

Испòредити, им, v. pf. an die Se-stellen, comparo.

Испòредитисе, имсе, v. r. pf. с ки-sich in eine Reihe stellen mit eine-comparo me.

Испòрити, им, v. pf. ausweiden, ex-tero.

Испòститисе, имсе, v. r. pf. ausf-sten, sich zerfasten, jejunio absumi-

И̏справа, f. das Recht zu etwas, -Bewilligung der Regierung, jus -ptum rei faciendae: донијо испр-из Цариграда да понови (или -начини изнова) намастир.

И̏справити, им, v. pf. gerade rich-corrigo.

И̏справљâње, n. das Geraderichten, rectio.

И̏справљати, ам, v. impf. gerade r-ten, corrigo.

Испрâвно, recht, recte.

Испражњивање, n. das Ausleeren, -cuatio.

Испражњивати, њујем, v. impf. ausleeren, evacuo.
Испразнити, им, v. pf. ausleeren, evacuo.
Испрасити, си, v. pf. werfen (von der Sau), pario.
Испраситисе, сесе, v. r. pf. m. j. крмаче, werfen (von mehrern Säuen), pario.
Испрати, исперем, v. pf. auswaschen, eluo.
Испратити, им, v. pf. hinaus begleiten, comitor.
Испратња̑, f. der Abschied, das Geleite auf den Weg, salutatio (osculum, verbera) viatica.
Испраћање, n. das Hinausbegleiten, comitatio discedentis.
Испраћати, ам, v. impf. hinausbegleiten, comitor discedentem.
Испрашити, им, v. pf. bestäuben, pulvere adspergo.
Исправа, anfänglich, primitus.
Испрдак, тка, m. Erzeugniß des Furzes, crepitus (?): колишно je дијете, као испрдак (österr. der Furzknedel).
Испрдетисе, имсе, (Рес.) } vide испрђетисе.
Испрдитисе, имсе, (Срем.) }
Испрднути, нем, v. pf. ausfarzen, expedo.
Испрђетисе, димсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ausfarzen, expedo.
Испребијати, ам, v. pf. vielfach zerschlagen, contundo.
Испрегнути, нем, vide испрећи.
Испрегризати, ам, v. pf. vielfach zerbeißen, dimordeo.
Испред, vor — hinweg, e conspectu: иди испред мене; прође испред куће; испред Божића.
Испредавати, дајем: v. pf. nach einander ergeben, dedo unum ex alio.
Испредање, n. das Erspinnen, acquisitio nendo.
Испредати, ам, v. impf. erspinnen, nendo acquiro.
Испрезање, n. das Ausspannen, solutio.
Испрезати, режем, v. impf. ausspannen, solvo jugo.
Испрека, (Рес. и Срем.) vide испријека.
Испрековати, ам, v. pf. insgesammt überschmieden, recudo.
Испрекрштати, ам, v. pf. } nach einander ins Kreuz legen, decusso.
Испрекрштити, ам, v. pf. }
Испреламати, ам, v. pf. nach einander zerbrechen, confringo.
Испресецати, ам, (Рес. и Срем.) vide испресијецати.
Испресијецати, ам, v. pf. (Ерц.) nach einander zerhauen, disseco unum ex alio.
Испрескакати, скачем, v. pf. кога, einen (im Gespräche) besiegen, zu Schanden reden, überreden, superare sermone.
Испрести, едем, v. pf. erspinnen, nendo acquiro.
Испрећи (говорисе и испрегнути), регнем, v. pf. ausspannen, solvo equos.
Испречати, ам, (Рес. и Срем.) vide испријечати.
Испречитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide испријечитисе.
Испрешивати, ам, v. pf. nach einander zusammen nähen, consuo aliud ex alio.
Испржити, им, v. pf. brennen, rösten, frigo (каву, дијете).
Испржитисе, имсе, v. r. pf. sich verbrennen, aduror.
Исприбадати, ам, v. pf. nach einander anstecken, adfigo unum ex alio.
Исприбијати, ам, v. pf. nach einander anschlagen, adfigo unum ex alio.
Испријека (Ерц.), von der Seite, a latere.
Испријечати, ам, v. pf. (Ерц.) н. п. опанке, kreuzweise mit Riemen befestigen, decusso lora.
Испријечити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. пушку на вратима, schief anlehnen (das Gewehr z. B.), adclino.
Испријечитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich anstemmen gegen jemand, adnitor in aliquem.
Исприковати, ам, v. pf. insgesammt anschmieden, accudo.
Испричати, ам, v. r. pf. 1) vorerzählen, enarro. 2) auserzählen, enarro.
Испричатисе, амсе; v. r. pf. sich auserzählen, sat narrasse.
Испришивати, ам, v. pf. insgesammt annähen, adsuo.
Испробадати, ам, v. pf. zerstechen, compungo.
Испровлачити, им, v. pf. nach einander durchziehen (die Fäden, Riemen, Heftel), trajicio.
Испродавати, дајем, v. pf. ganz verkaufen, divendo.
Испрорезивати, зујем, v. pf. insgesammt durchschneiden, discindo.
Испросецати, ам, (Рес. и Срем.) vide испросијецати.
Испросијецати, ам, v. pf. (Ерц.) nacheinander durchschneiden, unum ex alio disseco.
Испросити, им, v. pf. 1) девојку, erbitten, erfreien, impetro. 2) erbetteln emendico.
Испроси̑, на, но, erbeten, precibus

impetratus. Србљи приповиједају да само четири патријара треба да буду на земљи, и да се Србски патријар звао пети испросни: зашто су га Србљи испросили од оне четворице.

Испузати, испужем, v. pf. 1) hinauskriechen (wie die Kinder), erepo. 2) hinaufklettern, enitor, erepo.

Испунити, им, v. pf. 1) ausfüllen (z. B. die Stickerey nach innen zu) expleo. 2) erfüllen (den Befehl), impleo, facio satis.

Испунитисе, нимсе, v. r. pf. voll werden, impleor (мјесец, човек у образу).

Испуњавање, n. das Erfüllen, impletio.

Испуњавати, ам, v. impf. erfüllen, impleo.

Испупчитисе, имсе, v. r. pf. sich so setzen oder legen, daß der Nabel zu oberst kommt, umbilicum protendo.

Испуст, m. марва нема испуста, hat keinen Platz, um dahin ausgelassen zu werden; дао му испуст, Gelegenheit verschaffen zur Flucht, fugae copiam fecit.

Испустити, им, v. pf. auslassen, dimitto.

Испуститисе, имсе, v. r. pf. sich verwahrlosen, negligo rem meam.

Испуцати, ам, v. pf. bersten, rumpor.

Испуцатисе, цајусе, v. r. pf. н. п. пушке, топови, sich satt schießen, satis sonuisse (de tormentis):

„Јуче су се пушке испуцале —

Испуштање, n. das Auslassen, emissio.

Испуштати, ам, v. impf. auslassen, dimitto.

Испуштатисе, амсе, v. r. impf. sich verwahrlosen, negligo me.

Испуштити, им, vide испустити.

Испуштитисе, имсе, vide испуститисе.

Испушћање, n. vide испуштање.

Испушћати, ам, vide испуштати.

Испушћатисе, амсе, vide испуштатисе.

Истâ, (ст.) durch poetische Licenz verkürzt, statt од истока, vom Aufgang, ab oriente sole:

„Сјало сунце иста до запада,
„А не сјало ће је моја мајка — —

Иставити, им, v. pf. н. п. лонац, врата, 1) wegstellen, removeo. 2) ausheben (die Thür), evello.

Истављање, n. 1) das Wegstellen, remotio. 2) des Ausheben, avulsio.

Истављати, ам, v. impf. 1) wegsetzen, removeo. 2) Ausheben, avello.

Истакање, n. das Ausschenken, effusio.

Истакати, тачем, v. impf. ausschenken, effundo.

Истакнутсе, немсе, vide истаћисе.

Истаньчати, ам, v. pf. dünn werde[n], extenuor (d. i. weniger werden).

Истаћисе (говорисе и истакнутис[е]) истакнемсе, v. r. pf. sich hervorth[un], erbieten zu einer Unternehmung, [...] sisto.

Истеглити, им, v. pf. } ausziehen, d[eh]nen, extende[re]
Истегнути, нем, v. pf. }

Истезање, n. das Ausdehnen, extensi[o].

Истезати, тежем, v. impf. ausde[h]nen, extenso.

Истекâр, aufs neue, von vorne, deno[vo], cf. наново.

Истелити, ли, v. pf. kalben, pario.

Истелитисе, лесе, v. r. pf. kalben (v[on] mehreren Kühen), pario.

Истерати, ам, (Рес.) и Срем.) vi[de] ишћерати.

Истеривање, n. (Рес.) и Срем.) vi[de] ишћеривање.

Истеривати, рујем, (Рес. и Срем[.]) vide ишћеривати.

Истећи, тече, v. pf. auslaufen, effl[uo].

Исти, идем, vide ићи.

Истӣ, та, то, selbst, ipse.

Истива (истива), f. meerschaumene Pf[ei]fe, fistula fumatoria e spuma maris.

Истија (из тија), langsam, leise, len[te].

Истина, f. die Wahrheit, veritas.

Истинӣ, на, но, } wahrhaft, v[e]rax.
Истинитӣ, та, то, }

Истински, ка, ко, н. п. истина, wa[hr] wahrhaft, verissimus, ipsissimus [...] је истинска лаж.

Истискивање, n. das Hinausdrück[en], extrusio.

Истискивати, кујем, v. impf. hi[n]ausdrücken, extrudo, urgeo foras.

Истиснути, нем, v. pf. hinausdrü[c]ken, extrudo.

Истицање, n. vide истјецање.

Истицатисе, тичемсе, vide истј[е]цатисе.

Истјецâње, n. (Ерц.) das Hervorth[un] zu einer That, adparitio, oblatio.

Истјецатисе, тјечемсе, v. r. imp[f.] (Ерц.) sich hervorthun zu etwas, [...] sisto.

Истō (тако), gerade so, eodem pl[ane] modo.

Истоваравање (истоваривање?), das Abladen, deoneratio, exoneratio.

Истоваравати (истоваривати?), а[м], v. impf. abladen, deonero, exonero.

Истоварити, им, v. pf. 1) ablad[en] (die Waare), deonero. 2) abladen (d[en] Wagen), exonero.

Исток, m. der Sonnenaufgang, [...] oriens, ortus solis.

Истолковати, кујем, v. pf. (по [...] мастирима и у Њемачкој по ва[...] шима) verdolmetschen, interpretor.

Истом, 1) nur, nichts als, nonnisi. 2) erst, primum, demum. cf. тек.
Истопити, им, v. pf. schmelzen, liquefacio.
Источити, им, v. pf. zu Ende schenken, effundo.
Источни, на, но, östlich, ab oriente sole.
Истраживање, n. das Zusammensuchen, conquisitio.
Истраживати, жујем, v. impf. zusammensuchen, conquiro.
Истргати, ам, v. pf. entzwey reißen, rumpo.
Истргнути, нем, v. pf. entreißen, eripio.
Истребити, им, (Рес. и Срем.) vide истријебити.
Истресање, n. das Ausbeuteln, Ausschütteln, excussio.
Истресати, ам, v. impf. ausbeuteln, excutio.
Истрести, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Истријебити, им, v. pf. (Ерц.) ausrotten, extermino.
Истрипити, им, v. pf. zerbröckeln, confrio.
Истрнути, нем, vide утрнути.
Истрошити, им, 1) vide истрипити. 2) nach einander verzehren, expendo unum ex alio.
Истрти, рем, истръо, v. pf. zerreiben, contero.
Истругати, ружем, v. pf. ausschaben, erado.
Иструлити, им, v. pf. verfaulen, putreño.
Иструнити, им, v. pf. н. п. уш из главе, herausstöbern (mit dem Kamm), expurgo.
Иструнитисе, нисе, v. pf. verloren gehen, perdor (von kleinen Dingen, cf. трун).
Иструнути, нем, vide иструлити.
Истрчавање, n. das Hinauslaufen, excursatio.
Истрчавати, ам, v. impf. hinauslaufen, excurso.
Истрчати, чим, v. pf. hinauslaufen, excurro.
Иступити, им, v. pf. stumpf machen, obtundo.
Истурчити, им, v. pf. nacheinander türkisch machen, facio esse Turcam alium ex alio.
Истурчитисе, имосе, v. r. pf. insgesammt Türke werden, fidem turcicam amplector unus ex alio.
Истући, тучем, v. pf. 1) zerschlagen, contundo. 2) zerstossen, contundo.
Исукати, исучем, v. pf. herauswinden, evolvo, extraho, н. п. цријева.

Исус, m. Jesus, Jesus.
Исусов, ва, во, Jesu, Jesu.
Исцедити, им, (Рес. и Срем.) vide исцједити.
Исцеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide исцјеђивање.
Исцеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide исцјеђивати.
Исцепати, ам, (Рес. и Срем.) vide исцијепати.
Исцепатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide исцијепатисе.
Исциједити, им, v. pf. (Ерц.) ausseihen, excolare.
Исцијепати, ам, v. pf. (Ерц.) zerspalten, discindo, diffindo.
Исцијепатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) seine Kleider zerrissen haben, lacera veste sum.
Исцјеђивање, n. (Ерц.) das Ausseihen, excolatio.
Исцјеђивати, ђујем, v. impf. (Ерц.) ausseihen, excolare.
Итање, n. 1) vide бацање. 2) das Eilen, festinatio.
Итар, тра, ро, schnell, velox.
Итати, ам, v. impf. 1) vide бацати. 2) eilen, festino.
Итац, ица, m. 1) на један итац, auf einmal, im Nu, repente. 2) један итац барута, m. j. онолико, колико се пушка може напунити само један пут, ein Schuß Pulver, portio singula pulveris pyrii.
Итење, n. (Рес.) vide ићење.
Итети, итим, (Рес.) vide ићети.
Итити, им, vide бацити.
Итити, им, (Срем.) vide ићети.
Итко (и тко), vide ико
Итлен, на, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) aufgeweckt, ingenii vividi.
Итња, f. die Eile, festinatio. Итња је ђаволски посао.
Итост, f. } die Eile, festinatio: у ито
Итошт f. } шти.
Итрина, die Schnelligkeit, velocitas.
Итрост, f. vide итрина.
Ићење, n. (Ерц. и Срем.) das Eilen, festinatio.
Ићети, итим, v. impf. (Ерц.) eilen, festino.
Ићи, идем, v. impf. 1) gehen, eo. 2) иде киша, снијег; вино из бурета, крв из носа; новци (н. п. у Турској не иду банке (не иду ни у Њемачкој, него и носе људи); како иду сад ови дукати?) и т. д.
Ићиндија*, f. das dritte Gebet der Mohammedaner, nach Mittag, oratio tertia Mohammedanorum.
Ичага*, m. Art türkischen Adels, nobilium Turcarum genus:

„Али Турци цареве ичаге —
„Много Турак' цареви ичага —
Иш, interj. der Laut um die Hühner zu vertreiben, sonus pellendis gallinis.
Ишарати (изшарати), ам, v. pf. bunt machen, variego.
Ишарет*, m. Wink, nutus: казао му ишаретом, т. ј. намигнуо на њега.
Ишетати (изшетати), ам (и ишеħем), v. pf. herausspazieren, prodeo.
Ишибати (изшибати), ам, v. pf. mit Ruthen zerpeitschen, virgis caedo.
Ишкање, n. das Иш rufen, vox иш, иш.
Ишкати, ам, v. impf. иш! rufen, ingemino иш.
Ишнути, нем, v. pf. einmal иш rufen, dico иш.
Ишокчити (изшокчити), им, v. pf. nach einander zum Шокац machen, facio esse шокцum unum ex alio.
Ишокчитисе (изшокчитисе), имосе, v. r. pf. insgesammt Шокац werden, fio шокац unus ex alio.
Ишпан, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) der Aufseher der Arbeiter, (der Span, жупан in Krain, ζουπᾶνος im Constantin), praefectus agrum colentium, aut aliorum servorum.
Ишпанов, ва, во, des ишпан, τοῦ ишпан.
Ишпановица, f. des ишпан Frau, uxor τοῦ ишпан.
Иштал*, m. der Appetit, cibi appetentia: ово отвора иштал.
Иштали*, adj. indecl. bei Appetit, appetens cibi.
Иштенити (изштенити), им, v. pf. werfen, pario catulos.
Иштенитисе (изштенитисе), несе, v. pf. sämmtlich Junge werfen (von Hündinnen) pario: иштениле се све кучке.
Иштетити (изштетити), им, v. pf. beschädigen, verderben, corrumpo, laedo.
Иштипати (изштипати), ам, v. pf. zerkneipen, zerzwicken, convello.
Ишħерати, ам, v. pf. (Ерц.) hinausjagen, expello.
Ишħеривање, n. (Ерц.) das Hinausjagen, expulsio.
Ишħеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) hinausjagen, expulso.
Ишħесмати, ам, v. pf. durchlöchern (Art Stickerey), opus perforatum facio.
Ишħил*, m. cf. прстен.
Ишчашити, им, v. pf. н. п. ногу, руку, ausrenken, luxo.
Ишчекатисе, амосе, v. r. pf. einander erwarten, exspectare se loco dicto.
Ишчекивање, n. das Sammeln an einem verabredeten Orte, exspectatio in loco certo.
Ишчекивати, кујем, v. impf. sammeln, erwarten bis alle beisammen sind, exspecto dum conveniant.
Ишчекиватисе, кујемосе, v. r. impf. sich sammeln, exspectare se invicem loco certo.
Ишчепркати, ам, v. pf. 1) ausscharren (wie die Henne) erado. 2) zerscharren, radendo corrumpo.
Ишчерупати, ам, v. pf. zerrupfen, convello.
Ишчешати, шем, v. pf. н. п. уш из главе, herauskratzen, effrico.
Ишчешљати, ам, v. pf. 1) auskämmen, pectino. 2) (fig.) durchkämmen, striegeln, pecto. 3) durchziehen, durchhecheln, perstringo.
Ишчилети, лим, v. pf. (Рес.) } ausgeben,
Ишчилити, им, v. pf. (Срем.) } sein Ende
Ишчиљети, лим, v. prf. (Ерц.) } erreichen (vom Wein u. dgl.) deficio.
Ишчистити, им, v. pf. reinigen, expurgo.
Ишчупати, ам, v. pf. 1) ausraufen, evello. 2) zerraufen, divello, vellendo solvo.

J.

Ја, pron. ich, ego.
Ја, 1) Ja, ita:
А. Је ли тако?
Б. јест, ја. cf. да.
2) ја ја, ја ти, entweder ich, oder du, aut ego, aut tu. 3) у пјесмама на неким мјестима готово не значи ништа, него се додаје само да изиђе пуна врста, н. п.
„Ја када се понапише вина —
„Када виђе Чупићу Стојане
„Ја у боју Црнобарца Станка —
„Ја два врана два по Богу брата —
Јаање, n. vide јање.
Јаати, јашем, vide јати.
Јаħи, ħа, ħе, н. п. коњ, Reit-, equitatorius. cf. јашаħи.
Јабана*, f. 1) die Fremde, terra extera: није ми јабана, er ist mir nicht fremd, er ist mir etwas verwandt, est propinquus mihi. 2) не говори на јабану, nicht ungereimt, nicht befremdend, non insolite.
Јабанац, нца, m. der Fremde, alienus cf. туђин.
Јабанлија*, m. vide јабанац.
Јабански, ка, ко, fremd, alienus. cf. туђ.
Јаблан, m. der Pappelbaum, populus.
Јабланов, ва, во, Pappel-, populeus.
Јаблански, ка, ко, von Pappel, populeus;

„Ја ћу теби понуде донети:
„С јаблан' дрва јаблански јабука —
„Суви шљива са сирови грана —

Јабука, f. 1) der Apfelbaum, malus. 2) der Apfel, malum; отишли на јабуку, cf. колачи.

Јабуков, ва, во, Apfel=, mali.

Јабуковац, вца, m. ein Stab vom Apfelbaum, baculus e malo.

Јабуковача, f. der Cider, cidrus.

Јабуковик, m. vide јабуковача.

Јабуковина, f. Apfelholz, lignum mali.

Јабучар, m. 1) der Apfelkrämer, pomarius, poma vendens. 2) der Liebhaber von Aepfeln, qui amat mala.

Јабучарев, ва, во, vide јабучаров.

Јабучаров, ва, во, des јабучар.

Јабучић, m. ein junger Apfelbaum, malus parva.

Јабучица, f, dim. v. јабука. 2) der Adamsapfel, pomum Adami.

Јавити, им, v. pf. 1) bekannt machen, publico, manifesto. 2) овце, vor den Schafen hergehen und sie leiten, duco oviculas.

Јавитисе, имсе, v. r. pf. коме, sich melden, einsprechen; sich offenbaren, erscheinen, adpareo.

Јавкање, n. dim. v. јављање.

Јавкатисе, амсе, dim. v. јављатисе.

Јављање, n. das Melden, significatio.

Јављати, ам, v. impf. melden, significo.

Јављатисе, амсе, v. r. impf. sich melden, saluto, ingredior.

Јавни, на, но, offenbar, manifestus.

Јавнутисе, немсе, v. r. pf. dim. von јавитисе.

Јавор, m. der Ahorn, acer platanoeides Linn.

Јаворина, f. vide Јаорина.

Јаворов, ва, во, von Ahorn, acernus.

Јаворовина, f. Ahornholz, lignum acernum.

Јаворје, n. (coll.) Ahornbäume, acera:
„Седлом бије о јаворје —

Јагањци, њаца, m. pl. die Lämmer, agni.

Јагањчићи, m. pl. dim. v. јагањци.

Јагла, f. ein durch Braten geborstenes Korn Kukuruz, granum zeae tostione diruptum. cf. коница.

Јаглика, f. Frauenname, nomen feminae.

Јаглук*, m. ein gesticktes Schweißtuch, sudarium (acu pictum).

Јаглучић, m. dim. v. јаглук.

Јагма*, f. на јагму, reißend (geht die Waare ab), raptim (vendidi).

Јагмити, им, v. impf. sich um etwas reißen, rapio.

Јагмитисе, имсе, v. r. impf. око шта, sich drängen, reißen um etwas, rapio diripio, emo, distraho certatim.

Јагњад, f. (coll.) junge Lämmer, vide јагањци.

Јагње, њета, n. das Lamm, agnus.

Јагњед, m. der Pappelbaum, die Pappel, populus.

Јагњење, n. das Lammen, partus.

Јагњетина, f. 1) das Lammfleisch, caro agnina. 2) das Lammfell, pellis agnina.

Јагњећи (јагњећи), ћа, ће, Lamm=, agni.

Јагњешце, n. dim. v. јагње.

Јагњиво. m. (ст.) das Lammen, agnorum partus: „Да грдне цркве! а бијесни светаца! чудна мјеста за јагњиво! уставидете коње, да се пусти Бога намолимо" (приповиједају да је рекао некакав Ерцеговац, кад је ударио поред некакве великог намастира).

Јагњити, им, v. impf. lammen, edo agnum, enitor.

Јагњитисе, имсе, v. r. impf. lammen, pario (de ove).

Јагода, 1) die Erdbeere, fragum. 2) Frauenzimmername, nomen virginis.

Јагодина, f. 1) варош (и знаиие) у Србији близу Мораве. Јагодинац (нца), човек из Јагодине. Јагодинка, жена из Јагодине. Јагодински, ка, ко, von Јагодина. 2) брдо у Рађевини,

Јагодица, f. 1) dim. v. јагода. 2) јагодице, die Wangen, genae.

Јагодњача, f. m, j. крушка, eine Art Frühbirnen, piri maturi genus.

Јагорчевина, f. (у Сријему) vide јагочевина.

Јагочевина, f. Art Krauts, herbae genus.

Јагрз*, m. der Fuchsschimmel, equus variegatus (ut sunt ova coturnicis).

Јагрзаст, та, то, klein gescheckt, equus variegatus.

Јагрзов, ва, во, des Fuchsschimmels, equi variegati.

Јад, m. der Kummer, das Weh, aegritudo: иди јаде и чемере! јаде несити! јебем му јаде; јади га убили!
„Ој ђевојко, мој те јад убио —
„Нек' су њему двоји, троји јади:
„Једни јади ће се не виђесмо,
„Други јади ће се не састасмо,
„Трећи јади ће се не љубисмо —

Јадан, дна, но, arm, unselig, unglücklich, miser.

Јадар, дра, m. 1) вода у Србији (тече између Цера и Гучева, и утјече у Дрину ниже Љешнице). 2) кнежина Зворничке наије (око воде Јадра). 3) (Црни Јадар) вода у Босни (извире у Краљевој гори под Кушлатом).

Јадиковање, n. das Wehklagen, lamentatio, ejulatio.

Јадиковати, кујем, v. impf. wehklagen, lamentor.

Јадиковина, f. (ст) Trauerbaum (?):

„ — — гусле јаворове
„И гудало од јадиковине —
Ја̏дити, им, v. impf. klagen, queror.
Ја̏дитисе, имсе, v. r. impf. sich beklagen, conqueri.
Јаднӣк, m. der Arme, miser!
Ја̏дница, f. die Arme, misera.
Ја̄до! interj. припијевасе ђешто у пјесмама, н. п.
„Да ли ми је јадо! једна литра злата
„Да позлатим јадо! Богданова врата —
Ја̏довање, n. das kummervolle Leben, der Gram, aegritudo.
Ја̏довати, дујем, v. impf. sich grämen, ingemo:
„Јад јадујем, ником не казујем —
Ја́дранин, m. Einer aus dem Јадар.
Ја́дранка, f. Eine aus dem Јадар.
Ја́дранскӣ, ка, ко, 1) Jadrer. 2) jadrisch.
Ја́е, јаема, n. vide јаје.
Ја̄з, m. (bei der Mühle) der Ableitkanal neben dem Wehr, canalis praeter molem, aqua mole reducta.
Ја̀завац, вца, m. der Dachs, meles (ursus meles Linn.)
Ја̀завчӣј, чја, чје, н. п. пирак, Dachs-, melis.
Ја̄зак, ска, m. 1) намастир у фрушкој гори. 2) село код тог намастира.
Ја̄зачкӣ, ка, ко, v. Јазак.
Ја̀збина, f. рупа у земљи, das Dachsloch, caverna melis.
Ја̀зија*, f. vide писмо 1:
„И артије књиге без јазије —
Ја̀зук*! Schade! dolendum! cf. штета.
Ја̀њӣ, ња, ње, н. п. љуска, Ey-, ovi.
Ја̀јара, f. m. j. шљива, Art grosser, weißer Pflaumen, pruni genus.
Ја́јац, јца, m. град у Босни.
Ја́је, јајета, n. das Ey, ovum.
Ја̏јце, n. dim. v. јаје.
Ја̏јчанин, m. човек из Јајца.
„Кулу гради беже Јајчанине —
Ја̄к (comp. ја̏чӣ), ка, ко, stark, robustus, fortis, firmus.
Ја̀ка*, f. vide колијер.
Ја̀кија*, f. das Pflaster (von Seife, Branntwein und Eyern) auf die Stelle des Pferdrückens, die vom Sattel wund gerieben ist) emplastrum in dorsum equi attritum a sella.
Ја̀ко, vide са̏д.
Јако̄в, m. Jacob, Jacobus.
Ја̀косан, сна, но, vide јакостан.
Ја̀костан (и јакосан), сна, но, mächtig, stark, potens (meist von Gott): Бог је јакостан.
Ја̀кошњӣ, ња, ње, itzig, qui nunc est.
Ја̀крен*, m. der Skorpion, scorpio, scorpius:
„Ђе пливају гује и јакрени —
Ја̀кша, m. Mannsname, (von Jakob?) nomen viri.
Јала̄*! (cm.) ha! (beim Allah!), heus, hercle:
„Јала кардаш! јуриш на душмана —
Ја̀лак, m. der Graben, Canal, fossa cf. јарак.
Јала́кање, n. das јала rufen, exclamatio јала!
Јала́кати, ам (и јала̄чем), v. impf. јала rufen, exclamo јала.
Јала́кнути, нем, v. pf. јала-rufen, exclamo јала!
„Кад ли болан Турци јалакнуше —
Ја̏ли, oder, aut, cf. или, али.
Ја̀лија*, f. das Ufer, ripa, litus:
„Мртва Марка на свог коња врже,
„Па га снесе мору на јалију —
„Не носи је сужњу на галију,
„Већ је носи мору на јалију —
Ја̄лица, f. 1) das Nebenpferd des Saumfuhrmanns, das sein Gepäck trägt, und das er zuweilen selbst reitet, equus jumentarii equitatorius. 2) der Triumphwurf im клис-Spiel, jactus victor in ludo клис, quem vide.
Ја̀лман*, m. der Flintenschaft bis zum Schloß, scapus teli:
„Којано је златом обљевена
„Од јалмана до горњег нишана —
Ја̄лов, ва, во, 1) unfruchtbar, sterilis. 2) gelt, non praegnans.
Јало́вац, вца, m. н. п. ован, unfruchtbar, verschnitten, sterilis, castratus.
Ја̄лова̑ чорба, f. eine Art Suppe, jusculi genus.
Јало̀вӣње, n. das gelte Vieh, pecus sterile.
Ја̀ловити, им, v. impf. 1) овна, verschneiden, castro, unfruchtbar machen, reddo sterilem. 2) краву, кобилу, овцу, durch Mißhandlung um die Frucht bringen, facio abortire.
Ја̄ловитисе, исе, v. r. impf. н. п. крава, кобила, kommt um die Frucht, abortit.
Ја̄ловица, f. m. j. крава, или овца, gelt, non praegnans, sterilis.
Јало̄вка, f. vide јаловица.
Ја̄ловљење, n. 1) das Verschneiden. castratio. 2) das Mißwerfen, abortus.
Ја̀ма, f. die Grube, fovea. cf. рупа.
Ја̀мац, мца, m. vide јемац.
Ја̀мачно, verläßlich, gewiß, certo, certe.
Јамѐтина, f. augm. v. јама.
Ја̀мити, им, impf. 1) копати јамиће, Rebgruben machen im Weinberg, fodio vineam. 2) wegräumen, tollo, aufero: јами то с пута; јами говна, јами шалу.
Ја̀мић, m. im Weinberge die Rebgrube, fovea viti serendae.

Ја̀мица, f. dim. v. јама.
Јамљење, n. das Graben der Rebgruben im Weinberg, fossio vineae.
Јаму̀рина, f. vide јаметина.
Јана, f. vide Јања.
Јанкић, m. dim. v. Јанко.
Ја̂нко, m. Mannsname (von Јован?), nomen viri.
Ја̀нцик, m. vide тарчуг.
Ја́ња, Frauenname, nomen feminae.
Ја́ња, f. 1) Städtchen in der Zworniker-нанија (на лијевом бријегу Дрине). 2) Fluß der sie durchfließt.
Јања̂д, f. (coll.) vide јагњад.
Ја́њац, њца, m. das Lamm, agnus (ријетко се говори).
Ја̂ње, n. das Reiten, equitatio.
Ја̀ње, њета, n. vide јагње.
Јањење, n. vide јагњење.
Ја̀њетина, f. vide јагњетина.
Ја̀њећи̑, ћа, ће, vide јагњећи.
Ја̀њешце, n. dim. v. јање.
Јањи̑во, n. vide јагњиво.
Ја́њина планина (гора) f.
„Кроз некакву Јањину планину —
Ја̀њити, им, vide јагњити.
Ја̀њитисе, имсе, vide јагњитисе.
Ја̀њича̂ри, m. pl. vide јењичари.
Ја̀њок, m. Ankona(?), Ancona:
„Вино пије од Јањока краљу
„У Јањоку граду бијеломе —
Ја̂њци, њаца, m. pl. vide јагањци.
Ја̀њчићи, m. pl. dim. v. јањци.
Ја̀о! / Ја̀ог! (Ерц.) / Ја̀ој! } ach, weh! heu!
Ја́орина (Јаворина), f. планина у Босни:
„Колика је Јаорина планина, злато!—
Ја̀па, m. (у Срије̏му и у Бачкој по варошима), Papa, tata.
Ја̀пија*, f. vide грађа.
Ја̀пица, m. dim. v. јапа.
Јапу̀нце, цета, n. der Mantel, pallium. Послије кише јапунце (не треба).
Ја̑р, in der Redensart: посијао жито на јар, im Gegensatze der Wintersaat, sementem fecit vernam.
Ја̀ра, f. die Hitze (vom Ofen), calor (fornacis).
Јара̑д, f. (coll.) junge Ziegen, capri et caprae juvenes.
Ја̂рак, рка, m. 1) vide јалак. 2) село у Срије̏му.
Ја́рам, рма, n. das Joch, jugum.
Јара̂н*, m. der Freund, Vertraute, familiaris (cf. друг, пријатељ).
„Ој ђевојко мој стари јаране!—
Јара́ница, f. die Vertraute, Freundin, amica, socia.
Јара́нство, n. die Gesellschaft, Vertrautschaft, societas, necessitudo.
Ја́рац, рца, m. der Bock, caper.

Ја̀рачење, n. das Vorüben des Rosses zum Wettrennen, equi exercitium ad cursum.
Ја̀рачити*, им, v. impf. m. j. коња за трку, das Roß zum Wettrennen vorüben, exerceo equum ad cursum.
Ја̀ре, рета, n. ein junges Stück Ziegenvieh, capella aut caper juvenis.
Јаре̏бица, f. vide јеребица.
Јаре̏бичји̑, чја, чје, vide јеребичји.
Јаре́нце, цета, n. vide јарешце.
Ја̀ретина, f. 1) Fleisch von jungen Ziegelein, caro haedi. 2) das Ziegenfell, pellis haedi.
Ја̀рећи̑, ћа, ће, Bocks-, haedi.
Ја̀решце, цета, n. dim. v. јаре.
Ја̀рида, f. Frauenname, nomen feminae.
Јари̑к, m. н. п. јечам, лан, Sommer-, aestivus.
Ја̀рина, f. вуна од јагањаца, Wolle von Lämmern, lana agnina.
Јари̑на, f. die Sommerfrucht, fruges aestivae, vernae.
Ја̀рики, m. pl. vide јарад.
Ја̀рица, f. m. j. шеница, Sommerweizen, triticum aestivum.
Ја̏рица, f. eine junge Ziege, capella.
Ја̀ричица, f. dim. v. ја̏рица.
Ја̂рко̄ сунце, n. (cm.) lichte (und warme) Sonne, lucidus sol et calidus:
„О јуначе! моје јарко сунце —
„Јарко сунце на високо ти си —
Ја̀рмак, m. die Wage (am Wagen), jugum, woran die ждрепчаници (Ortscheid, Schwänkel, österr. Drittel).
Јарме̏нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ја̀рмењак, m. m. је сврдао, der Jochbohrer, terebra jugo perforando. Уста су јој динаром прорезана, а гузица сврдлом јармењаком пробушена (кад која стискује уста кад говори, а једе за двојицу).
Ја̀руга, f. die Bergriese, alveus de monte decurrens.
Ја̀ружица, f. dim. v. јаруга.
Ја̂рчев, ва, во, des Bocks, capri.
Ја̂рчевина, f. Bockfleisch, caro caprina.
Ја̀рчина, f. augm. v. јарац.
Ја̂рчић, m. dim. v. јарац.
Ја̀сак*, m. das Verbot, interdictum:
„Цар Сулеман јасак учинио
„Да с' не пије уз Рамазан вино —
Јаса́кчија*, m. der türkische Geleitsmann, comes et defensor. Јасакчију воде у Турској владике, и велики трговци.
Јаса́кчијин, на, но, des Geleitsmanns, comitis.
Ја̀сан, сна, но, hell, liquidus (de voce).
Ја̀сен, m. die Esche, fraxinus.
Јасе̏ник, m. der Eschenwald, fraxinetum.

Jacѐница, f. nom. propr. eines Flußes, der aus dem Rudnikergebirge kommt.
Jacѐнов, ва, во, Eschen=, fraxineus.
Ја̀сеновац, вца, m. ein Eschenstab, baculus fraxineus.
Jacѐновац, вца, m. варош у Славонији.
Jacѐновача, f. der Eschenprügel, fustis fraxineus.
Jacѐновина, f. Eschenholz, lignum fraxineum.
Jacѐње, n. (coll.) Eschenbäume, fraxini.
Jacи̑к, m. der Aespenwald, populetum.
Ја̀сика, f. 1) die Aespe, populus. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ја̀сиков, ва, во, Aespen=, populeus.
Ја̀сиковац, вца, m. 1) der Aespenstab, baculus populeus. 2) Name einer Quelle in Лозница.
Ја̀сиковача, f. der Aespenstock, fustis populeus.
Ја̀сиковина, f. das Aespenholz, lignum populeum.
Ја̀сичић, m. eine junge Aespe, populus parva.
Ја̀сичица, f. dim. v. јасика.
Ја̀сле, јасала, f. pl. } die Krippe, praesepe.
Ја̀сли, јасала, f. pl. }
Ја̀сна (Ја́сна), f. ein Mädchenname, nomen virginis (q. d. lucida).
Ја̀спра, f. der Asper, numi genus.
Ја̀спре, при, f. pl. Aspern, Geld, numi.
Jacпрѐни̑, на, но, н. п. кеса, Geld=, numarius.
Ја̀сприца, f. dim. v. јаспра.
Jacтрѐ̑б, m. (Рес. и Срем.) vide јастријеб.
Jacтрѐбаст, та, то, н. п. кокош, geyerfarb, coloris vulturini.
Jacтрѐбац, пца, m. планина у Србији иза Крушевца.
Jacтрѐбуша, f. јастребаста кокош, eine geyerfarbene Henne, gallina coloris vulturini.
Ја̀стријеб (pl. ја̀стребови), m. (Ерц.) der (Hühner=) Geyer, vultur.
Ја̀стук *, m. 1) das Kissen, der Polster, pulvinum. 2) дрво, што стоји по осовини (код кола). 3) das Kissen (eine Art Kolo=Tanz, meist in Städten), choreae genus.
Ја̀стучић, m. dim. v. јастук.
Ја̀таган, m. велики нож, eine Art Hirschfängers, culter major.
Ја̀так, m. der (Diebs=) Hehler, receptator latronum aut furum.
Јатп, јашем, v. impf. reiten, equito, vehor equo.
Ја́тка! interj. der Arme! misellus, остао сиротан, јатка!
Ја̀то, n. ein Trupp Vögel, agmen avium. У јато голубе, да ше кобац не однесе.

Ја̑ук, m. die Wehklage, lamentatio.
Ја̑укање (ја̏укање), n. das Wehklagen, lamentatio.
Ја̑укати (ја̏укати), јаучем, v. impf. wehklagen, lamentor.
Ја̑укнути, нем, v. pf. weh rufen, ejulo.
Ја̀ција *, f. die fünfte Bethzeit der Türken, hora quinta orandi Turcarum.
Јача̂ње, m. das Erstarken, virium firmatio.
Ја̀чати, ам, v. impf. stärker werden, vires assumo.
Јачи̏на, f. die Stärke, fortitudo.
Ја̀чмен, m. } (österr. die Gerste, ein Augenübel).
Јачми̏чак, чка, m. }
Ја́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Јашо.
Ја̀шаћи̑, ћа, ће, Reit=, equitatorius, cf. јааћи.
Јашѐње, n. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), das Reiten, equitatio, cf. јање.
Ја̀шити, им, v. impf (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), reiten, equito, cf. јати.
Ја́шо, m. (Ерц.) hyp. v. Јаков.
Ја̀штерица, f. eine Hitzpustel an der Zunge, im Munde, pustula in lingua, in ore. Кад јаштерица изиђе коме на језику, онда кажу да је неко налагао нешто на њега. Ако је јаштерица, с десне стране, онда је мушко налагало; ако ли је с лијеве, онда је женско.
Је̑, 1) ist, est. Wann je und wann jecm zu stehen hat, siehe die Grammatik. 2) sie, eam: ја сам је виђео.
Је̑б, m. 1) der Saame, semen, seminium (σπέρμα). 2) fututio (ganz eigentlich der Beischlaf).
Јеба̏нија, f. } der Beischlaf, fututio.
Јеба̑ње, n. }
Јѐбаоница, f. das Bordell, lupanar.
Јѐбати, бем, v. impf. beschlafen, futuo. Јебао би гују у око.
Јѐбац, јепца, m. der Hurer, fututor validus.
Јеба̑ч, m. der Beischläfer, futuens.
Јеба̀чина, f. der Beischlaf, fututio.
Јѐбитисе, имсе, dim. v. јебатисе. Ко се јеби, лијепо се гледи.
Јѐбица, f. fututrix.
Јѐбичина, f. augm. v. јебица.
Јебу̀ца̂ње, n. dim. v. јебање.
Јебу̀цати, ам, dim. v. јебати.
Јебу̀цатисе, амсе, dim. v. јебатисе, in der dithyrambisch=sprachkühnen поскочица:
„Ој ти секо секуцала!
„Је си ли се јебуцала? —
„Како би се јебуцала,
„Кад још ни сам ни бруцала.

Јѐва, f. ein Frauenname, Euphemia, Euphemia.
Jѐва, f. Eva, Eva (Adams Frau).
Jѐверица, f. vide вјеверица.
Jѐверичић, m. ein junges Eichhorn, sciuri pullus, sciuri catulus.
Jѐверчица, f. dim. v. јеверица.
Jѐверичји, чја, чје, Eichhorn-, sciurorum.
Jѐвра, f. Frauenname, nomen feminae, (hyp. v. Јевросима?).
Jѐврем, m. Ephrem, Ephrem.
Jѐвросима, f. vide Јеросима.
Jѐвта, m. (Рес. и Срем.) vide Јевто.
Jѐвтан, m. ein Mannsname, nomen viri (von Euthymius).
Jѐвтин, на, но, wohlfeil, vilis. Од јевтина меса чорба за плот.
Јевтинòћа, f. (εὐϑηνότης) die Wohlfeilheit, vilitas annonae.
Jѐвтица, m. dim. v. Јевта.
Jѐвто (једни говоре и Ј е ф т о), m. (Ерц.) Euthymius, Euthymius, cf. Јефто.
Jѐге, rema *, n. die Feile, lima.
Јегленисање, n. das Sprechen, Schwätzen, confabulatio, cf. разговарање.
Јегленисати, нишем, v. impf. schwätzen, confabulor.
Јегленце*, цета, n. der Discurs, confabulatio, cf. разговор.
Јегленџија *, der Schwätzer, confabulator.
Jѐгуља, der Aal, anguilla.
Јѐд, m. 1) Galle, fel. 2) Gift, venenum.
Jѐдан, дна, но, n. einer, unus. 2) ein, aliquis. 3) једни кажу, einige (die einen) sagen, aliqui dicunt.
Jѐдан, дна, но, zornig (giftig), iratus.
Једанаест, elf, eilf, undecim.
Једанаестеро, vide једанаесторо.
Једанаести, ma, mo, der Elfte, undecimus.
Једанаесторо, eine Zahl von elf, undecim.
Једанпут (т. ј. један пут), 1) einmal, semel. 2) einmal, aliquando. cf. једном.
Jѐдар, дра, ро, dicht und fest, solidus.
Jѐдва, kaum, vix; једва једвице, kaum und kaum.
Jѐдек *, m. 1) vide уже. 2) das Paradepferd, equus ad pompam:
„И он води цареве једеке —
Једење, n. 1) das Essen, esus. 2) die Speise, cibus (у крајини Неготинској). cf. јело.
Једини, на, но, н. п. човек, die einzige Mannsperson in einer Haushaltung, solus in familia.
Јединац, нца, m. 1) der einzige Sohn, filius unicus. 2) der Einzige in einer Haushaltung, unus paterfamilias: кад буде невоља, онда и јединце пође-рају на војску.
Једини, на, но, einzig, unicus.
Јединица, f. 1) die einzige Tochter, filia unica. 2) ријетко сукно, што се тка у једну жицу; неки га зову к л а ш њ е, као што стоји и у Д у ш а н о в о ј диплони (даној м. Хилендару љ. 1348, која је сад у Карловцима у митрополитској архиви), eine Art Tuch, das die serbischen Frauen zu Hause erzeugen, panni genus.
Једнодушно, einhellig, unanimi consensu.
Јединче, чета, n. das einzige Kind, filius (filia) unicus (unica).
Jѐдити, им, v. impf. erzürnen (österr. giften), irrito.
Jѐдитисе, имсе, v. r. impf. zürnen, irascor, stomachor.
Једнак, ка, ко, gleich, aequalis.
Једнако, 1) gleich, aequaliter. 2) beständig, in einem fort, continuo.
Једначење, n. das Ausgleichen, aequatio.
Једначити, им, v. impf. gleich machen, aequo.
Једнојајац, јца, m. der Einhoder, qui uno tantum testiculo est praeditus.
Једнолик, ка, ко, gleichen Gesichtes, faciei aequalis:
„Три ђевојке, све три једнолике —
Једном, einmal, semel; aliquando.
Једномесечићи, m. pl. (Рес. и Срем.) vide једномјесечићи.
Једномјесечићи, m. pl. (Ерц.) Geschwister, deren Geburtstag in den nämlichen Monat fällt. Кад се једно, од једномјесечића жени, или удаје, онда друго не смије бити код куће (него га пошљу куд у друго село), нити смије јести од они јела што се готове за свадбу. Кад једно умре, онда метну у путо једну ногу мртвога а другу живога, па онда оно живо дозове каквога момка (с којим се пази) и рече му: „Да си ми по Богу брат, пусти ме (или одријеши ме).” Онда онај отвори путо и пусти га; и то су послије п о б р а т и м и (но ово не чине свуда, и то понајвише жене, које млого гатају и гатању вјерују.
Једноничење, n. vide једноуђење.
Једноничити, им, vide једноудити.
Једноћ, vide једном.
Једноудити, им, v. impf. nur einmal des Tags essen (an gewissen Fasttagen, oder sonst aus Andacht), nonnisi semel de die manduco.
Једноуђење, n. das nur einmal des Tags Essen, manducatio unica de die.
Једнош, vide једном.

Једо̀вит, та, то, giftig, venenatus.
Једра̑ње, n. das Festwerden, consolidatio.
Jѐдрати, ам, v. impf. fest werden, consolidor, н. п. грожђе једра.
Једри̑на, f. die Festigkeit, Dichtheit, soliditas.
Jѐђење, n. das Zürnen, ira et irritatio.
Jѐж, m. der Igel, erinaceus.
Jѐжење, n. das Dastehen (erfroren und) sich zusammenziehend wie ein Igel, contractio more erinacei.
Jѐжитисе, имсе, v. r. impf. dastehen und sich zusammenziehen wie ein Igel, contraho cutem ut erinaceus: јежи ми се кожа; шта се ти јежиш?
Јежо̀ва̑н, m. (cm) der Jesuite, Jesuita (z. B. in dem Liede vom Patriarchen Чарнојевић):
„Поред мога Ђонлије принципа,
„Ђено леже моји јежовани —
Jѐза, f. hyp. v. језик. Језа парала гу̏за плакала (кад кога бију за рђаве ријечи).
Jѐзава, f. вода што утјече у Дунаво под Смедеревом.
Језâн*, m. das Gebet, welches der türkische Chodscha vom Minaret herunterruft, oratio quam docet sacerdos turcicus de turri:
„А мунаре попаст' паучина:
„Не ће имат' ко језан учити —
Језга̀рица, f. } 1) der Kern, nucleus,
Jѐзгра, f. } granum. 2) i. e. das Beste, flos, robur.
Jѐзда, m. (Рес. и Срем.) vide Јездо.
Jѐздимӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Jѐздити, им, v, impf. (cm) reiten, equito:
„Гором језди Краљевићу Марко —
Jѐздо, m. (Ерц.) hyp. v. Јездимир.
Језѐра, n. pl. поље у Ерцеговини (близу Дурмитора):
„Рано рани у лов на Језера —
Jѐзеро, n. der See, lacus.
Језѐрскӣ, ка, ко, dem See gehörig, lacustris.
Jѐзик, m. 1) die Zunge, lingua. Језик за зубе! 2) die Sprache, lingua.
Jѐзичан, чна, но, geschwätzig (viel redend), loquax (linguax):
„Ој ти зрно шенично!
„Ти не буди језично,
„Па ћеш бити честито;
„Ако л' будеш језично,
„Не ћеш бити честито.
(пјевају ђевојци кад је убрађују).
Jѐзичац, чца, m. 1) пера у катанца, die Feder des Schlosses, momentum serae. 2) die Hirschzunge, asplenium scolopendrium Linn.
Jѐзичић, m. dim. v. језик.

Jѐнна, f. vide сова.
Jѐк, m. 1) der Hall, sonitus, vide јека. 2) die wahreste Zeit zu etwas, tempestivitas, н. п.
А. Има ли и сад грожђа?
Б. Има, сад у највећи јек.
Jѐка, f. der Hall, sonitus:
„Стаде јека коња око двора —
Jѐка, f. Frauenname, nomen feminae (von Јела, Јелена).
Јекмѐкчија*, m. vide јекмеџија (mit allen Ableitungen).
Јекмѐџија*, m. der Brotbäcker, pistor. cf. пекар, und љебар.
Јекмѐџијин, на, но, des Bäckers, pistoris.
Јекмѐџӣјница, f. der Bäckerladen, taberna pistoria.
Јекмѐџӣјскӣ (јекмеџијски), ка, ко, 1) Bäcker-, pistorius. 2) adv. nach Art der Bäcker, more pistorum.
Јекмеџи̏лук*, m. die Bäckerey, Art pistoria.
Jѐкнути, нем, v. pf. 1) aufächzen, ingemisco. 2) erschallen, intono.
Jѐко, m. Mannsname, nomen viri (von Јефто?).
Јекта̑ње, n. das Hallen, sonitus.
Jѐктати, кћем, v. impf. hallen, sono.
Jѐктика, f. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.), die Hektik, hectica.
Jѐктичав, ва, во, hektisch, tabe laborans.
Jѐла, f. 1) die Tanne, abies. 2) Frauenname, nomen muliebre.
Jѐлача, f. Frauenname, nomen feminae.
Јела̑ш, m. Ochsenname, nomen bovis.
Јела̑шин, m. Mannsname, nomen viri.
Јела̑шје, n. (coll.) das Tannengebüsch, frutices abietum.
Jѐлек*, m. vide ђечерма.
Jѐлен, m. 1) der Hirsch, cervus. 2) der Hirschkäfer, cervus volans Linn.
Jѐлена, f. Frauenname, nomen feminae.
Јелѐнак, нка, m. hyp. v. јелен:
„Јеленак ми гору ломи
путак да му је —
Јелѐнка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јелѐнче, чета, n. das Hirschkalb, pullus cervinus.
Jѐлењӣ, ња, ње, Hirsch-, cervinus.
Jѐли (је ли)? gelt ist's so? Nicht wahr? an? nonne?
Jѐлика, f. vide јела 1:
„Расла танка јелика
„На два бо̏рда велика;
„То не била јелика,
„Већ девојка велика —
Јелиса̀вета, f. Elisabeth, Elisabeth.
Јелиса̀вка, f. Elisabeth, Elisabeth:
„Књигу пише Московска царица
„По имену госпа Јелисавка —

Јѐлица, f. Frauenname, nomen feminae.
Јѐлка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јѐло, n. die Speise, cibus.
Јѐлов, ва, во, Tannen-, abiegnus.
Јѐловина, f. Tannenholz, lignum abiegnum.
Јѐлен, m. (у Ерц.) vide јелен.
Јѐмац, мца. m. der Bürge, sponsor.
Јемѐнија*, f. марама, шамија, eine Art Kopftuch, vittae genus.
Јѐменије*, f. pl. die Pantoffeln, sandalia, soleae.
Јѐменлије, f. pl. vide јеменије.
Јемѝн*, m. vide заклетва:
„Јер сам Богу јемин учинио,
„Да т' у оца више просит' не ћу —
Јѐмин*, m. der Emin, magistratus turcici genus.
Јемѝлук*, m. das Eminthum, dignitas et munus emini.
Јѐминов, ва, во, des Emins, emini.
Јѐминовац, вца, m. einer von des Emins Leuten, homo emini.
Јѐминскӣ, ка, ко, Emin-, eminorum.
Јѐмужа, f. vide јомужа.
Јѐмужан, жна, но, vide јомужан.
Јемчѐње, n. das Verbürgen, fidejussio, sponsio.
Јѐмчити, им, v. impf. zur Bürgschaft auffordern, vador.
Јѐмчитисе, имсе, v. r. impf. sich verbürgen, spondere.
Јѐнђа*, f. } die Frau, die mit den
Јѐнђибула*, f. } Swaten um die Braut geht, damit diese auf dem Wege nicht allein unter den Männern sey, comes nuptae:
„Свате једнаке, јенђе девојке —
Јењ̑чари*, m. pl. die Jenitscharen, praetoriani (Turcarum).
„Исјекоше Турке јењичаре,
„Јењичаре цареве синове —
Јѐњичарскӣ, ка, ко, 1) Janitscharen-, praetorianorum, 2) adv. wie Janitscharen, more praetorianorum.
Јѐвто, m. vide Јефто.
Јѐр, } 1) warum, cur? 2) denn, weil,
Јѐра, } enim.
Јергѐван, m. spanischer Holunder, syringa vulgaris Linn.
Јерѐбица, f. das Repphuhn, perdix.
Јерѐбичјӣ, чја, чје, Repphuhn-, perdicis et perdicum.
Јерѐмија, m. } Jeremias, Jeremias.
Јерѐмије, m. }
Јѐрина, f. Frauenname, nomen feminae (Ειρηνη).
Јерѝшнте, n. Art Mehlmuß, pultis genus. cf. саприца.
Јѐрко, m. Mannsname, nomen viri.
Јѐрменин, m. der Armenier, Armenius.
Јерменка, f. die Armenierin, Armenia.
Јѐрменскӣ, ка, ко, 1) armenisch, armenius. 2) adv. armenisch, armenice.
Јѐросим, m. Mannsname, nomen viri.
Јѐросима, f. Frauenname, nomen feminae.
Јѐрусалим, m. Jerusalem, Jerusalem.
Јерусалѝмац, мца, m. vide Божогробац.
Јѐрусалимскӣ (Јерусалѝмскӣ), ка, ко, von Jerusalem, Jerusalemiticus.
Јесѐн, f. der Herbst, auctumnus.
Јесѐнас, } diesen Herbst, hoc auc-
Јесѐнаске, } tumno, dem Sprichworte: што ће бити јесенас, нек буде вечерас, liegt folgende Anekdote zum Grunde:
А. Калуђере, да те оженимо.
Б. Кад, ва истину?
А. Јесенас.
Б. Ва истину, што ће бити јесенас, нек буде вечерас.
Јесѐнашњӣ, ња, ње, von diesem Herbste, hujus auctumni.
Јесѐнитисе, нсе, v. r. impf. zum Herbste gehen, herbsten, auctumnus appropinquat.
Јесѐнскӣ, ка, ко, } herbstlich, auctum-
Јесѐњӣ, ња, ње, } nalis.
Јѐсти, једем (говорисе и јем), v. impf. essen, edo.
Јестѝва, n. pl. die Speisen, cibi.
Јѐстисе, једемсе, v. r. impf. 1) eßbar seyn, comedi. Не једесе месо од сваке тице. 2) sich abgrämen, maceror.
Јѐтрва, f. ђеверова жена, die Schwägerin, leviri uxor.
Јѐтрвин, на, но, der Schwägerin, uxoris leviri.
Јѐтрвица, f. dim. v. јетрва.
Јефѝмија, f. Frauenname, nomen feminae (Euphemia):
„Кад то зачу л'јепа Јефимија —
Јѐфто, m. vide Јевто (mit allen Ableitungen).
Јѐца, f. (по Срјему, по Бачкој и по Бан.) ein Frauenname, nomen feminae.
Јецȃн, m. eine Art Schweine (das Gegentheil von мангулица), die langsam fett zu machen sind, aber auch Mangel ertragen können, porci genus.
Јецȃње, n. das Schluchzen, singultus.
Јѐцати, ам, v. impf. schluchzen, singultio.
Јѐчам, чма, m. die Gerste, hordeum.
Јѐчање, n. das Hallen, sonitus. 2) das Aechzen, gemitus.
Јѐчати, чим, v. impf. 1) hallen, sono. 2) ächzen, ingemo.
Јечѐрма, f. vide ђечерма.
Јечѐрмица, f. dim. v. јечерма.

Јѐчмача, f. m. j. крушка, eine Art Birn, pyri genus.
Јечмѐн, на, но, н. п. љеб, слама, Gersten-, hordeaceus.
Јѐчменица, f. das Gerstenbrot, panis hordeaceus.
Јѐчмењача, f. vide јечмача.
Јечмѝчак, чка, m. vide јачмен.
Јечмѝште, n. Ort, auf dem einmal Gerste gebaut worden, locus, ubi hordeum fuit insitum.
Јѐцек*, m. vide јело.
Јѐша, f. Frauenname, nomen feminae.
Јѐша, m. (Рес. и Срем.) vide Јешо.
Јѐшо, m. (Ерц.) hyp. v. Јеврем und v. Јевто.
Јо́ва, f. die Erle, alnus.
Јо́ва, m. (Рес. и Срем.) vide Јово.
Јо̀ва, f. у Србији значи јова што у Сријему битанга, m. j. њусе које се нађе у селу (или у пољу) без газде, vide битанга 2.
Јо̀ван, m. Johann, Johannes.
Јо̀вана, f. Johanna, Johanna.
Јова̂нка, f. vide Јована.
Јова̀нчић, m. dim. v. Јован.
Јо̀вањ дан, ња дне, m. ein Fest St. Johannis des Täufers, den 7. Jäner, dies festus S. Joannis Baptistae.
Јова̂њскӣ, ка, ко, н. п. мраз, Johannis-Kälte, frigus quod solet incidere circa diem festum S. Joannis.
Јо̀вањшта̂к, m. човек, који слави Јовањ дан, einer, der den heil. Johann als Hauspatron feyert, cliens sancti Joannis.
Јо̀вица, m. dim. v. Јово.
Јо̀вка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јовља̂к, m. der Erlenwald, alnetum.
Јо́во, m. (Ерц.) hyp. v. Јован.
Јо̀вов, ва, во, erlen, alneus.
Јо̀вовина, f. das Erlenholz, lignum alneum.
Јо̀гунаст, ша, шо, eigensinnig, hartnäckig, pervicax. cf. тврдоглав.
Јо̀гуница, f. der Starrkopf, pertinax.
Јогу̀нлук*, m. der Eigensinn, pertinacia.
Јој! 1) vide јаој. 2) ihr, illi (feminae): кажи јој.
Јо̀к*, vide није.
Јо̀ка, f. hyp. v. Јована.
Јо̀кица, m. dim. v. Јоко.
Јо̀кица, f. dim. v. Јока.
Јо́ко, m. hyp. v. Јован.
Јо̀ксим, m. Mannsname, nomen viri.
Јо̀ктур*, ударио јоктур у кесу, nichts da! nihil est! vide нема.
Јо̀лдаш*, m. vide друг.
Јо̀лтава*, f. Art Reisepfanne, vasis genus.
Јо̑мужа, f. млијеко не варено, frisch gemelkte Milch, lac recens.

Јо̑мужан, жна, но, von frisch gemelkter Milch, de lacte recenti.
Јо̀рган*, m. eine Art Bettdecke, die gewöhnliche deutsche Bettdecke, straguli genus.
Јорга̀нлук*, m. лице од јоргана, das obere Blatt der Bettdecke, straguli pars media et princeps.
Јо̀рганчић, m. dim. v. јорган.
Јорго̀ва̂н, m. vide јерговаи.
Јорда̂м*, m. stolzes Gepränge, fastus: „Од њнова великог јордама —
Јорда́мити, им, v. impf. stolziren, superbio.
Јорда́мљење, n. das Stolzieren, superbia fastus.
Јордамџија*, m. der Stolze, Stolzirende, superbiens.
Јорда̂н, m. der Fluß Jordan, flumen Jordan.
Јо́ца, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Јоцо.
Јо́цо, m. (Ерц.) hyp. v. Јован.
Јо̀ш (јошт, јоште), noch, etiam, adhuc.
Јо́шаница, f. 1) намастир у Србији (близу Јагодине). 2) ријека.
Јошйк, m. ein Erlenwald, Erlenbusch, alnetum. Не ће ли и у нашем јошику дренова батина нарасти.
Јо̂шје, n. (coll.) ein Erlenbusch, alni.
Јошља̂к, m. ein Ort, wo junge Erlen stehen, alnetum.
Јо̀шт, } vide још.
Јо̀ште, }
Јо̀штер, }
Ју́ва, f. (у Славонији и у Рватској), die Suppe, jus. cf. чорба.
Ју̀г, m. der Südwind, auster, notus.
Ју̀гов, ва, во, н. п. снијег, des Südwinds, austri.
Ју̀говина, f. das Sirocco-Wetter, Thauwetter, tempestas solvens nivem et glaciem.
Ју̀жан, жна, но, (н. п. вријеме) vide југов.
Јуже̑ње, n. das Einfallen des Thauwetters, solutio nivium, glaciei.
Ју̀житисе, жисе, v. r. impf. н. п. вријеме, es thaut auf, solvitur nix et glacies.
Ју̀жнӣ, на, но, Thau-, venti australis.
Ју̀ј! vide јаој.
Ју̀ла, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), Julchen, Juliola.
Јула̂р, m. vide улар.
Јулија́на, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан), Juliana, Juliana.
Ју̑лка, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) Julchen, Juliola.
Јуна̂д, f. (coll.) junge Ochsen oder Kühe, juvenci aut juvencae.
Јуна̂к, m. der Held, heros.

Јунаков, ва, во, des Helden, herois: Јунакова мајка најприје заплаче.
Јунац, нца, m. der junge Ochs, Stier, juvencus.
Јуначење, n. das Tapferthun, virtutis ostentatio.
Јуначина, f. augm. v. јунак.
Јуначитисе, имсе, v. r. impf. sich als Held stellen, virtutem ostento.
Јуначкій, ка, ко, 1) heldenmäßig, heroicus. 2) adv. heroisch, heroice.
Јунаштво, n. das Heldenthum, der Heroismus, virtus.
Јуне, нета, n. ein junger Ochs oder Kuh, junges Rind, juvencus, aut juvenca.
Јунећій, ћа, ће, vom јуне, juvenci aut juvencae.
Јуница, f. die junge Kuh, juvenca.
Јуничица, f. dim. v. јуница.
Јунчић, m. dim. v. јунац.
Јурве, allerdings, omnino, cf. јамачно. заиста.
Јурење, n. vide ћерање.
Јурити, им, vide ћерати.
Јуриш *, m. der Sturm, impetus.
Јуриша, m. Mannsname, nomen viri.
Јуришање, n. das Stürmen, oppugnatio.
Јуришати, ам, v. impf. stürmen, impugno.
Јуришити, им, v. pf. stürmen, impetum facio.
Јурош, m. vide Урош.
Јутарце, n. dim. v. јутро.
Јутрења, f. die Mette, sacra matutina (antelucana).
Јутро, n. 1) der Morgen, mane. 2) der Morgen, das Juchart, jugerum.
Јутроклек, m. (in einem muthwilligen Scherz, als Arzney angerathen), der Menschenkoth, stercus. q. d. der Morgenhock.
  А. Боли ме зуб.
  Б. Метни мало јутроклека.
  А. Шта је то јутроклек?
  Б. Зар не знаш шта је јутроклек?
Јутрос, } Јутросе, } heute früh, hodie mane.
Јутрошњій, ња, ње, von diesem Morgen, hujus mane.
Јутрошњица, f. Wasser von heute früh, aqua hausta hoc mane:
„А моја би мајка јутрошњицу пила—
Јуфка *, f. 1) der ausgewalkte Teig, massa farinacea distenta. 2) eine nudelartige Paste, die auch über den Winter aufbewahrt werden kann, maccheroni (?) pastillorum genus.
Јуче, gestern, heri.
Јучер, } Јучера, } vide јуче.
Јучерањдан, den Tag vorher, pridie ejus diei.
Јучерањій, ња, ње, } Јучерашњій, ња, ње, } gestrig, hesternus.

К.

К, } Ка, } zu, ad: к мени, к вама (auch bloß мени, вама):
„Како паде ситну књигу пише,
„Те је шаље ка Крушевцу граду—
„Ти отиди ка Вргорцу граду—
Кабале *, f. pl. (у Сријему и у Бачк. по варошима) die Cabalen, Ränke, doli.
Кабаница (и кабаница) *, f. der Mantel, pallium.
Кабао, бла, m. der Wassereimer (Kübel?), aqualis, urna.
Кабаст, ша, шо, von großem Umfang, late patens: није тешко, али је кабасто.
Каблар, m. 1) der Küfner, opifex urnarius. 2) планина у Србији.
Кабларев, ва, во, } Кабларов, ва, во, } des Küfners, urnarii.
Кабларскій, ка, ко, 1) der Küfner, urnariorum. 2) adv. wie ein каблар, more urnarii.
Каблина, f. 1) augm. v. кабао. 2) im Mühlbau eine Einsatzröhre, tubus immissus canali.
Каблић, m. dim. v. кабао, das Eimerchen, urnula.
Каблица, f. eine Art кабао für Milch, Käse, vasis genus lacti aut caseo adservando.
Кабличица, f. dim. v. каблица.
Кава *, 1) der Kaffee, coffea. 2) das Kaffehaus, taberna coffearia:
„Одшеташе у каву велику,
„Па сједоше по кави великој —
Кавад, m. eine Art weiblichen Oberkleids, tunicae muliebris genus.
Кавал *, m. eine Art kurzer (stutzenartiger) Flinte, flintae genus.
Кавана *, f. vide кава 2.
Кавга *, f. der Zank, rixa. cf. свађа.
Кавгаџија *, m. der Stänker, rixator:
„У пићу су тешке пијанице,
„А у кавзи љуте кавгаџије —
Кавез *, m. der Käfig, cavea.
Кавени, на, но, Kaffee-, coffeae inserviens (z. B. Löffel, Schale).
Кавеџија *, m. der Kaffeesieder, caupo coffearius.
Кавеџијин, на, но, des Kaffeesieders, thermopolae.
Кавеџијница, f. die Kaffeesiederin, thermopolae uxor.
Кавжење, n. das Zanken, rixatio.
Кавжитисе, имсе, v. r. impf. sich zanken, rixari.

Ка̂д, m. das Räucherwerk, suffimentum.
Ка̀д } 1) wann, quando? 2) da, quando.
Ка̀да } 3) Zeit, Muße, da man etwas thun kann: не мам кад.
Ка́да, f. 1) hyp. v. кадуна. 2) die Wanne, labrum, lacus, vannus.
Ка̀дагод, (Рес. и Срем.) } vide кадгоћ.
Ка̀дагоћ, (Ерц.) }
Ка́дар *, дра, ро, fähig, im Stande, potis.
Ка̀дашњи̑, ња, ње, von wann, von welcher Zeit her, ex quo.
Ка̀дгод, (Рес. и Срем.) } 1) wann immer,
Ка̀дгоћ, (Ерц.) } quandocumque. 2) irgendwann, dann und wann, aliquando.
Ка̀де, vide ка̀д.
Кади́ва *, f. 1) der Sammet, Sammt, panni bombycini genus. 2) (кадивица) die Sammetblume, tagetes Linn. cf. кадипа.
Кади́вица, f. dim. cf. кадива 2.
Ка̀дија *, m. der Kadi (Richter), judex.
Ка̀дијин, на, но, des Kadi, judicis.
Кади̑јница, f. кадијна жена, des Kadi Frau.
Кади̑јски̑, ка, ко, 1) der Kadi, judicum. 2) adv. richterlich, judicum more.
Кади̏лук *, m. der Gerichtsbezirk, Gerichtssprengel, dioecesis judicialis.
Кади́нац, нца, m. der Gerichtsdiener, lictor, viator.
Ка̀дионица, f. die Räucherpfanne, das Rauchfaß, turibulum.
Кади́па, f. vide кадива.
Ка́дити, им, v. impf. räuchern, fumigo.
Кади́фа, f. (по варошима) vide кадива.
Кади́флија, f. m. j. капа, Art Sammtmütze, mitrae genus, cf. кићенка:
„На глави им капе кадифлије —
Ка̀дно, vide ка̀д.
Ка̀днока̀д, } vide каткад.
Ка̀днока̀да, }
Ка̀дуна *, f. die Dame, matrona.
Ка̀дунин, на, но, der Dame, matronae.
Ка̀дуница, f. dim. v. кадуна.
Каду̀нчика *, f. vide кадуница.
Ка̀жипу̑т, m. der Zeigefinger, digitus index.
Каза̑з *, m. der Posamentirer, Bortenwirker, limbolarius.
Ка̀зан *, der Kessel zum Branntweinbrennen, ahenum: наградио казан; пече казан; ајдемо на казан.
Каза̀нија, f. vide испек.
Ка̀зански̑, ка, ко, н. п. капак, zum Branntweinkessel gehörig, ahenarius.
Каза̀нџија *, m. der Kesselschmied, Keßler, ahenarius.
Ка̀занчић, m. dim. v. казан.
Ка́зати, кажем, v. pf. sagen, dico.
Казивање, n. das Sagen, dictio.

Кази́вати, зујем, v. impf. sagen, dico.
Ка̀зими̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Ка̀зимира, f. Frauenname, nomen feminae.
Ка̀зук *, m. vide колац.
Каи́гџија *, m. der Fährmann, Schiffer, portitor.
Ка̀ик *, m. ein Kahn, etwa 10 Leute fassend, scapha, vide чун.
Каи́кчија *, m. vide каигџија.
Каил * (говоре и каио), ла, ло, zufrieden, bereit, paratus, contentus, cf. ра̀д:
„Томе Раде врло каил био —
Ка̀ица, f. ein Kopfschmuck von Münzen, ornatus capitis numarius. cf. марпош.
Ка̀иш *, m. 1) der Riemen, lorum. 2) ein Bret zum Schiffbau, tabula.
Каиша̂ње, n. das Riemenschneiden, Bretterschneiden, dissectio in lora, tabulas.
Каи́шати, ам, v. impf. резати на каише, н. п. сланину, in Riemen, Bretter schneiden, disseco in lora, tabulas.
Ка̀ишић, m. dim. v. каиш.
Каи́шлије *, m. pl. m. j. опанци, Art Opanken, hypodematis genus.
Каја̂ње, n. 1) das Rächen, ultio. 2) das Bereuen, poenitentia.
Каја́са *, 1) der Gurtriemen, lorum cinguli equarii. 2) der Säbelriemen, lorum acinacis:
„Трипута је опасао пасом,
„А четвртом од сабље кајасом —
Ка̀јати, јем, v. impf. кога, rächen, ulciscor.
Ка̀јатисе, јемсе, v. r. impf. bereuen, poenitet.
Ка̀јгана *, f. eine Art Eyerspeise, ferculum ovorum (?).
Ка̀јда *, f. die Musiknote, modus musicus. Од те кајде не ма вајде.
Ка̀јмак *, m. vide скоруп.
Ка̀јсер (кајсар) *, m. Karmesinleder, corium coccineum.
Ка̀јсерли (кајсарли) *, adj. indecl. von Karmesinleder, coccineus.
Ка̀јсија *, f. 1) die Aprikose, prunus armeniaca Linn. 2) die Früchte davon, prunum armeniacum, praecoquum.
Ка́ка, f. Kak (in der Kindersprache), stercus.
Ка̀кав, ква, во, was für ein, qualis; какав такав, so wie er ist, prout est, talis qualis.
Ка̀кавгод, квагод, вогод, (Рес. и Срем.) } was immer für einer, qualiscumque.
Ка̀кавгоћ, квагоћ, вогоћ, (Ерц.) }
Ка̀кити, им, v. impf. kaken, caco.
Ка̀кнути, нем, v. pf. kaken, caco:
А. Како је?

Б. Канни па лазни (па ћеш виђети како је).

Ка̀ко, 1) wie, ut? како му драго, wie immer, utcumque; како тако, so wie es ist, prout. 2) wie, sobald, ut primum. 3) seit, seitdem, ex quo.

Ка̀ков, ва, во, vide какав.

Ка̀когод, (Рес. и Срем.) } wie immer,
Ка̀когођ, (Ерц.) } utcumque.

Ка̀коно, m. j. како.

Ка̀котање, n. das Gacksen, clangor.

Ка̀котати, кокћем, v. impf. gacksen, clango.

Калабалук *, m. vide мложина.

Кала̀ваћење, n. das Kalfatern, refectio, densatio navis.

Кала̀ватити, им, v. impf., m. j. лаћу, kalfatern, reficio, denso.

Ка̀лавре, f. pl. eine Art kurzer Hosen, cf. пеленгаће.

Кала̑ј *, m. vide коситер.

Кала̀јисање, n. das Verzinnen, inductio stanni.

Кала̀јисати, ишем, v. impf. u. pf. verzinnen, stanno induco.

Кала̀јлија *, f. ein zinnerner Teller, orbis stanneus.

Кала̀јни, на, но, zinnern, stanneus.

Калајџија *, m. 1) der Verzinner, qui obducit stanno. 2) der Hausirer, institor.

Ка̀лам *, m. das Propfreis, surculus. cf. калем.

Ка̀ламити, им, v. impf. propfen, insero.

Ка̀ламљење, n. das Propfen, insitio.

Кала̀ужење, n. das Wegweisen, monstratio viae.

Кала̀уз *, m. 1) der Wegweiser, dux viae. 2) der Unterhändler des Schweinhändlers, procurator suum.

Кала̀узити, им, v. impf. den Weg weisen, monstro viam.

Кала̀узнина, f. das Geld, die Belohnung für den калауз, pecuniae debitae τῷ калауз.

Ка̀лац, лца, m. das junge Gras, herba recens: пустио коња на калац; und im Scherze von den Türken, wenn sie im Negligé sind, пустио гузицу на калац.

Кала̑ш, m. der Taugenichts, Lump, homo nihili.

Кала̀штура, f. ein Schimpfwort vom Hunde, convicium in canem.

Ка̀лдрма *, f. die Heerstrasse, gepflasterte Strasse, via strata.

Ка̀лдрмити, им, v. impf. pflastern, munio, sterno.

Ка̀лдрмљење, n. das Pflastern, munitio viae.

Ка̑ле, m. (zutraulich, von калуђер) lieber Mönch, monachulus: оће кале Бога ми!
„Не шће кале зеља брати —

Ка̀лем *, m. 1) die Rohrfeder, calamus. 2) vide мосур. 3) vide калам.

Калѐница, f. (особито доље преко Мораве) eine irdene Schüssel, lanx fictilis.

Ка̀лина, f. 1) die Rheinweide, ligustrum vulgare Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.

Ка̀лити, им, v. impf. н. п. гвожђе, kühlen, refrigero (ferrum).

Кало̀пер, m. die Kostwurz, balsamita vulgaris Linn.

Ка̀лп *, falsch, unecht, falsus. cf. неваљао.

Калпа̀гџија *, m. vide калпакчија.

Ка̀лпак *, m. die Mütze, galerus (wie die Pelzmütze der Ungern).

Калпа̀кчија *, m. der Mützenmacher, galerarius.

Ка̀лпачић, m. dim. v. калпак.

Ка̀луђер, m. der Mönch, monachus.

Калуђѐрак, рка, m. hyp. v. калуђер.

Ка̀луђерење, n. das Einmönchen, immonachatio, consecratio monachi.

Ка̀луђерити, им, v. impf. einmönchen, consecro monachum.

Ка̀луђеритисе, имсе, v. r. impf. Mönch werden, consecror monachus.

Ка̀луђерица, f. die Nonne, monialis.

Ка̀луђеричин, на, но, der Nonne, monialis.

Ка̀луђеров, ва, во, des Kalugjers, monachi.

Ка̀луђерски, ка, ко, 1) mönchisch, monasticus. 2) adv. mönchisch, monastice.

Ка̀луђерство (ка̀луђерство), n. das Mönchthum, res monastica.

Калуђѐрче, чета, n. das Mönchlein, monachiscus.

Калуђѐрштина, f. augm. v. калуђер.

Ка̀луп *, m. 1) das Modell, die Form, forma. 2) калуп дувана, ein Pack Rauchtabak, fasciculus nicotianae.

Ка̀лупити, им, v. impf. н. п. дуван, den Rauchtabak pressen.

Ка̀лупљење, n. das Pressen des Rauchtabaks.

Ка̀лчине *, f. pl. од сукна као велике чарапе, што се носе у чизмама (у Србији и у Босни), eine Art tüchener Strümpfe (italiänisch?), tibialium genus.

Ка̀ља, f. eine Art Speise, cibi genus.

Ка̀љав, ва, во, mit Koth beschmutzt, coeno inquinatus.

Ка̀љање, n. das Besudeln mit Koth, inquinatio coeni.

Ка̀љати, ам, v. impf. mit Koth besudeln, coeno inquino.

Ка̀љење, n. das Kühlen, refrigeratio.

Ка̀љужа, f. die Lache, Pfütze, palus.
Каљу̀жање, n. das Wälzen der Schweine in der Lache, volutatio suum in palude.
Каљу̀жатисе, амсе, v. r. impf. sich in der Pfütze wälzen, volutor in palude.
Каљу̑н, m. die Galione, navis genus:
„Уватише два каљуна златна —
Ка̀мара, f. vide гомила.
Ка̀мата*, die Zinse, Interesse, fenus: дао новце на камату.
Ками̑н, m. der Stein, lapis.
Ка̀мен, на, но, steinern, lapideus.
Камѐна̑р, m. der Steinmetz, lapicida.
Камѐнит, та, то, steinig, petrosus.
Ка̀менитисе, нимсе, v. r. impf. versteinern, stupefio, saxeus fio.
Камѐница, f. један камен, ein einzelner Stein, lapis, saxum.
Ка̀меница, f. тако се зову млога села, као н. п. Каменица у Сријему, у Јадру, у Кључу (код Кладова, ђе данас не ма ниједнога Србљина, него Власи).
Камѐнчић, m. dim. das Steinchen, lapillus.
Камѐња̑к, m. ein Ort, wo viel Felsen liegen, locus saxosus.
Ками̑ње, n. (coll.) das Gestein, saxa.
Ка̀мење̑ње, n. das Versteinern, stupor.
Ка̀мзе*, f. pl. у ножа оно ђе се држи руком, das Messerheft, manubrium cultri.
Ка̀ми, (понајвише у Ерц.) vide ками̑н: ками ти у срце.
Ка̀мила, f. das Kamel, camelus (κάμηλος).
Камила̑вка, f. die Mönchskappe, cucullus monachi.
Камѝчак, чка, m. vide каменчић.
Ка̀миш*, m. das Pfeifenrohr, tubulus fistulae. cf. чибук.
Ка̀мишовина, f. der Schlingbaum, viburnum.
Камка̑ње, n. das Vorjammern, lamentatio.
Ка̀мкати, ам, v. impf. vorjammern, lamentor.
Камо? wo — hin? quorsum? камо се ти? камо он? камо новци?
Ка̀мџија*, f. die Karbatsche, die Knute, der Kandschu, scutica, flagellum.
Камџѝјање, n. das Peitschen, flagellatio.
Камџѝјати, ам, v. impf. peitschen, flagello.
Кана̑бе*, бета, n. vide канапе.
Кана̀ве*, вета, n. der Flaschenkeller, Flaschenkorb, sporta ampullaria.
Кана̑п, m. der (Hanf-) faden, Spagat, funiculus cannabinus. cf. дретва, врпца.
Кана̀пе (канабе)*, пета, n. der Sofa, das Kanapee, lectus.
Ка̀нат, m.
„— ђе паде горњи канат цркве —

Канди̑л, m. (ст.) vide кандило:
„Златан кандил од дванаест ока —
Ка̀ндило, n. die Hängelampe (vor der Mutter Gottes), lucerna (lampas) pensilis.
Ка̀нитисе, нимсе, v. r. impf. sich anschicken, paro me: канио сам се да ти дођем.
Канко̑в, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Tripper, gonorrhoea.
Ка̑но (каоно?), wie, ut, quemadmodum.
Ка̀новци, m. pl. (може се једноме рећи и кановац). По неким селима у Бијоградској нахији имају људи обичај те говоре готово уза сваку ријеч каном, каном бато. На Врачару 1804 године прозвали су и (Бијограђани и други бећари којекакви) зато кановцима и подсмијевали су им се којешта, и толико пута мало се нијесу из пушака тукли зато.
Ка̀ном, cf. кановци.
Ка̀нон, m. (ст.) Kanon (Kirchensitte), canon:
„Ђе Србиње јунак причешћује
„Без канона и без испов'једи —
Ка̑нта, f. Art Wassergefässes mit Handhabe, hydriae genus (e Germania adlatum).
Канта̑р*, m. die Wage, libra. Кантар кадија (мјера вјера), die Wage soll es entscheiden.
Канта̀рина, f. 1) das Wagegeld, pecunia pro pendendo. 2) augm. v. кантар.
Канта̑рски̑, ка, ко, н. п. кука, јаје, Wage-, librae.
Канта̀рџија*, m. der Wagemeister, zygostates.
Канта̀рџијин, на, но, des Wagemeisters, zygostatae.
Ка̀нура, f. ein Stren (Bund) Baumwollengarn, fasciculus filorum gossypinorum.
Ка̀нути, нем, v. pf. tropfen, decidit stilla.
Канчѐло, n. ein Stren (Bund) Zwirn, filorum tortorum.
Ка̑нца*, f. 1) die Kralle (des Adlers), unguis. 2) der Haken, harpago (auf Schiffen), cf. чавља.
Ка̀нџија*, f. vide камџија.
Канџѝјање, n. vide камџијање.
Канџѝјати, ам, vide камџијати.
Кањѐрисање, n. das Vorsingen, praecentus.
Кањѐрисати, ришем, v. impf. (по намастирима, особито у Србији) vorsingen, praecino (vom Novizen, der in Bücherarmen Kirchen den Octoich u. a. von einer Seite der Sänger auf die andere überträgt, und zugleich den Sängern vorsingt).

Ка̀о, wie, quemadmodum.
Као, кала, m. vide блато, глиб.
Каон, на, но, vide каљав.
Ка̀оно, wie, sicut.
Ка̑п, f. der Tropfen, stilla.
Ка̀па, f. die Kappe, Mütze, cappa (?), cucullus.
Ка̀пак *, пка, m. vide заклопац.
Ка̀памаџија *, m. der Deckenmacher, opifex stragulorum.
Ка̀па̂ње, n. das Tröpfeln, stillatio.
Ка̀пара, f. (ital. caparra), das Angeld, arrha.
Капа̀рисати, ришем, v. pf. verangelden, arrha firmo.
Ка̀пати, пљем, v. impf. tröpfeln, stillo.
Капѐта̄н, m. der Hauptmann, Feldhauptmann, tribunus, dux.
Капета̀нија, f. das Kommando, imperium und manus: изгубио капетанију; дошао с капетанијом.
Капета̀ница, f. die Frau des Feldhauptmanns, uxor ducis.
Капета̀ничин, на, но, der капетаница, uxoris belli ducis.
Капета́нов, ва, во, des Feldhauptmanns, ducis.
Капета́новац, вца, m. einer von des Hauptmanns Leuten, homo ducis.
Капѐта̂нскӣ, ка, ко, 1) н. п. плата, Feldhauptmanns-Sold, ducis und ducum. 2) adv. wie ein Feldhauptmann, more ducis aut ducum.
Капета́нство, n. die Feldhauptmannschaft, imperium.
Капѐтина, f. augm. v. капа.
Ка̀пија *, f. das Thor, porta. cf. врата.
Ка̀пић, m. der Theil des Kopfs, den die (türkische Feß-) Mütze bedeckt, pars capitis, cui insidet mitra.
Ка̀пица, f. dim. v. капа.
Капѝџија *, m. der Thorwächter, janitor.
Ка̀пиџик *, m. dim. v. капија.
Капла̑р, m. der Korporal, decurio.
Капла̀рија, f. die Korporalschaft, imperium und manus decurionis.
Капла̂ров, ва, во, des Korporals, decurionis.
Капла̂ровица, f. die Korporalin, uxor decurionis.
Капла̀рчић, m. dim. v. каплар.
Ка̀пља, f. vide кап.
Ка̀пљица, f. dim. das Tröpfchen, stillula.
Капу̀рина, f. vide капетина.
Капу̑т, m. der Kaput (österr.), Kapot, genus togae.
Ка̀пца, f. dim. v. кап.
Ка̑р, m. 1) das Ausschelten, increpatio: кар је Божји дар, али је мука кад бију па не даду плакати. 2) * vide брига, Sorge, cura.

Ка̀рабе, f. pl. vide карабље.
Ка̀рабице, f. pl. dim. v. карабе.
Ка̀рабље, f. pl. 1) eine Art Hirtenflöte, fistulae genus. 2) на гадљима, das Flötenstück am Dudelsack, fistula utriculi.
Ка̀рабљице, f. pl. dim. v. карабље.
Ка̀рабогда̂нска̄, f. die Moldau, Moldavia:
„Дмитар узе земљу Каравлашку,
„Каравлашку и Карабогданску —
Кара̀вида, f. Frauenname, nomen feminae.
Кара̀вӣље, n. die Nelke, dianthus caryophyllus Linn.
Ка̀равла *, влаа, m. der Walache aus der Walachey, Valachus proprie e terra Valachiae.
Ка̀равлаиња, f. die Walachin, mulier valacha.
Ка̀равлашка̄, f. die Walachey, Valachia.
Ка̀равлашкӣ, ка, ко, 1) walachisch, valachus. 2) adv. walachisch, valachice.
Ка̀ракоса, f. die Schwarzhaarige, puella nigris capillis, cf. црнокоса.
Кара̀ма̂нка, f. eine Art Birn, piri genus.
Ка̀ран, m. Mannsname, nomen viri.
Ка̀рановац, вца, (или Карановци pl.), m. Stadt in Serbien (на десном бријегу Мораве, према утоку Ибра у Мораву).
Ка̀рановачкӣ, ка, ко, von Карановац.
Ка̀рановчанин (Каранѐвчанин), човек из Карановца.
Кара̀нфил *, m. vide каравиље.
Ка̀рање, n. das Ausschelten, objurgatio.
Ка̀рати, ам, v. impf. ausschelten, objurgo.
Ка̀рати се, амсе, v. r. impf. einander schelten, objurgare se invicem.
Кара̀ула *, f. der Wachthurm, specula, turris excubitoria.
Кара̑ш, m. eine Art Fisch, piscis genus.
Кара̀шчић, m. dim. v. караш.
Карва̂н *, m. die Karawane, commeatus, comitatus.
Ка̀рет *, m. die Strafe beim прстен-Spiel, mulcta (poena) in ludo annuli.
Ка̀ретити, им, v. impf. im прстен-Spiel strafen, multo in ludo annuli.
Ка̀рећење, n. das Strafen im прстен-Spiel, multatio in ludo annuli.
Ка̀рика, f. der Reif, Ring, der das Rohr der Flinte an den Schaft befestigt, orbis. cf. павта,
Кари̏кача, f. vide кариклија.
Кари̏клија, f. eine Art runde Mütze der Herzegowiner, galerus hercegovinensium.
Ка̀рли *, adj. indecl. bekümmert, sollicitus, vide брижан.
Ка̑рлица, f. eine Art Trogschüssel, alveus.

Карлѝчица, dim. v. карлица.
Кâрловац, вца, m. Karlstadt, Carlostadium. cf. Карловци.
Кâрловачкӣ, ка, ко, 1) Karlowitzer, Carlovicensis. 2) Karlstädter, Carlostadiensis.
Кâрловкиња, f. 1) Karlowitzerin, Carlovicensis mulier:
„А што су ми Карловкиње
беле румене —
2) die Karlstädterin, Carlostadiensis mulier.
Кâрловци, ваца, m. pl. 1) Karlowitz (in Syrmien), Carlovicium. 2) (горњи) vide Карловац.
Кâрловчанин, m. 1) Karlowitzer, homo Carlovicensis. 2) Karlstädter, Carlostadiensis.
Кâрта, f. die Spielkarte, charta lusoria.
Кâртање, n. das Kartenspiel, lusus chartarum.
Картâр, m. der Kartenspieler, lusor chartarius.
Кàртара, f. die Kartenaufschlägerin, vetula e chartis lusoriis vaticinans.
Кâртатисе, амсе, v. r. impf. Karten spielen, ludo chartis.
Картâш, m. vide картар.
Картӯн, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) der Baumwollenzeug, (Cattun, österr. gemein: Karton) textum xylinum.
Кàруце, f. pl. (v. Ital. carozza) der Wagen, die Kutsche, rheda.
Кàручице, f. pl. dim. v. каруце.
Кàручнӣ, на, но, н. п. коњи, Kutsch-rhedarius.
Кâс, m. der Trab, gradus tolutilis.
Касàба*, f. мала варошица, ein Flecken, Marktflecken, oppidulum, vicus.
Кàсало, m. Traber, gradiens tolutim.
Кàсалов, ва, во, des касало, z. B. код касалове куће, schickt man jemand (in April), wenn man ihn durch vergebliche Gänge foppen will.
Касâње, n. das Traben, gradus tolutilis.
Кàсапин*, m. vide месар. Нови касапи под реп кољу.
Кàсапити, им, v. impf. сјећи месо, Fleisch aushauen, lanius sum.
Кàсапљење, n. das Fleischhauen, ars lanii.
Кàсапница, f. vide месарница.
Кàсапскӣ, ка, ко, vide месарски.
Кàсати, ам, v. impf. traben, tolutim incedo.
Каскâње, n. dim. v. касање.
Кàскати, ам, v. dim. v. касати.
Кàснити, им, (у Срјемуу Бачк. и у Бан.) vide доцнити.

Кàсно, (у Срију, у Бачк. и у Бан.) vide доцкан.
Кастрòла, f. die Casserole (Kastrole) sartago manubriata.
Кàт*, m. 1) das Stockwerk, contignatio: кућа на два ката. cf. бој, таван. 2) eine Reihe Schnüre am Kleide: удри три ката гајтана,
Кàтана*, m. der Husar, miles eques.
Кàтанац, нца, m. 1) das Anhängeschloß, (franz. le cadenas) reseda sera apposita. 2) das Gelb-kraut, luteola Linn.
Кàтанскӣ, ка, ко, 1) husarisch, equestris. 2) adv. husarisch, more equitis.
Катâрка*, f. der Mastbaum, malus.
Кàтил*, m. vide крвник.
Кàткад, dann und wann, subinde.
Кàтран*, m. der Kienruß, fuligo pinea.
Кàтраница, f. das Gefäß für die Wagenschmiere, vas in quo axungia asservatur.
Каћу́нак, нка, m. das Knabenkraut, orchis satyrium.
Кâук, m. 1) der Laut des Truthahns, galli indici sonus. 2)* vide чалма.
Каукâње, n. das Schreyen der Truthenne, vox gallinae indicae.
Кàукати, учем, v. impf. } den Laut des
Кàукнути, нем, v. pf. } Truthahns von sich geben, edo sonum galli indici.
Кàурин*, m. der Ungläubige, incredulus.
Кàурма*, f. vide дроб.
Кàурскâ, f. das Land der Ungläubigen, terra incredulorum (Ungern und Deutschland).
Кàурскӣ, ка, ко, 1) ungläubisch, incredulorum. 2) adv. nach Art der Ungläubigen, more incredulorum.
Кафа, f. (у Срију, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide кава.
Кафàна, f. vide кавана.
Кàфтан*, m. der Kaftan, tunicae seu togae genus, caftanus?
Кàца, f. die Kufe, Wanne, labrum.
Кацкâње, n. das Tröpfeln, (abfallen des Gewinns) beim Kleinhandel, lucelli adventus.
Кàцкати, ка, v. impf. tröpfeln, lucellum venit: кацка пара.
Качàмак, m. (у Банату говоре и кул,а) der Kukuruzbrey, Polenta von Mais, polenta e zea mais Linn.
Кàчаник, m.
„У Клисури испод Качаника —
„Оста Муса увр Качаника —
Кàчâр, m. der Faßbinder, vietor.
Кàчара, f. зграда ђе стоје каце, die Hütte, wo die Fässer mit Pflaumen stehen, tugurium ad labra.
Качâрев, ва, во, } des Faßbinders, vietoris.
Качâров, ва, во, }
Кàчица, dim. v. каца.

Ка̏чиН, на, но, н. п. обруч, Faß=, Wanne=, labroium.
Качка̂ње, n. das Flüssigtreten des Kothes, conculcatio luti.
Ка̏чкати, ам, v. impf. den Koth zertreten, conculco lutum.
Ка́ша, f. 1) der Brey (östert. Prein), die Grütze, alica. 2) hyp. v. кашика.
*Ка̏ша, f. кад се штогођ врло раскува, или се измијеша тако, да се не зна шта је, der Brey, puls: начинило се као каша.
Кашагија*, f. der Striegel, strigilis.
Ка̏шаљ, шља, m. der Husten, tussis.
Ка̏шика*, f. der Löffel, cochlear, ligula. cf. жлица.
Ка̏шилук*, m. der Stahl (an der Flinte) chalybs sclopi.
Ка̏шича̑р, m. ein Löffelmacher, cochlearius. у Србији највише цигани Влашки граде кашике (вретена, корита и карлице), и носе по селима, од куће до куће, те продају и дају за брашно.
Кашичара, f. m. j, воденица (поточара), што јој коло стоји усправо; а пера су у таковог кола као кашике, eine Bachmühle mit aufrechten Rädern, molae parvae genus.
Ка̏шича̑рев, ва, во, vide кашичаров.
Ка̏шича̑рка, f. (Влашка циганка) eine Löffelmacherin, cohlearia.
Ка̏шича̑ров, ва, во, des Löfflers, cochlearii.
Ка̏шичица, f. dim. das Löffelchen, ligula.
Кашке̑т, m. das Casquet, galeae genus:
„Код ћесара обрштерја бише
„И носише од злата кашкете —
Кашља̂ње, n. das Husten, tussitio.
Ка̏шљати, љем, v. impf. husten, tussio.
Ка̏шљив, ва, во, den Husten habend, tussi laborans.
Ка̏штар, тра, ро, н. п. вино, herb, sauer, acerbus.
Ка̏што, zuweilen, subinde.
Ква̏ка, f. vide кука.
Ква̑р, m. die Beschädigung, damnum.
Ква́ран, рна, но, verdorben, corruptus.
Ква́рење, n. das Beschädigen, Verderben, corruptio.
Ква́рити, v. impf. verderben, corrumpo.
Ква̑с, m. } 1) der Sauerteig, fermentum. 2) saure Milch womit man die frische säuert, fermentum. 3) пиварски квасац, die Bierhefen, fermentum.
Ква́сац, сца, m. }
Ква́сити, им, v. impf. netzen, humecto.
Ква̏шеница, f. Brotschnitten in Eyern und Schmalz, cibi genus.
Кваше̂ње, n. das Netzen, humectatio.
Кве̏ка, f. das Wehgeschrey (des jungen Hasen), gemitus (lepusculi).
Кве́кнути, нем, v. pf. квек-schreyen (wie ein junger Hase) ingemisco ut lepusculus.
Кве́чање, n. das Wehschreyen (des jungen Hasen), gemitus lepusculi.
Кве́чати, чим, v. impf. квек-schreyen, gemo ut lepusculus.
Квоца̂ње, n. das Glucksen der (Gluck-) Henne, glocitio.
Кво̀цати, воцем, v. impf. glucken, glucksen, glocio.
Кво̀чка, f. 1) die Gluckhenne, gallina glociens. 2) bei dem Doppel-Kabosch die Hälfte, die der Gläubiger behält, (die andre heißt пиле: also Henne und Hühnlein) pars major bacilli numeris notati (рабош dicti).
Квоче̏тина, f. augm. v. квочка.
Кврга, f. der Auswuchs, excrescens gibber.
Кврка, f. das Knurren, stridor (der Katze).
Кврнути, нем, v. pf. knurren, immurmuro (sicut felis).
Квр̏чање, n. das Knurren der Katze, murmuratio.
Квр̏чати, чим, v. impf. knurren, murmuro.
Ке́ба, f. (понајвише у Бачкој) ein kleines Taschenmesser, cultellus plicatilis. Потрже као кебу иза појаса.
Ке́бица, f. dim. v. кеба.
Кевта̂ње, das Belzen der Jagdhunde, allatratio canis venatici.
Ке̏втати, вћем, v. impf. belzen wie ein Spürhund, latro ut canis sagax.
Ке́кавац, вца, m. der Kroate (Windische), der кај (statt шта) spricht, slavus Croata, qui кај dicit (pro шта).
Ке́њача, f. маст што се ухвати на главчини, или на осовини, die Wagenschmiere, die zwischen der Achse und der Nabe sichtbar wird, axungia apparens ex parte utraque rotae.
Кепе̑ц, m. der Zwerg, nanus, cf. мањо, мањеница, спармали.
Ке̑р, m. der Spürhund, canis sagax.
Ке́ра, f. hyp. v. кер.
Ке́рица, f. dim. v. кера.
Ке̏рка (Крка?) f. намастир у Далмацији.
Ке̏ров, ва, во, des Spürhunds, sagacis canis.
Керо̀вљи, ља, ље, н. п. траг, der Spürhunde, canum sagacium.
Ке̏руша, f. die Spürhündinn, canis sagax femina.
Ке̏рушин, на, но, der Spürhündinn, canis sagacis.

Кѐрче, чета, n. das Spürhündchen, catulus sagax.

Кѐса*, f. 1) der Beutel, crumena. 1) sacculus. 2) der Beutel als bestimmte Zahl (500 Piaster), crumena, sacculus continens 500 piastros.

Кѐсега, f. eine Art Fisch, piscis genus.

Кѐсежица, f. dim. v. кесега.

Кѐсер*, m. eine Art Zimmeraxt, asciae genus, dolabra. 2) (scherzweise) der Bart, barba.

Кесѐтина, augm. v. кеса.

Кѐсеџија*, m. ein türkischer Straßenräuber zu Pferde, latro turcicus equo vectus.

Кѐсим*, m. 1) eine Bauschsumme, aversio: Влашка плаħа Турскоме цару кесим, т. ј. плаħа осјеком. 2) Miethe für den Fruchtgenuß, aversio pro usufructu, die meist in einem Theile der Frucht selbst besteht: дао краве под кесим.

Кѐсити, им, v. impf. т. ј. зубе, die Zähne weisen, ostendo dentes, ringor.

Кѐситисе, имсе, v. r. impf. lachen und die Zähne weisen, ringor.

Кѐсица, f. dim. das Beutelchen, marsupiolum.

Кестѐн, m. die Kastanie (österr. die Kesten), Baum und Frucht, castanea.

Кестѐник, m. der Kastanienwald (Kestenwald), castanetum.

Кестѐње, n. (coll.) die Kastanien, castaneae.

Кесу̀рина, f. vide кесетина.

Кѐтеуш, eine Art serbischen Tanzes, choreae serbicae genus.

Кѐц, m. das As in den Karten, monas (chartarum lusoriarum).

Кѐц! } interj. Laut, um die Ziegen zu
Кѐца! } treiben, sonus agentis capras.

Кецâње, n. das Ketzrufen, vox ketz.

Кѐцати, ам, v. impf. ketz rufen, dico кетz.

Кѐцеља, f. die Schürze (das Vortuch) der Frauen, praecingulum.

Кѐцељица, f. dim. v. кецеља.

Кецкâње, n. dim. v. кецање.

Кѐцкати, ам, v. dim. v. кецати.

Кѐцнути, нем, v. pf. (die Ziege) mit dem Ausdrucke кец vertreiben, fortketzen, abigo capellam.

Кечѐње, n. das Aufpassen, (z. B. im Ballspiel), captatio.

Кѐчика (кечига), f. vide ноствица.

Кѐчити, им, v. impf. aufpassen (im Ballspiel), capto (pilam).

Кѐшке*, кета, n. eine Speise von Waizen und Fleisch, cibi genus (solemnioris).

Кѝван, вна, но, на кога, der etwas wider einen auf dem Herzen hat, iratus alicui.

Кидâње, n. 1) das Entzweyreißen, ruptio. 2) das Ausmisten, purgatio stabuli.

Кѝдати, ам, v. impf. 1) reißen, rumpo. 2) ausmisten, purgo stabulum.

Кѝдисати, ишем, v. pf. gewaltsame Hand anlegen, vim infero: оће сам себи да кидише.

Кѝдљив, ва, во, н. п. пре́ħа, was gern reißt, quod facile rumpitur.

Кѝја Осјеклија, m. (ст.):
„Ђенерао Кија Осјеклија
„Он отиде шеер' Бајној луци —

Кѝјавица, f. das Nießen, sternutatio.

Кијâк, m. der Knüttel, fustis.

Кијáмет*, m. der Sturm (eig. u. fig.), der Welt Ende, mundi interitus: куда ħеш ти на том кијамету? као у очи кијамета.

Кѝјање, n. das Nießen, sternutatio.

Кѝјати, ам, v. impf. nießen, sternuto

Кѝјача, f. vide кијак.

Кија̀чиħ, m. dim. v. кијак.

Кѝјачица, f. dim. v. кијача.

Кија̂чки, adv. wie mit einem Knittel, ceu fuste: ударио га пушком кијачки (mit dem Kolben).

Кѝка*, f. der Zopf, cauda (capillorum); ријетко се чује у простом говору, него у приповијеткама и у пјесмама, н. п. Спопаде га за кику — Чича се обрħе, кика се омиче —
„Ајдук чешља кику у буквику,
„Са својом се киком разговара:
„Кико моја! ħе ħеш опаднути? —

Кикâње, n. das Ziehen beim Zopfe.

Кѝкатисе, амсе, v. r. impf. вуħисе с ким за кику, sich bei dem Zopfe nehmen.

Кикѝнда, f. Stadt im Banat.

Кико̂ш, f. vide кокош. Приповиједају да се некаква Српкиња потурчила у суботу, а у неђељу виђела свога оца ħе носи кокош да прода, па му рекла: „пошто Влаше кикош?" (auch als Sprüchwort).

Кѝла, f. 1) der Auswuchs an einem Baume, tuber. Наметесе као кила на грбаво дрво. 2) der Bruch im Unterleibe, hernia. 3) ein Getreidemaß, mensurae genus.

Кѝлав, ва, во, der einen Bruch hat, herniosus. Сви су болесни, осим килавога браје.

Килáвити, им, v. impf. кога, einem (durch Anstrengung) einen Bruch verursachen, concilio herniam.

Килáвљење, n. das Verursachen eines Bruchs, conciliatio herniae.

Кинħу́рење, n. das Aufputzen, exornatio.

Кинђу́ритисе, имсе, v. impf. sich putzen, comor, cf. кититисе.
Ки́нути, нем, v. pf. niesen, sternuto.
Ки́нутисе, немсе, v. r. pf. sich fortpacken amoliri sese: кини ми се с очију.
Киње́ње, n. das Placken, excruciatio.
Ки́њити, им, v. impf. мучити кога, placken, excrucio.
Ки́п, m. die Bildsäule, signum, statua.
Ки́пење, n. (Рес.) vide кипљење.
Ки́пети, пи (Рес.) } vide кипљети.
Ки́пити, пи (Срем.) }
Ки́пљење, n. das Ueberlaufen des siedenden Wassers, redundatio.
Ки́пљети, пи, v. impf. (Ерц.) überlaufen, redundo.
Кира́џија (кирајџија)*, f. der Miethwohner, Miethmann, inquilinus.
Ки́рија, f. 1) die Miethe, merces conducti. 2) die Fracht, vectura, merces vecturae; тражи кирије, er sucht was (Schläge), quaerit malum; аратос ти кирије, сиђи ми с кола.
Кири́џија*, der Saumer, vector clitellarius:
„Кириџија! камо ти кирија? —
„У анџије и у меанџије.
Кириџи́јски, ка, ко, } 1) Fracht-, ve-
Кириџи́јскӣ, ка, ко, } cturarius. 2) adv. nach Art des Saumfrachters, more vecturarii.
Кисање, n. das Anschicken zum Weinen murmur ad fletum vergens.
Ки́сати, ам, v. impf. (österr. raunzen) sich zum Weinen anschicken, os ad fletum diduco.
Киселѝна, f. die Säure, acor, aciditas.
Ки́селити, им, v. impf. 1) säuern, acidum reddo. 2) опанке, einweichen, macero.
Ки́селица, f. 1) der Sauerampfer, rumex acetosa Linn. 2) saure Suppe, jus acidum: киселица од расола или од оцта; или тричина киселица, што обично у Сријему граде:
„Терај куме лѐгова
„Преко тога корова:
„Далеко је Митровица
„Оладисе киселица.
Кисѐљак, m. vide киселица 1.
Ки́сељење, n. 1) das Säuern, fermentatio. 2) das Einweichen, maceratio.
Ки́сео, села, ло, sauer, acidus.
Ки́сити, киси, v. impf. säuerlich schmecken, subacidulus sum.
Ки́снути, нем, v. impf. 1) sauer werden, acesco. Кисни не мисли, стигло ме до врата (закиселила жена у соби (или у мљечару) лонац млијека, па га покрила и повезала торбом да се (у топлини) прије укиселн. Кад то све сврши, онда рече: „Кисни не мисли, стигло ме до врата" (т. j. да се млијеко укисели, док она буде до врата), па се обрне к вратима, а лонац и млијеко (по земљи) за њом; зашто je неотице била запела ногом за упрту од торбе). 2) vom Regen benetzt werden, pluvia madesco.
Кит, кит! } interj. ruft man den Läm-
Кит луч! } mern zu, indem man sie von den Müttern abtreibt, vox separantis ad tempus agnos a matribus.
Ки́та, f. 1) der Strauß, Buschen, sertum; (от.) кита и сватови, т. j. кићени сватови, wie im Virgil arma virumque — 2) die Quaste, cirrus, fimbria. 3) ки́та und ки́та, das männliche Glied der Kinder. 4) Frauenname, nomen feminae.
Ки́таст, та, то, vide китнаст.
Кити̏на, f. die Schneebuschen auf den Bäumen nach frischgefallenem Schnee, nives in arboribus: китина у планини, не може се ништа сјећи.
Ки́тити, им, v. impf. zieren, schmücken, exorno.
Ки́тица, f. dim. v. кита.
Китка̑ње, n. das Кит- rufen, abactio voce кит.
Ки́ткати, ам, v. impf. kit, kit sagen, dico кит!
Ки́тнаст, та, то, buschig, densus, н. п. босиљак.
Ки́тог, m. ein großer Wald in der Matschwa, zwischen der Drina und der Festung Шабац:
„Погуби га попе Смиљанићу
„У Китогу лугу зеленоме —
„Китог проћи и у Шабац доћи —
Ки́ћени сватови, m. pl. (от.) das stehende Epitheton der Hochzeitgäste. cf. кититн:
„Дигошесе кићени сватови —
„Повикаше кићени чауши —
Кићѐнка, f. т. j. капа, eine Art Mütze mit langen Quasten (ките), tiarae genus, dergleichen besonders die ајдуци tragen.
Ки́ћење, n. das Schmücken, ornatio.
Ки́чица, f. die Krone am Pferdefuß, corona.
Ки́чма, f. vide леђа.
Ки́чменица, f. } der Rückgrat, spina
Кичмѐњача, f. } dorsi.
Ки́ша, f. der Regen, pluvia.
Ки́ша, f. ћуша, сурла, der Rüssel, rostrum suis.
Ки́шан, шна, но, vide кишовит.
Ки́шица, f. dim. v. киша.
Ки́шнӣ, на, но, н. п. вода, Regenwasser, pluvius.
Кишо̀вит, та, то, н. п. година, regnerisch, pluviosus.

Кла̀да, f. der Kloß, Block, trabs, truncus.

Кла̀де, f. pl. der Block, codex, carcer: метнули га у кладе.

Кла́де, fließt langsam und dick (wie Honig, Roß), fluit lente: кладе гној из ране, мозак из главе.

Кла̀денац, нца, m. (ст.) vide студенац:

„Моје чарне очи
два бистра кладенца —
„Кад дођоше на воду кладенац —

Кладѐтина, f. augm. v. клада.

Кла̀дитисе, имсе, v. r. impf. wetten, pignore certo.

Кла̀дић, m. } dim. v. клада.
Кла̀дица, f. }

Кла̀дња, f. ein Garbenschober, meta mergitum.

Кла̀дово (Турск. Фетислам), n. Stadt und Festung an der Donau, östlich von Orschowa. Einen Kanonenschuß östlicher sind die Ruinen der Brücke Trajans. cf. кључ.

Кла̀довскӣ, ка, ко, Kladower.

Кладу̀рина, f. vide кладетина.

Кладу̑ша, f. варош у Далмацији (?):
„Сад сам пош'о у кршну Кладушу,
„Да ја просим Мујину Ајкуну —

Клађе̑ње, n. das Wetten, contentio (pignore).

Кламѝтање, n. das Wackeln, nutatio; agitatio.

Кламѝтати, мићем, v. impf. 1) wackeln, nuto. 2) wackeln, agito.

Кла́нац, нца, m. 1) der Engpaß, angusta via:
„Од куда су кланци по најтјешњи —
„Да уводи кланце и богазе —
2) Koth, lutum: кланац до кољена.

Клања̑ње, n. 1) das Verneigen, inclinatio. 2) das Beten (von Türken), oratio.

Кла̀њати, ам, v. impf. и. п. подне, акшам, икиндију, beten (von den türkischen Serben), oro:
„Турски клањам, Српски Бога молим —

Кла̀њатисе, амсе, v. r. impf. sich verneigen, inclinor.

Кла́ње, n. das Schlachten, mactatio.

Кла̀пити, им, v. impf. traben, eo aegre: цијели дан клапио пјешице.

Кла̀пититисе, пнсе, v. r. impf. пјенушитисе, schäumen, spumo. Клапилосе, не клапило, јешћу те, плашио сам те (сапун мјесто сира).

Кла̑с, m. die Aehre, spica.

Кла́сак, ска, m. hyp. v. клас.

Класа̑ње, n. das Aufschießen der Aehren, spicarum emissio.

Кла́сати, са, v. impf. in Aehren schießen, spicas emitto, spicor.

Кла̀сић, m. dim. v. клас.

Кла̑сје, n. (coll.) die Aehren, spicae.

Класо̀бер, m. der Aehrenleser, Nachstoppeler, spicilegus (?):
„Једна кита класоберу,
„Друга кита постаинику —
„У нашега класобера
„Свилен' кита над очима —

Кла̀ти, кољем, v. impf. 1) stechen, pungo. 2) abstechen, schlachten, macto. У Србији и данас само мушкарци кољу марву и живину, а жене ни пошто: зашто кажу да је оно мрцино, што жена закоље; или ако се догоди да оће какoво живинче да се омрцини, а не ма никакова мушкарца да га приколье, онда жена (не ће свака, него ђекоја мушкобана) узме сони тучак те метне себи међу ноге, па онако с тучком коље.

Кла̀тисе, кољемсе, v. r. impf. 1) beißen, bissig seyn, mordeo. 2) raufen, rixor.

Кла̀шње, n. vide јединица 2.

Клѐкнути, нем, vide клећи.

Клѐмпав, ва, во, mit hängenden Ohren, auribus pendentibus.

Клѐмпе, пета, n. das hängende Ohr, auris pendens; daher das Sprichwort: Одбија к*рцу клемпета, von unnützen Reden, Drohungen.

Клѐмпо, m. der hängende Ohren hat, qui habet aures pendentes.

Клѐн, m. 1) der Feldahorn, acer campestre Linn. 2) eine Art Flußfisch, piscis genus.

Клени̑к, m. der Ahornwald, aceretum.

Клѐнић, m. dim. v. клен.

Клѐнов, ва, во, von Feldahorn, ex acere campestri.

Клѐновац, вца, m. кленов штап.

Клѐновача, f. кленова батина.

Клѐновина, f. Holz von Feldahorn, lignum aceris campestris.

Клѐнчић, m. dim. v. клен 2.

Кле̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide клијење.

Кле́ње, n. (Рес. и Срем.) vide Клијење.

Клѐпало, n. das Läutebret, die Bretglocke (in den serbischen Klöstern), tabula campanae loco.

Клепа̑ње, n. 1) das Schlagen an das Läutebret, pulsatio tabulae. 2) das Dengeln, acutio (pulsando).

Клѐпати, пљем, v. impf. 1) ударати у клепало, an das клепало schlagen, pulsare tabulam. 2) мотику, dengeln, pulsando exacuo.

Клепе̑т, n. 1) das Getön der Kuhglocken, crepitaculorum sonus. 2) das Getöß (der Pantoffel), sonitus:
„Стаде клепет места и папуча —

Клепѐта̑ње, n. das Schallen der Kuhglocke, sonitus crepitaculi.
Клепѐтати, пеħем, v. impf. schallen, sono.
Клепѐтуша, f. } die Kuhglocke, tintinnabulum.
Клѐпка, f, }
Клѐпнути, нем, v. pf. klirrend schlagen, sonitum edo pulsando: клепнули се сабљама два, трипут.
Клѐпчица, f. dim. v. клепка.
Клѐт, та, то, der Schelm (scherzweise); (österr. verflixt), albae gallinae filius: не ħе, клет, ни зашто да се привати; каква је, клета, не може је се човек нагледати;
„На ногама гаħе шаровите,
„Какве су јој клете искиħене —
Клѐтва, f. der Fluch, exsecratio.
Клѐтвени̑, на, но, н. п. књига, Fluch enthaltend, exsecratorius; daher ein Fluchbrief des Patriarchen, u. dgl. gegen suspendirte Priester, und Interdikt an eine Gemeinde.
Клѐти, кунем, v. impf. fluchen, exsecror.
Клѐтисе, кунемсе, v. r. impf. schwören, juro.
Клѐħи (говорисе и клекнути), клекнем, v. pf. niederknien, in genua procido.
Клеца̑ње, n. das Wanken der Füße (vor Schwäche), vacillatio pedum.
Клѐцати, ам, v. impf. wanken (von den Füßen), vacillo: клецају ми ноге.
Клѐчан, на, но, (у Сријему) н. п. кецеља, Art Weberey, intextus, intertextus:
„За свилене мараме,
„За клечане кецеље —
Клѐчање, n. das Knien, flexio genuum.
Клечати, чим, v. impf. knien, nitor genibus.
Клѐчка, f. рачвасто и пробушено дрво, што се клином затвори говечету (у Сријему и кљусету) око предње ноге, да не може далеко отиħи, eine Art Fußkloß für weidendes Vieh, compedis genus pro armento.
Клешта, n. pl. } (Рес. и Срем.) vide
Клѐште, f. pl. } клијешта.
Клѐштевица, f. (Рес. и Срем.) vide Клијештевица.
Клѝзав, ва, во, н. п. пут, schlüpfrig, lubricus.
Клѝзавица, f. schlüpfrig zu gehen, lubrica via.
Клѝзак, ска, ко, vide клизав.
Клиза̑ње, n. das Gleiten, lubricus incessus.
Клѝзатисе, амсе, v. r. impf. gleiten, labor: клизају се ноге.
Клѝзити, зи, v. impf. gleiten, labor.
Клија̑ње, n. das Keimen, germinatio.
Клѝјати, ја, v. impf. keimen, germino.
Клѝјење, n. (coll. Ерц.) der Ahornwald, aceretum.
Клијѐње, n. (Ерц.) село у Мачви:
„У Клијење село долеħеше —
Клѝјет, f. (у Ерц.) eine Kammer, cella. Клијет у Србији на неким мјестима (као н. п. по Јадру и по Поцерини) зову ајам или вајам, а на неким мјестима (као н. п. по Морави) стасина и ижина. У Србији колико год има у куħи ожењени људи, толико има око куħе вајама, те сваки човек у свом вајату спава (без ватре и љети и зими: зашто се у вајатима не ложи ватра) са својом женом, и држи своје аљине и остало којешта. У ђекојим се вајатима држи вино, ракија, сир, масло, скоруп, мед, и остале домаħе ствари.
Клијѐшта, n. pl. } (Ерц.) die Zange,
Клијѐште, f. pl. } forceps.
Клијѐштевица, f. (Ерц.) Berg in Serbien (in der Шумадија).
Кликнути, нем, vide клиħи.
Кликта̑ње, n. das Hacken des Spechts, das Rufen der Vile, sonus pici, vilae (dryadis).
Клѝктати, кħем, v. impf. викати као жуња: кли, кли, кли; den Ton des Baumhackers, oder den Vilen von sich geben, edo sonum pici, vel dryadis vocantis.
Клѝло, n. ein (tragbares) Mistbet, zu Gurken, Melonen, areae stercorariae genus. Метнесе у какво корито, или у што друго, ђубрета и земље; у оно ђубре метнесе сјеме (лубенично, или од краставаца) те проклија и никне, па се послије (кад се веħ не боје слане) расађује.
Клима̑ње, n. das Wackeln (z. B. mit dem Kopfe), nutatio capitis.
Клѝмати, ам, v. impf. wackeln (mit dem Kopfe), nuto.
Климѐнта, m. der Clementiner (albanische Ansiedler in Slavonien), Clementinus. cf. Цимирота.
Климента̑ница, f. die Clementinerin Clementina.
Клѝн, m. 1) der Nagel, clavus. 2) der Keil, cuneus. 3) клин у кошуље, der Einsatz bei den Näterinnen, cuneus (?) indusii. 4) клини, der Hodenbruch (bei den Kindern), oscheocele. Многа ђеца имају клине, па у ђекоји проħу, а у ђекоји остану и послије буду килави.
Клѝнац, кца, m. der Nagel, clavus.

Клйнчић, m. dim. v. клин.

Клинчорба, f. die Nagelsuppe der Anekdote, jusculum claveum (?). Приповиједају да је дошао солдат баби у кућу, и искао да му да штогођ да једе, а она му казала да не ма ништа у кући за јело; онда солдат рече: „А ти дај ми барем тигањ и мало воде, да начиним клинчорбу.“ Баба му то да, а он узме тигањ и метне у њега гвоздени клин, па налије воде и метне над ватру; кад се вода угрије, а он заиште од бабе мало соли (и баба му да) те је посоли; кад вода узаври, а он заиште мало брашна (баба му да и то: само да види од чуда каква ће то бити клинчорба) те саспе у ону воду и замете; потом заиште једно јаје, те и њега разбије у онај скроб; онда заиште још мало масти те оно замасти, па онда скине с ватре и клин извади на поље, а клинчорбу изједе.

Клйп, m. die Maisähre, spica zeae: дај ми једну врећу клипова; продао кукурузе у клиповима.

Клйпак, пка, m. ein Holzprügel, fustis (minor); теглитисе клипка (с ким), ein Spiel.

Клйс, m. 1) das Hölzchen, das in dem nach ihm benannten Spiel in die Ferne geschlagen wird. 2) das Spiel selbst. У игри клису има коњ (дрво као штап), палица (као пола штапа), клис (дрво мало краће од чеперка, зађељано са свечетири стране) и трлица (шумната грана). Играчи се подијеле на двије стране, па се ватају у штап која ће страна играти; онда ударе коња у земљу, па један, од стране оне што играју, баца клис од коња и одбија палицом, а они други сви (од оне друге стране) чувају по далеко с трлицама и трле (т. ј. сметају клис да не иде далеко, и гледају не били га како уватили прије него падне на земљу), па одонуд погађају клисом (с онога мјеста ђе падне клис) у коња; а онај, што баца клис, чува палицом да не погоде у коња; кад који погоди у коња, или кад клис доћера ближе коња, него што је палица дугачка, или кад га утрле (т. ј. увате док није пао на земљу), онда они, што су трлили, дођу те играју, а ови иду те трле; кад се не погоди у коња, него клис падне даље од коња него што је палица дугачка, онда онај мјери палицом од клиса до коња, и колико буде палица, онолико броји коња. Кад већ изиграју онолико коња, у колико су погодили да се играју, онда им (онима што трле) баци клис трипут с коња, па прислони палицу уз коња те је они обарају клисом; ако и у та три пута не утрле клис, или не погоде њим у коња и не оборе палицу, онда им баци последњи пут опет из руке, ј а л и ц у: па онда ђе падне клис, онђе узјашу ови оне што су надиграни, и јашу и до коња. 3) eine Art Dachschindel (für Kirchen), scutulae genus.

Клйсање, n. das Клис-spielen, ludi genus.

Клйсатисе, амсе, v. r. impf. игратисе клиса, Kliß-spielen, ludo клис.

Клйснути, нм, v. pf. daher springen (wie ein Kliß), exsilio: клисн лисица испод кладе.

Клйсница, f. das Schmeißen (z. B. des Wolfs, Fuchses) vor Schrecken, cacatio prae metu.

Клисура, f. 1) der Bergpaß, die Klissura, 2) nom. propr. (у Бугарској?):

„Уз Клисуру испод Качаника —

Клйћи (говорисе и кликнути), кликнем, v. pf. rufen wie die Vile, clamo ut dryas:

„Кличе вила из горе зелене —

Клйца, f. der Keim, gema.

Клйчав, ва, во, човек, der anfängt, graue Haare zu bekommen, incanescens.

Клйчевац, вца, m. 1) ein Berg bei Ваљево. 2) ein Berg an der Drina:

„Са Кличевца од града Костура —

3) Кличевац, село у Браничеву.

Клйчица, f. dim. v. клица.

Клйчо, m. човек који је кличав, der grau wird, incanescens.

Клобук, m. die Blase des siedenden Wassers, bulla aquae bullientis.

Клобук, m. 1) die Mütze (Hut ohne Krempe). 2) град близу Црне Горе:

„Љута гуја Шеовић Османе

„Из Клобука града бијелога —

Клобучина, f. 1) augm. v. клобук. 2) der Filz, coactile.

Клобучић, m. dim. v. клобук.

Клокот, m. das Geräusch des hervorsprudelnden Wassers, sonus aquae scaturientis.

Клокотање, n. das Hervorgurgeln des Wassers, scaturitio cum strepitu.

Клокотати, кођем, v. impf. hervorsprudeln, hervorrauschen.

Клокочика, f. die Pimpernuß, staphylea pinnata Linn.

Клокочиков, ва, во, von Pimpernuß, e staphylea pinnata.
Клокочиковина, f. das Holz der Pimpernuß, lignum staphyleae pinnatae Linn.
Кломпав, ва, во, vide клемпав.
Клонитисе, нимсе, v. r. impf. кога, или чега, einen (etwas) meiden, vito.
Клонути, нем, v. pf. sinken, labor, inclinor.
Клоња, f. eine Art Falle für die kleinen Vögel (z. B. Meisen) meist aus einem Kürbis gemacht, decipula avicularum.
Клоцање, n. das Knirschen, Knirren, frendor.
Клоцати, ам, v. impf. } knirren, frendo.
Клоцнути, нем, v. pf. }
Клупа, f. die Bank, scamnum.
Клупица, dim. v. клупа.
Клупко (gen. pl. клубака), n. der Knaul (Knäul), glomus.
Клупче, чета, n. vide клупко.
Клупчић, m. dim. v. клупко.
Кљакав, ва, во, an der Hand verstümmelt, manu mutilus.
Кљако, m. ein an der Hand verstümmelter, manu mutilus.
Кљаст, та, то, vide кљакав.
Кљување, n. das Picken der Henne, morsus gallinae.
Кљувати, љујем, v. impf. picken, hacken, rostro tundo, mordeo.
Кљуверина, f. рђаво кљусе, der Gaul, caballus. cf. курада.
Кљук, m. die zerdrückten Trauben, uvae compressae.
Кљукање, n. das Stopfen, fartura, saginatio.
Кљукати, ам, v. impf. н. п. гуску, die Gans stopfen, farcio, sagino.
Кљун, m. der Schnabel, rostrum.
Кљуна, f. (österr. der Krampen), harpaginis genus.
Кљунат, та, то, geschnäbelt, rostratus.
Кљунић, m. dim. das Schnäbelchen, rostellum.
Кљунути, нем, v. pf. picken, rostro peto, tundo.
Кљусад, f. (coll.) die Pferde (als Gattung), equi, jumenta.
Кљусе, сета, m. das Pferd (die Gattung), equus.
Кљусина, f. augm. v. кљусе.
Кљуцало, m. der Hacker, Picker, qui cultro, securi tundit: стани ти кљуцало, sagt die Mutter zum Kinde, das mit dem Messer auf den Tisch hackt.
Кљуцање, n. dim. v. кљување.
Кљуцати, ам, v. dim. v. кљувати.
Кљуцкање, n. vide кљуцање.
Кљуцкати, ам, vide кљуцати.
Кљуцнути, нем, dim. v. кљунути.

Кључ, m. 1) der Schlüssel, clavis. 2) der Haken, zum Heuraufen, uncus foeno extrahendo. 3) das Hervorwallende des siedenden oder überhaupt sprudelnden Wassers: избија кључ. 4) die Krümmung des Flußes, curvatura fluminis (као н. п. код Кладова). cf. крајина Неготинска. 5) град у Ерцеговини.
Кључаница, f. der Riegel, pessulus.
Кључање, n. das Sieden, Aufwallen, aestus.
Кључао, чала, ло, siedend, bulliens: полно га кључалом водом.
Кључар, m. der Beschliesser, claviger, (in den Klöstern).
Кључарев, ва, во, } des Beschliessers, clavigeri.
Кључаров, ва, во, }
Кључарски, ка, ко, 1) Beschliessern eigen, clavigerorum. 2) adv. wie ein Beschliesser, more clavigeri.
Кључати, ча, v. impf. н. п. вода, wallen, aestuo.
Кључић, m. dim. v. кључ.
Кмет, m. der Aldermann (?), honestus agricola. У сваком селу имају по два, по три (у великим селима и више) кмета: кнез се мора с њима, као са старјешинама сеоским, договарати за свашто.
Кметица, f. die Frau des кмет, uxor kmeti.
Кметов, ва, во, des кмет, kmeti.
Кметовање, das Kmetseyn, honor kmeti.
Кметовати, тујем, v. impf. 1) потрвене кукурузе, или другу какву потру, entscheiden, abschätzen, aestimo litem. 2) befehlen, den Herrn spielen: немој ти мени ту кметовати.
Кметовски, ка, ко, den Kmeten eigen, kmetorum.
Кметски, ка, ко, 1) vide кметовски. 2) adv. nach Kmeten Art, more kmeti.
Кна*, Art Färbepulver für die Haare, fuci genus.
Кнегиња (говоре и књегиња), f. 1) die Frau des Knes, uxor knesi. 2) Frauenname, nomen feminae.
Кнегињин, на, но, der кнегиња, knesi uxoris.
Кнежев, ва, во, des Knesen, knesi.
Кнежење, n. das Knes-rufen, appellatio knesi vocabulo.
Кнежина, f. das Gebiet eines Knesen, provincia knesi: у Србији је свака нахија раздијељена на неколике кнежине, н. п. Мачва је једна кнежина Шабачке нахије, Поцерина друга а Тавнава трећа; тако су кнежине Зворничке нахије Јадар, Рађевина и т. д. За владања Црнога Ђор-

ђија био је по један војвода у свакој кнежини, тако је, н. п. Стојан Чупић био војвода у Мачви, Милош Стојћевић у Поцерини и т. д. Кнежине се опет раздјељују на срезове (cf. срез).
„Он Турчину не да у кнежину,
„Кад Турчина у кнежини нађе —

Кнѐжити, им, v. impf. als Knes tituliren, appello knesum.

Кнѐжитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Knes machen, sich diesen Namen anmaßen, arrogare sibi knesi dignitatem.

Кнêз, m. 1) Fürst, princeps, н. п. Кнез Лазар. 2) кнез виљајетски, оборкнез, башкнез, велики кнез (у Ерцеговини и војвода), т. ј. поглавар над једном кнежином (или над читавом нахијом), der Knes, knesus. Такови кнезови понајвише (особито по Ерцеговини, куд се нијесу претресали због ратова) имају царске берате, и зову се бератлије, као што су н. п. сад Карацићи у Дробњацима, Зимоњићи у Гацку, и као што су били Рашковићи у Старом Влау, и Карапанџићи у крајини Неготинској. Тако во кнештво остаје од оца сину:
„Кнеже Јањо од Сријема главо!
„Колико ти имаде година? —
(питао некакав паша Бијоградски Кузиновића, или Пузиновића, Јању, кнеза Сремачкога). 3) кнез сеоски (као што су сад сви у Сријему, у Бачк. у Бан.) ein Dorfknes, Dorfrichter, Dorfschulze, magister vici.

Кнезо̀вање, н. das Knesseyn, imperium knesi habeo.

Кнезо̀вати, зујем, v. impf. Knes seyn, impero ut knesus.

Кнезо̀вскӣ, ка, ко, 1) knesisch, knesorum, 2) adv. wie ein knез, more knesi.

Кнѐштво, n. das Knesthum, knesi dignitas.

Кнѐшчић, m. dim. v. knез.

Књѐгиња, f. vide кнегиња.

Књежѐње, n. das Miene machen zum Weinen (österr. das Raunzen).

Књѐзитисе, имсе, v. r. impf. Miene machen zum Weinen (österr. raunzen).

Књѝга, f. 1) der Brief, literae, epistola. 2) das Buch, liber: дали дијете на књигу, zum Studieren; изучио књигу, hat ganz ausstudiert.

Књиго̀ноша, m. der Briefträger, tabellarius.

Књижа̑р, m. der Buchhändler und Buchbinder, librarius.

Књижа̑рев, ва, во, vide књижаров.

Књижа̑рница, f. die Buchhandlung und die Buchbinderey, officina libraria.

Књижа̑ров, ва, во, des књижар, librarii.

Књижѐван, вна, но, literarisch, gelehrt, eruditus.

Књижѐвнӣк, m. der Literator, der Gelehrte, eruditus, literatus.

Књижѐтина, f. augm. v. књига.

Књѝжица, f. das Büchlein, libellus.

Књижу̀рина, f. vide књижетина.

Кò, кога, 1) wer? quis? 2) wer, qui; ко што ла̑, nach Belieben, ut lubet, utrum praeplacet (sprüchwörtlich, seit der Anekdote). Србљи приповиједају како је некакав Турчин код Нијемаца у ропству рано зими свиње, па усуо врућу мећу у корито; кад се свињче опржи, а оно потрчи бржеболе са сурлом у снијег, онда Турчин помисли да оно воли снијега, него меће, па рече, „Ко што ла.“

Кô6, f. сусрет, die Begegnung, occursus: добра коб (говоре по крајини Неготинској кад се срешу двојица).

Кòба, f. hyp. v. кобила.

Кoба̀сица, f. die Wurst, farcimen, botulus.

Кобасѝча̑р, m. 1) der Wurstmacher, fartor. 2) der Liebhaber von Würsten, amans farciminum.

Кобасѝча̑рев, ва, во, } des кобасичар,
Кобасѝча̑ров, ва, во, } fartoris, botularii.

Кòбац, пца, m. der Sperber, nisus.

Кобаца̑ње, n. das Scharren mit den Füßen, strepitus pedum.

Кобацатисе, амсе, v. r. impf. mit den Füßen scharren, strepo pedibus.

Кобѐљање, n. das Wälzen, Rollen, volutio.

Кобѐљати, ам, v. impf. rollen, volvo.

Кòбила, f. 1) die Stute, equa. 2) у капичаре воденице она греднца, што на њој стоји коло. 3) vide кобилица 2.

Кобилѐтина, f. augm. v. кобила.

Кòбилин, на, но, der Stute, equae.

Кòбилица, f. 1) dim. v. кобила. 2) das Brustbein der Vögel, os sterni avium.

Кòбиља̑ глава, f. ein Berg in der Herzegowina.

Кòбиљӣ, ља, ље, der Stute, equae.

Кòбити, им. v. impf. кога, т. ј. слутити коме да га нестане, den Untergang ahnden, praesagio interitum:
„Сви су коњи зопцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо:

„Ногам бије, а уппма стриже,
„Често гледа на Кошшац планину:
„Или коби мене, или себе —
Кобљење, n. das Ahnen, praesagitio.
Ков, m. 1) коњски, das Geräth zum Pferdebeschlagen. 2) косин, das Geräth zum Dengeln der Sense. 3) женски, vide уковица.
Кова, f. der Schöpfeimer, urceus.
Кована, f. Frauenname, nomen feminae.
Кованлук* (кованлук) m. vide уљаник.
Кованџија*, m. der Bienenwärter, apiarius.
Кованџијин, на, но des Bienenwärters, apiarii.
Кованџијика, f. die Frau des Bienenwärters, uxor apiarii:
„Да субаше љубе кованџијике,
„А анџије младе станарице —
Ковање, n. das Schmieden, cusio.
Ковати, кујем, v. impf. schmieden, cudo. 2) коња, das Pferd beschlagen, munio pedes equi soleis ferreis:
„Ђе јунаци коње кују —
Ковач, m. der Schmied, faber.
Ковачев, ва, во, des Schmiedes, fabri.
Ковачина, f. 1) die Eisenspäne, stricturae ferri. 2) augm. v. ковач.
Ковачица, f. die Schmiedin, uxor fabri:
„Ковач кује, ковачица преде —
Ковачкӣ, ка, ко, 1) der Schmiede, fabrorum. 2) adv. nach Art eines Schmiedes, more fabri.
Ковачница, f. die Schmiede, fabrica ferraria.
Ковиљ, m. (многи говоре Ковиље), 1) намасшир на лијевом бријегу Дунава (близу Карловаца). 2) село близу шог намасшира.
Ковиље, n. stipa pennata Linn.
„Лепа Пава у ковиљу спава,
„Њој се Раде кроз ковиље краде —
Ковница, f. die Münze (das Münzhaus), moneta.
Коврчаст, ша, шо, kraus, crispus.
Коврџак, m. die cylindrische Mütze der Männer in Bosnien, mitra cylindrica virorum.
Ковча, f. das Heftel, fibula.
Ковче, f. pl. die Heftel, fibulae.
Ковчег, m. (у Ерц.) die Kiste, Truhe, arca, cista.
Ковчежић, m. dim. v. ковчег.
Ковчица, f. dim. v ковча.
Когод, когагод, (Рес. и Срем.) vide когођ.
Когођ, когагођ, (Ерц.) wer immer, quisquis.
Код, 1) bei, apud: сједи код мене; остао код куће; код говеда. 2) код новаца гладује; код коња иде пјешице; код жене иде неопран и ш. д.
Кодо ше (н. п. куће), statt код ше, bei, ad.
Кожа, f. 1) die Haut, cutis. 2) das Fell, pellis. 3) das Leder, corium.
Кожан, жна, но, von кожа, coriaceus.
Кожење, n. das Werfen der Ziege, partus caprae.
Кожешина, f. augm. v. кожа.
Кожина, f. (у крајини Негошинској) vide кожа.
Кожица, f. dim. v. кожа.
Кожу, жуа, m. der Pelz, vestis pellicea, pellis villosa.
Кожуар, m. der Kürschner (Pelzer), pellio.
Кожуарев, ва, во, } des Pelzers, pellionis.
Кожуаров, ва, во, } des Pelzers, pellionis.
Кожурина, f. vide кожешина.
Кожурица, f. die hautförmige Schale oder Rinde (z. B. des Speckes, des Apfels) cortex.
Кожушина, f. augm. v. кожу.
Кожушчић, m. dim. v. кожу.
Коза, f. die Ziege, capra.
Козар, m. der Ziegenhirte, caprarius.
Козара, f. der Platz, wo die Ziegen geschlachtet werden, macellum caprarium.
Козарев, ва, во, vide козаров.
Козарина, f. das Ziegengeld (für den Hirten), pecunia pro capra pascenda.
Козарица, f. 1) der Ziegenstall, stabulum, 2) die Ziegenhirtin, capraria.
Козаров, ва, во, des Ziegenhirten, caprarii.
Козарскӣ, ка, ко, 1) der Ziegenhirten, caprariorum. 2) adv. wie ein Ziegenhirt, more caprarii; говори козарски, eine Art Rothwelsch: крдокрђи крмекрни, ш. ј. дођи мени; крдокрнекрси крвокрде, ш. ј. донеси воде и ш. д.
Козиши, им, v. impf. werfen, pario (von der Ziege).
Козишисе, зисе, v. impf. werfen (von der Ziege) pario,
Козица, f. dim. v. коза.
Козја брада, f. der Bocksbart, tragopogon pratensis Linn.
Козја пица (и пичица), f. delphinium consolido Linn.
Козјевина, f. das Ziegenfleisch, caro caprina.
Козјӣ, ја, је, Ziegen-, caprinus.
Која, m. (Рес. и Срем.) vide Којо.
Којадико! припијевасе ђешшо у пјесмама, н. п.
„Ој! колико је уз море градова,
Ој! којадико уз море градова,
„Ој! У свакн сам јунак долазио,
Ој! којадико јунак долазио —

Ко̀јаснутисе, немсе, v. r. pf. sich sehen lassen, grüßen, praeteriens saluto.

Којѐшта, којечега (и којешта), allerley, was immer, varia, quidquid in buccam venerit.

Ко̀ји, која, које, welcher, qui.

Којиго̀д, којагод, којегод, (Рес. и Срем.) vide којигођ.

Којиго̀ђ, којагођ, којегођ, (Ерц.) wer immer, quicunque, quisquis.

Ко̀јиму драго, којега му драго, wer immer, quisquis.

Ко́јо, m. (Ерц.) hyp. v. Коста.

Ко́јчин, m. Mannsname, nomen viri.

Ко́ка, f. hyp. v. кокош. Види моја ока, ђе се пече кока. Нека је кока шарена, па макар и не снијела јајета (т. ј. нека је лијепа (жена или ђевојка), па макар ништа не знала).

Ко̀кало, m. der ко sagt, qui protulit ко:
А. Ко је то рекао?
Б. Кокало (du selbst).

Ко́кан, m. 1) in dem Sprichworte: нема кола без кокана, das ist dabei unentbehrlich, hoc carere non possis. 2) cf. чалабрцнути.

Ко́кање, n. das Braten (Rösten) des Kukuruz in Asche, tostio fructus zeae mais Linn.

Ко́кати, ам, v. impf. н. п. кукурузе, braten (den Kukuruz), torreo.

Ко́кица, f. 1) dim. v. кока. 2) geröstete Kukuruzkörner, grana zeae mais tosta.

Ко̑кот, m. 1) das Gackern der Henne, garritus gallinae. 2) (cm.) vide пијетао:
„Куд с' не чује вашке ни кокота —

Кокота̑ње, n. das Gackern, garritio.

Кокотати, кокем, v. impf. gackern, garrio.

Коко́титисе, имсе, v. r. impf. stolziren, wie ein Hahn, superbio ut gallus.

Око̑ш, f. die Henne, gallina.

Коко̀ша̑р, m. 1) der Hühnerstall, gallinarium. 2) der Hühnermann, gallinarius.

Коко̀шиња̑к, m. 1) der Hühnerstall, gallinarium. 2) der Hühnermist, stercus gallinaceum.

Коко̀шињи̑, ња, ње, Hühner=, gallinaceus.

Коко̀шица, f. dim. v. кокош.

Коко̀шји̑, шја, шје, vide кокошињи.

Коко̑шка, f. 1) i. q. кокош. 2) ein Knäuel rohes Garn, glomus filorum crudorum: мота пређу на кокошку; намотала велику кокошку. Ова кокошка није округла, као друго клупко, него је дугуљаста као лубеница, а у сриједи мало шупља; па кад се стане мотати на мотовило, онда се почне изнутра. 3) читава језгра из ораа, der ganze Nußkern, nucleus integer.

Коко̀шке̑, adv. кад се двојица рву, па падну обадва на ребра тако, да се не зна који је кога оборио, онда се каже: пали су кокошке. gleich fallen (im Ringen), ohne Entscheidung; daher der Kampf von neuem angeht, aequaliter.

Коко̀шчина, f. augm. v. кокош.

Ко̀ла, n. pl. der Wagen, plaustrum.

Ко́ла, f. hyp. v. колач: да ти мајка умијеси колу (жене говоре ђеци).

Кола̑јна, f. das Medaillon, grosse Denkmünze, numus memorialis major.

Кола̀лом ла̀лом! припијевасе на бабинама, ein Refrain der Wochenbett-Lieder, vox accini solita in carminibus ad puerperas.

Ко̀лан*, m. der Sattelgurt, cingulum sellae equariae.

Кола̑р, m. der Wagner, plaustrarius.

Кола̑рев, ва, во, vide коларов.

Кола̑рница, f. die Wagnerey, Werkstätte des Wagners, officina plaustraria.

Кола̑ров, ва во, des Wagners, plaustrarii.

Ко̀ласт, та, то, шарен на кола, rundgefleckt, maculosus:
„У скут свилен ко̀ла́сте аздије —

Ко̀лац, ко́ца, m. der Pflock, Pfahl, palus.

Кола̑ч, m. 1) eine Art radförmiges Brot panis genus. 2) ein kleiner Laib Brot, den die Mutter für das Kind, bei Gelegenheit des Backens, mitbäckt. 3) ein Laib Brot bei feyerlichen Gelegenheiten, н. п. крсни колач; Зла колача!

Кола̀чара, f. игла, што има на глави као колачић (по Србији и по Босни носе жене за капама), eine Art Schmucknadel, Haarnadel, acus.

Кола́чи, m. pl. кад отиду просцида прстенују ђевојку (већ иси прошену) и да уговоре кад ће је водити. онда се каже (на неким мјестима, као н. п. у Јадру): отишли на колаче (идћи ћемо на колаче; били смо на колачима и т. д.); на неким мјестима говоре: отишли на прстен, на неким на уговор, а на неким на јабуку (на неким мјестима, као н. п. у Бачкој, иду најприје на прстен, па на јабуку, па на уговор).

Кола̀чина, f. augm. v. колач.

Кола̀чић, m. dim. v. колач.

Кола̀чићи, m. pl. cf. уштипав.

Ко̀лачкӣ, adv. wie einen Pfahl (in die Höhe heben, und niederpflanzen, im Ringen), ut palum defigo.
Колашин, m. град у Ерцеговини.
Колѐбање, n. das Schwanken, fluctuatio.
Колѐбатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo, fluctuo.
Коле̏вка, f. (Рес. и Срем.) vide колијевка.
Ко̀леда, f. Приповиједају да су отприје ишла момчад у очи Божића од куће до куће, те играла и пјевала некакве пјесме од коледе, т. ј. готово уза сваку ријеч говорили су коледо! Ја се мало опомињем из такове једне пјесме, како пјевају да им краве буду млијечне, да намузу пун кабао млијека, да окупају малога Бога:
„Да окупам, коледо!
„Малог Бога, коледо!
„И Божића, коледо! —
Момчад она, што играју и пјевају, зовусе коледјани. Читава коледа (реку и сад кашто кад виде млого људи заједно ће иде).
Ко̀леђани, m. pl. cf. коледа.
Колено, n. (Рес. и Срем.) vide кољено.
Коле̏нце, n. dim. v. колено.
Коле̏р, m. (Рес. и Срем). vide колијер.
Коле̏чке, f. pl. die Räder am Pfluge, rotulae aratri.
Ко̀либа, f. die Hütte, casa.
Коли̏баш, m. der Quarantänediener, (eigentlich der einer колиба vorsteht, н. п. у Земуну), servus publicus qui pestis caussa separatos observat.
Ко̀либица, f. das Hüttchen, casula.
Ко̀лијевка, f. (Ерц.) die Wiege, cunae.
Ко̀лијер, m. (Ерц.) der Kragen, limbus collaris (?) franz. le collier.
Ко̀лик, ка, ко, 1) wie groß, quantus. 2) als groß, quantus.
Ко̀лико, 1) wie viel, quantum. 2) soviel, quantum.
Колико̀год, (Рес. и Срем.) vide коликогођ.
Колико̀гођ, (Ерц.) 1) soviel immer, quantumcumque demum. 2) soviel immer, quamtumvis.
Колица, n. pl. dim. v. кола.
Ко̀личак, (количак), чка, ко, augm. v. колик.
Ко̀лишан (коли̏шан), шна, но, dim. v колик.
Ко̀ло, n. 1) das Rad, rota. 2) der Kreis, orbis. 3) der Kolotanz, choreae genus. Ко се у коло вата, у ноге се узда. 4) die Reifungszeit. z. B. der Kürbisse, Melonen, н. п. прво коло, друго коло, и т. д.
Ко̀ловођа, 1) der Anführer im Kolotanz, choragus, 2) fig. der Anführer überhaupt, dux, choragus.
Коло̀воз, m. пут куда иду кола, das Geleise, orbita.
Ко̀ловрат, m. der Wasserwirbel, vortex.
Коло̀врта, f. чија реда по говеда, коловрта наврта и т. д. sprechen die Hirten, indem sie, einander zählend, durch diese Art Los entscheiden, wer von ihnen z. B. das Vieh von da oder dort wegtreiben soll, formula pastorum, quis rejiciat pecus.
Коло̀туре, f. pl. на разбоју оно, о чему висе нити.
Колу̀бара, f. Fluß in der Ваљевска нахија.
Колу̑т, m. 1) die Scheibe, Wurfscheibe, discus (wird auch so gespielt, wie der δίσκος). 2) der Reif, Ring, orbis, circulus.
Колу̀тање, n. das Spielen mit de Wurfscheibe, disci lusus.
Колу̀татисе, амсе, v. r. impf. die Scheibe werfen, discum mitto.
Колу̀тић, m. dim. v. колут.
Ко̀лчак*, m. 1) angenähter Fleck, pannus assutus. 2) der Muff, manicae genus.
Ко̀ље, n. (coll.) die Pfähle, das Pfahlwerk, pali.
Ко̀љено, n. (Ерц.) 1) das Knie, genu. 2) die Generation (das Geschlecht), der Stamm, gens: све до девет кољена; девето кољено може се узети;
„Проклето му племе и кољено —
Ко̀љеновић, m. (у Ерц.) ein Mensch von gutem altem Hause, von Familie (кољено), illustri loco natus. cf. племић, оџаковић.
Кољѐнце, n. dim. v. кољено 1.
Кољи̏во, n. gekochter Weizen, der bei dem Todtenmale (на дáћи) und am Patrontage (на слави) vom Priester gesegnet, und von den Gästen verkostet wird (triticum) silicernium.
Кома̑д, m. (τὸ κομμάτιον) das Stück, frustum. О свом комаду туђа говеда чувати. Дан и комад (н. п. има) i. e. das tägliche Brot (auskommen).
Кома̀дање, n. 1) das Zerstücken, dissectio. 2) das Erzürnen, iracundia.
Кома̀дара, f ракија од кукуруза, или од другог каква жита, der Kornbranntwein, vinum ustum e frumentis. Срби такову ракију овако пеку: намијесе доста љеба и испеку, па исекомадају у кацу и налију водом;

кад то усвисне и преври, онда пеку ракију,

Комадати, ам, v. impf. zerstücken, disseco in frusta.

Комадатисе, амсе, v. r. impf. sich erzürnen, irascor.

Комадина, f. augm. v. комад.

Комадић, m. dim. das Stückchen, frustulum.

Комар, m.(cm.) vide комарац:
„Игра коња комар момче младо
„Покрај ћошка којје цигерице —

Комарац, рца, m. } die Mücke, culex,
Комарица, f. } empis Linn.

Комарник, m. das Netz, oder der Vorhang gegen die Zudringlichkeit der Mücken, plaga ad arcendos culices.

Комарчев, ва, во, der Mücke, culicis.

Комбост, m. eine Speise von gekochten Sauerkraut, cibi genus, e brassica acida: исјечесе кисео купус на проколе па се скува; потом се извади из чорбе те се олади, па се онда залучи бијелим луком (или поспе слачицам), и тако се једе (уз пост).

Комендат, m. der Commendant, dux. Ова ријеч није била позната у Србији до године 1804, него су је потом пренијели одовуд (из Сријема и из Бачке) писари којекакви; cf. поглавар, управитељ:
„Та Јакова Српског комендата —

Комендатов, ва, во, des Commendanten, imperantis.

Комендатскй, ка, ко, 1) Commendanten-, imperantum. 2) adv. wie ein комдендат, more imperantis.

Комендија, f. (mit dem Rhinesmus) die Komödie, comoedia.

Комендијаш, m. der Komödiant, comoedus.

Комендијашев, ва, во, des Komödianten, comoedi.

Комендијашица, f. die Komödiantin, comoeda, (mima, mulier scenica).

Комендијашкй, ка, ко, 1) komödiantisch, scenicus. 2) adv. komödiantisch, scenice.

Комендирање, n. das Commandiren, Commando, imperium.

Комендирати, ам, v. impf. commandiren, (gebieten), impero. cf. управљати:
„Прво јесте Лазаревић Луко,
„Који Шапцем комендира градом —

Комидба, das Abblatten der Kukuruzkolben, wobei ein Nachbar dem andern hilft, demtio foliorum a fructu zeae. У Србији понајвише беру кукурузе с комушином, па послије (код куће, или у пољу на р п и) ноћу иду на комидбу, као на мобу, један другоме, те коме и пјевају и приповиједају.

Комилац, миоца, m. der (Kukuruz-) Schäler, excorticator.

Комин, m. der Rauchfang, Schornstein, fumarium, cf. димњак. it. il cammino.

Комина, f. 1) die Treber, recrementum. 2) од ораа, die grüne Schale der Nuß, cortex nucis.

Комити, им, v. impf. 1) abblatten, demo folia. 2) auslösen (den Kukuruz) solvo cortice.

Комљење, n. 1) das Abblatten, demtio foliorum. 2) das Auslösen, excorticatio.

Комнен, m. Mannsname, nomen viri (vom griechischen κομνηνός?)

Комненија, f. Frauenname, nomen feminae (Anna Comnena).

Комов, ва, во, von Trebern, e recrementis.

Комовача, f. vide комовица.

Комовица, f. der Treberbranntwein, lora usta.

Комоника, f. der Beifuß, artemisia vulgaris Linn. (wird in der Batschka als Feuerschwamm gebraucht).

Комора, f. 1) (у Сријему, у Бачкој и у Банату) die Kammer, camera. 2) (у Србији, Босни и Ерцеговини) das Feldfuhrwesen, die Lebensmittel, commeatus: отишли да носе коморе; још нам нијесу коморе дошле.

Коморица, f. dim. v. комора 1.

Коморџија*, m. der Führer eines Packpferdes, der Packknecht, commeatuum ductor, agaso:
„И погуби девет коморџија —

Компа, f. (у Новом саду) die Fähre, ponto.

Комушање, n. das Schälen (der Nüsse), excorticatio.

Комушати, ам, v. impf. н. п. орае, schälen, excortico.

Комушина, f. die Blätter des Kukuruzkolbens nach der комидба, folia zeae rejecta. cf. ољвина.

Комшија*, m. der Nachbar, vicinus.

Комшијин, на, но, des Nachbars, vicini.

Комшијница, f. die Nachbarin, vicina.

Комшијнскй, ка, ко, } 1) nachbarlich,
Комшијскй, ка, ко, } vicinorum, 2) adv. nachbarlich, more vicini.

Комшилук*, m. die Nachbarschaft, vicinia.

Кона, f. die Nachbarin, vicina (hyp. v. комшијница):
„Кона кону преко плота звала —

Кона, m. (Рес. и Срем.) vide коно

Конаѓџија*, m. der Quartiermacher, designator hospitiorum.

Конак*, m. das Quartier, die Wohnung, habitatio, hospitium: примио нас на конак; отишао да готови конак: у владичину конаку.

Конаковање, n. das Absteigen, Uebernachten, pernoctatio.

Конаковати, кујем, v. impf. übernachten, pernocto.

Конакчија, m. vide конаѓџија.

Конац, нца, m. 1) ein Zwirnfaden, der Zwirn, filum. 2) das Ende, finis (али се ријетко говори, н. п. томе не ма ни краја ни конца;

„Све му каза од краја до конца).

Конда (Конда), f. Frauenname, nomen feminae.

Кондија, f. Frauenname, nomen feminae.

Кондир, m. (ст.) der Becher, poculum:

„Кондир вина од дванаест ока —

„Донеси ми кондир вина
од три године —

Конђа, f. убрадач женски (особито по Шумадији), eine Art weibliche Kopfbedeckung, vittae genus.

Коно, m. (Ерц.) hyp. v. коншија.

Конопац, пца, m. ein Strick von Hanf, funis cannabinus.

Конопља, f. Frauenname, nomen feminae.

Конопљан, на, но, Hanf-, cannabinus.

Конопље, паља, f. pl. der Hanf, cannabis.

Конопљика, f. die Hanfstaude, der Hanfstängel, cannabis: танка као конопљика.

Конопљиште, n. Ort, wo Hanf gestanden, ager, in quo cannabis fuit sata.

Конопчић, m. dim. v. конопац.

Конци, наца, m. pl. der Zwirn, fila.

Кончање, n. das Sticken mit Zwirn, pictura acus et fili.

Кончати, ам, v. impf. н. п. чарапе, mit Zwirn sticken, pingo acu filo munita.

Кончић, m. dim. v. конац.

Коншија*, m. vide комшија.

Коншијин, на, но, vide комшијин.

Коншијница, f. vide комшијница.

Коншијски, ка, ко, } vide комшијски.
Коншијски, ка, ко, }

Коншилук*, m. vide комшилук.

Коњ, m. 1) das Pferd, equus. 2) der stehende Stab im клис-spiel. 3) der Maßstab im клис- und im пректен-spiel: два коња, три коња. 4) (auch коњиц) der Steg über der Violine, ponticulus, cf. коњиц. (So auch krainisch кобилица).

Коњаник, m. vide коњик.

Коњик, m. der Reiter, eques.

Коњина, f. augm. v. коњ.

Коњиц, m. (voc. коњицу!) 1) dim. v. коњ (ст.):

„Ја не гледам тавној ноћи доба,
„Нит' мој коњиц мутној води брода
„Или му коњиц орону? —
„Коњ јунака оставио
„На злу мјесту у Косову;
„Јунак коњу говорио:
„Ој коњицу добро моје! —

2) Name eines Insects, insecti genus. 3) на гуслама, vide коњ 4. 4) град у Ерцеговини:

„Већ Турчина Богом побратима
„У Коњицу бега Али-бега —

Коњичић, m. dim. v. коњиц.

Коњички, ка, ко, 1) Reiter-, equitum: дванаест коњички сата од Бијограда. 2) adv. wie ein Reiter, equitum more.

Коњокрадица, f. der Pferdedieb, fur equorum.

Коњски, ка, ко, 1) Pferde-, equinus. 2) adv. wie ein Pferd, ut equus.

Коњски камен, m. das Blauvitriol.

Коњувача, f. eine Art Aepfel, pomi genus.

Коњушар, m. der Pferdehüter, custos equorum.

Коњушница, f. зидине у Поцерини, cf. двориште.

Коњче, чета, n. ein Rößlein, equuleus.

Копан, пна, но, schneelos, ubi solutae jam sunt nives.

Копања, f. eine hölzerne Schüssel, scutula, scutra.

Копање, n. das Graben, fossio.

Копар, пра, m. Dill, anethum graveolens Linn.

Копати, ам, v. impf. graben, fodio: копати кукурузе, виноград, купус и т. д.

Копач, m. der Graber, fossor.

Копачев, во, ва, des Grabers, fossoris.

Копилад, f. (coll.) die Bastarde, spurii.

Копилан, m. ein Sohn außer der Ehe, filius spurius.

Копиле, лета, n. ein Kind außer der der Ehe, spurius, spuria.

Копилитисе, лимсе, v. r. impf. trächtig werden in einem Alter von einem Jahre (vom Schafe, von der Ziege), ingravidari ante justam aetatem.

Копилица, f. ein vor der Zeit trächtiges Schaf, Ziege, ovicula gravida ante justam aetatem.

Копиљан, m. vide копилан.

Копиљење, n. das frühe Tragen, ingravidatio ante aetatem.

Копрање, n. das Wimmeln der Würmer, circumreptatio (scaturitio) vermium.

Копи̏рати, ам, v. impf. wimmeln, scaturio. Auch ein einziger Wurm копира у рани.
Копитња̂к, m. asarum europaeum Linn.
Ко̏пито, n. der Huf, ungula.
Копка̂ње, n. dim. v. копање.
Ко̀пкати, ам, dim. v. копати.
Ко̀пљани̂к, m. der Lanzenträger (Lancier), hastatus.
Ко̀пљача, f. die Fahnenlanze, lancea signifera (?).
Ко̏пље, n. die Lanze, lancea, hasta. Послије боја копљем у трње. Одскочило (или искочило) сунце с копља.
Ко̀пнети, им, (Рес.) vide копњети.
Копни̏на, f. schneeloser Platz, locus nivibus vacuus.
Ко̀пнити, им, (Срем.) vide копњети.
Ко̀пња, f. das Umgraben, Umhauen des Weinbergs, des Kukuruzackers, fossio.
Ко̀пњети, ним, v impf. (Ерц.) schmelzen, liquesco (vom Schnee, aber auch vom Abliegen der reifen Wassermelone).
Копо̀ран *, m. eine Art Kleides mit Aermeln, vestis manicatae genus.
Ко̀према, f. (cm.) Art Ringes, annuli genus, (die Sängerin wußte es nicht zu erklären):
„На руци му копрена од злата —
„С руке скиде копрену од злата,
„С руке скиде па је мени даде:
„На ђевојко копрену од злата
„По чему ћеш мене споменути,
„По копрени по имену моме —
Ко̏прива, f. die Nessel, urtica.
Ко̀привица, f. das Nesselchen, urticella.
Ко̀привња̂к, m. извор у Јадру (између села Тршића и Пасковца); мислим да би се тако звало мјесто, ђе расту коприве; али ја нијесам чуо:
„Коњ до коња, јунак до јунака,
„Од Медња̂ка те до Копривњака —
Копрца̂ње, n. das Zappeln, palpitatio.
Копрцатисе, амсе, v. r. impf. zappeln, palpito.
Копу̑н, m. der Kapaun, capo.
Копу̑нитисе, имсе, v. r. impf. stolziren, superbio, efferor.
Копу̑њење, n. das Stolziren, superbitio.
Ко̀пца, f. dim. v. коб:
„Добра га је копца сукобила —
Ко̏пча, f. vide ковча.
Ко̏пче, f. pl. vide ковче.
Ко̏пчица, f. dim. v. копча.
Ко̏ра, f 1) die Rinde, cortex. 2) die Rinde, crusta.
Кора̂к, m. } der Schritt, passus.
Коракља̂ј, m. }
Кора̀ча̂ње, n. das Schreiten, gressus.
Кора̀чати, ам, v. impf. schreiten, gradior.
Кора́чити, им, v. pf. schreiten, gradior.
Ко̀рба̑ч, m. (по Рватској и по Славонији) vide камџија.
Ко̀рдова̂н, m. das Corduan-Leder, aluta Cordubensis.
Кордова́нџија *, m. der Corduan-Fabrikant, alutarius.
Ко̀ре, f. pl. н. п. од ножа, или од књиге, 1) die Scheide, vagina. 2) das Heft des Taschenmessers. 3) der Einband, tegumentum.
Коре̑н, m. (Рес. и Срем.) vide коријен.
Коре́нак, нка, m. hyp. v. корен:
„Заспала девојка дренку на коренку.
Корѐнита, f. Fluß und Dorf im Jadar, (cf. Грчара):
„Коренита село и ти ли си?
„Да ти није руде од лонаца,
„Испод кућа чести воденица,
„Не б' се звала село, већ селиште.
Коре̑ње, n. 1) (Рес. и Срем.) vide коријење. 2) die Vorwürfe, exprobratio.
Ко̀ријен, m. (Ерц.) die Wurzel, radix.
Коријѐнак, нка, m. hyp. v. коријен.
Ко̀ријење, n. (Ерц. — coll.) die Wurzeln, radices.
Ко̀рисан, сна, но, vide користан.
Кори̂ст, f. der Nutzen, das Gedeihen, utilitas.
Ко̀ристан, сна, но, gedeihlich, salvus: користан ти во, крава.
Ко̀рита, n. pl. Wald in der Herzegowina, saltus in Hercegovina:
„Ударисмо кроз Корита равна,
„Сва Корита притиснула тама —
Ко̀ритаст, та, то, ausgehölt, trogartig, alveatus.
Ко̀рита̂шце, n. das Tröglein, alveolus.
Ко̀рито, n. der Trog, alveus.
Ко̀рити, им, v. impf. кога, einem Vorwürfe machen, exprobro.
Ко̀ритисе, имсе, v. r. impf. einander Vorwürfe machen, exprobrare sibi invicem.
Ко̀рица, f. dim. v. кора.
Ко̀рице, f. pl. dim. v. коре.
Корјѐнчић, m. dim. v. коријен.
Корма̂н, m. das Steuerruder, gubernaculum. cf. крма.
Корма́нити, им, v. impf. steuern, guberno.
Корма̂нош, m. der Steuermann, gubernator.
Корма̂ношев, ва, во, des Steuermanns, gubernatoris.
Корма́њење, n. das Steuern, gubernatio.
Ко́рњача, f. die Schildkröte, testudo. Срб̀љи приповиједају, да је човек (прије него је корњача на свијету била) умијесио погачу и испекао ковош, па сјео да једе, а у тај час

рупи кум његов на врата, а он онда брже боље метне кокош на погачу па поклопи чанком, и тако сакрије од кума. Кад кум отиде, и он устане опет да довати кокош и погачу да једе, али се оно све (кокош, погача и чанак) претворило у корњачу (што је сакрио од свога кума). И тако постане корњача.
Ко̏рњачин, на, но, der Schildkröte, testudinis.
Ко̏рњачица, f. dim. v. корњача.
Ко̏ров, m. das Unkraut, herba inutilis; не ма га ни од корова.
Ко̏рпа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide котарица.
Ко̏руна, f. die Korana, Coruna flumen:
„Да почува чардак на Коруни
„Да не прође од Карловца бане —
Коршо̑в, m. vide крчаг.
Ко̑с, m. die Amsel, merula.
Ко̀са, f. 1) die Sense, falx foenaria. 2) die Haare, capilli. 3) eine Art Berge, montis genus: отишао уз косу; Танка̑ коса, Дуга̑ коса, Мићева коса (у Јадру у Тршићкој планини).
Ко̀сана, f. Frauenname, nomen feminae.
Ко̀сањица, f. dim. v. коса 3.
Ко̀сат, та, то, langhaarig, comatus.
Ко̀сац, сца, m. 1) der Mäher, Mäder, foenisex. 2) eine Art Insect, insecti genus.
Коса̑ч, m. vide косац 1.
Ко̀сидба, f. die Mahd, foenisectio.
Ко̀сијер, m. (Ерц.) das Rebenmesser, falx vinitoria.
Коси̑р, m. (Срем.) vide косијер.
Ко̀ситер, m. (κασσίτερος) das Zinn, stannum.
Ко̀сити, им, v. impf. mähen, meto, foenum seco.
Ко̀ситисе, косисе, v. r. impf. н. п. сукно, sich abreiben, deteri.
Ко̀сица, f. dim. v. коса.
Коси̑ште, n. der Sensenstiel, manubrium falcis.
Косјѐрево, n. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Косма̑ј, m. Berg in der Belgrader нахија:
„Пала магла по голом Космају,
„Са Космаја на Јанкове дворе —
„Од Космаја гн'језда соколова —
Ко̀сни̑, на, но, н. п. ков, гладилица, Sensen-, falcis messoriae.
Ко̀со, schief, oblique.
Косо̀вић, f. das Junge der Amsel, pullus merulae.
Косо̀вљи̑, ља, ље, Amsel, merulae.
Ко̀сово, n. (mit und ohne поље) das Amselfeld (berühmt durch die Schlacht, die A. 1389, на Видов дан (15. Juny) Serbiens Schicksal entschied), Campus merularum.
Ко̀совски̑, ка, ко, 1) von Косово, Cossovinus. 2) alt, noch von den Zeiten der Kossovo-Schlacht, Cossovinus (marathonius).
Ко̑ст, f. das Bein, os.
Ко̀ста, m. (contr.) Konstantin, Constantinus.
Ко́ста, m. hyp. v. Коста.
Коста̀дин, m. Konstantin, Constantinus.
Коста̑јница, f. варош у Рватској (код воде Уне). Коста̑јничанин, човек из Костајнице. Коста̑јнички̑, ка, ко, von Костајница.
Коста̀нтин, m. Konstantin, Constantinus.
Коста́тин, m. vide Костантин.
Костобо̀ља, f. die Gicht, arthritis.
Костре̑т, f. (Рес. и Срем.) vide костријет.
Костре́шење, n. (Рес. и Срем.) vide костријешење.
Костре̏шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide костријешитисе.
Ко̀стријет, f. (Ерц.) Ziegenwolle, lana caprina.
Кострије̏ше̑ње, n. (Ерц.) das struppige Aussehen, hirsutus aspectus.
Кострије̏шитисе, имсе, v. r. impf. das Haar sträuben, arrigo comam.
Косту̑р, m. nom. propr. einer Stadt:
„У завади с Нином од Костура —
„Са Кличевца од града Костура —
Кота̀лац, лца (или котаоца), m. (једни говоре котлац) die Höhlung des Schlüsselbeins, jugulum.
Ко̀тао, тла, m. der Kessel, ahenum.
Кота̑р, m. 1) der Zaun um den Heuschober (um das Vieh abzuhalten), sepimentum circum metam foeni. 2) vide Котари:
„Бјежи млада бијелу Котару —
Кота́ранин, m. } човек из Кота̑ра:
Кота́рац, рца, m. }
„Доке твоји Котарани дођу —
„Ал' не гледа Котарац Јоване —
Кота́ри, m. pl.
„Је си л' чуо Латинско приморје,
„Код приморја ришћанске Котаре —
„Стојан оде у равне Котаре —
Ко̀тарица, f. der Korb, corbis.
Ко̀таричица, f. das Körbchen, corbula.
Ко̀тац, коца, m. ein kleiner Stall für Lämmer, Zicklein u. dgl., stabulum parvum. Плести котац, као ти и отац.
Ко̀тити, им, v. impf. werfen (von der Hündin, Katze), pario.
Ко̀титисе, имсе, v. r. impf. werfen, pario.

Котла̂р, m. der Kesselschmied, ahenarius.
Котла́рев, ва, во, } des Keßlers, ahenarii.
Котла́ров, ва, во, }
Ко̀тлац, m. vide котлац.
Ко̀тлача, f. vide гвоздењак (котао).
Ко̀тина, f. augm. v. котао.
Ко̀тлић, m. dim. v. котао.
Котло̀крп, m. der Kesselflicker, ahenorum refector.
Котло̀крпов, ва, во, Kesselflickers, refectoris ahenorum. Назимац кус копа бус под котлокрповом кућом (ово је некаква загонетка, али не знам шта значи).
Котобања, f. 1) (у Србији) der Hühnerkorb, gallinarium (ad ova ponenda). Такове се котобање оплету од бијеле лозе, па се објесе испод стрее. 2) (у Сријему) кукурузни кош, налик на чардак, eine Art чардак zum Kukuruz, horrei genus.
Котрљан, m. eryngium campestre Linn.
Котрља̂ње, n. das Rollen, Kollern (ein Stiel), volutio.
Котрљати, ам, v. impf. rollen, volvo.
Котрљатисе, амсе, v. r. impf. rollen (spielen), volvo.
Ко̀тршка̂ње, n. dim. v. котрљање.
Ко̀тршкатисе, амсе, dim. v. котрљатисе. Ђеца се котршкају о васкрсенију полупаним јаима (у Срјему).
Кото̑р, m. 1) vide колут. 2) der Wachsstock, glomus.
Котура̂ње, n. das Rollen, volutio.
Котурати, ам, v. impf. rollen, volvo.
Котуратисе, амсе, vide колутатисе.
Ко̀цка, f. der Würfel, tessera, talus.
Коцка̂ње, n. das Würfeln, lusus tesserarum.
Коцка̂р, m. der Würfelspieler, lusor talorum.
Ко̀цкатисе, амсе, v. r. impf. würfeln, talis ludo.
Коча̂к, m. vide кочина 2.
Ко̀чење, n. 1) das Hemmen des Rades, inhibitio. 2) das Steifwerden, rigor.
Коче̑т, f. vide костријет.
Кочија̂ш, m. der Kutscher, auriga.
Кочија́шев, ва, во, des Kutschers, aurigae.
Кочија́шење, n. das Kutschieren, aurigatio.
Кочија́шити, им, v. impf. kutschieren, aurigor.
Кочија́шкӣ, ка, ко, 1) Kutscher-, aurigarius. 2) adv. nach Kutscher Art, more aurigae.
Ко̀чије, f. pl. der Bauernwagen mit zwei Pferden, currus.
Ко̀чина, f. 1) vide кочет. 2) Verschlag (für Hühner, Hunde, Schweine), zotheca.
Ко̀чити, им, v. impf. hemmen, inhibeo.
Ко̀читисе, имсе, v. r. impf. steif thun, fastum exerceo.
Ко̀чић, m. dim. v. колац.
Ко̀чопе̑ран, рна, но, lebhaft, hurtig, strenuus.
Ко̀џамити човек (нијеси ти дијете, него —), du bist kein Kind, sondern erwachsen, alt, gescheut (матор човек), homo adultus.
Кош, m. der Korb (z. B. zum Kukuruz, zu Fischen, Fasolen), corbis.
Ко̀ша, f. hyp. v. кошуља.
Коша̂р, m. ein кош zum Fischfange, nassae majoris genus.
Ко̀шара, f. Stall von Flechtwerk, stabulum vimineum.
Ко̀шевина, f. eine eben abgemähete Wiese, pratum recens desectum.
Ко̀шење, n. das Mähen, messio.
Кошија *, f. vide трка.
Ко̀шина, f. augm. v. кош.
Ко̀шић, m. dim. v. кош.
Кошка̂ње, n. der Wortwechsel, altercatio.
Ко̀шкатисе, амсе, v. r. impf. sich zanken, wortwechseln, altercor.
Ко̀шница, f. der Bienenkorb, alveare.
Ко̀шница, f. vide кошчица 2.
Ко̀штан, m. eine Pflanze, herbae genus.
Ко̑штан, на, но, beinern, osseus.
Ко̀штац, 1) in der Redensart: уватитисе у коштац, т. ј. у коштац (кад се рву). 2) планина близу Црне горе:
„Чесно гледа на Коштац планину—
Ко̀штуница копље. n. (cm.)
„Заиска му копље коштуницу —
Ко̀штуњ (ора), m. (cm.) vide коштуњавац:
„Виш' куће ми коштуњ ора,
„Те сам зубе поломила —
Кошту̀њав, ва, во, hart (z. B. die Nuß, aber auch der Mensch), durus.
Кошту̀њавац, вца, m. m. j. ора, harte Nuß, nux dura.
Кошту̀рница, f. das Beinhaus, ossarium.
Ко̀шуља, f. das Hemd, indusium.
Кошуљѐтина, f. augm. v. кошуља.
Ко̀шуљица, f. dim. 1) das Hemdchen, indusiolum. 2) das Schafhäutchen (beim foetus), amnion.
Ко̀шута, f. 1) die Hirschkuh, Hündin, cerva. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) ein Kuhname, nomen vaccae.
Ко̀шутица, f. 1) dim. v. кошута. 2) eine Pflanzenart, genus plantae.
Ко̀шчица, f. 1) dim. das Beinchen, ossiculum. 2) der Kern (im Pflaum u. dgl.), nucleus.

Кра́ва, f. die Kuh, vacca.
Кра́ва, f. hyp. v. крава.
Краве́тина, f. augm. v. крава.
Кра́вин, на, но, der Kuh, vaccae.
Кра́вица, f. dim. v. крава.
Кра́ваћа, f. die Gelte, der Melkkübel, mulctra.
Кра́вљи, ља, ље, Kuh-, vaccarum.
Краву́рина, f. vide краветина.
Кра́гуј, m. Mannsname, nomen viri.
Кра́гујевац, вца, m. варош у Србији. Кра́гујевачки, ка, ко, von Крагујевац. Кра́гујевчанин, човек из Крагујевца.
Кра́дљив, ва, во, diebisch, furax.
Кра́дљивац, вца, m. diebischer Mensch, furax.
Кра́дљивица, f. die Stehlerin, diebisches Weib, fur, femina furax.
Кра́ђа, f. der Diebstahl, furtum.
Кра́нсав, m. Mannsname, nomen viri.
Кра́нсава, f. Frauenname, nomen feminae.
Кра̑ј, m. der Rand, das Ende, der Saum; die Gegend: крај од мараме; отишао на крај свијета; у нашем крају тога не ма; од краја до конца.
Кра̑ј, am Ufer, bei —:
„Ђевојка сједи крај мора —
„Ђевојка је крај горе стајала —
Кра́ја, f. Frauenname, nomen feminae.
Кра́јац, ајца, m. das Ende (von Tuch).
Кра́јина, f. 1) die Grenze, fines. 2) der Krieg, bellum:
„Ој крајино! крвава аљино,
„Крвав био, ко те завргао.
3) Крајина Неготинска: један комад земље између Тимока, Дунава, Кључа и Поречкије планина. У Крајини (онуда људи не кажу Крајина Неготинска, него само Крајина: зашто они и не чују да има Крајина и у Босни, као ни Бошњаци што не чују за ову Крајину) има око педесет села, но нијесу сва Српска, него има и Влашкије. Срби у Крајини говоре: зајац, оцат, жељезо, грнац, дрее (аљине), грајати (мјесто говорити), кожина (мјесто кожа), ни мјесто нам, н. п. да ни си ти жив господару (мјесто да си нам ти жив) и т. д. У Крајини је варош (и мали градић, што је зидао Пасманџија) Неготин (два сата од Дунава и од Тимока), старе зидине Праово (на Дунаву), извор Царичина (од прилике сат и по од Дунава, и мало мање од Неготина), ријека Замна, мала варошица (са старим зидинама) Брза паланка (на Дунаву, на међи Крајине и Кључа), и два намастира: Вратна и Букова (Букова је мали намастирић баш код Неготина). Од Царичине до Праова налазесе прокопи испод земље, куда је некад вођена вода на Праово; људи онуда приповиједају, да су до скора налазили и чункове од олова и растапали на танета пушчана. Ниже Царичине имају зидине од некакве старе цркве: онуда људи приповиједају, да је онђе погинуо Краљевић Марко (кад су се Турци били с Власима), и да му је она црква била начињена на гробу.
Од југо-западње стране међи Крајина с Кључем (Кладовском нахијом). У Кључу има око тридесет села, но данас не ма ни једнога Српског, него су све Влашка, а имена села сва су Српска, н. п. Грабовица, Каменица, Врбица, Острова гол и т. д. У Кључу је варош и мали градић Кладово на Дунаву; с горњу страну Кладова знаду се до воде некакве старе зидине, а ниже Кладова (око по сата далеко) знаду се на суву (особито из Влашке стране) зидине од Трајанова моста, о којему људи онуда још приповиједају којешта.
Обадвије су ове кнежине султанијне, и зато су некако од старине остале те у њима нијесу судили Турци, него Српски кнезови (приповиједају да су такови ферман од цара имали, да не смије Турчин с потковaним коњем наступити на ту земљу). Крајински је кнез сједио у Неготину, а од Кључа у Кладову (нигђе у Србији, ни у Босни, ни у Ерцеговини, не кнезују варошани сељацима, до ту). Крајински је кнез бивао од кољена Карапанџића, а од Кључа се мијењао често. Ти су кнезови купили порезе и остале данке, па су новце (колико је било одређено да се даје султанији) давали бегу, који је долазио из Цариграда и сједио у Кладову, а бег је слао у Цариград; а сад, како су Карапанџићи оставили Крајину и већ готово сви изумрли, почео се и Крајински кнез мијењати (и остало се готово све промијенило).
Кра́јни, на, но, vide крајњи.
Кра́јници, ника, m. pl. die Geschwulst der Ohrdrüsen, tumor parotidum.
Кра́јњи, ња, ње, äusserst, extremus.
Кра́јишник, m. der Angrenzer, confinis.
Кра́јишнички, ка, ко, 1) den (türki-

schen) Grenzern gehörig, confinis. 2) adv. wie die Grenznachbarn, more confinium.

Крајобер, m. der Schnitter am Rande, messor ab extremo latere.

Крајобера, f. die Schnitterin am Rande, femina metens ab extremo latere.

Кра̂јчин, m. Mannsname, nomen viri.

Кра̂к, m. ein langes Bein (österr. die Haxen), crus longum.

Кра̀кат, ма, мо, langbeinig, longis cruribus.

Кра̂љ, m. der König, rex.

Кра̂љев, ва, во, des Königs, regis.

Кра̀љева гора, f. планина у Босни.

Кра̀љевина, f. des Königs Land, das Königreich, regnum.

Кра̀љевић, m. der Königssohn, filius regis.

Кра̂љево, n. варош у Влашкој (Krajowa).

Кра̀љевски, ка, ко, 1) königlich, regius, regalis. 2) adv. königlich, regie.

Кра̀љевство, n. 1) das Königthum (Würde des Königs), regnum. 2) das Königreich, regnum.

Кра̀љић, m. das Königlein, regulus.

Кра̀љић (Марко), m. (ст.) vide Краљевић:

„— — дели Краљић Марко —

Кра̀љица, f. die Königin, regina.

Кра̀љице, f. pl. Десет, до петнаест, лијепо обучени и накићени ђевојака, које иду о тројичину дне од куће до куће те играју и пјевају. Једна се ђевојка (која мора бити лијепа и средњега раста) међу њима зове краљица, друга краљ, трећа барјактар, а четврта дворкиња. Краљица се покрије бијелим пешкиром по глави и по лицу; краљ има на глави клобук искићен цвијећем и у руци мач, а барјактар носи на копљу барјачић бијел и црвен. Кад дођу пред чију кућу, онда краљица сједе на малу столичицу (какове су обично по Србији и по Славонији) а дворкиња стане више ње, а остале ђевојке вате око ње коло као срп, па се окрећу на лијево ступајући по двије стопе у напредак и пјевајући. Краљ стоји на лијевом крају кола, а барјактар на десном, но они се не ватају за коло, него краљ сам за себе, с лицем окренутим коловођи, једнако игра узмаујући мачем и измичућисе натрашке, а барјактар (с лицем окренутим заврћколи) с барјаком у руци игра пред колом. Поигравши тако мало, окрену се краљ и барјактар по једном сваки на своме мјесту, па онда оптрче око свега кола, и дођу опет сваки на своје мјесто и почну наново играти. Најприје започну од краљеве куће; и прва пјесма, што пред сваком кућом пјевају, заповиједа домаћину, или домаћици, да изнесу краљици столицу, па онда започну пјевати редом свима (мушкоме и женском, маломе и великом), који се налазе у кући (ако ће и колико бити, оне ће свакоме особито и према њему припјевати). Краљичке су пјесме све од 6 слогова, и у пјевању се свака врста (осим прве и последње) по трипут говори, и други се пут додаје на крају лељо! н. п.

(Ђевојци)

Овде нама кажу,
Овде нама кажу лељо!
Мому не удату,
Мому не удату,
Мому не удату лељо!
Јал' је ви удајте,
Јал' је ви удајте,
Јал' је ви удајте лељо!
Јал' је нама дајте,
Јал' је нама дајте,
Јал' је нама дајте лељо!
Да је ми удамо и т. д.

Будући да у свакоме селу не ма толико одабраније ђевојака, да би могле краљице начинити, зато оне иду и из једнога села у друго; и да би им слободније било, прате и два, или три, оружана момка.

Краљице играју у данашње вријеме по Србији од Цера и од Међедника до Тимока, и по Славонији код Срба Римскога закона; по Сријему, по Бачкој и по Банату, играле су до скора, па су нови свештеници забранили и искоријенили (приповиједају жене, које су ђевојкама биле у Краљицама, да су и и с батинама ћерали и разгонили по селу).

Кра̀љичин, на, но, der Königin, reginae.

Кра̀љички, ка, ко, н. п. пјесме, der Königinen, reginarum.

Крама̂р, m. der Hauptfrachter, der die Fracht für sich und seine Gesellschafter bedingt, vecturarius primarius.

Кра̀њац, њца, m. der Krainer, Carniolanus.

Кра̀њица, f. die Krainerin, Carniolana.

Кра̀њска̄, f. Krain, Krainland, Carniola, Carnia.

Кра̀њски, ка, ко, krainisch, carniolanus.

Краса, f. Србљи приповиједају, да се змија звала краса док није била Јеву преварила.
Кра́сан (кра̑сан), сна, но, schön, pulcer.
Кра́сити, им, v. impf. schmücken, orno.
Кра̀соје, m. Mannsname, nomen viri.
Красо̀та, f. die Schönheit, pulcritudo.
Кра̀ста, f. 1) die Blatter, pustula. 2) der Grind, crusta, vide красте.
Кра̀став, ва, во, grindig, crustis plenus.
Кра̀ставац, вца, m. die Gurke, cucumis.
Кра̀ставица, f. vide краставац.
Краста̑ње, n. das Grindbekommen, infectio crustarum.
Кра̀стати, ам, v. impf. mit Grind anstecken, scabie inficio.
Кра̀статисе, амсе, v. r. impf. den Kopfgrind bekommen, porrigine corripi.
Кра̀сте, f. pl. Pocken, Blattern, variolae.
Кра̀сти, адем, v. impf. stehlen, furor.
Кра̀стица, f. dim. v. краста.
Кра̀стоња, m. der Grindige, porriginosus.
Кра̀так (comp. кра̀ћи̑), тка, ко, kurz, brevis.
Кра̀тељ, m. некаква болест, eine (fabelhafte) Krankheit, ärger als die Pest, die in einer Nacht tödtet. Der Todte hat einen Fuß kürzer als den andern (daher der Name, von кратак kurz).
Кра̀тити, им, v. impf. 1) kürzen, brevio. 2) ја не кратим, ich habe nichts dawider, per me licet.
Кра̀ткост, f. } die Kürze, brevitas.
Кратко̀ћа, f. }
Краћа̑ње, n. das Kürzerwerden, breviatio.
Кра̀ћати, ам, v. impf. н. п. дан, kürzer werden, breviari.
Кра̀ћење, n. das Kürzen, breviatio.
Кра̀шење, n. das Schmücken, ornatio.
Крбава, f. die Korbawa, Corbavia.
Крба̑њ, m. vide врг.
Крба̑њина, f. augm. v. крбањ.
Крба̑њић, m. dim. v. крбањ.
Кр̀буља, f. као котарица од сирове коре с млада дрвета (н. п. јовова, липова). Крбуље понајвише граде ђеца за јагоде.
Кр̑в, f. 1) das Blut, sanguis, cruor. 2) Mord, caedes: учинио крв; крв платио на свом дому! (Fluch in der Herzegowina).
Крва̑в, ва, во, blutig, cruentus.
Крва́вити, им, v. impf. blutig machen, cruore maculo.
Крва̀вица, f. 1) bei den Pferden eine Blutbeule, tuber cruentum equorum. 2) die Blutwurst, botulus cruore farctus.
Крва́вљење, n. das Blutigmachen, adspersio cruoris, cruentatio.
Кр̀витисе, имсе, v. r. impf. blutig zanken, cruentor.
Крвљѐње, n. das Blutigzanken, rixa cruenta.
Кр̀вни̑, на, но, blutig (blutvergießend), cruentus: учинио крвно ђело.
Кр̀вни̑к, m. der Mordschuldige, occisor.
Крвни̏на, f. das Blutgeld, pretium sanguinis. У Турској је крв Турска 1000 гроша а Србска (и свакога другог ришћанина) 1001 грош (тако приповиједају). Крвнину не плаћа само онај, који је учинио крв, него све оно село (а кашто и више ближњи села заједно) ће је крв учињена (кад се крв учини у вароши, онда и Турци морају плаћати крвнину). Крвнина се не плаћа само кад човек убије човека, него и кад човек умре на путу од зиме, кад се утопи у воду, кад падне с дрвета, или с коња те сломи врат; или ода шта му драго он умръо, само кад га нађу на путу или у пољу мртва (такови се човек не смије прије саранити, док не дођу Турци да га чине ћеш). Турци слабо траже крвника, него ишту крвнину: зато крвник доста пута утече у другу нахију док људи плате крвнину и мало позаборave, па послије опет дође натраг, и нико му се не чини ни вјешт осим рода онога, кога је он убио (а с родом мора да се мири: зашто ће убити и они њега).
Кр̀вница, f. die Mörderin, interfectrix.
Крво̀лок, m. vide крвопилац.
Крвопи́лац, лца, m. der Blutsauger, sanguisuga.
Крво̀точина, f. das Blutharnen, minctio cruenta.
Крвца, f. dim. v. крв:
„Јер је крвца из земље проврела —
Кревѐљење, n. das Weinen mit verzogenem Munde, fletus genus.
Кревѐљитисе, имсе, v. r. impf. mit verzogenem Munde weinen, fleo ore obliquo.
Крѐвет, m. (grabatus, κράβατος), das Bett, lectulus, grabatus.
Крѐветић, m. dim. v. кревет.
Кре́да, f. die Kreide, creta.
Крѐзуб, ба, бо, zahnlückig, edentulus.
Крѐзубица, f. die Zahnlückige, edentula.
Креја, f. vide крештелица.
Кре́јин, на, но, des Hähers, graculi.

Крека, f. das Geschrey (кre, кre) der Hühner, Frösche, clamor gallinae, ranae.
Крекѐтање, n. das Quacken, coaxatio.
Крекѐтати, кећем, v. impf. quacken, coaxo.
Крекѐтуша, f. die Quackerin, coaxatrix (i. e. der Frosch).
Крéкнути, нем, v. pf. kre, kre schreyen, clamo cre, cre (ut gallina, graculus).
Кремêн, m. der Feuerstein, pyrites.
Кремѐнчић, m. dim. v. кремен.
Кремêње, n. (coll.) die Feuersteine, pyritae.
Кремѝчак, чка, m. vide кременчић.
Крéнути, нем, v. pf. fortbewegen, rücken, moveo.
Кресâње, n. 1) das Feuerschlagen, excussio ignis. 2) die Abästung, abscissio ramorum arboris.
Крѐсати, решем, v. impf. 1) Feuer schlagen, excutio ignem. 2) die Aeste abhauen, abscindo ramos.
Кресѝво, n. das Feuerzeug, vas igniarium.
Кресќање, n. dim. v. кресање.
Крѐскати, ам, dim. v. кресати.
Крѐснути, нем, v. pf. einen Schlag führen, um Feuer aufzuschlagen; silicem tundo chalybe.
Крѐста, f. vide обер.
Крéтање, n. das von-der-Stelle-bringen, motio.
Крéтати, ећем, v. impf. von der Stelle bringen, moveo.
Креч *, m. der Kalk, calx.
Кречàна *, f. der Kalkofen, die Kalkhütte, calcaria.
Крéчање, n. das Kre-Schreyen der Henne, clangoris genus.
Крéчати, чим, v. impf. kre-schreyen, clango.
Кречêње, n. das Weißen mit Kalk, illitus calcis, dealbatio.
Крѐчити, им, v. impf. mit Kalk weißen, illino calcem, dealbo.
Кречнӣ, на, но, н. п. камен, der Kalkstein, calcarius.
Крéшево, n. das Gemetzel, magna caedes: читаво крешево. cf. ограшје.
Крештелица, f. der Häher, graculus.
Крéштеличјӣ, чја, чје, Heher-, graculorum.
Крзлàрага *, m. Frauenhüter, Oberverschnittene, eunuchorum praefectus:
„И својега агу крзлару —
Крзница, f. das Taufhemde, das Tauftuch, vestis baptismalis, linteum baptismale.
Крӣв (comp. крѝвљӣ), ва, во, 1) krumm, curvus. 2) schuldig (eines Verbrechens), reus. 3) (може се чути и ћеиmo) schuldig (Geld), qui debet, debitor: ја сам тебі нешто крив.
Кривàдак, тка, m. das gekrümmte Zeug (z. B. eine schlechte Flinte, Pistole).
Крѝваја, f. 1) село у Поцерини. 2) ријека у том селу. 3) намастир на тој ријеци. 4) (cm.) ријека у Босни. cf. Вазућа.
Кривâк, m. 1) ein Siebzehnerstück, nummus septendecim cruciferorum. 2) fig. mentula (curvata, von крив).
Крѝвање, n. das Neigen auf eine Seite, incurvatio, inclinatio.
Крѝвати, ва, v. impf. sich neigen auf eine Seite, inclinor:
„Објеси га Шарцу с десне стране,
„А с лијеве тешку топузину,
„Да не крива ни тамо ни амо —
Крѝвац, вца, m. der Schuldige, Verbrecher, nocens.
Крѝвача, f. das Krummholz (als ein Spottname für den Säbel), curvus acinaces.
Крӣвда, f. das Unrecht, injuria. Ако правда не поможе, кривда не ће помоћи.
Кривѝна, f. die Krümme, curvitas.
Крѝвити, им, v. impf. 1) што, krümmen, curvo. 2) кога, beschuldigen, accuso, incuso.
Кривитисе, имсе, v. r. impf. brüllen (wie der Ochs), auch vom Kinde, clamo.
Крѝвњава, f. das Brüllen (des Rindviehes), mugitus: стоји га кривњава.
Кривòврат, та, то, krummhalsig, incurvicervicus.
Кривòглав, ва, во, krummkopf, incurviceps.
Кривòгуз, за, зо, Krummarsch, curvi podicis.
Кривòкур, ра, ро, penis incurvi. Иза и као и кривокури Татара.
Кривòног, га, го, krummbeinig, curvipes.
Кривòпизда, f. femina q. d. curvicunna in der Anekdote.
Кривỳдање, n. das Schlängeln, sinuatio.
Кривỳдати, ам, v. impf. sich schlängeln, sinuor.
Крѝжање, n. das Schneiden, scissio.
Крѝжати, ам, v. impf. schneiden, disseco, н. п. лубеницу, јабуку, дуван.
Крије̂ње, n. das Verbergen, occultatio.
Крѝлан, m. Mannsname, nomen viri.
Крѝласт, та, то, н. п. свињче, говече, einen weißen Fleck (wie Flügel) habend, notam (quasi alarum) habens.
Крѝлат, та, то, geflügelt, alatus.

Криластица, m. der Geflügelte, alatus, ales, der Held Реља Криластица.

Крилаш, m. der Adlerthaler, thalerus cum aquila (loco crucis).

Крило, n. 1) der Flügel, ala, 2) der Schoß, sinus.

Крило, m. ein крпласт назимац, porcellus alarum notam gerens.

Криловa, m. ein Ochs, der am Bauche weiß ist (als hätte er ein Vortuch), bovis nomen.

Крилоша. f. ein am Bauche weißes Schwein, sus alba circa alvum.

Криоце, n. dim. v. крило.

Крис, m. (у Срему, у Бачк. и у Бан.) der Gries, glarea frumenti.

Крити, ријем, v. impf. verbergen, occulto.

Крчање, n. das Vorpredigen, admonitio molesta.

Крчати, чим, v. impf. vorpredigen, admoneo ut caveat.

Кришка, f. eine Schnitte, segmentum.

Кришкара, f. eine Art Mütze, mitrae clavis distinctae genus.

Кришчица, f. ein Schnittchen, parvum segmentum.

Крка (Крка?), f. cf. Керка.

Кркача, f. н. п. носити дијете на кркаче, das Kind auf dem Rücken (huckepack) tragen, so daß es seine Hände um den Hals des Tragenden schlingt, gesto in dorso.

Кркљање, n. das Brausen des siedenden Wassers,

Кркљати, ља, v. impf. н. п. лонац, купус у лонцу, brausen (im siedenden Topfe), fremo.

Крклина, n. pl. vide зуловп.

Кркуша, f. eine Art Flußfisch, piscis genus.

Кркушица, f. dim. v. кркуша.

Крља, f. vide крпељ.

Крља, f. } ein Block Holz, candex.
Крљад, m. }

Крљадић, dim. v. крљад.

Крма, f. (ст.) das Steuerruder, gubernaculum:

»На галији стотина Турака
»Од стотина Турскије градова,
»А на крми Кнчић Усеине —

Крмад, f. (coll.) die Schweine, sues, porci.

Крмак, мка, m. das (männliche) Schwein, porcus.

Крмача, f. 1) die Sau, porca. 2) ein Hirtenspiel; (krainisch, auch свињка).

Крмачетина, f. augm. v. крмача.

Крмачин, на, но, der Sau, porcae.

Крмачина (крмачина), f. augm. v. крмача.

Крмачица, f. dim. v. крмача.

Крме, мета, n. das Schwein, sus.

Крмељ, f. der Eiter in den Augen, gramia.

Крмељање, n. das Triefen, lippitudo oculorum.

Крмељати, ам, v. impf. triefen, lippio.

Крмељив, ва, во, triefäugig, lippus.

Крменција (крменција), f. vide маџарија.

Крметина, f. das Schweinfleisch, caro suilla.

Крмећаци, ћака, m. pl. (scherzhaft) опанци од крмеће коже.

Крмећи, ћа, ће, Schweins-, suillus.

Крмешце, цета, n. das Schweinchen, sucula, suculus.

Крмити, им, v. impf. чим, lenken, regieren, rego. cf. управљати.

Крмљење, n. das Lenken, Regieren, Leiten, rectio.

Крмци, мака, m. pl. die Schweine, sues, porci.

Крмчић, m. dim. v. крмак.

Крнути, нем, v. pf. schlagen, percutio.

Крња, m. (Рес. и Срем.) vide крњо.

Крњав, ва, во, splitterig, fissilis.

Крњење, n. das Splittern, diffissio.

Крњити, им, v. impf. zersplittern, diffindo.

Крњо, m. (Ерц.) splitterig, diffissus, nicht ganz, mutilus, z. B. ein Mensch mit abgeschnittenem Ohr, u. dgl.

Крњорог, га, го, horngestümmelt, mutilus cornu.

Кров, m. das Dach, tectum.

Кровина, f. schlechtes, ungenießbares Heu (was zum Dachdecken nur zu gebrauchen wäre).

Кровнат, та, то, н. п. кућа, mit Stroh, Heu bedeckt, tectus stramine.

Кровињача, f. Strohhütte, casa.

Кровуљина, f. augm. v. кровина.

Кроз, } durch, per: кроз воду; кроза
Кроза, } ме; кроза те.

Крозањ, } m. j. кроз њега.
Крозањга, }

Крој, m. der Schnitt, sectum.

Кројач, m. der Schneider, sartor, vestificus.

Кројачев, ва, во, des Schneiders, sartoris.

Кројење, n. das Zuschneiden des Kleids, sectio ad formulam.

Кројити, им, v. impf. zuschneiden, seco ad formulam.

Кропити, им, v. impf. sprützen, aspergo.

Кропљење, n. das Sprützen, aspersio.

Кротак, тка, ко, zahm, mansuetus, cicur. Кротак као јагње.

Кротост, f. die Zahmheit, cicuritas, mansuetudo.

Крочити, им, v. pf. не може крочити, er (der Kranke) kann nicht gehen,

nicht auf die Füße, non potest incedere.

Крошње, f. pl. (у Сријему и у Бачк.), на два савијена дрвета испреплетано узицама, те се у њему носи слама (једни говоре тра́ље), eine Art Heutrage, feretrum.

Кр̀па, f. 1) ein Fleck (Tuch, Leinwand), lacinia. 2) крпа платна, ein Stück Leinwand, von 20 Ellen, massa lintea.

Кр̀пеж, m. das Flickwerk; die Flickerey, consarcinatio.

Кр̀пеле, f. pl. die Verbindungsstange der Jochpaare Ochsen am Pfluge, jugi pars.

Кр̀пељ, m. 1) eine Schaflaus, ricinus. 2) vide крпигуз.

Крпѐтина, f. augm. v. крпа.

Кр̀пигу̑з, m. quirlförmiger Fennich, panicum verticillatum.

Кр̀пити, им, v. impf. flicken, pannum adsuo.

Кр̀пица, f. dim. v. крпа.

Крпљѐње, n. das Flicken, reparatio.

Крпу̏рина, f. vide крпетина.

Кр̀сман, m. Mannsname, nomen viri.

Кр̀сни̑, на, но, н. п. колач, свијећа, zum Hauspatron gehörig, pertinens ad diem patrono coeliti sacrum, laralis (?).

Крсно̑ име, n. Сваки Србљин има по један дан у години, кога он слави, и то се зове крсно име, светп̑, свето̑, и благ дан. Домаћин се стара и преправља за цијелу годину како ће и с чим ће прославити крсно име. Кад буде у очи крснога имена пред ноћ, онда зађе један из куће (обично млађи) по селу те зовне (на крсно име) све сељаке, који то крсно име не славе; тај пред сваком кућом скине капу и обично овако почне: „Божја кућа и ваша! поздравио је отац (или брат) да дођете довече на чашу ракије: да се разговоримо и да мало ноћи поткратимо; што буде свети Никола (или који буде) донијо, не ћемо сакрити: дођите, немојте да не дођете.“ Кад буде у вече, онда неком отиде домаћин, неком пошље сина, неком најамлика (жене у вече слабо иду) или другога кога из куће. Кад званице долазе свечарима у кућу, обично овако говоре: „Добар вече и честито ти свето! славио га много љета и година у здрављу и у весељу! „Ђекоји понесу и јабуку, или (по варошима) лимун, те даду домаћину кад му назову добар вече. А пријатељи из другије села дођу и незвани, па му сви вечерају, пију, разговарајусе и пјевају до неко доба ноћи; потом сељаци отиду сваки својој кући (домаћин каже свакоме на пооду: „Дођите и сјутра на чашу ракије.“ И тако и сваки дан позива од вечере на доручак, а од доручка на ручак), а пријатељи већ онђе и остану. Сјутрадан дођу рано на доручак, па мало доцније на ручак. Прије ручка, или на ручак, треба да дође и поп да прекади и да очати кољиво. Кад већ буде око пола ручка, онда запале воштану свијећу, донесу тамјана и вина, те устану у славу: помолесе Богу, једу кољиво, обреде се вином (напијајући: „За славе небеске, која може да нам поможе“) и ломе (домаћин с попом, или с ким другим кад не ма попа) крсни колач (који мора бити од шенична брашна у кисело умијешен и нашаран поскурњаком; једну четвртину од тога колача даду попу, једну домаћици, а двије они једу; а како се ломи крсни колач, ја то не умијем описати, него би требало измоловати) и пјевају (два и два) у славу:

„Ко није вино за славе Божје,
„Помоз' му Боже и славо Божја.
„А шта је љепше од славе Божје
„И од вечере с правдом стечене?

Потом сједу опет, и пијући и једући разговарајусе и пјевају до мрака (домаћин не сједа за сто, него стоји гологлав и служи гостима вино и ракију). Тако славе три дана (само што не устају више у славу; други се дан крснога имена зове појутарје, а трећи уставци), а пријатељи одлазе чак четврти дан. И најгори сирома треба да прослави своје крсно име, макар продао какво живинче, или друго што из куће, те купио ракије (ако своје не ма) и остало што му вал-а. Понајвише славе Никољ дан, Јовањ дан; Ђурђев дан, Аранђелов дан и т. д. и то се не мијења, него остаје од кољена на кољено: зато се сматрају као рођаци сви, који славе једнога свеца.

Крст, m. 1) das Kreuz, crux. 2) не ма га у крсту, seines Gleichen gibts nicht in der Christenheit, non invenies parem in christianis. 3) крст на небу, ein Gestirn, astrum. 4) десет крста насадио на гувну, vide крстина 2.

Кр̀ста, n. pl. das Kreuz, als ein Theil des Körpers, regio sacra, lumbus.

Креста, m. Mannsname, nomen viri.
Крстат, та, то, н. п. барјак, die Kreuz-Fahne, signatum cruce, vexillum cruciatum.
Крсташ, m. 1) крсташ талијер, der Kronthaler, thalerus. 2) крсташ орао, der Kreuzadler (?), aquilae genus. 3) крсташ барјак, die Kreuzfahne, vexillum cruciatum.
Крсташица, f. der halbe Kronthaler; auch der vierte Theil desselben, thaleri cruciati dimidia, et vel quarta pars.
Крсти куме дете (у Сријему), trifolium reptans Linn.
Крстина, f. 1) augm. v. крст. 2) etliche Garben, die auf dem Felde beisammen liegen, mergitum cumulus.
Крстити, им, v. pf. taufen, baptizo. Ја га крстим, а он прди.
Крститисе, имсе, v. r. impf. 1) getauft werden, baptizor. 2) sich taufen lassen. 3) кога, чега; од кога, или од чега, sich bekreuzen, cruce signo.
Крстић, m. dim. v. крст.
Крсто, m. hyp. v. Креста.
Крстов дан, ва дне, m. das Fest des Kreuzes, deren es zwey gibt, den 5. Jan. u. den 14. Sept. festum S. crucis.
Крстоноше, f. pl. cf. завјетина.
Крт, та, то, 1) fest, firmus, durus: крто месо, d. i. кртина. 2) spröde, unbiegsam, durus, н. п. дрво, стакло.
Кртина (и кртина), 1) f. das Fleisch, mit Ausschluß des Fetts, carnes, excepto adipe. 2) vide кртица.
Кртица, f. der Maulwurf, talpa.
Кртичњак, m. der Maulwurfshügel, Maulwurfshaufen, cumulus terrae a talpa aggeratus.
Кртог, m. der Unrath; die Unordnung im Zimmer, confusio supellectilis in cubili.
Кртожење, n. das Unordnung-machen im Zimmer.
Кртожити, им, v. impf. Unordnung machen im Zimmer, sordes spargere per cubiculum.
Круг, m. eine Scheibe, discus.
Круна, f. die Krone, corona.
Круна, f. hyp. v. Круннја.
Крунаст, та, то, н. п. кокош, gekrönt, coronatus.
Круннја, f. Frauenname, nomen feminae.
Крунијица, f. dim. v. Круннја.
Крунити, им, v. impf. bröckeln, pflücken, carpo, н. п. кукурузе, суво цвијеће (н. п. да се из њега сјеме извади);
„Бул се круни те ђевојку буди —
Круница, f. dim. v. круна.
Круњење, n. das Plücken, carptio.
Крупа, f. 1) der Hagel, die Graupen, grando. 2) намастир у Далмацији.
Крупан, пна, но, grob, crassus: крупна со, брашно; човек, риба; новци (у ситно се не десило, а у крупно не мам).
Крупањ, пња, m. Stadt in der Рађевина.
Крупањски, ка, ко, vom Крупањ.
Крупица, f. m. j. соли, die Graupe, das Stück, frustum, fragmentum.
Крупник, m. eine Art Getreidepflanze, die in der Herzegowina gebaut wird.
Крут (comp. круһи), та, то, dick, crassus.
Крутуљав, ва, во, dicklich, subcrassus.
Круһина, f. die Dicke, crassities.
Крушац, шца m. m. j. соли, ein Brocken Salz, frustum salis.
Крушевац, вца, m. Stadt (und Ruinen) an der Morawa.
Крушевачки, ка, ко, von Крушевац.
Крушедол, m. 1) намастир у Фрушкој гори. 2) село код тог намастира. Крушедолац (лца), човек из Крушедола. Крушедолски, ка, ко, von Крушедол.
Крушење, n. das Bröckeln, carptio.
Крушити, им, v. impf. bröckeln, carpo, н. п. со.
Крушка, f. 1) der Birnbaum, die Birn, pirus. 2) die Birn (Frucht), pirum.
Крушков, ва, во, Birn-, piracius, e piro.
Крушковац, вца, m. Birkenstab, baculus piracius.
Крушковача, f. der Birkenstock, fustis piracius.
Крушковина, f. das Birnholz, lignum piri.
Крушковица, f. Birnbranntwein, vinum ustum e piris.
Крушчић, m. dim. v. крушац.
Крушчић, m. dim. ein kleiner Birnbaum, pirus parva.
Крушчица, f. dim. v. крушка.
Крцање, n. das Knacken (Aufknacken), fractio, elisio.
Крцати, ам, v. impf. knacken (z. B. Nüsse), dentibus frango.
Крчаг, m. der Krug, urceus.
Крчало, n. am Pfluge ein hölzerner Verbindungsnagel, clavus ligneus aratri:
„Узе Марко рало за крчало —
Крчање, n. das Geräusch einer sprechenden Menge, strepitus, susurrus loquentium.
Крчати, чим, v. impf. summen (von vielen Redenden), susurro.

Крчевина, f. das Rodeland, terra silvis liberata, novale. Не ма очевине без крчевине.
Крчење, n. das Roden, sylvae caesio.
Крчидба, f. das Roden, erutio sylvae. ајдемо на крчидбу.
Крчити, им, v. impf. roden, eruo, caedo silvam.
Крчма, f. 1) die Schenke, caupona. 2) на њему је остала крчма, er hat das letzte Glas ausgetrunken, und muß daher frischen Wein nachholen lassen. 3) продаје на крчму, klein weise, en détail.
Крчмар, m. der Wirth, caupo.
Крчмарев, ва, во, vide крчмаров.
Крчмарица, f. die Wirthinn, uxor cauponis.
Крчмаричин, на, но, der Wirthin, copae.
Крчмаров, ва, во, des Wirths, cauponis.
Крчмарскй, ка, ко, der Wirthe, cauponum. 2) adv. wie ein Wirth, more cauponis.
Крчмити, им, v. impf. 1) ausschenken, singulatim vendo vinum. 2) н. п. јабуке, Aepfel kleinweise verkaufen, minutim vendo poma.
Крчмљење, n. 1) das Ausschenken, venditio vini. 2) das kleinweise Verkaufen, venditio minuta.
Крш, m. das durch ausgetretenes Wasser Angeschwemmte, adluvio (?). Сишјела вода шушањ па начинила крш (кад ко каже да је с њим род, а не знасе по чему).
Кршан, шна, но, wacker, trefflich, bonus, praeclarus.
Кршење, n. das Brechen, fractio, ruptio.
Кршити, им, v. impf. brechen, frango.
Кршкање, n. dim. v. кршење.
Кршкати, ам, dim. v. кршити.
Кршљав, ва, во, im Wachsthum zurückgeblieben, qui non juste excrevit.
Крштенй, на, но, н. п. кум, Tauf-Pathe, baptismalis.
Крштење, n. die Taufe, baptismus.
Крштавање, n. das Taufen, baptizatio.
Крштавати, ам, v. impf. taufen, baptizo.
Крштење, n. vide крштење.
Кръање, n. 1) das Zerbrechen, fractio. 2) das Husten des Pferdes, tussitio equi.
Кръат*, m. Art arabischen Pferdes, equi arabis genus:
„Кудгођ иде он кръата јаше —
„И кръата коња у копито —
Кръати, ам, v. impf. 1) brechen, frango z. B. враш. 2) husten (vom Pferde), tussio.

Ктјети (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide тети.
Ккјрана, f. Frauenname, nomen feminae.
Кќерин, на, но, der Tochter, filiae.
Кћй, кћери, f. die Tochter, filia. cf. ћер und шћи.
Кубе, ета, n. (у Србији) vide трупо.
Кубура, f. der kümmerliche Zustand, angustiae.
Кубураш, m. највише се говори у множ. броју кубураши, т. ј. пиштољи, што се носе у кубурама, die Sattelpistolen.
Кубуре*, f. pl. die Scheide im Sattel für die Pistolen.
Кубурење, n. das kümmerliche Leben, vita angusta.
Кубурити, им, v. impf. kümmerlich leben (sein Geschäft treiben) anguste vivo, ago.
Кубурлија*, f. vide кубураш:
„Он потеже пушку кубурлију —
Кување, n. das Kochen, coctio.
Кувар, m. der Koch, coquus.
Куварев, ва, во, vide куваров.
Куварица, f. die Köchin, coqua:
Куваричин, на, но, der Köchin, coquae.
Куварка, vide куварица.
Куваркин, на, но, vide куваричин.
Куваров, ва, во, des Kochs, coqui.
Кувати, ам, v. impf. 1) kochen, coquo. 2) љеб (у Србији), Brot anmachen, pinso, coquo panem (i. q. мијесити).
Куватисе, амсе, v. r. impf. kochen, sieden, coqui.
Кувеждин, m. намастир у фрушкој гори. Кувеждинац (нца), калуђер из Кувеждина. Кувеждинскй, ка, ко, von Кувеждин.
Куга, f. die Pest, pestis. Србљи кажу да је куга жива као жена (то особито доказују они, који су лежали од ње). Многи кажу да су је виђели ђе иде завјешена бијелом марамом; а ђекоји приповиједају да су је и носили, т. ј. она нађе човека у пољу, или срете ђе на путу (а ђеком дође и у кућу), па му каже: ја сам куга, већ ајде да ме носиш тамо (куд она оће)." Онај је упрти на крмаче драговољно (зашто већ њему и његовој кући не ће ништа учинити) и однесе је без сваке муке (зашто није тешка ни мало) куд му каже. Куге имају преко мора своју земљу (ђе само оне живе), па и Бог пошље амо (кад људи зло раде и много гријеше) и каже им колико ће људи поморити; но и њи много пропадне

од паса: зашто се врло боје зли је паса.

Кад куга мори, онда јој слабо говоре куга, него кума (као да би је с њим умилостивили); нити смију увече оставити неопране судове: зашто она дође ноћу у кућу те гледа јесу ли судови опрани, па ако не буду опрани, а она све кашике и чанке изгребе и отрује (ђеком однесе куга и сланину с тавана). — Купи као куга ђецу. — Не избива као куга из Сарајева. — И до сад је куга морила, ал' није у гузицу згађала.

Ку́гла, f. (у Срнјему у Бачк. и у Бан.) die Kugel, globus.

Кугла̀на, f. der Kegelplatz, die Kegelbahn, der Kegelplan, area conorum lusui destinata.

Ку́глање, n. der Kegelschub, lusus conorum.

Ку́глатисе, амсе, v. r. impf. Kegel schieben, ludo conis.

Ку́д, }
Куда̑, } wohin? wo vorbei, quo? qua?

Кудаго́д, (Рес. и Срем.) vide кудагођ.

Ку́дагођ, (Ерц.) vide кудгођ.

Куда̑ му драго, wohin immer, quocunque, quo libuerit.

Ку́дгод, (Рес. и Срем.) vide кудгођ.

Ку́дгођ, (Ерц.) wohin immer, quocunque demum.

Ку́деља, f. (Рес. и Срем.) vide куђеља.

Ку́дељица, f. dim. v. куделља.

Ку́дељиште, n. (Рес. и Срем.) vide куђељиште.

Ку́дељни̑, на, но, (Рес. и Срем.) vide куђељни.

Ку́дити, им, v. impf. übel reden von einem, calumnior.

Ку́д му драго, vide куда му драго.

Ку́драв, ва, во, kraus, crispus.

Ку́ђеља, f. (Ерц.) 1) vide конопље. 2) die Portion Flachs, Hanf, oder Baumwolle, die auf einmal auf dem Rocken ist, pensum (?): дај ми једну куђељу вуне.

Ку́ђељица, f. dim. v. куђеља.

Ку́ђељиште, n. (Ерц.) vide конопљиште.

Ку́ђељни̑, на, но, (Ерц.) vide конопљан.

Ку́ђени̑к, m. der Tadler, vituperator, in dem Sprüchworte: кад дође суђеник, нек изједе говно куђеник.

Ку́ђење, n. das Verläumden, calumniatio.

Ку́жан, жна, но, von der Pest angesteckt, verpestet, pestilentus, pestifer.

Кужни̑к, n. der Pestkranke, pestilentia correptus.

Ку́нна, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) die Küche, culina. cf. кујна.

Ку́нски̑, ка, ко, Küchen-, culinarius.

Ку́ја, f. vide кучка.

Кују̀нџија*, m. vide златар,

Кују̀нџијин, на, но, des Gold- und Silberarbeiters, aurificis, argentarii.

Кују̀нџи̑јница, f. die Goldschmiedin, uxor argentarii.

Кујунџи̑јски̑, ка, ко, } 1) goldschmied-
Кују̀нџи̑јски̑, ка, ко, } argentarii. 2) nach Art des Goldschmieds, more argentarii.

Кујунџи̏лук*, m. die Goldschmiedekunst, aurificis ars.

Ку́к, m. das Hüftbein, os coxae.

Ку́ка, f. der Haken, uncus.

Ку̀кавац, вца, m. der Guckguck, cuculus: што ћу кукавац сињи!

Ку̀кавица, f. der Guckguck, cuculus: подмеће као кукавица јаје. Срби приповиједају да је кукавица била жена и имала брата, па јој брат умръо и она за њим тако млого тужила и кукала, док се није претворила у тицу (једни кажу да се брату досадило њено кукање и јаукање, па је он проклео те се претворила у тицу, а једни опет кажу, да се Бог на њу расрдио, што је тако млого тужила за братом, кога је он био узео, па је претворио у тицу); зато готово свака Српкиња, којој је брат умръо, и данас оплаче, кад чује кукавицу ће кука. — Кад кукавица изиђе рано те кука по црној шуми, онда кажу да ће бити зло (оне године) за ајдуке; али кад кукавица кука по зеленој шуми, онда су ајдуци весели:

„Листај горо кукај кукавицо:
„Нек' се чини ора за ајдуке —

Ку̀кавичић, m. der junge Guckguck, cuculi pullus.

Ку̀кавичица, f. dim. v. кукавица.

Ку̀кавичји̑, чја, чје, des Guckgucks, cuculi.

Ку̀кавичји̑ коњиц, m. eine Art Vogel, avis genus.

Ку̀ка̑вни̑, на, но, traurig, moestus.

Ку̀ка̑ње, n. das Guckgu-sagen sowohl vom Guckguck, als auch von Wehklagenden: куку мене и до Бога! ululatus cuculi et moerentium.

Ку̀каст, та, то, hakenförmig, uncinatus.

Ку̀кати, ам, v. impf. guck, guck schreyen, clamo cu, cu.

Ку̀кица, f. dim. v. кука. cf. кучица.

Ку̀књава, f. das Jammergeschrey (das куку-мене klagen), ejulatio.

Кукољ, m. die Wicken, agrostemma githago Linn.
Куконосаст, та, то, hakennasig, naso adunco.
Куку мене (мени)! weh mir, hei mihi, me miserum.
Кукуљица, f. eine Art Kappe, cucullus.
Кукурек, m. (Рес. и Срем.) vide кукуријек.
Кукурекање, n. (Рес. и Срем.) vide кукуријекање.
Кукурекати,речем, (Рес. и Срем.) vide кукуријекати.
Кукурекнути, нем, (Рес. и Срем.) vide кукуријекнути.
Кукуријек, m. (Ерц.) die Nießwurz, helleborus.
Кукуријекање, n. (Ерц.) das Kikeriki-schreyen, galli cantus.
Кукуријекати, јечем, v. impf. (Ерц.) kikeriki krähen, cano kikeriki.
Кукуријекнути, нем, v. pf. (Ерц.) einmal kikeriki schreyen, dico kikeriki (e. g. in aurem).
Кукуруз, der Kukuruz, türkisches Korn, zea mais Linn.
Кукурузан, зна, но, н. п. љеб, брашно, Kukuruz-, e zea mais.
Кукурузиште, n. der Acker, wo ehe Kukuruz gebaut war, ager in quo zea mais fuit sata.
Кукурузница, f. das Kukuruzbrot, panis e zea.
Кукурузовина (кукурузовина), f. das Kukuruzstroh, stramen zeae mais.
Кукурушчић, m. dim. v. кукуруз.
Кукута (кукута), f. 1) велика, conium maculatum Linn. 2) мала, aethusa cynapium Linn.
Кукутање, n. dim. v. кукање.
Кукутати ућем, dim. v. кукати:
„Кукавица кукуће
„Радосаву вин' куће;
„Радосав се обрће
„Тражи жени обуће —
Кула *, f. der Thurm, turris.
Кулатаст, та, то, н. п. коњ, mausfarb, mausefarbig, colore murino.
Кулача, f. т. j. колиба, eine zeltartige Hütte, tentorii genus.
Кулаш *, m. ein mausfahles Pferd, equus coloris murini.
Кулин бан, m. in der Redensart: поче о приповиједати којешта од Кулина бана, orditur ab ovo, er holt weit aus.
Кулич, m. Ruinen einer Festung an der Mündung der Morawa.
Кулунџија *, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide кујунџија, mit allen Ableitungen.
Куља, f. vide качамак.

Куљање, n. das Hervorwallen (z. B. des Rauchs), provolutio.
Куљати,ља, v. impf. hervorwallen, provolvi, н. п. дим из пећи, челе из кошнице.
Кум, m. 1) крштени, der Taufpathe, sponsor baptismalis. Кум се зове и онај, који први пут стриже косу ђетету; такови кумови бивају и Турци нашим људма, и наши људи Турцима (по Босни):
„Ој Турчине за невољу куме!
„Не кумим те што ја кума не мам —
2) вјенчани, der Beistand bei der Trauung, testis conjugii. Образваља, кум ће доћи. Пред кума (т. j. штогођ тако добро, да би се могло пред кума изнијети)! Зацрвенио се као да је пред кумом прднуо. Ни ти мени кум, ни ја теби стари сват. Ако ниђе кума не нађем, ти ћеш ми бити кум.
Кума, f. 1) die Pathin, Gevatterin, commater (?). 2) die Pathin, puella cui sum commater. 3) Euphemismus für куга. cf. куга.
Кумак, мка, m. hyp. v. кум.
Куман, m. vide кумашин.
Кумање, n. das gegenseitige Begrüssen als кум, salutatio kumi vocabulo.
Куматисе, амсе, v. r. impf. с ким, sich als Gevatter begrüssen, salutare se invicem cumi vocabulo.
Кумача, f. cf. дружичало.
Кумашин, m. augm. v. кум.
Кумбара *, f. vide лубарда.
Кумбараџија *, m. der Bombardier, pyrobolarius.
Кумин, на, но, der кума, commatris et pestis.
Кумити, им, v. impf. кога, zu Gevatter bitten, advocare pro teste baptismi aut conjugii. Кумићеш ти кугу да те умори.
Кумитисе, имсе, v. r. fr. с ким, mit jemand Gevatter werden, cumatus necessitudinem ineo.
Кумић, Gevatterchen, dim. v. кум.
Кумица, f. dim. v. кума.
Кумљење, n. das Gevatterwerden, initio necessitudinis cumatus.
Кумов, ва, во, des Gevatters, ad testem baptismi pertinens.
Кумовање, n. das Gevatter stehen, cumatus (?).
Кумовати, мујем, v. impf. коме, zu Gevatter stehen, sum testis baptismi aut conjugii.
Кумовскй, ка, ко, 1) dem Gevatter zustehend, quod decet testem baptismi aut conjugii. 2) adv. wie ein кум, more testis baptismi.

Кумпа̀нија, f. die Compagnie, certa militum turba, centuria.
Кумпа̀нијскӣ, ка, ко, Compagnie-, quod est centuriae.
Ку̏мрија *, f. 1) eine Art Turteltaube, turturis genus. 2) ein Frauenname, nomen feminae. Meistens gibt man ihn den Gefangenen, Кумрија робиња:
„Код колевке Кумрија робиња,
„Она њија два банова сина —
Ку̏мсал *, m. vide пијесак.
Ку̏мство, n. die Gevatterschaft, munus testis baptismi aut conjugii.
Ку́мче, чета, n. der Pathe (das Kind), filius baptismalis. Умре кумче, поквариосе кумство (das Kind ist gestorben, die Gevatterschaft hört (also) auf).
Ку́на, f. der Marder, mustela martes Linn.
Ку̏надра, f. 1) оно од пређе, што се ухвати у нитима као памук, die Flocke, floccus. 2) палацка од рогоза кад се ишчупа као перје, die Kätzchen vom Rietgras.
Ку̏ндак, m. der Schaft (der Flinte), lignum tormenti bellici.
Ку̏ндачење, n. das Schäften, munitio tormenti bellici.
Ку̏ндачити, им, v. impf. н. п. пушку, (die Flinte) schäften, munio ligno.
Ку̏ндачић, m. dim. v. кундак.
Ку̏ница, f. dim. v. куна.
Ку̏нор (планина), m.
„Оде беже у Кунор планину —
Ку̏па, f. 1) vide чаша. 2) вода у Рватској.
Ку́па, f. гомила од четири ораа. Такове гомиле намјесте ђеца (свако по једну) у ред према себи, па бију редом ојнаком с једнога мјеста те и обарају (играју се купе). Кад који коју купу обори, он је и узме; ако један обори све у један пут, он и све узме; ако одовуд не оборе све купе, а они бију од онуд с онога мјеста, ђе се кога ојнак уставио; ако и тада остане још која купа необорена, а они онда доменину опет сваки још по једну, па на ново бију. Ein Kinderspiel mit Nüssen, lusus nucum.
Ку̏пање, n. das Baden, lavatio.
Ку̏пати, ам, v. impf. baden, lavo.
Ку̏патисе, амсе, v. r. impf. baden, sich baden, lavor.
Ку̏пац, пца, m. der Käufer, emtor:
А. По што је то?
Б. Ко је купац?
А. Ја сам.
Ку̏пилац, пиоца, m. der Leser (Aufleser, Klauber), lector, collector (v. g. foeni, prunorum, pomorum).
Ку̏пина, f. 1) der Brombeerstrauch, rubus fruticosus Linn. 2) die Stachelbeere, bacca grossulariae. 3) Frauenname, nomen feminae.
Ку́пити, им, v. pf. kaufen, emo.
Ку̏пити, им, v. impf. auflesen, colligo.
Ку̏питисе, имсе, v. r. impf. sich zusammenziehen, contrahor, (von der Armee, congregor).
Ку̏пица, f. 1) dim. v. купа. 2) der Schröpfkopf, cucurbitula, cucurbita.
Купљѐње, n. das Lesen (Auflesen), lectio, collectio.
Купо̀вање, n. das Kaufen, emtio.
Купо̀вати, пујем, v. impf. kaufen, emo.
Ку̏повнӣ, на, но, н. п. гуњ, љеб, gekauft, emtus (Gegensatz vom zu Hause Erzeugten).
Ку̏пус, m. der Kohl, brassica oleracea capitata Linn. Доста је купу̂са изјео (er ist ein alter Mann).
Купу̏сара, f. н. п. каца, das Sauerkraut-Geschirr (der Krautbottich), vas in quo olus acidum adservatur.
Ку̏пусина, f. augm. v. купус.
Ку̏пусиште, n. Acker, wo einst Kohl gebaut worden ist, ager olim olerarius.
Ку̏пуснӣ, на, но, н. п. лист, каца, Kraut-, Kohl-, olerarius, olitorius.
Ку́ра, f. hyp. v. курац.
Ку́ра̂ж, f. (у Срјему, у Бачк. и у Бан.) die Courage, der Muth, animus, animus fortis. cf. слобода.
Кура̂жан, жна, но, muthig, animosus. cf. слободан.
Кура́жење, n. das Anfeuern, Muth machen, animi additio.
Кура̀жити, им, v. impf. anfeuern, animum addo, facio.
Кура̀житисе, имсе, v. r. impf. sich Muth machen, seipsum incendere.
Ку̏рат, та, то, 1) mentulatus, penitus. 2) bene mentulatus.
Ку̏рац, рца, m. das männliche Glied, penis, mentula.
Курба̂н *, m. das Schlachtopfer, victima (bei den Türken).
Ку̏рва, f. 1) die Hure, impudica, meretrix. 2) auch als Schimpfwort gegen Männer, mendax, perfidum scortum.
Ку̏рвање, n. 1) das Huren, scortatio. 2) (курва̂ње) das hurenartige Benehmen auch von Männern, mores meretricii.
Курва̂р, m. der Hurer, scortator.
Курва́рев, ва, во, vide курваров.
Ку̏рварица, f. komische und zweideutige Verbindung der куварица, comice pro куварица.
Курва́ров, ва, во, des Hurers, scortatoris.

Курва̂рскӣ, ка, ко, 1) Huren-, meretricius. 2) adv. wie ein Hurer, more scortatoris.
Курварство, n. die Hurerey, scortatio.
Ку̏рвати, ам, v. impf. wie eine Hure sich betragen, lügen, meretricio more se gerere.
Ку̏рватисе, амсе, v. r. impf. huren, scortor.
Курве̏тина, f. augm. v. курва.
Ку̏рвић, m. der Hurensohn, spurius, nothus.
Ку̏рвица (у Сријему курвица), f. dim. v. курва.
Ку̏рдељ, m. код плуга онај клин, што је за њега запета гужва орачица.
Ку̏ре, рета, n. dim. v. курац: свако Туре своје куре вали.
Ку̏рице, цета, n. dim. v. куре.
Ку̏риков, ва, во, von куриковина, e certa arbore куриковина dicta.
Ку̏риковина, f. Art Holzes, ligni genus.
Ку̏рја! interjectio vituperii: кад повичу људи на кога курја!
Курја̂к *, m. vide вук 1.
Курја̏чина, f. vide вучина.
Курја̏чић, m. dim. v. курјак.
Курја̏чица, f. vide вучица.
Курја̂чкӣ, ка, ко, 1) vide вучји. 2) adv. wie ein Wolf, more lupi.
Ку̏рјук *, m. 1) der Schwanz, cauda; vide реп. 2) der Zopf, cauda capillorum. cf. кика, плетеница. 3) der Boden des Flintenlaufs, fundus teli glandarii (sclopeti).
Ку̏рјучење, n. das Anschrauben des Flintenbodens.
Ку̏рјучити, им, v. impf. m. j. пушку, или цијев пушчану, den Boden des Flintenlaufs anschrauben.
Ку̏рјучић, m. dim. v. курјук.
Ку̏роња, m. bene mentulatus.
Куропе́цање, n. ein obscön-komisches Spiel, oder vielmehr Anekdote davon: куропец па и опет —
Куропе́цатисе, амсе, v. r. impf. vide куропецање.
Курца̂ње, n. das Gebrauchen des (obscönen) Worts курац, penis creber usus in loquendo.
Ку̏рцатисе, амсе, v. r. impf. das Wort курац im Gespräche oft gebrauchen: немој се курцати, penis vocabulo abuti.
Курцо̀вати, цујем, v. impf. ein Slowakismus für јебати:
„Ајде баћа у катане;
„Доста пити, доста јести,
„За крајцару курцовати.
Ку̏рцокрет, m. ein komisches Wort für целер (q. d. excitans penem).
Ку̏рчев, ва, во, mentulae.
Курче̏вит, та, то, wie der курац, ut mentula.
Курче̏кања, n. augm. v. курац.
Ку̏рчење, n. das Thun, wie der курац, imitatio penis.
Ку̏рчина, f. vide курчекања.
Ку̏рчитисе, имсе, v. r. impf. thun, wie ein курац, penem imitor.
Ку̏рчић, m. dim. v. курац.
Ку̑с, са, со, gestutzt, cauda truncata. Кус пијетао пиле до вијека.
Ку̏са, f. куса кокош, gestutzt, sine cauda.
Ку̏сало, n. у кашике оно што се меће у уста, der vordere Theil des Löffels, pars cochlearis quae ori admovetur. Кусалом га закусује, а дршком му очи вади.
Куса̂љ, m. gestutztes Pferd, equus cauda curtata.
Ку́сање, n. das Essen mit vollem Löffel, cochlear plenum ori admoveo.
Куса́так, тка, m. der Stümmel, truncus.
Ку́сати, ам, v. impf. mit vollem Löffel essen, cochlear plenum ori admoveo.
Ку́сида, f. Fluß an der Grenze gegen Montenegro. Ку́сидскӣ, ка, ко, von Кусида:
„Код Кусиде студене водице,
„У лијепим Кусидским лукама —
Ку́снути, нем, v. pf. einen vollen Löffel zum Munde tragen, cochlear plenum in os ingero.
Кусо̂в, m. кус пас, der Stutzhund, canis cauda truncata.
Кусо̀вљев, ва, во, des Stutzhundes, canis curti.
Ку́соња, m. кус во, der Stutzochs, bos cauda truncata. Да пусте кусоњу под пласт (нарастао би му реп?).
Ку́соњин, на, но, des Stutzochsen, bovis cauda truncata.
Ку́суља, f. куса крава, die Stutzkuh, vacca cauda truncata.
Ку́суљин, на, но, der Stutzkuh, vaccae cauda truncata.
Кусу̑р *, m. der Rückstand, residuum debiti. cf. остатак.
Ку̑т, m. der Winkel, die Ecke, angulus.
Ку̏тао, тла, m. ein großer Schöpflöffel (um Wasser zu schöpfen), haustrum, cochlear haustorium.
Ку̏тија *, f. die Schachtel, capsa.
Ку̏тијица, f. dim. v. кутија.
Ку̏тлача, f. vide кутао.
Ку̏тлачица, f. dim. v. кутлача.
Ку̏тлић, m. dim. v. кутао.
Ку̏тњак (ку́тњак), m. der Stockzahn, dens molaris.
Ку̏тњӣ, ња, ње, н. п. зуб, der Stockzahn, dens molaris.

Кутњи (кућни), ња, ње (њо?), н. п. врата, Haus-, domus.
Кућа, f. 1) das Haus, domus. 2) die Küche, culina:
А. Ђе ти је кућа?
Б. Код собе.
Кућани, m. pl. die Hausgenossen, qui in eadem domo habitant, familia (?).
Кућанић, m. der gute Haushälter, bonus pater familias.
Кућаница, f. die häusliche Frau, bona mater familias.
Кућевни, на, но, dem Hause, der ganzen Familie gehörig, universae familiae.
Кућење, n. das Haushalten, curatio rei familiaris.
Кућерина, f. (augm. v. кућа) unförmliches, verfallenes Haus, caduca domus:
„Кућа му се кућерином звала,
„Деца му се на огњиште срала —
Кућетина, f. augm. v. кућа.
Кућити, им, v. impf. m. j. кућу, haushalten, rem familiarem curare, augere.
Кућица, f. 1) das Häuschen, casa. 2) ein Häufchen gesetzter Fasolen, casula phaseolorum.
Кућичење, n. das Bereiten der кућице für die Fasolen, tumulorum phaseolis inserendis praeparatio.
Кућичити, им, v. impf. die кућице bereiten für die Fasolen, paro tumulos phaseolis inserendis.
Кућиште, n. Ort, wo einst ein Haus gestanden, locus ubi domus fuit.
Кућни, на, но, vide кутњи.
Кућурина, f. vide кућетина.
Куц (von куцати, klopfen), што куц то муц (wie gearbeitet, so gegessen). Von einem kleinen Erwerbe, der kaum seinen Mann nährt.
Куца, f. hyp. v. кучка.
Куцање, n. das Klopfen, pulsatio.
Куцање, n. das Läufigseyn der Hündin, catulitio.
Куцати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
Куцатисе, амсе, v. r. impf. läufig seyn, catulio.
Куцкало, m. der Klopfer, pulsator (vom Kinde): стани ти куцкало.
Куцкање, n. dim. v. куцање.
Куцкати, ам, dim. v. куцати.
Куцнути, нем, v. pf. einmal klopfen, pulso semel.
Кучад, f. (coll.) vide штенад.
Кучаја (планина), f. nom. propr. eines Berges in Serbien.
Куче, чета, n. das Hündchen, catulus. cf. штене.
Кучетина, f. augm. v. кучка.
Кучине, f. pl. das Werg, stupa, Говна и кучине.
Кучићи, m. pl. vide штенци 1.
Кучица, f. 1) dim. v. кука. vide кукица. 2) dim. v. кучка.
Кучка, f. die Hündin, canis femina.
Кучкодер, m. der Hundeschinder, excoriator canum:
„Кад се жени кучкодере Арсо —
Кучница, f. der Hause Hunde, die einer läufigen Hündin folgen, turba canum persequentium catulientem.
Куш! (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) kusch! (österr. für halt's Maul), tace, canis.
Кушак*, m. das Querholz (z. B. bei dem Tische), lignum transversum.
Кушама*, f. (у Сарајеву и у осталим варошима по Босни) die Zunftgalla, bei Empfang des Vesirs, pompa collegiorum.
Кушање, n. das Versuchen, periculum, experientia, tentatio.
Кушати, ам, v. impf. versuchen, tento.
Кушлат, m. Burg zwischen Зворник und Сарајево:
„Ој ђевојко у Кушлату граду!
„Бог зна јеси у голему јаду. —
„Кирџија! ти си у горему,
„Преносећи рану на самару
„Преко Босне на Ерцеговину.
Кушља, f. н. п. жена која је кушљава.
Кушља, m. (Рес. и Срем.) vide кушљо.
Кушљав, ва, во, verworren, zerrüttet, perturbatus.
Кушљање, n. das Verwirren, perturbatio.
Кушљати, ам, v. impf. (den Flachs) verwirren, perturbo.
Кушљо, m. (Ерц.) der das Haar verworren hat, capillis turbatis. Кушљо је био коњ у војводе Вељка Петровића.

Л.

Ла, cf. ко што ла.
Лаб, m. Fluß in Serbien:
„Ухватио и Лаб и Ситницу —
Лабуд, m. der Schwan, olor, cycnus.
Лабудић, m. dim. junger Schwan, pullus olorinus.
Лабудица. f. das Weibchen vom Schwan, olor famina.
Лабудов, ва, во, des Schwans, cycni.
Лав, m. der Löwe, leo.
Лавеж, m. das Gebelle, latratus: сињо ји лавеж паса.
Лавић, m. ein junger Löwe, catulus leoninus.

Ла̀вица, f. die Löwinn, leaena.
Ла̀вов, ва, во, des Löwen, leonis.
Ла̀вскӣ: ка, ко, 1) Löwen=, leoninus. 2) adv. wie ein Löwe, leonis more.
Ла̀гаан, лагана, но, vide лаган.
Ла̀гала, n. pl. das Lügenwerkzeug, die Lügenmittel, instrumenta mendacii: Остала су ми лагала у селу, него дај ми кола и волове да и донесем, па ћу ти онда лагати колико ти драго (приповиједају да је некакав лажа одговорио цару, кад му је цар рекао: кад се тако људи туже да млого лажеш, деде да видим можеш ли мени што слагати.)
Ла̀ган, на, но, leicht, levis.
Лага̑но, leise, leniter.
Лага̑ње, n. das Lügen, mentiri, mendacia.
Ла̀гати лажем, v. impf. lügen, mentior. 2) на кога, einen verleumden, mentior in quem.
Ла̀гачак, чка, ко, dim. v. лаган.
Ла̀гити, им, dim. v. лагати.
Ла̀гум*, m. die Mine, cuniculus: потковати, или подметнути лагум, cuniculum ago.
Лагу̑н, на, но, (у Ерц.) vide лаган.
Лагу̀шан, шна, но, dim. v. лагун.
Ла̑д, m. der (kühle) Schatten, umbra.
Ла́дак, тка, m. dim. v. лад.
Ла́дан, дна, но, 1) kühl, refrigeratus. 2) kalt, frigidus.
Ла̀дити, им, v. impf. kühlen, refrigero.
Ла̀днети, ним, (Рес.) vide ладњети.
Ла̀днити, им, (Срем.) vide ладњети.
Ладно̀ћа, f. die Kälte, frigus.
Ла̀дњача, f. vide луковача.
Ла̀дњети, ним, v. impf. (Ерц.) kalt werden, frigesco.
Ла̀до, само се у пјесмама припијева, n. п.

„Гледа мому од малена
Ладо! Ладо!
„Од малена до голема
Ладо! Ладо! —
„Ђурађ коси по побрђу
Ладо ле миле!
„Ђурђу жеђца додијала
Ој Ладо! ој! —

Ладо̀вина, f. die Kühle, frigus (umbrae, silvae).
Ла̑ђа, f. das Schiff, navis.
Ла̀ђан, на, но, dim. v. ладан.
Лађа̑р, m. der Schiffer, nauta.
Лађа̑рев, ва, во, } des Schiffers, nautae.
Лађа̑ров, ва, во, }
Лађа̑рскӣ, ка, ко, 1) der Schiffer, nautarum. 2) nach Schiffer Art, more nautarum.
Ла́ђење, n. das Kühlen, refrigeratio.
Ла̑ђица (лађи́ца), f. das Schifflein, navicula.
Лађу̀рина, f. augm. v. лађа.
Ла̑ж, f. die Lüge, mendacium; ућерати кога у лаж, einen Lügen strafen, arguo mendacii.
Ла̀жа, f. der Lügner, mendax.
Ла̀жичица, f. vide ложичица.
Ла̀жљив, ва, во, lügenhaft, mendax.
Ла̀жљивац, вца, m. der Lügner, mendax.
Ла̀жљивица, f. die Lügnerinn, mendax femina.
Ла́за, m. (Рес. и Срем.) vide Лазо.
Лаза̑р, m. Lazar, Lazarus.
Лаза̑рев дан, m. } Lazarustag (der Samstag vorm Palmsonntag), dies festus S. Lazaro. cf. лазарице.
Лаза̑рева субота, f. }
Ла̀зарӣн, m. Art Flintenrohr, fistula jaculatoria (quam Lazzarini Veneti).
Ла̀зарица, f. тако зову слијепци ону велику пјесму од Кнеза Лазара и од Косовског боја. Лазарица се почиње:

„Цар Мурате у Косово пада,
„Како паде ситну књигу пише
„Те је шаље на Крушевцу граду —

А све су остале Косовске пјесме комади од Лазарице.
Ла̀зарице, f. pl. До скора је био обичај у Србији (а може бити да је ђешто и сад), да иду Лазарице (неколико ђевојака) у очи Лазареве суботе од куће до куће, те играју и пјевају пјесме од Лазара (онога што га је Ристос васкрсао). По Сријему и данас скупесе ђевојке у очи Лазареве суботе и стану у коло а пруже руке од себе, па дигну мало дијете мушко те иде преко руку, а оне пјевају:

„Лази, лази Лазаре!
„Те долази до мене,
„Приватајсе за мене:
„За свилене рукаве,
„За свилене мараме,
„За клечане кецеље.

Ла̀зити, им, v. impf. (ст.) gehen, eo, gradior:

„Лази, лази Лазаре,
„Те долази до мене —

Ла̀знути, нем, v. pf. einmal lecken, lambo.
Ла́зо, m. (Ерц.) hyp. v. Лазар.
Лаја̑ње, n. das Bellen, latratus.
Ла̀јати, јем, v. impf. bellen, latro.
Ла̀к (comp. ла̀кшӣ), ка, ко, 1) leicht (zu tragen) levis. 2) leicht (zu thun), facilis.
Ла́ка, m. (Рес. и Срем.) vide Лако.
Ла̀кат, кта, m. 1) der Ellbogen, cu-

bitus. 2) die Elle, ulna: триста лаката (н. п. пропао у земљу)..

Ла̀кета, m. hyp. v. Лазар.

Ла̀ко, m. (Ерц.) hyp. v. Лазар.

Ла̀ком, ма, мо, habsüchtig, avarus:
.Лаком ајдук бјеше на дукате —

Ла̀комитисе, имсе, v. r. impf. на што, habsüchtig seyn, avaritia ducor.

Ла̀комица, f. ждлијеб, што њим тече вода у бађањ (у Јадру), die Rinne, canalis.

Ла̀комљење, n. das Habsüchtigseyn, die Habsucht, avaritia.

Лако̀мство, n. die Habsucht, avaritia.

Лакрдија*, f. die Fopperey, nugae.

Лакрдѝјаш, m. der Spaßvogel, jocosus.

Ла̀ле*, n. Tulpe, tulipa.

Ла̀ле*, f. pl. понајвише у пјесмама: лале и везири:
„Турци браћо лале и везири! —
„Лале шћау бити Бугарина —
„Буде њега лале и војводе —

Ла̀ле, m. Mannsname, nomen viri.

Ламѐнка, f. Frauenname, nomen feminae.

Ла̏н, m. der Lein, linum.

Ла̀нац, нца, m. die Kette, catena.

Ландâње, n. das Schlendern, obambulatio otiosa.

Ла̀ндати, ам, v. impf. umherschlendern, obambulo.

Ла̀не, нета, n. das Rehkalb, pullus capreae, hinnulus.

Ла̀не, (Рес. и Срем) vide лани.

Ла̀нен, на, но, Flachs-, lineus.

Ла̀ни (ла́ни), (Ерц.) voriges Jahr, anno elapso; како онда и лани.

Ла̀нӣште, n. Acker auf dem einst Flachs gebaut war, ager olim lino consitus.

Ла̀нути, нем, v. pf. einmal bellen, adlatro.

Ла̀нути, не, v. pf. leichter werden, levius est: сад ми је лануло мало.

Ла̀нчић, m. dim. v. ланац.

Ла̀њскӣ, ка, ко, vorjährig, anni superioris. Прошао као лањски снијег.

Ла̀павица, f. Regen und Schnee durcheinander, pluviae nivibus mixtae.

Ла̀пити, им, v. pf. schnappen, capto.

Лапта̀ње, n. das Schlampampen des Hundes, der etwas Flüssiges ißt, manducatio canina.

Ла̀птати, пћем, v. impf. schlampampen, manduco more canis.

Ла̀рма, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Lärm, tumultus. cf. буна.

Ла̀рмање, n. das Lärmen, tumultuatio.

Ла̀рмати, ам, v. impf. lärmen, tumultuor.

Ла̀са, f. 1) hyp. v. ласица. Ласо ласичице! поздравили те наши миши, да ти одгризу уши (тако треба казати ласици, кад је човек види, па ће онда све мише поклати и рашћерати). 2) ласаста коза, wieselfarbige Ziege, capra mustelini coloris infra pectus. 3) (scherzhaft) der Säbel, acinaces.

Ла̀сан, сна, но, leicht (zu thun), facilis.

Ла̀саст, та, то, н. п. коза, wieselfarbig, mustelini coloris.

Ла̀сица, f. das (die) Wiesel, mustela.

Ла̀сичић, m. das junge Wiesel, catulus mustelinus.

Ла̀сичица, f. dim. v. ласица.

Ла̀сичјӣ, чја, чје, Wiesel-, mustelinus.

Ласка̀ње, n. das Schmeicheln, adulatio.

Ла̀скати, ам, v. impf. schmeicheln, adulor.

Ла̀ст, f. die Leichtigkeit, facilitas: прва ласт потоња мука.

Ла̀ста, f. } die Schwalbe, hirundo.
Ла̀ставица, f. }

Ла̀ставичић, m. die junge Schwalbe, pullus hirundinis.

Ла̀ставичица, f. dim. v. ластавица.

Ла̀ставичјӣ, чја, чје, Schwalben-, hirundininus.

Ластâр, m. das junge Reblaub, pampinus.

Ла̀стин, на, но, Schwalben-, hirundinis.

Ла̀стисâње, n. vide ласкање.

Ла̀стисати, тишем, vide ласкати.

Латѝнија, f. (coll.) die Lateiner, Latini:
„Нек' се чуди мудра Латинија —

Ла̀тинин, m. 1) der Lateiner, Latinus. 2) der Italiäner, Italus.

Латӣнка, f. 1) die Lateinerinn, Latina. 2) die Italiänerinn, Itala. 3) Frauenname, nomen feminae.

Ла̀тинскӣ, ка, ко, 1) lateinisch, latinus. 2) adv. lateinisch, latine.

Ла̀тиничâд, (coll.) die jungen Lateiner, juventus Latina.

Латӣнче, чета, n. das Lateinerchen, Latinellus (?)

Ла̀тити, им, v. pf. schnell ergreifen, arripio.

Ла̀титисе, имсе, v. r. pf. н. п. посла, коња, ergreifen, adgredior.

Ла̀тица, f. клинчић у кошуље под пазуом, der Armzwickel, cuneus tunicae.

Ла̀тов, m. der Ueberreiter (Aufseher), (bei der Maut, und bei der Ueberfuhr) portitoris genus.

Ла̀товљев, ва, во, des Ueberreiters, portitoris.

Ла̀товљевица, f. die Ueberreitersfrau, uxor portitoris.

Ла̀товскӣ, ка, ко, 1) Ueberreiter, portitorum. 2) adv. wie ein Ueberreiter, more portitoris.

Ла̀ћман, der Lieutenant, subcenturio.

Лаћманов, ва, во, des Lieutenants, subcenturionis.

Лаћмановица, f. die Lieutenantsfrau, uxor subcenturionis.

Лаћмански, ка, ко, 1) Lieutenants, subcenturionis. 2) adv. wie ein Lieutenant, more subcenturionis.

Лауд, m. (cm. а кад што приповиједају о њему, онда кажу Лаудан) der General Loudon (lies Laudon):

„Међу њима Лауд ђенерале —

Лаудан, m. cf. Лауд.

Лауданов, ва, во, и. п. шанац (на Врачару), des General Laudon.

Лачан, чна, но, vide гладан (највише се каже псетету).

Ле, додајесе у пјесмама код ђекоји ријечи на крају, н. п.

„Паун шета војноле на венчање,
„С' собом води војноле пауницу —
„Поранилe девојке,
Јело ле Јело добра девојко —
„Пораниле на воду,
Јело ле Јело добра девојко —
„Oj! и два свата и два упросника,
Ле леља ле!
„Куд ви идите? што ви тражите?
Ле леља ле! —
„Наша дода Бога моли
oj додо, oj додоле! —
„Ђурађ коси по побрђу
ладоле миле —
„Невен вене ле, за горицом ле,
Леља ле —

Леб, m. (Рес. и Срем.) vide љеб.

Лебар, m. (Рес. и Срем.) vide љебар.

Лебарев, ва, во,} (Рес. и Срем.) vide
Лебаров, ва, во,} љебаров.

Лебац, бца, m. (Рес. и Срем.) vide љебац.

Лебдити, им, v. impf. zärtlich pflegen, foveo, cum amore curo: лебди око њега, као мати око ђетета.

Лебни, на, но, (Рес. и Срем.) vide љебни.

Левак, вка, m. (Рес. и Срем.) vide лијевак.

Левак, m. (Рес. и Срем.) vide љевак.

Левака, f. (Рес. и Срем.) vide љевака.

Левач, вча, m. (Рес. и Срем.) ein Theil der Јагодинска нахија.

Левента, m. (cm.)

„Под њим сједи Левента,
„На крилу му Латинка —

Леви, ва, во, (Рес. и Срем.) vide лијеви.

Левке, (Рес. и Срем.) vide љевке.

Лево, (Рес. и Срем.) vide лијево.

Левча, f. (Рес. и Срем.) vide лијевча.

Левчанин, m. (Рес. и Срем.) der Lewtscher.

Левчанка, f. (Рес. и Срем.) die von Lewatsch.

Левчић, m. dim. v. левач.

Легање, n. (Рес. и Срем.) vide лијегање.

Легати, лежем, (Рес. и Срем.) vide лијегати.

Легло, n. die Brut, fetus, progenies; пасје легло!

Лед, m. das Eis, glacies.

Леден, на, но, eiskalt, gelidus: ледено медено! ruft der Scherbetverkäufer.

Леденица, f. 1) der Eiszapfen, stiria. 2) die Eisgrube, fovea glaciaria.

Ледина (ледина), f. ungeackert Land, solum incultum.

Ледити, им, v. impf. zu Eise machen, glacio.

Ледитисе, имсе, v. r. impf. zu Eis werden, gefrieren, glacior.

Ледојка, f. (bedauernd, mit Anspielung auf лед für) ђевојка.

Леђа, n. pl. der Rücken, dorsum.

Леђан, m. (cm.)

„У Леђану граду Латинском —

Леђански, ка, ко, (cm.) von Леђан;

„Па он оде низ поље Леђанско —

Леђашца, n. dim. v. леђа.

Леђен*, m. das Waschbecken, pelvis.

Лежак, m. 1) der Faulenzer, segnitiosus. 2) vide чучавац.

Лежање, n. das Liegen, cubatio; das Darniederliegen, Kranksein, aegrotatio.

Лежати, жим, v. impf. liegen, cubo, jaceo; darniederliegen, aegroto.

Лежачина, f. augm. v. лежак 1.

Лежење, n. das Brüten, incubatio.

Лежећи, ва, во, (cm.) liegend, cubans.

„На Шпинтарца Турци долећеше,
„Лежећива да га посијеку —

Лежећке, adv. liegend, cubans.

Леја, f. (Рес. и Срем.) vide лија 1.

Лек, m. (Рес. и Срем.) vide лијек.

Лекар, m. (Рес. и Срем.) vide љекар.

Лекарев, ва, во, vide љекаров.

Лекарина, f. (Рес. и Срем.) vide љекарина.

Лекарица, f. (Рес. и Срем.) vide љекарица.

Лекаров, ва, во, (Рес. и Срем.) vide љекаров.

Лекарски, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide љекарски.

Лекови, m. pl. vide шице.

Леле мене (мени)! weh mir, vae mihi! леле мени и до Бога! куку леле!

Лелек, m. das Wehgeheul, ululatus (леле мене!)

Лелек*, m. der Storch, vide штрк.

Лелекање, n. das Wehklagen, ululatio.

Лелекати, лечем, v. impf. викати: леле мене! wehklagen, ululo.

Лèља, } само се у пјесмама припи-
Лèљо, } јева, cf. краљице;
„Невен вене ле, за горицом ле,
Леља ле —
„Ој! и два свата и два упросника
Ле леља ле —
Лêм, m. der Kitt, maltha, ferrumen.
Лèмање, n. (Рес. и Срем.) vide лијемање.
Лèмати, ам, (Рес. и Срем.) vide лијемати.
Лèмеш, m. vide раоник.
Лèмити, им, v. impf. kitten, ferrumino.
Лемљèње, n. das Kitten, ferruminatio.
Лêн, на, но, (Рес. и Срем.) vide лијен. cf. лењ.
Лèнгер*, m. der Anker, ancora.
Лèнив ва, во, (Рес. и Срем.) vide лењив.
Лèниван, вца, m. (Рес. и Срем.) vide лењивац.
Лèнивица, f. (Рес. и Срем.) vide лењивица.
Лèнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide лијенитисе.
Лêнка, f. (Рес. и Срем.) vide лијенка.
Лêност, f. (Рес. и Срем.) vide лијеност.
Лèнштина, f. (Рес. и Срем.) vide лијенштина.
Лêњ, ња, њо, (у Срнјему и у Бачк.) vide лен (mit allen Ableitungen).
Лењѝр, m. das Lineal (österr. Linier), regula.
Лењѝрисање, n. das Liniieren, ductus regulae.
Лењѝрисати, ришем, v. impf. liniieren, regulam duco.
Лêп, m. (Рес. и Срем.) vide лијеп.
Лêп, па, по, (Рес. и Срем.) vide лијеп.
Лêпа̂ вѝна, f. намастир, у Рватској.
Лêпа̂ ката, f. aster chinensis Linn.
Лèпак, пка, m. die Mistel, viscum album Linn.
Лепèзе*, зета, n. der Fächer, flabellum.
Лепèта̂ње, n. das Flattern (des gefangenen Fisches, Vogels) agitatio alarum (corporis) avis aut piscis capti.
Лепèтатисе, пећемсе, v. r. impf. flattern, agitor.
Лêпӣ чо̀век, m. das Balsamkraut, impatiens balsamina Linn.
Лèпина, f. } eine Art Brots, schmal und
Лèпиња, f. } lang, panis genus: daher das Räthsel (што ми ти је за што): Док се отац роди, син по кући оди? т. ј. лепиња.
Лепѝр, m. der Schmetterling, papilio.
Лепѝрић, m. dim. v. лепир.
Лепѝрица, f. das Weibchen vom Schmetterlinge, papilio femina.
Лèпити, им, (Рес. и Срем.) vide лијепити.
Лèпљење, n. (Рес. и Срем.) vide лијепљење.
Лепо̀та, f. (Рес. и Срем.) vide љепота.
Лепо̀тица, f. (Рес. и Срем.) vide љепотица.
Лèпошета, f. (Рес. и Срем.) vide љепошета.
Лепр̀ша̂ње, n. das Wälzen der Hühner im Sande, volutatio gallinarum in pulvere.
Лепр̀шатисе, амсе, v. r. impf. sich im Sande wälzen, volutari in arena (pulvere).
Лептѝр, m. (у Срнјему и у Бачкој) vide лепир.
Лептѝрић, m. dim. v. лептир.
Лептѝрица, f. vide леприца.
Лèпчић, m. dim. v. лебац.
Лепша̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide љепшање.
Лèпшати, ам, (Рес. и Срем.) vide љепшати.
Лêс, m. (Рес. и Срем.) vide лијес.
Лèса, f. (Рес. и Срем.) vide љеса.
Лесèтина, f. augm. v. леса.
Лèсица, f. dim. v. леса.
Лèска, f. (Рес. и Срем.) vide лијеска.
Лèсков, ва, во, (Рес. и Срем.) vide љесков.
Лèскова маст, f. (Рес. и Срем.) vide љескова маст.
Лèсковац, вца, m. (Рес. и Срем.) vide љесковац.
Лèсковача, f. (Рес. и Срем.) vide љесковача.
Лèсковина, f. (Рес. и Срем.) vide љесковина.
Лестèдај (лез' те дај), m. die Schlüsselblume, primula veris (vocabulum serbicum est significationis obscoenae: decumbe et da).
Лèтање, n. (Рес. и Срем.) vide лијетање.
Лèтати, лећем, (Рес. и Срем.) vide лијетати.
Лèтва, f. die Planke, planca, tabula.
Летêње, n. (Рес.) vide лећење.
Лèтети, тим, (Рес.) vide лећети.
Лèти, (Рес. и Срем.) vide љети.
Лèтина, f. (Рес. и Срем.) vide љетина.
Лèтипас, пса, m. der Windbeutel, homo ventosus.
Лèтити, им, (Срем.) vide лећети.
Лèтка, f. на чекрку гвоздена шипка, што се на њу натакне цијев кад се суче.
Лèтњӣ (једни говоре летњи), ња, њо, (Рес. и Срем.) vide љетни.

Лѐто, n. die Oeffnung vorne am Bienenstocke, ostium alvearis.
Лѐто, n. (Рес. и Срем.) vide љето.
Лѐтовање, n. (Рес. и Срем.), vide љетовање.
Лѐтовати, тујем, (Рес. и Срем.) vide љетовати.
Лѐтос, } (Рес. и Срем.) vide љетос.
Лѐтоске, }
Лѐтошњи̑, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide љетошњи.
Летургија, f. } 1) die Liturgie (Messe), liturgia. 2) vide поскурица:
Летурђија, f. }
„Да не роди вино ни шеница,
„Ни за цркву часна летурђија —
Лѐће, n. (у Ерц.) vide сочиво.
Лећѐње, n. (Ерц.) das Fliegen, volatus.
Лѐћети, летим, v. impf. (Ерц.) fliegen, volo.
Лѐћи, лежем (и легнем), v. pf. sich legen, decumbo.
Лѐћи, лежем, v. impf. brüten, incubo.
Лѐцање, n. das Unpaßseyn, die Unpäßlichkeit, invalitudo.
Лѐцатисе, амсе, v. impf. unpaß seyn, minus bene valeo.
Лѐчење, n. (Рес. и Срем.) vide лијечење.
Лѐчити, им, (Рес. и Срем.) vide лијечити.
Лѐш*, m. vide стрвина.
Лешѐње, n. vide чкрњање.
Лѐшина, f. augm. v. леш.
Лѐшина̑р, m. m. j. орао, der Aasgeyer, vulturis genus.
Лѐшити, им, vide чкрњати.
Лѐшица, f. dim. v. леја.
Лешка̑ње, n. dim. v. лежање.
Лешка̑рење, n. vide лешкање.
Лешка̑рити, им, vide лешкати.
Лѐшкати, ам, dim. v. лежати.
Лешна̑к, m. (Рес. и Срем.) vide љешник.
Лешта̑к, m. (Рес. и Срем.) vide љештак.
Лешта̑рка, f. (Рес. и Срем.) vide љештарка.
Лѐшће, n. (coll. Рес. и Срем.) vide лијешће.
Ли̑, 1) Fragepartikel, ob? an? има ли? hat er? habetne? оће ли доћи; знаш ли. 2) кад ли те ухватим! да ли ми је знати; кад ли ће доћи.
Лива̑ње, n. (Срем.) vide љевање.
Ли̑вати, ам, (Срем.) vide љевати.
Ли̑вно, n.
„Сеју смо ти у Ливну продали
„Те дружина у вину попила —
Ли̑зање, n. das Lecken, linctus, lambitus.
Ли̑зати, лижем, v. impf. lecken, lambo; лиже платен.
Ли̑ј, m. vide лисац.
Ли̑ја, f. 1) hyp. v. лисица. 2) (Ерц.) die Schottel (der Bifang), die Furche, lira, н. п. лија лукова, купусна.
Ли̑јање, n. das Schleichen wie ein Fuchs, circumreptatio vulpina.
Ли̑јати, ам, v. impf. umherschleichen wie ein Fuchs, vulpino more circumrepto.
Ли̑јевак, вка (pl. љевкови), m. (Ерц.) der Trichter, infundibulum.
Лијѐвач, вча, m. (Ерц.) vide Левач, mit allen Ableitungen.
Ли̑јеви̑, ва, во, (Ерц.) link, laevus.
Лијѐвно, n. vide Ливно (?):
„Турско моче по Лијевну ода
„А за собом добра дору вода —
Ли̑јево, (Ерц.) links, laeva (parte).
Лијѐга̑ње, n. (Ерц.) das Liegen, decubatio.
Лијѐгати, јежем, v. impf. liegen, cubo.
Ли̑јек, m. (Ерц.) die Arzney, das Arzneymittel, medicamentum, remedium. Прије био лијек него ти запитао (одговоре жене, кад носе (или траже) какову траву, или друго што лијека ради, па ко запита: шта је то? или што ће ти то?).
Лијѐма̑ње, n. (Ерц.) das Schlagen, verberatio, pertusio.
Лијѐмати, ам, v. impf. (Ерц.) schlagen, pertundo.
Ли̑јен, на, но, (Ерц.) träge, piger. Кад се лијен накани, сав свијет попали.
Лијѐнитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) faulenzen, cesso.
Ли̑јенка, f. (Ерц.) die Aufhängestange für die Wäsche, und dgl. suspensorium. cf. сргр.
Лијѐност, f. (Ерц.) die Trägheit, pigritia.
Лијѐнштина, f. (Ерц.) der Bärenhäuter, desidiosus.
Ли̑јеп, m. (Ерц.) der Anwurf (z. B. des Lehms auf das Flechtwerk), illitus.
Ли̑јеп (comp. љепши̑), па, по, (Ерц.) schön, pulcer.
Лијѐпити, им, v. impf. (Ерц.) anwerfen, illino.
Лијѐпитисе, писе, v. r. impf. (Ерц.) kleben, adlinor, haereo.
Лијѐпљење, m. (Ерц.) das Anwerfen, illitus.
Ли̑јес, m. (Ерц.) das ganze Ackergeräthe (sammt dem Joche), aratrum et jugum.
Лијѐска, f. (Ерц.) die Haselstaude, corylus.
Лијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Fliegen, volitatio.

Лијѐтати, јеħем, v. impf. (Ерц.) fliegen, volito.
Лијечѐње, n. (Ерц.) das Heilen, medela, sanatio.
Лијѐчити, им, v. impf. (Ерц.) heilen, medeor.
Лѝјешħе, n. (coll. Ерц.) der Haselbusch, coryletum.
Лѝјо, adv. ungerade, impariter: тако или лијо, gerade oder ungerade, par impar.
Лѝк, m. das Angesicht, vultus.
Лѝк, m. der Bast, liber.
Лѝка, f. die Lika in Kroatien, Lica regio.
Лѝко, n. vide лик. Веже лико на узицу.
Лѝла (брезова или трешнова), f. оно што се огули с брезове или с трешњове коре као артија. Лила има у себи смоле и може горети као луч.
Лѝле мѝле, Schmeicheln und Streicheln, blanditiae: све око њега лиле миле.
Лѝљан, m. hemerocallis Linn.
Лѝљана, f. ein Frauenname, nomen feminae.
Лѝљанов, ва, во, von hemerocallis Linn.
Лѝм, m. das Blech, lamina.
Лѝм, m. ријека, која тече из Ерцеговине и утјече у Дрину (с десне стране) код Вишеграда.
Лимӯн, m. die Citrone, limone, it. il limo.
Лимӯнада, f. die Limonade, aqua limonata.
Лѝнути, нем, v. pf. (dim. v. лити) ein wenig gießen, einen Guß thun, infundo.
Лѝнцура, f. некаква трава, што се једе од трбуа,
Лињак, m. die Schleihe, cyprinus tinca Linn.
Лињање, n. das Haaren, amissio pili.
Лѝњатисе, амсе, v. r. impf. sich hären, pilos amitto.
Лињачиħ, m. dim. v. лињак.
Лѝпа, f. die Linde, tilia.
Липар, m. брдо између Јагодине и Баграна.
Липаħур, m. die Fetzen (Lumpen), die vom Kleide herunter hangen, laciniae.
Липик, m. der Lindenwald, silva tiliarum, tilietum?
Лѝписка, f. 1) die Stadt Leipzig, Lipsia. 2) eine Art Tuch, panni genus.
Лѝпица, f. dim. das Lindchen, tiliola.
Лѝпница, f. 1) (Турска) мала варошица између Лознице и Љешнице. 2) (Влашка) Српско село (близу Турске Липнице).
Лѝпничанин, m. човек из Липнице.
Лѝпничкӣ, ка, ко, von Липница.
Лѝпов, ва, во, linden-, tiliagineus.
Лѝповац, вца, m. 1) der Lindenhonig, mel tiliaceum. 2) der Lindenstab, baculus tiliagineus.
Лѝповача, f. 1) der Lindenstock, baculus e ligno tiliaceo. 2) у Јадру једно брдо и извор на том брду.
Лѝповина, f. das Lindenholz, lignum tiliae.
Лѝпса, f. н. п. крава, која је готово липсала.
Лѝпса, m. (Рес. и Срем.) vide липсо.
Липсавање, n. vide липсивање.
Липсавати, ам, vide липсивати.
Лѝпсати, пшем, v. pf. verrecken, morior.
Липсѝвање, n. das Verrecken, casus pecoris.
Липсѝвати, сујем, v. impf. verrecken, morior.
Лѝпсо, m. (Ерц.) н. п. во, који је готово липсао.
Лѝс, m. der Fuchs (das Männchen), vulpes mas. cf. лиј, лисац.
Лѝсаст, ма, мо, z. B. Pferd, das eine Bläße hat, macula alba insignis.
Лѝсац, сца, m. vide лис.
Лѝсац, сца, m. лисаст коњ, der Blaßhengst, equus nota alba insignis.
Лѝсица, f. der Fuchs, vulpes.
Лѝсице, f. pl. die Handfesseln, Handschellen, Handeisen, manicae.
Лѝсичење, n. das Fuchsschwänzen, vulpini doli et mendacia.
Лѝсичина, f. der Fuchsbalg, pellis vulpina.
Лѝсичити, им, v. pf. fuchsschwänzen, vulpino more ago.
Лѝсичиħ, m. der junge Fuchs, catulus vulpinus.
Лѝсичица, f. dim. v. лисица.
Лѝсичјӣ, чја, чје, Fuchs-, vulpinus.
Лѝска, f. ein Blatt (Laub), folium.
Лѝснат, ма, мо, belaubt, frondosus.
Лиснйк, m. (von лист) ein Laubschober, acervus ramorum quercinorum cum foliis siccatis, depascendus hieme a capellis.
Лисо̂в, m. лисаст пас, ein Hund mit einer Bläße, canis maculosus.
Лѝст, m. 1) das Blatt, folium arboris et libri. 2) одоше (сви) листом, alle insgesammt:
„Ајте листом у Љешницу б'јелу —
3) die Wade, sura.
Лѝстак, шка, m. hyp. das Blättchen, folium.
Листање, n. das Blätterbekommen, renovatio foliorum arboris.
Лѝстати, ам, v. impf. Blätter bekommen, sich belauben, redeunt arboribus comae, frondesco.
Лѝстина, f. augm. v. лист.
Лѝстиħ, m. dim. v. лист.
Лѝтање, n. vide блијање.

Литар, m. vide личина.
Литати, ам, vide блијати.
Лити, лијем, v. impf. gießen, fundo.
Литија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Prozession, der Bittgang, Umgang, pompa: данас носе литију; иду с литијом.
Литнути, нем, v, pf. einen weichen Schiß thun, caco molle.
Литоња, m. das Rind, oder auch der Mensch, der einen Durchfall hat, dysentericus.
Литра, f. једна четвртина од оке, Gewicht und Maß, ponderis et mensurae genus.
Литрењача (литрењача), f. ein Gefäß das eine litra hält.
Литрица, f. dim. v. литра.
Лице, n. 1) das Gesicht, facies. 2) die rechte Seite des Tuches, u. s. w. facies adversa panni.
Личанин, m. човек из Лике.
Личење, n. das Toilette-machen, comtio.
Личина, f. ein Baststrick, funis e libro.
Личиница, f. dim. v. личина.
Личити, им, v. impf. 1) кога, eines Toilette machen, como. 2) коме што, vide доликовати.
Личитисе, имсе, v. r. impf. seine Toilette machen, comor.
Лички, ка, ко, von Лика.
Лишај, m. die Zitterflechte (Hautkrankheit), lichen (österr. der Zitterich).
Лишајева трава, f. die Krebsblume, heliotropium europaeum Linn.
Лишајив, ва, во, mit der Flechte behaftet, lichene laborans.
Лишајивитисе, имсе, v. r. impf. Flechten bekommen, lichene laboro.
Лишајић, m. dim. v. лишај.
Лишће, n. (coll.) das Laub, folia.
Лобода, f. die Melde, atriplex hortensis Linn.
Лов, m. 1) die Jagd, venatio. 2) das Wild, venatio.
Ловак, вка, m. dim. v. лов.
Ловац, вца, m. der Jäger, venator.
Ловачки, ка, ко, 1) jägerisch, Jäger-, venatorius. 2) adv. jägerisch, venatorie.
Ловити, им, v. impf. jagen, venor.
Ловица, f. н. п. мачка, пушка, die Jägerin, venatrix (als Apposition von der Flinte, der Katze).
Ловљење, n. das Jagen, venatio.
Ловница, f. намастир у Бирчу (може бити да је сад и пуст?).
Логов, m. der Beispanner, equus additus solito uni, aut duobus.
Логор, m. das Lager, castra.
Логорење, n. das Lagern, castrametatio.

Логорити, им, v. impf. н. п. војску, lagern, castra pono.
Логоритисе, имсе, v. r. impf. sich lagern, castra pono.
Ложа, f. das Lager (z. B. des Hasen), cubile.
Ложење, n. das Legen, positio.
Ложити, им, v. impf. legen (z. B. Holz aufs Feuer), pono ватру; или дрва на ватру.
Ложица, f. vide жлица.
Ложичица, f. (једни говоре лажичица), die Brusthöhle, cavum pectoris.
Ложница, f. (ст.) die Lagerstätte, cubile:
„Ако лежи с љубом у ложници,
„Еда Бог да не дигао главе —
„Кад ја пођем у ложницу спавати,
„Чини ми се та ложница тавница —
Лоза, f. 1) винова, die Weinrebe, vitis vinifera Linn. 2) бијела, die Waldrebe, clamatis vitalba Linn. 3) der Stamm, das Geschlecht, stirps: од лозе Немањића. Пасја лозо! cf. колено.
Лозан, m. Mannsname, nomen viri.
Лозинка, f. die Losung (im Kriege), signum, tessera.
Лозица, f. dim. das Rebchen, viticula.
Лозје, n. (coll.) 1) das Gerebe, vites. 2) (у крајини Неготинској) der Weinberg, vinea.
Лозница, f. Städtchen im Јадар, am Fuße des Гучево.
Лозничанин, m. einer von der Losnitza.
Лознички, ка, ко, 1) Losnitzer. 2) losnitzisch.
Лозовина, f. (ст.) vide вино:
„Па сједоше пити лозовину —
Лој, m. der Talg, das Inselt, (Unschlitt), sebum.
Лојан, на, но, von Talg, sebaceus.
Лојење, n. das Ueberziehen mit Talg, sebatio.
Лојити, им, v. impf. mit Talg überziehen, in Talg tauchen, sebo.
Локање, n. das Schlürfen (wie der Hund trinkt), sorbitio.
Локати, лочем, v. impf. schlürfen (wie der Hund), sorbeo.
Локва, f. 1) eine kleine Lache, lacus, palus. 2) (ст.) дај ашчија једну локву меса —
Локвањ, m. 1) die Seeblume, nymphaea und zwar a) бијели, alba, b) жути, lutea. 2) два локвања око паша, т. ј. уши око главе.
Локвица, f. dim. v. локва 1.
Локнути, нем, v. pf. einen Schlurf thun (vom Hunde), sorbeo semel.
Локот, m. vide катанац 1.
Локума*, f. eine Art harter Krapfen, cibi genus.
Локумић, m. dim. v. локума.

Лола, m. Schimpfname für einen langen, hagern Menschen, longinus.
Ломан, мна, но, gebrochen, müde, fractus, lassus: нешто сам ломан.
Ломити, им, v. impf. brechen, frango, н. п. дрво, љеб; ломи ме грозница.
Ломкање, n. dim. v. ломљење.
Ломкати, ам, dim. v. ломити.
Ломљење, n. das Brechen, fractio.
Лона, f. hyp. v. лонац.
Лонац, нца, m. der Topf, olla. Чувај лонца к'о и оца (кад је пун).
Лончар, m. der Töpfer, figulus.
Лончарев, ва, во, vide лончаров.
Лончарица, f. н. п. лађа, das Topfschiff, navis onusta ollis.
Лончаров, ва, во, des Töpfers, figuli.
Лончарски, ка, ко, 1) Töpfer-, figlinus z. B. земља Töpfererde, creta figlina. 2) adv. nach Töpfer Art, more figuli.
Лончина, f. augm. v. лонац.
Лончић, m. 1) dim. v. лонац. 2) die Ofenkachel, testa fornacalis.
Лонча*, f. die Terasse (auf dem Dache).
„На лонци је седамнаест ага,
„Међу њима од Удбиње Зуко —
Лопар, m. die Ofenschaufel, batillum fornacule.
Лопарић, m. dim. v. лопар.
Лопата, f. die Schaufel, pala.
Лопатара, f. m. j. воденица, што има коло попријеко и на њему пера као лопате.
Лопатица, f. 1) dim. v. лопата. 2) кост више гузице.
Лопта, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Ball, pila.
Лоптица, dim. v. лопта.
Лот, m. das Loth, semuncia.
Лоштња, f. der Schmutz, die Liederlichkeit, ignavia, negligentia.
Лотра, f. die Leiter am Wagen, scala vehiculi.
Лоћа, f. } eine liederliche Weibsperson,
Лоћка, f. } mulier ignava et immunda.
Лош, ша, ше, unglücklich, schlecht, miser. Два лоша избише Милоша (ne Herculus quidem adversus duos). cf. рђав.
Луб, m. der Bast, liber.
Лубарда, f. die Bombe, globus ferreus, bomba.
Лубеница, f. die Wassermelone, anguria, oder cucurbita citrullus Linn.
Лубеничар, m. 1) der Wassermelonengärtner und -Händler, qui angurias serit aut vendit. 2) der dergleichen gern ißt, amans anguriarum.
Лубеничица, f. dim. v. лубеница.
Лубеничиште, n. ein ehmaliger Garten zu Wassermelonen, hortus olim anguriis consitus.
Лубеничиши, на, но, н. п. кора, der Wassermelone, anguriae.
Лубина, f. augm. v. луб; ударио га батином уз лубину.
Лубњача, f. кућа, или колиба, покривена лубом.
Лубура, f. ein umförmliches Gefäß von Bast, vas e libro.
Луг, луга, m. vide пепео.
Луг, луга, m. der Hain, lucus.
Луд (com. луђи) да, до, 1) närrisch, demens. 2) thöricht, stultus.
Луда, f. die Thörinn, stupida, stulta.
Лудаја, f. (у Сријему) vide бундева.
Лудак, m. der Thor, stultus.
Лудачина, f. augm. v. лудак.
Лудило, n. die Narrheit (objectiv), dementia: ували о га лудило, die Narrheit hat ihn ergriffen (z. B. nach einem intervallo lucido).
Лудитисе, имсе v. r. impf. sich närrisch stellen, stultitiam simulare.
Лудов, m. vide лудак.
Лудовање, n. die Narrentheidigung, nugae, ineptiae.
Лудовати, дујем, v. impf. Narreten treiben, desipio.
Лудојеба, f. convicium in puellam, q. d. stultus te futuerit.
Лудост, f. die Thorheit, stultitia. 2) die Narrheit, dementia.
Лужење, n. das Laugen, lixivii infusio.
Лужити, им, v. impf. н. п. кошуље, пређу, laugen, auslaugen, lixivio imbuo.
Лужница Пепелужница, f. Aschenbrödel, puella favilla plena.
Лужњака, f. eine Art Baum, arboris genus, налик на раст.
Лук, der Lauch, allium. 1) бијели, sativum, der Knoblauch. 2) црни, cepa, die Zwiebel.
Лук, m. bei der Pistole und Flinte.
Лука, die Aue, pratum pone flumen.
Лука, m. Lukas, Lucas.
Лукав, ва, во, listig, schlau, callidus.
Лукавство, n. } die Listigkeit, Schlau-
Лукавштина, f. } heit, dolositas, calliditas.
Луко, m. vide Лука.
Луков, ва, во, н. п.] цвијет, перо, Lauch-, allii.
Луковача, f. кукурузница умијешена ладном водом с перима од црнога лука (cf. ладњача), eine Art Kukuruzbrot mit Zwiebel, panis genus e zea.
Луковњ, ва, во, н. п. леја, градина, Lauch-, allii.
Луковница, f. ein (hölzernes) Gefäß um Lauch zu stoßen, mortarium ligneum comminuendo allio.

Лу́ла *, f. 1) die Pfeife zum Rauchen, fistula fumatoria. 2) казанска, die Röhre beim Branntweinbrennen, fistula vini ustorum.

Луле́тина, f. augm. v. лула.

Лулѐџија *, der Verfertiger der луле, fistolarius.

Лулӣћ, m. (у Сриjему) vide лула 2.

Лу̏лица, f. dim. v. лула.

Лу̏ња, f. eine Art Vogel, avis genus.

Лу̏њав, ва, во, mit vorhängendem Kopfe; demisso capite.

Лу́њање, n. das Gehen mit vorhängendem Kopfe.

Лу́њати, ам, v. impf. } mit vorhängendem Kopfe gehen, eo capite demisso.
Лу́њатисе, амсе, v. r. impf. }

Лу̏па, f. das Schlagen, Klopfen, pulsatio.

Лу́пање, n. das Klopfen, pulsatio.

Лупа̀рање, n. vide лупање.

Лупа̀рати, ам, vide лупати.

Лу̏патак, тка, m. ein Bret, ascia.

Лу́пати, ам, v. impf. klopfen, pulso.

Лу́пеж, m. (у Сриjему, и у Бачкоj) der Räuber, latro. cf. лопов, ajдук.

Лу̏пешкӣ, ка, ко, 1) räuberisch, praedatorius. 2) adv. räuberisch, latronis more.

Лу̏пити, им, v. pf. auf etwas losschlagen, percutio.

Лупка̑ње, n. dim. v. лупање.

Лу̏пкати, ам, dim. v. лупати.

Лу̏пнути, нем, vide лупити.

Лу̏тање, n. vide врљање.

Лу̏тати, ам, vide врљати.

Лу̏тка, f. die Puppe, pupa, pupula.

Лу̏тор, m. } der Lutheraner, Lutheranus.
Лутора̑н, m. }

Лутора̑нка, f. die Lutheranerin, Lutherana.

Лутора̑нскӣ, ка, ко, 1) lutherisch, lutheranus. 2) adv. lutherisch, lutherice.

Лу̏ћум *, m. ein Bindemittel (Kitt) von Baumwolle, ungelöschtem Kalk und Oel bei Wasserleitungen u. dgl., maltha.

Лу̏цкаст, ша, шо, vide сулудаст.

Лу̑ч, m. der Kienspann, taeda.

Лу̏ча, f. vide зрак.

Лу̏чан, на, но, mit Knoblauch gewürzt, conditus allio.

Лу̏чев, ва, во, Kien-, Fören-, pini silvestris.

Лу̏чење, n. das Absondern, separatio.

Лучѐње. n. das Würzen mit Knoblauch, alliatio.

Лу̏чити, им, v. impf. н. п. jагањце од оваца, absondern, separo.

Лу̏чити, им, v. impf. mit Knoblauch würzen, alliare.

Лу̏чић, m. dim. v. лук.

Лучња̑к, m. der Knoblauchgarten, hortus allio consitus.

Лу̏шија, f. die Lauge, lixivium.

Љ.

Љага, f. (у Сриjему) der Schandfleck, labes, macula.

Љѐб, m. (Ерц.) 1) das Brot, panis. 2) der Laib Brots, panis.

Љеба̑р, m. (Ерц.) der Brotbäcker, pistor.

Љеба̑рев, ва, во, } (Ерц.) des Bäckers, pistoris. Далеко je љебарова кућа (кажу ђеци кад често ишту љеба)
Љеба̑ров, ва, во, }

Љѐбац, пца, m. (Ерц.) 1) у Србиjи, у Босни и у Ерцеговини, dim. v. Brot, н. п. да ти да маjка љепца (говоре жене ђеци). 2) (лебац) у Сриjему, у Бачкоj и у Банату, der Laib Brots, (н. п. пошто je оваj лебац? велики лебац и т. д.) и слабо се говори у коме другом падежу осим именителнога и винителног.

Љѐбнӣ, на, но, (Ерц.) Brot-, panis.

Љѐвака, f. (Ерц.) 1) die Linklerin, laeva manu utens. 2) die linke Hand, die Linke, laeva, laeva manus.

Љева̑к, m. (Ерц.) der Linkler, homo laeva utens pro dextera.

Љева̑ње, n. (Ерц.) das Gießen, fusio.

Љѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) gießen, fundo.

Љѐвке̑, adv. (Ерц.) links, laeva, ad laevam: вараj дупе љевке! (подвикуjу момчад кад играjу).

Љѐвчић, dim. v. лиjевак.

Љека̑р, m. (Ерц.) der Arzt, medicus.

Љека́рев, ва, во, vide љекаров.

Љека̀рина, f. (Ерц.) das Heilgeld, die Gebühr des Arztes, pecuniae medico debitae, merces medici.

Љека̀рица, f. (Ерц.) die Heilerin, medica (mulier).

Љека́ров, ва, во, (Ерц.) des Arztes, medici.

Љека̑рскӣ, ка, ко, (Ерц.) ärztlich, medicus. 2) adv. ärztlich, more medici.

Љѐљен, m. (у Ерц.) vide jелен.

Љѐљена, f. (у Ерц.) vide Jелена.

Љѐнив, ва, во, (Ерц.) vide лиjен.

Љѐниваđ, вца, m. (Ерц.) der Faulenzer, desidiosus, piger.

Љѐнивица, f. (Ерц.) die Faulenzerin, pigra.

Љѐпава, f. Frauenname, nomen feminae.

Љепо̀та, f. (Ерц.) die Schönheit, pulcritudo.

Љепо̀тица, f. (Ерц.) (die Schöne) ein Mädchenname, den z. B. die Schwiegertochter ihrer ledigen Schwägerin gibt, cf. златоје (pulcra):
„Штогођ сунце обасја земљице
„Не виђесмо таке љепотице —
Љѐпошента, f. (Ерц.) ein Ziegenname, nomen caprae.
Љ̏пчић, m. dim. v. љеб 2.
Љепша̂ње, n. (Ерц.) das Verschönern, exornatio.
Љѐпшати, ам, v. impf. (Ерц.) verschönern, reddo pulcrius.
Љѐса, f. (Ерц.) die Britsche, Flechte, crates.
Љесѐтина, f. augm. v. љеса.
Љ̏сица, f. dim. v. љеса.
Љ̏сков, ва, во, (Ерц.) von Haselholz, colurnus.
Љѐскова маст, f. die Haselsalbe (Prügel, Schläge), unguentum viteum (i. e. verbera): љескова је маст чудотворна.
Љѐсковац, вца, m. (Ерц.) der Haselstab, baculus colurnus.
Љѐсковача, f. (Ерц.) der Haselstock, baculus colurnus.
Љѐсковина, f. (Ерц.) das Haselholz, lignum colurnum.
Љѐти, adv. (Ерц.) im Sommer, aestate.
Љѐтина, f. (Ерц.) das Jahr (in Rücksicht auf Fruchtbarkeit), annona.
Љѐтнӣ, на, но, (Ерц.) Sommer-, aestivus.
Љѐто, n. (Ерц.) 1) der Sommer, aestas. 2) (ст.) das Jahr, annus:
„Старац Фочо од стотине љета —
„Једно љето нико и не знаде,
„Друго љето свако и сазнаде —
Љѐтова̂ње, n. (Ерц.) das Uebersommern, aestivatio.
Љѐтовати, тујем, v. pf. u. impf. (Ерц.) übersommern, aestivo.
Љѐтос, } (Ерц.) heuer, hoc anno.
Љѐтосе, }
Љѐтошњӣ, ња, ње, (Ерц.) heurig, hornus.
Љ̏шица, f. dim. v. лија 2.
Љѐшнӣк, m. (Ерц.) die Haselnuß, nux juglans. Два љешника орају су војска.
Љѐшница, f. 1) (Турска) Städtchen zwischen der Zworniker- u. Schabzer-нахија, am Fuß der Видојевица. 2) (бегова) село у Јадру.
Љ̏шничанин, m. einer von Љешница.
Љ̏шничкӣ, ка, ко, Ljeschniţer.
Љешта̂к, m. (Ерц.) ein Haselbusch, coryletum.
Љешта̂рка, f. (Ерц.) das Haselhuhn, tetrao Bonasia Linn.
Љӣг, m. ријека у Србији.

Љо̀к! sagt man zum Kalbe, indem man es abtreibt, vox separantis vitulum a vacca.
Љока̂ње, n. das љок sagen (indem man das Kalb abtreibt).
Љо̀кати, ам, v. impf. das Kalb abtreiben, separo vitulum a matre.
Љока̂ч, m. дрво, што се теле љока, кад се крава музе, das (hölzerne) Werkzeug, um das Kalb abzutreiben, instrumentum abigendi vitulum:
„Млада мома плаву краву музе,
„Младо момче к** теле љока;
„Млада мома момку говорила:
„Море момче! не преби љокача;
„Не дамо ти огрепсти бакрача,
„Нит' ћемо ти укуват' колача.
Љо̀ке! vide љок.
Љо̀кнути, нем, v. pf. einmal љок sagen u. s. w.
Љо̀снути, нем, v. pf. krachen, fragorem edo.
Љу, cf. љу љу.
Љу̏ба, f. 1) (ст.) die Gattin, conjux:
„Чија с' љуба, чија ли си сеја?
„Ја сам љуба Јове Поповића —
„Остаје му љуба нељубљена —
„Младога ме мајка оженила,
„Вјерне сам се љубе наљубио —
2) hyp. v. Љубица.
Љу̏бав, f. die Liebe, amor: учини ми љубав (sey so gut; thu mir den Gefallen, кад који што моли кога); дела љубави ти, fac quaeso, fac sis.
Љуба̂ван, вна, но, liebevoll, amans.
Љу̏бавнӣк, m. ej љубавниче! ruft man einem Unbekannten zu, dem man etwas sagen will.
Љу̏бак, пка, ко, lieblich, amabilis.
Љу̏безан, зна, но, geliebt, lieb, carus.
Љу̏безнӣк, m. der geliebte Freund, amatus, dilectus.
Љу̏безница, f. die Geliebte, amasia.
Љу̏бен, m. Mannsname, nomen viri.
Љубѐнко, m. Mannsname, nomen viri.
Љу̏бивоје, m. Mannsname, nomen viri.
Љубӣнко, m. Mannsname, nomen viri.
Љу̏бити, им, v. impf. 1) küssen, osculor. 2) küssen, vocabulo puro, sensu obscoeno.
Љу̏бица, f. Frauenname, nomen feminae.
Љу̏бичаст, та, то, veilchenblau, violaceus.
Љу̏бичица (у Сријему и у Бачкој љубичица), f. das Veilchen, viola (viola odorata Linn.
Љу̏биша, m. Mannsname, nomen viri.
Љу̏бљење, n. das Küssen, osculatio.
Љу̏бнути, нем, v. pf. dim. v. пољубити:
„Љубну је једном и другом —
Љу̏бобрат, m. Mannsname, nomen viri.

Љубовник, m. (по крајини Неготинској; а Власи онуда кажу јубовник) der Geliebte, amasius.
Љубовница, f. (по крајини Неготинској; а Власи кажу јубовинка) die Geliebte, amasia.
Љубовца, f. (cm.) dim. љуба:
„Не ће Пуљо гроша ни дуката,
„Веће ните лепоту ђевојку
„Тавну ноћцу за вјерну љубовцу —
Љубоје, m. Mannsname, nomen viri.
Љубомир, m. Mannsname, nomen viri.
Љубосав, m. Mannsname, nomen viri.
Љубосава, f. Frauenname, nomen feminae.
Људескара, f. augm. v. човек.
Људи (gen. људи), m. pl. 1) die Menschen, homines. 2) die Leute, homines.
Људина, f. vide људескара.
Људство, n. die Menge Leute, multitudo.
Љуљање, n. das Wiegen (auch das Hutschen), agitatio in cunis, aut in machina suspensa.
Љуљати, ам, v. impf. 1) wiegen, agito cunas. 2) (österr.) hutschen, agito in machina suspensa.
Љуљашка, f. (österr.) die Hutsche, machina suspensa.
Љуљнути, нем, v. pf. der Wiege einen Schwung geben, commoveo cunas.
Љу љу! singt man beim Wiegen der Kinder, ita accinunt infanti in cunis.
Љуљушкање, n. dim. v. љуљање.
Љуљушкати, ам, dim. v. љуљати.
Љумање, n. das Vorwärtstreiben, Daherschlendern, incessus modo defessi.
Љумати, ам, v. impf. daherschlendern, incedo more defessi.
Љупкост, f. die Lieblichkeit, amoenitas.
Љуска, f. die Schale, testa, putamen.
Љуснути, нем, vide љоснути.
Љут (comp. љући), та, то, 1) erboßt, iratus, exacerbatus. 2) herb, acerbus. 3) љути сирома, äußerst arm, miserrimus;
„Топал Паша љута страшивица —
Љутац, љуца, m. m. j. камен, harter Stein, saxum durum.
Љутина, f. 1) die Erboßtheit, irritatio. 2) die Herbe, acerbitas: мори ме љутина.
Љутит, та, то, zornig, iratus.
Љутити, им, v. impf. böse machen, erboßen, irrito, ad iram excito.
Љутитисе, имсе, v. r. impf. erboßen, excandesco.
Љутица, m. z. B. Богдан, der böse (schlimme) Bogdan.
Љутња, f. die Erboßung, excandescentia.
Љуто, bitter, arg, acerbe: љуто ти га превари!
Љућење, n. das Erboßen, exacerbatio.
Љуцки, ка, ко, 1) menschlich, Menschen-, humanus. 2) (љуцки) adv. männlich, menschlich, humano more, ut vir: не зна љуцки (него наски, или Цигански).
Љуштење, n. das Schälen, decorticatio.
Љуштити, им, v. impf. 1) schälen, decortico. 2) vide гулити 4.
Љушчица, f. dim. v. љуска.

M.

Ма̀ (ма̑), маа, m. 1) der Hieb, ictus: на ма, одма, маом. 2) (cm.) vide маовина:
„На коњма нам седла потрунуше,
„Чадори нам маом попадоше —
3) ма како било, statt макар.
Ма̑! vide ма̑ ма̀.
Ма̀ала *, f. das Viertel, das Quartier (in einer Stadt), regio urbis.
Ма̀ање, n. das Schwingen, agitatio.
Ма̀ати, шем, v. impf. eine Bewegung machen (mit der Hand, dem Hute), agito. Маћеш ти ватру у капи (du wirst zu thun haben).
Ма̀ати, маам, v. impf. m. j. кућељу, или лан.
Ма̀вен, на, но, vide плав.
Ма̀ви *, adj. indecl. vide мавен.
Ма̀иниш, m. eine Art Mehlspeise, cibi farinacei genus (österr. Schneeballen, Krapfenteig in Schmalz gebacken).
Мавлу̀та *, f. Art türkischen Mantels, pallii turcici genus.
Ма̀врен, m. Mannsname, nomen viri.
Мага̀за *, f. das Magazin, horreum. У Бијограду држе у магазама со, жито и брашно; а у Јадру (око Лознице) оплету магазу од прућа, па насну у јесен јабука браница те стоје преко зиме.
Магаза̀џија *, m. der ein (wenn auch kleines) Magazin hält, und daraus verkauft, tabernarius.
Мага̀зица, f. dim. v. магаза.
Ма̀гањење, n. das Verunreinigen, pollutio.
Ма̀гањити, им, v. impf. verunreinigen, polluo: немој се поганити ни магањити.
Ма̀гарац, рца, m. der Esel, asinus. Не зна (ни) колико магарац у кантару. Магарца одведи и на Јерусалим, он ће опет бити магарац.

Мáгаре, ета, n. der Esel, das Eselein, asellus.
Магарèћи, ћа, ће, Esels-, asininus.
Магàрече (zum Scherze als gereimte Antwort auf eine ungereimte Anrede):
А. Добар вече.
Б. Узјао на магарече.
Мàгарица, f. die Eselin, asina.
Мàгарчин, на, но, der Eselin, asinae.
Магàрчев, ва, во, des Esels, asini, н. п. Магарчево брдо у Карловцима (близу Магарчева брда има онђе један извор, који се зове Ешиковац, а ешек у Турском језику значи магарац: дакле је Ешиковац род с Магарчевим брдом!).
Магàрчење, n. das Handeln oder Reden wie ein Esel.
Магàрчина (магàрчина), f. augm. v. магарац.
Магàрчити, им, v. impf. кога, zum Esel machen, reddo asinum.
Магàрчитисе, имсе, v. r. impf. sich wie ein Esel betragen, dicere aut facere ut asinus.
Магàцин, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) das Magazin, horreum. cf. амбар.
Магистрâт, m. vide мађистрат.
Магистрâтски, ка, ко, vide мађистратски.
Мàгла, f. der Nebel, nebula.
Мàглити, им, v. impf. einen Nebel um sich verbreiten (z. B. durch Tabakrauchen), nebulam offundo.
Мàглица, f. dim. v. магла.
Маглòвит, та, то, neblicht, nebulosus.
Маглу̀штина, f. augm. v. магла.
Магљèње, n. das Umnebeln, obnubilatio.
Мàдеж, m. vide младеж.
Мађистор, m. vide учитељ.
Мађисторов, ва, во, vide учитељев.
Мàђисторовица, f. vide учитељевица.
Мàђисторскй, ка, ко, vide учитељски.
Мађистрâт, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) der Magistrat, senatus.
Мађистрâтскй, ка, ко, magistratisch, senatorius.
Мàђупница, f. die Klosterküche, culina monasterii.
Мàевица (Мajевица?), f. Berg in Bosnien dem Цер und Гучево gegenüber.
Маèцак, цка, ко, } dim. v. мали.
Маèчак, чка, ко, }
Мàжа*, f. der Zentner (100 Pf.), pondus centenarium.
Мàжење, n. das Verhätscheln, corruptio per nimiam indulgentiam.
Мàза, f. das Muttersöhnchen, ein verhätscheltes Kind, deliciae matris, puer (puella) corrupta nimia indulgentia: маза материна.
Мàзалица, f. die Oelbüchse, vas olei.
Мазâње, n. das Salben, Schmieren, unctio.
Мàзати, мажем, v. impf. 1) schmieren, salben, ungo. 2) оно кога, streicheln, schmeicheln, demulceo verbis. 3) коња (лесковом масти), stark schlagen, fuste dolo.
Мàзга, f. die Maulesclin, das Maulthier, mulus, mula.
Мàзгал, m. } vide пушкарница.
Мàзгала, f. }
Мазгàлија, f. dummes Zeug, nugae, ineptiae: прави кајекакве мазгалије.
Мазгôв, m. der Maulesel, mulus.
Мàзија, f. 1) vide челик. 2) die Probe des glühenden Eisens, und heißen Wassers, experimentum per ignem. У Србији и сад кашто ваде мазију, т. j. кад на каквога човекареку да je што украо, а он се одговара да није, онда узвару пун казан (или велики котао) воде, па у ону врелу воду мешну комад врућа усјала гвожђа (или камен), а онај, на кога веле да je украо, засуче рукаве, па објема рукама извади оно гвожђе из воде. Ако он не буде украо оно што на њега говоре, не ће се ожећи ни мало, ако ли буде украо, изгореће му руке (а не знам ни једнога, који je вадио мазију да се није ожегао, а знам двојицу што су им руке изгореле: Панту Стаменику из Јадра из села Тршића, и Митру Туфекчији из Рађевине из села Мојковића).
Мàзити, им, v. impf. н. п. дијете, hätscheln, corrumpo nimia indulgentia.
Мàзнути, нем, v. pf. 1) einmal schmieren, ungo. 2) einen Hieb versetzen mit dem Säbel, Stock, percutio.
Мàина, f. die Windstille (auf dem Flüße), silentium venti, malacia.
Мàја*, f. vide квасац.
Мàја, f. hyp. v. мајка.
Мàјда, f. Frauenname, nomen feminae.
Мàјдан*, m. 1) die Erzgrube, fodina. 2) der Fundort, domicilium: му je мајдан од ђевојака; од добри коња и т. д.
Мàјданскй, ка, ко, Gruben-, fodinae.
Мајдòнос*, m. die Petersilie, petroselinum.
Мàјин, на, но, vide мамин.
Мâјка (и мàјка), f. die Mutter, mater.
Мâјкин (и мàјкин), на, но, der Mutter, matris.
Мàјкина душица, f. der Quendel, thymus serpillum Linn.
Мàјмун*, m. der Affe, simius.

Мајмунаст, та, то, äffisch, simiae similis.
Мајмунов, ва, во, des Affen-, simii.
Мајмунскй, ка, ко, 1) Affen-, äffisch, simiarum. 2) adv. äffisch, ut simia.
Мајмунчад, f. (coll.) die jungen Affen, simiolae.
Мајмуче, чета, n. der junge Affe, simiola.
Мајстор, m. 1) der Meister, magister. 2) Meister, peritus.
Мајсторија, f. die Kunst, artificium: то није никаква мајсторија начинити.
Мајсторисање, n. das Verfertigen einer Sache als Meister.
Мајсторисати, ришем, v. impf. meistern, als Meister an etwas arbeiten, artificium exerceo in aliqua re.
Мајсторица (и мајсторица), f. die Meisterin, uxor magistri.
Мајсторичин (и мајсторичин), на, но, der Meisterin, magistrae.
Мајсторов, ва, во, des Meisters, magistri.
Мајсторскй, ка, ко, 1) meisterlich, egregius. 2) adv. meisterlich, egregie.
Мајур, m. der Meierhof, villa.
Мајурица, f. die Meierin, villici uxor, villica.
Мајуричин, на, но, der Meierin, villicae.
Мајурција, m. der Meier, villicus.
Мајурцијин, на, но, des Meiers, villici.
Мајушан, шна, но, dim. v. мален.
Мајчетина, f. augm. v. мајка.
Мајчин, на, но, vide мајкин.
Мајчина, f. vide мајчетина.
Мајчица, f. dim. das Mütterchen, matercula.
Мајчурина, f. vide мајчетина.
Мак, f. der Mohn, papaver.
Маказе*, f. pl. vide ножице.
Маказице, f. pl. dim. v. маказе.
Макар, und sollte auch, wenn auch, etiamsi: макар како било; макар ни један не дошао.
Макаре, f. vide свеле.
Макиш, m. поље код Бијограда (на лијевом бријегу Топчидера).
Макља, f. das Schabmesser, Schabeisen (?), culter doliarii.
Макљање, n. das Schaben, rasio.
Макљати, ам, v. impf. 1) schaben, scabo. 2) fig. für: schlagen, dedolo.
Макљица, f. dim. v. макља.
Макнаирала, auf und davon, abiit, excessit — cf. издирала.
Макнути, нем, vide маћи.
Макнутисе, немсе, vide маћисе.
ако! (ein charakteristisches Intercalare, wenn ein Zigeuner redend eingeführt wird).
Маков, ва, во, Mohn-, papavereus.
Маковиште, n. 1) Ort, wo ehemals Mohn gestanden, locus ubi papaver fuit. 2) планина (или брдо?) у Србији. cf. Дрмановина.
Маковскй, ка, ко, н. п. кец, das Treffle-As.
Макса, m. (Рес. и Срем.) vide Максо.
Максим, m. Maximus, Maximus.
Максимац, мца, m. dim. v. Максим.
Максимчић, m. dim. v. Максимац.
Максо, m. (Ерц.) hyp. v. Максим.
Мал*, 1) das Vermögen, facultas:
„Млада мома мал до века —
2) мал му је, es geschieht ihm recht, habeat sibi.
Мала, f. vide маала.
Малаксати, кшем, v. pf. schwach werden, debilitor.
Мала пушка, f. die Pistole, pistola (telum manuarium ignivomum.
Мале! Mutter! mater! (wie брале, селе, q. d. мати гле):
„Пођо по путу мале! по камениту,
„Срето девојку мале! из бање иде —
Мален, на, но, vide мали.
Малета, m. Mannsname, nomen viri.
Малеш, m. Mannsname, nomen viri.
Малй (comp. мањй), ла, ло, klein, parvus.
Малй Божић, m. das Neue Jahr, calendae Januariae (ново љето ist in Serbien unbekannt).
Малина, f. die kleine Anzahl, parva manus, paucitas: нас је малина (unser sind wenig).
Малина, f. 1) Wegedorn, Christdorn, paliurus? 2) Frauenname, nomen feminae.
Малинка, f. Frauenname, nomen feminae.
Малити, им, v. impf. verringern, weniger machen, entziehen, minuo.
Малиш, m. Kleiner, parvulus: иди малишу донеси ми — (реку ђетету, кад му не знаду имена).
Малко, dim. v. мало.
Мало, wenig, parum; мало кад, selten, raro; мало по мало, allmälig, sensim.
Малта, f. }
Малтија, f. } Malta(?), Meleda(?), Melita:
„Кад дођоше под проклету Малту
„Господине од Малтије краљу —
Малчице, vide малко.
Маљ, m. die Ramme, fistuca.
Маљеница, f. m. der Kleine, kleiner Statur, homo parvus.
Маљење, n. das Verringern, deminutio.
Маљић, m. dim. v. маљ.

Ма̀љица, f. der (Binder-) Schlägel, tudicula.
Ма̀љка, f. das Bret, auf dem der Hanf abgeklopft wird, frangibulum pro cannabi.
Ма̀љо, m. vide мањо.
Ма̄ ма̀! Laut, um die Kuh herbeizulocken, sonus alliciendi vaccam.
Ма̀ма, f. hyp. v. мати.
Мама̀љуга, f. vide качамак.
Ма̀мац, мца, m. der Köder, esca.
Ма̀мигу̑з, m. ein erdichteter Vogelname zum foppen, q. d. quae alliciat anum:
А. Шта је то (шта то дречи у мраку, у шуми)?
Б. Мамигуз; бјежи, бјежи.
Ма̀мин, на, но, der Mama, matris.
Ма̀мити, им, v. impf. locken, allicio.
Ма̀мица, f. dim. v. мама.
Ма̀мичин, на, но, der мамица, matris.
Ма̀мљење, n. das Locken, allectio.
Маму̀зање, n. das Spornen, incitatio.
Маму̀зати, ам, v. impf. spornen, addo calcar.
Ма̀музе*, f. pl. die Sporen, calcaria.
Ма̀муран, рна, но, vom Rausche noch benebelt, qui crapulam nondum exhalavit.
Маму̀рлук*, m. die Nachwehen des Rausches, dolor capitis cet. a crapula: разбити мамурлук, die Nachwehen des Rausches (wieder durch Trinken) vertreiben, crapulam discutio bibendo.
Ма̀на, f. Fehler, Tadel, vitium: нема мане на њему никакве, er ist ohne Fehl.
Мана̀стӣр, m. vide намастир (mit allen Ableitungen).
Мангу̀лац, гулца, m. eine Art leicht mästbarer Schweine, genus suis altilis.
Мангу̀лица, f. eine Art leicht mästbarer Säue, genus porcae altilis.
Ма̀нгура*, f. eine Art Münze, numi genus; нема ни мангуре.
Ма̀нда, f. Frauenname, nomen feminae.
Ма̀ндал*, m. велика кључаница преко цијели врата, der Thorriegel, vectis portae.
Ма̀ндара, f. ein Gericht von Schmalz, Mehl und Wasser, cibi genus.
Ма̀ндра, f. vide стан 1.
Ма̀ндуша, f. Frauenname, nomen feminae.
Ма̀ни* (коме бити), indecl. neidig, invidiosus: нијесам му мани. Ко ти је мани, био ти у најму.
Ма̀нисати, нишем, v. impf. чему, или коме, auszusetzen finden, reperio quod reprehendam.
Ма̀нит, та, то, dumm, stupidus: будало манита!
Ма̀ниħ, m. eine Art kleinen Fisches, pisciculi genus.
Ма̀нтија, f. der Mönchsmantel, pallium monachi.
Манто̀рос, m. ein Mönchsmantel, pallium monachi.
Ма̀нути, нем, v. pf. eine Bewegung machen, schwingen, striugo.
Ма̀нутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich einer Sache begeben, desero rem. 2) sich aufmachen, itineri se dare:
„Па се ману преко поља,
„Као зв'језда преко неба —
Ма̀њ, außer, ausgenommen, nisi, excepto quod —:
„Ту ми седи младо момче
„Накиħено, нареħено,
„Мањ што није ожењено —
Мањка̀вање, n. das Umstehen (des Viehes), mors bestiae.
Мањка̀вати, ам, v. impf. umstehen (vom Viehe), mori (de bestia).
Ма̀њкати, ам, v. pf. umstehen, verrecken, mori.
Ма̀њма, weniger, minus.
Ма̀њо, m. vide маљеница.
Ма̀ови, m. pl. z. B. боли ме глава на маове, auf Augenblicke, stoßweise, punctim, identidem.
Ма̀овина, f. das Moos, muscus.
Ма̀ра, f. 1) hyp. v. Марија. 2) шарена бубица (österr. Frauenkäfer und Marienkäfer, krain. божји волек).
Ма̀раз*, m. z. B. мараз на срцу, er ist innerlich krank (man sieht äußerlich keine Ursache seines Uebelbefindens), malo intestino laborat.
Ма̀рама*, f. das Tüchel, Tuch, sudarium.
Ма̀рамица, f. dim. 1) das Tüchelchen, sudariolum. 2) bei den Lämmern das Talg der Ingeweide, sebum intestinum bestiarum.
Мара̀мчина, f. augm. v. марама.
Ма̑рва, f. (coll.) das Vieh, pecudes, pecus.
Марвѐнӣ, на, но, н. п. вашар, Vieh-, pecuarius.
Марви̑нче, чета, n. das Vieh, pecus (pecudis), bestia.
Ма̀ргета, m. (cm.) eigner Name einer Kanone, nomen proprium tormenti:
„Док ми гледа Крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље —
Маргѐта̄н, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Marketender, lixa, nundinator castrensis.
Маргета̀ница, f. die Marketenderin, nundinatrix castrensis.
Маргѐта̄нскӣ, ка, ко, 1) Marketender-, lixae. 2) adv. wie ein Marketender, more lixae.
Ма̀рење, n. das Kümmern um etwas, sollicitudo.
Ма̀рија, f. Marie, Maria.

Марйјца, f. dim. v. Марија.
Марйнка, f. Frauenname, nomen feminae.
Марйнко, m. Mannsname, nomen viri.
Марити, им, v. impf. за кога, за што, sich kümmern um etwas: не мари за то, curo.
Марица, f. 1) dim. v. Марија. 2) вода (у Косову?):
„На Марицу бијелити платно —
„Окреhесе низ воду Марицу —
Марјан, m. Mannsname, nomen viri.
Марјаш, m. 1) (у Србији кажу Каурски) der Siebzehner, numus 17 cruciferorum (Mariae imagine insignis.) 2) eine Münze von 10 Para's, numi Turcici genus.
Маркић, m. dim. v. Марко.
Марко, m. Marx, Marcus.
Марта, f. Frauenname, nomen feminae.
Мартин, m. Martin, der gewöhnliche Name des Tanzbären, Martinus (ita vocant ursum saltare edoctum): дед' поиграј мој мартине!
Масан, сна, но, vide мастан.
Масла (gen. масâла), n. pl. das geweihte Oel, die letzte Oelung: светили (свјештали) му масла.
Маслен, на, но, schmalzig, fett, pinguis, pinguedine imbutus, н. п. руке.
Масленй, на, но, н. п. лонац, Schmalz-, butyri.
Масленяк, m. m. j. лонац, или ћуп, der Schmalztopf, olla, in qua butyrum liquatum.
Маслина, f. der Oelbaum, olea.
Маслйнка, f. die Olive, olea, oliva.
Масло, n. 1) das Schmalz, butyrum liquatum. 2) vide цицвара. 3) све је то његово масло, Veranlassung, ille autor est: и ту има његова масла; ни то није без његова масла.
Масница, f. eine Strieme, blauer Flecken, vibex.
Масногуз, m. der Gourmand, liguritor, homo delicatus.
Масногуз, за, зо, leckerhaft, delicatus.
Мâст, f. 1) das Schmalz, geschmolzenes Fett, pinguedo liquata. 2) Salbe, unguentum, adeps. 3) човек црне масти, (Farbe), atri coloris.
Мастан, сна, но, fett, pinguis.
Мастило, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Tinte, atramentum.
Маснити, им, v. impf. mit Fett beschmutzen, pinguedine imbuo.
Мата, m. (Рес. и Срем.) vide Мато.
Матара, f. Art Tschutura (Weingefäß), vasis vinarii genus:
„Додаје му чашу и матару —

Матерêње, n. die Begrüßung als Mutter, salutatio pro matre.
Матерêшина, f. augm. v. мати.
Матерйн, на, но, der Mutter, matris.
Материти, им, v. impf. zu einer sagen: Mutter! saluto matrem.
Материца, f. die Mutter, Bärmutter, der Mutterleib, matrix.
Материце, f. pl. Празник, који свагда пада у другу нећелу пред Божић (а у прву пред оце). Материце су као женско крсно име: зато је обичај у очи материца (или на материце у јутру) везати све жене, које су се мајке назвале: неке вежу за ногу без шале, а пред неке само донесу уже, или (по варошима) пантљику, или гајтан, па веħ оне знаду шта је то; и морају се откупљивати: орасима, сувим шљивама, јабукама, раквјом, лијепом вечером и сјутрадан ручком.
Мати, тере, f. vide мајка; жива ти је мати (i. e. du bist glücklich) begrüßt man den, der eben noch recht kommt um allenfalls, wenn er will, mitzuspeisen.
Матија, m. Mathias, und Matthäus.
Матијаш, m. Mannsname (von Матија), nomen viri.
Матйјца, m. dim. v. Матија.
Матица, f. 1) die Bienenkönigin, apum dux, regina. 2) der Thalweg, medius alveus fluminis:
„Узела га вода на матицу —
Матичњак, m. 1) die Zelle der Bienenkönigin, cellula reginae. 2) melissa officinalis Linn. (sonst auch маца genannt).
Мато, m. (Ерц.) hyp. v. Матија.
Матор, ра, ро, alt, senex (besonders von den Thieren).
Маторац, рца, m. der Alte (vom Thieren), senex; auch vom Weinberge würde man es gebrauchen.
Маторêње, n. das Altern, senescentia (?)
Маторина, f. (österr. die Aelte) das Alter, senectus.
Маторити, им, v. impf. alt werden, altern, senesco.
Маторка, f. die Alte, z. B. beim Geflügel, senex cf. маторац.
Маħâ, f. } (у Срјему и у Бачкој говоре маћија) die Stiefmutter, noverca.
Маħаа, f. }
Маħедонац, нца, m. der Macedonier, Macedo.
Маħедонија, f. Macedonien, Macedonia.
Маħедонка, f. die Macedonierin, Macedonia mulier.

Маћѐдо̑нскӣ, ка, ко, macedonisch, macedonicus.

Ма̀ћи (говоресе и макнути), макнем, v. pf. rücken, moveo.

Ма̀ћија, f. cf. маћаа.

Ма̀ћисе (говоре и макнутисе), макнемсе, v. r. pf. rücken, moveor.

Мау̑к, m. das Miau! vox felis.

Мау̀кање, n. das Miauen, mutitio felis.

Мау̀кати, учем, v. impf. miauen, mutio.

Мау̀кнути, нем, v. pf. ein Miau machen, mutio.

Ма̀уна, f. die Schote, siliqua, folliculus.

Мау̀на̑ње, das Bekommen der Schoten, das Hülsen, folliculorum apparitio.

Мау̀натисе, насе, v. impf. н. п. граћ, hülsen, Hülsen bekommen, folliculos accipio.

Ма̀уница, f. dim. v. мауна.

Ма̑ц! Laut, um die Katze zu rufen, sonus vocandi felem: мац мацо мац!

Ма̀ца, f. 1) hyp. v. мачка, das Kätzchen. 2) трава, што се њом мажу кошнице кад се рој стреса, vide матичњак 2. 3) кад се рој вата, или саћерује у кошницу, онда се виче: сјед' мацо! сјед' мацо! сјед' мацо, сједо и ја. 4) (die Flocke der Weidenblüte) das Kätzchen, (floccus) iulus.

Ма̀цаст, та, то, н. п. крава, katzenfarbig, coloris felini.

Ма̀цење, n. das Werfen (von der Katze), partus felis.

Ма̀цити, им, v. impf. m. j. мачка, Junge werfen (von der Katze), pario.

Ма̀цитисе, цисе, v. impf. m. j. мачка, werfen (von der Katze), pario.

Ма̀цоња, m. во мацаст.

Ма̀цуља, f. крава мацаста.

Ма̑ч, m. das Schwert, ensis.

Мача̑д, f. (coll.) vide мачићи.

Ма̀чак, чка, m. der Kater, catus, felis mas.

Ма̑чва, f. једна кнежина Шабачке наије (између планине Цера и вода Саве и Дрине). Мачва је сва равна као и Бачка, само што је зарасла у шуму. У Мачви могу бити добре свиње, говеда, коњи, а особито шеница (нићсе у Србији не једе шеничан љеб тако у себицу, као у Мачви); али нема текуће вода, него људи све пију бунарску воду (осим оније села, која су поред Саве и поред Дрине). Приповиједају, да је Кнез Лазар питао Милоша Обилића (кад је дошао да иду на Косово): „Камо ти Милошу Мачвани?" А он му одговорио: „Остали, честити кнеже, да крче и да сију шеницу" Онда Лазар рекао: „Еда Бог да, све крчили, а све Мачва у пирњу лежала; а штогођ стекли, све Турцима у биједу дали" Мачва је била (до 1804 год.) најбогатија кнежина у Србији, него је ови година погажена и оплијењена.

„Равна Мачва бијела погача —

„У богатој и поносној Мачви —

Ма̀чванин, m. einer aus der Matschwa.

Ма̀чванка, f. eine aus der Matschwa.

Ма̀чванскӣ (и Ма̀чванскӣ), ка, ко, von der Мачва.

Ма̀че, чета, n. der junge Kater, catulus felinus.

Мачѐтина, f. augm. v. мачка.

Ма̀чина, f. augm. v. мач.

Ма̀чићи, m. pl. (coll.) die Jungen der Katze, catuli felini.

Ма̀чица, f. dim. das Kätzchen, felicula, felis parva.

Мачја̑к, m. der Katzendreck, Koth, stercus felinum.

Ма̀чјӣ, чја, чје, Katzen-, felinus.

Ма̀чка, f. 1) die Katze, felis. 2) дрво криво, што стоји преко рудица (код плуга).

Мачкодер, m. der Katzenschinder, excoriator felium.

Мачу̀рина, f. vide мачетина.

Маџа̑р*, m. der Madjar (Unger), Ungarus.

Маџа̀рење, n. das Ungrisiren, mutatio in Ungarum.

Ма̀џарија, f. der Kaiserdukaten, aureus ungaricus.

Маџа̀рија f. (coll.) (das Gemoger?) die Madjaren, Ungari.

Маџа̀рина, f. augm. v. Маџар.

Маџа̀рити, им, v. impf. zum Madschar machen, facio esse Ungarum.

Маџа̀ритисе, имсе, v. r. impf. sich verungern, abire in Ungarum.

Маџа̀рица, f. die Madjarin (Ungerinn) Ungara.

Ма̀џаркиња, f. и. п. сабља, der Unger-Säbel, acinaces ungaricus:

„И док ми је сабље маџаркиње —

Ма̀џарска̑, f. das Madscharenland, Ungern, Ungaria.

Ма̀џарскӣ, ка, ко, 1) ungrisch, ungaricus. 2) adv. ungrisch, ungarice.

Маџа̀руша, f. m. j. шљива, die gemeine blaue Zwetschke, prunum (ungaricum), cf. пожешкиња.

Маџа̀рче, чета, n. der junge Ungerl, adolescens ungarus.

Ма̀џун*, m. 1) die Latwerge, electuarium. 2) ein dergleichen Gericht, cibus (electuarius).

Ма̀ша*, vide ватраљ.

Ма̀ша, f. das Fehlen im бацање-Spiel, error in ludo бацање.

Ма̏ша, m. (Рес. и Срем.) vide Машо.
Маша̀ла*, f. die Fackel, fax.
Маша̑ње, n. das Greifen in etwas, immissio manus.
Ма̀шатисе, амсе, v. r. impf. greifen, immitto manum.
Ма̏ше*, f. pl. die Feuerzange, forceps.
Ма̀шитисе, имсе, v. r. pf. hineingreifen, manum immitto.
Ма̀шице, f. pl. dim. v. маше.
Ма̀шко, m. Mannsname, nomen viri.
Ма̏шлија, f. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) die Masche, macula, nodus.
Ма̀шљиков, ва, во, von evonymus europaeus Linn.
Ма̀шљиковина, f. evonymus europaeus Linn.
Ма̏шо, m. (Ерц.) hyp. v. Марко und Машко.
Ма̀штрафа, f. ein Glas mit Handhabe, poculum ansatum.
Ма̏шћење, n. das Beschmieren mit Fett, unctio.
Ма̀шчина, f. } augm. v. маст.
Машчу̀рина, f. }
Ме̑ (меj?), меа, m. (Рес. и Срем.) vide мије.
Ме, mich, me (acc. v. ja).
Меа̀на*, f. vide крчма.
Меа̀нса̑ње, n. vide крчмљење 1.
Меа̀нсати, нишем, vide крчмити 1.
Меа̀нџија*, m. vide крчмар.
Меа̀нџијин, на, но, vide крчмаров.
Меа̀нџѝјнскӣ, ка, ко, } vide крчмарски.
Меа̀нџѝјскӣ, ка, ко, }
Мегда̑н, m. vide меjдан.
Мегда̀нџија, m. vide меjданџија.
Ме̑д, m. 1) der Honig, mel. 2) ме̏д (нама), vide међу.
Меда̑к, m. Mannsname, nomen viri.
Меда̑р, m. der Honighändler, mellarius.
Меда̑рница, f. die Honigstube, officina mellaria.
Ме̏двед, m. (Рес. и Срем.) vide међед.
Медвѐдак, тка, m. (доље преко Мораве) vide ронац 2.
Ме̏дведина, f. (Рес. и Срем.) vide међедина.
Ме̏дведица, f. (Рес. и Срем.) vide међедица.
Ме̏дведнӣк, m. (Рес. и Срем.) vide Међедник.
Ме̏дведов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide међедов.
Ме̏двеђӣ, ђа, ђе, (Рес. и Срем.) vide међеђи.
Медѐкање, n. das Medet-Rufen, exclamatio medet.
Медѐкати, дечем, v. impf. medet rufen, exclamo medet.
Медѐкнути, нем, v. pf. medet rufen, exclamo medet.
Ме̏ден, на, но, Honig-, mellitus.
Медѐња̑к, m. 1) m. j. прстен, ein gelber Ring von Bronze, anulus aeneus. 2) медењаци, Honigkuchen, placentae mellitae.
Меде̑т*! Ausruf eines sterbenden Türken, exclamatio turcae morientis.
Меди̏ја, f. Medina (?), Medina:
„Кад устане кука и мотика,
„Биће Турком по Медији мука —
Ме̏дити, им, v. impf. mit Honig versüssen, condio melle, mellio.
Ме̏днӣ, на, но, honigsüß, mellitus:
„Капетане моја медна уста —
Медља̑ње, n. das Versüssen mit Honig, mellitio.
Ме̏дљати, ам, vide медити.
Медња̀ци, њака, m. pl. поток и брдо у Јадру, између села Тршића и Клубаца:
„Од Медњака те до Копривњака —
Ме̏до, m. hyp. von међед:
„Сити бисмо и још бисмо,
„Прде медо побјегосмо;
„Да бијау стари
„У гаће би срали.
Ме̏довина, f. der Meth, mulsum: слатко као медовина;
„С вечера ме вином умивале,
„У по ноћи слатком медовином —
Ме̏доња, m. Name für einen Ochsen, nomen bovis (an den међед denkend?).
Ме̏дуља, f. Kuhname, nomen vaccae.
Ме̏ђа, f. 1) die Gränze, terminus, limes. 2) das Gebüsch, fruticetum:
„Ето мајко из међе међеда —
Ме̏ђед, m. (Ерц.) der Bär, ursus.
Ме̏ђедина, f. (Ерц.) 1) die Bärenhaut, pellis ursina. 2) augm. v. међед.
Ме̏ђедица, f. (Ерц.) vide мечка.
Ме̏ђеднӣк, m. Berg in Serbien (између Ваљевске и Ужичке нахије).
Ме̏ђедов, ва, во, (Ерц.) Bären-, ursi.
Ме̏ђеђӣ, ђа, ђе, (Ерц.) Bären-, ursinus.
Међе̑ње, n. 1) das Angränzen, confinium. 2) das Begränzen, limitatio.
Ме̏ђер, adv. folglich, also, igitur, ergo: међер обила мајка родила обила јунака (cf. обил).
Ме̏ђити, им, v. impf. 1) angränzen, conterminus sum. 2) begränzen, limitem pono.
Ме̏ђица, f. dim. v. међа 2.
Ме̏ђу, zwischen, inter.
Ме̏ђудневица (међу̀дневица), f. оне три нећеље дана, између госпође мале и велике (од 15. Августа до 8. Септембрија), die Zeit zwischen den

beiden Frauentagen, temporis inter utrumque festum B. M. V. intervallum.
Мѐђудневичкӣ (међу̀дневичкӣ), ка, ко, н. п. јаја, јагоде (што жене остављају лијека ради).
Мѐзгра, f. der Baumsaft, succus arboris.
Мѐзе*, зета, n. der Zubiß, das Zubeißen, quod comeditur, posteaquam biberis:
„А лијевом мезе му додаје —
Мѐзево, n.
„Па не иди бијелу Будиму,
„Већ ти ајде на Мезево равно
„На Трпшину на воду студену —
„Када дођеш у поље Мезево,
„Живо пређи у Голеш планину —
Мѐзетити, им, v. impf. zubeißen, simul comedo.
Мѐзил*, m. die reitende Post, tabellarius publicus equester.
Мезилана*, f. das Posthaus, domus cursus publici.
Мѐзилскӣ, ка, ко, 1) Post-, cursus publici. 2) als Courier, more tabellari publici equo vecti.
Мезилџија*, m. vide мезулџија.
Мѐзимац, мца, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) vide мљезинац.
Мѐзимица, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide мљезиница.
Мѐзул, m. vide мезил.
Мезулана, f. vide мезилана.
Мѐзулскӣ, ка, ко, vide мезилски.
Мезу̀лџија*, m. der Posthalter, cursus publici curator.
Мѐј, m. cf. мѐ.
Мѐјдан*, m. мјесто, der Platz, forum; мејдан дијелити, duelliren, pugnam ineo.
Мејда̀нџија*, m. der Kämpfer, pugnator.
Мѐк (comp. мѐкшӣ), ка, ко, vide мекан.
Мѐка, f. das Blöcken der Lämmer, balatus agnorum:
„Стоји мека јањац' за овцама —
Мѐкан, на, но, weich, mollis.
Мѐкање, n. das Blöcken der Lämmer, balatio agnorum.
Мѐкати, мечим, v. impf. blöcken, balo.
Мѐкиње, f. pl. die Kleyen, furfur. Купио би га за мекиње.
Мѐкнути, нем, v. impf. weich werden, mollesco.
Мѐкнути, нем, v. pf. einmal blöcken, edo balatum.
Мекѐпут, та, то, m. j. коњ, који је тако слаб, да му узда на глави, или колан на трбуу, одма начини рану, ein zärtliches weichliches Pferd, das keine Strapaze aushält, equus mollis, delicatus.
Мекòта, f. die Weichheit, mollities.
Мѐктербаша*, m. der Kapellmeister, magister concentus.
Мѐктерин*, m. der Musikant, symphoniacus.
Мекоуст, та, то, m. j. коњ, који се боји узде, weichmäulig, equus oris mollis.
Мѐкуша, f. јабука промрзла, или гњила крушка, weicher Apfel oder Birne, malum aut pirum mite (molle).
Меку̀шац, шца, m. рак кад се свуче у пролеће, der Krebs, der sich gehäutet hat, cancer qui cutem posuit (ideoque tenerior est).
Мекша̂ње, n. das Erweichen, mollitio.
Мѐкшати, ам, v. impf. erweichen, mollio.
Мекшѝна, f. vide мекота.
Мѐла, f. die Mistel, viscum. На којој се лијесци нађе мела, под оном лијеском има гуја с драгим каменом на глави, или још Бог зна какво друго благо поред ње (тако приповиједају: зашто се мела ријетко налази на лијесци?).
Мѐлез*, m. der Zwitter (Mulatte), hibrida von Menschen und Thieren.
Мѐлем*, m. das Pflaster, emplastrum.
Мѐлица, f. dim. v. мела.
Мѐљ, m. der Hopfen, humulus lupulus Linn.
Меља̀ва, n. was gemahlen wird, quod molitur: нема мељаве (говоре у Сријему, кад нема воденица шта да меље).
Меља̀вити, им, v. impf. (cm.) cf. помељавити.
Мѐљевина, f. die Hopfenstaude, frutex humuli lupuli Linn.
Мељѝво, n. vide мељава.
Мѐмла*, f. (cm.):
„Убила га мемла од камена —
Мѐна, f. (Рес. и Срем.) vide мијена.
Мѐнђеле*, f. pl. die Presse, prelum.
Мѐњање, n. (Рес. и Срем.) vide мијењање.
Мѐњати, ам, (Рес. и Срем.) vide мијењати.
Мѐови, m. pl. (Рес. и Срем.) der Blasebalg, follis. cf. мије.
Мѐра, f. (Рес. и Срем.) vide мјера.
Мѐра, f. hyp. v. мерица.
Мера̂ње, n. das Wachs ziehen, ductus cerae.
Мѐрати, ам, v. impf. m. j. восак, Wachs ziehen, duco ceram.
Мѐрдивене*, f. pl. die Leiter, scala.
Мерѐње, n. (Рес. и Срем.) vide мјерење.
Мѐрити, им, (Рес. и Срем.) vide мјерити.

Мѐрица, f. (Рес. и Срем.) vide мјерица.
Мѐричица, f. dim. v. мерица.
Меркâње, n. das Aufmerken, attentio.
Мѐркати, км, v. impf. aufmerken, attendo
Мѐрмер*, m. der Marmor, marmor. cf. мрамор.
Мѐрник, m. (по намастирима фрушкогорским) das Weindeputat in den Klöstern, vinum demensum monacho.
Мерџа̂н*, m. die Korallen, coralla.
Мѐса, f. hyp. v. месо. Ође гуза месе, sagt man zum ertappten Fleischdiebe.
Мѐсан, на, но, von Fleisch, fleischern, carneus: Месан ражањ, гвоздено нециво (т. j. претен на престу).
Меса̂р, m. 1) der Fleischer, fleischern, carnarius, lanius, lanio. 2) der gerne Fleisch ißt, carnium amans.
Меса́рев, ва, во, vide месаров.
Меса̂рница, f. die Fleischbank, macellum.
Меса́ров ва, во, des Fleischers, Fleischer≈, lanionis.
Меса̂рскӣ, ка, ко, 1) Fleischer≈, lanionum. 2) adv. fleischermäßig, lanionis more modoque.
Месѐц, m. (Рес. и Срм.) vide мјесец.
Мѐсечина, f. (Рес. и Срем.) vide мјесечина.
Мѐсечнӣ, на, но, (Рес. и Срем.) vide мјесечни.
Мѐсина, f. augm. v. месо: наждераосе месине.
Мѐсити, им, (Рес. и Срем.) vide мјесити.
Мѐсиħ, m. намастир у Банату.
Мѐсиħкӣ, ка, ко, von Месиħ.
Мѐснӣ, на, но, и. п. покладе, der letzte Fleischtag vor der großen Faste, dies praecedens jejunium magnum. cf. покладе.
Мѐсо, n. das Fleisch, caro.
Мѐсојеђе, f. pl. der Fasching, die Carnevalszeit, bacchanalia (?), tempus ante jejunium quadragesimale quo carnibus vesci licet christianis.
Мѐства, f. eine Art ledernen Strumpfes, tibialum coriacae.
Мѐствица, f. dim. v. мества.
Мѐсти, метем, v. impf. 1) kehren, verro. 2) мете снијег, мећава.
Мѐсти, мећем, v. impf. einrühren, immisceo: меће свињама.
Мѐстимицē, (Рес. и Срем.) vide мјестимице.
Мѐсто, n. (Рес. и Срем.) vide мјесто.
Месу́веђе (мѐсувеђе), f. pl. vide месојеђе.
Мѐсце, n. dim. v. месо: оћеш мало месца?
Мѐшало, n. der Vorwurf (des Futtertheils vor das Vieh), portio pabuli.
Мета̂љка, f. мјесто, ђе се момци мећу камена, die Wurfstätte, jactus (?).
Мѐтанија, f. (μετάνοια) die tiefe Verneigung und Bekreuzigung, prostratio, adoratio: ударити десет, или сто метанија. Метаније су мале и велике: мале кад се човек пригне и довати рукама до земље, а велика кад клекне на кољена и на руке па довати главом до земље.
Мета̀нисâње, das Niederfallen und Bekreuzigen in der Kirche, adorationis genus christianorum ecclesiae graecae.
Мета̀нисати, ишем, v. impf. sich tief neigen (oder auch niederfallen aufs Angesicht) und bekreuzen, adoro prostratus.
Мета̂ње, n. 1) das Hinlegen, Vorlegen, positio. 2) das Schießen, ejaculatio. 3) das Werfen (z. B. mit Steinen), jaculatio.
Мѐтати, мећем, v. impf. 1) legen, setzen, vorlegen, pono. 2) пушке, или топове, schießen, jaculor.
Мѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. 1) камена, Steine werfen (ein Spiel), jacio saxum. Камена се мећу момци двојако: с рамена и омашке. 2) ногама, ausschlagen, herumschlagen mit den Füßen, jacto pedes:
„Не̏ мећисе ногама;
„Није јорган поњава,
„Веħе моја долама. —
3) на кога, nacharten, exprimo aliquem, similis sum.
Мѐтвица, f. die Münze (Pflanze), mentha.
Метѐрижњача, f. т. j. пушка, die Schanzflinte, teli majoris genus.
Метѐриз*, m. die Erdschanze, aggeris genus.
Мети̂љ, n. eine Krankheit der Schafe, morbus ovium. Срби кажу да од метиља нема лијека, и зато приповиједају, да су Нијемци уватили ђавола, па га питали шта је лијек од метиља; а он им казао: „Кад полипшу све овце до једне, онда ону последњу треба обнијети око тора, па више ни једна не ħе липсати осим ње." Тада им је казао и од куге да је лијек кука и мотика.
Мети̂љав, ва, во, den метиљ habend, ovis morbo метиљ correpta.
Мети̂љâње, n. das Erkranken der Schafe am метиљ, метиљ morbi irruptio.
Мети̂љатисе, љајусе, v. r. impf. и. п. овце, den метиљ bekommen, метиљ morbo corripi.
Мети̂љење, n. vide метиљање.

Метиљитисе, љесе, vide метиљатисе.
Мѐтла, f. der Besen, scopae.
Мѐтлица, f. dim. v. метла.
Мѐтловина, f. das Besenkraut, scoparia Linn.
Мѐтнути, нем, v. pf. hinlegen, setzen, pono: метнути што у кесу, у торбу, на земљу; — меса ручку (т. ј. метнути у лонац, па приставити да се кува); — говедима сијена и т. д.
Мѐтнутисе, немсе, v. r. pf. nacharten, similem alicui fieri. Дете се метне и на уjца преко Дунава, а камо ли не ће на слугу у кући.
Метòхија, f. der südöstliche Theil Serbiens, Metochia.
Мѐћа, f. das flüßige Futter des Viehes, pabulum liquidum quod praebetur pecori.
Мѐћава, f. der Schneesturm, imber nivium procellosus. Једе као мећава (сијено и сламу?).
Мѐур, m. (Рес. и Срем.) vide мијур.
Мѐцање, n. das Weichschlagen, emollitio.
Мѐцати, ам, v. impf. н. п. јабуку, weichschlagen (klopfen), emollio.
Мѐчет, m. die Moschee, templum turcicum:
„Оборио мечет' и мунаре —
Мѐчка, f. die Bärin, ursa.
Мешај, m. (Рес. и Срем.) vide мјешај.
Мешаја, m. (Рес. и Срем.) vide мјешаја.
Мѐшање, n. (Рес. и Срем.) vide мијешање.
Мѐшаоница, f. (Рес. и Срем.) vide мјешаоница.
Мѐшати, ам, (Рес. и Срем.) vide мијешати.
Мѐшење, n. (Рес. и Срем.) vide мијешење.
Мешѐтина, f. augm. v. мешина.
Мѐшина, f. (Рес. и Срем.) vide мјешина.
Мѐшиница, f. dim. v. мешина.
Мѐшња, f. (Рес. и Срем.) vide мијешња.
Мешовит, та, то, (Рес. и Срем.) vide мјешовит.
Мешћема*, f. der Richterstuhl, tribunal.
Мѐшчић, m. dim. v. мѐ.
Мѝ, wir, nos.
Ми, 1) mir, mihi (mi). 2) syntaktisch statt мој: јеси ли ми виђео брата? украо ми коња.
Мѝва*, f. Obst (in der weitesten Bedeutung; auch Erdbeeren, Nüsse), poma (sensu latissimo): нећ је доспјела свака мива. cf. воће.

Мигâње, n. das Oeffnen und Schließen, Auf- und Zugehen, micatio?
Мѝгати, ам, v. impf. auf- und zugehen, mico?
Мѝгољење, n. dim. v. мицање.
Мѝгољитисе, имсе, v. r. impf. dim. v. мицатисе.
Мѝздрак*, m. vide копље.
Миздрàклија*, m. vide копљаник.
Мѝздрачић, m. dim. v. миздрак.
Мѝја, m. (Рес. и Срем.) vide Мијо.
Мијàило, m. Michael.
Мијâјло, m. (ст.) vide Мијаило:
„А Мијајло књигом из њедара —
Мијâк, m. Mannsname, nomen viri.
Мијâн, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝјана, f. Frauenname, nomen feminae.
Мѝјат, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝје, ја, m. (Ерц.) 1) der Schlauch, uter. 2) der Blasebalg, follis.
Мијѐна, f. (Ерц.) (der Mondwechsel, und zwar) der Neumond, novilunium. О мијени жене не ће да перу кошуља: зашто кажу, да ће се онда свако пртиште у води (кад се покваси) омијенити, т. ј. постати као труло и одма се распасти и подерати.
Мијѐњање, n. (Ерц.) das Wechsel.., das Tauschen, mutatio, permutatio.
Мијѐњати, ам, v. impf. (Ерц.) tauschen, commuto. Мијења као циганин коње.
Мијѐњатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) untereinander tauschen, permuto.
Мијѐње, n. das Kopfwaschen, lavatio capitis.
Мијѐсити, им, v. impf. (Ерц.) т. ј. љеб, das Brot bereiten, paro panem.
Мијѐшâње, n. (Ерц.) das Mischen, Umrühren, mixtio.
Мијѐшати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) mischen, misceo. 2) umrühren, verso.
Мијѐшатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich abgeben mit einem, miscere se.
Мијѐшêње, n. (Ерц.) das Säuern, fermentatio.
Мијѐшња, f. (Ерц.) die Portion Mehl, um einmal Brot daraus zu backen, portio farinae.
Мѝјо, m. (Ерц.) hyp. v. Мијат.
Мѝјобрат, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝјодрâг, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝјољ дан, m. vide Миољ дан.
Мѝјољштак, m. vide миољштак.
Мѝјӳр, m. cf. мјур.
Мила, m. (Рес. и Срем.) vide Мило.
Мѝла, f. Frauenname, nomen feminae (cara).
Милàдин, m. Mannsname, nomen viri.
Милâк, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлан, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлана, f. vide Милена.

Мила́нко, m. Mannsname, nomen viri.

Милање, n. die Ceremonie von милатисе.

Мѝлат, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлатисе, амсе, v. r. impf. Приповиједају, да се Ерцеговци милају на Божић с чесницом, т. j. узму двојица чесницу, па је окрећу међу собом и пита један другога: „Милам ли се" (т. j. помила ли се иза чеснице)?" Онај му одговори: „Милаш мало." А онај први онда рече: „Сад мало, а до године ни мало" (т. j. да роди жито добро, и да тако велика буде чесница, да се ни мало не помила иза ње).

Мила̑ш, m. Mannsname, nomen viri.

Мила̀шин, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝле! додајесе ђешто у пјесмама накрај врсте, н. п.

„Ђурађ коси по побрђу,
Ладо ле миле! —
„Попјевајте ми тичице,
миле мој миле!

Мѝлева, f. Frauenname, nomen feminae.

Мѝлен, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлена, f. Frauenname, nomen feminae.

Миле̑нко (Миле́нко), m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлета, m. Mannsname, nomen viri.

Милети, лим, (Рес.) vide миљети.

Мѝлеш, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлешева (Милѐшева), f. vide Милошева.

Мѝливоје, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлија, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлија, f. Frauenname, nomen feminae.

Мѝлија̑ш, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлин, m. Mannsname, nomen viri.

Милѝна, f. das Liebsein, gratia: не може од милине (н. п. да се нагледа кога).

Милѝнко (Мили̑нко), m. vide Миленко.

Мѝлисав, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлисава, f. Frauenname, nomen feminae.

Милѝта̑р, m. } (у Сриjему, у
Милита́рац, рца, m. } Бачк. и у Бан.)
der aus der Militär-Grenze ist, homo e regione militari.

Милита̀рија, f. vide милиција.

Милѝта̑рскӣ, ка, ко, 1) Militar-, militaris. 2) militarisch, militari modo.

Мѝлити, им, (Срем.) vide миљети.

Мѝлитисе, лисе, v. r. impf. н. п. ништа ми се не мили, nichts freuet mich, arrideo.

Мѝлић, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлица, f. Frauenname, nomen feminae.

Милѝција (милѝција), f. die Miliz (Gegend), terra militum.

Мѝличица, f. dim. v. Милица.

Мѝло, n. die Lauge zum Kopfwaschen, lixivium ad lavandum caput.

Мѝло, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Мѝлова̑н, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлова̑ње, n. 1) das Liebkosen, blanditiae. 2) das Lieben, amatio.

Мѝловати, лујем, v. impf. 1) liebkosen, blandior. 2) lieben, amo.

Мѝлоје, m. Mannsname, nomen viri.

Мило̀јица, m. cf. Златоје.

Мило̑јка, f. 1) das Majolica-Geschirr, vasis fictilis genus. Тако у нашој часној Церовој (Церова, село у Рађевини) све оке и милојке (у приповијетки). cf. бокар.

Мило́јко, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлокр̑ван, вна, но, liebenswürdig, dem man gut seyn muß, amabilis: није лијепа, али је милокрвна.

Мѝлорад, m. Mannsname, nomen viri.

Мило̀сав, m. Mannsname, nomen viri.

Мило̀снӣк, m. der Liebhaber, amasius.

Мило̀сница, f. die Geliebte, amasia.

Мило̑ст, f. 1) die Gnade, gratia, favor:
„На милости Царе господине —
2) die Liebe, amor; Liebesgabe, munus:
„Нема лица без црвена винца,
„Ни радости без зелена венца,
„Ни милости без туђа јунака —
„Браћа сеју врло миловала,
„Сваку су јој милост доносила,
„Најпослије ноже оковане —

Мѝлостив, ва, во, } gnädig, barm-
Мѝлостиван, вна, но, } herzig, clemens. Боже милостиви ти помози (говоре ђекоји Срби кадгођ уздану и зијевну).

Мѝлостиња, f. das Almosen, eleemosyna.

Мѝлош, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлошева (Милешева и Миљешевка), f. намастир у Ерцеговини (чини ми се да је сад пуст). Колика је Милошева, да је пуна поскурица;
„Док начини цркву код Требиња
„Миљешевку на Ерцеговини —

Мѝлошта, m. cf. златоје.

Мѝлука, f. Frauenname, nomen feminae.

Милу̑н, m. Mannsname, nomen viri.

Милу̑нка, f. Frauenname, nomen feminae.

Милу̀тин, m. Mannsname, nomen viri.

Милу̑ш, m. Mannsname, nomen viri.

Ми̑љ, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝља, f. 1) hyp. v. Миљана u. Милица.

Мѝљана, f. Frauenname, nomen feminae.

Мѝљацка, f. вода, што тече кроз Сарајево:
„Сарајево што си потавњело?
„Или те је куга поморила,
„Ил' Миљацка вода поплавила —

Миље, n. (cm.) das Lieb (was einem lieb ist), amor, deliciae:
„Ој ђевојко миље моје! —

Миљен, m. Mannsname, nomen viri.

Миљешевка, f. (cm.) vide Милошева.

Миљка, f. Frauenname, nomen feminae.

Миљко, m. Mannsname, nomen viri.

Мимо, vorbei, praeter.

Мимогред, im Vorbeigehen, obiter, in transitu.

Мимоићи (мимоиђи), идем (и мимоиђем), v. pf. vorbeigehen, praetere.

Мимоићисе (мимоићисе), идемсе (и мимоиђемсе), v. r. pf. с ким, bei einander vorbeigehen ohne sich zu sehen, praetereo praeter amicum quin eum videam, aut ille me.

Миноћи, ођем, vide мимоићи.

Миндрос, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) узети кога на миндрос, durchbeuteln, excutio.

Минле*, лета, n. Volk, gens: пасје минле! Седамдесет и седам минлета.

Минђуше*, f. pl. die Ohrgehänge, inauris. cf. обоци.

Минђушице, f. pl. dim. v. минђуше.

Минеј, m. das Minäon (Μηναῖον) ein Kirchenbuch, menaeum.

Минејскӣ, ка, ко, 1) н. п. слова, cyrillische Drucklettern, zum Unterschied von der Handschrift. 2) adv. wie gedruckt, ut in libris est impressum, z. B. пише.

Минут, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) die Minute, minutum. cf. час.

Минути, нем, v. pf. 1) vorbeigehen, nicht treffen, praetervolo. Опремаосе човек (који се био скоро оженио) на војску, а жена увразила конац у иглу, да нешто зашије; но будући да није добро виђела, зато није могла одма да уврзе, него промашала мимо ушице иглене говорећи: „Мини га сабља, мини га пушка" као да муж рече да она њему врача; али он опази шта је, па рече: „Минуло је мене свако добро, кад сам ја тебе узео."

Мио, мила, ло, lieb, carus.

Миољ (Мијољ?) дан, ља дне, m. (Michaelis, festum Arch. Michaelis?) dies 29. Sept.

Миољштāк (Мијољштак), m. der den Erzengel Michael als Hauspatron verehrt, cliens Arch. Michaelis.

Мир, m. 1) der Friede, pax. 2) Friede, Ruhe, pax: сједи с миром (док ти је било с миром).

Мира, f. Frauenname, nomen feminae.

Мирāз*, m. die Erbschaft, hereditas: остало му од мираза.

Миран, рна, но, friedfertig, ruhig, quietus, mansuetus.

Мирāшчија*, m. der Erbe, heres.

Мирбожање, n. das gegenseitige Küssen zu Weihnachten, exosculatio die Christi natalitio.

Мирбожатисе, амсе, v. r. impf. sich küssen (und den Frieden Gottes wünschen) zu Weihnachten, invicem se exosculari die natali Domini. cf. Божић.

Мирбожитисе, имсе, v. r. pf. sich küssen auf Weihnachten, exosculari se die natali Domini.

Мирен, m. Mannsname, nomen viri.

Мирење, v. 1) das Beruhigen, Friedemachen, pacificatio. 2) das (angenehme) Riechen, odor.

Мирија*, f. die Abgabe, vectigal. cf. пореза, даџија, данак.

Мирис, m. der Wohlgeruch, odor.

Мирисавка, f. die Muskateller-Traube, Muskat-Traube, uva muscata. cf. тамњаника.

Мирисање, n. das Riechen, odor et odoratio.

Мирисати, ишем, v. impf. riechen, oleo et odoror.

Мирити, им, v. impf. 1) (мӣрим) beruhigen, paco. 2) (мирим) riechen, oleo: мири.

Миритисе, имсе, v. r. impf. Friede machen, de pace ago.

Мирјана, f. Frauenname, nomen feminae.

Мирко, m. Mannsname, nomen viri.

Мирноћа, f. die Friedfertigkeit, mansuetudo.

Мировање, n. das Ruhigseyn, quies.

Мировати, рујем, v. impf. ruhig seyn, sum quietus.

Миродāр, m. Mannsname, nomen viri.

Мироћија, f. vide копар.

Миросав, m. Mannsname, nomen viri.

Миросава, f. Frauenname, nomen feminae.

Мироч, m. Berg (an der Donau), zwischen Пореч und Брза паланка.

Мирчета, m. Mannsname, nomen viri.

Миса, f. in dem Munde der griechischen Serbier (und Bosnier) eine lateinische Kirche, templum Latinorum. У Зворнику има једна зидина, која се зове Маџарска миса.

Мисао, сли, f. der Gedanke, cogitatio.

Мисир*, m. Aegypten, Aegyptus, terra Mizraim.

Мисирача, f. eine Art von Kürbis, cucurbitae genus.

Мисирка, f. vide будија.

Мисирkиња, f. die Aegypterin, Aegyptia.

Мисирлија*, m. der Aegypter, Aegyptius.
Мисирскӣ, ка, ко, н. п. повјесмо, ägyptisch, aegyptiacus:
„У з преслицу Мисирско повјесмо —
Мискал*, m. ein Goldgewicht, pondus:
„За брата би дала мискал злата —
Мислити, им, v. impf. denken, cogito.
Мистрија, f. die Kelle, Maurer-Kelle, trulla.
Мӣт, m. die Bestechung (das Geld), largitio: суди по миту; узима мит.
Мита, m. (Рес. и Срем.) vide Мито.
Митар, тра, m. vide Димитрије.
Мити, мијем, v. impf. den Kopf waschen, lavare caput.
Митисе, мијемсе, v. r. impf. seinen Kopf waschen (d. i. den ganzen), lavor caput.
Митити, им, v. impf. bestechen, pecunia corrumpo.
Мито, m. (Ерц.) hyp. v. Митар.
Митра, f. die Bischofsmütze, mitra episcopi.
Митра, f. Frauenname, nomen feminae.
Митрић, m. dim. v. Митар.
Митров дан, ва дне, m. das Fest des heil. Demetrius, festum S. Demetrii, die 26. Oct.:
„Митров данак ајдучки растанак.
Митровачкӣ, ка, ко, von Mitrowitz.
Митровица, f. 1) варош у Сријему. 2) варош у Косову.
Митровкиња, f. die Mitrowitzerin:
„Митровица крај Саве столица,
„На њој седи млада Митровкиња —
Митровчанин, m. ein Mitrowitzer.
Митровштак, m. der den heil. Demeter zum Hauspatron hat, Demetricola (?) cliens S. Demetrii.
Митрополија, f. die Metropolie (Residenz des Metropoliten), sedes metropolitani.
Митрополит, m. der Metropolit, metropolitanus.
Митрополитов, ва, во, des Metropoliten, metropolitani.
Митрополитскӣ, ка, ко, 1) Metropoliten-, metropolitanorum. 2) adv. wie ein Metropolit, metropolitani more.
Мића, m. (Рес. и Срем.) vide Мићо.
Миха, m. Mannsname, nomen viri.
Михан, m. Mannsname, nomen viri.
Мићење, n. das Bestechen, corruptio, largitio.
Мићиволдос, cf. толдос (само у оној загонетки).
Мићо, m. (Ерц.) hyp. v. Митар.
Мију̑р (мијур?), m. (Ерц.) die Blase, vesica.
Мицање, n. das Bewegen, motio.
Мицати, мичем, v. impf. bewegen, moveo.
Мицатисе, мичемсе, v. r. impf. sich bewegen, moveor.
Мице, f. pl. (österr. das Spannspiel)
Мицина, f. die Beule, tuber.
Миш, m. die Maus, mus.
Миша, m. (Рес. и Срем.) vide Мишо.
Мишар, m. 1) Dorf an der Save, eine Stunde weit von Шабац. 2) на Мишару (пољу), auf der Ebene von Mischar:
„Да разбијем табор на Мишару —
„Са Мишара поља широкога —
„У Мишару пољу широкоме —
Мишарскӣ, ка, ко, н. п. поље; cf. Мишар.
Мишић, m. das Mäuschen, die junge Maus, musculus.
Мишица, f. 1) der Arm, brachium. 2) die Maus (das Weibchen), mus femina.
Мишја̑к, m. der Mäusekoth, muscerda, stercus murinum.
Мишјакиња, der Hühnerdarm, alsine media Linn.
Мишјӣ, шја, шје, Maus-, murinus.
Мишка, f. (у крајини Неготинској) der Arm, lacertus. cf. мишица.
Мишка, m. (Рес. и Срем.) vide Мишко.
Мишка̑ви, adj. indecl. mäusedreckfarben, coloris stercoris murini.
Мишко, m. (Ерц.) vide Мишо.
Мишљен, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) (cm.):
„Кроз Мишљен гору на воду —
Мишљење, n. das Denken, cogitatio.
Мишо, m. (Ерц.) hyp. v. Мијаило.
Мишоловка, f. 1) die Mausfalle, decipula. 2) der Mäusefalk (österr. Windwachel, krain. постовка), buteo.
Мишомор, m. das Mäusegift, Mäusepulver, venenum adversus mures, arsenicum.
Мјера, f. (Ерц.) 1) das Maß, mensura. 2) das Gewicht, pondus. Мјера вјера.
Мјера, f. hyp. v. мјерица.
Мјере̑ње, n. (Ерц.) 1) das Messen, mensio. 2) das Wägen, pensio.
Мјерити, им, v. impf. (Ерц.) 1) messen, metior. 2) wägen, pendo.
Мјерица, (Ерц.) ein Gefäß (Korb) von Bast, corbis genus.
Мјерчица, f. dim. v. мјерица.
Мјесе̑ц, m. (Ерц.) 1) der Mond, luna. 2) der Monat, mensis.
Мјесечина, f. (Ерц.) 1) der Mondschein, fulgor lunae. 2) женско вријеме, das Monatliche, menstruum.
Мјесечнӣ, на, но, (Ерц.), monatlich, menstruus.
Мјестимице̑, (Ерц.) an Ort und Stelle, in loco ipso, in locum ipsum: знам

мјестимице (н. п. ће је то); показао му мјестимице; одвео га мјестимице.

Мјесто, n. (Ерц.) 1) der Ort, Platz, 2) (у Ерц.) vide варош. 3) мјесто мене, Statt, Stelle, locus.

Мјешај, m. (Ерц.) vide мијешња.

Мјешаја, m. (Ерц.) der Mundbäcker, pistor domesticus.

Мјешаоница, f. (Ерц.) das Zimmer (der Ort), wo Brot bereitet wird, pistrina (?).

Мјешетина, f. augm. v. мјешина.

Мјешина, f. (Ерц.) 1) der Balg, pellis. 2) der Schlauch, uter.

Мјешиница, f. dim. v. мјешина.

Мјешовит (мјешовито), та, то, (Ерц.) gemischt, mixtus.

Мјешчић, m. dim. v. мије.

Млава, f. 1) nom. propr. eines Flußes in Serbien. 2) nom. propr. der Gegend an der Mlava.

Млавити, им, v. impf. schlagen, verbero: млави га киша; млавити кога батином.

Млављење, n. das Schlagen, verberatio.

Млад (comp. млађи), да, до, jung, juvenis.

Млада, f. die Braut, sponsa (ein volles Jahr nach der Hochzeit noch).

Млада неђеља, f. die Neumondwoche, hebdomas interlunis.

Младачна крава, f. die Sommerkuh, vacca aestiva.

Младеж, f. die Jugend, juventus, juvenes.

Младеж, m. (једни говоре, као н. п. по Бачкој, мадеж), das Muttermal, naevus.

Младен, m. Mannsname, nomen viri.

Младенци, наца, m. pl. 1) die Brautleute, junge Eheleute, sponsus et sponsa, juvenis maritus et marita. 2) das Fest der unschuldigen Kinder, dies festus occisorum ab Herode innocentium.

Младин, на, но, der Braut, sponsae.

Младина, f. der Neumond, novilunium (ist mehr als die мијена, etwa das erste Viertel).

Младитисе, имсе, v. r. impf. sich jung machen, juventutem affecto.

Младић, m. der Jüngling, juvenis.

Младица, f. dim. v. млада.

Младица, f. 1) die Sprosse, der Sprößling, surculus. 2) eine Art Flußfisch, piscis genus.

Младовање, n. der Brautstand, status sponsae.

Младовати, дујем, impf. Braut seyn, sum sponsa.

Младожења, m. der Bräutigam, sponsus.

Младожењин, на, но, des Bräutigams, sponsi.

Младожењски, ка, ко, 1) Bräutigams-, sponsorum, nuptialis. 2) adv. wie ein Bräutigam, more sponsi.

Младолик, ка, ко, jungen Gesichtes, faciei juvenescentis.

Младост, f. die Jugend, das Jugendalter, juventus, aetas juvenilis.

Млађ, m. junger Weinberg, vinea recens, cf. сад.

Млађан, на, но, dim. v. млад:
„Не удрите млађано Бугарче —

Млађен, m. (Ерц.) vide Младен.

Млађење, die Affectation, jung seyn zu wollen, affectatio juventutis.

Млаз, m. (soviel auf einmahl hervorschießt, wenn man melkt, daher) три млаза крви ударише из њега, mulctus (?).

Млак (comp. млачи), ка, ко, lau, tepidus.

Млатање, n. das Umherschlagen, jactatio e. g. caudae.

Млатати, ам, v. impf. herumschlagen, jacto: млата руком, као кобила репом, von einem der ungeschickt Kreuz schlägt.

Млатити, им, v. impf. 1) dreschen, trituro. 2) н. п. јабуке, крушке, орае, herabbeuteln (батином), decutio poma ex arbore. 3) dreschen, i. e. schlagen, contundo.

Млатишума, m. пјевају и приповиједају, да је, прије 100 година, некакав Њемачки ђенерао Станиша Млатишума (или у пјесмама Обор-Млатишума, и Млатишума обор-ђенерао) узео од Турака Нови пазар, и у њему сједио читаву зиму; и да су с њим (кад се вратио натраг) дошле Цимиропие у Сријем (са својим кнезом — или кнежевим сином, а кнез је умръо у путу — Илијом Радоњићем. Тај се Илија Радоњић вратио опет натраг, и онамо се тукао с Турцима):
„А Станиша Обор-Млатишума,
„Он отиде шер' Новом пазару
„Те растави Босну од Стамбола—
„Млатишума обор-ђенерале!
„Шта ти радиш усред земље Турске?
„Бабури нам на Беч ударише —
(кад га је звао ћесар натраг).

Млатнути, нем, v. pf. einen Schlag versetzen, percutio.

Млаћеница, f. сир, што се гради од тропа, што остане од скорупа кад се препира. Од таковога сира начине жене као колачиће, па спремају чобанима за ужину.

Млаћење, n. 1) das Dreschen, trituratio. 2) das Herabschlagen, decussio. 3) das Dreschen, (Schlagen), contusio.

Млачење, n. das Laumachen, calefactio modica.

Млачина, f. die Lauheit, tepiditas.

Млачити, им, v. impf. lau machen, tepidum reddo.

Млекар, m. (Рес. и Срем.) vide мљекар.

Млеко, n. (Рес. и Срем.) vide млијеко.

Млетак, тка, m. (cm.) vide Млеци.
„У нашему Млетку бијеломе —
„У бијелу Млетку Латинскоме —

Млетачкӣ, ка, ко, 1) venetianisch, venetus. 2) adv. venetianisch, more Veneto.

Млетачкиња, f. die Venetianerin, Veneta.

Млећак, ћка, ко, н. п. чоа, schwach anzufühlen, debilis (de panno)

Млеци, Млетака, m. pl. Venedig, Venetiae.

Млечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide млијечан.

Млечанин, m. der Venetianer, Venetus.

Млечар, m. (Рес. и Срем.) vide мљечар.

Млечац, чца, m. (Рес. и Срем.) vide млијечац.

Млечика, f. (Рес. и Срем.) vide мљечика.

Млечница, f. (Рес. и Срем.) vide млијечница.

Мливо, n. (у Ерц.) vide брашно: сатрьо га у мливо.

Млијеко, n. (Ерц.) die Milch, lac.

Млијечан, чна, но, н. п. крава, milchreich, dives lacte.

Млијечац, чца, m. Fischmilch, lac piscis.

Млијечница, f. (Ерц.) eine Art eßbaren Schwamms (Milchschwamm, Pfefferschwamm).

Млин, m. vide воденица.

Млинар, m. vide воденичар:
За млинара не би ни динара —

Млим, иш; млидија, (Ерц.) meinen, opinor (cf. мислити):
„Млидијаше у њему је благо —
„Јер Босанци Турци млидијау —

Млитав, ва, во, човек, lau, ohne Kraft und Munterkeit, segnis.

Млитоња, m. ein млитав човек.

Млогӣ, га, го, mancher, complures.

Млого (comp. вишē), viel, multo.

Млогозналица, f. der Vielwisser, multiscius.

Млогознао, нала, ло, vielwisserisch, multiscius: ти млогознали!

Множење, n. das Vermehren, Häufen, incrementum.

Множина, f. die Menge, multitudo (als Gegensatz von малина)

Множити, им, v. impf. vermehren, augeo.

Множитисе, имсе, v. r. impf. sich vermehren, augeri, succresco.

Млозина, f. vide множина.

Млоштво, n. die Menge, multitudo.

Мљезинац, нца, m. der Letztgeborne, filius postremus.

Мљезиница, f. die Letztgeborne, filia postrema.

Мљекар (мљечар?) m. (Ерц.) зграда, ђе се раждьева млијеко, die Milchkammer.

Мљескање, das Schnalzen mit den Lippen (wie die Schweine beim Fressen), sonitus manducantis porci.

Мљескати, мљештем, v. impf. mit den Lippen schnalzen, beim Essen, mando cum sonitu.

Мљети, мељем, v. impf. mahlen, molo.

Мљечар, m. (Ерц.) 1) der Milchhändler, lactarius. 2) das Milchmaul, amans lactis. cf. мљекар.

Мљечика, f. (Ерц.) die Wolfsmilch, euphorbia Linn.

Моба, f. код Срба је обичај, да иду љети, у неке свеце, кад не смију себи радити, газдама на мобу, т. ј. без плате, само за јело и за пиће. Највише иду на мобу те жању (ријетко косе, копају кукурузе, купе сијено или шљиве — кашто се и преде на мобу —): зато се жетелачке пјесме зову и мобарске пјесме. На мобу највише иду млади момци, ђевојке и младе, и свако се обуче и накити, као на васкрсеније, или на цвијети, кад иде цркви или намастиру, па цијели дан жањући пјевају, чепају се, шалесе и веселесе, а послије вечере играју и пјевају до неко доба ноћи. На неким мјестима (као у Сријему) кад дожању њиву па пођу кући на вечеру, онда ђевојке начине од марама барјаке, па онако с барјацима иду пјевајући, као какви сватови или војници; кад дођу пред кућу, онда пободу барјаке у земљу. Моба се обично купи на мрску, и домаћин треба да је части као кад слави крсно име (зато свагда и зову газде на мобу: зашто сиромаси не мају чим да часте). На мобу дођу и пријатељи из други села, и сваки доведе са собом по неколико момчади, ђевојака и млади. На мобу се отимају које ће пођи.

„Жетву жела моба Тодорова —
„На крај, на крај моја силна мобо—
„Ђул кадуна мобу сакупила —
Мобар, m. der auf der моба arbeitet, operis adjutor gratuitus.
Мобарица, f. die Arbeiterinn auf der моба, adjutrix gratuita:
„Мобарице моје другарице!
„Ударите га колом и диљчеком —
Мобарскӣ, ка, ко, 1) н. п. пјесме, cf. моба. 2) adv. wie ein мобар, ut мобар.
Мо̀гу, (можеш и мореш, може и море, можемо и моремо, можете и морете, могу̂) ich kann, possum.
Могу̂ћ, ћа, ће, } möglich, possibilis.
Мо̀гућан, ћна, но,} möglich, possibilis.
Мо̀дар, дра, ро, blau, lividus.
Модрѝна, f. die Bläue, das Blau livor.
Мо̀дритисе, имсе, v. impf. blau seyn, liveo.
Мо̀дрица, f. der blaue Fleck, livor.
Можда̀нӣк, m. онај клин, што држи наплатке један за други.
Мо̀ждина, f. (augm. v. мозак) мозак из костију, das Knochenmark, medulla ossis.
Мо̀зак (и мо̂зак), мо̀зга, m. das Hirn, cerebrum.
Мо̂ј, мо̀ја, мо̀је, 1) mein, meus. 2) scherzhaft als Gegentheil von немој:
А. Немој
Б. Мој, Бога ми.
Мо̀ја, m. (Рес. и Срем.) vide Мојо.
Мојасӣн, m. Art Aussatzes, leprae genus.
Моје̂ње, n. das Behaupten daß etwas mein ist, arrogatio.
Мо̀јити, им, v. impf. sagen daß einer (etwas) mein ist, meum dico esse; daher das Zweideutige: ја га и својим и мојим, (а он се одриче).
Мо̀јо, m. (Ерц.) hyp. v. Мојсило.
Мо̀јсило, m. Moses, Moses.
Мо̀јсил, m. Moses (in den Volkserzählungen vom Цар Мојсил), Moyses.
Мо̀кар, кра, ро, naß, udus, madidus.
Мо̀краћа, f. (in anständiger Rede) der Urin, urina.
Мокре̂ње, n. 1) das Netzen, madefactio.
Мокрѝна, f. die Nässe, mador, udor.
Мо̀крити, им, v. impf. 1) netzen, madefacio. 2) harnen, mejo.
Мо̀критисе, имсе, v. r. impf. harnen, lotium reddo.
Моленије, n. (ст.) das Beten, Flehen, preces ad Deum: прими Господе Боже моје мало моленије за велико име твоје (кад се моле Богу).
Мо̀лер, m. der Maler, pictor.
Мо̀леров, ва, во, des Malers, pictoris.
Мо̀леровица, f. die Malerin, Malersfrau, uxor pictoris.
Мо̀лерскӣ, ка, ко, 1) Maler-, pictorum. 2) adv. wie ein Maler-, more pictoris.
Мо̀либо̂г, m. (komisch, in der Anekdote von der Türkin, die den serbischen Mönch so bezeichnet statt богомољац).
Молитва, f. 1) das Gebet, preces. Код Срба кад се које разболи, слабо траже љекара, него попа или калуђера да му чати молитву малу или велику: мала се молитва чати од главе, од грознице и од други којекакви мали болести; а велика кад човек није при себи, него бунца и плашисе. Мала је молитва до скора била у Србији за марјаш, а велика за грош, а сад ваља да су и оне поскупиле. 2) ићи на молитву, sich vorsegnen lassen (von den Wöchnerinnen nach 40 Tagen), purificor.
Молитвена̂ чаша, f. Кад сватови дођу ђевојачкој кући и сједу за сто, онда (по обичају) отац ђевојачки донесе нову чашу, пие из ње пију у здравље. Потом ту чашу спреме уз ђевојку и на вјенчању запоје из ње вином момка и ђевојку, и то се зове молитвена чаша. Послије вјенчања млада остави молитвену чашу, и чува је (спомена ради) до смрти:
„Те узима чашу молитвену, —
Мо̀лити, им, v. impf. кога bitten, rogo.
Мо̀литисе, имсе, v. r. impf. коме, bitten, rogo; Богу, beten, precor. Срби се обично моле Богу трипут на дан: у јутру кад устану, у вече кад оће да вечерају, и послије вечере кад оће да спавају. У јутру се моле Богу кад које устане, послије вечере кад које доспије да спава, а пред вечеру сви се моле заједно: мушкарци (пошто се умију: зашто се обично свагда пред јело умивају по рукама, а по варошима и послије јела, као и Турци) стану напријед, а жене и ђеца за њима; и нијелно не смије престати ни сјести, док старјешина не сврши. Они се не моле Богу једнако, него што које зна оно и говори (шапћући; само старјешина може говорити мало по боље, да се чује), и што жели оно и иште (н. п. ја сам слушао ђе се моја мати моли Богу за мене и за мог брата, да јој будемо живи и здрави и срећни. Тако сестра, ако

је опремила брата на војску, моли се Богу да јој здраво дође и т. д.); многи овако почињу: „Да се са страом помолимо и поклонимо Господу Богу и Богородици, благоме Ристу и часноме крсту" Уочи нећеље, и у очи велики празника, запале воштану свијећу и прилијепе за зид, па узме старјешина ватре и тамјана, те окади најприје свијећу (и икону ако имају), потом се окаде сви редом, и молесе Богу према свијећи.

Осим тога Србљи има обичај рећи: Боже помози и прекрстиписе: кад сједе за трпезу да једе; кад оће да устане иза прпезе (но тадај каже: Бог да поможе и да наспори); кад оће да се напије ракије или вина; кад оће да леже спавати; кад оће да узјаше на коња и кад кине; кад што почиње радити, онда само рече: Боже помози, а не крстисе; тако и кад оће да се напије воде; кад зијевне и кад уздане онда рече: Боже милостиви ти помози, или жива Богородице ти помози; а кад уговара што да ради, или да иде куда, онда рече: ако Бог да, или ако Бог да здравље. и т. д.

Мо̀ловāње, n. das Malen, pictio.

Мо̀ловати, лујем, v. impf. malen, pingo.

Мољац, љца, die Motte, Schabe, tinea.

Мољѐње, n. 1) das Bitten, rogatus. 2) das Beten, precatio.

Мо̀ма, f. (ст.) vide ђевојка. Удаласе мома да је није дома;

„Ајде мома да идемо дома —

Im Bulgarischen überhaupt statt ђевојка. 2) Frauenname, nomen feminae.

Мо̀мак, мка, m. 1) der Jünglinge, Bursche, juvenis. 2) der Knappe, Knecht, puer, miles: кумовски момак; Кара Ђорђијни момци.

Момачкӣ, ка, ко, 1) Jünglings-, juvenilis. 2) Burschen-, Knappen-, puerorum. 3) adv. wie ein момак, more juvenis, pueri.

Мома̀штво, n. der Burschenstand, famulatus, militia.

Момӣр, m. Mannsname, nomen viri.

Мо̀мков, ва, во, des момак, juvenis.

Момко̀вāње, n. der Jünglingsstand, adolescentia, status juvenilis.

Момко̀вати, кујем, v. impf. ein момак seyn, sum juvenis, puer, miles.

Момча̑д, f. (coll.) } die Burschen pu-
Момча̀дија, f. (coll.) } eri, juvenes.

Мо̀мче, ета, n. das Bürschlein, adolescentulus.

Момчѐкања, f. augm. v. момак.

Мо̀мчило, Mannsname, nomen viri.

Мо̀мчина, f. vide момчекања.

Мо̀мчић, m. dim. v. момак.

Мо̀р *, adj. indecl., dunkelblau, fuscocoeruleus:

„Којӣ носи мор доламу —

„Мор доламу на грбава леђа —

Мо̀ра, f. авет, што притискује људе ноћу у спавању, der Alp, ephialtes, incubus.

Мо̀рава, f. 1) вода, што тече кроз Србију, и утјече у Дунаво код Кулича ниже Смедерева. 2) die Umgegend der Morawa. 2) Frauenname, nomen feminae.

Мо̀равица, f. dim. v. Морава 3.

Мора̂вци, ваца, m. pl. намастир у Србији:

„Моравцима прkви допадоше

„И ту аци Ђеру погубише —

Мо̀рање, n. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) das Muß, necessitas: ако неће сам (од своје воље), а он ће под морчање (у Србији би казали: оће ако му се и не ће).

Мо̀расти, та, то. vide мор.

Мо̀рати, ам, v. impf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. а у Србији, у Босни и у Ерц. говорисе (мјесто мора) ваља, треба, н. п. ваља ми ићи (треба ићи); треба да буде и т. д.) müssen, oportet me —, cogor.

Мора̂ч, m. eine petersilähnliche Pflanze, herbae genus.

Мо̀рача, f. 1) ријѐка у Ерцеговини. 2) намастир (у Ерцеговини).

Мо̀ре, n. das Meer, mare.

Мо̀ре! interj. С овом се ријечи показује као неко старјешинство (као мало мање него са бре!). Кад рече раван равноме море! онда ђекоји (особито ђеца и момчад) одговори: „Море ти до кољена, а говна до ушију." А кад рече млађи старијему море! онда онај пита: „Ко је твој море?" па оће онога шаком за врат.

„Море Марко! не ори друмова.

„Море Турци! не газ'те орања —

Морѐкāње, n. das море-sagen, usurpatio vocabuli море.

Морѐкатисе, амсе, v. r. impf. море-sagen.

Морѐње, n. 1) das Tödten, trucidatio. 2) das Ermüden, defatigatio.

Мо̀реш, море, cf. мору.

Мо̀рија, f. (ст.) vide куга:

„Кад морија Мостар поморила —

Мо̀рити, им, v. impf. 1) tödten, interimo. 2) ermüden, fatigo.
Мо̀риш, m. die Marosch, Marisus.
Мо̀рскӣ, ка, ко, Meer=, See=, marinus.
Мо̀руна, f. der Hausen, acipenser huso Linn.
Мо̀руница, f. dim. v. моруна.
Мо̀руњӣ, ња, ње, Hausen=, husonis.
Моско̄в, m. der Russe (Moskowiter), Russus.
Моско̀вија, f. vide Московска:
„Полећела два врана гаврана
„Од Озије преко Московије —
Моско̀вити, им, v. impf russificiren, facio esse Russum.
Моско̀витисе, имсе, v. r. impf. russificirt, russizo.
Моско̀вљев, ва, во, des Москов, russi.
Моско̀вље̄ње, n. das Russificiren.
Мо̀сковскā, f. Rußland, Russia.
Мо̀сковскӣ, ка, ко, 1) russisch, russicus. 2) adv. russisch, more russico.
Мо̄ст, m. die Brücke, pons.
Мо̀ста̄р, m. Stadt in der Herzegowina.
Мостāранин, m. } човек из Мостара.
Мостāрац, рца, m. }
„Мостаране до мора јунаке —
„На Мостарце до мора јунаке —
Мостāрлија*, m. vide мостарац.
Мостāрскӣ, ки, ка, Mostarer.
Мосӯр, m. велика цијев древна, што жене на њу мотају пређу (кад оће да снују)
Мосӯрић, m. dim. v. мосур.
Мотāње, n. das Haspeln, ductio filorum in rhombum.
Мо̀тати, ам, v. impf. haspeln, duco fila in rhombum.
Мо̀тика, f. die Hacke, Haue, ligo.
Мо̀тиква, f. die Auflösung des Räthsels, мотика und тиква auf einmal zu sagen:
А. Реци ми у један пут тиква и мотика.
Б. Мотиква.
Мо̀тичица, f. dim. v. мотика.
Мо̀тичнӣ, на, но, н. п. уши, држаљица, der Haue, ligonis.
Мо̀тка, f. die Stange, pertica.
Мотовило, n. 1) der Haspel, die Weife, rhombus. 2) мотовило пређе.
Мотовилце, n. dim. v. мотовило.
Мотрēње, n. die Aufsicht, das Sehen auf etwas, inspectio.
Мо̀трити, им, v. impf. zusehen, intueor.
Мо̄ћ, f. die Kraft, vires.
Мо̀ћан, ћна, но, kräftig, stark, forbis.
Мо̀ћи, могу, vermögen, können, possum. cf. могу.
Мочāр, f. die Nässe vom Regen, udor.
Мочāран, рна, но, н. п. вријеме, naß, udus a pluviis.
Мо̀чило, n. вир, ће се киселин кућеља и лан, die tiefere Stelle eines Baches, um Flachs darin zu rösten, locus fluminis ad macerandum linum.
Мо̀чионица, f. неколико ручица кућеље, или лана, што се свеже заједно (као сноп) кад се меће у мочило, ein Bund Flachs zum Rösten, fasciculus lini macerandi: мокар као мочионица.
Мо̀чица, f. dim. v. мотка.
Мо̀шње, f. pl. der Hodensack, scrotum.
Мо̀шњице, f. pl. dim. v. мошње.
Моштāница, f. 1) vide брвина. 2) намастир негђе у Босни (може бити да је сад и пуст):
„Моштаницу у Крајини љутој —
Мо̀шти, f. pl. die Reliquien (Gebeine) der Heiligen, sanctorum reliquiae (ossa).
Мрāв, m. die Ameise, formica.
Мрāвак, вка, m. hyp. v. мрав.
Мрāвињāк, m. der Ameisenhaufe, acervus formicinus.
Мрāвињӣ, ња, ње, Ameisen=, formicae.
Мрāвић, m. dim. v. мрав.
Мражēње, n. das Verfeinden, inimicitiarum susceptio, aut excitatio.
Мрāжња, f. die Verfeindung, inimicitiae susceptae, aut excitatae.
Мрāз, m. der Frost, gelu. (Како му то каза, или како га виђе) паде му мраз на образ.
Мрāзити, им, v. impf. verfeinden, inimicum reddo.
Мрāзитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich mit jemand verfeinden, cum aliquo inimicitias suscipio.
Мразо̀вит, та, то, н. п. зима, kalt, frigidus, z. B. Winter
Мрāк, m. die Finsterniß, tenebrae.
Мрāка, f. die kleinste Menge, drachma (?): нема ни мраке.
Мрамо̄р, m. der Marmor, marmor.
Мрамо̄рје, n. (coll.) Marmorwerk, marmora:
„Седлом биле о јаворје,
„А копитом о мраморје —
Мрāсав, ва, во, masig im Gesichte.
Мрāсе, f. pl. Masen, maculae, verrucae.
Мрāчак, чка, m. hyp. v. мрак.
Мрāчан, чна, но, finster, obscurus.
Мрāчење, n. das Finsterwerden, obscuratio.
Мрāчитисе, чисе, v. impf. finster werden, obscuror, tenebrae ingruunt.
Мрва, f. 1) ein Brosamen, micula. 2) нема ни мрве, ne mica quidem, kein Brosamen! (auch keinen Tropfen).
Мрвити, им, v. impf. bröseln, frio.

Мрвица, f. dim. v. мрва. Ко не купи мрвице, не ће стећи пунице.
Мрви́чку, vide мрвке.
Мр̀вке̂, ein kleinwenig, pauxillum.
Мрвљѐње, n. das Bröseln, friatio.
Мр̀вчице̂, dim. v. мрвке.
Мр̀годитисе, нмсе, v. r. impf. fr. ein finsteres Gesicht machen, obscuro vultum.
Мр̀гођење, n. das Finstersehen, vultus obscurus.
Мрда̂ње, n. vide врдање.
Мр̀дати, ам, vide врдати.
Мр̀днути, нем, vide врднути.
Мр̀ђен, m. Mannsname, nomen viri.
Мрѐжа, f. das Netz, rete.
Мрѐжица, f. dim. das Netzchen, reticulum.
Мрѐна, f. 1) eine Art kleinen Fisches, pisciculi genus. 2) Frauenname, nomen feminae.
Мрѐница, f. dim. v. мрена.
Мре̂ст, f. (Рес. и Срем.) vide мријест.
Мрѐститисе, стисе, (Рес. и Срем.) vide мријеститисе.
Мрѐти, ем, мръо, (Рес. и Срем.) vide мријети.
Мрѐшћење, n. (Рес. и Срем.) vide мријешћење.
Мр̀жење, n. das Hassen, odium.
Мр̀жња, f. der Haß, odium.
Мр̀зак (comp. мр̀жи̂), ска, ко, zuwider, molestus.
Мр̀зити, им, v. impf. 1) на кога, einen hassen, odi. 2) то ме мрзи, das ist mir zuwider. Мрзи га као слијепца пара.
Мри̏јест, f. (Ерц.) der Rogen von kleinen Fischen, ova pisciculorum. cf. икра.
Мријѐститисе, стисе, v. r. impf. (Ерц.) sich begatten, coeo (von Hühnern, Enten).
Мријѐти, рем, мръо, v. impf. (Ерц.) sterben, morior.
Мријѐшће̂ње, n. (Ерц.) das Begatten (der Hühner), coitus.
Мр̑к, m. das Begatten der Schafe, coitus ovium. Нема мрка без дебела брка.
Мрк (comp. мр̀чи̂), ка, ко, schwarz, ater. cf. црн.
Мр̀кање, n. das Begatten der Schafe, coitus ovium.
Мр̀катисе, мрчесе, v. r. impf. m. j. оваца, sich begatten, coeo.
Мр̀ква, f. die gelbe Rübe, Möhrrübe, daucus Linn.
Мр̀кли̂, ла, ло, schwarz, ater: мркли мрак.
Мрко̂в, m. der Rappe, equus ater. vide вранац.

Мрко̀вљев, ва, во, des Rappen, equi atri.
Мр̀коласт, та, то, schwärzlich, nigellus, subniger.
Мр̀коња, m. der schwarze Ochs, bos ater.
Мр̀коњин, на, но, des schwarzen Ochsen, bovis atri.
Мр̀куља, f. eine schwarze Kuh, vacca nigra.
Мр̀куљин, на, но, der schwarzen Kuh, vaccae atrae.
Мр̀куша, schwarze Stute, equa nigra.
Мр̀кушин, на, но, der schwarzen Stute, equae atrae.
Мр̀киша, m. Mannsname, nomen viri.
Мр̀љање, n. das Durchstreichen, deletio, scripti inductio.
Мр̀љати, ам, v. impf. durchstreichen, deleo scriptum.
Мрмља̂ње (мрмљање), n. das Murmeln, murmuratio, mussitatio.
Мр̀мљати (мрмљати), ам, v. impf. murmeln, mussito.
Мрнца̂ње, n. das unverständliche Plappern (z. B. des stammelnden Kindes, des Sprachfremden), blateratio.
Мр̀нцати, ам, v. impf. unverständlich daherplappern, blatero.
Мр̑с, m. Fleischspeise (im Gegensatz der Fastenspeise), cibus carnarius (?).
Мр̀сак, ска, m. ein Fleischtag, dies carnarius (?).
Мр̀сан, сна, но, н. п. лонац, јело, zu Fleischspeisen gehörig, carnarius.
Мр̀симетка, f. und m. der am Freitage Fleisch ißt, qui die veneris non abstinet a carnibus.
Мр̀сити, им, v. impf. 1) Fleischspeisen essen, vescor carnibus. 2) козе, овце, ihm Salz zu lecken geben, dare sal lambendum. 3) конце, Zwirn verwickeln, verwirren, perturbo.
Мр̀ситисе, имсе, v. r. impf. Fleisch essen, vesci carnibus.
Мр̀сни̂, на, но, н. п. дан, Fleischtag (im Gegensatz von Fasttag), dies crassa (?).
Мрт, cf. трт мрт.
Мр̀тав, тва, во, todt, mortuus.
Мр̀тац, мрца, m. der Todte, die Leiche, funus.
Мр̀тачки̂, ка, ко, vide мртвачки.
Мртва̂ кост, f. eine Verhärtung unter der Haut.
Мр̀твац, m. vide мртац.
Мр̀твачки̂, ка, ко, 1) Leichen-, Todten-, funebris. 2) adv. wie eine Leiche, ut funus.
Мр̀твило, n. die Schlafsucht, lethargus.
Мртвоњу̀ало, m. ein schlaffer Mensch, ohne Kraft und Leben, socors.

Мрцин, на, но, von verrecktem Vieh, morticinus.
Мрцина, f. das Aas, cadaver.
Мрцинити, ним, v. impf. zum Aase machen, reddo cadaver.
Мрцинитисе, нимсе, v. r. impf. zum Aase werden, fieri cadaver.
Мрчање, n. 1) ein kleines Kopfweh, dolor capitis. 2) das Uebel-zu-sprechen-seyn auf wen, der Groll, simultas.
Мрчати, чим, v. impf. 1) мрчи ми глава, mein Kopf ist nicht ganz wohl. 2) мрчи на њега, er ist übel auf ihn zu sprechen, succenset illi.
Мрчење, n. das Schwärzen, denigratio.
Мрчити, им, v. impf. schwärzen, nigrum reddo. Или куј, ил' не мрчи гаћа.
Мрша, f. die Magerkeit, macies.
Мрша, f. die Magere, macra.
Мрша, m. (Рес. и Срем.) vide мршо.
Мршав, ва, во, mager, macer.
Мршавити, им, vide мршати.
Мршављење, n. vide мршање.
Мршање, n. das Abmagern, macies.
Мршати, ам, v. impf. mager werden, macesco.
Мршење, n. 1) das Fleischessen, esus carnium. 2) das Verwirren (von Garn), intricatio.
Мршо, m. (Ерц.) ein magerer Mensch, macer.
Мршталица, f. der Knorpel, cartilago.
Мрштење, n. das Runzeln der Stirne.
Мрштитисе, имсе, v. r. impf. die Stirne runzeln, frontem corrigo.
Муа, f. die Fliege, musca.
Муамед, m. Mohammed, Mohammedus.
Муамедлија, f. das Buch von Mohammed, liber de Muhammedo. Муамедлија је написана Русијским језиком, и налазисе по намастирима у Србији и у Сријему.
Муамедов, ва, во, Muhammeds, Mohammedis.
Муамедовац, вца, m. der Mohammedaner, Mohammedanus.
Муанат, та, то, н. п. од зиме, од врућине, zu empfindlich (gegen Kälte, Hitze), impatiens frigoris, caloris.
Муање, n. das Stutzig seyn, obstinatio.
Муар, f. panicum viride.
Муариште, n. Acker, wo einst муар gebaut war, ager olim panico viridi consitus.
Муасера*, f. die Blokade, Belagerung, obsessio.
Муатисе, амсе, v. r. impf. stutzen, stutzig seyn, contumax sum.
Мува, f. vide муа.
Мудар, дра, ро, weise, sapiens.
Мударац, рца, m. der Weise, Philosoph, sapiens.
Мудат, та, то, 1) mit Hoden versehen, testiculatus. 2) wohlbehodet, bene testiculatus.
Мудача, f. vide јајара.
Мудашце, цета, m. dim. v. мудо.
Мудо, n. die Hode, testiculus.
Мудрање, n. das Weisewerden, incrementum sapientiae.
Мудрати, ам, v. impf. weiser werden, incipio sapere: мудра дијете.
Мудрина, f. die Weisheit, sapientia.
Мудрица, f. ein gescheiter Kopf, callidus.
Мудровање, n. die Affectation der Weisheit, affectatio sapientiae.
Мудровати, рујем, v. impf. den Weisen spielen, sapio, affecto sapientiam: шта ти мудрујеш, sagen die Gesellen zu dem, der nicht mitmachen will.
Мудрост, f. vide мудрина.
Мудрота, f. (ст.) vide мудрина:
„О твојој лепој лепоти,
„О твојој мудрој мудроти —
Муж, m. der Ehemann, maritus.
Мужевљи, ља, ље, des Ehemanns, mariti.
Мужјак, m. das Männchen (bei den Vögeln), mas avium.
Музара, f. т. ј. крава, овца, коза, Melk-, mulctraria.
Музење, n. das Melken, mulctus, mulsura.
Музлица, f. die Melkgelte, mulctra.
Музовна крава, f. cf. музара.
Мујезин*, m. der Rufer zum Gebet (bei den Türken).
Мук, m. (ст.) das Verstummen, silentium:
„Мучи вило, муком се замукла —
Мука, f. 1) die Pein, cruciatus. 2) муке, die Folter, quaestio, equuleus: ударили (или метнули) га на муке.
Мукадем* појас, m. Art vornehmen Gürtels, cinguli (zonae) genus:
„Па припаса мукадем појаса —
Мукает*, adj. indecl. aufmerksam, attentus: буди мукает, не ћеш ли га ђе виђети, gib acht, ob —; чему си ти мукает? was suchst du, begehrst du? cf. назор.
Муктаџија*, m. vide бадаваџија.
Мукте*, vide бадава.
Мула*, m. 1) der Mollah, doctus Turcarum, judex. 2) Сарајевски, die oberste Regierungsperson, judex.
Мулалук*, m. das Gebiet des Mollah von Sarajewo, provincia mollae:
„По Зворнику и по Мулалуку —
Мулин, на, но, des Mollah, mollae.
Мулиница, f. die Frau des Mollah, mollae uxor.
Мулије, f. pl. у аљине око цепова.

Му̏љало, n. die Stange, um die Trauben im Bottich zu zerstampfen, pertica uvis contundendis.
Муља̑ње, n. das Stampfen der Trauben, tunsio ovarum.
Му̏љати, ам, v. impf. н. п. грожђе, Trauben stampfen, contundo, contero uvas.
Му̏маказе*, f. pl. die Lichtscheere, Lichtputze, Lichtschnäuze, emunctorium.
Мумла̑ње (мумљање), n. vide мрмљање.
Му̏млати (мумљати), ам, vide мрмљати.
Муна̏ра*, f. das Minaret, turricula templi turcici:
„А мунаре попаст' паучина —
Му̏нути, нем, v. pf. hineinschießen (ins Haus), irruo, feror.
Му̏ња, f. der Blitz, fulgor.
Му̏р*, m. vide печат.
Мура̏села*, f. der Vorladebrief, evocatoriae judicis.
Му̏раст, ша, то, } olivenfarbig, coloris amurcarii?
Му̏роваст, та, то, }
Му̏рдар*, liederlich, unreinlich, dissolutus, negligens.
Мурећеп*, m. Tinte (in fester Gestalt, wie Tischlerleim), atramentum. 2) Frucht einer Pflanze, womit die Frauen die Stickereyen zeichnen, atramenti genus aliud.
Мурле̏нсати, леншем, v. pf. u. impf. vide запечатити, печатити:
„Кудуз пише, Путник мурленше —
Му̏ру, cf. шуру муру.
Мусеве̏да*, f. vide биједа.
Мусеве̏дити, им, vide биједити.
Мусеве̏џија*, m. der Verläumder, calumniator.
Мусе̏лим*, m. der Musselim (Art türkischen Oberprofosen), praetoris turcici genus.
Мусе̏лимов, ва, во, des Musselim, musselimi.
Мусе̏лимовац, вца, m. einer von des Musselims Leuten, homo musselimi.
Мусе̏лимскӣ, ка, ко, Musselim-, musselimicus.
Мусло̏ман*, m. der Muselmann, musulmanus (orthodoxus).
„На Бошњаке Турке мусломане —
Му̏ст, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Most, mustum, cf. шира.
Мустаћ, m. vide брк.
Му̏сти, музем, v. impf. melken, mulgeo.
Му̏тав, ва, во, vide муцав.
Мута̏вџија*, m. der Verarbeiter von Ziegenwolle, qui e lana caprina ephippia, saccos cet. conficit.
Му̏тан, тна, но, trüb, turbidus.
Му̏теж, m. das Trübe, aqua turbida.
Му̏тити, им, v. impf. 1) trüben, turbo. 2) verwirren, turbo.
Му̏титисе, имсе, v. r. impf. sich umhertreiben, circumcurso.
Му̏тлак*, vide јамачно, заиста.
Мутља̑г, m. vide мутеж.
Мутља̑ње, n. vide мућење.
Му̏тљати, ам, v. impf. vide мутити.
Му̏тљатисе, амсе, v. r. impf. vide мутитисе.
Му̏тница, f. ријека у Параћинској нахији.
Му̏тња, f. das Umhertreiben, vagatio.
Му̏ћак, ћка, m. ein unbefruchtetes Ey, ovum sterile.
Му̏ћење, n. das Trüben, turbatio.
Мућка̑ње, n. das Schütteln (einer dunkeln Flasche), um zu sehen ob sie leer ist, periculum vasis, an sit plenum nec ne.
Му̏ћкати, ам, v. impf. schütteln, agito.
Му̏ћнути, нем, v. pf. einmal schütteln, quatio.
Мућу̏рла, m. (noch mehr als будала) Tölpel, stolidus.
Му̏фтија*, m. der Mufti, summus doctor:
„И муфтије наше књижевнике —
Му̑ц, 1) што куц то муц, was einkommt, wird auch gleich verzehrt. 2) cf. туц муц.
Му̏ца, f. die Stotterin, femina balba.
Му̏ца, m. (Рес. и Срем.) vide муцо.
Му̏цав, ва, во, stotternd, balbus.
Муца̑ње, n. das Stottern, balbutitio.
Му̏цати, ам, v. impf. stottern, balbutio.
Му̏цо, m. (Ерц.) der Stotterer, balbus.
Му̏чан, чна, но, peinlich, schwer, gravis.
Му̏чање, n. das Schweigen, silentium.
Му̏чати, чим, v. impf. schweigen, sileo.
Му̏ченӣк, m. der Märtyrer, martyr.
Му̏ченица, f. die Märtyrin, martyr; тако ми ове мученице (говоре кад се заклињу ракијом).
Му̏ченӣци, m. pl. das Fest der 40 Märtyrer, den 9. März, festum 40 martyrum. На мученике треба попити 40 чаша.
Муче̏ње, n. das Martern, cruciatus.
Му̏чити, им, v. impf. peinigen, crucio.
Му̏читисе, имсе, v. r. impf. sich quälen, crucior.
Му̏чкӗ, schweigend, tacite. Чуваjсе нестета, које мучке коље.
Му̏чњак, m. у воденици онај сандук, што у њега пада брашно испод камена, der Mehlkasten in der Mühle, arca farinaria.
Муше̏ма*, f. die Wachsleinwand, linteum ceratum.

Му̀шица, f. dim. v. муа.
Мушкарац, рца, m. 1) das Mannsbild, mas. 2) das Männchen bei Thieren, mas.
Мушки̑, ка, ко, 1) männlich, masculus. 2) adv. männlich, viriliter.
Мушки̑ње, n. (coll.) die Mannsbilder, mares.
Мушко̀бана, f. ein Frauenzimmer, das sich wie ein Mann benimmt, flucht u. dgl., femina morum masculorum.
Му̀шмула*, f. die Mispel, mespilus germanica Linn.
Муштѐрија*, f. die Kundschaft, der Kunde, der Käufer, emtor.
Муштулу̀гџија*, m. der den Bothenlohn anspricht, qui petit mercedem nuncii. cf. женидба.
Муштулук*, m. der Bothenlohn, merces nuncii.
Муштулу̀кчија*, m. vide муштулугџија.

Н.

На̀, 1) на главн, на коњу, на брду, на Косову, auf, in. 2) на небу, am Himmel. 3) на главу, auf, in (cum acc.). 4) на војску, in den Krieg, in bellum. 5) прије божића на нєђељу дана, auf eine Woche, ad. 6) на моју срећу, zu meinem Glück, bona mea fortuna.
На̑, interj. da! en tibi; наме, da habt ihrs, en vobis. cf. нај.
На̀бавити, им, v. pf. verschaffen, comparo.
На̀бавља̑ње, n. das Verschaffen, comparatio.
На̀бављати, ам, v. r. impf. verschaffen, comparo.
Наба́дање, n. 1) das Anstecken, Aufstecken, fixio. 2) das Anstechen, compunctio.
Наба́дати, ам, v. impf. 1) aufstecken, figo. 2) н. п. опанке, anstechen, compungo.
Наба̀сати, ам, v. pf. на што, unversehens worauf stoßen, offendo in aliquid. cf. нагазити.
Наба̀цати, ам, v. pf. anwerfen, conjicio abunde, porrigo.
Набаци̏вање, n. das Anwerfen (z. B. des Zaums), injectio.
Набаци̏вати, цујем, v. impf. hinauf werfen, injicio.
Наба̀цити, им, v. pf. darauf werfen, injicio.
На̀бигузица, f. и. m. der Schmarotzer, die Schmarotzerin, parasitus, parasita (proprie h. d. culi farctor). cf. женидба.
Набѝјање, n. 1) das Schlagen an etwas, fixio. 2) das Stopfen, farctio, Stampfen, tunsio, tusio. 3) das Schlagen (des Flachses, Hanfs), tunsio.
Набѝјати, ам, v. impf. 1) hinaufschlagen, anschlagen, figo. 2) stopfen, farcio z. B. брашно; stampfen, tundo. 3) кућељу, schlagen, tundo.
Набѝјатисе, амсе, v. r. impf. sich voll anessen, ventrem impleo.
Набѝрање, n. 1) die Ernte (Fechsung), messis. 2) das Falten (z. B. des Hemdes), plicatio.
На̀бирати, ам, v. impf. 1) gewinnen, erfechsen, ernten, meto. 2) falten, plico. 3) (v. pf.) voll lesen, klauben, impleo legendo.
Набѝратисе, амсе, v. r. pf. sich satt klauben, satis legisse.
На̀бити, бијем, v. pf. 1) hinaufschlagen, figo. 2) stopfen, farcio: набити гузицу; stampfen, tundo. 3) кућељу, schlagen, tundo.
На̀битисе, бијемсе, v. r. pf. sich voll anessen, satis comedisse.
Набли̏зу (на близу), nahe, prope.
Набљу̀вати, љујем, v. pf. voll brechen, vomitu impleo.
Набој, m. 1) Wunde an der Sohle, vom Barfußgehen, solea vulnerata eundo. 2) Wand von Erde (die zwischen Bretern eingeschlossen werden, bis die Erde fest trocknet), paries terreus.
На̀бор, m. die Falte (im Hemde), plica, sinus.
Набо̀сти, бодем, v. pf. 1) anspießen, figo. 2) н. п. опанке, anstechen, compungo.
На̀боцати, ам, v. pf. н. п. љеб, anstechen, compungo.
Набра́јање, n. das Aufzählen, adnumeratio.
Набра́јати, ам, v. impf. aufzählen, numero.
На̀брати, берем, v. pf. 1) ernten, meto. 2) anklauben, lego, colligo: крушака, Birnen. 3) falten (das Hemd, Kleid), plico.
Набреки̏вање, n. das Anfahren gegen einen, invectio.
Набреки̏вати, кујем, v. impf. на кога, jemanden mit бре! anfahren, invehor in aliquem, exclamans бре!
На̀брекнути, нем, v. pf. einen mit бре! anfahren, excipere aliquem voce бре!
На̀бригати, ам, v. pf. nachgewinnen, ersetzen, sufficio: кад се крава у јутру помузе, па у вече нема млијека, онда кажу: није набригала.

Набројити, им, v. pf. daraufzählen, adnumero.
Набрчати, чим, v. pf. anstoßen auf etwas, offendo.
Набубрити, им, v. pf. aufschwellen, intumesco.
Набућитисе, имсе, v. r. pf. anbauschen, intumesco.
Навада, f. die Angewöhnung, Gewohnheit, consuetudo, assuetudo.
Навадан, дна, но, н. п. во у кукурузе, angewöhnt, assuetus.
Навадити, им, v. pf. 1) angewöhnen, assuefacio. 2) genug herausnehmen, satis promisse.
Навадитисе, имсе, v. r. pf. sich angewöhnen, assuesco.
Наваћање, n. das Angewöhnen, assuefactio.
Наваћати, ам, v. impf. angewöhnen, assuefacio.
Навалити, им, v. pf. 1) voll machen, hurtig machen, festino. 2) stürmen, impetu capio. 3) навалио на њега вино и ракију, hat ihn voll gemacht. 4) навалило ми да серем. 5) навалио ватру, großes Feuer machen.
Навалитисе, имсе, v. r. pf. sich anlehnen, innitor.
Навалице, mit Fleiß, de industria.
Наваљати, ам, v. pf. hinanwälzen, advolvo.
Наваљивање, n. das Hinaufwälzen auf etwas, advolutio.
Наваљивати, љујем, v. impf. hinanwälzen, advolvo.
Наваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich anlehnen, innitor.
Навезак, ска, m. der Faden, der an einen andern angebunden wird, filum adnexum.
Навезати, вежем, v. pf. daran binden, adligo.
Навезатисе, вежемсе, vide обавезатисе.
Навезивање, n. das Daranbinden, adligatio.
Навезивати, зујем, v. impf. daranbinden, adligo.
Навек, (Рес. и Срем.) vide навијек.
Навести, ведем, v. pf. verleiten, induco.
Навести, везем, v. pf. sticken, acu pinxisse.
Навести, везем, v. pf. abfahren (mit dem Schiffe), impello navim.
Навестисе, веземсе, v. r. pf. abfahren, avehor.
Навестисе, ведемсе, v. r. pf. wanken (vor dem Falle), labasco.
Навечератисе, амсе, v. r. pf. sich satt essen zu Abend, satiari a coena.

Навијаљка, f. сое, возаљка и оно мјесто, ђе се навија пређа (пређа се метне на возаљку, а вратило на сое, па се вратило окреће, те се возаљка примиче и навијасе пређа).
Навијање, n. 1) das Aufwickeln, Aufwinden, glomeratio. 2) das Schwanken, inflexio.
Навијати, ам, v. impf. aufwinden, glomero.
Навијатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo, inflector.
Навијек (на вијек), (Ерц.) ewig, auf immer, in perpetuum).
Навикатисе, вичемсе, v. r. pf. sich satt schreyen, clamando satiari.
Навикнути (говорисе и навићи), нем, v. pf. gewöhnen, assuefacio.
Навикнутисе (говорисе и навићисе), немсе, v. r. pf. sich gewöhnen, assuesco.
Навирање, n. 1) das Aufschwellen durch Sieden, bullitus. 2) das Durchwollen mit Gewalt, impetus.
Навирати, рем, v. impf. 1) durch Sieden aufschwellen, intumesco coquendo. 2) mit Gewalt durchwollen, impetu velle perrumpere aliquo.
Навитак, тка, m. пређа навијена на вратило, der Aufzug (bei den Webern), stamen.
Навити, вијем, v. pf. aufziehen (aufwinden), subduco.
Навитисе, вијемсе, v. r. pf. sich beugen, schwanken, inflecti.
Навићи, викнем, vide навикнути.
Навићисе, викнемсе, vide навикнутисе.
Навлака, f. 1) der Ueberzug (eines Kissens), superindumentum. 2) das Fell auf dem Auge, cataracta.
Навлачак, чка, m. vide назувица.
Навлачење, n. 1) das Anziehen, inductio. 2) обрва, das Schminken der Augenbraunen, fucatio palpebrarum. 3) das Verleiten, inductio.
Навлачити, им, v. impf. 1) аљине, чакшире, anziehen, induco. 2) обрве, die Augenbraunen schminken, fuco. 3) verleiten, induco.
Навлачитисе, чисе, v. r. impf. sich darüberziehen, inducor z. B. облак, бијело на око.
Навлаш, vide навалице.
Нaвo, vide навалице.
Наводити, им, v. impf. verleiten, induco.
Наводитисе, имсе, v. r. impf. schwanken, vacillo.
Навођење, n. 1) das Verleiten, inductio. 2) das Wanken, vacillatio.

Наво̀же̑ње, n. das Abfahren (vom Ufer), avectio, discessus.

Наво̀зити, им, v. impf. abfahren (vom Ufer), solvo navem a littore.

Наво̀зитисе, имсе, v. r. pf. abfahren, discedo, avehor a littore.

На̀вора, f. die Anaphora der griechischen Kirche, anaphora, antidorum.

На̀ворња̑к, m: (komisch von навора). cf. причешало.

На̀вр̀, zu oberst, oben, in summo cacumine: навр брда, навр куће, навр села и т. д.

Навра̀нити, им, v. pf. schwarz machen, reddo atrum:

„Што си косу навранила,

„То си мене намамила —

Навра̀тити, им, v. pf. 1) bereden, verleiten, induco. 2) das Wasser leiten, duco aquam.

Навра̀титисе, имсе, vide увратитисе.

На̀враћа̑ње, n. 1) die Leitung, ductus. 2) die Verleitung, inductio.

На̀враћати, ам, v. impf. 1) leiten, duco, ducto. 2) verleiten, induco.

На̀вргнути, нем, vide наврћи.

На̀вргнутисе, немсе, vide наврћисе.

Навре̑ти, ем, наврьо, (Рес. и Срем.) vide наврјети.

На̀врети, ври, v. pf. durch Sieden aufschwellen, intumesco coquendo.

На̀врјети, рем, наврьо, v. pf. (Ерц.) mit Gewalt durchwollen, vi perrumpere velle.

Навр̀ндати, ам, v. pf. (von den Spinnenden) in Menge fertig machen, conficio.

Навр̀нути, нем, v. pf. anschrauben, befestigen, insero, figo.

Навр̀нутисе, немсе, vide увратитисе.

Навр̀чати, ам, v. pf. т. ј. опанак, anriemen (die Riemen anmachen), lora, adnecto.

Навр̀стисе, навр̀земсе, v. r. pf. око кога, или на што, sich an jemand, an etwas machen, und nicht nachlassen, intendo.

На̀врта, f. cf. коловрта.

На̀вртак, тка, m. das Angeschraubte, insitura?

На̀врта̑ње, n. das Anschrauben, insitio.

На̀вртати, врћем, v. impf. anschrauben, insero adigo cochlea.

На̀врћи (говорисе и навргнути), навргнем, vide наметнути.

На̀врћисе (говорисе и навргнутисе), навргнесе, vide наметнутисе.

Навршѝвање, n. das Vollmachen, Vollwerden, expletio.

Навршѝвати, шујем, v. impf. vollmachen, erfüllen, expleo.

Навр̀шити, им, v. pf. vollmachen, erfüllen, expleo: навршила му се година.

Наву̀ћи, вучем, v. pf. 1) anziehen, induo. 2) обрве, schminken, fuco. 3) verleiten, induco.

Наву̀ћисе, вучесе, v. r. pf. sich dazwischen ziehen, inducor, н. п. облак, бијело на око.

На̑г, га, го, vide го: го наг, као од мајке рођен (mutternackt).

Нага̀ђање, n. das Rathen, Umherrathen, divinatio.

Нага̀ђати, ам, v. impf. umherrathen, divino.

На̀газити, им, v. vf. 1) на што, worauf stossen, offendo. 2) eintreten (z. B. Kraut ins Faß), inculco.

Нага̀мбати, ам, vide нагазити 1.

На̀гарити, ам, v. pf. mit Ruß beschmieren, fuligine induco.

Нагва̀ждање (нагважђање?), n. die Ziererey (beim Essen, Reden), ineptiae.

Нагва̀ждати (нагважђати?), ам, v. impf. sich zieren, delicias facio, ineptio.

Нагѝбање, n. das Lenken, directio.

Нагѝбати, ам (и нагибљем), v. impf. lenken, dirigo.

Нагиздати, ам, v. pf. schmücken, orno, como.

Нагѝздатисе, амсе, v. r. pf. sich schmücken, comi.

На̀гиња̑ње, n. das Neigen, inclinatio.

На̀гињати, њем, v. impf. neigen, inclino.

На̀гињатисе, њемсе, v. r. impf. sich neigen, inclinor.

На̀главак, вка, m. die Vorschuhung, calceamentum? (österr. der Stiefelvorschub).

Нагла̀вити, им, v. pf. н. п. чизме, vorschuhen, calceo.

Наглављѝвање, n. das Vorschuhen, calceatio.

Наглављѝвати, љујем, v. impf. vorschuhen, calceo.

На̀гледатисе, амсе, v. r. pf. sich sattsehen, sat vidisse.

На́глити, им, v. impf. eilen, festino.

На̑гло, eilig, schnell, velociter.

На́глув, ва, во, etwas taub, subsurdus.

На́гљење, n. das Eilen, festinatio.

На̀гнати, ам, v. pf. antreiben, nöthigen, adigo.

На̀гнатисе, амсе, v. r. pf. sich auf jemand werfen, irruo in aliquem.

Нагне́здити, им, (Рес.) vide нагнијездити.

Нагне́здитисе, имсе, (Рес.) vide нагнијездитисе.

Нагњиздити (нагњиздити?), им, (Срем.) vide нагнијездити.
Нагнијездитисе (нагњиздитисе), имсе, (Срем.) vide нагнијездитисе.
Нагнијездити, им, v. pf. (Ерц.), кокош, der Henne ein Nest machen, nidum paro gallinae.
Нагнијездитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ein Nest machen, nidum paro mihi.
Нагнојити, им, v. pf. düngen, stercoro.
Нагнути, нем, v. pf. neigen, inclino.
Нагнутисе, немсе, v. r. pf. sich neigen, inclinor.
Нагњечити, им, v. pf. anquetschen, contundo, н. п. пасуља; ногу.
Нагњиздити, им, cf. нагниздити.
Нагњиздитисе, имсе, cf. нагниздитисе.
Наговарање, n. das Bereden zu etwas, suasio.
Наговарати, ам, v. impf. bereden, suadeo, impello.
Наговестити, им, (Рес. и Срем.) vide наговијестити.
Наговешћивање, n. (Рес. и Срем.) vide наговјешћивање.
Наговешћивати, ћујем, (Рес. и Срем.) vide наговјешћивати.
Наговијестити, им, v. pf. (Ерц.) erinnern, revoco in mentem, moneo.
Наговјешћивање, n. (Ерц.) das Erinnern, Mahnen, monitio.
Наговјешћивати, ћујем, v. impf. (Ерц.) erinnern, moneo.
Наговнати, ам, v. pf. anmisten, stercore impleo (z. B. лулу, im Scherze für: füllen).
Наговорити, им, v. pf. bereden, induco, impello.
Нагодити, им, v. pf. treffen, ferio, attingo.
Нагомилати, ам, v. pf. anhäufen, accumulo.
Нагон, m. der Antrieb (der Schweine der Save zu, um sie nach Teutschland zu übersetzen), compulsio suum ad trajectum.
Нагонити, им, v. impf. antreiben; nöthigen, adigo, impello.
Нагонитисе, имсе, v. r. impf. losstürzen auf einen, irruo in aliquem.
Нагоњење, n. das Antreiben, impulsus.
Награбити, им, v. pf. zusammenraffen, rapio.
Награбитисе, имсе, v. r. pf. sich reich raffen, satis rapuisse.
Награбусити, им, vide нагазити 1.
Наградити, им, v. pf. н. п. разбој, казан, vorrichten, instruo, adparo.
Награњу́ивање, n. das Vorrichten, praeparatio.
Награђивати, ђујем, v. impf. vorrichten, praeparo, paro.
Нагрда, f. ein häßliches Ding, turpitudo: нагрдо једна!
Нагрдити, им, v. pf. beschimpfen, contumelior.
Нагрдитисе, имсе, v. r. pf. sich häßlich zurichten, turpor.
Нагрејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide нагријатисе.
Нагрепсти, бем, v. pf. anschaben, corrado.
Нагризање, n. das Anbeißen, admorsio.
Нагризати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.
Нагријатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich satt wärmen, sat calefieri. Док се човек дима не надими, не може се ватре нагријати.
Нагристи, зем, v. pf. anbeißen, admordeo.
Нагрнути, нем, v. pf. 1) anscharren, corrado, congero. 2) schaarenweise andringen, irruo: нагрнуше људи на врата.
Нагрцатисе, амосе, v. r. pf. sich anhäufen, accumulari.
Нагузитисе, имсе, v. r. pf. sich so neigen, daß der Hintere in die Höhe sieht, inclinari podice erecto.
Нагузљез, m. (у Ерц.) der Rückgänger (ein komischer Name des Krebses), cancri nomen comicum, retrogradus.
Нагулити, им, v. pf. anschröpfen (Saft von den Bäumen), satis scarifico.
Нагуске, rücklings, retrorsum.
Над, } über, super: над водом, на-
Нада, } да мном, нада се.
Надалеко (на далеко), } ferne, longe.
Надалеку (на далеку), }
Надамном (нада мном), über mir, supra me.
Надање, n. das Hoffen, spes.
Надарити, им, v. pf. verleiten, induco in animum: који те ђаво надари (на то)?
Надатисе, амсе, v. r. impf. hoffen, spero.
Надатисе, надало ми се, v. r. pf. es folgt nacheinander, succedit (bene aut male); надало се продало се (sagt der Kaufmann, wenn ihm im Laden etwas herabfällt).
Надбадање, n. das Besiegen im Hörnerstoß (zwischen Ochsen, Kühen), victoria tauri.
Надбадати, ам, v. impf. im Stoße besiegen, cornibus vincere: наш је во надбадао вашега.

Надбѝјање, n. der Sieg im Gefechte, victoria.

Надбѝјати, ам, v. impf. in der Schlacht besiegen, proelio vinco.

На̏дбити, бијем, v. pf. in der Schlacht besiegen, praelio vinco.

Надбо̀сти, бодем, v. pf. im Stoß besiegen (von Stieren), cornibus vinco.

Надвѝсити, им, v. pf. an Höhe übertreffen, altitudine supero:

„Сву су гору връом надвисиле —

Надвла̀дати, ам, v. pf. überwinden, vinco.

Надво̀дитисе, имсе, v. r. impf. sich darüber hin beugen, inclinor desuper:

„Млада нева воду нела,

„Над воду се надводила —

Надгле́дање, n. die Aufsicht, cura.

Надгле́дати, ам, v. impf. } besehen, inspicio; inviso; curo.

На̏дгледати, ам, v. pf. }

Надгова̀рање, n. das Ueversprechen, victoria linguae.

Надгова̀рати, ам, v. impf. übersprechen, zu Schanden reden, vinco lingua.

Надгова̀ратисе, амсе, v. r. impf. im Reden wetteifern, certo lingua.

Надгово̀рити, им, v. pf. zu Schanden reden, lingua vinco.

Наде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide надјевање.

Наде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide надијевати.

Наде́катисе, амсе, v. pf. sich anschlampen, ventrem impleo.

На̏денути, нем, vide надести.

На̏десно (на десно), rechts, dextra.

На̏дести (говорисе и наденути), наденем, (Рес. и Срем.) vide наћести.

На̏джети, жањем, v. pf. zu Schanden schneiden (als Schnitterin), messe vinco.

Наджѝвети, вим, v. pf. (Рес.) } überleben, supervivo.

Наджѝвити, вим, v. pf. (Срем.) }

Наджѝвљети, вим, v. pf. (Ерц.) }

Наджње́вање, n. der Wetteifer im Getreideschnitt, certamen messorium.

Наджње́вати, ам, v. impf. zu Schanden schneiden, messo vinco.

Наджње́ватисе, амсе, v. r. impf. eine Schnittwette eingehen, certamen messorium ineo:

„Наджњевасе момак и девојка —

На̏джњети, нем, vide наджети.

На̏дигнути, нем, vide надићи.

Надигра̀вање. n. der Sieg im Spielen, victoria lusus.

Надигра̀вати, ам, v. impf. überspielen, vinco lusu.

Надѝграти, ам, v. pf. überspielen, vinco lusu.

На̏дизање, n. das Aufrichten (in die Höhe richten), arrectio.

На̏дизати, ижем, v. impf. in die Höhe richten, arrigo, tollo.

Надијѐвање, n. (Ерц.) 1) das Anmachen, Befestigen an etwas, adfixo. 2) das Geben (eines Namens oder Spottnamens), inditio nominis. 3) das Füllen (eines Bratens), farctio.

Надијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) anmachen, befestigen, figo. 2) geben (einen Namen), indo nomen. 3) füllen, farcio (indo).

Надѝмање, n. das Anblasen, inflatio.

Надѝматисе, амсе, v. r. impf. sich anblasen, inflor.

На̏димитисе, имсе, v. r. pf. sich anräuchern, Rauch schlucken, devoro fumum. Док се човек дима не надими, не може се ватре нагријати.

Надина̀пити, им, v. pf. überzanken, jurgio vinco.

На̏дирање, n. das Anreißen, delibatio?, scissio.

На̏дирати, рем, v. impf. anreißen, delibo; scindo primam partem.

На̏дити, им, v. impf. stählen, chalybe induco.

Надѝћи, иђем, v. pf. von oben umgehen, ambio desuper.

На̏дићи (говорисе и надигнути), дигнем, v. pf. heben, elevo.

Надјача̀вање, n. das Ueberwinden, victoria.

Надјача̀вати, ам, v. impf. übermeistern, vinco.

Надја̀чати, ам, v. pf. überwinden, fortitudine supero.

Надјуна̀чити, им, v. pf. an Heldenthum übertreffen (überhelden?), virtute supero:

„Надмудрисмо и надјуначисмо —

На̏длајати, јем, v. pf. überbellen, latrando vinco: не би га надлајало деветоро паса.

Надма̀шити, им, v. pf. übergreifen, altius extendo manum.

Надмѐтање, n. 1) das Drüberschießen, trajectus justo altior. 2) das Drübersetzen, superimpositio (z. B. des Puncts aufs i).

Надмѐтати, мећем, v. impf. 1) Drüberschießen, altius jaculor. 2) над иже, den Punct aufs i setzen, impono apicem i literae.

На̏дметнути, нем, v. pf. 1) drüber schießen, altius jacio. 2) darüber setzen, super pono.

Надмудрѝвање, n. das Ueberweisen, victoria sapientiae.

Надмудрѝвати, рујем, v. impf. einen mit Weisheit schlagen, supero sapientia.

Надмудриватисе, рујемсе, v. r. impf. mit einander wetteifern, wer gescheuter ist, de sapientia certo.

Надмудрити, им, v. pf. an Witz und Weisheit übertreffen, sapientia vinco.

Наднêти, несем, (Рес. и Срем.) vide надније̂ти.

Наднијети, несем, наднијо (наднијела, ло), v. pf. (Ерц.) drüber tragen, super fero.

Надница, f. das Tagelohn, merces diurna.

Надничар, m. der Taglöhner, mercenarius.

Надничарев, ва, во, } des Taglöhners,
Надничаров, ва, во, } mercenarii.

Надничарски, ка, ко, 1) Taglöhner-, mercenarius. 2) adv. nach Taglöhner Art, more mercenarii.

Надничење, n. das Taglöhnern, labor mercenarius, opera.

Надничити, им, v. impf. taglöhnern, operam diurnam praesto.

Надносити, им, v. impf. drüber tragen, porto desuper.

Надношење, n. das Drübertragen, superlatio.

Надо, n. рупа, ђе пољски миши сносе жито, das Mäuseloch, caverna murium.

Надомак Бечу, Бијограду, nahe, ad, prope.

Надрêти, ем (и надерем), надръо, (Рес и Срем.) vide надријети.

Надријети, рем (и надерем), надръо, v. pf. (Ерц.) anreißen, scindo ex parte, perrumpo.

Надрикњига, m. der Halbgelehrte, semidoctus (eig. Buchanreißer).

Надробити, им, v. pf. ein- oder anbröckeln, intero.

Надрљкати, ам, v. pf. н. п. псето на свиње, anhetzen, incito.

Надскакивање, n. das Uebertreffen im Springen, victoria saltus.

Надскакивати, кујем, v. impf. im Springen übertreffen, vinco saltu.

Надскакиватисе, кујемсе, v. r. impf. eine Springwette eingehen, contendo saltu.

Надувати, ам, v. pf. anblasen, inflo.

Надуватисе, амсе, v. r. pf. sich stolz aufblasen, inflari.

Надутисе, дмемсе, v. r. pf. 1) надуо се сјетар, ist ins Blasen hineingekommen, coepit vehementer flare. 2) aufschwellen, inflor, н. п. мртав човек. 3) vide надуватисе.

Надушитисе, имсе, v. r. pf. auflachen, eine Lache aufschlagen, in risum solvi: надушило се смијати.

Нађенути, нем, vide нађести.

Нађење, n. das Stählen, inductio chalybis.

Нађести (говорисе и нађенути), ђенем, v. pf. (Ерц.) 1) anstecken, figo. 2) име, geben, indo. 3) füllen (den Braten), farcio, indo farcturam.

Наеритисе, имсе, v. r. pf. накривитисе на једну страну, sich schief biegen, obliquor.

Наеро, schief, oblique:

„Што носи перо наеро —

Наждератисе, v. r. pf. sich voll fressen, satis vorasse.

Нажети, жањем, v. pf. erärnten, einärnten, meto, metendo nanciscor.

Наживетисе, вимсе, v. r. pf. (Рес.) }
Наживитисе, вимсе, v. r. pf. (Срем.) } sich satt leben, satis vixisse.
Наживљетисе, вимсе, v. r. pf. (Ерц.) }

Нажирити, им, v. pf. satt füttern, sagino.

Нажњети, ем, vide нажети.

Назад, zurück, retro.

Назадак, тка, m. der Rückgang (schlechter Erfolg), successus adversus.

Назадан, дна, но, krebsgängig, male succedens.

Назадêвати, ам, (Рес. и Срем.) vide назадијевати.

Назадијевати, ам, v. pf. (Ерц.) nach einander anstecken, impono aliud ex alio.

Назалуд (на залуд), umsonst, vergeblich, frustra:

„Коме пушка назалуд не пуца —

Назвати, зовем, v. pf. nennen, zurufen, voco; назвати коме Бога, т. ј. назвати добро јутро, помоз Бог., или добар вече:

„Када сједе, онда Бога назва:
„Добро јутро беже Љубовићу! —

Назватисе, зовемсе, v. r. pf. heißen, sich nennen, appellor.

Наздравити, им, v. pf. коме, zutrinken, propino. Кад који оће да пије, онда наздрави ономе, што ће да пије послије њега (зашто у Србији, у Босни и у Ерцеговини, пију једном чашом), т. ј. рече му спасујсе, или спас' Бог (а онај одговори: „На спасеније Христово", или здрав буди. — Здрав Османе, ако ти остане.

Наздрављање, n. das Zutrinken, propinatio.

Наздрављати, ам, v. impf. zutrinken, propino.

Назеба, f. die Erkühlung, Erkältung, refrigeratio, pituita.

Назебао, бли, f. vide назеба.

Назебсти, бем, v. pf. sich erkälten, refrigeror.
Називање, n. 1) das Nennen, Heißen, appellatio. 2) das Grüßgott! salutatio.
Називати, ам (и називљем) v. impf. 1) nennen, appello. 2) Бога, (cm.) sagen помоз' Бог! Deum praefari:
„Војводама када оно дође,
„Оно њима Бога не назива,
„Већ овако њима проговара —
Називатисе, амсе (и називљемсе), v. r. impf. heißen, vocor.
Назидати, ам, v. pf. draufmauern, addere murum.
Назиђивање, n. das Hinzu-, Draufmauern, impositio muri
Назиђивати, ђујем, impf. daraufmauern, impono murum.
Назима, f. vide назеба.
Назимад, f. (coll.) einjährige Schweine, sues anniculae.
Назимац, мца, m. vide вепар.
Назиме, мета, n. einjähriges Schwein, porcus anniculus.
Назимица, f. einjährige Sau, porca annicula.
Назимчић, m. dim. v. назимац.
Назирање, n. das undeutliche Sehen, visio indistincta.
Назирати, рем, v. impf. undeutlich sehen, video obscure.
Назобатисе, бљемсе, v. pf. sich anessen, satis comedisse von Haber, Kirschen, Trauben).
Назобити, им, v. pf. anfüttern (mit Haber), satis avenae praebeo.
Назовипрод, sogenannt-, vorgeblich, simulatus, sic dictus: назовибрат, назовисестра и т. д.
Назор (d. i. на зор), буди назор, нећеш ли га ђе виђети, gib Acht u. s. w. attende.
Назорице, von weitem doch so, daß man den, dem man folgt, sieht, e longinquo, ita ut videas: отишао за њим назорице.
Назрети, рем, v. pf. undeutlich anblicken, obscure conspicor.
Назубан, бна, но, на кога, aufsäßig, infensus.
Назубити, им, v. pf. н. п. женско брдо, mit Zähnen versehen, instruo dentibus (die Säge).
Назувак, вка, m. назувача, назувица, навлачак, der wollene Ueberzug über den Strumpf, bis an den Rüst herauf, calceamenti genus.
Назување, n. das Anziehen der Schuhe, calceatio.
Назувати, ам, v. impf. die Schuhe anziehen, induco calceum.
Назувача, f. vide назувак.
Назувица, f. vide назувак.
Назути, зујем, v. pf. anziehen (Schuhe), induco.
Наигратисе, амсе, v. r. pf. 1) sich satt spielen, satis lusisse. 2) sich satt tanzen, satis saltasse.
Наизмаку, cf. измак.
Наизуст, auswendig, memoriter.
Нахија*, f. Gebiet, territorium, ager, ditio.
Нахијски, ка, ко, der нахија, agri.
Нањивање, n. das Schauen mit einem halbblinden Auge, visus oculi semicocci.
Нањивати, њујем, v. impf. halbblind seyn, semicoecus sum:
„На лијеву ногу нарамује,
„А на десно око нањује —
Наимање, n. das Miethen, conductio.
Наимати, ам (и наимљем), v. impf. aufnehmen, miethen, conduco.
Наиматисе, амсе (и наимљемсе), v. r. impf. sich aufdingen lassen, conducor.
Наиме (d. i. на име), namentlich, nominatim.
Наискап (пити), bis auf die Hefen, ad ultimam usque guttam.
Наићи, наиђем (и наидем), v. pf. 1) worauf stoßen, offendo. 2) нашила пуна копања вина, angelaufen (aus dem rinnenden Faße), confluxit.
Нај, 1) vide на: дај нај. 2) am (um den Superlativ zu bilden): нај бољи, am besten, der Beste, maxime, super omnes.
Најахатисе, јашемсе, v. r. pf. sich satt reiten, satior equitando.
Најави (на јави), in wachendem Zustande, vigilans.
Најам, јма, m. die Aufdingung, das Liedlohn, conductio, merces.
Најамити, им, v. pf. aufbringen (in hinreichender Menge), herbeischaffen, comparo, cogo.
Најамник, der Miethknecht, servus conductus.
Најамница, f. das Miethweib, femina mercede conducta.
Најатисе, јашемсе, vide најахатисе.
Најаукатисе, учемсе, v. r. pf. sich satt klagen, lamentis fatigari.
Наједање, n. das Anbeißen, admorsio.
Наједати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.
Наједити, им, v. pf. erzürnen, irrito.
Наједно (на једно), auf einmal, simul, eodem tempore.
Наједрати, ам, v. pf. voll werden, impleri: наједрало грожђе, кукурузи.
Најежитисе, имсе, v. pf das Haar

sträuben, erigo crines (wie der Igel, јеж), schaudern, horreo.

На̀јести, једем, v. pf. anbeißen, admordeo: најело га псето.

На̀јестисе, једемсе, v. r. pf. sich satt essen, satior. Пси ти се меса најели!

На́јмити, им, v. pf. aufdingen, conduco.

На́јмитисе, имсе, v. r. pf. sich aufdingen lassen, conducor:
„Најмиосе зао у горега;
„Ђе га рани, а горе му ради.

На́ка, f. cf. златоје.

Нака́дити, им, v. pf. anräuchern, infumo.

Накађи́вање, n. das Anräuchern, fumigatio.

Накађи́вати, ђујем, v. impf. anräuchern, fumigo.

На́каза, f. Mißgeburt (als Schimpfwort), monstrum: иди наказо једна!

На́казан, зна, но, von Gott gezeichnet, gestraft, a deo signatus.

Нака́зити, им, v. pf. наказно га Бог, gezeichnet (zur Strafe), signavit eum Deus.

Нака́зитисе, имсе, v. r. pf.
А. Казаћу —
Б. Наказићеш се, für das Sagen von Gott gestraft werden.

На̀каламак, мка, m. vide наставак.

Нака̀ламити, им, v. r. pf. pfropfen, insero (surculum).

На́кан, на, но, entschloßen, schlüßig, био сам накан да ти дођем, statueram.

Нака́нитисе, имсе, v. r. pf. sich entschließen, constituo, decerno. Кад се лијен накани, сав свијет попали.

Накањи́вање, n. das Vornehmen, consilii captio.

Накањи́ватисе, њујемсе, v. impf. sich anschicken, capto consilium.

На̀капати, пље, v. pf. antropfen, stillando impleor: накапала пуна копања вина und накапало вина пуна копања.

На̀карде, f. pl. das Rüsten, die Vorrichtung, instrumentorum dispositio.

Нака́рати, ам, v. pf. ein wenig auszanken, modice objurgo.

Накинђу́ритисе, имсе, v. pf. sich ausstaffiren, exornari inepte.

Наки́њити, им, v. pf. quälen, strapaziren, fatigo. cf. намучити.

Наки́њитисе, имсе, v. r. pf. sich strapaziren, fatigor.

На́кисео, села, ло, säuerlich, acidulus.

На̀киснути, не, v. pf. 1) hineinregnen, impluo. 2) anregnen, pluvia impleo.

Накит, n. der Kopfputz, ornatus capitis.

На̀китити, им, v. pf. 1) schmücken, como; daher auch 2) (ст.) накититисе вина:
„А када се вина накитише —

Накла́пало, m. der Plauderer, loquax; fabulator.

Накла́пање, n. das Daherplaudern, confabulatio.

Накла́пати, ам, v. impf. daherplaudern, fabulor.

Накло̀питисе, имсе, v. r. pf. за ким, verfolgen, persequor.

Накљу̀вати, љујем, v. pf. anbicken, admordeo (ut gallina).

На̀кнада, f. der Ersatz, compensatio.

На̀кнадити, им, v. pf. ersetzen, compenso.

Накнађа́вање, n. das Ersetzen, compensatio.

Накнађа́вати, ам, v. impf. ersetzen, compenso.

На̑ковањ, вња, m. der Ambos, incus

Нако̀вати, кујем, v. pf. 1) voll anschmieden, satis cudisse; новаца, prägen, 2) Lügen schmieden, fabricor mendacia.

Накоко́титисе, имсе, v. r. pf. sich in die Brust (wie ein Hahn) werfen, superbio ut gallus.

На̀ком (себе), hinter, post:
„Наком себе спомен оставити —

Нако̀мити, им, v. pf. anhülsen, genug anschälen, satis paro.

Нако̑нче (накоњче.), чета, n. мушко дијете, што се по обичају да ђевојци на коња, кад је сватови доведу пред младожењину кућу, ск женидба. По оним мјестима, ђе сватови сад не иду по ђевојку на коњма, већ на колима (као по Сријему, по Бачкој и по Банату), тако се дијете дода ђевојци на кола (али не вјерујем да се зове наколче, него опет наконче?).

Нако̀пати, ам, v. pf. genug ausgraben, effodiendo paro.

Нако̀сити, им, v. pf. anmähen, foenum paro

Накостре́шитисе, имсе. (Рес. и Срем.) vide накострије́шитисе.

Накостријѐшитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) das Haar sträuben, arrigo pilos.

На̀крај, am Ende, in extremo: накрај села, накрај свијета и т. д.

На̀красти, крадем, v. pf. zusammenstehlen, furto congero.

Накре́нути, нем, v. pf. beugen, neigen, inclino.

Накрѐсати, решем, v. pf. anpflücken, carpendo paro, decerpo.

Накрѐcensatисе, решемсе, v. r. pf. sich voll füttern, impleo ventrem.

Digitized by Google

Іакретање, n. das Neigen auf eine Seite, inclinatio.
Іакретати, рећем, v. impf. neigen, inclino.
Іакрив, ва, во, etwas schief, subobliquus.
Іакривити, им, v. pf. ankrümmen, schief anstecken, schief halten, obliquo.
Іакривљивање, n. das Krümmen, incurvatio.
Іакривљивати, љујем, v. impf. krümmen, (schief ins Gesicht drücken, z. B. die Mütze), incurvo.
Іакрйво (на криво), schief, oblique.
Іакрйжати, ам, v. pf. kreuzweise zerhauen, zerschneiden, decussare.
Іакричивање, n. das Vollanschreyen der Ohren (bei einer Bestellung) moleste repetita mandatio, preces.
Іакричивати, чујем, v. impf. einem die Ohren vollschreyen mit einer Bitte, precibus obtundo.
Іакрйчити, им, v. pf. die Ohren vollschreyen, aures obtundo.
акројити, им, v. pf. voll anschneiden, scindendo paro.
Іакрўнити, им, v. pf. anpflücken, carpendo paro.
Іакувати, ам, v. pf. 1) genug ankochen, coquendo paro. 2) genug bereiten (Brot), panem paro, compinso?
акўле на вйле, Ausflüchte, Vorwände bei einer abschlägigen Antwort: разби на куле на виле (кад који што одрече, или поквари с ријечима).
Іакупатисе, амсе, v. pf. sich satt baden, satis lotum esse.
Іакупити, им, v. pf. zusammenbringen, conflo; накупили се људи, — gesammelt.
Іакуповати, пујем, v. pf. voll ankaufen, coemo.
акўрина, f. (scherzhaft) merces mentulae.
акурљак, m. der Hosenlatz, proprie tegumentum penis, theca.
акусатисе, амсе, v. pf. sich voll fressen (mit vollem Löffel) sat vorasse.
алагање, n. das Unterlegen, Füttern, munitio subsutio.
алагати, лажем, v. impf. füttern, munio z. B. самар, аљину памуком.
алагати, лажем, v. pf. на кога, verläumden, calumnior.
алагатисе, лежемсе, v. pf. sich voll lügen, mendaciis satior.
алажење, n. das Finden, inventio.
алазити, им, v. impf. finden, invenio.
алећашке, auf dem Rücken, supinus.

Налепити, им, (Рес. и Срем.) vide налијепити.
Налет, m. ein Pumpfan! offendiculum (?) homo qui semper impingit: иди налете један!
Налетање, n. (Рес. и Срем.) vide налијетање.
Налетати, лећем } (Рес. и Срем.)
Налетатисе, лећемсе } vide налијетати.
Налетети, тим, v. pf. (Рес.) }
Налететисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.) }
Налетити, им, v. pf. (Срем.) }
Налетитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.) } на кога, anlaufen, anfallen, aggredior.
Налећети, летим, v. pf. (Ерц.) }
Налећетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.) }
Налећи, лежем, v. pf. n. п. кокош, ansetzen (die Henne, d. i. ihr Eyer unterlegen, damit sie brüte) nidum facio gallinae incubiturae.
Налећи, лежем (говорисе и налегнем), v. pf. sich sammeln, anhäufen, concurro, congregor: налегоше људи; належе свијет.
Налећке, vide налећашке.
Наливак, вка, m. (Срем.) vide наљевак.
Наливање, n. (Срем.) vide наљевање.
Наливати, ам, (Срем.) vide наљевати.
Нализатисе, лажемсе, v. pf. sich satt lecken, lambendo satior. Ако се не накусасмо, не нализасмосе.
Налијепити, им, v. pf. (Ерц.) erwischen (d. i. erwischt werden), capior, offendo: налијепио је нећe, der hat's erwischt.
Налијетање, n. (Ерц.) das anfallen, aggressio.
Налијетати, јећем, v. impf. (Ерц.) }
Налијетатисе, јећемсе, v. r. impf. (Ерц.) } на кога, anfallen, invado.
Налик (d. i. на лик), ähnlich, similis; сестра налик на брата.
Наликовати, кујем, v. impf. ähneln, similis videor.
Налити, лујем, v. pf. angießen, impleo.
Наличје, n. die äbichte (?) Seite, pars aversa.
Налога, f. das Gedränge (z. B. bei der Fleischbank), concursus, turba.
Наложити, им, v. pf. 1) дрво на ватру; или ватру, drauf legen, superpono, impono. 2) самар, аљину, füttern, munio, subsuo.
Налокати, лочем, v. pf. anschlürfen, sorbendo delibo: налокала мачка млијеко.

Налоќатисе, лочемсе, v. r. pf. sich satt schlürfen, sorbendo satior.

Наломити, им, v. pf. 1) voll anbrechen, frangendo paro. 2) anbrechen, infringo, modice frango.

Налудоватисе, дујемсе, v. r. pf. austoben, gescheut werden, consipisco, nugas pono.

На̏луне, f. pl. (у Србији и у Босни по варошима) Art Stelzschuhe, calcei grallati.

Налупати, ам, v. pf. voll anschlagen (z. B. Eyer), tundendo paro.

Налупатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich satt schlagen, caedendo satior. 2) sich anschlampen, vino et cibis impleri.

На̏љевак, вка, m. (Ерц.) etwas voll Angegossenes, expletum quid infuso liquido: дебело прасе као наљевак.

На̏љева̑ње, n. (Ерц.) das Angießen, fusio.

На̏љевати, ам, v. impf. (Ерц.) Angießen, infundo.

На̏љести, љезем, v. pf. (у Ерц.) vorbeikommen, passiren, venio, praetereo.

Наљубитисе, имсе, v. r. pf. sich satt küssen, sat osculatum esse, sat amasso:

„Вјерне сам се љубе наљубио —

Нама̏снути, нем, v. pf. на кога, einem winken, innuo. cf. намигнути.

На̏мазати, мажем, v. pf. anschmieren, beschmieren, illino.

Нама̑јсторити, им, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) кога, meisterhaft erwiedern, reddo egregie (e. g. convicium, acute dictum.)

Намакнути, нем, vide намаћи.

На̏мама, f. die Lockspeise, esca.

Намамити, им, v. pf. herbeilocken, inesco:

„Што си косу навранила,
„То си мене намамила —

Намамитисе, имсе, v. r. pf. sich anlocken lassen, aufsitzen, inescor.

Намамљивање, n. das Locken, inescatio.

Намамљивати, љујем, v. pf. locken, inesco.

На̏мастӣр, m. das Kloster, monasterium. Будући да у Србији ни у десетом селу нема цркве, зато људи иду уз часне посте (сваке неђеље, а особито о Мученицима, о Благовијести, о Цвијетима и о Васкресенију) и о осталим великим годовима (н. п. о Тројичину дне, о Петрову дне, о Преображењу, о Госпођи великој и о малој, о Ваведенију, о Богојављенију и о Задушницама) намастирима, те се исповиједају и причешћују. Уз часне се посте обично причешћују, а о другим годовима иду ка[о] на панађур. Код ђекоји намасти[ра] ра скуписе (кад је лијепо вријеме о Благовијести, о Цвијетима, [о] Преображењу и о Госпођама, п[о] неколике иљаде сабора. Ту про[-] дају трговци различну робу; кр[ч]мари крчме вино, ракију и јабуковачу; месари пеку јагањце, овце, козе и свиње, те продају месо; ту гледају момци ђевојака (обично иду ђевојке највише о Цвијетима, а младе о Васкресенију); ту се састају кумови, пријатељи и познаници, и договарајусе о свачему. — Тако иду Бачвани о Тројичину дне по Сријемским намастирима; али се они слабо баве код кога намастира, него само путују из намастира у намастир те целују, и гледају трпезарије (као н. п. у Раваници, ђе е измолована Косовска битка, и у Јаску ...[и] цара Уроша), али у Србији до[ђу] црквари из даљни села на кони[ма] (у очи празника), а из оближњи се[-] ла дођу у јутру, па ту буду д[о] послије подне. Кад људи иду на[-] мастиру, онда сви (и женско и мушко) обуку стајаће аљине (што[-] гођ које љепше има). Ђекојим на[-] мастирима иду људи, који су по[-] богати, по десет дана одa да[ле-] ко (као н. п. у Студеницу иду — чини ми се о Тројичину дне? — и[з] цијеле Србије, из Босне и из Ерцеговине, и носе прилог. Тако би исто долазили и у Сријемске намастире да нема лазарета).

Намастѝрина, f. augm. v. намастир.

Намастѝрић, m. dim. v. намастир.

Намастѝрӣште, n. Ort wo einst ein Kloster gewesen, locus ubi olim fuit monasterium.

Нама̏стирскӣ, ка, ко, 1) klösterlich, monasticus. 2) adv. wie im Kloster, more monastico.

Нама̏ћи, (говорисе и намакнути), намакнем, v. pf. 1) anwerfen (dem Pferde den Zaum), injicio. 2) kleinweise zusammen bringen, minutim comparo.

Наменити, им, (Рес. и Срем.) vide намијенити.

Намењивање, n. (Рес. и Срем.) vide намјењивање.

Намењивати, њујем, (Рес. и Срем.) vide намјењивати.

На̏мера, f. (Рес. и Срем.) vide намјера.

Намеравање, n. (Рес. и Срем.) vide намјеравање.

Намера̀вати, ам, (Рес. и Срем.) vide намјеравати.
На̀мерити, им, (Рес. и Срем.) vide намјерити.
На̀меритисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide намјеритисе.
Наме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide намијесити.
На̀месник, m. (Рес. и Срем.) vide намјесник.
На̀месников, ва, во, (Рес. и Срем.) vide намјесников.
Наместити, им, (Рес. и Срем.) vide намјестити.
На̀мет, m. die Auflage, vectigal:
„Наметнуо намет на вилает —
На̀метак, тка, m. die Aufgabe, Draufgabe, das Aufgeld, collybus.
Наме̏та̑ње, n. 1) das Aufdringen, obtrusio. 2) Dingen, subornatio. 3) die Anleitung, doctio. 4) vom Stapel lassen, projectio (navis, molae) in aquam.
Наме̏тати, мећем, v. impf. 1) aufdringen, obtrudo. 2) (v. pf.) vollauflegen, satis imposnissae. 3) anleiten (unterrichten), addoceo — 4) dingen, suborno. 5) vom Stapel lassen, projicio e terra in mare:
„Сију ли већ Турци лубенице,
„Намећу ли Шокци воденице —
Наме̏ти (на мети?), bei der Hand, ad manum: дај ми ону књигу (што си ми обрекао), ако ти је намети.
На̀метница, f. ђевојка, или удовица, која се намеће коме да је узме, die Aufgedrungene, obtrusa:
„Коју оћу, ону ми не даду,
„Коју не ћу, ону ми намећу;
„А ја јунак наметнице не ћу,
„Да се не би никад оженио —
На̀метнути, нем, v. pf. 1) werfen an —, injicio. 2) aufdingen, obtrudo. 3) anleiten, addoceo: наметнуо га на књигу. 4) dingen, suborno. 5) воденицу, vom Lande ins Wasser, propello, projicio.
На̀метнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich aufmachen, accingor. 2) sich ansetzen (z. B. ein Uebel am Fuße), adhaeresco. 3) sich verlegen, auf etwas begeben, incumbo in aliquid.
Наме́цати, ам, v. pf. н. п. јабуку, weich klopfen, contundo, tundendo emollio.
На̀меншта̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide намјештање.
На̀мештати, ам, (Рес. и Срем.) vide намјештати.
На̀мешћа̑ње, n. vide намештање.
На̀мешћати, ам, vide намештати.
Намигивање, n. das Zuwinken, innuo.
Намигивати, гујем, v. impf. zuwinken, innuo.
На̀мигнути, нем, v. pf. zuwinken, innuo.
Намигуша, f. жена, која радо намигује на кога, die gerne zuwinkt, innutrix?
Намијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) anmeinen, zudenken, destino:
„Свако слово у крв' окаљено,
„На јуначко тело нам'јењено —
Намијѐсити, им, v. pf. (Ерц.) genug (Brot) anmachen, fermentando paro.
Намиривање, n. 1) das Befriedigen, satisfactio. 2) Erfüllen, Vollmachen, expletio.
Намиривати, рујем, v. impf. befriedigen, facio satis.
Намириватисе, рујесе, v. r. impf. voll werden, expleri: намирује му се година.
Намирити, им, v. pf. befriedigen, facio satis.
Намиритисе, исе, v. r. pf. voll werden, expleri: намирила му се година.
На̀мислити, им, v. pf. beschließen, decerno, statuo.
Намицаљка, f. (obscene de femina ad venerem apta).
На̀мица̑ње, n. das kleinweise Zusammenbringen, comparatio lenta et minuta.
На̀мицати, ичем, v. impf. kleinweise zusammenbringen, lente et minutim comparo.
Намјењивање, n. (Ерц.) das Zudenken, destinatio.
Намјењивати, њујем, v. impf. (Ерц.) zudenken, destino.
На̀мјера, f. (Ерц.) 1) die Begegnung, obviatio. 2) der Zufall, casus:
„Намјера га намјерила била
„На зелено у гори језеро —
Намјера̀вање, n. (Ерц.) das Vorhaben, propositum.
Намјера̀вати, ам, v. impf. (Ерц.) vorhaben, molior, cogito.
На̀мјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) beschließen, vorhaben, decerno. 2) кога на што, einen wohin bringen, (z. B. ins Unglück), induco.
На̀мјеритисе, имсе, v. r. pf. fallen, kommen, incido.
На̀мјесник, m. (Ерц.) (in den Klöstern) der Vikar, Unterguardian, Oekonom, vicarius archimandritae, oeconomus monasterii.
На̀мјесников, ва, во, (Ерц.) des намјесник, oeconomi.
На̀мјестити, им, v. pf. (Ерц.) bringen, colloco.
На̀мјешта̑ње, n. (Ерц.) das Unterbringen, collocatio.

Нȁмјешташи, ам, v. impf. (Ерц.) unterbringen, colloco.

Нȁмјешħáње, n. vide намјештање.

Нȁмјешħати, ам, vide намјештати.

Намлáтити, им, v. pf. 1) andreschen, triturando paro. 2) genug herunterschlagen, (Birnen, Aepfel) decutio.

Нȁмљети, мељем, v. pf. anmahlen, molendo paro.

Намòлити, им, v. pf. кога, einen erbitten, bewegen, rogando flecto.

Намòлитисе, имсе, v. r. pf. sich satt beten, satis superque precatus sum: да се пуста Бога намолимо (у приповијетки, cf. пуст und јарњиво).

Нȁмоловати, лујем, v. pf. malen, pingo,

Намотáвање, n. das Anhaspeln, inductio in rhombum.

Намотáвати, ам, v. impf. anhaspeln, paro ducendo in rhombum.

Намòтати, ам, v. pf. 1) anhaspeln, duco in rhombum. 2) voll anhaspeln, paro ducendo in rhombum.

Нȁмргодитисе, имсе, v. r. pf. die Stirne umwölken, frontem obnubilo. Намргодиосе, као да ће му киша из чела ударити.

Нȁмрштитисе, имсе, v. r. pf. 1) die Stirne runzeln, rugo frontem. 2) sich umwölken, obnubilor.

Нȁмусти, зем, v. pf. anmelken, mulgendo paro.

Нȁмучити, им, v. pf. quälen, strapazieren, fatigo.

Нȁна, f. 1) Mama, mater. 2) eine Art Kraut, um die Suppe zu würzen, condimenti genus.

Нанȇти, несем, (Рес. и Срем.) vide нанијети.

Нанизати, ижем, v. pf. (z. B. Perlen) auf Fäden ziehen, infilo (?).

Нȁниз (на низ) брдо, bergab, deorsum.

Нȁнијети, несем, нанијо (нанијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) voll antragen, satis adportasse. 2) (im Zielen, Schießen) um soviel seitwärts zielen, als die Flinte etwa abträgt; antragen! corrigo telum. 3) није ни нанијело, es kommt nicht von weitem gleich, nec appropinquat.

Нȁнитити, им, v. pf. т. ј. нити, (im Weben) den Faden anbinden, religo filum.

Нанишанити, им, v. pf. zielen, collineo, dirigo telum.

Нȁново (на ново), neuerdings, aufs neue, denuo.

Нанòсити, им, v. impf. 1) antragen (auf den Haufen), comporto. 2) ähneln, simile est: наноси мало.

Нанòситисе, имсе, v. r. pf. sich satt tragen, gestando satior; наноситисе главе.

Нанòшȇње, n. das Antragen, comportatio.

Нȃњ, т. ј. на њ — на њега.

Нȁњушити, им, v. pf. ausspüren, aufstöbern, investigo.

Нáод, m. (cm.) (der Fund) Пјевају како је некакав игуман поранио на Дунав на воду да се умије, па нашао под обалом мало дијете у сандуку, те га донијо у намастир и нађео му име Наод Симеун

Наóдатисе, амсе, v. r. pf. sich satt gehen, ambulando fatigor.

Наодáħе (d. i. на одаħе), feil, venalis: ово није на одаħе.

Наòдити, им, v. impf. finden, invenio.

Наòдитисе, имсе, v. r. impf. sich befinden, sum, reperior.

Нáодиȃк, m. (cm.) der Findling, infans expositus et ab alio sublatus: „Симеуне један наодинче! —

Наòħење, n. vide налажење.

Нȁоколо, rund herum, circumcirca.

Нȁопȃк (comp. наопачиији), ка, ко, verkehrt, perversus.

Нȁопáко, nach hinten gekehrt, verkehrt, retrorsum, perverse: свезали му руке наопако; зло и наопако! наопако е узао час!

Наопȁчкȇ, rückwärts, retrorsum.

Наòрати, рем, v. pf. durch Ackern vollenden, perarp, arando perficio.

Нȁочȃри, f. pl. die Brillen, vitra ocularia.

Нȁочиглȇд, } augenscheinlich, sichtbar, Наочиглȅцȇ, } evidenter, manifesto.

Нȁочит, та, то, schön zu sehen, aspectu pulcer, bonus.

Наòштрити, им, v. pf schärfen, acuo.

Нȁпадȃње, n. das Anfallen, Anfahren, invectio.

Нȁпадати, ам, v. pf. 1) darauf fallen, desuper incido. 2) (v. impf.) anfallen, anfahren, invehi in quem.

Напáлити, им, v. pf. н. п. расадник, anzünden, incendo.

Напаљивање, n. das Ansengen, incensio.

Напаљивати, љујем, v. impf. ansengen, incendo.

Нȁпамȇт (нá памет), auswendig, memoriter.

Нȁпањкати, ам, vide налагати.

Нȁпарити, им, v. pf. 1) mit warmem Dunst einrauchen, infumo vapore calido. 2) напарити очи, die Augen weiden, pasco oculos.

Напаст, f. Unglück, Unfall, malum, casus adversus.
Напаствовање, n. das Anfallen und Anfahren, invectio.
Напаствовати, ствујем, v. impf. u. pf. einen anfahren, inveho.
Напасти, паднем, v. pf. anfallen und anfahren, invehor.
Напастисе, пасемсе, v. r. pf. sich satt weiden, pascendo satior.
Напатити, им, v. pf. кога, quälen, vexo. cf. намучити.
Наперити, им, v. pf. richten (das Gewehr gegen jemand), obverto.
Напети, пнем, v. pf. in die Höhe richten, aufrichten, erigo.
Напећи, печем, v. pf. 1) voll anbacken, satis pinsuisse. 2) genug braten, assare multa.
Напецати, ам, v. pf. m. j. рибе, in hinlänglicher Menge angeln, hamo capio.
Напијање, n. das Zutrinken, propinatio.
Напијати, ам, v. impf. zutrinken, propino. Срблзи напијају кадгођ пију ракију или вино; а особито кад су у друштву, као н. п. на крсном имену, на свадби, на крштењу и т. д. У горње чело не смије (од срамоте) сјести, који не зна напијати. Они напију различно (како који зна); неки овако почињу: „Прва за помози Боже: Боже помози, Боже дај добар час и добру срећу. Ко о чем, ми о добру, о лијепу разговору; дао нам се Бог радовати и веселити: пити а добро бити, зла никад не имати," и т. д. Ако ли је у јутру рано: „Срећан уранак, миран данак, од Бога живот и здравље." Кад је на каквом раду: „За сретна рада: који рад радили, радом се валили, као сретна и честита браћа." Кад се састану пријатељи или познаници:" Сретно виђеније, срећан састанак, дугу љубав, од Бога живот и здравље." Уз другу чашу: „Чашом другом, љубави дугом: да Бог подужи живот и здравље, срећу и напредак и свако добро" и т. д. Уз трећу: „Чашом трећом добром срећом (или трећом а сретном) у име Бога и свете Тројице (овђе се треба прекрстити) живоначалне Богородице, која може да нам поможе: сваком брату на свом занату, а и нас грешне да не заборави; ђе ми њу заборавили, она нама најбоља помоћница била." и т. д. Уз вино: „Винце кисело, срце весело; весели Бог и овај дом, и у дому домадара кућњег господара." и т. д. Кад пију коме у здравље, н. п. домаћину: „Домаћине! за твоје добро здравље: прво твоје главе, твоје домаћице, твоји стари родитеља (ако и има), синова, кћери, браће, братучеда, кумова и пријатеља, и свега рода и порода: што ти Бог дао, Бог ти уржао (ђе који јоште наставе: „За купњега шљемена и конопљана сјемена, виторогије волова и дугорепије крава, трмака и крмака, тора и обора.)" и т. д. Кад онај, што напија, нагне чашу да пије, онда (кашто) који други метне прст у уво, па запјева из гласа:
„Учије се здравље вино пије,
„Све му здраво и весело било.
„Домаћине! све у твоје здравље,
„Бог ти дао и срећу и здравље.

Кад полазе на пут: „Ко ће на пут, срећан му пут, ко остаје у дому, остао у велику добру ако Бог да (често се додаје: ако Бог да)." Кад оће да устају: „Часно сјели, поштено устали." Кад у вече оће већ да спавају, или да се растају: „За лаке ноћи, од Бога помоћи." и т. д.

Кад онај, што држи чашу у руци, напија, остали кашто реку полако: „Амин да Бог да (или: амин Бог те чуо)." Кад већ оће да пије, онда рече ономе, коме наздрави (који ће да пије послије њега): „Здрав буди, или спасујсе, или спаси Бог." А онај му одговори: „На спасеније Рисгово." Кад већ нагне чашу и пије, онда остали подигну капе (ако не сједе гологлави), па полако говоре: „Рисге Боже наш! помилуј нас амин." Кад већ престане пити и одујми чашу од уста, онда остали повичу: „На здравље." А он одговори: „Бог вам здравље дао (или: од Бога вам здравље)."
Напијатисе, амсе, v. r. impf. sich voll trinken, inebrior saepe.
Напињање, n. 1) das Aufrichten, erectio. 2) das Anstrengen, intentio.
Напињати, њем, v. impf. 1) aufrichten, erigo. 2) anspannen, intendo.
Напипати, ам, v. pf. durch Tappen finden, invenio circumferendo manus.
Написати, пишем, v. pf. zusammenschreiben, conscribo.
Напитак, тка, m. der Trunk, potus: нема напитка, es ist nichts zu trinken da.

Напитати, ам, v. pf. das Kind satt füttern, saturare infantem.
Напитати, ам, v. pf. erfragen, exquiro, exploro.
Напити, пијем, v. pf. коме, zutrinken, propino.
Напитисе, пијемсе, v. r. pf. sich voll trinken, inebrior.
Напишавање, n. das Anharnen,
Напишавати, ам, v. impf.} anharnen,
Напишати, ам, v. pf. } mejendo impleol.
Наплатак, тка, m. die Bogensegmente am Rade, rotae partes.
Наплатити, им, v. pf. voll auszahlen, exsolvo.
Наплатитисе, имсе, v. r. pf. sich berechnen, invicem solvere debita.
Наплаћивање, n. das Vollends-zahlen, exsolutio.
Наплаћивати, ћујем, v. impf. bezahlen, exsolvo.
Наплаћиватисе, ћујемсе, v. r. impf. sich berechnen, exsolvere mutua debita.
Наплести, етем, v. pf. 1) anflechten, adplecto, attexo. 2) voll anflechten, contexo.
Наплет, m. das Angeflechte, supertextum.
Наплетање, n. das Anflechten, adnexio. contextura.
Наплетати, лећем, v. impf. anflechten, attexo.
Напливати, ам, v. pf.} anschwimmen,
Напловити, им, v. pf.} natare coepi.
Напљувати, љујем, v. pf. anspeyen, conspuo.
Напнигуша, f. die Kehlaufblaserin, intentrix gutturis (batrachomyomachisches Wort): напнигушо крекетушо! курвина магарицо (говорио рак жаби, кад су се псовали. cf. седмокрак).
Напо̑ (d. i. на по̑), auf halbem (Wege u. dgl.), dimidia (via).
Напод ногу, abwärts, deorsum.
Напојити, им, v. pf. tränken, do bibere, potionem.
Напојница, f. der Trunk; das Trinkgeld, congiarium, munusculum.
Напола, zur Hälfte, dimidia parte.
Наполица, f. ein Geschäft (Vertrag) zur Hälfte, opus dimidiatum.
Наполича̑р, m. ein Contrahent auf die Hälfte, qui dimidiam partem pactus est.
Наполиче̑ње, n. das Miethen auf die Hälfte Ertrags, pactum dimidii.
Наполичити, им, v, impf. zur Hälfte miethen, pacisci dimidium lucri.
Напоменути, нем, v. pf. erinnern, moneo.
Напомињање, n. das Erinnern, admonitio.
Напомињати, њем, v. impf. erinnern, moneo.
Напомо̑л (на помол), im Angesichte, in conspectu: кад бисмо на помол Беч̑у.
Напон, m. die Blüte des Alters, flos aetatis: сад је у највећем напону (н. п. момак).
Нападасти, паднем, v. pf. кога, anfallen, nicht auslassen, aggredior, teneo.
Напосе, für sich, abgesondert, separatim.
Направац, in gerader Linie, ohne Umweg, recta.
Направити, им, (у Сријему, у Бачк. Бан.) vide начинити.
Направитисе, имсе, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide начинитисе.
Напрасан, сна, но, } gäh, praeceps:
Напрасит, та, то,} човек, смрт.
Напрдети, дим, (Рес.) vide напрђети.
Напрдивање, n. das Schwäzen, nugae (narratae).
Напрдивати, дујем. v. impf. daherschwatzen, fabulor.
Напрдити, им, (Срем.) vide напрђети.
Напрђети, напрдим, v. pf. (Ерц.) anfarzen, vollfarzen, crepitu impleo.
Напрегнутисе, немсе, vide напрећисе.
Напре̑д, (Рес. и Срем.) vide напријед.
Напредак, тка, m. 1) у напредак, in Zukunft: inposterum. 2) der Fortgang, progressus: срећу и напредак!
Напредан, дна, но, gute Fortschritte machend, bene succedens (labor).
Напредање, n. das Anspinnen, netio.
Напредати, ам, v. impf. anspinnen, nendo paro.
Напредовање, n. das Fortschreiten, progressus.
Напредовати, дујем, v. impf. fortschreiten, progredior.
Напрезање, n. das anhaltende Auflachen, risus solutus.
Напрезатисе, ежемсе, v. r. impf. sich außer Athem lachen, risu solvi.
Напреламати, ам, v. pf. anbrechen in Menge brechen, frangendo paro.
Напрема̑се, gegenüber vor sich hin, e regione prae se: погледај де напремасе, не видиш ли ми ће оваца.
Напререзивати, зујем, v. pf. in Menge zerschneiden, dissecando paro.
Напрести, едем, v. pf. in Menge anspinnen, nendo paro.
Напрећисе, (говорисе и напрегнутисе) прегнемсе, v. r. pf. напрегао

се од смија, sich außer Athem lachen, risu solvi.
Напречац, 1) auf der Stelle, confestim: умръо напречац. 2) in gerader Linie, recta: овуда је напречац.
Напржити, им, v. pf. in Menge rösten (in Schmalz), frigendo paro.
Напријед, (Ерц.) voraus, voran, prae.
Напросити, им, v. pf. anbetteln, zusammenbetteln, emendico.
Напротив, wider, gegen, contra.
Напрстак, тка, m. der Fingerhut, munimentum digiti.
Напртити, им, v. pf. aufladen, impono humeris.
Напртитисе, имсе, v. r. pf. sich womit beladen, onero humero.
Напрћити, им, v. pf. m. j. усне, die Lippen aufwerfen, protendos.
Напрћитисе, имсе, v. r. pf. die Lippen aufwerfen, labiis protentis flere aut irasci.
Напуати, ам (и напушем), v. pf. (anfeisten) anfarzen, ohne Geräusch, ventis impleo.
Напукао, кла, ло, angeborsten, leck, rimosus.
Напукнути, нем, vide напући.
Напунити, им, v. pf. 1) anfüllen, impleo. 2) laden (die Flinte, Kanone), impleo.
Напунитисе, имсе, v. r. pf. voll werden, impleor.
Напупити, пи, v. pf. z. B. шума, Knospen bekommen, ausschlagen, gemmas protrudo.
Напустити, им, v. pf. 1) gehen lassen, permitto: напустио говеда, те разбукала сијено. 2) loslassen, worauf hetzen, immitto (nce).
Напутити, им, v. pf. кога, anweisen, viam monstro.
Напући (говорисе и напукнути), пукнем, v. pf. leck werden, rimas duco.
Напућивање, n. das Anweisen, Anleiten, inductio.
Напућивати, ћујем, v. impf. anleiten, induco, monstro viam.
Напућитисе, имсе, v. r. pf. schmollen, grollen, succenseo, iratus sileo.
Напуштање, n. das Loslassen, immissio.
Напуштати, ам, v. impf. loslassen, immitto.
Напушћање, n. vide напуштање.
Напушћати, ам, vide напуштати.
Нарав, f. (у Срњему, у Бачк. и Бан.) die Gemüthsart; das Naturell, indoles. cf. ћуд.
Нарадити, им, v. pf. fertig machen, absolvo.
Нарађати, ам, v. pf. voll angebären, gigno unum ex alio: нарађала доста синова, — цару војника.
Нарамак, мка, m. ein Bündel, fasciculus, н. п. прућа, ein Bund Pflöcke (soviel man auf einmal на раме aufladet).
Нарамивање, n. das (ein wenig) Hinken, claudicatio.
Нарамивати, мујем, v. impf. ein wenig hinken, claudico.
Наранити, им, v. pf. füttern, pasco, nutrio.
Нараст, f. die Begattung des Hahns, coitus galli.
Нарасти, стем, v. pf. erwachsen, succresco.
Нарастити, им, v. pf. begatten (vom Geflügel), coeo (de avibus).
Нараштај, m. die Generation; садашњи, das lebende Zeitalter, qui nunc vivunt, aetas nostra.
Наредба, f. die Anordnung, mandatum.
Наредити, им, v. pf. anordnen, mando.
Наређати, ам, v. pf. in Reihe stellen, reihen, ex ordine pono.
Наређивање, n. das Anordnen, mandatio.
Наређивати, ђујем, v. impf. anordnen, mando.
Нарезати, ежем, v. pf. 1) anschneiden, scissuram facio. 2) anschneiden, scindendo paro.
Нарезивање, n. das Anschneiden, ascissio.
Нарезивати, зујем, v. impf. anschneiden, ascindo.
Нарескати, ам, dim. v. нарезати.
Нарећи, ечем, v. pf. zudenken, anmeinen, destino.
Нарицање, n. 1) das Zudenken, destinatio. 2) das Beklagen eines Todten, naenia. cf. нарицати.
Нарицати, ичем, v. impf. 1) zudenken, bestimmen, destino. 2) einen Todten beklagen, queror de mortuo. cf. тужити.
Нарнути, (на-рнути, [наърнути), нем, v. pf. н. п. нарнули пси, heftig bellen (wenn der Feind ganz nahe ist), latro vehementer.
Народ, m. das Volk, gens, populus, natio.
Народитисе, имсе, v. r. pf. in Menge geboren werden, anwachsen, nachwachsen, succresco.
Народни, на, но, (једни, особито сељаци, говоре народњи, ња, ње) Volks-, populi, nationis.
Нарочито, } ausdrücklich, plane, de in-
Нарочно, } dustria
Наругатисе, амсе, v. pf. коме spotten, illudo.

Нару́жити, им, v. pf. beschimpfen, ignominia adficio.

На̀руквице, f. pl. 1) die Armbänder, armillae. 2) die Armbänder des Priesters, armillae sericeae sacerdotis λειτουργοῦντος.

Нарумѐнити, им, v. pf. roth schminken, fuco.

На́руч, f. das Leihen (zum Gebrauch, gegen Rückstellung des nämlichen Gegenstandes), commodatio: узео у наруч; не може човек ни наручи наћи (н. п. у рђаву комшилуку).

Нару́чатисе, амсе, v. r. pf. sich satt mittagmalen, coena saturari.

На̀ручбина, f. vide наруџбина.

Наручи́вање, n. das Bestellen, constitutio.

Наручи́вати, чујем, v. impf. bestellen, committo.

Нару́чити, им, v. pf. bestellen, committo.

На́ручје, n. der Schoß, sinus, z. B. у на ручју, auf den Armen, in brachiis.

Нару́чније (comp. v. на руку), mehr an der Hand, bequemer, commodius.

На̀руџбина, f. Bestellung, bestellte Arbeit, res constituta de industria, non facta dubiae venditioni.

На̀рушити, им, v. pf. verletzen, verunreinigen, polluo:

„Црепом покривену,
„Праом нарушену;
„А моја би мајка
„Јутрошњицу пила,
„Јутрос донешену,
„Штитом покривену,
„Цвеħем нарушену —

На́сад, m. 1) die Brüteyer, die man der Henne unterlegt, ova supposita gallinae:

„За вуруном два насада јаа —

2) cf. вршај.

Наса́дити, им, v. pf. 1) кокош, der Henne Eyer unterlegen, impono gallinam ovis. 2) Garben zum Ausdreschen, praeparo frumentum triturationi. 3) auf den Stiel anstecken, insero manubrio. 4) воħа, шљива, in Menge pflanzen, sero. 5) лађу, scheitern, impingo.

Наса́дитисе, дисе, v. r. pf. н. п. лађа, scheitern, in arenam impingo navim.

Насађи́вање, n. 1) das Ansetzen, der Henne, impositio. 2) der Garbenschicht, paratio. 3) das Anstecken der Hacke, insertio. 4) das Scheitern, naufragium.

Насађи́вати, ђујем, v. impf. 1) die Henne, impono. 2) die Garbenschicht, praeparo. 3) anstecken, insero. 4) scheitern, frango, impingo navim.

Насађи́ватисе, ђујесе, v. r. impf. н. п. лађа, scheitern.

Наса̂мо (на само), seitwärts, ohne Zeugen, sine arbitris.

На́сап, спа, m. der Anschutt, das Gerölle am Ufer.

Насапу́нити, им, v. pf. anseifen, einseifen, saponem illino.

На̀сатисе, семсе, vide насисатисе.

На̀седа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide насједање.

На̀седати, ам, (Рес. и Срем.) vide насједати.

Насѐлити, им, v. pf. ansiedeln, colloco.

Насѐлитисе, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, commigro.

На́сеље, n. част, што даје домаħин (по обичају), кад се пресели у нову куħу.

На̀сести, седем, (Рес. и Срем.) vide насјести.

На̀сеħи, сечем, (Рес. и Срем.) vide насјеħи.

Насе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide насјецање.

Насе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide насјецати.

На̀сецати, ам, (Рес. и Срем.) vide насјецати.

Насјѐца̂ње, n. (Ерц.) das Anhauen, anscissio.

Насјѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) anhauen, anscindo.

Насип, m. vide насап.

На̀сипа̂ње, n. das Anschütten, affusio.

На̀сипати, ам (и насипљем), v. impf. anschütten, affundo.

Насирање, n. das Vollscheißen, concacatio.

Наси́рати, ам, v. impf. vollscheißen, concaco: Ејвала ти мени: ову ти скидам, ту ти насирам, sagt der Gespiele, der sich hönisch unterwirft (indem er die Kappe abnimmt).

На̀сисатисе, самсе, v. r. pf. sich voll saugen, sugendo satior.

На̀ситити, им, v. pf. sättigen, saturo.

На̀сједа̂ње, n. (Ерц.) 1) das Sitzenbleiben (des Schiffs) auf einer Sandbank adhaesio navis in syrte. 2) das Anlaufen, Anschwellen (eines gepreßten Muskels), circumpletio (?), inflatio.

На̀сједати, да, v. impf. 1) н. п. лађа, sitzen bleiben (vom Schiffe), insidere arenae. 2) rund herum anlaufen, inflor circumcirca.

На̀сјести (говорисе и насједнути), сједе (и насједне), v. pf. (Ерц.) sitzen bleiben (vom Schiffe), insidere arenae. 2) anlaufen, inflor.

На̀сјеħи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) anhauen, incido. 2) anhauen in Menge, caedendo paro.

Насјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich satt hauen, sich anhauen, satiatus sum caedendo:
„Турски сам се глава насјекао —
Насјецати, ам, v. pf. (Ерц.) anhauen (voll), secando paro.
Наслагати, лажем, v. pf. anschichten, sterno.
Наслагатисе, лажемсе, v. r. pf. sich voll anschichten (anessen), cf. оклизомине.
Насладити, им, v. pf. ergötzen, oblecto: насладио сам руку на њему.
Насладитисе, имсе, v. r. pf. sich ergötzen, oblector.
Наслањање, n. vide наслоњање.
Наслањати, ам, vide наслоњати.
Наслати, нашљем (и нашаљем), v. pf. 1) кога (на што), zuschicken, mitto ad-: нашљи ми каква муштерију да продам свиње. 2) genug schicken, mitto satis.
Наслон, m. bedeckter Gang, Schoppen, tectum suffultum.
Наслонити, им, v. pf. anlehnen, inclino.
Наслоњање, n. das Anlehnen, acclinatio.
Наслоњати, ам, v. impf. anlehnen, acclino.
Наслужити, им, v. pf. н. п. чашу вина, darreichen, credenzen, ministro.
Наслутити, им, v. pf. erprophezeien, erahnen, ominando assequor.
Наслушатисе, амсе, v. pf. sich satt hören, auscultando satior.
Насмејатисе, јемсе, (Рес. и Срем) vide насмијатисе.
Насменутисе, немсе, (Рес. и Срем.) vide насмјенутисе.
Насмијатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) anlachen, adrideo.
Насмјенутисе, немсе, v. r. pf. (Ерц.) lächeln, subrideo.
Насолити, им, v. pf. 1) einsalzen, salio (sallio.), saliendo paro, н. п. досма рибе. 2) salzen, salio, sale conspergo, н. п. сланину.
Насочити, им, v. pf. einrathen (einem eine Braut), suadeo ducendam.
Наспаватисе, амсе, v. pf. } sich satt
Наспатисе, спимсе, v. r. pf. } schlafen, satis dormisse.
Наспети, пе, (Рес. и Срем.) vide наспјети.
Наспјети, пје, v. pf. (Ерц.) коме што, plötzlich zustoßen, praeter spem accidit: нешто му наспје.
Наспорити, им, v. pf. gedeihen machen, ergiebig machen, prospero, diuturnum reddo: да Бог наспори.
Насрадин (оџа)*, m der Eulenspiegel, nom. propr. hominis lepide ineptientis.
Насрати, серем, v. pf. vollscheißen, concaco.
Насред, mitten in — in medio —: на сред куће, насред села и т. д.
Насркатисе, сречемсе, v. r. pf. sich anschlürfen, sorbendo satior.
Насрнути, нем, v. pf. drüber herfallen, cum impetu impingo.
Насртање, n. das Herfallen über etwas, impetus.
Насртати, срћем, v. impf. über etwas herfallen, cum impetu aggredior.
Наставак, вка, m. der Ansatz, adjunctum.
Настављање, n. das Absteigen, Wohnen, deversorium habitatio.
Настављати, ам, v. impf. absteigen, wohnen, deverto, habito.
Наставити, им, v. pf. 1) ansetzen, hinzusetzen, adjungo. 2) н. п. казан, den Kessel, über das Feuer setzen, impono, superpono.
Настављање, n. 1) das Ansetzen, adjunctio. 2) das Drübersetzen, superpositio.
Настављати, ам, v. impf. 1) ansetzen, anstücken, adjungo. 2) казан, übers Feuer setzen, superpono.
Настајавање, n. die Aufsicht, inspectio, attentio.
Настајавати, ам, v. impf. die Aufsicht führen, attendo.
Настајање, n. das Herankommen, adventus.
Настајати, јем, v. impf. anfangen, coepi esse.
Настајати, тојим, v. pf. die Aufsicht führen, attendo, adsto.
Настати (говорисе и настанути), танем, v. pf. beginnen, herbeikommen, advenio: настала година, зима, љето, мјесец, дан; владање чије и т. д.
Настојник, m. der Aufseher (z. B. bei den Schweinen), qui attendit.
Наступ, m. der Anfall (der Krankheit), impetus, tentatio.
Настуҧање, n. das Drauftreten, calcatio.
Наступати, ам, v. impf. drauf treten, calco.
Наступити, им, v. pf. drauf treten, calco.
Насукати, учем, v. pf. н. п. цијев (и много цијеви), anwinden, agglomero.
Насумце, auf Gerathewohl, temere: погодио насумце.
Насупрот, entgegen, contra.
Насусрет (на сусрет), 1) in entgegen-

сеſеßter Richtung, ex opposito. 2) entgegen obviam. cf. сусрет.

Насу́ти, спем, v. pf. anschütten, affundo.

Насу́шити, им, v. pf. in Menge dörren, torreo.

Ната́кање, n. das Eingießen, infusio.

Ната́кати, тачем, v. impf. einschenken, infundo.

Натаћи (говорисе и натакнути), акнем, v. pf. anspießen, figo.

На́тега, f. с натегом, knapp, mit Mühe, kaum, vix, anguste.

Натега, f. } der Heber, sipho.
Натѐгача, f. }

Натѐгачица, dim. v. натегача.

На̀тегљај, m. ein Schluck, Trunk, potio semel hausta.

Натѐгнути, v. pf. anziehen, attraho, adstringo.

На̀тежица, f. dim. v. натега.

Натéзање, n. 1) das Anziehen, astrictio. 2) das Anstrengen, astrictio. 3) das knappe Leben, vita indiga, misera.

Натéзати, ежем, v. impf. 1) anziehen, adstringo. 2) knapp auskommen, parvo (anguste) vivo.

Натéзатисе, тежемсе, v. impf. sich anstrengen, contendo.

Натѐнтати, ам, v. pf. verleiten, tento, induco: који га ђаво натента на то? cf. навратити, навести.

На̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide наћерати.

На̀тератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide наћератисе.

Натери́вање, n. (Рес. и Срем.) vide наћеривање.

Натери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide наћеривати.

Натери́ватисе, рујемсе, (Рес. и Срем.) vide наћериватисе.

На̀тискати, ам, v. pf. anstopfen, infarcio.

Натиски́вање, n. das Hinandrücken, protrusio.

Натиски́вати, кујем, v. impf. hinandrücken, protrudo.

Натиски́ватисе, кујемсе, v. r. impf. за ким, sich aufmachen, und einem nachsetzen, insequor.

На̀тиснути, нем, v. pf. н. п. лађу на воду, hinandrücken, protrudo.

На̀тиснутисе, немсе, v. r. pf. за ким, einem nachsetzen, insequi aliquem.

На̀тицање, n. das Anspießen, fixio.

На̀тицати, ичем, v. impf. anspießen, figo.

Натакри́вање, n. das Zudecken, contectio.

Натакри́вати, ам, v. impf. oben zudecken, desuper contego.

На̀ткрити, ријем, v. pf. von oben zudecken, contego desuper.

Нато̀варити, им, v. pf. beladen, onero.

Нато̀пити, им, v. pf. 1) in Menge schmelzen, liquo. 2) anschmelzen (durch Schmelzen besudeln), liquando maculo.

Натопр̀читисе, имсе, v. r. pf. anlaufen, incurro: који трчи, он се натопрчи.

Нато̀рити, им, v. pf. anmisten, stercus facio (vom Vieh). cf. тор.

Нато̀чити, им, v. pf. einschenken, infundo.

Натпéвање, n. (Рес. и Срем.) vide натпијевање.

Натпéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide натпијевати.

На̀тпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide натпјевати.

Натпéватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide натпијеватисе.

На̀тпиздак, стка, m. ein Theil des Unterleibs (Venusberg?), mons Veneris.

Натпи́јање, n. die Trinkwette, sponsio bibendi.

Натпи́јати, ам, v. impf. zu Schanden trinken, vinco bibendo.

Натпи́јатисе, амсе, v. r. impf. eine Trinkwette eingehen, contendo bibendo.

Натпијѐвање, n. (Ерц.) die Singwette, und der Sieg im Singen, sponsio aut victoria cantus.

Натпијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) im Singen übertreffen, vinco cantu.

Натпијѐватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) eine Singwette eingehen, contendo cantu.

На̀тпис, m. die Aufschrift, inscriptio.

Натпи́сати, ишем, v. pf. 1) drauf schreiben, inscribo. 2) im Schreiben übertreffen, scribendo vinco.

Натписи́вање, n. 1) das Drüberschreiben, inscriptio. 2) das Uebertreffen im Schreiben, victoria scripturae.

Натписи́вати, сујем, v. impf. 1) überschreiben, inscribo. 2) im Schreiben übertreffen, vinco scriptura.

Натписи́ватисе, сујемсе, v. r. impf. eine Schreibewette eingehen, certo scriptura.

На̀тпити, пијем, v. pf. zu Schanden trinken, vinco bibendo.

Натпиша́вање, n. die Pißwette, sponsio mejendi.

Натпиша́вати, ам, v. impf. überpissen, vinco mejendo.

Натпиша́ватисе, амсе, v. r. impf. eine Pißwette eingehen, sponsionem facio mejendi.

Натпи́шати, ам, v. pf. überpissen, vinco mejendo.

На̀тпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) übersingen, cantu vinco.

Натприповѐдати, ам, (Рес. и Срем.) vide натприповиједати.

Натприповиjѐдати, ам, v. pf. (Ерц.) im Erzählen übertreffen, vincere narratione.

Натпри̏чати, ам, vide натприповиједати.

На̏тра, f. 1) vide разбој 1. 2) оно, што жене у један пут поврате с горњега вратила (откала сам једну натру, или двије).

Натра̑г (d. i. на траг), zurück, retrorsum.

Натра̀гоћа, m. der rückwärts gehet, retromeator (de cancro):
„Ћурвин натрагоћа —

Натра̀шке, rücklings, retrorsum; rückwärts, retrorsum.

На̀трґати, ам, v. pf. in Menge pflücken, decerpo.

На̀тренйк, m. добро натрвен и чврст сомун (у Србији и у Босни по варошима), eine Art dichtes Brot, panis genus.

На̏трица, f. dim. v. натра.

Натркѝвање, n. das Anlaufen, incursio.

Натркѝвати, кујем, v. impf. anlaufen, incurro.

Натр̀љати, ам, v. pf. reiben, anreiben, affrico.

Натро̀љати, ам, v. pf. н. п. пун тур, onomatop. (scherzhaft) cum strepitu concaco.

Натр̀пати, ам, v. pf. anhäufen, accumulo.

На̀трти, рем, натръо. v. pf. in Menge anreiben, scindo pomkne.

Натр̀ћитисе, имсе, v. pf. vide нагузитисе.

Натру̀нити, им, v. pf. Splitter hineinwerfen (ins Wasser), assulis turbo.

На̀труо, рула, ло, angefault, subputridus.

На̀трч на прч (одговорио циганин, или циганка, кад су га питали, како ће му нађести име ђетету).

Натрча̀вање, n. vide натркивање.

Натрча̀вати, ам, vide натркивати.

Натр̀чати, чим, v. pf. 1) anlaufen, incurro. 2) anlaufen, offendo.

Нату̀жити, жи, v. pf. коме, drängen, urgeo (zur Nothdurft).

На̀тура, f. das Naturell, indoles, cf. ћуд.

Нату̀рање, n. vide набацивање.

Нату̀рати, ам, 1) v. impf. vide набацивати. 3) v. pf. vide набацати.

На̀турити, им, v. pf. vide набацити.

На̀туритисе, имсе, v. r. pf. sich dran machen, accingi.

На̀тутњати, ам, vide надрнкати.

Нату̀ћи, учем, v. pf. 1) in Menge stoßen, schlagen, macto, contundo. 2) н. п. капу на главу, fest anmachen, ligo. 3) mit Mühe herausbringen, (etwas schlecht geschriebenes), extundo.

Нату̀ћисе, учемсе, v. r. pf. sich voll anfressen, impleo ventrem.

Нату̀цање, n. das Herausbringen, extricatio.

Нату̀цати, ам, v. impf. mit Mühe herausbringen, vix eruo.

На̀ћање, n. vide нођивање.

На̀ћати, ам, vide нођивати:
„Зна Кадрија ђе наћа галија —

На̀ћве (наћви), f. pl. der Brottrog, Backtrog, alveus panarius.

На̀ћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) hinantreiben, adigo. 2) nöthigen, impello.

На̀ћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) на кога, anfahren, invehi.

Наћерѝвање, n. (Ерц.) 1) das Hinantreiben, adactio. 2) das Nöthigen, adactio. 3) das Anfahren, invectio (in aliquem).

Наћерѝвати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) antreiben, adigo. 2) nöthigen, adigo.

Наћерѝватисе, рујемсе, v. r. fr. (Ерц.) anfahren, invehi.

На̀ћи, нађем, v. pf. finden, invenio.

На̀ћисе, нађемсе, v. r. pf. 1) sich befinden, sum: нашаосе у чуду;
„Смиљанићу! домадер се нађи —
2) нашло се дијете, zur Welt kommen, nasci:
„У мог сина слијепца Гргура,
„У њега се мушко чедо нађе —

Нађу̀лити, им, v. pf. m. j. уши, spitzen, arrigo.

На̀удити, им, v. pf. Böses zufügen, malo afficio.

На̀узнако, } rücklings, auf dem Rü-
Наузна̀чице, } cken, supinus.

На̏ук, m. } 1) die Lehre, der Unterricht,
На̏ука, f. } disciplina. 2) што је наука, das ist (nicht natürliches Bedürfniß, sondern) Angewohnheit, consuetudo, assuetudo.

На̀умити, им, v. pf. sich vornehmen, decerno.

На̀усница, f. der keimende Schnurbart, lanugo in labio superiori: тек му се тргла наусница.

Нау̀чити, им, v. pf. 1) lehren, doceo: научио га писати. 2) lernen, disco: научио књигу; научио писати.

Нау̀читисе, имсе, v. r. pf. 1) lernen, addisco: 2) sich gewöhnen, assuesco.

На̏фа *, f. потрбушина од лисичје коже (код ћурчија), die Bauchseite

eines Fuchsbalgs, pellis vulpinae pars quae ventrem tegebat.
Начѐти, чнем, v. pf. anschneiden (Brot), incido; anzapfen (Wein), aperio; (beides österr. angänzen), delibo.
Нàчетитисе, имосе, v. r. impf. sich drängen zu etwas, concurro (ad videndum quid):
„Сви се Турци онђе начетили,
„Те гледају свештеља Саву —
Начетитисе, имсе, v. r. pf. sich herbeidrängen, concurro.
Начѐшљати, ам, v. pf. in Menge anzupfen, vellicando paro.
Нàчин, m. die Art und Weise, ratio.
Начѝнити, им, v. pf. machen, facio.
Начѝнитисе, имсе, v. r. pf. sich zu etwas machen, sich stellen, simulo.
Нàчињање, n. das Angänzen, delibatio.
Нàчињати, њем, v. impf. angänzen, delibo.
Нàчичкати, ам, v. pf. } anstopfen, andämmen, aggero.
Нàчкати, ам, v. pf. }
Нàчудитисе, имсе, v. r. pf. sich genug wundern, satis miror.
Начупати, ам, v. pf. anpflücken, satis decerpo.
Начути, чујем, v. pf. etwas hören, Wind bekommen, inaudio.
Нàџагбаба, f. eine böse Frau die gerne zankt, uxor rixosa.
Нàџак*, m. Art Keule, clavae genus.
Нàш, ша, ше, unser, noster.
Нàшалитисе, имсе, v. r. pf. 1) ein wenig scherzen, subjocor. 2) sich satt scherzen, satis jocatum esse.
Нàшѐтатисе, амсе, v. r. pf. sich anspaziren, satis ambulasse.
Нашибати, ам, v. pf. ein wenig mit Ruthen streichen, virgis tento.
Нашѝвање, n. das Annähen, adsutio.
Нашѝвати, ам, v. impf. annähen, adsuo.
Нàшинац, нца, m. der Unsrige, nostras.
Нàшинскӣ, vide нашки.
Нàшити, шијем, v. pf. 1) annähen, adsuo. 2) annähen (in Menge), suendo paro.
Нàшки, in unserer Sprache (q. d. unsrisch), nostra lingua.
Наштампати, ам, v. pf. drucken, excudo (prelo).
Нàште срца, auf den nüchternen Magen, jejunus.
Нàштина, f. der Zustand, da man noch nichts gegessen noch getrunken hat, jejunitas.
Нѐ, 1) nicht, non; nicht, ne: не дирај у то; не на дијете; не дође и т. д. 2) in der Zusammensetzung un-, in-, z. B. неопран, некуван, неслан, и т. д.

Нѐбескӣ, ка, ко, } himmlisch, coelestis.
Нѐбеснӣ, на, но, }
Не било те! не било те мајци! daß dich der Guckguck! abi in malam rem.
Нѐблагодаран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) undankbar, ingratus, immemor beneficii.
Нѐбо, n. 1) der Himmel, coelum: на небу, im Himmel; на небо, in den Himmel. 2) der Himmel (Baldachin, Thronhimmel), coelum. 3) der Gaumen, palatum.
Нѐбојазан, зна, но, z. B. дијете, ein Kind, das sich nicht vor Drohungen fürchtet, infans nil curans minas parentum.
Небојша, m. 1) einer, der vorgibt, nicht zu fürchten, der furchtlose, qui nil timere se simulat. Небојшу најприје пси једу. 2) Небојша кула у Биограду.
Нѐбрат, m. Unbruder, nonfrater.
Нѐбрига, m. Hans ohne Sorge, homo nihil curans.
Нѐбројенӣ, на, но, н. п. небројено благо, unzählbar, innumerabilis.
Нѐва, f. hyp. v. невјеста (?):
„Млада нева воду нела,
„Над воду се надводила —
Невањалство, n. } die Nichtsnutzigkeit,
Невањалштина, f. } Unbrauchbarkeit, inutilitas.
Невàљао, љала, ло, nichtsnütze, schlecht, inutilis.
Нѐвен, m. die Ringelblume, calendula officinalis Linn.
Нѐвенов, ва, во, н. п. лист, von der calendula officinalis Linn.
Нѐвера, f. (Рес. и Срем.) vide невјера.
Нѐверан (невѐран), рна, но, (Рес. и Срем.) vide невјеран.
Нѐверник, m. (Рес. и Срем.) vide невјерник.
Нѐверница, f. (Рес. и Срем.) vide невјерница.
Нѐвесео, села, ло, unfroh, traurig, moestus.
Невѐсиње, n. 1) поље у Ерцеговини. 2) село у том пољу. Невѐсињскӣ, ка, ко, von Невесиње.
„Књигу пише беже Љубовићу
„У лијепу селу Невесињу —
Нѐвеста, f. (Рес. и Срем.) vide невјеста.
Нѐвестин, на, но, (Рес. и Срем.) vide невјестин.
Нѐвестинскӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide невјестински.
Нѐвестица, f. dim. v. невеста.
Нѐвешт, та, то, (Рес. и Срем) vide невјешт.
Нѐвидовнӣ, на, но, н. п. биједа, wovon man nicht einmal etwas gesehen,

unvorgesehen, invisus, non visus, improvisus: сачувај ме Боже биједе невидовне.
Нѐвиђенӣ, на, но, noch nie gesehen, non visus.
Нѐвјера, f. (Ерц.) 1) der (die) Treulose, perfidus, perfida. 2) die Treulosigkeit, perfidia.
Нѐвјеран (невјѐран), рна, но, treulos, perfidus.
Нѐвјерник, m. (Ерц.) der Treulose, perfidus.
Нѐвјерница, f. (Ерц.) die Treulose, perfida.
Нѐвјеста, f. (Ерц.) vide млада.
Нѐвјестин, на, но, (Ерц.) der невјеста, sponsae.
Нѐвјестинскӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) Braut-, bräutlich, nuptialis:
„Па с ње скида руо ђевојачко,
„На њу меће руо невјестинско —
2) adv. bräutlich, more sponsae.
Нѐвјестица, f. dim. v. невјеста.
Нѐвјешт, шта, што, (Ерц.) der es nicht versteht, unwissend, imperitus. Од невјешта и п** ка плаче.
Нево̀ва̂ње, n. das Brautseyn, status sponsae.
Нево̀вати, невујем, v. impf. Braut seyn, nubo, sponsa sum:
„Много девовала, мало невовала —
Нѐвоља, f. die Noth, augustia:
„За невољу бабу воде
„Кад ђевојке не наоде.
Нево̀љан, љна, но, bedrängt, sollicitus, anxius.
Невра̂т, m. eine Art viereckigen Schiffs, das nur stromabwärts gleitet, navigium quadratum secundo flumine labens.
Невре̂ме, n. (Рес. и Срем.) vide невријеме.
Нѐвријеме, n. (Ерц.) Unzeit, parum in tempore —: дошао у невријеме.
Нѐга, f. die zärtliche Erziehung, educatio liberum delicata.
Нѐгда, einst, olim.
Нѐгдашњӣ, ња, ње, einstmalig, ehemalig, pristinus.
Нѐго, sondern, verum.
Нѐгова̂н, m. Mannsname, nomen viri.
Нѐгова̂ње, n. das zärtliche Erziehen, delicata educatio.
Нѐговати, гујем, v. impf. zärtlich erziehen, educo delicate.
Нѐгода, m. Mannsname, nomen viri.
Нѐгода, f. Frauenname, nomen feminae.
Нѐготӣн, m. Stadt und Festung an 2 Stunden von der Donau, und eben so weit vom Timok. Неготӣнац (нца), човек из Неготина. Нѐго̀тӣнка, жена из Неготина. Него̀тинскӣ (Нѐготӣнскӣ), ка, ко, von Neготин. cf. крајина.
Нѐгош, m. } Mannsname, nomen viri.
Нѐгуш, m. }
Нѐда, f. Frauenname, nomen feminae.
Нѐдарца, n. pl. dim. v. недра.
Нѐдаћа, f. (als Scheltwort) Ungerathener! malus eventus: иди недаћо једна!
Нѐдеља, f. (Рес. и Срем.) vide неђеља.
Нѐдељица, f. dim. v. недеља.
Неде̂љка, f. (Рес. и Срем.) vide Неђељка.
Неде̂љко, m. (Рес. и Срем.) vide Неђељко.
Нѐдељнӣ, на, но, (Рес. и Срем.) vide неђељни.
Недо̀ђија, f. (komisch) das Land Nimmerkomm, terra unde negant rediri: отишао у Недођију; нек иде у Недођију!
Недо̀ђӣн, m. (komisch) Stadt Nimmerkomm.
Недо̀зрео, рела, ло, unreif, immaturus.
Недо̀ношче, чета, n. н. п. дијете, теле, nicht zu Ende getragen, vor der Zeit geboren, fetus praecox. Искривио ноге, као теле недоношче.
Нѐдра, n. pl. (Рес. и Срем.) vide њедра.
Недра̂га, f. eine ungeliebte Frau (oder auch Geliebte), amasia non cara.
Недра̂гӣ, гога, m. der Ungeliebte, Unliebe, non amatus:
„Не дај мене мајко за недрага:
„Волим с драгим по гори одити,
„Глог зобати, с листа воду пити,
„Студен камен под главу метати;
„Нег' с недрагим по двору шетати—
„Драга моја! јеси л' се удала?
„Јесам драги, али за недрага;
„Са недрагим и чедо родила —
Нѐђеља, f. (Ерц.) 1) der Sonntag, dies dominicus, dies solis. 2) die Zeit von einem Sonntag zum andern, die Woche, hebdomas, septimana.
Нѐђељица, f. dim. v. неђеља.
Неђе̂љка, f. (Ерц.) Frauenname, nomen feminae.
Неђе̂љко, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Нѐђељнӣ, на, но, (Ерц.) 1) sonntäglich, diei dominici. 2) der Woche, hebdomadis.
Нѐжели, als, quam: волим то, нежели ово (понајвише у Срњему, Бачк. и у Бан.) cf. него.
Нѐжељен, на, но, unverheiratet, ledig, liber, caelebs.
Незабо̀рављенӣ, на, но, unvergeßlich, unvergessen, immortalis.
Незва̂н, на, но, ungerufen, non vocatus. Незвану госту мјесто за вратима.
Нѐзгода, die Unthunlichkeit, impossibilitas, difficultas.

Нѐзгодан, дна, но, unthunlich, impossibilis; beschwerlich, difficilis z. B. пут.
Незгра̂пан, пна, но, ungezogen, ungehobelt, impolitus, rudis.
Нѐздрав, ва, во, ungesund, insaluber.
Нѐзет, m. der Unschwiegersohn, non gener.
Незна̀божац, жца, m. der (den wahren Christen) Gott nicht kennt, der Abgötter, ignarus Dei. Дође Звонимир незнабожац, и начини град Зворник на води Дрини, прије Рисата на 800 година (приповиједају по Зворничкој нахији).
Нѐзнан, на, но, unbekannt, ignotus.
Незна̀ње, n. die Unwissenheit, ignorantia.
Неизбро̀јени̂, на, но, unzählbar, innumerabilis.
Неима̂р, m. der Baumeister, der den Bau (die Maurung) leitet, architectus.
Неима̂ров, ва, во, des Baumeisters, architecti.
Неима̂рски̂, ка, ко, 1) Baumeisters, architectorum. 2) nach Baumeisters Art, more architecti.
Неиска̂зани̂, на, но, unsäglich, unaussprechlich, inenarrabilis, ineffabilis, incredibilis.
Неја̂к, ка, ко, schwach, debilis.
Нејачак, чка, ко, dim. v. нејак.
Нѐјебица, f. (vox obscoena) Mangel an Beischlaf, defectus fututionis.
Нѐједна̂к, ка, ко, ungleich, inaequalis.
Нѐка, 1) daß, auf daß, ut: подај му, нека једе; пошљи га, нека иде. 2) nur zu! immerzu, pergis pulcre!
А. Одоше говеда у ливаду.
Б. Нека и, woraus erhellt, daß нека soviel als das böhmische nechey (laß!) ist.
Нѐкад, } vide негда.
Нѐкада, } vide негда.
Нѐкадашњи̂, ња, ње, vide негдашњи.
Нѐки̂, ка, ко, irgend einer, aliquis.
Нѐкмоли, vide акамоли.
Нѐкакав, ква, во, irgend einer, quidam.
Нека̂ко, irgend wie, quodammodo.
Нѐкаков, ва, во, vide некакав.
Нѐко, некога, jemand, aliquis.
Нѐколико, einiges, aliquantum.
Нѐкуд, } irgendwohin, aliquo.
Нѐкуда̂, } irgendwohin, aliquo.
Некум, m. der Unpathe, non-кум.
Нѐлагодан, дна, но, matt, unpaß, languidus.
Нѐм, ма, мо, (Рес. и Срем.) vide нијем.
Нема̀дија, f. vide Немчадија.
Нема̂р, m. die Sorglosigkeit, Nichtachtung, Vernachlässigung, negligentia.
Нѐмара̂ш, m. Hanns ohne Sorge, negligens. cf. небрига.
Нема̀рљив, ва, во, fahrlässig, negligens.
Нема̀рљивост, f. vide немар.
Нѐмати, ам, v. impf. 1) nicht haben, non habeo. 2) нема вина, es ist kein Wein da, deest: нема га код куће; нема ништа.
Нѐмац, мца, m. (Рес. и Срем.) vide Нијемац.
Нѐмачка̂, f. (Рес. и Срем.) vide Њемачка.
Нѐмачки̂, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Њемачки.
Нѐмети, мим, (Рес.) vide нијемљети.
Нѐмилице̂, ohne Schonung, unbarmherzig, misere: ударио га —, троши новце —.
Нѐмилост, f. die Ungnade, offensa.
Нѐмилостив, ва, во, unbarmherzig, immisericors.
Немѝр, m. die Unruhe, inquies.
Нема̂ран, рна, но, unruhig, inquietus.
Нема̂рко, m. der Un-мирко, cui nomen Мирко male convenit.
Нѐмити, им, (Срем.) vide нијемљети.
Нѐмица, f. (Рес. и Срем.) vide Њемица.
Нѐмичина, f. augm. v. Немица.
Нѐмичица, f. dim. v. Немица.
Нѐмљење, n. (Рес. и Срем.) vide нијемљење.
Немо̀ј, немојте, nicht doch! noli, nolite. cf. мој.
Немо̀та, f. (Рес. и Срем.) vide њемота.
Немо̀тњик, m. vide болесник.
Немо̀тњица, f. vide болесница.
Немо̂ћ, f. die Krankheit, morbus.
Нѐмоћан, ћна, но, krank, aegrotus.
Немо̀ћи, немогу, v. impf. krank seyn, aegrotus.
Немо̀ћни̂к, m. vide немотњик.
Немо̀ћница, f. vide немотњица.
Немча̀дија, f. (Рес. и Срем.) vide Њемчадија.
Нѐмча̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide њемчање.
Нѐмчати, ам, (Рес. и Срем.) vide њемчати.
Нѐмче, чета, n. (Рес. и Срем.) vide Нијемче.
Нѐмчење, n. (Рес. и Срем.) vide нијемчење.
Нѐмчина, f. augm. v. Немац.
Нѐмчити, им, (Рес. и Срем.) vide нијемчити.
Нѐмчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide нијемчитисе.
Нѐна, f. vide мајка (по Босни, особито код Срба Турског закона):
„Ој старице Османова нено!
„Узми мене за Османа твога —
Нена̂д, m. Mannsname, nomen viri.

Ненасит, m. der Nimmersatt, insatiabilis.
Ненин, на, но, vide нанин.
Необичан, чна, но, ungewohnt, insuetus:
„Тавница је кућа необична —
Неопран, на, но, ungewaschen, illotus:
„Седам кућа, девет бунарева,
„И још су им жене неопране —
Неопранштина, f. der Schmutz, die Unreinlichkeit, immunditia.
Неоткуће, ohne zu wollen, ingratiis.
Непик! 1) cf. пик. 2) не пик не! wird nichts daraus! non me decipies.
Неповољан, љна, но, unwillkommen, ingratus.
Непокоран, рна, но, ungehorsam, widerspenstig, non dicto audiens.
Непокорност, f. der Ungehorsam, inobedientia.
Непоменик, m. m. j. пришт, Euphemismus für eine gefährliche Beule, tuberis genus (εὐφημιστικῶς).
Непослушан, шна, но, ungehorsam, dicto non audiens.
Неправда, f. das Unrecht, injuria.
Неправедан, дна, но, ungerecht, injustus.
Неправо, unrecht, ungerecht, iniquum.
Непријатељ, m. der Feind, inimicus.
Непријатељски (непријатељскӣ), ка, ко, 1) feindlich, inimicus. 2) adv. feindlich, ut inimicus.
Непријатељство, n. die Feindschaft, inimicitia.
Неприлика, f. das Ungleiche (z. B. alt und jung), inaequalis:
„Јасам ти се јунак оженио
„Удовицом мојом неприликом —
Непромјенит, та, то, unveränderlich, constans, non mutabilis: дуговјечно непромјенито (кад се што честита).
Нёпце, n. vide небо 2.
Нера, f. hyp. v. Неранџа 3.
Нерадин, m. der Faulenzer, Arbeitsscheue, piger.
Неразуман, мна, но, unverständig, imperitus.
Неранча*, f. } 1) die Pomeranze (der
Неранџа, } Baum), citrus aurantia Linn. 2) (die Frucht) malum aurantium. 3) Frauenname, nomen feminae.
Неретва, f. Fluß in der Herzegowina.
Нероткиња, f. н. п. жена, јабука, крушка, unfruchtbar, sterilis.
Несвест, f. (Рес. и Срем.) vide несвијест.
Несвестица, f. (Рес. и Срем.) vide несвјестица.
Несвијест, f. (Ерц.) die Ohnmacht, deliquium, syncope.
Несвјестица, f. (Ерц.) die Ohnmacht, deliquium animi.
Несит, та, то, unersättlich, insatiabilis.
Неситост, f. die Unersättlichkeit, insatiabilitas.
Нескладан, дна, но, unverträglich, insociabilis.
Неслан, на, но, ungesalzen, insulsus.
Неслога, f. die Zwietracht, discordia.
Несносан, сна, но, unerträglich, intolerabilis.
Неспавање, n. die Schlaflosigkeit, insomnia, vigilia: боли ме глава, од неспавања.
Несретан, тна, но, vide несрећан.
Несретњик, m. der Unglückliche, infelix.
Несретњић, m. (ст.) der Unglückssohn, adversae fortunae filius.
„Југовићи Божји несретњићи!
„— царево благо затомише
„И у црну земљу закопаше —
Несретњица, f. die Unglückliche, infelix.
Несрећа, f. das Unglück, infortunium.
Несрећан, ћна, но, unglücklich, infelix.
Несрећник, m. vide несретњик.
Несрећница, f. vide несретњица.
Нестајање, n. das Ausgehen (z. B. des Weins, der Waare), defectus.
Нестајати, таје, v. impf. ausgehen, deficio.
Нестати, ане, v. pf. ausgehen, zu mangeln anfangen, deficio: нестало ми коња;
„Неста вина, неста разговора;
„Неста блага, неста пријатеља.
Несташан, шна, но, muthwillig, petulans; unruhig, irrequietus.
Несуђени, на, но, nicht bestimmt, non destinatus (connubio).
Несуђеник, m. der Nichtbestimmte, non destinatus (sponsus).
Несуђеница, f. die Nichtbestimmte, non destinata (sponsa).
Несуђење, n. (ст.) das Nichtbestimmtseyn, quod non erat destinatum:
„Ој ђевојко моје несуђење —
Нети, несем (ст.), vide носити:
„Млада нева воду нела,
„Над воду се надводила —
Нетко, vide неко.
Нећак, m. der Schwestersohn, Neffe, ex sorore nepos.
Нећака, f. die Tochter der Schwester, Nichte, ex sorore neptis.
Нећакин, на, но, der Nichte, neptis.
Нећаков, ва, во, des Neffen, nepotis.
Нећање, n. das Ausschlagen (für sich oder statt eines andern), repudiatio, rejectio (suo vel alius nomine).
Нећати, ам, v. impf. ausschlagen in ei-

нес andern Namen, repudio pro altero: што га нећаш?

Нећатисе, амсе, v. r. impf. ausschlagen für sich, repudio, recuso.

Неугодан, дна, но, nicht so, wie es seyn sollte; nicht recht, minus recte constitutus.

Неук, ка, ко, н. п. коњ, nicht abgerichtet, equus nondum condocefactus.

Неуредан, дна, но, nicht ordentlich, male constitutus.

Нечаја, f. Fluß in der Поцерина. cf. дворишште.

Нечастиви, вога, m. der Böse (Teufel), cacodaemon: нечастиви, анате га маше било (тако реку кад га гођ спомену).

Нечиј, чија, чије, irgend jemands, alicujus.

Нечист, f. der Unflat, stercus.

Нечист, ша, шо, unrein, immundus.

Нечистоћа, f. die Unreinlichkeit, immunditia, sordes.

Неша, m. (Рес. и Срем.) vide Нешо.

Нешко, m. Mannsname, nomen viri.

Нешо, m. (Ерц.) hyp. v. Нећељко und Нешко.

Нешто (кашто се може казати и нешта мјесто нешто), нешта (и нечега), 1) etwas, aliquid. Нешто нешта изјело, па од нешта кости остале (приповиједају да је казао Ерцеговац кад је виђео у пољу плуг и јармове). Нешта (или нешто) он мени рече. 2) etwa, forte: да нешто сад он дође.

Ни, 1) weder — noch, nec. Ни куд мајци, ни куд у ђевере. Ни лук јео, ни њим мирисао. 2) auch nicht, nicht einmal, nec.

Никда, nie, nunquam.

Нигде, (Рес.) } nirgends, nusquam.
Нигди, (Срем.) }
Нигђе, (Ерц.) }

Нидоклице, f. pl. (komisch, statt доколенице, q. d. die gestümmelten Beinkleider).

Нође, (Ерц.) vide нигђе.

Ниже, 1) unter, unterhalb, infra: ниже мене, ниже града. 2) (ниже) das untere, inferius, cf. низак.

Низ, m. eine Schnur (Perlen, Dukaten, Korallen), linea (margaritarum).

Низ, } hinab, deorsum: низ брдо; низа, } за страну, den Berg hinab, de monte.

Низак (comp. нижи), ска, ко, nieder, humilis.

Низање, n. das Ziehen auf die Schnur, das Auffädeln der Perlen, insertio margaritarum.

Низати, нижем, v. impf. (Perlen) auf die Schnur ziehen, insero filum margaritae.

Низбрдица, f. der Weg bergab, descensus: колико је низбрдица, толико и узбрдица.

Низија, f. (сm.) vide низ:

„На врату јој три низије дуката —

Низић, m. dim. v. низ.

Није (ни је), ist nicht, non est.

Нијединй, на, но, keiner, nullus: нијединa вјеро! Treuloser! perfide! perfida!

Нијек, m. das није oder нема sagen, negatio: нијек ђаволу!

Нијекање, n. das није sagen, negatio.

Нијекати, јечем, v. impf. sagen није oder нема, nego.

Нијели (d. i. није ли)? etwa? vielleicht? nonne? није ли дошао? није ли нашао? није ли и он му?

Нијем, ма, мо, (Ерц.) stumm, mutus.

Нијемац, мца, m. (Ерц.) 1) der Stumme, mutus. 2) der Deutsche, Germanus.

Нијемљење, n. (Ерц.) das Verstummen, amissio vocis.

Нијемљети, им, v. impf. (Ерц.) stumm werden, mutus fio.

Нијемче, чета, n. (Ерц.) ein junger, kleiner Deutscher, juvenis germanus.

Нијемчење, n. (Ерц.) das Deutschen, (Deutschwerden, Deutschmachen), germanizatio.

Нијемчити, им, v. impf. (Ерц.) deutsch machen, facio esse germanum.

Нијемчитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich zum Deutschen machen, facio me esse germanum.

Нијет *, m. der Plan, das Vorhaben, propositum:

„А нијет сам био учинио,
„Да се спустим до под твоју кулу —

Ник, m. (сm.) die gesenkte Stellung, inclinatio:

„Сви јунаци ником поникоше,
„И у црну земљу погледаше —

Ника, f. (Рес. и Срем.) vide Нико.

Никад, } vide нигда.
Никада, }

Никакав, ква, во, keinerley, nullius generis, nullus.

Никакй, ка, ко, vide никакав.

Никако, auf keine Art, nullo modo.

Никаков, ва, во, vide никакав.

Никашин, m. Mannsname, nomen viri (von Никола).

Никнути, нем, vide ники.

Нико, m. (Ерц.) hyp. v. Никола.

Нико, никога, niemand, nemo.

Никола, m. Niklas, Nicolaus.

Николија, f. Frauenname, nomen feminae.

Николико, gar nicht, nicht im mindesten, plane non: није му мило николико.

Николица, m. dim. v. Никола.

Ни́коль дан, ља дне, m. St. Niklastag (den 6. December), festum St Nicolai.
Ни́коља, f. намастир у Србији (?).
Ни́кољскӣ, ка, ко, н. п. мразови, Niklas-, sancti Nicolai.
Ни́кољштāк, m. човек који слави Никољ дан.
Ни́куд, } nirgends, nusquam.
Ни́кудā, }
Ни́кша, m. Mannsname, nomen viri (von Никола).
Ни́кшићи, m. pl. Gegend an der Grenze gegen Montenegro.
Ни̏ мало, gar nichts, plane nihil.
Нина, m. m. Mannsname, nomen viri.
Ни́нко, m. Mannsname, nomen viri.
Ни́но, m. Mannsname, nomen viri.
Ни́ти, f. pl. das Webertrumm, licia:
„Навади се вино пити
„Да продадо жени нити.
„Стаде мене жена бити.
„Немој мене жено бити;
„Купићу ти нове нити,
„И помоћи уводити.
Ни́ти, weder — noch, nec.
Ни́тити, им, v. impf. т. ј. нити, das Webertrumm zurecht machen, praeparo licia.
Ни́тко, никога, vide нико.
Ни́ткӧв, m. (als Scheltwort) der Niemand, homo nihili.
Ни́тковић, m. нитко и нитковић, Niemand Niemandssohn, nemo et neminis filius. Приповиједају да је некакав Јевто Витковић (који је сједио у Ваљеву; и сад му једине од куле онђе стоје) погодио за двјеста дуката, да викне преко чаршије: „Чујте људи! ја сам до сад био Јевто Витковић, а од сад сам нитко и нитковић." И тако је викнуо, само што је додао на крају: „Али опет људи ме знаду."
Ни́ће, n. (ст.)
„За Ивана ниће учинише —
Ни́ћење, n. das Antrummen, praeparatio liciorum.
Ни́ћи (говорисе и никнути), никнем, v. pf. hervorkeimen, progermino.
Ни́цање, n. das Hervorkeimen, progerminatio.
Ни́цати, ничем, v. impf. hervorkeimen, progemino.
Ниш, m. die Stadt Nissa in Serbien, Naissus. Што ближе к Нишу, све горе пишу.
Ни́шава, f. 1) Fluß bei Ниш, nom. propr. fluminis. 2) Frauenname, nomen feminae.
Нишāдор*, m. Salmiak, sal Ammoniacus.
Ни́шан*, m. 1) das Ziel, scopus: бити нишан, и у нишан. 2) доњи и горњи, die Ziel, an der Flinte.

Ни́шанити, им, v. impf zielen, collineo.
Ни́шањење, n. das Zielen, collineatio.
Нише́сте*, ета, n. das Stärkmehl, amylum.
Ни́шкӣ, ка, ко, von Ниш.
Ни́шлија*, m. човек из Ниша.
Ни́шта, ничега (и ништа), nichts, nihil.
Но̏, 1) aber, at. vide али. 2) (als Parodie der germanisirenden Serben), nun, nu! age: но мој драги!
Но̏в, ва, во, neu, novus; нов новцат (новцит?), ganz und gar neu, funkelnagelneu, plane novus.
Новāк, m. Mannsname, nomen viri.
Но̏вац, вца, m. 1) eine Münze, moneta. 2) der fünfte Theil eines Groschen, grossi pars quinta. 3) новци, pl. das Geld, pecuniae.
Нова̀ци, вака, m. pl. намастир у Србији (доље преко Мораве).
Нова̀чић, m. dim. v. Новик.
Но̏вӣ, вога, m. варош и град у Босни:
„Синоћ аго из Новога дође —
„У Новоме граду бијеломе —
„Кад замакне у Нови с ђевојком —
Новѝна, f. die Erstlinge der neuen Ernte jeder Art, primitiae pomorum aut annonae. Боже помози! нове новине од нове године (обичај је рећи, кад који први пут оће да окуси од какове мливе).
Новӣ пазар, m. Stadt und Festung in Serbien.
Новӣ сад, m. Neusatz, Neoplanta.
Но̏вка, f. Frauenname, nomen feminae.
Но̏вко, m. Mannsname, nomen viri.
Но̏вљанин, m. човек из Новога:
„Књигу пише Новљанин Алија
„У Новоме граду бијеломе —
Но̏вљанскӣ, ка, ко, v. Нови;
„Ак' утече коњма Новљанскијем
„Заиста га продавати не ћу —
Но̏во, m. hyp. v. Новак:
„Јеси л' Ново сабљу саковао —
Новопаза̀рац, рца, m. einer von Нови пазар.
Новопаза̀рлија*, m. vide Новопазарац:
„И Илија Новопазарлија —
Новопа̀зарскӣ, ка, ко, v. Нови пазар.
Ново̀садскӣ, ка, ко, Neusatzer-, Neoplantanus.
Новоса̀ђанин, m. der Neusatzer, Neoplantanus, Neoplantensis.
Ново̀саткиња, f. die Neusatzerin, Neoplantana.
Новцāт, та, то, cf. нов.
Но̏вци, новаца, m. pl. vide новац 3.
Новцӣт, та, то, vide новцат.
Но̏вчан, на, но, н. п. човек, geldreich, pecuniosus.

Новчанй, на, но, н. п. кеса, der Geldbeutel, crumena.
Новчић, m. 1) dim. v. новац 1. 2) ranunculus repens Linn.
Нога, f. 1) der Fuß, das Bein, pes. 2) (у Јадру) eine gewisse Anzahl, certus numerus, н. п. кад разрезују порезу, онда кажу: ово село има двије ноге, ово ногу и по и т. д.
Ногавица, f. eine Hose (die Hälfte des Beinkleides), caliga.
Нож, m. das Messer, culter.
Ножав, шка, m. eine Art Spiels, wobei ein Messer bald so, bald anders in die Erde zu stecken, ludi genus.
Ножина, f. augm. v. нож.
Ножић, m. dim. v. нож, das Messerchen, cultellus.
Ножица, f. dim. v. нога.
Ножице, f. pl. die Schere, forfex.
Ножнице, f. pl. die Scheide, vagina: „Од мачева нашије ножница —
Ножурда, f. } augm. v. нога.
Ножурина, f. }
Ноздрва, f. das Nasenloch, die Nüster, naseris.
Нôј, m. der (Vogel) Strauß, struthio.
Нојев, ва, во, н. п. јаје, des Straußes, struthionis.
Нокат, кта, m. der Nagel (am Finger), unguis.
Нокташ, m. der nicht leicht ein galantes Abenteuer ausläßt (besonders von Verheirateten), maritus alienarum uxorum appetens.
Ноктић, m. dim. v. нокат, das Nägelchen, unguiculus.
Ноктир, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) der Nachttopf (österr. das Nachtgeschirr), matula.
Нона, f. hyp. v. нога.
Нôс, m. die Nase, nasus.
Носање, n. das Umhertragen, circumgestatio.
Носат, та, то, langnäsig, nasutus.
Носати, ам, v. impf. umhertragen, gesto, z. B. дијете, барјак.
Носац, сца, m. die Mündung, z. B. an der Kanne, orificium.
Носила, n. pl. die Bahre, feretrum.
Носина, f. augm. v. нос.
Носити, им, v. impf. 1) tragen, gesto, porto. 2) носи кокош (или друга каква тица), legen, pono ova.
Носитисе, имсе, v. r. impf. 1) с ким, ringen, luctor. 2) sich tragen, Kleidertracht haben: како се носе код вас?
Носић, m. dim. v. нос.
Нособићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Ностница, f. eine Art Fisch, piscis genus.
Ноћњи, ња, ње (њо?), vide ноћни.
Ноћњик, m. m. j. вјетар, der Nachtwind, ventus nocturnus.
Нôћ, f. die Nacht, nox.
Ноћас (говорисе и ноћаске), diese Nacht, hac nocte: ноћас сам слабо спавао.
Ноћашњй, ња, ње, dieser Nacht, hujus noctis.
Ноћивање, n. das Uebernachten, pernoctatio.
Ноћивати, ћујем, v. impf. übernachten, pernocto.
Ноћити, им, v. pf. übernachten, pernocto.
Ноћнй, на, но, nächtlich, nocturnus.
Ноћник, m. vide ноћњик.
Ноћу, bei Nacht, noctu.
Ноћца, f. dim. v. ноћ.
Ношење, n. das Tragen, portatio, gestatio.
Ношиво, n. die Tracht (der Kleider), vestitus.
Ношња, f. vide ношиво.
Ну! додају Ерцеговци у говору код њекоји ријечи, н. п. Ну јадан човече! Ну тако ти Бога!
Нудити, им, v. impf. nöthigen (zum Essen), rogando cogo.
Нуђење, n. das Nöthigen, coactio amica.
Нуз, (у Бачк. и у Сријему) vide уз.
Нуткање, n. dim. v. нуђење.
Нуткати, ам, dim. v. нудити.
Нуто, sieh! en.

Њ.

Њедарца, n. pl. dim. v. њедра.
Њедра, n. pl. (Ерц.) der Busen, sinus.
Њемадија, f. (Ерц.) vide Њемчадија.
Њемачка, f. (Ерц.) Teutschland, Germania.
Њемачкй, ка, ко, (Ерц.) 1) teutsch, germanicus. 2) adv. teutsch, germanice.
Њемица, f. (Ерц.) die Teutsche, Germana.
Њемичина, f. augm. v. Њемица.
Њемичица, f. dim. v. Њемица.
Њемота, f. (Ерц.) die Stummheit, infantia, inopia facultatis loquendi.
Њемчадија, f. (Ерц. coll.) die gesammte teutsche Jugend, omnis juventus germanica.
Њемчање, n. (Ерц.) das Teutschreden, sermo germanicus.
Њемчати, ам, v. impf. teutsch reden, loquor germanice.
Њемчина, f. augm. v. Нијемац.
Њива, f. der Acker, ager.
Њивица, f. dim. v. њива.
Њијање, n. das Wiegen (des Baums, vom Winde), agitatio.

Њи́јати, ам, v. impf. wiegen, schwenken, agito.
Њи́јатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo.
Њи́сак, ска, m. } das Wiehern, hinnitus.
Њи́ска, f. }
Њи́снути, нем, v. pf. aufwiehern, hinnio.
Њи́штање, n. das Wiehern, hinnitus.
Њи́штати, штим, v. impf. wiehern, hinnio.
Њушѐње, n. das Schnuffeln (des Hundes), odoratio canis.
Њу́шити, им, v. impf. schnuffeln, spüren, olfacio.
Њу́шка, f. der Schmecker (des Hundes), nasus canis.

O.

О, 1) von, über, de: говоре о њему, о томе не треба мислити. 2) an, in; ударио о камен, отрти се о зито. 3) an, in, ad: виси о клину. 4) zu, um, tempore; о Ђурђеву дне, о Божићу.
О̑ (о̑)! interj. о Ранко! hörst du, heus!
Оа̑шлучити, им, v. pf. verköſten, sumtus suppedito.
О̀ба, обје, обоје, beide, uterque, utraque, utrumque. Die Syntax dieses Zahlworts s. in der Grammatik; es ist die von два, три, четири.
Обаве́затисе, вежемсе, v. r. pf. sich anhängen an einen (mit Bitten), adhaeresco alicui precibus.
Обаве́стити, им, (Рес. и Срем.) vide обавијестити.
Обави́јање, n. das Umwickeln, circumligatio.
Обави́јати, ам, v. impf. umwickeln, circumligo.
Обавије̏стити, им, v. pf. (Ерц.) кога, einem begreiflich machen, doceo, rem facio perspicuam.
Оба̀вити, вијем, v. pf. umwickeln, circumligo.
Оба̀врети, рим, v. pf. ansieden, paululum decoquo.
Оба̑д, n. die Bremse, tabanus (Linn.) oestrus.
Оба̀да̑ње, n. die Flucht (der Kuh) vor Bremsen, fuga vaccae furiatae ab oestro.
Оба̀датисе, амсе, v. r. impf. vor Bremsen fliehen, fugere ab oestris.
Обадва̑, обадвије, обадвоје, vide оба.
Обадве̏ручке̑, (Рес. и Срем.) vide обадвјеручке.
Обадвје̏ручке̑, (Ерц.) vide објеручке.
Обадво̀јица, f. beide, uterque.
Оба̀зирање, n. vide обзирање.
Оба̀зиратисе, ремсе, vide обзиратисе.
Оба̀зретисе, ремсе, v. r. pf. umblicken, sich umsehen, respicio.
Оба̀јати, јем, v. pf. behexen (z. B. die Wunde), medeor vulneri incantamentis.
О̀бал (обао?), обла, ло, walzenförmig, rund, cylindricus.
О̀бала, f. 1) das Ufer, ripa. 2) eine Art Zauns, sepis genus. Ударисе коље (све два и два један према другом), па се између коља напрпа грања којекаква и трња.
О̀балити, им, v. pf. rotzig machen, muco maculo.
Оба́лити, им, v. pf. niederwerfen, prosterno.
Оба̀љивање, n. das Niederwerfen, prostratio.
Оба̀љивати, љујем, v. impf. niederwerfen, sterno.
О̀бао, обла, ло, vide обал.
Оба́рање, n. das Niederwerfen, prostratio.
Оба́рати, ам, v. impf. niederwerfen, prosterno.
Оба̀рача, f. das Züngelchen (am Gewehr), lingula teli.
Оба̀сипа̑ње, n. das Beschütten, circumfusio.
Оба̀сипати, ам (и обасипљем), v. impf. beschütten, circumfundo.
Обасја́вање, n. das Bescheinen, collustratio.
Оба̀сјавати, ва, v. impf. bescheinen, collustro.
Оба̀сјати, сја, v. pf. bescheinen, collustro.
Оба̀су̑ти, спем, v. pf. beschütten, perfundo.
О̀башка *, vide башка.
Обве́сти, ведем, v. pf. rund herum führen, circumduco.
Обви́јање, n. vide обавијање.
Обви́јати, ам, vide обавијати.
О̀бвити, вије̑м, vide обавити.
Обво̀дити, им, v. impf. rund herum führen, circumducto.
Обво̀ђе̑ње, n. das Herumführen, circumductio.
О̀бгнати, ам, v. pf. rundherumtreiben, circumago.
Обго̀нити, им, v. impf. umtreiben, circumagito.
Обго̀ње̑ње, n. das Umtreiben, circumactio.
Обгра́дити, им, v. pf. rund umzäunen, circumsepio.
Обграђи́вање, n. das Umzäunen, circumseptio.

Обграђивати, ђујем, v. impf. rund umzäunen, circumsepto.

Обдан, vide дању.

Обданица, f. innerhalb eines Tages, per diem: чувати пређу на обданицу, т. ј. у јутру почети, па тај дан свршити; или куда на обданицу (а не на конак).

Обдарити, им, v. pf. beschenken, dono.

Обе, (Рес. и Срем.) vide обје.

Обедити, им, (Рес. и Срем.) vide обиједити.

Обезнанитисе, имсе, v. r. pf. in Ohnmacht fallen, deficio.

Обезумити, им, v. pf. bethören, decipio, induco.

Обезумитисе, имсе, v. r. pf. sich bethören lassen, decipior.

Обелити, им, (Срем.) vide обијелети.

Обелоданити, им, (Рес. и Срем.) vide објелоданити.

Обер, m. der Kamm (des Hahns), crista.

Оберучке, (Рес и, Срем.) vide обједручке.

Обесити, им, (Рес. и Срем.) vide објесити.

Обећавање, n. vide обрицање.

Обећавати, ам, vide обрицати.

Обећање, n. das Versprechen, promissum. Обећање је лудоме радост.

Обећати, ам, vide обрећи.

Обеушити, им, v. pf. н. п. иглу, das Oehr an der Nadel beschädigen, obstruo aut destruo foramen acus.

Обзинути, нем, v. pf. begähnen (?), obhio (?), d. i. in den Mund nehmen (und wieder heraus). Кад кога заболи грло, кажу му жене, да обзине трипут комад љеба (говорећи: пса грло боли, а не мене), па да га да псетету: па ће га онда проћи грло. Кад у кога почне расти мртва кост, онда треба наћи дијете посмрче, да је обзине: па ће престати расти.

Обзир, m. das Umblicken, respectus: оде без обзира.

Обзирање, n. das Umhersehen, respectatio.

Обзиратисе, ремсе, v. impf. sich umsehen, respecto.

Обигравање, n. das Umtanzen, circumsaltatio.

Обигравати, ам, v. impf. rund umtanzen, circumsalto.

Обиграти, ам, v. pf. rund umtanzen, circumsalto.

Обијање, n. 1) das Einbrechen der Thüre, effractio forium. 2) das Abschlagen, decussio. 3) das Suchen der Henne nach einem Orte zum Legen, posituritio (?) parturitio gallinae.

Обијати, ам, v. impf. 1) врата, einbrechen, effringo fores. 2) rund umher abschlagen, decutio. 3) обија кокош да пронесе, sucht einen Ort zum Eyerlegen, positurit? parturit gallina.

Обиједити, им, v. pf. (Ерц.) mit Unrecht beschuldigen, accuso injuria.

Обијелити, им,
Обијељети, им, } v. pf. (Ерц.) weiß werden, albesco: обијељео сније по брдима; обијељео човек ко овца (graue Haare bekommen).

Обикнутисе, немсе, vide обићисе.

Обил, ла, ло, reichlich, uber. Срби приповиједају, да је Силни Стеван, ловећи по Церу, угледао на једном мјесту ђе се гране од дрвећа и доље савијају и горе узвијају. Кад дођу на оно мјесто, а то дијете код неколико оваца ударило своју сјекиру у кладу, па легло на леђа те спава: кад дине из себе, онда се гране узвијају у висину, а кад повуче пару у се, онда се савијају к земљи. Кад то види цар, зачудисе, па пружи руку с коња да му узме сјекиру, али оћеш! не може да је извади из кладе. Брже боље сјашу слуге и војводе с коња, огледају сви редом објема рукама да изваде сјекиру из кладе, но ниједан је не може ни помаћи. Онда пробуде дијете и запита га цар: „Како ти је име?" А оно одговори: „Милош." — „Имаш ли оца и мајку?" — „Имам мајку, а отац ми је умръо." — „А ђе ти је мајка? — „Ето је тамо доље у селу код куће." — „Ајде да нас водиш твојој кући." — „Не могу од оваца." — „Ајде ми ћемо поћерати и овце." — И тако га којекако намоле да поћера овце и да пође пред њима кући. Сад су они рад знати и виђети, шта ће он радити са сјекиром: како ће је извадити из кладе; или ће је онако оставити. Кад Милош крене овце, а он узме сјекиру једном руком и заметне на рамо. — Како дођу кући, Милош одма остави овце и непознате госте, па замакне међу зграде да тражи мајку. Пошто цар сјаше с коња, пође и он за Милошем, да гледа, да му се ђе не сакрије; кад погледа кроз брвна у једну зграду, а то Милошева мајка мијеси љеб, а пребацила десну сису преко лијевога рамена, а лијеву преко деснога, те Милош остраг се. Онда цар рече: „Међер обила мајка, родила обила јунака." Цар узме Милоша од мајке и одведе га своме

двору, и од њега се назове Обилић.

Обилажење, n. 1) das Umgehen, circuitio. 2) das Umgehen, circuitus. 3) das Besuchen, invisio.

Обилазити, им, v. impf. 1) umgehen, ambio. 2) umgehen (durch einen Umweg), circumeo. 3) besuchen, inviso.

Обилат, та, то, vide обил.

Обиљежје, n. оно, што се да први пут ђевојци (прстен, или новац какав): да се зна, као да је већ испрошена, das Heiratspfand, pignus datum puellae in signum futuri conjugii.

Обирак, рка, m. der Ausschuß (nachdem das Beste bereits ausgekauft worden), merces (res) rejiculae.

Обиритисе, имсе, v. r. pf. den бир bekommen, potiri collecta presbyterali: не ћеш се обирити ове године.

Обити, обијем, v. pf. 1) врата, einschlagen, effringo. 2) rund herum abschlagen (н. п. лед с кола воденичнога), decutio.

Обићи, обиђем (и обидем), v. pf. umgehn, circumeo.

Обићисе (говорисе и обикнутисе), обикнемсе, v. r. pf. sich gewöhnen, adsuesco.

Обичај, m. der Brauch, mos, consuetudo.

Обичан, чна, но, woran man sich gewöhnen kann, cui facile assuescas.

Обичнӣ, на, но, gewöhnlich, gebräuchlich, usitatus, consuetus; adv. обично.

Обје, обију, (Ерц.) f. pl. die beiden, ambae.

Објелоданитии, им, v. pf. (Ерц.) anfangen es bei hellem Tage zu treiben (z. B. Diebstahl), palam incipio facere (furtum).

Објеручкē, (Ерц.) mit beiden Händen, ambabus manibus.

Објесити, им, v. pf. (Ерц.) aufhenken, suspendo.

Објеситисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich erhenken, suspendere se.

Објестисе, једемсе, v. r. pf. sich überessen, nimio cibo obrui.

Облагање, n. 1) das Umschlagen, Einschlagen, circumdatio. 2) das Wetten, sponsio.

Облагати, лажем, v. impf. einschlagen (etwas in Papier), circumdo.

Облагати, лажем, v. pf. durch Lügen verläumden, mendacio calumnior.

Облагатисе, лажемсе, v. r. impf. 1) sich einschlagen (in den Mantel), circumdo (pallium). 2) wetten, sponsionem facio.

Облагивање, n. das Verläumden, calumniatio.

Облагивати, гујем, v. impf. кога код кога, durch Lügen verläumden, mentiendo calumnior.

Обладати, ам, v. pf. erobern, sub potestatem redigo.

Облажење, n. vide обилажење.

Облазити, им, vide обилазити.

Облазнути, нем, v. pf. lecken, oblambo: облазни па опет, sagt man einem dem die Flinte versagt hat.

Облајати, јем, v. pf. umbellen, oblatro, circumlatro.

Облак, m. die Wolke, nubes.

Облакшавање, n. das Erleichtern, levatio.

Облакшавати, ам, v. impf. erleichtern, levo.

Облакшати, ам, v. pf. erleichtern, levo.

Обламање, n. das Abbrechen (rund herum), decerptio.

Обламати, ам, v. impf. rund herum abbrechen, decerpo.

Облапоран, рна, но, der gern schmauset (Gourmand), Schmausbruder, amans epularum.

Област, f. die Macht, potestas: не попусти, Господе Боже! области нечастивоме и некрштеноме (кад се моле Богу).

Облачак, чка, m. hyp. v. облак, das Wölkchen, nubecula.

Облачан, чна, но, wolkig, trüb, nubilus.

Облачење, n. das Anziehen (der Kleider), indutio.

Облачина, f. augm. v. облак.

Облачити, им, v. impf. 1) anziehen, induo. 2) види онај, који ведри и облачи, der heitert und Regen macht.

Облачитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich anziehen, induor. 2) sich überziehen, umwölken, obnubilor.

Облежати, жим, v. pf. beschlafen, concumbo cum aliqua.

Облепити, им, (Рес. и Срем.) vide облијепити.

Облепљивање, n. (Рес. и Срем.) vide обљепљивање.

Облепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide обљепљивати.

Облетање, n. (Рес. и Срем.) vide облијетање.

Облетети, тим, v. pf. (Рес.) }
Облетити, им, v. pf. (Срем.) } umfliegen, circumvolo.
Облећети, летим, v. pf. (Ерц.) }

Обливање, n. (Срем.) vide обљевање.

Обливати, ам, (Срем.) vide обљевати.

Обли́жњӣ, ња, ње, nahe gelegen, adjacens, vicinus.

Облизати, лижем, v. pf. ablecken, lambo, lingo.

Облизивање, n. das Ablecken, lambitus.

Облизивати, зујем, v. impf. ablecken, lambo.

Облизивати се, зујем се, v. r. impf. sich lecken (Eßlust zeigen), шта се ти ту облизујеш, esurio (circumlingo).
Облизнити се, имсе, v. r. pf. Zwillinge gebähren (auch von Thieren), geminos pario, geminum partum edo.
Облијепити, им, v. pf. (Ерц.) umkleben, bekleiben, induco aliqua re.
Облијетање, n. (Ерц.) das Umfliegen, circumvolitatio.
Облијетати, јећем, v, impf. (Ерц.) umfliegen, circumvolito.
Облик, m. das Antlitz, das Angesicht, facies: познајем га по облику.
Облина, f. die walzenförmige Ründe, rotunditas cylindrica.
Облити, лијем, v. pf. н. п. свиралу коситером, rund herum vergießen, circumfundo.
Облица, f. ein cylindrischer Stab, baculus cylindricus.
Обличје, n. vide облик.
Облог, m. vide оклада.
Облогуз, m. (der Rundarsch, podicis obesi), der alles aufißt, was er eßbares findet.
Облогуз, за, зо, schlemmerhaft, edax.
Обложити, им, v. pf. einschlagen (den Fuß in —), obvolvo.
Обложитисе, v. r. pf. 1) sich einschlagen, einhüllen, involvo. 2) vide опкладити се.
Обломити, им, v. pf. rund herum abbrechen, decerpo.
Облутак, тка, m. der Kiesel, silex.
Облучац, чца, m. дрво (као прут) савијено на колијевци више ћетиње главе: да не пада покривач ћетету на главу.
Обљевање, n. (Ерц.) das Vergießen, plumbatio.
Обљевати, ам, v. impf. (Ерц.) vergießen (mit Bley), plumbo.
Обљепљивање, n. (Ерц.) das Bekleiben, inductio, obductio.
Обљепљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) bekleiben, induco.
Обљубити, им, v. pf. (ст.) abküßen, deosculor:
„Ја ћу твоје лице обљубити —
„Вјерну ћу му љубу обљубити —
„Ваља теби ноћити с краљицом
„И обљубит' Будимску краљицу —
„Руо скиде, леже са краљицом,
„Те краљици обљубио лице —
Обмотавање, n. das Umwickeln, circumligatio.
Обмотавати, ам, v. impf. umwinden, circumvolvo.
Обмотати, ам, v. pf. umwinden, circumdo.
Обнављање, n. das Erneuern, renovatio.
Обнављати, ам, v. impf. erneuern, renovo.
Обневидети, дим, v. pf. (Рес.) } erblinden, obcoecor.
Обневидити, им, v. pf. (Срем.) }
Обневиђети, видим, v. pf. (Ерц.) }
Обнезнанити се, имсе, vide обезнанити се.
Обнети (обнети), несем, (Рес. и Срем.) vide обнијети.
Обнизати, нижем, v. pf. н. п. капу, или главу, бисером, mit einer Reihe (Perlen) umgeben, circumdo lineam (margaritarum).
Обнизивање, n. das Behängen mit Perlenreihen, circumdatio lineae margaritarum.
Обнизивати, зујем, v. impf. mit einer Perlenreihe umgeben, circumdare lineam margaritarum.
Обнијети, несем, обнијо (обнијела, ло), v. pf. (Ерц.) umtragen, circumfero.
Обновити, им, v. pf, erneuern, renovo (намастир, цркву).
Обносити, им, v. impf. umtragen, circumporto.
Обноћ, vide ноћу.
Обношење, n. das Umtragen, circumlatio.
Обњушити, им, v. pf. umschnuffeln, circumodoro.
Обогатити, им, v. pf. bereichern, dito.
Обојак, ојка, m. das Fußtuch, pannus ad pedes involvendos. По Босни, по Ерцеговини и по Србији (куда носе чарапе), подложе обојке у опанке; по Сријему, по Бачкој, по Банату и по Мачви, завијају шареним обојцима (мјесто чарапа) ноге и на њи обувају опанке; а по варошима носе обојке (од платна или, зими, од фланера) у чизмама.
Обоје, обога (и обојега), n. beide, uterque: обоје ђеце, обога ђеце и т. д.
Обојити, им, v. pf. färben, coloro.
Обојица, f. beide, uterque.
Обојчина, f. augm. v. обојак.
Обојчић, m. dim. v. обојак.
Оболети, лим, v. pf. (Рес.) } durch Krankheit geschwächt (entkräftet) werden, morbo infirmor.
Оболити, им, v. pf. (Срем.) }
Обољети, олим, v. pf. (Ерц.) }
Обор, m. 1) die Einzäunung für die Schweine, sepimentum pro suibus. 2) in оборкнез, оборценерао, ist es das deutsch Ober, supremus.
Оборкнез, m. cf. кнез.
Оборлајтман, der Oberlieutenant, subcenturio.

Оборлаћманов, ва, во, des Oberlieutenants, subcenturionis.
Оборлаћмановица, f. Oberlieutenantsfrau, uxor subcenturionis.
Оборлаћманскї, ка, ко, 1) Oberlieutenants, subcenturionum. 2) adv. wie Oberlieutenant, more subcenturionis.
Обо̀рити, им, v. pf. niederwerfen, sterno. vide обалити.
Обости, бодем, v. pf. spornen, calcari pungo, subdo calcar.
Обоци (ободци), m. pl. (доље преко Мораве) die Ohrgehänge, inaures:
„Венце и обоце —
Обра̂вница, f.} das Querholz der Wasserträgerinnen, jugum.
Обра̀вњача, f.}
Обрад, m. Mannsname, nomen viri.
Обра̀дашити, им, v. pf. Bart bekommen, barbam nancisci.
Обрадовати, дујем, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.
Обража̀ивање, n. das Anfurchen, sulcatio.
Обража̀ивати, ђујем, v. impf. furchen, sulco.
О̀браз, m. 1) die Wangen, genae. 2) Scham, und Ehre, pudor: нема образа. Образваља, кум ће доћи. Црн ти образ! У циганке црн образ, али пуна торба. Образа више нема, него два прста (а гузице има два аршина).
Обра̀здити, им, v. pf. anfurchen, sulco.
Обра̂мница, f.} vide обравница.
Обра̀мњача, f.}
Обрана, f. der Schutz und Schirm, munimentum: рана и обрана.
Обранити, им, v. pf. verwunden, vulnero.
Обрањ́авање, n. das Verwunden, vulneratio.
Обрањ́авати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.
Обра́стање, n. das Umwachsen, circumdatio, obductio.
Обра́стати, ам, v. impf. umherwachsen, circumascor.
Обра́сти, стем, v. pf. umherwachsen, circumnascor: обрасло цвијеће у траву.
Обрати, берем, v. pf. 1) pflücken, decerpo, lesen, lego: обрати виноград, јабуке, кукурузе; обраћеш зелен бостан (du wirst nicht gut fahren, male succedet tibi). 2) wählen, eligo, seligo, cf. изабрати:
„Ти обери кога теби драго —
Обра́тити, им, v. pf. zu etwas verleiten, induco.
Обраћа̂ње, n. das Verleiten, inductio.
Обраћати, ам, v. impf. kehren, verto.
Обрашчић, m. dim. v. образ.

О̀брва, f. die Augenbraune, supercilium.
Обрвица, f. dim. v. обрва.
Обрђати, ам, v. pf. schlechtes Aussehen bekommen, tristem speciem accipio.
Обре́дити, им, v. pf. der Reihe nach geben, thun, ex ordine facio.
Обређи́вање, n. das Thun der Reihe nach, das Umreiben.
Обређи́вати, ђујем, v. impf. umreiben, ex ordine facio.
Обрезати, ежем, v. pf. beschneiden, circumcido.
Обрези́вање, n. das Beschneiden, circumcisio.
Обрези́вати, зујем, v. impf. beschneiden, circumcido.
Обрен, m. Mannsname, nomen viri.
Обрѐнија, Frauenname, nomen feminae (nach dem masc. Обрен).
Обретен, Mannsname, nomen viri.
Обретеније, n. das Fest der Findung des Haupts Johannis (24. Febr.), inventio capitis S. Johannis.
Обретисе, римсе, v. r. pf. sich wo befinden, adesse.
Обрѐћи,речем (говорисе и обрекнем), v. pf. versprechen, promitto.
Обрѐћисе, речемсе (говорисе и обрекнемсе), v. r. pf. versprechen, polliceor.
Обријати, јем, v. pf. balbiren, (barbam) detondeo.
Обријатисе, јемсе, v. pf. sich balbiren (lassen), tondeor.
Обрисати, ишем, v. pf. abwischen, abstergo.
О̀брити, ријем, v. pf. umwühlen, subruo.
Обри̂цање, n. das Versprechen, pollicitatio.
Обри̂цати, ичем, v. impf. versprechen, pollicitor.
Обри̂цатисе, ичемсе, v. r. impf. versprechen, promitto.
Обри̂чинити, им, vide обријети.
Обркатити, им, v. pf. einen Schnauzbart bekommen, mystacem (pilos in labio superiori) nancisci (protrudere).
Обла̀тити, им, v. pf. umringen, nicht auslassen, circumsto, non dimitto. Обратио као ајгир кору.
Обрнути, нем, v. pf. umkehren, verto.
Обрнутисе, немсе, v. r. pf. umkehren, revertor.
О̀бро, m. hyp. v. Обрад.
Оброк, m. eine festgesetzte Zeit, tempus constitutum: једе на оброк oder оброком; ђеца једу без оброка.
Обронак, нка, m. der Abhang, devexitas:
„Заспала девојка брегу на обронку —

Обро̀нитисе, нмсе, v. pf. hinabrollen (von der Erde steilem Abhang), devolvor.
Обр̀стити, им, v. pf. die jungen Zweige abfressen (wie die Ziegen), depasco frondes.
Обр̀та̑љка, f. der Querbalken, der in seiner Mitte um einen Pflock beweglich ist (in einem Knabenspiele), trabs transversa, in medio perpendiculari insidens et mobilis (von обртати).
Обр̀тањ, пња, m. eine Art drehbaren Doppelrings, um die Pferde anzubinden, annuli genus.
Обрта̑ње, n. das Umdrehen, circumactio, conversio.
Обртати, рћем, v. impf. umdrehen, circumago.
Обру̏ч, m. der Reif (am Faße), orbis, circulus.
Обру̀ча̑н, m. m. j. лонац, eine Art Topf mit einem (thönernen) Reif um die Mitte, olla orbiculata.
Обру̀ча̑ње, n. das Bereifen, circumdo orbem.
Обру̀чати, ам, v. impf. bereifen, circumdo orbem (dolio).
Обру̀чић, m. dim. v. обруч.
Обру̀чје, n. (coll.) die Reife, orbes, circuli.
Обршити, v. pf. übel ankommen, male excipior: обршио као нико његов.
Обрштер, der Obrist, Oberste, tribunus (militum); praefectus (equitum).
Обрштеров, ва, во, des Obersten, tribuni
Обрштеровица, f. die Oberstenfrau, des Obersten Frau, uxor tribuni.
Обрштерски, ка, ко, 1) Obersten-, tribunorum. 2) adv. wie ein Oberster, more tribuni.
Обу̀вање, n. das Anschuhen, calceatio.
Обу̀вата̑ње, n. das Umfassen, amplexatio.
Обу̀ватати, ам, v. impf. umfassen, amplexor.
Обу̀вати, ам, v. impf, 1) кога, anschuhen, calceos induo alicui. 2) Schuhe anziehen, calceos induo.
Обу̀ватисе, амсе, v. r. impf. die Schuhe anziehen, induor calceos.
Обу̀ватити, им, v. pf. umfassen, amplector.
Обу̀вача, f. das Schuhband, ligula (calcearia).
Обуд̀вити, им, vide обудовљети.
Обуд̀вљети, вим, v. pf. (Ерц.) Witwer (Witwe) werden, conjuge orbari.
Обу̀зети, змем, v. pf. rund herum ergreifen, corripio.
Обу̀зима̑ње, n. das Umschlingen, Ergreifen, correptio.
Обу̀зимати, ам (и обузимљем), v. impf. ergreifen, corripio.
Обу̀ставити, им, v. pf. aufhalten, detineo.
Обу̀стављање, n. das Aufhalten, detentio.
Обу̀стављати, ам, v. impf. aufhalten, detineo, moror.
Обути, бујем (particip. обувен), v. pf. 1) Schuhe anziehen, induo calceos. 2) коло (точак), die Felgen am Rade anbringen, absidem circumdo rotae.
Обу̀ћа, f. die Beschuhung, calceamentum.
Обу̀ћи, учем, v. pf. anziehen, induo.
Обу̀ћина, f. augm. v. обућа.
Обу̀ћисе, учемсе, v. r. pf. sich anziehen, induor.
Обу̀ћица, f. dim. v. обућа.
Обуча̀вање, n. das Abrichten, condocefactio.
Обуча̀вати, ам, v. impf. abrichten, condocefacio.
Обу̀чити, им, v. pf. abrichten, condocefacio.
Обушити, им, v. pf. das Oehr sprengen, foramen corrumpo, rumpo.
Ова̑ј, ова, ово, dieser, hic.
Ова̀кӣ, ка, ка, dieser Art, hujus modi, hoc genus.
Ова̀ко̑, auf diese Art, hoc modo.
Ова̀ковӣ, ва, во, vide овакӣ.
Овамо, vide амо.
Ован (о̏ван), вна, m. der Widder, aries.
Овас, вса, m. der Hafer (Haber), avena sativa Linn.
Овда̑, z. B. овда, онда, bald dieß, bald das! bald itzt, bald wieder dann, multis et variis intervenientibus.
Овдашњӣ, ња, ње, der Hiesige, hujas, hujus loci (urbis).
Оведе, (Рес.) | (ћекоји говоре и овдека, овдика, овђека) hier, hic.
Овди, (Срем.) |
Овђе, (Ерц.) |
Овејати, јем, (Рес. и Срем.) vide овијати.
Ове̏љача, f. vide бељача.
Овида, f. Frauenname, nomen feminae.
Овијати, јем, v. pf. (Ерц.) worfeln, worfeln, ventilare.
Овиција, f. Officierstelle, munus ducis (militum).
Овица̑р, m. der Officier, dux militum.
Овица̑ров, ва, во, des Officier, ducis militum.
Овица̑рскӣ, ка, ко, 1) Officier-, ducum. 2) adv. nach Officier-Art, more ducum.
Овла̀дати, ам, vide обладати.
Овнина, f. augm. v. ован.
Овнић, m. dim. v. ован.
Овнов, ва, во, Widder-, arietis.

Овновина, f. das Schöpfenfleisch, vervecina.
Овнујскӣ, ка, ко, Widder-, arietinus. Пристао за њим, као лисица за овнујским мудима.
Овогодашњӣ (овогодишњӣ), ња, ње, heurig, diesjährig, hornus.
Оволѝкачкӣ, ка, ко, augm. v. оволики.
Оволѝкӣ, ка, ко, so groß, tantus.
Оволѝкō (оволико), so viel, tantum.
Оволѝчкӣ. ка, ко, vide оволикачки.
Оволѝшнӣ, на, но, dim. v. оволики.
Оволѝшнō, dim. v. оволико.
Овра̀нити, ним, v. pf. schwarz machen, reddo nigrum.
Оврањцати, ам, v. pf. mit Franzosen anstecken, inficere malo venereo.
Оврањцатисе, амсе, v. r. pf. Franzosen bekommen, malo gallico infici.
Овр̏ћи, овршем, овръао, (Рес.) vide оврије̏ћи.
Оврије̏ћи, овршем, овръао, v. pf. (Ерц. и Срем.) austreten (das Getreide), trituro.
Овр̏ћи, овршем, овръао, vide оврије̏ћи.
Овршине, f. pl. die Abfälle (beim Beschneiden der Bäume), sarmenta.
Овӯдā (овудā), hier durch, hac.
Овца, f. das Schaf, ovis.
Овча̑р, m. 1) der Schäfer, opilio. 2) планина у Србији.
Овча̀рев, ва, во, vide овчаров.
Овчарица, f. 1) die Schäferinn, femina (puella) pascens oves. 2) овчја кошара, der Schafstall, ovile.
Овча̀ров, ва, во, des Schafhirten, opilionis.
Овча̑рскӣ, ка, ко, 1) Schäfer-, opilionum. 2) adv. wie ein Schäferhirt, more opilionis.
Овчевина, f. (овчјевина?) das Schaffleisch, caro ovilla.
Овчица, f. das Schäfchen, ovicula.
Овчјӣ, чја, чје, Schafs-, ovillus, ovium.
Огадити, им, v. pf. коме шта, verleiden, molestum reddo.
Огадитисе, огадило ми се, v. r. pf. zuwider werden, molestus fio.
Огајтанити, им, v. pf. eine Schnur herumnähen, adsuo funiculum (clavum?).
Огањ, гња, m. das Feuer, ignis. vide ватра.
Огар, m. (ст.) eine Art Jagdhund, canis venatici genus:
„Да наранимо рте и огаре —
„Ударише рти и огари —
Огаравити, им, vide огарити.
Огарити, им, v. pf. mit Kohlen oder Ruß beschmieren, illino fuligine aut carbone.

Огла̑в, m. } der Theil der Pferdrüstung, der am Kopf desselben befindlich, lora capitis equi.
Огла̀ва̑р, m. }
Оглавина (огла̀вина), f. die Kopfhaut der Thiere, pellis capitis bestiarum.
Огла̀сити, им, v. pf. verkünden, kund machen, nuncio.
Огла̀ситисе, имсе, v. r. pf. kund werden, verlauten, nuncior.
Огла̀сни̑к, m. (ст.) der Bote, nuncius:
„Пуст' Турчина једног огласника,
„Нека каже Босанском везиру —
Огла̑пи, ам, vide огледати.
Огла̑тисе, амсе, vide огледатисе.
Оглаши̏вање, n. das Verkünden; Lautwerden, nunciatio.
Оглаши̏вати, шујем, v. impf. kund machen, nuncio.
Огле̏дало, n. der Spiegel, speculum.
Огле̏дање, n. 1) das Besehen, inspectio. 2) das Nachsehen, inspectio. 3) das Versuchen, experimentum, periculum.
Огле̏дати, ам, v. impf. } sehen, nachsehen, besehen, video, experior.
Огледати, ам, v. pf. }
Огле̏датисе, амсе, v. r. impf. } 1) sich (im Spiegel) besehen, inspicio me. 2) sich versuchen, sich messen, experior.
Огледатисе, амсе, v. r. pf. }
Огло̀бити, им, v. pf. durch Erpressungen schinden, exhaurio vexationibus et mulctis.
Огло̀дати, лођем, v. pf. abnagen, corrodo.
Оглу̀нути, нем, v. pf. taub werden, obsurdesco.
Оглу̀шитисе, имсе, v. r. pf. кога, taube Ohren haben gegen jemands Bitten, surdus sum ad preces.
Огно̀јитисе, имсе, v. r. pf. eitern, suppuro.
Огњан, m. Mannsname, nomen viri.
Огњана, f. Frauenname, nomen feminae.
Огње̏вит, та, то, } feurig, igneus.
Огњен, на, но, }
Огњен, vide Огњан.
Огњило, n. der Feuerstahl, chalybs igniarius.
Огњи̑ште, n. der Feuerherd, focus.
Огова̀рање, n. das Entschuldigen, Vertheidigen, excusatio, defensatio.
Огова̀рати, ам, v. impf. } zu eines Gunsten sprechen, ihn entschuldigen vertheidigen, excuso, defenso:
Огово̀рити, им, v. pf. }
„Свекрва је кара,
„Девер оговара —
Огулети, лим, (Рес.) } vide оголети.
Оголити, им, (Срем.) }

Оголу́зинти, им, v. pf. кога, nackt ausplündern, spolio omnibus rebus.

Ого̀љети, олим, v. pf. (Ерц.) nackt werden, seine Kleider zerrissen haben, nudor.

Ого̀рјелица, f. Berg in Dalmatien:
„Примишесе у Огорјелицу —

О̀грабити, им, v. pf. н. п. сијено, von allen Seiten abrechen (den Heuschober), rastro abstergere foeni metam.

О̀града, f. der Zaun, sepes: ограда око мјесеца.

Огра́дити, им, v. pf. 1) umzäunen, obsepio. 2) vide начинити (н. п. весеље).

О̀градица, f. dim. v. ограда.

Ограђи́вање, n. das Umzäunen, circumseptio.

Ограђи́вати, ђујем, v. impf. umzäunen, obsepio.

Огра̀нса́ти*, ншем, v. pf. vide нагазити.

О̀гранак, нка, m. das Reis, frons (frondis).

Огра̀нути, не, v. pf. т. ј. сунце, sich am Horizonte zeigen, exorior (de sole).

Огра̑шје, n. der Strauß (Kampf) certamen:
„Божја помоћ Косовко ђевојко!
„Ђе си сестро на ограшју била?
„Да ће ли си клобук задобила? —
„Д'о Бог добро кнежева војводо!
„Ни' сам нигђе на ограшју била,
„Нит' сам клобук на боју добила —

О̀грбавити, ам, v. pf. bucklig werden, einen Höcker bekommen, gibbosus fio.

О̀греб, m. оно што остаје на огребљу кад се огребље кућеља или лан.

О̀гребање, n. das Abziehen das Flachses, purgatio lini.

О̀гребати, бљем, v. impf. abziehen (den Flachs) purgo trahendo.

О̀гребине, f. pl. vide остружине.

Огрѐбло, n. die Flachsraufe, pecten linarius.

О̀грев, m. (Рес. и Срем.) vide огрјев.

Огрезнути, нем, v. pf. untergehen (im Wasser), mergi:
„Вас му коњиц у крв огрезнуо —

О̀грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide огријати,

О̀грејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide огријатисе.

Огрѐсти, огребем, v. pf. 1) kratzen, scabo. 2) лан, кућељу, abziehen, purgo trahendo per ferrum.

Огре́шити, им, (Рес. и Срем.) vide огријешити.

Огре́шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide огријешитисе,

Огризине, f. pl. die Ueberbleibsel von Heu in der Krippe, residuum foeni.

Огријало сунце, } (ст.) erwärmend,
Огрија̑но сунце, } calefaciens:
„Султан царе огријало сунце! —

О̀гријати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) erwärmen, calefacio (hominem), 2) hervorkommen (von der Sonne), apparuit sol.

Огријатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich wärmen, calefio.

О̀гријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) душу, die Seele mit Sünden belasten, peccatis onero animum.

Огријѐшитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich versündigen, nefas admitto.

Огрјев, m. (Ерц.) die Heitzung, calefactio: нема дрва за огрјев.

О̀гркнути, нем, v. pf. bitter werden, amarus fio.

О̀грлица, f. der Halsschmuck, monile.

Огрља̑к, m. das Halsband (des Hundes, Kalbes), vinculum collare.

Огрнути, нем, v. pf. 1) н. п. јапунџе, den Mantel umhängen, circumdo. 2) кукурузе, umgraben, und mit Erde umhaufeln, circumdo humum.

О̀грта̑ње, n. 1) das Umhängen, circumdatio. 2) das Umgraben des Kukuruz, circumdatio humi.

О̀гртати, грћем, v. pf. 1) umhängen, circumdo. 2) dem Kukuruz Erde umschaufeln, circumdo humum.

Огру́бити, им, v. pf. н. п. од враста, durch Blatternarben ein grobes Aussehen bekommen, asperam faciem nancisci.

Огру́вати, ам, v. pf. н. п. кукурузе, abschlagen, decutio.

Огу̀глати, ам, v. pf. што, sich an etwas gewöhnen, assuefio. Огуглао, као цигански коњ бубањ.

Огу́лити, им, v. pf. schinden, excorio.

О̑д, m. der Gang, incessus: познајем га по оду.

О̀д, 1) von, a. Од попа до ковача; од злата, од сребра, од земље; књига дошла од цара, од брата; грми од запада. 2) бољи од мене, besser als ich u. s. w. melior me. 5) умрьо од срдобоље (од грознице, од врућице), an der Ruhr gestorben, periit dysenteria.

О̀да, vide о̀д: ода шта је то?

Ода̀брати, берем, v. pf. vide одбрати.

Ода́вање, n. das Angeben, delatio.

Ода́вати, дајем, v. impf. angeben, defero.

Ода̑вде̑ (ода́вде̑, о̀давде̑), von hier, hinc.

Ода̑вле̑ (ода́вле̑, о̀давле̑), vide одавде.

Ода̑вно (од давно), lange, längst, diu.

Одàгнати, ам, v. pf. wegtreiben, abigo.
Одàдирâње, n. 1) das Abreißen, 2) das Entreißen, Erpressen, expressio. 3) das Schlagen, percussio. 4) das starke Farzen, crepitus ventris.
Одàдирати, рем, v. impf. 1) abreißen, vi detraho. 2) erpressen, extorqueo. 3) stark schlagen, percutio. 4) stark farzen, vehementer pedo.
Одàднити, им, v. pf. den Boden ausschlagen, fundum excutio dolio.
Одàдрêти, ем (и ододерем), ододрьо, (Рес. и Срем.) vide ододријети.
Одàдријети, рем (и ододерем), ододрьо, v. pf. (Ерц.) 1) abreißen, detraho. 2) erpressen, extorqueo. 3) stark schlagen, percutio. 4) stark farzen, vehementer pedo.
Одàзвати, зовем (и одзовем), abrufen, avoco.
Одàзватисе, зовемсе (и одзовемсе), v. r. pf. sich melden, auf den Ruf antworten, respondeo vocanti.
Одаја*, f. vide соба.
Одајање, n. das Säugen zur Genüge (Absäugen), nutritio sufficiens.
Одàјати, ам, v. impf. absäugen, adlacto.
Одајица, f. dim. v. одаја.
Одаклê (одàклê, одàклê), woher, unde.
Одàндê (òдандê, одàндê) } von dort,
Одàнлê (òданлê, одàнлê), } illinc.
Одàнути, нем, v. pf. ausschnaufen, respiro.
Òдање, n. das Spazieren, ambulatio.
Одàпирâње, n. 1) das Stützen, fulturae immissio. 2) das Oeffnen der Thüre, apertio januae.
Одàпирати, рем, v. impf. 1) die Thür öffnen, aperio. 2) stützen, fulcio, innitor.
Одàпиратисе, ремсе, v. r. impf. sich stützen (auf der Flucht), resisto, consisto.
Одàпрêти, ем, одапрьо, (Рес. и Срем.) vide одапријети.
Одàпрêтисе, емсе, одапрьосе, (Рес. и Срем.) vide одапријетисе.
Одàпријети, рем, одапрьо, v. pf. (Ерц.) 1) врата, die Thür öffnen, aperio portam. 2) stützen, fulcio.
Одàпријетисе, ремсе, одапрьосе, v. r. pf. (Ерц.) sich setzen, consisto.
Одàсипâње, n. das Wegschütten, defusio.
Одàсипати, ам (и одасипљем), v. impf. wegschütten, defundo.
Одàсути, спем, v. pf. wegschütten, defundo.
Òдати, ам, v. impf. spazieren, ambulare.
Одати, ам, v. pf. кога, angeben, defero.

Òдатлê (одàтлê, одàтлê), von da, istinc.
Одáће, н. н. није на одаће, ist nicht feil, non venumit, non est venale.
Òдац, оца, m. н. п. коњ, или човек, der gut gehen kann, pedibus celer.
Одација*, m. der Zimmerkellner, a cubiculis cauponi.
Одбацивање, n. das Wegwerfen, abjectio.
Одбацивати, цујем, v. impf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) коме, einen im Werfen übertreffen, vinco jaculando.
Одбáцити, им, v. pf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) es einem zuvorthun im Wurf, jaculando vinco.
Одбећи (говорисе и одбегнути), одбегнем, (Рес. и Срем.) vide одбјећи.
Одбијање, n. 1) das Wegschlagen, decussio. 2) das Abspänen des Kindes, ablactatio. 3) Hinwegtreiben, abactio. 4) Abziehen (von der Summe), detractio.
Одбијати, ам, ist das v. impf. von одбити in allen 4 Bedeutungen.
Одбирак, рка, m. das Weggeklaubte, rejiculum.
Одбирање, n. das Wegklauben, selectio.
Одбирати, ам, v. impf. auseinanderklauben, seligo.
Òдбити, бијем, v. pf. 1) wegschlagen, herabschlagen, decutio. 2) дијете од сисе, abspänen, ablacto. 3) говеда, овце, козе, wegtreiben, abigo. 4) abziehen (von der Summe), detraho.
Одбитисе, бијемсе, v. r. pf. sich davon machen, abeo.
Одбјећи (говорисе и одбјегнути), одбјегнем, v. pf. (Ерц.) davon fliehen, aufugio.
Одболòвати, лујем, v. pf. durch Krankheit abbüßen, morbo luo.
Одбрáјање, n. das Hinwegzählen, denumeratio.
Одбрáјати, ам, v. impf. abzählen, denumero.
Одбрати, берем, vide одабрати.
Одбројити, им, v. pf. abzählen, denumero.
Одвáбити, им, v. pf. hinweglocken, ablicio.
Òдвадити, им, v. pf. herausnehmen, demo.
Одвáлити, им, v. pf. 1) hinwegwälzen, removeo, amolior. 2) sein Glück machen, feliciter cessit illi: он одвали; Одвалио као Благоје серући.
Одвáљати, ам, v. pf. wegwälzen, removeo, z. B. буре.
Одваљивање, n. das Wegwälzen, remotio, avolutio.

Одваљивати, љујем, v. impf. wegwälzen, amolior, avolvo.

Одваривање, n. das Abkochen, Absieden, decoctio.

Одваривати, рујем, v. impf. abkochen, decoquo.

Одва́рити, им, v. pf. abkochen, decoquo.

Одве́зати, вежем, v. pf. losbinden, solvo.

Одвезивање, n. das Losbinden, solutio.

Одвезивати, зујем, v. impf. losbinden, solvo.

Одвејати, јем, (Рес. и Срем.) vide одвијати.

Одве̏сти, ведем, v. pf. davonführen, abduco.

Одве̏сти, везем, v. pf. davonführen, aveho.

Одве̏стисе, davonführen, wegfahren, avehi.

Одвећ, gar zu viel, nimis.

Одвијање, n. das Loswickeln, Losschrauben, expeditio, retorsio.

Одвијати, ам, v. impf. loswickeln, loswinden, expedio, retorqueo.

Одвијати, вијем, v. pf. (Ерц.) abworfeln, ventilo aliquid de acervo.

Одвити, вијем, v. pf. loswinden, losschrauben, retorqueo.

Одви̏ше, zu, allzu (zusehr, zuviel), nimis:
„Што си мени одвише лијепа,
„Да је Бог д'о да си ми слијепа —

Одвла́чење, n. das Wegschleppen, abstractio.

Одвла́чити, им, v. impf. davonschleppen, abstraho.

Одвода, f. der Ast, ramus.

Одво̏дити, им, v. impf. wegführen, abduco.

Одво̏ђење, n. das Wegführen, abductio.

Одвракати, ам, v. pf. н. п. главу, (gemein) den Kopf abhauen, amputo, decollo.

Одвра́тити, им, v. pf. 1) воду, ableiten (Wasser), deduco, derivo. 2) abwenden, abreden, averto.

Одвраћање, n. 1) die Ableitung, derivatio. 2) das Abbringen, aversio, avocatio.

Одвраћати, ам, v. impf. 1) ableiten, derivo. 2) abziehen, abstraho.

Одвр̏вети, вимо, v. pf. (Рес.) } wegströmen (von einer Menge Menschen), auferri.
Одвр̏вити, вимо, v. pf. (Срем.) }
Одвр̏вљети, вимо, v. pf. (Ерц.) }

Одвргнути, нем, vide одврћи.

Одвргнутисе, немсе, vide одврћисе.

Одвр̏љати, ам, v. pf. davonschlendern, abeo otiose.

Одвр̏нути, нем, v. pf. 1) wegbrechen (н. п. ногу од печена прасета), avello. 2) wegschrauben, retorqueo. 3) одврну! crepitum edidit egregium.

Одвре́сти, врзем, v. pf. loswickeln (das Pferd), expedio.

Одвртање, n. das Losbrechen, defractio. 2) das Losschrauben, detorsio.

Одвртати, врћем, v. impf. 1) losbrechen, defringo. 2) losschrauben, detorqueo.

Одврћи (говорисе и одврнути), вргнем, vide одметнути.

Одврћисе (говорисе и одвргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. н. п. у ајдуке, abfallen, deficio.

Одвући, учем, v. pf. wegschleppen, abstraho.

Одга́ђање, n. das Aufschieben, dilatio.

Одга́ђати, ам, v. impf. aufschieben, differo: одгађа од данас до сјутра.

Одга́јити, им, v. pf. aufziehen, groß ziehen, educo (educere und educare).

Одгова́рање, n. 1) das Antworten, responsio. 2) vide оговарање.

Одгова́рати, ам, v. impf. 1) antworten, responso. 2) soviel als оговарати. 3) свирала му јасно одговара, entsprechen, gehorchen, respondeo.

Одгова́ратисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, excuso me.

Одгово̏р, m. die Antwort, responsum.

Одгово̏рити, им, v. pf. 1) antworten, respondeo. 2) кога, einen entschuldigen, excuso.

Одгово̏ритисе, имсе, v. r. pf. sich entschuldigen, excuso me.

Одго̏дити, им, v. pf. aufschieben, differo.

Одгоне́нути, нем, v. pf. enträthseln, solvo aenigma.

Одгоне́тање, n. das Enträthseln, solutio aenigmatis.

Одгоне́тати, ећем, v. impf. enträthseln, explico, solvo aenigma.

Одгонетљај, m. die Auflösung des Räthsels, solutio aenigmatis.

Одго̏нити, им, v. impf. wegtreiben, abigo.

Одго̏њење, n. das Wegtreiben, abactio.

Одгри́зање, n. das Wegbeißen, Abbeißen, demorsio.

Одгри́зати, ам, v. impf. abbeißen, demordeo.

Одгри̏сти, ризем, v. pf. abbeißen, demordeo.

Одгр̏нути, нем; v. pf. 1) aufdecken, retego, z. B. виноград. 2) wegrücken, wegschieben, removeo.

Одгртање, n. 1) das Aufdecken, retectio. 2) das Wegrücken, remotio.

Одгртати, грћем, v. impf. 1) aufdecken, retego. 2) wegrücken, removeo.

Одѐбљати, ам, v. pf. dick werden, crassesco.
Одѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide одијевање.
Одѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide одијевати.
Одежда, f. das Meßgewand, vestimenta sacerdotis.
Одѐлити, им, (Рес. и Срем.) vide одијелити.
Одѐло, n. (Рес. и Срем.) vide одијело.
Одељати, ам, (Рес. и Срем.) vide ођељати.
Оденути, нем, vide одести.
Одѐрати, рем, v. pf. schinden, excorio.
Одѐратисе, ремсе, v. r. pf. sich heiser schreien, trinken, ad ravim usque clamo, poto cet.
Одервѐљитисе, имсе, v. r. pf. } sich seitwärts neigen, inclinor, extra seriem existo.
Одервѐчитисе, имсе, v. r. pf. }
Одести (говорисе и оденути), оденем, (Рес. и Срем.) vide ођести.
Одећа, f. (Рес. и Срем.) vide ођећа.
Одѐчи очи, cf. Дечани.
Одзвати, зовем, vide одазвати.
Одзватисе, зовемсе, vide одазватисе.
Одзѝвање, n. das Antworten auf das Rufen, responsatio vocanti.
Одзѝватисе, амсе (и одзивљемсе), v. r. impf. auf den Ruf antworten, responso vocanti.
Оди, одите, komm her, kommt her, veni, venite, adeste.
Одѝва, f. Verwandtschaft, affinitas.
Одигнути, нем, vide одићи.
Одигра̀вање, n. 1) das Abtanzen, compensatio saltando. 2) das Davontanzen, abitus saltantis.
Одигра̀вати, ам, v. impf. 1) davon tanzen, saltans abeo. 2) abtanzen, saltando compenso.
Одѝграти, ам, v. pf. 1) davon tanzen, saltans abeo. 2) abtanzen, saltando compenso.
Одиза̑ње, n. das Aufheben, elevatio.
Одизати, одижем, v. impf. aufheben, elevo.
Одијѐва̑ње, n. (Ерц.) das Bekleiden, vestitus.
Одијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) bekleiden, vestio.
Одијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) trennen, separo.
Одијѐло, n. (Ерц.) die Bekleidung, vestitus, vestimenta.
Одилажѐње, n. vide одлажење.
Одилазити, им, vide одлазити.
Одимити, им, vom Rauch Augenweh bekommen, oculi dolent a fumo.
Одиса̑ње, n. das Aushauchen, spiratio, emissio aeris.
Одисати, одишем, v. impf. aushauchen, aerem emitto.
Одити, им, v. impf. gehen, incedo.
Одићи (говорисе и одигнути), одигнем, v. pf. aufheben, elevo.
Одићи, одиде (и одиће), v. r. pf. abfließen (z. B. vom Wein, Blut), defluo.
Одјаати, одјашем, vide одјахати.
Одја̀вити, им, v. pf. н. п. овце, hinwegleiten, abduco (ipse praeiens).
Одја̀зити, им, v. pf. н. п. врата, weit öffnen, aperio.
Одја̑хати, јашем, v. pf. 1) davon reiten, equo avehor. 2) absteigen, descendo ex equo.
Одја̀чати, ам, v. pf. erstarken, firmor.
Одјѐбати, бем, v. pf. defutuo (futuendo luo, solvo).
Одјѐздити, им, v. pf. (cm.) davon reiten, equo avehi.
Одјѐкнути, нем, v. pf. 1) ächzen, ingemo. 2) zurückhallen, resono:
„Пуче пушка, запјева Милошу,
„Оругџићу на жалост одјекну —
Одјѐсти, јебем, vide одјебати.
Одјести, једем, v. pf. 1) abessen (durch Essen ausgleichen, z. B. eine Schuldforderung), edendo compenso. 2) wegessen, edendo demo.
Одла̀гање, n. 1) das Aufschieben, dilatio. 2) das Entheben (ausruhen), levatio.
Одла̀гати, лажем, v. impf. 1) aufschieben, differo. 2) entheben, die Last abnehmen, levo: одлаже ногама (н. п. коњ).
Одла̀дити, им, v. pf. sich aus dem Staube machen, aufugio. cf. оладити.
Одлажа̑ње, n. 1) das Hingehen, itatio. 2) das Weggehen, der Abzug, abitus.
Одлазак, ска, m. das Weggehen, die Abreise, discessus.
Одлазити, им, v. impf. 1) hingehen zu jemand, frequento aliquem. 2) davon gehen, abeo, discedo.
Одлајати, јем, v. pf. 1) abbellen, latrando extorqueo. 2) davon bellen, abeo latrans.
Одла̀мање, n. das Abbrechen, decerptio.
Одла̀мати, ам, v. impf. abbrechen, decerpo.
Одла̀нути, не, v. pf. leichter werden, levius fit.
Одлѐгање, n. (Рес. и Срем.) vide одлијегање.
Одлѐгатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide одлијегатисе.
Одлежа̀вање, n. durch Liegen büssen, jacendo luo.
Одлежа̀вати, ам, v. impf. abliegen, d. i. durch Liegen büssen, jacendo luo.
Одлѐжати, жим, v. pf. vide одболевати.

Одлéпити, им, (Рес. и Срем.) vide одлијепити.

Одлепљи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide одљепљивање.

Одлепљи́вати, љујем, (Рес. и Срем.) vide одљепљивати.

Одлéтање, n. (Рес. и Срем.) vide одлијетање.

Одлéтати, лећем, (Рес. и Срем.) vide одлијетати.

Одлѐтети, тим, v. pf. (Рес.) } davon fliegen, avolo.
Одлѐтити, им, v. pf. (Срем.) }
Одлѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) }

Одлѐћисе, одлежесе (и одлегнесе), v. r. pf. wiederhallen, resono. cf. разлећисе.

Одлива̑ње, n. (Срем.) vide одљевање.

Одливати, ам, (Срем.) vide одљевати.

Одлијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Wiederhallen, resonantia.

Одлијѐгатисе, лијежесе, v. r. impf. (Ерц.) wiederhallen, resono: одлијежесе по брдима.

Одлијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) öffnen (was verkleibt war), aperio.

Одлијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Davonfliegen, avolatio.

Одлијѐтати, јећем, v. impf. davon fliegen, avolo, avolito.

Одликовати, кује, v. impf. steht gut an, schickt sich, decet.

Одлити, лијем, v. pf. davon, weggießen, delibo, effundo.

Одлóжити, им, v. pf. aufschieben, differo.

Одломак, мка, m. ein abgerissenes Stück, decerptum quid.

Одлòмити, им, v. pf. wegbrechen, decerpo.

Одлýњати, ам, v. pf. mit hängendem Kopfe davon gehen, capite demisso abeo.

Одлýпати, ам, v. pf. abschlagen, detuudo.

Одлучи́вање, n. das Absondern, separatio.

Одлучи́вати, чујем, v. impf. } absondern, separo.
Одлýчити, им, v. pf. }

Одљепљи́вање, n. (Ерц.) das Abkleiben, delitio.

Одљепљи́вати, љујем, v. impf. (Ерц.) abkleiben, delino.

Одма̑, sogleich, continuo, confestim.

Одмáгање, n. das Gegentheil von Hülfe, das Aergermachen, deterioratio.

Одмáгати, ажем, v. fr. statt zu helfen, eines Verlegenheit noch vermehren, deterioro: ако ми не можеш помоћи, немој ми одмагати.

Одмàкнути, нем, vide одмаћи.

Одмáмити, им, v. pf. hinweglocken, hinwegbereden, ablicio.

Одмáрање, n. das Laben, Erholen, refocillatio, refectio.

Одмáрати, ам, v. impf. н. п. коње, die Pferde laben, erholen lassen, reficio.

Одмáратисе, амсе, v. r. impf. sich erholen, reficio.

Одмáћи (говорисе и одмакнути), макнем, v. pf. wegrücken, removeo.

Одмѐкнути, нем, v. pf. erweichen, weicher werden, mollesco.

Одмена, f. (Рес. и Срем.) vide одмјена.

Одмéнити, им, (Рес. и Срем.) vide одмијенити.

Одмењи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide одмјењивање.

Одмењи́вати, њујем, (Рес. и Срем.) vide одмјењивати.

Одмéрање, n. (Рес. и Срем.) vide одмјерање.

Одмéрати, ам, (Рес. и Срем.) vide одмјерати.

Одмерити, им, (Рес. и Срем.) vide одмјерити.

Одмет, m. н. п. није то на одмет, zum Wegwerfen, non est rès quam abjicias.

Одмѐта̑ње, n. 1) das Weglegen, sepositio, rejectio. 2) das Abtrünnigmachen, defectionis molitio; das Abtrünnig werden, defectio.

Одмѐтати, ећем, v. impf. 1) weglegen, sepono. 2) abtrünnig machen, ad defectionem sollicito.

Одмѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. abtrünnig werden, abfallen, deficio.

Одметнути, нем, v. pf. 1) weglegen, sepono. 2) abtrünnig machen, ad defectionem perduco.

Одметнутисе, немсе, v. r. pf. abfallen, deficio.

Одмица̑ње, n. das Wegrücken, remotio.

Одмицати, ичем, v. impf. davon rücken, amoveo.

Одмијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) einen ablösen, succedo in locum alicujus, sufficior:

„Заш' се синко не ћеш оженити
„За љепоте и младости твоје?
„Да се стара одмијени мајка —

Одми́нути, не (н. п. мука), vide уминути:

„Није л' Бог д'о мука одминула —

Одмјена, f. (Ерц.) vide замјена.

Одмјењи́вање, n. (Ерц.) das Ablösen, successio (in locum alicujus).

Одмјењи́вати, њујем, v. impf. (Ерц.) ablösen, succedo in locum alius.

Одмјéрање, n. (Ерц.) eine Geberde, um zu zeigen, daß man sich aus etwas nichts mache, es nicht fürchte, gestus minas contemnentis.

Одмјерати, ам, v. impf. (Ерц.) eine Geberde (mit dem zurückgebogenen Arme) machen, um zu zeigen, daß man sich aus etwas nichts mache, gestum facio contemnentis minas.

Одмјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) abmessen, abwägen, demetior, dependo. 2) mit dem Ellbogen eine Geberde machen, daß man eines Drohung nicht fürchte, cubito ostendo, me alicujus minas contemnere: одмјерно му до лакта.

Одмолити, им, v. pf. losbitten, precibus libero.

Одморан, рна, но, ausgerastet, erholt, frisch, refectus.

Одморити, им, v. pf. erquicken, reficio, ausrasten lassen.

Одмотавање, n. das Abhaspeln, resolutio filorum de rhombo, das Abwickeln, expeditio.

Одмотавати, ам, v. impf. abhaspeln, abwinden, abwickeln, revolvo, expedio.

Одмотати, ам, v. pf. abhaspeln, revolvo, abwickeln, expedio.

Одмоћи, огнем, v. pf. statt zu helfen, einen noch tiefer in Verlegenheit bringen, auxilii loco magis etiam impedio.

Одмрзнутисе, немсе, v. r. pf. aufthauen, glacie solvi, liberari.

Однети, несем, (Рес. и Срем.) vide однијети.

Однијети, несем, однијо (однијела, ло), v. pf. (Ерц.) davon tragen, aufero.

Односити, им, v. impf. wegtragen, asporto.

Одношење, n. das Wegtragen, asportatio.

Одовуд, } von hier, hinc, ex hac parte.
Одовудâ, }

Одозго (од озго), von oben, desuper.

Одојити, им, v. pf. 1) säugen, lacto. 2) ansaugen, tento uber: крава се не да помусти, док не одоји теле.

Одојче, чета, n. das Säugeschwein, Ferkel, porcellus.

Одолети, лим, v. pf. (Рес.) } Widerstand leisten, wehren, resisto.
Одолити, им, v. pf. Срем.) }
Одољети, лим, v. pf. (Ерц.) }

Одондâ (од онда), seitdem, ex eo tempore.

Одонуд, } (од онуд) von dort, ex illa parte, illinc.
Одонудâ, }

Одоравање, n. das Abackern, peraratio; solutio per arationem.

Одоравати, ам, v. impf. } abackern, peraro; arando solvo.
Одорати, рем, v. pf. }

Одрадити, им, v. pf. abarbeiten, laborando (opera praestita) penso.

Одрађање, n. das Läugnen der Verwandtschaft, abnegatio generis (gentis).

Одрађатисе, амсе, v. r. impf. die Verwandtschaft abläugnen, abnego gentem.

Одрађивање, n. das Abarbeiten, pensatio per laborem.

Одрађивати, ђујем, v. impf. abarbeiten, opera penso debitum.

Одрамати, мљем, v. pf. hinweghinken, claudicans abeo.

Одранити, им, v. pf. auferziehen, educo.

Одранити, им, v. pf. sich früh aufmachen, mane discedo.

Одрањивање, n. das Großziehen, eductio, educatio.

Одрањивати, њујем, v. impf. groß ziehen, educo.

Одрасти, стем, v. pf. groß wachsen, excresco, heranwachsen, adolesco.

Одредити, им, v. pf. bestimmen, destino.

Одређивање, n. das Bestimmen, destinatio.

Одређивати, ђујем, v. impf. bestimmen, destino.

Одрезати, ежем, v. pf. 1) wegschneiden, abscindo. 2) crepitum fortem edo.

Одрезивање, n. das Hinwegschneiden, abscissio.

Одрезивати, зујем, v. impf. abschneiden, abscindo.

Одрети, ем (и одерем), одръо, (Рес. и Срем.) vide одријети.

Одретисе, емсе (и одеремсе), одръосе, (Рес. и Срем.) vide одријетисе.

Одрећи, ечем, v. pf. absagen, renuncio. Која уста рекла, она и одрекла.

Одрећисе, ечемсе, v. r. pf. sich lossagen, renuncio alicui.

Одрешити, им, (Рес. и Срем.) vide одријешити.

Одржати, жим, v. pf. 1) ein Kind auf den Armen getragen haben, bis es selbst gehen kann, manibus sustineo: ја сам га одржала. 2) behaupten (z. B. den Wahlplatz), obtineo. 3) erhalten, conservo. 4) halten, contineo.

Одријети, рем (и одерем), одръо, v. pf. (Ерц.) schinden, excorio. vide одерати.

Одријетисе, ремсе (и одеремсе), одръосе, v. r. pf. (Ерц.) sich heiser schreien, trinken, u. s. w. ad ravim usque clamo, poto cet:
„Опиласе и одрла стрина,
„Да ода шта не би ни жалио,
„Већ од поке воде јабукове.

Одријешити, им, v. pf. (Ерц.) losbinden, solvo.

Одрицање, n. das Absagen, das Lossagen, renuntiatio.

Одрицати, ичем, v. impf. absagen, widerrufen, renuntio, revoco.

Одрицатисе, ичемсе, v. r. impf. sich lossagen, renuntio.
Одродитисе, имсе, v. r. pf. sich lossagen von der Verwandtschaft, renuntio genti.
Одрпати, ам, v. pf. abkrauen, scabo.
Одртина, f. die Schindmähre, equus strigosus, macilentus.
Одсвакле, Одсвакуд, Одсвакуда, } von allen Seiten, allenthalben, undiquaque.
Одседнути, нем, vide одсести.
Одселе, vide оселе.
Одселити, им, vide оселити.
Одселитисе, имсе, vide оселитисе.
Одсести (говорисе и одседнути), одседем, и одседнем, (Рес. и Срем.) vide одсјести.
Одсјецање, n. vide осјецање.
Одсјецати, ам, vide осјецати.
Одсјецатисе, амсе, vide осјецатисе.
Одсипање, n. vide одасипање.
Одсипати, ам (и одсипљем), vide одасипати.
Одсјек, m. vide осјек.
Одсјести (говорисе и одсједнути), сједем (и одсједнем), (Ерц.) v. pf. 1) од коња, absteigen, descendo. 2) одсјед' мене гр'јешној, присјед' баби б'јесној, sagen die Mädchen, wenn ihnen etwas in der Kehle stecken geblieben (also: hebe dich, abscede).
Одсјећи, сијечем, vide осјећи.
Одсјећисе, сијечемсе, vide осјећисе.
Одсјечак, чка, m. vide осјечак.
Одскакање, n. vide оскакање.
Одскакати, ачем, vide оскакати.
Одскакивање, n. vide оскакивање.
Одскакивати, кујем, vide оскакивати.
Одскора (од скора), unlängst, nuper, non ita pridem.
Одскочити, им, vide оскочити.
Одслуживање, n. das Abdienen, compensatio per servitia.
Одслуживати, жујем, v. impf. abdienen, serviendo compenso.
Одслужити, им, v. pf. abdienen, ministrando (serviendo) penso.
Одспавати, ам, v. pf. abschlafen, dedormio, dormiendo solvo; refringo: ко на Ђурђев дан спава, на Марков дан треба да одспава.
Одступање, n. vide оступање.
Одступати, ам, vide оступати.
Одступити, им, vide оступити.
Одсудити, им, cf. осудити.
Одсуђивање, n. cf. осуђивање.
Одсуђивати, ђујем, cf. осуђивати.
Одсукати, учем, vide осукати.
Одсукивање, n. vide осукивање.
Одсукивати, кујем, vide осукивати.
Одсути, спем, vide одасути.
Одуживање, n. das Abtragen der Schuld, debiti solutio.
Одуживати, жујем, v. impf. die Schuld abtragen, debitum solvo.
Одуживатисе, жујемсе, v. r. impf. seine Schuld abtragen, debito se liberare.
Одужити, им, v. pf. die Schuld abtragen, debitum solvo.
Одужитисе, имсе, v. r. pf. die Schuld abtragen, debito me libero.
Одујмити, им, v. pf. н. п. чашу од уста, den Becher von den Lippen entfernen, removeo.
Одуљати, ам, v. pf. н. п. дан, ноћ, länger werden, cresco.
Одумити, им, v. pf. den Vorsatz ändern, muto propositum.
Одуставити, им, v. pf. verlassen, desero.
Одустављање, n. das Verlassen, desertio, derelictio.
Одустављати, ам, v. impf. verlassen, desero.
Одустајање, n. vide одустављање.
Одустајати, јем, vide одустављати.
Одустати, анем, vide одуставити.
Одучавање, n. das Abgewöhnen, desuefactio, dedoctio.
Одучавати, ам, v. impf. abgewöhnen, dedoceo.
Одучити, им, v. pf. abgewöhnen, dedoceo.
Одушка, f. das Luftloch, spiraculum.
Одшетати, ам, v. pf. davon spazieren, ambulans discedo.
Оћа, f. das Gehen, itio.
Оћапити, им, vide одјазити.
Оћељати, ам, v. pf. (Ерц.) zuschnitzen, obscindo.
Оћенути, нем, vide оћести.
Оћење, n. das Gehen, incessus.
Оћести (говорисе и оћенути), оћенем (particip. оћевен), v. pf. (Ерц.) bekleiden, vestio.
Оћећа, f. (Ерц.) vide одијело.
Оћунлија, f. т. ј. земља (ст.):
„Двије њему земље освојише:
„Оћунлију и Маћедонију —
Ожагрити, им, v. pf. н. п. пуревак, ansengen, amburo.
Ожалити, им, v. pf. betrauern, lugeo.
Ождребити, им, (Рес. и Срем.) vide ождријебити.
Ождребитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ождријебитисе.
Ождребе, n. (Рес. и Срем.) vide ождријеље.
Ождријебити, им, v. pf. (Ерц.) werfen (von der Stute), pario (de equa).
Ождријебитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Füllen werfen, pario.

Ождрјеље, n. (Ерц.) постава на оплећку, das Unterfutter am Brusttheil des Frauenhemdes, munimen interius indusii muliebris.
Ожђелдија*, f. vide добродошница:
„Дадоше му тридест ожђелдија,
„Ожђелдија и добродошница —
Оже̏нити, ним, v. pf. (einen Jüngling) verheiraten, verehlichen, marito, do uxorem. У Видину (а може бити и по свој Бугарској) кажу оженити ђевојку, т. ј. удати је: оженила сам ћерку.
Оже̏нитисе, нимсе, v. r. pf. heiraten, eine Frau nehmen, duco uxorem.
Оже̏ћи, ежем, v. pf. anbrennen, aduro.
Ожи̏вети, вим, v. pf. (Рес.) } wieder
Ожи̏вити, им, v. pf (Срем.) } aufleben,
Ожи̏вљети, вим, v. pf. (Ерц.) } revivisco.
Ожу̏тети, упим, v. pf. (Рес.) } gelb fär-
Ожу̏тити, им, v. pf. (Срем.) } ben, co-
Ожу̏ћети, утим, v. pf. (Ерц.) } lore gilvo (luteo) imbuo.
Оза̑д (једни говоре и оза́ди), hinter, post.
Озго̑ (једни говоре и озго̑р), oben, superne, supra.
Оздо̑, unten, infra.
Оздравити, им, v. pf. genesen, convaleo.
Озеле̏нети, ним, v. pf. (Рес.) } 1) grün
Озеле̏нити, им, v. pf. (Срем.) } werden,
Озеле̏њети, им, v. pf. (Ерц.) } viresco.
2) grün färben, viridi colore inficio.
Озе́псти, озебем, v. pf. erfrieren, frigore rigesco.
Озија, f.
„Полећела два врана гаврана
„Од Озије преко Московије —
Ози̑м, f. z. B. посијао жито на озим, Wintersaat, sementis hiberna.
Ози̑мац, мца, m. н. п. лук, лан, јечам (или други какав усјев, што се сије пред зиму), die Wintersaat, Winterfrucht, sementis hiberna.
Озимачна крава, f. die Winterkuh, vacca hiberna.
Ози̑мица, f. н. п. шеница, die Winterfrucht, fruges hibernae.
Ози̑мкуља, f. vide озимачна крава.
Ози̑мче, чета, n. das Winterkalb, vitulus hibernus.
Ози̑н, m. (cm.)
„Књигу гледа од Озина краљу —
Ознојити, им, v. pf. in Schweiß bringen, sudorem elicio.
Озобати, бљем, v. pf. rundum abbilden, depasco (de avibus).
Озрен, m. намастир у Босни (чини ми се да је сад пуст?):
„Озрен прву насред Босне славне —
Oj! 1) was? als Antwort auf einen Ruf, z. B. О Божо! Antwort: Oj. 2) O! in Liedern, als Eingang, O! (initium solitum odarum).
Ојагњити, им, v. pf. werfen (vom Schafe), pario agnum.
Ојагњитисе, имсе, v. r. pf. werfen (vom Schafe), pario.
Ојадити, им, v. pf. betrüben, in Kummer versetzen, affligo:
„Млогу ти си мајку ојадио,
„Милу сеју у црно завио,
„Вјерну љубу у род опремио —
Ојањити, им, vide ојагњити.
Ојањитисе, имсе, vide ојагњитисе.
Ојдана, f. Frauenname, nomen feminae.
Оје, n. die Deichsel (am Wagen, den Ochsen ziehen), temo.
Ојестисе, оједемсе, v. r. pf. sich wund reiben (z. B. im Sommer durch Gehen), atteri.
Ојна̑к*, m. die Nuß, mit der man (im Spiele) wirft, nux quae mittitur (missilis). cf. куца.
Ока*, f. ein Maß, mensura (cantharus).
Ока, f. (pl. оке) hyp. v. око: види моја ока ће се пече кока.
Ока́дити, им, v. pf. umräuchern, perfumo.
Ока́лити, им, v. pf. н. п. сјекиру, kühlen, refrigero (ferrum candens).
Окаљати, ам, v. pf. mit Koth besudeln, luto maculo.
Окаменитисе, имсе, v. r. pf. versteinern, lapis fio.
Ока́нитисе, имсе, v. r. pf. кога, чега, vermeiden, vito; sich entschlagen, mitto.
Окапати, пљем, v. pf. 1) abtropfen, destillo. 2) окапао иштући, молећи, sich müde bitten, rogando fatigor.
Окапина, f. 1) навр сијена оно, што од кише поцрни (у Бачкој), die oberste Lage des Heuschobers, die vom Regen verfault, acervi foeni superficies pluvia corrupta. 2) die untergrabene Uferstelle, ripa suffossa ab aqua.
Окат, та, то, beaugt, oculatus.
Ока̑ш, m. 1) кантар, die Wage, die auf oka eingerichtet ist, statera. 2) лан, eine Art Flachs, der okaweise verkauft wird, lini genus.
Оки́вање, n. das Beschlagen (mit Silber), inductio argenti, ornatio.
Оки́вати, ам, v. impf. beschlagen, orno, induco argentum.
Оки́дање, n. das Losspannen (der Flinte), emissio.
Оки́дати, ам, v. impf. losspannen, emitto.
Оки́дати, ам, v. pf. 1) блато испред куће, wegräumen, wegmisten, amoveo stercus. 2) abpflücken, decerpo.

Окпнути, нем, v. pf. losspannen (z. B. die Flinte), emitto.

Окиснути, нем, v. pf. vom Regen nass werden, madesio pluvia.

Окла̀гија*, f. das Nudelholz (österr. der Nudelwalger), lignum cylindratum turundarium.

Оклапити, им, v. pf. (durch Speculation) gewinnen, lucror.

Оклати, коље, v. pf. zerbeißen, corrodo.

Оклатисе, кољесе, v. r. pf. sich herumbeißen (mit jemand), rixari cum aliquo.

Оклевање, n. (Рес. и Срем.) vide оклијевање.

Окле́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide оклијевати.

Окле́патисе, амсе, v. r. pf. sich vollsaufen, inebrior.

Оклизатисе, амсе, v. r. pf. ausglitschen, labi.

Оклизотине, f. pl. die Leckerbissen, (die glatt heruntergleiten), scitamenta: чудно ти се наслагасмо овије оклизотина (рекао Ера, кад су се њи двојица најели јела, што је готовљено за пашу)!

Оклије̑вање, n. (Ерц.) das Zaudern, Unschlüssigseyn, cunctatio.

Оклије̑вати, ам, v. impf. (Ерц.) zaudern, cunctor.

Оклицнути, нем, v. pf. ein wenig Unflat machen, paullum caco: узе кадија гвоздењак, те удари нашега Мују над прдењак, и Мујо мало оклицну: једва нена и Алија у трипут на тезгерама изнијеше на поље (у приповијетки).

Оклоп, m. der Küraß, lorica, cataphracta, thorax.

Оклопни̑к, m. der Küraßier, eques gravis armaturae, loricatus, cataphractus.

Окнити, нијем, v. pf. mit кна färben, fuco:

„До ћогата гриве окниване —

Око, n. 1) das Auge, oculus. Пуно као око. 2) слијепо око, der Schlaf, tempus. 3) амбарско око, die Abtheilung, das Fach (im Magazin), loculus.

Око, praep. um, herum, circum: око мене, око куће, око воде и т. д.

Оков, m. das Beschläge, der Beschlag, integumentum, ornatus argenteus.

Оковати, кујем, v. pf. 1) schlagen (in Eisen und Bande), vincio. 2) beschlagen, orno argento.

Оковица, f. (н. п. на пушци) vide оков.

Окозити, им, v. pf. werfen (von der Ziege), pario.

Окозитисе, имсе, v. r. pf. werfen (von der Ziege), pario.

Околина, f. die Umgegend, vicinia.

Околи̑ш, m. оно брашно, што остане око камена воденичнога кад се устави воденица. Покупио и околиш; изјели миши околиш.

Околишење, n. das Herumgehen, circuitio.

Околишити, им, v. impf. herumgehen, ambagibus utor.

Околишнице, f. pl. она древета, што стоје око камена воденичнога, да се брашно не просипа кад се меље.

Около, 1) praep. mit dem genit. um, circum. cf. око. 2) adv. umher, circum, circa: около, море!

Околома́тити, им, v. pf. rund umher besetzen (z. B. ein Kleid mit Schnüren), distinguo, orno.

Околоче̑п, m. (ст.) ein (erdichtetes) Kraut, als Ingrediens eines Liebestranks, nomen herbae fictae (ad philtrum).

„Самдокаса и околочепа —

Окомак, мка, m. der ausgedroschene Kukuruzkolben, arista zeae semine privata.

Окомити, им, v. pf. 1) ausschälen, decortico, н. п. кукуруз. 2) окомити око на што, seine Augen werfen auf etwas, oculos conjicio.

Окомице̑, stoßweise, mit einem Stoße, pulsando: ударио га пушком окомице.

Окоњитисе, имсе, v. r. pf. ein Pferd bekommen, equum nancisci:

„На пјешака тридесет дуката:

„Не би ли се и он окоњио —

Окопа́вање, n. das Umgraben, oblaqueatio.

Окопа́вати, ам, v. impf. umgraben, oblaqueo, circumfodio.

Окопати, ам, v. pf. н. п. кукурузе, виноград, umgraben, oblaqueo.

Окоран, рна, но, vorwerfend, tadelnd, reprehendens: не смије му човек окорне ријечи рећи.

Окорео, рела, ло, steif, hart, durus, rigidus.

Окоретисе, римсе, v. r. pf. steif werden, rigidus fio.

Окотити, им, v. pf. werfen (vom Hunde, der Katze), pario.

Окотитисе, имсе, v. r. pf. werfen (vom Hunde, der Katze), pario.

Окошт, ша, то, stark von Knochen, ossosus, musculosus.

Окрајак, ајка, m. ein Stück (Wiese), segmentum.

Окрајање, n. (das Gehen um etwas herum, statt daran zu gehen), das Zaudern, Zögern, tergiversatio.

Окра́јати, ам, v. impf. zaudern, tergiversari.

Окрајина, f. der Rand (des Brotlaibs), margo panis.

Окрајчење, n. vide окрајање.

Окра̑јчити, им, vide окрајати.
Окрастати, ам, v. pf. mit einem Ausschlag (красте) anstecken, pustulas communico.
Окрастатисе, амсе, v. r. pf. einen Ausschlag bekommen, pustulis obduci.
Окрва̀вити, им, v. r. pf. mit Blut bespritzen, cruento.
Окрезатисе, амсе, v. r. pf. sich ausbosen, filatim solvi.
Окре̏зубити, им, v. pf. zahnlückig werden, edentulus fio.
Окре̑к, m. cf. окријек.
Окре́нути, нем, v. pf. wenden, verto.
Окре́нутисе, немсе, v. r. pf. sich wenden, verti.
Окре́сати, ешем, v. pf. 1) behauen, abästen, deseco frondes. 2) пушку, losdrücken, emitto telum.
Окресине, f. pl. die Abfälle beim Abästen, frondes desectae.
Окре̑тан, тна, но, hurtig, promtus.
Окрета̑ње, n. das Umwenden, conversio.
Окретати, ећем, v. impf. wenden, converto.
Окречити, им, v. pf. mit Kalk anwerfen, weißen, calce dealbo.
Окри̏вити, им, v. pf. beschuldigen, accuso, do crimini.
Окријек, m. (може бити да је ово Ерц. а Рес. и Срем. окре̑к?) das Wassermoos, conferva.
Окри̏ље, n. Schirm, praesidium:
„Под окриље, под фрушку планину —
Окрљати, ам, v. pf. sich behelfen, besser werden (nach einer Krankheit), convalesco.
Окрњак, њка, m. der Stümmel, truncus.
Окрњи̏вање, n. das Verstümmeln, mutilatio.
Окрњи̏вати, њујем, v. impf. verstümmeln (besonders ein Gefäß), mutilo.
Окр̏њити, им, v. pf. verstümmeln, mutilo, z. B. лонац, чашу; стотину, љаду.
Окро̀јити, им, v. pf. beschneiden, circumcido.
Окр̑п, m. eine Art Geschenks (um sich die Kleider flicken zu lassen), corollarium. Кад дијете још није дорасло за цијел арач, онда арачлија иште окрп, т. ј. пола арача, или штогођ.
Окрпити, им, v. pf. 1) flicken, resarcio. 2) окрпио га један пут, einen kleinen Schlag versetzen, ferio leniter.
Округа, f. (ст.) Art weiblichen Kopfputzes, vittae genus:
„А свекрви чембер и округу —
Окру̑гао, гла, ло, rund, rotundus.
Округли̏на, f. } die Ründe, rotunditas.
Окру̑глост, f. }
Окружи̏вање, n. das Abründen, rotundatio.
Окружи̏вати, жујем, v. impf. abründen, rotundo.
Окру̀жити, им, v. pf. 1) ründen, rotundo. 2) umringen, circumdo.
Окру̀нити, им, v. pf. abpflücken, decerpo.
Окруњи̏вање, n. das Pflücken, decerptio.
Окруњи̏вати, њујем, v. impf. pflücken, carpo
Окр̀чити, им, v. pf. urbar machen, colo, н. п. њиву.
Окр̑ш, m. } das Gemetzel, caedes, mactatio, trucidatio.
Окрша̑ј, m. }
Окужити, им, v. pf. verpesten, pestem infero.
Окука, f. die Windung (eines Flusses), ambages fluminis, maeandri.
Оку̀мити, им, v. pf. кога, einen zum кум machen (bitten), rogo ad puerum baptizandum, aut ad nuptias celebrandas, ut praesit.
Окумитисе, имсе, v. r. pf. с ким, mit jemand Kumschaft machen, cumatum (?) inire cum quo.
Оку̀пати, ам, v. pf. abbaden, lavo.
Оку̀патисе, амсе, v. r. pf. sich baden, lavor.
Окупити, им, v. pf. 1) vide заокупити. 2) abklauben, colligendo absumo.
Окусити, им, v. pf. kosten, gusto.
Оку̀ћитисе, имсе, v. r. pf. sich etabliren (heiraten, ein Haus machen), uxorem duco.
Окушати, ам, v. pf. versuchen, experior:
„Да окушам срећу у дорату —
Ола̀дити, им, v. pf. 1) abkühlen, refrigero. 2) sich heimlich davon machen, clam abeo. cf. одладити.
Ола̀днети, ним, v. pf. (Рес.) } erkalten, refrigeror.
Ола̀днити, им, v. pf. (Срем.) }
Ола̀дњети, дним, v. pf. (Ерц.) }
Ола̑ј, m. das Leinöl, oleum lineum.
Ола̀кшати, ам, v. pf. erleichtern, levo.
Оле́нитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide олијенитисе.
Оле́њитисе, имсе (у Сријему), vide олијенитисе.
Оле́пити, им, (Рес. и Срем.) vide олијепити.
Оливер, m. Mannsname, nomen viri (Oliverius?).
Оливера, f. Frauenname, nomen feminae.
Олизати, ижем, v. pf. ablecken, circumlambo.
Олијѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) faul werden, pigresco.
Олијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) bekleiben, induco (luto, argilla).

Олово, n. das Bley, plumbum.
Оловскӣ, ка, ко, н. п. мајдан, Bley-, plumbi.
Олтар, m. der Altar (in der Kirche), altare.
Олук*, m. die Wasserrinne, colliciae.
Олупак, пка, m. etwas zerschlagenes, Schlechtes (z. B. Flinte, Sattel), res corrupta.
Олу́пати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Олупина, f. vide олупак.
Ољвина, f. die Stengelblätter am Kukuruz, folia zeae. cf. комушина.
Ољуштине, f. pl. die abgelöseten Schalen der Aepfel, Birnen, cortices desecti pomorum.
Ољу́штити, им, v. pf. abschälen, decortico: крушку, јабуку, јаје, репу.
Омаганити, им, vide опоганити.
Омад, f. (coll.) junge Pferde, die doch über ein Jahr alt sind, equini pulli anniculi.
Омаечак, чка, ко, nicht groß, staturae mediocris.
Омаи́вање, n. das Wankenmachen, labefactatio.
Омаи́вати, омаујем, v. impf. wanken machen, labefacto.
Омаја, f. вода, што прска с кола воденичнога (особито код кашичаре воденице) кад се коло окреће. Ту воду вatajу жене у очи Ђурђева дне, те се купају у њој. cf. Ђурђев дан.
Оман, m. ein junges, einjähriges Pferd, equus anniculus.
Ома́ниња, f. eine junge einjährige Stute, equa annicula.
Ома́кљати, ам, v. pf. beschnitzen, scalpo.
Ома́кнутисе, немсе, vide омаћисе.
Омален, на, но, nicht groß, haud ita magnus.
Ома́лити, им, v. pf. abbrechen, mindern, minuo.
Омаљи́вање, n. das Mindern, minutio.
Омаљи́вати, љујем, v. impf. vermindern, minuo.
Ома́мити, им, v. pf. verlocken, illecebris induco, н. п. псето, човека.
Омамљи́вање, n. das Verlocken, illecebrae.
Омамљи́вати, љујем, v. impf. verlocken, allecto.
Оман, m. die Alantwurzel, der Alant, inula helenium Linn.
Ома́нути, нем, v. pf. 1) im Ringen seinen Gegner schwenken, torqueo luctans, labefacio. 2) fig. anführen, decipio.
Омара, f. die Schwüle, tempestas fervida: омара је, биће кише.
Ома́стити, им, v. pf. mit Fett besudeln, pinguedine maculo.
Ома́ћисе (говорисе и оманнутисе), омакнемсе, v. r. pf. ausgleiten, aberro.
Омашке, н. п. бацити камен, mit Ausholung, vibrando.
Оме, ета, n. ein Füllen (über ein Jahr alt), equuleus.
Омерити, им, (Рес. и Срем.) vide омјерити.
Оме́сти, етем, v. pf. abkehren, abbürsten, verro, purgo.
Оме́сти, етем, v. pf. anführen, decipio, induco in errorem.
Оми́лање, n. das stille Suchen (einer Gunst) durch Geberden, Achselzucken, gestus quaerentis aliquid tacite.
Оми́латисе, амсе, v. r. impf. durch stummes Achselzucken etwas suchen, quaero motitans: шта се ти омилаш му?
Омилети, лим, (Рес.) } vide омиљети.
Омилити, им, (Срем.) } vide омиљети.
Омиловати, лујем, v. pf. liebkosen, blanditiis afficio.
Омиљети, лим, v. pf. (Ерц.) коме ко, или шта, lieb werden, carus, gratus fio. Што омиље, не омрзну (alte Liebe rostet nicht).
Оми́рисати (омири́сати), ишем, v. pf. што, an etwas riechen, odoror.
Омица̂ње, n. das Ausgleiten, aberratio, lapsus.
Омицати, ичем, v. impf. hinabgleiten lassen, sino labi: омиче низ ноге.
Омицатисе, ичемсе, v. r. impf. ausgleiten, aberro, elabor.
Омицки́вање, n. dim. v. омицање.
Омицки́вати, кујем, dim. v. омицати.
Омјерити, им, v. pf. (Ерц.) anmessen (z. B. ein Kleid), metior, designo: омјери о се.
Омладина, f. etwas Junges (Kinder, Nachwuchs) im Hause, suboles.
Омла́дитисе, дисе, v. r. pf. Wurzel fassen, subolesco, heranwachsen.
Омлађивање, n. das Heranwachsen, das Wurzelfassen, radicum actio.
Омлађи́ватисе, ђујесе, v. r. impf. Wurzel fassen, radices ago.
Омла́тити, им, v. pf. 1) abdreschen, trituro, z. B. проју, гра, конопље (кућељу). 2) herabschlagen (vom Baume), decutio.
Омо̂ље, n. Theil der Пожаревачка нахија, wo die Млава entspringt. Омољскӣ (Омо̂љскӣ) ка, ко, von Омоље.
Оморика, f. die Fichte, pinus. cf. смрека (?).
Омота́вање, n. vide обмотавање.
Омота́вати, ам, vide обмотавати.
Омо̀тати, ам, vide обмотати.

Ѝмофор, m. ein Stück der Bischofskleidung, vestimenti episcopalis pars.
О̀мраза, f. die Entzweyung, Haß, odium.
Омразити, им, v. pf. кога, или што, entzweyen, discordem reddo.
Омразитисе, имсе, v. r. pf. с ким, sich mit jemand entzweyen, odium concipio in aliquem.
Омре́стити, им, (Рес. и Срем.) vide омријестити.
О̀мрзнути, нем, v. pf. einen Haß auf einen bekommen, coepi odisse; es ist mir zuwider, odi: омрзао сам на њега; он ми је омрзао.
Омрије́стити, им, v. pf. (Ерц.) begatten (von den Vögeln), coeo.
Омркнути, нем, vide омрћи.
Омр́сити, им, v. pf. 1) н. п. човека, Fleischspeisen zu essen geben. 2) говеда, овце, свиње, Salz zu lecken geben.
Омр́ситисе, имсе, v. r. pf. 1) Fleischspeisen essen. 2) кад се игра крмаче.
О̀мрћи (говорисе и омркнути), омркнем, vom Dunkel (der Nacht) überfallen werden, nocte intercipior. Омркао, а не освануо (cf. замрћи).
Омр̀цинити, им, v. pf. verrecken machen, facio ut moriatur bestia (inepte mactata).
Омр̀цинитисе, имсе, v. r. pf. verrecken, pereo, morior.
О̀мрша̂ј, m. ein Stück Fleischspeise, frustum carnis: нема никаква омршаја.
Омћи, омкнем, vide омаћи.
Омћисе, омкнемсе, vide омаћисе.
Ому́дрити (ому́драти?), им, v. pf. gescheut werden, fio prudens.
О̀мућине, f. pl. gerütteltes Ueberbleibsel von Wein, Arrak, reliquiae vini usti.
О́мче, о̂мча̂, f. pl. die Schlinge (z. B. vom Roßhaar zum Vogelfang), laqueus.
О̀н (о̂н) она, оно, er, sie, es, ille, illa, illud; is, ea, id.
О̀нанз, m. der Anis (österr. Aneis), pimpinella anisum, Linn.
Она̂ј, она, оно, jener, jene, jenes. ille, illa, illud.
Она̂јзовица, f. der Anisbranntwein, vinum ustum ex aniso.
Она̀ки̂, ка, ко, jener Art, ejus modi.
О̀на̀ко̂, 1) auf jene Art, illo modo. 2) so (unentgeldlich), gratis.
Она̀кови̂, ва, во, vide онаки.
Онамо, 1) dorthin, illuc. 2) dort, illic.
Онда̂, damals, tum, eo tempore.
Ондашњи̂, ња, ње, der damalige, illius temporis.
О̀нде, (Рес.) } dort, illic.
Онди, (Срем.)
Онђе, (Ерц.)

Оне́мети, мим, (Рес.) } vide онијемљети.
Оне́мити, им, (Срем.)
Онере́дитисе, имсе, v. r. pf. seine Nothdurft verrichten, alvum exonero.
Оне́свеснути, нем, (Рес. и Срем.) vide онесвјеснути.
Оне́свјеснути, нем, v. pf. (Ерц.) in Ohnmacht fallen, linqui animo.
Они̂, она, оно, vide онај.
Онијѐмити, им, v. pf. } (Ерц.) 1) stumm werden, mutus fio, obmutesco. 2) verstummen, obmutesco.
Онијѐмљети, мим, v. pf.
Оновечери, vorgestern Abends, nudius tertius vesperi.
Онолѝка̂чки̂, ка, ко, augm. v. околики.
Онолѝки̂, ка, ко, 1) so groß als — tantus. 2) so viel als — tantum.
Онолѝшни̂, на, но, dim. v. оноликн.
Оно̀мадашњи̂ (ономаднашњи), ња, ње, dieser Tage, nuperus.
Онома́дне, dieser Tage, nuper, superioribus diebus.
Ономла̂ни, vor zwei Jahren, annis abhinc duobus.
Ономлањски̂, ка, ко, was vor zwei Jahren war, quod ante duos annos erat.
Оностранац, нца, m. der jenseitige Einwohner, ex ulteriori parte.
Оностра̂нка, f. die jenseitige Einwohnerin, femina ex ulteriori parte.
Оностранскі̂, ка, ко, jenseitig, ex ulteriori parte fluminis.
Онуд, } dort vorbei, illac.
Онуда̂ (ону́да̂),
Оо̀! (verwundernd), oho! Деде комшија учини и мен и један пут оо! (рекао Нијемац Србљину, кад су пили заједно, па Србљин све препуњао своју чашу и говори оо!).
Оп! } говорисе кад се игра: опа цупа! оп цуп! hopp!
Опа!
Опада̂ње, n. 1) das Abfallen (des Wassers, des Laubes) casus. 2) das Verleumden, calumniatio.
Опадати, ам, v. impf. 1) abfallen, cado. 2) verleumden, calumnior.
Опаднути, нем, vide опасти.
Опажа̂ње, n. das Bemerken, Wahrnehmen, observatio, animadversio.
Опажати, ам, v. impf. wahrnehmen, gewahr werden, animadverto.
Опа̂з, m. die Hut, Acht, attentio: буди на опазу, nimm dich in Acht; sey auf der Hut.
Опазити, им, v. pf. wahrnehmen, animadverto.
Опа̂јгора, f. ein unverschämtes freches Weib, femina impudens.
Опа̂к, ка, ко, 1) verkehrt, perversus

2) tüchtig, firmus validus: опако ти га удари! да опаке ђевојке!

Опаклија: m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schafpelz, rheno ovillus: Нема с њим ништа, као ветар с опаклијом.

Опала, f. (als Scheltwort auf etwas, was entweder verbrannt ist oder den Brand verdient): камо та опала?

Опа̀лити, им, v. pf. 1) крме, ein Schwein sengen, aduro suem. 2) schießen, Feuer geben. 3) кога, einen heißen Streif versetzen, uro verberando (verberibus).

Опаме́тити, им, v. pf. gescheut machen, reddo prudenten: опаметићу ја њега! ich werde ihm's schon lehren, docebo illum.

Опанак, нка, m. eine Art Socke, socci genus.

Опа̀нути, нем, v. pf. mit der Hand vorbeifahren (z. B. bei den Augen), ventum cieo: опануо ме по оку.

Опа̀нча̑р, m. der Opankenmacher, sutor soccarius.

Опанча́рев, ва, во, } des Opanken machers, sutoris.
Опанчаров, ва, во, }

Опа̀нчина, f. augm. v. опанак.

Опа̀нчић, m. dim v. опанак.

Опарити, им, v. pf. verbrennen anbrennen, mit heißen Wasser beschütten, aduro.

Опа̑рница, f. Art Kukurzbrot, panis genus.

Опа̀руша, f. (у Сријему) Art Kukuruzbrot, panis genus.

Опасати, ашем, v. pf. umgürten, cingo.

Опасатисе, ашемсе, v. r. pf. sich umgürten, cingi; опасаосе снагом, sagt man von einem Jüngling, der die Blüte seiner Mannskraft erreicht hat.

Опасти (говорисе и опаднути), опаднем, v. pf. 1) abfallen, cado, decido. 2) verleumden, calumnior:

„Неко нас је њему опаднуо,
„С њега жива месо отпадало —

Опасти, опасем, v. pf. 1) abweiden, depasco. 2) bespringen (von Pferden), coeo (de equo).

Опаси́вање, n. das Umgürten, cinctio.

Опаси́вати, сујем, v. impf. umgürten, accingo.

Опа̀учити, им, v. pf. eins versetzen, percello: опаучио га један пут.

Опа́чење, n. das Verkehrtwerden, perversio.

Опа́читисе, имсе, v. r. impf. verkehrt werden, verderben, perverti.

Опе́ло, n. (Рес. и Срем.) vide опијело.

Опенити, им, (Рес. и Срем.) vide опјенити.

Опепе́лити, им, v. pf. не даде му (н. п. мачка мишу) ни опепелити, ohne Gnade, ohne Umstände, sine inducиis.

Опепе̏љавити, им, v. pf. äschern, cinere conspergo.

Опе́т, wieder, iterum.

Опе́ћисе, ечемсе, v. r. pf. н. п. на сунцу, von der Sonne verbrannt werden, aduror sole.

Опе̏че̑нчело, само у овој загонетци: полећеле гуске тиритингуске, срете и опеченчело? (т. ј. варнице и вериге).

Опи́јање, n. 1) das Betrinken, inebriatio. 2) das Kleinmachen des Mundes, contractio oris.

Опи́јати, ам, v. impf. 1) betrinken, inebrio. 2) уснама, den Mund spitzen, fastigo.

Опи́јатисе, амсе, v. r. impf. sich betrinken, inebrior.

Опије̑ло, n. (Ерц.) die Absingung (Ablesung) der Gebete bei einer Grablegung, quae canit sacerdos sepeliens mortuum.

Опипати, ам, v. pf. befühlen, contrecto.

Опипати, ам, v. pf. abklauben, carpo: опипале кокоши грожђе; опипати месо с кости.

Опира̑ње, n. das Stützen, innisio.

Опирати, рем, v. impf. 1) stützen, fulcio: опире се на штап. 2) cf. опријети.

Опирњача, f. der Waschlappen, lacinia serviens eluendo.

Описати, ишем, v. pf. beschreiben, describo.

Описи́вање, n. das Beschreiben, descriptio.

Описивати, сујем, v. impf. beschreiben, describo.

Опитисе, пијемсе, v. r. pf. sich betrinken, inebrior.

Опичитисе, имсе, v. r. pf. obscoene dictum g. d. cunnum nancisci.

Опи́шатисе, амсе, vide попишатисе.

Опјенити, им, v. pf. (Ерц.) abschäumen, despumo.

Оклада, f. die Wette, sponsio.

Оп кладитисе, имсе, v. r. pf. wetten, sponsionem facio.

Оклађа̑ње, n. das Wetten, sponsio.

Оклађатисе, амсе, v. r. impf. wetten (mit einem), sponsionem facio.

Око̀лити, им, v. pf. umringen, circumvenio.

Окољávање, n. das Umringen, circumventio.

Окољávати, ам, v. impf. umringen, circumvenio.

Опкоп, m. die Schanze, vallum.
Опкопавање, n. das Verschanzen, obvallatio.
Опкопавати, ам, v. impf. verschanzen, obvallo.
Опкопаватисе, амсе, v. r. impf. sich verschanzen, circumvallor.
Опкопати, ам, v. pf. verschanzen, circumvallo.
Опкопатисе, амсе, v. r. pf. sich verschanzen, circumvallor.
Оплавити, им, v. pf. vide поплавити.
Оплавити, им, v. pf. blau färben, caeruleo colore imbuo.
Оплаза, f. оно, што плуг прескочи, кад се оре, па остане цијела земља.
Оплакати, ачем, v. pf. 1) beweinen, defleo. 2) anfangen zu weinen, in fletum dor: оплакало дијете од њега.
Оплакати, ачем, vide поплакати.
Оплакивање, n. 1) das Beweinen, defletio. 2) das Aufweinen, effusio in fletum.
Оплакивати, кујем, v. impf. 1) beweinen, defleo. 2) aufweinen (z. B. von einem Kinde), in fletum prorumpo.
Оплевити, им, (Рес. и Срем.) vide оплијевити.
Опленити, им, (Рес. и Срем.) vide оплијенити.
Оплести, етем, v. pf. 1) flechten, plecto, texo. 2) н. п. чарапе, рукавице, stricken, texo acubus.
Оплестисе, етемсе, v. r. pf. das Haar flechten, necto comam.
Оплећак, ћка, m. der (gestickte) Vordertheil des weiblichen Hemdes, indusii muliebris pars anterior acu picta.
Оплијевити, им, v. pf. (Ерц.) jäten, runco.
Оплијенити, v. pf. (Ерц.) ausplündern, spolio, diripio.
Опљачкати, ам, vide оплијенити.
Опљети, оплијевем, (Ерц.) vide оплијевити.
Опљунути, нем, v. pf. in die Hände speyen, spuo in manus.
Опна, f. die Membrane, das Häutchen, membrana (ovi, cerebri).
Опница, f. dim. v. опна.
Оповидети, дим, v. pf. (Рес.) } (das
Оповидити, им, v. pf. (Срем.) } Gesicht)
Оповиђети, дим, v. pf. (Ерц.) } aufmerksam machen auf etwas nicht Beachtetes, admoneo (de crimine, male facto).
Опово, n. намастир у фрушкој гори. Оповски, ка, ко, von Опово.
Опоганити, им, v. pf. verunreinigen, entweihen, polluo.
Опоганитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich verunreinigen, contaminor. 2) sich besudeln (vom Kinde, das die Wäsche ꝛc. verunreinigt), concacare se.
Ополбјчити, им, v. pf. н. п. краву, овцу, козу, des Säuglings berauben, lactente privo (vom Vieh).
Ополбјчитисе, имсе, v. r. pf. des Säuglings beraubt werden, privor lactente (vom Vieh).
Опојавање, n. das Ablesen der Begräbnißgebete, decantatio precum funebrium.
Опојавати, ам, v. impf. } einen
Опојати, ам (и опојем), v. pf. } besingen (i. e. die Grabgebete über ihn ablesen) preces funebres decantare.
Опојити, им, v. pf. berauschen, inebrio.
Опоменути, нем, v. pf. erinnern, mahnen, admoneo.
Опоменутисе, немсе, v. r. pf. sich erinnern, gedenken, memini, recordor.
Опомињање, n. das Erinnern, commonefactio; memoria.
Опомињати, њем, v. impf. erinnern, commonefacio.
Опона, f. vide опна.
Опоница, f. dim. v. опона.
Опоравитисе, имсе, v. r. pf. sich erholen, refici, recreari.
Опоран, рна, но, herb, acerbus, austerus.
Опорити, им, v. pf. abtrennen, hinwegtrennen, (z. B. eine Schnur), demo, separo.
Опорњак, m. ein Theil der Eingeweide, intestinorum pars.
Опостити, им, v. pf. fastenmäßig richten (z. B. einen Topf, worin Fleischspeisen gewesen), purgo ollam, in qua carnes fuere.
Опоштенитисе, имсе, v. r. pf. sich als Ehrenmann zeigen, fidem probare; ostendere se honestum.
Оправа, f. 1) die Zurechtrichtung, correctio. 2) Bereitung, Fertigrichtung, paratio. 3) die schriftliche Erlaubniß der Obrigkeit, jus scriptum faciendi aliquid. cf. неправа.
Оправан, вна, но, richtig, in Ordnung, bene constitutus, z. B. пушка, гадље.
Оправдати, v. pf. rechtfertigen, purgo, satisfacio.
Оправити, им, v. pf. 1) zu recht richten, corrigo (пушку, воденицу). 2) кога, abfertigen, expedio.
Оправитисе, им, v. r. pf. sich bessern, (nach einer Krankheit), melius esse.
Оправљање, n. das Zurechtmachen, correctio, reparatio.
Оправљати, ам, v. impf. zurichten, reparo.
Оправљатисе, амсе, v. r. impf. sich bessern (mit der Gesundheit) convalesco.
Опрати, оперем, v. pf. waschen, lavo.

Опрашта̂ње, n. 1) das Abschiednehmen beim Auseinandergehen, salutatio discedentium. 2) das Verzeihen, condonatio.

Опра̂штати, ам, v. impf. verzeihen, condono.

Опра̂шататисе, амсе, v. r. impf. Abschied nehmen (und sagen: Nichts für ungut!), ante discessum salutare se invicem.

Опрдине, f. pl. (scherzhaft) schlechter Rest, reliquiae flocci.

Опрѐгача, f. } die Schürze (das Vortuch)
Опрѐжина, f. } der Frauen, praecingulum cf. прегача.

Опре̂з, m. die Umsicht, circumspectio: на опрезу као зец.

Опре́мање, n. das Fertigmachen zur Abreise, paratio ad iter.

Опре́мати, ам, v. impf. reisefertig machen, expedio.

Опре́мити, им, v. pf. reisefertig machen, expedio.

Опрести, едем, v. pf. spinnen, nendo paro.

Опре̏ти, ем, опрьо, (Рес. и Срем.) vide опријети.

Опржити, им, vide ожећи.

Опрзнити, им, v. pf. beim Ausweiden ein Eingeweide verletzen (einen Darm durchschneiden, daß die Excremente herausfallen) laedo intestina ut excrementa appareant.

Опријети, рем, опрьо, v. pf. (Ерц.) 1) sich an etwas anstellen, adsisto, adclinor. 2) очи, seinen Blick auf etwas richten, oculos figo.

Опријетисе, ремсе, опрьосе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich stemmen, stützen, anlehnen, innitor. 2) sich setzen (von der Armee), resisto, obsisto, obnitor.

Опри́штитисе, имсе, v. r. pf. Brandblasen bekommen, pustulas ab igne ducere.

Опрљити, им, vide опарити.

Опро́сити, им, v. pf. durchbetteln, abbetteln, permendico, mendicans emetior. Какав је (издрпан), опросно би њим бијели свијет.

Опро́стити, им, v. pf. 1) verzeihen, ignosco. 2) frey machen, libero, solvo:
„Те Штитарца с коњем опростише-
„Симеун се грија опростио —

Опро́ститисе, имсе, v. r. pf. 1) sich gegenseitig verzeihen, sibi condonare invicem. 2) Abschied nehmen, saluto discedens.

Опроштај, m. Urlaub (beim Scheiden), venia:
„Ђевојка ти се удаје,
„Од тебе иште опроштај —

Опроште́ње, n. die Erlaubniß, venia: с опроштењем (моја жена).

Опру́жање, n. das Ausstrecken, protensio.

Опру́жати, ам, v. impf. } ausstrecken,
Опружити, им, v. pf. } extendo.

Опр́цати, ам, v. pf. н. п. читаво јагње, sich mit einem ganzen Lamm begrasen, sich's wohl schmecken lassen, cum deliciis comedo.

Опрцати, ца, v. pf. m. j. јарац козу, bespringen, coeo (de capro). cf. мешат.

Опсена, f. (Рес. и Срем.) vide опсјена.

Опсенити, им, (Рес. и Срем.) vide опсјенити.

Опсетитисе, имсе, v. r. pf. (scherzhaft, mit Anspielung auf исемо) statt осјетитисе (gewahr werden).

Опсјена, f. (Ерц.) das Blendwerk, praestigiae.

Опсјенити, им, v. pf. (Ерц.) verblenden, glaucoma cui ob oculos objicio.

Опсо̀вати, сујем, v. pf. кога, или коме што, beschimpfen, contumelias adficio.

Опстр́зање, n. das Zaudern im Davongehen, cunctatio et circumspectatio discedentis.

Опстр́затисе, амсе, v. r. impf. н. п. око куће, zaudern, im Weggehen, tergiversari in discessu.

Оптерати, ам, (Рес. и Срем.) vide опћерати.

Оптери́вање, n. (Рес. и Срем.) vide опћеривање.

Оптери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide опћеривати.

Опте̏ћи, ечем, v. pf. überflügeln, circumvenio.

Оптињи́вање, n. das Füttern der Stallwände mit Stroh, Farrenkraut, u. dgl. im Winter, munitio stabuli ab hieme.

Оптицњи́вати, њујем, v. impf. (den Stall) mit Farrenkraut u. dgl. ausfüttern, munio stabulum ab hieme.

Опти́њити, им, v. pf. umfüttern, rund herum füttern, munio stabulum foeno, н. п. кошару, свињац.

Оптица̂ње, n. (Срем.) vide оптјецање.

Оптицати, тичем, (Срем.) vide оптјецати.

Оптјеца̂ње, n. (Ерц.) das Umzingeln, circumventio.

Оптјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) umringen, circumdo.

Оптра́жити, им, v. pf. rund umher besuchen, pervisito:
„И оптражи Турске кованлуке,
„Не би ли ће десијо Турака —

Оптр́кати, трчем, vide оптрчати.

Оптрча́вање, n. das Umlaufen, circumcursio.

Оптрчавати, ам, v. impf. umlaufen, circumcurso.

Оптрчати, чим, v. pf. umlaufen circumcurro.

Оптуживање, n. das Anklagen vor Gericht, accusatio.

Оптуживати, жујем, v. impf. anklagen, accuso.

Оптужити, им, v. pf. anklagen, accuso.

Опћерати, ам, v. pf. (Ерц.) rund herumjagen, circumago.

Опћеривање, n. (Ерц.) das Umjagen, circumactio.

Опћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) umherjagen, circumago.

Опћешити, им, v. pf. beaugenscheinen, video, perlustro:

„Кад је ђорда њаду дуката,
„Додај ми је да је опћешимо —

Опузао, зла, ло, schlüpfrig, lubricus.

Опустети, стим, (Рес.) } vide опу-
Опустити, им, (Срем.) } шћети.

Опустошити, им, v. pf. verwüsten, depopulor.

Опута, f. der Riemen für die Opanken, lorum ad hypodemata.

Опушћети, опустим, v. pf. (Ерц.) wüste werden, deseror.

Опчинити, им, v. pf. кога, einen behexen, es einem anthun, incanto.

Опшивање, n. das Umnähen, obsutio.

Опшивати, ам, v. impf. rund umnähen, obsuo.

Опшити, шијем (particip. опшивен), v. pf. umnähen, circumsuo.

Општи, ма, ме, (у Срјему) allgemein, communis.

Општина, f. die Gemeinde, commune.

Општински, на, но, Gemeinde-, publicus.

Ора, ораа, m. die Nuß, nux.

Ора, f. (ὥρα) die rechte Zeit, tempus opportunum:

„Листај горо, кукај кукавицо:
„Нек' се чини ора за ајдуке. —

Оран, рна, но, bereit, aufgelegt, zu etwas, paratus, promtus.

Оранија, f. ein grosser unbedeckter Kessel, lebes magnus.

Ораница, f. der Kahn, Nachen, cymba. cf. чун.

Орање, n. 1) das Ackern, aratio. 2) geackertes Land, terra: мутна вода као орање; пале вране по орању;

„Море Марко! не ори друмова. —
„Море Турци! не газ'те орања —

Орао, орла, m. der Adler, aquila.

Ораов, ва, во, Nuß-, nuceus.

Ораовина, f. das Nußholz, lignum nuceum.

Орар, m. Art geistliche Schärpe der Diakonen, horarium.

Орати, рем, v. impf. ackern, aro.

Oраћи, ћа, ће, н. п. земља, Acker (land), terra arabilis, arvum.

Орач, m. der Ackersmann, arator.

Орачев, ва, во, des Ackerers, aratoris.

Орачица гужва, f. vide гужва орачица.

Орачки, ка, ко, 1) Ackerers-, aratorum. 2) adv. wie ein Ackersmann, more aratoris.

Орашар, m. 1) миш, eine Mausart, die Nüße frißt (Billich?), mus. 2) einer der gern Nüße ißt, homo amans nucum. 3) einer der Nüße verkauft, vendens nuces.

Орашење, n. das Würzen mit Nüßen, nucum intritio in cibum.

Орашити, им, v. impf. mit Nüßen würzen, condio nucibus.

Орашје, n. (coll.) der Nußwald, nucetum.

Орашчић, m. dim. v. ора.

Ордија*, f. die Armee, exercitus turcicus:

„И он уби у Турској ордији
„Из Зворника Асан-барјактара —

Ордуља, f. (у Срјему и у Бачк.) alte Hexe (als Schimpfwort für ein altes, böses Weib), venefica.

Орезати, ежем, v. pf. н. п. виноград, beschneiden, amputo, praeseco.

Орепак, пка, m. das leichte (und schlechte) Getreide, welches beim Worfeln neben das schwere vertragen wird, grana leviora: осјеци мај орепак.

Орид, m. Ochrida, Achrida:

„Цинцар Јанко од Орида града —

Оритак, тка, m. (у Срјему, у Бачк. и у Бан.) vide орићак.

Оритисе, рисе, v. r. impf. н. п. планина, шума, wiederhallen, wiederschallen, resono.

Орићак, ћка, m. die Pflugreute, rallum.

Орјатин*, m. (χωριάτης, Bauer) Halunke, Holunke, Spitzbube, nebulo.

Орјатка, f. } (Schimpfwort) das
Орјаткиња, f. } weibliche von орјатин.

Орјатски, ка, ко, 1) Spitzbuben-, nebulonum. 2) adv. spitzbübisch, more nebulonum.

Орлаш, m. н. п. талијер, der (Adler-) Thaler, thalerus duorum florenorum.

Орлина, f. augm. v. орао.

Орлић, m. 1) der junge Adler, pullus aquilinus. 2) der Hahn an der Flinte, retinaculum pyritae.

Орлов, ва, во, Adlers-, aquilae, aquilinus.

Орлови нокти, m. pl. das Geißblatt, lonicera caprifolium Linn.

Орлу̀шина, f. vide орлина.
Орма̂н, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) der Kasten, armarium.
О̀рница, f. Ackerland, Ackerfeld, arvum.
Ортак*, m. der Gesellschafter (Compagnon) in einer Handelsunternehmung, socius negotii.
Орта̀клук*, m. die Handlungsgesellschaft, societas.
О̀ртаков, ва, во, des Compagnons, socii.
О̀ртакова̂ње, n. das Handeln in Gesellschaft, societas.
О̀ртаковати, кујем, v. impf. Compagnon seyn, sum socius.
О̀ртаковица, f. die Frau des Compagnons, uxor socii.
Ортаче̂ње, n. der Abschluß einer Handlungsgesellschaft, initio societatis, creatio socii.
О̀ртачина, f. augm. v. ортак: ортачино моја!
О̀ртачити, им, v. impf. zum ортак machen, facio socium.
О̀ртачитисе, имсе, v. r. impf. ортак werden, socius fio,
О̀ртачкӣ, ка, ко, 1) н. п. новци, Compagnie-, societatis. 2) adv. wie Compagnons, more sociorum.
Оружа̂ње, n. das Bewaffnen, armatio.
Ору̀жати, ам, v. impf. bewaffnen, armo.
Ору̀жје, n. die Waffen, arma.
О̀с, m. die Wespe, vespa.
Оса̀катити, им, v. pf. 1) zum Krüppel machen, debilem reddo. 2) zum Krüppel werden, debilis fio.
Оса̀катитисе, имсе, v. r. pf. zum Krüppel werden, debilitor.
Осам, acht, octo.
Осамдѐсе̂т, achtzig, octoginta.
Осамдѐсе̂теро, vide осамдесеторо.
Осамдѐсе̂тӣ, та, то, der achtzigste, octogesimus.
Осамдѐсе̂торо, Anzahl von 80, octoginta.
Оса̀митисе, имсе, v. r. pf. allein bleiben, relinquor solus.
Оса̀мнаест, achtzehn, octodecim.
Оса̀мнаестеро, vide осамнаесторо.
Оса̀мнаестӣ, та, то, der achtzehnte, duodevigesimus.
Оса̀мнаесторо, eine Anzahl von achtzehn, octodecim (wie franz. une dixhuitaine).
О̀сат, m. Gegend um Srebernitza in Bosnien.
Осаћанин, m. човек из Осата. Осаћани су готово сви дрвођеље, па иду љети по свој Турској, те граде куће и остале зграде; врло су добри људи, и знаду, готово сви, славу напзусті.

Осва̀јање, n. das Erobern, captio.
Осва̀јати, ам, v. impf. erobern, redigo sub potestatem.
Осва̀нути, нем, v. pf. vom anbrechenden Tage erreicht werden, invenior a die illucescente. Кад се Србљи у јутру састану (у Србији) и назове један другом добро јутро, онда га упита: Је си ли мирно освануо? А онај одговори: Мирно, валаћ богу; како ти!
„Освану звезда на ведром небу,
„Рабар девојци пред белим двором —
Осве́стити, им, (Рес. и Срем.) vide освијестити.
Осве́ститисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide освијеститисе.
О̀света, f. die Rache, vindicta. Нема освете без луда брата.
Осве́тити, им, v. pf. weihen (Wasser), consecro.
Осве́титисе, имсе, v. r. pf. коме, sich rächen an jemand, vindictam sumo de aliquo.
Освѐтлати, ам, (Рес. и Срм.) vide освјетлати.
Освијѐстити, им, v. pf. (Ерц.) zur Besinnung bringen, revoco ad mentem.
Освијѐститисе, имсе. v. r. pf. (Ерц.) zur Besinnung kommen, redeo ad mentem.
Осви́так, тка, m. der Anbruch (des Tages), diluculum:
„На освитак нећељи дођоше
„Прије зоре и бијела дана —
Освита̂ње, n. das Sichtbarwerden bey anbrechendem Tage, apparitio primo diluculo.
О̀свитати, ићем, v. impf. sichtbar werden bey anbrechendem Tage, appareo diluculo.
Освјѐтлати, ам, v. pf. (Ерц.) ком образ, Ehre machen, illustro existimationem.
Осво̀јити, им, v. pf. erobern, capio, occupo.
Освра̀бати, ам, v. pf. кога, mit Krätze anstecken, scabie inficio.
Освра̀батисе, амсе, v. r. pf. die Krätze bekommen, scabie infici.
Осврнутисе, немсе, vide обазретисе.
Осврта̂ње, n. vide обзирање.
Освртатисе, рћемсе, vide обзиратисе.
Осе́дети, дим, (Рес.) } vide осјећети.
Осе́дити, им, (Срем.) }
Осѐдлати, ам, v. pf. satteln, impono sellam equo.
О̀сек, m. (Рес. и Срем.) vide осјек.
О̀се̂к, m. (Рес. и Срем.) vide Осијек.
Оселе, von nun an, abhinc, ex hoc tempore.

Осе́лити (одселити), им, v. pf. 1) кога, einen übersiedeln, transporto. 2) оселио, er ist weggezogen, emigravit.
Осе́литисе (одселитисе), имсе, v. r. pf. sich wegsiedeln, emigro.
О̀сетити, им, (Рес. и Срем.) vide осјетити.
О̀сетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide осјетитисе.
Осећа̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide осјећање.
Осећати, ам, (Рес. и Срем.) vide осјећати.
Осећатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осјећатисе.
О̀сећи, осечем, (Рес. и Срем.) vide осјећи.
О̀сећисе, осечемсе, (Рес. и Срем.) vide осјећисе.
Осе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide осијецање.
Осе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide осијецати.
Осе́цатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осијецатисе.
Осечак, чка, m. (Рес. и Срем.) vide осјечак.
Осечанин, m. (Рес. и Срем.) vide Осјечанин.
Осечки̑, ка, ко, (Рес. и Срем) vide Осјечки.
Осечкиња, f. (Рес. и Срем.) vide Осјечкиња.
Осигу́рати, ам, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) sicher stellen, tutum reddo, prospicio.
Осидрати, ам, v. pf. (cm.) mit dem ausgeworfenen Anker befestigen, ancora teneo navem:
„Осидраше танану галију
„Под бијелу кулу Кујунџијћа —
Осије́дити, им, v. pf. } (Ерц.) grau
Осије́ђети, једим, v. pf. } werden, canesco.
Осијек, m. (Ерц.) Essegg, Essekinum.
Осије́ца̑ње (одсијецање), n. (Ерц.) 1) das Abhauen, decisio. 2) das Anfahren (im Reden), invectio. 3) das Abnehmen (des überschwemmenden Wassers), remissio. 4) (vom Kukuruz) das Aehrenmachen, spicarum protrusio. 5) das Abschätzen, aestimatio.
Осије́цати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) abhauen, decido. 2) н. п. потрицу, schätzen, aestimo. 3) осијеца вода, abnehmen, demo. 4) осијецају кукурузи, Aehren machen, spicam emitto.
Осије́цатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) на кога, einen anfahren, invehi in quem.
Осилити, им, v. pf. gewaltig werden, vim nanciscor et potentiam.
Осим, außer, praeter, praeterquam.

О̀сион, на, но, gewaltthätig, violentus.
Осипа̑ње, n. das Auseinander-fallen-lassen, Zerstreuen, dissipatio.
О̀сипати, ам (и осипљем), v. impf. auseinander fallen lassen, dissipo, н. п. чарапу.
О̀сипатисе, амсе (и осипљемсе), v. r. impf. 1) auseinander rollen, dissipor. 2) besäet werden, conseri.
Оси́радити, им, v. pf. mit сирада verbrämen, praetexo, limbo.
Осиро̀машити, им, v. pf. verarmen, depauperor.
Осиро̀тети, етим, v. pf. (Рес.) } ver-
Осиро̀тити, им, v. pf. (Срем.) } waiset
Осиро̀ћети, отим, v. pf. (Ерц.) } wer-
den, verwaisen, orbus fio.
О̀сје, n. (coll.) die Aehrenspitzen, aristae.
О̀сјек (одсјек), m. (Ерц.) 1) der Abschnitt, segmentum. 2) осјеком, in Bausch und Bogen, per aversionem.
О̀сјетити, им, v. pf. (Ерц.) empfinden, spüren, sentio.
О̀сјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) merken, sentio.
Осјећа̑ње, n. (Ерц.) 1) das Empfinden, sensus. 2) das Merken, animadversio.
О̀сјећати, ам, v. impf. (Ерц.) empfinden, sentio.
О̀сјећатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) merken, sentio.
О̀сјећи (одсјећи), осијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, deseco. 2) bestimmen, determino. 3) abnehmen, imminui. 4) (von Kukuruz) den Fruchtstengel ansetzen, facio spicam.
О̀сјећисе (одсјећисе), осијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) на кога, einen anfahren, invehor in aliquem.
О̀сјечак (одсјечак), чка, m. (Ерц.) der Abschnitt, segmentum.
О̀сјечанин, m. (Ерц.) der Essegger, Essekinensis.
О̀сјечки̑, ка, ко, (Ерц.) Essegger-, essekinensis.
О̀сјечкиња, f. (Ерц.) die Esseggerin, femina Essekinensis.
Оска́кање (одскакање), n. 1) das Ueberspringen (Bezwingen im Sprunge), victoria saltus. 2) das Abspringen, desultura.
Оска́кати (одскакати), ачем, v. impf. 1) abspringen, desilio, resilio. 2) überspringen (besiegen im Sprunge), vinco saltu. 3) (v. pf.) davon springen, abeo saltans.
Оскаки́вање (одскакивање), n. vide оскакање 1.
Оскаки́вати (одскакивати), кујем, vide оскакати 2.
О̀скоруша, f. 1) der Sperberbaum, sor-

bus domestica Linn. 2) die Frucht davon, die Arlesbeere, sorbum.
Оскорушов, ва, во, Speyerlings=, sorbi.
Оскорушовац, вца, m. оскорушов штап.
Оскорушовача, f. 1) ein Stock von Sperberbaum, baculus sorbeus. 2) Branntwein von Arlesbeere, vinum ustum e sorbo.
Оскорушовина, f. Speyerlingholz, lignum sorbeum.
Оскорушовица, f. ракија од оскоруша.
Оскочити (одскочити), им, v. pf. 1) abspringen, desilio. 2) überspringen (weiter springen als ein anderer), saltu vinco. 3) hinwegspringen, resilio.
Ослабити, им, v. pf. schwach werden, debilitor.
Осладитисе, дисе, v. r. pf. коме шта, süß (angenehm, lieb, theuer) werden, dulcis fio.
Ослањање, n. das Vertrauen auf jemand, confisio, fiducia.
Ослањатисе, амсе, v. r. impf. vertrauen auf einen, confido in aliquo.
Ослепети, пим, v. pf. (Рес.)
Ослепити, им, v. pf. (Срем.)
Ослијепити, им, v. pf. (Ерц.)
Ослијепљети, пим, v. pf. (Ерц.)
} erblinden, coecus fio, oculis capior.
Ослобдити, им, v. pf. кога, einem Muth machen, animum addo.
Ослободитисе, имсе, v. r. pf. Muth bekommen, animum capio.
Ослонитисе, имсе, v. r. pf. на кога, auf einen vertrauen, confido in aliquo.
Ослоњање, n. vide ослањање.
Ослоњатисе, амсе, vide ослањатисе.
Осмак, m. 1) Art Maß, mensurae genus. 2) ein Thier (Pferd) von 8 Jahren, octennis equus.
Осмевање, n. (Рес. и Срем.) vide осмијевање.
Осмеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осмијеватисе.
Осменутисе, немсе, (Рес. и Срем.) vide осмјенутисе.
Осмерица, f. vide осморица.
Осмеро, vide осморо.
Осми, ма, мо, der achte, octavus.
Осмијевање, n. (Ерц.) das Zulächeln, arrisio.
Осмијеватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) zulächeln, adrideo.
Осмина, f. 1) das Achtel, pars octava. 2) eine Zahl von 8, octo.
Осмица, f. die Achte (im Kartenspiel), numerus octonarius, ogdoas.
Осмјенутисе, немсе, v. r. pf. (Ерц.) (einmal) zulächeln, adrideo.
Осморица, f. eine Anzahl von acht, ogdoas, octo (fr. une huitaine).
Осморо, eine Anzahl von acht, (fr. une huitaine).
Осмочитисе, имсе, v. r. pf. zum Brot essen (z. B. Fisolen); nach deutscher Art etwa: Gekochtes essen, obsonia edo.
Осмудити, им, v. pf. absengen, amburo, z. B. ein Schwein, die Haare versengen.
Осмудитисе, имсе, v. r. pf. sich versengen, aduror.
Оснежити, жи, (Рес. и Срем.) vide оснијежити.
Оснивање, n. das Gründen, jactio fundamentorum.
Оснивати, ам, v. impf. gründen, Grund legen, jacio fundamenta.
Оснијежити, жи, v. pf. (Ерц.) schneyen, es ist Schnee gefallen, occidere nives.
Основа, f. der Zettel (beim Weber), der Aufzug, die Werfte, stamen.
Основати, нујем, v. pf. 1) anzetteln (das Garn), ordino telam. 2) den Grund (zum Gebäude) legen, fundamenta jacio.
Оснутак, тка, m. der Aufzug (bei den Webern) bevor er an den Weberstuhl kommt, stamen.
Особина, f. besonderes Eigenthum (was nicht unter der gemeinschaftlichen Hausverwaltung steht), res propria, non communis familiae, peculium. Ђекоја жена има краву или овцу, што јој је поклонио отац, или други ко; а мушкарци држе кошнице, бравњаке; сију дуван и т. д.
Особитӣ, та, то, besonders, singularis, proprius.
Особито, 1) besonders, praesertim. 2) besonders, seorsum.
Осовина, f. die Achse (am Rade), axis.
Осовљӣ, ља, ље, Wespen=, vesparum.
Осоје, n. das Dickicht, der dichte Wald, in den keine Sonne kommt, saltus densus.
Осока, f. eine Art Flüssigkeit, liquidi genus.
Осолити, им, v. pf. einsalzen, sallio.
Осолитисе, имсе, v. r. pf. etwas Gesalzenes essen, manduco salsum.
Осорљив, ва, во, reizbar, gähzornig, iracundus.
Осочан, чна, но, cf. осока.
Оспа, f. vide аспа.
Оспице, f. pl. vide красте.
Оспичав, ва, во, blatternarbig, variolarum notis maculatus. cf. богињав.
Осрамотити, им, v. pf. in Schande bringen, dedecore adficio.
Осрати, осерем, v. pf. daherscheißen, procaco.
Осратисе, осеремсе, vide посратисе.

Осредњӣ, ња, ње, mittelmäßig, mediocris:
„Кнезовима апте поклањајте,
„Кметовима осредње парипе —
Остава, f. die Hinterlage (das Depot), depositum: дао на оставу; оставе ајдучке.
Оставити; им, v. vf. 1) aufheben, verwahren, custodio, repono. 2) lassen, mitto. 3) даћер браду —, den Bart wachsen lassen, promittere barbam.
Оставитисе, имсе, vide остануmuce.
Остављâње, n. 1) das Aufheben, custoditio. 2) das Lassen, relictio. 3) браде, der lange Bart, promissio barbae.
Остављати, ам, v. impf. 1) verwahren, repono. 2) lassen, mitto, relinquo. 3) (das Haar, den Bart, den Schnurbart) wachsen lassen, promitto barbam.
Остајâње, n. das Bleiben, permansio.
Остајати, јем, v. impf. 1) verbleiben, maneo. 2) zurückbleiben, remaneo.
Остàјати, којим, v. pf. н. п. лазаре, на зими, aushalten, verbleiben, permaneo.
Осталӣ, ла, ло, übrig, reliquus.
Останак, нка, m. das Verbleiben, mansio: срећан ти пут, а мени добар останак.
Остануmu, нем, vide осmamu.
Остануmuce, немсе, v. r. pf. чега etwas bleiben lassen, mitto, non curo:
„Останисе Мујо четовања,
„Четовања и ашиковања —
Остарети, рим, v. pf. (Рес.) } altern,
Остарити, им, v. pf. (Срем.) } alt wer-
Остарјети, рим, v. pf. (Ерц.) } den, consenesco.
Остáтак, тка, m. 1) das Ueberbleibsel, reliquia. 2) die Uebriggebliebenen, relicti (post mortem): да Бог да остатку живот и здравље.
Остати (говорисе и остануmu), анем, v. pf. 1) bleiben, maneo, permaneo. 2) од болести, genesen, servari e morbo. 3) од кога, zurückbleiben hinter wem: није остао од ђавола, relinqui, deterior sum.
Остве, f. pl. der Dreyzack (der Fischer), tridens.
Оствӣште, n. der Stiel des Dreyzacks, manubrium tridentis.
Остипсати, ам (остипшем?), v. pf. in Alaun sieden, coquo in alumine, imbuo alumine.
Осто, m. hyp. v. Остоја.
Остоја, m. Mannsname, nomen viri.
Остр̏витисе, имсе, v. r. pf. ein Aas zu fressen bekommen (von Hunden), cadaver nancisci.
Остр̏вица, f. Stadt in Dalmatien, Ostrovitia:
„А ђевојка Англијска краљица,
„С Дуком зетом од земље Горанце,
„Она оде шеру Остр̏вици —
Остр̏вљанин, m. der Insulaner, insulanus.
Остр̏вљâнка, f. die Inselbewohnerin, insulana.
Остр̏во, n. die Insel, das Eyland, der Wörd (Werder), insula. Једно село украј Дрине (под Лозницом) зовесе Остр̏во.
Остр̏вскӣ, ка, ко, Insel-, insularis.
Остр̏вце, n. dim. v. остр̏во.
Острићи, ижем, остригао, v. pf. scheren, tondeo.
Острòгон, m. Gran, Strigonium.
Острyга, f. vide купина.
Острýгати, ужем, v. pf. abschaben, derado.
Остружине, f. pl. die Abschäbsel, quod abradi debet.
Остýпање (одступање), n. das Hinwegtreten, recessio.
Остýпати (одступати), ам, v. impf. abtreten, recedo.
Остуnamu, ам, v. pf. stampfen, contundo, pinso.
Остýпити (одступити), им, v. pf. abtreten, recedo.
Осýдити (одсудити), им, v. pf. aburtheilen, das Urtheil fällen, judicium fero.
Осýдити, им, v. pf. verurtheilen, condemno.
Осуђѝвање, n. das Verurtheilen, condemnatio.
Осуђѝвање (одсуђивање), n. das Aburtheilen, judicii latio.
Осуђѝвати, ђујем, v. fr. verurtheilen, condemno.
Осуђѝвати (одсуђивати), ђујем, v. impf. aburtheilen, judicium fero.
Осужњитисе, имсе, v. r. pf. ein Gefangener werden, ins Gefängniß kommen, in vincula conjici.
Осýкати (одсукати), учем, v. pf. abdrehen, abwinden, retorqueo, devolvo.
Осукѝвање (одсукивање), n. das Abdrehen, retorsio, devolutio.
Осукѝвати (одсукивати), кујем, v. impf. abdrehen, retorqueo.
Осýрити, им, v. pf. blaß färben, colore pallido imbuo.
Осýти, оспем, v. pf. auseinander fallen lassen (z. B. den Strumpf), dissilvo.
Осýтисе, оспемсе, v. r. pf. 1) auseinander rollen, dissipor. 2) besäet werden, conseri:
„Осуте небо звездама,
„А равно поље овцама —

Осу́шити, им, v. pf. trocknen, sicco.
Осу́шитисе, имсе, v. r. pf. verdorren, austrocknen, siccor.
Отава, f. das Grummet, foenum chordum.
Ота́кање, n. das Abziehen (das Weins), deductio, derivatio.
Ота́кати, ачем, v. impf. abziehen (den Wein), derivo.
Ота̑ле, vide одатле.
Ота̀љати, ам, v. pf. gut ausführen, bene perficio, vinco.
Ота̀њчати, ам, v. pf. dünn werden, extenuor.
Ота́њити, им, v. pf. dünn machen, extenuo.
Отац, оца, m. der Vater, pater.
Отвора̑ње, n. 1) das Oeffnen, apertio. 2) das Polieren, politio.
Отворати, ам, v. impf. 1) aufmachen, aperio. 2) polieren, polio.
Отво̀рити, им, v. pf. 1) aufmachen, aperio. 2) polieren, polio, z. B. пушку, сребрно што и т. д.
Отврднути, нем, v. pf. hart werden, induresco.
Отвр́стисе, зесе, v. r. pf. sich lösen, solvi: отврзла му се крв на нос (или из носа).
Оте̇! Zuruf ans Pferd, um es zu entfernen, vox abigentis equum.
Оте́гнути, нем, v. pf. strecken, ausziehen, extendo.
Оте́гнутисе, немсе, v. r. pf. sich hinstrecken, extendor.
Отѐжати, ам, v. pf. 1) schwer werden, gravis fio. 2) schwerfällig werden, gravis fio.
Оте́зање, n. das Ausziehen, Ausstrecken, extensio.
Оте́зати, ежем, v. impf. ausstrecken, extenso.
Оте́затисе, ежемсе, v. r. impf. sich dahinstrecken, extensor.
Отѐлити, им, v. pf. kalben, ein Kalb werfen, pario (vitulum).
Отѐлитисе, имсе, v. r. pf. kalben, pario.
Отерати, ам, (Рес. и Срем.) vide оћерати.
Отѐсати, ешем, v. pf. behauen, dolo, dedolo, exascio.
Оте́снити, им, (Рес. и Срем.) vide отијеснити.
Оте̑ти, отмем, v. pf. nehmen, wegnehmen, capio, rapio.
Оте̑тисе, отмемсе, v. r. pf. sich befreyen, liberor.
Отѐћи, ечем, v. pf. anlaufen, aufschwellen, intumesco. 2) ablaufen, decurro, minuor.
Отѐшчати, ам, vide отежати.
Отијѐснити, им, v. pf. (Ерц.) knapp machen, facio angustum.
Отима̑ње, n. das Wegnehmen, Entreißen, ademtio.
Отима́рити, им, v. pf. striegeln, strigili rado.
Отимати, ам (и отимљем), v. impf. wegnehmen, adimo.
Отиматисе, амсе (и отимљемсе), v. r. impf. 1) sich frey machen, eximor, liberor. 2) око шта, sich reißen (um etwas), raptim emo, diripio.
Отипсати, ам (отипшем?), vide отипсати.
Отира̑ње, n. daß Abwischen, abstersio.
Отирати, рем, v. impf. abwischen, abstergo.
Отиратисе, ремсе, v. r. impf. sich abwischen, abstergor.
Оти̑ра̑ч, m. das Handtuch, mantile, mantella, mappa. Избирач нађе отирач (кад се који жени).
Отискѝвање, n. 1) das Wegdrücken, remotio (per pressionem). 2) das Losstopfen, apertura per remotionem.
Отискѝвати, кујем, v. impf. 1) hinwegdrücken, removeo (urgendo), z. B. лађу. 2) losstopfen, aperio per remotionem.
Отискѝватисе, кујемсе, v. r. impf. и. п. у свијет, in die weite Welt hinaus sich werfen.
Отиснути, нем, v. pf. 1) hinwegdrücken, removeo. 2) aufstopfen, aperio.
Отиснутисе, немсе, v. r. pf. у свијет, sich in die weite Welt hinein werfen, abeo inter homines ignotos.
Оти́ћи (оти̏ћи), отидем, отишао (говорисе у брзом изговору о шао и о ч а о), v. pf. fortgehen, abeo.
Отица̑ње, n. vide отјецање.
Отицати, ичем, vide отјецати.
Отјеца̑ње, n. (Ерц.) 1) das Aufschwellen, intumescentia. 2) das Ablaufen, defluxus.
Отјецати, отјечем, v. impf. (Ерц.) 1) anlaufen, aufschwellen, intumesco. 2) ablaufen, defluo.
Отка́зати, ажем, v. pf. antworten, entgegnen, respondeo.
Отказѝвање, n. das Antworten, responsatio.
Отказѝвати, зујем, v. impf. antworten, responso.
Отка̑ле̑, vide одакле.
Откати, очем, v. pf. fertig weben, pertexo.
Откѝвање, n. 1) das Losschmieden, defractio, solutio. 2) das Dängeln (der Sense), cum quis tundendo acuit (falcem foenariam).
Откѝвати, ам, v. impf. 1) losschmie-

ден, recudo i. e. cudendo defringo, solvo. 2) косу, dängeln, tundendo acuo.
Откидак, тка, m. ein abgerissenes Stück, particula defracta, decerpta.
Откидање, n. das Abreißen, dereptio.
Откидати, ам, v. impf. abreißen, deripio.
Откинути, нем, v. pf. abreißen, deripio: откинула се лађа.
Оклапање, n. 1) das Abdecken, detectio. 2) das Aufsperren, reclusio.
Отклапати, ам, v. impf. 1) abdecken, den Deckel abnehmen, detego. 2) aufsperren, aufschließen, recludo, pando.
Отклати, кољем, v. pf. abbrechen (am Preise), detraho: једва сам пасјим зубима отклао.
Откле̑, vide одакле.
Отклопити, им, v. pf. 1) abdecken, detego. 2) aufmachen, recludo.
Откључавање, n. das Aufschließen, reclusio.
Откључавати, ам, v. impf. } aufschließen, recludo.
Откључати, ам, v. pf. }
Отковати, кујем, v. pf. 1) losschmieden, recudo, demo. 2) косу, abdängeln, tundendo exacuo.
Откопавање, n. das Abgraben, sublatio (fodiendo).
Откопавати, ам, v. impf. } abgraben, tollo fodiendo.
Откопати, ам, v. pf. }
Откос, m. das Gras, welches mit einem Sensenstreiche abgemäht wird, quod uno falcis foenariae ictu demetitur: покисли откоси; покисло сијено у откосима.
Откосити, им, v. pf. abmähen, demeto, deseco.
Откривање, n. 1) das Abdecken (des Hauses), detectio. 2) das Enthüllen, nudatio, detectio.
Откривати, ам, v. pf. abdecken, entdecken, enthüllen, detego, retego.
Открити, ријем, v. pf. abdecken, entdecken, enthüllen, detego, retego.
Откуд, } woher? unde?
Откуда̑, }
Откуп, m. der Loskauf, die Auslösung, redemtio:
„Оћеш ли ме пуститʼ на откупе? —
Откупити, им, v. pf. loskaufen, redimo.
Откупљивање, n. das Loskaufen, Auslösen, redemtio.
Откупљивати, љујем, v. impf. loskaufen, redimo.
Отле̑, vide отале.
Отмица, f. der Mädchenraub, raptus puellae. У Србији и данашњи дан отимају ђевојке. Млада момчад врло радо иду у отмицу, и често нуде један другога: „Ајде море да ти отмемо ту, или ону, ђевојку." У отмицу се иде с оружјем какогођ на војску. Кашто отмичари довребају ђевојку код стоке, или кад пође на воду, па је ухвате и одведу; а кашто ударе на кућу ноћу (као ајдуци), па обију кућу и свежу ђевојачкога оца и браћу, док нађу ђевојку и одведу. Кашто се побију ђевојачка браћа и рођаци с отмичарима и буде меса доста: као што је у Јадру (у селу Клупцима) 1805те године погинуо ђевојчин брат и један отмичар; и ђевојку опет нијесу могли отети. Зато отмичари не смију ласно да ударе на кућу, ђе знаду да има млого рода у ђевојке, а особито ђе је село сложно: зашто и сељаци, како стану пушке пуцати и учини се буна, спопадне сваки своју пушку па трчи у помоћ. Свему је селу срамота, кад се из села отме ђевојка, а отмичарима још већа, кад се врате јалови. Кад отмичари докопају ђевојку у руке, онда је већ не ће оставити, макар сви изгинули; ако ли се ђевојка стане затезати и не ће да иде, онда је вуку за косе, и деру штапом као вола у купусу. Отмичари не смију ићи с ђевојком момачкој кући: зашто пођу кашто сељаци, с родом ђевојачким, за њима у потјеру; него је одведу у шуму, и тамо је вјенчају у каквој колиби (пударској или пастирској), или ђе око бувнића. Поп мора вјенчати, ако му се и не ће: зашто оће да га бију. Кад дође потјера у село, онда ови, откуд су отмичари, изиђу преда њи лијепим начином и граде мир. Ако се тако помире, добро; ако ли род ђевојачки оде кадији на тужбу, онда морају доћи и отмичари с ђевојком. Кад угледа мати ђевојку на мешћеми, а она се стане бусати рукама у прси, и јаукати: „Куку мене! ево роба мога." Кад се почну судити, кадија најприје пита ђевојку: Или је сила, или драга воља? Ако рече ђевојка, да је сила, и да она не ће с оним момком живљети ни данас ни сјутра, макар је сву исјекли на комаде, онда зло по отмичаре: морају лежати у апсу и плаћати глобу. Ако ли ђевојка рече (као што понајвише бива): „Није сила, веће драга воља: ја ћу за њим и у гору и у воду," онда отмичари даду што

гођ кадији, па се помире с ђевојачким родом, и одведу ђевојку кући те чине свадбу.

Највише се догоди те отимају ђевојке, кад момак запроси ђевојку па му је не даду; а кашто је и не просе (кад знаду да је не ће дати), него управо отиду и отму, а момак је није ни виђео. Ђевојке отимају понајвише момчад, која немају родитеља, или ако и имају, а они и не слушају, него се скићу којекуда; а за поштена момка и од поштена рода слабо ће кад отети ђевојку, нити ће такови момак отићи у отмицу.

Црни је Ђорђије био забранио отимати ђевојке: издао је заповијест, да ће свакога момка, за ког отму ђевојку, погубити; попа, који вјенча отету ђевојку, обријати (распопити); кума, ђевера и старог свата шибати; а осталим отмичарима сваком по 50 батина ударити.

Отмича̑р, m. der Mädchenräuber, raptor puellae. cf. отмица.

Отоболитисе, лисе, v. r. pf. an etwas herabhangen, dependeo.

Отоварити, им, v. pf. abladen, demo.

Отоич (отонч), } so eben, kurz vorher, paulo ante.
Отоичке (отончке,}

Отōк, m. die Geschwulst, tumor.

Отока, f. ein Seitenarm eines Stromes, der sich wieder mit demselben vereinigt, und dadurch eine Insel bildet, cornu fluminis circumfluum.

Отоле̑, vide отале.

Отопитисе, писе, v. r. pf. н. п. снијег, schmelzen, liquefio.

Отоплитисе, лисе, v. r. pf. lau werden, tepesco.

Оточити, им, v. pf. 1) abziehen (den Wein), derivo (vinum). 2) н. п. сјекиру, mit dem Wetzsteine abschleifen, cote acuo.

Отпада̑ње, n. 1) das Abfallen, delapsus. 2) das Abfallen, defectio.

Отпадати, ам, v. impf. 1) abfallen, decido. 2) fig. abfallen, deficio.

Отпадити, им, v. pf. abfällig machen, facio ut quis deficiat, ut non sit dicto audiens.

Отпадитисе, имсе, v. r. pf. abtrünnig werden, deficio.

Отпадник, m. der Abfällige, Abtrünnige, defector, apostata.

Отпадница, f. die Abtrünnige, defectrix: „Врат' се натраг, Божја отпаднице—

Отпађивање, n. das Abtrünnigmachen, die Verführung, seductio. 2) der Abfall, defectio.

Отпађивати, ђујем, v. impf. abfällig machen, defectorem reddo, seduco.

Отпађиватисе, ђујемсе, v. r. impf. abfällig werden, abfallen, deficio, seducor.

Отпарати, ам, v. pf. abtrennen, wegtrennen, solvo, separo.

Отпасати, ашем, v. pf. losgürten, discingo.

Отпасивање, n. das Losgürten, discinctio, solutio.

Отпасивати, сујем, v. impf. losgürten, solvo.

Отпасти, аднем, v. pf. wegfallen, decido.

Отпаштање, n. das Abfasten, Abbüßen durch Fasten, cum quis jejunio luit, jejunio redimit.

Отпаштати, ам, v. impf. abfasten, durch Fasten abbüßen, jejunio redimo.

Отпевање, n. (Рес. и Срем.) vide отпијевање.

Отпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide отпијевати.

Отпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide отпјевати.

Отпечатити, им, v. pf. entsiegeln, demo signum, resigno.

Отпечаћавање, n. das Entsiegeln, sigilli demtio.

Отпечаћавати, ам, v. impf. entsiegeln, resigno, demo sigillum.

Отпијање, n. 1) das Abtrinken, delibatio. 2) das Abtrinken, pensatio per potum.

Отпијати, ам, v. impf. 1) abtrinken, delibo bibendo. 2) abtrinken, penso bibendo.

Отпијѐва̑ње, n. (Крц.) 1) das Entgegensingen, wenn einer früher gesungen, responsatio cantanti. 2) das Absingen, die Auslösung durch Gesang, liberatio per cantum.

Отпијѐвати, ам, v. impf. (Крц.) 1) seme, einem, der angesungen, entgegensingen, respondeo cantanti, excipio cantantem. 2) што, absingen, cantu lucror (wie Orpheus seine Eurydice).

Отпиња̑ње, n. das Losschnallen, solutio.

Отпињати, њем, v. impf. losschnallen, solvo.

Отпира̑ње, n. das Aufthun (der Thüre) durch Hinwegräumung des davor Gestellten), apertio. 2) das Entschuldigen auf einen andern, excusatio in alium.

Отпирати, рем, v. impf. врата, die Thür aufthun, aperio.

Отпиратисе, ремсе, v. r. impf. на кога, sich auf einen entschuldigen, crimen rejicio in alium.

Отпирити, им, v. pf. sich davon machen, abscedo (clam vel pulsus).

Отпи́сати, пишем, v. pf. 1) коме, zurückschreiben, antworten, rescribo. 2) кога, einen schriftlich anklagen, accuso quem per literas.
Отписи́вање, n. das Zurückschreiben, responsio, rescriptio.
Отписи́вати, сујем, v. impf. antworten, responso.
О̀тпити, пијем, v. pf. 1) abtrinken, debibo, delibo. 2) abtrinken, durch Trinken berichtigen (z. B. eine Schuldforderung), bibendo penso.
О̀тпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) шшо, absingen, durch Singen abverdienen, tilgen, cantu penso. 2) коме, singend abgehen, abeo cantans:
„Пјевај друже, да ти отпјевамо —
Отплакати, лачем, v. pf. 1) durch Weinen abbüßen, abweinen, lacrimis luo. 2) weinend davongehen, abeo lacrimans.
Отпли́вати, ам, v. pf. } davon schwimmen, abeo natans.
Отпло̀вити, им, v. pf. }
Отпљу́вање, n. das Ausspeyen vor etwas, exsputatio.
Отпљу́вати, ам, v. impf. ausspeyen, respuo.
Отпљуцки́вање, n. dim. v. отпљување.
Отпљуцки́вати, кујем, dim. v. отпљувати.
Отпо̀јати, јем, v. pf. absingen (in der Kirche), decanto.
Отпорити, им, vide отпарати.
Отпоручи́вање, n. das Zurückentbieten, responsio ad nuncium.
Отпоручи́вати, чујем, v. impf. zurückentbieten, respondeo nuntio:
„А братац сестри отпоручује —
Отпору́чити, им, v. pf. zurückentbieten, nuntium remitto.
Отпо̀стити, им, v. pf. abfasten, durch Fasten abbüßen, jejunio luo.
Отпочи́вање, n. das Ausruhen, Ausrasten, requies.
Отпочи́вати, ам, v. impf. ausrasten, ausruhen, requiesco.
Отпо̀чинути, нем, v. pf. ausrasten, requiesco.
Отпр̀во̂, unlängst, nuper, non ita pridem.
Отпр̀дети, дим, (Рес.) vide отпрђети.
Отпрди́вање, n. das Herabfarzen, recrepitus (?).
Отпрди́вати, дујем, v. impf. herab-, hinwegfarzen, depedo: отпрдују му несе низ гузицу.
Отпр̀дити, им, v. pf. (Срем.) } abfarzen, pedendo penso. cf. исписна.
Отпрђети, дим, v. pf. (Ерц.) }
О̀тпре̑, (Рес. и Срем.) vide отприје.
Отпреће, (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide отприје.
О̀тприје (од прије), (Ерц.) vordem, ehemals, antea.
Отпр̀тљати, ам, v. pf. fortgehen mit Sack und Pack, discedo cum impedimentis.
О̀тпузати, ужем, v. pf. } davonkriechen (von Kindern), abrepo.
Отпу́зити, им, v. pf. }
О̀тпуст, m. die Entlassung, der Abschied, dimissio.
Отпу́стити, им, v. pf. 1) entlassen, dimitto. 2) ablassen, remitto:
„Од арача рају отпустите —
Отпуча́вање, n. das Losknöpfen, discinctio.
Отпуча́вати, ам, v. impf. losknöpfen, discingo.
Отпу́чање, n. vide отпучавање.
Отпу́чати, ом, vide отпучавати.
Отпучити, им, v. pf. losknöpfen, discingo.
Отпу́штање, n. 1) das Entlassen, dimissio, exauctoratio. 2) das Erlassen, Nachlassen, remissio.
Отпу́штати, ам, v. impf. 1) entlassen, dimitto. 2) nachlassen, erlassen, remitto.
Отпу́шкање, n. vide отпуштање.
Отпу́шкати, ам, vide отпуштати.
Отре́бити, им, (Рес. и Срем.) vide отријебити.
Отре́битисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide отријебитисе.
Отре́знити, им, (Рес. и Срем.) vide отријезнити.
Отре́сање, n. das Abschütteln, excussio.
Отресати, ам, v. impf. abschütteln, ausbeuteln: ноге од снијега und снијег с ногу, excutio.
Отре́сатисе, амсе, v. r. impf. sich ausschütteln, excuti.
Отресине, f. pl. z. B. змајеве, der Glimmer (den die Zigeunerin für etwas ausgibt, das der Lindwurm abgeschüttelt habe), exuviae draconis.
Отре́скатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide отријескатисе.
Отре́сти, сем, v. pf. abschütteln, excutio.
Отре́стисе, семсе, v. r. pf. sich ausschütteln, excuti.
Отријѐбити, ум, v. pf. (Ерц.) abklauben, expurgo.
Отријѐбитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich abklauben, expurgor (e. g. pediculis). 2) von dem Obst, wann es die Blüte abgeworfen, und die Frucht angesetzt, florem abjecisse, fructum edo.
Отријѐзнити, им, v. pf. (Ерц.) den Rausch austreiben, crapulam expello.

Отпјёскатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich voll saufen, potu impleri.

Отрикӯр, m. ein erdichtetes Wort obscöner Art, vox ficta obscoena, q. d. tergipenium.

Отримӯд, m. vox ficta obscena, q. d. terge testiculos.

Отров, m. das Gift, venenum.

Отрован, вна, но, giftig, venenosus

Отровати, рујем, v. pf. кога, vergiften, venenum do.

Отровница, f. 1) гуја, giftig, veneficus:
„Те премеће древље и камење
„Доке нађе гују отровницу —
2) die Giftmischerin, venefica:
„Ид' одатле једна отровнице,
„Кад си свога брата отровала,
„Отроваћеш и мене јунака —

Отрпети, пим, v. pf. (Рес.) } erleiden, zu Ende leiden, perpetior.
Отрпити, им, v. pf. (Срем) }
Отрпьети, пим, v. pf. (Ерц.) }

Отрулити, им, v. pf. } verfaulen, putresco: отрулио у гвожђу (у тавници).
Отрунути, нем, v. pf. }

Отурање, n. das Wegwerfen, abjectio.

Отурати, ам, v. impf. } wegwerfen, abjicio:
Отурити, им, v. pf. }
„Испред себе ћерђеф отурила —

Отући, учем, vide обити.

Оћелавити, им, v. pf. kahl werden, calvus fio.

Оћерати, ам, v. pf. (Ерц.) hinwegtreiben, abigo.

Оћешити, им, v. pf. besichtigen, beschauen, inspicio (einen Getödteten), cf. опћешити.

Оћоравити, им, v. pf. einäugig werden, altero oculo capi.

Оћу, ich will, volo cf. ћети, тети.

Оћутети, тим, v. pf. (Рес.) } 1) verstummen obmutesco. 2) vide опазити.
Оћутити, им, v. pf. (Срем.) }
Оћућети, утим, v. pf. (Ерц.) }

Ох! (у Ерц. ог!), interj ach, oh! ah! vah!

Оцат, оцта, n. (у крајини Неготинској) der Essig, acetum. cf. сирће.

Оцеви, отаца, m. pl. vide оци.

Оцедити, им, (Рес. и Срем.) vide оцијједити.

Оцепити, им, (Рес. и Срем.) vide оцијепити.

Оцепљивање, n. (Рес. и Срем.) vide оцјепљивање.

Оцепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide оцјепљивати.

Оци, отаца, m. pl. празник у недељу између Материца и Божића. Какогођ што жене вежу о Материцама, тако људе (који су ђецу имали) о Оцима. cf. материце.

Оцијединти, им, v. pf. ((Ерц.) 1) ausdrücken, aquam exprimo. 2) abseihen, aquam emitto.

Оцијепити, им, v. pf. (Ерц.) wegspalten, diffindo.

Оцило, vide огњило.

Оцин, на, но, н. п. гра, Ozas, des Oza, reverendi patris (monachi). Пребранац гра у Србији зову сељаци (као у шали) о ц и н г р а (зашто га највише калуђери готове и једу оно ко са зејтином и с бибером и т. д.)

Оцјепљивање, n. (Ерц.) das Abspalten, diffissio.

Оцјепљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) abspalten, diffindo.

Оцо, m. (hyp. von отац) von einem klösterlichen V a t e r, der Pater, pater (de monacho).

Оцрнити, им, v. pf. anschwärzen, denigro.

Оцрнитисе, имсе, v. r. pf. sich einen schlechten Namen machen, denigrare seipsum.

Оцрњивање, n. das Schwärzen, denigratio.

Оцрњивати, њујем, v. impf. anschwärzen, denigro.

Очамати, ам, v. pf. Langeweile bekommen, indem man wartet, moleste exspecto.

Очао, cf. отићи.

Очврснути, нем, v. pf. fest werden, solidari.

Очевина, f. das väterliche Vermögen, patrimonium.

Очекивање, n. das Erwarten, exspectatio.

Очекивати, кујем, impf. erwarten, exspecto.

Очемеритисе, имсе, v. r. pf. sich vergällen (durch vieles Essen), cibo nimio se corrumpere.

Оченути, нем, v. pf. einen Ast am Stamme abreißen, ramum avello.

Очепити, им, v. pf. кога, einem auf den Fuß treten, pono pedem meum in alterius pedem.

Очепити, им, v. pf. што, aufstopfen, demto embolo aperio.

Очепљавање, n. das Aufstopfen, demtio emboli.

Очепљавати, ам, v. impf. aufstopfen, embolum demo.

Очерупати, ам, v. pf. rupfen, vello.

Очешати, шем, v. pf. krauen, refrico.

Очешљати, ам, v. pf. auskämmen, pecto.

Очи, очију, f. pl. die Augen, oculi.

Очимкати, ам, v. pf. in kleine Stücke theilen (z. B. Fleisch für die Kinder), in particulas minutas partiri.

Очин, на, но, des Vaters, patris.

Очињи, ња, ње, н. п. вид, Augen=, oculorum: тако ми вида очињега.
Очистити, им, v. pf. 1) reinigen, purgo. 2) sich mit Sack und Pack davon machen, clam abeo.
Очице, f. pl. dim. v. очи.
Очу̑, очуа, m. der Stiefvater, vitricus.
Очуов, ва, во, des Stiefvaters, vitrici.
Очу̏пати, ам, v. pf. abrupfen, vello.
Оџа*, m. Chodscha (türkischer Geistlicher) sacerdos turcicus.
Оџа̑к*, m. vide димњак.
Оџак*, m. vide двор 1.
Оџа̀клија*, f. Zimmer mit Kamin, cubiculum in quo caminus.
Оџаковић, m. (у Босни) von gutem Hause, illustri loco natus, cf. кољеновић.
Оџача̑р, m. der Rauchfangkehrer, purgator caminorum.
Оџача̑рев, ва, во, } des Rauchfangkehrers
Оџача̑ров, ва, во, } purgatoris caminorum.
Оџин, на, но, des Chodscha, sacerdotis turcici.
Оџиница, f. die Frau des Chodscha, sacerdotis turcici uxor.
Оџински, ка, ко, 1) Chodscha=, sacerdotis turcici. 2) adv. nach Art eines Chodscha, more chodjae.
Ош! interj. } Ruf um den Hund wegzu-
Оша! interj. } treiben, vox abigentis canem.
Ошакнути, нем, v. pf. m. j. псето, ош sagen, dico ош.
Ошао, cf. отићи.
Ошап, m. } суво воће, као н. п. шљиве,
Ошаф, m. } јабуке, крушке и т. д. gedörrtes Obst, poma tosta:
„Ђевојка се весели:
„Удаћу се в јесени.
„А мајка је кара:
„Немаш кујо дара. —
„Имам врећу ошапа,
„Сваком свату по шака —
Ошва̀њитисе, имсе, v. r. pf. vide осрамотитисе.
Ошве, f. pl. ein Theil am weiblichen Hemde, indusii pars.
Ошеста̀рити, им, v. pf. abzirkeln, demetior circino.
Оши̏јати, ам, v. pf. (чим, кога, што) etwas, was man auf den Schultern trägt, seitwärts werfen, de humeris detorqueo.
Ошинути, нем, v. pf. einen Hieb (z. B. mit der Peitsche) geben, ico.
Оши̏шати, ам, v. pf. vide остриhи.
Ошка̑ње, n. das ош sagen, abactio voce ош!
Ошкати, ам, v. impf. ош sagen, dico ош.
Ошкри̏нути, нем, v. pf. н. п. врата, die Thür ein wenig öffnen, paululum removere januam.
Ошнути, нем, v. pf. ош sagen, dico ош.
О̏штар, тра, ро, 1) scharf, acutus. 2) scharf, acer.
Оште̏нити, им, v. pf. werfen (von der Hündin), pario.
Оште̏нитисе, имсе, v. r. pf. werfen, pario.
Оштре̑ње, n. das Schärfen, acutio.
Оштрика, f. eine Pflanze, herbae genus.
Оштри̏на, f. die Schärfe, acies.
Оштрити, им, v. impf. schärfen, acuo.
Оштрице, n. н. п. у ножа, die Schneide, acies.
Оштр̏љат, та, то, spitzig, acutus.

П.

Па̑, aber, vero; und, et; hernach, dann, tum, post haec.
Па̏ање, n. das Abblasen, Abstäuben, excussio, deflatio.
Па̏ати, пашем, v. impf. z. B. љеб, wegblasen, abstäuben, deflo, excutio pulverem.
Па̏бирак, рка, m. die Nachlese (des Weins), racemus post vindemiam residuus, die Nachlese (des Kukuruz) spicae a messoribus relictae.
Паби̑рчење, n. die Nachlese, das Nachlesen, racematio; spicilegium.
Паби̑рчити, им, v. impf. nachlesen, racemo; spicas lego.
Па̏ва, f. Frauenname, nomen feminae.
Па̏вао, вла, m. Paul, Paulus.
Пави̑тина, f. бијела лоза, die Waldrebe, clematis vitalba Linn.
Пави̑тња̑к, m. Gebüsch von Waldreben, vitalbetum?
Па̏вица, f. dim. v. Пава.
Па̏вко, m. Mannsname (Paul), nomen viri.
Па̑вле, m. vide Павао.
Па̏влија, f. Frauenname, nomen feminae.
Павли̑ћ, m. dim. v. Павао.
Па̏вта, f. vide пафта.
Павта̀лија, f. vide пафталија.
Па̏вте, f. pl. vide пафте.
Па̏втица, f. dim. v. павта.
Пада̑ње, n. das Fallen, casus.
Па̏дати, ам, v. impf. 1) fallen, cado. 2) пада киша, снијег es regnet, schneyt, pluit, ningit (cadunt pluviae, nives). пада ми рођак, ist (kommt heraus):

А. Милан ми пада рођак.
Б. По чему (како)?
А. Његова мати и моја мати од двије сестре ђеца.

Пађѐнија, f. die Frohne eines Klosterbauers, angaria monastica (ad monasterium praestanda).

Пађенѝјаш, m. Klosterroboter, operarius monasticus.

Па̀жња, f. die zärtliche Liebe der Eltern gegen Kinder, und zwischen Eheleuten, amor parentum in liberos, aut conjugum mutuus.

Паза̑р*, m. 1) der Markt, forum. 2) наћерати пазар, einen Handel befördern, betreiben (durch Zureden), mercatus.

Пазарѝвање, n. das Handeln, mercatura.

Пазарѝвати, рујем, v. impf. handeln, mercari (emere et vendere).

Па̀зарија*, f. die Fabrikwaare (die nicht auf Bestellung gemacht ist) res facta ad vendendum, merx nundinalis. cf. пазарлија.

Пазарити, им, v. pf. handeln, kaufen und verkaufen, emo aut vendo.

Па̀зарлија*, f. vide пазарија.

Паза̑рнӣ, на, но, } н. п. дан, Markt-,
Паза̑рскӣ, ка, ко, } nundinalis.

Па̀зити, им, v. impf. 1) кога, liebhaben, amo. 2) на кога, или на што, Acht haben, attendo.

Па̀зитисе, имсе, v. r. impf. пази се с њим und пазе се, sich haben einander lieb, amant se in vicem.

Па̀зуо, n. die Achsel, ala, axilla.

Па̀ја, f. ein Streif, virga, linea. cf. пруга.

Па̀ја, m. (Рес. и Срем.) vide Пајо.

Па̀јван*, m. der Strick (für weidende Pferde), funis.

Па̀јити, им, dim. v. спавати (zu Kindern) schlafen: паји бујн злато моје! (жене говоре, као пјевајући, кад успављују ђецу), dormio.

Па̀јо, m. (Ерц.) hyp. v. Павао.

Па̑к, 1) vide па. 2) aber, vero: онда пак —

Па̀као, кла, m. die Hölle, infernus christianorum.

Па̀кленӣ, на, но, höllisch, infernalis.

Па̀косан, сна, но, vide пакостан.

Пако̑ст, f. die Bosheit, malitia.

Па̀костан, сна, но, boshaft, malus, malitiosus.

Па̀кра, f. nom. propr. eines Flußes und Klosters in Slavonien.

Па̀крац (понајвише се говори Па̀крц), m. варош у Славонији. Па̀крачкӣ, ка, ко, von Пакрац.

Па̀ламар̑*, m. das Schifftau, rudens.

Па̀ланачкӣ, ка, ко, 1) von der паланка, palancae, oppidi. 2) adv. palankisch, more oppidano.

Пала̑нка*, f. eine Palanke (Mittelding zwischen Dorf und Stadt), oppidum.

Пала́нчанин, m. Einwohner einer паланка, oppidanus.

Па̀лац, лца, m. der Daumen, pollex.

Па̀лацке, f. 1) оно што израсте на рогозу као кукурушчић. 2) Art Beutel?

Па̀леж, m. Städtchen an Einfluß der Колубара in die Сава.

Па́лежанин, m. der Palescher.

Палѐксија, f. vide Полѐксија.

Па́лешкӣ, ка, ко, von Палеж

Па́лити, им, v. impf. 1) anzünden, incendo. 2) sengen, amburo.

Па̀лица, f. 1) der Stock, Spazierstock, baculus. 2) der Stock (im Joche), baculus jugi.

Па̀личица, f. dim. v. палица.

Па̀личња̑к, m. m. j. сврдао, што се на јармовима врте рупе за палице, der Bohrer zu dem Stockloch im Joche, terebra major pro foramine jugi ad inserendum baculum.

Па̀лош (па̑лош), m. der Pallasch, gladius militaris.

Пало̀шина (па̑лошина), f. augm. v. палош.

Па̀лучак, чка, m. eine kleine unregelmäßige Au, campus herbidus prope aquam.

Па̀љевина, f. was verbrennt oder angesengt wird; quod aduritur: удара на паљевину, es riecht nach Brand.

Па̀љење, n. 1) das Anzünden, incensio. 2) das Sengen, adustio.

Па̀љетак, тка, m. vide пабирак.

Па̀љеткова̑ње, vide пабирчење.

Па̀љетковати, кујем, vide пабирчити.

Паме̑т, 1) der Verstand mens, intelligentia, prudentia. 2) das Gedächtniß, nur in den Phrasen: није му било на памети, mens, memoria: узми се у памет (vide, attende, quid agas).

Па̀метан, тна, но, verständig, prudens, intelligens.

Па̀метова̑ње, n. die Erinnerung, memoria.

Па̀метовати, тујем, v. impf. (cm.) gedenken, meminisse; cf. памтити:
„Мо'ш ли знати и паметовати —

Па̑мтити, им, v. impf. gedenken, sich erinnern, meminisse.

Па̑мће̑ње, n. die Erinnerung, memoria, das Gedenken.

Па̀мук*, die Baumwolle, erioxylon. Мек као памук.

Па̀мучан, чна, но, Baumwollen, bombaceus, xylinus.

Па̀мучар̑, m. der Baumwollhändler, mercator bombycarius.

Панагија, f. } d. i. παναγία (die Allerheiligste), eine Bilder-Diptycha, diptycha.
Панађија, f. }

Панађур, m. (πανήγυρις) der Markt, die Messe, nundinae.

Панађуриште, n. der Marktplatz, forum.

Пандур, m. 1) (у Србији) der Wächter der öffentlichen Sicherheit, zur Aufsuchung der Räuber u. s. w. viator publicus. Свака кнежина има по неколико пандура, који са буљубашом иду по кнежини те ћерају ајдуке и друге рђаве људе ватају. По неким мјестима (као по Босни) чувају кашто пандури и путове и прате трговце, cf. пандурница. 2) (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Gerichtsdiener, apparitor. Е секо! Бог је пандур (одговорила некаква жена у Сријему, кад јој је друга рекла: Ласно је тебе секо; твој је муж пандур).

Пандурија, f. die Stelle, das Amt des пандур, munus apparitoris, apparitio: отишао у пандурију.

Пандурница, f. die Pandurenhütte, tugurium pandurorum. По Босни су ђешто начињене пандурнице око пута (раздалеко једна од друге како се може чути кад пукне пушка), те у њима сједе пандури и чувају путове од ајдука; а кашто прате трговце од једне пандурнице до друге.

Пандуров, ва, во, des Panduren, panduri.

Пандуровање, n. der Pandurendienst, adparitio.

Пандуровати, рујем, v. impf. Pandurendienste thun, adparere.

Пандурски, ка, ко, 1) pandurisch, panduricus. 2) adv. pandurisch, pandurice.

Панта, m. (Рес. и Срем.) vide Панто.

Пантелија, m. Panteleimon, Panteleemon.

Пантица, m. dim. v. Панто.

Пантљика, f. das Band (österr. das Pantel), fascia.

Панто, m. (Ерц.) vide Пантелија.

Пануши, нем, vide пасти (паднем).

Панцијер, m. (Ерц.) der Panzer, lorica.

Панцир, m. vide панцијер.

Пањ, m. der Baumstamm, truncus.

Пањина, f. augm. v. пањ.

Пањић, m. dim. v. пањ.

Пањкање, n. das Verleumden, calumniatio.

Пањкати, ам, v. impf. на кога, gegen jemand Lügen vorbringen, mentior de aliquo.

Паор, m. (у Сријем у Бачк. и у Бан.) der Bauer, Landbauer, rusticus.

Паорија, f. das Provinziale (im Gegensatz der Militärgrenze) provincia rusticorum.

Паоркиња, f. die Bäuerinn, rustica.

Паорски, ка, ко, 1) bäuerisch, rusticus. 2) adv. bäuerisch, rustice.

Папа, f. 1) der Papst, papa. 2) in der Kindersprache, das Brot, sic panem vocant puelli: онда си ти звао љеб папом.

Папак, пка, m. die Klaue (der vierfüßigen Thiere), ungula.

Папар, пра, m. vide бибер:

„А што су ми Карловкиње
беле румене?
„Вино пију, папар зобљу,
те су румене —

Папин, на, но, des Papstes, papae.

Папоњак, њка, m. vide папак.

Папош, m. eine Art grösserer Flußkrebse, cancri genus.

Папрат, f. das Farnkraut, filix.

Папратка, f. } ein Farnstengel, filix una.
Папратљика, f. }

Папратљичица, f. dim. v. папратљика.

Папратња, f. зидине од намастира (у Босни више Зворника).

Папратњача, f. m. j. земља, Farnboden, locus filicosus.

Папраћа, f. vide Папратња.

Папрен, на, но, 1) mit capsicum annuum Linn. gewürzt. 2) gepfeffert d. i. theuer, carus.

Папрење, n. das Würzen mit паприка.

Папрењача, f. m. j. гљива (у Сријему) vide млијечница.

Паприка, f. capsicum annuum Linn.

Паприти, им, v. impf. mit паприка würzen, condio pipere indico.

Паприца, f. у воденици оно гвожђе, што стоји попријеко на сену и држи на себи камен и окреће.

Папричица, f. dim. v. паприка.

Папула, f. и. п. од граа, т. ј. кад се куван гра угњечи без чорбе; тако и од сочива, ein Fisolenmus, puls e faseolis.

Папуча*, pl. die Pantoffeln, crepidae.

Папучица, f. pl. dim. v. папуча.

Папуџија*, m. der Pantoffelmacher, crepidarius.

Пара*, die Münze Para, numi genus.

Пара, f. 1) der Athem, halitus. 2) der Dunst, vapor.

Парада, f. die Parade, pompa militaris.

Парадити, им, v. impf. in Parade stellen, instruo aciem.

Парађење, n. das Stellen in Parade, instructio aciei.

Паразлама*, f. bei der Flinte der äußerste Ring an der Röhre, circulus flintae ultimus:
„Паразлама од тридесет дуката —
Паракамилавка, f. der schwarze Flor den die Mönche über die Kamilauka tragen, paracamilauchium?
Параклис, m. (παράκλησις) (in scherzhaftem Sinne, als hätte dieß Wort mit dem клис etwas gemein) das Gebet, welches über einen gelesen wird, paraclesis.
Параклисара, m. der Kirchendiener, Küster, Glöckner in den Klöstern, aedituus.
Паракувар, m. der Nebenkoch, coqui vicarius (in den Klöstern).
Паракуваров, ва, во, des Nebenkoches, coqui vicarii.
Паралажа, f. u. m. der Zulügner, Lügengehülfe, Lügenbruder, mendacis adjutor, vicarius: састала се лажа и паралажа: један лаже, а други полагује.
Парање, n. das Lostrennen, Ausweiden, divisio, disjunctio.
Параскева, f. } die heil. Paraskewe,
Параскевија, f. } S. Parasceve:
„Убила га света Петка Параскевија—
Парасник, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) der Bauersmann, rusticus.
Параснички, ка, ко, 1) bäurisch, rusticus. 2) adv. wie ein Bauer, rustice.
Парастос, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) Art Gottesdienstes für Verstorbene, inferiarum genus.
Парати, ам, v. impf. lostrennen, divido:
А. Дај пара (Geld).
Б. Не парај у сад, већ на мије гуле.
Параћин, m. Stadt unweit Ћуприја.
Параћинац, нца, m. einer von Параћин.
Параћински, ка, ко, 1) von Параћин. 2) (adv.) запалити лулу параћински, т. ј. напунити лулу, па завашити њом ватре и пепела.
Парашница, f. Ort östlich am Einflusse der Drina in die Save. Парашница је отприје била пуста, и није за њу нико ни знао, док је нијесу прошавшије година населили п р е к о д р и н ц и и г о л и с и н о в и, и начинили од ње као малу варошицу: зато се у новим пјесмама пјева шер П а р а ш н и ц а:
„Трећу пиш'те шеру Парашници,
„Голом сину Зеки буљубаши —
Паргал, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) Perkal (Bergan), pannus Barracanus:
„Купићу ти дивице! сукњу од паргала —
Парење, n. das Wärmen, calefactio.
Парионица, f. das Gefäß, um die Wäsche zu laugen, vas lixiviarium.
Парип, m. ein gewöhnliches Pferd im Gegensatze des ат, equus vulgaris (πάριππος?):
„Кнезовима ате поклањајте,
„Кметовима осредње парипе —
Парипче, чета, n. ein junger парип.
Парити, им, v. impf. 1) wärmen, calefacio. 2) mit heißem Wasser begießen, calida perfundo, н. п. кошуље, преко. 3) очи, weiden, pasco oculos (aspectu grato).
Парица, f. dim. v. пара.
Парлог, m. ein verwahrloster Weinberg, vinea neglecta.
Парложење, n. das Verwahrlosen des Weinbergs, neglectio vineae.
Парложити, им, v. impf. den Weinberg vernachlässigen, negligo vineam.
Парница, f. 1) ein Zug des aufschneidenden Messers, cultri dividentis linea. 2) der Prozeß, lis.
Парничар, m. der Prozessirer, litium amans.
Парнути, нем, v. pf. einen Zug thun mit dem Aufschneidemesser, duco cultrum dividentem.
Парог, m. ein Stock mit einem Haken (um z. B. Farnkraut damit nach Hause zu tragen), baculus uncinatus.
Парожак, рошка, m. vide парошчић.
Паројчење, n. das Schwärmen des првенац, examen horni examinis.
Паројчитисе, чисе, v. r. impf. schwärmen (wenn es der првенац thut), emitto fetum (dicitur de examine horno).
Парошчић, m. dim. das Ende (Zaken, Ast) am Hirschgeweihe, ramus:
„Дај ми Боже златне роге
„И сребрне парошчиће —
Парусија (парусија), f. die höchste Gattung der писанија (Gabe, von 50 Piaster an ein Kloster, damit es für uns bete), stipendii genus, monachis datum, ut pro me orent.
Парусијаш, m. der Geber einer парусија, qui dat παρουσίας.
Парцов, m. (у Срijему) vide пацов.
Парче*, чета, n. vide комад.
Парченце, цета, n. dim. v. парче.
Пас, пса, m. der Hund, canis.
Пас, m. 1) vide појас. 2) иду говеда пасом, weidend, depascendo.
Пасање, n. das Umgürten, cinctio.
Пасати, пашем, v. impf. umgürten, cingo.
Пасатисе, амсе, v. r. impf. беза шта, etwas entbehren können (fr. se passer).
Пасење, n. das Weiden, pastio.
Пасидреновина, f. vide пасјаковина.
Пасина, f. augm. v. пас 1.
Пасић, m. dim. v. пас 1.

Пасја̂к, m. der Hundedreck, stercus caninum.
Па̀сјаковина, f. die Kreuzbeere, rhamnus catharticus Linn.
Па̀сјача, f. der Schedel, Hundskopf (als Schimpfwort, caput (odiose dictum).
Па̀сjӣ, сја, сје, hündisch, caninus.
Па̀скӣ, wie ein Hund, more canis.
Па̀смо, n. eine bestimmte Anzahl Garnfäden, filorum certus numerus. Мало пасмо има 20 чисаоница (једна чисаоница има 3 жице) а велико 40.
Паспа̑љ, m. der Mühlstaub, pulvis molaris.
Па̀сти, паднем, v. pf. fallen, cado.
Па̀сти, па̀сем, v. impf. weiden, pasco.
Пастӣр, m. der Hirt, pastor.
Пастӣрка, f. die Hirtin, pastrix? femina pascens (oves, vaccas, capras).
Пастӣрскӣ, ка, ко, 1) hirten-, pastorum. 2) adv. nach Hirtenart, more pastorum.
Па̀стирча̑д, f. (coll.) die jungen Hirten, pastores juvenes.
Пастӣрче, чета, n. der junge Hirt, pastor juvenis.
Па̀стисе, па̀сесе, v. r. impf. m. j. кобила, in der Brunst seyn, coitum appeto (de equa).
Па̀сторак, рка, m. der Stiefsohn, privignus.
Пасто̑рка, f. die Stieftochter, privigna.
Па̀сторча̑д, f. (coll.) Stiefkinder, privigni.
Пасто̑рче, чета, n. das Stiefkind, privignus, privigna.
Па̀стрма, f. 1) die Forelle, fario, trutta. 2) н. п. козја, овчја, geräucherte Ziege oder Schaf, capra fumo durata.
Па̀стрмица, f. dim. v. пастрма 1.
Пастр̑мка, f. vide пастрма 1.
Па̀струга, f. ein Donaufisch, genus piscis.
Па̀стуља, f. die Mausfalle, Rattenfalle, decipula.
Пасу̑љ, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide гра. Прођи га се брате, видиш да му ни име није као у осталије смокова: пас и уља! Окани га се брате, тај је сву Босну истурчио (т. ј. истурчилисе да не посте и да не једу пасуља). — Тако реку кашто у шали ономе, који једе пасуљ, а има још какве јела).
Пасу̑љина, f. augm. v. пасуљ.
Пасу̑љица, f. eine Art Hülsenfrucht, leguminis genus.
Па̏та, f. hyp. v. патка.
Па̏так, тка, m. der Enterich, anas mas.
Па̏тарица, f. вјечнаја му патарица и блажени тандрк, als komische Parodie von вјечнаја му памјат, и блажени покој.
Па̏тист, m. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) Batistleinwand, panni lintei genus.
Па̏тити, им, v. impf. 1) leiden, patior. Ко много зна, много и пати. 2) ziehen (österr. zügeln), educo, alo.
Па̏титисе, имсе, v. r. impf. 1) sich quälen, crucior. 2) sich vermehren, anwachsen, augeor.
Па̏тка, f. die Ente, anas.
Па̀тији, ја, је, der Ente, anatis.
Па̏тков, ва, во, des Enterichs, anatis maris.
Патлиџа̑н*, m. 1) бијели, solanum melonge Linn. 2) црвени, solanum lycopersicum Linn.
Па̏тња, f. die Qual, cruciatus. cf. мука.
Па̀тока, f. der Lauer beim Branntwein, lorea (lora) vini usti.
Па̏тос, m. (πάτος) der Fußboden, pavimentum.
Па̏тоса̑ње, n. das Bödmen des Zimmers, tabularum per cubiculum dispositio.
Па̏тосати, ашем, v. impf. u. pf. das Zimmer bödmen, tabulas dispono per solum cubiculi.
Патрија̑р (говорисе и патријара), m. der Patriarch, patriarcha.
Патрија̀рев, ва, во,} des Patriarchen,
Патрија̀ров, ва, во,} patriarchae.
Патрија̑рскӣ, ка, ко, 1) Patriarchen-, patriarchalis. 2) adv. patriarchisch, more patriarchae.
Патрија̑ршија, f. das Patriarchat, die Patriarchie, sedes patriarchae.
Патр̑љ, m. der Baumstrunk, stipes.
Патро̑ла, f. die Patrouille, circitores militares.
Патро̀лити, им, v. impf. patrouilliren, circueo.
Патро̀лица, f. т. ј. шајка, или ораница, das Patrouille-Schiff, navis circitores portans.
Патро̀љење, n. das Patrouilliren, circuitio.
Па̑к*, adj. indecl. rein, sauber, purus. cf. чист.
Па̀ћел, m.
„Одреш'те ми свилене паћеле —"
Пау̑к, m. die Spinne, aranea.
Пау̑ков, ва, во, Spinnen-, araneae.
Пау̑н, m. 1) der Pfau, pavo. 2) Mannsname, nomen viri.
Па̀уна, f. Frauenname, nomen feminae.
Пау̀ница, f. 1) das Weibchen vom Pfau, pavo femella. 2) Frauenname, nomen feminae.
Пау̑нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Па̀унов, ва, во, des Pfauen, pavonis.
Па̀униеро, n. т. ј. пауново перо (cm.):
„Пауниеро прекривила —

Паунча̂д, f. (coll.) die jungen Pfauen, pulli pavonum.

Пауче, чета, n. ein junger Pfau, pullus pavonis.

Паучина, f. das Spinnengewebe, tela aranеae.

Пафта*, f. 1) vide карика. 2) пафта женска, или што свештеници опасују кад служе, cf. пафте und тканице.

Пафталија*, f. die Flinte mit vielen Ringen, telum annulatum:
„У крилу му лежи пафталија —

Пафте, f. pl. vide тканице.

Пафтица, f. dim. v. пафта.

Пацити, им, v. pf. küssen, osculor (Kinderwort): паци Богу (ђаволе).

Пацов, m. die Ratte, rattus Linn.

Пача̂ње, n. das Einmischen in etwas, das Abgeben mit etwas, immixtio.

Пачатисе, амсе, v. r. impf. у што, sich in etwas mischen (mengen), immiscere se.

Пачаура*, f. der Waschlappen, lacinia serviens eluendo.

Паче, чета, n. die junge Ente, pullus anatis.

Паче, f. pl. die Sulze, gelatum, coagulum. cf. питије.

Пачиста̂ неђеља, f. der Nach= чиста= Sonntag (Woche), hebdomas altera quadragesimae. cf. безимена неђеља.

Пачићи, m. pl. (coll.) die jungen Enten, pulli anatis.

Пачица, f. dim. v. патка.

Пачји̑, чја, чје, Enten=, anatinus.

Паша*, m. 1) од два туга (коњска репа), т. ј. заповједник и господар од једнога града и његове нахије, н. п. Зворнички паша, Шабачки и т. д. 2) од три туга, т. ј. везир и господар од читавога једног пашалука; ђе има више градова и нахија, н. п. Босански (или Травнички) паша, Бијоградски и т. д.

Па̂ша, f. die Weide, pastio, pabulum.

Пашајлија*, m. vide пашинац.

Пашалук*, m. der Paschalik, das Paschathum? satrapia?

Пашанац, нца, m. vide пашеног.

Пашеног, m. женине сестре муж, der Mann der Schwägerin, maritus sororis uxoris meae.

Пашин, на, но, des Pascha, satrapae.

Пашинац, нца, m. einer von den Leuten des Pascha, homo satrapae.

Пашиница, f. die Frau des Pascha, uxor satrapae.

Пашински̑, ка, ко, 1) Pascha=, passarum. 2) adv. paschisch, more passae.

Пашмаге*, f. pl. eine Art Schuhe, vide папуче.

Пашова̂ње, n. das Paschaseyn, Herrschen als Pascha, imperium satrapae.

Пашовати, шујем, v. impf. ich herrsche als Pascha, impero, sum satrapa.

Пашт̂ење, n. das Bemühen, attentio.

Паштитисе, имсе, v. r. impf. sich Mühe geben, attendo.

Пашча̂д, f. (coll.) die Hunde, canes.

Пашчадија, f. (coll.) das Hudegezücht.

Пашче, чета, n. vide псетo.

Певалиште, n. (Рес. и Срем.) vide пјевалиште.

Певало, n. (Рес. и Срем.) vide пјевало.

Пева̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide пјевање.

Певати, ам, (Рес. и Срем.) vide пјевати.

Пева̂ч, m. (Рес. и Срем.) vide пјевач.

Певачев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пјевачев.

Певачица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевачица.

Певачица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевачица.

Певидру̂г, m. (Рес. и Срем.) vide пјевидруг.

Певица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевица.

Певнути, нем, (Рес. и Срем.) vide пјевнути.

Певушење, n. dim. v. певање.

Певушити, им, dim. v. певати.

Певчић, m. dim. v. перац.

Пега, f. (Рес. и Срем.) vide пјега.

Пегав, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пјегав.

Пе̂д, f. } die Spanne, spithama.
Пе̂дањ, дли, f. }

Педесе̂т, fünfzig, quinquaginta.

Педесе̂теро, vide педесеторо,

Педесе̂ти̑, та, то, der fünfzigste, quinquagesimus.

Педесе̂торо, Anzahl von 50, quinquaginta.

Поја̂к, m. Mannsname, nomen viri.

Пејо, m. Mannsname, nomen viri (von Петар verkürzt).

Пе̂к, m. 1) Fluß in der Пожаревачка нахија. 2) die Gegend dieses Flußes.

Пека, f. од гвожђа као црепуља, eine Schale von Eisen, die erhitzt über den Laib Kukuruzbrods gelegt wird, um ihn schneller zu verbacken, vas pistorium.

Пека, f. распечено дијете, vide маза.

Пека̂р, m. der Bäcker, pistor.

Пека̂рница, f. das Backhaus (der Bäckerladen), officina pistoria.

Пека̂ров, ва, во, des Bäckers, pistoris.

Пекарски̑, ка, ко, 1) Bäcker=, pistorius. 2) adv. wie ein Bäcker, pistoris more.

Пекмез*, m. der Syrup (von Birnen, Aepfeln u. a.), syrupus.

Пексимет*, m. der Zwieback, panis biscoctus, panis nauticus.

Пе́ла, f. hyp. } Frauenname, nomen feminae.
Пела̀гија, f.
Пела̀дија, f.

Пе́лен, m. der Wermuth, artemisia absinthium Linn.

Пеле́на, f. (највише се говори у множ. броју пе́лене) die Windeln, fasciae.

Пеле́нак, нка, m. hyp. v. пелен:
„Ој пелен пеленче! моје горко цвеће —

Пеле́на̂ш, m. der Wermuthwein, vinum absinthiatum.

Пелѝва̂н*, m. der Seiltänzer, funambulus.

Пѐна, f. (Рес. и Срем.) vide пјена.

Пендѐље̂ње, n. das Einherschwanken, incessus vacillans.

Пендѐљити, им, v. impf. einherwackeln, incedo gressu vacillante.

Пенѐње, n. (Рес. и Срем.) vide пјењење.

Пѐнити, им, (Рес. и Срем.) vide пјенити.

Пѐнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide пјенитисе.

Пену́шење, n. dim. v. пенење.

Пену́шитисе, шисе, dim. v. пенитисе.

Пѐнџе, цета, n. der Einsatz der halben Sohle am Schuhe, calcei reparatio quaedam: подај (чизме) чизмару, нека удари пенџета.

Пѐнџер*, m. das Fenster, fenestra, cf. прозор.

Пенџѐрић, m. dim. v. пенџер.

Пења̂ње, n. das Steigen, ascensatio.

Пѐњати, њем, v. impf. 1) кола, in die Höhe heben, elevo. 2) коња, das Roß lang binden auf der Wiese. 3) чадор, aufspannen, tendo.

Пѐњатисе, њемсе, v. r. impf. steigen, ascendo. cf. пентисе.

Пепѐљав, ва, во, mit Asche bestreut, cineribus conspersus.

Пепѐљавити, им, v. impf. äschern, in cineribus voluto.

Пепѐљаст, та, то, aschenfärbig, cinericius.

Пѐпео, ела, m. die Asche, cinis.

Пѐра, f. 1) (Рес. и Срем.) vide Перо. 2) hyp. v. перчин.

Пераѐвина, f. оно што остаје на перајици кад се перјају повјесма.

Пера̀ица (перајица?), f. Flachsraufe, pecten linarius. 1) велика од гвожђа. 2) мала од свињске пераје.

Пера̀ја, f. die Rückgratborsten des Schweines, setae dorsi.

Пера̀јица, f. vide пераица.

Пѐраст, m. nom. propr. einer Stadt in Dalmatien:
„Те је шаље Рисну и Перасту —

Перва̂з*, m. vide крај (од аљине).

Перда̀шење, n. das Ausziehen (des Fells), erugatio pellis.

Перда̀шити, им, v. impf. m. j. кожу, ausziehen, erugo.

Пѐрде*, дета, n. (am Resonanzboden).

Пѐрило, n. мјесто, ђе се перу кошуље (на води), die Waschstätte, locus ubi lavant.

Пери̂ља, f. vide праља.

Пѐриљац, љца, m. прални муж (по намастирима и по пријаворима фрушкогорским), der Waschmann, Wäscher, Mann der Wäscherin, maritus lotricis.

Пѐрина, f. das Federbett, culcita plumea.

Пѐрица, m. dim. v. Перо.

Пѐриша, m. Mannsnamen, nomen viri.

Перша̀ни, m. pl. Art weiblichen Kopfputzes, ornatus quidam capitis:
„Једна глава, девет першана —

Пѐрјаник, m. (cm.) der einen Federbusch trägt, juvenis cristatus:
„Момче перјаниче!
„Не стој, не погледај —

Пѐрјаница, f. der Federbusch, crista.

Перја̂ње, n. 1) das Raufen des Flachses, pectinatio lini. 2) die Flucht barhaupt, fuga nudo capite.

Пѐрјати, ам, v. impf. 1) den Flachs raufen, pectino linum. 2) barhaupt fliehen, fugio nudo capite.

Пѐрје, n. (coll.) die Federn, pinnae, plumae.

Пѐрни̂, на, но, н. п. буздован, mit nepa versehen, umbonibus (?) praeditus.

Пѐро, n. 1) die Feder, penna. Лако као перо. 2) перо лука, Stengel, caulis. 3) пера на буздовану, die hervorragenden Bogen an der Keule, umbones clavae.

Пе́ро, m. (Крц.) hyp. v. Петар.

Перу́ника, f. 1) iris germanica Linn. 2) ein Frauenname, nomen feminae.

Перу̂т, f. (coll.) 1) das Gefieder, zerstreute Federn, pennae, plumae sparsae. 2) у глави, sordes in capillis.

Перу̀та̂ње, n. das Ausraufen der Federn, evulsio pennarum.

Перу̀тати, ам, v. impf. abraufen, pennas.

Перу̀ша̂ње, n. vide перутање.

Перу̀шати, ам, vide перутати.

Перу̀шина, f. vide перут 1.

Пѐрушка, f. der Federwisch, Federlappen, ala abstersoria.

Пѐрушчица, f. dim. v. перушка.

Пѐрце, n. dim. v перо.

Перчи̂н, m. vide коса 2. кика.

Перчи̂нић, dim. v. перчин.

Першун, m. apium petroselinum Linn.

Пѐсак, ска, m. (Рес. и Срем.) vide пијесак.

Песко̀вница, f. (у Срјем. у Бачк. и у Бан.) die Sandbüchse, theca arenaria.

Пѐсма, f. (Рес. и Срем.) vide пјесма.

Пѐсмица, f. dim. v. песма.

Песница, f. die Faust, pugnus.
Пêт, fünf, quinque.
Пета, f. die Ferse, calx.
Петâк, m. der Fünfer, d, i. 1) ein Stück von fünf Para's (der österr. Siebner) numus quinarius. 2) ein Pferd von fünf Jahren, equus quimus, quinquennis.
Петâк, m. Mannsname, nomen viri. cf. Ерак.
Петак, тка, m. 1) der Freitag, dies veneris. 2) der Fasttag, im Gegensatz von мрсак, dies jejunii.
Петао, тла, m. (Рес. и Срем.) vide пијетао.
Петар, тра, m, Peter, Petrus.
Петêљка, f. der Obst-Stengel, stilus pomi.
Петеро, vide петоро.
Петерогуб, ба, бо, vide петорогуб.
Петерострук, ка, ко, vide петорострук.
Петй, та, то, der fünfte, quintus.
Пети, пењем, vide пењати.
Петина, f. 1) das Fünftel, pars quinta. 2) eine Anzahl von fünf, quinque (fr. une cinquaine): колико вас има? петина.
Петисе, пењемсе, vide пењатисе.
Петица, f. 1) dim. v. пета. 2) Art unterer Thürangel, cardinis inferioris genus. 3) die Fünf (im Kartenspiel), quinio, pentas. 4) der Fünfer (Banknote von fünf Gulden), quinque florenorum tessera.
Петка, f. 1) i. q. петак: наудила му млада петка (der Freitag nach dem Neumond). 2) die heil. Petka, cf. Параскевија.
Петко, m. Mannsname, nomen viri.
Петковача, f. vide петковица 1.
Петковица, f. 1) die Faste zu Ehren der heil. Petka, jejunium S. Parascevae, (dauert eine Woche). 2) намастир у Србији (под Цером). 3) мали намастирић у фрушкој гори (код Шишатовца). Петковичанин, калуђер из Петковице. Петковичкй, ка, ко, von Петковица.
Петлић, m. dim. v. петао.
Петлов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пијетлов.
Петлова креста, f. der Hahnenkamm, rhinanthus crista galli Linn.
Петља, f. der Heftelring, fibulae orbis, in quem unculus inseritur; не држи му петља, er wagt es nicht, non audet.
Петљâње, n. 1) das Hefteln, fibulatio. 2) das Flicken und Pfuschen (im Leben), vita misera.
Петљарија, f. ein Pfuscherleben, vita misera, inepta.
Петљати, ам, v, impf. 1) hefteln, fibulo. 2) pfuschen, misere vivo.
Петљица, f. dim. v. петља.
Петнаест, fünfzehn, quindecim.
Петнаестеро, vide петнаесторо.
Петнаестй, та, то, der fünfzehnte, quindecimus, decimus quintus.
Петнаесторо, eine Anzahl von 15, quindecim.
Петнй, на, но, н. п. жиле, Fersen-, calcaneus.
Петоје, m. Mannsname, nomen viri.
Петорица, f. Anzahl von fünf, quinque (fr. la cinquaine; ital. la cinquina).
Петоро, Anzahl von fünf, quinque.
Петорогуб, ба, бо, fünffach, quintuplex.
Петорострук, ка, ко, fünffältig, quintuplex.
Петорошчићи, m. pl. (ст.) fünfhörnig, quinquecornis, cf. бабини укови.
Петош, m. Mannsname, nomen viri.
Петра, f. Frauenname, nomen feminae
Петрâиљ, m. (περιτραχήλιον) die Stole, stola.
Петрâш, m. има у Зворнику један топ, који се зове Петраш. Онуда Срби приповиједају, да је, прије 100 година (Петрашке године), некакав Петраш капетан (Њемачки) био узео Зворник од Турака, па кад је послије стигла Турска војска, а он побјегао из Зворника и тај топ оставио у путу те га Турци нашли и однијели у Зворник. Приповиједају да је тај капетан имао још један топ, који се звао Зеленко, но будући да је био врло голем, зато га је одма под Зворником бацио у Дрину (и кажу да онђе и сад кашто буче у води, као во), а овај је био повукао са собом, но кад је виђео да ће га опети Турци, а он натрпао на њега дрва па запалио да изгори и да се растопи: но дрва изгорела, а топу није било ништа.
Петрâшин, m. Mannsname, nomen viri (von Петар).
Петрâшкê године, cf. Петраш.
Петрија, f. Frauenname, nomen feminae.
Петриња, f. Stadt in Kroatien. Петрињац (њца), човек из Петриње. Петрињскй, ка, ко, von Петриња.
Петрић, m. dim. v. Петар.
Петров дан, ва дне, m. St. Peterstag (der 29. Juny), festum S. Petri.
Петронија, m. } Mannsname, nomen viri.
Петроније, m. }
Петруша, f. vide Петра.
Пећ, f. 1) der Ofen, fornax. 2) die Stadt Ipek in Albanien, Pekia?, Ipekia?
Пећи, печем, v. impf. н. п. јагње, љеб, месо, каву (т. ј. кувати, а не пржити), ракију, јаје (у лугу или

на' ватраљу), backen, braten, pinso; asso.
Пећина, die Höhle, spelunca.
Пећиница, f. dim. v. пећина.
Пећка, f. vide пећ. 1.
Пећкӣ, ка, ко, von Пећ (2).
Пецање, n. 1) das Stechen, punctio. 2) das Angeln, piscatio ope hami.
Пецати, ам, v. impf. 1) stechen, pungo. 2) рибу, angeln, hamo capto.
Пециво, n. der Braten, quod assatur. Месан ражањ, гвоздено пециво? m. j. прстен на прсту.
Пецирӗп, m. приповиједају да је био у Босни некакав арамбаша' Лазар Пецирӗп.
Пецнути, нем, v. pf. stechen, pungo.
Пецо, m. dim. v. Петар.
Печат, m. das Petschaft, signum, sigillum.
Печатити, им, v. impf. petschiren, siegeln, obsigno.
Печаћење, n. das Petschiren, obsignatio.
Печеница, f. 1) der Weihnachtsbraten, sus assata die festo nativitatis Christi. Печеница обично бива читаво кӱме (прасе или назиме, а код газда, ђе много чељади има у кући, и назимац од двије године), а може бити и овца, код сиромаа и ћурка; ђекоји испеку и кӱме и овцу. Печеницу јошие с јесени почну помало приправљивати (не тражисе печеница у очи Божића), а пред Божић на неколике неђеље дана затворе је у обор па ране кукурузима и мећом. Печеница се обично убије на Тучин дан, а испече на Бадњи дан, а ђекоји је и убију и испеку на Бадњи дан; па се послије онако ладна једе до малог Божића. 2) Art Roßbrat mit Souce, bubula assata.
Печёнка, f. der Braten, caro assa.
Печење (у Сријему у Бачк. и у Бан.), vide пециво.
Печење, n. das Verbale von пећи.
Печење, n. vide мажење.
Печити, им, vide мазити.
Печити, им, vide пецнути.
Печитисе, имсе, vide мазитисе.
Печкӣ, ка, ко, von Пек.
Печӱрка, f. eine Art essbaren Schwams, fungi comestibilis genus.
Печӱрчица, f. dim. v. печурка.
Пеш*, m. 1) vide скут. 2) Art großmäuligen Fisch, piscis genus. Зинуо као пеш.
Пеша, m. (Рес. и Срем.) vide Пешо.
Пешадија, f. (Рес. и Срем.) vide пјешадије.
Пешак, m. (Рес. и Срем.) vide пјешак.
Пешац, шца, m. (Рес. и Срем.) vide пјешац.
Пешачкӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide пјешачки.
Пеше, (Рес. и Срем.) vide пјеше.
Пешкеш*, m. vide дар, поклон.
Пешкӣр*, m. das Handtuch, mantele.
Пешкирина, f. augm. v. пешкир.
Пешкирић, m. dim. v. пешкир.
Пешо. m. (Ерц.) hyp. v. Петко.
Пешта, f. die Stadt Pest, Pestinum (die Serben haben dieses ursprünglich slavische Wort n a ch der ungrischen Verhunzung wieder aufgenommen, gerade wie астал, парасник u. a. von стол, прост u. s. w.
Пештанац, нца, m. човек из Пеште.
Пештанка, f. } жена из Пеште.
Пештанкиња, f. }
Пештанскӣ, ка, ко, 1) Pester, Pestinensis. 2) adv. auf Pester Art, more Pestinensium.
Пештемаљ*, m. ein blaues baumwollenes Badtuch, mantile majus balneare.
Пи! pfui! phui (französisch fi!): пи кака! sagt man zu den Kindern.
Пива, f. Fluß, Kloster, und Gegend in der Herzegowina.
Пивар, m. der Bierbrauer, Bierwirth, cerevisiarius.
Пивара, f. das Bierhaus, caupona cerevisiaria.
Пиварев, ва, во, } des Bierwirths, cerevisiarii.
Пиваров, ва, во, }
Пиварскӣ, ка, ко, 1) Bier=, cerevisiarius. 2) adv. wie ein пивар, cerevisiarii more.
Пивљанин, m. von Piwa.
Пивљанскӣ, ка, ко, von Пива:
„Ао Бајо Пивљанско копиле —
Пивница, f. der Keller (im Weinberge selbst), cella vinaria in ipsa vinea.
Пиво, n. 1) vide пиће (у Србији). 2) das Bier, cerevisia.
Пиговиа, f. ein erdichtetes Wort für einen Vogel, vocabulum fictum avis q. d. bibe stercora.
Пизда, f. die weibliche Scham, cunnus.
Пиздина, f. augm. v. пизда.
Пиздити, им, v. impf. plären, ploro.
Пиздӱрина, f. augm. v. пизда.
Пизма*, f. die Rachefeindschaft, inimicitia: учинио из пизме; има пизму на њега.
Пизмен, на, но, на кога, einem aufsätzig, infensus.
Пијавица, f. der Blutegel, sanguisuga.
Пијан, на, но, betrunken, ebrius.
Пијаница, f. der Säufer, potator, ebriosus.
Пијанка, f. das Trinkgelage, compotatio: ајдемо на пијанку; опшшао Јанку на пијанку.

Пија́нство, n. die Trunkenheit, ebriositas.
Пија̂нчење, n. das Zechen, perpotatio.
Пија̂нчина, f. vide пјан чина.
Пија̂нчити, им, v. impf. umherzechen, perpoto.
Пијаца, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der (Markt·) Platz, forum (ital. piazza). cf. чаршија.
Пије̏вац, вца, m. (Ерц.) vide пијетао.
Пије̂ње, n. das Trinken, bibitio, potatio.
Пије̏сак, ска, m. (Ерц.) der Sand, arena.
Пије̏тао, тла, m. (Ерц.) der Hahn, gallus gallinaceus; први, други пијетли, nächtliche Zeitbestimmung.
Пије̏тлов, ва, во, (Ерц.) des Hahns galli (gallinacei).
Пију̏к, m. 1) das Pipen der Hühner, pipitus, pipatus. 2) vide кљуна.
Пију̏ка̂ње, n. das Pipen, pipatio.
Пију̏кати, јучем, v. impf. } pipen, pipio, pipilo.
Пију̏кнути, нем, v. pf. }
Пију́цање, n. dim. v. пијење.
Пију́цати, ам, dim. v. пити.
Пик, interj. 1) кад ђеца иду на какав извор да пију воде, онда једно рече: „Пик моја жеђа," па већ друго не смије ни једно пити прије њега. 2) кад се играју клиса, па кад онај, који баца клис, удари га рђаво пала цом те падне близу, онда брже боље рече: „Пик!" па већ то значи да опет може узети клис и на ново бацати; ако ли онај, који трчи, прије рече непик, онда већ не помаже ништа.
Пика, f. hyp. v. пичка.
Пикнути, нем, v.pf. пик sagen, dico пик.
Пила, f. 1) hyp. v. пиле. 2) die Feile lima.
Пила̂в*, m. 1) vide свадба. 2) gekochter, dichter Reis, oryza cocta spissa.
Пила̂д, f. (coll.) das Geflügel, pulli.
Пиле, лета, n. 1) das junge Huhn, pullus gallinae. 2) das Ergänzungsstück des Rabosch, complementum ligni computatorii ввочка и пиле.
Пилеж, m. Menge kleiner Kinder, soboles frequens.
Пиле́нце, цета, n. dim. v. пиле.
Пилећи (пиле̏ћи), ћа, ће, Hühner-, pullorum.
Пилити, им, v. impf. feilen, limo.
Пилићи, m. pl. (coll.) vide пилад.
Пилица, f. ein Hühnchen, gallinula.
Пиличица, f. dim. v. пилица.
Пилични, на, но, нема ни пиличнога, т. ј. ниједнога.
Пиљак, љка, m. ein Stück gröbern Sandes, ein Steinchen, lapillus.
Пиља́рење, n. das Höken, venditio minuta.
Пиља̂рина, f. die Hökerey, ars institoria.
Пиља̂рити, им, v. impf. höken, vendo minutatim.
Пиља̂рица, f. die Hökerin, institrix.
Пиљење, n. 1) das Feilen, limatio. 2) das Anstarren, intuitus fixus.
Пиљити, им, v. impf. unverwandt anblicken, oculis attentis intueor. Пиљ као штрк у јаје.
Пиљцика, f. 1) ein Stück Holz zu einem Kinderspiel, lignum lusus pastoralis. 2) dasselbe Spiel selbst, lusus ipse.
Пинокот*, m. das Brotbret (der Türken).
Пинути, нем, v. pf. einen Trunk thun, semel bibo.
Пипа, f. vide славина.
Пипа̂ње, n. das Betasten, contrectatio.
Пипање, n. das Abklauben, degluptio.
Пипати, ам, v. impf. betasten, contrecto.
Пипати, ам, v. impf. abklauben, deglubo, decerpo.
Пипнути, нем, v. pf. betasten, anrühren, contrecto.
Пир, m. der jährliche Festtag der Zunft, dies festus collegii cujuscunque artificum. Ратарски је пир Велики четвртак, ћурчијски свети Илија, златарски цар Костантин и т. д.
Пирење, n. das Blasen, flatio.
Пириватра, m. Пођера један старац (у Тршићу ђе сам се ја родио) послије подне лисичји траг по снијегу. Кад одмакне далеко у планину и види да не може наћи лисице, а прикучисе ноћ, онда се врати натраг и пође кући; но међу тим стегне мраз а смркнесе (а старац је и онако слабо виђео), и старац позна да не може кући доћи, него се сврати у винограде у једну пударску колибу; и онако без ватре (ваља да није имао кресива, или већ није могао од зиме да искреше ватру и да наложи)пооца мало по колиби па легне и обумре од зиме. Сјутрадан учинисе по селу буна, да је старац отишао у лов и да је негђе у планини умрьо од зиме; скупесе сељаци и пођу (трагом) да га траже. Кад дођу у колибу и нађу га ђе лежи као мртав; онда брже боље наложе ватру, изују га и почну га истија одгријевати. Кад се старац мало поодгрије и дође к себи, онда повиче: „Који оно јунака најприје дође, однесе ми лисицу?" (ваља да је ону ноћ снио да је уватио лисицу). Кад га добро одгрију и напоје ракијом, онда га метну на носила (кажу да је пови-

као, кад је виђео ђе граде носила: шта ће то људи за Бога! још сам ја жив) и донесу у село; и од тадај су га прозвали п и р и в а т р а.
Пиринач*, нча, m. 1) der Reis, oryza. 2) das Messing, orichalcum.
Пи̏рити, им, v. impf. blasen, flo.
Пирлита̂ње, n. (у Србији и у Босни по варошима) vide изметање 3.
Пирли̏тати, ам, vide изметати 3.
Пирли̏тор, m. град у Ерцеговини (може бити да су сад зидине). Србљи приповиједају и пјевају, да је у Пирлитору сједио војвода Момчило, ујак Марка Краљевића:
„Те је шаље на Ерцеговину
„Бијеломе граду Пирлитору —
„Кад Момчило под Пирлитор дође—
Пи̏рнути, нем, v. pf. einmal blasen, flo.
Пис! Laut um die Katze zu verscheuchen, vocabulum quo felis abigitur.
Пи̏сак, ска, m. (beim Dudelsack) das Luitrohr, spiraculum.
Писа̀љица, f. } ein blechernes Werkzeug,
Писа̂љка, f. } um auf die Ostereyer zu schreiben-(писати), instrumenti scriptorii genus.
Писа̀мце, n. dim. v. писмо.
Писа̀ница, f. die Collectur (der Kalugjer; weil sie die Gebenden a u f s c h r e i b e n, um ihrer dann namentlich im Gebete zu gedenken), quae dantur monachis, pro commemoratione: отишао у писаницу; отишао да купи писаницу.
Пи̏сање, n. das Schreiben, scriptio.
Писа̂р, m. der Schreiber, scriba.
Писа̀рев, ва, во, vide писаров.
Писа̀рина, f. 1) augm. v. писар. 2) die Schreiberey, ars scribae.
Писа̀ров, ва, во, des Schreibers, scribae.
Писа̂рскӣ, ка, ко, 1) der Schreiber, scribarum. 2) adv. schreiberisch, more scribae.
Пи̏сати, пишем, v. impf. 1) schreiben, scribo. 2) dem Mönche verehren, damit er für einen bete, do monacho, ut oret pro me:
„Бог да прости старца из Буковца,
„Који писа сирац и опанке,
„Синоћ писа, а јутрос украде. —
„Село Рибарица, писала ришћаница трубу сира и чабар сукна" (приповиједају да се нашло у тефтеру некаквог калуђера).
Пи̏сатисе, пишемсе, v. r. pf. sich enrolliren lassen, do nomen.
Пи̏ска, f. das Pfeifen, Zischen, sibilus.
Писка̂ње, n. das Piß-sagen, usus vocis pis.
Пискара̂ње, n. dim. v. писање.
Писка̀рати, ам, dim. v. писати.
Пи̏скати, ам, v. impf. piß sagen, dico pis.
Пи̏смо, n. 1) die Schrift, scriptura. 2) der Brief, epistola. cf. књига.
Пи́снути, нем, v. pf. einmal zischen, sibilum edo.
Пи̏снути, ем, v. pf. пис sagen (um die Katze wegzujagen), dico pis, abigens felem.
Пи̏та, f. ein Kuchen, placenta.
Пи̏так, тка, ко, н. п. вино, trinkbar, sat bonus (de vino).
Пита̂ње, n. das Füttern (des Kindes), nutritio infantis.
Пи́тање, n. das Fragen, interrogatio.
Пи̏тати, ам, v. impf. дијете, dem Kinde zu essen geben, nutrio infantem, ingero in os cibum.
Пи́тати, ам, v. impf. fragen, interrogo, rogo.
Пи̏ти, пијем, v. impf. trinken, bibo. 2) пити дуван, rauchen (süddeutsch Tabak t r i n k e n), fumum nicotianae duco:
„Лулу пије, у тамбуру бије —
Пи̏тије, f. pl. vide паче (f. pl)
Пи̏тица, f. dim. v. пита.
Пи̏том, ма, мо, 1) zahm, cicur, domesticus. 2) durch Cultur veredelt, im Gegensatze des w i l d e n, von Obst, Rosen, Boden, u. s. w. cultus.
Питомити, им, v. impf. zähmen, cicuro.
Питомље̂ње, n. das Zähmen, cicuratio.
Питу̀љица, f. (dim. v. пита) eine Art gefüllter Krapfen, placentarum farctarum genus.
Пиће, n. 1) das Trinkgelage, compotatio: ајдемо на пиће. cf. пијанка. 2) das Getränk, potio.
Пи̂ц (von пица), оде пиц на размиц, es geht kleinweise zu Grunde, perit sensim.
Пиц! пиц у капу! пиц у мије! sagte jener, dem der Vogel entflohen war, um ihn wieder anzulocken, ex ἀνεκδότω obscoeno de illo, qui aviculam (cunnum) quae avolaverat, revocabat.
Пи́ца, f. hyp. v. пичка.
Пи́цин, на, но, der пица, cunni; daher in der (obscönen) Anekdote: кад је ударио Кулин бан на Пицин град —
Пиче̂ње, n. actio cunni, fututionis.
Пиче̏тина, f. augm. v. пичка.
Пи̏читисе, имсе, v. r. impf. cunnum nancisci.
Пи̏чица, f. dim. v. пица.
Пи̏чка, f. die Scham, cunnus.
Пичка̂р, m. } fututor, amans cunni.
Пичка̂рош, m. }
Пичу̀рина, f. vide пичетина.
Пи̏шало, n. das Werkzeug zum Harnen, minctorium (penis aut vulva).
Пиша̀њак, њка, m. vide пишаћа.

Пишâње, n. das Pissen, minctio.
Пишати, ам, v. impf. pissen, mejo.
Пишатисе, амсе, v. r. impf. pissen, mejo:
Пишаћа, f. (eigentlich) der Urin, urina. cf. мокраћа.
Пишење, n. dim. v. пишање.
Пишити, им, dim. v. пишати.
Пишкање, n. dim. v. пишање.
Пишкати, ам, dim. v. пишати.
Пишнути, нем, v. pf. pissen, mejo semel.
Пишман*, indecl. на кога, или на што, erpicht, studiosus.
Пишманитисе, имсе, v. r. impf. bereuen (den Kauf), poenitet (emisse).
Пишманлук*, m. das Reugeld, der Reukauf, mulcta poenitentiae.
Пишмањење, n. das Bereuen des Kaufs, poenitentia emtionis.
Пишора, f. Schimpfwort für eine schlechte ракија, convicium in vinum male ustum: дајде ме пишоре.
Пишталина, f. ein wässeriger Boden, Wasserboden, terra aquosa, (ubi aqua prosilit).
Пиштање, n. das Zischen (des Falken, der Schlange), sibilus.
Пиштати, штим, v. impf. 1) zischen, sibilo. 2) herauszischen (wie das Wasser aus naßem Holz auf dem Feuer), prosibilo: пишти вода из дрвета.
Пиштољ*, m. мала пушка, die Pistole, telum pistola dictum.
Пиштољина, f. augm. v. пиштољ.
Пиштољић, m. dim. v. пиштољ.
Пиштољскй, ка, ко, Pistolen-, pistolae (teli manuarii ignivomi).
Пјан, на, но, vide пијан.
Пјанац, нца, m. vide пијаница.
Пјанство, n. vide пијанство.
Пјанчина, f. augm. v. пјанац.
Пјевалйште, n. (Ерц.) Ort, wo man gesungen hat, oder zu singen pflegt, locus ubi cantatum fuit, aut solet cantari:
„Ти не пењи бијела чадора
„На мојему дивну игралишту
„И на мојем дивну пјевалишту —
Пјевало, n. (Ерц) (scherzhaft) das Werkzeug des Singens (die Kehle), guttur.
Пјевање, n. (Ерц.) das Singen, cantatio.
Пјевати, ам, v. impf. (Ерц.) singen, canto.
Пјевâч, m. (Ерц.) der Sänger, cantator.
Пјевачев, ва, во, (Ерц.) des Sängers, cantatoris.
Пјевачица, f. (Ерц.) die Sängerin, cantatrix.
Пјевачица, f. (Ерц.) vide кукавица.
Пјевидрȳг, m. (Ерц.) der Singefreund, Mitsänger, qui simul cantat. cf. плавидруг.
Пјевица, f. (Ерц.) die Sängerin, cantatrix:
„Пјевала тица пјевица:
„Што ће старцу ђевица
„А младићу бабица? —
Пјевнути, нем, v. pf. (Ерц.) ein wenig singen, ansingen, cantum incipio:
„Пјевни, пјевни злато материно —
Пјевушење, n. dim. v. пјевање.
Пјевушити, им, dim. v. пјевати.
Пјевчић, m. dim. v. пијевац.
Пјега, f. (Ерц.) der Sommersprosse, lenticula.
Пјегав, ва, во, (Ерц.) sommerfleckig, lenticulosus.
Пјена, f. (Ерц.) der Schaum, spuma.
Пјенити, им, v. impf. (Ерц.) abschäumen, despumo.
Пјенитисе, нисе, v. r. impf. (Ерц.) schäumen, spumo.
Пјенушење, n. (Ерц.) das Schäumen, spumatio.
Пјенушитисе, шисе, dim. v. пјенитисе.
Пјењење, n. (Ерц.) das Schäumen, spumatio.
Пјесковит, та, то, (Ерц.) н. п. земља, sandig, arenosus.
Пјесма, f. (Ерц.) das Lied, cantilena.
Пјесмица, f. dim. v. пјесма.
Пјетлић, m. dim. v. пијетао.
Пјешадија, f. (coll. Ерц.) die Soldaten zu Fuß, pedites;
„Пјешадија у пушке загледа —
Пјешак, m. (Ерц.) der Fußgänger, pedes.
Пјешац, шца, m. (Ерц.) vide пјешак.
Пјешачкй, ка, ко, (Ерц) 1) fußgängerisch, pedestris. 2) adv. wie ein Fußgänger, peditis more.
Пјеше, Пјешицê, Пјешкê, (Ерц.) zu Fuß, pedes.
Плâ, плаа, плао, vide плаовит.
Плâв, ва, во, 1) blau, flavus, coeruleus. 2) blond, flavus:
„За два плава не би гроша дала —
Плавац (Плавац), вца, m. Mannsname, nomen viri.
Плаветан, тна, но, vide плав 1.
Плаветникаст, та, то, bläulich, subcaeruleus.
Плаветнило, n. vide плавило.
Плаветнитисе, имсе, v. r. impf. blau sein, sum caeruleus.
Плавило, n. blaues Färbemittel, caeruleum.
Плавити, им, v. impf. blau werden, fio coeruleus.
Плавити, им, v. impf. 1) überschwemmen, inundo. 2) (млијеко) abschöpfen, florem lactis carpo.
Плавитисе, имсе, v. r. impf. н. п. лађ

ђа, schwimmen, mit dem Fluß fortschwimmen, secundo flumine labi.
Пла́витисе, имсе, vide плаветиитисе.
Пла̄вка, f. (ст.) die Blonde, Blondine, flava:
„Не ћу плавке, не жељео мајке:
„Што ћу плавки боју куповати,
„То ћу црњки токе саковати —
Плавље̑ње, n. 1) das Schwimmen, natatio. 2) das Ueberschwemmen, inundatio. 3) das Abschöpfen, decerptio floris lactis.
Пла́вљење, n. 1) das Blauwerden. 2) das Blau-aussehen, aspectus coeruleus.
Пла́воок, ка, ко, blauäugig, caeruleis oculis.
Пла̄виша, m. Mannsname, nomen viri.
Пла́дне, n. (у крајини Неготинској) vide подне.
Плаже̑ње, n. das Herausstecken der Zunge, exsertio linguae.
Пла́зање, n. das Fahren (auf dem Hintern), z. B. auf dem Eise, lapsus in podice.
Пла́затисе, амсе, v. r. impf. gleiten (auf dem Hintern), labi. Девет баба по леду се плаза (т. ј. уштипци).
Пла́зити, им, v. impf. т. ј. језик, heraus recken, exsero.
Плајва̄з, m. (österr. das Bleiweiß) das Reißblei, der Bleistift, plumbago.
Плака̑ње, n. das Weinen, fletio, ploratio.
Пла́кање, n. das Ausschwemmen, elutio.
Пла́кати, ачем, v. impf. weinen, ploro.
Пла́кати, ачем, v. impf. ausschwemmen, eluo.
Пла́катисе, ачемсе, v. r. impf. н. п. као патка, sich ausbaden, wie eine Ente, perlavari.
Пла́кнути, нем, v. pf. ausschwemmen, eluo.
Пламе̑н, m. die Flamme, flamma.
Пла́мен, на, но, Flammen-, flammeus (?), ardens et micans ut flamma:
„И на њима три пламене — .
Пла́менит, та, то, flammend, flammeus:
„А покрај њи ножа пламенита —
Пламе̑нчић, m. dim. v. пламен.
Пламе̑њача, f. die zu starke Sonnenhitze, sol nimius: убила пламењача лубенице, грожђе и т. д.
Пламе̑чак, чка, m. hyp. v. пламен.
Пла̄ндиште, n. Ort, wo das Vieh über Mittag vor der Sonne geborgen ist, locus ubi pecora a sole defensa requiescunt.
Пла̄ндова̑ње, n. das Unterstehen des Viehes während der Mittagshitze, requies pecoris in umbra.
Пла̄ндовати, дујем, v. impf. (vom Viehe) während der Mittagshitze wo unterstehen, in umbra esse a sole meridiano.
Плани́на, f. der Bergwald, saltus, mons silvosus. cf. гора.
Плани̑ница, f. dim. v. планина.
Плани̑нка, f. vide станарица.
Плани̑нскӣ, ка, ко, н. п. тица, Waldvogel, avis silvestris.
Пла́нути, нем, v. pf. schnell auflodern, aufflackern, emico, exardesco.
Пла́свит, та, то, stromweise herabfallend (z. B. Regen), Platz(regen), imber.
Пла̄ст, m. der Heuschober, meta foeni.
Пла̄стити, им, v. impf. т. ј. сијено, das Heu aufschobern, metam foeni construo.
Пла̄стић, m. dim. v. пласт.
Пла́та, f. der Lohn, Besoldung, merces.
Пла́тац, плаца, m. der Zahler, qui exsolvit, solutor.
Пла́тина, f. ein Scheit Holz, eine Daube, segmentum ligni, tabula.
Пла́тити, им, v. pf. bezahlen, solvo.
Пла̄тка, f. (im Kartenspiele) der gar keine Karte hat, und zahlen muß.
Платна̑р, m. der Leinwandhändler, lintearius, linteo.
Пла́тно, n. 1) Leinwand, linteum. 2) Mauer um eine Stadt, Festung, Kloster, murus, moenia:
„Три је платна кули оборио,
„Начетвртом пенџер начинио —
Пла́ћа, f. vide плата.
Пла́ћање, n. das Zahlen, solutio.
Пла́ћати, ам, v. impf. zahlen, solvo.
Пла̑ч, m. das Weinen, fletus.
Пла̑чан, чна, но, weinend, flens.
Пла̑чдру̑г, m. der Mitweiner, amicus quicum flente flet: Дај ти мени плачидруга, а пјевидруга је ласно наћи.
Пла̑чо, m. ein Kind das gern weint, ein Weiner, plorator:
„Плачко чува говеда
„И бабину јуницу.
„Закла баба јуницу,
„Даде плачку гузицу.
(пјевају ђеца ђетету које плаче).
Пла̑чљив, ва, во, der gern weint, plorator.
„Мушко ми чедо плачљиво —
Плаши̑ће, n. das Schrecken, terrefactio.
Пла̑шив, ва, во, vide плашљив.
Пла̑шити, им, v. impf. schrecken, terreo.
Пла̑шитисе, имсе, v. r. impf. erschrecken, exterreor.
Пла̑шљив, ва, во, furchtsam, pavidus.
Пла̑шња, f. der Schrecken, terror.
Пла̄шћење, n. das Aufschobern des Heu's, constructio metae foeni.
Пле̏ва, f. (Рес. и Срем.) vide пљева.

Плевити, им, (Рес. и Срем.) vide плијевити.
Плевље, n. варош у Ерцеговини.
Племе, мена, n. der Stamm, stirps, prosapia.
Племенит, та, то, von guten Stamm, guter Herkunft, adelig, nobili loco natus.
Племић, m. von guter Familie, nobili genere natus.
Плен, m. (Рес. и Срем.) vide плијен.
Пленити, им, (Рес. и Срем.) vide плијенити.
Плењење, n. (Рес и Срем.) vide плијењење.
Плесан, сни, f. (Рес. и Срем.) vide плијесан.
Плесмо, n.
Плести, етем, v. impf. 1) flechten, plecto. 2) stricken, plecto, texo.
Плетеница, f. 1) ein geflochtener Zopf, nexi capilli. 2) eine Flechte von Brot, craticula panis.
Плетење, n. 1) das Flechten, nexio. 2) das Stricken, textio. 3) die Strickerei, das Strickzeug, res reticuaria.
Плетер, m. das Flechtwerk, crates.
Плетивача, f. der Strickbeutel, theca reticularia.
Плетиво, n. das Strickgarn, fila servientia texendo.
Плетикоса, m. пјевасе у пјесмама и приповиједа некакав арамбаша Плетикоса Павле.
Плетикотарица, m. der Korbflechter, Korbmacher, corbarius, sportarius: мајстор плетикотарица.
Плетиља, f. die Strickerin, textrix acuaria
Плетића игла, f. die Stricknadel acus reticularia.
Плетке, f. pl. Intriguen, artes.
Плетњица, f. дрво, као уска дашчица, што стоји кроз крпеле (код плуга и код кола волујскије).
Плећат, та, то, breitschulterig, humeris latis.
Плеће, n. das Schulterblatt, scapula.
Плећи, f. pl. die Schultern, humeri cf. плеће.
Плећка, f. der Schinken, perna.
Пливање, n. das Schwimmen, natatio.
Пливати, ам, v. impf. schwimmen, nato.
Пливач, m. der Schwimmer, natator.
Пливачица, f. die Schwimmerin, natatrix.
Плијевити, им, v. impf. (Ерц.) jäten, runco.
Плијевљење, n. (Ерц.) das Jäten, runcatio.
Плијен, m. (Ерц.) 1) die Beute praeda. 2) има као плијена (н. п. рака у потоку, ушију у глави), es ist in Menge da, abundat. cf. пљева.
Плијенити, им, v. impf. (Ерц.) plündern, praedor.
Плијењење, n. (Ерц.) das Plündern, praedatio.
Плијесан, сни, f. (Ерц.) der Schimmel, mucor, situs.
Плиска, f. die Bachstelze, motacilla.
Плитак (comp. плићи), тка, ко, seicht, tenuis, non altus, non profundus.
Плитчина, f. die Seichtigkeit, vadositas, tenuitas.
Пловити, им, v. impf. 1) schwimmen, nato:
„Плови, плови мој зелени венче —
2) schwimmen machen, facio ut natet, z. B. das Pferd über einen Fluß.
Пловка, f. vide патка (у крајини Неготинској).
Пловљење, n. das Schwimmen, natatio.
Пловче, чета, n. vide паче (чета).
Пловчији, чја, чје, vide пачји.
Плосан, сна, но, platt, abgeplattet, compressus, planus.
Плоска, f. eine platte Flasche (чутура), vas ligneum vinarium planum.
Плоснат, та, то, vide плосан.
Плоснина, f. die Abplattung, planities.
Плосноглав, m. der Plattkopf, homo capitis plani.
Плот, m. der Zaun, sepes.
Плотић, f. dim. v. плот.
Плоча, f. 1) eine Platte, lamina. 2) коноска, vide потковица.
Плочаџија*, m. der Schmarotzer (besonders von Rauchtabak, Branntewein), parasitus contemtissimus.
Плочица, f. dim. v. плоча.
Плошчица, f. dim. v. плоска.
Плуг, m. der Pflug, aratrum.
Плужење, n. das Halten des Pfluges, sustentio stivae.
Плужити, им, v. impf. den Pflug halten, sustineo stivam.
Плундре, f. pl. (die Pluderhosen) die deutschen geknöpften Hosen, im Gegensatze der ungrischen, serbischen mit Riemen, braccae germanicae.
Плута, f. der Kork, das Pantoffelholz, cortex subereus.
Пљачка, f. (у Србији и у Босни, особито од године 1804) vide плијен.
Пљачкање, n. vide плијењење.
Пљачкати, ам, vide плијенити.
Пљачкаџија*, m. der Beutemacher, Plünderer, praedator.
Пљева, f. (Ерц.) die Spreu, gluma: има као пљеве (н. п. рака у води, ушију у глави).
Пљесак, m. das Platschen, sonitus, genus plausus.

Пљескање, n. das Platschen, sonitus aquae, aut in aqua agitati.
Пљескати, ам (и пљештем), v. impf. platschern, agitare aquam, complodo.
Пљеснив, ва, во, schimmlig, mucidus.
Пљеснивитисе, имсе, v. r. impf. schimmeln, mucesco.
Пљеснути, нем, v. pf. platschen, complodo.
Пљоштимице, н. п. ударити, mit der Fläche des Degens, secundum latitudinem (gladii).
Пљуванка, f. der Speichelauswurf, ejectamentum.
Пљување, n. das Speyen, sputatio.
Пљувати, љујем, v. impf. 1) speyen, spuo. 2) кога, einen anspeyen, conspuo.
Пљунути, нем, v. pf. ausspeyen, exspuo.
Пљускање, n. 1) das Plätschern, aquae sonitus. 2) das Spritzen, aspersio.
Пљускати, ам, v. impf. 1) plätschern, sonitum edo (de aqua). 2) spritzen, aspergo.
Пљускача, f. m. j. крушка, Art wässeriger Birnen, piri genus.
Пљуснути, нем, v. pf. hinschütten, effundo, projicio (aquam e vase).
Пљуцавица, f. (cm.):
„Ситна риба пљуцавица —
q. d. Speyling, eine Benennung des Fisches, in sofern man, wenn man ihn ißt, der Gräten wegen immer ausspeyen muß, piscis, quasi dicas, sputatilis ob ossa, quae manducans ejicere debet.
Пљуцање, n. dim. v. пљување.
Пљуцати, ам, dim. v. пљувати.
Пљуцкање, n. vide пљуцање.
Пљуцкати, ам, vide пљуцати.
Пљушт, m. (у Сријему, и у Бачкој) vide бршљан.
Пљуштање, n. das plätschernde Fallen (des Regens), casus pluviae cum sonitu.
Пљуштати, шти, v. impf. н. п. киша, вода на уста, plätschern (vom Regen), cum sonitu decido (de pluvia), affluo.
По, 1) um (holen), отишао по ђевојку, um das Mädchen, abiit ut adduceret puellam. 2) ударио га по глави, auf den Kopf, nach dem Kopfe, 3) познајем га по говору, nach der Sprache; 4) како је по Бечу? wie ist's in Wien? 5) послао по њему, durch ihn, 6) по томе може живити ото година, deswegen, per hoc, hoc non impedit: по мени можеш чинити што ти драго. 7) није ми то по ћуди, nach Wunsche, 8) по Божићу, nach Weihnachten, post. 9) по један, по два, zu einem, 10) подобро, поболе, понајболе, понајвише, ziemlich, sic satis. 11) mit den Zeitwörtern: поспавати, попјевати, посиђети, ein wenig, paululum. 12) по што је брашно? wie theuer? quanti? по дванаест пара. 13) поскидати, побити, позатворати, eines nach dem andern, unum ex alio. 14) по Турски, по Бечки, auf —, nach Art, more.
По, (die Hälfte) halb, dimidium: по вола, der halbe Ochs; по љеба, по паре, по бурета вина, по човека и т. д.
Поајдучити, им, v. pf. zum Rauben verführen, facio esse latronem.
Поајдучитисе, имсе, v. r. pf. ein Hajduk (Räuber) werden, fio latro.
Поапсити, им, v. pf. nach einander verhaften, in carcerem conjicio unum ex alio.
Поара, f. die Verheerung, depopulatio.
Поарати, ам, v. pf. verheeren, depopulor.
Поарнаутити, им, v. pf. zum Arnauten machen, reddo Albanum.
Поарнаутитисе, имсе, v. r. pf. ein Arnaut werden, fio Albanus.
Поарчити, им, v. pf. aufzehren, absumo; daher поарчитисе, sich aufzehren, consumsisse omnem pecuniam.
Побадање, n. das Einstecken in die Erde, fixio (signi).
Побадати, ам, v. impf. in die Erde stecken, figo.
Побацати, ам, v. pf. nach einander werfen, jacio unum ex alio.
Побацивање, n. 1) das Wegwerfen, abjectio. 2) das Verwerfen, das Mißgebären (von Menschen und Thieren), das Kommen um die Frucht, editio partus immaturi, abortio.
Побацивати, цујем, v. impf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) um die Frucht kommen, verwerfen, mißgebären, abortire.
Побацити, им, v. pf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) verwerfen, mißgebären, abortio.
Побашити, им, v. pf. zum Bascha machen, facio bassam.
Побашитисе, имсе, v. r. pf. Bascha werden, fio bassa.
Побашка, abgesondert, separatim.
Побеснети, ним, (Рес.) } vide побјеснити.
Побеснити, им, (Срем.) }
Побећи, бегнем, (Рес. и Срем.) vide побјећи.
Побијање, n. 1) das Herabbringen des Preises, imminutio pretii. 2) das Wiederaufschärfen des Mühlsteines, acutio lapidis molaris. 3) das Hineinschlagen, infixio.
Побијати, ам, v. impf. 1) den Preis

herabsetzen, herabbringen, imminuo pretium. 2) камен воденични, den Mühlstein aufschlagen. 3) коље, hineinschlagen, infigo.

Побије̏дити, им, v. pf. (Ерц.) besiegen, vinco, cf. надвладати:

„Амо јесам Турке побједио
„На нашему шанцу Делиграду —

Побѝрати, ам, v. pf. nach einander klauben, colligo.

Побѝскати, иштем, v. pf. кога, einem das Ungeziefer am Kopfe absuchen, perquiro caput de pediculis.

Побѝскатисе, иштемсе, v. r. pf. sich unter einander die Läuse absuchen, purgare se invicem pediculis.

Побитанҗитисе, имсе, v. r. pf. ein Lump werden, fio vagus, nebulo.

По̏бити, бијем, v. pf. 1) nach einander tödten, mactare. 2) цијену чему, den Preis einer Sache herabbringen, imminuo pretium. 3) (у бачкој) камен воденични, vide посјећи воденицу. 4) коље, einschlagen, figo.

По̏битисе, бијемсе, v. r. pf. sich schlagen, confligo.

По̏бјегнути, нем, vide побјећи.

Побјећѝвање, n. (Ерц.) das Besiegen, victio, devictio.

Побјећѝвати, ћујем, v. impf. (Ерц.) besiegen, vinco.

Побје̏снити, им, vide побјешњети.

По̏бјећи, бјегнем, v. pf. (Ерц.) fliehen, fugio, aufugio.

Побје̏шњети, бјесним, v. pf. (Ерц.) toll, rasend werden, in Wuth gerathen, furore corripi.

Побле́дети, дим, v. pf. (Рес.) } bleich werden, erblassen, pallesco.
Побле́дити, им, v. pf. (Срем.)
Поблије̏дити, им, v. pf. (Ерц.)
Поблије̏ђети, дим, v. pf. (Ерц.)

Побљу́вати, љујем, v. pf. anspeyen (durch Brechen), convomo.

Побљу́ватисе, љујемсе, v. r. pf. 1) sich durch Brechen bespeyen, se convomere. 2) sich erbrechen, vomo.

По̏божан, жна, но, fromm, pius, sanctus.

По̏божност, f. die Frömmigkeit, pietas, probitas, sanctitas.

Побо̀јатисе, јимсе, v. r. pf. sich fürchten, scheuen, timeo.

Поболе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide поболијевање.

Поболе́вати, ва, (Рес. и Срем.) vide поболијевати.

Побо̀летисе, лимсе, (Рес.) vide побољетисе.

Поболије̏вање, n. (Ерц.) das Schmerzen, Wehthun von Zeit zu Zeit, dolor subinde rediens.

Поболије̏вати, ва ме, v. r. impf. (Ерц.) н. п. поболијева ме нешто глава, thut mir von Zeit zu Zeit weh, dolet mihi caput subinde.

Побо̀литисе (и поболетисе), имсе, (Срем.) vide побољетисе.

Побо̀љетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corripi.

Побо̀равити, им, v. pf. vergessen, obliviscor.

Побо̀сти, бодем, v. pf. 1) die Ochsen dazu bringen, daß sie streiten, boves incitare ad certamen. 2) zusammen stoßen, cornu peto: побола говеда ...
3) in die Erde stoßen, pflanzen, figo humi (барјак, копље).

Побо̀стисе, бодемсе, v. r. pf. 1) побо̀лисе волови, haben sich gestoßen, cornibus se invicem petierunt. 2) einander todtstechen, trucidari invicem.

По̀бочке̄, nach der Seite, a latere: узо лонац побочке.

По̀брати, берем, v. pf. abklauben, abpflücken, decerpo, lego.

По̀братим, m. 1) који се побрати у сну, т. ј. кад ко у сну у каквој невољи рече коме: да си ми побогу брат. 2) који се побрати на јави у каквој невољи. 3) који се побрати у цркви, и то највише чине жене и ђевојке: кад се разболи жена или ђевојка, онда изабере каквога момка и оде с њим намастиру, или цркви каквој, те јој тамо метне крст (чини ми се на главу, па веже каквом марамом), а поп јој, или калуђер, очати молитву; потом ако она оздрави, онда тога момка зове братом, а он њу сестром (мени се чини да је то Бугарски обичај: зашто сам ја то први пут виђео у Бијограду код Бугара). 4) cf. дружичало. 5) cf. једномјесечићи. 6) млоги се прозову побратими, а нијесу се побратили никако; тако Србљин кад не зна имена коме, а он га зовне: еј! побратиме!

Какогођ што се човек у сну или на јави побрати (осим цркве), тако се може и посинити и поочити, а жена посестрити и поматерити.

По̀братимити, им, vide побратити.

По̀братимитисе, имсе, vide побратитисе.

По̀братимов, ва, во, des побратим, fratris adoptivi.

По̀братимство, n. die Pobratimschaft, fraternitas adoptiva.

По̀братити, им, v. pf. кога, einen zum Bruder wählen, fratem appello aliquem.

По̀братитисе, имсе, v. r. pf. с ким,

[..]Wahlbruder mit jemand werden, fraternitatem ineo cum aliquo.
[..]обрђе, n. (сш.) das Gebiet eines Gebirges, regio adjacens monti:
„Ђурађ коси по побрђу —
[..]обркати, ам, v. pf. verwirren, confundo.
[..]обркатисе, амсе, v. r. pf. sich irren, erro.
[..]обро, m. hyp. v. побратим.
[..]обројити, им, v. pf. abzählen, pernumero.
[..]обугарити, им, v. pf. zum Bulgaren machen, facio aliquem esse Bulgarum.
[..]обугаритисе, имсе, v. r. pf. ein Bulgar werden, fio Bulgarus.
[..]обусати, ам, v. pf. mit Rasen bedecken, cespite corono; daher побушавати, und побушавање.
[..]обушени понедељник, m. cf. друмачало.
[..]овабити, им, v. pf. nachlocken, allicio ad sequendum.
[..]овадити, им, v. pf. 1) herausnehmen, protraho, eximo. 2) (сш.) н. п. сабљу, т. ј. извадити:
„Ти повади моју бритку сабљу —
„Пак пашину сабљу повадио —
[..]овалити, им, v. pf. 1) niederwerfen, sterno. 2) beloben, collaudo.
[..]овалитисе, имсе, v. r. pf. großthun, sich rühmen, glorior.
[..]ваљивање, n. das Niederwerfen, stratio.
[..]ваљивати, љујем, v. impf. niederwerfen, sterno.
[..]вампиритисе, имсе, v. r. pf. ein Vampir werden, fio vampirus, (warum sollten wir Vampyr schreiben?) cf. вукодлак.
[..]ватати, ам, v. pf. ergreifen, corripio.
[..]вататисе, амосе, v. r. pf. sich anfassen (zum Kolotanz), se apprehendere invicem.
[..]везати, ежем, v. pf. 1) nach einander binden, ligo alium ex alio. 2) главу, einbinden (den Kopf), illigo.
[..]везатисе, ежемсе, v. r. pf. sich (den Kopf) einbinden, illigo caput.
[..]везача, f. марама, или крпа, што се жене повезују, das Kopftuch, Hauptuch, vitta.
[..]везивање, n. das Einbinden des Kopfes, vittatio capitis.
[..]везивати, зујем, v. impf. den Kopf einbinden, vitto.
[..]везиватисе, зујемсе, v. r. impf. sich einbinden, vittor.
[..]велик, ка, ко, so ziemlich groß, sic satis magnus.
[..]весамце, n. dim. v. повесмо.
[..]весмо, n. (Рес. и Срем.) vide повјесмо.
[..]вести, едем, v. pf. mitnehmen, mitführen, mitbringen, adduco.

Повести, езем, v. pf. fahren, führen, veho.
Повестисе, едемсе, v. r. pf. sich nach einem richten, sequi aliquem.
Повечерати, ам, v. pf. ein kleines Nachtmal einnehmen, coenam modicam sumo.
Повијање, n. 1) das Wickeln, fasciatio. 2) das Winden, Heraufziehen (der Wolke), advolutio nubium.
Повијати, ам, v. impf. wickeln, fascio.
Повијатисе, амсе, v. r. impf. sich schmiegen, se applicare.
Повикати, ичем, v. pf. schreyen, inclamo, exclamo.
Повилети, лим, v. pf. (Рес.) } in Wuth gerathen, in furorem agor (vim vilae nanciscor).
Повилити, им, v. pf. (Срем.)
Повиљети, лим, v. pf. (Ерц.)
Повитак, тка, m. die Windeln zusammengewickelt, fasciae: дијете у повитку.
Повити, вијем, v. pf. дијете, einwickeln (österr. fatschen), fascio.
Повитисе, вијемсе, v. r. pf. sich winden, schlingen, emineo:
„Повиласе бела лоза винова —
„Повиосе по коњу дорату —
„Ја сам нокас чудан сан уснио,
„Ђе се нови један прамен магле —
Повјесамце, n. dim. v. повјесмо.
Повјесмо, n. (Ерц.) der Bund Flachs, fasciculus lini.
Повладити, им, v. pf. коме што, durch Beifall begünstigen, Vorschub geben, aufmuntern, laudo, hortor.
Повлађивање, n. das Aufmuntern, hortatio.
Повлађивати, ђујем, v. impf. aufmuntern, hortor.
Повлака, f. die Sahne, flos lactis.
Повлачити, им, v. pf. 1) umherziehen, herumschleppen, distraho. 2) очи, hinkehren, converto (oculos).
Повлашити, им, v. pf. zum Walachen machen, facio esse valachum.
Повлашитисе, имсе, v. r. pf. ein Walach werden, fio valachus.
Повлен, m. планина у Србији.
Повод, m. der Strick an dem man die Beipferde führt, funis capistri:
„Два поведи јоште у поводу —
Поводац, воца, m. vide повод.
Поводити, им, v. impf. im Begriffe seyn zu führen, ducturus sum.
Поводитисе, имсе, v. r. impf. sich aufmachen zu folgen, accingor ad sequendum.
Поводљив, ва, во, leicht zu bewegen, leicht nach andern zu richten, facilis ad sequendum.
Повођење, n. das Aufbrechen um zu führen, oder zu folgen.

Повôј, m. die Binde (um das Kind zu wickeln), fascia.
Повôјница, f. част и дар (ђетету чарапице, капу или кошуљу), што се шаље породиљи послије порођаја, das Kindbettgeschenk, donum puerperii.
Повôљан, љна, но, willkommen, angenehm, gratus.
Повр (у Ерц. повpr), ober, super: повр главе, über den Kopf; повр брда, am Gipfel des Berges.
Повôрка, f. 1) eine Reihe Fische an einer Schnur. 2) eine Reihe Menschen hinter einander: читава поворка (људи).
Повра́жење, n. das Umstricken (z. B. des Topfes) um ihn aufzuhängen, circumdatio funiculi, cujus ope ollae, cibis plenae, suspenduntur in baculo portanturque in campum messoribus.
Повра̑з, m. das Henkeleisen an einem Kessel, bacillus ferreus ex quo, per ansas applicito, suspenditur ahenum.
Повра̀зача, f. узица, што се поврази лонац, и. п. кад се у њему носи јело у поље, der Umbindestrick, funiculus circumligatus ollae suspendendae.
Повра́зити, им, v. impf. (den Topf) umstricken, circumdo funiculum ollae.
Пòвраташ, тка, m. das Kehrum, die Rückkehr, reversio, reditus.
Повра́тити, им, v. pf. 1) umkehren machen, facio ut quis redeat. 2) zurückstellen, reddo, restituo.
Повра́титисе, имсе, v. r. pf. umkehren, revertor.
Повра̀тич, m. der Rheinfarn, tanacetum crispum Linn.
Пòвраћање, n. 1) das Zurückstellen, restitutio. 2) das Umkehren, reversio.
Пòвраћати, ам, v. impf. 1) umkehren machen, dazu bereden, facio ut quis revertatur. 2) zurückstellen, reddo.
Пòвраћатисе, амсе, v. r. impf. umkehren, revertor.
Поврба̑ј, cf. бердо.
Поврвети, ви, v. pf. (Рес.) }
Поврвити, ви, v. pf. (Срем.) } dahinströmen (in
Поврвљети, ви, v. pf. (Ерц.) }
Menge zusammenlaufen), confluo, concurro.
Пòвргнути, нем, vide поврћи.
Поврéдити, им, (Рес. и Срем.) vide поврије̏дити.
Поврeђивање, n. das Wiederaufreißen (einer Wunde), renovatio vulneris, revolutio.
Поврeђивати, ђујем, v. impf. (eine Wunde) aufreißen, denuo aperio vulnus, revello, rumpo.
Повријѐдити, им, v. pf. (Ерц.) eine Wunde aufreißen, revello vulnus.
Повр̀сти, повраем, v. pf. (den Topf) umstricken, circumdo funiculum ollae.
Пòврте, f. pl. (у Бачкој) као двије кришке дашчице, што стоје одозго на јарму.
Пòврће, n. das Gemüse, obsonium.
Пòврћи, вргнем, vide пометнути.
Повр̀шити, им, v. pf. кога, einen unter sich bringen, ihn von oben drücken, deprimo.
Пову́ћи, учем, v. pf. 1) fortziehen, moveo (trahendo). 2) очи, hinkehren, converto.
Пову́ћисе, учемсе, v. r. pf. sich, gelindere Saiten aufziehen, remittere.
Пога́ђање, n. 1) das Errathen, conjectatio, divinatio. 2) das Treffen (mit der Flinte, dem Pinsel), collineatio, expressio ad vivum. 3) das Ausmachen, Accordiren, Vergleichen, pactio.
Пога́ђати, ам, v. impf. 1) errathen, conjectura assequor. 2) treffen, ferio, ad vivum exprimo. 3) vergleichen, paciscor.
Пога́ђатисе, амсе, v. r. impf. с ким, eins werden, es ausmachen, sich vergleichen, paciscor.
Пога̀ђа̑ч, m. der Errather, conjector. Ако није врач, а он је погађач.
Пòгазити, им, v. pf. mit Füßen treten, conculco.
Пога̑н, f. der Unflat, stercus.
Пòган, на, но, unrein, pollutus, impurus.
Пога́нац, нца, m. поганац га шиную!
Пòганити, им, v. impf. verunreinigen, polluo.
Пòганитисе, имсе, v. r. impf. vom Kinde, das sich besudelt, concacare se.
Пòгањење, n. das Verunreinigen, pollutio.
Пога́сити, им, v. pf. nach einander auslöschen, exstinguo aliud ex alio.
Пòгача, f. (ital. fogaccia?) ungesäuertes Weizenbrot, panis non fermentatus.
Пòгачица, f. dim. v. погача.
Пòгибао, бли, f. der Untergang, die Gefahr des Untergangs, discrimen: не знам која му је погибао?
Пòгинути, нем (погину и погибо), v. pf. untergehen, fallen, intereo.
Поглава̑р, m. }
Пòглавица, f. } das Oberhaupt, caput, ductor.
Пòгладити, им, v. pf. streicheln, demulceo.
Погла̑ти, ам, vide пòгледати.
Погле̑д, m. 1) der Anblick, conspectus; im Angesichte, in conspectu:
„На погледу селу Невесињу —
2) der Blick, aspectus: страшна погледа.
Погле́дање, n. das Sehen nach einem

дer kommen soll, expectatio adventantis aut venturi.
Погле́дати, ам, v. impf. nach einem sehen, der kommen soll, ihn erwarten, exspecto.
По̀гледати, ам, v. pf. einen Blick werfen, conjicio oculos aliquo.
Поглу̀нути, немо, v. pf. nach der Reihe taub werden, obsurdesco.
По̀гнати, ам, vide поћерати.
По̀гнатисе, амсе, vide поћератисе.
По̀гнутисе, немсе, v. r. pf. sich vorwärts beugen (z. B. der Reiter), promineo.
Погова́рање, n. das Verlauten-lassen, ostensio (propositi alicujus).
Погова́рати, ам, v. impf. sich verlauten lassen, significare verbis propositum.
По̀говор, m. wiederholte Rede, sermo iteratus.
Погово́рити, им, v. pf. 1) ein wenig reden, proloquor. 2) wiederholt sagen, iterum dico.
По̀годба, f. der Vertrag, pactio.
Пого̀дити, им, v. pf. 1) errathen, conjectura assequor, divino, 2) treffen (im Schuße), ferio. 3) treffen (im Gemälde), ad vivum exprimo. 4) accordiren, verabreden, bereden, paciscor.
Пого̀дитисе, имсе, v. r. pf. sich vergleichen, accordiren, eins werden, paciscor.
Пого̀нити, им, v. impf. versuchen zu treiben, coepi agere.
Пого̀њење, n. das Antreiben, der Versuch zu treiben, excitatio.
Пого̀релица, f. изгорелица, пожеглица, m. j. она капа, или чарапа, у коју се прстен сакрије двапут засонце кад се игра прстена. cf. прстен.
Пого̀рети, рим, v. pf. gänzlich abbrennen, deflagro.
Погоспо̀дитисе, имсе, v. r. pf. ein Herr werden, fio dominus: погосподио се, па не ће да ради.
По̀грабити, им, v. pf. raffen, rapio.
Погра̀дити, им, v. pf. 1) ausbessern, repariren, reparo, н. п. цркву, намастир. 2) nach einander machen (z. B. bauen), facio, aedifico aliud ex alio.
Погра̀ђивање, n. das Repariren, reparatio.
Погра̀ђивати, ђујем, v. impf. repariren, reficio, reparo.
По̀греб, m. das Begräbniß, das Leichenbegängniß, exequiae.
По̀гребни, на, но, Leichen-, funebris.
Погре́вање, n. (Рес. и Срем.) vide погријевање.
Погре́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide погријевати.
По̀грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide погријати.
Погрѐсти, бем, v. pf. begraben, sepelio.
Погре́шити, им, (Рес. и Срем.) vide погријешити.
По̀грешка, f. (Рес. и Срем.) vide погрјешка.
По̀гријати, јем, v. pf. (Ерц.) aufwärmen, recoquo.
Погриjѐвâње, n. (Ерц.) das Aufwärmen, recoctio, recalfactio.
Погриjѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) aufwärmen, recoquo, recalfacio.
Погриjѐшити, им, v. pf. (Ерц.) fehlen, labi.
По̀грјешка, f. (Ерц.) der Fehler, lapsus, error.
Погу́бити, им, v. pf. 1) кога, umbringen, interficio. 2) н. п. све новце, nach einander verlieren, amitto aliud ex alio.
Погузи̏јâш, m. der Schmarozer, parasitus.
Погузијашица, f. die Schmarozerin, parasita.
Погу́лити, им, v. pf. 1) abnagen, corrodo. 2) н. п. погулио сву воду, hineinsaufen, deglutiit.
По̀гурити се, имсе, v. r. pf. sich krümmen (vor Alter), incurvor.
Погу́шити, им, v. pf. nach einander ersticken, suffocor.
По̏д, } 1) unter, sub: под небом, пода мном. 2) gegen, um die Zeit: под старост, auf die alten Tage; под ноћ, gegen die Nacht hin, sub noctem.
По̏да, }
Пода́вање, n. das Ergeben, deditio.
Пода́ватисе, даjемсе, v. r. impf. sich ergeben, dedo me.
Пода́вити, им, v. pf. nach der Reihe erwürgen, suffoco, strangulo.
Пода̀вити, по̀давијем, v. pf. unter etwas wickeln, subvolvo.
Пода́витисе, имсе, v. r. pf. nach der Reihe ersticken, suffocor alius ex alio.
Пода̑вно, ziemlich lange her, sic sat pridem.
Пода̑ј му, gib ihm's hin, porrige, da ei.
Пода̀пети, пнем, v. pf. aufspannen, intendo, tendo.
Пода̀пињање, n. das Aufspannen, intensio.
Пода̀пињати, њем, v. impf. aufspannen, intendo, tendo.
По̏датисе, амсе, v. r. pf. sich ergeben, dedo me.
По̏датљив, ва, во, freygebig, liberalis.
Подбо̀дање, n. das Aufmuntern, das Aufhetzen, stimulatio.
Подба̀дати, ам, v. impf. aufmuntern hetzen, stimulo.
Подба̀да̑ч, m. der Aufhetzer, stimulator.
Подбаци̏вање, n. das Unterlegen, subjectio.

Подбацивати, цујем, v. impf. unterlegen, unterschieben, subjicio.
Подбацити, им, v. pf. unterlegen, subjicio.
Подбелити, им, (Рес. и Срем.) vide подбијелити.
Подбијање, n. das Schlagen von unten auf, subtercussio.
Подбијати, ам, v. impf. von unten wegschlagen, subtercutio.
Подбијатисе, амсе, v. impf. sich die Füße wund gehen, subtersaucio pedes.
Подбијелити, им, v. pf. (Ерц.) von unten weiß machen, dealbo a parte inferiori (z. B. in einem Walde einige Bäume abschälen zum Zeichen der Besitznahme, damit kein anderer davon Gebrauch mache, sey's zum Ausrotten oder sonst).
Подбити, бијем, v. pf. von unten wegschlagen, decutio in inferiori parte.
Подбитисе, бијемсе, v. r. pf. sich wundgehen, pedes adtero eundo.
Подбјел, m. der Huflattich, tussilago farfara Linn.
Подбости, бодем, v. f. aufhetzen, stimulo.
Подбочитисе, имсе, v. r. pf. den Arm in die Seite (бок) spreizen, manum subdo lateri.
Подбрадњак, m. ein Band mit Münzen, das an der Kopfbedeckung angehäkelt wird, und beim Kinn vorbeigeht, monilis genus, ad continendum in capite ornatum.
Подбријавање, n. das Abscheren (unten weg), subterrasio, subtertonsio.
Подбријавати, ам, v. impf. unten wegscheren, subtertondeo.
Подбријати, ријем, v. pf. unten wegscheren, subtertondeo.
Подбунити, им, v. pf. 1) aufwiegeln, concito. 2) (im guten Sinne) aufmuntern, excito.
Подбунути, нем (у прошавшем времену говорисе и подбуо), v. pf. aufdunsen, subinflor: подбуле му очи.
Подбуњивање, n. das Aufreizen, concitatio, excitatio.
Подбуњивати, њујем, v. impf. aufreizen, concito, excito.
Подвалак, лка, m. die Unterlage, subiculum, z. B. beim Faße.
Подвалити, им, v. pf. unterlegen, (z. B. einen Pfahl unter das Faß), subterjicio.
Подваљивање, n. das Unterlegen, subterjectio.
Подваљивати, љујем, v. impf. unterlegen, unterwälzen, subterjicio, subtervolvo.
Подватитисе, имсе, v. r. pf. sich unterfangen, audeo.
Подваћање, n. das Unterfangen, ausus.
Подваћатисе, амсе, v. r. impf. sich unterfangen, audeo.
Подвеза, f. das Strumpf- oder Hosenband, vinculum tibiale, periscelis.
Подвезати, ежем, v. pf. unterbinden (Strümpfe, Hosen), subligo.
Подвезивање, n. das Unterbinden, subligatio.
Подвезивати, зујем, v. impf. unterbinden, subligo.
Подвезица, f. dim. v. подвеза.
Подвести, едем, v. pf. unterführen (Pferd zum Reiten), subterduco.
Подвести, везем, v. pf. unterführen (Wagen, Schiff), subterveho.
Подвести, везем, v. pf. untersticken, subterpingo acu.
Подвијање, n. das Unterwickeln, subterplicatio.
Подвијати, ам, v. impf. unterwinden, subterplico; подвија језиком.
Подвикивање, n. das Jauchzen, jubilatio.
Подвикивати, кујем, v. impf. aufjauchzen, jubilo.
Подвикнути, нем, v. pf. aufjauchzen, inclamo.
Подвити, вијем, vide подавити.
Подвлачак, чка, m. die Unterschindel (bei den Dachdeckern), scindula supposita duabus aliis.
Подвлачење, n. das Unterziehen, subtertractio.
Подвлачити, им, v. impf. unterziehen, subtertraho.
Подвлачитисе, имсе, v. r. impf. sich unter etwas ziehen, subtertrahor.
Подводан, дна, но, der Ueberschwemmung ausgesetzt, obnoxius inundationi.
Подводити, им, v. impf. 1) unterführen, subterduco. 2) kuppeln, lenocinor.
Подводница, f. die Kupplerin, lena.
Подвођење, n. das Unterführen, subterductio.
Подвожење, n. das Unterfahren, subtervectio.
Подвозити, им, v. impf. unterfahren (mit dem Wagen, Schiff), subterveho.
Подволак, љка, m. das untere Kinn, regio sub mento: уватити за подволак, beim Kinn nehmen, das Kinn streicheln.
Подворе, f. pl. она два коца, што се на њима носе навиљци (у Србији кажу сијенско коље).
Подвргнути, нем, vide подврћи.
Подврнути, нем, v. pf. z. B. коњ самар, verrücken, perverto, e loco justo moveo.
Подвртање, n. das Verrücken der Saumlast, perversio sarcinae.

По̀двртати, врћем, v. impf. verrücken, perverto.

По̀дврћи (говорисе и подвргнути), вргнем, vide подметнути 1.

Подву́ћи, учем, v. pf. unterziehen, subtertraho.

Подга́јити, им, v. pf. pflegen, ziehen, aufer ziehen, educo. cf. одгајити.

Подгова̀рање, n. das Anstiften, subornatio.

Подгова́рати, ам, v. impf. anstiften, suborno.

Подгово̀рити, им, v. pf. anstiften, suborno.

По̀дгорица, f. варош у Ерцеговини.

По̀дгоричанин, човек из Подгорице.

По̀дгорички, ка, ко, von Подгорица.

Подго̀рје, n. Gegend unterm Berge, submontana regio, submontorium.

Подгре́вање, n. (Рес. и Срем.) vide подгрије̏вање.

Подгре́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide подгријевати.

По̀дгрејати, грејем, (Рес. и Срем.) vide подгријати.

Подгри́зање, n. das Unterbeißen, subtermorsio.

Подгри̏зати, ам, v. impf. unten abbeißen, subtermordeo.

По̀дгријати, ријем, v. pf. (Ерц.) 1) vide погријати. 2) подгријало сунце, von unten anscheinen, ab imo illustro (sicut sol occidens juga montium).

Подгрије̏вање, n. (Ерц.) 1) das Erwärmen, recalefactio. 2) das Anscheinen von unten her, illustratio e parte inferiori.

Подгрије̏вати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) wieder aufwärmen, recalfacio. 2) von unten anscheinen, ab imo illustro.

По̀дгристи, ризем, v. pf. unten abbeißen, subtermordeo.

По̀дгрљача, f. на јарму оно дрво, што стоји волу испод грла.

Подгрнути, нем, v. pf. unterschüren, (ignem) subjicio.

По̀дгртање, n. das Unterschüren, subjectio (ignis).

По̀дгртати, грћем, v. impf. unterschüren, subjicio (ignem).

Подгу́лити, им, vide одбијелити.

Подгуљи̏вање, n. das Entblößen von unten an, subternudatio.

Подгуљи̏вати, љујем, v. impf. von unten entblößen, subternudo (z. B. einen Baum durch Abschälen, oder Abnagen).

Поде́лити, им, (Рес. и Срем.) vide подијелити.

Поделитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide подијелитисе.

Поде́рати, рем, vide издерати.

По̀детитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide подијетитисе.

Подже́ћи, ежем, v. pf. unterzünden, subdo flammam, succendo.

По̀джизање, n. das Unterzünden, succensio.

По̀джизати, ижем, v. impf. unterzünden, succenso.

Подзи́дати, ам, v. pf. untermauern, substruo murum.

Подзиђи̏вање, n. das Untermauern, substructio.

Подзиђи̏вати, ђујем, v. impf. untermauern, substruo.

Подиви̏љати, ам, v. pf. wild werden, efferor.

По̀дигнути, нем, vide подићи.

По̀дигнутисе, немсе, vide подићисе.

По̀дизање, n. das Aufheben (in die Höhe), levatio, sublatio.

По̀дизати, ижем, v. impf. in die Höhe heben, tollo, levo.

По̀дизатисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, aufstehen, surgo.

Подије́лити, им, v. pf. (Ерц.) 1) theilen und theilen (unter einander), divido. 2) vide удијелити.

Подије́литисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich theilen, auseinander gehen, dividi.

Подије̏титисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Kind werden, puer fio.

По̀дина, f. die Fläche des Heuschobers, dessen Spitze verfüttert worden, quasi tabulatum metae foeni.

По̀дирање, n. das Wiederhervorziehen einer abgemachten Sache, sollicitatio rei confectae, caussae peractae.

По̀дирати, рем, v. impf. etwas Ausgemachtes wieder hervorziehen, repeto rem confectam.

По̀дићи (говорисе и подигнути), дигнем, v. pf. heben, levo, tollo.

По̀дићисе (говорисе и подигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich erheben, consurgo.

По̀дјела, f. (ст.) оно што се удијели просјаку, das Almosen, eleemosyna: „Те он проси шљепачку подјелу —

Подла́гање, n. 1) das Unterlegen, subjectio. 2) das Unterschüren, subjectio, suppositio lignorum igni augendo.

Подла́гати, ажем, v. impf. 1) unterlegen, subjicio. 2) unterschüren, subjicio ligna ad augendum ignem.

По̀дланица, f. die flache Hand, palma: дебела сланина с подланице, lardum palmare, eine Hand breit.

Подле́ћи, лежем (и подлегнем), v. pf. wagen, auf sich nehmen, recipio in me: ја не могу под то подлећи.

Подли̏вање, n. (Срем.) vide подлевање.

Подли̏вати, ам, (Срем.) vide подлевати.

Подлизи́вање, n. das Ablaufen einer Flüssigkeit am Gefäße herunter, defluxus per latus vasis.

Подлизи́вати, зује, v. impf. am Gefäße herabfließen, defluo per latus vasis.

По̏длити, лијем, v. pf. untergießen, subterfundo.

По̏длога, f. die Unterlage, res subjecta, subiculum (z. B. unter der Sohle).

Подло̀жити, им, v. pf. 1) unterlegen, subjicio. 2) unterschüren, subjicio ligna igni augendo.

По̏дложица, f. dim. v. подлога.

Подло̀кати, лоче, v. pf. m. j. вода бријег, unterfressen, subterlambo.

По̏дљевāње, n. (Ерц.) das Untergießen, subterfusio.

По̏дљевати, ам, v. impf. (Ерц.) untergießen, subterfundo.

По̏дмазати, ажем, v. pf. 1) unterschmieren, subterlino. 2) bestechen, corrumpo (pecunia, donis).

Подмази́вање, n. 1) das Unterschmieren, sublitio. 2) das Bestechen, corruptio.

Подмази́вати, зујем, v. impf. 1) unterschmieren, sublino. 2) bestechen, corrumpo.

Подма̀ћи (говорисе и подмакнути), макнем, v. pf. darunter rücken, subdo.

Подмера́вање, n. (Рес. и Срем.) vide подмјеравање.

Подмера́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide подмјеравати.

По̏дмерити, им, (Рес. и Срем.) vide подмјерити.

Подме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide подмијесити.

Подме́сти, етем, v. pf. unterrühren, subtermisceo.

По̏дметак, тка, m. das Unterlegeholz, quod subjicitur.

Подмѐтāње, n. 1) das Unterlegen, subjectio. 2) das Verschneiden (des Pferdes), castratio.

Подме́тање, n. das Unterrühren, subtermixtio.

Подмѐтати, мећем, v. impf. 1) unterlegen, subjectio. 2) коња, das Pferd verschneiden, castro equum.

Подме́тати, ам, v. impf. unterrühren (die Suppe mit Mehl), subtermisceo.

По̏дметнути, нем, v. pf. 1) unterlegen, subjicio. 2) коња, verschneiden, castro equum.

Подмеши́вање, n. (Рес. и Срем.) vide подмјешивање.

Подмеши́вати, шујем, (Рес. и Срем.) vide подмјешивати.

Подмије̑сити, им, v. pf. (Ерц.) einsäuern (den Brotteig), fermento.

Подмири́вање, n. das Befriedigen, satisfactio.

Подмири́вати, рујем, v. impf. einen befriedigen, zufrieden stellen, satisfacio.

Подми́рити, им, v. pf. befriedigen, satisfacio.

Подми́тити, им, v. pf. bestechen, corrumpo pecunia.

Подмићи́вање, n. das Bestechen, corruptio.

Подмићи́вати, ћујем, v. impf. bestechen, corrumpo.

По̏дмицāње, n. das Unterlegen, subjectio.

По̏мицати, ичем, v. impf. darunter rücken, submitto, subjicio.

Подмјера́вање, n. (Ерц.) 1) das Abmessen (wie viel ein Gefäß halte), emensio. 2) das Probieren, ob ein Gefäß das gehörige Maß halte, exploratio mensurae.

Подмјера́вати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) abmessen, emetior. 2) das Maß probieren, explorare mensuram.

По̏дмјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) abmessen und abwägen, emetior und expendo. 2) das Maß oder die Wage probieren (prüfen), exploro mensuram aut libram.

Подмјеши́вање, n. (Ерц.) das Einsäuern des Brotteigs, fermentatio.

Подмјеши́вати, шујем, v. impf. (Ерц.) einsäuern, fermento.

Подму̑као, кла, ло, heimtückisch, malitiosus, subdolus.

Подна̀питисе, пијемсе (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide понапитисе.

По́дне, n. (indecl.) Mittag, meridies: од подне до мрака; у по подне; око подне.

Подне̑ти, несем, (Рес. и Срем.) vide поднијети.

Подни́зати, ижем, v. pf. unterschnüren, lineam subterduco.

Поднизи́вање, n. das Verbrämen mit einer Schnur (von Perlen, Dukaten), adjunctio lineae, limbi.

Поднизи́вати, зујем, v. impf. eine (Perlen-, Dukaten-,) Schnur unten anbringen, subtexo limbum.

По̏днијети, несем, поднио (поднијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) unter etwas bringen, praetendo, subtertendo. 2) ertragen, tolero. 3) ако ти може поднијети, wenn du es (um diesen Preis) geben kannst, si absque tuo detrimento potes; ако ти вјера може поднијети, wenn es dein Glaube erlaubt (duldet), si per fidem tuam licet.

Подни́митисе, имсе, v. r. pf. den Kopf auf den Arm stützen, suppono capiti brachium, innitor brachio.

По̏дница, f. vide даска:

„Удовице, у али подпице! —

Пòдножнӣци, m. pl. под нитима оне двије дашчице, ђе жене држе ноге те помичу њима нити кад чу (die Tritte).

Поднòсити, им, v. impf. 1) unter etwas tragen, praetendo (sub nares). 2) ertragen, fero, tolero: 3) не подноси ми вјера, erlauben, dulden, non fert, non patitur.

Поднòшење, n. 1) das Tragen unter —, praetensio. 2) das Ertragen, toleratio. 3) das Erlauben, Geschehen-lassen, permissio.

Пòдобан, бна, но, (cm) darnach aussehend, fähig, tauglich, qui apparet posse:

„Има л' млого војске у Турака?
„Је л' подобна да боја убије —

Пòдобар, бра, ро, so ziemlich gut, sic satis bonus, (und so vor allen Beiwörtern, cf. по).

Подòбритисе, имсе, v. r. pf. einem gut werden, benignus fio in aliquem:

„Већ се синко подобрите рајн —

Подòјити, им, v. pf. die Brust reichen, praebeo mammam.

Подоштрáвање, n. das Zuspitzen von unten, acuminatio ab imo.

Подоштрáвати, ам, v. impf. н. п. коље, unten zuspitzen, cacumino ab imo.

Подòштрити, им, v. pf. н. п. колац, von unten zuspitzen, pracacuo ab imo.

Подражѝвање, n. 1) das Reizen, irritatio. 2) das Necken, lacessitio.

Подражѝвати, жујем, v. impf. reizen, necken, irrito, lacesso.

Подрáжити, им, v. pf. reizen, necken, irrito, lacesso.

Подрáнити, им, v. pf. durch Pflege aufziehen, educo, (den Baum, das Kind, das Thier).

Пòдранити, им, (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) vide пòранити.

Подрањѝвање, n. das Großziehen, educatio.

Подрањѝвати, њујем, v. impf. aufziehen, educo.

Пòдрезати, режем, v. pf. н. п. кошницу, unterschneiden, subtercido.

Подрезѝвање, n. das Unterschneiden, subtercisio

Подрезѝвати, зујем, v. impf. unterschneiden, subterscindo.

Подрећи, ечем, vide урећи.

Подригѝвање, n. das Aufstoßen, Rülpsen, ructatio.

Подригѝватисе, гује ми се, v. r. impf. aufstoßen, rülpsen, ructo.

Пòдригнутисе, не ми се, v. r. pf. es stößt mir auf, ich rülpse, ructo.

Подријèтло, n. (Ерц.) der Zuname, Familienname, cognomen.

Подрѝње, n. das Land längs der Drina, regio circumdrinana, ambidrinana:

„Да би посл'о Чупића Стојана,
„Чупић чува Мачву и Подриње —

Пòдробац, пца, m. das Eingebrockte, intrita: оставио подробац у чанку.

Подрòбити, им, v. pf. einbrocken, intero. cf. удробити.

Пòдруг, m. anderthalb Mann groß, sesquihomo (tam magnus, ut sesquialterum aequet); so auch подруг ока, подруг стотина и т. д.

Пòдруговић, m. der Sohn eines подруг, filius sesquiviri.

Пòдрум, m. 1) das Erdgeschoß, tabulatum infimum, (q. d. по друму? franz. rez de chaussée). 2) der Keller, cella.

Пòдрумски, ка, ко, Keller-, cellarius.

Подрýчје, n. Land und Leute, worüber man zu befehlen hat, quod sub potestate est: у његову подручју; „За свега подручја твога" (кад напијају коме у здравље).

Пòдсад, m. die Brut, progenies, (meist als Scheltwort; пасји подсаде).

Пòдседлица, f. die Decke unter dem Sattel, die Schabracke, stragulum, stratum.

Пòдсећи, сечем, (Рес. и Срем) vide подсјећи.

Подсéцање, n. (Рес. и Срем.) vide подсијецање.

Подсéцати, ам, (Рес. и Срем.) vide подсијецати.

Подсијèцање, n. (Ерц.) das Unterhauen, succisio.

Подсијèцати, ам, v. impf. (Ерц.) unterhauen, succido.

Пòдсирити, им, v. pf. т. ј. млијеко, laben, cogo (lac).

Пòдсјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) unten abhauen, succido.

Пòдсме̑, m. (Рес.) vide подсмије.

Подсмéвање, n. (Рес. и Срем.) vide подсмијевање.

Подсмéватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide подсмијеватисе.

Подсме̑ј, m. (Срем.)] das Lachen über
Пòдсмије, m. (Ерц.)] etwas, risus, derisio.

Подсмијèвање, n. das Auslachen, derisio.

Подсмијèватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) коме, чему, einen auslachen, worüber lachen, derideo, rideo.

Подухвáћање, n. das Greifen von unten, apprehensio e parte inferiori.

Подухвáтати, ам, v. impf. von unten angreifen, prehendo a parte inferiori.

Подухати, ам, v. pf. ein wenig blasen, sufflo.

Подухватити, им, v. pf. von unten anfassen, subterprehendo,

Подуваћање, n. das Anfassen von unten, subterprehensio. vide подуваташе.

Подуваћати, ам, v. impf. von unten anfassen, subterprehenso.

Подувираање, n. das Heraufstoßen, sublevatio.

Подувирати, рем, v. impf. von unten herauf stoßen, sublevo.

Подуврети, рем, подуврьо, (Рес. и Срем.) vide подувријети.

Подувријети, рем, подуврьо, v. pf. (Ерц.) von unten herauf stoßen, sublevo.

Подударање, n. das Uebereinstimmen, consensus.

Подударатисе, амсе, v. r. impf. } überein-

Подударитисе, имсе, v. r. pf. } kommen, convenit mihi cum aliquo de re: не може ћуд да нам се подудари.

Подужице, f. pl. kleine Schulden, peculiola debita.

Подунавац, вца, m. einer von подунавље, circumistranus.

Подунавка, f. eine von подунавље, circumdanubiana.

Подунављанин, m. vide подунавац.

Подунавље, n. das Land längs der Donau, regio circumistrana.

Подунавскій, ка, ко, 1) von подунавље, circumistranus. 2) adv. nach Art der подунавци, more circumdanubianorum.

Подупирање, n. das Unterstützen, fultura, suffultio.

Подупирати, рем, v. impf. unterstützen, suffulcio.

Подупирач, m. 1) der unterstützt, suffultor. 2) vide подупорањ.

Подуплата, f. vide потплата.

Подуплатити, им, vide потплатити 1.

Подупорањ, рња, m. die Stütze, fulcrum.

Подупрети, рем, подупрьо, (Рес. и Срем.) vide подупријети.

Подупретисе, ремсе, подупрьосе (Рес. и Срем.) vide подупријетисе.

Подупријети, рем, подупрьо, v. pf. (Ерц.) unterstützen, suffulcio.

Подупријетисе, ремсе, подупрьосе, v. r. pf. (Ерц.) sich stützen, innitor.

Подушје, n. Gabe um der Seele willen, quod datur pro animae salute:

„Дадоше ми Шарца од подушја —

Поћачитисе, имсе, v. r. pf. ein Student werden, fio discipulus, scholasticus.

Пожалити, им, v. pf. bedauern, sich leid seyn lassen, poenitet me.

Пожар, m. der Waldbrand, flagrantia, ardor silvae sponte aut forte fortuna incensae.

Пожаревац, вца, m. Stadt in Serbien, am rechten Ufer der Morawa (verhunzt: das berühmte Passarowitz).

Пожаревачкій, ка, ко, Passarowitzer.

Пожаревчанин, m. човек из Пожаревца.

Пожарити, им, vide запожарити.

Пожега, f. 1) Stadt in Serbien. 2) in Slavonien.

Пожегалица, f. vide погорелица.

Пожелети, лим, v. pf. (Рес.) } begehren,

Пожелити, им, v. pf. (Срем.) } sich sehnen nach

Пожельети, лим, v. pf. (Ерц.) } etwas, concupisco.

Пожети, жањем, v. pf. abschneiden (Getreide), demeto.

Пожећи, ежем, v. pf. 1) verbrennen, in Brand stecken, incendo. 2) пожегла ме риба, hat mir Durst verursacht, sitim movit.

Пожешкій, ка, ко, von Пожега.

Пожешкиња, f. m. j. шљива, die gewöhnliche Zwetschke, woraus der Zwetschkenbranntwein gebrannt wird, prunum vulgare.

Поживети, вим, v. pf. (Рес.) } (in Ruhe

Поживити, вим, v. pf. (Срем.) } he und

Поживьети, вим, v. pf. (Ерц.) } Frieden) verleben, transigo (leniter) aevum.

Пожњети, ем, vide пожети.

Пожун, m. Preßburg, Posonium. Пожунац (нца), човек из Пожуна. Пожункиња, жена из Пожуна. Пожунскій, ка, ко, von Пожун.

Позабити, бијем, v. pf.

А. По што је то? —

Б. Позабити и по (ein obscöner Spaß von einem, der den Preis einer gekauften Sache nicht sagen will).

Позаборавити, им, v. pf. ein wenig vergessen, paululum obliviscor.

Позабораvљати, ам, v. pf. nach einander vergessen, obliviscor aliud ex alio.

Позаимање, n. vide узаимање.

Позаимати, ам (и позаимљем), vide узаимати.

Позајарити, им, v. pf. „Оди снашо да позајаримо: тириписка, памук зеза, свака трга тога," läßt die Anekdote den zinzarischen Hausirer zweideutig rufen, statt etwa: оди снашо да пазаримо: тирипланка, памука (зелена?) и свакога трга.

Позајмити, им, vide узајмити.

Позан, зна, но, spät, tardus, serus: Позна ђеца, готове сироте.

Позбацати, ам, v. pf. nach der Reihe hinabwerfen, dejicio aliud ex alio.

Позвати, зовем, v. pf. rufen, einladen, voco.

Позвекивање, n. das Erklingen, sonitus, tinnitus.

Позвекивати, кујем, v. impf. erklingen, persono:
„Позвекују токе на Биласу —
Поздер, m. die Flachssplittern, festuculae lini.
Поздерка, f. eine Flachssplitter, festucula lini.
Поздрав, m. der Gruß, salus, salutatio.
Поздравити, им, v. pf. grüssen, begrüssen, saluto.
Поздрављање. n. das Grüssen, salutatio.
Поздрављати, ам, v. impf. begrüssen, salutare.
Поздравље, n. vide поздрав.
Позеленети, ним, v. pf. (Рес.) } grün
Позеленити, им, v. pf. (Срем.) } wer-
Позелењети, ним, v. pf. (Ерц.) } den, viresco.
Позепсти, бу, v. pf. н. п. шљиве, ораси, nach der Reihe erfrieren, gelu perire.
Позивање, n. das Einladen, invitatio, vocatio ad coenam.
Позивати, ам (и позивљем), v. impf. einladen, voco ad coenam.
Позлата, f. die Vergoldung, inauratio.
Позлатити, им, v. pf. vergolden, inauro, deauro.
Позлаћивање, n. das Vergolden, inauratio.
Позлаћивати, ћујем, v. impf. vergolden, inauro.
Познавање, n. das Kennen, cognitio.
Познавати, најем, v. impf. kennen, novi.
Познан, m. Mannsname, nomen viri.
Познана, f. Frauenname, nomen feminae.
Познаник, m. der Bekannte, notus, familiaris.
Познаница, f. die Bekannte, nota, femina familiaris.
Познанство, n. die Bekanntschaft, familiaritas, usus.
Познати, ам, v. pf. kennen, nosse.
Познатисе, амсе, v. pf. einander kennen, familiares sumus.
Позно, spät, sero, tarde.
Позобати, бљем, v. pf. (Körner), aufessen, comedo: позобале тице грожђе, кокоши жито, коњи зоб;
„Сви су коњи зопцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо —
Поигравање, n. das Auftanzen, Hüpfen vor Freude, exsultatio.
Поигравати, ам, v. impf. hüpfen, auftanzen, exulto, gestio.
Поиграти, ам, v. pf. ein wenig tanzen, exsulto paululum.
Поигратисе, амсе, v. r. pf. ein wenig spielen, ludo paululum.
Поискати, иштем, (у Сријему) vide побискати.
Поискатисе, иштемсе, (у Сријему) vide побискатисе.
Поитети, тим, v. pf. (Рес.) } eilen,
Поитити, им, v. pf. (Срем.) } sich in
Поићети, тим, v. pf. (Ерц.) } Eile setzen, propero.
Појаати, јашем, v. pf. коње, aufsitzen (aufs Pferd), conscendere equos:
„Кад појашу вране коње,
„А припашу бритке сабље —
Појавити, им, v. pf. nachlocken, anführen (die Herde), duco gregem, praeeo gregi:
„Мајка Мару иза горе звала:
„Ајде Маро, и појави стадо —
Појавитисе, имсе, v. r. pf. sich offenbaren, sich zeigen, appareo: појавила се куга.
Појамчити, им, v. pf. nach der Reihe zur Bürgschaft auffordern, facio esse sponsorem alium ex alio.
Појање, n. das Singen (in der Kirche), cantus (in ecclesia).
Појас, m. der Gürtel, cingulum, zona.
Појасаст, та, то, Gürtel-, gestreift, lineam albam habens.
Појасина, f. augm. } v. појас.
Појасић, m. dim. }
Појасица, f. појасаста коза, eine gestreifte Ziege, capella zonata.
Појата, f. (по Ерц.) 1) der Stall, stabulum. 2) die Kammer, conclave:
„Да од њега бијел двор мирише,
„И појата ће Омербег спава —
Појати, појем, v. impf. 1) singen (in der Kirche), canto (in ecclesia). 2) vide пјевати, али се врло ријетко чује, и то само у пјесмама, н. п.
„Од погаче дупе плаче,
„А од проје дупе поје —
Појатти, јашем, vide појаати.
Појац, појца, m. der treffliche Sänger (in der Kirche), cantor egregius.
Појебати, бем, v. pf. confutuere unam ex alia.
Појебљив, ва, во, (obscoena vox) quae amat futui.
Појевтинити, ни, v. pf. wohlfeil werden, viliori pretio vendi.
Појездити, им, v. pf. (ст.) aufsitzen, daherreiten, equos conscendisse:
„Појездише хиљада сватова —
Појење, n. das Tränken, praebitio potus.
Појепсти, јебем, vide појебати.
Појести, једем, v. pf. 1) vide изјести. 2) ein wenig essen, paululum manduco.
Појефтинити, им, vide појевтинити.
Појити, им, v. impf. tränken, praebeo potum.

Појурити, им, v. pf. in die Flucht treiben, fugo, in fugam ago.

Појутарје, n. први дан по крсном имену (други дан крсног имена), der zweite Tag des крсно име, dies secundus festus sancto familiari.

Показати, ажем, v. pf. zeigen, monstro, ostendo.

Показатисе, кажемсе, v. r. pf. sich blicken lassen, sich zeigen, ostendere se.

Показивање, n. das Zeigen, ostensio.

Показивати, зујем, v. impf. zeigen, ostenso.

Покајати, jeм, v. pf. кога, или што, einen rächen, ulcisci aliquem aut aliquid.

Покајатисе, jeмce, v. r. pf. Busse thun, bereuen, poenitentiam ago.

Покалдрмити, им, v. pf. pflastern, sterno (viam).

Покапати, пљем, v. pf. 1) anträufeln, beträufeln, stillatim conspergo. 2) beträufelt werden, conspergi stillatim: покапала аљина крви.

Покарати, ам, v. pf. 1) ein wenig ausschelten, (ausgreinen), objurgare aliquantulum. 2) покарао га Бог, Gott hat ihn gestraft, reprehendit illum deus.

Покаратисе, амсе, v. r. pf. sich ausschelten, sich zertragen, jurgio invicem se excipere.

Покасати, ам, v. pf. ein wenig traben, tolutim coepi incedere.

Покаскивање, n. das Antrappen, incessus equi.

Покаскивати, кујем, v. impf. anfangen zu trappen, incipio incedere (de equo).

Покварити, им, v. pf. verderben, beschädigen, corrumpo, depravo.

Поквасити, им, v. pf. benetzen, humecto.

Покивање, n. das Beklopfen (z. B. Dengeln der Sense), pulsatio.

Покивати, ам, v. impf. н. п. косу, m. j. откивати, beklopfen, pulso (compungo).

Покидати, ам, v. pf. 1) zerreißen, disrumpo. 2) herabreißen, detraho. 3) коншару, ausmisten, expurgo (ejecto stercore).

Покидатисе, дамосе, v. r. pf. од смија, vor Lachen bersten, rumpimur risu.

Покилавити, им, v. pf. nach der Reihe einen Bruch (Leibschaden) verursachen, hernias concilio.

Покилавитисе, имосе, v. r. pf. nach der Reihe Brüche bekommen, hernias sibi conciliare.

Покипети, пи, v. pf. (Рес.) } überlaufen, redundo (лонац und млијеко)
Покипити, пи, v. pf. (Срем.) }
Покипљети, пи, v. pf. (Ерц.) }

Покиснути, нем, покисао (и покиснуо), v. pf. beregnet werden, pluvia humector.

Покладе, f. pl. н. п. Бијеле, Месне, Божитње, Петрове, Господине, Аранђелове и т. д. der Tag vor der Faste (die Fastnacht?), bacchanalia?

Покладовање, n. das покладе-Halten, actio bacchanalium.

Покладовати, дујем, v. impf. und pf. Fastnacht halten, agere bacchanalia.

Поклањање, n. 1) das Verbeugen, inclinatio. 2) das Schenken, donatio.

Поклањати, ам, v. impf. коме што, schenken, dono.

Поклањатисе, амсе, v. r. impf. sich verbeugen, verneigen, inclinari.

Поклапање, n. das Zudecken, opertus, opertura.

Поклапати, ам, v. impf. zudecken, operio.

Поклати, кољем, v. pf. zusammenschlachten, macto unum ex alio.

Поклатисе, кољемсе, v. r. pf. raufen, rixor.

Поклекнути, нем, v. pf. Niederknien, in genua procumbo,

Поклепати, пљем, v. pf. н. п. сјекиру, мотику, glühend machen und schärfen, candefactum acuo.

Поклецивање, n. das Niederknien, prolapsio in genua.

Поклецивати, цујем, v. impf. niederknien, procumbo in genua.

Поклизнути, нем, v. pf. } ausgleiten, labi (loco lubrico).
Поклизнутисе, немсе, v. r. pf }

Покликнути (говорисе и покликћи), нем, v. pf. ausrufen, kreischen, exclamo.

Поклон, m. 1) das Geschenk, donum, Поклону се у очи не гледа (поклоњеној се кобили у зубе не гледа). 2) die Verbeugung, inclinatio: вала брате, поклон имамо; поздрав и поклон; поклон до црне земље;
„Обрнисе, поклонисе,
„Поклон домаћину —

Поклонити, им, v. pf. schenken, dono.

Поклонитисе, имсе, v. r. pf. sich verbeugen, verneigen, inclinor.

Поклоњање, n. vide поклањање.

Поклоњати, ам, vide поклањати.

Поклоњатисе, амсе, vide поклањатисе.

Поклопац, пца, m. vide заклопац.

Поклопити, им, v. pf. zudecken, operio.

Поклопитисе, имсе, v. r. pf. sich still hinducken, conquinisco remitto membra

Покло̀пница, f. (cm.) der Deckel, operculum:
„Од копља ти градили носила,
„А од штита гробу поклопнице —
По̀књишкӣ, adv. wie es in Büchern ist (d. i. altslawisch), lingua librorum (ecclesiasticorum).
Поко̀вати, кујем, v. pf. 1) beklopfen, pulso, compungo. 2) nach einander schmieden, cudo aliud ex alio.
Поко̄ј, m. die Ruhe, requies. Бог да му душп покој да!
Поко̀јнӣ, на, но, der verstorbene, selige, defunctus.
Покондѝритисе, имсе, v. r. pf. Becher werden, fio poculum, in dem Sprüchworte: Кад се тиква покондири, wenn der Geringe ein Herr wird —
Поко̀пати, ам, v. pf. 1) nach der Reihe begraben, composui omnes. 2) nach der Reihe ausgraben, effodio unum ex alio: н. п. покопао сву репу, ротква. 3) ein wenig graben, paululum fodio.
По̀копица, f. das zweite Graben des Weinbergs, fossio vineae secunda.
По̀кор, m. 1) der Tadel, gerechte Vorwürfe, opprobrium:
„Од Бога је велика гријота,
„А од људи покор и срамота —
2) ein Mensch, der zum Vorwurfe gereicht, opprobrium: мучи покоре један!
Покора̀вање, n. das Unterwerfen, Unterthänig machen, subjectio.
Покора̀вати, ам, v. impf. zu Paaren treiben, unterwerfen, sub potestatem redigo.
Поко̀ран, рна, но, gehorsam, obediens. Покорну главу сабља не сијече (so hört man es, mit dem Accus.).
Поко̀ризмић, m. (von quaresima?) оно вријеме између васкрсенија и Ђурђева дне: колико има ове године покоризмића? кад Ђурђев дан буде у очи васкрсенија, онда покоризмића нема ни мало.
Поко̀рити, им, v. pf. unterwerfen, sub potestatem redigo.
Поко̀рност, f. die Unterwürfigkeit, der Gehorsam, obedientia.
Поко̀сити, им, v. pf. abmähen, demeto.
По̀крађа, f. der Diebstahl, furtum.
По̀крај, neben, längs, juxta: прође покрај мене; покрај воде и т. д.
По̀крајац, ајца, m. Mannsname, nomen viri.
По̀крајина, f. (cm.) vide крајина:
„Чадор пење Краљевићу Марко
„На Арапској љутој покрајини —
По̀красти, радем, v. pf. 1) nach der Reihe stehlen, furor aliud ex alio. 2) bestehlen, alicui furor.

Покра̀так, тка, ко, ziemlich kurz, breviusculus.
Покра̀тити, им, v. pf. kürzer machen, verkürzen, abkürzen, decurto.
Покраћѝвање, n. das Abkürzen, decurtatio.
Покраћѝвати, ћујем, v. impf. abkürzen, decurto, brevius reddo.
Покрѐнути, нем, v. pf. rücken, moveo.
Покрѐтање, n. das Bewegen, commotio.
Покрѐтати, ређем, v. impf. bewegen, commoveo.
Покрѝвање, n. das Bedecken, contectio.
Покрѝвати, ам, v. impf. bedecken, contego.
Покрѝватисе, амсе, v. r. impf. sich bedecken, contego caput.
Покрѝва̄ч, m. die Decke, Bettdecke, stragulum.
Покрѝвача, f. поњава, што се покрива њоме, eine Kotzendecke, stragulum rusticius.
По̀крижак, шка, m. (у Јадру) ein Fest um den Спасов дан, das aber, nur dem Volke bekannt, nicht im Kalender steht, dies festus circa ascensionem domini.
По̀крити, ријем, v. pf. bedecken, contego.
По̀critисе, ријемсе, v. r. pf. sich bedecken, contego caput.
По̀кров, m. die Leichendecke, das Leichentuch, pannus funebris.
Покро̀вац (по̀кровац), вца, m. eine (roßhärene) Pferdedecke, stragulum ad operiendum equum.
Покро̀вчина, augm. v. покровац.
Покро̀вчић, m. dim. v. покровац.
Покро̀јити, им, v. pf. (Kleider) zuschneiden und machen, conficio vestem.
Покро̀пити, им, v. pf. besprengen, conspergo, aspergo.
По̀крпити, им, v. pf. flicken, reparo, resarcio.
По̀крпитисе, имсе, v. r. pf. sich zusammenflicken, resarciri.
Покр̀стити, им, v. pf. zum Christen machen, Christianum reddo.
Покр̀ститисе, имсе, v. r. pf. ein Christ werden, fio christianus.
Покр̀шити, им, v. pf. zusammenbrechen, confringo.
Покршћѐнић, m. vide покрштењак.
Покршћѐница, f. eine, die sich taufen lassen, proselyta Christiana.
Покршћѐњак, m. der sich hat taufen lassen, proselytus Christianus.
По̀кудити, им, v. pf. tadeln, vitupero.
Поку̀њитисе, имсе, v. r. pf. den Kopf

hängen lassen, demitto caput, auriculas.
Покупити, им, v. pf. aufsammeln, colligo, lego
Покупитисе, имсе, v. r. pf. sich zusammenziehen, contrahi.
Покуповати, пујем, v. pf. aufkaufen, coemo.
Покурац, рца, m. „Оди снашо сједи на покурца мога" (мјесто на покровац), cf. позајарити.
Покурјачити, им, v. pf. zum Wolfe machen, facio esse lupum.
Покурјачитисе, имсе, v. r. pf. zum Wolfe werden, fio lupus.
Покуће, n. } das Hausgeräth, supellex.
Покућство, n. }
Покуцавање, n. das Anschlagen, Klopfen, pulsatio.
Покуцавати, ам, v. impf. anschlagen, klopfen, pulsare.
Покуцати, ам, v. pf. 1) обруче, die Reife ein wenig fester anschlagen, pulsando firmo. 2) ein wenig klopfen, pulso paululum.
Покуцкивање, n. dim. v. покуцавање.
Покуцкивати, кујем, dim. v. покуцавати.
Пола, f. die Hälfte, dimidium: пола мени, пола теби, halb mir, halb dir.
Пола, f. hyp. v. Полексија.
Полагано, sachte, leniter, paulatim.
Полагање, n. 1) das Vorlegen (des Futters), praebitio (pabuli). 2) das Legen, positio. 3) das Speisen mit einem einzigen Löffel, usus communis unius tantum cochlearis ad manducandum. 4) das Ablegen, Absenken, propagatio.
Полагати, лажем, v. impf. 1) niederlegen, ponere in terra, 2) dem Viehe Futter vorlegen, praebeo pabulum. 3) лозу у винограду, einen Zweig ablegen, absenken, propago.
Полагати, ажем, v. pf. 1) ein wenig lügen, mentior paululum. 2) nachlügen, mentior post (secundum) aliquem.
Полагатисе, лажемсе, v. r. impf. mit einem Löffel essen, uno tantum cochleari manducant alius post alium.
Полагивање, n. das Nachlügen, mendacium post (secundum) alium.
Полагивати, гујем, v. impf. nachlügen, juvo mentientem: један лаже, други полагује.
Полажа, f. u. m. (im plur. nur f.) der Nachlügner, adjutor mendacis: састала се лажа и полажа.
Полажај, m. Weihnachtsbesuch, salutatio die natali Christi.
Полажајник, m. der erste Besucher zu Weihnachten, qui primus ad aliquem invisit die natali Christi. Полажајника обично избирају (зашто неки гатају да с њега могу бити срећни, или несрећни, оне цијеле године) и зовну (прије Божића на неколика дана), или држе једнога сваке године. Полажајник понесе у рукавици жита, па кад назове с врата Христос се роди, онда поспе из руке житом по кући (а на кућe ко поспе њега, и одговори му: ваистину роди); па онда скреше бадњаке, т. ј. узме ватраљ, па удара њиме у бадњаке ће горе (да скачу варнице) говорећи: оволико говеда, оволико коња, оволико коза, оволико оваца, оволико крмака, оволико кошница, оволико среће и напретка и т. д. потом разгрне пепео накрај огњишта и метне онђе неколике паре, или у крупно какав новац (како који може) ће који донесе и повјесмо те превјеси преко врата. Кад га посаде те сједе, онда га жене огрну губером или поњавом: да им се вата дебео скоруп. Пошто му даду те заложи што и напјесе ракије, онда отиде својој кући, па дође опет послије ручка, те га часте и поје до мрака; доста пута га опоје те се и побљује (и кажу да је то добро). Кад већ пође кући, онда га дарују, т. ј. даду му мараму, или чарапе, или на увице, и колач.
Полажајников, ва, во, des полажајник, primi salutatoris.
Полажење, n. 1) das Besuchen, visitatio, salutatio domestica. 2) das Abreisen, profectio.
Полазак, ска, m. die Abreise, profectio.
Полазити, им, v. impf 1) abreisen, proficiscor. 2) кога, besuchen, inviso (понајвише на божић).
Полазитисе, имсе, v. r. impf. с ким, einander besuchen, salutari invicem.
Полазник. m. vide полажајник.
Полазников, ва, во, des полазник, salutatoris.
Полако, vide полагано.
Полакомитисе, имсе, v. r. pf. на што, heftige Begierde nach etwas bekommen, habsüchtig werden, concupisco (besonders nach Geld).
Полегати, ежемо, (Рес. и Срем.) vide полијегати.
Поледитисе, исе, v. r. pf glatteisen (eisig werden), glacior, fit glacies lubrica.
Поледица, f. das Glatteis, glacies lubrica.
Полеђина, f. das Rückenstück (vom Klei

te, Thierbalge, im Gegensatze des Bauchstücks), pars dorsalis.

Полѐжана, f. Kukuruzbrot, das zu lange im Backofen gelegen, panis e zea nimis diu coctus.

Полѐжати, жим, v. pf. ein wenig liegen, paululum cubo.

Полѐксија, f. Frauenname, nomen feminae.

Полѐтање, n. (Рес. и Срем.) vide полијетање.

Полѐта̂р, m. } flücker (flüger) Vogel, avis ad volandum firmata, pennata.
Полета́рац, рца, m. }

Полѐтати, ећем, (Рес. и Срем.) vide полијетати.

Полѐтети, тим, v. pf. (Рес.) } fliegen, volo.
Полѐтити, им, v. pf. (Срем.) }
Полѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) }

Полѐћи, лежем (и полегнем), v. pf. sich legen, sterni, inclinari:
„Шеница му по долу полегла —

Полешки́вање, n. das oftmalige Niederlegen, intercubatio.

Полешки́вати, кујем, v. impf. sich oft niederlegen, intercumbo.

Поли́вање, n. (Срем.) vide пољевање.

Поли́вати, ам, (Срем.) vide пољевати.

Полѝзати, ижем, v. pf. 1) ein wenig lecken, aliquantum lambo. 2) ganz ablecken, delambo.

Полијѐгати, ежемо, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe sich legen, cubitum eo alius ex alio.

Полијѐлеј, m. (πολυέλαιον) der Kronleuchter, lychnuchus, polyelaeum.

Полијѐта̂ње, n. (Ерц.) das Fliegen, volatio, volatus.

Полијѐтати, ећем, v. impf. (Ерц.) fliegen, volito.

По̏липсати, пшемо, v. pf. nach einander umkommen (von Thieren), intereo unus ex alio.

Поли́тати, ам, v. pf. dünnbescheißen, concaco tenui stercore.

По̏лити, лијем, v. pf. begießen, perfundo.

По̏лић, m. ein Maß (ein halbes Seidel haltend), hemina.

По̏лица, f. die Wandleiste, taenia (in pariete).

По̏лица, f. 1) dim. v. пола. 2) der Wechselbrief, der Wechsel, syngrapha.

По̏личица, f. 1) dim. v. по̏лица. 2) das Haspelbretchen, Weifbretchen, asserculus rhombi.

Поло̏ван, вна, но, halb abgetragen, attritus:
„Ни издвори коња ни оружја,
„Ни доламе нове ни половне —

Полова́че, ета, n. ein Faß von einem halben Eimer (половину акова), cadus dimidiae amphorae.

Поло̀вина, f. die Hälfte, dimidium. vide пола.

Поло̀вити, им, v. impf. 1) von пола, halbiren, in zwey theilen, dimidiare. 2) von ловим, zusammen fangen (auf der Jagd), ad unum omnes capio.

Поло̀вље̂ње, n. das Halbiren, dimidiatio.

Поло̀вница, f. die Halbfrucht (Weizen mit Rogen gemengt, krainisch соржица), triticum mixtum secali.

По̏лог, m. jaje, што се оставља на гнијезду, да би кокош опет снијела онђе, das unterlegte Ey, damit die Henne dort lege, ovum subjectum gallinae positurae.

Поло̀жа̂р, m. der Dieb der unterlegten Eyer, ovorum suppositorum fur.

Поло̀жара, f. die Diebinn (z. B. Hündin) unterlegter Eyer, (canis) quae furatur ova supposita.

Поло̀жити, им, v. pf. 1) niederlegen, pono humi. 2) Futter vorlegen, praebeo pabulum. 3) лозу, einen Zweig ablegen, propago.

Поло̀житисе, имсе, v. r. pf. sich legen, inclinari.

По̏ложница, f. der Ableger (von der Rebe), propago.

Поло̀кати, очем, v. pf. ausschlürfen, absorbere (wie der Hund, die Katze).

Поло̀мити, им, v. pf. zerbrechen, sterno, confringo: поломио вјетар шуму; поломили копља и т. д.

Поло̀шке̄, liegend, ut jaceat.

По̏луга, f. die Stange (von Holz oder Metall), palanga, vectis.

Полу̀грошница, f. Münze, von einem halben Piaster (грош), monetae genus.

Полу̀дети, дим, v. pf. (Рес.) } närrisch, wahnsinnig werden, mente capi.
Полу̀дити, им, v. pf. (Срем.) }
Полу̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) }

Полу̀жити, им, v. pf. н. п. кошуље, пређу, laugen, lixivio lavo.

Полу̀њитисе, имсе, v. r. pf. finster vor sich hinsehen, σκυθρωπός sum.

Полу̀ока, f. ein Maß (eine halbe Oka haltend), mensura dimidiae o k a e.

Полу̀пати, ам, v. pf. 1) zerschlagen, contundo, confringo. 2) ein wenig schlagen, pulso paululum.

Полу̀патисе, амсе, v. r. pf. полупали се Срблис Турцима, haben sich geprügelt (im Gefechte), pulsarunt se invicem (in pugna).

Полу̀та̂н, m. der nur halb einem Volksstamm angehört (weil Vater oder Mutter nicht davon ist), ein Mulatte, patre aut matre barbara natus.

По̏ља̂к, m. 1) Feldwächter, custos agrorum. 2) eine Art Krankheit, morbi genus. 3) der Pole, Polonus.

Пољо̀на, f. die Ebene, planities.
Поља̀ница, dim. v. пољана.
Поља̀нице, f. pl. Ort in der Црна ријека.
Поља̀чина, f. vide пољак 2.
По̀ље, n. 1) das Feld, campus. 2) на поље! hinaus, foras; на пољу, draußen, foris; с поља, von draußen, foris. 3) ћера ме на поље, hinaus (um die Nothdurft zu verrichten); so auch mitten im Walde oder Felde, отишао на поље.
По̀љевāње, n. (Ерц.) das Begießen, perfusio.
По̀љевати, ам, v. impf. (Ерц.) begießen, beschütten, perfundo.
Пољева̀чина, f. они новци, што дају сватови млади, кад им пољева те се умивају. cf. женидба.
По̀љице, n. dim. v. поље.
По̀љкиња, f. die Polin, Polona.
По̀љскā, f. Polen, Polonia.
По̀љскӣ, ка, ко, н. п. рад, миш, Feld-, campestris, rusticus.
По̀љскӣ, ка, ко, 1) polnisch, polonicus. 2) adv. polnisch, polonice.
По̀љубац, пца, m. der Kuß, osculum.
Пољу́бити, им, v. pf. einmal küssen, osculor.
Пољу́битисе, имсе, v. r. pf. sich küssen, exosculari se invicem.
Пома̀гајте (мјесто помажите!)! ruft man, wenn große Noth ist, z. B. Räuber, Feuer, Ueberschwemmung, vox implorantis auxilium.
Пома̀гања, f. das Rufen um Hülfe, auxilii imploratio: стоји га помагања.
Пома̀гање, n. 1) das Helfen, adjumentum. 2) das Rufen um Hülfe, das Hülfsgeschrei, auxilii imploratio.
Пома̀гати, мажем, v. impf. 1) helfen, auxilium fero. 2) um Hülfe rufen (помагајте rufen), auxilium imploro.
Пома̀гāч, m. der Gehülfe, Helfer, adjutor.
По̀мазати, мажем, v. pf. salben, ungo.
Помазивање, n. das Salben, unctio.
Помази̏вати, зујем, v. impf. salben, ungo.
Помâјка, f. die Wahlmutter, quae matris loco habetur. cf. побратим.
Пома̀кнути, нем, vide помаћи.
По̀мало, allmälig, einzeln, stückweise, paulatim.
По̀мама, f. die Wut, furia, furor:
„Синоћ аго из Новога дође,
„Како дође помама га нађе:
„Вјерној љуби јаде задаваше:
„Љубо моја, женићусе на те. —
„Жен'се аго и мени је драго,
„Послаћу ти сина у ђеверство.
По̀мâман, мна, но, toll, wütend, furiosus.
Пома́мити, им, v. pf. 1) wütend, toll machen, in furorem ago, furiosum reddo. 2) nachlocken, allicio ad sequendum.
Пома́митисе, имсе, v. r. pf. toll, wütend werden, coepi furere.
Помамљи́вање, n. das Tollwerden, furiae.
Помамљи́вати, љујем, v. impf. toll machen, in furorem ago.
Помамљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. toll werden, in furorem agor.
Помâњкати, амо, v. pf. vide помањсати.
Пома̀ћи (говорисе и помакнути), помакнем, v. pf. rücken, moveo.
Помаџа́рити, им, v. pf. zum Unger machen, facio esse Ungarum.
Помаџа́ритисе, имсе, v. r. pf. ein Unger werden, fio Ungarus.
Помељáвити, им, v. pf. zerkäuen, mandere: кашто кад оће ђеца да забране једно другом говорити, онда једно рече: „Пун кош жаба, пун кош црви, пун кош гуја (и т. д.): ко се јави, све да помељави," па већ онда не смије ниједно проговорити.
Помéнути, нем, v. pf. коме што, vor einem etwas erwähnen, mentionem facio.
По̀мерити, им, (Рес. и Срем.) vide помјерити.
По̀меритисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide помјеритисе.
Помéсти, метем, v. pf. kehren, verro.
Помéсти, метем, v. pf. verwirren, confundo.
Помéстисе, метемсе, v. r. pf. sich verirren (z. B. im Zählen), erro.
Помѐтāње, n. 1) das Wegwerfen, Fahren- lassen, abjectio. 2) das Mißgebären, abortio.
Помѐтати, ећем, v. impf. 1) weglegen, abjicio, dimitto. 2) mißgebären, abortio. 3) (v. pf.) nach der Reihe hinlegen, pono aliud ex alio.
По̀метина, f. die Nachgeburt, secundae partus.
По̀метнô гувно, n. ни о трн, ни о грм, већ на пометно гувно. cf. вјештица.
По̀метнути, нем, v. pf. 1) hinlegen, pono, dimitto. 2) mißgebären, abortio.
Поме̏шати, ам, (Рес. и Срем.) vide помијешати.
По̀мије, f. pl. vide сплачине.
Помијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) vermischen, commisceo.
Помӣлање, n. das Hervorzeigen, protensio (ut quid promineat).
Помӣлāр, m. (у Срјему) der zur Mühle bringt, qui molendum adfert frumentum.

милати, ам, v. impf. hervorzeigen, protendo, facio ut quid emineat.
милатисе, амсе, v. r. impf. hervorragen, protendi, prominere.
милети, лим, (Рес.) } vide помиље-
милити, им, (Срем.) } ти.
миловати, лујем, v. pf. 1) liebkosen, blandior, demulceo. 2) господи помилуј! Herr, erbarme dich! (Kirchenslavisch, im Gebete).
миљети, лим, v. pf. (Ерц.) kriechen, coepi repere.
мињање, n. das Erwähnen, mentio.
мињати, њем, v. impf. erwähnen, mentionem facio.
мирити, им, v. pf. aussöhnen, reconcilio.
миритисе, имсе, v. r. pf. sich versöhnen, reconciliari.
мисао, сли, f. der Gedanke, cogitatio: знам његову помисао.
мислити, им, v. pf auf den Gedanken kommen, venit mihi in mentem.
мицање, n. das Rücken, promotio.
мицати, ичем, v. impf. rücken, promoveo.
мицатисе, ичемсе, v. r. impf. sich rücken, moveri.
мишљање, n. das Bedenken, perpensio.
мишљати, ам, v. impf. bedenken, anfangen zu denken, auf den Gedanken kommen, venit mihi in mentem.
мјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) nach der Reihe abmessen (oder abwägen), metior, expendo. 2) von der Stelle rücken, moveo.
мјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich von der Stelle bewegen, moveri loco.
младити, им, v. pf. verjüngen, juvenem reddo, renovo.
младитисе, имсе, v. r. pf. sich verjüngen, juvenesco.
млађивање, n. das Verjüngen, renovatio, restitutio juventutis.
млађивати, ђујем, v. impf. verjüngen, renovo, reddo juvenem.
млађиватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich verjüngen, juvenesco.
млатити, им, v. pf. zerschlagen, concido, contundo: помлатила киша јагањце.
млачити, им, v. pf. lau wärmen, tepidum reddo
модрити, им, v. pf. bläulich werden, livesco.
моз Бог, } каже Србљин Србљину
мози Бог, } (и другом човеку, који није Србљин) кад се састану око подне (као у јутру добро јутро, у вече добар вече); а онај му одговори: Бог ти помогао.

Помо̑л, m. cf. напомол.
Помо̀лити, им, v. pf. hervorstrecken, hervorzeigen, protendo, exsero.
Помо̀литисе, имсе, v. r. pf. 1) sich hervorzeigen, hervorragen, promineo. 2) ein wenig beten, paululum precari Deum.
По̏мор, m. die Seuche, lues, pestis.
Помора̀вац, вца, m. der Anwohner der Morava, accola Moravae fluminis.
Помо̀ра̄вка, f. die Anwohnerin der Morava, circummoravana.
Помо̀рављанин (поморављанин), m. vide поморавац.
Помо̀ра̄вље, n. die Gegend an der Morava, regio circum Moravam flumen.
Помо̀ра̄вскӣ, ка, ко, an der Morava gelegen, circummoravanus.
Помо̀рити, им, v. pf. 1) umbringen (nach der Reihe), interficio. 2) dahinraffen, abripio. 3) ermüden, fatigo.
Помо̀ритисе, имосе, v. r. pf. (in Menge) müde werden, fatigati sumus.
Помо̀ришац, шца, m. einer vom Gebiete der Marosch, circummarisinus.
Помо̀ри̑шка, f. } ein Frauenzimmer
Помо̀ри̑шкиња, f. } vom Maroschgebiete, circummarisina.
Помоско̀вити, им, v. pf. zum Russen (Moskauer) machen, reddo Mosquanum.
Помоско̀витисе, имсе, v. r. pf. Russe werden, fio Mosquanus.
Помо̀тњӣк, m. vide помоћник.
Помо̀тњица, f. vide помоћница.
Помо̑ћ, f. die Hülfe, auxilium.
Помо̀ћи, можем (и помогнем), помогао, v. pf. helfen, adjuvo, auxilior.
Помо̀ћнӣк, m. (говорисе и помотњик), der Helfer, adjutor.
Помо̀ћница (помотњица), f. die Helferin, adjutrix: света Тројица да буде помотњица (кад напијају).
Помре̏ти, ремо, помрли, (Рес. и Срем.) vide помријети.
По̀мрзнутисе, несе, v. r. pf. gefrieren, congelari.
По̀мријети, ремо, помрли, v. pf. (Ерц.) dahin sterben, emorior.
Помр̀чати, чи, v. pf. и. п. мјесец, сунце. 1) verfinstert werden, deficio. 2) помрчао мјесец, scheint nicht (wird erst nach Mitternacht aufgehen).
По̀мрчина, f. die Finsterniß, tenebrae.
По̀мусти, зем, v. pf. melken, mulgeo.
Пому̀тити, им, v. pf. очи, verdunkeln (das Gesicht), visum hebetare.
Пому̀титисе, имсе, v. r. pf. sich trüben (vom Wetter), obscuror.
Понављање, n. das Erneuern (eines Gebäudes), renovatio.

Понáвљати, ам, v. impf. erneuern, renovo.

Понȃјвише, meistentheils, größtentheils, maximam partem.

Понȃјлак (понáјлак), adv. sachte, leniter, sensim.

Понáпитисе, пијемсе, v. r. pf. sich einen kleinen Rausch antrinken, paululum inebriari.

Понаỳчити, им, v. pf. 1) ein wenig erlernen, paululum addisco. 2) ein wenig unterrichten, addoceo paululum.

Понеáри, (es ist) vorbei, zu spät, non (est) integrum.

Понѐдељак, љка, m. vide понедељник.

Понѐдељнӣк (понѐдȇљнӣк), m. (Рес. и Срем.) vide понеђељник.

Понѐдеонӣк, m. vide понедељник.

Понѐдионӣк, m. vide понеђељник.

Понѐђељак, љка, m. vide понеђељник.

Понѐђељнӣк, m. (Ерц.) der Montag, dies lunae.

Понéмчити, им, (Рес. и Срем.) vide понијемчити.

Понéмчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide понијемчитисе.

Понѐстати, ане, v. r. pf. ein wenig zu mangeln anfangen, coepi paululum deesse:

„Ако л' теби понестане блага —

Понéти (понȇти), несем, (Рес. и Срем.) vide понијети.

Понéтисе (понȇтисе), несемсе, (Рес. и Срем.) vide понијетисе.

Понизѝвање, n. das Demüthigen, demissio.

Понизѝватисе, зујемсе, v. r. impf. sich demüthigen, se demittere.

Понѝзитисе, имсе, v. r. pf. sich herablassen, demittere se.

Понијѐмчити, им, v. pf. (Ерц.) zum Deutschen machen, reddo germanum.

Понијѐмчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Deutscher werden, fio germanus.

По̀нијети, несем, понијо (понијела, ло), v. pf. (Ерц.) tragen, porto, fero.

По̀нијетисе, несемсе, понијосе (понијеласе, лосе), v. r. pf. (Ерц.) 1) sich hoch tragen, stolz werden, superbus fio. 2) понијели се (понијети се с ким), sich zertragen, Händel, Prozesse bekommen, discordia nata est inter illos.

Понӣкао, кли, f. das Hervorgesprossene, quod progerminavit.

По̀никве, f. pl. поље у Ужичкој нахији.

„Поникве су дуге и широке,

„Сарајлије ћиле и бијесне —

По̀нирȃње, n. das Versinken (des Flusses) unter die Erde, fluminis sub terram delapsus.

По̀нирати, ре, v. impf. m. j. вода, sich unter die Erde verlieren, sub terram abeo (de flumine).

По̀нићи (говорисе и поникнути), никнем, v. pf. 1) aufsprossen, progermina... 2) (cm.) Сви јунаци ником пони... ше, т. ј. укочишесе као да су и... земље изникли (?); или оборише гла... ве к земљи (?).

Поно̀вити, им, v. pf. erneuern, renovo.

Поно̀витисе, имсе, v. r. pf. sich erneu... ern, (d. i. neue Kleider anziehen), re... novor i. e. novas vestes induo.

По̀нор, m. (cm.) Ort, wo sich ein Fluß unter die Erde verliert, locus, ubi flumen sub terram absconditur:

„Од извора води до понора —

По̀нос, m. der (edle, erlaubte) Stolz, superbia quaesita meritis.

По̀носан, сна, но, vide поносит.

Поно́сати, ам, v. pf. (das Kind) ein wenig auf dem Arme tragen, ulnis ge... stare infantem.

По̀носит, та, то, stolz, superbus.

Поно́сити, им, v. pf. ein wenig tragen (ein Kleid), gesto paululum.

Поно̀ситисе, имсе, v. r. pf. ким, ... с ким, с чим, stolz seyn auf einen, ... jure gloriari aliquo; поноси се ... њега, gegen einen.

По̀ноћи, т. ј. по ноћи, Mitternacht, media nox.

Поно̀шење, n. das Stolzieren, superbi...

Понуде, f. pl. was einem Kranken zu Essen angeboten wird, quod aegro to comedendum offertur.

По̀нудити, им, v. pf. кога, einen nö... thigen, ihm etwas anbieten, offero ... quid.

Понуђáвање, n. vide понуђање.

Понуђáвати, ам, vide понуђати.

Понуђање, n. das Anbieten von Speisen (gegen einen Kranken), oblatio ci...

Понуђати, ам, v. impf. einem Kran... ken Speisen anbieten, offero cibum ae... groto.

По̀нуждитисе, имсе, v. r. pf. in Jam... mer, Elend und Noth gerathen, ... fio.

По̀њава, f. eine Kotze, gausapa, amphi... tapa.

Поњавѐтина, f. vide поњавчина.

По̀њавица, f. dim. v. поњава.

По̀њавскӣ, ка, ко, н. п. брдо, Kotzen... gausapinus.

Поња̀вчина, f. augm. v. поњава.

Поо̀д, m. die Abreise, profectio: дође ... баш на пооду, eben als ich gehen wollte.

Поо́дати, ам, v. pf. ein wenig umher gehen, obambulo.

Поо̀де, f. pl. кад отац или мати, ... други ко од рода, отиде по оба...

чају да поодн ђевојку први пут по удадби, онда се каже: отишли (или дошли) у пооде, der Besuch einer Neuvermählten von Seite ihrer Verwandten, salutatio patris aut consanguineorum ad maritam.

[…]одити, им, v. pf. 1) besuchen (die Neuvermählte), invisere ad maritam. 2) fortgehen, abeo.

[…]одјутритисе, рисе, v. r. pf. der Morgen rückt vor, provehitur, procedit matutina hora: док се мало поодјутри.

[…]одмаћи (говорисе и поодмакнути), макнем, v. pf. ein wenig wegrücken, removeo paululum. 2) sich ein wenig entfernen, removeri paululum.

[…]оћани, m. pl. они што иду у пооде, der Besuch (diejenigen, die die Neuvermählte besuchen), salutatores.

[…]очим, m. der Wahlvater, quem patrem appello. cf. побратим.

[…]очимити, им, v. pf. zum поочим wählen, appello patrem.

[…]очимов, ва, во, des поочим, ejus quem patrem appello.

[…]очити, им, vide поочимити.

[…]п, m. der Weltgeistliche, sacerdos. У Србији попови немају једнакије [од]ијела, него се носе како који оће [и] може (као и остали људи); браду [п]онајвише имају, а ђекоји је и [б]рију, особито док су још млади. [Г]ђе само један поп држи по неколико [с]ела, па кад су свечари у ком селу, онда иде тамо сам, и носи [з]ашто водицу по селима, као н. п. [о]ко Богојављенија, Чисте нећеле и [т]. д. а у осталим догађајима (н. п. [к]ад је ко болестан, кад се роди [д]ијете и т. д.) кад коме затреба [п]оп, треба да му иде кући да га [з]ове; ако ли га не нађе код куће, [он]и треба да иде за њим по ну[ри]ји да га тражи (тако може каткад човек ићи за њим три дана [д]ок га нађе). Кад су попови код [св]оје куће, они раде сваке послове [к]омаће, н. п. ору, копају, крче, косе, [с]ијепају прошће и т. д. као и остали сељаци; као што има прича:

[Д]ијете: Попо! зар и ти чуваш говеда?

[П]оп: Е мој синко! те још да су моја.

[Т]амо су калуђери још старији [о]д попова: зашто су богатији и [уч]енији, и боље разумију црквена [пр]авила: зашто чешће чате у цркви и служе летурђију; а попови [к]оји служе летурђију од године до године. cf. намастир и школа.

Попа, m. (Рес. и Срем.) vide попо.

Попадати, амо, v. pf. nach der Reihe fallen, cadimus alius ex alio.

Попадија, f. die Popenfrau, sacerdotis uxor.

Попадијин, на, но, der Popin gehörig, sacerdotis feminae.

Попак, пка, m. die Grille, gryllus.

Попалити, им, v. pf. sengen, uro, igne deleo.

Попара, f. eine Speise (altbacken Brot gesotten und dann abgeschmalzen), cibi genus. Питали некакво дијете: „Какосе зове код вас ладна попара?” А оно казало: „Ми јој се не дамо ни оладити.”

Попарити, им, v. pf. absieden, decoquo.

Попасак, ска, m. откерао овце у попасак, oder кад дођу овце из попаска, das Austreiben des Viehs auf eine kleine Weide, von wo sie gegen 9 Uhr wieder nach Hause kommen (um gemolken zu werden) und dann erst wieder bis zum Abend auf die ordentliche Tagweide gehen, pastiuncula.

Попасковање, n. das Ausgehen auf den попасак, exitus pecorum ad depastiunculam (?).

Попасковати, кујем, v. impf. auf den попасак getrieben werden, agi in pascua matutina.

Попасти, асем, v. pf. 1) ein wenig weiden, paululum pasco. 2) abweiden, depascor, abweiden lassen, depasco.

Попасти, паднем, v. pf. попао пра по столу, fallen (auf der Oberfläche), cado; рђа га попала! (Fluch) möchte ihn Elend befallen!

Попашан, шна, но, на што, lüstern, appetens. cf. лаком.

Попевање, (Рес. и Срем.) vide попијевање.

Попевати, ам, (Рес. и Срем.) vide попијевати.

Попевати, ам, (Рес. и Срем.) vide попјевати.

Попевка, f. (Рес. и Срем.) vide попјевка.

Попети, ењем (и попнем), v. pf. 1) hinaufheben, tollo. 2) (ст.) zuknöpfen, claudo.

„Па отвора попете сенете —

3) чадоре, aufspannen, tigo tentorium.

Попетисе, ењемсе (и попнемсе) v. r. pf. klimmen, steigen, ascendo.

Попећи, ечем, v. pf. nach der Reihe braten, 2c. assare unum ex alio.

Попечак, чка, m. m. j. меса, ein Stück Fleisch, um es zu braten, frustum assandum.

Попијевање, n. (Ерц.) das Singen und wieder Singen, percantatio.

Попијèвати, ам, v impf. (Ерц.) immer singen, canto, percanto:
„Ви пијете и попијевате,
„А мој Гојко лежи у тавници —
Попѝк, m. чут, врабац, eine Art Spiels, dem Ballschlag ähnlich, ludi genus.
Пóпин, на, но, des попа.
Пòпина, f. augm. v. поп.
Пòпипати, ам, v. pf. betasten, contrecto.
Попѝрање, n. das Bleichen, insolatio (eig. das Eintauchen ins Wasser).
Попѝрати, ам, v. impf. н. п. платно, eintauchen, aquae immergo, aquae imbuo insolandum.
Попѝсати, ишем, v. pf. beschreiben, describo.
Пòпити, пијем, v. pf. 1) austrinken, ebibo, epoto. 2) vertrinken, bibendo absumo.
Пòпити, им, v. impf. zum Popen weihen, consecro sacerdotem.
Пòпитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Popen (Priester) weihen lassen, geweiht werden, consecror sacerdos.
Пòпица, m. dim. v. попа.
Попишáница, f. die Bettbrunzerin, minctrix.
Попѝшати, ам, v. pf. bepissen, commejo.
Попѝшатисе, амсе, v. r. pf. 1) pissen, mejo. 2) sich bepissen, se ipsum commejere.
Попѝшуља, f. } vide попишаница.
Попѝшуша, f. }
Пòпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig singen, paululum canto
Попјèвка, f. (Ерц.) das Anheben des Gesanges, cantationis inchoatio.
Поплавѐтнети, ним, v. pf. (Рес.) } blau werden, livesco, caeruleus fio.
Поплавѐтнити, им, v. pf. (Срем.) }
Поплавѐтњети, им, v. pf. (Ерц.) }
Поплáвети, вим, (Рес.) } vide поплављети.
Поплáвити, им, (Срем.) }
Пòплавити, им, v. pf. überschwemmen, inundo.
Поплáвљети, вим, vide поплаветњети.
Пòплакати, ачем, v. pf. ein wenig weinen, paululum fleo.
Поплáкати, ачем, v. pf. ausschwemmen, eluo.
Поплакѝвање, n. 1) das Weinen (der Anfang davon), solutio in fletum. 2) das Ausschwemmen, elutio.
Поплакѝвати, кујем, v. impf. 1) anfangen zu weinen, in fletum solvi. 2) ausschwenken, eluo.
Пòплашити, им, v. pf. 1) erschrecken, terrefacio. 2) abschrecken, deterreo.
Пòплашитисе, имсе, v. r. pf. 1) erschrecken, terreſio. 2) sich abschrecken lassen, deterreri.

Поплéнити, им, (Рес. и Срем.) vide поплијенити.
Поплèсти, етем, v. pf. zuflechten, perplecto, absolvo plexionem.
Пòплет, m. 1) das Geflechte, Flechtwerk am Zaune, crates? 2) чарапе на поплет, geflochtene Strümpfe (die nicht gestickt werden), tibialia non pingenda acu.
Пòплетâње, n. das Ueberflechten, plexio.
Пòплетати, лећем, v. impf. überflechten, plecto.
Поплијèнити, им, v. pf. (Ерц.) vide оплијенити.
Попљѐње, n. das Weihen zum Popen, ordinatio.
Пòпљескати, ам (и попљештем) v. pf. mit der flachen Hand schallend schlagen, cava vola percutio.
Пòпљеснивити, им, v. pf. verschimmeln, situ corrumpi.
Попљу̀вати, љујем, v. pf. bespeien, conspuo.
Пóпо, m. (Ерц.) hyp. v. поп.
Пóпов, ва, во, des Popen, sacerdotalis. Што је попово да је готово с водица.
Пòпова муда, n. pl. der Spindelbaum, evonymus.
Попòвâње, n. der Priesterdienst, sacerdotium.
Попòвати, пујем, v. impf. Pope sein, sum sacerdos; што ти мени попујеш (willst mich belehren, moralisiren)
Пòповина, f. das Einkommen vom Priesterthum, reditus sacerdotalis.
Пòповскӣ, ка, ко, 1) Popen-, priesterlich, sacerdotalis. 2) adv. wie ein Pope, sacerdotis more.
Попо̂вство, n. das Priesterthum (die Würde), sacerdotium, dignitas sacerdotalis.
Пòправити, им, v. pf. 1) verbessern, reparieren, reparo. 2) vide поградити.
Пòправитисе, имсе, v. r. pf. sich bessern, emendari.
Пòправљâње, n. das Repariren, reparatio.
Пòправљати, ам, v. impf. repariren, reparo.
Пòправљатисе, амсе, v. r. impf. sich bessern, emendor.
Пòпрати, перем, v. pf. in Wasser tauchen (bei der Bleiche), aqua imbuo.
Попр̀дâн, m. vide прдоња 1.
Попрдѝвање, n. das abgebrochene Farzen, intercrepitatio.
Попрдѝвати, дујем, v. impf. abgebrochen farzen, interpedo:
„По-векују токе на Ђиласу,
„Попрдује алнаћ у вуруни —
Попр̀дљив, ва, во, immer (oft) farzend, qui semper pedit.
Пòпрдљ... [illegible]

пр̏де, noch einmal farzen, gleichsam zum Beschluße, repedo.
Попрѐгнути (попрећи?), нем, v. pf. anziehen, anspannen, intendo, adduco.
Попрѐзање, n. das Anziehen (z. B. des Sattelgurts), intensio, adductio.
Попрѐзати, ежем, v. impf. н. п. коњу колан, anziehen, adduco.
Попрѐко, (Рес. и Срем.) vide попријеко.
По̏прет, m. mit Asche bedeckte glühende Kohlen, cineres igni impositi.
Попрѐтати, ећем, vide запретати.
Попрѐтити, им, (Рес. и Срем.) vide попријетити.
Попрећи̏вање, n. das halblaute Drohen, das Bedrohen, subminatio.
Попрећи̏вати, ћујем, v. impf. bedrohen, minor leviter, subminor.
По̏пржити, им, v. pf. rösten (in Schmalz), frigo.
По̏пригати, ам, v. pf. rösten, frigo.
По̏пријеко, (Ерц.) quer, von der Seite, e transverso.
Попријѐтити, им, v. pf. (Ерц.) bedrohen, minor.
Попро̀ћи, ођем, v. pf. ein wenig vorbeigehen, paululum praetereo.
Попр̀скати, ам, v. pf. bespritzen, aspergo.
Попузи̏вање, n. das Weichen, recessio.
Попузи̏вати, зујем, v. impf. von der Stelle weichen, cedo loco.
По̏пузнути, нем, v. pf. von der Stelle weichen, recedo, loco cedo.
По̏урити, им, v. pf. н. п. кукуруз, am Feuer braten, rösten, torreo.
Попу̀стити, им, v. pf. 1) nachlassen, remitto: попустила зима. 2) lassen, concedo: не попусти, Господе Боже, области нечастивоме и некрштеноме, heißt es in einem Volksgebete.
Попу̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich nicht mehr wehren, der Zudringlichkeit nachgeben, concedo.
Попу̑тнина, f. der Botenlohn, die Wegzehrung, viaticum.
По̏пуцати, амо, v. pf. nach der Reihe bersten, rumpor.
Попуци̏вање, n. 1) das Springen, Zerspringen, diruptio. 2) das Hallen der Flinten, sonitus telorum emissorum.
Попуци̏вати, цује, v. impf. 1) anfangen zu zerspringen, rumpi.
„Дојке расту, токе попуцују —
2) hallen, erschallen (von den Flinten), sono:
„Започеше пушке попуцриват' —
„Нешто пушке попуцују често —
По̏пушити, им, v. pf. ein wenig rauchen (Tabak), paululum nicotianae duco. 2) н. п. лулу дувана, eine Pfeife ausrauchen, exhaurire fistulam.
Попу̏штање, n. 1) das Nachlassen, remissio, 2) das Ueberlassen, concessio.
Попу̏штати, ам, v. impf. nachlassen, remitto. 2) überlassen, lassen, relinquo, concedo.
По̏пуштати, ам, v. pf. alle nach der Reihe entlassen, dimitto omnes (e carceribus).
Попу̏штатисе, амсе, v. r. impf. sich überlassen, nicht wehren, nicht sträuben, dedere se.
По̏пче, ета, n. der junge Pope, junger Priester, sacerdos juvenis.
Пора̀внати, ам, v. pf. vergleichen, concilio, compono.
Пора̀внатисе, амсе, v. r. pf. sich vergleichen, componor, concilior.
Пора̀внити, им, v. pf. ebnen, exaequo, complano.
Поравњи̏вање, n. das Ebnen, complanatio.
Поравњи̏вати, њујем, v. impf. ebnen, complano.
Пора̑ди, vide ради.
Пора̀ђање, n. das Kreißen (das Gebären), parturitio.
Пора̀ђатисе, амсе, v. impf. kreißen (gebären), parturio.
Пора̀зити, им, v. pf. човека, zu Grund richten, strafen, perdo: поразила га мати Божја.
По̏ранити, им, v. pf. (у Сријему по̏дранити) früh aufbrechen, mane moveri. У Србији ђешто кад назове Србљин Србљину добро јутро, а он га онда запити: Јеси л' поранио?
Пора̀нити, им, v. pf. ein wenig füttern, paululum pabuli praebeo.
Пора̀сти, стем, v. pf. wachsen, succresco, excresco.
По̀рвати (по-рвати, поървати?), вем, v. pf. zum Ringen aufhetzen, committo, instigo ad luctam.
По̀рватисе, (по-рватисе, поърватисе?), вемсе, v. r. pf. ringen, luctor.
Поребарац, Scherzwort in einem Spiel, vox joci caussa efficta: мој отац поребарац, моја мати поребруша, поребрисе поред ватре.
Поре̏брисе, cf. поребарац.
Поре̏бруша, Scherzwort in einem Spiel, vox jocosa, cf. поребарац.
Поревѐнитисе, имсе, v. r. pf. sich zusammenthun, eine Collecte machen, contribuimus singuli.
Порегѝвање, n. das Brummen des Hundes, immurmuratio.
Порегѝвати, гујем, v. impf. von Zeit zu Zeit brummen (vom Hunde), immurmuro, admurmuo.
По̏ред, neben, penes.

По̏редо, (ст.) vide напоредо:
„Поредо нам раке ископајте —
Поредо̀вни̂к, m. der abwechselnd das Recht hat zu mahlen (in einer gemeinschaftlichen Mühle), qui ex ordine molae jus habet.
Поредо̀внички̂, ка, ко, н. п. воденица, Reihe-, sociorum, societatis mola.
Поре̑дом, nach der Reihe, reihum, (ex ordine. Поредом се и у воденици меље. Поредом се и говеда лижу.
Поре́ђати, ам, v. pf. reihen, in Reihe aufstellen, dispono:
„По бедену поређа барјаке —
По̏реза, f. (ђекоји говоре по̏рез, m.) die Steuer, Abgabe, vectigal. Порезу удари паша на нахију или на кнежине, а оборкнез са сеоским кнезовима и с кметовима разгоди је на села, а сељаци је потом порежу (или разрежу) између себе. Порезе обично дају се двије: Ђурђевска и Митровска (у прољеће и у јесен).
По̏резати, ежем, v. pf. 1) schneiden, scindo. 2) порезу, die Steuer unter sich vertheilen, vectigal impositum inter se distribuere (quantum quisque det ex proportione). 3) љлине, zuschneiden, scindo uni et alteri ex ordine.
По̏резатисе, режемсе. v. r. pf. sich (in den Finger) schneiden, cultro vulnerare se.
Порези̏вање, n. das Schneiden, scissio, sectio.
Порези̏вати, зујем, v. impf. vide резати.
Поре́кло, n. (у Сријему и у Бачк.) vide подријетло.
Порѐметити, им, v. pf. verrücken, in Unordnung bringen, perturbo.
Порѐметитисе, имсе, v. r. pf. in Unordnung kommen, perturbor.
Поре̑ње, n. das Aufschneiden, discissio.
Поре́пити, им, v. pf. vom Glauben abfallen machen, abduco a fide (von реп да има, као пас).
Поре́питисе, имсе, v. r. pf. vom Glauben abfallen, a fide desciscо, fio canis.
Поре̏ћи, ечем, v. pf. widerrufen, revoco.
По̏реч, m. Insel in der Donau, zu Serbien gehörig.
По̏речанин, m. der Poretscher.
По̏реча̂нка, f. vide Поречкиња.
По̏рече, n. vide Пореч.
По̏речка ријека, f. nom. propr. eines Flusses und Gegend in Serbien.
По̏речки̂, ка, ко, von Пореч.
По̏речкиња, f. жена из Пореча.
Поре̑шчија, m. der Einsammler der пореза, vectigalium collector, exactor.
По̏рити, им, v. pf. aufschneiden, discindo.
Пори́цање, n. das Widerrufen, revocatio.
Пори́цати, ичем, v. impf. widerrufen, revoco. Царска се (ријеч) не поричe.
Поро̀бити, им, v. pf. н. п. поробили Турци село, haben die Einwohner des Dorfs als Sklaven davongeführt, captivos abduco.
Поро̀битисе, имсе, v. r. pf. in Sklaverey gerathen, captivus abducor.
По̏род, m. die Nachkommenschaft, proles, progenies:
„Од зла рода нек' није порода —
„Не имао од срца порода —
„И лијепи пород изродили —
Поро̀ди̂ља, f. die Wöchnerin, Kindbetterin, puerpera.
Поро̀дити, им, (ст.) vide родити:
„Нијел' мати породила сина —
Поро̀дитисе, имсе, v. r. pf. gebären, in das Kindbett kommen, pario.
По̏роћа̂ј, m. die Niederkunft, partus.
Пороћа̀читисе, имсе, v. r. pf. Geschlechtsverwandter, Vetter werden, fio consanguineus.
Поро̀сити, им, v. pf. поросила киша, es hat ein wenig geregnet, als wenn Thau gefallen wäre, irroro.
По̏рта, f. der Kirchhof (besonders bei Klosterkirchen), area circa aedem.
По̏руб, m. der Saum, limbus.
Пору̀бити, им, v. pf. einsäumen, limbo circumdo.
Порубљи̏вање, n. das Säumen, limbatio, circumdatio limbi.
Порубљи̏вати, љујем, v. impf. säumen, circumdo limbum.
По̏рука, f. die Bestellung, das Entbieten, mandatum. По порукама вуци меса не једу.
Пору̀менити, им, v. pf. (Срем.) } roth
Пору̀мењети, ним, v. pf. (Ерц.) } werden, erubesco.
По̏русити, им, vide помосковити.
По̏руситисе, имсе, vide помосковитисе.
Пору̀чати, ам, v. pf. 1) ein wenig mittagmalen, paululum prandeo. 2) ganz aufessen, consumo, comedo.
Поручи̏вање, n. das Entbieten, Sagenlassen, mandatio.
Поручи̏вати, чујем, v. impf. sagen lassen, entbieten, mando.
Пору̀чити, им, v. pf. sagen lassen, mando.
По̏рушити, им, v. pf. кога, in Trauer versetzen, in squalorem luctumque conjicio.
По̏рушитисе, имсе, v. r. pf. in Trauer versetzt werden, in squalorem et luctum conjici.

Порча (од Авале), m. (cm.) nom. propr. eines Ritters, cf. Авала.

Пос, пос! sagt man zum Kalbe, oder Lamme, als Lockwort (v. посати), vox adliciendi vitulum: пос воко, пос!

Посавац, вца, m. der Anwohner der Save, Savi accola, circumsavanus.

Посавка, f. eine von посавље, circumsavana.

Посавље, n. die Gegend längs der Save, circumsavana regio.

Посавски, ка, ко, von посавље, circumsavanus:

„Зелене л' се лугови посавски —

Посадити, им. v. pf 1) setzen, pflanzen, sero, planto. 2) setzen, einen Sitz anweisen, colloco, locum assigno.

Посадитисе, имсе, v. r. pf. sich setzen, assido, consideo.

Посађивање, n. das Setzen, collocatio.

Посађивати, ђујем, v. impf. setzen, colloco.

Посађиватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich setzen, consideo.

Посан, сна, но, vide постан.

Посао, сла, m. das Geschäft, negotium.

Посати, сем, v. pf. 1) aufsaugen, exsugo, lactor. 2) посале овце, краве, haben gesäugt, lactarunt,

Посвађати, ам, v. pf. entzweyen, committo homines inter se, discordes reddo, discordiam inter illos concilio.

Посвађатисе, амосе, v. r. pf sich entzweyen, discordes fimus.

Посвајање, n. das Zueignen, arrogatio.

Посвајати, ам, v. impf. sich anmaßen, zueignen, sibi vindicare, arrogare.

Посваљивати, љујем, v. pf. nach der Reihe herab (hinab) wälzen, devolvo aliud ex alio.

Посведочити, им, (Рес. и Срем.) vide посвједочити.

Посветитисе, имсе, v. r. pf. heilig werden, sacer fio, sacror. Посветиосе као купус у гузици;

„Десна пи се посветила рука —

Посветлити, им, (Рес. и Срем.) vide посвијетлити.

Посвијетлити, им, v. pf. (Ерц.) ein wenig leuchten, paululum admoveo lumen, lumen praefero.

Посвињитисе, имсе, r. pf. Schwein werden, fio sus. Какогођ што се код Срба човек повампири, тако Турци приповиједају да се код њи посвињи. Приповиједају да су некаква бега, који се посвињио, тражили по свињама, па га нијесу могли познати, док му нијесу опазили прстен на предњој нози.

Посвирати, ам, v. pf. ein wenig pfeifen, paululum inflo fistulam. Посвирај па и за пас заћени.

Посвојити им, v. pf. sich zueignen, arrogare sibi.

Посвједочити, им, v. pf. (Ерц.) bezeugen, testor.

Поседање,(Рес. и Срем.)vide посједање.

Поседати, ам, (Рес. и Срем.) vide посједати.

Поседлица, f. vide подседлица.

Посејати, јем, (Рес. и Срем.) vide посијати.

Посек, m. (Рес. и Срем.) vide посјек.

Посериш, m. н. п. избили га до посериша, (im Scherze, usque dum cacaret).

Посерко, m. (ein mütterliches Scheltwort) du kleiner Scheißer! cacator parvulus.

Посести, седем (и поседнем), (Рес. и Срем.) vide посјести.

Посестрима, f. die Wahlschwester, quam sororem appello; daher посестримити oder посестрити.

Посећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide посјећи.

Посећисе, сечемсе, (Рес. и Срем.) vide посјећисе.

Посијати, јем, v. pf. (Ерц.) säen, setzen, sero (шеницу, лан, диње).

Посинак, нка, m. (voc. посинко! — у пјесмама —, н. п.

„Мој посинко Краљевићу Марко —

а у говору говорисе и посинче) 1) der Wahlsohn, quem filium appello. 2) der angenommene Sohn, filius adoptivus.

Посинити, им, v. pf. 1) Sohn nennen, filium appello. 2) an Sohnes Statt annehmen, filium adopto.

Посипање, m. 1) das Bestreuen, conspersio. 2) das Begießen, Beschütten, perfusio.

Посипати, ам (и посипљем), v. impf. 1) bestreuen, conspergo. 2) beschütten, perfundo.

Посисати, ам (говорисе и посишем), vide посати.

Посједање, n. (Ерц.) das Aufsitzen, conscensus equi.

Посједати, амо, v. pf. (Ерц.) 1) sich setzen (einer nach dem andern), consideo. 2) (v. impf.) коња, aufs Pferd steigen, conscendo equum.

Посјек, m. (Ерц.) vide зимина.

Посјести, сједем (и посједнем), v. pf. (Ерц.) m. j. коња, besteigen, conscendo equum.

Посјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, niederhauen, caedo. 2) воденицу, die Mühlsteine aufklopfen, excudo.

Посјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich schneiden, hauen (in den Finger, Fuß), scindendo vulnero.

Поскакати, качемо, v. pf. nach der Reihe aufspringen, omnes prosiliunt.

Поскакѝвање, n. das Hüpfen, Springen, exsultatio.

Поскакѝвати, кујем, v. impf. hüpfen, exsulto.

Поскáње, n. das Herbeilocken des Kalbes, Lammes, das пос, пос sagen, cum allicio vitulum aut agnum, voce пос q. d. veni ad lactendum (посати).

По̀скати, ам, v. impf. das Kalb oder Lamm locken, dico пос, пос, alliciens vitulum aut agnum.

Поскѝдати, ам, v. pf. nach der Reihe herabthun, demitto, demoveo.

Поскикѝвање, n. das Aufschreyen, stridor.

Поскикѝвати, кујем, v. impf. aufschreyen, strido.

Поско̀чити, им, v. pf. aufspringen, prosilio.

По̀скочица, f. die Tanzweise, das Kololied, cantus saltatorius. Највише се говори у множ. броју поскочице, т. ј. као кратке пјесме, што момци говоре и подвикују у колу кад играју, н. п.

„Опа цупа
„Данас сутра.
„Никад ништа
„До издрти
„Опанака. —
„Ај уј не лудуј
„С туђом љубом не другуј:
„Туђа љуба пасја вјера,
„Намамиће, превариће. —
„Скочи коло дупе голо.
„Како радиш и горе ће. —
„Опа цупа
„Под њом рупа. —
„Мучи враже,
„Ко ти каже?
„Није једна
„Веће двије.

Поскочице су готово све тако срамотне, да и осим кола не смије нико ни поменути; а у колу и нико за срамоту не прима. Младе и ђевојке, старци и бабе, учине се као да и не чују што момци говоре. Ја сам слушао и гледао (у Јадру у Беговој Лешници) ђе Турци сједе, а Срби око њи играју и подвикују:

„Опа цупа данас сјутра,
„Наше ноге, Турска земља;
„За то Турци и не маре;
„Силне баше говна једу,
„А субаше тасланшу.

Поскýпети, пим, v. pf (Рес.)
Поскýпити, им, v pf. (Срем.)
Поскýпљети, пим, v. pf. (Ерц.) } im Preise steigen, theurer werden, fio carior, consto majori pretio.

По̀скура, f. (angeeignet aus προσφορὰ) die Hostie, panis liturgicus.

Поскýрица, f. dim. v. поскура.

Поскýрња̄к, m. der Holzschnitt, um die поскурица zu zeichnen, annulus (ligneus) signandae hostiae (IC. XP. NIKA).

Послâник, n. der Gesandte, ablegatus.

Послáница, f. т. ј. књига, das Sendschreiben, epistola.

По̀сластице, f. pl. die Schleckereyn, Leckerbissen, cupediae, scitamenta.

По̀слати, пошљем (и пошаљем), v. pf. senden, schicken, mitto.

По̀сле, (Рес. и Срем.) vide послије.

По̀следак, тка, m. (Рес. и Срем.) vide пошљедак.

По̀следњӣ, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide пошљедњи.

По̀сленӣ, на, но, н. п. дан, доба, Arbeits-, Werk-, laborandi (tempus), (dies) profestus.

По̀сленик, m. der Arbeiter, operarius.

Послéпети, пимо, (Рес.)
Послéпити, имо, (Срем.) } vide послијепити.

Послéтати, лећемо, (Рес. и Срем.) vide послијетати.

По̀слије, (Ерц.) 1) nach, post. 2) nachher, postea.

Послијѐпити, имо, v. pf. (Ерц.)
Послијѐпљети, пимо, v. pf. (Ерц.) } nach der Reihe blind werden, erblinden, oculis capi alius ex alio.

Послијѐтати, лијећемо, v. pf. (Ерц.) nach einander herabfliegen, devolo alius ex alio.

Послòва̂ње, n. das Arbeiten, labor, opera.

Послòвати, лујем, v. impf. arbeiten, laborare.

Послòва̂ч, m. (ст.) vide посленик:
„Сви орачи и копачи,
„И по кући пословачи —

По̀словица, f. eine Art Syllabirsprache, deren die Bauern zweyerley, die große und kleine, haben (Rothwälsch?), linguae fictae genus, fictae ex lingua patria, interpolatis singulis syllabis, н. п. добродонашенесловиси ведоводобреде, т. ј. донеси воде; то се каже великом пословицом, а малом: дијодонијенесиси вијоводиједе и т. д.

По̀словичкӣ, rothwälsch, lingua ficta.

По̀слуга, f. die Bedienung, ministratio.

Послужѝвање, n. das Bedienen, ministratio.

Послужѝвати, жујем, v. impf. кога, bedienen, ministro alicui.

Послýжити, им, v. pf. 1) bedienen, ministro. 2) dienen, servisse.

Послýшан, шна, но, gehorsam, dicto audiens.

По̀слушати, ам, v. r. pf. 1) кога, einem-

gehorchen, pareo cui, auscultor. 2) ein wenig horchen, auscultor.
Послушатисе, амсе, v. r. pf. 1) einander Gehör geben, audiri in vicem:
„О'те браћо да се послушамо —
2) Gehör finden, si me audient: ако се ја послушам.
Посљедак, пка, m. (Ерц.) vide пошљедак.
Посљедњи, ња, ње, (Ерц.) vide пошљедњи.
Посмрче, чета, n. дијете, које се роди послије очине смрти, der Nachgeborne, Spätling, postumus.
Посни, на, но, н. п. дан, Fasten-, jejunii.
Посник, m. der Faster, jejunator.
Посница, f. die Fasterin, jejunatrix.
Поснути, нем, v. pf. пос, пос sagen, dico пос пос, vitulum aut agnum alliciens.
Пособице, f. pl. Töchter nach der Reihe, filiae ex ordine, nullo interposito filio.
Посолити, им, v. pf. 1) einsalzen, sallio. 2) mit Salz bestreuen, salem adspergo.
Пособци, обаца, m. pl. Söhne, die nach einander, ohne durch Töchter unterbrochen zu werden, zur Welt kommen, filii ex ordine, quin filia intervenerit:
„Роди мајка девет пособаца —
Поспа, f. zerkleinte Eisenspäne, die auf nasse schwarz zu färbende Stoffe gestreut werden, stricturae ferri comminutae quae adsperguntur pannis nigro colore imbuendis.
Поспавати, ам, v. pf. ein wenig schlafen, paululum dormio.
Поспати, спимо, v. pf. nach der Reihe einschlafen, obdormiit alius ex alio.
Посрамити, им, v. pf. beschämen, pudorem injicio.
Посрање, n. das Scheißen (perfective), cacatio. Не би с њим оптишао ни на посрање.
Посрати, серем, v. pf. bescheißen, concaco.
Посратисе, seремсе, v. r. pf. 1) scheißen, caco. 2) sich selbst verunreinigen, concacat seipsum infans.
Посрбити, им, v. pf. zum Serben machen, serbisiren, verserben, reddo serbum, serbicum.
Посрбитисе, имсе, v. r. pf. ein Serbe werden, fio serbus.
Посрбљавање, n. vide србљење.
Посрбљавати, ам, vide србити.
Посребрити, им, v. pf. versilbern, argento obduco.
Посред, mitten, durch, per medium —: посред главе; посред сриједе.
Посркати, срчем, v. pf. gänzlich aufschlürfen, absorbeo.
Посрнути, нем, v. pf. das Gleichgewicht verlieren, inclinor in alteram partem, excido aequilibritate, aequilibrio: посрнуо пијан.
Посро, m. vide посерко.
Посртање, n. das Umschwanken, Umfallen (eines Trunkenen), ruitio.
Посртати, ср̀ћем, v. impf. umschwanken, umfallen, ruo.
Пост, m. die Faste, jejunium.
Постав, m. vide платно 1.
Постава, f. das Futter (des Kleides), munimentum vestis, subsutura.
Поставити, им, v. pf. 1) аљину, das Kleid füttern, munio. 2) капу на главу, aufsetzen, impono. 3) (den Tisch) decken, sterno. 4) стражу, eine Wache wo aufstellen, excubias pono.
Постављање, n. 1) das Füttern, subsutio. 2) das Aufsetzen, impositio. 3) das Decken, stratio. 4) das Anstellen, Beordern einer Schildwache, positio excubiarum.
Постављати, ам, v. impf. 1) stellen, setzen, pono. 2) (den Tisch) decken, sterno mensam. 3) füttern, subsuo. 4) stellen, aufstellen (eine Schildwache), pono excubias.
Постајање, n. das Entstehen, ortus.
Постајати, јем, v. impf. entstehen, eben aufkommen, existo.
Постајати, тојим, v. pf. ein wenig stehen bleiben, consisto paululum.
Постајкивање, n. das Stehenbleiben, constitio.
Постајкивати, кујем, v. impf. stehen bleiben, consisto.
Постан, сна, но, н. п. лонац, кашика, јело, Fasten-, jejunii.
Постанак, нка, m. der Beginn, die Entstehung, origo: од постанка мога.
Постанути, нем, vide постати.
Постање, n. vide постанак.
Постаратисе, амсе, v. r. pf. Sorge tragen, curam habeo.
Постат, f. оно, што у један пут узму преда се копачи, или жетеоци, кад раде, die Reihe (bei der Ernte), tractus agri demetendi: може се до мрака тјерати још једна постат; узели све у једну постат.
Постати (говорисе и постанути), анем, v. pf. beginnen, entstehen, orior.
Постатник, m. који је накрај постати, der Schnitter, der zunächst am noch zu schneidenden Getreide schneidet, qui ea parte, in qua nova restat messis.
Посте, f. pl. vide пост.
Постеља, f. das Bett, lectus.
Постељица, f. dim. v. постеља.

Постидан, дна, но, vide стидљив.
Постидети, дим, (Рес.) vide постићети.
Постидетисе, димсе, (Рес.) vide постићетисе.
Постидити, им, (Срем.) vide постићети.
Постидитисе, имсе, (Срем.) vide постићетисе.
Постићети, дим, (Ерц.) vide застићети.
Постићетисе, димсе, (Ерц.) vide застићетисе.
Постити, им, v. impf. 1) fasten, jejuno. Пости, као пас од кости. 2) fastenmäßig machen (z. B. den Topf, in dem Fleisch gewesen, sorgfältig reinigen), purgo, expurgo.
Поститисе, имсе, v. r. impf. (in der Einsamkeit) fasten, jejuno.
Постојбина, f. der Geburtsort, locus natalis, solum natale.
Постравитисе, имсе, v. r. pf. кад курјак закоље овцу, или краву, онда кажу постравиласе, von Wolfe gefressen werden, a lupo pereo.
Пострадати, ам, v. pf. leiden, patior.
Пострељати, ам, (Рес. и Срем.) vide постријељати.
Постријељати, ам, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe niederschießen, trajicio unum ex alio:
„Јера ћу ти све постријељати
„Вране коње и добре јунаке —
Поступ, m. der Stillstand der Mühle bei zu hohem Wasser, constitio molae ob aquae altitudinem nimiam: ударио поступ; сад је поступ, не може воденица да меље.
Поступање, n. 1) das Gehen, Schreiten, gressio. 2) das Stillstehen der Mühle, constitio molae. 3) das Verfahren (gutes oder böses mit einem), ratio agendi cum aliquo (fr. procédé).
Поступаоница, f. der Gehkuchen, placenta primae itionis. Кад почне дијете ићи, онда умијесе погачу, па скупе сву ђецу (која могу трчати) и момчад из куће, те је изломе ђетету више главе, како које одломи комад, а оно бјежи оданде (да и оно дијете онако трчи).
Поступати, ам, v. impf. 1) auftreten gehen, gradior. 2) stillstehen (von der Mühle), consisto. 3) с ким, umgehen, verfahren, ago (bene aut male) cum aliquo.
Поступити, им, v. pf. 1) gehen, gradior. 2) umgehen, verfahren, handeln ago cum aliquo, me gero erga illum. 3) still stehen, consisto, impedior: поступила воденица.
Посукатисе, сучемсе, v. r. pf. sich herausdrängen (haufenweise), erumpere catervatim.
Посулити *, им, v. impf. vergleichen, compono (cf. намирити, поравнати):
„То рекоше, па се посулише —
Посустати, анемо, v. pf. 1) insgesammt müde werden, defatigari. 2) müde werden, fatigor (cf. сустати):
„Он не тоне што је посустао —
Посути, спем, v. pf. 1) bestreuen, aspergo. 2) begießen, perfundo, aspergo.
Посушитисе, имсе, v. r. pf. verdorren, exareo.
Потаванити, им, v. pf. bödmen, fundo aut lacunari instruo.
Потавнети, ним, v. pf. (Рес.) } dunkel werden (von der Farbe), obfuscor.
Потавнити, им, v. pf. (Срем.)
Потавњети, ним, v. pf. (Ерц.)
Потаја, f. die Verborgenheit, occultum:
„Мaче Марко ноже из потаје —
Потајатисе, јимсе, v. r. pf. sich verbergen, sich verstecken, abscondo.
Потајни, на, но, heimlich, verborgen, tacitus, absconditus.
Потакнути, нем, v. pf. darunter stecken, subdo.
Потапање, n. das Einsenken, Eintauchen, immersatio.
Потапати, ам, (и потапљем), v. impf. eintauchen, immerso.
Потапкати, ам, v. pf. überstampfen, conculco, subculco.
Потапсати *, ам (и потапшем), v. pf. н. п. аманет, das Anvertraute abläugnen, depositum abnego. cf. затајати.
Потворање, n. vide бијеђење.
Потворати, ам, vide бједити.
Потворити, им, vide обиједити.
Потврдити, им, v. pf. 1) befestigen, firmo. 2) bestätigen, confirmo.
Потврђивање, n. das Befestigen, Bestätigen, firmatio, confirmatio.
Потврђивати, ђујем, v. impf. 1) befestigen, firmo. 2) bestätigen, confirmo.
Потега, f. (am Wagen) eine, meist eiserne Stange von den Vorderrädern bis zu der Wage, perticae genus in curru.
Потегнути, нем, v. pf. 1) anziehen, traho. 2) einen Hieb führen, caedo. 3) hervorziehen, protraho. 4) einen Zug thun (aus der Flasche), tractum duco.
Потезање, n. das Ziehen, Schleppen, tractus, volutatio.
Потезати, ежем, v. impf. ziehen, schleppen, traho.
Потезатисе, ежемсе, v. r. impf. sich schleppen, trahor, vagor.

По̀тера, f. (Рес. и Срем.) vide поћера.
По̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide поћерати.
По̀тератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide поћератисе.
Потери̂вање, n. (Рес. и Срем.) vide поћеривање.
Потери̂вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide поћеривати.
Поте̂ћи, ечем, v. pf. 1) laufen, curro, zur Wette laufen. 2) потекла кућа, es steht Wasser im Hause (vor Regen), aqua intravit domum.
По̀тиљак, љка, m. das Hinterhaupt, sinciput.
По̀тисје (Поти̂сје), n. die Gegend um die Theiß, das Theißgebiet, circumtibiscana regio.
Потискѝвање, n. das Andrängen, Drücken, pressio.
Потискѝвати, кујем, v. impf. drücken gegen etwas, premo, urgeo.
По̀тиснути, нем, v. pf. drücken, andrücken, premo: Отисни, потисни, воци ти корисни.
Потицâње, n. 1) das Unterstecken, subditio. 2) das Durchlaufen, Durchströmen.
По̀тицати, тичем, v. impf. 1) unter etwas schieben, subdo, н. п. под казан. 2) потиче кућа, es läuft Wasser hinein, inundatur domus.
По̀тјецање, n. (Ерц.) vide потицање 2.
По̀тјецати, тјече, (Ерц.) vide потицати 2.
По̀тка, f. поутка, поучница, der Eintrag, Einschlag, subtemen.
Поткáдити, им, v. pf. unterrauchen, subterfumigo.
Поткађѝвање, n. das Unterrauchen, subterfumatio.
Поткађѝвати, ђујем, v. impf. unterrauchen, subterfumo.
Поткáзати, кажем, v. pf. heimlich angeben, defero.
Потказѝвање, n. das Angeben, delatio.
Потказѝвати, зујем, v. impf. angeben, defero.
По̀ткапак, пка, m. die kleinere Unterkappe, mitra interior.
По̀ткапчић, m. dim. v. поткапак.
По̀ткати, почем, v. pf. eintragen, subtexo.
Потки̂вање, n. 1) das Eintragen, subtextura. 2) das Beschlagen (des Pferdes, der Stiefeln), firmatio, inductio ferri.
Потки̂вати, ам, v. impf. 1) einschlagen, subtexo. 2) beschlagen, firmo, obduco ferro.
Потки̂дање, n. das Unterschlagen eines Beins, supplantatio.
Потки̂дати, ам, v. impf. кога, einem ein Bein unterschlagen, supplanto quem.
По̀ткинути, нем, v. pf. кога, einem ein Bein unterschlagen, supplanto.
По̀тков, m. das Beschlagen, firmatio, inductio ferri, munitio.
По̀ткова, f. das Hufeisen, solea ferrea. cf. плоча.
Потко̀вати, кујем, v. pf. beschlagen, munire.
По̀тковица, f. (dim. v. поткова) ein kleineres Hufeisen, solea ferrea minor.
Потко̂њак, m. m. j. во, von den 6 bis 8 Pflugochsen die zwei hintersten (под колима), boves postremi ad aratrum.
Поткопáвање, n. das Untergraben, suffossio.
Поткопáвати, ам, v. impf. untergraben, suffodio, subruo.
Потко̀пати, ам, v. pf. untergraben, subruo.
Поткрáдање, n. das Veruntreuen, interversio.
Поткрáдати, ам, v. impf. veruntreuen, interverto, averto.
По̀ткрасти, адем, v. pf. veruntreuen, interverto, averto.
Поткрáтити, им, v. pf. von unten kürzer machen (einnehmen), brevius reddo ab ima parte.
Поткраћѝвање, n. das Verkürzen von unten aus, subbreviatio.
Поткраћѝвати, ћујем, v. impf. von unten abkürzen, subbrevio.
Поткрѐсати, ешем, v. pf. von unten behauen, subtercido.
Поткресѝвање, n. das Behauen von unten, subtercisio.
Поткресѝвати, сујем, v. impf. von unten behauen, subtercido.
Поткри̂вање, n. das Unterstecken, subocсultatio.
Поткри̂вати, ам, v. impf. unter etwas verstecken, occulto aliquid sub aliquid.
По̀ткрити, ријем, v. pf. unter etwas verstecken, abscondo sub aliquid.
По̀ткрпити, им, v. pf. кожу, einen Pelz an den nackten Stellen unkennbar mit wollenen Stücken unterflicken, subsuo pellis parti vellere carenti laciniam vellere pleniorem, ita ut sutura non appareat.
Поткр̀пљање, n. das Unternähen der wollelosen Pelztheile mit wolligern, subsutio laciniae vellereae magis.
Поткр̀пљати, ам, v. impf. unternähen, subsuo. cf. поткрпити.
Поткувáвање, n. vide подмјешивање.
Поткувáвати, ам, vide подмјешивати.

Пòткувати, ам, vide подмјесити.
Поткýпити, им, v. pf. bestechen, erkaufen, corrumpo.
Пòткупити, им, v. pf. unten wegklauben, subterlego.
Поткýпљање, n. das Aufsammeln, subterlectio.
Поткýпљати, ам, v. impf. unten wegklauben, colligo sub (arbore poma).
Поткупљѝвање, n. das Bestechen, corruptio.
Поткупљѝвати, љујем, v. impf. bestechen, corrumpo.
Пòтмао, мала, ло, } verdunkelt, ob-
Пòтмуо, мула, ло, } scuratus.
Пòток, m. 1) der Bach, rivus. 2) кућа, село у потоку, im engen Thal zwischen zwei Bergen, convallis.
Пòтом (по том), hernach, posthaec.
Потòнути, нем, v. pf. untergehen, mergi.
Пòтоњӣ, ња, ње, nachherig, darauffolgend, insequens:
„Прва вјеро, потоња невјеро —
Пòтоп, m. 1) die Ueberschwemmung, inundatio. 2) die Sündflut, diluvium.
Потòпити, им, v. pf. 1) versenken, immergo. 2) eintauchen, mergo (платно, чоу).
Потòпитисе, имсе, v. r. pf. untergehen (im Wasser), mergi.
Поточáњак, њка, m. hyp. v. поток.
Пòточâр, m. н. п. рак, aus dem Bach, e rivo.
Потòчара, f. m. j. воденица, eine Mühle am Bache, mola in rivo.
Пòточић, m. dim. v. поток.
Пòтпадâње, n. das Fallen unter etwas, das Unterliegen, succubitio (?), subjectio.
Пòтпадати, ам, v. impf. unter etwas fallen, unterliegen, succumbo.
Пòтпазити, им, v. pf. heimlich beobachten, observare in occulto.
Пòтпала, f. Holz zum Unterheizen, Kienspan, lignum subjectitium igni excitando.
Потпáлити, им, v. pf. unterheizen, von unten anzünden, succendo.
Потпаљѝвање, n. das Unterzünden, succensio.
Потпаљѝвати, љујем, v. impf. unterzünden, succendo.
Пòтпаритисе, рисе, v. pf. н. п. пријесна кожа, von unten in Gährung übergehen, subterputresco.
Пòтпасати, ашем, v. pf. untergürten, subtercingo, succingo.
Пòтпасатисе, ашемсе, v. r. pf. sich untergürten, subtercingi, succingi.
Потпасѝвање, n. das Untergürten, succinctio, subligatio.
Потпасѝвати, сујем, v. impf. untergürten, succingo.
Пòтпасти,аднем, v. pf. unter etwas fallen, subjaceo, subjicior, succumbo: потпала Србија под Турке.
Потпèћисе, печесе, v. r. pf. von unten gebacken werden, subtercoquor (de pane).
Потпирѝвање, n. das Anblasen von unten, (ignis) sufflatio.
Потпирѝвати, рујем, v. impf. anblasen, sufflo.
Потпѝрити, им, v. pf. anblasen, sufflo.
Пòтпис, m. die Unterschrift, subscriptio.
Потпѝсати, ишем, v. pf. unterschreiben, subscribo.
Потпѝсатисе, ишемсе, v. r. pf. unterschreiben, sich unterschreiben, subscribo, subscribo nomen.
Потписѝвање, n. das Unterschreiben, subscriptio.
Потписѝвати, сујем, v. impf. unterschreiben, subscribo.
Потписѝватисе, сујемсе, v. r. impf. sich unterschreiben, subscribo nomen.
Пòтплата, f. das Futter (z. B. am Hemde), munimentum indusii.
Потплáтити, им, v. pf. 1) (говорисе и подуплатити) füttern, munio. 2) bezahlen, erkaufen (zu einer Schlechtigkeit), emo.
Потплаћѝвање, n. 1) das Füttern, munitio. 2) das Erkaufen, emtio.
Потплаћѝвати, ћујем, v. impf. 1) füttern, munio, subtermunio. 2) erkaufen, pecunia suborno.
Потплећáвање, n. das Befestigen des Saumsattels um die Vorderfüsse des Pferdes, subligatio clitellarum.
Потплећáвати, ам, v. impf. m. j. коња, den Saumsattel um die Vorderfüsse des Pferdes befestigen, subligo clitellas.
Потплèћати, ам, v. pf. m. j. коња, den Saumsattel um die Vorderfüsse des Pferdes befestigen, adligo clitellas.
Потпомáгање, n. das Unterstützen, sustentatio.
Потпомáгати, ажем, v. impf. unter die Arme greifen, sustento.
Потпòмоћи, можем (и потпомогнем), v. pf. unter die Arme greifen, sustento.
Потпомòћисе, можемсе (и потпомогнемсе), v. r. pf. sich behelfen, aufhelfen, erigo me, sublevo me.
Потпòучитисе, имсе, v. r. pf. ein kleines Voressen einnehmen, antecoenium sumo.
Потпрашѝвање, n. das Bestreuen der Zündpfanne mit Pulver, adspersio pulveris pyrii in trullam incendiariam.

Потпраши̏вати, шујем, v. impf. пушку, Pulver auf die Zündpfanne streuen, pulverem pyrium adspergo trullae incendiariae.

Потпра́шити, им, v. pf. m. j. пушку, Pulver auf die Zündpfanne streuen, trullae incendiariae adspergo pulverem pyrium.

По̀тпрашља̑ј, m. m. j. барута, so viel Pulver, als auf ein Mal auf die Zündpfanne geht, quantum pulveris pyrii semel trullae adspergitur.

Потпр̀да̑ч, m. der Höhner, irrisor, delusor.

Потпрди̏вање, n. das Naserümpfen, delusio.

Потпрди̏ватисе, дујемсе, v. r. impf. коме, чему, die Nase rümpfen, suppedo.

По̀тпрдица, f. der Ausdruck der Schadenfreude, irrisio, suppeditio (?).

По̀тпрднутисе, немсе, v. r. pf. коме, чему, einen bespötteln, suppedere cui, illum irridere.

По̀тпунити, им, v. pf. ergänzen, suppleo.

По̀тпуно, gänzlich, plene.

Потпу́њање (потпуња́вање), n. das Ergänzen, completio.

Потпу́њати (потпуња́вати), v. impf. ergänzen, compleo.

По̀тра, f. потрица, der Getreideschaden, (den das Vieh macht), detrimentum (im eigentlichsten Verstande).

Потра́жити, им, v. pf. aufsuchen, quaero.

Потр̀бушина, f. der Bauchtheil (der Haut), pars pellis sub ventre.

Потр̀бушице̑, } auf dem Bauche, pro-
Потр̀бушке̑, } nus.

По̀тргати, ам, v. pf. 1) nach einander zerreißen, rumpo aliud ex alio. 2) nach der Reihe abbrechen, abpflücken, decerpo aliud ex alio.

По̀тргатисе, амосе, v. r. pf. bersten, rumpi (н. п. од смија).

По̀тргнути, нем, v. pf. hervorziehen, zücken, protraho.

По̀треба, f. das Bedürfniß, Gebrauch, usus.

По̀требан, бна, но, nothwendig, necessarius.

По̀требовати, бујем, v. pf. und impf. brauchen, nöthig haben, opus habeo.

Потре̏птити, им, v. pf. erbeben, contremo:

„У животу светац потрептио —

Потре́сање, n. 1) das Erschüttern, concussio. 2) das Trillern (Zittern mit der Stimme) im Gesange, vibratio, crispatio vocis.

Потре́сати, ам, v. impf. 1) erschüttern, concutio. 2) trillern, crispo vocem.

Потре́сти, сем, v. pf. 1) schütteln, quatio. 2) trillern, vibro vocem.

По̀трза̑ње, n. 1) das Hervorziehen, protractio.

По̀трзати, тржем, v. impf. hervorreißen, protraho.

По̀трица, f. vide потра (dim.?).

По̀тричȃр, m. који учини потрицу, der einem ins Gehäge geht, venator in alieno.

Потр̀калиште, n. н. п. коњско, или човечје, die Länge eines Rittes, quantum homo aut equus percurrit.

Потр̀кушица, f. Kleinigkeit, negotium parvum.

Потр̀љати, ам, v. pf. über etwas hinfahren (mit der Hand), defrico.

Потро̀вати, рујем, v. pf. nach der Reihe vergiften, veneno interficio alium ex alio.

По̀трошак, шка, m. 1) der Verbrauch, das Verbrauchen, consumtio. 2) „Од тепсије нек потрошка нема —

Потро̀шити, им, v. pf. verbrauchen, absumo.

Потро̀шитисе, имсе, v. r. pf. sich (seinen Beutel) durch Ausgaben ganz ausleeren, exinaniri sumtibus.

Потр̀пати, ам, v. pf. nach der Reihe hinein (zusammen) werfen, conjicio aliud ex alio.

Потр̀пети, пим, (Рес.) vide потрпљети.

Потр̀петисе, пимсе, (Рес.) vide потрпљетисе.

Потр̀пити, им, (Срем.) vide потрпљети.

Потр̀питисе, имсе, (Срем.) vide потрпљетисе.

Потр̀пљети, пим, v. pf. (Ерц.) gedulden, expecto, quiesco.

Потр̀пљетисе, пимсе, v. r. pf. (Ерц.) sich gedulden, quiesco, expecto.

По̀трти, рем, потръо, v. pf. 1) mit Füßen treten, conculco. 2) zu Grunde richten, perdo: потрли смо волове.

По̀тртисе, ремсе, потръосе, v. r. pf. 1) zu Grunde gerichtet werden, conculcor. 2) sich reiben (mit der Hand), perfricor.

Потру́дити, им, v. pf. кога, bemühen, Mühe machen, laborem creo cui.

Потру́дитисе, имсе, v. r. pf. sich bemühen, operam do.

По̀трулити, имо, vide потрунути.

Потру́нити, им, v. pf. bestreuen, conspergo (sale, pulvere).

По̀трунути, немо, v. pf. zerfaulen, verfaulen, computresco.

Потру́сити, им, v. pf. verunreinigen, anstreuen, disjiciendo compleo:

„Да костима прњву потрусимо —

Потр̀чати, чим, v. pf. laufen, curro.

Потужитисе, имсе, v. r. pf. sich beklagen, conqueror.
Потук, m. дрво, као клин, што качар метне на обруч па удара у њега маљицом кад покуцује обруче.
Потурање, n. vide побацивање.
Потурати, ам, vide побацивати.
Потурити, им, vide пробацити.
Потурица, f. (verächtlich) unechter Türke, Aftertürke, pseudoturca.
Потурчењак, m. ein Renegat, apostata. Нема (зла) Турчина без потурчењака.
Потурчити, им, v. pf. zum Türken machen, facio esse Turcam.
Потурчитисе, имсе, v. r. pf. ein Türke werden, fio Turca.
Потући, учем, v. pf. zusammenschlagen, contundo.
Потућисе, учемсе, v. r. pf. 1) sich schlagen, confligo. 2) mit den Spitzen der Ostereyer zusammenschlagen (ein Osterspiel), committere ova paschalia. 3) по свијету, sich in der Welt herumschlagen, vagor.
Потуцање, n. das Umherschweifen, circumvagatio.
Потуцати, ам, v. impf. herumschweifen, circumvagor.
Потуцатисе, амсе, v. r. impf. sich herumschlagen (in der Welt), circumvagor.
Потуцатисе, амсе, vide потућисе 2.
Потуцња, f. der umherschweift, Vagabunde, erro.
Поћера, f. (Ерц.) der Trieb, die Treibjagd, venatio, captio: отишли у поћеру; стигла за њим поћера (Räuberjagd).
Поћерати, ам, v. pf. (Ерц.) treiben, ago.
Поћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich herumtreiben (im Felde, im Prozesse), agitor.
Поћеривање, n. (Ерц.) das Antreiben, actio.
Поћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) anfangen zu treiben, agito.
Поћи, пођем, v. pf. gehen, eo.
Поуздан, на, но, verläßlich, zuverläßig, haud dubius, certus.
Поуздање, n. das Vertrauen, fiducia:
„Ученарале моје поуздање —
Поуздатисе, амсе, v. r. pf. у кога или у што, vertrauen, sich verlassen auf jemand, confido.
Поулитисе, имсе, v. r. pf. schlecht werden, fio malus, nequam.
Поунијатити, им, v. pf. zum унијат (Unirten) machen, facio esse unitum (fidei ecclesiae latinae).
Поунијатитисе, имсе, v. r. pf. sich uniren (mit der lat. Kirche), uniri fidei latinae.

Поутицати, тичемо, v. pf. } nacheinander entlaufen, evadit alius ex alium.
Поутјецати, тјечемо, (Ерц.) }
Поутка, f. vide потка.
Поучавање, n. das Belehren, edoctio.
Поучавати, ам, v. impf. ein wenig belehren, doceo.
Поучаватисе, амсе, v. r. impf. lernen, disco.
Поученије, n. (die Belehrung) die Predigt, admonitio de rebus divinis, sermo.
Поучити, им, v. pf. belehren, addoceo.
Поучитисе, имсе, v. r. pf. disco, edoceor.
Поучица, f. vide потка.
Поцад, m. vide подсад.
Поцепати, ам, (Рес. и Срем.) vide поцијепати.
Поцепатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide поцијепатисе.
Поцерац, рца, m. човек из Поцерја:
„Веселисе Поцерац Милошу —
Поцерина, f. } die Gegend um den Berg Цер:
Поцерје, n. }
„Да осванем у Поцерју славном —
„У Поцерју освануше Турци —
Поцерскӣ, ка, ко, von Поцерје:
„Напишесе Поцерске ракије —
Поциганити, им, v. pf. zum Zigeuner machen, facio esse zingarum.
Поциганитисе, имсе, v. r. pf. ein Zigeuner werden, fio zingarus.
Поциганчити, им, v. pf. zu einer Zigeunerin machen, facio esse zingaram.
Поциганчитисе, имсе, v. r. pf. eine Zigeunerin werden, fio ut zingara.
Поцијепати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) zerspalten, diffindo. 2) hinabsaufen, epoto.
Поцијепатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) seine Kleider zerreißen, lacerare vestes.
Поцрвенети, ним, v. pf. (Рес.) } roth werden, erubesco.
Поцрвенити, им, v. pf. (Срем.) }
Поцрвењети, ним, v. pf. (Ерц.) }
Поцркати, амо, v. pf. nach der Reihe verrecken, intereo alius ex alio.
Поцрнети, ним, v. pf. (Рес.) } schwarz werden, fio niger, ater.
Поцрнити, им, v. pf. (Срем.) }
Поцрњети, ним, v. pf. (Ерц.) }
Почастити, им, v. pf. bewirthen, tractiren, convivio excipio.
Почек, m. Borg, Leih, mutuum; дао ми на почек, auf Borg, zu Leih, mutuo.
Почекати, ам, v. pf. ein wenig warten, exspecto.
Почем, etwa, forte: ако почем дође.
Почетак, тка, m. 1) der Anfang, initium. 2) (im Sticken und Stricken) das Muster, exemplum.

Почѐти, чнем, v. pf. beginnen, anfangen, incipio.
Почѐтисе, чнемсе, v. r. pf. beginnen, coepi: почела се крајина.
Почѐшати (почесати?), шем, v. pf. kratzen (wo es juckt), frico.
Почѝвање, n. das Ruhen, quies.
Почѝвати, ам, v. impf. ruhen, quiesco.
Почѝнити, им, v. pf. nach der Reihe machen, facio aliud ex alio: починио трисша јада.
Почѝнути, нем, v. pf. ausrasten, conquiesco.
Почиња̂ње, n. das Beginnen, orsio.
По̀чињати, њем, v. impf. anfangen, beginnen, ordior, incipio.
По̀чињатисе, њемсе, v. r. impf. beginnen, incipior, coepi.
По̀чистити, им, vide помѐсти.
Почѝтлучити, им, v. pf. unter eine zweite Abhängigkeit bringen (z. B. wenn ein Bauer nebst den Abgaben an seinen Zinsherrn, noch dem Pascha das Neuntel geben muß), alteri vectigali subjicere.
По̀ша, f. 1) hyp. v. попадија. 2) као црна марама, што се носи на враmy (у Србији), ein florнes Halstuch, collaris genus. 3) поша (или поше), што Турци носе око главе, ein schwarzer Turban, tiara nigra auro praetexta.
По̀шалитисе, имсе, v. r. pf. scherzen, im Spaß etwas sagen, jocor.
По̀шалица, f. Spaß, Scherz, jocus.
Пошаљѝвање, n. das Scherzen, jocatio.
Пошаљѝватисе, љујемсе, v. r. impf. scherzen, spassen, jocor.
По̀ше, ета, n. vide поша 3.
Пошѐтати, ам (и пошећем), v. pf. einherwandeln, inambulo.
Пошѝвање, n. das Uebernähen, supersuo.
Пошѝвати, ам, v. impf. übernähen, supersuo.
Пошија̀чити, им, v. pf. einen zum шијак machen, facio esse шијаком.
Пошија̀читисе, имсе, v. r. pf. ein шијак werden, fio шијак.
По̀шити, шијем, v. pf. übernähen, supersuo.
Пошкро̀пити, им, vide покропити.
По̀шљедак, тка, m. (Ерц.) das Ende, was am Ende heraus kommt, finis.
По̀шљедњӣ, ња, ње, der letzte, ultimus, postremus.
Пошо̀кчити, им, v. pf. zum шокац machen, facio esse шокцем.
Пошо̀кчитисе, имсе, v. r. pf. ein шокац werden, fio шокац.
По̀шта, f. die Post, cursus publicus.
По̀штанскӣ, ка, ко, н. п. коњи, Post=, cursus publici.
Пошта̀пање, n. das Stützen auf den Stab im Gehen, innisio baculo.
Пошта̀патисе, амсе (и поштапљемсе), v. r. impf. sich auf den Stab stützen, innitor baculo.
Пошта̑р, m. der Postmeister, cf. поштма.
Пошта̑рев, ва, во, } des Postmeisters.
Пошта̑ров, ва, во, }
Поштѐдети, дим, v. pf. (Рес.) } sparen, parco:
Поштѐдити, им, v. pf. (Срем.) }
Поштѐђети, дим, v. pf. (Ерц.) }
немој поштедити труда.
По̀штен, на, но, 1) redlich, probus. 2) (у Србији) auch, und zwar meistentheils, enthaltsam im Genuß der Liebe, castus: добар човек, али није поштен. 3) да си поштен! sagt man, wenn einer seinen Namen gesagt hat.
А. Како ти је име!
Б. Обрен.
А. Да си поштен!
Б. И ти да си жив и здрав.
also wohl in der alten Bedeutung: geehrt, honoratus.
Поштѐње, n. die Redlichkeit, Ehrlichkeit, honestas, probitas.
По̀штин, на, но, Post=, currus publici.
Поштипѝвање, n. das Kneipen, Zwicken, vellicatio.
Поштипѝвати, пујем, v. impf. zwicken, kneipen, vellico.
По̀што, 1) wie theuer, quanti. 2) nachdem, posteaquam. 3) по што? cf. по.
По̀штова̂ње, n. das Achten, cultus, observantia, cum quis magni fit ab omnibus.
По̀штовати, тујем, v. impf. achten, magni facio, colo.
По̀штоватисе, тујемсе, v. r. impf. поштуј се, schäme dich (hab' Achtung vor dir selbst, und vor andern).
Пра̑, праа (или пра̑), m. 1) der Staub, pulvis. 2) das Pulver (zum Einnehmen, als Medicin), pulvis. 3) das Pulver (Schießpulver), pulvis pyrius:
„Нестаде им праа и олова —
„Праа има, ал' олова нема —
Пра̀баба, f. die Urgroßmutter, abavia.
Пра̀бабин, на, но, der Urgroßmutter, abaviae.
Пра̀в, ва, во, 1) unschuldig, insons. 2) gerade, rectus. Право реци, па гледај те утеци; и криво сједи, а право реци.
Пра̀вац, вца, m. 1) der Gerechte, Unschuldige, justus. 2) на пра̀вац, gerade aus, recta.
Пра̑вда, f. das Recht, die Gerechtigkeit, justitia, justum.
Пра̑вдање, n. das Rechtfertigen, excusatio, purgatio.

Прâвдати, ам, v. impf. rechtfertigen, purgo.
Прâведан, дна, но, gerecht, justus.
Прàведнӣк, m. der Gerechte (biblisch), justus.
Прâвӣ, ва, во, recht, echt, verus: прави Србин, прави Турчин, прави Ришћанин и т. д.
Прàвило, n. н. п. црквено, die Kirchenregel, directorium: не зна правила.
Прàвити, им, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide градити 1.
Прàвитисе, имсе, vide градитисе.
Прàвица, f. i. q. правда.
Правлѐње, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide грађење.
Прàвоје, m. Mannsname, nomen viri.
Прàв правцӣт, права правцита, прово правцито, 1) ganz gerade, aequissimus. 2) ganz gerecht, justissimus, innocentissimus.
Прàг, m. die Schwelle, limen.
Прàдед, m. (Рес. и Срем.) vide прађед.
Прàдедов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide прађедов.
Прâђед, m. (Ерц.) der Urgroßvater, abavus.
Прâђедов, ва, во, (Ерц.) urgroßväterlich, abavitus.
Пражѐње, n. das Geräusch des verbrennenden Pulvers, sonus pulveris pyrii adusti.
Прàжити, им, v. impf. verpuffen, sonum edo pulveris pyrii adusti.
Прâзан, зна, но, leer, vacuus. Празна рука мртвој друга.
Прâзник, m. der Feiertag, dies festus.
Празнѝна, f. die Leere, Leerheit, vacuitas. Пуно празнине.
Прâзновање (прâзновâње), n. das Feiern, diei festi actio, celebratio.
Прàзновати (прâзновати), нујем, v. impf. feiern, diem festum ago.
Празнòслов, m. који изоставља слова кад пише, ein Schreiber, der Buchstaben ausläßt, qui literam omittit.
Празнòсловити, им, v. impf. Buchstaben auslassen im Schreiben, omitto elementum in scribendo.
Празнòсловље̂ње, n. das Auslassen von Buchstaben im Schreiben, omissio literae in scriptura.
Прâља, f. перил.а, die Wäscherin, lotrix.
Прâљин, на, но, der Waschfrau, der Wäscherin, lotricis.
Прàм, m. ein Schiff, größer als ein Kahn (чун), navis genus.
Прàм, } vide према.
Прàма, }
Прамѐн, m. das Büschel, der Schopf, cirrus, н. п. косе, вуне, und figürl. магле.
Прамѐње, n. (coll.) die Büschel, cirri.
Прамѝчак, чка, m. hyp. v. прамен.
Прàмче, чета, n. ein kleiner прам, lintris genus.
Прандŷс, m. vide прамен.
Прáње, n. das Waschen, lotio.
Прàово, n. Ruinen einer Stadt an der Donau, in der Negotiner Krajina. cf. Крајина Неготинска.
Прàпорац, рца, m. die Schelle, tintinnabulum.
Прапòрчић, m. dim. v. прапорац.
Прàс, m. (eine Art Lauch) die Porre, allium porrum Linn. cf. prasius im Lat. und Griechischen.
Прасâд, f. (coll.) die Ferkel, porcelli.
Прáсац, сца, m. ein schon erwachsenes Schwein, porcus:
„Поручује Варица Божићу,
„Да јој пошље од прасца ножицу —
Прâсе, сета, n. ein Ferkel, porcellus.
Прàсетина, f. Ferkelfleisch, porcellina.
Прàсећӣ, ћа, ће, Ferkel-, porcellinus.
Прáсити, им, v. impf. ferkeln, (porcos) pario.
Прáситисе, имсе, v. r. impf. ferkeln, pario.
Прáсица, f. (ријетко се говори) vide назимица.
Прàска, f. das Krachen, crepitus: стоји праска.
Прàскати, ам, v. impf. krachen, crepo.
Прàсква, f. vide бресква.
Прàснути, нем, v. pf. entschlossen, hurtig aufbrechen, erumpo.
Прàсци, саца, m. pl. (coll.) die Ferkel, porculi.
Прàти, перем, v. impf. waschen, lavo.
Прàтилац, лиоца, m. der Begleiter, comes.
Прàтити, им, v. impf. begleiten, comitor.
Прàтљача, f. древо (као мала лопатица), што жене лупају њим кошуље кад перу.
Прàтња, f. die Begleitung, comitatio.
Прàћа, f. пударка, die Schleuder, funda.
Праћàкање, n. das Herumschlagen mit den Füßen, agitatio pedum.
Праћàкатисе, амсе, v. r. impf. sich herumwerfen (wie der Fisch im Trockenen), agitari
Праћѐње, n. das Begleiten, comitatio.
Прàћица, f. 1) dim. v. праћа. 2) на самару она узица (мјесто узенђије), на којој се држи нога кад се јаше, der Steigbügel am Saumrosse, stapia jumenti clitellarii.
Прàунук, m. der Urenkel, pronepos.
Прàшак, шка, m. dim. v. пра.
Прàшан, шна, но, staubig, bestäubt, pulverulentus.
Прáшење, n. 1) das Stäuben, Erregen

деs Staubes, pulveratio. 2) das Lockern (im Weinberge), pulveratio. 3) das Werfen (der Sau), das Ferkeln, partus porcae.
Пра̀шидба, f. die Lockerung im Weinberge, pulveratio.
Пра̀шина, f. augm. v. пра.
Пра̀шити, им, v. impf. 1) stäuben, pulvero, pulverem excito. 2) виноград, lockern, pulvero.
Пра̀шка, f. ein Stäublein, pulvisculus, atomus: нема брашна ни једне прашке.
Пра̀штање, n. 1) das Verzeihen, Vergeben, veniae datio, venia. 2) das Abschiednehmen, salutatio discedentis aut vel decedentis.
Пра̀штати, ам, v. impf. verzeihen, ignosco.
Пра̀штатисе, амсе, v. r. impf. Abschied nehmen, sich beurlauben (sagen прости браће!), saluto discedens vel decedens.
Пра̀штење, n. das Krachen (wenn z. B. ein Rind durch ein dichtes Gehölz durchdringt), fragor.
Пра̀штити, шти, v. impf. krachen, fragorem edo.
Пра̀ћење, n. vide праштење.
Пра̀шчићи, m. pl. (coll.) dim. v. прасци.
Пр̀вашњӣ, ња, ње, neulich, nuperus.
Пр̀венац, нца, m. m. j. poj, der Erstling (der erste Schwarm), apum examen primum.
Пр̏вӣ, ва, во, der erste, primus.
Пр̀вине, f. pl. die Erstlinge, erste That, primitiae: нијесу то њему првине.
Првŏ, neulich, nuper.
Првòженац, нца, m. der die erste Ehe eingeht, qui primas nuptias facit.
Пр̏га, f. ein Gericht, das geröstet ist, cibi tosti genus: миришу ти уста, као да си пргу јела (у приповијетки).
Пр̏да, f. der Furz, crepitus (ventris): прда прду сустиже.
Пр̀дало, n. das Werkzeug zum Farzen, culus ex quo peditur.
Пр̀да̄љка, f. на гадљима она цијев, што стоји гадљару на рамену кад свира. Прдаљка је настављена на неколика мјеста, и сва је обљевена коситером.
Прда̀чење, n. vide потпрдивање.
Прда̀чина, f. vide потпрдица.
Прда̀читисе, имсе, vide потпрдиватисе.
Пр̀деж, m. der Furz, crepitus (ventris). Смеосе као прдеж у гаћама.
Прдѐкнути, нем, v. pf. mit einem furzähnlichen Getöse fallen, cadere cum crepitu.
Пр̀дења̄к, m. vide прдало i. q. гузица: узе кадија гвоздењак, те удари нашега Мују над прдењак — cf. окљицнути.
Пр̀дети, дим, (Рес.) vide прћети.
Пр̀дешко, m. ein scherzhaftes Scheltwort der Mütter gegen Kinder: du Farzer! peditor!
Пр̀дити, им, (Срем.) vide прћети.
Прда̀ње, n. das Schwätzen, nugatio.
Пр̀длати, ам, v. impf. dummes Zeug schwätzen, nugor.
Пр̀днути, нем, v. pf. einen Furz lassen, crepitum (ventris) edo.
Пр̀дњава, f. das Farzen, crepitus: стоји га прдњава.
Пр̀доња, m. 1) попрдан, m. j. гра онај, што је крупан као боб, die größte Gattung Fisolen, phaseoli genus. 2) der Farzer, qui pedit.
Прдо̀сија, f. Schimpfwort von altem schlechten Rauchtaback, Schießpulver, res parum valens.
Пр̀ћење, n. das Farzen, crepitus emissio.
Пр̀ћети, дим, v. impf. (Ерц.) 1) farzen, pedo. 2) за кога, или за што, sich um etwas scheren, curo rem: не ћу и не прдим (за то); прди Мара за пудара: ти синко и не прдиш за науку (Прдим, В. Е., прдим).
Пре̑, (Рес. и Срем.) vide прије.
Прѐ, 1) sehr, über-, per-, in прекрасан, прелијеп. 2) über-, allzu, zusehr, nimium: прекувано, преслано, преучен.
Прѐбајати, јем, vide обајати.
Пребаци̇вање, n. 1) das Hinüberwerfen, Ueberwerfen, trajectio. 2) das Vorrücken, Vorwerfen, exprobratio.
Пребаци̇вати, цујем, v. impf. 1) hinüberwerfen, trajicio. 2) überwerfen, trajicio. 3) vorwerfen, exprobro, objicio.
Преба̀цити, им, v. pf. 1) преко куће, über das Haus hinüber werfen. 2) кућу, das Haus überwerfen, (z. B. mit einem Stein), trajicio. 3) vorrücken, vorwerfen, exprobros objicio.
Прѐбег, m. (Рес. и Срем.) vide пребјег.
Прѐбећи (говорисе и пребегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide пребјећи.
Преби̇јање, n. 1) das Brechen, fractio. 2) das Berechnen, compensatio.
Преби̇јати, ам, v. impf. 1) brechen, frango. 2) berechnen, compenso.
Преби̇рање, n. das Ueberklauben, Ueberlesen, perpurgatio.
Преби̇рати, ам, v. impf. überlesen, überklauben, perpurgo.
Прѐбити, бијем, v. pf. 1) zerschlagen, zerbrechen, frango: нож, ногу, дрво и т. д. 2) једно за друго, gegen einander berechnen, compenso.
Прѐбјег, m. (Ерц. ст.) der Flüchtling, der Flüchtige, profugus;

„Два пребјега гору пребјегоше —
„Волим бити пребјег у каурe —

Пребјећи (говорисе и пребјегнути), бјегнем, v. pf. (Ерц.) fliehen, sich flüchten, fugio.

Пребледети, дим, v. pf. (Рес.) } blaß, bleich werden, pallesco.
Пребледити, им, v. pf. (Срем.) }
Преблијеђети, дим, v. pf. (Ерц.) }

Преболети, лим, v. pf. (Рес.) } genesen, convalesco:
Преболити, им, v. pf. (Срем.) }
Преборљети, лим, v. pf. (Ерц.) }

„Ако га глава заболе,
„Да Бог да да га преболи —
„Имаде ми ђетић Цинцар Јанко,
„Ал' још није ране преболео —

Пребoравити, им, v. pf. durchleben, durchbringen, exigo (aevum).

Пребранац, нца, m. m. j. пасуљ, eine Art Fisolengericht, cibi genus ex fabis. У Србији по селима кажу (као у шали) о ц и н г р а (зашто га највише једу калуђери), а по варошима с а г а н л и ј а.

Пребрати, берем, v. pf. überklauben, überlesen, perpurgo. 2) пасуљ, mit Oel und Zwiebeln kochen, coquo fabas cum oleo et cepis et pipere.

Пребродити, им, v. pf. durchwaten, vado transeo.

Пребројити, им, v. pf. überzählen, pernumero, dinumero.

Превалити, им, v. pf. 1) umwerfen, everto. 2) очима, schel ansehen, torvo oculo aspicio. 3) превалило подне, по зиме, vorüber seyn, elapsum est.

Преваљивање, n. das Umwerfen, eversio.

Преваљивати, љујем, v. impf. 1) umwerfen, everto. 2) очима, schel ansehen, torvo vultu tueri.

Превара, f. (Рес. и Срем.) vide пријевара.

Преваренић, m. übersottener Eidre, cidrus coctus.

Преваривање, n. das Ueberkochen, coctio.

Преваривати, рујем, v. impf. überkochen, coquo, percoquo.

Преварити, им, v. pf. betriegen, decipio, fallo.

Преварити, им, v. pf. übersieden, percoquo.

Преваритисе, имсе, v. r. pf. sich täuschen, decipior, fallor.

Превез, m. eine Art Frauenmütze, vittae genus.

Превесити, им, (Рес. и Срем.) vide превјесити.

Превести, ведем, v. pf. hinüber führen, traduco. Превео би га жедна преко воде (er ist ungemein klug).

Превести, везем, v. pf. überführen, trajicio.

Превешање, n. (Рес. и Срем.) vide превјешање.

Превешати, ам, (Рес. и Срем.) vide превјешати.

Превијање, n. 1) das Ueberwickeln, circumvolutio. 2) das Verändern der Stimme, vocis inflexio.

Превијати, ам, v. impf. 1) übermi… ckeln, circumvolvo. 2) die Stimme verändern, inflecto vocem:

„Закукаћу као кукавица,
„Превијаћу као ластавица —

Превијатисе, амсе, v. r. impf. sich um… den und drehen, torqueri.

Превијача, f, m. j. колиба, eine Art leichter Hütte, tugurii genus.

Превити, вијем, v. pf. überwickeln, circumvolvo.

Превјесити, им, v. pf. (Ерц.) überhängen, appendo.

Превјешање, n. (Ерц.) das Ueberhängen, appensio.

Превјешати, ам, v. impf. (Ерц.) überhängen, appendo.

Превлачење, n. 1) das Ueberschleppen, transportatio. 2) das langsame Fahren mit dem Fidelbogen über die гусле, ductatio arctus per fides.

Превлачити, им, v. impf. 1) überschleppen, transporto trahendo. 2) mit dem Fidelbogen langsam über die гусле fahren, arcum ducto per fides.

Преводити, им, v. impf. hinüberführen, traduco.

Превођење, n. das Hinüberführen, traductio.

Превожење, n. das Uebersetzen über einen Fluß, trajectio.

Превоз, m. die Ueberfuhr, das Fahrgeld, naulum.

Превозити, им, v. impf. übersetzen, trajicio.

Преврата, f. превратуша, ein Gericht von Eiern, placentae genus ex ovis. Кукурузно брашно закувасе јајима (у каквом оуду), па се онда онај скроб изасне у тигањ на врућу маст; кад се од оздо потпече, онда се п р е в р н е, те се и с друге стране испече; потом се једе (највише вруће).

Превратити, им, v. pf. umkehren, inverto.

Превратуша, f. vide преврата.

Превраћање, n. das Umkehren, inversio.

Превраћати, ам, v. impf. umkehren, inverto.

Преврети, рим, v. pf. abgähren, defervesco.

Преврнути, нем, v. pf. umwenden, converto.
Преврта̂ње, n. vide превраћање.
Преврта̂ти, вр̂ћем, vide превраћати.
Прѐвући, вучем, v. pf. überziehen, traho alio, traho per aliquid.
Прѐгазити, им, v. pf. 1) überwaten, vado transeo, воду oder преко воде. 2) darüber treten, zertreten, conculco.
Прѐгача, f. eine Art wollener Schürze, praecinctorium laneum.
Прегѝбање, n. das Beugen, flexio.
Прегѝбао, бли, f. das Gelenke, articulus.
Прегѝбати, бљем (и прегибам), v. impf. beugen, flecto.
Преглѐдалица, f. die Vorschrift, das Schreibmuster, exemplum scribendi.
Преглѐдање, n. 1) das Ueberschauen, Uebersehen, Durchsehen, perlustratio. 2) das Absehen nach einem Muster, imitatio.
Преглѐдати, ам, v. impf. 1) übersehen, perlustro. 2) nach dem Muster machen, facio ad exemplum.
Прѐгледати, ам, v. pf. übersehen, überblicken, pervideo.
Преглѐдати, ђем, v. pf. durchnagen, perrodo.
Прѐгнути, нем, v. pf. biegen, herbeugen, inflecto.
Прегòнити, им, v. impf. hinüber treiben, ago trans-.
Прегòнитисе, имсе, v. r. impf. mit Anekdoten gegen einander fechten, einander aufziehen, ludificari, ducere se invicem.
Прегòњење, n. 1) das Hinübertreiben, transmissio, transjectio. 2) das Aufziehen, traductio, ludificatio.
Прегòрети, им, v. pf. 1) н. п. дрво, durchbrennen, peruror. 2) verschmerzen, tolero, obliviscor.
Прѐградак, тка, m. eine Abtheilung, Verschlag im Hause, zotheca, locus assibus separatus.
Прегра̀дити, им, v. pf. überschlagen, verschlagen, assibus separo.
Преграђѝвање, n. das Verschlagen, separatio per asses.
Преграђѝвати, ђујем, v. impf. verschlagen, assibus separo.
Прегрѝзање, n. das Durchbeißen, permorsio.
Прегрѝзати, ам, v. impf. durchbeißen, permordeo, peredo.
Прѐгристи, ризем, v. pf. durchbeißen, permordeo.
Прегр̀мети, ми, v. pf. (Рес.) } док ово
Прегр̀мити, ми, v. pf. (Срем.) } прегр-
Прегр̀мљети, им, v. pf. (Ерц.) } ми, bis dieses Gewitter (fig.) vorbei ist, dum haec tempestas praeterierit.
Прегр̂шти, f. pl. beide flache Hände zum Fassen hingehalten, ambae volae ad accipiendum quid paratae: пуне прегршти; дај ми једне прегршти брашна; није воду прегрштима.
Прѐд, } vor, ante: пред кућом; пред
Прѐда, } Богом; преда мном; пред кућу (cum acc.); пред Бога; преда ме; из кесе, па преда се, nur Geld her, so hat man's
Преда́вање, n. die Uebergabe, deditio.
Преда́вати, дајем, v. impf. 1) übergeben, dedo. 2) zur Uebergabe nöthigen, adigo ad deditionem.
Прѐдаја, f. die Uebergabe, deditio: изишао (н. п. ајдук) на предају.
Прѐдати, ам, v. pf. 1) übergeben, dedo. 2) zur Uebergabe nöthigen, adigo ad deditionem.
Прѐдатисе, амсе, v. r. pf. sich ergeben, dedo me.
Предва́јање, n. das Abtheilen in zwei Theile, divisio in partes duas.
Предва́јати, ам, v. impf. in zwei Theile theilen, dimidiare.
Предвòјити, им, v. pf. halbiren, dimidio.
Предвостру̀чање, n. das Verzweifachen, Verdoppeln, duplicatio.
Предвостру̀чати, ам, v. impf. doppelt falten, duplico.
Предвòстручити, им, v. pf. doppelt falten, duplico.
Преде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide предијевање.
Преде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide предијевати.
Прѐденути, нем, vide предести.
Прѐдење, n. das Spinnen, netio.
Предѐрати, рем, vide предријети.
Предести (говорисе и преденути), денем, (Рес. и Срем.) vide пређести.
Предѝво, n. der Flachs (österr. das Spinnhaar), pensum lini, lanae: „Кецељице танано предиво —
Предијѐва̂ње, n. (Ерц.) der Namenwechsel, nominis mutatio.
Предијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) m. j. име, einen andern Namen annehmen, nomen mutare.
Прѐдика, f. (у Срјем. у Бачк. и у Бан.) die Predigt, sermo. cf. поучење.
Предѝкаоница, f. die Kanzel, cathedra, suggestum.
Предика̂тор, m. der Prediger, praedicator.
Предика̂торов, ва, во, des Predigers, praedicatoris.
Предика̂торскӣ, ка, ко, 1) Prediger, praedicatorius. 2) adv. wie ein Prediger, praedicatoris modo.
Прѐдиковање, n. das Predigen, praedicatio.

Предиковати, кујем, v. impf. predigen, praedico (sacra).

Предирање, n. das Durchreißen, dilaceratio.

Предирати, рем, v. impf. entzwei reißen, dilacero.

Предњак, m. н. п. во у плугу, der vordere (Ochs) am Pfluge, bos anterior.

Предњачење, n. das Vorangehen, antecessio.

Предњачити, им, v. impf. vorangehen, praeeo.

Предњи, ња, ње, der vordere, anterior.

Предраг, m. Mannsname, nomen viri.

Предрети, ем, предръо, (Рес. и Срем.) vide предријети.

Предријети, рем, предръо, v. pf. (Ерц.) 1) zerreißen, lacero, perrumpo. 2) предръо преко потока, er ist durchgedrungen, durch das Thal, perrupit.

Пређа, f. 1) das Garn, fila. 2) das Garn, Netz, rete.

Пређенути, нем, v. pf. (Ерц.) } т. ј.
Пређести, ђенем, v. pf. (Ерц.) } име, einen andern Namen annehmen, muto nomen. Ја нијесам чуо у Србији, да је ко своје име пређео (већ ако жене ђеци — од милости, или кад што врачају — или какав рђав човек, кад учини какво зло па утече куда), док није покојни Теодор Филиповић дошао у Србију (1805) и назваосе Божа Грујовић; а Јован Савић, Иван Југовић (ваља да је изабрао име за пријестол Српски); потом је било ушло као у обичај, те су и други ђекоји своја презимена одбацили и друга изабрали. — Сиромаа мога (друга) Арсу Андреевића (или Андријћа) ћадијау да објесе, да не утече у Влашку, што се назвао Кастриот. —

Пређетина, f. augm. v. пређа.

Пређица, f. 1) dim. v. пређа. 2) eine Schnalle, fibula.

Пређурина, f. vide пређетина.

Прежање, n. vide вребање.

Прежати, ам, vide вребати.

Преживање, n. das Wiederkäuen, ruminatio.

Преживати, ам, v. impf. wiederkäuen, rumino.

Преживети, вим, v. pf. (Рес.) } fort
Преживити, им, v. pf. (Срем.) } leben,
Преживљети, вим, v. pf. (Ерц.) } vitam duco:

„Не би л' и ми уз њи преживљели —

Прежина, f. vide прегача.

Презање, n. das Auffahren aus dem Schlafe, excussio somni, circumspectatio anxia.

Презање, n. vide упрезање.

Презати, прежем, vide упрезати.

Презати, ам, v. impf. } aus dem
Презатисе, амсе, v. r. impf. } Schlafe auffahren, und umherblicken, circumspicio ex somno.

Презиме, мена, n. der Zuname, cognomen. cf. подријетло.

Презимењак, m. der den nämlichen Zunamen hat, ejusdem cognominis.

Презимити, им, v. pf. überwintern, hiberno, perhiemo.

Преисподњи, ња, ње, (у Сријему и у Бачкој) äußerst, ultimus: преисподња уља, лажа и т. д.

Прејаати, јашем, vide прејати.

Прејаивање, n. 1) das Hinüberreiten, transequitatio. 2) das Reiten eine Zeit (Strecke) hindurch, equitatio per tempus.

Прејаивати, јаујем, v. impf. 1) hinüberreiten, transequito. 2) hindurchreiten, equito per tempus, locum.

Прејати, јашем, v. pf. коња (на коњу) преко воде, hinüber reiten, transvehor, transeo equo.

Прејездити, им, v. pf. (ст.) durchreiten, perequito:

„И честиту Босну прејездише —

Прејестисе, једемсе, v. r. pf. sich überessen, ingurgitare se, cibo obrui.

Прејурити, им, v. pf. heftig hinübertreiben, ago trans - cf. прећерати.

Прекадити, им, v. pf. mit Weihrauch und Gebet weihen (bei der Kirchmesse), suffio.

Прекађивање, n. das Weihen durch Weihrauch, suffitio.

Прекађивати, ђујем, v. impf. räuchern, suffio.

Прекі, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide пријеки.

Прекивање, n. das Ueberschweißen, Ueberschmieden, recusio.

Прекивати, ам, v. impf. überschmieden, recudo.

Прекидање, n. 1) das Entzweybrechen, diffractio. 2) das bestimmte Entscheiden (z. B. eines Kaufs), determinatio.

Прекидати, ам, v. impf. 1) entzweybrechen, diffringo. 2) bestimmt entscheiden (einen Kauf), determino.

Прекинути, нем, v. pf. 1) entzweyreißen, disrumpo. 2) bestimmt entscheiden.

Прекинутисе, немсе, v. r. pf. einen Bruch (Leibschaden) bekommen, herniam mihi conscisco.

Прекјуче (т. ј. преко јуче), vorgestern, nudius tertius.

Прекјучерањи̑, ња, ње, } vorgestrig,
Прекјучерашњи̑, ња, ње, } quod fuit nudius tertius.
Пре́клад, m. (Рес. и Срем.) vide пријеклад.
Пре̏клањање, vide преклоњање.
Пре̏клањати, ам, vide преклоњати.
Пре̏клањатисе, амсе, vide преклоњатисе.
Пре̏клани (т. ј. преко лани), vor zwey Jahren, ante duos annos, ante biennium.
Пре́клањски̑, ка, ко, vor zweyjährig, quod fuit ante duos annos.
Пре̏клињање, n. das heilige Betheuern, Schwören, testatio deorum.
Пре̏клињатисе, њемсе, v. r. impf. hoch und theuer schwören, testor deos hominesque: кунесе и преклињесе.
Прекло̀нити, им, v. pf. н. н. главу, den Kopf vorwärts beugen, inclino caput.
Прекло̀нитисе, имсе, v. r. pf. sich verbeugen, inclinor.
Пре̏клоњање, n. das Beugen, inclinatio.
Пре̏клоњати, ам, v. impf. beugen, inclino.
Пре̏клоњатисе, амсе, v. r. impf. sich verbeugen, inclinor.
Пре̏ко, über, trans; преко дан, um den andern Tag, altero quoque die.
Прекõвати, кујем, v. pf. überschmieden, recudo.
Прекõдринац, нца, m. ein Mensch von jenseit der Drina, transdrinanus.
Прекõдринка, f. Frauenzimmer von jenseit der Drina, transdrinana.
Прекõдрински̑, ка, ко, 1) jenseit der Drina, transdrinanus. 2) adv. wie jenseit der Drina, transdrinano more.
Прекõдриње, n. die Gegend jenseit der Drina, regio transdrinana.
Прекõморац, рца, m. der über dem Meere her ist, transmarinus:
„Како дође Арап прекоморац —
Прекõморка, f. 1) ein Frauenzimmer von jenseit des Meeres, mulier transmarina. 2) пушка прекоморка, eine Flinte von jenseit des Meeres (aus Venedig?) telum ultramarinum:
„О рамену дуга прекоморка —
Прекõморски̑, ка, ко, übermeerisch, transmarinus.
Прекопа́вање, n. 1) das Uebergraben, perfossio. 2) das Graben mitten durch, perfossio.
Прекопа́вати, ам, v. impf. übergraben, perfodio.
Прекõпати, ам, v. pf. durchgraben, übergraben, perfodio.
Прекора́вање, n. vide корење 1.
Прекора́вати, ам, vide корити.
Прекõран, рна, но, der Vorwürfe hören muß, qui saepe objurgatur: свагда је прекоран.
Прекõрити, им, v. pf. кога, einem Vorwürfe machen, exprobro.
Прекра́јање, n. das Zuschneiden auf eine andre Art, sectio ad aliam formulam.
Прекра́јати, ам, v. impf. anders zuschneiden, seco ad aliam formulam.
Прекре́нути, нем, v. pf. überschwenken, desuper inclino.
Прекре̑т, m. der Umschwung, revolutio: стоји на прекрету.
Прекре́тање, n. das Ueberschwenken, inclinatio.
Прекре́тати, рећем, v. impf. überschwenken, desuper inclino.
Прекре́татисе, рећемсе, v. r. impf. ein Spiel, in Oesterreich hutschen, in asse ex axe mobili sursum et deorsum moveri.
Прекре́тња, f. vide прекрет.
Прекри́вање, n. 1) das Verstecken, an einen andern Ort, occultatio mutata. 2) das neue Decken (des Dachs), contectio nova.
Прекри́вати, ам, v. impf. 1) neu decken, denuo tego. 2) anders wo verbergen, occulto alio loco.
Прекри́вити, им, v. pf. seitwärts krümmen, incurvo:
„Паунперо прекривила —
Пре̏крити, ријем, v. pf. 1) neu decken, denuo tego. 2) anders wo verbergen, alibi celo.
Прекро́јити, им, v. pf. anders zuschneiden, seco ad aliam formulam.
Прекр̀стити, им, v. pf. 1) durchkreuzen, oblique perseco. 2) bekreuzen, cruce signo.
Прекр̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich bekreuzen, cruce se signare.
Прекр̀шити, им, v. pf. zerbrechen, diffringo.
Прекр̀штање, n. vide прекршћање.
Прекр̀штати, ам, vide прекршћати.
Прекр̀шћање, n. 1) das Bekreuzen, crucis formatio super re aliqua. 2) das Durchkreuzen, persectio obliqua.
Прекр̀шћати, ам, v. impf. 1) durchkreuzen, oblique perseco. 2) bekreuzigen, cruce signo.
Пре̏ксинотњи̑, ња, ње, vom vorgestrigen Abend, ante duos dies vesperi
Пре̏ксиноћ (т. ј. преко синоћ), vorgestern Abends, ante duos dies vesperi.
Пре̏ксиноћни̑, на, но, vide прексинотњи.
Пре̏кужити, им, v. pf. (von куга) überstehen, defungi malo.
Преку̀ндачити, им, v. pf. 1) überschif-

ten, scapo novo munio. 2) прекундачно се, von einem der sich anders trägt, als sonst, vestem mutavit.

Прѐкупац, пца, m. der Vorkäufer, emens ante alios, propola:

„Њојзи ми долазе
прекупци трговци —

Прекупити, им, v. pf. vorkaufen, emo ante alios.

Прекупљѝвање, n. das Vorkaufen, emtio ante alios.

Прекупљѝвати, љујем, v. impf. vorkaufen, emo ante alios.

Прѐлажење, n. 1) das Hinübergehen, transitio. 2) das Ueberlaufen, exundatio.

Пре́лаз, m. (Рес. и Срем.) vide пријелаз.

Прѐлазити, им, v. impf. 1) hinübergehen, transeo. 2) überlaufen, exundo.

Прела́мање, n. das Entzweybrechen, diffractio.

Прела́мати, ам, v. impf. entzweybrechen, diffringo.

Преле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide прелијетање.

Преле́тати, лећем, (Рес. и Срем.) vide прелијетати.

Прелѐтети, тим, (Рес.) vide прелећети.

Прелѐтити, им, (Срем.) vide прелећети.

Прѐлетити, им, (Рес. и Срем.) vide прељетити.

Прѐлетнӣ (једни говоре п р е л е т њ и), на, но, (Рес. и Срем.) vide прељетни.

Прелѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) hinüberfliegen, pervolo, transvolo.

Прелѝва̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide прељевање.

Прелѝвати, ам, (Срем.) vide прељевати.

Прелијѐва̂ње, n. (Ерц.) vide прељевање.

Прелијѐвати, ам, (Ерц.) vide прељевати.

Прелијѐта̂ње, n. (Ерц.) das Ueberfliegen, pervolatio, transvolatio.

Прелијѐтати, лијећем, v. impf. (Ерц.) überfliegen, transvolo, pervolo.

Прѐлити, лијем, v. pf. 1) übergießen, transfundo. 2) begießen, perfundo.

Пре́ло, n. die Spinnversammlung, Spinngesellschaft, coetus netricum. 2) als Spitzname für einen Mann, der gesponnen (wie Hercules, der Omphale zu Liebe), vir qui net feminae modo.

Прело̀мити, им, v. pf. entzweibrechen, diffringo.

Прѐља, f. die Spinnerinn, netrix.

Прѐљева̂ње, n. (Ерц.) das Uebergießen, transfusio.

Прѐљевати, ам, v. impf. (Ерц.) übergießen, transfundo.

Прѐљетити, им, v. pf. (Ерц.) übersommern, aestivo.

Прѐљетнӣ, на, но, (Ерц.) н. п. сланина, was über einen Sommer lang geblieben, quod aestatem perduravit.

Прељу́бити, им, v. pf. (ст.) wider die Pflicht lieben, lieben den man nicht soll, amare, quem non oporteret (cf. прињубити):

„Или ме је са свим оставила,
„И јелена другог прељубила —

Прѐма, 1) gegenüber, ex adverso, e regione. 2) тражи ђевојку према себи, die zu dir paßt, deines Gleichen, parem. 3) према глави, (es geht) um den Kopf, agitur de capite. Према глави и оца по глави.

Прѐмазати, мажем, v. pf. überschmieren, perlino: премазали му зубе, sie haben ihn mit einer Kleinigkeit abgefertigt.

Премазѝва̂ње, n. das (nothdürftige) Abspeisen eines, der um mehr bittet.

Премазѝвати, зујем, v. impf. einen, der viel verlangt, nothdürftig abspeisen, cf. прѐмазати.

Према̀кнутисе, несе, vide премаћисе.

Према́мити, им, v. pf. verlocken, pellicio.

Према̀љетнӣ, на, но, (у Ерц.), vide прољетни.

Према̀љеће (прѐмаљеће), n. vide прољеће.

Према̀ћисе (говорисе и премакнутисе), макнесе, v. r. pf. sich verrücken, forte discessit res e loco: премакло ми се (т. ј. нестало ми сад, а добићу опет) новаца, жита и т. д.

Према́шити, им, v. pf. über etwas wegreichen, porrigor ultra (z. B. кошуља колено).

Прѐместити, им, (Рес. и Срем.) vide премјестити.

Премѐта̂ње, n. das Ueberwerfen, transjectio.

Премѐтати, мећем, v. impf. überwerfen, circumjicio, pervolvo.

Премѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. sich überwerfen. überburzeln, provolvor.

Прѐметнути, нем, v. pf. überwerfen, pervolvo.

Прѐметнутисе, немсе, v. r. pf. überburzeln, provolvor.

Прѐмешта̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide премјештање.

Прѐмештати, ам, (Рес. и Срем.) vide премјештати.

Прѐмештатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide премјештатисе.

Премислитисе, имсе, v. r. pf. sich anders bedenken, muto sententiam.
Премицање, n. das Verrücken (von Geld-, u. a. Verlegenheiten), perturbatio.
Премицатисе, мичесе, v. r. impf. sich verrücken.
Премишљање, n. das Ueberdenken, percogitatio.
Премишљати, ам, v. impf. überdenken, percogito, reputo.
Премишљатисе, ам, v. r. impf. sich bedenken, delibero.
Премјестити, имсе, v. pf. (Ерц.) übertragen, transfero.
Премјеститисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) den Ort ändern, locum muto.
Премјештање, n. (Ерц.) das Uebersetzen, Uebertragen, translatio.
Премјештати, ам, v. impf. (Ерц.) übersetzen, übertragen, transfero.
Премјештатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich übersetzen, den Ort ändern, transfero me, transporto me.
Пренемагање, n. das Ohnmächtig-werden vor Schmerz, deliquium prae dolore.
Пренемагатисе, мажемсе, v. r. impf. vor Schmerz in Ohnmacht fallen, deficio prae dolore.
Пренемоћисе, могнемсе, v. r. pf. vor Schmerz in Ohnmacht fallen, deficio prae dolore.
Пренети, несем, (Рес. и Срем.) vide пренијети.
Пренијети, несем, пренијо (пренијела, ло), v. pf. (Ерц.) hinübertragen, transporto.
Пренитити, им, v. pf. m. j. нити, das Trumm erneuern, licia renovo.
Пренос, m. (Рес. и Срем.) vide пријенос.
Преносити, им, v. impf. übertragen, transporto.
Преноћити, им, v. pf. übernachten, pernocto.
Преношење, n. das Uebertragen, transportatio.
Пренутисе, немсе, v. r. pf. aus dem Schlafe überrascht aufblicken, e somno excuti.
Преобладати, ам, v. pf. die Oberhand bekommen, supero, superior sum, vinco.
Преблачење, n. das Ueberziehen, mutatio vestis.
Преоблачити, им, v. impf. umkleiden, überziehen, vestem aliam induo.
Преоблачитисе, имсе, v. r. impf. sich umkleiden, induor aliam vestem.
Преображеније, n. } die Verklärung Christi (6. August).
Преображење, n. }
Преобразитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich verklären (von Christus). 2) ein andres Gesicht bekommen, mutare faciem.
Преобување, n. das Wieder-zurechtmachen der Schuhe, calceamenti refictio.
Преобувати, ам, v. impf. die Schuhe wieder zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобуватисе, амсе, v. r. pf. sich die обућа wieder zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобука, f. die Kleidung zum Umkleiden, vestimenta alia, recentia.
Преобути, бујем, v. pf. einem die Schuhe zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобутисе, бујемсе, v. r. pf. seine Schuhe zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобући, бучем, v. pf. umkleiden, alias vestes induo.
Преобућисе, бучемсе, v. r. pf. sich umkleiden, vestes muto.
Преодести (говорисе и преоденути), денем, (Рес. и Срм.) vide преођести.
Преодити, им, v. impf. hinübergehen, von einem Ende bis zum andern hindurchgehen, pervado, percurro.
Преодница, f. m. j. звијезда, der Stern der den Himmel durchwandelt, stella percurrens coelum:

„Од сестрице звезде преоднице,
„Што преоди преко ведра неба —

Преођенути, нем, vide преођести.
Преођење, n. das Durchgehen, percursio.
Преођести (говорисе и преођенути), ђенем, v. pf. (Ерц.) wieder bekleiden, umkleiden, aliter vestio:

„Док се гора преођене листом,
„А рудине травом ћетелином —

Преотети, отмем, v. pf. vorwegnehmen, praecipio, praeripio.
Преотимање, n. das Vorwegnehmen, praeceptio.
Преотимати, ам (и преотимљем), v. impf. vorwegnehmen, praecipio.
Препасти (говорисе и препаднути), паднем, v. pf. erschrecken, exterreo.
Препастисе (говорисе и препаднутисе), паднемсе, v. r. pf. erschrecken, expavesco.
Препевати, ам, (Рес. и Срем.) vide препјевати.
Препелица, f. 1) die Wachtel, coturnix. 2) beim Heumachen ein Gang (der Reihe der Mäder bis ans Ende der Wiese, wo sie dann, wieder eine neue Reihe vornehmen), (постат bei den Schnittern, Kukuruzgräbern), vices (?)
Препеличић, m. die junge Wachtel, pullus coturnicis.
Препеличјй, чја, чје, Wachtel-, coturnicis.
Препети, пнем, v. pf. n. п. коња, ein weidendes Pferd an eine andere Stelle binden, alio loco religo equum pascentem.

Препећи, печем, v. pf. 1) überbraten (zu viel), nimis asso. 2) übersieden, recoquo, überbrennen (den Branntwein).
Препечèница, f. m. j. ракија, abermal gebrannter Branntwein, vinum bis ustum.
Препијање, n. das zuviele Trinken, potatio nimia.
Препијати, ам, v. impf. zu viel trinken, perpoto, nimium bibo.
Прèпињâње, n. das Ueberbinden des Pferdes, equi pascentis religatio a loco priori.
Прèпињати, њем, v. impf. н. п. коња, überbinden, alio loco religo.
Препирање, n. das Ueberwaschen, perlotio.
Прèпирâње, n. das Zanken, rixae.
Препирати, ам, v. impf. überwaschen, perluo.
Прèпиратисе, ремсе. v. r. impf. zanken, rixari.
Прèпис, m. (Рес. и Срем.) vide пријепис.
Преписати, пишем, v. pf. 1) überschreiben, transcribo. 2) beschreiben, conscribiren, conscribo.
Преписивање, n. 1) das Umschreiben, transcriptio. 2) das Beschreiben, Aufschreiben, Verzeichnen, Conscribiren, conscriptio.
Преписивати, сујем, v. impf. 1) umschreiben, transcribo. 2) beschreiben, verzeichnen, conscribo.
Прèпити, пијем, v. pf. über das Maß trinken, nimium bibisse.
Препишавање, n. das Ueberpissen, transminctio.
Препишавати, ам, v. impf. überpissen, transmejo.
Препишати, ам, v. pf. überpissen, transmejo. Препишала би жена (тако je близу).
Прèпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) hindurch singen, canto per (totam noctem):
„Два славуја сву ноћ препјеваше —
„Сву ноћ ми соко препјева —
Прèпјецâње, n. das abermalige Brennen, recoctio.
Прèпјецати, пјечем, v. impf. ракију, übersieden, abermal sieden, recoquo.
Прèплакати, лачем, v. pf. durchweinen (den ganzen Tag), in einem fort weinen, fleo per (totum diem).
Препланути, не, v. pf. н. п. ватра љеб, überflackern d. i. wenn das Feuer das backende Brot zu schnell umflammt, und es dadurch von außen verbrennt, während es nach innen noch roh ist panem coquendum praecox ignis adurit.
Прèпливати, ам, v. pf. durchschwimmen, transnato.
Препловити, им, v. pf. vide препливати.
Прèпона, f. die Leisten, ilia.
Прèпорука, f. die Empfehlung, commendatio.
Препоручивање, n. das Empfehlen, commendatio.
Препоручивати, чујем, v. impf. empfehlen, commendo.
Препоручити, им, v. pf. empfehlen, commendo.
Прèправа, f. die Vorbereitung, adparatus.
Препрâван, вна, но, bereit, paratus.
Прèправити, им, v. pf. vorbereiten, praeparo.
Прèправљâње, n. das Vorbereiten, praeparatio.
Прèправљати, ам, v. impf. vorbereiten, praeparo.
Препрâвност, f. die Bereitschaft, promtus.
Прèпрата, f. (у Срijему кажу: женска црква) der Theil der Kirche, wo die Frauen stehen, locus feminarum in ecclesia.
Прèпрати, перем, v. pf. überwaschen, lavo iteratis vicibus.
Препредање, n. das Ueberspinnen (des Zwirns), netum iterum neo.
Препредати, ам, v. impf. überspinnen, iterum neo.
Прèпрести, редем, v. pf. überspinnen, iterum neo.
Препречивање, n. das Vorstecken, praetentio.
Препречивати, чујем, v. impf. vorstecken, vorstemmen, praetendo.
Препречити, им, (Рес. и Срем.) vide препријечити.
Препријечити, им, v. pf. (Ерц.) vorstecken, vorstemmen, praetendo.
Препродавање, n. das Wiederverkaufen, revenditio.
Препродавати, дајем, v. impf. wieder weiter verkaufen, revendo.
Препродати, ам, v. pf. wieder weiter verkaufen, revendo:
„Продаше ме бегу Челебијћу,
„А Челебијћ мене препродаде
„Љубовићу из Новог пазара —
Препросити, им, v. pf. m. j. ђевојку коме, einen überfreyen, überwerben, ausstechen, virginem ab alio expetitam procari.
Прèпуцати, цаше, v. pf. н. п. пушке, in einem fort schießen (von Flinten), persono.
Прèрад, m. Mannsname, nomen viri.
Прèранак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide пријеранак.
Прераните, им, v. pf. durch einige Zeit ernähren, alo, nutrio per tempus (famis, hiemis).
Прерањивање, n, das Ernähren durch einige Zeit, perunutritio.
Прерањивати, њујем, v. impf. hindurch ernähren, perunutrio.

Пререзати, режем, v. pf. entzwey schneiden, disseco.
Пререзивање, n. das Entzweyschneiden, dissectio.
Пререзивати, зујем, v. impf. entzwey schneiden, disseco.
Прерити, рijем, v. pf durchwühlen, perruo.
Прѐров, m. (Рес. и Срем.) vide пријеров.
Прерòвити, им, v. pf. durchgraben, perfodio.
Прѐсада, f. die Pflanzen, die übersetzt werden, plantae quae e seminario transferuntur.
Пресадити, им, v. pf. überpflanzen, transplanto.
Пресађивање, n. das Ueberpflanzen, transplantatio.
Пресађивати, ђујем, v impf. übersetzen, transplanto.
Пресамаривање, n. das Uebersteigen (eines Berges) transcensus.
Пресамаривати, рујем, v. impf. übersteigen, transcendo.
Пресамарити, им, v. pf. преко брда, (das Gebirge) übersteigen, transcendo.
Пресамитити, им, v. pf. doppelt übereinander legen, duplico, gemino.
Пресамићивање, n. das Doppeltfalten, duplicatio.
Пресамићивати, ћујем, v. impf. doppelt falten, duplico.
Прѐсан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide пријесан.
Пресанути, нем, v. pf. austrocknen (vom Bache), exsiccor, exaresco.
Прѐсед, m. (Рес. и Срем.) vide пријесјед.
Прѐседање, n. (Рес. и Срем.) vide пресједање.
Прѐседати, ам, (Рес. и Срем.) vide пресједати.
Преседити, им, (Рес. и Срем.) vide пресједити.
Прѐседнути, нем, vide пресести.
Преселити, им, v. pf. übersiedeln, transfero.
Преселитисе, имсе, v. r. pf. übersiedeln, transmigro.
Пресељавање, n. das Uebersiedeln, translatio, transmigratio.
Пресељавати, ам, v. impf. übersiedeln, transfero.
Пресељаватисе, амсе, v. r. impf. übersiedeln, transmigro.
Прѐсести (говорисе и преседнути), седем (и преседнем), (Рес. и Срем.) vide пресјести.
Пресећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide пресјећи.
Пресецање, n. (Рес. и Срем.) vide пресјецање.
Пресецати, ам, (Рес. и Срем.) vide пресјецати.
Пресјѐђети, сједим, v. pf. (Ерц.) hindurch sitzen, persideo (?).
Прѐсијати, јем, v. pf. (Ерц.) durchsieben, percribro.
Пресијѐвање, n. (Ерц.) das Uebersieben, percribratio.
Пресијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) durchsieben, percribro.
Пресијѐцање, n. (Ерц.) das Entzweihauen, Durchschneiden, sectio.
Пресијецати, ам, v. impf. (Ерц.) durchschneiden, seco.
Прѐсилити, им, v. pf. übermüthig werden, superbio.
Пресиљавање, n. das Uebermüthig-werden, insolentia, superbitio.
Пресиљавати, ам, v. impf. übermüthig werden, superbio.
Прѐсипање, n. 1) das Umschütten (Ueberschütten), transfusio. 2) das Ueberfüllen, nimia impletio.
Прѐсипати, ам (и преспљем), v. impf. 1) umschütten, transfundo. 2) überfüllen, nimis impleo.
Прѐсисање, n. das Vertrocknen, exsiccatio.
Прѐсисати, сишем, v. impf. vertrocknen, exaresco.
Пресјавање, n. das Blinken, Blitzen (z. B. eines Säbels, gegen die Sonne), fulgor, coruscatio.
Пресјаватисе, амсе, v. r. impf. blitzen, blinken, corusco.
Прѐсједање, n. (Ерц.) der Hinterhalt, insidiae.
Прѐсједати, ам, v. impf. (Ерц.) sich in Hinterhalt legen, insidior.
Пресједити, им, vide пресиђети.
Прѐсјести (говорисе и пресједнути), сједем (говорисе и пресједнем), v. pf. (Ерц.) sich in Hinterhalt legen, insidior.
Прѐсјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) entzwei schneiden, hauen, disseco.
Прескакање, n. das Ueberspringen, transsultus, praeteritio.
Прескакати, качем, v. impf. überspringen, transilio.
Прескочити, им, v. pf. überspringen, transilio.
Прѐслављање, n. vide прислављање.
Прѐслављати, ам, vide прислављати.
Прѐслица, f der (Spinn-) Rocken, colus.
Пресличетина, f. augm. } v. преслица.
Прѐсличина, f. augm. } v. преслица.
Прѐсличица, f. dim. v. преслица.
Пресмакање, n. vide присмакање.
Пресмакати, мачем, vide присмакати.
Пресмочити, им, vide присмочити.
Прѐставитисе, имсе, v. r. pf. hinscheiden, sterben, decedo, morior.

Прѐстаjа̂ње, n. das Aufhören, intermissio, finis.

Прѐстаjати, jем, v. impf. aufhören, desino.

Преста̀jати, тоjим, v. pf. hindurch stehen, persto.

Прѐстанак, нка, m. der Unterlaß, das Aufhören, intermissio: без престанка.

Прѐстарити, им, v. pf. } altern, zu

Прѐстарjети, рим, (Ерц.) } alt werden, consenesco.

Прѐстати, танем, v. pf. aufhören, desino: престала киша; престао му давати.

Прѐсти, предем, v. impf. spinnen, neo.

Прѐстигнути, нем, vide престиħи.

Прѐстиза̂ње, n. das Ueberholen, superatio, victoria cursus.

Прѐстизати, тижем, v. impf. überholen, cursu supero.

Прѐстиħи (говорисе и престигнути), тигнем, v. pf. zuvorkommen, überholen, supero.

Прѐсто̂, тола, m. } (Рес. и Срем.) vi-

Прѐстол, m. } de приjестол.

Престра́вити, им, v. pf. erschrecken, und dadurch krank machen, terrore in morbum conjicio.

Престра́витисе, имсе, v. r. pf. vor Schrecken erkranken (von Kindern), terrore in morbum conjici.

Престрављи́вање, n. das Erschrecken, terror.

Престрављи́вати, љуjем, v. impf. einen erschrecken, terrefacio.

Престрављи́ватисе, љуjемсе, v. r. impf. vor Schrecken krank werden, terrore conjici in morbum.

Прѐстриħи, рижем, v. pf. mit der Schere entzwei schneiden, forfice disseco.

Престру́гати, ружем, v. pf. entzwei-, durchschaben, perscabo, perrado.

Прѐступ, m. (Рес. и Срем.) vide приjеступ.

Престу́пање, n. das Uebertreten, transgressio.

Престу́пати, ам, v. impf. übertreten, transgredior.

Престу́пити, им, v. pf. übertreten, transgredior.

Пресу́дити, им, v. pf. aburtheilen, erkennen, dijudico.

Пресуħи́вање, n. das Anders-Aburtheilen, dijudicatio alius, diversa a nostra.

Пресуħи́вати, ħуjем, v. impf. anders aburtheilen, aliter dijudico: немоj ти мени ту пресуħивати.

Пресу̂ти, спем, v. pf. 1) überschütten, transfundo. 2) zu voll angießen, überfüllen, nimis impleo.

Пресуши́вање, n. das Ueberdörren, nimia exsiccatio. 2) das Verlieren der Milch (bei der Kuh), intermissio lactis (de vacca).

Пресуши́вати, шуjем, v. impf. 1) überdörren, nimis arefacio. 2) vide засушивати.

Пресу́шити, им, v. pf. 1) überdörren, nimis arefacio. 2) vide засушити.

Прета́кање, n. das Umgießen (des Weines), transfusio.

Прета́кати, тачем, v. impf. (Wein) umgießen, transfundo.

Прета́пање, n. das Umschmelzen, refusio.

Прета́пати, ам (и претапљем), v. impf. umschmelzen, refundo.

Претва́рање, n. 1) das Verwandeln, transfiguratio, immutatio. 2) das Verstellen, simulatio.

Претва́рати, ам, v. impf. verwandeln, immutare.

Претва́ратисе, амсе, v. r. imfp. sich verstellen, simulo.

Претво́рити, им, v. pf. verwandeln, immuto.

Претво́ритисе, имсе, v. r. pf. sich verstellen, simulo.

Прете́гнути, нем, v. pf. überwiegen, praepondero.

Прете́жниjи, ниjа, ниjе, од кога, него, bedeutender, wichtiger, majoris momenti.

Префе́зање, n. das Ueberwiegen, praeponderatio.

Прете́зати, тежем, v. impf. überwiegen, praepondero. Теже претеже.

Прѐтерати, ам, (Рес. и Срем.) vide прећерати.

Претери́вање, n. (Рес. и Срем.) vide прећеривање.

Претери́вати, руjем, (Рес. и Срем.) vide прећеривати.

Претѐħи, течем, v. pf. кога, zuvorkommen, praeverto.

Прѐти, ем, v. impf. anklagen, accuso.

Прѐтисе, емсе, v. r. impf. с ким, mit jemand im Streite seyn, prozessiren, litigo.

Прѐтити, им, (Рес. и Срем.) vide приjетити.

Прѐтица̂ње, n. vide претjецање.

Прѐтицати, ичем, vide претjецати.

Прѐтjеца̂ње, n. (Ерц.) das Zuvorkommen, praeversio.

Прѐтjецати, тjечем, v. impf. (Ерц.) zuvorkommen, praeverto.

Прѐтња, f. (Рес. и Срем.) vide приjетња.

Претова́рање, n. das Umladen, oneratio alia, translatio

Претова́рати, ам, v. impf. umladen, transonero (?), н. п. лађу.

Претоварити, им, v. pf. umladen, transonero (?), н. п. лађу.

Претоп, m. (Рес. и Срем.) vide прије̏топ.

Претопити, им, v. pf. umschmelzen, refundo.

Преточити, им, v. pf. umgießen, transfundo.

Претргнути, нем, v. pf. entzwei reißen, disrumpo.

Претресање, n. das Durchbeuteln, Ausschütteln, excussio.

Претресати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio.

Претрести, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.

Претрестисе, семсе, v. r. pf. sich zerstreuen (von Flüchtlingen), dispergi.

Претркати, трчем, vide претрчати.

Претрчавање, n. das Drüberweglaufen, transcursatio.

Претрчавати, ам, v. impf. drüber weglaufen, transcurso.

Претрчати, чим, v. pf. hinüber-, darüberlaufen, transcurro.

Претурање, n. das Ueberwerfen, transjectio, perquisitio, perscrutatio.

Претурати, ам, v. impf. 1) überwerfen, jactu supero. 2) überwerfen (im Suchen), perquiro, disjicio.

Претурити, им, v. pf. 1) куку, einen Stein über das Haus werfen, trajicio. 2) камен преко куће, den Stein über das Haus —, lapidem trajicio trans domum. 3) (im Suchen alles) überwerfen, disjicio quaerens.

Прећење, n. (Рес. и Срем.) vide пријећење.

Прећерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) über— treiben, ago super —. 2) übertreiben, excedo modum.

Прећеривање, n. (Ерц.) das Uebertreiben, modi excessio.

Прећеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) übertreiben, nimis ago, modum excedo.

Прећи, пређем, (Рес. и Срем.) vide пријећи.

Преузети, змем, v. pf. übernehmen, überwältigen, vinco.

Преузимање, n. das Ueberwältigen, correptio.

Преузимати, ам (и преузимљем), v. impf. übernehmen, corripio, vinco.

Прецедити, им, (Рес. и Срем.) vide прецједити.

Прецеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide прецјеђивање.

Прецеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide прецјеђивати.

Прецједити, им, v. pf. (Ерц.) übergießen, transfundo.

Прецјеђивање, n. (Ерц.) das Uebergießen, transfusio.

Прецјеђивати, ђујем, v. impf. übergießen, abgießen, transfundo.

Пречага, f. das Querbret (in der Mühle), assis transversus.

Пречажица, f. dim. v. пречага.

Пречање, n. (Рес. и Срем.) vide пријечање.

Пречати, ам, (Рес. и Срем.) vide пријечати.

Пречатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide пријечатисе.

Пречатити, им, vide пречитати.

Пречитавање, n. das Ueberlesen, relectio.

Пречитавати, ам, v. impf. überlesen, relego.

Пречитати, ам, v. pf. 1) überlesen, relego. 2) вас дан је пречитао, den ganzen hindurch —, per totam diem legit.

Пречњак, m. (Рес. и Срем.) vide пријечњак.

Преша, f. der Drang, die Eile, die Dringlichkeit, festinatio: ако ти није преша,(fr. si vous n'êtes point p r e s s é).

Пре шивање, n. das Zusammennähen, consutio.

Пре шивати, ам, v. impf. übereinandernähen, zusammennähen, consuo.

Прешити, шијем, v. pf. zusammennähen, consuo, adsuo.

Прженица, f. gebähtes Stück Brot, panis tostus.

Пржење, n. das Bähen, Backen, tostio.

Пржибаба, m. (in pl. f.) ein niederträchtiger Räuber, der alte W e i b e r mißhandelt (mit glühenden Ketten b r e n n t) um sie zur Entdeckung ihres Nothpfennigs zu zwingen; dieß ist das größte Schimpfwort für einen Heiducken, latro qui muliereulas igne excruciat:
„Ти Ћурчија један пржибабо!
„Ни стари ти четовали ни'су —

Пржити, им, v. impf. bähen, rösten, torreo. Пржио би господару (одговорио гладан и озебао циганин, кад су га запитали: или воли јести, или се грјати). cf. грасуљ.

Пржитисе, имсе, v. r. impf. sich verbrennen, aduri.

Пржња, f. die Störung, Verderbung der guten Gesellschaft, turbatio societatis.

Пржњење, n. } das Verunreinigen, pollutio.
Прзнење, n. }

Прзнити, им, v. impf. 1) beim Ausweiden das Ingeweide verletzen, so, daß die Excremente erscheinen, exenterare ita, ut intestinis ruptis excrementa appareant. 2) die gute Gesellschaft verderben, bonam societatem turbare.

Прзница, f. der Störenfried, Freudenstörer, Verderber guter Gesellschaft, turbator pacis, societatis, laetitiae.

Прѝ, bei, am, apud:
„При појасу сабља ожедњела —

Прија́ње, n. 1) das Ankleben, adhaesio. 2) fig. das Angreifen (bei der Arbeit), aggressio.

Прија́ти, ам, v. impf. 1) ankleben, adhaereo. 2) zugreifen (bei der Arbeit), adgredior.

Прибáдање, n. das Anspießen, adfixio.

Прибáдати, ам, v. impf. anspießen, adligo.

Прибегáвање, n. (Рес. и Срем.) vide прибјегавање.

Прибегáвати, ам, (Рес. и Срем.) vide прибјегавати.

Прѝбегнути, нем, (Рес. и Срем.) vide прибећи.

Прѝбедрица, f. ein Stück der Priesterkleidung, pars vestimenti archimandritae aut episcopi (periscelis?).

Прѝбећи (говорисе и прибегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide прибјећи.

Прибѝјање, n. 1) das Anschlagen, adfixio, applicatio. 2) das Anschmiegen, applicatio.

Прибѝјати, ам, v. impf. anschlagen, adfigo, applico.

Прибѝјатисе, амсе, v. r. impf. sich anschmiegen, applicor.

Прибѝрање, n. 1) das Abtragen (der Speisen vom Tische), ablatio, sublatio. 2) die achtungsvolle Aufnahme, cultus, exceptio honorifica.

Прибѝрати, ам, v. impf. 1) (vom Tische) abtragen, aufero. 2) mit Achtung empfangen, honorifice excipio, colo.

Прибѝратисе, амсе, v. r. impf. 1) nach und nach sich sammeln, congregari. 2) zu Ende gehen, incipio deficere.

Прѝбити, бијем, v. pf. an etwas anschlagen, adligo, applico.

Прѝбитисе, бијемсе, v. r. pf. код кога, ђе, уза што, sich fest anschmiegen, arcte se adplicare: прибио се код њега; прибилесе овце у крај; шта си се ти прибио уза зид?

Прѝбић, m. Mannsname, nomen viri.

Прибјегáвање, n. (Ерц.) das Flüchten, Zuflucht-nehmen, profugium.

Прибјегáвати, ам, v. impf. (Ерц.) Zuflucht nehmen, profugere soleo.

Прибјѐгар, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Прѝбјегнути, нем, vide прибјећи.

Прибјѐгор, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Прѝбјећи (говорисе и прибјегнути), бјегнем, v. pf. Zuflucht nehmen, perfugio, confugio ad quem.

Приближáвање (приближивање), n. das Annähern, adpropinquatio.

Приближáвати, ам (приближивати), v. impf. annähern, nahe bringen, admotio.

Приближáватисе, амсе (приближиватисе), v. r. pf. sich nähern, adpropinquo.

Приближѝвање, n. vide приближавање.

Приближѝвати, жујем, vide приближавати.

Приближѝватисе, жујемсе, vide приближаватисе.

Прибли́жити, им, v. pf. nahe rücken, nahe bringen, admoveo.

Прибли́житисе, имсе, v. r. pf. sich nähern, adpropinquo.

Прибо̀сти, бодем, v. pf. anspießen, adligo.

Прѝбрати, берем, v. pf. 1) н. п. софру, abtragen, aufero, tollo. 2) mit Achtung empfangen, colo, honorifice excipio.

Прѝбратисе, беремсе, v. r. pf. 1) sich allmälig sammeln, paullatim convenio. 2) ausgehen, zu Ende gehen, deficio: прибрало се.

Привáлити, им, v. pf. 1) herbeiwälzen, advolvo. 2) daranmachen, applico.

Привáлитисе, лисе, v. r. pf. zufallen, zu Theil werden, obtingo, (durch Erbschaft oder sonstiges Glück): њему се привалило.

Привањѝвање, n. 1) das Herbeiwälzen, advolutio. 2) das Zufallen, advolutio, devolutio.

Привањѝвати, љујем, v. impf. 1) herzuwälzen, advolvo. 2) daranmachen, applico, н. п. закрпу.

Привањѝватисе, љујесе, v. r. impf. zufallen, devolvor.

Приват, m. (у Сријем у Бачк. и у Бан.) учи децу на приват, er ist Privatlehrer, gibt Privatstunden, privatim docet.

Прѝвата̂ње, n. 1) das Greifen, captio. 2) das Empfangen, exceptio.

Прѝватати, ам, v. impf. 1) greifen, capio. 2) empfangen, excipio.

Прѝватити, им, v. pf. 1) angreifen, capio, arripio. 2) empfangen, excipio.

Прѝваћа̂ње, n. vide приватање.

Прѝваћати, ам, vide приватати.

Привéзати, вежем, v. pf. anbinden, adligo.

Привезѝвање, n. das Anbinden, adligatio.

Привезѝвати, зујем, v. impf. anbinden, adligo.

Прѝвенац, нца, m. (ст.) etwa der Beistand bei der Hochzeit, nuptialium hominum quidam. Ја ову ријеч нијесам

чуо никад прије, осим у пјесми како се женио Ђурађ Смедеревац:
„А привенца Косанчић Ивана —
Привенчати, ам, (Рес. и Срем.) vide привјенчати.
Привести, ведем, v. pf. herbeiführen, adduco, н. п. коња.
Привести, зем, v. pf. лађу, das Schiff herbeiführen, navim admoveo.
Привидети, дим, (Рес.) } vide привиђети.
Привидити, им, (Срем.) }
Привиђање, n. das Einbilden, imaginatio.
Привиђати, ам, v. impf. sich etwas einbilden, zu sehen glauben, in animum induco, imaginor.
Привиђети, дим, v. pf. (Ерц.) sich einbilden etwas zu sehen, videor mihi videre aliquid.
Привијање, n. das Daranwickeln, circumvolutio.
Привијати, ам, v. impf. daranwickeln, circumvolvo.
Привикавање, n. das Angewöhnen, assuefactio.
Привикаватисе, амсе, v. r. impf. sich angewöhnen, assuesco.
Привикнутисе, немсе, vide привићисе.
Привиривање, n. das Herzublicken, aspectio.
Привиривати, рујем, v. impf. } herzublicken, aspicio.
Привирити, им, v. pf. }
Привити, вијем, v. pf. daranwickeln, circumvolvo.
Привићисе (и привикнутисе), викнемсе, v. r. pf. sich gewöhnen, assuesco.
Привјенчати, ам, v. pf. (Ерц.) antrauen, connubio jungo (sacro ritu adjungo).
Приводити, им, v. impf. herbeiführen, adduco.
Привођење, n. das Herbeiführen, adductatio.
Привожење, n. das Herbeiführen (des Schiffes), appulsio navis.
Привозити, им, v. impf. herbeiführen, adpello navim.
Приволети, лим, (Рес.) vide привољети.
Приволетисе, лимсе, (Рес.) vide привољетисе.
Приволити, им, (Срем.) vide привољети.
Приволитисе, имсе, (Срем.) vide привољетисе.
Привољети, лим, v. pf. (Ерц.) einen vermögen zu etwas, persuadeo cui ut faciat.
Привољетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) sich herbeilassen, einwilligen, consentio.
Привребати, ам, v. pf. erlauern, erschleichen, deprehendo (aucupando).
Привребатисе, амсе, v. r. pf. leise angeschlichen kommen, accedo tacite.
Привредити, им, (Рес. и Срем.) vide привриједити.
Привриједити, им, v. pf. (Ерц.) Nutzen bringen, prosum: не ће ништа кући да привриједи; није привиједио кући ни једне паре.
Привући, вучем, v. pf. herbeischleppen, adtraho.
Привућисе, вучемсе, v. r. pf. sich herbeischleichen, adrepo.
Пригазити, им, v. pf. eintreten, conculco.
Пригање, n. das Rösten (in Schmalz), frixio.
Пригати, ам, v. impf. rösten (in Schmalz, österr. bachen, lies: pachen), frigo.
Приглавак, вка, m. der Fuß am Strumpfe, tibialis pars inferior.
Приглавчина, f. augm. v. приглавак.
Приглавчић, m. dim. v. приглавак.
Пригњечити, им, v. pf. einkneten, manu deprimo, apprimo.
Приговарање, n. das Schelten eines andern, das eigentlich einem dritten, den man aber schonen will, gilt, objurgatio minus nocentis, ut alter, cui parcere aut debemus aut volumus, audiat sibique adplicet ipse.
Приговарати, ам, v. impf. коме, jemanden mittelbar Vorwürfe machen, objurgo minus nocentem ut alter nocentior audiat et sibi applicet. Мајка ћерку кара, снаши приговара.
Приговор, m. der mittelbare Vorwurf, objurgatio alterius pro altero.
Приговорити, им, v. pf коме, jemand mittelbar Vorwürfe machen, ihn meinen, objurgo alterum pro altero.
Пригодити, им., v. pf. treffen, von ungefähr kommen, forte venio.
Пригодитисе, имсе, vide догодитисе.
Приготовити, им., v. pf. bereiten, paro.
Приготовљавање, n. das Vorbereiten, praeparatio.
Приготовљавати, ам, v. impf. fertig machen, vorbereiten, praeparo.
Пригревање, n. (Рес. и Срем.) vide пригријевање.
Пригревати, ам, (Рес. и Срем.) vide пригријевати.
Пригрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide пригријати.
Пригријати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) zum Feuer stellen, admoveo igni. 2) пригријало сунце, die Sonne setzte heiß zu, adurebat sol.
Пригријевање, n. (Ерц.) 1) das Naherücken ans Feuer, admotio ad ignem. 2) das Schwülbrennen der Sonne, aestus solis (nimius).

Пригрије́вати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) zum Feuer rücken, admoveo igni. 2) пригријева сунце, биће више, die Sonne brennt heiß, es ist so schwül, adurit.

При̏грлити, им, v. pf. an den Busen drücken, adprimo ad pectus, amplector.

Пригрља́вање, n. das Umhalsen, Umarmen, amplexatio.

Пригрља́вати, ам, v. impf. umhalsen, umarmen, amplexari.

Пригр́нути, нем, v. pf. 1) herbeischarren, corrado. 2) umnehmen, umhängen, circumjicio, circumdo (pallium).

Пригр́нутисе, немсе, v. r. pf. (den Mantel) umnehmen, circumdor (pallio).

При̏грта̂ње, n. 1) das Herbeischarren, corrasio. 2) das Umhängen, circumdatio.

При̏гртати, грћем, v. impf. 1) herbeischarren, corrado. 2) umnehmen, circumdo.

При̏гртатисе, грћемсе, v. r. impf. umnehmen, circumdor.

При̏д, m. die Draufgabe bei einem Tausche, lucrum in commutatione.

При̏дигнути, нем, vide придићи.

При̏дигнутисе, немсе, vide придићисе.

При̏диза̂ње, n. das Helfen beim Heben, adjutio in levando.

При̏дизати, дижем, v. impf. heben helfen, adjuvo levantem.

При̏дићи (говорисе и придигнути), v. pf. heben helfen, opem fero tollenti.

При̏дићисе (говорисе и придигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. aufstehen (vom Krankenlager), convalesco.

Придобија́ње, n. das Gewinnen, lucratio.

Придоби̏јати, ам, v. impf. gewinnen, lucror.

Придо̀бити, бијем, v. pf. gewinnen, lucror.

Придо̀лаже̂ње, n. das Hinzukommen, superventus.

Придо̀лазити, зи, v. impf. } hinzukommen, supervenio:
Придо̀ћи, ође, v. pf. }

„Ев' Турцима индат придолази —

Придржа́вање, n. das Halten, sustentio.

Придржа́вати, ам, v. impf. ein wenig halten, sustineo, teneo paullulum.

Придр̀жати, жим, v. pf. ein wenig halten, teneo paullulum.

При̏жгати, ам, v. pf. dringend zusetzen, vehementer peto.

Призна́вање, n. 1) das Erkennen, agnitio. 2) das Gestehen, confessio.

Призна́вати, најем, v. impf. 1) als etwas erkennen, agnosco pro —. 2) gestehen, confiteor.

При̏знати, ам, v. pf. 1) anerkennen, agnosco. 2) eingestehen, confiteor.

При̏зрен, m. 1) Stadt in Serbien. 2) Art Pistolen.

При̏зренскӣ, ка, ко, Prisrener.

При̏ја, f. hyp. v. пријатељица.

При̏ја̂к, m. vide пријатељ: пријаче! зовни мог пријака.

При̏ја̂ков, ва, во, das пријак, amici, familiaris.

При̏јатељ, m. 1) der Freund, amicus. 2) der Befreundte, propinquus: отишао у пријатеље.

Пријатѐља̂ње, n. das пријатељ-Nennen, appellatio nomine amici aut propinqui.

Пријатѐљатисе, амсе, v. r. impf. sich пријатељ nennen mit einem, amicum appello aliquem aut propinquum.

При̏јатељев, ва, во, 1) des Freundes, amici. 2) des Befreundeten, propinqui.

Пријатѐљење, n. das Befreunden, junctio affinitatis.

Пријатѐљитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich befreunden, propinquitate jungi.

Пријатѐљица, f. 1) die Freundin, amica. 2) die Verwandte, propinqua.

Пријатѐљичин, на, но, der пријатељица, amicae.

При̏јатељов, ва, во, vide пријатељев.

Пријатѐљскӣ, ка, ко, 1) freundschaftlich, amicus. 2) adv. freundschaftlich, amice.

Пријатѐљство, n. 1) die Freundschaft, amicitia. 2) die Verwandtschaft, necessitudo, affinitas.

При̏јати, ја ми, v. impf. gedeihen, gut anschlagen, alo, prosum: не прија му што једе.

При̏је, (Ерц.) 1) praep. vor, ante: прије мене, прије зоре и т. д. 2) ehever, antea: како је било прије, тако је и сад; и прије и послије; од прије. 3) ehe, d. i. leichter, prius, potius: прије ће дати мени него теби.

Пријѐвара, f. (Ерц.) der Betrug, dolus.

Пријѐворница, f. (Ерц.) der Querbalken (z. B. beim Thore), trabs transversa.

При̏јекӣ, ка, ко, gerade, nächste, kürzeste, rectus, proximus, н. п. пут, мјеђа.

Пријѐклад, m. (Ерц.) der Seitenstein am Herde, damit die Klötze nicht auseinander fallen, saxum continens ligna super foco (in den Bauerküchen).

Пријѐлаз, m. (Ерц.) 1) на води, die Furt, vadum. 2) на плоту, der Uebersteig (österr.) über eine Hecke, transcensus in sepe.

Прије̏нос, m. (Ерц.) der Umgang, die Umtragung des Kelches und der Patene in der Kirche, circumlatio poculisacri.

Прије̏пис, m. (Ерц.) die Conscription, conscriptio.

Прије̏пољац, љца, m. човек из Пријепоља.

Прије̏поље, n. град и варош у Ерцеговини (на ријеци Лиму):
„Па кад дођеш Пријепољу твоме —

Прије̏пољче, чета, n. момче, или дијете из Пријепоља:
„Бјежи јадно момче Пријепољче —

Прије̏ранак, нка, m. (Ерц.) vide изворада.

Прије̏ров, m. (Ерц.) der Graben, die Furche im Weinberge, fossa vineae.

Прије̏сан, сна, но, (Ерц.) н. п. месо (које није сољено ни сушено), млијеко (које није кисело), љеб (који није кисео, н. п. погача), рана (која није стара, него одма кад се човек рани), купус (који није кисео, него онако зелен), кожа (која није сува, него онако одма кад се скине са живинчета), frisch, recens.

Прије̏сјед, m. (Ерц.) die Nachzucht (von den Bienen) zur Fortpflanzung, fetus apum, relictus propaginis ergo.

Прије̏сто, тола, m. } (Ерц.) der Thron,
Прије̏стол, m. } thronus.

Прије̏ступ, m. (Ерц.) ове је године пријеступ, heuer ist ein Schaltjahr, (weil dadurch die Feyertage um einen Tag weiter hinausrücken), est annus intercalaris.

Прије̏тити, им, v. impf. (Ерц.) drohen, minor.

Прије̏тња, f. (Ерц.) die Drohung, minae.

Прије̏топ, m. (Ерц.) das Fett, das von einem Schweine (z. B.) beim Braten herausträufelt, adeps qui defluit a carne quae assatur.

Прије̏тран, на, но, fett (zu essen), widrigfett, pinguis: јегуља је пријетрана.

Прије̏ћање, n. (Ерц.) das Drohen, minae, minatio.

Прије̏ћи, пријеђем, v. pf. (Ерц.) 1) hinübergehen, transeo. 2) überlaufen, exundo.

Прије̏чање, n. (Ерц.) 1) das Binden (der Opanken) in die Quere (überzwerch), consartio transversa. 2) das Ansehen überzwerch, aspectus torvus.

Прије̏чати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. опанке, überzwerch binden, per transversum ligo.

Прије̏чатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) на кога, einen schel ansehen, oblique intueor.

Прије̏чњак, m. (Ерц.) der abgehauene Fuß eines bratenden Lamms, der als Haken den ausgeweideten Bauch zusammen hält, pes agni resectus, et fibulae loco ventrem continens.

Пријин, на, но, der прија, amicae.

При̏јо, m. Mannsname, nomen viri.

Прика́зање, n. das Vorzeichen, ostentum.

Прика́зати, кажем, v. pf. m. j. част, herzählen, recito, recenseo, cf. женидба.

Прика́затисе, кажесе, v. r. pf. коме што, es ahnt mir, praesagio.

Прика̏зивање, n. 1) das Herzählen, recensio. 2) das Ahnen, Vorbedeuten, portentio (?).

Прика̏зивати, зујем, v. impf. m. j. част, herzählen, recito.

Прика̏зиватисе, зујесе, v. r. impf. ahnen, praesagio.

Прики̏вање, n. das Anschmieden, adcusio.

Прики̏вати, ам, v. impf. anschmieden, adcudo.

При̏кладан, дна, но, schön, musterhaft (dem Körper nach), pulcer, formosus.

Прикла́пало, m. der Plauderer, homo loquax, nugator.

Прикла́пање, n. das Plaudern, nugae.

Прикла́пати, ам, v. impf. plaudern, in einem fort scherzhafte Dinge erzählen, nugor.

При̏клати, кољем, v. pf. anstechen (ein Thier, das sterben will), macto.

Прикло́пити, им, v. pf. ein treffendes Wort worauf sagen, apte excipio dictum, convenienter respondeo.

При̏ко, (у Бачк.) vide преко.

Прико́вати, кујем, v. pf. anschmieden, adcudo.

При̏крајак, ајка, m. н. п. из прикрајка, von der Seite, ex parte.

При̏крастисе, радемсе, v. r. pf. sich herbeischleichen, adrepo:
„Прикрадесе овчар од оваца
„Те украде кошуљу девојци —

При̏кумак, мка, m. кумов момак, који на крштењу додаје крзницу, а у сватовима (у Србији, у Босни и у Ерцеговини) носи барјак; у Сријему кажу: кумовски момак, der Vice-Kum, cumi vicarius, adjutor.

При̏купити, им, v. pf. einzeln zusammenbringen, colligo.

Прику́пљање, n. das einzelne Zusammenbringen, collectio successiva.

Прику́пљати, ам, v. impf. einzeln zusammenbringen, colligo sigillatim.

Прикучи̏вање, n. das Nähern, admotio.

Прикучи̏вати, чујем, v. impf. nahebringen, admoveo.

Прику́чити, им, v. pf. nahebringen, admoveo.

Прила́гање, n. das Darbringen, oblatio.

Прила́гати, лажем, v. impf. darbringen, offero.

Прила̏гати, лажем, v. pf. hinzulügen, admentior, addo per mendacium.

Приле́гање, n. (Рес. и Срем.) vide прилијегање.

Приле́гати, лежем, (Рес. и Срем.) vide прилијегати.

Приле́пити, им, (Рес. и Срем.) vide прилијепити.

Приле́питисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide прилијепитисе.

Прилепљи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide прильепљивање.

Прилепљи́вати, љујем, (Рес. и Срем.) vide прильепљивати.

Приле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide прилијетање.

Приле́тати, лећем, (Рес. и Срем.) vide прилијетати.

Прилѐтети, летим, v. pf. (Рес.)
Прилѐтити, им, v. pf. (Срем.)
Прилѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) } herbei fliegen, advolo.

Прилѐћи, лежем (и прилегнем), v. pf. anliegen, adjaceo.

Прили́вање, n. (Срем.) vide прильевање.

Прили́вати, ам, (Срем.) vide прильевати.

Прилије̏га̑ње, n. (Ерц.) das Niederliegen, prostratio.

Прилије̏гати, јежем, v. impf. (Ерц.) sich niederbücken, humi procido.

Прилије̏пити, им, v. pf. (Ерц.) ankleiben, adligo.

Прилије̏питисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) kleben bleiben, adhaeresco.

Прилије̏та̑ње, n. (Ерц.) das Herbeifliegen, advolatatio.

Прилије̏тати, лијећем, v. impf. (Ерц.) herbei fliegen, advolito.

При̏лика, f. Gleichen, ejusdem sortis: по свој прилици, allem Ansehen nach; није то његова прилика, nicht seines Gleichen (alt und jung), paßt nicht zu ihm; на прилику, zum Beispiel. Нашла слика прилику.

При̏ликовати, кује, v. impf. passen, convenio.

При̏лип, m. град у Косову.

При̏личан, чна, но, passend, conveniens.

При̏лог, m. das Opfer, die Opfergabe, quod offertur monasterio:
„Прилог носе Светој гори славној:
„Жута воска и б'јела тамљана —

Прило̏жити, им, v. pf. darbringen, offero.

При̏ложник, m. der Geber einer Opfergabe an ein Kloster, oblator.

При̏лупити, им, v. pf. } m. j. врата, zuschlagen, cum impetu claudo.
При̏лупнути, нем, v. pf. }

При̏љ, m. (по Бачк.) verkürzt statt пријатељ, und unabänderlich, z. B. Freund Georg, familiaris.

При̏љева̑ње, n. (Ерц.) das Zugießen, adfusio.

При̏љевати, ам, v. impf. (Ерц.) zugießen, adfundo.

Прил̏епљи́вање, n. (Ерц.) 1) das Ankleben, adhaesio. 2) das Ankleiben, applicatio.

Прил̏епљи́вати, љујем, v. impf. (Ерц.) ankleiben, applico, adlino.

Прил̏епљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. (Ерц.) ankleben, adhaeresco.

Приљу́бити, им, v. pf. liebgewinnen, adamo (vom Schafe, dem, nach dem Tode seines Lammes, ein anderes zu säugen gegeben wird, das sie nur allmählig sich gefallen läßt).

Приљу́битисе, бисе, v. r. pf. passen, schön schließen, congruo.

Приљубљи́вање, n. 1) das Liebgewinnen, adamatio. 2) das Passen, congruentia.

Приљубљи́вати, бљујем, v. impf. liebgewinnen, adamo.

Приљубљи́ватисе, љујесе, v. r. impf. schön worauf passen, congruo, convenio.

Прима̀кнути, нем, vide прима̀ћи.

Прима̀кнутисе, немсе, vide прима̀ћисе.

При̏мање, n. das Nehmen, Empfangen, Bekommen, acceptio.

При̏мати, ам, v. impf. nehmen, empfangen, bekommen, capio.

При̏матисе, амсе, v. r. impf. 1) чега, sich annehmen, suscipio, curam gero. 2) уз брдо, sich begeben, auf den Weg machen, abiisse. 3) прима се кунус, greifen, Wurzel fassen, radices ago.

Прима̀ћи (говорисе и примакнути), макнем, v. pf. herzurücken, admoveo.

Прима̀ћисе (говорисе и примакнутисе), макнемсе, v. r. pf. herzurücken, admoveor.

Приме́нити, им, (Рес. и Срем.) vide примијенити.

Примѐта̑ње, n. das Hinzusetzen, additio.

Примѐтати, мећем, v. impf. hinzufügen, addo.

Примѐтнути, нем, v. pf. hinzufügen, addo.

Примије̏нити, им, v. pf. anmeinen, vorbedeuten, omino, ominor: не буди примијењено, absit omen.

Примѝрити, им, v. pf. 1) einen zur Ruhe bringen, facere ut quis quiescat. 2) примири ђаволе! gib Ruhe (sagt die Mutter zum Kinde), quiesce.
Примѝритисе, имсе, v. r. pf. sich zur Ruhe geben (vom vorigen unsteten Leben), conquiesco.
При̏мити, им, v. pf. nehmen, bekommen, empfangen, capio, н. п. болест, сијасет, коња.
При̏митисе, имсе, v. r. pf. 1) чега, sich annehmen, curo. 2) уз брдо, sich aufmachen, dedit se in viam. 3) примилосе цвијеће, greifen, Wurzel fassen, radicem ago.
Прѝмицање, n. das Herbeirücken, Näherkommen, admotio.
При̏мицати, мичем, v. impf. herbeirücken, admoveo.
При̏мицатисе, мичемсе, v. r. impf. herbeirücken, admoveri.
Примо̏рје, n. die Küste, ora, ora maritima.
При̏морскӣ (прѝморскӣ), ка, ко, See-, Küsten-, maritimus.
Принављање, n. das Zuneuen, Neuhinzu machen, novi additio.
Принављати, ам, v. impf. neu hinzu machen, bekommen, novi quid adjungere.
Принѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide принијети.
При̏нијети, несем, принио (принијела, ло), v. pf. (Ерц.) herzubringen, adfero.
Приновити, им, v. pf. neu hinzu machen, novi quid adjungo.
При̏нос, m. die Gabe, donum oblatum:
„Он Кулину често одлажаше,
„Под чадоре принос доношаше —
Прино̏сити, им, v. impf. herbeibringen, adfero, fero, porto.
Прино̏шење, n. das Bringen, adlatio.
При̏нцип, m. der Fürst, Prinz, princeps:
„Поред мога Бонлије принципа —
При̏нципов, ва, во, des Prinzen, Fürsten, principis.
При̏нциповина, f. das Fürstenthum, principatus (terra principis).
При̏њушити, им, v. pf. beschnoffeln, odoror.
Приокупити, им, v. pf. im Haufen vor sich hertreiben, cogo gregem.
Приону̏ти, нем, v. pf. 1) kleben, adhaereo. 2) zugreifen (bei der Arbeit), labori incumbo. Прионуо као чичак за јаје.
При̏падање, n. 1) das Fallen (zur Erde), inclinatio. 2) das Zufallen (zum Erbtheil), cum quid evenit, obtingit.
При̏падати, ам, v. pf. 1) fallen (zur Erde), decido, inclinor. 2) zufallen, evenit.
При̏падом, in Nebenstunden, tempore subsecivo: што је он начинио припадом.
При̏пазити, им, vide опазити.
Припа́лити, им, v. pf. 1) свијећу, anzünden, accendo. 2) fig. припално пјешице чак у —, hat sich zu Fuß aufgemacht bis —, pedes venit usque ad —.
Припаљѝвање, n. das Anzünden, accensio.
Припаљѝвати, љујем, v. impf. anzünden, accenso.
При̏пануши, нем, vide припасти.
При̏пасати, пашем, v. pf. umgürten, circumdo, cingo.
Припасѝвање, n. das Umgürten, circumdatio, cinctio.
Припасѝвати, сујем, v. impf. umgürten, circumdo, accingo.
При̏пасти, паднем, v. pf. 1) fallen (zur Erde), accido. 2) zufallen, zu Theil werden, obvenit. 3) (cm.) на ум, beifallen, venit (in mentem):
„Доцкан Симу на ум припануло —
Припѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide припијевање.
Припѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide припијевати.
При̏певати, ам, (Рес. и Срем.) vide припјевати.
При̏пека, f. die Schwüle, die heiße Sonne, fervor solis.
Припѐти, пнем (и припењем), v. pf. 1) ein weidendes Pferd anbinden, funi adligo equum pascentem. 2) in die Höhe heben, tollo.
Припѐтисе, пнемсе (и припењемсе), v. r. pf. hinaufsteigen, ascendo.
Припѐћи, ечем, v. pf. 1) јарње, прасе, anfangen zu braten, anbraten, igni admoveo assandum. 2) heiß brennen (von der Sonne), aduro.
Припијѐвање, n. (Ерц.) das Hinzusingen, accentio.
Припијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) mitbesingen, simul canto, celebro.
При̏пињање, n. das Anbinden des weidenden Pferdes, adligatio equi pascentis.
При̏пињати, њем, v. impf. das Pferd an einem langen Stricke anbinden, adligo equum pascentem.
Припитомити, им, v. pf. zähmen, cicuro.
Припитомитисе, имсе, v. r. pf. zahm werden, cicurari.
Припитомља́вање, n. das Zahmmachen, Zähmen, cicuratio.
Припитомља́вати, ам, v. impf. zahm machen, cicuro.
Припиша́вање, n. das Anpissen, adminctio.
Припиша́вати, ам, v. impf. anpissen, admejo.
При̏пишати, ам, v. pf. anpissen, admejo.
При̏пјевати, ам, v. pf. (Ерц) mitbesingen, simul cano.

Приповéдало, m. (Рес. и Срем.) vide приповиједало.
Приповéдање, n. (Рес. и Срем.) vide приповиједање.
Приповéдати, ам, (Рес. и Срем.) vide приповиједати.
Припòведити, им, (Рес. и Срем.) vide приповједити.
Приповêст, f. (Рес. и Срем.) vide приповијест.
Припòвêтка, f. (Рес. и Срем.) vide приповиjетка.
Припòвиђети, дим, vide приповједити.
Приповиjѐдало, m. (Ерц.) vide причало.
Приповиjѐдâње, n. (Ерц.) das Erzählen, narratio.
Приповиjѐдати, ам, v. impf. (Ерц.) erzählen, narro.
Припòвиjест, f. (Ерц.) das Sprichwort, proverbium: Благовиjест приповиjест, mit Maria Verkündigung (25. März) ist der Winter noch nicht vorbei.
Припòвиjетка, f. (Ерц.) die Erzählung, narratio, fabula.
Припòвjедити, им, v. pf. (Ерц.) erzählen, narro.
Припоjáвање, n. das Anlöten, adglutinatio.
Припоjáвати, ам, v. impf. anlöten, adglutino.
Припòjаснице, f. pl. m. j. кесе, die Patronriemen, die Patrontasche (als Gürtel), zona embolorum igniariorum.
Припòjити, им, v. pf. anlöten, adglutino ferruminando.
Прѝправа, f. vide преправа.
Прѝправити, им, vide преправити.
Прѝправљâње, n. vide преправљање.
Прѝправљати, ам, vide преправљати.
Припрдѝвање, n. das Dreinschwätzen, interfabulatio.
Припрдѝвати, дуjем, v. impf. dreinschwätzen, in den Kram sch**ßen, interfabulor.
Прѝпузати, ужем, v. pf. herbeikriechen, adrepo.
Прѝпуштити, им, v. pf. anblasen, sensu obnoxio et subobsceno (futuo).
Прирáдити, им, v. pf. hinzuarbeiten, hinzuerwerben, adquiro.
Прираħѝвање, n. das Hinzuerwerben, adquisitio.
Прираħѝвати, ħуjем, v. impf. hinzuerwerben, adquiro.
Прирáстање, n. das Heranwachsen, succrementum.
Прирáстати, ам, v. impf. heranwachsen, succresco.
Прирáсти, стем, v. pf. heranwachsen, succresco.
Прѝсад, m. der Setzling, taleola.

Присвâjање, n. das Zueignen, arrogatio.
Присвâjати, ам, v. impf. zueignen, vindico, arrogo.
Присвéтлити, им, (Рес. и Срем.) vide присвиjетлити.
Присвиjѐтлити, им, v. pf. (Ерц.) hinzuleuchten, lumen admoveo.
Присвоjáвање, n. vide присвајање.
Присвоjáвати, ам, vide присвајати.
Прѝсвоjити, им, v. pf. zueignen, vindico, arrogo.
Прѝседâње, n. (Рес. и Срем.) vide присjедање.
Прѝседати, да, (Рес. и Срем.) vide присjедати.
Прѝсести, седе (и приседне), (Рес. и Срем.) vide присjести.
Прѝсетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide присjетитисе.
Прѝсеħâње, n. (Рес. и Срем.) vide присjеħање.
Прѝсеħатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide присjеħатисе.
Прѝсипâње, n. das Hinzuschütten, adfusio.
Прѝсипати, ам, (и присипљем), v. impf. hinzuschütten, affundo.
Прѝсjедâње, n. (Ерц.) das Stecken-bleiben im Munde (Rachen), adhaesio in faucibus.
Прѝсjедати, да ми, v. impf (Ерц.) im Munde stecken bleiben, adhaereo in faucibus.
Прѝсjести (говорисе и присjеднути), сjеде (говорисе и присjедне), v. pf. (Ерц.) im Munde stecken bleiben, adhaereo in faucibus: присjело ти да Бог да! mögest du daran ersticken!
Прѝсjетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich anders bedenken, muto consilium.
Прѝсjеħâње, n. (Ерц.) andre Entschließung, mutatio consilii.
Прѝсjеħатисе, амсе, v. r. impf. sich anders bedenken, muto sententiam.
Прискòчити, им, v. pf. herbeispringen, adsilio.
Прѝслављâње (преслављање?), n. das Mitfeiern, celebratio simultanea.
Прѝслављати (преслављати?), ам, v. impf. mitfeiern, concelebro. У Србиjи и у Ерцеговини и данас прислављаjу jош коjи дан осим крснега имена, тако, н. п. млоги Ђурђевштаци прислављаjу Ђурђиц, а ħекоjи Аранħелов дан; а Никољштаци ога маjа, и т. д. Кад се приславља, онда се не части ваше, него само онаj дан.
Прѝслањâње, n. das Anlehnen, adclinatio.
Прѝслањати, ам, v. impf. anlehnen, adclino.

Прислонити, им, v. pf. anlehnen, adclino.
Прислоњавање, n. vide прислањање.
Прислоњати, ам, vide прислањати.
Прислужѝвање, n. das Anzünden (der Andachtslampe), accensio.
Прислужѝвати, жујем, v. impf. m. j. кандило, die Andachts halber gestiftete (gewöhnliche) Lampe anzünden, accendo lucernam deo aut sancto dicatam.
Прислу́жити, им, v. pf. m. j. кандило, die Andachtslampe anzünden, accendo lucernam sancto dicatam.
Прислушкѝвање, n. das Horchen, auscultatio clandestina.
Прислушкѝвати, кујем, v. impf. horchen, ausculto clam.
Присма́кање, n. das Zubeißen zum Brot, conditio panis ope casei aut carnis, ne solus (siccus) comedatur.
Присмакати, мачем, v. impf. zubeißen zum Brote, panem quasi h u m e c t a r e caseo.
Присмо̀чити, им, v. pf. zubeißen zum Brote, das t r o c k e n e Brot gleichsam anfeuchten, humecto panem.
Присмр́дети, дим, v. pf. (Рес.) | не
Присмр́дити, им, v. pf. (Срем.) | смије
Присмр̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) | он тамо ни присмрђети, er darf sich dort gar nicht blicken lassen, compareo invisus (proprie: adfeteo).
Присни́тисе, нисе, v. r. pf. коме што, es hat ihm geträumt, somniavit.
Присоје, n. eine sonnige Gegend, locus apricus.
Присојкиња гуја, f. die Schlange, die sich sonnt, serpens apricans.
Приспе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide приспјевање.
Приспе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide приспјевати.
Приспети, ем, (Рес. и Срем.) vide приспјети.
Приспије̏вање, n. vide приспјевање.
Приспије̏вати, ам, vide приспјевати.
Приспјевање, n. (Ерц.) 1) das Zurechtkommen, adventus. 2) das Zeitigwerden, maturatio.
Приспје́вати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) zu rechter Zeit kommen, venio. 2) zeitig werden, maturesco.
Приспјети, пијем, v. pf. (Ерц.) 1) zurecht kommen, venio. 2) zeitig werden, maturesco.
Пристав, m. слуга, што ради код куће (у крајини Неготинској и у Браничеву), der Knecht, Hausknecht, Wirthschaftsknecht, servus villicus.
Приставити, им, v. pf. н. п. лонац, zusetzen, admoveo.
Пристављање, n. das Zusetzen, admotio.
Пристављати, ам, v. impf. н. п. лонац, zusetzen, admoveo ollam igni.
Пристаја̀ње, n. 1) das Nachlaufen, insecutio. 2) das Einwilligen, consensus. 3) das Kommen zu rechter Zeit.
Пристајати, јем, v. impf. 1) за ким, hinter einem herlaufen, insequor. 2) на што, einwilligen, consentio. 3) пристаје ми у посао, kommt mir eben recht, accidit in tempore.
Пристати, анем, v. pf. 1) за ким, nachlaufen, insequor. 2) на што, einwilligen in etwas, consentio. 3) пристало ми у посао, ist mir eben zu rechter Zeit gekommen, accidit in tempore, gratum.
Пристранак, нка, m. der Abhang des Berges, die Anhöhe, locus devexus.
Приступ, m. der Zutritt, aditus, accessus.
Присту́пање, n. das Hinzutreten, accessus.
Присту́пати, ам, v. impf. hinzutreten, accedo, adeo.
Приступачан, чна, но, der Zutritt hat, qui accessum habet.
Присту́пити, им, v. pf. hinzutreten, accedo.
Прису̂ти, спем, v. pf. hinzuschütten, affundo.
Присушѝвање, n. das Auftrocknen, resiccatio.
Присушѝватисе, шујесе, v. r. impf. etwas trocken werden, resiccari.
Прису́шитисе, шисе, v. r. pf. etwas trocken werden, resiccari.
Притаја́тисе, јимсе, v. r. pf. niederhucken, sich verstecken, humi se abscondere.
Прита̀кнути, нем, vide притаћи.
Прита̀пкати, ам, v. pf. zustampfen, conculco.
Прита̀ћи (говорисе и притакнути), такнем, v. pf. н. п. гра, Pflöcke stecken, für die Fisolen pflöcken, figero paxillo.
Притвора̂ње, n. das Anlehnen, Zulehnen der Thüre, portae (januae) adclinatio.
Притворати, ам, v. impf. zulehnen (die Thüre), accludo januam.
Притво̀рити, им, v. pf. н. п. врата, (die Thüre) zulehnen, accludo portam.
Притегнути, нем, v. pf. fester anziehen, attraho.
Притезање, n. das festere Anziehen (des Gurts), attractio.
Притезати, ежем, v. impf. fester anziehen, adduco.
Притѝсак, ска, m. die Dachstange, pertica defendendo a vento tecto stramineo Притисков̂и се мећу по кровнатим кућама (и осталим зградама) да вјетар не однесе кровину.

Притискивање, n. das Andrücken, adpressio.
Притикивати, кујем, v. impf. drücken, adprimo.
Притиснути, нем, v. pf. andrücken, adprimo.
Притицање, n. das Pflöcken der Faselen (Fisolen), paxillorum infixio.
Притицати, ичем, v. impf. н. п. гра, pflöcken, paxillis figo.
Притка, f. мотка, што се удара у кућицу граа причаника, те гра уза њу пушта вријеже, der Pflock, paxillus.
Притоварити, им, v. pf. aufladen, impono (jumento).
Пријушак, шка, m. die Ohrfeige, alapa, colaphus.
Пријушити, им, v. pf. ohrfeigen, alapam impingo.
Прицврљити, им, v. pf. heiß aufdrücken (daß es sauft), imprimo candens quid cum sonitu.
Прича, f. 1) Erzählung, narratio. 2) Sprüchwort, proverbium: за причу, брате!
Причало, m. der viel zu erzählen weiß, qui multa narrat.
Причаник, m. т. ј. гра, die Pflockfisole, faseolus qui paxillis sustentatur.
Причање, n. das Erzählen, narratio.
Причати, ам, v. impf. erzählen, narro.
Причекати, ам, v. pf. zuwarten, ein wenig warten, exspecto.
Причесник, m. der Communicant, hospes sacrae coenae.
Причестити, им, v. pf. einen communiciren, sacram coenam praebeo.
Причеститисе, имсе, v. r. pf. communiciren, sacram coenam sumo.
Причешало, n. in der Anekdote statt причетће. Ударилe Ере с коњма натовареним (зашто они обично иду с коњма и носе свакојаке товаре, као Бачвани на колима) поред некаква намастира; онда један од њи рече друштву: деде јадан ви ћерајте коње, а ја идем часом да узмем причешало и наворњак (т. ј. причешће и навору). Кад уђе у цркву, а он почне викати: Камо ко даје овђе причешало и наворњак: зашто немам кад чекати, одоше ми коњи. Кад га виде калуђерски ђаци и чују шта говори, познаду одма да је човек прост, и да није може бити никад у свом вијеку виђео цркве нити се причестио, па га заведу у крај и почну га питати, да није што јео, кад оће да узме причешало; а он им каже управо, да је ручао (изјео пун лонац овсена скроба и не знам шта јошт); онда ђаци кажу му да мало причека, а један од њи отрчи те донесе у једној чаши најљућега сирћета и паприке, па му реку те зине и саспу му оно у уста; онда Еро, кад га оно уједе, уватисе руком за уста па побјегне преко цркве, а један га (ђак) дочека у преврати с батином: стани Еро да ти дам и наворњак! те га испрати до на врата. Кад одмакне Еро од намастира, срете човека ђе води неколико ђеце, па га запита куда ће с ђецом; а човек му каже да и води намастиру да причести; онда Еро рече: „Бог и Божја вјера! може бити да ће то које веће и остати, али мање ље не ће ни једно; и које би остало од причешала, од наворњака не ће." cf. шиjас.
Причешће, n. die Communion, coena sacra.
Причешћивање, n. das Communiciren, coenae sacrae praebitio et usus.
Причешћивати, ћујем, v. impf. communiciren, praebeo coenam sacram.
Причешћиватисе, ћујемсе, v. r. impf. communiciren, sumo coenam.
Причути, чујем, v. pf. sich einbilden zu hören, videor audire.
Пришабанити, им, v. pf. (einem eine Waare) anhangen, mercem obtrudo malam.
Пришаптати, пћем, v. pf. zulispeln, zuwispeln, adsusurro in aurem.
Пришивање, n. das Annähen, adsutio.
Пришивати, ам, v. impf. annähen, adsuo.
Пришити, шијем, v. pf. annähen, adsuo.
Пришић, m. dim. v. приш.
Пришљунитисе, имсе, v. r. pf. sich dazu gesellen (zum Essen, als ungebetener Gast), admoveor.
Пришо, m. als hyp. v. пријатељ.
Пришт, m. eine Beule, tumor, tuber.
Приштић, m. dim. v. пришт.
Приштунути, нем, v. pf. anquetschen, kneipen (an etwas), adprimo.
Прканце, цета, n. dim. v. пркно:
„Не испијај свакој чаши данце,
„Извћрнућеш у небо прканце.
Пркно, n. vide гузица.
Пркос, m. der Trotz, contumacia: у пркос, zum trotze!
Пркосити, им, v. impf. коме, trotzen, obsisto per contumaciam alicui.
Пркошење, n. das Trotzen, contumacia.
Прл, ла, ло, in der Redensart: у прлу земљу (н. п. побјегоше), in die weite

Welt, ohne daß man weiß wohin, in diversa (abiere), in patulum mundum.
Прљав, ва, во, beschmutzt, maculatus (usu longo).
Прљак, љка, m. Hölzchen, ligellum (?)
Прљање, n. das Schmutzen, maculatio.
Прљати, ам, v. impf. schmutzen, maculo
Прљење, n. das Absengen mit heißen Wasser, deustio ope aquae calidae.
Прљити, им, v, impf. mit heißen Wasser absengen, aqua fervida aduro.
Прљужа, f. ein abschüssiger Fleck Gebirgserde, locus devexus.
Прљужање, n. das Wälzen in der прљужа, volutatio per declive.
Прљужатисе, амсе, v. r. impf. sich wälzen in der прљужа, volutari per declive.
Прљужица, f. dim. v. прљужа.
Прљчић, m. dim v. прљак.
Прнути, нем, v. pf. aufflattern, evolo.
Прнути, нем, vide прднути.
Прњавор, m. das Klosterdorf, Weiler, pagus monesterii.
Прњаворац, рца, m. ein Kloster-, Unterthan, homo monasterii.
Прњаворка, f. ein Weib vom прњавор, mulier e pago monasterii.
Прњаворски, ка, ко, vom прњавор, pagi monasterii.
Прњаворчад, f. (coll.) die Jugend aus dem прњавор, juventus e pago monasterii.
Прњаворче, ета, n. ein Kind vom прњавор, verna e pago monasterii.
Прњад, f. faules Holz, lignum putre.
Прњадовит, та, то, н. п. пањ, faul, und daher phosphorisch leuchtend, truncus putris, in tenebris lucens.
Проа, f. vide проја.
Проба, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Probe, das Muster, specimen.
Пробадало, n. ein Werkzeug zum Durchstechen, instrumentum transfigendo:
„Када види женски чунак:
„Какво ј' ово пробадало? —
Пробадање, n. das Durchstechen, transfixio.
Пробадати, ам, v. impf. durchstechen, transfigo.
Пробајати, јем, v. pf. ein wenig hexen, incantamentis utor modice, experior incantamentis.
Пробати, ам, v. pf. (у Сријему у Бачкоји и у Бан.) vide огледати.
Пробеседити, им, (Рес. и Срем.) vide пробесједити.
Пробесједити, им, v. pf. (Ерц.) 1) beginnen zu sprechen, proloquor. 2) ein wenig sprechen, paululum loquor.
Пробијање, n. das Durchschlagen, penetratio.
Пробијати, ам, v. impf. durchschlagen, pertundo.
Пробирање, n. das Wählen, Ausklauben, delectio.
Пробирати, ам, v. impf. wählen, deligo, muto sententiam de re lecta.
Пробирач, m. der Wähler, Ausklauber, difficilis delectus. Пробирач нађе отирач (кад се који жени).
Пробитачан, чна, но, vortheilhaft, proficuus. Пробитачно му као јарцу јуфка.
Пробити, бијем, v. pf. durchschlagen, pertundo, penetro.
Пробости, одем, v. pf. durchstechen, transfigo.
Пробрати, берем, v. pf. wählen, ausklauben, deligo, seligo.
Пробријати, јем, v. pf. einen Flecken abscheren, adtondeo.
Пробрцнутисе, несе, v. r. pf. н. п. млијеко, zusammengehen (von der Milch), coagulor.
Пробудити, им, v. pf. aufwecken, excito.
Пробудитисе, имсе, v. r. pf. erwachen, excitor, expergiscor.
Пробуразити, им, v. pf. den Bauch durchstechen, confodio. cf. бурag.
Пробушити, им, v. pf. durchlöchern, perforo.
Проваћање, n. das Umherführen (des Pferdes), circumductio.
Проваћати, ам, v. impf. н. п. коња, herumführen, circumduco.
Провалија, f. die Kluft, caverna, hiatus.
Провалити, им, v. pf. aufreißen, divello, rumpo: провалили коњи пут (ausgetreten), говеда градину (durchbrochen), вода брану; провалили Турци.
Провалитисе, имсе, v. r. pf. sich aufreißen, rumpi: провалила се земља; провалио се чир, — облак.
Проваљивање, n. das Aufreißen, Durchbrechen, perruptio.
Проваљивати, љујем, v. impf. aufreißen, durchbrechen, perrumpo.
Проваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. aufgehen, aufgerißen werden, perrumpi.
Проваритисе, рисе, v. r. pf. m. j. млијеко, gerinnen, cogor.
Провеселитисе, имсе, v. r. pf. sich erlustigen, exhilaror.
Провести, едем, v. pf. 1) durchführen, duco per -. 2) zubringen, ago, exigo: провео три године.
Провешати, ам, (Рес. и Срем.) vide провјешати.

Про̀видетисе, дисе, v. r. pf. (Рес.)
Про̀видитисе, дисе, v. r. pf. (Срем.)
Про̀виђетисе, дисе, v. r. pf. (Ерц.) } man ſieht hindurch, transpicio, perspicio.

Про̀визур, m. der Proviſor, provisor (villicus).

Про̀визуров, ва, во, des Proviſors, provisoris.

Про̀визуровица, f. die Proviſors-Frau, villici uxor.

Провикати, ичем, v. pf. ein wenig aufſchreyen, inclamo.

Про̀вјешати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig hängen, paullum suspendo: не ће му ништа учинити, само мало провјешати па пустити.

Провла̂к, m. eine gezogene Wachskerze, cereus ductus.

Провла́чење, n. das Hindurchziehen, ductio per —

Провла́чити, им, v. impf. hindurchziehen, duco per —

Прово́дати, ам, v. pf. ein wenig umherführen, circumduco.

Проводаџија, m. der Zubringer, Freywerber, qui procurat uxorem aut maritum.

Прово̀дити, им, v. impf. 1) hindurchführen, duco per — 2) zubringen, ago, dego.

Прово̀ђење, n. 1) das Hindurchführen, ductio per — 2) das Zubringen, actio.

Проврвети, вимо, v. pf. (Рес.)
Проврвити, имо, v. pf. (Срем.)
Проврвљети, вимо, v. pf. (Ерц.) } haufenweiſe gerannt kommen, concurro catervatim.

Про̀вргнути, нем, vide проврћи.

Про̀вргнутисе, немсе, vide проврћисе.

Про̀врети, ври, v. pf. 1) ein wenig ſieden, bullio paululum. 2) anfangen zu ſieden, coepi bullire. 3) hervorquellen, probullio:

„Јер је крвца из земље проврела —

Провртети, вртим, (Рес.) vide проврћети.

Проврте́тисе, вртимсе, (Рес.), vide проврћетисе.

Проврти́ти, им, (Срем.) vide проврћети.

Проврти́тисе, имсе, (Срем.) vide проврћетисе.

Проврћети, вртим, v. pf. (Ерц.) durchbohren, perforo.

Проврћетисе, вртимсе, v. r. pf. ſich auf einem Beine umdrehen (ſtatt genauerer Beſorgung) und wieder fortgehen, obiter negotium curo.

Про̀врћи (говорисе и провргнути), провргнем, vide проментнути.

Про̀врћисе (говорисе и провргнутисе), провргнемсе, vide прометнутисе.

Прову́нта, f. der Proviant, das Commißbrot, panis militaris.

Прову́ћи, учем, v. pf. durchziehen, trajicio.

Прога́њање, n. das Brüſten, superbitio.

Прога́њатисе, амсе, v. r. impf. ſich brüſten, den groſſen Herrn machen, superbio.

Прога́тати, ам, v. pf. ein wenig wahrſagen, vaticinor paululum.

Прога́таtисе, амсе, v. r. pf. Weiſſager, Wahrſager werden, vaticinari incipio.

Прогла́сити, им, v. pf. bekannt machen, promulgare.

Прогла̂ти, ам, vide про̀гледати.

Прогле́дање, n. 1) das Durchſchauen, perspectio. 2) der Anfang des Sehens, das Oeffnen der Augen, dispectio.

Прогле́дати, ам, v. impf. 1) durchſehen, specto per — 2) die Augen aufſchlagen, dispicio.

Про̀гледати, ам, v. pf. 1) durchſehen, perspicio. 2) die Augen aufſchlagen, dispicio. 3) ein wenig anſehen, aspicio paululum.

Про̀гнати, ам, vide проћерати.

Проговарање, n. das Reden, der Anfang des Redens, Sprechens, prolocutio.

Проговарати, ам, v. impf. ſprechen, ausrufen, proloquor.

Прогово̀рити, им, v. pf. 1) anfangen zu ſprechen, proloquor. 2) ein wenig ſprechen, loquor paululum.

Прого̀нити, им, vide проћеривати.

Прого̀нитисе, имсе, vide прогањатисе.

Прого̀њење, n. vide проћеривање.

Прого̀рети, рим, v. pf. durchbrennen, exuror.

Про̀гристи, ризем, v. pf. durchbeißen, permordeo, perrodo.

Прогру̀шатисе, шасе, v. r. pf. m. j. млијеко, gerinnen, coagulari.

Прогу̀тати, ам, v. pf. verſchlingen, deglutio

Прода́вање, n. das Verkaufen, venditio.

Прода́вати, дајем, v. impf. verkaufen, vendo.

Про̀даја, f. der Verkauf, venditio: јели на продају, iſt es feil? estne venale?

Прода̂н, m. ein Mannsname, nomen viri; daher das Wortſpiel: продан али није оћеран.

Про̀дана, f. Frauenname, nomen feminae.

Про̀дати, ам, v. pf. verkaufen, vendo.

Про̀дер, m. der Bruch (Leibſchaden), hernia. cf. кила.

Продèрати, рем, vide продријети.
Продèратисе, ремсе, vide продријетисе.
Продирâње, n. 1) das Durchbrechen, perruptio. 2) das Schreyen und Lärmen, clamatio, vociferatio.
Прòдирати, рем, v. impf. durchbrechen, einreißen, perrumpo.
Прòдиратисе, ремсе, v. r. impf. schreyen und lärmen, clamito, vociferor.
Продрèмати, ам, (Рес. и Срем.) vide продријемати.
Продрѐти, ем, продръо, (Рес. и Срем.) vide продријети.
Продрѐтисе, ремсе, продръосе, (Рес. и Срем.) vide продријетисе
Продријѐмати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig schlummern, somno leui nutare.
Прòдријети, рем, продръо, v. pf. (Ерц.) durchbrechen, perrumpo.
Прòдријетисе, ремсе, продръосе, v. r. pf. (Ерц.) aufschreyen und lärmen, exclamo, inclamo.
Прòдрмати, ам, v. pf. einem den Schopf ausbeuteln, pervello comam.
Продужѝвање, n. das Verlängern, prolatatio, productio.
Продужѝвати, жујем, v. impf. verlängern, produco.
Продỳжити, им, v. pf. verlängern, produco.
Прôђа, f. der (gute) Abgang einer Waare: каква је прођа вину? нема прође ни чему.
Проесáпити, им, vide прорачунити.
Проесáпитисе, имсе, vide прорачунитисе.
Прождèрати, рем, vide прождријети.
Прождирâње, n. das Hineinschlingen, devoratio.
Прòждирати, рем, v. impf. hinunterschlingen, devoro.
Прождрѐти, ем, прождръо, (Рес. и Срем.) vide прождријети.
Прòждријети, рем, прождръо, v. pf. (Ерц.) schlingen, schlucken, devoro.
Прожèћи, ежем, v. pf. durchbrennen, peruro.
Прòзвати, зовем, v. pf. einen Zunamen geben, zubenamsen, cognomino.
Прозèпсти, зебем, v. pf. sich erkühlen, refrigeror.
Прозѝвање, n. das Zubenamsen, cognominatio.
Прозѝвати, ам (и прозивљем), v. impf. zubenamsen, cognomino.
Прòзор, m. das Fenster (Fensterloch), fenestra.
Прозòрје, n. die Morgendämmerung, diluculum.
Прòзукнути, нем, v. pf. и. и. мање-ко, säuerlich werden, acesco.

Проигрàвање, n. 1) das Dahintanzen, incessus saltatorius, laetus. 2) das Verspielen, amissio per lusum.
Проигрàвати, ам, v. impf. 1) dahintanzen, exulto. 2) verspielen, amitto per ludum.
Проѝграти, ам, v. pf. 1) dahintanzen, exulto. 2) verspielen, amitto per ludum.
Проѝгратисе, амсе, v. r. pf. ein wenig spielen, paululum ludo.
Прòигуман, мна, m. der Ex-Igumen qui fuit ἡγούμενος. Народ прости мисли, да је проигуман старији од игумна.
Прòигумнов, ва, во, des проигуман, proegumeni.
Прòин, на, но, vide пројин.
Проинáтитисе, имсе, v. r. pf. sich ein wenig zanken, paululum rixari.
Прòја, f. 1) vide просо. 2) mit und ohne den Beisatz: кукурузна (жива жељо кукурузна пројо!), vide кукурузница.
Прòјаати, јашем, v. pf. 1) durch-, vorbeireiten, praeterequito. 2) das Pferd ein wenig (über-) reiten, equito paululum.
Пројаѝвање, n. das Durch-, Vorbei-, Ueberreiten, equitatio.
Пројаѝвати, јаујем, v. impf. 1) durch-, vorbeireiten, equito per-, praeter —, 2) das Pferd ein wenig überreiten, equum exercere.
Пројâти, јашем, vide пројаати.
Пројèздити, им, v. pf. (cm.) vorbeireiten, praeterequito:
„Туда свати пројездише
„И девојку проведоше —
Прòјин, на, но, vide просен.
Пројỳрити, им, v. pf. vorbeijagen, agito per —,
Прòка, m. (Рес. и Срем.) vide Проко.
Прокâп, m. (cm.) in der Anekdote ein Mannsname, mit Beziehung auf прокапати (durchträufeln): на ђевојци прокап —
Прòкапати, пље, v. pf. durchträufeln, stillo per —
Прокапљѝвање, n. das Durchträufeln, stillatio per —
Прокапљѝвати, љује, v. pf. и. п. кипа, träufeln, stillo.
Прокáрати, ам, ein wenig ausschelten, increpo paululum.
Прòкасати, ам, v. pf. 1) vorbeitraben, equo praetervehi. 2) ein wenig traben, paululum equo vehi.
Прокасѝвање, n. das Vorbeitraben, praetervectio.
Прокасѝвати, сујем, v. impf. vorbeitraben, praetervehi equo.
Прокаскѝвање, n. dim. v. прокасивање.

Прокаскивати, кујем, dim. v. прокасивати.

Прокашљатисе, љемсе, v. r. pf. ein wenig husten, tussio paululum.

Прокидање, n. durch Aufreißen, apertio, diruptio.

Прокидати, ам, v. impf. aufreißen, disrumpo.

Прокинути, нем, v. pf. aufreißen (ein Geschwür), aperio.

Прокисао, сла, ло, н. п. сир, млијеко, ein wenig sauer geworden, subacidus.

Прокисивање, n. 1) das Durchregnen, perplutio (?). 2) das Säuerlichwerden, subacidatio (?).

Прокисивати, сује, v. impf. 1) durchregnen, perpluit. 2) säuerlich werden, subacidus reddor.

Прокиснути, не, v. pf. 1) vom Regen durchnetzt werden, perpluit. 2) säuerlich werden, subacesco.

Проклество (проклетство), n. der Fluch, exsecratio: проклество на њему, es liegt ein Fluch auf ihm.

Проклет, та, то, verflucht, diris devotus.

Проклетав, f. vide проклество.

Проклети, кунем, v. pf. verfluchen, diris devoveo.

Проклетиња, f. } vide проклество.
Преклетство, n. }

Проклијати, ам, v. pf. hervorkeimen, progermino.

Проклињање, n. das Verfluchen, exsecratio.

Проклињати, њем, v. impf. verfluchen, exsecror.

Прокљување, n. das Durchpicken, perruptio ope rostri.

Прокљувати, ам, v. impf. } durchpicken, rostro pertundo.
Прокљувати, љујем, v. pf. }

Прокљуватисе, амсе, v. r. impf. } sich durchpicken, aperire sibi rostro exitum (ut faciunt pulli).
Прокљуватисе, љујемсе, v. r. pf. }

Проко, m. (Ерц.) ein Mannsname (als hyp. von Продан), nomen viri.

Прокола, f. ein grösserer Theil eines zerspaltenen Ganzen, portio majuscula rei diffissae z. B. vom Kohlkopf (broccoli?), vom Baumkloße. Der Serbe denkt an проклати (?).

Проколање, n. das Theilen in проколе, dissectio in segmenta majora.

Проколати, ам, v. impf. in проколе theilen, disseco in majora segmenta.

Прокоп, m. der Canal, Graben, fossa.

Прокопавање, n. das Durchgraben, perfossio.

Прокопавати, ам, v. impf. durchgraben, perfodio.

Прокопати, ам, v. pf. 1) durchgraben, perfodio. 2) erkundschaften, exploro.

Прокопсати, пшем, v. pf. (у Сријему, у Бач. и Бан.) (προκοπή, Fortgang) gut fortkommen, reussiren, succedit mihi ex animo. Прокопсао као Турски цар на Сенти.

Прокосити, им, v. pf. einen Fleck abmähen, demeto locum.

Прохтетисе, тисе, v. r. pf. коме шта (у Сријему), gelüsten, collibet.

Прокувати, ам, v. pf. ein wenig kochen, paululum coquo.

Прокуњати, ам, v. pf. ein wenig nicken (vor Schläfrigkeit), paululum nuto.

Прокурватисе, амсе, v. pf. zur Hure, zum Hurer werden, evado moechus aut moecha.

Прокушати, ам, v. pf. ausholen, sondiren, experiri.

Пролажење, n. 1) das Vorbeigehen, praeteritio. 2) das Vergehen, Aufhören, finis. 3) der (gute) Abgang der Waare, venditio facilis.

Пролазак, ска, m. vide прођа.

Пролазити, им, v. impf. 1) vorbeigehen, praetereo. 2) vergehen, desino, praetereo. 3) gehen, abgehen (von der Waare), divendi.

Пролетање, n. (Рес. и Срем.) vide пролијетање.

Пролетати, ећем, (Рес. и Срем.) vide пролијетати.

Пролетети, тим, (Рес.) vide пролећети.

Пролетити, им, (Срем.) vide пролећети.

Пролетний, на, но, (Рес.) } vide прољетни.
Пролетњий, ња, ње, (Срем.) }

Пролетос, } (Рес. и Срем.) vide прољетос.
Пролетоске, }

Пролетошњий, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide прољетошњи.

Пролеће, n. (Рес. и Срем.) vide прољеће.

Пролећети, летим, v. pf. (Ерц.) vorbei, durchfliegen, praetervolo, pervolo.

Проливање, n. (Срем.) vide прољевање.

Проливати, ам, (Срем.) vide прољевати.

Проливатисе, васе, (Срем.) vide прољеватисе.

Проливен, на, но, н. п. човек, жена, geschwätzig, der nicht schweigen kann, qui loquitur tacenda.

Пролизати, ижем, v. pf. durchlecken, perlambo.

Пролизатисе, лижесе, v. r. pf. durchgerieben werden, detero.

Пролизивање, n. das Durchlecken, perlambitio.

Пролизивати, зујем, v. impf. durchlecken, perlambo.

Пролизѝватисе, зујеce, v. r. impf. sich durchreiben, perlambi.
Пролиjѐвâње, n. vide пролевање.
Пролиjѐвати, ам, vide пролевати.
Пролиjѐтâње, n. (Ерц.) das Durch-, Vorbeifliegen, praetervolatio, pervolatio.
Пролиjѐтати, ећем, v. impf. (Ерц.) vorbei —, durchfliegen, praetervolo, pervolo.
Пролити, лиjем, v. pf. hervorgießen, effundo.
Пролитисе, лиjеce, v. r. pf. ausfließen, effundo.
Пролòкати, очем, v. pf. вода земљу, das Wasser hat durchgefressen, perrodo.
Пролом, m. Namen eines Gebirges in Dalmatien, montis nomen:
„У Пролому високој планини —
Проломити, им, v. pf. durchbrechen, perrumpo.
Проломитисе, мисе, v. r. pf. н. п. небо, таван, bersten, rumpor.
Пролу̀пати, ам, v. pf. ein wenig klopfen, pertundo parumper.
Пролу̀патисе, амсе, v. r. pf. sich die Hörner abstoßen, consipisco.
Пролев, n. (cm.) das Vergießen, profundo,
„Без пролева крви од Србина —
Пролевâње, n (Ерц.) das Ausschütten, profusio, effusio.
Пролевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
Пролеватисе, вace, v. r. impf. (Ерц.) ausfließen, effluo.
Пролетнӣ, на, но, (Ерц.) Frühlings-, vernus.
Пролетōс, } (Ерц.) im (verwichenen)
Пролетōске, } Frühling, vere (hoc fuit).
Пролетошњӣ, ња, ње, (Ерц.) vom heurigen Frühling, vernus, vere elapso (natus).
Пролеће, n. (Ерц.) der Frühling, ver.
Промашâње, n. das Fehlen (im Schuße, Wurfe), aberratio (in jactu).
Промашати, ам, v. impf. verfehlen (im Schießen, Werfen) nicht treffen, aberrare in jactu.
Промашити, им, v. pf. nicht treffen, verfehlen (im Schuße), aberro in jactu: промашио und промашио га.
Промена, f. (Рес. и Срем.) vide промјена.
Промѐнити, им, (Рес. и Срем.) vide промијенити.
Промѐнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide промијенитисе.
Промењѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide промјењивање.
Промењѝвати, њујем, (Рес. и Срем.) vide промјењивати.
Промењѝватисе, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide промјењиватисе.
Промѐтâње, n. 1) das Uebersetzen, von einem Orte zum andern, translatio, transpositio. 2) das Setzen durch —, positio per — 3) das Rühren, Geschäftigseyn, agitatio.
Промѐтати, ећем, v. impf. durchwerfen, trajicio.
Промѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. sich rühren, geschäftig seyn, agitari, moveri, agere. Промеће се као оца кроз поњаву, der, nach der Anekdote, das прометати wörtlich nahm, und sich durch die Kotze warf. (à la Eulenspiegel).
Промѐтнути, нем, v. pf. durchwerfen, trajicie.
Промѐтнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich versetzen, se transferre. 2) sich verwandeln, mutari.
Промѐшати, ам, (Рес. и Срем.) vide промијешати.
Промијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) 1) vertauschen, permuto. 2) verwechseln, permuto.
Промијѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) tauschen, permuto. 2) sich verändern, mutari.
Промијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig umrühren, mischen, aliquantum misceo.
Промислити, им, v. pf. bedenken, perpendo.
Промислитисе, имсе, v. r. pf. sich bedenken, sich's überlegen, perpendo.
Промишљање, n. das Ueberlegen, percogitatio.
Промишљати, ам, v. impf. bedenken, perpenso.
Промишљатисе, амсе, v. r. impf. überlegen, perpenso.
Промјена, f. (Ерц.) 1) der Tausch permutatio. 2) der Wechsel, die Veränderung, mutatio.
Промјењѝвање, n. (Ерц.) das Tauschen, commutatio.
Промјењѝвати, њујем, v. impf. (Ерц.) tauschen, commuto, permuto.
Промјењѝватисе, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen (untereinander), permuto.
Промлатити, им, v. pf. ein wenig abdreschen, trituro, tundo parumper.
Промлети, мељем, v. pf. 1) beginnen zu mahlen, incipio molere: промљела воденица. 2) ein wenig mahlen, molo parumper.
Промотрити, им, v. pf. ein wenig ansehen, besehen, inspicio.
Промрзнути, нем, v. pf. erfrieren, gelu corrumpi.
Промрмлати (промрмљати), ам, vide промумлати.
Промукнути, не, vide промући.
Промумлати (промумљати), ам, v. pf. 1) ein wenig in den Bart hineinreden,

mussio. 2) vorbeimurmeln, praetereo mussitans.

Промутити, им, v. pf. ein wenig herumlaufen, aliquantum circumcurro, pervagor.

Промуки, мукне, v. pf. m. j. грло, heiser werden, irraucesco.

Промућкати, ам, v. pf. ausschwemmen, vas aqua infusa et agitata purgo.

Промучити, им, v. pf. ein wenig quälen, aliquantum crucio.

Промучитисе, имсе, v. r. pf. око шта, sich Mühe geben, operam do.

Пронаћи, нађем, v. pf. ausfindig machen, erfahren, rescio, comperio.

Пронети, несем, (Рес. и Срем.) vide пронијети.

Пронијети, несем, пронијо (пронијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) durch-, vorbeitragen, praeterfero. 2) пронијела кокош (или друга каква тица), anfangen zu legen, coepit ponere ova.

Проникни (говорисе и проникнути), никне, v. pf. durchwachsen, excresco per —

Проницâње, n. das Durchwachsen, progerminatio per —

Проницати, ниче, v. impf. н. п. трава, durchwachsen, succresco per —:

„Кроз кости јој трава проницала.

Проносати, ам, v. pf. н. п. дијете, ein wenig tragen, porto aliquantum.

Проносити, им, v. impf. vorbei-, durchtragen, fero per —, praeterfero.

Пронешêње, n. das Vorbeitragen, praeterlatio.

Проодати, ам, v. pf. } spazieren,
Проодатисе, амсе, v. r. pf. } umhergehen, circumeo.

Проодити, им, v. pf. wo herum, durch, vorbeigehen, eo circum, per, praeter.

Пропадâње, n. 1) das Durchfallen, casus per — 2) das Verfallen, zu Grunde gehen, interitus.

Пропадати, ам, v. impf. 1) durchfallen, cado per — 2) zu Grunde gehen, pereo.

Пропалица, f. ein Bankerottier, decoctor: лажа и пропалица.

Пропâст, f. der Abgrund, vorago, barathrum.

Пропасти, аднем, v. pf. 1) durchfallen, cado per —. 2) zu Grunde gehen, pereo.

Пропевање, n. (Рес. и Срем.) vide пропијевање.

Пропевати, ам, (Рес. и Срем.) vide пропијевати.

Пропевати, ам, (Рес. и Срем.) vide пројевати.

Пропетисе, пнемсе, v. r. pf. sich aufrichten, erigor.

Пропијèвâње, n. (Ерц.) der Anfang des Singens, cantus initium.

Пропијèвати, ам, v. impf. (Ерц.) anfangen zu singen, coepi canere, intono.

Пропињâње, n. 1) das Aufrichten, erectio. 2) das Brüsten, Großthun, inflatio.

Пропињатисе, њемсе, v. r. impf. sich in die Höhe richten, erigor.

Пропирити, им, v. pf. m. j. вашру, anblasen, sufflo.

Пропишавање, n. 1) das Durchpissen, perminctio. 2) das Hervorpissen, prominctio.

Пропишавати, ам, v. impf. 1) durchpissen, permejo. 2) (anfangen zu) pissen, mejo.

Пропишати, ам, v. pf. 1) durchpissen, mejo per —. 2) pissen, mejo.

Пропјевати, ам, v. pf. (Ерц.) anfangen zu singen, primum cantum edo: пропјевали пилићи (Србљи не једу пилића док не пропјевају); пропјевала црква, намастир.

Проплакати, лачем, v. pf. 1) anfangen zu weinen, incipio flere:

„У Шаму ће каде проплакати —

2) ein wenig weinen, fleo parumper.

Прољување, n. das Hervorspeyen, prosputio.

Прољувати, ам, v. impf. hervorspeyen, prospuo.

Прољувати, љујем, v. pf. 1) hervorspeyen, prospuo. 2) ein wenig speyen, spuo paululum.

Пропустити, им, v. pf. 1) durchlassen, mitto ut perrumpat quis: пропустио га мало кроз руке (d. i. ein wenig abprügeln). 2) auslassen, dimitto.

Пропућкати (профућкати), ам, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) durchjagen, verschwenden, vergeuden (verfutschen), pessumdo.

Пропуштање, n. das Durchlassen, permissio, dimissio, emissio.

Пропуштати, ам, v. impf. durchlassen, permitto.

Прорадитисе, имсе, v. r. pf. anfangen arbeitsam zu seyn, incipio esse sedulus.

Прорастање, n. das Treiben (der Pflanzen), emissio.

Прорастати, ам, v. impf. treiben (von Pflanzen), emitto.

Прорасти, стем, v. pf. treiben (vom Kohl, Rüben), emitto (germen).

Прорачунити, им, v. pf. berechnen, duco rationes.

Прорачунитисе, имсе, v. r. pf. sich berechnen, rationes duco.

Прорезати, ежем, v. pf. durchschneiden, perscindo.

Прорезивање, n. das Durchschneiden, scissio.

Прорезивати, зујем, v. impf. durchschneiden, perscindo.
Проре́ћи, речем, v. pf. wahrsagen, vaticinor.
Прори́цање, n. das Weissagen, vaticinatio.
Прорицати, ричем, v. impf. vorhersagen, vaticinor.
Про́рок, m. der Prophet, propheta.
Про́роков, ва, во, des Propheten, prophetae.
Про́роковање, n. vide прорицање.
Про́роковати, кујем, vide прорицати.
Просањкатисе, амсе, v. r. pf. ein wenig Schlitten fahren, vehi trahis paululum.
Про̀сац, сца, m. der Werber, Freiwerber, petitor puellae, procus.
Про̀сед, да, до, (Рес. и Срем.) vide просјед.
Про̀сејати, јем, (Рес. и Срем.) vide просијати.
Просе̑к, m. (Рес. и Срем.) vide просијек.
Про̀сек, m. (Рес. и Срем.) vide просјек.
Про̀сен, на, но, н. п. љеб, слама, Hirsen-, miliaceus.
Просе́ница, f. das Hirsenbrot, panis miliaceus.
Просе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide просијецање.
Просе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide просијецати.
Про̀сидба, f. die Freiwerbung, petitio virginis.
Про̀сијати, сијем, v. pf. (Ерц.) durchsieben, cribro.
Про̀сијек, m. (Ерц.) ein zweischneidiges Instrument zum Durchhauen, securis anceps.
Просијѐца̂ње, n. (Ерц.) das Durchhauen, persectio.
Просијѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) durchhauen, perseco.
Про̀силац, сиоца, m. vide просац.
Про̀сипа̂ње, n. 1) das Ausschütten, effusio, profusio. 2) das Verschwenden, profusio.
Про̀сипати, ам (и проспљем), v. impf. 1) ausschütten, profundo. 2) verschwenden, profundo.
Проси́рање, n. das Durchscheißen, Hervorscheißen, procacatio.
Проси́рати, ам, v. impf. durchscheißen, percaco.
Про̀сити, им, v. impf. 1) ђевојку, um ein Mädchen freyen, ambire virginem. 2) betteln, mendico.
Просја̑к, m. der Bettler, mendicus.
Просја́киња (про̀сјакиња), f. die Bettlerin, mendica.
Просја̑ков, ва, во, des Bettlers, mendici.
Просја́чење, n. die Betteley, mendicatio.
Просја́чити, им, v. impf. nach Bettler Art begehren, mendico.
Просја̑чки̑ (про̀сјачки̑), ка, ко, 1) bettelhaft, mendicus. 2) adv. bettelhaft, mendice.
Про̀сјед, да, до, der grau zu werden beginnt, subcanus.
Про̀сјек, m. 1) vide просијек. 2) Durchhau, durchgehauener Weg, via arte aperta per saxa.
Про̀сјећи, сјечем, v. pf. (Ерц.) durchhauen, perseco, transeco.
Про̀славити, им, v. pf. н. п. крсно име, zu Ende feyern, percelebro.
Про̀славитисе, имсе, v. r. pf. sich berühmt machen, berühmt werden, inclaresco.
Про̀слављање, n. 1) das Feyern, percelebratio. 2) das Berühmtwerden, illustratio.
Про̀слављати, ам, v. impf. zu Ende feyern, percelebro.
Про̀слављатисе, амсе, v. r. impf. berühmt werden, inclaresco.
Про̀со, n. die Hirse, milium.
Про̀срати, серем, v. pf. 1) daherscheißen, procaco. 2) просрао све, er hat alles verfressen, patrimonium devoravit.
Про̀ст, ма, мо, 1) einfältig, gemein, simplex. 2) да је просто, es ist vergeben (als Antwort auf Bitte um Vergebung); проста му душа! Gott hab' ihn selig, (vergebe ihm die Sünden).
Проста̑к, m. ein einfältiger gemeiner Mensch, ohne Bildung, homo de plebe.
Проста́киња, f. ein gemeines Weib, mulier de plebe.
Проста́ков, ва, во, des простак, hominis plebeji.
Проста̑чки̑, ка, ко, 1) wie es gemeine Leute haben, plebejus. 2) adv. wie ein простак, more hominis plebeji.
Про̀стира̂ње, n. das Ausbreiten, explicatio, extensio.
Про̀стирати, рем, v. impf. ausbreiten, explico.
Прости̑ра̑ч, m. ein Tuch, das ausgebreitet wird, stragulum.
Простирача, f. m. j. поњава, што се простире, die Kotze, die ausgebreitet wird, um darauf zu liegen, gausape.
Прости̑рка, f. vide простирач.
Про̀стити, им, v. pf. verzeihen, ignosco:

А. Прости брате!
Б. Да је просто.

Просто̀рија, f. der Raum, spatium.
Просто̀та, f. die Einfalt, simplicitas.
Про̀стран, на, но, weit, breit, latus spatiosus.
Простре́лити, им, (Рес. и Срем.) vide прострије́лити.
Простре̏ти, рем, простръо, (Рес. и Срем.) vide простријети.
Про̀стри̑ж, f. am Rocke, Mantel, die Oeffnung um die Hand durch zu stecken, apertura pallii.
Простријѐлити, им, v. pf. (Ерц.) mit dem Pfeile durchschießen, sagitta trajicio: прострије́лила га вила.
Про̀стријети, рем, простръо, v. pf. (Ерц.) ausbreiten, explico.
Про̀стрићи, рижем, v. pf. durchscheren, aperio tondendo.
Простру́гати, ужем, v. pf. durchschaben, perscabo.
Просу́кати, учем, v. pf. 1) durch und durchschießen, durchbohren, trajicio, confodio. 2) in der zweideutigen Anekdote soviel als просипти (ђевојку).
Просу̏ти, спем, v. pf. 1) ausschütten, profundo. 2) vergeuden, verthun, pessumdo: просуо кућу.
Просу̏тисе, спемсе, v. r. pf. 1) herausfließen, effluo. 2) auseinander rinnen, diffluo: просуласе каца.
Просу́шити, им, v. pf. ein wenig trocknen, exsicco paullulum.
Про́та, m. (Рес. и Срем.) vide прото.
Прота̑в, m. ријетко решето, што се жито протаче на њега, ein gröberer Reiter (Sieb von Leder), cribri genus rarioris.
Прота́кање, n. das Reitern, cribratio.
Прота́кати, ачем, v. impf. durchreitern, cribro.
Прота́њити, им, v. pf. н. п. дрво, dünner machen, extenuo.
Про̀теглити, им, v. pf. ein wenig ziehen, strecken, protento.
Проте́гнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich strecken, extendi. 2) sich strecken, größer werden, excresco.
Проте́зање, n. das Strecken, extensio.
Проте́затисе, ежемсе, v. r. impf. sich ausstrecken, extendi.
Протера́ница, f. (Рес. и Срем.) vide проћераница.
Про̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide проћерати.
Протеривање, n. (Рес. и Срем.) vide проћеривање.
Протери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide проћеривати.
Проте́сати, ешем, v. pf. ein wenig behauen, dedolo.
Проте̏ћи, че, v. pf. anfangen zu fließen, promano: протекао казан.

Проти̑в, gegen, contra.
Проти̑ван, вно, но, zuwider, contrarius.
Противитисе, имсе, v. r. impf. коме, sich widersetzen, streiten, obsisto.
Противљење, n. das Widersetzen, repugnatio.
Проти̑вни̑к, m. der Gegner, adversarius.
Про̀тин, на, но, des прота, protopresbyteri.
Про̀тиница, f. die Frau des прота, uxor protopresbyteri.
Протискивање, n. 1) das Durchdrängen, pressio per —, 2) das Stechen in der Seite, dolor laterum, pleuritis.
Протиски́вати, кујем, v. impf. 1) hindurchdrängen, premo per —, 2) протискује ме, ich habe Seitenstechen, dolent mihi latera.
Проти̑сли, f. pl. das Seitenstechen, pleuritis.
Про̀тиснути, нем, v. pf. 1) durchdrängen, premo per —, 2) stechen (in der Seite), dolent latera.
Про̀тица̑ње, n. vide промјецање.
Про̀тицати, тиче, vide промјецати.
Про̀тјеца̑ње, n. (Ерц.) das Anfangen zu fließen, initium fluxionis.
Про̀тјецати, тјече, v. impf. (Ерц.) anfangen zu fließen, coepi fluere.
Про̀то, m. (Ерц.) der Protopresbyter, Erzpriester, protopresbyter.
Про̀топопа, m. vide прото.
Про̀топопин, на, но, des протопопа, protopresbyteri.
Протѐчити, им, v. pf. durchsieben, reitern, cribro.
Протре́сање, n. das Ausschütteln, excussio.
Протре́сати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio.
Протре́сти, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Протр́љати, ам, v. pf. ein wenig reiben, perfrico.
Протр́љатисе, амсе, v. r. pf. einander ausbeuteln, perfricare se invicem.
Про̀трти, рем, протръо, v. pf. 1) durchreiben, reiben, tero. 2) ein wenig reiben, tero paululum.
Протр̀чати, чим, v. pf. zwischen durch vorbeilaufen, praetercurro.
Про̀туа, f. } ein Schwärmer, Abenteurer, grassator.
Про̀тува, f. }
Протужити, им, v. pf. beginnen zu klagen, coepi conqueri.
Протурање, n. 1) das Werfen durch —, jactatio per —, 2) das Losbringen, an den Mann bringen, divenditio.
Протурати, ам, v. impf. 1) durchwerfen, jacto per —, 2) losschlagen, vendo.

Протурaтисе, амсе, vide прометатисе.

Протурити, им, v. pf. 1) werfen durch—, jacto per. 2) los werden, anbringen, vendo, liberor.

Протући, учем, v. pf. ein wenig zerschlagen, verberibus adficio modice.

Проћераница, f. (Ерц.) eine verjagte Person, ejectus, ejecta.

Проћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) treiben durch —, vorbei, ago per —, praeter —. 2) verjagen, ejicio. Пошшен као и проћеран.

Проћеривање, n. (Ерц.) das Treiben durch —, das Vertreiben, actio per —, ejectio.

Проћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) treiben durch —, vorbei —. 2) verjagen, ejicio.

Проћи, прођем, v. pf. 1) durch —, vorbeigehen, eo per —, praetereo. 2) vergehen, vorbeiseyn, praetereo. 3) abgehen (von der Waare), divendi.

Проћисе, прођемсе, v. r. pf. 1) sich ergehen, obambulo. 2) etwas gehen lassen, meiden, mitto.

Проујати, јим, v. pf. } vorbeiheulen,
Проучати, чим, v. pf. } (vom Winde), praeterstrido.

Проучити, им, v. pf. durchlesen, perlego.

Профућкати, ам, vide процућкати.

Проход, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide изод.

Процавтети, тим, }
Процавтити, им, } vide процвјетати.
Процвасти, атим, }
Процвашити, им, }

Процветати, ам, (Рес. и Срем.) vide процвјетати.

Процвилети, лим, v. pf. (Рес.) }
Процвилити, им, v. pf. (Срем.) } einen Klageton von sich geben, strido, ejulo.
Процвиљети, лим, v. pf. (Ерц.) }

Процвјетати, ам, v. pf. (Ерц.) erblühen, effloresco.

Процедити, им, (Рес. и Срем.) vide процијeдити.

Процеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide процјеђивање.

Процеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide процјеђивати.

Проценити, им, (Рес. и Срем.) vide процијенити.

Процеп, m. (Рес. и Срем.) vide процијеп.

Процијeдити, им, v. pf. (Ерц.) durchseihen, percolo.

Процијенити, им, v. pf. (Ерц.) abschätzen, schätzen, aestimo.

Процијеп, m. (Ерц.) der Kloben, lignum ex parte fissum, forceps ligneus.

Процјеђивање, n. (Ерц.) das Durchseihen, percolatio.

Процјеђивати, ђујем, v. impf. (Ерц.) durchseihen, percolo.

Прочатити, им, v. pf. durchlesen, perlego.

Прочачкати, ам, v. pf. durchstöbern, durchstochern, perfodio.

Прочешљати, ам, v. pf. кога, (fig.) einen durchkämmen, pectino.

Прочистити, им, v. pf. ein wenig säubern, perpurgo.

Прочитати, ам, vide прочатити.

Прочка, f. Сад је прочка, а други ће пут бити квочка, dießmal mag es dir hingehen (проћи), hac vice fero, in posterum non sic abibis.

Прочкати, ам, vide прочачкати.

Прочупати, ам, v. pf. ein wenig raufen, vellico.

Прочути, чујем, v. pf. hören, erfahren, inaudio.

Прочутисе, чујесе, v. r. pf. laut werden, inaudior.

Прошалитисе, имсе, v. r. pf. ein wenig scherzen, jocor aliquantum, subjocor.

Прошарати, ам, v. pf. ein wenig buntscheckig färben, aliquantum variego.

Прошаратисе, амсе, v. r. pf. sich bunt färben, variegari: прошарало се грожђе, снијег по планини (wenn einzelne Stellen aufgethaut sind).

Прошевина, f. das Erbettene, quod expetitum est.

Прошена ђевојка, f. (cm.) die Verlobte, desponsata:

„Разбољесе прошена ђевојка —

Прошење, n. 1) das Werben um eine Braut, procatio. 2) das Betteln, mendicatio.

Прошетатисе, амсе, v. r. pf. sich ein wenig ergehen, obambulasse.

Прошибати, ам, v. pf. ein wenig mit der Ruthe peitschen, virga plecto.

Прошивање, n. das Durchnähen, persutio, transsutio.

Прошивати, ам, v. impf. durchnähen (wie die Matrazen), persuo.

Прошити, v. pf. durchnähen, persuo.

Прошња, f. das Betteln, mendicatio.

Прошћац, шца, m. 1) die Planke, tabula. 2) дизати се прошћа, ein Spiel, da einer den andern, der auf dem Boden liegt und sich s t a r r macht wie ein B r e t, bei den Beinen aufhebt, ludi genus.

Прошће, n. (coll.) die Planken, tabula.

Прпа, f. glühende Asche mit Wasser vermischt (als Umschlag), cineres aqua diluti.

Прсат, та, то, stark von Brust, pectorosus.

Пр̀си, (gen. прсӣ и пр̀сију), f. pl. die Brust, pectus.

Пр̀скање, n. das Sprützen, conspersio.

Пр̀скати, ам, v. impf. н. п. водом, sprützen, spargo, conspergo.

Пр̀слук, m. das Brusttuch, das Brustleibchen, subuculae genus.

Пр̀случић, m. dim. v. прслук.

Пр̀снути, нем, v. pf. bersten, springen, disrumpor.

Пр̀снути, не, v. pf. sprützen, emico.

Пр̀ст, m. der Finger, digitus.

Прстен̂, m. 1) der Ring, Fingerring, annulus. 2) јотишцли на прстен, cf. колачи. 3) eine Art Spiels, ludi genus. Прстена се играју уз месојеђе ноћу; и то је најобичнија игра у Србији и у Босни. Играчи се подијеле на двије стране, па онда један узме прстен и натакне (кријући од они остали) на један рогаљ од мараме, па онда помоли из руке сва четири рогља те један од оне друге стране узме два рогља, а два остану њима: којима допадне прстен, они почну играти, т. ј. крити прстен. Метне се на земљу девет капа (или чарапа, ако нема толико капа) и десета марама, па онда један узме прстен у руку и поткрије под све капе редом (а под једном остави прстен) и најпослије у мараму (марама та зовесе алва или завитак). Кад онај тако све поткрије, онда они други питају један другога: ђе је твој ишћил (т. ј. ђе мисли да је прстен)? па један, који је као старјешина међу њима, почне дизати капе и тражити прстен. Кад прву капу дигне, онда рече амбар! ако буде прстен у амбару, онда га они узму и крију; ако ли не буде, а он диже остале капе ђе мисли да нема прстена, док не саћера на двије, па онда дигне ону ђе мисли да је прстен, и рече: ова наша (или нек' да ова): ако ту буде прстен, а он га узме и крије као да га је нашао у амбару; ако ли не буде, а онај му, што крије, одговори: а ова наша (или не да ова), па узме прстен и броји два коња (т. ј. амбар и ону капу ђе је био прстен), па крије опет на ново. Кад онај нађе прстен послије амбара, онда му онај што крије броји све оне капе што нијесу дигнуте (и амбар и ону под којом је био прстен), ако ли нађе у првој послије амбара, онда кажу да је убио пашку, и броје му сви десет коња. Кад онај амбарне па не нађе прстена, одма му овај што крије метне завитак (а дотле га држи у руци) на оно мјесто ђе је био амбар; кад који одма однесе прстен у завитак, онда кажу посраосе (у завитак). Мјесто амбара може се казати бош (т. ј. празно), али кад се бошка, онда се дижу оне капе, ђе нема прстена; па кад онај, што тражи, саћера на двије капе бошкајући, онда су обје његове; ако ли нађе прстен бошкајући, онда се броје сви коњи, као и кад се убије патка. Под коју се капу један пут сакрије прстен, она се други пут зове погорелица, или пожеглица, и зато није слободно два пут засопце под једну капу сакрити: зашто погоре сви коњи, што су дотле били изиграни. Кад изиграју онолико коња, у колико су погодили да се играју (највише се играју у 100), онда се карете различно: једне (оне што су надиграни) гаре, једне брију (пером или каквим цријепом); једни траже устима прстен по мекињама или по пепелу, једни лају око куће, или вичу што им се заповједи; од једније граде ћуприју, од једније крижају дуван и т. д.

По варошима ђешто крију прстен под филџане мјесто капа, и ту је много теже унишћилити (т. ј. погодити ђе је); а по неким мјестима, особито по Сријему, по Бачкој и по Банату, крију прстен у руке (и то кажу: да се играмо прстенка), но то се највише игра са женама, и ту нема карета никаквога, него само да мушкарци мијешају своје руке са женскима.

Прстѐнак, нка, m. 1) по варошима у Немачкој, soviel als прстен 3. 2) die Kamille, chamaemelum vulgare.

Пр̀стеновâње, n. das Anstecken des Ringes (beim Freyen), donum annuli, cum puella cui desponsatur.

Пр̀стеновати, нујем, v. pf. und impf. т. ј. ђевојку, der Verlobten den Ring anstecken, dare annulum desponsatae.

Прстѐње, n. (coll.) die Ringe, annuli.

Пр̀стић, m. dim. v. прст.

Пр̀тен, на, но, von Linnen oder Hanf, linteus, cannapinus.

Пртѐњача, f. т. ј. торба, eine торба von Leinwand, sacculus linteus.

Пртина (пртина), f. die Schneebahn, via per nives.
Пртиница, f. dim. v. пртина.
Пртити, им, v. impf. Bahn machen durch den Schnee, viam aperio per nives.
Пртити, им, v. impf. auf den Rücken heben, tollo. Штагођ носиш, прти, а што једеш, дроби (Ерц.).
Пртиште, n. Linnenzeug, lintea.
Пртљаг, m. } das Gepäck, impedimenta.
Пртљага, f. }
Пртљажина, f. augm. v. пртљаг.
Пртљање, n. 1) das Schwätzen eines Kindes, blateratio. 2) das Fortpacken, abitus, ablatio.
Пртљати, ам, v. impf. 1) што пртљаш? was schwätzest du da? quid blateras. 2) пртљај, пртљај, mache das du damit fortkommst, bring's weg.
Пркење, n. das Nasenrümpfen, (eig. Verziehen der Lippen) das Maulrümpfen, contorsio oris.
Пркење, n. das Bahnbrechen durch den Schnee, viae per nives apertio.
Пркење, n. das Aufladen auf den Rücken, sublatio in dorsum.
Пркеуснаст, та, то, mit aufgeworfenen Lippen, labiis crassis.
Пркити усне, v. impf. } die Lippen
Пркитисе, имсе, v. r. impf. } aufwerfen, das Maul rümpfen, labia contorqueo.
Пруга, f. ein Streif, linea, taenia.
Пругиња, f. Frauenname, nomen muliebre.
Пругло, n. Art Schlinge (der Vogelfänger), laqueus.
Пруд, m. die Sandbank, Düne, syrtis.
Прудовит, та, то, reich an Sandbänken, syrtosus.
Пружање, n. das Ausstrecken, porrectio.
Пружати, ам, v. impf. 1) ausstrecken, extendo, н. п. руку, ногу. 2) чашу, reichen, porrigo.
Пружатисе, амсе, v. impf. sich ausstrecken, extendo corpus.
Пружити, им, v. pf. 1) чашу, reichen, porrigo. 2) ausstrecken, herreichen, extendo, porrigo.
Пружитисе, имсе, v. r. pf. sich ausstrecken, extendo corpus.
Прут, m. die Ruthe, virga.
Прутак, тка, m. 1) hyp. v. прут. 2) ein Streif am Kleide, virgula, clavus.
Прутаст, та, то, gestreift, virgatus.
Прутић, m. dim. v. прут.
Прутовача, f. eine Art rothgestreifter Aepfel, mali genus.
Прутуља, f. vide прутовача.
Прућe, n. (coll.) die Ruthen, virgultum.
Прцање, n. das Begatten der Ziegen, coitus caprarum.
Прцатисе, асе, v. r. f. m. j. коза, sich begatten (von Ziegen), coeo (de capris). Чије се гођ козе прцају, мора јарца муда боле, oder: буд се твоје (или туђе) козе прцају, зашто мора јарца муда боле.
Прцварење, n. das Kochen, (Sieden, Braten) mit Geräusch, frixio.
Прцварити, им, v. impf. rösten, torreo, frigo.
Прцварница, f. der Laden, wo Würste u. dgl. gebraten verkauft werden, taberna coqui.
Прцкање, n. dim. v. прћење.
Прцкати, ам, v. dim. v. прћети.
Прцукање, n. vide прцкање.
Прцукати, ам, vide прцкати.
Прчевина, f. der Bocksgestank, hircus: удара на прчевину.
Прчевит, та, то, н. п. јарац, nach Begattung riechend, olens coitum.
Пршута, f. Art Schinken (von Rindfleisch), pernae genus (italiänisch presciutto).
Псалтир, m. (сељаци говоре салтир) der Psalter, psalterium.
Псалтирац (салтирац), рца, m. der Psalterschüler, tiro discens psalterium, id est tiro tertii anni.
Псеташце, n. dim. v. псето.
Псето, мета (и псета), n. der Hund, canis.
Псећи, ћа, ће, Hunds-, caninus.
Псина, f. augm. v. пас.
Псовање, n. das Schelten und Schimpfen, convicium.
Псовати, псујем, v. impf. schimpfen, convicior.
Псовач, m. der Schimpfer, conviciator.
Псовачев, ва, во, des псовач, conviciatoris.
Псовачица, f. die Schimpferin, conviciatrix.
Псовка, f. der Schimpf, ignominia.
Псоглав, m. (in der Volksgeographie) ein Mensch mit einem Hundskopf, homo capite canino.
Пст! interj. pst, pst!
Пу, пуа, m. die Bilchmaus, Haselmaus, glis (krainisch: полх повх).
Пуало, m. der still farzt, qui tacite pedit (?); мртвопуало, der Matzfotz, qui nec calidus est, nec frigidus.
Пуаљка, f. das Blaserohr, tubulus flatorius.
Пуање, n. 1) das Blasen, flatio. 2) venti emissio sine crepitu.
Пуара, f. гљива, eine Schwam-Art, genus fungi.
Пуаре, f. pl. (im Scherze: die Farzhosen) die weiten türkischen Hosen, caligae latae Turcarum.
Пуати, ам (и пушем), v. impf. blasen, fla-

Пуа̂ћ, m. vide пу.
Пуда̂р, m. der Wächter des Weinbergs, custos vineae.
Пуда́рење, n. das Bewachen des Weinberges, custodia vineae.
Пуда́рина, f. der Lohn für die Hütung des Weinbergs, merces custodiae vineae: платио пударину; отишао у пударину.
Пуда́рити, им, v. impf. ein пудар seyn, sum custos vineae.
Пуда̀рица, f. die Hüterin des Weingartens, femina custodiens vineam.
Пуда̂рна, f. vide праћа.
Пуда̂рскӣ, ка, ко, 1) der Hüter der Weinberge, custodum vineae. 2) adv. wie ein пудар, more custodis vineae.
Пу̏ж, m. (многи говоре и спуж) die Schnecke, cochlea.
Пу̏жевљӣ, ља, ље, Schnecken-, cochleae.
Пу̏заваац, вца, m. eine Art Specht, der Baumläufer, picus arborarius.
Пуза̄ње, n. das Klettern, Kriechen, nisus, reptatio.
Пу̏зати, ужем, v. impf. 1) kriechen, repto. 2) klettern, enitor.
Пу̏зити, им, v. impf. 1) klettern, kriechen, repto. 2) ausgleiten, labor:
„Киша музе,
„Горе пузе,
„Чувај гузе.
Пу̏здра, f. (bei den vierfüßigen Thieren) die Ruthe, penis quadrupedum (vox honesta).
Пу̏јка, f. vide будија.
Пу̏кӣ, ка, ко, н. п. пуки сирома, blutarm, pauperrimus.
Пу̏кнути, нем, vide пући.
Пу̏котина, f. die Spalte, Ritze, der Riß, fissura.
Пукта̄ње, n. das Puffen kochender Bohnen, sonitus pisi cocti.
Пу̏ктати, пућем, v. impf. puffen, sonare, subcrepito:
„Гуштер пуће навр куће,
„Гаће плеше на војску ће —
Пу̏лија, f. ein Knopf, schnallenartiger Knopf.
Пу̑н, на, но, voll, plenus; пун пунцат (пунцит), ganz und gar voll.
Пу̏нац, нца, m. vide таст.
Пу̏начак, чка, ко, dim. v. пун.
Пу̏нгуз, m. erdichtete Speise, nomen fictum cibi, q. d. qui replet culum.
Пу̏нити, им, v. impf. 1) füllen, impleo. 2) пушку, laden, impleo.
Пу̏нитисе, имсе, v. r. impf. voll werden, impleri: пуни се мјесец, човек у лицу.
Пу̏ница, f. 1) женина мати, die Schwiegermutter (die Mutter der Frau), mater sponsae. 2) die Verwandte der Frau, affinis ex parte uxoris: отишао у пунице.
Пу̏ничин, на, но, der пуница, socrus.
Пу̏нишаке, f. pl. ein Kartenspiel, ludi chartarum genus (österr. Saunickel).
Пу̏ноглавац, вца, m. eine Art Wasserthiers, bestiae aquaticae genus.
Пу̏нтвани, m. ungegorner Wein, um damit den Wermuthwein zu versüßen, vini (musti) genus.
Пу̏нути, нем, v. pf. feisten, ventum emitto sine crepitu.
Пунца̂т (пунцит), та, то, cf. пун.
Пуње̑ње, n. das Füllen, impletio.
Пу̏ор, m. die Asche über dem glimmenden Feuer, cinis superjectus igni.
Пу̏пав, ва, во, großbäuchig, ventrosus.
Пупавац, вца, m. der Wiedehopf, upupa.
Пу̏пак, пка, m. die Knospe, calyx.
Пу̏пак, пка, m. der Nabel, umbilicus.
Пу̏пити, пи, v. impf. es treibt Knospen, gemmas emitto.
Пу̏пољак, љка, m. vide пупак.
Пу̏пчић, m. dim. v. пупак.
Пу̏пчић, m. dim. v. пупак.
Пу̏ра, f. vide будија.
Пу̏рак, рка, m. 1) die Flintenkugel, globulus igneus. 2) hart gekochte Fisolen, phaseolus semicrudus.
Пура̂н, m. vide будац.
Пу̏рењак, њка, m. ein halbreifes Stück Kukuruz zum Rösten, zea tostilis. cf. зелењак.
Пуре̏ње, n. das Braten von (grünem) Kukuruz, tostio zeae semimaturae: има ли већ кукуруза за пурење?
Пу̏реш, m. Mannsname, nomen viri.
Пу̏рити, им, v. impf. m. j. кукуруз, rösten, braten, torreo.
Пу̏рко, m. Mannsname, nomen viri.
Пу̏ро, m. Mannsname, nomen viri.
Пу̏сат*, m. vide оружје.
Пу̏ст, та, то, 1) verlassen, herrenlos, desertus. 2) öde, desertus. 3) пуста батина! трчи пуст као бијесан! ала је пуст лаком! лијепа је пуста као вила! Да се пуста Бога намолимо (cf. јагњиво)!
Пуста̀ија, m. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан.) ein Räuber, latro. cf. ајдук.
Пуста̀ијин, на, но, des Straßenräubers, latronis.
Пуста̀ијскӣ, ка, ко, } 1) räuberisch, praedatorius. 2) adv.
Пуста̀јскӣ, ка, ко, } räuberisch, more latronis.
Пу̏стара, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.), die Puste (in Ungern), terra non arata, sed gregibus permissa.
Пу̏стимица, f. ein Wurfprügel, lignum missile, z. B. um Obst herabzuschlagen.

Пу́стимичке̑, бацити дрво, prügelartig geworfen, so daß es in der Luft sich umdreht, ita jactum, ut torqueatur cum volat.
Пу́стиник, m. der Einsiedler, anachoreta.
Пу́стиња, f. die Einöde, desertum.
Пу́стити, им, v. pf. lassen, mitto, dimitto; жену, sein Weib (gerichtlich), entlassen, divortium facere cum uxore; браду, wachsen lassen, promitto; пусшило масло (m. j. цицвара) масm.
Пу́столина, f. (als Scheltwort) verlassen, herrenlos, deserta res, homo, bestia.
Пусто̀сватица, f. ein Hochzeitgast ohne Amt, conviva nuptialis sine munere. cf. женидба.
Пу́стошан, шна, но, öde, desertus.
Пу̑т, m. 1) der Weg, via. 2) један пут, два пут, einmal, zweimal, semel, bis.
Пу́так, тка, m. hyp. v. пут:
„Јеленак ми гору ломи
путак да му је —
Путал̂ь, m. коњ путоногаст, ein Pferd, das eine Blaße am Fuße hat, equus habens maculam in pede.
Пута̀ња, f. der Fußsteig, semita.
Пута̀њица, f. dim. v. путања.
Путашце, n. dim. v. пуце:
„Oj Мил̂ьо Милице!
„Сребрно путашце —
Пу̑тник, m. 1) ein Reisender, viator. 2) Mannsname, nomen viri.
Пу̑тников, ва, во, des путник, viatoris.
Пу̑тнички̑, ка, ко, 1) der путници, viatorum. 2) adv. wie ein Reisender, viatoris more.
Пу́то, n. das Fußeisen, pedica. Лупа као путо о лотру.
Путова̀ње, n. das Reisen, peregrinatio.
Путо̀вати, тујем, v. impf. reisen, peregrinor.
Пу́тоногаст, та, то, 1) eine Blaße am Fuße habend, macula praeditus in pede u. п. коњ, пас. 2) човек путоногаст (auch mit den Beisatze: у све четири), ein verteufelter Kerl (in gutem Sinne), versutus, insignis.
Пу̏ќ! interj. plumpf, sonus rei cadentis in aquam.
Пу́ќење, n. das Grollen, Aufwerfen der Lippen vor Verdruß, vultus iratus, buccarum inflatio.
Пу̏ќи (говорисе и пукнути), пукнем, v. pf. 1) bersten, springen, rumpi. 2) krachen (wie die Flinte, Kanone), edo sonitum. 3) пукло поље, пукле равнице, erstreckt sich unabsehbar hin, patet late.
Пу́ќитисе, имсе, v. r. impf. die Lippen vor Groll aufwerfen, buccas inflo,

Пуќа̑ње, n. das Tabackrauchen in kleinen Zügen, emissio fumi nicotianae intervallis brevibus.
Пу́ќкати, ам, v. impf. Tabak puen, nicotianae fumum emitto brevi intervallo.
Пу́ќкац! vide пуќ.
Пуца̑ње, n. 1) das Springen, ruptio, ruptura. 2) das Krachen, fragor.
Пуца̑р, m. vide дрндар.
Пуца̀ра̑ње, n. dim. vide пуцање 2.
Пуца̀рати, ам, dim. vide пуцати 2.
Пуца̀ратисе, амсе, dim. vide пуцатисе.
Пуца̑рев, ва, во, vide пуцаров.
Пуца̑ров, ва, во, vide дрндаров.
Пу́цати, ам, v. impf. 1) bersten, springen, rumpor. 2) krachen, sonitum edo.
Пу́цатисе, амсе, v. r. impf. auf einander schießen, telis se mutuo petere.
Пу́це, цета (и пуца), n. (gen. pl. пумаца) 1) eine Weinbeere, acinus. 2) der Knopf, globulus (fibulatorius).
Пу́цњава, f. das Krachen (der Kanonen), fragor.
Пу́чина, f. и. п. морска, die unabsehbare Meeresfläche, aequor latum, patens.
Пуше̑ње, n. 1) das Rauchen des Tabaks, fumigatio. 2) das Rauchen, fumus.
Пу́шити, им, v. impf. 1) Tabak rauchen, fumum nicotianae emitto. 2) stauben, excito pulverem.
Пу́шитисе, шисе, v. r. impf. rauchen, fumus est.
Пу́шка, das Schießgewehr, telum jaculatorium: мала, Pistole; дуга, Flinte; auch die вјетрењача (Windbüchse) ist eine пушка.
Пушка̑р, m. 1) који добро може убити из пушке, der Schütz, Scharfschütz, qui excellit jaculando. 2) der Gewehrfabrikant, telorum igniferorum confector, faber.
Пушка̀ра̑ње, n. das Plänkeln, jaculatio mutua e telis igniferis.
Пушка̀ратисе, амсе, v. r. impf. plänkeln, jaculari mutuo.
Пушка̑рев, ва, во, vide пушкаров.
Пу́шкарица, f. Pumpflinte (der Kinder), teli puerilis genus.
Пушка̑рница, n. das Schießloch, die Schießscharte, foramen jaculatorium.
Пушка̑ров, ва, во, des пушкар, jaculatoris.
Пушко̀мет, m. die Weite eines Flintenschußes, distantia jactus teli jaculatorii.
Пу́шница, f. зграда ће се суши воќе, die Obstdarre, aedificium (furnus) pomis torrendis.
Пу̑шт, m. (у Босни по варошима) (als Scheltwort) der Lump, juvenis nihili.
Пу́штање, n. das Lassen, desertio, missio.

Пу̏штати, ам, v. pf. laſſen, mitto. cf. пустити.

Пу̏штати, ам, v. impf. laſſen, mitto.

Пуште̏ница, f. 1) die Geſchiedene, mulier dimissa a marito. 2) der Zweig, den der Reiter im unwegſamen Walde zurückbeugen muß (um nicht davon im Geſichte verwundet zu werden) und dann auslä߬t), frons arboris reclinata ab iter faciente per silvam. Ишао ђак кроз честу на коњу, а калуђер за њим; нагази ђак на такову пуштеницу, па је савије за собом и рече калуђеру: „Чувајсе, дуовниче, пуштенице." А калуђер помисли на пуштеницу 1), па рече: „Пуштај је ва испину на ме, ако је млада." Тек што је он то изговорио, а пуштеница њему преко очију: зашто је и она била млада, а ђак о пуштеници 1) није ни сањао.

Пушча̑нӣ, на, но, н. п. пра, зрно, калуп, шипка, Gewehr-, jaculatorius.

Пушче̏тина, f. } augm. v. пушка.
Пу̏шчина, f. } augm. v. пушка.

Пу̏шчица, f. dim. v. пушка.

Р.

Ра̑бар, бра, m. (ст.) vide војно:
„Освану звезда на ведром небу,
„Рабар девојци пред белим двором—

Ра́бар, бра, ро, tapfer, fortis.

Ра̀баџија, m. vide тежа̑к.

Ра́бота, f. 1) die Arbeit, opus. 2) das Geſchäft, negotium.

Рабо̀та̄ње, n. das Arbeiten, operis factio.

Рабо̀тати, ам, v. impf. arbeiten, opus facio.

Ра̀ботнӣк, m. der Arbeiter, operae. cf. посленик.

Ра̑бош, m. das Kerbholz, talea.

Ра́брење, n. das Muthmachen, Ermuthigen, hortatio militum ut bono sint animo.

Ра́брити, им, v. impf. anfeuern, animum addo:
„Србадију око себе рабре —

Ра̑брост, f. die Tapferkeit, virtus.

Ра́вак, вка, m. der Honigfladen, favus.

Ра̑ван, вни, f. die Ebene, planities.

Рава̑н, m. ријека у Ресави, vide Раваница 1.
„— — крај воде Равана —

Ра́ван, вна, но, eben, planus.

Рава̀ница, f. 1) ријека у Ресави. cf. Раван. 2) намастир на тој ријеци. 3) намастир у фрушкој гори. cf. Врдник. Раваничанин, калуђер из Раванице. Раванички, ка, ко, von Раваница.

Ра́вањ, вња, m. мјесто између Саве и Засавице (у Мачви више Митровачке скеле). На Рању је био Српски шанац.

Равна̄ње, n. das Ausgleichen (zweier Streitender), reconciliatio.

Ра́внати, ам, v. impf. ausgleichen, vergleichen (Streitende), compono.

Равни̏на, f. die Ebene, planities.

Ра́внити, им, v. impf. ebnen, aequo.

Равни̏ца, f. vide равнина.

Ра̑д, m. die Arbeit, labor.

Ра̑д, да, до, gern, lubens: ја сам рад то учинити, ich thue es gern, facio lubens.

Ра́да, f. Frauenname, nomen feminae.

Рада̑к, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дан, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дана, f. Frauenname, nomen feminae.

Ра̀дас, m. Mannsname, nomen viri.

Ра́де, m. hyp. v. Радоица.

Ра̀ден, m. Mannsname, nomen viri.

Раде̑нко, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дета, m. Mannsname, nomen viri.

Ра́ди, wegen, ob — um Willen, propter: Бога ради, um Gottes Willen;
„Сењани се у лов подигнули
„Среће ради на Божић у јутру —

Ра̀дивоје, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̑дин, m. ein arbeitſamer Menſch, homo laboriosus.

Ра̀дин, m. Mannsname, nomen viri.

Радӣнко (Радӣнко), m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дисав, m. Mannsname, nomen viri.

Ра́дити, им, v. impf. 1) arbeiten, laboro. 2) што радиш? was machſt du, wie gehts dir, quid agis.

Ра̀дич, m. Mannsname, nomen viri.

Радӣш, m. (krain. вртавка, öſterreich. Dradibaberl, d. i. dreh dich Bärbchen).

Ра̀диша, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дман, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дмил, m. Mannsname, nomen viri.

Радми̑р, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дна, f. Frauenname, nomen feminae.

Ра́до, m. hyp. v. Радоица.

Ра̑до, gern, lubenter: радо иду на војску.

Ра̀доба, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀добуд, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дова̑н, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀дова̑ње, n. das Freuen, gaudium.

Ра̀доватисе, дујемсе, v. r. impf. ſich freuen, gaudeo, laetor.

Ра̀довац, вца, m. Mannsname, nomen viri.

Радо̀ва̑шница, f. намастир под Цером. Радовашничанин, калуђер из Радо-

ваштиие. Радо̀ва̄шнички̑, ка, ко, von Радовашница.
Радо̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀доје, m. Mannsname, nomen viri.
Радо̀јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Радо̀јко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀доња, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀досав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀досан, сна, но, vide радостан.
Радо̑ст, f. die Freude, gaudium, laetitia.
Ра̀достан, сна, но, freudig, laetus.
Ра̀дота, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дош, m. die Aufgabe, res gratis addita rei bene venditae.
Ра̀дош, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дука, f. Frauenname, nomen feminae.
Раду̀ка̄н, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дул, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дула, f. Frauenname, nomen feminae.
Раду̀лин, m. Mannsname, nomen viri.
Раду̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Раду̀син, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́ђање, n. 1) Gebären, partus. 2) das Fruchtbringen, fertilitas.
Ра́ђати, ам, v. impf. 1) gebären, pario. 2) Frucht bringen, fero fructum: рађа виноград, воће.
Ра́ђатисе, амсе, v. r. impf. aufgehen, orior: рађасе сунце.
Ра́ђевина, f. eine кнежина der нахија von Зворник (морао је некад бити овђе некакав Рађ, Рађа или Рађо: зашто у Рађевини има некакво мјесто, које се и данас зове Рађев камен). Ра́ђевац (вца), човек из Рађевине. Ра́ђевка, жена из Рађевине. Ра́ђевски̑, ка, ко, von Рађевина.
Ра̏ђен, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑ж, f. der Rocken, secale cereale Linn.
Ра̀жалитисе (разжалитисе), ли мисе, v. pf. leid thun, doleo: ражалило му се.
Ра́жан, на, но, н. п. љеб, слама, Rocken:, secalinus.
Ра́жањ, жња, m. der Bratspieß, veru.
Ражѐнитисе (разженитисе), имсе, v. r. pf. q. d. sich entweiben, uxorem exuo. Ласно се оженити, али се мучно раженити.
Ражѐћи (разжећи), ежем, v. pf. vide распалити 1.
Ра̀жљевање, n. (Ерц.) das Ausgießen, effusio.
Ра̀жљевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
Ра̀жњић, m. dim. v. ражањ.
Ражо̀вница, f. Rockenbrot, panis secalinus.
Раза̀брати, берем, v. pf. 1) in Erfahrung bringen, rescio, exploro. 2) unterscheiden, verstehen, intelligo.
Раза̀братисе, беремсе, v. r. pf. 1) zu sich kommen (vom Rausche, vom Phantasiren), redeo ad mentem. 2) разабрао се љеб, ist schön aufgegangen, nicht talkig, panis bene coctus, rarus.
Раза̀вити, вијем, vide развити.
Раза̀гнати, ам, vide рашћерати.
Раза̀пети, пнем, v. pf. ausspannen, extendo: чадор, коња, човека и т. д.
Раза̀петисе, пнемсе, v. r. pf. sich aufstellen daß Niemand vorbei kann, impedire transitum.
Раза̀пињање, n. das Ausspannen, extensio.
Раза̀пињати, њем, v. impf. ausspannen, extendo.
Раза̀пињатисе, њемсе, v. r. impf. sich gespannt ausstellen, extendi, ne quis transeat.
Раза̀сипање, n. das Zerstreuen, sparsio.
Раза̀сипати, ам (и разасипљем), v. impf. zerstreuen, dissipo.
Раза̀слати, зашљем, v. pf. zerschicken, aussenden, dimitto (in diversas partes).
Раза̀стирање, n. das Ausbreiten, extensio.
Раза̀стирати, рем, v. impf. ausbreiten, extendo.
Раза̀стрети, ем, разастръо, (Рес. и Срем.) vide разастријети.
Раза̀стријети, рем, разастръо, v. pf. (Ерц.) ausbreiten, extendo, explico.
Раза̀сути, спем, v. pf. auseinander streuen, spargo.
Разбару̀сити, им, v. pf. m. j. косу, } mit zerrauften Haaren da seyn, crinibus impexis sum.
Разбару̀ситисе, имсе, v. r. pf. }
Разба̀цати, ам, vide разбацити.
Разбаци̏вање, n. das Auseinanderwerfen, disjectio.
Разбаци̏вати, цујем, v. impf. auseinander werfen, disjicio.
Разба̀цити, им, v. pf. zerwerfen, disjicio.
Ра̀збећисе, бегнемосе, (Рес. и Срем.) vide разбјећисе.
Ра̀збигуз, m. (halb im Scherze) das Glatteis (worauf man sich den H i n t e r n z e r s c h l ä g t), glacies lubrica.
Разби̏јање, n. 1) das Zerschlagen, disjectio. 2) das Schlagen, Besiegen, fugatio. 3) das Auswechseln in kleine Münze, permutatio. 4) das Verhindern, impeditio, aversio.
Разби̏јати, ам, v. impf. 1) zerschlagen, disjicio. 2) den Feind schlagen, fugo. 3) дукат, талијер, банку, Geld wechseln (in kleinere Münze), permuto. 4) verhindern, impedio, retineo, distineo.
Разби̏рање, n. 1) das schön- und locker-Aufgehen des Brotes, raritas panis. 2) das Verstehen, intelligentia. 3) Erkundschaften, exploratio.

Разбѝрати, ам, v. impf. 1) ausklauben, seligo. 2) erkundschaften, exploro. 3) verstehen, intelligo.

Разбѝратисе, амсе, v. r. impf. zu sich kommen, ad mentem redeo.

Ра̀збити, бијем, v. pf. 1) н. п. лонац, чашу, zerschlagen, disjicio. 2) војску, schlagen, fugo, vinco. 3) дукат, in kleine Münze wechseln, commuto. 4) verhindern, impedio: ћео сам да идем у лов, па ме разби Ранко; ћелисмо да копамо кукурузе, па нас разби киша.

Ра̀збјећисе, бјегнемосе, v r. pf. (Ерц.) auseinander fliehen, diffugio.

Разблажѝвање, n. das Versüßen, dulcoratio.

Разблажѝвати, жујем, v. impf. н. п. млијеко, versüßen, dulcoro.

Разбла́жити, им, v. pf. versüßen, dulcoro.

Разблу̀дити, им, v. pf. н. п. овцу, angewöhnen, daß es uns nachfolgt, mansuefacio,

Разблу̀дница, f. m. j. овца (см.), ein Schaf, das uns nachfolgt, aus der Hand frißt, u. s. w. ovis mansueta:

„Ти помузи овцу разблудницу,
„Залиј цвијет кроз танку свиралу —

Ра́збој, m. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) (см.) vide разбојиште:

„Она иде на Косово равно,
„Па се шеће по разбоју млада,
„По разбоју честитога кнеза —

Ра́збојӣште (ра̀збојӣште), n. Ort, wo eine Schlacht gewesen, locus ubi proelium fuit.

Разбо̀летисе, лимсе, (Рес.) } vide разбољетисе.
Разбо̀литисе, имсе, (Срем.) }

Разбо̀љетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corripior.

Ра̀зборит, та, то, 1) verständlich, leicht begreifend, intelligens, н. п. човек. 2) (см.) weit (vom Kleide), amplus:

„Ко ти реза борну сукњу?
„у појасу сабориту,
„у скутови разбориту? —

Разбра́јање, n. das Auseinanderzählen, dinumeratio.

Разбра́јати, ам, v. impf. abzählen, dinumero.

Ра̀збрати, берем, vide разабрати.

Ра̀збратисе, беремсе, vide разабратисе.

Ра̀збратити, им, v. pf. entbrüdern, disjungo fratres.

Ра̀збратитисе, имсе, v. r. pf. ми смо се разбратили, wir nennen uns nicht mehr Brüder, rupimus fraternitatem.

Разбро̀јити, им, v. pf. abzählen, dinumero.

Разбу́дити, им, v. pf. aufwecken, excito (e somno), expergefacio.

Разбу́дитисе, имсе, v. r. pf. erwachen, expergiscor.

Ра̀звадити, им, v. pf. (Streitende) auseinander bringen, pugnantes separo.

Ра̀зваћа̂ње, n. das Auseinanderbringen (von Streitenden), separatio pugnantium.

Ра̀зваћати, ам, v. impf. Streitende auseinander bringen, separo pugnantes.

Ра̀звалине, f. pl. die Ruinen, Trümmer, rudera.

Разва́лити, им, v. pf. zertrümmern, zerstören, everto. 2) уста, das Maul weit aufthun, diduco os.

Развалѝвање, n. das Zerstören, destructio.

Развалѝвати, љујем, v. impf. zerstören, destruo, everto.

Разве́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развијевање.

Разве́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијевати.

Разведра́вање, n. das Aufheitern (des Himmels), rediens serenitas coeli.

Разведра́вати, ам, v. impf. ausheitern, exhilaro, sereno.

Разведра́ватисе, васе, v. r. impf. heiter werden, serenor.

Разве́дрити, им, v. pf. ausheitern, sereno.

Разве̏дритисе, рисе, v. r. pf. sich ausheitern, serenor.

Развеја́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развијавање.

Развеја́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијавати.

Ра̀звејати, јем, (Рес. и Срем.) vide ра̀звијати.

Развенча́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развјенчавање.

Развенча́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развјенчавати.

Разве́нчати, ам, (Рес. и Срем.) vide развјенчати.

Развесе́лити, им, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.

Развесеља́вање, n. das Erfreuen, Aufheitern, exhilaratio.

Развесеља́вати, ам, v. impf. aufheitern, exhilaro.

Разве́сти, ведем, v. pf. 1) auseinander führen, in diversa duco. 2) auseinander treiben (z. B. einen Topf auf der Scheibe), diduco.

Разве́сти, везем, v. pf. 1) auseinander fahren, diveho. 2) singend oder weinend weit ausholen, diduco.

Разве́сти, везем, v. pf. die Stickerey auflösen, resolvo acu pictum, retexo.

Развија́вање, n. (Ерц.) das Zerworfeln, diventilatio.
Развија́вати, ам, v. impf. (Ерц.) zerworfeln, diventilo.
Разви́јање, n. das Entwickeln, explicatio.
Ра̀звијати, вијем, v. pf. (Ерц.) zerworfeln, diventilo.
Разви́јати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, divolvo, explico.
Развије̏вање, n. vide развијавање.
Развије̏вати, ам, vide развијавати.
Разви́катисе, вичемсе, v. r. pf. ins Schreyen kommen, inclamo.
Ра̀звити, вијем, v. pf. entwickeln, auseinanderwickeln, divolvo, explico.
Развјенча́вање, n. (Ерц.) das Entkränzen (die Trauung ungeschehen machen), discoronatio?
Развјенча́вати, ам, v. impf. (Ерц.) entkränzen, discorono.
Развје̏нчати, ам, v. pf. entkränzen (zurücktrauen), demo coronam nuptialem (?): кад се један пут вјенча, не може се развјенчати.
Развла́чење, n, 1) das Auseinanderziehen, distractio. 2) das Verziehen (des Kindes), mala educatio.
Развла́чити, им, v. impf. 1) verziehen, distraho. 2) das Kind verziehen, corrumpo puerum nimia indulgentia.
Разво́дити, им, v. impf. 1) auseinanderführen, duco in diversa. 2) ausweiten, diduco (z. B. den Topf).
Разво̀ђење, n. 1) das Auseinanderführen, ductio in diversa. 2) das Ausweiten, diductio.
Разво̀жење, n. das Auseinanderführen, divectio.
Разво́зити, им, v. impf. н. п. на колима ђубре, auseinanderführen, diveho.
Ра̀зврнути, нем, vide разврћи.
Разврнути, нем, v. pf. aufwerfen, aufbrechen (die Nuß), disrumpo.
Развр́сти, врзем, v. pf. loswickeln, expedio.
Ра̀звртање, n. das Auswerfen, disruptio.
Ра̀звртати, врћем, v. impf. aufbrechen, disrumpo.
Ра̀зврћи (говорисе и разврнути), врснем, vide разметнути.
Разврши́вање, n. das Abgipfeln, demtio a summitate.
Разврши́вати, шујем, v. impf. н. п. сијено, abgipfeln, vom Gipfel nehmen, demo de summitate.
Развр́шити, им, v. pf. н. п. сијено, abgipfeln, demo de cacumine.
Разву́ћи, учем, v. pf. 1) zerziehen, distraho. 2) verziehen (ein Kind), indulgentia corrumpo.
Разга́ђање, n. das Zertheilen, distributio.
Разга́ђати, ам, v. impf. zertheilen, distribuo.
Ра̀згазити, им, v. pf. auseinander treten, disculco.
Разга́лити, им, v. pf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
Разга́литисе, лисе, v. r. pf. н. п. вријеме, heitert sich auf, wird schön.
Разгаљи́вање, n. das Aufheitern, exhilaratio.
Разгаљи́вати, љујем, v. impf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
Разгаљи́ватисе, љујесе, v. r. impf. sich ausheitern (vom Wetter), serenor.
Разгла́сити, им, v. pf. bekannt machen, divulgo.
Разглаши́вање, n. das Bekanntwerden, divulgatio.
Разглаши́вати, шујем, v. impf. bekannt machen, divulgo.
Разгле́дање, n. das Beschauen, dispectio.
Разгле́дати, ам, v. impf. betrachten, dispicio.
Ра̀згледати, ам, v. pf. ansehen, dispicio.
Разгло́бити, им, v. pf. н. п. лијес, auseinander fügen, auseinander thun, disjungo.
Разгње́вити, им, v. pf. erzürnen, irrito.
Разгње̏чити, им, v. pf. zerkneten, condepso.
Разгова́рање, n. 1) das Besprechen, confabulatio. 2) das Ermuthigen, animi additio.
Разгова́рати, ам, v. impf. einem Bekümmerten Muth einsprechen, animum addo. Кукај мајко те ме разговарај.
Разгова́ратисе, амсе, v. r. impf. sich besprechen, colloqui.
Ра̀зговѣтан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide разговијетан.
Ра̀зговијетан, тна, но, (Ерц.) deutlich, nicht untereinander, distinctus: разговијетно говори, пише; кад ко разговијетно говори Њемачки, ја све разумијем.
Ра̀зговор, m. 1) das Gespräch, colloquium. 2) Trost (das Ausreden von traurigen Gedanken), consolatio:
„Моја мати јадна разговора —
Ра̀зговорак, рка, m. (cm.) dim. v. разговор 2.:
„Ту су мајци танки разговорци —
Ра̀зговоран, рна, но, човек, gesprächig, adfabilis.
Разгово́рити, им, v. pf. einem wieder Muth einsprechen, animum recreo.
Разгово́ритисе, имсе, v. r. pf. sich besprechen, colloqui.
Разго́дити, им, v. pf. vertheilen, distribuo.

Разгонити, им, v. impf. auseinander treiben, dispello.
Разгоњење, n. das Auseinanderjagen, dispulsio.
Разгоретисе, рисе, v. r. pf. m. j. ватра, zu Glut brennen, candeo (de igne).
Разграбити, им, v. pf. zerraffen, diripio.
Разградити, им, v. pf. 1) entzäunen, demo sepem. 2) auseinander thun, retexo:
„Штогођ брака — — саграде,
„То им виле све за ноћ разграде—
Разграђивање, n. 1) das Entzäunen, disseptio. 2) das Auseinanderthun, retextura.
Разграђивати, ђујем, v. impf. 1) entzäunen, diruo sepem. 2) auseinander thun, retexo, solvo.
Разгранатисе, насе, v. r. pf. н. п. дрво, Zweige treiben, diffrondesco.
Разгребати, бем, vide разгрепсти.
Разгревање, n. (Рес. и Срем.) vide разгријевање.
Разгревати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријевати.
Разгрејавање, n. (Рес. и Срем.) vide разгријавање.
Разгрејавати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријавати.
Разгрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide разгријати.
Разгрепсти, ребем, v. pf. zerkratzen, unguibus dilacero.
Разгризање, n. das Zerbeißen, dimorsio.
Разгризати, ам, v. impf. zerbeißen, dimordeo.
Разгријавање, n. (Ерц.) vide разгријевање.
Разгријавати, ам, (Ерц.) vide разгријевати.
Разгријати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
Разгријевање, n. (Ерц.) das Erwärmen, concalefactio.
Разгријевати, ам, v. impf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
Разгристи, ризем, v. pf. zerbeißen, dimordeo.
Разгрнути, нем, v. pf. 1) auseinander thun, disjicio, н. п. снијег, земљу, ватру, пепео, жито. 2) да разгрнемо, да видимо ко је јачи, entscheiden, decerno.
Разгртање, n. das Auseinanderthun, disjectio, discretio.
Разгртати, грћем, v. impf. auseinander thun, disjecto.
Разгрувати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Раздивање, n. das Zergeben, distributio.
Раздавати, дајем, v. impf. zergeben, distribuo.
Раздалеко, weit auseinander, distant ab invicem.
Раздати, ам, v. pf. auseinander geben, dido.
Раздвајање, n. 1) das Halbiren, dimidatio. 2) das Trennen, separatio.
Раздвајати, ам, v. impf. halbiren, dimidio.
Раздвајатисе, амсе, v. r. impf. sich trennen, separor.
Раздвојити, им, v. pf. halbiren, dimidio.
Раздвојитисе, имсе, v. r. pf. sich absondern, separor.
Разделити, им, (Рес. и Срем.) vide раздијелити.
Разделитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide раздијелитисе.
Раздељивање, n. (Рес. и Срем.) vide раздјељивање.
Раздељивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide раздјељивати.
Раздерати, ем, v. pf. zerreißen, dilacero.
Раздијелити, им, v. pf. (Ерц.) zertheilen, divido.
Раздјељивање, n. (Ерц.) das Vertheilen, distributio.
Раздјељивати, љујем, v. impf. (Ерц.) vertheilen, zertheilen, distribuo.
Раздор, m. vide неслога.
Раздрагати, ам, v. pf. н. п. ђевојку, erlustigen, delecto.
Раздрагатисе, амсе, v. r. pf. lustig werden, exhilaror.
Раздраживање, n. das Erlustigen, delectatio.
Раздраживати, жујем, v. impf. erlustigen, delecto.
Раздражити, им, v. pf. reizen, irrito.
Раздремати, ам, (Рес. и Срем.) vide раздријемати.
Раздрети, ем, раздрьо, (Рес. и Срем.) vide раздријети.
Раздрешити, им, (Рес. и Срем.) vide раздријешити.
Раздријемати, ам, v. pf. (Ерц.) ermuntern (vom Schlummer), excito.
Раздријети, рем, раздрьо, v. pf. (Ерц.) vide раздерати.
Раздријешити, им, v. pf. (Ерц.) losknüpfen, solvo.
Раздрљивање, n. das Entblößen, denudatio.
Раздрљивати, љујем, v. impf. m. j. прси, entblößen, denudo.
Раздрљити, им, v. pf. m. j. прси, entblößen, aufreißen, denudo.
Раздрмати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

Раздрматисе, амсе, v. r. pf. erschüttert werden, erbeben, concutior.

Раздробити, им, v. pf. zerbröckeln, frio.

Раздрозгати, ам, v. pf. zerschmettern, contero, comminuo.

Раздруживање, n. 1) das Trennen (der Gesellschaft), dissociatio. 2) das Entpaaren, disparatio.

Раздруживати, жујем, v. impf. 1) trennen, dissocio. 2) entpaaren, disparo.

Раздружити, им, v. pf. 1) trennen, dissocio. 2) das Paar trennen, disparo, (z. B. von zwei gepaarten Dingen).

Раздувати, ам, v. pf. auseinanderblasen, difflo.

Разжалитисе, лисе, vide ражалитисе.

Разженитисе, имсе, vide раженитисе.

Разжећи, жежем, vide ражећи.

Разигравање, n. des Tanzen-machen (des Pferdes), concitatio equi, ut saltet.

Разигравати, ам, v. impf. н. п. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.

Разигравати се, амсе, v. r. impf. in tanzende Bewegung gerathen, exsulto.

Разиграти, ам, v. pf. н. п. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.

Разигратисе, амсе, v. r. pf. dahintanzen, exsulto.

Разилажење, n. das Auseinandergehen, discessio.

Разилазитисе, зимосе, v. r. impf. auseinandergehen, solvitur concio.

Разићисе, зиђемосе (и разидемосе), v. r. pf. auseinandergehen, discedo.

Разјединити, им, v. pf. vide разгњевити.

Разлагање, n. das Auseinanderlegen, dispositio.

Разлагати, лажем, v. impf. auseinanderlegen, dispono.

Разладити, им, v. pf. abkühlen, refrigero.

Разладитисе, имсе, v. r. pf. sich abkühlen, refrigeror.

Разлађивање, n. das Kühlen, refrigeratio.

Разлађивати, ђујем, v. impf. abkühlen, refrigero.

Разлађиватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich abkühlen, refrigeror.

Разлажење, n. vide разилажење.

Разлаз, m. das Auseinandergehen, discessus: да се играмо разлаза (im Scherze: spielen wir Auseinander, d. h. jeder geht an sein Geschäft).

Разлазитисе, зимосе, vide разилазитисе.

Разлајатисе, јемсе, v. r. pf. ins Bellen hinein gerathen, illatro.

Разламање, n. das Zerbrechen, diffractio.

Разламати, ам, v. impf. brechen, diffringo.

Разлегање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијегање.

Разлегатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide разлијегатисе.

Разлежатисе, жисе, v. r. pf. н. п. кокош, anfangen zu brüten, incubo.

Разлетање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијетање.

Разлетатисе, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide разлијетатисе.

Разлететисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.)
Разлепитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.)
Разлећетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.)
} 1) auseinanderfliegen, divolo. 2) in Stücken fliegen, dissilio, н. п. лонац, пушка и т. д.

Разлећисе, егнесе (и разлежесе), v. r. pf. wiederhallen, resono.

Разлећисе, лежесе, vide разлежатисе.

Разливање, n. (Срем.) vide ражљевање.

Разливати, ам, (Срем.) vide ражљевати.

Разлијегање, n. (Ерц.) das Wiederhallen, resonantia.

Разлијегатисе, јежесе, v. r. impf. (Ерц.) wiederhallen, resono.

Разлијетање, n. (Ерц.) das Auseinanderfliegen, divolatio.

Разлијетатисе, јећемсе, v. r. impf. (Ерц.) auseinanderfliegen, divolito.

Разлика, f. der Unterschied, discrimen.

Разликовати, кујем, v. pf. unterscheiden, discerno.

Разликоватисе, кујемсе, v. r. pf. sich unterscheiden, verschieden seyn, differo.

Разлити, лијем, v. pf. н. п. млијеко, hingießen, ergießen, diffundo.

Разлитисе, лијемсе, v. r. pf. sich ergießen, diffundor.

Различан, чна, но, verschieden, varius.

Разлог, m. die Ueberlegung, consilium, perpensio: није, говори без разлога.

Разложити, им, v. pf. auseinanderlegen, dispono.

Разломити, им, v. pf. zerbrechen, diffringo.

Разлупати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.

Разлучивање, n. das Trennen, separatio.

Разлучивати, чујем, v. impf. trennen, absondern, separo.

Разлучити, им, v. pf. absondern, separo, disparo.

Разма, außer, praeter, excepto —

Размазати, ажем, v. pf. zerschmieren, dilino.

Размазивање, n. das Zerschmieren, dilitus.

Размазивати, зујем, v. impf. zerschmieren, dilino.

Размазити, им, v. pf. дијете, verhätscheln, indulgentia corrumpo.

Размакнути, нем, vide размаћи.
Размакнутисе, немсе, vide размаћисе.
Размâтрање, n. das Besehen, inspectio.
Размâтрати, ам, v. impf. besehen, inspicio.
Размаћи (говорисе и размакнути), макнем, v. pf. auseinanderrücken, dimoveo.
Размаћисе (говорисе и размакнутисе), макнемсе, v. r. pf. auseinanderrücken, discedo, dimoveor.
Размеђити, им, v. pf. abgränzen, definio.
Рàзмена, f. (Рес. и Срем.) vide размјена.
Размéнити, им, (Рес. и Срем.) vide размијенити.
Размéнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide размијенитисе.
Размењивање, n. (Рес. и Срем.) vide размјењивање.
Размењивати, њујем, (Рес. и Срем.) vide размјењивати.
Размењиватисе, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide размјењиватисе.
Размерáвање, n. (Рес. и Срем.) vide размјеравање.
Размерáвати, ам, (Рес. и Срем.) vide размјеравати.
Рáзмерак, рка, m. (Рес. и Срем.) vide размјерак.
Рàзмерити, им, (Рес. и Срем.) vide размјерити.
Размéсити, им, (Рес. и Срем.) vide размијесити.
Размèсти, етем, v. pf. auseinanderkehren, diverro.
Размéсти, етем, v. pf. zerrühren (z. B. ein Ey), dissolvo versando.
Рàзмет (рáзмет), m. das Zerwerfen, disjectio, diffusio: није то на размет.
Размèтâње, n. 1) das Auseinanderwerfen, disjectio. 2) das Großthun, jactatio.
Размèтати, ећем, v. impf. zerwerfen, disjicio.
Размèтатисе, мећемсе, v. r. impf. sich prahlen, jactare se.
Размешивање, n. (Рес. и Срем.) vide размјешивање.
Размешивати, шујем, (Рес. и Срем.) vide размјешивати.
Размијéнити, им, v. pf. (Ерц.) verwechseln, austauschen, permuto.
Размијéнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) tauschen (untereinader), permuto.
Размијéсити, им, v. pf. (Ерц.) т. ј. љеб, vertheilen, divido (ut videas quot sint futuri panes).
Рàзмирица, f. (у крајини Неготинској) der Unfriede, Krieg, bellum. cf. крајина, рат.

Рàзмислити, им, v. pf. } überlegen,
Рàзмислитисе, имсе, v. r. pf. } expendo.
Размûц (von размицати), оде пиц на размиц. cf. пиц.
Рàзмицâње, n. das Auseinanderrücken, dimotio.
Рàзмицати, ичем, v. impf. auseinanderrücken, dimoveo.
Рàзмицатисе, ичемсе, v. r. impf. auseinanderrücken, dimoveor.
Размишљáвање, n. vide размишљање.
Размишљáвати, ам, vide размишљати.
Размишљање, n. Ueberlegen, perpensio.
Размишљати, ам, v. impf. nachsinnen, überlegen, perpendo.
Рàзмјена, f. (Ерц.) der Tausch, permutatio:
„Оћеш дати коња на размјену?—
Размјењивање, n. (Ерц.) das Verwechseln, permutatio.
Размјењивати, њујем, v. impf. (Ерц.) verwechseln, permuto.
Размјењиватисе, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen, permuto.
Размјерáвање, n. (Ерц.) das Abmessen, Abwägen, dimensio.
Размјерáвати, ам, v. impf. (Ерц.) abwägen, abmessen, dimetior.
Рáзмјерак, рка, m. (Ерц.) der Verlust beim Abwägen im Kleinen, detrimentum ponderis aut mensurae: отишло на размјерке.
Рàзмјерити, им, v. pf. (Ерц.) abwägen, pendo, exigo ad libram, dimetior.
Размјешивање, n. (Ерц.) das Abtheilen, decretio.
Размјешивати, шујем, v. impf. (Ерц.) т. ј. љеб, abtheilen, decerno, distribuo.
Размотáвање, n. das Abwickeln, dissolutio.
Размотáвати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, expedio.
Размòтати, ам, v. pf. auseinanderwickeln, expedio, explico.
Размòтрити, им, v. pf. besehen, dispicio.
Размрсити, им, v. pf. entwirren, expedio.
Размршивање, n. das Entwirren, expeditio.
Размршивати, шујем, v. impf. entwirren, expedio.
Размутити, им, v. pf. zerrühren, zertrüben, solvo versando, conturbo: узми мало меда, па размути с водом.
Размућивање, n. das Zerrühren, dissolutio.
Размућивати, ћујем, v. impf. zerrühren, dissolvo.

Ра̀знатисе, асе (и разнадесе), v. r. pf. erhellen, sich finden, agnosci:
„Да се Марку за гроб не разнаде—
Разне́ти, несем, (Рес. и Срем.) vide разнијети.
Ра̀знијети, несем, разнијо (разнијела, ло), v. pf. (Ерц.) zertragen, differo.
Разно́сити, им, v. impf. zertragen, differo.
Разно̀шење, n. das Zertragen, dilatio.
Разо̀нодити, им, v. pf. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) zerstücken, zerstückeln, divido. cf. раставити.
Ра̑зор, m. die Furche, Gränzfurche, Wasserfurche, sulcus.
Разора́вање, n. das Durchackern, peraratio.
Разора́вати, ам, v. impf. durchackern, peraro.
Разо̀рати, рем, v. pf. durchackern, exaro.
Разортачава́ње, n. die Auflösung der (Handlungs-) Gesellschaft, dissociatio.
Разортачава́ти, ам, v. impf. entgesellschaften, dissocio.
Разортачава́тисе, амсе, v. r. impf. die Gesellschaft auflösen, solvo societatem.
Разо̀ртачити, им, v. pf. die Gesellschaft auflösen, dissocio.
Разо̀ртачитисе, имсе, v. r. pf. sich trennen (von Handlungsgesellschaftern).
Разра́колитисе, имсе, v. r. pf. ins Gackern hinein gerathen, clango laeta (de gallina et metaph. — de femina laeta).
Разра́стање, n. das Auseinanderwachsen, crassatio.
Разра́статисе, амсе, v. r. impf. in die Breite wachsen, crassesco.
Разра́стисе, стемсе, v. r. pf. auseinanderwachsen, crassesco.
Разре́дити, им, v. pf. abtheilen, bestimmen, ordino, dispono.
Разређи́вање, n. das Abtheilen, dispositio.
Разређи́вати, ђујем, v. impf. bestimmen, constituo.
Ра̀зрезати, ежем, v. pf. 1) zerschneiden, discindo. 2) порезу, die Auflage unter die Pflichtigen vertheilen, dispertio, describo.
Разрези́вање, n. 1) das Zerschneiden, discissio. 2) das Vertheilen, dispertitio.
Разрези́вати, зујем, v. impf. 1) zerschneiden, discindo. 2) vertheilen, dispertio.
Ра̀зрити, ријем, v. pf. zerwühlen, diruo.
Ра́зрок, ка, ко, von schiefem Blick, strabo.

Разу̀дати, ам, v. pf. н. п. ћери, сестре, nacheinander ausheuraten, maritare aliam alio.
Разу̀датисе, амосе, v. r. pf. разудале се ћери, die Töchter haben eine dahin, die andere dorthin, weggeheuratet, collocatae sunt filiae.
Ра̑зум, m. die Vernunft, ratio.
Разу̑ман, мна, но, verständig, vernünftig, prudens.
Разу̑мети, ем, (Рес. и Срем.) vide разумјети.
Разу̑мјети, мијем, v. pf. (Ерц.) verstehen, intelligo.
Ра̀ин, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀ич, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑ј, m. das Paradies, paradisus.
Ра́ја *, f. die Unterthanen, subditi.
Ра́ја, m. (Рес. и Срем.) vide Рајо.
Раја̑к, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀јан, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра̑јко (Рајко), m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑јна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра̀јо, m. (Ерц.) dim. v. Рајак.
Ра̑јски, ка, ко, paradiesisch, paradisiacus.
Ра̑јчета, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀к, m. der Krebs, cancer.
Ра̀ка, f. vide гробница.
Ра́ка, m. (Рес. и Срем.) vide Рако.
Рака̑м *, m. die Rechnung, ratio.
Рака́мица, f. das Rechenbüchlein (in der Schule), libellus arithmeticus.
Ра́кање, n. das Räuspern, exscreatio.
Ра́кати, рачем, v. impf. räuspern, exscreo.
Раке́тла, f. die Rakette, rageta (?).
Ра̀кија, f. der Branntwein, sicera.
Ракијѐтина, f. } augm. v. ракија.
Ракијѐшина, f. }
Ракѝјски, ка, ко, } н. п. суд, Brannt-
Ракѝјски, ка, ко, } wein-, sicerarius.
Ракѝјца, f. dim. v. ракија.
Ра̀кита, f. 1) salix caprea Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ра̀китов, ва, во, von ракита, e salice caprea.
Ра̀китовина, f. das Holz der salix caprea.
Ракѝџија *, m. der Branntweinbrenner, sicerarius.
Ракѝџијин, на, но, des ракиџија, sicerarii.
Ракѝџијница, f. die Branntweinbrennerey, sicerae coctio, taberna siceraria.
Ра́кнути, нем, v. pf. räuspern, exscreo.
Ра́ко, m. (Ерц.) hyp. v. Радован, Радоица, Радисав.
Ра́ков, ва, во, Krebs-, cancri.

Ра̀лен, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀лета, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀лица, f. мали плуг, што се оре само на два вола по стрменитим њивама, eine Art Pflug, aratri genus.

Ра̀ло, n. Art Pfluges, aratri genus. cf. ралица.

Ра̏м, m. Name eines Städtchens mit Ruinen, an der Donau, östlich von Smederewo. Ра̏мскӣ, ка, ко, von Рам.

Рама̀за̑н *, m. Турски пост, die Faste der Mohammedaner, jejunium Mohahamedanorum.

Ра́мање, n. das Hinken, claudicatio.

Ра́мати, мљем, v. impf. hinken, claudico.

Ра̀ме, мена, n. } die Schulter,
Ра̀мо, мена, n. (у Ерц.) } humerus.

Ра̀на, f. die Wunde, vulnus.

Ра́на, f. 1) die Nahrung, victus. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) cf. Златоје.

Ра̏нӣ, на, но, 1) früh, matutinus. 2) frühzeitig, maturus, praecox.

Ра̀нило, n. На Цвијети (а ђешто и на Благовијест) у јутру поране ђевојке прије сунца на ранило на воду, па онђе уваше коло те играју и пјевају различне пјесме, н. п.

„Поранилe девојке,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Поранилe на воду,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Ал' на води јеленче,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Рогом воду мућаше,
Јело ле, Јело добра девојко,
„А очима бистраше
Јело ле, Јело добра девојко.

„Рани коња Радивоје:
„Девојке те претекоше,
„Ведром воду замутише. —
„А што ће им рано вода? —
„Да оперу брату руо,
„Да га пошљу у сватове. и т. д.

Ра̀нисав, m. Mannsname, nomen viri.

Ра́нитељ, m. der Ernährer, nutritor, altor: ранитељу мој (кажу волу кад га милују).

Ра̀нити, ним, 1) v. pf. кога, verwunden, vulnero. 2) v. impf. früh aufstehen, mane surgo.

Ра́нити, ним, v. impf. nähren, alo.

Ра̀нитисе, нимсе, v. r. pf. verwundet werden, vulnerari.

Ра́нитисе, нимсе, v. r. impf. sich nähren, sustentor.

Ра̀нитовача, f. Wald am Einfluß des Jadar in die Drina.

Ра̑нка, f. vide рањка.

Ранко, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̀но, 1) früh, des Morgens, mane. 2) früh, frühzeitig, mature.

Ра̀њав, ва, во, wund, saucius, ulceratus.

Рања́вање, n. das Verwunden, vulneratio.

Рањა́вати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.

Ра̀њеник, m. 1) der Verwundete, vulneratus. 2) das Wundkraut, herba vulneraria.

Рањѐник, m. das Mastschwein, porcus fartilis.

Рањѐница, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) das Zuchtmädel, die Ziehtochter, puella educata in domo mea.

Рањени̑че, чета, n. m. j. прасе, das Mastschwein, porcellus saginatus.

Ра̀ње̑ње, n. das Frühaufstehen, surrectio matutina, matura.

Ра́њење, n. das Nähren, altio, nutritio.

Ра̑њка (ранка), f. eine Art Weinrebe, die am frühesten Frucht trägt, vitis genus.

Ра̀оник, m. лемеш, das Pflugeisen, culter aratri.

Ра̀осав, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̑пав, ва, во, rauh, uneben, asper.

Ра̑пе, f. pl. Unebenheiten, asperitates.

Ра̀са, f. das Oberkleid der Mönche, τὸ ῥάσο.

Ра́сад, m. н. п. купусни, блитвени, дувански, die Pflanzen aus der Pflanzschule, seminarium, plantae seminarii.

Расадити, им, v. pf. übersetzen (Pflanzen aus der Pflanzschule), transero.

Ра́садник, m. die Pflanzschule, seminarium (für den Krautgarten).

Расађивање, n. das Uebersetzen (der Pflanzen aus der Pflanzschule), transsatio.

Расађивати, ђујем, v. impf. übersetzen, trausero.

Раса́нутисе, несе, v. r. pf. н. п. буре, zertrocknen, exaresco.

Ра́сап, спа, m. die Zerstreuung (Revolution), rerum subversio:
„Кад се овај учинио расап —

Расва́нутисе, несе, v. r. pf. es wird Tag, dilucescit.

Расви̏так, тка, m. der Anbruch des Tages, diluculum.

Ра̀свитање, n. das Tagen, diluculum.

Ра̀свитатисе, ћесе, v. r. impf. tagen, dilucescit.

Раседла́вање, n. das Absatteln, demtio ephippiorum.

Раседла́вати, ам, v. impf. absatteln, demo ephippia.

Расе̏длати, ам, v. absatteln, demo ephippia.

Ра̀сејатисе, јемосе, (Рес. и Срем.) vide расијатисе.

Расе̏лити, им, v. pf. auseinander sie-

deln, zum Auswandern nöthigen, facio ut migret quis.

Расѐлитисе, имсе, v. r. pf. auswandern, sich zerstreuen, dimigro.

Расељáвање, n. 1) das Entvölkern (durch Auswanderung), caussae emigrationis. 2) das Auswandern, migratio.

Расељáвати, ам, v. impf. entvölkern, indem man auswandern macht, desolo.

Расељáватисе, амосе, v. r. impf. auswandern, migro.

Ра̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide расјећи.

Расѐцање, n. (Рес. и Срем.) vide расјецање.

Расѐцати, ам, (Рес. и Срем.) vide расјецати.

Ра̀сијатисе, јемосе, v. r. pf. (Ерц.) sich zerstreuen, spargor, diffundor.

Расјѐцâње, n. (Ерц.) das Zerhauen, dissectio.

Расјѐцати, ам v. impf. (Ерц.) zerhauen, disseco.

Ра̀сипâње, n. vide разасипање.

Ра̀сипати, ам (и расипљем), vide разасипати.

Ра̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) zerhauen, disseco.

Ра̀скајатисе, јемсе, v. r. pf. es bereuen, poenitet.

Раскалáишитисе, имсе, v. r. pf. ein Halunke werden, fio nebulo.

Раскȁлуђерити, им, v. pf. entmönchen, decucullare.

Раскȁлуђеритисе, имсе, v. r. pf. die Kutte ausziehen, monachum exuo.

Раскáљатисе, љасе, v. r. pf. kothig werden, lit coenum.

Ра̀сквоцатисе, вочемсе, v. r. pf. m. j. кокош, anfangen zu kluckſen, coepiglocire.

Раскӣвање, n. das Zerschmieden, recusio, refictio.

Раскӣвати, ам, v. impf. zerschmieden, recudo.

Ра́скида, f. ја нијесам с раскиде, ich bin von der Partie, halte mit, socius sum, me habetis socium.

Раскӣдање, n. das Stören, turbatio.

Раскӣдати, ам, v. impf. stören, vertreiben, turbo.

Ра̀скидати, ам, v. pf. auseinander werfen (den Dünger), disjicio.

Ра̀скинути, нем, v. pf. 1) zerreißen, rumpo. 2) stören, turbo.

Ра̀скиселити, им, v. pf. erweichen, aqua mollio.

Ра̀скламати, ам, v. pf. erschüttern, locker machen, laxo.

Раскламӣтати, ићем, vide раскламати.

Расклáцање, n. das Oeffnen (z. B. des Mundes) mit Gewalt, reclusio.

Раскла̀пати, ам, v. impf. mit Gewalt öffnen, recludo.

Раскле̑пати, пљем, v. pf. zudängeln, acuo tundendo.

Ра̀склиматати, ам, vide раскламати.

Расклȍпити, им, v. pf. aufthun (mit Gewalt), recludo.

Раскȍвати, кујем, v. pf. zerschmieden, recudo.

Расковчáвање, n. das Loshäfteln, diffibulatio.

Расковчáвати, ам, v. impf. loshäfteln, diffibulo.

Раскȍвчати, ам, v. pf. loshäfteln, diffibulo.

Раскомȁдатисе, амсе, v. pf. sich erzürnen, daß man alles in Stücken hauen möchte, excandesco.

Раскопáвање, n. das Zerstören, destructio, eversio.

Раскопáвати, ам, v. impf. zerstören, everto.

Раскȍпати, ам, v. pf. zerstören, everto.

Раскопчáвање, vide расковчавање.

Раскопчáвати, ам, vide расковчавати.

Раскȍпчати, ам, vide расковчати.

Ра̀скорâк, m. иде у раскорак, er geht breit wie einer, der einen Bruch u. dgl. hat, incedit ut herniosus.

Раскȍрачитисе, имсе, v. r. pf. breit, auseinander stehen, cruribus diversis sto.

Раскȍсити, им, v. pf. auseinander mähen, reseco gramina (e. g. tentorii figendi causa).

Раскра̀јање, n. das Zerschneiden (des Tuches zu Röcken), discissio.

Раскра̀јати, ам, v. impf. zerschneiden, discindo.

Раскречӣвање, n. das Voneinanderbreiten, distentio.

Раскречӣвати, чујем, v. impf. von einander breiten (die Füße), distendo.

Раскречити, им, v. pf. von einander breiten, distendo.

Раскрӣжити, им, v. pf. zerschneiden (z. B. den Apfel), disseco.

Раскрӣлити, им, v. pf. aufthun (z. B. den Beutel), explico.

Раскриљӣвање, n. das Oeffnen, explicatio, retectio.

Раскриљӣвати, љујем, v. impf. öffnen, explico.

Раскројӣвање, n. vide раскрајање.

Раскројáвати, ам, vide раскрајати.

Раскрȍјити, им, v. pf. zerschneiden, discindo.

Ра̀скрпити, им, v. pf. ein unangenehmes, verwickeltes Geschäft abthun, negotium expedio.

Раскрпљáвање, n. das Beendigen eines

verdrießlichen Geschäftes, expeditio negotii molesti.
Раскрљавати, ам, v. impf. ein lästiges Geschäft abthun, expedio molestum negotium.
Раскрљање, n. vide раскрљавање.
Раскрљати, ам, vide раскрљавати.
Раскрстити, им, v. pf. с ким, keine Rechnung mehr mit jemand haben, societatem dirimo: ми смо раскрстили und јасам с њим раскрстио.
Раскрчивање, n. das Ausroden, exstirpatio.
Раскрчивати, чујем, v. impf. ausroden, exstirpo.
Раскрчити, им, v. pf. ausroden, exstirpo.
Раскршћавање, n. vide раскршћање.
Раскршћавати, ам, vide раскршћати.
Раскршћање, n. das Abrechnen, rationum exaequatio.
Раскршћати, ам, v. impf. abrechnen, rationes exaequo et dirimo societatem.
Раскршће (раскршће), n. der Kreuzweg, bivium, trivium. Млоги приповиједају, да су ноћу привиђели штогођ на раскршћу.
Раскувавање, n. 1) das Zertheilen des Brotteigs in Laibe, vide размјешивање. 2) das Zerkochen, discoctio, nimia coctio.
Раскувавати, ам, v. impf. 1) den Brotteig in Laibe abtheilen. 2) zerkochen, discoquo.
Раскувати, ам, v. pf. 1) den Brotteig zertheilen, massam dividere in panes, vide размијесити. 2) zerkochen, discoquo.
Раскумити, им, v. pf. entkumen (machen, daß man nicht mehr кум ist), dissociare cumos.
Раскумитисе, имсе, v. r. pf. sich entkumen, dissociari (de cumis).
Раскучивање, n. das Auseinanderrecken, distentio.
Раскучивати, чујем, v. impf. } auseinander recken, distendo.
Раскучити, им, v. pf. }
Расо, расола, m. die Lake vom Sauerkraut, muria.
Распаватисе, амсе, v. r. pf. recht ins Schlafen hinein kommen, somno obrui.
Распадање, n. das Zerfallen, dilapsus.
Распадатисе, амсе, v. r. impf. zerfallen, dilabor.
Распаднутисе, немсе, vide распастисе.
Распалити, им, v. pf. 1) entzünden, succendo. 2) распалио га (батином) повр плаве, mit einem Stocke über den Kopf schlagen.
Распаљивање, n. das Entzünden, succensio.
Распаљивати, љујем, v. impf. entzünden, succendo.
Распаравање, n. das Durchwärmen, fotus, percalefactio, vaporatio.
Распаравати, ам, v. impf. durchwärmen, vaporo.
Распарати, ам, vide распорити.
Распарити, им, v. pf. durchwärmen, vaporo (z. B. eine rheumatische Stelle des Leibes, am Feuer, oder im Bade).
Распасивање, n. das Entgürten, discinctio.
Распасивати, сујем, v. impf. entgürten, discingo.
Распасати, пашем, v. pf. entgürten, discingo.
Распастисе (говорисе и распаднутисе), паднемсе, v. r. pf. zerfallen, dilabor.
Распачати, ам, v. pf. zertragen, distraho.
Распевати, ам, (Рес. и Срем.) vide распјевати.
Распеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide распјеватисе.
Распети,ењем (и распнем), vide разапети.
Распетљавање, n. das Aufhäfteln, diffibulatio.
Распетљавати, ам, v. impf. } aufhäfteln, diffibulo.
Распетљати, ам, v. pf. }
Распечатити, им, v. pf. entsiegeln, aufbrechen, resigno, solvo.
Распечаћавање, n. das Erbrechen (des Briefes), resignatio.
Распечаћавати, ам, v. impf. entsiegeln, resigno.
Распечити, им, vide размазити.
Распикућа, m. und f. der Verschwender, prodigus.
Распињање, n. vide разапињање.
Распињати, њем, vide разапињати.
Распињатисе, њемсе, vide разапињатисе.
Распиривање, n. das Anfachen, ventilatio, accensio.
Распиривати, рујем, v. impf. anfachen, accendo, ventilo.
Распирити, им, v. pf. н. п. ватру, anfachen, succendo.
Распис, m. das Umlaufschreiben, der Umlauf, literae circulatoriae: кад је био распис.
Расписати, ишем, v. pf. rund umher schreiben, entbieten, circummitto literas jubentes aliquid fieri: расписао цар по свему царству.
Расписатисе, пишемсе, v. r. pf. ins Schreiben hineinkommen, scribendo esse occupatissimum.
Расписивање, n. das Schreiben rund umher, literarum circummissio.

Распису́вати, сујем, v. impf. rund umher schreiben, literas circummissito.

Распи́тати, ам, v. pf. erfragen, exploro, percontando invenio.

Распити́вање, n. das Erfragen, percontatio.

Распити́вати, тујем, v. impf. forschen, exquiro.

Ра̀спјевати, ам, v. pf. (Ерц.) ins Singen bringen, facio ut quis cantet.

Ра̀спјеватисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) ins Singen kommen, coepi vehementer cantare.

Ра̀сплакати, лачем, v. pf. weinen machen, facio ut quis ploret.

Ра̀сплакатисе, лачемсе, v. r. pf. recht ins Weinen hinein kommen, illacrymo.

Распла̀мптетисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.)
Распла̀мтитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.)
Распла̀мћетисе, тимсе, v. r. pf. (Ерц.)
} entflammen, in Flamme kommen, inflammor, exardesco.

Ра̀сплашити, им, v. pf. verscheuchen, terrendo fugo, abigo.

Расплѐсти, етем, v. pf. losflechten, auseinander stricken, solvo plexum, н. п. градину, косу, чарапу.

Ра̀сплетање, n. das Losflechten, dissolutio nexus.

Ра̀сплетати, ећем, v. impf. losflechten, dissolvo plexum.

Распли̏нутисе, несе, v. r. pf. verschwimmen, verschwemmt werden, diffluo (z. B. зејтин по води).

Ра̀спљескати, ам (и распљештем), v. pf. zerklitschen, displodo.

Распозна́вање, n. das Unterscheiden, das Voneinanderkennen, dignotio.

Распозна́вати, најем, v. impf. unterscheiden, dignosco.

Распо̀знати, ам, v. pf. unterscheiden, dignosco.

Распо̀јас, са, со, entgürtet, ohne Gürtel, discinctus.

Располо̀вити, им, v. pf. halbiren, dimidio.

Ра́споп, m. der Ex-Priester, qui olim fuit sacerdos.

Распо̀пити, v. pf. einen entpriestern, ihm die Weihen nehmen, sacerdotem profano.

Распо̀питисе, имсе, v. r. pf. aufhören Priester zu seyn, sacerdotium abdico.

Распопља́вање, n. das Entweihen des Priesters, profanatio sacerdotis.

Распопља́вати, ам, v. impf. einen Priester entweihen, profano sacerdotem.

Распопља́ватисе, амсе, v. r. impf. das Priesterthum aufgeben, abdico sacerdotium.

Ра́спопов, ва, во, des распоп, illius qui olim sacerdos fuit.

Распо̀рити, им, v. pf. aufschlitzen, diffindo.

Ра̀спра, f. der Streit, Zank, lis.

Ра̀справити, им, v. pf. 1) berichtigen, in Ordnung bringen, ordino, dispono. 2) косу, das verwirrte Haar ordnen, dispono capillos.

Ра̀справљање, n. das Ordnen, ordinatio, expeditio, dispositio.

Ра̀справљати, ам, v. impf. ordnen, expedio, ordino.

Распр̀дети, дим, (Рес.)
Распр̀дити, им. (Срем.)
} vide распрђети.

Ра̀спрднути, нем, (etwas obscön) verderben, corrumpo: распрде нам игру.

Распр̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) zerstäuben, disjicio (eigentlich dispedo), z. B. die Feinde.

Распре́гнути, нем, vide распрећи.

Распре́дање, n. das Auseinanderdrehen, retorsio.

Распре́дати, ам, v. impf. den Strick auseinanderdrehen, retorqueo (funem).

Распре́зање, n. das Ausspannen (des gemeinschaftlich ackernden Ochsen), disjunctio.

Распре́зати, ежем, v. impf. ausspannen, disjungo.

Распре́мање, n. das Aufräumen, dispositio.

Распре́мати, ам, v. impf. aufräumen, dispono.

Распре́мити, им, v. pf. aufräumen, dispono.

Ра̀пресги, едем, v. pf. auseinander drehen, retorqueo, retexo.

Распрета́вање, n. das Auseinanderschüren, retectio.

Распрета́вати, ам, v. impf. (das zugedeckte Feuer) auseinander schüren, retego ignem.

Распрѐтати, ећем, v. pf. auseinander schüren, retego.

Распре́ћи (говорисе и распрегнути), егнем, v. pf. 1) nicht mehr mit einander anspannen (die Ochsen zum Pfluge), societatem abdico boum meorum cum vicini bobus aratro jungendorum. cf. спрега. 2) повр главе, mit dem Stocke schlagen, percutio.

Распријатѐљити, им, v. pf. entfreunden, facio ut non sit amplius amicus.

Распри́чатисе, амсе, v. r. pf. ins Erzählen hineinkommen, ferveo narrando.

Распрода́вање, n. das Anbringen, Verkaufen, divenditio.

Распрода́вати, дајем, v. impf. ganz verkaufen, divendo.

Распро̀дати, ам, v. pf. verkaufen, divendo.

Распространити, им, v. pf. ausbreiten, explico, propago.

Распространьавање, n. das Ausbreiten, extensio.

Распространьивати, ам, v. impf. ausbreiten, explico, extendo.

Распрснути, нем, v. pf. zersprengen, disjicio, н. п. ора, jaje.

Распљитити, им, vide расплашити.

Распукнутисе, немсе, vide распуһисе.

Распустити, им, v. pf. entlassen, dimitto.

Распутица, f. der Seitenweg, die Theilung der Straße in Seitenwege, semita.

Распуһисе (говорисе и распукнутисе), укнемсе, v. r. pf. zerspringen, dissilio.

Распуштање, n. das Entlassen, dimissio.

Распуштати, ам, v. impf. entlassen, dimitto.

Распушһање, n. vide распуштање.

Распушһати, ам, vide распуштати.

Расрдити, им, v. pf. erzürnen, irrito.

Расрдитисе, итсе, v. r. pf. sich erzürnen, irascor.

Раст, раста, m. der Wuchs, statura: човек лијепа раста.

Раст, раста, m. die Eiche, quercus.

Раставити, им, v. pf. кога с ким, trennen, separo.

Растављање, n. das Trennen, separatio.

Растављати, ам, v. impf. trennen, separo.

Растајање, n. das Scheiden, separatio.

Растајатисе, јемсе, v. r. impf. sich trennen, separor.

Растакнути, нем, vide растаһи.

Растанак, нка, m. die Trennung, separatio.

Растапање, das Schmelzen, liquatio, liquefactio.

Растапати, ам, v. impf. schmelzen, liquefacio.

Растатисе, анемсе, v. r. pf. с ким, sich trennen, discedo, separor.

Растаһи (говорисе и растакнути), акнем, v. pf. н. п. угарке (или дрва), auseinander werfen (die Feuerbrände, damit es nicht mehr brenne).

Растегљај, m. die Länge der ausgespannten Arme, distantia ab uno brachio extenso ad alterum: дај ми један растегљај конца.

Растегнути, v. pf. spannen, ausspannen, distendo.

Растезање, n. 1) das Spannen, distentio. 2) das Ziehen in die Länge, protractio.

Растезати, ежем, v. impf. 1) spannen, distendo. 2) in die Länge ziehen, protraho.

Растерати, ам, (Рес. и Срем.) vide рашһерати.

Растериивање, n. (Рес. и Срем.) vide рашһеривање.

Растериивати, рујем, (Рес. и Срем.) vide рашһеривати.

Растеһи, течем, v. pf. н. п. кућу, verthun, verwirthschaften, pessumdo.

Расти, растем, v. impf. wachsen, cresco.

Растило, n. die Baumschule, seminarium.

Растирање, n. das Zerreiben, distritio.

Растирати, рем, v. impf. н. п. тарану, zerreiben, distero.

Растискивање, n. das Auseinanderdrücken, Zersprengen, disjectio.

Растискивати, кујем, v. impf. zersprengen, disjicio.

Растиснути, нем (у времену скоро прош. растисну и растиско, растиштe), v. pf. zersprengen, disjicio;

„Растиснуше на четири стране,
„Као вуци бијеле јагањце —

Растити, им, v. impf. betreten (sich begatten), ineo.

Раститисе, имсе, v. r. impf. sich begatten (vom Geflügel), ineor.

Растиһ, m. dim. v. раст (раста).

Растицање, n. vide растјецање.

Растицати, ичем, vide растјецати.

Растјецање, n. (Ерц.) 1) das Fließen eines Gefäßes, permissio liquidi. 2) das Verwirthschaften, pessumdatio.

Растјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) 1) durchfließen, die Flüssigkeit durchlassen, perfluo. 2) verwirthschaften, pessumdo.

Растов, ва, во, Eichen-, quercinus.

Растовац, вца, m. т. ј. колац, или штап, eichener Stock, baculus quercinus.

Растовача, f. ein Eichenstock, baculus quercinus.

Растовина, f. Eichenholz, lignum quercinum.

Растов, m. die schwarze Schminke für die Augenbraunen, fucus superciliorum.

Растопити, им, v. zerschmelzen, liquefacio.

Растočити, им, v. pf. auseinandertragen, verzehren, differo ut consumam: црви га расточили!

Растргнути, нем, v. pf. zerreißen, rumpo.

Растребити, им, (Рес. и Срем.) vide растријебити.

Растребљивање, n. das Auseinanderräumen, um Platz zu machen, dispositio.

Растребљи́вати, љујем, v. impf. auseinanderräumen, um Platz zu machen, dispono.

Растре́сање, n. das Zerschütteln, concussio, excussio.

Растре́сати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio: немој ти растресати гаћа нада мном (was hast du mich zu hofmeistern?).

Растре́сти, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.

Растре́стисе, семсе, v. r. pf. н. п. на коњу, sich ausschütteln im Reiten.

Растријеби́ти, им, v. pf. (Ерц.) н. п. кућу, auseinanderräumen, damit Platz sey, dispono.

Ра́стрићи, рижем, v. pf. auseinander schneiden (mit der Schere), disseco forfice.

Растр̏кан, на, но, zerstreut, sparsus.

Растр̏кати, рчем, v. pf. н. п. коња, recht ins Laufen bringen, in cursum egisse.

Растр̏катисе, трчемсе, v. r. pf. 1) sich zerstreuen, auseinander laufen, discurro. 2) ins Laufen kommen, in medio cursu esse.

Растр̏љати, ам, v. pf. zerreiben, contero.

Ра́стрти, рем, растръо, v. pf. zerreiben, tero, frio.

Расту́пање, n. das Auseinandertreten, digressio.

Расту́патисе, амсе, v. r. impf. auseinander treten, divergo.

Расту́питисе, имсе, v. r. pf. auseinander —, von einander treten, divergo, discedo.

Растура́ње, n. das Zerwerfen, disjectio.

Растура́ти, ам, v. impf. auseinander werfen, disjicio.

Ра́стурити, им, v. pf. auseinander werfen, disjicio.

Расту́ћи, учем, v. pf. zerschlagen (z. B. Salz, Zucker), distundo.

Расу́дити, им, v. pf. entscheiden, beurtheilen, dijudico.

Расуђи́вање, n. das Beurtheilen, Entscheiden, dijudicatio.

Расуђи́вати, ђујем, v. impf. beurtheilen, dijudico.

Расу́ти, спем, vide разасути.

Расцва́стисе, вапимсе, } vide расцвјетатисе.
Расцва̂тинисе, имсе, }

Расцве̏татисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide расцвјетатисе.

Расцвје̏татисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) blühen, floreo, floresco.

Расце́пити, им, (Рес. и Срем.) vide расцијепити.

Расцепљи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide расцјепљивање.

Расцепљи́вати, љујем, (Рес. и Срем.) vide расцјепљивати.

Расцијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) zerspalten, diffindo.

Расцјепљи́вање, n. (Ерц.) das Zerspalten, diffissio.

Расцјепљи́вати, љујем, v. impf. (Ерц.) zerspalten, diffindo.

Расцо́пати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.

Ра̏т, m. und f. der Krieg, bellum. cf. крајина.

Ра̏т*, m. накит коњски, der Pferdschmuck, phalerae. cf. рахт.

Рата̂р, m. der Ackerer, arator.

Рата̂рев, ва, во, } des Ackerers, aratoris.
Рата̂ров, ва, во, }

Ра̏тарскӣ, ка, ко, 1) der Ackerer, aratorum. 2) adv. nach Art eines Ackerers, aratoris more.

Ра̏тко, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̏тнӣ, на, но, н. п. доба, Kriegs-, bellicus.

Ра̏товање, n. das Kriegen, bellatio.

Ра̏товати, тујем, v. impf. kriegen, bello.

Ра̏ф*, m. (у Србији и у Босни по варошима) die Wandleiste. cf. полица.

Ра̏хт*, m. (по варошима) vide рат.

Ра̂ц, m. der Raize, Rascianus (eine für Spott genommene und gegebene Benennung von Seite der Ungern, für Serbe, Serbus).

Ра̏ца, f. vide патка.

Ра̏цика, f. (vertraulich) i. q. Рац.

Ра̂цкӣ, ка, ко, 1) raizisch, rascianus. 2) adv. raizisch, rasciane.

Ра̂цкиња, f. der Raizin, Rasciana.

Ра̏цко, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̏ча, f. 1) ријека у Сокоској нахији. 2) намастир на тој ријеци. 3) Њемачки град на лијевом бријегу Саве (према утоку Дрине у Саву). 4) село код овог града. Рачанин, човек из Раче.

Рача̂р, m. 1) der Krebsfänger, qui cancros captat. 2) der gerne Krebse ißt, amans cancrorum.

Рача̂рев, ва, во, vide рачаров.

Ра̏чарица, f. 1) die Krebsfängerin, quae captat cancros. 2) die Krebsenesserin, quae amat cancros. 3) торба, der Krebssack, pera cancris captis auferendis.

Рача̂ров, ва, во, des рачар.

Ра̏чваст, та, то, gabelförmig, bifurcus. Рачваст колац (рачвасто дрво) не иде (не може да иде) у земљу.

Ра̏чве, f. pl. die Zanken, furcae.

Ра̏чета, m. Mannsname, nomen viri.

Ра̏чић, m. dim. v. рак.

Ра̏чјӣ, чја, чје, Krebs-, cancrinus.

Рачу̂н, m. 1) die Rechnung, ratio. cf. ракам. 2) отишли на рачун (у Задру), zur Versammlung, Verabredung, colloquium.

Рачу̀нање, n. vide рачуњење.

Рачу̀нати, ам, vide рачунити.

Рачунити, им, v. impf. rechnen, computo.

Рачу́нитисе, имсе, v. r. impf. sich berechnen, rationes computare mutuo.

Рачу́њење, n. das Rechnen, Berechnen, computatio.

Ра́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Рашо.

Ра́ша. f. Frauenname, nomen feminae.

Рашепи́ритисе, имсе, v. r. pf. im Anzuge stolzieren, superbio vestitu. Рашепириласе као пауница.

Раши́вање, n. das Auseinandernähen, resutio.

Раши́вати, ам, v. impf. auseinander nähen, trennen, suturam retexo, resuo.

Раширивање, n. das Ausbreiten, dilatatio.

Рашири́вати, рујем, v. impf. 1) breiter machen, dilato. 2) ausbreiten, dilato.

Раши́рити, им, v. pf. 1) breiter machen, dilato. 2) ausbreiten, dilato.

Ра̀шити, шијѐм, v. pf. losnähen, resuo, retexo.

Ра̀шка, f. Fluß bei Нови пазар.

Ра́шо, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Ра̂шта (ради шта), weswegen, quamobrem.

Ра̀шћерати, ам, v. pf. (Ерц.) auseinander jagen, dispello.

Рашћери́шатисе, амсе, v. r. pf. lustige Dinge erzählen, nugas narrare.

Рашћерѝвање, n. (Ерц.) das Verjagen, dispulsio.

Рашћери́вати, рујем, v. impf. (Ерц.) auseinander jagen, dispello.

Ра̀шчистити, им, v. pf. wegschaffen, um reinen Platz zu machen, expurgo.

Рашчупа́вање, n. das Zerraufen, divellicatio.

Рашчупа́вати, ам, v. impf. zerraufen, divellico.

Рашчу̀пати, ам, v. pf. zerraufen, divellico.

Р̀бат, m. der Rücken, dorsum.

Рбина, f. der Scherben, die Scherbe, testa.

Рвали̂ште, n. der Ringeplatz, locus luctae, circus.

Рва̂ње, n. das Ringen, luctatio.

Рва̂т, m. der Kroate, Croata.

Рва́ти, m. pl. Kroatien, Croatia:

„Па пи ловни у Рвате равне,
„Побратима од Рвата Мату —

Рватисе, вемсе, v. r. impf. ringen, luctor.

Рва̂тска̂, f. Kroatien, Croatia.

Рва̂тскӣ, ка, ко, 1) kroatisch, croaticus. 2) adv. kroatisch, croatice.

Рва̂ч. m. der Ringer, luctator.

Рва́чев, ва, во, des Ringers, luctatoris.

Рга̂ње, das Abreiben, Abnützen, detritio.

Р̀гати, ам, v. impf. abreiben, abnützen, detero.

Р̀ђа, f. 1) der Rost, aerugo, rubigo, ferrugo. 2) рђа те убила! mögest du elend werden, dii te perdant. 3) рђо једна! du Nichtswürdiger! рђо и чађо!

Р̀ђав, ва, во, elend, schlecht, miser.

Рђа̂ње, n. das Rosten, inductio rubiginis, rubigo.

Р̀ђати, ам, v. impf. rosten, rubigine obduci.

Рѐа, f. dünn stehende Wolle, lana rara.

Реба̀рце, n. das Rippchen, costula.

Ре́брење, n. das Gehen auf Seitenwegen, deviatio.

Ре́брити, им, v. impf. auf Seitenwegen wandeln, devio.

Рѐбро, n. die Rippe, costa.

Рѐвати, вем, v. impf. seitwärts gehen, eo oblique. Реве на страну, као Марково рало. Пјевају и приповиједају како је Марка Краљевића наговорила мајка да оре, али он није ћео да оре као што људи ору, по њивама, него по путу куда људи иду:

„Он не оре брда ни долине,
„Већ он оре цареве друмове —

Рѐга, f. das Knurren und Zahnfletschen des Hundes, murmuratio canis.

Регѐмѐнта, f. das Regiment, legio, oder regimentum quod dicunt.

Регѐме̂нтскӣ, ка, ко, н. п. заповијест, Regiments-, regimenti.

Ре́гнути, нем, v. pf. einmal knurren, immurmuro.

Регра̂ција, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Recreation, studiorum intermissio. cf. играција.

Рѐгула, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. mit allen Ableitungen) die Regel, regula.

Регу̀ла̂ш, m. т. ј. солдат, der Liniensoldat, miles ordinarius.

Регу̀ла̂шкӣ, ка, ко, der Linientruppen, militum ordinariorum.

Ре̂д, m. 1) die Reihe, ordo. 2) један ред, два ред, einmal, zweimal, semel, bis. 3) у ред, у ред! geschwind hieher, ades.

Рѐда, f. (ст.) vide ред 1.:

„Чија ј' реда за гору на воду —
„Чија реда по говеда —

Рèдак, тка, ко, (Рес. и Срем.) vide ријeдак.
Рèдара, f. die Frau, die die Reihe der Haushaltung trifft, materfamilias ordinatrix. Ђе је много жена у кући, онђе једна редује (т. ј. готови јело, пере судове и мијеси љеб) једну нећељу дана (и та се зове онда редара), а друга другу и т. д.
Рèдарин, на, но, der Anordnerin, ordinatricis.
Рèдити, им, v. impf. н. п. куђељу, лан, den Flachs bereiten (durch alle Operationen, bis er gesponnen werden kann), linum praeparo. Пошто се куђеља (или лан) извади из мочила и осуши, онда се набија ступом (а лан тре трлицом); па се потом почне редити: најприје се маше на маљци, па се онда огребље на огребло, послије огребла перја се на гвозденој перајици, послије тога перјају се повјесма малом перајицом, па су већ онда повјесма уређена. А оно што остане на огреблу и на перајици, гребена се гребенима, и од онога бива влас (мали и велики); а што остане на гребенима, оно су већ кучине.
Рèдња, f. eine endemische Krankheit, morbus grassans.
Рèдњӣ, ња, ње, ја сам редњу (т. ј. чашу) попио, den Becher, der der Reihe nach mich getroffen hatte.
Редòвâње, n. die Umreihe, ordo domus administrandae.
Редòвати, дујем, v. impf. der Reihe nach haushalten, rem familiarem administro ex ordine.
Рèдуша, f. vide редара.
Рèдушин, на, но, vide редарин.
Рèђање, n. das Reihen, ordinatio.
Рèђати, ам, v. impf. reihen, ordino.
Рèђење, n. das Bereiten des Flachses, lini praeparatio.
Рèжање, n. das Zähnefletschen, dentium ostensio, nudatio; rictatio.
Рèжати, жим, v. impf. die Zähnefletschen, ringi, rictare.
Рèза*, f. vide ереза.
Резâнци, наца, m. pl. die Nudeln, turundae (farinaceae).
Резâње, n. das Schneiden, scissio.
Рèзати, ежем, v. impf. schneiden, scindo.
Рèзница, f. т. ј. лоза (на чокоту).
Рèк, m. (Рес. и Срем.) vide ријек.
Рèка, f. (Рес. и Срем.) vide ријека.
Рèкла, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Weiberrock (Röckel), tunicae genus.
Рèкула, m. Mannsname, nomen viri.
Рèља, m. Mannsname, nomen viri.
Рèн, m. der Meerretig (krainisch хрен, österr. der Kren), armoracia Linn.
Рêп, m. der Schwanz, cauda.
Рèпа, f. die Rübe, rapa.
Рèпат, та, то, geschwänzt, caudatus.
Рèпатā звијезда, f. der Komet, cometes, stella crinita.
Рèпина, f. augm. v. реп.
Рèпић, m. dim. v. реп.
Рèпица, f. dim. v. репа.
Репйште, n. Acker, auf dem einst Rüben angebaut waren, locus olim rapis consitus.
Рèпнӣ, на, но, н. п. лист, Rüben-, rapinus.
Репу̑, m. die Pestilenzwurz, tussilago petasites.
Репу̏рина, f. augm. v. репа.
Репу̏шина, f. augm. v. репу.
Рèса, f. 1) на дрвету, das Kätzchen (z. B. am Nußbaum), iulus, nucamentum. 2) das Züngelchen (im Munde), lingula. 3) рêсе, Fransen, fimbriae.
Рèсава, f. 1) нахија Ћупријска. 2) вода што тече кроз ту нахију. Ресáвац (вца), човек из Ресаве. Ресâвкиња, жена из Ресаве. Ресâвскӣ (Рèсавскӣ), ка, ко, 1) Ressawer. 2) adv. ressawisch.
Рèсан, m. Mannsname, nomen viri.
Ресâње, n. das Bekommen der Kätzchen, nucatio (?).
Рèсаст, та, то, н. п. коза, gezüngelt, lingulatus (?).
Рèсати, ам, v. impf. Kätzchen bekommen, nucari.
Рèсица, f. dim. v. реса.
Рескâње, n. dim. v. резање.
Рèскати, ам, dim. v. резати.
Рèснат, та, то, н. п. грана, Kätzchen tragend, iulatus.
Рèћи, речем (и рекнем), v. pf. sagen, dico.
Рефèна*, f. die Zeche, rata, symbola.
Рêч, m. (Рес. и Срем.) vide ријеч.
Речѐћ, ћа, ће, beredt, eloquens cf. рјечит.
Рèчит, та, то, (Рес. и Срем.) vide рјечит.
Рèчица, f. dim. v. река.
Рèчца, f. dim. v. реч.
Решѐтање, n. das Reitern, cribratio.
Решѐтати, ам, v. impf. reitern, sieben, cribro.
Решѐтка, f. ein Gitterwerk, cancelli.
Решѐто, n. der Reiter (Sieb), cribrum.
Рзâње, n. das Wiehern, hinnitus.
Рзати, ржем, v. impf. wiehern, hinnio.
Рӣба, f. der Fisch, piscis. Двије се рибе на једној ватри пеку, па једна другој не вјерује.
Рӣбање, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)

das Reiben (des Krauts), sectio ope ferri rasorii.

Рибâр, m. der Fischer, piscator.

Рибâрев, ва, во, } des Fischers, piscatoris.
Рибâров, ва, во, }

Рибâрскӣ (рибарскӣ), ка, ко, 1) der Fischer, piscatorum. 2) adv. nach Fischer Art, more piscatorio.

Рибати, ам, v. impf. m. j. купус, (Kraut) reiben, brassicam contero.

Рибѐтина, f. augm. v. риба.

Рибизле, f. pl. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) die Ribesbeeren, ribes rubrum Linn.

Рибић, m. das Kleine vom Fisch, der junge Fisch, pullus piscis, pisciculus.

Рибица, f. dim. v. риба.

Рибљӣ, ља, ље, Fisch-, piscarius.

Рибница, f. ein Flecken an der Donau, Poretsch gegen über. Рибничанин, човек из Рибнице. Рибничкӣ, ка, ко, von Рибница.

Рибњâк, m. der Fischteich, piscina.

Рибурина, f. vide рибетина.

Ригâње, n. das Rülpsen, ructatio.

Ригати, ам, v. impf. aufstoßen, rülpsen, ructo.

Ридâње, n. das Wehklagen, ululatus.

Ридати, ам, v. impf. wehklagen, ululo.

Рић, ћа, ће, fuchsroth, rufus.

Рића, f. m. j. коза, eine rothe Ziege, rufa capra.

Рића, m. (Рес. и Срем.) vide рићо.

Рићан, n. vide рићо:
„Доведоше Мару на рићану —

Рићо, m. (Ерц.) der Fuchs (Pferd), equus rufus.

Ризница, f. (у пјесмама и по намастирима) die Kammer (Schatz- und Kleiderkammer), conclave:
„Ти отиди у ризницу б'јелу,
„Те ти узми жутије дуката —
„Од Стојана узима оружје,
„Па оружје носи у ризницу —

Рија, m. (Рес. и Срем.) vide pujo.

Риједак (comp. рјеђӣ), тка, ко, (Ерц.) 1) dünn, nicht dick, rarus. 2) selten, rarus.

Ријек, (Ерц.) штоно ријек (m. j. штоно ријеч?), wie man zu sagen pflegt, ut ajunt.

Ријека, f. (Ерц.) der Bach, kleiner Fluß, amnis.

ријење, n. das Wühlen, rutio (?).

Ријеч, f. (Ерц.) das Wort, vox, verbum.

Ријечца, f. dim. v. ријеч.

Ријо, m. (Ерц.) hyp. v. Ристивоје (?).

Рика, f. das Gebrülle, mugitus.

Рикавац, вца, m. m. j. кашаљ, der Keuchhusten, tussis genus.

Рикање, n. das Brüllen, mugitus.

Рикати, ричем, v. impf. brüllen, mugio.

Рикнути, нем, v. pf. brüllen, mugitum ed...

Рим, m. Rom, Roma. cf. благочастив...

Римљанин, m. 1) der Römer, Romanus. 2) der Römer (Lateiner, dem Ritu nach), homo ritus Romani:
„Тако моја вјера не подноси,
„Да ја копам — —
„Ришћанина поред Римљанина —

Римпапа, m. der Papst von Rom, Papa Romanus.

Римскӣ, ка, ко, römisch, romanus.

Рипање, n. das starke Husten, tussis anhela.

Рипати, ам, v. impf. keichen, stark husten, tussio.

Рипида, f. Art Kirchenkandelaber, candelabri sacri genus.

Рис, m. der Luchs, lynx.

Рисно, n. Stadt in Dalmatien:
„Па ти трчи Рисну на крајину —

Рисовина, f. die Luchshaut, das Luchsfell, pellis lyncis:
„Рисовина и самуровина —

Риста, m. (Рес. и Срем.) vide Риста...

Риста, f. Frauenname, nomen feminae.

Ристан, m. Mannsname, nomen viri.

Ристивоје, m. Mannsname, nomen viri.

Ристо, m. (Ерц.) hyp. v. Ристан.

Ристов, ва, во, Christi, Christi.

Ристос, Риста (и Ристоса), m. Christus, Christus.

Рит, m. das Rohr, Röhrig, arundinetum. Ласно је ђаволу у риту свирити (у карабље).

Рита, f. 1) ритава кошуља, zerfetztes Hemd, indusium lacerum. 2) рите, m. j. дроњци, die Fetzen, laciniae.

Ритав, ва, во, дроњав, zerfetzt, lacerus, laciniosus.

Рити, ријем, v. impf. wühlen, ruo.

Ритинâр, m. vide дроњо.

Риф, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Elle, ulna, cubitus. cf. аршин.

Ришњанин, m. човек из Рисна:
„Поклонио Ришњанин' Ивану;
„Ришњани су на гласу јунаци —

Ришњанскӣ, ка, ко, von Рисно:
„Што ће мени Рашњански мачеви —

Ришћанин, m. der Christ, christianus. Калуђери зову свакога човека ришћанином (кад му не знаду имена), као и жену ришћаницом, или ришћанком.

Ришћанинов, ва, во, des Christen, christiani.

Ришћаница, f. eine Christin, christiana. cf. ришћанин.

Ришћâнка, f. vide ришћаница.

Ришћâнлук, m. die Christenheit, populus christianus.

Ришћâнскӣ, ва, ко, 1) christlich, christianus. 2) adv. christlich, christiane.

ечит, ma, mo, (Ерц.) beredt, eloquens.
ечица, f. dim. v. pujeка.
a, f. 1) das Schnarchen, rhonchus. 2) (scherzhaftes Schimpfwort auf ein großes großes Kleid), convicium in vestem rudem.
ање, n. das Schnarchen, rhonchus, τὸ stertere.
ати, рчем, v. impf. schnarchen, sterto.
нути, нем, v. pf. schnarchen, rhonchum emitto.
ьав, ва, во, mit aufgeschlitzten Lippen, labiis diffissis.
ьага, f. велика гомила, ein großer Haufe, magnus acervus.
ьак, m. Mannsname, nomen viri.
ьање, n. das Reiben (z. B. des Ochsen am Baume), attritio, frictio.
ати се, амсе, v. r. impf. sich reiben, adteri.
ьица, m. } einer, der eine aufgeschlitzte
ьо, m. } Lippe hat, labiis diffissis.
б, m. der Sklave, servus (bello captus). Робом икад, а гробом никад.
Ваља роба (н. п. крава).
ба, f. (ital. roba) die Waare, merx. cf. руба.
бија, f. die Robot, Frohnarbeit, opera servilis.
бијаш, m. der Frohnarbeiter, operarius servus.
биња, f. die Sklavin, serva.
ињин, на, но, der Sklavin, servae.
ињица, f. dim. v. робиња.
ити, им, r. impf. zu Sklaven machen, in servitutem abduco.
ље, n. (coll.) die Sklaven, servi bello capti.
љење, n. das Schleppen in die Sklaverey, abductio in servitutem.
ов, ва, во, des Sklaven, servi, mancipii.
овање, n. das Sklavenleben, servitus.
овати, бујем, v. impf. Sklave seyn, servio.
, m. die Aufgrabung (unter dem Schnee, oder der gefrornen Erde) damit die Schweine dann weiter nach Wurzeln wühlen, perfossio.
аш, m. 1) der Einschnitt am Ohr des Schweins, als Kennzeichen, incisura, nota. 2) das Kerbholz, talea.
ашити, им, v. pf. zeichnen, markiren, ното крме.
ние, f. pl. vide ров.
ити, им, v. impf. einen ров graben, perfodio.
ито jaje, n. ein weiches Ey, ovum sorbile.

Ровљење, n. das Graben eines ров, perfossio.
Ровци, m. pl. Gegend in der Herzegowina an der Grenze von Montenegro:
„Равна Брда и камене Ровце —
Рог, m. 1) das Horn, cornu. 2) на кући, der schiefe Dachbalken, trabs tecti obliqua. 3) гадљарски.
Рогаљ, гља, m. die Ecke, angulus.
Рогат, ma, mo, gehörnt, corniger.
Рогач, m. eine Art kleiner Fisolen, faseli genus.
Рогобатан, тна, но, häkelig, anceps.
Рогожина, f. die Schilfmatte, teges.
Рогоз, m. das Rietgras, typha latifolia.
Рогозан, зна, но, von рогоз, typhae latifoliae.
Рогоња, m. ein Ochs mit großen Hörnern, bos cornutus, cornibus ingrantibus praeditus.
Рогуље, f. pl. Art Heugabel (mit zwei Zacken), furcae genus.
Рогуљице, f. pl. dim. v. рогуље.
Рогушење, n. das Stutzen, stupor, arrectio aurium.
Рогушити, им, v. impf m. j. уши, stutzen, stupeo, aures arrigo.
Род, 1) он ми je род, er ist mir befreundt, est propinquus meus; отишила у род; господскога рода, familiae, Abkunft. 2) die Frucht, fructus: купио виноград под родом;
„Вишњичица род родила,
„Од рода се подломила —
Рода, f. der Storch, ciconia.
Родаква, f. vide ротква.
Родан, дна, но, н. п. година, дрво, fruchtbar, frugifer.
Родбина, f. die Verwandten, Befreundten, propinqui.
Родин, на, но, des Storchs, ciconiae.
Родитељ, m. der Erzeuger, Vater, parens.
Родити, им, v. pf. 1) gebähren, pario. 2) Frucht bringen, gerathen, gedeihen, provenio, respondeo spei: родила година, родио жир, родиле jабуке и т. д.
Родитисе, имсе, v. r. pf. родило се дијете, geboren worden, natus est; aber auch родило се сунце, ist aufgegangen, ortus est sol.
Родица, f. die Verwandte, cognata:
„Oj ђевојко ти си ми родица,
„Кад те видим вата ме грозница —
Рођа, f. hyp. v. рођака.
Рођај, m. m. j. сунчани, der Sonne Aufgang, ortus.
Рођак, m. 1) материне, или очине сестре син, der Vetter (Sohn der Tante oder des Oheims), matruelis, consobrinus. 2) ein weitläuftiger Verwandter, subcognatus.

Рођака, f. тепшина, или ујакова кħи, die Muhme, consobrina.
Pођакање, n. das Vettern (Begrüßen als Vetter), salutatio nomine consobrini.
Pођакатисе, амсе, v. r. impf. sich vettern, salutare se invicem nomine consobrini.
Pођâков, ва, во, des Vetters, consobrini.
Pођачење, n. das Vettern, adoptatio mutua in cognationem.
Pођачитисе, имсе, v. r. impf. с ким, mit jemand Vetter werden, necessitudinem ineo.
Рођениῖ, на, но, н. п. брат, сестра, син, leiblich, germanus.
Рожан, на, но, hörnen, corneus.
Рожâнство, n. das Fest der Geburt Christi. cf. Божиħ.
Рожење, n. Hervorbringung eines Tons am Dudelsack, genus soni utriculi musici.
Рожити, им, v. impf. einen gewissen Laut des Dudelsacks hervorbringen, elicio soni genus ex utriculo musico.
Рожњâк, m. прст, што се њим рожи, т. ј. удара у пошљедњу рупицу на карабљама гадљарским.
Розга, f. der Pflock, die Stange, an der z. B. die Kürbisse hinanranken, pertica.
Рôј, m. der Bienenschwarm, examen.
Ројење, n. das Schwärmen, emissio fetus.
Ројитисе,ројесе, v. r. impf. н. п. челе, schwärmen, fetum emitto.
Рôјте, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide реце (cf. реца).
Рôк, m. der Termin, die Zeit, tempus constitutum: сад му је рок да дође;
„Закукала сиња кукавица
„Прије рока и прије земана —
Рокља, f. (у крајини Неготинској) (das Röckel) die Joppe, tunica.
Рокса, f. Frauenname, nomen feminae.
Роксâнда, f. Frauenname, nomen feminae.
Роктâње, n. das Grunzen, grunnitus.
Рокшати, кħу, v. impf. т. ј. свиње, grunzen, grunnio.
Роља, f. (у Сријем. у Бачк. и у Бан. mit allen Ableitungen) die Rolle (Mange), torcularlintearium.
Рољање, das Rollen, Mangen, laevigatio.
Рољати, ам, v. impf. rollen, laevigare.
Рôм, ма, мо, lahm, hinkend, claudus.
Романија, f. Berg in Bosnien:
„Веселисе горо Романијо! —
Ромињање, n. das Rieseln (des Regens)? pluviae lenes.
Ромињати, ња, v. impf. т. ј. киша, rieseln, pluvia leniter cadit.
Роморити, им, v. impf. ништи роморни говори, er ist mäuschenstill, ni[...] plane.
Ронац, нца, m. 1) der Taucher, urinator. 2) ein Insect, bestiolae genus.
Ронити, им, v. impf. 1) tauchen, urinor. 2) (cm.) — сузе, Thränen vergießen, lacrimas fundo:
„Рони сузе низ бијело лице —
Ронитисе, имсе, v. r. impf. н. п. бреjер, hinabrollen, delabor.
Роњење, n. 1) das Tauchen, urinatio. 2) das Vergießen der Thränen, lacrimatio. 3) das Hinabrollen, devolutio.
Ропчâд, f. (coll.) junge Sklaven, vernae.
Ропче, чета, n. ein junger Sklave, verna, servulus.
Роса, f. der Thau, ros.
Роса, f. Frauenname, nomen feminae.
Росан, сна, но, thau-, roscidus.
Росити, им, v. impf. bethauen, irrori[...]
Роситисе, имсе, v. r. impf. im Th[au] herumgehen, irroror.
Росица, f. dim. v. роса.
Росопâс, f. das Schellkraut, chelidonium majus.
Росуља, f. (cm.) der Thauregen, pluvia roscida:
„Удри киша росуља,
„На ђевојци кошуља —
Ротква, f. der Rettig, raphanus sativus Linn.
Ротквениῖ, на, но, н. п. лист, Rettig-, raphani sativi.
Ротквица, f. dim. v. ротква.
Ротквиште, n. ein ehemaliges Rettigbett, locus olim raphano consitus.
Рочитисе, имсе, v. r. pf. sich be[stellen], Rendezvous geben, constituo tempus [et] locum.
Рочиште, n. мјесто, ђе смо се договорили с ким да се састанемо. [...] Ort der Bestellung, locus constitutus.
Рошење, n. das Bethauen, irroratio.
Роштиљ, m. der Rost, crates.
Рошчиħ, m. 1) dim. v. рог. 2) рошчиħи, die Bockshörner, das Johannisbrot, ceratium, siliqua graeca.
Рпа, f. der Haufe, cumulus, acervus.
Рпица, f. dim. v. рпа.
Рпиште, n. Ort, wo ein Haufe (Kukuruz) gestanden, locus ubi acervus fuit.
Рпњâк, m. eine Art Getreide-Maß, mensurae genus.
Рскâње, n. das Krachen (einiger Speisen) zwischen den Zähnen, stridor cibi inter dentes.
Рскати, ам, v. impf. mit Krachen zerbeißen, cum fragore comedo.
Рскатисе, касе, v. r. impf. zwischen den Zähnen krachen, fragorem edo inter dentes.

Рсуз *, m. ⎱der Dieb, fur. cf. крадљи-
Рсузин, m.⎰ вац.
Рсузлук *, m. der Diebstahl, furtum. cf. крађа.
Рсуски, ка, ко, 1) Diebs-, furum. 2) adv. diebisch, more furum.
Рт, m. der Windhund, vertagus.
Ртањ, Ртња, m. großer kegelförmiger Berg in der Црна ријека, saltus in Serbia.
Рте́ница, f. ⎱der Rückgrat, spina dorsi.
Рте̏њача, f.⎰
Ртина, f. augm. v. рт.
Ртица, f. die Windhündin, vertaga (?).
Ртичин, на, но, der ртица, vertagae.
Ртмача, f. der Hosenlatz, apertura tegumenti braccalis.
Ртни̂к, m. die ersten Angreifer im Heere, velites: изгинули ртници; ударише најприје ртници.
Ртница, f. der erste (stärkste) Branntwein, vinum ustum primum.
Ртов, ва, во, des Windspiels, vertagi.
Ртово̂ђа, m. der Windhunde führt, vertagi ductor, (als Vorwurf für einen Edelmann, der immer nur jagt).
Ру̏ба, f. vide роба.
Рубе́тина, f. 1) augm. v. руба. 2) augm. v. рубина.
Ру̏бина, f. vide кошуља.
Ру̏биница, f. dim. v. рубина.
Ру̏бити, им, v. impf. 1) einsäumen, limbo circumdo. 2) шиљи, einen Stab oben zuglätten, zuründen, rotundo.
Ру̏бљење, n. 1) das Einsäumen, circumjectio limbi. 2) das Abplatten, laevigatio.
Ру̑г, m. ⎱der Spott, ludibrium: не сми-
Ру̏га, f. ⎰је од руга да изиђе на поље; ругаласе руга, па јој била друга.
Ру̏гање, n. das Spotten, illusio.
Ру̏гатисе, амсе, v. r. impf. коме, чему, spotten, illudo, ludibrio habeo.
Руго̂ба, f. die Häßlichkeit, turpitudo (das Gegentheil von љепота).
Ру́да, f. 1) das Erz, aes, minera. 2) die Deichselstange am Pferdewagen, temo.
Ру̏да, f. dichte, zusammenhängende Wolle, lana spissa et crispa.
Ру̏даст, та, то, н. п. овца, dichtwollig, lanae spissae.
Руди̂на, f. die Flur, pratum:
„Док се гора преођене листом,
„А рудине травом ђетелином —
Ру̏дине, f. pl. Gegend in der Herzegowina an der Gränze von Montenegro.
Руди̂ница, f. dim. v. рудина.
Ру́дица, f. 1) dim. v. ру́да. 2) gefärbte Wolle, lana fucata.
Ру́дни̂, на, но, н. п. коњи, Deichsel-, ad temonem constitutus, z. B. wenn man mit Vieren oder Sechsen fährt.
Ру̏дни̂к, m. Stadt in Serbien. Ру̏дничанин, човек из Рудника. Ру̏днички̂, ка, ко, von Рудник.
Ру̏дња̂к, m. код кола, ђе се четири коња вашају, два се стражња зову рудњаци, die Deichselpferde, equi ad temonem juncti.
Ру̏жа, f. 1) die Rose, rosa. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ру̏жан, жна, но, häßlich, turpis.
Ру̏жење, n. das Spotten, ludificatio.
Ру̏жин, на, но, der ружа, roseus et Rosae.
Ру̏жити, им, v. impf. кога, verspotten, illudo cui.
Ру̏житисе, имсе, v. r. impf. spotten, ludifico.
Ру̏жица, f. 1) dim. v. ружа. 2) црква у Бијограду у доњем граду (сад се у њој не служи):
„И Ружицу цркву насред града —
Ружи̏чало, n. vide дружичало.
Ру̏жичаст, та, то, rosenfarben, roseus.
Ру̏жичица, f. dim. v. ружа.
Ру̏жични̂, на, но, Rosen-, roseus.
Ру̏змарин, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Rosmarin, rosmarinus.
Ру̑ј, m. Rhus cotynus Linn.
Ру̏јев, ва, во, von руј.
Ру̏јевина, f. das Holz von Rhus cotynus.
Ру̏јевно вино, n. (ст.) vide рујно:
„Сува љеба и рујевна вина —
Ру̏јница, f. т. ј. гљива, ein eßbarer gelber Schwam, fungi galbini genus.
Ру̏јно вино, n. (ст.) gelblicher Wein, vinum fulvum:
„Ђе јунаци рујно вино пију —
„Јес' видео рујно вино —
Ру̏ка, f. 1) die Hand, manus: дошло му испод руке, unter der Hand, ins geheim; не иде ми од руке; није ми на руку; учинити коме што на руку. 2) од сваке руке, allerhand, varie.
Ру̏ка, f. das Brummen des Bären, verwundeten Ochsen, mugitus.
Рука̑в, m. der Ermel, manica.
Рука̏вац, вца, m. 1) am Weinbrennkessel die Röhre, die in die Kühlwanne führt, fistulae genus. 2) an der Nabe der vorderste Theil, modioli rotae pars antica.
Рука̏вина, f. augm. v. рукав.
Рука̏вић, m. dim. v. рукав.
Рука̏вица, f. der Handschuh, chirotheca.
Ру̏кање, n. das Brüllen des Bären, Ochsen, mugitus ursi, bovis vulnerati.
Ру̏кати, ручем, v. impf. brüllen, mugio.
Ру̏кнути, нем, v. pf. aufbrüllen, mugitum edo.
Руко̏вање, n. das Handgeben, porrectio manus.

Руковатисе, кујемсе, v. pf. u. impf. einander die Hände geben (als Collegen in einem Fehler, Unfall), manus jungere.
Руковет, f. die Handvoll, manipulus.
Рукопис, m. 1) die Handschrift, scriptura. 2) codex manu exaratus.
Рукосад, m. ein von mir selbst angelegter Weingarten, vinea manu mea primum consita (non emta).
Рукотворина, f. das Werk (meiner) Hände, opus manuum mearum.
Рукуница, f. 1) die Handhabe, der Griff, ansa. 2) рукунице, die Deichselstange eines einspännigen Wagens, temones currus unijugi.
Руљање, n. das Brüllen (eines unartigen Kindes), mugitus.
Руљати, ам, v. impf. brüllen, ploro.
Рума, f. варош у Сријему.
Румен, на, но, roth, ruber.
Румениило, n. das Roth, die rothe Schminke, purpurissum.
Руменити, им, v. impf. roth schminken, purpurisso fuco.
Руменитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich roth schminken, purpurisso fucari. 2) roth aussehen, rubeo.
Руменкаст, ma, mo, röthlich, subruber.
Румљанин, m. човек из Руме.
Румскй, ка, ко, v. Рума.
Руно, n. das Vlies, vellus.
Руњав, ва, во, vide рутав.
Руње, f. vide руте.
Руо, n. das Gewand, die Kleider, vestitus.
Рупа, f. das Loch, foramen.
Рупетина, f. augm. v. рупа.
Рупити, им, vide банути.
Рупица, f. dim. v. рупа.
Рупчага, f. vide рупетина.
Рус, m. vide Москов.
Руса, f. vide росопас.
Руса глава, f. (cm.) als beständiges Beiwort des Kopfes, wie im Homer das purpurne Meer, u. s. w.
„И русу му осијече главу —
„А ја волим моју русу главу.
„Нек' све благо цара честитога —
Русвај*, m. Art чудо, rei mirae genus.
Русија, f. vide Московска.
Русијскй, ка, ко, vide Московски.
Русмир, m. Mannsname, nomen viri.
Русмира, f. Frauenname, nomen feminae.
Рута, f. ruta graveolens Linn.
Рутав, ва, во, zottelig, villosus.
[illegible]те, f. pl. die Haarzotteln, villi.
[illegible]*, m. der Zunftgenoß, socius [illegible]i.
[illegible]дељ, m. (у Сријему) vide бабак.
Ручавање, n. das Speisen, coenatio.
Ручавати, ам, v. impf. Mahlzeit halten, coeno.
Ручак, чка, m. die Mahlzeit, coena.
ручаница, f. die Essezeit, tempus coenandi.
ручано доба, n. vide ручаница.
ручати, ам, v. impf. u. pf. speisen, Mahlzeit halten, coeno.
ручина, f. vide ручурина.
ручити, им, v. impf. (cm.) m. j. руке, die Hände reichen, jungere dextras:
„Руке руче, у лица се љубе —
Ручица, f. 1) dim. v. рука. 2) ручице на плугу, die Pflugsterze, stiva. 3) ку-ђеље, или лана, ein Bund Flachs, fasciculus cannabis aut lini.
Ручконоша, f. die den Schnittern u. s. w. das Essen vom Hause bringt, quae adfert coenam.
ручнй, на, но, н. п. ђевер, der Brautführer, paranymphus.
ручурина, f. augm. v. рука.
рушпа, f. } ein venetianischer Dukaten,
Рушпија, f. } (zecchino), ducatus Venetus.
руштеви, m. pl. (у Сријему) eine Art Kirschen, cerasi genus.
Рчак, чка, m. eine Art Ratten (in Weingärten), muris genus.
Рче, рчета, n. ein junger Windhund, catulus vertagi.
Ршава, f. Orschawa. Ршавскй, ка, ко, von Ршава.
Ршке де! говоре чобани, кад оће да пободу волове.
Ршум, m. здрав момак као ршум.

С.

С, } 1) mit, cum: с тобом, са мном. 2)
Са, } von, de: с брда, с коња, с Косова, са земље, с пута. 3) с тебе сам пропао, durch dich, per te; с тога не смијем да —, deswegen, ob hoc. 4) одскочило сунце с копља; дебела сланина с подланица, so groß als —,
„Са два прста пупак премашила —
5) с вечера, Abends, vesperi. 6) ја нијесам с раскиде; није с горега.
Саба*, indel. у јутру кад забијели зора и почнесе дијелити дан и ноћ, онда се попне оџа на џамију те учи саба (m. j. виче да иду Турци у џамију да се моле Богу).
Сабаиле*, рано у јутру.
Сабијање, n. das Stopfen, Drängen, densatio.
Сабијати, ам, v. impf. stopfen, dicht machen, denso.
Сабијатисе, амсе, v. r. impf. sich dicht zusammendrängen, denseor.
Сабирање, n. 1) das Sammeln, collectio. 2) das Falten, plicati.
Сабирати, ам, v. impf. 1) sammeln, colligo. 2) falten, in Falten legen, plico.

Сабиратисе, амосе, v. r. impf. sich sammeln, confluo.
Сабити, бијем, v. pf. stopfen, zusammendrängen, denso, н. п. брашно, сукњу у пушку.
Сабитисе, бијемосе, v. r. pf. sich drängen, denseo: сабилисе људи.
Сабља, f. der Säbel, acinaces.
Сабљарка, f. q. d. Säbelziege, a forma cornuum.
Сабљетина, f. augm. v. сабља.
Сабљица, f. dim. v. сабља.
Сабов, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Schneider für gröbere Arbeit, sartor rusticus. cf. абаџија.
Сабовљев, ва, во, das сабов, sartoris.
Сабовскй, ка, ко, 1) Schneider-, sartorius. 2) adv. wie ein Schneider, more sartoris.
Сабор, m. 1) die Kirchenversammlung, das Concilium, synodus: сабор саборисаше и Арију проклеше. 2) der Zusammenlauf des Volkes (der Walfahrter) an Walfahrtsörtern, confluxus populi, populus congregatus, concio. cf. намастир.
Саборење, n. vide саборисање.
Саборисање, n. die Haltung eines Conciliums, congregatio concilii.
Саборисати, ишемо, v. impf. сабор halten, concilium habeo.
Саборит, та, то, (ст.) zusammen gefaltet, inplicas collectus, cf. сабрати:
„Те ми реза борну сукњу:
„У скутови разбориту,
„У појасу сабориту —
Саборити, им, vide саборисати.
Саборнй, на, но, н. п. оци, црква (у Карловцима), Synodal-, synodalis.
Сабрати, берем, v. pf. 1) versammeln, colligo. 2) сукњу, in Falten legen, plico.
Сав, сва, све, 1) aller, omnis 2) ganz, totus.
Сава, m. Sabbas, Sabba.
Сава, f. 1) der Savestrom, Savus. 2) Frauenname, nomen feminae.
Сават*, m. die Schmelzarbeit, vitrum metallicum.
Саватлеисање, n. das Emailliren, colorum metallicorum obductio.
Саватлеисати, леишем, v. pf. u. impf.
Савијање, n. 1) das Beugen, flexio. 2) Zusammenlegen, complicatio.
Савијати, ам, v. impf. 1) beugen, inflecto, incurvo. 2) zusammenlegen, complico.
Савијача, f. 1) eine Art Speise, die strudelartig gewickelt ist, cibi genus, placentae genus. 2) колиба, eine zeltartige Hütte, tugurii genus.
Савина, f. намастир у Далмацији.
Савити, вијем, v. pf. 1) beugen, biegen, flecto. 2) zusammenlegen (Brief, Tuch), complico.
Савица, m. dim. v. Сава.
Савица, f. die Sabbasfaste, jejunium S. Sabbae.
Савладати, ам, vide свладати.
Саво, m. vide Сава.
Саврнивање, n. vide свршивање.
Савршивати, шујем, vide свршивати.
Савршити, им, vide свршити:
„И ришћански закон савршимо —
Савскй, ка, ко, н. п. вода, der Save, Savi.
Саганлија*, f. vide пребранац.
Сагибање, n. das Niederbeugen, inclinatio.
Сагибати, ам (и сагибљем), v. impf. niederbeugen, inclino.
Сагнати, ам, v. pf. hineintreiben, ago in—
Сагнути, нем, v. pf. niederbeugen, inclino, н. п. главу.
Сагонити, им, v. impf. hineintreiben, ago in —
Сагоњење, n. das Hineintreiben, actio (bovis in stabulum).
Саградити, им, v. pf. bauen, construo.
Сагрешити, им, (Рес. и Срм.) vide сагријешити.
Сагријешити, им, v. pf. (Ерц.) Богу, sündigen, pecco.
Сагубити, им, v. pf. umbringen, interficio.
Сад, m. neue Pflanzung (besonders neu angelegter Weinberg), vinea recens.
Сад, } Сада, } itzt, nunc. cf. јако.
Садаљка, f. das Setzholz, Stechholz, i. e. das Werkzeug, um für die Pflanze ein Loch zu stechen, rutri genus.
Садањй, ња, ње, } Садашњй, ња, ње. } itzig, qui nunc est.
Саде (једни говоре, као у шали, и садека, садекар и садекарена), vide сад.
Садевање, n. (Рес. и Срем.) vide садијевање.
Садевати, ам, (Рес. и Срем.) vide садијевати.
Садека (садевар, садекарена), cf. саде.
Саденути, нем, vide садести.
Садење, n. vide сађење.
Садерати, рем, v. pf. abreißen, deripio.
Садести (говорисе и саденути), денем, (Рес. и Срем.) vide сађести.
Садијевање, n. (Ерц.) das Aufschobern, foeni compositio.
Садијевати, ам, v. impf. (Ерц.)(das Heu) aufschobern, metum facio foeni.
Садити, v. impf. н. п. купус, шљиве, виноград, pflanzen, setzen, sero.
Садно, n. рана (од седла или од самара) у коња на леђима, die Sattel- oder Saumwunde des Pferdes, vulnus equi a sella aut a clitellis.
Садрети, ем, садрьо, (Рес. и Срем.) vide садријети.
Садријети, рем, садрьо, vide садерати.

Са̏ђенути, нем, vide сађести.
Са́ђење, n. das Setzen, satio.
Са̏ђести (говорисе и сађенути) ,ђе-нем, v. pf. (Ерц.) н. п. сијено, aufschobern (Heu), foenum in metas dispono.
Са̏жалитисе, ли ми се, v. r. pf. es jammert, miseret.
Сажва́тати, ваћем, v. pf. zerkauen, mandere.
Саже̏ћи, жежем, v. pf. verbrennen, comburo.
Са̏жизање, n. das Verbrennen, crematio, combustio.
Са̏жизати, жижем, v. impf. verbrennen, cremo.
Са̏здана, f. Frauenname, nomen feminae.
Са̏здати, ам, v. pf. erschaffen, creo.
Са̏знати, ам, v. pf. erfahren, rescio.
Са̏зрети, рим, v. pf. reif werden, maturesco.
Саи́бија*, m. Herr, Eigenthümer, dominus. cf. господар.
Саи́бијин, на, но, des Eigenthümers, domini.
Са́ија*, m. der Fußbote, tabellarius. cf. књигоноша.
Са̏ја, f. eine Art feinen rothen Tuchs, panni purpurei genus.
Сака̏гија*, f. eine Pferdekrankheit, genus morbi equorum.
Сака̏гљив, ва, во, н. п. коњ, mit der сакагија behaftet, equus laborans τῆ сакагија.
Са̏кат*, та, то, lahm, verkrüppelt, saucius, debilis.
Са̏катити, им, v. impf. lähmen, saucio.
Са̏каћење, n. das Lähmen, sauciatio.
Са̏клатисе, сакољемосе, vide склатисе.
Сакло̏пити, им, vide склопити.
Са́ко, m. hyp. v. Сава.
Сако̏вати, кујем, vide сковати.
Сакри́вање, n. das Verbergen, absconsio.
Сакри́вати, ам, v. impf. verbergen, occulto.
Са̏крити, ријем, v. pf. verbergen, abscondo.
Сакро̏јити, им, vide скројити.
Сакру̏шити, им, vide скрушити.
Са̏ксија*, f. vide пека.
Саксије̏тина, f. augm. v. саксија.
Сакси̏јица, f. dim. v. саксија.
Са̏ктијан, m. der Saffian, corium saphianum.
Са̏ктисати*, шием, v. pf. verderben, zerstören, destruo, cf. покварити:
„Када Марко сактиса оружје —
Са̏купити, им, vide скупити.
Сала̏мура, f. die Salzlake, salsura, muria.
Сала̏ндар, m. das Almosen an die Kalugier auf 40 (von σαράντα) Tage Todtengebet, zwischen Ostern und Himmelfahrt, inferiarum genus.

Салата, f. der Salat, lactuca oleracea.
Сала̂ш, m. der Meyerhof, villa. cf. мајур.
Са́леп*, m. Salep (ein warmes Getränk mit Honig), potio mellita.
Сале́тање, n. (Рес. и Срем.) vide салијетање.
Сале́тати, ећем, (Рес. и Срем.) vide салијетати.
Сале̏тети, тим, v. pf. (Рес.) } anrennen, anfallen, invado.
Сале̏тити, им, v. pf. (Срем.) }
Сале̏ћети, летим, v. pf. (Ерц.) }
Са̏ливање, n. (Срем.) vide саљевање.
Са̏ливати, ам, (Срем.) vide саљевати.
Салије̏тање, n. (Ерц.) das Anfallen, invasio.
Салије̏тати, ећем, impf. (Ерц.) anfallen, invado.
Са̏лити, лијем, v. pf. 1) gießen (z. B. eine Kanone), fundo. 2) hineingießen, fundo in —
Са̏литра, f. vide шалитра.
Са̏лма*, f. vide топуз.
Са̏ло, n. 1) das Fett (von Schweinen), adeps. 2) из бундеве, das Gekröse, intestina cucurbitae.
Саломити, им, vide сломити.
Са̏лт*, indecl. allein, solus.
Са̏лтаџија*, m. (у Бачкој) der Fuhrmann, der Menschen (ohne Waaren) führt, qui solos vehit.
Са̏љевање, n. (Ерц.) das Gießen, fusio.
Са̏љевати, ам, v. impf. (Ерц.) gießen, fundo.
Са̂м, сама, само, 1) allein, solus; сам самцит (самцат), ganz und gar allein, plane solus. 2) selbst, ipse. 3) са̏м. cf. јесам.
Сама̂р, m. der Saumsattel, sagma, clitellae.
Сама́рење, n. das Auffäumen, clitellarum impositio.
Сама̏рина, f. augm. v. самар.
Сама́рити, им, v. impf. aufsäumen, satteln, clitellas impono equo.
Сама̏рић, m. dim. v. самар.
Сама̏руша, f. m. j. игла, die Packnadel, acus consuendis fasciculis.
Са̏марџија, m. der Saumsattelmacher, confector clitellarum.
Са̏марџијин, на, но, des самарџија, clitellarum confectoris.
Са́мац, мца, m. der allein lebt, solitarius, caelebs.
Самдо́кас, m. (cm.) ein erdichtetes Kraut (zu Hexereyen), q. d. herba quae cogat ut ipse accurrat amicus amicae:
„Самдокаса и окоточепа —
Са̏мљети, мељем, v. pf. mahlen, molo.
Са̏мо, nur, solum, nonnisi.

Самовољан, љна, но, der nach seinem Willen handelt, pertinax, suae voluntati indulgens:
„Удовица свака самовољна —
Самовољац, љца, m. der Freywillige (Soldat), volo.
Самодрежа црква, f. (cm.):
„Самодрежи цркви на рочиште —
Самождив, m. der Egoist, Selbstling, qui nonnisi se amat.
Самождив, ва, во, egoistisch, selbstisch, nonnisi sui amans: иди, погани самождива!
Самоков, m. eine Stadt in der Bulgarey, nomen oppidi in Bulgaris. Самоковскӣ, ка, ко, von Самоков.
Самокрес, m. (cm.) Pistole die von selbst schießt, telum spontaneum:
„За појасом девет самокреса,
„Све и девет једна ватра пали —
Самониклица, f. Art weißer süßer Aepfel, pomi genus.
Саморан, на, но, die sich selbst nähren muß, qui se ipse alit:
„Па што ће ми саморана мајка —
Саморāст, m. was auf dem Acker, wo eine Getreideart angebaut war, nach der Ernte aus verstreutem Samen von selbst nachwächst,
Самосāзданӣ Боже! selbst erschaffener Gott! qui se ipse creavit.
Самотвор, ра, ро, aus einem Stück, ex una, continuus.
Самоћа, f. die Einsamkeit, solitudo.
Самоук, m. der Selbstlernende, autodidactus.
Самоуче, чета, n. m. j. ђаче, ein Kind, das ohne Meister, von selbst, lernt, puer autodidactus,
Самрт, f. vide смрт.
Самртан, тна, но, (cm.) der Gestorbene, defunctus:
„Чапи Марку, што самртну треба—
Самртнӣ, на, но, и п. час, свијећа, Sterbe-, mortis, morientium.
Самсов, m. der Fleischerhund, molossi genus.
Самсовљев, ва, во, des Fleischerhundes, canis molossi.
Самур*, m. der Zobel, mustela zibellina Linn.
Самур-калпак, m. m. j. од самуровине калпак:
„Самур-калпак на очи намиче —
Самуровина, f. das Zobelfell, pellis zibellinae.
Самцāт (самцат), та, то, cf. сам.
Сан, сна, m. 1) der Schlaf, somnus. 2) der Traum, somnium.
Сан*, m. eine kupferne Schüßel, scutella aenea.
Сāнак, ика, m. 1) hyp. v. сам. 2) Mannsname, nomen viri.
Санан, на, но, schläfrig, noch voll Schlaf (beim Aufstehen), somni plenus.
Сандал*, m. Art Zeugs, texti genus.
Сандалгаће, f. pl. } (cm.) Beinkleider (für Frauen) von сандал,
Сандаліје, f. pl. } braccarum muliebrium genus:
„Украшћу јој сандалгаће —
„На ногама гаће сандаліје —
Сандук*, m. vide ковчег.
Сандучина, f. augm. v. сандук.
Сандучић, m. dim. v. сандук.
Сањив, ва, во, der den Schlaf liebt, die Schlafmütze, somniculosus.
Сāнта, f. и. п. леда, Klumpen, massa.
Сантрāч, m. Art Faschine, cratis genus.
Сāнчић, m. dim. v. сан.
Санџак*, m. das Sandschakat, praefectura:
„Седам паша са седам санџака —
Санџак-алајбег, m. (cm.)
„И четири санџак-алајбега —
Санџије*, f. pl. vide протисли.
Сāњкāње, n. das Fahren auf Schlitten, vectio in traha.
Сāњкатисе, амсе, v. r. impf. Schlitten fahren, vehi traha.
Сањање, n. das Träumen, somniatio.
Сањати, ам, v. impf. träumen, somnio.
Саони, f. pl. der Schlitten, traha.
Саонāк, m. die Schlittenbahn, via aperta trahis.
Саонице, f. pl. dim. v. саони.
Сāп, m. vide држаље.
Сапāлити, лим, vide спалити.
Сапаљивање, n. vide спаљивање.
Сапаљивати, љујем, vide спаљивати.
Сапēти, пнем (и сапењем), v. pf. 1) zuknöpfen, claudo. 2) anknüpfen (einem Pferd auf der Wiese die Vorderfüße), adligo pedes: скаче као сапет.
Сапетљати, ам, v. pf. zuhäfteln, fibulo; daher сапетљавати und сапетљавање.
Сāпи, f. pl. das Kreuz des Pferdes, clunes equi.
Сапињāње, n. 1) das Zuknöpfen, clausio. 2) das Anknüpfen, adligatio.
Сапињати, њем, v. impf. 1) zuknöpfen, claudo. 2) anknüpfen, adligo.
Сапињача, f. das Knüpfband, der Knüpffaden (bei den Bauernhemden statt des Knopfes), funiculus fibulae loco.
Сапињте, n. vide сап.
Саплāк, m. die metallene Trinkschale der Reiter, phiala equitum.
Сапон, m. das Bindseil, funis.
Сапрети, ем, v. pf. 1) кога на суду, gegen jemand vor Gericht gewinnen, vinco causam. 2) сапрела га со и љеб, er ist für seine Undankbarkeit gestraft, poenas dedit ingrati animi.
Сапун, m. die Seife, sapo.
Сапунање, n. das Seifen, illitus saponis.

Сапу̀нати, ам, v. impf. seifen, illino saponem.
Сапу̀нити, им, vide сапунати.
Сапу̀нитисе, имсе, v. r. impf. schäumen wie Seife, saponis more spumare.
Сапу̀нџија*, m. der Seifensieder, saponarius.
Сапу̀нџијин, на, но, des Seifensieders, saponarii.
Сапу̀нџијница, f. 1) die Seifensiederin, saponarii uxor. 2) die Seifensiederey, saponaria taberna.
Сапу̀нџијнскӣ, ка, ко, } 1) seifensiede-
Сапу̀нџијскӣ, ка, ко, } risch, saponarius. 2) adv. seifensiederisch, more saponarii.
Сапу̀ње̄ње, n. vide сапунање.
Са̀ра̑ј*, m. das Serail (der Hof), aula.
Са̀рајево, n. Stadt in Bosnien. Са̀рајевка, жена из Сарајева. Сара̀јлија, човек из Сарајева. Са̀рајевскӣ, ка, ко, von Сарајево.
Сара̀нити, им, v. pf. begraben, sepelio, tumulo condo.
Сара̀њивање, n. das Begraben, sepultura.
Сара̀њивати, њујем, v. impf. begraben, sepelio.
Сара̀ори, m. pl. die Arbeiter (z. B. beim Straßenbau), operae.
Сара̑ч*, m. der Sattler, sellarius.
Сара̀чев, ва, во, des Sattlers, sellarii.
Сара̑чкӣ, ка, ко, 1) Sattler-, sellariorum. 2) adv. wie ein Sattler, more sellarii.
Са̀ре, f. pl. die Stiefelröhre, fistulae ocreae, tubi.
Са̑рка, f. eine Art Wildänte (die Tauchänte, mergus). Некоји кажу да се сарке могу јести и на велики петак.
Са̀рма*, f. eine Art Pastete, mit Weinlaub oder Krautblatt umwickelt, artocreatis genus.
Са̀рук*, m. der Turban, tiara.
Са̀са, f. anemona pulsatilla pratensis Linn.
Сасвӣм (т. ј. са свим), gänzlich, penitus.
Са̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide сасјећи.
Сасе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide сасијецање.
Сасе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide сасијецати.
Са̀сецати, ам, (Рес. и Срем.) vide сасјецати.
Сасијѐца̄ње, n. (Ерц.) das Herunterhauen; Zusammenhauen, decisio, concisio.
Сасијѐцати, ам, (Ерц.) das v. impf. zu сасјећи.
Са̀сипа̄ње, n. das Hineinschütten, infusio.
Са̀сипати, ам (и сасипљем), v. impf. hineinschütten, infundo.
Са̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, herunterhauen, decido. 2) zusammenhauen, concido.
Са̀сјецати, ам, v. pf. (Ерц.) hineinschneiden, incido.
Са̀слушати, ам, v. pf. hören, audio.
Са̀сма, sehr, valde, nimis. cf. веома.
Са̀ставити, им, v. pf. zusammenbringen, facere ut sint simul.
Са̀стављање, n. das Zusammenbringen, collectio, congregatio, junctio.
Са̀стављати, ам, v. impf. zusammenbringen, jungo.
Са̀ставци, вака, m. pl. der Ort, wo z. B. zwei Flüße zusammenfließen, confluentes junctura.
Са̀стаја̄ње, n. das Zusammentreffen, conventio.
Са̀стајатисе, јемсе, v. r. impf. zusammentreffen, convenio.
Са̀станак, нка, m. die Zusammenkunft, der Congreß, conventus.
Са̀станутисе, немсе, vide састатисе.
Са̀старатисе, амсе, v. r. pf. sich um um etwas bemühen, Sorge tragen, curam habeo.
Са̀статисе, анемсе, v. r. pf. zusammenkommen, convenio.
Састра̑г (са страг), von hinten, a tergo.
Са̀стрица, f. eine Art Hülsenfrucht, leguminis genus.
Састру̀гати, ужем, v. pf. abschaben, abrado, derado.
Сасу̑ти, спем, v. pf. hineingießen, -schütten, infundo.
Сасу̀шитисе, шисе, v. r. pf. eindorren, exareo.
Са̑т, m. 1) die Honigscheibe, favus. 2) (сахат*), die Stunde, hora. 3) die Uhr, horologium.
Са̀тара, f. die Fleischhacke, securis lanionis.
Сатари̑вање*, n. das Verlieren, perditio, amissio.
Сатари̑вати, рујем, v. impf. verlieren, perdo, amitto.
Сата̀рити, им, v. pf. verlieren, amitto.
Сатво̀рити, им, vide створити.
Сатво̀ритисе, имсе, vide створитисе.
Са̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide сатјерати.
Сатери̑вање, n. (Рес. и Срем.) vide сатјеривање.
Сатери̑вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide сатјеривати.
Са̀ти, се̑м, vide сисати.
Са̀тира̄ње, n. das Abreiben, detritio.

Са̀тирати, рем, v. impf. abreiben, detero.
Са̀тиħ, m. dim. v. сат.
Са́тљик, m. (österr. das Seitel) der vierte Theil der Maß, quadrans, quarta pars mensurae,
Са̀три мачка и булумаħа, antwortet man (im Scherze) auf die Frage, was man gespeiset habe. Es scheint auf die сатрица anzuspielen, cf. булумаħ.
Са̀трица, f. eine Art Mehlspeise der Landleute. Успесе мало воде у шенично брашно, па се онда добро сатре рукама, те се начини готово као шарана.
Са̀трити, рем, сатрьо, v. pf. 1) abreiben, detero, zerreiben, contero. 2) коња, zu Grunde richten, eneco.
Са̀тритисе, ремсе, сатрьосе, v. r. pf. zu Grunde gehen, enecor.
Са̑ħе, n. (coll.) die Honigscheiben, favi.
Са̀ħерати, ам, v. pf. (Ерц.) hineintreiben, ago in —.
Саħери́вање, n. (Ерц.) das Hineintreiben, adactio, immissio.
Саħери́вати, рујем, v. impf. (Ерц.) hineintreiben, adigo.
Са́ħи, саħем, vide сиħи.
Са̀ħура, f. der ströherne Korb, worin die Laibe Brot stehen, bis man sie in den Backofen schießt, sportae genus.
Саħу̀рица, f. dim. v. саħура.
Са̂ч*, m. der metallene Deckel, worin z. B. die пита gebacken wird, operculum ferreum.
Са̀чма*, f. 1) der Schrot, grando plumbea. 2) сије сачмом (н. п. кукурузе), wie Schrott, während andere ökonomischer damit umgehen.
Сачу̀вати, ам, v. pf. behüten, bewahren, praeservo, caveo.
Са̀чути, чујем, vide саслушати.
Саџа̂к*, m. das Fußgestell unter einem Kessel, tripus ahenum sustinens.
Са́џија*, m. der Uhrmacher, horologiarius.
Са́џијин, на, но, des Uhrmachers, horologiarii.
Саше́тати, ам (и сашеħем), v. pf.
Са̀шити, шијем, v. pf. zusammennähen, consuo.
Сва̀, cf. сав.
Сва̀гда, immer, semper,
Сва̀гдашњи̂, ња, ње, immerwährend, sempiternus.
Сва̀где, (Рес.)
Сва̀гди, (Срем.) } überall, ubique.
Сва̀гħе, (Ерц.)
Сва̀дба, f. die Hochzeit, nuptiae.
Сва̀дбарина, f. (ст.) die Hochzeitsgebühr, pecunia nuptiaria:
„Ваља да је ħе наш'о ħевојку,
„Па нам иде, носи свадбарину —
Сва̀дбени̂, на, но, hochzeitlich, nuptialis.
Сва̀дбова̂ње, n. das Hochzeithalten, nuptiarum actio.
Сва̀дбовати, бујем, v. impf. auf einer Hochzeit seyn, interesse nuptiis.
Сва̀дити, им, v. pf. кога с ким, entzweien, inimico, discordes reddo.
Сва̀дитисе, имсе, v. r. pf. sich entzweien, rixari.
Сва̀ħа, f. der Zank, discordia, discidium.
Сва̀ħа̂ње, n. das Entzweien, discordia.
Сва̀ħати, ам, v. impf. entzweien, facio ut dissideant.
Сва̀ħатисе, амсе, v. r. impf. sich entzweien, discordes fimus.
Сва̀ħе, (Ерц.) vide свагħе.
Сва̀ја, f. hyp. v. сваст.
Сва̂к, m. vide својак.
Сва̀к, свакога, vide сватко.
Сва̀кад, vide свагда.
Сва̀ки̂, ка, ко, ein jeder, omnis, quisque.
Сва̀којак, ка, ко, allerley, omnis, generis.
Сва̀којако, allerlei, varie.
Сва̀куд,
Сва̀куда̂, } überall hin, quaqua versus.
Сва́лити, им, v. pf. herabwälzen, devolvo.
Сва́литисе, имсе, v. r. pf. sich hinwälzen, provolvor.
Сва́љати, ам, v. pf. 1) herunterwälzen, devolvo. 2) (das T[illegible]h) walken, subigo.
Сваљи́вање, n. das Herab-, Hinwälzen, devolutio, provolutio.
Сваљи́вати, љујем, v. impf. herabwälzen, devolvo.
Сваљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. sich hinwälzen, provolvi.
Сва̀нути, не, v. pf. tagen, dilucescit.
Свану̀ħе, n. der Tagesanbruch, diluculum.
Сва̀рати, ам, vide преварити.
Сва̀рити, им, vide скувати.
Сва̀ст, f.
Сва̀стика, f. } женина сестра, der Frau Schwester, die Schwägerin, soror uxoris.
Сва̀стин, на, но, der сваст, sororis uxoris.
Сва̀т, m. einer der Begleiter des Bräutigams bei Abholung der Braut, sponsi comes, e sponsi cohorte, cf. женидба.
Сва̀тити, им, v. pf. hinreichen, sufficio, pertineo.
Сва̀тко, свакога, jeder, omnis, quisque.
Сва̀това̂ње, n. das сват-seyn, comitatio sponsorum.
Сва̀товати, тујем, v. impf. сват seyn, comitor sponsum.

Сватовац, вца, m. eine Art Hochzeitsmelodie, carminis nuptialis genus: свирá сватовца.

Сватовскӣ, ка, ко, 1) der сватови, comitum sponsi. 2) adv. wie es сватови machen, ut solent sponsorum comites.

Свака̑ње, n. das Hinlangen, extensio justa.

Сва̀кати, ам, v. impf. hinreichen, attingo, sufficio.

Сва̀чиј (сва̀чији?), чија, чије, eines jeden, cujusque.

Сва̀шта, свачега (и свашта),
Сва̀што, свачега (и свашта), } alles, omnia, quaecunque.

Све, cf. сав.

Сведок, m. (Рес. и Срем.) vide свједок.

Сведоча̀нство, n. (Рес. и Срем.) vide свједочанство.

Сведочба, f. vide сведоџба.

Сведоче̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide свједочење.

Сведо̀чити, им, (Рес. и Срем.) vide свједочити.

Сведоџба, f. (Рес. и Срем.) vide свједоџба.

Све̏жањ, жња, m. ein Bündel, fasciculus, н. п. траве, сијена.

Све̏за, f. das Band, ligamen.

Све́зати, ежем, v. pf. binden, colligo.

Све́затисе, ежемсе, v. r. pf. in Verbindung kommen, necessitudine jungi.

Све̏зналӣ, ла, ло, allwisserisch, omniscius: ћути ти свезнали.

Све̏зналица, m. u. f. der Allwisser, qui se omnia profitetur scire.

Све̏кар, кра, m. der Schwiegervater (des Mannes Vater), socer, mariti pater.

Све̏колико, alles, quodcumque.

Све̏крва, f. die Schwiegermutter (des Mannes Mutter), socrus, mariti mater.

Све̏крвин, на, но, der Schwiegermutter, socrus.

Све̏крвица, f. dim. v. свекрва.

Све̏кров, ва, во, des Schwiegervaters, soceri.

Свемо̀гу̑ћӣ, ћа, ће, allmächtig, omnipotens.

Све̏срдно, von Herzen gern, ex animo.

Свест, f. (Рес. и Срем.) vide свијест.

Све̏сти, везем, v. pf. zusammen-, wegführen, deveho.

Све̏сти, ведем, v. pf. 1) herabführen, deduco. 2) zusammenführen (Braut und Bräutigam), committo conjuges; daher 3) kuppeln, committo. 4) wölben, fornicem duco.

Све̑т, m. (Рес и Срем.) vide свијет.

Свет (говорисе и сет), m. (Рес. и Срем.) vide свјет.

Све̑т, та, то, heilig, sanctus.

Све̏та̑ гора, f. (Heiligenberg), mons Athos.

Све̑тао, тла, ло, (Рес. и Срем.) vide свијетао.

Све́тац, свеца, m. 1) der Heilige, Sanctus. 2) данас је светац, der Feyertag, dies festus.

Све́титељ, m. vide светац 1.

Све́тина, f. dim. v. свет, vide светиња.

Све́тиња, f. die Reliquie, das Heiligthum, sanctorum reliquiae.

Све́тити, им, v. impf. 1) н. п. водицу, weihen, consecro. 2) vide светковати: господине четвртине! пусти мене, тебе ће бака светити. cf. четвртин.

Све́титисе, имсе, v. r. impf. 1) не сте-те се сад, ißt lebt man nicht so, daß man heilig würde, non sunt tempora sancta. 2) свети се он мени, er hat Schadenfreude an meinem Unfall, laetatur de injuria mea.

Свѐткова̑ње, n. das Feyern, celebratio, feriatio.

Свѐтковати, кујем, v. impf. 1) feyern, celebro. 2) feyern, ferior.

Свѐтковина, f. das Feyern, feriae, diei festi celebratio.

Све́тлити, им, (Рес. и Срем.) vide свијетлити.

Светлитисе, лисе, (Рес. и Срем.) vide свијетлитисе.

Све́тлица, f. (Рес. и Срем.) vide свјетлица.

Светлост, f. (Рес. и Срем.) vide свјетлост.

Све́тљење, n. (Рес. и Срем.) vide свијетљење.

Све̑тњак, m. (Рес. и Срем.) vide свјетњак.

Све́това̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide свјетовање.

Све́товати, тујем, (Рес. и Срем.) vide свјетовати.

Светого̀рац, рца, m. der Heiligenberger, Mönch vom heiligen Berge, monachus montis sancti (Atho).

Светого̀рскӣ, ка, ко, 1) vom heiligen Berge, de monte sancto. 2) adv. wie ein Heiligenberger, more monachi de monte sancto.

Све́ћа, f. (Рес. и Срем.) vide свијећа.

Све́ће̑ње, n. 1) das Weihen, consecratio. 2) das Heiligwerden, apotheosis, inter coelites adnumeratio. 3) die Schadenfreude, gaudium de malo alterius.

Све́ћица, f. dim. v. свећа.

Све̏чанӣ, на, но, н. п. дан, Feyertag, festus.

Свѐчаник, m. der Feyertag, dies festus.

Свеча̑р, m. der eine Mahlzeit zu Ehren des Familienheiligen gibt, qui convi-

vium praebet ob diem festum sancto gentilitio. cf. крсно име.

Свечарев, ва, во, vide свечаров.

Свечаров, ва, во, des свечар.

Свечарскӣ, ка, ко, der свечари.

Свечарско, кога, n. они новци, што свечари даjу попу, што прекади и очати кољиво. cf. крсно име.

Свеџбати, ам, (Рес. и Срем.) vide свjеџбати.

Свештавање, n. (Рес. и Срем.) vide свjештавање.

Свештавати, ам, (Рес. и Срем.) vide свjештавати.

Свештати, ам, (Рес. и Срем.) vide свjештати.

Свештеник, m. der Geistliche, sacerdos.

Свештило, n. (Рес. и Срем.) vide свjештило.

Свидетисе, дисе, v. r. pf. (Рес.) **Свидитисе**, дисе, v. r. pf. (Срем.) **Свиђетисе**, дисе, v. r. pf. (Ерц.)	ако ми се не свиди, ако ти се свиди, behagen, gut gefallen, arrideo, probor, videor.

Свиjање, n. vide савиjање.

Свиjати, ам, vide савиjати:

„Ћапу свида, до земље се свиjа —

Свиjести, f. (Ерц.) das Bewußtseyn, die Besinnung, mens: ниjе у свиjести; изгубио свиjест.

Свиjет, m. (Ерц.) 1) die Welt, mundus: оде у биjели свиjет; из биjелог свиjета. 2) viel Leute (franz. du monde): навалио свиjет; има ли много свиjета код намастира? од свиjета ниjесам могао да приступим. 3) онаj, или они свиjет, jene Welt, alia vita (post mortem). 4) das Tageslicht, dies.

Свиjетао (comp. свjетлиjи), тла, ло, (Ерц.) glänzend, fulgens: свиjетао ти образ! свиjетли царе! durchlauchtiger Kaiser!

Свиjетлити, им, v. impf. (Ерц.) leuchten, lumen praefero, admoveo, ministro.

Свиjетлитисе, лисе, v. r. impf. (Ерц.) leuchten, glänzen, fulgeo, luceo.

Свиjетљење, n. (Ерц.) 1) das Leuchten, luminis praelatio. 2) das Leuchten, fulgor.

Свиjетњак, m. (Ерц.) der Leuchter, candelabrum:

„Да ми живу ватру наложимо

„Од столова и од свиjетњака —

Свиjећа, f. (Ерц.) die Kerze, candela.

Свикнути, нем, vide свићи.

Свила, f. die Seide, sericum.

Свилен, на, но, seiden, sericus.

Свиленгаћа, m. (cm.) ein Mensch mit seidenen Hosen, caligis sericis indutus:

„Држи Вуче тога свиленгаћу,

„Док ja идем цара да потражим —

Свилокос, са, со, seidenes Haar habend, capillis sericis (delicatis, mollibus).

Свилорун, на, но, seidenwollig, lanam sericam gestans (ovis):

„Те побила свилоруне овце —

Свињ, m. vide свињац.

Свиња, f. die Schwein, sus.

Свињар, m. 1) der Schweinhirt, subulcus. 2) der Schweinhändler, porcarius.

Свињарев, ва, во, vide свињаров.

Свињарина, f. das Hutgeld an den Sauhirten, merces subulci.

Свињаров, ва, во, des свињар, porcarii.

Свињарскӣ, ка, ко, 1) der свињари, porcariorum. 2) adv. wie ein свињар, more porcarii.

Свињац, ињца, m. der Schweinstall, hara.

Свињетина, f. Schweinfleich, caro suilla.

Свињећӣ, ћа, ће, Schweine-, suillus.

Свињскӣ, ка, ко, 1) säuisch, schweinisch, Schweine-, suillus. 2) adv. säuisch, suis more.

Свињче, чета, n. ein Stück Schwein, Borstenvieh, una sus.

Свирала, f. 1) die Flöte, fistula. 2) свирале, vide двоjнице und гадље.

Свиралица, f. dim. v. свирала.

Свираљка, f. vide свирка.

Свирање, n. das Flöten, cantus fistulae.

Свирати, ам, v. impf. 1) flöten, fistula cano. 2) (die Sauglocke läuten), немоj свирати (курцу), rede nicht so unanständig, noli obscoene loqui.

Свирац, рца, m. der Dudelsackpfeifer, qui utriculo canit.

Свирач, m. der Flötenspieler, tibicen.

Свирачев, ва, во, des свирач, tibicinis.

Свирење, n. vide свирање.

Свирити, им, vide свирати.

Свирка, f. das Blase-Instrument, fistula in genere.

Свирчев, ва, во, des свирац, utricularii. Устани попе, нека седне свирчева мати (у Сриjему).

Свиснути, нем, v. pf. bersten, rumpor.

Свита, f. die Verzierung der weißen Bauernröcke mit vorn an der Brust angebrachten blauen und rothen Streifen, clavus coeruleus aut ruber.

Свитање, n. das Anbrechen des Tages, diluculum.

Свитати, свиће, v. impf. anbrechen (vom Tage), dilucesco; daher der zweideutige Calembour:

Свекар. Устани снао, свиће.

Снаа. Бога ми! кад ће сви, не ће ни jедан.

Свитац, свица, m. 1) das Johanniswürmchen, cicindela. 2) der Wachsstock, glomus cereum.
Свити, свијем, vide савити.
Свиhи (говорисе и свикнути), свикнем, v. pf. sich darein finden, intelligo, accommodo me, assuesco: не могу да свикнем ове путове.
Свици, свитака, m. pl. die Sehnen des Hausen (die als Fastenspeise gelten), nervi husonis.
Свједок, m. (Ерц.) der Zeuge, testis.
Свједочанство, n. (Ерц.) vide свједоцба.
Свједочба, f. vide свједоцба.
Свједочење, n. (Ерц.) das Zeugen, testificatio.
Свједочити, им, v. impf. (Ерц.) zeugen, testor, testificor.
Свједоцба, f. (Ерц.) das Zeugniß, testimonium.
Свјет (говорисе и сјет), m. (Ерц.) der Rath, consilium.
Свјетина, f. 1) augm. v. свијет. 2) eine Menge Leute, multitudo: навалила свјетина.
Свјетлица, f. (Ерц.) der Blitz, fulgor: меhе (сијева) свјетлица.
Свјетлост, f. (Ерц.) der Glanz, fulgor.
Свјетовање (говорисе и сјетовање), n. (Ерц.) das Rathen, consiliatio.
Свјетовати (говорисе и сјетовати), тујем, v. impf. (Ерц.) rathen, consilior.
Свјеhица, f. dim. v. свијеhа.
Свјецбати, ам, (Ерц.) vide свикнути.
Свјештавање, n. (Ерц.) die Ertheilung der letzten Oelung, extrema unctio.
Свјештавати, ам, v. impf. } (Ерц.) m. j.
Свјештати, ам, v. pf. } масла, die letzte Oelung ertheilen, extremam unctionem impertiri.
Свјештеник, m. (Ерц.) vide свештеник.
Свјештило, n. der Docht, ellychnium.
Свладати, ам, v. pf. meistern, die Oberhand bekommen, supero, superior discedo.
Свлак, m. die abgelegte Haut der Schlange, exuviae serpentis.
Свлачење, n. 1) das Herunterschleppen, tractio de —. 2) das Ausziehen, exutio. 3) das Zusammenschleppen, contractio, comportatio.
Свлачити, им, v. impf. 1) herabschleppen, traho de —. 2) zusammenschleppen, contraho. 3) ausziehen, exuo.
Свод, m. das Gewölbe, die Wölbung, fornix.
Сводити, им, v. impf. 1) wölben, concamero. 2) herabführen, deduco. 3) zusammenführen (Brautleute), committo. cf. женидба.
Свођење, n. 1) das Herabführen, deductio. 2) das Wölben, concameratio. 3) das Zusammenführen, commissio.
Свожење, n. 1) das Herunterführen, devectio. 2) das Zusammenführen, convectio.
Свозити, им, v. impf. herunter-, zusammenführen, deveho, conveho.
Свој, своја, своје, 1) sein, (mein, dein), suus. 2) он ми је своје, verwandt, cognatus.
Својак, m. Schwager (in Rücksicht der Schwester meiner Frau), sum својак sorori uxoris meae.
Својаков, ва, во, des својак, adfinis.
Својат, f. (coll.) die Verwandten, propinqui.
Својевољно, freiwillig, sponte.
Својење, n. das Zueignen, arrogatio.
Својити, им, v. impf. sich zueignen, arrogo; ја га и својим и мојим (auch zweideutig) hilft alles nichts, frustra tentavi omnia.
Својко, m. (ст.) der Liebesverwandte(?), tuus (?):
„Дај ђевојко да пољуби својко —
Својски, adv. wie einen der Seinigen, ut suum: ударио га својски (tüchtig); частио га својски (wie seinen recht guten Freund).
Својта, f. der Verwandte, propinquus.
Свр (Ерцеговци говоре и сврг), 1) so hoch als, altitudine: свр човека. 2) једно свр другога, über's andere, sus deque.
Свраб, m. die Krätze, scabies.
Сврабање, n. das Anstecken mit Krätze, infectio scabiosa.
Сврабати, ам, v. impf. mit Krätze anstecken, inficio scabie.
Сврабатисе, амсе, v. r. impf. Krätze bekommen, infici scabie.
Сврабљив, ва, во, krätzig, scabiosus.
Сврака, f. die Elster, pica.
Свратити, им, v. pf. ablenken, deverto.
Свратитисе, имсе, v. r. pf. einen Abstecher machen, ablenken, devertor.
Сврaћање, n. das Ablenken, deversio.
Сврaћати, ам, v. impf. ablenken, deverto.
Сврaћатисе, амсе, v. r. impf. ablenken, abschweifen, devertor.
Сврачак, чка, m. Name eines kleinen Zaunvogels, aviculae nomen.
Сврачина, f. стражњи крај срчанице.
Сврачић, m. die junge сврака, pullus picae.
Сврачји, чја, чје, der Elster, picae.
Слабо, као сврачји мозак.
Сврбети, би, v. impf. (Рес.) }
Сврбити, би, v. impf. (Срем.) } jucken, prurio.
Свербљети, би, v. impf. (Ерц.) }
Свербогуз, m. erdichteter Name einer Eßwaare, q. d. pruriet anus.
Свргнути, нем, vide сврhи.
Свр̏дао, дла, m. der Bohrer, terebra.

Свр̏длина, f. augm. v. свр̏дао.
Свр̏длић, m. dim. v. свр̏дао.
Свр̏збрада, m. човек, који један пут остави браду, па је опет обрије.
Свр̏зислово, m. онај, који почне учити књигу, па остави, der die Studien an den Nagel gehängt hat, literarum desertor.
Свр̏злати, ам, v. pf. einen nicht aus-lassen (mit Bitten), non mitto, circumvenio, ligo.
Свр̏нути, нем, v. pf. ablenken, deverto.
Свр̏нутисе, немсе, v. r. pf. einkehren, devertor.
Свртање, n. das Ablenken, deversio.
Свр̏тати, сврћем, v. impf. ablenken, deverto.
Свр̏татисе, сврћемсе, v. r. impf. einkehren, devertor.
Свр̏ћи (говорисе и свргнути), свргнем, v. pf. 1) herabwerfen, stürzen, dejicio: с пријестола. 2) с ума, vergessen, negligo, excidit ex animo.
Свр̏чак, чка, m. 1) die Teignudel, tyrundula. 2) das Stängelchen (Seide, Gold), tubulus.
Свршетак, тка, m. das Ende, die Vollendung, finis.
Свршивање, n. das Vollenden, absolutio, perfectio.
Свршивати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
Свр̏шити, им, v. pf. vollenden, absolvo.
Сѐ, acc. sich, se. Verhält sich zu себе, wie me zu мене, und me zu тебе.
Себезнао, нала, ло, selbstisch, egoistisch, der nur um sich weiß, sibi soli amicus.
Сѐбица, f. 1) носи кошуљу (или аљину какву) у себицу, alle Tage, nach-einander, continuo. 2) све себице, alles ohne Unterschied, sammt und sonders, узео све себице, sine discrimine.
Сѐбичан, чна, но, н. п. човек, der nicht heikel ist, facilis, non difficilis.
Сѐбичнӣ, на, но, 1) кошуља (или аљина каква), alle Tags-, Werkeltags-, profestus. 2) нећеља (у Сријему кажу тр а п а в а н е д е љ а), die drittletzte Woche vor der Faste, da man alle Tage, selbst Mittwoch und Freitag, Fleischspeisen essen darf, hebdomas antepenultima ante quadragesimam. Послије себичне нећеље настане задушница, а послије задушне бијела.
Сѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide сијевање.
Севап*, m. vide задужбина: учинио севап; севап је удијелити сиромау.
Сѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide сијевати.
Сѐвер, m. (Рес. и Срем.) vide сјевер.
Сѐвернӣ (сѐвернӣ), на, но, (Рес. и Срем.) vide сјеверни.
Сѐвнути, нем, (Рес. и Срем.) vide сијевнути.
Сѐгнутисе, немсе, v. r. pf. langen (nach etwas), extendo manum.
Сѐд, да, до, (Рес. и Срем.) vide сијед.
Сѐда, f. (Рес. и Срем.) vide сједа.
Сѐдало, n. (Рес. и Срем.) vide сједало.
Сѐдам, sieben, septem.
Седамдѐсет, siebenzig, septuaginta.
Седамдѐсетӣ, та, то, der siebzigste, septuagesimus.
Седамнаест, siebzehn, septemdecim.
Седамнаестеро, vide седамнаесторо.
Седамнаестӣ, та, то, der siebzehnte, decimus septimus.
Седамнаесторо, Anzahl von siebzehn, septemdecim (franz. une dix-septaine).
Седање, n. (Рес. и Срем.) vide сједање.
Сѐдати, ам, (Рес. и Срем.) vide сједати.
Седење, n. (Рес. и Срем.) vide сјеђење.
Сѐдење, n. (Рес.) vide сијеђење.
Сѐдети, дим, (Рес.) vide сијеђети.
Сѐдети, дим, (Рес.) vide сједити.
Сѐдеф*, m. die Perlmutter, testa conchae margaritiferae.
Седѐфлија*, f. пушка нашарана седефом:
„Седефлију пушку загрлио —
Сѐдин, на, но, (Рес. и Срем.) vide сједин.
Сѐдити, им, (Срем.) vide сиједити.
Сѐдити, им, (Срем.) vide сједити.
Седлање, n. das Satteln, impositio sellae.
Седлар, m. der Sattler, sellarius.
Седларев, ва, во, } des Sattlers, sellarii.
Седларов, ва, во, }
Сѐдлати, ам, v. impf. satteln, sterno equum.
Сѐдлица, f. само у овој загонетки: Туре иде гредицом, завргло се седлицом? (пуж).
Сѐдло, n. der Sattel, sella.
Седмак, m. 1) der Siebner (Münze), moneta septenaria. 2) ein Pferd von 7 Jahren, equus septennis.
Седмакиња, f. Stute von sieben Jahren, equa septennis.
Седмѐрица, f. vide седморица.
Сѐдмеро, n. vide седморо.
Сѐдмӣ, ма, мо, der siebente, septimus.
Сѐдмина, f. 1) das Siebentheil, pars septima. 2) Anzahl von sieben, septem.
Сѐдмица, f. 1) die Sieben (Karte), septenarius. 2) die Sieben (Zahl), numerus septenarius: не може ми изаћи

седмица (кад запости, или почне једноудипи у уторник).

Седмо̀крак, m. der Siebenbeinige, septipes: раче седмокраче (говорила жаба раку, кад су се псовали)!

Седмо̀рица, f. Anzahl von sieben, septem.

Се̏дморо, Anzahl von sieben, septem.

Седморо̀струк, ка, ко, siebenfach, septiplex.

Се̏дница, f. (Рес. и Срем.) vide сједница.

Се̏днути, нем, vide сести.

Се̏ђење, n. (Срем.) vide сијеђење.

Сеза̑ње, n. Langen (nach etwas), extensio manus.

Се̏затисе, сежемсе, v. r. impf. langen, extendo manum.

Се̏из*, m. der Stallknecht, servus stabularius.

Сеиса̑на*, f. das Bagagepferd, Packpferd, equus sarcinarius.

Се̏ја, f. hyp. v. сестра.

Сеја̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide сијање.

Се̏јати, јем, (Рес. и Срем.) vide сијати.

Се̏јин, на, но, der ceja, sororis.

Се̏јменин*, m. der Sejmen, militis turcici genus.

Се̏јменскӣ, ка, ко, 1) Sejmen-, certi militis turcici. 2) adv. wie ein Sejmen, more sejmeni.

Се̏ка, f. hyp. v. сестра.

Се̏кана, f. Frauenname, nomen feminae.

Се̏кин, на, но, der сека, sororculae.

Се̏кира, f. (Рес.) vide сјекира.

Секире̏тина, f. augm. v. секира.

Се̏кирица, f. dim. v. секира.

Се̏кирнӣ, на, но, (Рес.) vide сјекирни.

Се̏куна, f. (cm.) vide сека.

Се̏кутићи, m. pl. (Рес. и Срем.) vide сјекутићи.

Секу̏цала, само у овој поскочици (als Reim):

„Ој ти секо секуцала!
„Јеси ли се ј**цала?

Села̑к, m. Mannsname, nomen viri.

Села̑м*, m. der türkische Gruß, pax!:

„Како дође Облачићу Раде,
„Тако Турком Турски селам даде —

Се̏ле! Schwester, soror! cf. брале, мале:

„Братац сестру с нова града зове:
„Ајде селе, оседлај ми коња —.

Се̏лен, m. fremde Liebstöckel, ligusticum levisticum Linn.

Се̏лити, им, v. impf. wegsiedeln, transfero.

Се̏литисе, имсе, v. r. impf. siedeln, commigro.

Села̑иште, n. Ort, wo ehevor ein Dorf gewesen, locus olim habitatus:

„Коренита! село и ти ли си?
„Да ти није руде од лонаца,
„Испод кућа чести воденица,
„Не б' се звала село, већ селиште.

Се̏ло, n. das Dorf, pagus: У Србији су велика села, која имају око 100 кућа, а има села и од 15 кућа; али и највише има од 30 до 50 кућа. По брдовитим мјестима тако су куће раздалеко, да је село од 40 кућа веће од Беча, н. п. у једном потоку стоје неколике куће, па сада (ђешто по сата, или читав сат далеко) у другом неколике и т. д. па се све зове једно село (докле гођ његова земља држи, које се врло добро зна; тако људи из два села могу бити комшије). А по равни (као н. п. по Мачви и по Браничеву) доста су честе куће по селима, али опет нијесу у реду, као н. п. по Сријему и овуда по Њемачкој, него растркане (као и по варошима по Турској) по пољу. Онамо се човек може преселити из једнога села у друго кад му драго: нити му се треба јавити ономе спаији из чијега села полази, ни ономе у чије долази; кућу своју може продати, или раскопати, а воћњаке и винограде може долазити те брати сваке године, а спаији давати десето; а у оном селу ђе долази, може начинити кућу на пустој земљи ђе му драго, и себи крчити њиве и ливаде, и садити воћњаке и винограде, колико му драго. Кад спаија дође у село да купи главницу, и стане из тефтера звати све сељаке редом по имену, онда му сељаци кажу: „тај се оселио," или: „овај се доселио." По равни, особито по голетним мјестима, врло су куће рђаве: понајвише покривене су кровином, или лубом; али по брдовитим мјестима има кућа врло љепше и тврдије: млоге су подзидане каменом, а понајвише су покривене даском (шиндром); соба нема свуда, него се зими понајвише грију код ватре, а спавају по вајатима (cf. клијет), и онако у кући; димњака нема готово нигђе по селима (осим у Мачви поред Саве, и у Браничеву ђешто око Дунава, и на Влашким земуницама), зато се кашто пуши у ђекојим кућама, да оће очи да испадну од дима. У Србији нигђе нема Турака да сједе по селима, него сами Срби, а Турци по варошима; а у Босни има и Турские и Шокачкије села.

Се̏ло̄скӣ, ка, ко, (cm.) vide сеоски.

Сеља̑к, m. 1) der aus dem nämlichen Dorfe ist, ejusdem pagi.

Сељакуша, f. die Bäuerin, rustica.
Сељанин, m. vide сељак.
Сељанка, f. 1) die aus dem nämlichen Dorfe ist, femina ejusdem pagi. 2) Frauenname, nomen feminae.
Сѐмберија, f. ein Theil der Зворничка нахија, am linken Ufer der Drina:
„Валовиту Дрину пребродише,
„Манишесе пусте Семберије —
Сѐмберскӣ, ка, ко, v. Семберија.
Сѐме, мена, n. (Рес. и Срем.) vide сјеме.
Семѐнка, f. (Рес. и Срем.) vide сјеменка.
Сѐмењāк, m. (Рес. и Срем.) vide сјемењак.
Сѐмењача, f. (Рес. и Срем.) vide сјемењача.
Сѐн, m. 1) оно гвожђе, што на њему стоји паприца (у воденици). 2) (Рес. и Срем.) vide сјен.
Сенāтор, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Senator, Rathsherr, senator. cf. синатор.
Сенâторов, ва, во, des Senators, senatoris.
Сенâторски, ка, ко, 1) Senators-, senatorius. 2) adv. senatorisch, senatorie.
Сѐнина, f. augm. v. сено.
Сѐница, f. (Рес. и Срем.) vide сјѐница.
Сѐница, f. (Рес. и Срем.) vide сјѐница.
Сѐничић (сеничић), m. (Рес. и Срем.) vide сјеничић.
Сѐничји, чја, чје, (Рес. и Срем.) vide сјеничји.
Сѐнка, f. (Рес. и Срем.) vide сјенка.
Сѐно, n. (Рес. и Срем.) vide сијено.
Сѐнт*, m. vide завичај.
Сѐнта, f. варош у Бачкој. Прокопсао, као Турски цар на Сенти.
Сентàндрија, f. St. Andre (bei Ofen), colonia Serborum St. Andreae. Сентàндрӣнац (нца), човек из Сентандрије. Сентàндрӣјскӣ (Сентандријски), ка, ко, von Сентандрија.
Сéнце, n. dim. v. сено.
Сѐњ, m. die Stadt Zeng, Segnia. Сѐњанин, човек из Сења. Сењāнка, жена, или ђевојка из Сења. Сѐњскӣ, ка, ко, von Сењ:
„Сењани се у лов подигнули —
„О Јуриша Сењски барјактаре —
Сеóба, f. die Siedlung, Ansiedlung, migratio, translatio.
Сéоскӣ, ка, ко, 1) Dorf-, pagi. 2) adv. wie im Dorfe, rustice.
Сеóце, n. dim. v. село.
Сѐпет*, m. vide котарица.
Сѐпетина, f. augm. v. сепет.
Сѐпетић, m. dim. v. сепет.

Сѐпија*, f. die Gerberkufe der Kirschner, vas pellionum.
Сѐра, f. (Рес. и Срем.) vide сјера.
Серàтлија*, m. vide крајишник:
„Сератлије добре коње ране —
Серàтлӣјскӣ, ка, ко, } vide крајишнички.
Серàтлӣјскӣ, ка, ко, }
Серàшћер*, m. der Seraskier (Commendant), dux. cf. поглавица:
„И пред војском до два серашћера —
Сердáр, m. der Serdar (Großprofoß, Generalgewaltiger), vindex criminum militarium generalis. У Србији и у Босни (по варошима) сердари затворају Турке, као муселими ришћане.
Сердáрев, ва, во, } des Serdar, serdari.
Сердáров, ва, во, }
Сердâрски, ка, ко, 1) Serdar-, serdari. 2) adv. wie ein Serdar, more serdari.
Сѐривуна, m. Серивуна је био (као што се приповиједа) некакав поглавар кад и Млатишума.
Сѐрмија*, f. das Vermögen, facultates. cf. имање.
Сѐрница, f. (sensu proprio) der Abtritt, latrina.
Серсâн*, m. das Pferdegeschirr, armamenta equi. cf. такум.
Серџáда*, f. eine Art feiner Sitzteppiche, straguli genus.
Сѐсти (говорисе и седнути), седем, и седнем, (Рес. и Срем.) vide сјести.
Сѐстра, f. die Schwester, soror,
Сестрéње, n. das Schwistern, appellatio sororis nomine.
Сѐстримити, им, vide сестрити.
Сѐстримљење, n. vide сестрење.
Сѐстрин, на, но, der Schwester, sororis.
Сѐстрити, им, v. impf. Schwester nennen, schwistern, sororem appello.
Сѐстрић, m. der Schwestersohn, sororis filius.
Сѐстрица, f. dim. v. сестра.
Сѐстричина, f. } die Schwestertochter, filia sororis.
Сѐстрична, f. }
Сѐтитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide сјетитисе.
Сећâње, n. (Рес. и Срем.) vide сјећање.
Сѐћатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide сјећатисе.
Сѐћи, сéчем, (Рес. и Срем.) vide сјећи.
Сѐћиое, сéземсе, (Рес. и Срем.) vide сјећисе.
Сѐфте*, ета, m. der erste Verkauf des Kaufmanns, nachdem er sein Gewölb aufgethan, res prima vendita: данас нијесам учинио ни сефтета. 2) je,

der andre erste Gebrauch von einer Sache, usus rei primus.
Сефтèџија*, m. die erste Kundschaft, primus emtor.
Сèцавац, вца, m. (Рес. и Срем.) vide сјецавац.
Сèцалица, f. (Рес. и Срем.) vide сјецалица.
Сецâње, n. (Рес. и Срем.) vide сјецање.
Сèцати, ам, (Рес. и Срем.) vide сјецати.
Сецкâње, n. dim. v. сецање.
Сèцкати, ам, dim. v. сецати.
Сèча, f. (Рес. и Срем.) vide сјеча.
Сечйва, n. pl. (Рес. и Срем.) vide сјечива.
Сечйвица, f. (Рес. и Срем.) vide сјечивица.
Сèчимице, (Рес. и Срем.) vide сјечимице.
Сйбињ, m. Hermannstadt, Cibinium.
Сйбињанин, m. н. п. Јанко, von Hermannstadt, Cibiniensis.
Сибињскй (Сйбињскй), ка, ко, Hermannstädter, Cibiniensis:
„Да пин да Бог, Сибињска војводо!
„Да добијеш цара на Косову —
Сйв, ва, во, grau, canus.
Сйвац, вца, m. 1) сив коњ, der Grauschimmel, equus canus. 2) прође сивац Крушевац, das ist vorbei!
Сйвоња, m. сив во, ein grauer Ochs, bos canus.
Сйвоњин, на, но, des сивоња, bovis cani.
Сйвуља, f. сива крава, graue Kuh, bos cana.
Сйвуљин, на, но, der сивуља, vaccae canae.
Сйвчев, ва, во, des сивац, equi cani.
Сйга, f. der Kalksinter, stalactites.
Сигỳран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) sicher, securus. cf. поуздан, јамачно.
Сигỳрност, f. die Sicherheit, securitas.
Сйђети, сједим, (Ерц.) vide сједити.
Сијâње, n. (Ерц.) 1) das Säen, seminatio. 2) das Sieben, cribratio.
Сијâње, n. das Glänzen, fulgor.
Сијáсет*, m. Ungelegenheit, molestia. cf. биједа, напаст.
Сйјати, јем, v. impf. (Ерц.) 1) säen, sero. 2) sieben, cribro.
Сйјати, ја, v. impf. н. п. сунце, glänzen, leuchten, fulgeo.
Сйјатисе, амсе, v. r. impf. schimmern, mico.
Сијèвâње, n. (Ерц.) das Leuchten (des Blitzes), micatio.
Сијèвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) leuchten (vom Blitze), micat. 2) сијева у нози, es reißt mich im Fuße, torquetur mihi pes, saevit (?).
Сијèвнути, нем, v. pf. (Ерц.) 1) leuchten, emico. 2) reißen, torqueo.
Сијед (comp. сједђи), да, до, (Ерц.), grau, canus.
Сијèдити, им, vide сијеђети.
Сијèђење, n. (Ерц.) das Grau werden, canescentia.
Сијèђети, једим, v. impf. (Ерц.) ergrauen, canesco.
Сијèло, n. (Ерц.) die Sitzgesellschaft, Besuch, invisio, consessus.
Сијено, n. (Ерц.) 1) das Heu, foenum. 2) ein Heuschober, meta foeni.
Сијèнце, n. dim. v. сијено.
Сијèрак, рка, m. (Ерц.) Name einer Hirseart, milium indicum?
Сијерн, f. pl. (Ерц.) die Spiegelfechterey, Taschenspielerey, praestigiae.
Сйка, f. hyp. v. сиса.
Сикиљ, m. clithoris.
Сйкира, f. (Срем.) vide сјекира.
Сикирèтина, f. augm. v. сикира.
Сйкирић скела, f. Name einer Ueberfuhr über die Drina, bei Соко, nomen trajectus.
Сйкирица, f. dim. v. сикира.
Сйкирнй, на, но, (Срем.) vide сјекирни.
Сйла, f. 1) die Gewalt, vis. 2) die Macht, potentia. Сила Бога не моли; Сила отиме земљу и градове; или је сила, или драга воља? силом иде, силом једе; Силом прди, а рђом смрди (oder: од силе прди, а од рђе смрди); силе те убиле! (у Сријему и у Бачк). 3) adv. сила пута, sehr oft, saepissime; сила Божја! sehr viel, mirum quantum; сила сам изгубио, сила је изгубио и т. д.
Силажèње, n. das Herabgehen, descendo.
Сйлазити, им, v. impf. herabsteigen, descendo.
Силâј*, m. Art Waffenschärpe, zona armis condendis.
Сйлан, силна, но, 1) gewaltig, mächtig, potens. 2) sehr viel, ingens: силно благо задобише; силни људи.
Силèмбе*, бета, n. der Brustriemen am Reitpferde, lorum in equi pectore.
Силенй, на, но, (сп.) vide силан 1.:
„Ја с' не бојим цара силенога —
Силèџија, m. der Gewaltthäter, homo violentus.
Сйлитисе, имсе, v. r. impf. gewaltig werden, polleo, praepolleo.
Сйлне*, нета, n. vide пругшак.
Силовâње, n. die Gewaltthätigkeit, Nothzucht, vis illata virgini.
Сйловати, лујем, v. impf. u. pf. Gewalt anthun, violo.

Сило̀вити, та, то, (от.) vide силан:
„Oj француз̄у царе силовити!
„Пуштај момке, осташе девојке —
Си̏лодр̏цан, на, но, schwer zu behandeln, intractabilis, ferox.
Сиље̏ње, n. das Mächtigwerden, potentiae incrementum.
Си̏ма, m. (Рес. и Срем.) vide Симо.
Си̏мана, f. Frauenname, nomen feminae.
Симе̏ун, m. Symeon, Symeon.
Симе̏ука, f. Frauenname, nomen feminae.
Симеу̏нац, нца, m. dim. v. Симеун.
Си̏мит*, m. } das feinste Weizenbrot, panis triticei genus.
Сими̏та, f. }
Си̏митић, m. dim. v, симит.
Си́мица, m. dim. v. Сима.
Симџ̏ија*, m. der Simitbäcker, pistor.
Симџијин, на, но, des симџија, pistoris.
Симџи̏јница, f. 1) der Bäckerladen, des симџија, taberna pistoris. 2) die Frau des симџија, uxor pistoris.
Си̏мка, f. Frauenname, nomen feminae.
Си̏мо, m. (Ерц.) hyp. v. Симеун.
Си̏мша, m. hyp. v. Симеун.
Си̏н, m. der Sohn, filius.
Си̏нак, нка, m. (voc. синко! мој синко!) hyp. v. син.
Сина̂тор, m. (доље преко Мораве) der Unterknes (Senator), pro kneso: камо синатор, нека донесе коњма сена.
Сина̂торов, ва, во, des синатор, proknesi.
Сина̂торскӣ, ва, ко, 1) Sinators-, proknesorum. 2) adv. wie ein Sinator, more proknesi.
Си̏нђа, f. Frauenname, nomen feminae.
Си̏нија, f. der (niedere) Speisetisch, mensa. cf. софра, трпеза, сто, астал.
Сини̏јца, f. dim. v. синија.
Си́нити, им, v. impf. zum Sohn annehmen, adopto.
Си̏нов, ва, во, des Sohns, filii.
Сино̀вац, вца, m. des Bruders Sohn, fratris filius.
Сино̀вица, f. Bruderstochter, fratris filia.
Сино̀вичин, на, но, der синовица, fratris filiae.
Сино̀вљӣ, ља, ље, der Söhne, filiorum.
Сино̀вчев, ва, во, des синовац, fratris filii.
Си̏нотњӣ (синоћни), ња, ње, von gestern Nachts, de hesterna vespera.
Си̏нотњица (синоћница), f. m. j. вода, Wasser von gestern Abends, aqua hesterna:
„А твоја би мајка
Синотњицу пила —
Сино̏ћ, } gestern Abends, heri vesperi.
Сино̏ћке, }
Си̏ноћни, на, но, vide синотњи.
Си̏ноћница, f. vide синотњица.
Си̏нути, нем, v. pf. erglänzen, mico, effulgeo.
Си̏нчић, m. dim v. син.
Синџир*, m. vide ланац.
Синџи̏рић, m. dim. v. синџир.
Синџирли зрно, n. die Kettenkugel, globus catena junctus globo:
„Синџирли га зрна ударила —
Си̏њење, n. die Annahme an Sohnes Statt, adoptio.
Си̏њи, ња, ње, graulich, blau, coeruleus: кукавица, море, гром (пуче као сињи гром).
Сипа̂ње, n. das Schütten, Streuen, Gießen, fusio, sparsio.
Си̏пати, ам (и сипљем), v. impf. schütten, spargo, fundo.
Си́пити, пи, v. impf. н. п. киша, fein regnen, nebeln (österr. Nebelreißen), pluit lenissime.
Сипља̂нв, ва, во, } engbrüstig, asthmaticus.
Си̏пљив, ва, во, }
Си̏пња, f. das Asthma, die Engbrüstigkeit, asthma, angustia spiritus.
Си̏р, m. der Käse, caseus.
Си̏рада, f. eine blaue Schnur zur Einfassung der Bauernröcke, funiculi genus.
Си̏радити, им, v. impf. mit сирада. verbrämen, praetexo.
Си̏рађење, n. das Verbrämen mit сурада, praetextio.
Си̏рац, рца, m. 1) ein Laib Käse, forma casei, caseus. 2) сирац воска, лоја, forma ut casei.
Сире̏ње, n. 1) das Käsen, coagulatio. 2) (по неким мјестима, као н. п. по Ваљевској нахији) vide сир. 3) das träge Arbeiten, labor piger. 4) какво је то сирење? (scherzhaft) was ist das? quid rei est hoc?
Си̏рити, им, v. impf. 1) käsen, zu Käse machen, coagulo. 2) langsam und träge arbeiten, шта ти сириш? quid cessas?
Сири̏ште, n. das Käselab, der Labmagen, coagulum.
Си̏рнӣ, на, но, н. п. нећеља, каца, Käse-, casei.
Сирња̏ја, f. (у Срijему) vide рујница.
Си̏ров, ва, во, roh, frisch, crudus, н. п. дрво, месо.
Сиро̀вина, f. frisches Holz, ligna viridia, cruda.
Сиро̀вица, f. ein Stück frisches Holz, lignum recens.
Сиро̀ма, m. der Arme, pauper; miser.
Сиро̀ма̂ш, f. (coll.) die Armen, pauperes.

Сиромашак, шка, m. dim. v. сирома.
Сиромашан, шна, но, arm, pauper.
Сиромашица, f. eine Arme, pauper.
Сиромашкӣ, ка, ко, 1) der Armen, pauperum. 2) adv. ärmlich, misere.
Сиромаштво, n. die Armuth, paupertas.
Сирота, f. die Waise, orbatus parente.
Сиротан, m. die Waise (auch von Thieren), orbus.
Сиротан, тна, но, verwaiset, orbus.
Сиротанов, ва, во, des сиротан, orbi.
Сиротиња, f. 1) die Armuth, das Elend, miseria:

„Сиротињо! и селу си тешка,
„А камо ли кући у којој си! oder
„Сиротињо, и селу си тешка,
„А камо ли мени сиромау!

2) die Armen, miseri:

„Ал' је рада сиротиња раја —

Сиротињскӣ, ка, ко, 1) der сиротиња, miserorum. 2) adv. wie die Armen, miserorum more.
Сиротица, f. dim. v. сирота.
Сиротовање, n. das сирота seyn, orbitas.
Сиротовати, тујем, v. impf. Waise seyn, orbus sum.
Сирочад, f. (coll.) die Waisen, orbi, orphani.
Сироче, чета, n. das Waislein, orbus.
Сирће *, n. der Essig, acetum. cf. оцат.
Сирћетити, им, v. impf. mit Essig würzen, säuern, aceto condio.
Сирћећење, n. das Säuern mit Essig, adfusio aceti.
Сирчић, m. dim. v. сирац.
Сиса, f. die Brust, mamma.
Сисак, ска, m. 1) vide носац. 2) варош у Рватској, Sißeck, Siscia.
Сисање, n. das Saugen, suctus.
Сисати, ам (и сишем), v. impf. saugen, sugo.
Сисетина, f. augm. v. сиса.
Сисица, f. dim. v. сиса.
Сисурина, f. vide сисетина.
Сит, та, то, satt, satur. Сит гладну не разбира.
Сита, f. 1) scirpus palustris Linn. 2) eine Art Honig, mel sponte fluens.
Ситан, тна, но, klein, minutus, (kleinkörnig, fein): ситан бисер; ситна со, риба, ђеца; ситно брашно; ситни новци и т. д.
Ситка, f. das Sieb, cribrum. cf. сито.
Ситнӣж, m. (coll.) die Kleinigkeiten, quisquiliae (auch von Kindern).
Ситнина, f. die Kleinigkeiten, scruta.
Ситнити, им, v. impf. zerkleinern, minuo.
Ситница, f. 1) die Waldkirsche, cerasus silvestris. 2) die Frucht davon, cerasum silvestre.
Ситница, f. вода у Србији (у Косову):

„Уватио и Лаб и Ситницу —

Ситњење, n. das Zerkleinern, minutio.
Сито, n. vide ситка.
Сићи, сиђем (и сидем), сишао, v. pf. herabkommen, descendo.
Сичан *, m. vide мишомор.
Сјајан, сјајна, но, glänzend, fulgidus.
Сјајање, n. das Glänzen, fulgor.
Сјајатисе, јимсе, v. r. impf. glänzen, fulgeo.
Сјакање, n. cf. Божић.
Сјакати, сјачем, v. impf. cf. Божић.
Сјакнути, нем, v. pf. сјај sagen, cf. Божић.
Сјевер, m. (Ерц.) 1) der Nordwind, aquilo. 2) Norden, aquilo, septentrio.
Сјеверни (сјеверни), на, но, (Ерц.) nördlich, aquilonaris.
Сједа, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Сједа сједи у сједину граду, цар је проси, Окован је не да? (овца у тору, курјак и пас).
Сједало, n. (Ерц.) мјесто ђе сједају кокоши, der Hühner Schlafort, sedes gallinaria.
Сједање, n. (Ерц.) 1) das Niedersetzen, consessio. 2) das Sitzen der Hühner auf der Steige, sessio gallinarum.
Сједати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) sich setzen, consideo. 2) sich schlafen setzen (von Hühnern), consideo.
Сједин, на, но, cf. сједа.
Сједити, им, v. impf. (Ерц.) 1) sitzen, sedeo. 2) wohnen, habito, sedeo.
Сједница, f. (Ерц.) das Sitzen, sessio: прођисе сједнице; нема од сједнице ништа.
Сједнути, нем, vide сјести.
Сјеђење, n. (Ерц.) das Sitzen, sessio.
Сјекира, f. (Ерц.) das Beil, securis.
Сјекиретина, f. augm. v. сјекира.
Сјекирица, f. dim. v. сјекира.
Сјекирни, на, но, (Ерц.) н. п. држалица, уши, Hacken-, Axt-, Beil-, securis.
Сјекутићи, m. pl. (Ерц.) само у овој загонетки: Сјекутићи сијеку, вукотићи вуку, сам баћа превраћа (сјекутићи су зуби, а баћа језик, него не знам шта су вукотићи?).
Сјеме, мена, n. (Ерц.) der Same, semen.
Сјеменка, f. (Ерц.) ein Samenkorn, granum seminis, н. п. од бундеве, од тикве, од лубенице, од диње, од краставца, од јабуке, од крушке и т. д.
Сјемењак, m. (Ерц.) das Stück das zum Samen zurückbehalten wird, semen.

Сјѐмењача, f. (Ерц.) das Stück zum Samen (von weiblichen Pflanzen), semen.
Сјѐн, m. (Ерц.) der Schatten, umbra. Клонимсе и његова сјена.
Сјѐнина, f. augm. v. сијено.
Сјѐница, f. (Ерц.) 1) eine Meise, parus. 2) варош у Староме Влау.
Сјѐница, f. (Ерц.) die Laube, umbraculum, casa frondea.
Сјѐничанин, m. човек из Сјенице. Сјѐничкӣ, ка, ко, von Сјеница.
Сјѐничић (сјеничић), m. (Ерц.) eine junge Meise, pullus pari.
Сјѐничјӣ, чја, чје, (Ерц.) Meisen-, pari et parorum.
Сјѐничкӣ, ка, ко, von Сјеница.
Сјѐнка, f. (Ерц.) vide сјен.
Сјѐра, f. (Ерц.) das Wasser, worin Wolle gewaschen worden, aqua in qua lana abluta fuit.
Сјѐсти (говорисе и сједнути), сједем (и сједнем), v. pf. (Ерц.) 1) sich setzen, adsideo. 2) sich schlafen setzen (von den Hühnern), eo cubitum (de gallinis).
Сјѐтитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich erinnern, reminiscor.
Сјећа̑ње, n. (Ерц.) das Erinnern, reminiscentia.
Сјѐћатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich erinnern, reminisci.
Сјѐћи, сијечем, v. impf. (Ерц.) 1) hauen, schneiden, seco. 2) воденицу, behauen, compungo.
Сјѐћисе, сијечемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich schlagen, pugno:
„Па се бише и сјекоше с Турци —
Сјѐцавац, вца, m. (Ерц.) m. j. купус, geschnittenes Kraut, olus dissectum.
Сјѐцалица, f. (Ерц.) eine Art Messer, um Fleisch, Gemüse klein zu hacken, cultri genus.
Сјеца̑ње, n. (Ерц.) das Hauen, Schneiden, scissio, sectio.
Сјѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) и. п. купус, hauen, schneiden, disseco.
Сјецка̑ње, n. dim. v. сјецање.
Сјѐцкати, ам, dim. v. сјецати.
Сјѐча, f. (Ерц.) abgehauene Zweige als Winterfutter, frondes desectae pro pabulo hiberno: остале козе на сјечи (der Ort).
Сјечива, n. pl. (Ерц.) Schneide-Instrumente, instrumenta sectoria.
Сјечѝвица, f. (Ерц.) оно гвожђе, што се њим сијече воденица, der Meißel zum Behauen des Mühlsteins, scalprum.
Сјѐчимицӣ, adv. (Ерц.) mit der Schneide, secundum aciem.
Сју̏тра, (Ерц.) morgen, cras.
Сју̏традӑн, (Ерц.) den Tag darauf, postridie (fr. le lendemain).
Сју̏трашњӣ, ња, ње, (Ерц.) morgend, crastinus.
Сју̏тредӑн, vide сјутрадан.
Ска̏дар, дра, m. Skutari, Scodra.
Скада̏рка, f. 1) жена из Скадра. 2) Art Rebe und Traube, vitis genus
Ска̏дарскӣ, ка, ко, von Скадар.
Ска̏дранин, m. човек из Скадра.
Сказа̑љка, f. der Zeiger an der Uhr, index horologii, gnomon.
Ска̏кавац, вца, m. die Heuschrecke, locusta.
Ска̏кавица, f. der Schloßriegel, obex serae.
Ска̏калиште, n. Ort, wo gesprungen worden, locus ubi olim saltatum est: Милошево скакалиште (у Јадру ниже Гњиле).
Ска̏кање, n. 1) das Springen, saltatio. 2) das Steigen, pretii augmentum.
Ска̏кати, ачем, v. impf. 1) springen, salto. 2) и. п. цијена, вино, steigen, cresco.
Скака̑ч, m. der gute Springer, saltor.
Скаку̏та̑ње, n. dim. v. скакање.
Скаку̏тати, ућем, dim. v. скакати.
Ска̏мија, f. (у Срњему, у Бачк. и у Бан.) (lat. scamnum) die Bank in der Schule. cf. клупа.
Скваса̏ти, им, v. pf. befeuchten, humecto: подај му јабуку, нека скваси уста.
Ске̏ла *, f. 1) die Ueberfahrt, der Ort der Ueberfuhr, trajectus. 2) das Schiff auf dem man überfährt, navis qua trajicio. 3) скеле, das Baugerüst.
Ске̏ларина, f. das Ueberfahrtgeld, das Fuhrgeld, naulum.
Ске̏леџија *, m. der Fährmann, portitor.
Ске̏леџијин, на, но, des Fährmannes, portitoris.
Ске̏леџӣјскӣ, ка, ко, } 1) Fährmanns-,
Ске̏леџӣјскӣ, ка, ко, } portitoris.
2) adv. wie ein Fährmann, more portitoris.
Ске̏рлет *, m. der Scharlach, coccum, coccinum.
Ске̏рлетан, тна, тно, von Scharlach, coccineus, coccinus:
„Огрнули скерлетне бињише —
Скѝдање, n. das Abnehmen, demtio.
Скѝдати, ам, v. impf. herabnehmen, demo.
Скѝка, f. das Schreyen der Schweine, suum clamor.
Скѝкнути, нем, v. pf. aufschreyen (vom Schweine), clamorem tollo.
Скѝнути, нем, v. pf. herabnehmen, demo.
Скѝтање, n. das Umherstreichen, die Landstreicherey, vagatio.
Скѝтатисе, амсе (и скићемсе), v. r. impf. herumstreichen, vagor.

Скита̑ч, m. der Landstreicher, erro.
Скита̀чица, f. die Landstreicherin, vaga, errans.
Скита̑чкӣ, ка, ко, 1) Landstreicher-, erronum. 2) adv. wie ein Vagabund, erronis more.
Ски̏тница, f. vide скитач.
Ски̏тња, f. das Herumstreichen, vagatio.
Ски̏чање, n. das Schreyen des Schweins, suis clamor.
Ски̏чати, чим, v. impf. schreyen wie ein Schwein, clamo (de sue).
Скла̑д, m. } vide кладња.
Скла̑дња, f. }
Склања̑ње, n. 1) das Zusammenziehen, contractio. 2) das Bewegen zu etwas, permotio.
Скла̑њати, ам, v. impf. 1) beugen, flecto. 2) bewegen, permoveo. 3) zusammenziehen, contraho.
Скла́пање, n. das Zusammenfügen, conjunctio.
Скла́пати, ам, v. impf. zusammenfügen, consero.
Скла̑тисе, скољемсе, v. r. pf. raufen, rixari.
Скле̏ница, f. das Trinkglas, poculum vitreum.
Скли̏битисе, имсе, v. r. impf. grinsend lachen, rideo ringens.
Скли̏бљење, n. das Grinsen, rictio ridentis.
Скли̏зак, ска, ко, schlüpfrig, lubricus.
Скли̏тисе, имсе, vide смаклитисе.
Скло̀нит, та, то, seitwärts, abgelegen, devius.
Скло̀нити, им, v. pf. 1) beugen, flecto. 2) кога на што, bewegen, permoveo. 3) zusammenziehen, contraho.
Скло̀п, m. der Zusammenstoß mehrerer Berge, concursus montium, commissura.
Скло̀пити, им, v. pf. zusammenfügen, committo.
Скло̀пнице, f. pl. двије кашике (носна и мрена), које се склопе једна у другу и носе се о појасу, das Paar Reiselöffel, cochlearium par.
Ско̀ба, f. die Klammer (im Schiffbau), fibula, retinaculum.
Ско̀бити, им, vide срести.
Ско̀битисе, имсе, vide срестисе.
Ско̀бла, f. vide скоба.
Ско̀вати, кујем, v. pf. schmieden, cudo.
Сковча́вање, n. das Zusammenhäfteln, confibulatio.
Сковча́вати, ам, v. impf. } häfteln, fibulo.
Ско̀вчати, ам, v. pf. }
Ско̀зан, зна, но, trächtig (von der Ziege), praegnans (capra).
Ско̑к, m. 1) der Sprung, saltus. Ја оком, а он скоком, er sieht mir's an den Augen ab. 2) der Fall (im Mühlbau), casus aquae.
Ско̀кнути, нем, dim. v. скочити.
Ско̀ковац, вца, m. Name eines Wasserfalles in dem Bache Жеравија in der Gegend Јадар, Dorfe Тршић.
Ско̀лити, им, v. pf. бијес те сколио! schilt man den Hund (daß dich die Wuth), rabiem tibi!
Ско̀мрачење, n. das Kargen, Filzen, tenacitas.
Ско̀мрачити, им, v. impf. filzen, kargen, tenax sum.
Ско̀пак, пка, m. eine durch Hacken abgenützte Haue, ligo usu corruptus.
Ско̀патисе, пасе, v. r. pf. u. п. мотика, durch Hacken sich abnützen, fodiendo corrumpor.
Ско̀пља̑к, m. човек из Скопља.
Ско̀пље, n. 1) (Skupi) in Macedonien. 2) у Ерцеговини.
Скопча́вање, n. vide сковчавање.
Скопча́вати, ам, vide сковчавати.
Ско̀пчати, ам, vide сковчати.
Ско̀рашњӣ, ња, ње, neulich, unlängst, nuperus.
Ско̀ретисе, рисе, vide окоретисе.
Ско̀ро, unlängst, nuper, haud ita pridem; од скора.
Ско̀росав, m. Mannsname, nomen viri.
Ско̀росава, f. Frauenname, nomen feminae.
Ско̀рпија, f. der Skorpion, scorpio, scorpius. cf. јакреп.
Скору̑п, m. die Sahne, flos lactis.
Ско̀т, m. 1) das Vieh, pecus. 2) пасји скоте! du Hundsrasse! canis!
Ско̀тан, тна, но, trächtig (von der Hündin, dem Fuchse, und andern verachteten Quadrupeden), praegnans.
Ско̀тина, f. augm. v. скот.
Ско̀тскӣ, adv. viehisch, pecudis more.
Ско̀чити, им, v. pf. 1) springen, salio. 2) steigen, cresco.
Ско̀чић, m. ein Schloß und Dorf am linken Drina-Ufer, unterhalb Зворник, nomen arcis et pagi. Сјај Боже и Божић, и нашему бегу на Скочићу. cf. Божић.
Скра̑ја (d. i. с краја), vom Rande weg, a margine.
Скра̑јнӣ, на, но, } Rand-, qui in margine est.
Скра̑јњӣ, ња, ње, }
Скра́сити, им, v. pf. неће он тамо скрасити, er wird dort nicht lange bleiben, non ibi manebit diu.
Скре́нути, нем, v. pf. fort, wegrücken, amoveo, removeo.
Скреса́вање, n. das Abästen, frondium desectio.
Скреса́вати, ам, v. impf. abästen, frondes, deseco.

Скресати, ешем, v. pf. 1) дрво, die Zweige abhauen, decido frondes: попни се на то дрво, те га скреши говедима. 2) пушку, Feuer geben, abfeuern, emitto telum.

Скретање, n. das Beseitigen, auf die Seite schaffen, amotio.

Скретати, рећем, v. impf. wegrücken, removeo.

Скривити, им, v. pf. verbrechen, delinquo, admitto.

Скркнутисе, несе, v. r. pf. dunkel werden (in einem neu belaubten Walde), obscuror.

Скроб, m. eine Art dünnen Mehlmußes, puls farinacea.

Скровит, та, то, versteckt, abgelegen, reconditus:

„У Крушевцу мјесту скровитоме —

Скројити, им, v. pf. zuschneiden (das Kleid), seco (pannum ad formulam).

Скрстити, им, v. pf. н. п. руке, über's Kreuz legen, decusso.

Скрушити, им, v. pf. zermalmen, comminuo.

Скршити, им, v. pf. brechen, frango.

Скршћавање, n. vide скршћање.

Скршћавати, ам, vide скршћати.

Скршћање, n. das Legen überzwerch, decussatio.

Скршћати, ам, v. impf. überzwerch legen, decusso.

Скрљати, ам, скрљао, v. pf. brechen, frango, н. п. нож, кола, врат, ногу.

Скувати, ам, v. pf. kochen, sieden, coquo.

Скувија, f. (от.)

„За калпаком од злата скувија;

„У скувији алем драги камен —

Скудити, им, v. pf. н. п. ђевојку, abtadeln, calumnior.

Скунаторити, им, v. pf. kleinweise zusammenbringen, minutim conquiro.

Скуњитисе, имсе, v. r. pf. niedergeschlagen werden, dejici, affligi.

Скуп, m. јесу ли сви у скупу? beisammen, simul.

Скуп (compar. скупљи), па, по, theuer, carus.

Скупа, zusammen, una: сви скупа.

Скупити, им, v. pf. versammeln, cogo, congrego.

Скупитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich versammeln, convenio. 2) sich zusammenziehen, contrahi.

Скупљање, n. das Versammeln, congregatio.

Скупљати, ам, v. impf. versammeln, congrego.

Скупљатисе, амсе, v. r. impf. 1) sich versammeln, congregor. 2) sich zusammenziehen, contrahi.

Скупоћа, f. die Theurung, caritas (annonae).

Скупсти, бем, v. impf. (у Крц.) raufen, rupfen, vello:

„Повносе по коњу ђогату,

„Од муке му зубма гриву скубе —

Скупштина, f. die Versammlung, der Landtag, comitia, concilium.

Скут, m. der Saum, ora, limbus.

Скутати, ам, vide сакрити.

Скуцати, ам, v. pf. } 1) обруч с каце,
Скуцкати, ам, v. pf. } herabklopfen, decutio. 2) kleinweise aufbringen, (н. п. 20, 30 гроша), minutim colligo.

Слаб, ба, бо, schwach, imbecillus; од зиме, од глади, од врућине, kann sie nicht ertragen, impatiens frigoris, famis.

Слабачак, чка, ко, dim. v. слаб.

Слабина (слабина), f. die Weichen, ilia, hypochondria, inguina.

Слабити, им, v. impf. schwach machen, schwächen, debilito.

Слабљење, n. das Schwächen, debilitatio.

Слабо, nicht gar viel, — oft, — gut (das franz. guères), haud ita —: слабо једе, спава, долази к мени.

Слабост, f. die Schwachheit, imbecillitas.

Слава, f. 1) der Ruhm, gloria. 2) устати у славу, cf. крсно име; daher: Устали у славу без вина, sie sind sich in die Haare gerathen. 3) das Gebet bey der слава 2. Ја нијесам славе штампане виђео ни у каквој књизи, него је прости људи (особито Ерцеговци и Бошњаци) знаду наизуст, и чате је сами кад устају у славу без попа. У тој се слави помињу готово сви свеци, и послије неколике ријечи све се говори в а с л а в у и ч а с т.

Славан, вна, но, berühmt, celeber.

Славина, f. der Zapfen, epistomium, embolus.

Славити, им, v. impf. т. ј. крсно име, feyern, gastiren, epulor:

„Славу слави Краљевићу Марко.

Славитисе, имсе, v. r. impf. berühmt seyn, celebror.

Славица, f. Frauenname, nomen feminae.

Славко, m. Mannsname, nomen viri.

Слављење, n. 1) das Feyern des Hausfestes, celebratio diei festi. 2) das Feyern (des Helden), concelebratio.

Славна, f. Frauenname, nomen feminae.

Славољуб (Славољуб), m. Mannsname, nomen viri.

Славуј, m. 1) die Nachtigall, luscinia. 2) Mannsname, nomen viri.

Славујак, ујка, m. hyp. v. славуј.
Славујев, ва, во, der Nachtigall, lusciniae.
Слагање, n. 1) das Legen, dispositio. 2) das Vergleichen, Vertragen, concordia.
Слагати, лажем, v. impf. in Ordnung legen, dispono.
Слагати, лажем, v. pf. lügen, mentior.
Слагатисе, лажемсе, v. r. impf. sich gut vertragen, concordo.
Сладак (comp. слађи), тка, ко, süß, dulcis.
Сладити, им, v. impf. 1) versüßen, dulcoro. 2) слади, es ist süß, dulcescit dulce est.
Сладоје, m. Mannsname, nomen viri.
Сладост, f. die Süßigkeit, dulcedo.
Слађење, n. das Süßen, dulcoratio.
Слажење, n. das Herabsteigen, descensio.
Слазити, им, v. impf. herabsteigen, descendo.
Слама, f. das Stroh, stramen.
Сламан, мна, но, Stroh-, stramineus.
Сламка, f. der Halm, calamus.
Сламњача, f. der Strohsack, saccus stramento refertus.
Сламчица, f. dim. v. сламка.
Слан, на, но, gesalzen, sallitus, salsus.
Слана, f. der Reif, pruina.
Сланик, m. 1) das Salzfaß, salinum. 2) die weißeste Art Steinsalz, salis gemmei genus optimum.
Сланина (сланина), f. der Speck, lardum.
Сланиница (сланиница), f. dim. v. сланина.
Сланица, f. vide сланик 1.
Сласт, f. die Süßigkeit, Wohllust, dulcedo, voluptas.
Слати, шљем (и шаљем), v. impf. schicken, mitto.
Слаткиш, m. Süßigkeiten, Leckerbissen, deliciae, scitamenta.
Слачица, f. der Senf, sinapi.
Слез, m. (Рес. и Срем.) vide шљез.
Слезина, f. die Milz, splen.
Слезовача, f. (у Сријему) велика, malva silvestris Linn.
Слезовина, f. (Рес. и Срем.) vide шљезовина.
Слеме, n. (Рес. и Срем.) vide шљеме.
Слеп, па, по, (Рес. и Срем.) vide слијеп.
Слепац, пца, m. (Рес. и Срем.) vide слијепац.
Слепачки, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide шљепачки.
Слепети, пим, (Рес.) vide слијепљети.
Слепити, им, 1) (Срем.) vide слијепљети 2) (Рес. и Срем.) vide слијепити 2.
Слепица, f. (Рес. и Срем.) vide шљепица.
Слепљење, n. (Рес. и Срем.) vide слијепљење.
Слепота, f. (Рес. и Срем.) vide шљепота.
Слепчовођа, m. (Рес. и Срем.) vide шљепчовођа.
Слетање, n. (Рес. и Срем.) vide слијетање.
Слетати, лећем, (Рес. и Срем.) vide слијетати.
Слетети, тим, v. pf. (Рес.) } herabfliegen, devolo.
Слетити, им, v. pf. (Срем.) }
Слећети, летим, v. pf. (Ерц.) }
Сливње, n. 1) поље у Ерцеговини. 2) варош некаква (ваљада је у Македонији?): отишао на Сливње (на панађур).
Слизатисе лижемсе, v. r. pf. с ким, (tadelnd) in Verbindung kommen, consortio jungi: слизао се с њом.
Слијеп, па, по, (Ерц.) blind, coecus.
Слијепац, пца, m. (Ерц.) 1) der Blinde, coecus. 2) die Blindschleiche, caecilia.
Слијепи миш, m. 1) die Fledermaus, vespertilio. 2) die Blindekuh, Blindemaus (ein Spiel), myinda, lusus vaccae caecae: да се играмо слијепога миша.
Слијепити, им, (Ерц.) 1) vide слијепљети. 2) v. pf. zusammenkleiben, conglutino.
Слијепљење, n. (Ерц.) das Blindwerden, Erblinden, oculorum amissio.
Слијепљети, пим, v. impf. (Ерц.) blind werden, oculis capior. Како који слијепи, све горе гуди.
Слијепо око, n. cf. око.
Слијетање, n. (Ерц.) das Herabfliegen, devolatio.
Слијетати, слијећем, impf. (Ерц.) herabfliegen, devolo.
Слика, f. was zusammenpaßt, par, simile: слика и прилика; нашла слика прилику.
Слинав, ва, во, rotzig, mucidus.
Слинац, нца, m. der Rotzzapfen, muci conus.
Слине, f. pl. der Rotz, mucus.
Слинити, им, v. impf. rotzen (weinend), mucum edo plorando.
Слино, m. du Rotzkind, mucide!
Слињење, n. das Rotzen, pueri mucidi fletus.
Сличан, чна, но, passend, angemessen, congruens
Слобода, f. der Muth, animus.
Слободан, дна, но, 1) н. п. човек, muthig, beherzt, animosus. 2) јели слободно? ist es erlaubt, licetne?
Слободити, им, v. impf. кога, Muth einsprechen, addo animum.

Слобођење, n. das Ermuthigen, animi additio.
Слово, n. 1) der Buchstab, litera. 2) das слово, der Buchstab c, litera s.
Словце, n. dim. v. слово.
Слога, f. die Eintracht, concordia.
Сложан, жна, но, einträchtig, einig, concors. Сложна браћа и у пешак месо једу.
Сложити, им, v. pf. 1) zusammenlegen, dispono. 2) vergleichen (Streitende), compono.
Сломити, им (и сломијем), v. pf. zerbrechen, frango.
Слуга, der Diener, minister, servus (у пјесмама је свуда женскога рода, н. п.
„Голубане моја вјерна слуго —
„Сруго моја Облачићу Раде —
„У Стојана нема много друга,
„Разма цигле двије вјерне слуге —
А у говору је у једин. броју мушкога рода, а у множ. опет женскога, н. п. мој слуга, моје слуге и т. д.
Слугин, на, но, des Dieners, servus.
Служавка, f. vide слушкиња.
Служба, f. 1) der Dienst, ministerium. 2) der Gottesdienst, sacra.
Служење, n. 1) das Dienen, ministratio. 2) das Abhalten des Gottesdienstes, sacrorum celebratio.
Служити, им, v. impf. 1) dienen, ministro. 2) вино, или ракију, schenken, credenzen, ministro. 3) летурђију, Gottesdienst halten, sacra celebro. 4) служи ли та црква? ist Gottesdienst in dieser Kirche? (d. i. wird er darin je gehalten), celebraturne templum, an desertum est. 5) vide славити:
А. Кога ти свеца служиш?
Б. Светога Николу (или Николь дан).
Слута, f. (у Сријему и у Бачк.) ein Dummkopf, stupidus, stipes.
Слута, f. ein Ahner (?), ominator. Слути слуто, наслутићеш.
Слутити, им, v. impf. ahnen; durch Vorwürfe, oder überhaupt durch Reden, gleichsam herbeiführen, ominor.
Слутња, f. die Ahnung, Herbeiführung durch Vorhersagen, omen.
Слућење, n. das Ahnen, ominatio.
Случавање, n. das Ereignen, casus.
Случаватисе, васе, v. r. impf. sich ereignen, accidit saepius.
Случај, m. vide догађај.
Случајно, zufällig, casu.
Случитисе, чисе, vide догодитисе.
Слушање, n. 1) das Hören, auscultatio. 2) das Gehorchen, auscultatio.
Слушати, ам, v. impf. 1) zuhören horchen, auscultor. 2) gehorchen, ausculto.
Слушкиња, f. 1) die Magd, ancilla. 2) der Stiefelknecht, furcula caligaria.
Слушкињин, ка, но, der Magd, ancillae.
Смазати, мажем, v. pf. hinabessen, comedo: смазао читаво јагње.
Смакнути, нем, vide смаћи.
Смамити, им, v. pf. zusammenlocken, collicio, convoco, cogo.
Смамљивање, n. das Zusammenlocken, convocatio (suum, gallinarum).
Смамљивати, љујем, v. impf. zusammenlocken, convoco, cogo.
Смарлама*, f. vide наруџбина.
Смарлансати*, лансем, vide наручити.
Смаћи (говорисе и смакнути), смакнем, v. pf. 1) herabnehmen, demo. 2) aus dem Wege räumen, umbringen, interficio.
Сме, смеа, m. (Рес.) vide смије.
Смедеревац (Смедеревац), вца, m. човек из Смедерева.
Смедеревачки, ка, ко, Smederewer, Semendriensium.
Смедеревка (Смедеревка), f. eine von Smederewo. 2) Weinrebe von Smederewo.
Смедерево, n. Semendria (an der Donau) in Serbien. Смедеревски, ка, ко, von Смедерево.
Смеј, m. (Срем.) vide смије.
Смејање, n. (Рес. и Срем.) vide смијање.
Смејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide смијатисе.
Смеран, рна, но, (Рес. и Срем.) vide смјеран.
Смеса, f. (Рес. и Срем.) vide смјеса.
Смести, етем, v. pf. verwirren, intrico, impedio.
Смести, етем, v. pf. zusammenkehren, converro.
Смет, m. vom Winde zusammengewehter Schnee, nives conflatae in unum locum.
Сметање, n. das Verwirren, turbatio.
Сметање, n. das Herabräumen, demotio.
Сметати, ам, v. impf. verwirren, impedio.
Сметати, ећем, v. impf. herabräumen, demoveo.
Сметен, на, но, verwirrt, turbatus.
Сметеник, m. ein verwirrter Kopf, homo mentis perturbatae.
Сметеница, f. eine verwirrte Frauensperson, femina turbata.
Сметењак, m. vide сметеник.
Смети, смем, (Рес. и Срем.) vide смјети.
Сметлиште, n. das Kehricht, quisquiliae.
Сметнути, нем, v. pf. 1) herabnehmen, herabthun, demo. 2) с ума, vergessen, oblivisci.

Сме́шња, f. die Verwirrung, das Hinderniß, impeditio.
Сме́шан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide смијешан.
Сме́шати, ам, (Рес. и Срем.) vide смијешати.
Сме́шење, n. (Рес. и Срем.) vide смијешење.
Сме́шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide смијешитисе.
Смѐшљив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide смјешљив.
Смија̑ње, n. (Ерц.) das Lachen, risus.
Сми́јатисе, јемсе, v. r. impf. (Ерц.) lachen, rideo.
Сми̏је, смија, m. (Ерц.) das Lachen, risus.
Смијѐшан, шна, но, (Ерц.) scherzhaft, spaßig, jocundus.
Смијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) vermischen, commisceo.
Смијѐшење, n. (Ерц.) das Zulächeln, arrisio.
Смијѐшитисе, имсе, v. r. impf. lächeln, adrideo.
Смѝловатисе, лујемсе, v. r. pf. sich erbarmen, misereor.
Сми̑љ, m. gnapharium arenarium Linn.
Сми́ља, f. hyp. v. Смиљана.
Сми̏љана, f. Frauenname, nomen feminae.
Сми̑ље, vide смиљ. То је смиље и босиље.
Сми̏љев, ва, во, von смиљ:
„Девојко кито смиљева —
„Ајдемо там' доле
„У смиљево поље —
Сми̏љевац, вца, m. eine mit смиљ geschmückte Mädchenmütze (у Лијевчу и у Темнићу, у Јагодинској нахији) bei feyerlichen Gelegenheiten.
Сми̑љка, f. Frauenname, nomen feminae.
Смири́вање, n. 1) das Beruhigen, pacatio. 2) das Beendigen, absolutio. 3) das Untergehen, Scheiden der Sonne, occasus solis.
Смири́вати, рујем, v. impf. 1) zur Ruhe bringen, paco. 2) zu Ende bringen, absolvo.
Смири́ватисе, рујемсе, v. r. impf. sich zur Ruhe legen, conquiesco.
Сми́рити, им, v. pf. 1) zur Ruhe bringen, paco. 2) beendigen, absolvo.
Сми́ритисе, имсе, v. r. pf. sich zur Ruhe legen, conquiesco; daher auch von der Sonne: смирило се сунце. Срби кажу, да сунцу не ваља рећи з а ђ е, нити с ј е д е, него с м и р и с е, зашто: кад му се рече зађе, онда оно (сунце) рече: з а ш а о па не и з и ш а о; а кад му се рече сједе, онда оно рече: с ј е о п а н е у с т а о; а кад му се рече с м и р и с е, онда оно рече: с м и р и о с е и т д.
Смѝслити, им, v. pf. beschließen, decerno, statuo:
„Све мисли, на једно смисли —
Смица̑ње, n. 1) das Herabnehmen, demtio. 2) das Umbringen, interfectio.
Смѝцати, ичем, v. impf. 1) herabnehmen, demo. 2) umbringen, interimo.
Сми́шљање, n. das Ersinnen, excogitatio.
Сми́шљати, ам, v. impf. ersinnen, excogito.
Смјѐран, рна, но, (Ерц.), demüthig, submissus.
Смје̑са, f. (Ерц.) das Gemengsel, mixtura.
Смјѐти, смијем, v. impf. (Ерц.) wagen, sich trauen, audeo.
Смјѐшљив, ва, во, (Ерц.) der gern lacht, risus amans; ad risum facilis.
Смла́тити, им, v. pf. todt dreschen, conflagello.
Смла́чити, им, v. pf. lau wärmen, tepefacio.
Смо̀ждити, им, v. pf. zermalmen, comminuo.
Смо̑к, m. die Zukost, opsonium; смок бијели, m. j. сир, скоруп, масло.
Смо̀ква, f. die Feige, ficus (der Baum und die Frucht).
Со̀квица, f. dim. v. смоква.
Смо̀ла, f. das Pech, pix.
Смо̀лити, им, v. impf. pichen, pico.
Смо́ља, f. hyp. v. Смољана.
Смо̏љан, m. Mannsname, nomen viri.
Смо̀љана, f. Frauenname, nomen feminae.
Смоље̑ње, n. das Pichen, picatio.
Смо̑лка, f. Frauenname, nomen viri.
Смо́ница, f. eine Erdart (für Weinberge), terrae genus.
Смота́вање, n. 1) das Zusammenwickeln, implicatio. 2) das zu Ende Haspeln, perductio filorum in rhombum.
Смота́вати, ам, v. impf. } 1) zusammenwickeln,
Смо̀тати, ам, v. pf. } implico. 2) zu Ende haspeln, perduco in rhombum. 3) sich eilends davon machen: смота изнад куће, aufugio.
Смо̀трити, им, v. pf. erblicken, conspicor.
Смоче̑ње, n. das Zukosten des Brots zum Gemüse, opsonatio.
Смо̀чити, им, v. impf. zukosten, opsonor.
Смра̑д, m. der Gestank, foetor.
Смра̀дити, им, v. impf. Gestank machen, foetorem creo.
Смраће̑ње, n. das Anstänkern, foetoris excitatio.

Смра́читисе, чисе, v. r. pf. dunkel werden, vesperascit.
Смр̀вити, им, v. pf. bröseln, frio.
Смр̀дан, m. Namen einer Drina-Ueberfuhr bei Лозница, trajectus nomen. Код Смрдана близу има једна бара, која смрди на сумпор, и зовесе Смрдљива бара.
Смр̀деће, n. (Рес.) vide смрђење.
Смр̀дети, дим, (Рес.) } vide смрђети.
Смр̀дити, им, (Срем.) }
Смр̀дљив, ва, во, stinkend, foetens.
Смр̀дљивац, вца, m. der stinkt, homo foetens.
Смр̀дљивица, f. die stinkt, foetens mulier.
Смр̀ђење, n. das Stinken, foetor.
Смр̀ђети, дим, v. impf. (Ерц.) stinken, foeteo.
Смре̏ка, f. der Wachholder, juniperus communis Linn.
Смре̏ков, ва, во, von смрека, juniperi.
Смре̏ковина, f. Wachholder-Holz, lignum juniperi.
Смре́скати, ам, v. pf. quetschen, zerstoßen, contundo, offendo, н. п. главу, нос.
Смр̀заo, зли, f. der Frost, gelu: дошао по овој смрзли.
Смр̀зао, зла, ло, gefroren, gelatus.
Смрзу̀так, тка, m. gefrorne Erdscholle, gleba gelata.
Смр̀знути, нем, v. pf. gefrieren machen, congelo.
Смр̀знутисе, немсе, v. r. pf. gefrieren, congelari.
Смр̀кнутисе, несе, vide смрћисе.
Смр̀млати (смрмљати), ам, v. pf. daher murmeln, commurmuro, mussito.
Смр̀ицати, ам, v. pf. dahermurmeln, obmurmuro.
Смр̀скати, ам, v. pf. zusammenschnüren, constringo (vom Beutel).
Смр̑т, f. der Tod, mors.
Смр̀тнӣ, на, но, vide самртни.
Смр̀ћисе (говорисе и смркнутисе), смркнесе, v. r. pf. dunkel werden, obscuror.
Смр̀чак, чка, m. eine Schwamart, fungi genus.
Смр̀чев, ва, во, н. п. качица, vom Wacholderbaum, juniperinus.
Смр̀чевина, f. Wachholder-Holz, lignum juniperi.
Сму̑к, m. eine Art Schlange, serpentis genus.
Сму́кнути, нем, v. pf. 1) нож, zucken, stringo. 2) daherschießen, ruo.
Сму̀куља, f. vide смук.
Сму̀млати (сму̀мљати), ам, vide смрмлати.
Сму́тити, им, v. pf. verwirren, turbo.
Сму́ћкати, ам, v. pf. ausschwenken, eluo: смућкај па пролиј.
Сму̀цање, n. das Umherziehen, vagabunda vita.
Сму̀цатисе, амсе, v. r. impf. herumstreichen, vagari.
Сму̀шен, на, но: лети као смушен, wie ein Rasender, rabidus, rabiosus.
Сна̏а, f. 1) des Bruders Frau, Schwägerin, fratris uxor. 2) zu der ich ђевер bin, cf. женидба. 3) die Schwiegertochter, Schnur, nurus.
Сна̏га, f. die Stärke, Kraft, vires: опасао се снагом, стао на снагу, der Jüngling ist in der Blüte seiner Mannskraft.
Сна́жан, жна, но, stark, fortis.
Сна̏ин, на, но, der снаа, nurus.
Снао̀дити, ди, v. impf. 1) finden, heimsuchen, invenio, н. п. биједа. 2) das Hinfallende bekommen: снаоди га свакога мјесеца.
Снао̀ђење, n. das Auffinden, Heimsuchen, incessio (?).
Сна́ћи, снађе, v. pf. 1) finden, heimsuchen, invenio. 2) снашло га, er hat das Hinfallende, epilepticus est.
Сна̏ша, f. 1) vide снаа. 2) jede junge Frauensperson, deren Namen man nicht weiß: Schwägerin, nurus.
Сна̏шин, на, но, der снаша, nurus.
Сна̏шица, f. dim. v. снаша.
Снеби̏вање, n. 1) das Schüchternseyn, Verlegenseyn (in fremdem Hause), verecundia. 2) das Leugnen mit Verwunderung, infitiatio mirabundi.
Снеби̏ватисе, амсе, v. r. impf. 1) schüchtern, verlegen seyn, verecundus sum. 2) чега, etwas mit Verwunderung leugnen, mirabundus infitior.
Сне̑г, m. (Рес. и Срем.) vide снијег.
Сне̏жан, на, но, (Рес. и Срем.) vide сњежан.
Сне́ти, снесем, (Рес. и Срем.) vide снијети.
Сни̏вање, n. vide сањање.
Сни̏вати, ам, vide сањати.
Сни̏же, vide ниже.
Сни̏зак (comp. снижӣ), ска, ко, nieder, humilis.
Сни̏зати, нижем, v. pf. herabreihen (Perlen), demo de filo.
Снизи̏вање, n. das Herabnehmen, demptio.
Снизи̏вати, зујем, v. impf. herabnehmen, demo.
Сни̏јег, m. (Ерц.) der Schnee, nix.
Снијѐти, снесем, снијо (снијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) herabtragen, defero. 2) zusammentragen, congero. 3) tragen, legen (von der Henne), pono.
Сни̏ти, им, v. pf. träumen, somnio.

Сновање, n. das Anzetteln, exordium telae.

Сновати, нујем, v. impf. anzetteln, ordior (telam).

Сноп, m. die Garbe, merges, fasciculus.

Снопак, пка, m. hyp. v. сноп.

Снопић, m. dim. v. сноп.

Снопље, n. (coll.) die Garben, mergites.

Сноситн, им, v. impf. 1) zusammentragen, comporto. 2) herabtragen, defero. 3) ertragen, fero, tolero, sustineo.

Сношење, n. 1) das Zusammentragen, comportatio. 2) das Herabtragen, delatio. 3) das Ertragen, toleratio.

Сњежан, на, но, (Ерц.) beschneyet, nivibus plenus, н. п. горе, дрво.

Со̑, соли, f. das Salz, sal.

Соа, f. ein gabelförmiges Holz, pertica bifurca.

Соба*, f. das Zimmer, cubile, conclave, diaeta, thalamus. f. изба.

Собет (собед?), m. das Gastmal, convivium:

„Собет чини Српски кнез Лазаре —

Собетина, f. augm. v. соба.

Собица, f. dim. v. соба.

Собнӣ, на, но, н. п. врата, des Zimmers, Zimmer-, conclavis.

Сова, f. die Eule, noctua, ulula.

Совин, на, но, der Eule, noctuae.

Совић, m. das Junge der сова, pullus noctuae.

Совица, f. dim. v. сова.

Совуљага, f. augm. v. сова.

Со̑ј*, der Stand, Rang, ordo, conditio (civilis). cf. род.

Со̑јка, f. (у Сријему) vide креја.

Со̑к, m. die Käselake, muria casei.

Сока̑к*, m. die Gasse, platea.

Сокачић, dim. v. сокак.

Соко̑, сокола, m. 1) der Falk, falco. 2) град у Србији (близу Дрине). 3) cf. Златоје.

Соколак, лка, m. hyp. v. соко: иди мој соколак (говоре ђеци кад и куда шаљу).

Соколић, m. der junge Falk, pullus falconis.

Соколица, f. das Weibchen des Falken, falco femina:

„Иде соко, води соколицу —

Соколов, ва, во, Falken-, falconis.

Сокољанин, m. einer von Соко, ein Sokoler.

Соко̑скӣ, ка, ко, von Соко, Sokoler.

Сола̑нӣ, на, но, Salz-, salinus, salarius.

Сола̑р, m. der Salzhändler, negotiator salarius.

Солара, f. das Salzamt, praefectura annonae salariae.

Соларев, ва, во, } des солар, salarii.
Соларов, ва, во, }

Солда̑т, m. der Soldat, miles.

Солдатија, f. 1) die Miliz, die Militärgrenze, im Gegensatz der паорија, des Bauernlands, des Provinziale, regio militaris. 2) das Soldatenvolk, die Soldatesque, milites.

Солда̑тов, ва, во, des Soldaten, militis.

Солдатскӣ, ка, ко, 1) soldatisch, militaris. 2) adv. nach Soldatenart, militari modo.

Солдатуша, f. das Soldatenweib, mulier militaris.

Солдачина, f. das Soldatenleben, militia.

Солило, n. die Salzlecke, locus, ubi sal sparsum lingitur ab ovibus: трчи као овца на солило.

Солити, им, v. impf. salzen, sale condio.

Солитисе, имсе, v. r. impf. sich mit Salz versehen, sal comparo.

Солоједнӣк, m. der mit uns Brot und Salz gegessen, qui nobiscum salem comedit.

Соломун, m. Salomon, Salomo: премудри Соломун.

Соломунов, ва, во, Salomons, Salomonis.

Соломуново слово, n. ✡; кад жене бају око какве гуме (особито око врата), онда пишу кашто чивитом и Соломуново слово.

Солоту̑к, m. (komisch) der Salzstößel, pistillum sali comminuendo. cf. тучак.

Солуфе*, f. pl. vide зулови.

Сољa, f. (у Бачк. и у Сријему) vide бјелутак.

Соље̑ње, n. das Salzen, sallitio.

Сом, m. der Lachs, Salm, salmo.

Сомић, m. dim. v. сом.

Со̑мић, m. das Rauchloch an den zwei Dachseiten, fumarii genus.

Сомљӣ, ља, ље, Lachs-, salmonis.

Сомов, ва, во, des Lachses, salmonis.

Сомовина, f. Lachsfleisch, caro salmonis.

Сому̑н, m. der Laib (feinern Weizenbrots), panis delicatior.

Сомунина, f. augm. v. сомун.

Сомунић, m. dim. v. сомун.

Сомунџија, m. der Verkäufer von Laiben Weizenbrots, panarius negotiator.

Сомча̑д, f. (coll.) kleine Lachse, salmones parvuli.

Сомче, чета, n. ein Lachs, salmo.

Сонӣ, на, но, vide солани.

Сопа, f. ein Prügel, Knittel, fustis. cf. батина, кијача.

Сопоћа̑ни, m. pl. намастир у Србији.

Сорта, f. die Sorte, Gattung, genus: сваке сорте, allerlei. cf. струка, рука.

Сотона, f. der Satan, satanas.

Сото̀ња̂к, m. ein rechter Satan (scherzhaft), homo procax.
Со̀фра *, f. der Speisetisch, mensa, cf. трпеза, синија, сто, астал.
Сочѐње, n. das Kuppeln (im ehrlichen Verstande), comparatio conjugis.
Со̀чивица, f. водена, die Wasserlinse, lemma palustris Linn.
Сочѝво, n. die Linse, cicer lens Linn.
Со̀чити, им, v. impf. ausfindig machen, kuppeln (eine Braut), concilio.
Со̀чица, f. dim. v. со.
Со̀шица, f. dim. v. соа.
Спа̀вање, n. das Schlafen, dormitio.
Спа̀вати, ам, v. impf. schlafen, dormio.
Спа̀ваћӣ, ћа, ће, н. п. капа, аљине, Schlaf-, dormitorius.
Спава̀ћив, ва, во, (ст.) schlafend, dormiens:
„Ко ће љута змаја преварити?
„Ко ли њега спаваћива наћи? —
Спава̂ч, m. der Schläfer, dormitor.
Спава̀чев, ва, во, des Schläfers, dormitoris.
Спава̀чица, f. die Schläferin, dormitrix.
Спава̂чкӣ, ва, ко, der Schläfer, dormitorum.
Спада̀ње, n. 1) das Herabfallen, delapsus. 2) das Fallen im Preise, pretii diminutio.
Спа̀дати, ам, v. impf. 1) herabfallen, delabor, decido. 2) fallen (im Preise), viliori vendi.
Спа̀зити, им, v. pf. wahrnehmen, animadverto; bemerken, observo.
Спа̀змати, ам, v. pf. н. п. с памети, kindeln, kindisch werden, ineptio.
Спа̀нија, m. der Grundherr, dominus fundi. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, спаније су највољи људи за народ. Босански су бегови готово сами спаније од свије тије земаља; и готово сви имају своје куле и дворове по селима у Босни и у Ерцеговини, и тамо сједе. Ђекоји још имају стара Српска подријетла, н. п. Љубовићи, Виданићи (од некакве Виде, која је зидала град на Видојевици), Бранковићи (од кољена Вука Бранковића), Вилиповићи, Ђурђевићи и т. д. али опет не спомињу радо да су кад Срби били, премда ни данас не зна Турски ни од стотине један, него говоре Српски, као и остали Срби. Спаније обично иду у јесен и зими по својим селима, те купе главницу и десетак. Они немају нигђе своји намјесника по селима, нити је обичај да им се што ради. Кад спанија дође у село, он одјаше код каквога газде, ђе је пространа и лијепа кућа, па му сви сељаци дају за јело што треба. Слабо који спанија иде по селу да гледа колико је који набрао, него пита, н. п. „Е Радоица! колико си ти ове године набрао кукуруза?" — Ако Радоица рече да је набрао 20 товара, а он пита његова комшије, је ли то истина; ако комшија каже да јест, а он онда рече: „Е море на твоју душу." Ако ли Радоица одговори, да је посијао доцкан, па убила слана кукурузе, или да је поплавила вода, или побила туча: па није набрао ништа, онда спанија (тјешећи и себе и њега) каже: „Даће Бог до године." Многи се сељаци погоде са спанијама, па им плаћају на годину; тако су н. п. Тршићани (ђе сам се ја родио) плаћали своме спанији 10 гроша од ожењене главе на годину, па више ништа (ту му је и главница и десетак за све). cf. читлук и читлуксаибија.
Спа̀нијин, на, но, des спанија, domini.
Спа̀нијница, f. die Gutsfrau, uxor spahijae.
Спа̀нијскӣ, ка, ко, } 1) herrschaftlich,
Спа̀ијскӣ, ка, ко, } dominorum.
2) adv. herrschaftlich, more dominorum.
Спаи̂лук *, m. das Gut, die Herrschaft, latifundium.
Спа̀лити, им, v. pf. verbrennen, comburo, aduro.
Спаљи̑вање, n. das Verbrennen, combustio.
Спаљѝвати, љујем, v. impf. verbrennen, comburo.
Спана̂ћ, m. der Spinat, spinacea oleracea Linn.
Спа̀нђатисе, амсе, v. r. pf. с ким, sich bekannt machen, sich abgeben mit jemand, in familiaritatem alicujus venire. cf. слизатисе.
Спа̀рак, рка, m. durch Luftmangel verdorbener Kukuruz, frumentum malo acre corruptum.
Спа̀ритисе, имсе, v. r. pf. н. п. кукурузи, in Gährung kommen, corrumpi.
Спасѐнија, f. Frauenname, nomen feminae
Спа̀сеније, n. само кад се наздравља: спасујсе. — На спасеније. cf. напијати, наздравити.
Спа̀си Бог, само кад се наздравља: cf. напијати.
Спа̀сов дан, ва дне, m. Christi Himmelfahrt, ascensio Christi.
Спа̀совање, n. das Feyern der Kirch-

weih am Himmelfahrtstage, paganalium celebratio die ascensionis domini.
Спа̀совати, сујем, v. impf. am Himmelfahrtstage Kirchweih halten (носити крста), paganalia ago die ascensionis domini. cf. завјетина.
Спа̀çовиште, n. der Ort der Kirchweih am Himmelfahrtstage, locus paganalibus celebrandis die ascensionis domini.
Спа̀соје, m. Mannsname, nomen viri.
Спа̀сти, аднем, v. pf. 1) herabfallen, decido. 2) на што, herunterkommen (arm werden), devenio eo ut —. 3) fallen (im Preise), minori pretio venditur: спала цијена вину und спало вино.
Спасӯјсе, само кад се наздравља. cf. напијати, наздравити
Спа̀ти, спим, vide спавати; али се слабо говори, него се чује у пјесмама, н. п.
„Лего спати, Бога звати
„Бог се деси на небеси —
„Мајка ми је драга,
„Сису ми је дала,
„Другу рекла дати
„Кад пођемо спати —
Спева́вање, n. (Рес. и Срем.) vide сјевавање.
Спева́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide сјевавати.
Спѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide сјевати.
Спе̑ти (спеди (?), т. ј. да буде знјев велики), обичај је по Бачкој реци кад се уђе жени ће тка.
Спетља́вање, n. das Zusammenknüpfen (mit Zwirn), conlibulatio.
Спетља́вати, ам, v. impf. zusammenbinden (mit Zwirn), conlibulo.
Спе̏тљати, ам, v. pf. zuhäkeln, zuknöpfen, fibulo.
Спеча́лити, им, v. pf. mühsam erwerben, zusammenbringen, operose comparo.
Спирити, им, v. pf. anfachen, succendo.
Спи̏сати, пишем, v. pf. schreiben, conscribo.
Списи́вање, n. das Schreiben, Verfassen, conscriptio.
Списи́вати, сујем, v. impf. schreiben, verfassen, conscribo.
Спи̏ца, f. die Speiche (am Rade), radius.
Сјева́вање, n. (Ерц.) das Dichten, excogitatio cantilenae, ποίησις.
Сјева́вати, ам, v. impf. (Ерц.) dichten, cantilenam facio.
Сјѐвати, ам, v. pf. (Ерц.) т. ј. пјесму, ein Lied dichten (verfassen, zuerst singen), facio carmen.
Спла̑в, m. der Floß, die Flöße, ratis.
Спла̀вити, им, v. pf. abschöpfen (z. B. die Sahne), demo.
Спла̀снути, не, v. pf. н. п. оток, (von der Geschwulst) abnehmen, decresco.
Спла̀та, f. die Plätte (ein plattes Fahrzeug zum Uebersetzen auf Flüßen), ponto.
Сплета́вање, n. das Flechten, nectio.
Сплета́вати, ам, v. impf. (ст.) flechten, necto:
„А девојке венце сплетавају —
Спљо̀штити, им, v. pf. platt drücken, abplatten, complano, comprimo.
Споме̑н, m. 1) das Andenken, memoria. 2) das Gedenken (im Gebete), commemoratio.
Споме́нути, нем, v. pf. erwähnen, commemoro.
Спо̀миња̑ње, n. vide помињање.
Спо̀мињати, њем, vide помињати.
Спо̀на, f. die Schlinge (zum Heftel, oder um das Pferd auf der Wiese anzubinden), retinaculum e filo.
Спо̀пасти, паднем, v. pf. anpacken, anfallen, invado
Спо̑р, ра, ро, 1) н. п. љеб, lange dauernd, durans. 2) споро иде, es geht langsam von Statten, lente.
Споре́читисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide спорјечитисе.
Спо̀речкатисе, амсе, dim. v. споречитисе.
Спорјѐчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) in Wortwechsel gerathen, altercari.
Спота̀кнутисе, немсе, v. r. pf. } stolpern,
Спота̀ћисе, такнемсе, v. r. pf. } offendo.
Спо̀тица̑ње, n. das Stolpern, offensio.
Спо̀тицатисе, тичемсе, v. r. impf. stolpern, offendo.
Спра̀ва, f. Machwerk, Zeug, apparatus: каква је то справа.
Спра̀вити, им, v. pf. machen, bereiten, paro.
Справља̑ње, n. das Bereiten, apparatio.
Спра̀вљати, ам, v. impf. bereiten, adparo.
Спра̀м, vide спроћу.
Спра̀тити, им, v. pf. н. п. овце, говеда, in den Stall treiben (und damit abfertigen für den Tag), cogo in stabulum.
Спраћа̑ње, n. das Eintreiben, coactio.
Спра̀ћати, ам, v. impf. eintreiben, cogo.
Спр̀дало, m. човек који спрда.
Спр̀дање, n. das Reden von ungereimtem Zeuge, nugae, ineptiae.
Спр̀дати, ам, v. impf. ungereimtes Zeug schwätzen, nugor, ineptio.
Спр̀дња, f. das ungereimte Zeug, nugae.
Спре̏га, f. das Zusammenspannen, conjunctio boum suorum cum vicini bo-

bus in opem mutuam. У Србији људи, који немају читавог плуга волова, спрегну по два и по три, а сиромаси и по четири (зашто се обично оре на 8, или 6 волова) заједно, па тако ору, и преко читаве године раде којешта и вуку на воловима. Ђекоји буду у спрези по неколико година. Који спрежник има више волова у спрези, ономе више и раде.
Спрегнути, нем, vide спрећи.
Спред, (Рес. и Срем.) vide спријед.
Спрежник, m. der Zuspanner (?), adjunctor. cf. спрега.
Спрежников, ва, во, des спрежник.
Спрезање, n. das Zuspannen, conjunctio. cf. спрега.
Спрезати, ежем, v. impf. zuspannen, conjungo. cf. спрега.
Спрема, vide спрам.
Спреман, мна, но, bereit, paratus.
Спремање, n. das Bereiten, fertig machen, paratio.
Спремати, ам, v. impf. rüsten, bereit machen, paro.
Спрематисе, амсе, v. r. impf. sich anschicken, parare se.
Спремити, им, v. pf. bereit machen, paro.
Спрећи (говорисе и спрегнути), спрегнем, v. pf. zusammenspannen, jungo socios boves. cf. спрега.
Спреча, f. 1) вода у Босни. 2) земља око те воде: отишао у Спречу. Спречак, човек из Спрече.
Спрешна, f. Drang, Dringlichkeit, urgens necessitas. cf. преша.
Спржити, им, v. pf. verbrennen, anbrennen, aduro.
Сприћати, ам, v. pf. aus dem Wege räumen, tollo.
Спријед, (Ерц.) voran, vorne, ante.
Спроћу, gegenüber, in Vergleich, si compares cum —.
Спртити, им, v. impf. (vom Rücken) abladen, depono ex humeris.
Спрцати, ам, v. pf. н. п. говеда у тор, den ganzen Haufen Viehs wohin treiben, agmen cogo.
Спрчити, им, v. pf. verpfuschen, verkrüppeln, depravo.
Спуж, m. vide пуж.
Спустити, им, v. pf. 1) herablassen, demitto. 2) (d. i. цијену) wohlfeiler geben, remitto.
Спуститисе, имсе, v. r. pf. sich hinab begeben (daher auch vom fallenden Landregen), descendo, proficiscor in locum demissum:
„Да се спустим до под твоју кулу —
„Па се спусти покрај воде Дрине —
Спучавање, n. vide спучање.
Спучавати, ам, vide спучати.
Спучање, n. das Zuhäkeln, confibulatio.
Спучати, ам, v. impf. zuhäkeln, confibulo.
Спучити, им, v. pf. н. п. прслук, zuhäkeln, confibulo.
Спуштање, n. 1) das Herablassen, demissio. 2) das Ablassen im Preise, pretii deminutio.
Спуштати, ам, v. impf. 1) herablassen, demitto. 2) im Preise ablassen, remitto.
Спуштатисе, амсе, v. r. impf. z. B. киша, es wird ein anhaltender Landregen, pluvia lenta et duratura adventat.
Спуштити, им, vide спустити.
Срађање, n. vide срођавање.
Срађатисе, амсе, vide срођаватисе.
Срам, m. die Scham, pudor: срам те било! pudeat, du solltest dich schämen!
Сраман, мна, но, schändlich, garstig, turpis.
Срамитисе, имсе, v. r. impf. sich schämen, pudet me.
Срамљење, n. das Schämen, pudor.
Срамота, f. die Schande, dedecus.
Срамотан, тна, но, vide сраман.
Срамотити, им, v, impf. 1) кога, Schande machen, dedecori esse. 2) beschämen, pudorem incutio.
Срамоћење, n. 1) das Beschämen, pudoris incussio. 2) das Schandemachen, dedecus.
Срање, n. das Scheißen, cacatio.
Сраслица, f. zwei zusammengewachsene Nüsse, Pflaumen, u. s. w. concreta, gemina (poma). Жене кажу, да њима не ваља јести сраслице: зашто ће родити близнове.
Срастање, n. das Zusammenwachsen, concretio.
Сраститисе, амсе, v. r. impf. } zusammenwachsen, concresco.
Срастисе, темсе, v. r. pf. }
Срати, серем, v. impf. scheißen, caco.
Сратисе, серемсе, v. r. impf. scheißen, caco.
Срб, m. Србаљ, Србињ, Србљин, der Serbe, Serbus.
Србадија, f. (coll.) das Serbenvolk, Serborum natio, gens, Serbi:
„Србадију око себе рабри —
Србаљ, бља, m. vide Срб.
Србекања, m. u. f. } augm. v. Срб.
Србенда, m. u. f. }
Србија, f. Serbien, Serbia.
Србин, m. vide Срб.
Србињ, m. (ст.) vide Србин:
„Ђе Србиње јунак причешћује —
Србињски, ка, ко, (ст.) vide Српски:
„И Србињске избављати душе —
Србити, им, v. impf. zum Serben machen, facio esse Serbum.
Србитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Serben machen, sich dafür ausgeben,

Serbum se facere, venditare se pro Serbo.
Срблāк, m. (cm.) vide Срб:
„Оваки је адет у Срљака,
„У Србљака добрије јунака —
Србљанин, m. (cm.) der Serbe, Serbus:
„Ајде сада царе Србљанине! —
Србљèње, n. das Serbisiren, mutatio in Serbum.
Срблин, m. vide Срб.
Србо, m. (vertraulich) der Serbe, Serbus: оће Србо, Бога ми!
Србуља, f. ein altes Kirchenbuch (handschriftlich oder gedruckt), das dem serbischen Dialekt näher ist, als die neuen russifirten Auflagen. У Србуљама не стоји нигђе крестъ, перстъ, древо, клатва, князь, девать, десать, молитися, мя, тя, во, солнце; него крьсть, прьсть, дрьво, клетва, князь, деветь, десеть, молитисе, ме, те, вь (попови и калуђери чате ва), сльнце и т. д.
Срг, m. eine Stange, um daran Wäsche, Kleider, Bettzeug zu lüften, pertica sustentata furculis.
Срда, f. (als Schmeichelwort), die Erzürnte, Grollerin, iracunda:
„Срдо моја не срдисе на ме —
Срдан, m. Mannsname, nomen viri.
Срдачка, f. у чунку она шипчица, што на њој стоји цијев, das Stängelchen im Weberschiffchen.
Срдашце, n. dim. v. срце.
Срдит, та, то, erzürnt, iratus.
Срдити, им, v. impf. zürnen, irrito.
Срдитисе, имсе, v. r. impf. zürnen, sich zürnen, irascor.
Срдња, f. das Zürnen, ira.
Срдобоља, f. die rothe Ruhr, dysenteria.
Срђа, m. cf. Злопоглеђа.
Срђев дан, ва дне, m. St. Sergius, festum S. Sergii (7. Oct.).
Срђење, n. das Zürnen, ira.
Сребрење, n. das Versilbern, inductio argenti.
Сребрити, им, v. impf. versilbern, argento obduco.
Сребрн, на, но, silbern, argenteus.
Сребрница, f. Stadt in Bosnien, an der Drina, zwischen Зворник und Вишеград. Сребрничанин, човек из Сребрнице. Сребрничкӣ, ка, ко, von Сребрница.
Сребро, n. das Silber, argentum.
Среброкос, са, со, (cm.) silberhaarig, capillis argenteis:
„Ој ђевојко среброкоса!
„Твоје косе сребро носе —
Среда, f. (Рес. и Срем.) vide сриједа.
Средина (средина), f. 1) die Mitte, medium: узео га по средини. 2) die Schmolle, medulla panis.
Средњӣ, ња, ње, 1) der mittere, mittlere, medius. 2) средње руке, mittelmäßig, mediocriter.
Средовечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide средовјечан.
Средовјечан, чна, но, (Ерц.) im mittlern (Lebens-) Alter, mediae aetatis.
Средоје, m. Mannsname, nomen viri.
Средопоснӣ, на, но, н. п. неђеља, in der Mittfaste, in medio jejunio. cf. безимена неђеља.
Сређ, m. (Рес. и Срем.) vide сриједа.
Срез, m. der Bezirk, regio. Свака кнежина има по неколика среза. Сад у вријеме Црнога Ђорђија звали су срез оно, докле је заповиједао један велики буљубаша (капетан).
Срезати, ежем, v. pf. 1) н. п. кошуљу, zuschneiden, ad formulam scindo. 2) н. п. нокте, die Nägel abschneiden, beschneiden, ungues reseco.
Срезивање, n. das Schneiden, resectio.
Срезивати, зујем, v. impf. abschneiden, reseco.
Срем, m. (Рес. и Срем.) vide Сријем.
Сремац, мца, m. (Рес. и Срем.) vide Сријемац.
Сремачкӣ, ка, ко, 1) sirmisch, sirmicus, sirmiensis. 2) adv. sirmisch, sirmice.
Сремица, f. die Sirmierin, femina sirmiensis.
Сремичица, f. dim. v. Сремица.
Сремкиња, f. vide Сремица.
Сремскӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Сријемски.
Сремуш, m. (Рес. и Срем.) vide Сријемуш.
Срести, ретем (и сретнем), v. pf. begegnen (einem), obviam fio cui.
Срестисе, ретемсе (и сретнемсе), v. r. pf. einander begegnen, obviam fio.
Сретан, тна, но, vide срећан.
Сретање, n. das Begegnen, occursus.
Сретати, ам, v. impf. begegnen, obviam fio.
Сретатисе, амсе, v. r. impf. sich begegnen, obviam fio.
Сретен, m. Mannsname, nomen viri.
Сретеније, n. Maria Heimsuchung, visitatio Mariae (2. Febr.). Срби кажу да се тада срете љето и зима.
Срећа, f. das Glück, fortuna.
Срећа, m. (Рес. и Срем.) vide Срећко.
Срећан, ћна, но, glücklich, fortunatus.
Срећан, m. Mannsname, nomen viri.
Срећи, сречем (и срекнем), v. pf. buchstabiren, syllabatim effero.
Срећко, m. Mannsname, nomen viri.
Срећо, m. (Ерц.) hyp. v. Срећко.

Срѐш, m. (Рес. и Срем.) vide сријеш.
Сријѐда, f. (Ерц.) 1) die Mitte, medium, 2) der Mittwoch, die Mittwoche, dies mercurii.
Сријѐђ, m. (Ерц.) die Boden-Daube am Faße, tabula fundi dolii.
Срѝјем, m. (Ерц.) Sirmien, Sirmiensis ager.
Сријѐмац, мца, m. (Ерц.) der Sirmier, Sirmiensis.
Срѝјемскӣ, ка, ко, (Ерц.) sirmisch, sirmiensis.
Срѝјемуш, m. (Ерц.) Art wildwachsendes Zugemüse, obsonii genus.
Срѝјеш, m. (Ерц.) der Weinstein, tartarus.
Срѝцање, n. das Buchstabiren, syllabarum distincta prolatio.
Срѝцати, сричем, v. impf. buchstabiren, syllabatim effero.
Ср̏кање, n. das Schlürfen, sorbitio.
Ср̏кати, срчем, v. impf. schlürfen, sorbeo.
Ср̏кнути, нем, v. pf. schlürfen, sorbeo.
Срку̀тање, n. dim. v. сркање.
Срку̀тати, кућем, dim. v. сркати.
Ср̏ма, f. vide сребро.
Срмȁли, adj. indecl. vide сребрн.
Ср̏на, f. das Reh, caprea.
Срндаћ, m. der Rehbock, capreolus.
Ср̏нетина, f. das Rehfleisch, caro capreae.
Ср̏нећӣ, ћа, ће, Reh-, capreae, caprearum.
Ср̏нче, чета, n. vide лане.
Ср̏одан, дна, но, unter einander verwandt, cognatus:
„Кано сродно јато голубова —
Срòдитисе, имсе, v. r. pf. einander als Verwandte erkennen, propinquos se appellant.
Срођа̀вање, n. das Vettern, appellatio titulo consobrini.
Срођа̀ватисе, амсе, v. r. impf. Vetter werden, appellare se consobrinos.
Срòзати, ам, v. pf. z. B. die Strümpfe vom Beine herabrollen, devolvo.
Срòктатисе, кћусе, v. r. pf. m. j. свиње, sich in einen Haufen zusammengrunzen, cum grunnitu concurro.
Срòчан, чна, но, } übereinstimmend,
Срòчит, та, то, } convenienter.
Ср̑п, m. die Sichel, falx.
Ср̏пак, пка, 1) hyp. v. срп. 2) некаква трава.
Ср̏пић, dim. v. срп.
Ср̏пка, f. } die Serbin, Serba.
Ср̏пкиња, f. }
Ср̏пска̄, f. Serbien, Serbia, vide Србија.
Ср̏пскӣ, ка, ко, 1) serbisch, serbicus. 2) adv. serbisch, serbice.
Српча̄д, f. (coll.) junge Serben, serbica juventus.
Ср̏пче, чета, n. ein junger Serbe, puer serbus.
Ср̏пчићи, m. pl. (coll.) vide српчад.
Ср̏це, n. das Herz, cor.
Ср̏ча, f. das Glas, vitrum.
Срча̀ли, adj. indecl. gläsern, vitreus.
Ср̏чан, на, но, н. п. момак, дијете, коњ, herzhaft, feurig, animosus.
Срча̀нӣк, m. трава од срдобоље.
Срча̀ница, f.
Ср̏чика, f. das Mark des Hollunders, medulla sambuci.
Сршљѐн, m. die Hornisse, crabro.
Ста̏бло, n. der Stängel, caulis.
Ста̀вити, им, v. pf. stellen, statuo.
Стављање, n. das Stellen, positio, statutio.
Ста̀вљати, ам, v. impf. stellen, statuo.
Ста̏до (ста̑до), n. (cm.) die Herde, grex:
„Ако ме наджањеш, даћу ти ја стадо —
„Што ће теби стадо с премлогим овцама!
„Кад ти траве немаш стадо да напасеш —
Ста̏за, f. der Fußsteig, semita.
Ста̏зица, f. dim. v. стаза.
Ста̏ја, f. der Stall, stabulum.
Стаја̑ње, n. das Stehen, statio.
Ста̀ја̄ње, n. das Verbale von стајати in allen Bedeutungen.
Ста̀јати, стојим, v. impf. 1) stehen bleiben, consisto, sto. 2) стоји вика (људи), лавеж паса, рика волова, beginnt, coepit, existit. 3) ово ме стоји десет гроша, kosten, consto.
Ста̀јати, јем, v. impf. von стати.
Ста̀јаћӣ, ћа, ће, feyerlich, sonntäglich, solemnis.
Ста̀јаћица, f. стајаћа кошуља, das Feyertagshemde, solemne indusium.
Ста̏јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̏ка, f. Frauenname, nomen feminae (von Стана).
Стака̀лце, цета, n. dim. v. стакло.
Стакла̏р, m. der Glaser, vitriarius.
Ста̀клен, на, но, gläsern, von Glas, vitreus.
Стакле̏нце, цета, n. vide стакалце.
Ста̀клитисе, имсе, v. r. impf. glänzen, wie Glas, splendeo ut vitrum.
Ста̀кло, n. das Glas, vitrum.
Ста̀кнути, нем, v. pf. zusammenrücken, propius admoveo: угарке, ватру.
Ста̏ко, m. hyp. v. Станоје.
Стала̏ћ, m. Ruinen einer alten Burg an der Morawa, ober Ћуприја:
„Вино пије Тодор од Сталаћа
„У Сталаћу на Моравн граду —
Стала̏ћанин, m. н. п. Тодор, m. j. из Сталаћа.
Ста̀мбол *, m. vide Цариград.
Стамболија *, m. vide Цариграђанин.

Ста̀мболскӣ, ва, ко, vide Цариградскӣ.
Ста̀мена, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀менка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀менко, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̑н, m. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) die Sennerey, locus et casa mulgendis aestate ovibus. 3) der Leib (als Theil des Hemdes), indusii corpus.
Ста́на, f. } Frauenname, nomen feminae.
Ста̑на, f. }
Ста́нава, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нак, нка, m. нема ти ту станка, hier ist kein Bleiben für dich, vix hic remanere poteris; abi, si me audis.
Стана̑р, m. der Senner, pecoris custos.
Стана́рев, ва, во, vide станаров.
Стана̀рица, f. die Sennerin, ovium curatrix.
Станаричин, на, но, der станарица, curatricis ovium.
Стана́ров, ва, во, des станар, curatoris ovium.
Ста̀нача, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀нимӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̀нисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̀нисава, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нитисе, нимсе, v. r. pf. stehen bleiben, still stehen, sisto: не станиосе до мора!
Ста̀ница, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀ниша, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̑нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нко, m. Mannsname, nomen viri.
Стано̑ван, вна, но, (ст.) festgegründet, firmus:
„Да од њега сва гора мирише,
„И по гори становно камење —
Ста̀ноје, m. Mannsname, nomen viri.
Стано̑јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀р, ра, ро, 1) alt, senex. 2) alt, vetus.
Ста̀рање, n. das Sorgen, sollicitudo.
Ста̀ратисе, амсе, v. r. impf. besorgt seyn, curam habeo, sollicitus sum.
Ста̀рац, рца, m. 1) der Greis, senex. 2) der Schwiegervater, socer. cf. таст.
Ста́рац, рца, m. ein alter Weinberg, vinea vetus.
Ста̀рачкӣ, adv. wie ein Greis, senis more.
Старе̑ње, n. das Altern, senescentia (?)
Старе̏шина, m. (Рес. и Срем.) vide старјешина.

Старе̏шинин, на, но, (Рес. и Срем.) vide старјешинин.
Старе̏шӣнство, n. (Рес. и Срем.) vide старјешинство.
Старешова̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide старјешовање.
Старешо̀вати, шујем, (Рес. и Срем.) vide старјешовати.
Старе́шство (старештво), n. (Рес. и Срем.) vide старјешство.
Ста̑рӣ Вла, m. Theil des südlichen Serbiens,
Ста̑рӣ сват, m. der Oberswat, cf. женидба.
Стари̑на, f. 1) од старине, von Alters her, antiquitus. 2) (m.) мој ста́рино! mein lieber Alter, senex: Старина Новак, ein berühmter Heiduk.
Ста̀рити, им, v. impf. altern, senesco.
Ста́рица, f. die Alte, senex mulier:
„Ој старице Османова нено!
„Узми мене за Османа твога —
Ста̀рјети, рим, v. impf. (Ерц.) alt werden, altern, senesco.
Старје̏шина, m. (Ерц.) das Oberhaupt der Familie im Hause, caput familias, patriarcha (?): 1) Кућњи старјешина влада и управља куќом и свим имањем: он нарећује ћетиќе и момчад куда ќе који иќи и шта ќе који радити; он продаје (с договором куќана) што је на продају, и купује што треба купити; он држи кесу од новаца, и бринесе како ќе платити арач, порезу и остале дације. Кад се моле Богу, он почиње и свршује. Кад има какви гостију у куќи, старјешина се сам с њима разговара, и он с њима руча и вечера (у великим куќама, ће има млого чељади, најприје поставе старјешини и гостима (у таковим куќама слабо који дан нема гостију) на једној софри, а на другој ћетиќима, и момчадма, која раде у пољу, па онда вечерају жене и ћеца). Старјешина није свагда најстарији годинама у куќи: кад отац остари, он преда старјешинство најпаметнијему своме сину (или брату или синовцу), ако ќе бити и најмлаћи; ако се догоди да који старјешина не управља добро куќом, онда куќани изберу другога. 2) старјешина се зове који управља једним селом (сеоски старјешина, т. ј. кнез или кмет какав), или читавом нахијом. У вријеме Црнога Ђорћија сваки је војвода био старјешина у својој кнежини, а Ђорћије је био старјешина у свој Србији.

Старјѐшинин, на, но, (Ерц.) des старјешина, illius qui est старјешина.
Старјѐшинство, n. (Ерц.) Amt und Würde des старјешина, dignitas τοῦ старјешина.
Старјешо̀ва̑ње, n. (Ерц.) das Befehlen als старјешина, imperium more старјешина.
Старјешо̀вати, шујем, v. impf. старјешина seyn, sum старјешина.
Старје́шство (старјештво), n. (Ерц.) vide старјешинство:
„Ако ћу је напит' по старјештву,
„Напићу је старом Југ' Богдану —
Стармали̑, лога, m. der Zwerge, nanus.
Старо̀влашки̑, ка, ко, von der Gegend, Стари Вла.
Старо̀јко, m. vide стари сват.
Старо̀сватица, f. жена старога свата.
Старо̀сватски̑, ка, ко, 1) staroswatisch. 2) adv. wie ein стари сват.
Старо̀сватство, n. das Amt und die Würde des стари сват, dignitas τοῦ стари сват.
Старосе́дилац, диоца, m. (Рес. и Срем.) vide старосједилац.
Старосѝдилац, диоца, m. vide староседилац.
Старосиђелац, сидиоца, m. (Ерц.) } der Altsasse, qui diu jam alicubi sedet.
Старосјѐдилац, диоца, m. (Ерц.) } der Altsasse, qui diu jam alicubi sedet.
Старо̑ст, f. 1) das Alter, senectus. 2) die Sorge, sollicitudo.
Старо̀ста̑вне књиге, f. pl. (ст.) altverfaßte Bücher, libri antiqui (oder wäre es statt цароставне?):
„У Марка су књиге староставне:
„Марко знаде на коме је царство —
Ста̑рчев, ва, во, des старац, senis aut soceri
Старче́кања, f. augm. v. ста̀рац.
Ста̀рчина, f. augm. v. ста̀рац.
Ста̀рчић, m. dim. v. ста̀рац.
Ста̑с, m. der Wuchs, der Statur, statura, cf. расти.
Ста́сати, ам (и сташем), vide приспјети.
Ста̀сина, f. (око Мораве) vide кактјет.
Ста̀тве, f. pl. die aufrechtstehenden zwey Balken in denen der Weberbaum liegt.
Ста̀ти, анем, v. pf. 1) stehen bleiben, consisto. 2) на што, treten, insisto. 3) коме на пут, in den Weg treten, verhindern, impedio. 4) није ми стало, dran liegen, interest. 5) стаде га вика, u. s. w. es entstand, begann, coepi. 6) стао виноград на род, момак на снагу, begann, coepi. 7) kosten, consto: стало ме десет гроша.
Статѝваца, f. eine der zwey статве.
Ства̑р, f. 1) das Ding, res. 2) није ства̑ри, nichts besonderes, non est quod admirere.
Ства́рање, n. das Erschaffen, creatio.
Ства́рати, ам, v. impf. erschaffen, creo.
Ство̀р, m. das Machwerk, Arbeit, Werk, opus.
Створе́ње, n. das Geschöpf, creatura: какво је то створење?
Ство̀ритељ, m. der Schöpfer, creator.
Ство̀ритељев, ва, во, des Schöpfers, creatoris.
Ство́рити, им, v. pf. schaffen, creo.
Ство́ритисе, имсе, v. r. pf. sich verwandeln, verwandelt werden, mutor
Стврдну̀тисе, немсе, v. r. pf. 1) hart werden, duresco. 2) hart, karg werden, avarus, tenax fio.
Стѐга, f. verschärfte Polizey, Cordon (gegen Räuber, Pest), circumventio.
Стѐгно, n. der Schenkel, crus: попишао стегна.
Сте́гнути, нем, v. pf. 1) anziehen, (straff), attraho. 2) н. п. село, eng umringen, circumdo, cingo; стегли га дужници.
Сте́гнутисе, немсе, vide стиснутисе.
Сте́зање, n. das Anziehen, attractio.
Сте́зати, ежем, v. impf. anziehen, attraho contraho.
Сте́затисе, ежемсе, v. r. pf. kein Freund seyn von Ausgaben, knapp thun, parco sumtibus.
Стѐља, f. 1) die Fütterung des Saumsattels, munimentum interius clitellarum. 2) die Hefen, faex.
Сте̑љка, f. онај почић, што на њему стоји витао кад жене сучу пређу, das Fußgestell des Haspels.
Сте́не, f. (Рес. и Срем.) vide стијена.
Стѐница, f. (Рес. и Срем.) vide стјеница.
Сте́њак, њка, m. (у Сријему) vide жижак.
Стења̑к, m. (Рес. и Срем.) vide стјењак.
Стења̑ње, n. das Stöhnen, gemitus, suspiratio.
Стѐњати, њем, v. impf. stöhnen, suspiro.
Сте̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide стијење.
Сте́ње, n. (Рес. и Срем.) vide стјѐње.
Стѐнутисе, немсе, v. r. pf. sich verschlagen, verkommen, nescio quo abiit.
Стера̑ње, n. das Breiten, stratio.
Стѐрати, рем, v. impf. breiten, decken, sterno.
Сте̏рати, ам, (Рес. и (Срем.) vide шћерати.

Стери́вање, n. (Рес. и Срем.) vide шћеривање.

Стери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide шћеривати.

Стёсати, ешем, v. pf. abzimmern, behauen, exascio.

Сте̏ћи, ечем, v. pf. erwerben, comparo, н. п. новаца, кућу.

Сте̏ћисе, течемосе, v. r. pf. 1) zusammenlaufen, concurro. 2) werden, in Erfüllung gehen, fio:
„Штогођ рекли, код Бога се стекло—

Стигнути, нем, vide стићи.

Сти̑д, m. die Scham, pudor.

Сти́дак, тка, m. 1) caucalis grandiflora Linn. Ова трава има бијел цвијет у сриједи мало црвен; Срблъи приповиједају, да је оно црвено од прије веће било, па сад сваки дан бива мање: зашто већ нестаје с т и д а међу људма. 2) das letzte Stück in der Schüßel, das jeder sich s c h ä m t zu nehmen, cibi ultimum frustum.

Сти́дан, дна, но, schamhaft, pudens.

Сти́дење, n. (Рес.) vide стиђење.

Сти́детисе, димсе, (Рес.) } vide стиђетисе.
Сти́дитисе, имсе, (Срем.) }

Сти́дљив, ва, во, schamhaft, geschämig, pudibundus.

Стидно̀ћа, f. die Scham, pudor:
„На лъепоту као и ђевојка,
„На стидноћу као и невјеста —

Сти̏ђење, n. (Ерц.) das Schämen, pudor, die Scham, pudor.

Сти̏ђетисе, стидимсе, v. r. impf. (Ерц.) sich schämen, pudet, erubesco.

Стиза̑ње, n. das Erreichen, Einholen, consecutio.

Сти̏зати, ижем, v. impf. erreichen, assequi.

Стијѐна, f. (Ерц.) die Felsenwand, der Fels, saxum.

Сти̏јење, n. (coll. Ерц.) die Felsen, saxa.

Стијѐње, n. (Ерц.) der Docht (besonders die einfachste und ärmste Art davon), ellychnium.

Сти́нутисе, несе, v. r. pf. н. п. лој, gerinnen, congelasco.

Сти́пса, f. der Alaun, alumen.

Стипса̑ње, n. das Sieden in Alaun, coctio in alumine.

Сти́псати, пшем, v. impf. in Alaun sieden, coquo in alumine.

Сти́сак, ска, m. die zusammengedrückte Faust, pugnus compressus: оћеш стисак!

Стиски́вање, n. das Zusammendrücken, compressio.

Стиски́вати, кујем, v. impf. zusammendrücken, comprimo.

Стиски́ватисе, кујемсе, vide стезатисе.

Сти́снути, нем, v. pf. zusammendrücken, comprimo.

Сти́снутисе, немсе, v. r. pf. sich einschränken (in Ausgaben), contraho vela (quoad sumtus).

Сти̏ћи (говорисе и стигнути), стигнем, v. pf. erreichen, einholen, assequor. 2) сад стиже, itzt kommt er an, adest.

Стица̑ње, n. das Zusammendrücken (der Feuerbrände), admotio.

Сти̏цати, ичем, v. impf. zusammendrücken, admoveo.

Стје̏ница, f. (Ерц.) die Wanze, cimex.

Стјења̑к, m. (Ерц.) die Felswand, saxa, series saxorum.

Сто̑, hundert, centum.

Сто̑, стола, m. 1) der Stuhl, Sessel, sella. 2) (ст.) der Tisch, mensa:
„У Павлову светом намастиру
„Поставлъени од злата столови —

Сто̑г, m. der Getreideschober, acervus frugum.

Стоже̑р, m. } der Baum in der Mitte
Сто̀жина, f. } der Tenne, um die dreschenden Pferde daran zu binden, cardo.

Сто̀ин, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̀исава, f. Frauenname, nomen feminae.

Сто̀ић, m. Mannsname, nomen viri.

Сто́ја, f. hyp. v. Стојана.

Сто́ја, m. (Рес. и Срем.) vide Стојо.

Стоја̀дин, m. Mannsname, nomen viri.

Стоја̑к, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̀јан, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̀јана, f. Frauenname, nomen feminae.

Стоја̑нка, f. Frauenname, nomen feminae.

Сто̑јка, f. Frauenname, nomen feminae.

Сто̀јко, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̑јна, f. Frauenname, nomen feminae.

Сто̑јница, f. 1) das Stehen, statio: прођисе стојнице, was stehst du immer da? geh doch fort. 2) dim. v. Стојна.

Сто́јо, m. (Ерц.) hyp. v. Стојан.

Сто̑јша, m. Mannsname, nomen viri.

Сто̀ка, f. 1) der Herdenreichthum, copia armentorum et pecorum. 2) Waarenreichthum, merces.

Сто́ка, m. (Рес. и Срем.) vide Стоко.

Сто́ко, m. (Ерц.) hyp. v. Стојан.

Сто̀кућанин, m. der Postenträger, Klätscher, garrulus, qui commissa prodit, hocque modo vicinos inimicat.

Сто̀кућа̂нка, f. die Postenträgerin, delatrix.

Сто́ла, f. hyp. v. столица.

Сто̀лац, сто́ца, m. 1) vide дубак

2) град у Ерцеговини (између Мостара и Требиња).
Столица, f. der Sessel, Stuhl, sella.
Столичица, f. dim. v. столица.
Столовата̂ чаша, f. das Kelchglas, calix vitreus.
Стонога, f. die Scolopendra (ein vielfüßiges Insekt).
Стопа, f. 1) der Tritt, Länge eines Fußes, pes. 2) die Winde, artemo.
Стопало, n. der Fuß im engsten Verstande, pes.
Стопити, им, v. pf. 1) schmelzen, liquefacio. 2) човека, vernichten, ad nihilum redigo, tollo.
Стопитисе, имсе, v. r. pf. schmelzen, liquesco.
Стопица, f. dim. v. стопа.
Стопурина, f. augm. v. стопа.
Стотина, f. das Hundert, centum (fr. la centaine).
Стотиница, f. } dim. v. стотина: има један стотињак дуката.
Стотињак, њка, m. }
Стра̂, раа, m. 1) der Schrecken, terror. 2) die Furcht, timor.
Страва, f. der Schreck (eine Krankheit) das Auffahren vor Schrecken, terror.
Страдање, n. das Leiden, perpessio.
Страдати, ам, v. impf. leiden, pati.
Стража, f. die Wache, excubiae, vigiliae.
Стражанин, m. vide стражар.
Стража̂р, m. der Wächter, excubitor.
Стражара, f. die Wachthütte, das Wachthaus, vigiliarium.
Стражарев, ва, во, } des Wächters, vigilis.
Стражаров, ва, во, }
Стража̂рски̂, ка, ко, 1) Wächter-, vigilum. 2) adv. wie ein Wächter, vigilis more.
Стражарче, чета, n. das Wächterlein, parvulus vigil:
„А стражарче долеће са страже —
Стражњи̂, ња, ње, der hintere, posterior; најстражњи (н. п. човек, посао), der letzte, schlechteste, postremus.
Стражњица, f. der Hintere, podex.
Страња, m. Mannsname, nomen viri.
Стра̀мпутица, f. der Seitenweg, semita.
Стра̀мпутице̂, adv. auf einem Seitenwege, extra viam.
Стра̀мпутичење, n. das Gehen auf Seitenwegen, deviatio.
Стра̀мпутичити, им, v. impf. auf Seitenwegen, Abwegen gehen, devio.
Страна, f. 1) die Seite, latus: с ове стране Дунава; sogar с ове стране Божића, d. i. vor —; једна страна брашна, d. i. die eine Seite der Pferdlast (50 Oka). 2) die Seite, d. i. Partei, partes: он је с моје стране. 3) soviel als брдо, Berg, mons: уза страну, преко стране, велика страна и т. д.
Страничица, f. dim. v. страна.
Страовит, та, то, vide страшан.
Страота, f. fürchterlich (zu sehen), terribile visu, dictu: страота Божја.
Стра̂тимир, m. Mannsname, nomen viri.
Стра̂тор, m. (ст.) Art Kraut, herbae genus.
Стра̂торов, ва, во, (ст.):
„Стари свате страторова грано! —
„Једна врста босиљкова,
„Друга врста невенова,
„Трећа врста страторова —
„Која врста страторова,
„Та је врста крајобера —
Стра̀шан, шна, но, schrecklich, fürchterlich, terribilis.
Страше̂ње, n. das Schrecken, territio.
Стра̀шив, ва, во, vide страшљив.
Стра̀шивац, вца, m. der Hasenfuß, die Memme, ignavus:
„Да ми рече дружина остала:
„Гле страшивца Бошка Југовића! —
Стра̀шивица, f. der Hasenfuß, timidus:
„Топал-паша љута страшивица,
„Он Кулаша не смје погубити
„Од Кокора и од Јездимира —
Стра̀шило, n. das Schreckbild, Schreckmännchen, die Vogelscheue, terriculamentum.
Стра̀шити, им, v. impf. schrecken, terreo.
Стра̀шљив, ва, во, schreckhaft, formidolosus.
Стра̀шљивац, вца, m. vide страшивац.
Стра̀шљивица, f. vide страшивица.
Стра̀шни̂ суд, m. das jüngste Gericht, judicium novissimum.
Стр̂в, m. Reste eines vom Wolfe gefressenen Viehes, reliquiae cadaveris: нема му стрва; не нађе му се стрв.
Стр̂ван, вна, но, н. п. пас, Hund der vom Aas gekostet, canis qui cadaver gustavit, ferox.
Стр̂вина, f. das Aas, cadaver.
Стреа, f. der Dachvorsprung, pars tecti prominens: шта ти стојиш под стреом, те не идеш у кућу?
„Сниска стреа, висок ђувегија —
Стрека, f. пруга на женским кецељама, der Streif, virga:
„Кецељице лепе ти си стреке —
Стрела, f. (Рес. и Срем.) vide стријела.
Стрелица, f. 1) dim. v. стрела. 2) vide стрјелица 2.

Стрѐљање, n. (Рес. и Срем.) vide стријељање.

Стрѐљати, ам, (Рес. и Срем.) vide стријељати.

Стремѐн, m. (ст.) der Steigriemen (?), lorum stapiae:
„Онђе ј' пала крвца од јунака
„Та доброме коњу до стремена,
„До стремена, и до узенђије,
„А јунаку до свилена паса —

Стрѐпити, им, v. impf. erzittern, erbeben, contremisco.

Стрѐпљење, n. das Erzittern, tremor.

Стрѐсање, n. das Ausschütteln, decussio, excussio.

Стрѐсати, ам, v. impf. н. п. рој, herabschütteln, decutio.

Стрѐсатисе, амсе, v. r. impf. sich schütteln, excuti.

Стрѐсти, сем, v. pf. herabschütteln, decutio.

Стрѐстисе, семсе, v. r. pf. sich schütteln, schaudern, excuti, cohorrescere.

Стрижење, n. das Scheren, tonsio.

Стриза, f. 1) das Tuchschnitzel, segmentum panni. 2) vide свита.

Стризица, f. dim. v. стриза.

Стријѐла, f. (Ерц.) 1) der Pfeil, sagitta. 2) громовна, der Donnerkeil, fulmen.

Стријѐљање, n. (Ерц.) das Schießen mit Pfeil und Bogen, jactus sagittae.

Стријѐљати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) mit Pfeilen schießen, jaculor. 2) очима, er blickt scharf umher, oculis configo.

Стрика, f. hyp. v. стрина.

Стрико, m. hyp. v. стриц.

Стрина, f. очина брата жена, des Vetters Frau, uxor patrui (fratris patris mei). Поуздаласе стрина у синовца, па остала јалова. Кад се у стрине иште, у очи се гледа.

Стринин, на, но, der стрина, uxoris patrui.

Стрићи, ижем, v. impf. scheren, tondeo.

Стриц, m. 1) Vetter (Vaters Bruder), patruus. 2) Anrede an einen ältern Mann, patruus.

Стрицкање, n. dim. v. стрижење.

Стрицкати, ам, dim. v. стрићи.

Стричев, ва, во, des стриц, patrui.

Стричевић, m. vide братучед.

Стрјѐлица, f. (Ерц.) 1) dim. v. стријела. 2) der Donnerkeil (ein vermeinter Stein), fulmen.

Стрчати, стрчем, v. pf. herablaufen, decurro.

Стрмѐн, f. die Steile, locus arduus et praeceps.

Стрмен, на, но, } steil, arduus,
Стрменит, та, то, } praeruptus.

Стрмње, f. pl. die Beutelschnur, funiculus crumenae.

Стрмо, 1) auf die Erde, Thalab, deorsum: стрму, брду, bergab, bergan, deorsum, sursum.

Стрмоглав, adv. } mit dem Kopf voran,
Стрмоглавце, adv. } praeceps.

Стрмоглеђа, m. der vor sich hin sieht, deorsum tuens.

Стрмогуз, за, зо, н. п. коњ, ein Pferd von steilen Hinterbacken, equus praeruptis natibus.

Стрнадица, f. die Goldammer, emberiza flava Kl.

Стрнӣ, на, но, н. п. љеб, жито, von Halmgetreide, frugum.

Стрниште, n. das Stoppelfeld, ager stipulatus.

Стрњика, f. die Stoppeln, stipulae:
„Ако си ми снопље повезао,
„Твоје овце по стрњики пасу —

Стровалити, им, v. pf. über den Haufen werfen, everto.

Строваљивање, n. das Umwerfen, eversio.

Строваљивати, љујем, v. impf. über den Haufen werfen, everto.

Строво, n. der Haufen vom Sturme abgeschüttelter Früchte, pomorum decussorum acervus: лежи строво (испод јабука, испод шљива и т. д.).

Строшити, им. v. pf. 1) zerbröseln, contero. 2) ausgeben, erogo:
„Строши аџо иљаду дуката —

Стрпати, ам, v. pf. zusammenwerfen, conjicio.

Стрпети, пим, v. pf. (Рес.) } aushalten, über
Стрпити, им, v. pf. (Срем.) } sich gewinnen,
Стрпљети, пим, v. pf. (Ерц.) } sustineo: не могу стрпљети да му не кажем.

Струг, m. der Hobel, runcina.

Струга, f. Riß in einem Zaune, diruptio sepis.

Стругање, n. das Schaben, rasio.

Стругати, ужем, v. impf. schaben, rado.

Стругач, m. 1) der Schaber, rasor. 2) jedes Instrument zum Schaben, instrumentum rasorium.

Стружица, f. dim. v. струга.

Стружњица, f. die Hobelbank, scamnum (?) runcinatorium.

Струја, f. Frauenname, nomen feminae.

Струк, m. 1) der Stängel, caulis. 2) лијепа струка, von schönem Wuchse, staturae pulcrae.

Струка, f. 1) ein grober Mantel der Albanesen und Herzegowiner (wie ein Shawl), pallii genus. 2) камџија од три струке, eine dreyfache Karbatsche, triplex. 3) Art, Gattung: свакојаке струке, allerhand, omni farius.

Струнитисе, имсе, v. r. pf. Art Bau

grimmens bekommen, certis ventris doloribus laborare.
Струњивање, n. das Bekommen von einer Art Bauchgrimmens, ventris perversio et dolor.
Струњиватисе, њујемсе, v. r. impf. eine Art Bauchgrimmens bekommen, ventre laborare.
Стру̀њица, f. eine große Tasche (Tornister) von Ziegenhaaren, pera e lana caprina.
Стручак, чка, m. hyp. v. струк.
Стру̀чић, m. dim. v. струк.
Стру̀чица, f. dim. v. струка.
Стрцаљица, f. } die Spritze, das Spritzchen, siphunculus.
Стрцаљка, f.
Стрцање, n. das Spritzen, sparsio.
Стрцати, ам, v. impf. spritzen, spargo, spargor, emico.
Стрцатисе, амсе, v. r. impf. spritzen (spielen), spargo invicem.
Стрцкање, n. dim. v. стрцање.
Стрцкати, ам, dim. v. стрцати.
Стрцнути, нем, v. pf. spritzen, spargo semel.
Стрчати, чим, v. pf. herablaufen, decurro.
Стршење, n. das Emporsträuben (des Haars), erectio comae.
Стршити, ши, v. impf. sträuben (das Haar), erigo (comam).
Стршљен, m. vide сршљен.
Сту̀! Laut, um den Ochsen zurück zu commandiren, vox ad bovem ut regrediatur.
Стуâћ, m. По Ерцеговини приповиједају, да се стуаћи (као виле или ђаволи) налазе по великим планинама и по камењацима, и имају на ногама гужве од луцкије жила: да им се ноге не клизају по страни и по камењу; кад се коме прекине гужва, а он ухвати човека и извуче му жиле из ногу, те начини другу.
Стуб, m. vide ступ.
Стуба, f. die Baumleiter (aus einem nicht knapp behauenen Baumstamm), scala ex arbore.
Стубица, f. dim. v. стуба.
Стублина, f. ein holer aufrechter Stamm, als Wasserbehälter, truncus cavus aquae colligendae.
Стубоком, von Grund aus, funditus: пропао стубоком.
Студен, f. die Kälte, frigus.
Студен, на, но, kalt, frigidus.
Студенац, нца, m. die Quelle, fons.
Студети, ди, v. impf. (Рес.) } kalt seyn, frigeo.
Студити, ди, v. impf. (Срем.)
Стућети, ди, v. impf. (Ерц.)
Стуживање, das Uebelseyn, die Uebligkeit, Uebelkeit, nausea.
Стуживатисе, жујемисе, v. r. impf. } übel seyn, ekeln, fastidio.
Стужитисе, жимисе, v. r. pf.
Сту̀кање (сту̀кање), n. das сту-Sagen, usus vocis сту!
Сту̀кати, учем, v. impf. } m. j. вола, сту sagen, dico сту.
Сту̀кати, ам, v. impf.
Сту̀кнути (сту̀кнути), нем, v. pf. m. j. вола, dem Ochsen сту zurufen, bovi impero voce сту.
Сту̀п, m. 1) der Hauptast, ramus. 2) die Säule, columna, н. п. ступови од камена по црквама намастирским.
Ступа, f. 1) ein hölzerner Mörser, die Stampfe, mortarium ligneum, tudicula. 2) eine Maschine zum Hanfbrechen, machina cannabi frangendae.
Ступање, n. das Stampfen, Stoßen, tusio.
Сту̀пање, n. das Treten (in das Haus), ingressio.
Сту̀пати, ам, v. impf. stampfen, tundo.
Сту̀пати, ам, v. impf. treten, calco.
Сту̀пац (сту̀пац), пца, m. die Stützsäulchen am Schlitten, columellae trahae.
Сту̀пити, им, v. pf. treten, calco.
Сту̀пица, f. dim. v. ступа.
Сту̀рање, n. das Herabwerfen, dejectio.
Сту̀рати, ам, v. impf. } herabwerfen, dejicio.
Сту̀рити, им, v. pf.
Сту̀ћи, учем, v. pf. zerstoßen, contundo, comminuo.
Су, vide са, н. п. оу два, су три друге (у Ерцеговини).
Су̀баша *, f. 1) vide пољак. 2) der Unterbascha, vicarius башае, pro баша.
Су̀башин, на, но, des субаша, probassae.
Су̀башовање, n. das субаша-seyn, status тоѝ субаша.
Су̀башовати, шујем, v. impf. субаша seyn, sum субаша.
Су̀бота, f. der Samstag, Sonnabend, saturni dies, dies sabbati.
Су̀ботица, f. Maria-Theresiopel, Theresiopolis. Су̀ботичанин, човек из Суботице. Су̀ботички, ка, ко, von Суботица.
Су̀в (comp. су̀вљи), ва, во, trocken, dürr, siccus, aridus.
Су̀ва болест, f. die Dörrsucht, Auszehrung, tabes.
Сувâд, f. (coll.) dürres Holz, ligna arida.
Су̀варак, рка, m. ein Stück dürres Holz, lignum aridum.
Су̀ватка, f. ein dürres Holz, lignum aridum.
Су̀вача, f. die Roßmühle, mola equaria.

Пуца му срце (за ким, или за чим), као кобили за сувачом.
Сувачак, чка, ко, dim. v. сув.
Сувй кашаљ, m. der trockene Husten, tussis sicca.
Сувише, zuviel, nimis.
Суво грожђе, n. 1) отишао у суво грожђе, er ist zu Grund gerichtet, periit: опремио га у суво грожђе. 2) cf. банатисе.
Сувољав, ва, во, etwas dürr, subaridus, macilentus.
Сувопаран, рна, но, unvermacht, ungewürzt, condimento carens.
Суботан, тна, но, der nichts hat als Fastenspeisen, cibis pinguioribus destitutus.
Суботиња, f. die Nothfaste, jejunium ex egestate.
Суботовање, n. das суботан = seyn, τὸ carere cibis pinguioribus.
Суботовати, тујем, v. impf. aus Noth fasten, prae miseria jejuno.
Сугреб, m. von Hunden oder Füchsen aufgescharrte Erde, terra effossa a cane aut vulpe. Нагазио на сугреб. Кад ђеца нађу сугреб у пољу, онда пљуну у њега; зашто кажу да могу изићи по човеку некакви шклопци кад нагази на сугреб па не пљуне у њега.
Суд (gen. суда, pl. судови), m. das Gericht, judicium, jus.
Суд, (gen. суда, pl. суди и судови), m. das Gefäß, Geschirr, vas.
Судац, суца, m. der Richter, judex.
Судија, m. 1) der Richter, judex. 2) (f.) das Gerichtswesen, res judiciaria:
„И да друга постане судија —
Судијин, на, но, des Richters, judicis.
Судити, им, v. impf. (коме шта) richten, urtheilen.
Судитисе, имсе, v. impf. vor Gericht stehen, in judicio constitisse: судисе с њим und судесе.
Судић, m. dim. v. суд (суда).
Судован, вна, но, н. п. вино, nach dem Faß riechend, redolens dolium.
Суђеник, m. der Bestimmte, destinatus (den das Schicksal einem Mädchen als Mann bestimmt hat): Кад дође суђеник, нек' изједе говно кућеник;
„Злату ће се кујунџија наћи,
„А мени ће мој суђеник доћи —
Суђеница, f. die Bestimmte, destinata.
Сужањ, жња, m. (cm.) der Gefangene, qui est in vinculis:
„Процвиљео сужањ Милутине
„У тавници бана Задранина —
Сужањство (сужањство), n. die Gefangenschaft, captivitas.
Сужење, n. das Thränen, lacrymatio.
Суза, f. die Thräne, Zähre, lacryma.
Сузити, им, v. impf thränen, lacrymo.
Сузица, f. dim. v. суза.
Сукање, n. das Drehen, torsio.
Сукати, учем, v. impf. drehen, torqueo.
Сукија *, f. der Lappen, mit dem man die Ladung in der Flinte feststopft.
Суклата, f. groß und ungeschickt und träg, convicium in hominem longum et pigrum.
Сукљање, n. das Hervorwallen (des Rauches, der Bienen), provolutio.
Сукљати, ам, v. impf. herauswallen, provolvi: сукља дим из пећи; сукљају челе из кошнице.
Сукнен, на, но, von Haustuch, e panno domi facto.
Сукнаште, n. Haustuch, panni domestici.
Сукно, n. das Tuch (das die Frauen zu Hause weben), pannus domesticus, vilior.
Сукнути, нем, v. pf. 1) н. п. мач, сабљу, zücken, stringo. 2) herausströmen, provolvor: сукнуше челе из кошнице.
Сукња, f. der Unterrock (der Frauen), tunica.
Сукњетина, f. augm. v. сукња.
Сукњица, f. dim. v. сукња.
Сукобити, им, vide скобити.
Сукрвица, f. die Materie, das Eiter mit Blut, sanguine mixtum pus.
Сукурчина, f. halbscherzhaftes Scheltwort auf einen großen und trägen Menschen, q. d. sat magnus penis.
Султан, m. der Sultan, Sultanus.
Султанија, f. die Sultanin (Prinzessin), regia virgo:
„Молиле се двије султаније
„Своме брату султан Ибраиму —
Султанијин, на, но, der Sultanin, regiae virginis.
Султанов, ва, во, des Sultans, sultani.
Султанскй, ка, ко, 1) sultanisch, sultanicus. 2) adv. sultanisch, more sultani.
Сулудаст, та, то, etwas geschossen, mit dem gesunden Verstande etwas zerkriegt, substultus.
Сулундар *, m. die Rauchröhre am Ofen.
Сумиња, f. Frauenname, nomen feminae.
Сумлата, f. vide суклата.
Сумња, f. der Zweifel, dubium.
Сумњање, n. das Zweifeln, dubitatio.
Сумњати, ам, v. impf. zweifeln, dubito.
Сумњатисе, амсе, v. r. impf. zweifeln, dubito.

Сумпор, m. der Schwefel, sulphur.
Сумпорача, f. geschwefelter Lappen, pannus (lacinia) sulphuratus (—ta).
Сумрак, m.] die Dämmerung, crepu-
Сумрачје, m. } sculum:
„Сунце зађе, сумрачје се вата —
Сунашце, n. dim. v. сунце.
Сунет *, m. die Beschneidung, circumcisio.
Сунетити, им, v. impf. beschneiden, circumcido.
Сунећење, n. das Beschneiden, circumcisio.
Сунеција *, m. der Beschneider, circumcisor.
Сунђер *, m. der Schwamm, spongia.
Суноврат, über Hals und Kopf, praeceps.
Сунути, нем, v. pf. ein wenig gießen, schütten, fundo.
Сунце, n. die Sonne, sol.
Сунцокрет, m. die Sonnenblume, helianthus annuus Linn.
Сунчани, на, но, Sonnen-, solis.
Сунчаница, f. der Sonnenstrahl (im Zimmer), solis radius (cubile illustrans).
Сунчање, n. das Sonnen, apricatio.
Сунчатисе, амсе, v. r. impf. sich sönnen (sonnen), apricor.
Суочити, им, v. pf. саставити кога с ким да говори један другом у очи, gegenüberstellen (zwei Aussagende), confrontiren, committo.
Супрот, gegen, contra.
Супротитисе, имсе, v. r. impf. коме, sich widersetzen, obsisto.
Супроћење, n. das Widersetzen, der Widerstand, repugnatio.
Сургун *, m. vide проћераница.
Сургунисати, ишем, vide проћерати.
Сур, ра, ро, blaß (von Farbe), coloris pallidi:
„Сура сукња, мадри концн:
„Жив био, ко је шио —
Сурла, f. der Rüssel, rostrum (suis), cf. њиша, њуша.
Суродица, f. ein wenig verwandt, quodammodo propinquus.
Сурсабов, m. der Grobschneider, sartor vulgaris.
Сурутка, f. das Käsewasser, die Molken, serum lactis.
Суснежица, f. (Рес. и Срем.) vide сусњежица.
Сусњежица, f. (Ерц.) Schneegestöber mit Regen, Glatteis, nives mixtae pluviis.
Сусрести, ретем (и сусретнем), v. pf. begegnen, obviam eo, occurro.
Сусрет, m. 1) отишао му на сусрет, entgegen, obviam. 2) бити кога на сусрет, zuerst auf den Rücken, dann entgegen auf die Brust, verbero in tergo et vice versa.
Сусретање, n. das Begegnen, occursus.
Сусретати, ам, v. impf. begegnen, obviam fieri.
Сустати, анем, v. pf. ermüden, defatigor.
Сустигнути, нем, vide сустићи.
Сустизање, n. das Einholen, assecutio.
Сустизати, ижем, v. impf. einholen, assequor.
Сустизатисе, ижемсе, v. r. impf. (von dem Pferde) mit dem hintern Fuße an den vordern anstoßen, offendere pede posteriori anteriorem.
Сустићи (говорисе и сустигнути), игнем, v. pf. einholen, assequi.
Сустићисе (говорисе и сустигнутисе), игнемсе, v. r. pf. (von dem Pferde) mit dem Hinterfuße an den Vorderfuß anstoßen, offendo pedem anteriorem posteriore.
Сутлија *, f. ein Gericht von Reis und Milch, kühl zu essen, cibi genus.
Сутон, m. tiefe Dämmerung, crepusculum obscurius.
Сутра, vide сјутра.
Сутрадан, vide сјутрадан.
Сутрашњи, ња, ње, vide сјутрашњи.
Сутредан, vide сутрадан.
Суџук *, m. vide кобасица.
Суша, f. die Dürre, ariditas, siccitas.
Сушан, шна, но, н. п. година, dürr, siccus, aridus.
Сушење, n. das Trocknen, Dörren, siccatio, arefactio.
Сушити, им, v. impf. 1) trocknen, sicco. 2) dörren, arefacio.
Сушци, шака, m. pl. die dürren Weinbeeren, die man besonders lies't, um daraus Liqueur zu machen, uvae sicciores.
Сһпатисе, пасе, v. r. pf. н. п. вода, sehr fest zufrieren, congelari.

T.

Та, 1) interj. doch, sane: та нећеш ти то учинити, већ ако ја умрем та немој човече; та помози ако си човек!
А. Ђе си био?
Б. Та ишао сам да зовнем Мирка, па га нема код куће. —
А. Јеси ли ручао?
Б. Та јесам (али —).
2) conj. et —, et —, sowohl — als auch —: та по шији, та по врату,

das ist ja (im Grunde) alles eins. 3) на неким мјестима (у пјесмама) не значи ништа, него се само дода да је пуна врста, н. п.
„На руци му три златна прстена,
„Та сватри му цркла на прстима —
„Кад погледа војвода Вуица
„Та ће Чупић грозне сузе лије —
„Чупић слуша па сузе прољева
„Та од јада гледајућ' очима —
Та̂, diese hier, diese da, ista, gen. fem. von тај, та, то.
Та̀бак, m. 1) ein Bogen (Papier), plagula. 2) * der Lederbereiter, Gärber, cerdo, coriarius.
Табака̀на *, f. die Gärberey, officina coriaria.
Та̀бан, m. 1) die Sohle, solea. 2) ein Theil des Pfluges, pars aratri. 3) vide табанце.
Таба̀нце *, цета, n. das Schloß an der Flinte, claustrum. cf. гвожђа.
Таба̂ње, n. das Treten, Stampfen, calcatio.
Таба̂рка, f. die Kühlwanne (beim Branntweinbrennen), lacus.
Та̀бати, ам, v. impf. treten, stampfen, calco.
Та̀бља, f. das Gehäuse für die Kanone, casa tormenti.
Та̂бор (у пјесмама и таобор), m. das Lager, castra:
„Да разбијем табор на Мишару —
„Ђе је чадор силног цар' Мурата,
„У сред Турског сила таобора —
Та̀ва *, f. die Pfanne, trulla. cf. тигањ.
Та̀ван *, m. 1) der Boden, Plafond, die Felderdecke, lacunar: ударно главом у таван. 2) der Boden, tabulatum supremum: на тавану. 3) Schicht, Lage, tabulatum, stratum: један таван купуса, један таван меса. 4) Stockwerk, tabulatum:
„Кулу гради од двадест тавана —
Та̀ван (та̂ван), вна, но, finster, obscurus. Тавној ноћи нема свједока.
Та̀ванити, им, v. impf. bodmen, fundo aut lacunari instruo.
Та̀ванскӣ, ка, ко, н. п. врата, Boden-, ad tabulatum pertinens.
Та̀вањење, n. das Bödmen, fundi aut tabulati adstructio.
Та̀вица, f. dim. v. тава.
Та̀вна, f. 1) ријека у Босни у Зворничкој нахији. 2) намастир на тој ријеци (тај се намастир зове и Тројица).
Та̀внава, f. Fluß und Gegend in der Шабачка нахија. Тавна̀вац (вца), човек из Тавнаве. Та̀внавскӣ, ка, ко, von Тавнава.
Та̀вцети, ним, (Рес.) vide тавњети.
Тавни̇на, f. die Dunkelheit, Finsterniß, tenebrae:
„Момче ми промче кроз село,
„Тавнина бјеше, не виђе —
Та̀внити, им, (Срем.) vide тавњети.
Та̀вница, f. das (finstere) Gefängniß, vincula, carcer:
„Тавница је кућа необична —
Та̀вничкӣ, ка, ко, } н. п. врата, Kerker-, carceris.
Та̀вничнӣ, на, но, }
Тавно̀ва̂ње, f. das Liegen im Gefängniße, vincula, captivitas.
Тавно̀вати, нујем, v. impf. im Gefängniße liegen, schmachten, in vinculis esse.
Та̀вњети, ним, v. impf. (Ерц.) dunkel werden, obscuror.
Тада̂ (једни говоре и тадај), dann, damals, tum.
Та̀дашњӣ, на, но, damalig, illius temporis.
Та̀дија, m. Mannsname nomen viri (Thaddaeus).
Тади̇јица, m. dim. v. Тадија.
Тазби̇на (von таст), f. die Schwiegereltern, das Haus (die Familie) der Schwiegereltern, domus soceri: отишао у тазбину (ad soceros).
Та́зе *, frisch, recens. cf. пријесан.
Та́ин *, m. die Ration, demensum cibariorum.
Таи̇нџија *, m. der Proviantcommissär, cibariorum praefectus.
Та̂ј, та, то, der da, iste.
Та́јање, n. das Geheimhalten, celatio.
Тајâње, n. das Sintern, stillatio.
Та́јати, тајим, v. impf. geheim halten, celo.
Та̀јати, таје, v. impf. sintern, stillo.
Та́јење, n. vide тајање.
Та́јити, им, vide тајати.
Та̂јна, f. das Geheimniß, secretum.
Та̂јнӣ, на, но, geheim, secretus.
Та̂јом, heimlich, secreto, clam.
Та̂кав, ква, во, solcher, talis.
Такӣ, (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) vide одма, сад.
Такӣ, ка, ко, solcher, talis. cf. такови.
Та̀кнути, нем, v. pf. berühren, hinzufahren (mit der Hand), tango.
Та̂ко, лијо или тако? ungleich oder gleich, par.
Тако̂, so, sic.
Та̀ко, so (wahr ich lebe u. dgl.), ita (me dii ament): тако ми вјере; тако ми жив брат; тако ти Бога;
„Вјера моја тако ми помогла —
„Ој тако ме не родила мајка,
„Већ кобила која ћогу мога —
Та̀ковӣ, ва, во, vide такав.
Та̀кса, f. die Taxe, taxatio, pretium.
Та̀вум *, m. das Geschirr, Geräth, armamenta. cf. оправа, н. п. тақум коњски, т. ј. оправа (седло, узда

и остало.); дао му коња под свим такумом, т. ј. под свом оправом.
Та̑л, m. der Theil, Antheil, pars, portio: на мој тал дошло толико.
Тала̀мбас *, m. die Pauke, tympanum.
Тала̑с, m. (θάλασσα) die Fluten, Wogen des Meeres, fluctus:
„Погнашесе по небу облаци,
„А по земљи проклети вјетрови
„Подигоше на мору таласе —
Та̀лија *, f. vide срећа: рђаве сам талије.
Та̑лија, f. Italien, Italia:
„Из Талије земље преко мора —
„Дневи даје у земљу Талију —
Талија̑н, m. der Italiener, Italus.
Талија̀нац, нца, m. vide Талијан.
Талија̑нка, f. die Italienerin, Itala.
Талија̑нскӣ, ка, ко, 1) italienisch, italus, italicus. 2) adv. italienisch, italice.
Та̀лијер, m. (Ерц.) der Thaler, thalerus.
Талӣр, m. vide талијер.
Та̀лог, m. der Niederschlag, Bodensatz, sedimentum.
Таљига̑ш, m. т. ј. коњ, der Einspänner (Pferd, das allein eingespannt ist), equus solitarius, sine socio junctus currui.
Та̀љиге, f. pl. ein einspänniger Wagen, currus unijugis.
Та̀љижице, f. pl. dim. v. таљиге.
Та́ма, f. 1) die Finsterniß, tenebrae. 2) der Nebel, nebula:
„Сву је Мачву тама притиснула:
„Није тама ода зла времена,
„Ни година што родити не ће;
„Већ је тама од пра' пушчанога —
Тама̑н *, gerade, eben, just, commode, recte, nec justo minus, nec plus: таман до кољена; таман си дошао кад треба;
А. Јели ти дугачка та аљина?
Б. Није, него таман.
Та̀мбура, f. die Tamburine, citharae genus.
Тамбу̀ра̑ње, n. das Tamburinspielen, citharae lusus.
Тамбу̀рати, ам, v. impf. die Tamburine spielen, cithara cano.
Та̀мбурица, f. dim. v. тамбура.
Ту̀мбурскӣ, ка, ко, н. п. жица, Tamburin-, citharарum.
Та́миш, m. die Temesch, Temesis.
Та̀мјан, m. der Weihrauch, thus (θυμίαμα). Не би дао ни Богу тамјана (који је тврд).
Тамја̀ника, f. } eine Art wohlriechender Trauben, uvae odoratae genus.
Тамја̑нка, f. }
Та̀мљан, m. vide тамјан.
Тамља̀ника, f. vide тамјаника.
Та̀мо, 1) dort, ibi; dorthin, eo. 2) тамо њему und тамо њој (рекавши), eine Art Euphemismus, wenn man erzählen will, wie der oder die geschimpft habe, um zu verhüten, damit der Zuhörer dieses nicht auf sich beziehe: тамо њему (или њој) матер! тамо њему рекавши једи говна; тамо њега ујела гуја; тамо њу и т. д.
Та̀мошњӣ, ња, ње, dortig, qui istbic est.
Та̀нак (comp. тањӣ), нка, ко, fein, dünn, subtilis.
Та̀нан, на, но, fein, dünn, tenuis, exilis.
Тана̀сија, m. } Athanasius, Athanasius.
Тана̀сије, m. }
Та̀нац, нца, m. die Weise, Melodie (Tanz), modi, moduli:
„Опа цупа танца —
Та̀нацко, m. Mannsname, nomen viri (von Танасија).
Та̀ндара, f. 1) (у Сријему) vide прцварница. 2) тандара мандара, durcheinander, sus deque.
Тандр̀к, m. 1) das Gepolter, strepitus: стоји тандрк. 2) вјечнаја му патарица и блажени тандрк, als Parodie zu памјат und покој, jocosa parodia τοῦ requiescat in pace.
Тандр̀кање, n. das Poltern, strepitus.
Тандр̀кати, дрчем, v. impf. poltern, strepo.
Тандр̀кнути, нем, v. pf. einmal poltern, strepo.
Та́не *, нета, n. т. ј. пушчано, или топовско, die Kugel, globus (plumbeus). cf. зрно.
Та̑нка, f. ein танак љеб, panis subtilis.
Танко̀вијаст, та, то, schlank, gracilis.
Танко̀вр, врха, рхо, schlanken Wipfels, verticis tenuis et gracilis,
„Међу њима танковрха јела —
Та̀нкопре̑ља, f. (ст.) die Feinspinnerin, quae subtile net:
„Ја сам чуо да си танкопреља —
Та̀нкоса, f. Frauenname, nomen feminae (q. d. subtilis comae?).
Та̀нкосава, f. Frauenname, nomen feminae.
Тану̀шан, шна, но, dim. v. танак.
Танца̑ње, n. das Aufspielen, cantatio (fistulae).
Та̀нцати, ам, v. impf. aufspielen, cano ad modulos.
Та̑нчица, f. dim. v. танка.
Та́њење, n. das Dünnen, extenuatio.
Тањӣр, m. der Teller, orbis.
Та́њити, им, v. impf. н. п. љеб, дрво, dünn machen, extenuo.
Тању̀р, m. vide тањир.
Та̀обор, m. vide табор.

Та̀ра, f. eine der beiden Flüsse, die nach ihrer Vereinigung die Drina ausmachen. Наша Тара не боји се Турскога цара.

Та̀раба*, f. die Verplankung, septum tabulinum.

Та̀рањ, рња, m. das Instrument der Böttcher, um die Vertiefung für den Boden in die Dauben zu schneiden, scalpri genus (vietorum).

Тарка̑ње, n. das Schüren (des Feuers), irritatio ignis.

Та̀ркати, ам, v. impf. (Feuer) schüren, ruo.

Та́рнӣ (та̏рнӣ), на, но, vide тарнични.

Та̀рнице, f. pl. ein beschlagener Meyerwagen, plaustrum.

Та̀рничнӣ, на, но, н. п. коњи, die Wagen-Pferde, equi vectarii.

Та̀рнути, нем, v. pf. (Feuer) schüren, ruo.

Та̀рпош, m. eine Art Frauenmütze, vittae genus. Тарпоше носе жене у Зворничкој нахији по Јадру и по Рађевини, и то је може бити у свему свијету највећа женска капа: она је округла као погача, и ђекоја је шира од аршина, па се не носи од озго на глави, него састраг па стоји од главе горе у право (готово као на Словаики господина Добровскога), а испод грла је држи подбрадњик да не спадне на траг. Кад састраг дува вјетар, или кад оће жена да се сагне, онда треба да држи спријед тарпош руком да не спадне преда њу; а кад вјетар дува спријед, онда треба да га држи руком састраг: зашто оће вјетар подбрадњиком да опшине главу, или да завали жену натраг; кад оће жена де уђе на каква врата, онда треба да се сагне и да укоси главу. Тарпош је оплетен од бијеле лозе, па је на лозу навучена велика капа од црвене чое; по чои је пришивена шамија (тако да се чоа и не види), а преко шамије прибодена иглама (трепчанима и колачарама) бијела марамица; та је марамица спријед сва искићена парама, трепчаним иглама, смиљем и ружама (начињеним); ђекоје газдинске жене носе и жанцу спријед; а младе начине наоколо око свега тарпоша као вијенац од руже и од смиља; остраг виси низ леђа један крај од шамије (накићен парама и осталим бијелим новцима) и зовесе перо. Прошавшије година (од 1803 — 1814) млоги су тарпоши укинути, и посшале су мјесто њи мање капе, с којима је лакше бјежати по шуми. —

Тарта̑њ m. (у Сријему) говори као у тартањ, in den Tag hinein sprechen, incomposite.

Тарчу̑г, m. eine größere Riementasche, perae genus, e corio. Мрка капа за њега: масан тарчуг, а јарета нема.

Та̀с*, m. 1) eine Tasse, patella. cf. типлак. 2) die Tasse, der Teller zur Kirchencollekte, patella.

Та̀сић, m. dim. v. тас.

Таcла̀нсати, ншем*, v. impf. stolziren, superbio: vide јордамити:

„А субаше таслаишу — cf. посточица.

Та̀слак, m. das unbearbeitete Stück Holz (um daraus Schäfte, Wagenachsen u. s. w. zu machen), der Block, codex, ligni.

Та̀слачина, f. augm. v. таслак.

Та̀слица*, f. vide Плевље.

Та̑ст, m. der Schwiegervater, socer.

Та̀стов, ва, во, des Schwiegervaters, soceri.

Та̀та (та́та), m. vide отац.

Та̀тар, m. vide Татарин.

Тата̀ра̑н, m. (ст.) der Tatar-Chan, Tatarorum rex:

„Татарана од Татарбуџака —

Та̀тарбуџа̑к*, m. (der Tatarwinkel) ein Landesname, nomen terrae:

„Татарана од Татарбуџака —

Та̀тарин, m. 1) der Tater, Tatarus. 2) der Tater (Courier), tabellarius, eques tatarus.

Тата̑рка, f. m. j. татаркамција.

Та̀тарка̀нџија*, der Tataren-Kandschu, flagellum tataricum.

Та̀тарскӣ, ка, ко, 1) tatarisch, tataricus. 2) adv. tatarisch, tatarice.

Та̀тин (та́тин), на, но, des mama, tatae.

Та̀тица, m. dim. v. тата.

Та́то, m. cf. Златоје.

Та̀томӣр, m. Mannsname, nomen viri.

Та̀тула, f. datura stramonium Linn.

Та́цлије, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. — österr. die Tazeln) die Manschetten, manicae linteae.

Та̀чка, f. die Stütze (z. B. der Fisole, Rebe), fulcrum, statumen. cf. притка.

Тачка̑ш, m. vide причаник.

Та́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Тамо.

Та́шо, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Та̀шта, f. vide пуница.

Та́шци, шака, m. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) eine Mehlspeise (etwa österr. Brot-Strudel), placentae genus. Усидио као Наста ташке.

Тва̑р, f. das Geschöpf, creatura.

Твој, твоја, твоје, dein, deine, dein, tuus.
Твôр (твôр), m. Iltiß, mustela putorius Linn.
Твóрац, рца, m. der Schöpfer, creator.
Творèње, n. das Schaffen, creatio.
Твóрило, n. die Einfassung des Käseleibs, ambitus (casei e cortice tiliae). Обично је, да станарица чобанима усири по сирацар уз Петрове посте, па га метне у творило те стоји до Петрова дне. Творило начине чобани од липове коре: огуле кору (с два, или три прста широку), с липићa, па савију и свежу те начине онолики колут, колики ће сирац бити.
Твóрити, им, v. impf. 1) schaffen, creo. 2) schaffen, thun, facio.
Твôров, ва, во, des Iltißes, mustelae putorii Linn.
Тврд (comp. тврђи), да, до, 1) hart, durus. 2) knickerisch, karg, parcus.
Тврдити, им, v. impf. hart, fest machen, firmo.
Твр̀дица, f. der Knicker, parcus: тврдица игуман, па не ће да купи ајгира (у приповијетки).
Тврдóкôрка, f. m. j. крушка, Art Birne, piri genus.
Твр̀дош, m. град у Ерцеговини.
Твр̂ђа, f. 1) die Festigkeit, firmitas. 2) der Geiz, avaritia.
Твр̂ђење, n. das Härten, Festmachen,
Тè, acc. von ти, dich, te. 2) und, et (bei Verbis, die zum nämlichen Subjekt gehören): отишао те донијо воде; иди те га зовни; узми те једи.
Тèбе, dat. und acc. von ти, tibi, te. Народ готово свуда говори тебе у обадва падежа, н. п. дaћу тебе, и виђео сам тебе и т. д. а учени Срби почели су да разликују дателни од винителнога, па пишу дат. теби, и по њима тако, ђекоји особито по варошима с ове стране Саве и Дунава) говоре сад. По неким мјестима (као по Бачкој, по Банату и по Сријему, а може се чути и по Србији) народ додаје (у обадва падежа) још ка, а кашто и кар, и (ушали) карена, н. п. тебека, тебекар и тебекарена.
Тебéка, Тебéкар, Тебекáрена, cf. тебе.
Тèби, cf. тебе.
Тебѝка, Тебѝкар, Тебикáрена, cf. тебе.
Теглéње, n. das Ziehen, Strecken, tractus.
Теглéћи, ћа, ће, н. п. во, Zug-Ochs, vectarius.
Тèглити, им, vide вући.
Тèглитисе, имсе, v. r. impf. н. п. клипка, ziehen (ein Spiel), attraho, cf. клипак.
Тегљèње, n. vide теглење.
Тегòба, die Schwere, schwere Arbeit, ardua res.
Тêжа, f. die Schwere, gravitas, pondus.
Тежâк, m. der Ackersmann, Ackermann, Feldbauer, agricola.
Тéжак (comp. тêжи), шка, ко, 1) schwer, gravis. 2) тешка жена, schwanger, gravidus.
Тежáтак, тка, m. (ст.) vide тежатник:
„Јер Власима Турци не вјерују,
„А шеница тежатка не чека —
Тèжатнийк, m. der Werkeltag, dies profestus.
Тежâчкӣ, ка, ко, 1) der Ackersleute, agricolarum. 2) adv. wie ein Ackersmann, agricolae more.
Тéжење, n. das Sehnen, desiderium loci.
Тежѝна, f. vide тежа.
Тéжити, им, v. impf. sich sehnen, hingezogen werden nach einem Orte (z. B. der Heimat), desiderio duci: све тежи на свој завичај.
Тèзга*, f. die Werkbank des Tischlers (cf. стружница), Schneiders, u. a.
Тèзгере*, f. pl. die Trage, feretrum.
Тезја̂ј, m. vide тезга.
Тèк, 1) kaum, vixdum: тек се сунце родило, а —. 2) тек да видим, nur um zusehen, solum. cf. истом.
Текâр, cf. истекар.
Тèке, додају Ерцеговци и Арнаути кад говоре, н. п. теке Божја вјера.
Тèкне, нета, n. vide корито.
Тéкнути, не, v. pf. einfallen, venit (redit) in mentem: текну ме ум (und das nämliche komisch: текну ме за врат).
Текѝница, f. das Erdzeisslein, mus noricus citellus Linn.
Текýћа̂ вода, f. fließendes Wasser, aqua viva.
Телâд, f. (coll.) Kälber, vituli.
Телâл*, m. der Herold, Ausrufer, praeco.
Телáлов, ва, во, des телал, praeconis.
Телâлскӣ, ка, ко, Ausrufers, praeconum.
Телâлина, f. die Ausrufs-Gebühr, praeconis merces.
Телáлити, им, v. impf. ausrufen, pronuntio.
Телáљење, n. das Ausrufen, pronuntiatio.
Тèле, лета, n. das Kalb, vitulus.

Телѐнце, цета, n. dim. v. теле.
Телѐње, n. vide тељење.
Телѐсина, f. augm. v. тело.
Тѐлетина, f. Kalbfleisch, caro vitulina.
Телѐћак, n. der Ranzen, sarcina.
Тѐлећи, ћа, ће, Kalbs=, kälbern, vitulinus.
Тѐлешце, цета, n. vide теленце.
Тѐлити, лӣ, v. impf. werfen (von der Kuh), pario.
Тѐлитисе, лисе, v. r. impf. kalben, pario.
Тѐло, n. der Leib, Körper, corpus.
Телу̏ће*, n. der Rücken des Messers, dorsum cultri.
Тѐлфа*, f. (у Сријему и у Бачк. по варошима) der Kaffeesatz, sedimentum caffeae.
Тељѐње, n. das Kalben, partus vaccae.
Тѐме, мена, n. (Рес. и Срем.) vide тјеме.
Тѐмељ, m. (θεμέλιον) der Grund, fundamentum.
Темѐљан, љна, но, н. п. човек, kerngesund, stark, valens.
Тѐмешце, n. dim. v. теме.
Темишва̑р, m. Temischwar, Temesvarinum. Темишва́рац (рца), човек из Темишвара. Темишва̑рка (и Темишва̑ркиња), жена из Темишвара. Темишва̑рски, ка, ко, von Темишвар.
Тѐмнић, m. ein Theil der Jagodiner нахија.
Тѐмпло, n. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) der Ikonostas in der Kirche, iconostasis templi graeci.
Тена̑н, m. u. f. in der Redensart, на тенану (на тенани), bei Muße bequem, commode, per otium.
Тѐнеф*, m. vide узица, врвца.
Тента̑ње, n. das Schlendern ohne zu wissen wohin, deambulatio.
Тѐнтати, ам, v. impf. schlendern ohne recht zu wissen wohin, deambulo otiosus.
Тѐнџера*, f. eine Art halbrunder kupferner Schüssel, scutellae genus. Pугаоце лонац тенџери (што је црна).
Тѐнџерица (тенџѐрица), f. dim. v. тенџера.
Тѐодор, m. Theodor, Theodorus.
Тѐодорова субота, f. der Theodors=Samstag (der erste in der großen Faste (das Fest der Bäckerzunft), sabbatus S. Theodori, pistorum patroni.
Тѐодоровица, f. 1) Теодорова жена. 2) vide Теодорова субота.
Тѐоци, телаца, m. f. (coll.) Kälber, vituli.
Тѐпав, ва, во, stammelnd, blaesus.
Тѐпавац, вца, m. der Stammler, blaesus.
Тѐпавица, f. die Stammlerin, blaesa.
Тѐпан, m. Mannsname, nomen viri.
Тепа̑ње, n. das Stammeln, os blaesum.
Тѐпати, ам, v. impf. stammeln, balbutio, blaesus sum. Неки, који тепају, промијене р на и, н. п. дрво кажу диво, крст кист, прст пист, стрина стина (пред и изоставе р) и т. д. А неки га (р) промијене на л, н. п. дрво, клст, плст, стлина и т. д. тако мијењају и друга слова, н. п. љето кажу јето, ребро јебро, цура туја, чаша тасали ца, жена зена, и т. д.

Тѐпелук*, m. 1) silberne oder goldene gestickte Platte auf den (meist rothen) Frauenmützen, ornatus tiarae muliebris. 2) der Flintenkolben, manubrium fistulae (fistulae igniferae).
Тѐпсија*, f. ein kupfernes Becken, pelvis aenea.
Тепсѝјица, f. dim. v. тепсија.
Тера̏зије*, f. pl. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) vide терезије.
Тера̏зијце, f. pl. dim. v. теразије.
Тера̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide ћерање.
Тѐрати, ам, (Рес. и Срем.) vide ћерати.
Тѐратисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide ћератисе.
Тѐре, (ст.) vide те 2.:
„Тере нама саде индат стигне —
Тере̏зије*, f. pl. die Schalwage, libra.
Терезѝјце, f. pl. dim. v. терезије.
Тѐрет, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Last, Fracht, onus vehiculi, navis. cf. товар.
Тѐретан, тна, но, н. п. кола, beladen, befrachtet, oneratus.
Тѐрзибаша*, m. der Zechmeister der Schneider, sartorum collegii praefectus.
Тѐрзибашин, на, но, des терзибаша, sartorum collegii praefecti.
Тѐрзибашиница, f. die Frau des терзибаша, uxor терзибашае.
Тѐрзија*, m. der Schneider, sartor. cf. кројач.
Тѐрзија̑н*, m. der Schlägel, der Kiel der Zitherspielers, u. s. w. plectrum:
„Тамбурице моја дангубице!
„Терзијане мој голем зијане —
Тѐрзијин, на, но, der Schneiders, sartoris.
Терзѝјнски, ка, ко, 1) Schneider=, sartorum. 2) adv. wie ein Schneider, more sartoris.
Терзѝјски, ки, ко, vide терзијнски.
Терзилук*, m. das Schneiderhandwerk, ars sartoria, vestificina.
Тѐркија*, f. 1) der Mantelsack des Reiters, mantica equitis. 2) der Riemen am Sattel, woran der Mantelsack befestiget wird, lora manticae.
Терлидѝва*, f. (ст.) Art Zeug zu Kleidungen, texti genus:
„Казаћу ти што су дара дали:
„Два пашића двије терлидиве —

Тѐрлуци*, лука, m. pl. weichlederne Unterschuhe der Frauen, calcei interiores feminarum.
Тѐркија*, f. vide теркија.
Тѐсан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide тијесан.
Тесање, n. das Zimmern, Behauen, exasciatio.
Тѐсати, ешем, v. impf. behauen, zimmern, exascio.
Тѐскера*, f. der Zettel, Schein, scheda, tessera.
Тѐсла, f. eine Art Hacke (der Trogmacher), asciae genus ad excavandum.
Тѐснити, им, (Рес. и Срем.) vide тијеснити.
Тѐсте*, ета, n. das Dutzend, duodecim.
Тѐстебаша*, m. das Musterstück eines Dutzends (das nicht mit eingewickelt ist, exemplum, specimen duodecim ejusdem generis rerum.
Тестѐрање, n. das Sägen, serratura.
Тестѐрати, ам, v. impf. sägen, serro, serram duco.
Тестѐре*, ета, n. die Säge, serra.
Тестѝр*, m. 1) die Freysprechung (eines Lehrburschen), emancipatio (?): je ли узео тестир? дао му је тестир. 2) је ли тестир поиграти? ist es erlaubt, frey, ein wenig zu tanzen, licetne-?:
„Без тестира царева везира —
Тѐстија*, f. ein Wasserkrug, urceus. cf. крчаг.
Тестијѐтина, f. augm. v. тестија.
Тестѝјца, f. dim. v. тестија.
Тѐсто, n. (Рес. и Срем.) vide тијесто.
Тѐта, f. hyp. v. тетка.
Тѐтак, тка, m. 1) очине или материне сестре муж, der Tante Mann, maritus amitae aut materterae. 2) стао као тетак, wie ein Lümmel: прави тетак. cf. дедак.
Тѐћи, оћу, (Рес. и Срем.) vide ћети.
Тетѝва, f. 1) die Sehne des Bogens, nervus. 2) die Saite von Sehnen, chorda, nervus.
Тѐтик*, m. vide лук.
Тѐтин, на, но, der Tante, amitae seu materterae.
Тѐтица, f. dim. v. тета.
Тѐтка, f. очина или материна сестра, die Tante, amita seu matertera.
Тѐткин, на, но, der тетка, amitae et materterae,
Тѐтков, ва, во, des тетак, mariti amitae aut materterae.
Тетрѐб, m. (Рес. и Срем.) vide тетријеб.
Тетрѝван*, m. der Palankin, sella gestatoria, lectica.
Тѐтријеб, m. (Ерц.) der Auerhahn, tetrao.
Тетр̀љан, m. 1) бијели, marrubium vulgare Linn. 2) модри, ballota nigra Linn. 3) водени, stachyus aquatica Linn.
Тѐћи, течем, v. impf. 1) fließen, fluo. 2) куһу, новце, erwerben, gewinnen, lucror.
Тефѐрич*, m. 1) die Landfahrt, Landpartie, epulum rusticum. 2) das Landhaus, villa;
„Па попали Турске карауле,
„И обори Турске теферичe —
Тефтѐдар*, m. der Rechnungsführer, quaestor.
Тефтедарев, ва, во, vide тефтедаров.
Тефтедаревица, f. vide тефтедаровица.
Тефтедаров, ва, во, des тефтедар, quaestoris.
Тефтедаровица, f. die Frau des тефтедар, uxor quaestoris.
Тефтѐдарскӣ, ка, ко, 1) Teftedars-, quaestorius. 2) adv. teftedarisch, quaestoris more.
Тѐфтер*, m. (διφθέρα) das Rechnungsbuch, rationarium, codex accepti et expensi.
Тѐфтерење, n. das Aufschreiben der Rechnung, rationum adnotatio.
Тѐфтерити, им, v. impf. buchhalten, rationes curo.
Тефтѝш*, m. die Untersuchungscommission, das Untersuchungscommando an Ort und Stelle, quaestio (de latronibus).
Тефтишење, n. das тефтишhalten, quaestio.
Тефтѝшити, им, v. impf. тефтиш halten, quaestionem habeo.
Тѐчевина, f. das Erworbene, res quaesita meo labore.
Течење, n. 1) das Fließen, flumen. 2) das Erwerben, lucratio.
Тѐчић, m. der тетка Sohn, filius amitae aut materterae.
Тѐша, m. (Рес. и Срем.) vide Тешо.
Тѐшан, Mannsname, nomen viri (von Теодор).
Тешење, (Рес. и Срем.) vide тјешење.
Тѐшити, им, (Рес. и Сем.) vide тјешити.
Тѐшко, 1) weh, vae, male sit: тешко мени! тешко њему! Тешко лонцу из села зачине чекајући. 2) stark, sehr, valde:
„И тешко се кнеже додворио,
„За свашто се умолит' могаше —
Тѐшо, m. (Ерц.) hyp. v. Теодор.
Тѐштан, на, но, (Рес. и Срем.) vide тјештан.
Тѐшто (те што), was ist's darnach? quid tum? nil inde mali.

Тӣ, du, tu.
Ти, dat. von тӣ, 1) dir, tibi (als enclitica). 2) дао сам ти сину, deinem Sohne, tuo filio: био сам ти код куће; виђео сам ти брата. 3) scheinbar pleonastisch (das griech. τοι):
„Ђено синоћ на конаку бјесмо,
„Господску ти вечер' вечерасмо,
„Анђену ти ђевојку виђесмо! —
„Добро ти је рано поранити! —
„Чарна горо пуна ти си лада! —
Тига̑њ, m. vide тава.
Тига̑њић, m. } dim. v. тигањ.
Тига̑њица, f. }
Тиј, тија, тијо, still, tacitus. Тија вода брег рони.
Тијање, n. das Fettwerden, pinguefactio.
Тијесан (comp. тјешњи), сна, но, (Ерц.) eng, knapp, angustus.
Тијесто, n. (Ерц.) der Teig, massa (farinacea).
Тиква, f. 1) der Kürbis, cucurbita lagenaria Linn. 2) der Schedel, cucurbita.
Тиквенӣ, на, но, н. п. сјеме, Kürbis-, cucurbitae, cucurbitinum.
Тиквѐтина, f. augm. v. тиква.
Тиквић. m. ein kleiner Kürbis, cucurbitula.
Тиквица, f. dim. v. тиква.
Тима, m. (Рес. и Срем.) vide Тимо.
Тима̑р*, n. das Striegeln, usus strigilis in equis, labor strigilis.
Тимарење, m. das Striegeln, strigilis usus.
Тимарити, им, v. impf. striegeln, strigili rado.
Тимјан, m. vide тамјан.
Тимо, m. (Ерц.) hyp. v. Тимотије.
Тимок, n. 1) Name des Grenzflusses zwischen Serbien und der Bulgarey, 2) die Gegend am Timok.
Тимотија, m. } Timotheus, Timotheus.
Тимотије, m. }
Тимочанин, m. човек из Тимока.
Тимоча̑нка, f. vide Тимочкиња.
Тимочкӣ, ка, ко, von Тимок.
Тимочкиња, f. жена из Тимока.
Тиња̑ње, n. das Glimmen, ignis gliscens.
Тињати, ња, v. impf. glimmen, glisco.
Тињӣ, ња, ње, н. п. за тињи час, bald, hurtig, in kurzer Zeit, brevi, impigre.
Типса, f. vide стипса.
Типса̑ње, n. vide стипсање.
Типсати, ам (типшем), vide стипсати.
Тир! } sagt man zur Ziege, damit sie
Тири! } beim Melken still halte, vox sistentis capram ad mulgendum.
Тириплик*, m. бијели конци, што се продају по дућанима, Ladenzwirn, fila emta (non domi facta).
Тирипти̑ска, cf. позајарити.
Тирити̑нгуске, f. pl. cf. опечењено (само у оној загонетки).
Тиса, f. die Theiß (besser Teiß), Tibiscus.
Тиска̑ње, n. das Drücken, pressio.
Тискати, ам, v. impf. drücken, premo.
Тиснути, нем, v. pf. drücken, premo.
Тисов, ва, во, Eiben-, a taxo.
Тисовина, f. Eibenholz, lignum taxi.
Тита! weg da (zu Kindern, daß sie etwas nicht angreifen sollen), vox impedientis infantem ne quid tangat.
Тити, тијем, v. impf. fett werden, pinguesco.
Титор, m. (κτίτωρ) der Wohlthäter eines Klosters, benefactor monasterii aut ecclesiae cf. приложник.
Тито̑рка, f. die Wohlthäterin des Klosters, der Kirche, benefactrix.
Титралица, f. јабука, што се њом титра, der Wurfapfel, pomum projectile (?).
Титра̑ње, n. das Werfen der Aepfel in die Höhe um sie wieder in die Hand aufzufangen, projectio pomorum in altum, eorumque exceptio.
Титратисе, амсе, v. r. impf. 1) im Falle aus der Höhe auffangen, excipio projectum quid manibus. Ђевојке се титрају јабукама: узме ђевојка двије јабуке, па и брзо једну за другом баца у небо и дочекује у руке:
„Па се титра златним буздованом
„К'о ђевојка зеленом јабуком —
2) ким, einen zum Besten haben, ludifico quem.
Титрѐнке, f. pl. das Flitterwerk, die Squincaille, bracteae (?) quinquilles:
„На сиџирим' ситне титренке,
„Што ђевојке носе о грлоцу —
Тић, m. ein junger Vogel, pullus, avicula.
Тица, f. der Vogel, avis.
Тицање, n. das Rühren, Anrühren, tactus.
Тицати, тичем, v. impf. rühren, anrühren, attingo.
Тича̑р, m. eine Ebene unter Лозница:
„С војском сиђи до поља Тичара,
„На Тичару с војском Дрину прећи —
Тичѐтина, f. vide тичурина.
Тичица, f. dim. v. тица.
Тичијӣ, чја, чје, Vogel-, avis, avium.
Тичурина, f. augm. v. тица.
Тишина, f. die Stille, silentium. 2) die Windstille auf Flüssen, silentium venti.
Тишта̑ње, n. das Drücken, pressio.
Тиштати, шти ме, v. impf. 1) drü-

ћен, premo. 2) ängstigen, kümmern, ango.

Тјѐме, мена, n. (Ерц.) der Scheitel, vertex.

Тјѐменце, n. dim. v. тјеме.

Тјешѐње, n. (Ерц.) das Beruhigen, pacatio, consolatio.

Тјѐшити, им, v. impf. (Ерц.) beruhigen, paco, н. п. дијете.

Тјѐштан, на, но, (Ерц.) н. п. руке, beteigt, massa illitus.

Ткаља, f. die Weberin, textrix.

Тка̀ница, f. ein gewebter Gürtel, Scherpe, cingulum textum.

Тка̀нице, f. pl. Art Frauenscherpe, cinguli genus.

Тка̀ничица, f. dim. v. тканица.

Тка̀ње, n. 1) das Weben, textus. 2) das Gewebe, textura.

Тка̀ти, чем, (и ткам), v. impf. weben, texo.

Тко̀, кога, vide ко.

Тко̀год, когагод, (Рес. и Срем.) vide ткогођ.

Тко̀гођ, когагођ, (Ерц.) vide когођ.

Тла̀пити, им, v. impf. сву ноћ сам тлапио којешта, durcheinander träumen, somnio susdeque.

Тла̀пљење, n. das Durcheinanderträumen, somnia promiscua.

Тлачење, n. das Treten, conculcatio.

Тла̀чити, им, v. impf. worauf treten, calco:
„Јелен попасе смиљ по загорју,
„Више га тлачи, нег' што га пасе —

То̄, 1) n. von тај, та, то, das, istud. 2) als conj. im Nachsatz (selten), so, — ако ти дођем, то ће и он доћи, so wird auch er kommen, veniet et ille; ако тако буде, то смо ми пропали (ако тако буде, пропали смо).

То̀бе, n. учинио тобе да не пије вина, т. ј. зарекао се, er hat ein Gelübde gethan, er hat geschworen (?). —

То̀боже, vorgeblich, seyn sollend, simulate, non ita ut oporteret; dem Namen nach, nomine, non re.

То̀божњи, ња, ње, vide токоршњи.

То̀болац, лца, m. der Beutel, Schnurbeutel (aus einem Stücke), crumena. Плашиву трговцу говно у тоболцу.

То̀бџибаша*, m. der Oberkanonier, tormentariorum praefectus.

То̀бџија*, m. der Kanonier, emittens tormenta, miles tormentarius.

То̀бџијин, на, но, des Kanoniers, tormentarii militis.

Тобџѝјница, f. des Kanoniers Frau, uxor militis tormentarii.

Тобџѝјски, ка, ко, 1) Kanonier-, tormentariorum. 2) adv. wie ein Kanonier, more tormentarii.

Тобџѝјевски, ка, ко, vide тобџијски.

То̀бџилук*, m. der Kanonierdienst, ars militis tormentarii.

То̑ван, вна, но, wohlbeleibt, carnosus:
„Товни коњи, а бијесни Турци —

То̀вар, m. die Saumlast, onus jumenti (macht 100 Oka).

То̀варење, n. das Aufladen, Belasten, oneratio.

То̀варити, им, v. impf. н. п. коња, кола, лађу, beladen, belasten, onero.

Това̀рнина, f. die Stricke zur Befestigung der Saumlast, funes firmando jumenti oneri.

То̀вити, им, v. impf. н. п. коња, вола, gut füttern, fett machen, pabulum amplum praebeo.

Товљење, n. das Mästen, pabuli ampli praebitio.

То̀да, f. (hyp. v. Тодора) Frauenname, nomen feminae.

То̀дица (То̀дица), f. dim. v. Тода:
„Љуби ме Тодо То̀дице,
„Љуби ме душо и срце —

То̀дор, m. vide Теодор.

То̀дора, f. Frauenname, nomen feminae.

Тодо̀рчић, m. dim. v. Тодор.

То̀злуке*, f. pl. } vide доколенице.
То̀злуци*, m. pl. }

То̀јага, f. vide батина 1.

То̀ке*, f. pl. 1) eine Art silbernen (auch messingenen) Kürasses, der zur Zierde vorne angeschnallt wird, ornatus loricae argenteae. 2) eine Art knopfartiger, länglicher Platten, die vorne an die Dolama genähet werden, laminae vesti adsutae splendoris caussa.

То̀кмак*, m. vide ћулумак.

То̀кмачић, dim. v. токмак.

То̀книути, нем, v. pf. dim. v. уточити.

То̀корсе, vide тобоже.

То̀коршњи, ња, ње, sogenannt, seyn sollend, qui immerito nomen hoc gerit: камо тај наш токоршњи господар?

То̀лдос, само у овој загонетки: Оздо толдос, озго толдос, а у среди мићиволдос толдос? (т. ј. корњача).

Толѝки, ка, ко, 1) so viel, tantus. 2) so groß, tantus.

Толѝко (то̀лико), so viel, tantum.

Толѝшни (то̀лишни), на, но, dim. v. толики.

Толма̑ч, m. der Dolmetsch, interpres.

Толма̀чев, ва, во, des Dolmetsch, interpretis.

Толма̀чење, n. das Dolmetschen, interpretatio.

Толма̀чити, им, v. impf. dolmetschen, interpretor.

То̀ља, f. (у Срјему) дрво, што се

привеже уз косиште кад се жито коси, да обара жито управо.
То̀ма, m. Thomas, Thomas.
То́ма, m. (Рес. и Срем.) vide Томо.
Тома̂нија, f. Frauenname, nomen feminae.
Тома̂ш, m. Mannsname, nomen viri (von Тома).
То̀мица (То́мица), m. dim. v. Тома.
То́мо, m. (Ерц.) hyp. v. То̀ма.
То̀мруци, ука*, m. pl. vide кладе.
То̀нути, нем, v. impf. zu Grunde geben, versinken, mergor.
То̀ња, f. Art Wetters, tempestatis genus: попала ти га тоња, украшће ти неко коња (у приповијетки).
То̀п*, f. die Kanone, tormentum (bellicum).
То̀пал, пла, ло, lauwarm, tepidus.
Топа̂л*, m. der Lahme, claudus, vide ромо.
Топа̀ласт, та, то, vide ром.
То̀пити, им, v. impf. schmelzen, liquefacio.
То̀пић, m. dim. v. топ.
Топли̂к, m. т. ј. вјетар, (ст.) der Südwind, warmer Wind, ventus tepidus:
„Топлик вјетар у стре' ударио,
„А бијели снијег окопнио —
Топлѝна, f. die laue Wärme, tepor.
То̀плити, им, v. impf. н. п. ногу, руку, главу, warm machen, tepefacio.
То̀плица, f. 2) warmes Bad, thermae. 2) Топлица, Dorf in Serbien, und daher 3) Топличанин und auch Топлица Милан:
„Друго јесте Топлица Милане —
„И пусти ми старога Топлицу —
Топље̂ње, n. 1) das Schmelzen, liquatio. 2) das Wärmen, tepefactio.
То̀повски̂, ка, ко, н. п. кола, тане, Kanonen-, tormentarius.
Топо̀ла, f. die Pappel, populus.
Топо̀ли̂к, m. der Pappelwald, populetum.
Топо̀лов, ва, во, Pappel-, populeus.
Топо̀ловина, f. Pappelholz, lignum populeum.
Топо̀ља̂к, m. vide тополик.
Топр̀в, erst, vixdum. cf. тек.
То̀пуз*, m. der Streitkolben, vide буздован.
То̀пузина, f. augm. v. топуз.
То̂пчидер, m. ријека у Бијоградској нахији (утјече у Саву више Бијограда).
То̂р, m. die Hürde (für das Hornvieh), crates.
То́рањ, рња, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Kirchthurm, turris aedis (sacrae).

То́рба, f. der Tornister, pera.
Торба̂р, m. 1) der торбе-Macher, confector perarum. 2) Krämer, Hausirer, institor.
Торбе̏тина, f. augm. v. торба.
То̀рбица, f. dim. v. торба.
Торбо̀ноша, m. der Quersackträger (z. B. bei den Räubern), perae portator:
„Арамбаше земљу поараше,
„Торбоноше благо однијеше —
Торбу̀рина, f. vide торбетина.
Торе̂ње, n. das Misten des Viehes, stercoris positio.
То̀рина, f. Boden, wo ehevor das Vieh gestanden, und ihn dadurch gedüngt hat, locus stercore facto fecundatus.
То̀рити, им, v. impf. misten, stercus facio.
То̀рлак, m. ein Großsprecher, gloriosus.
Торла̂ње, n. das Großsprechen, jactatio, clamitatio.
То̀рлати, ам, v. impf. großschreien, clamito, glorior.
Торња̂ње, n. das Machen, daß man fortkommt, maturatio.
То̀рњатисе, амсе, v. r. impf. fortmachen, maturo: торњајсе одатле.
Торо̀ка̂ње, n. das Schreyen, Lärmen, clamitatio.
Торо̀кати, рочем, v. impf. schreyen, lärmen, clamito.
Торо̀куша, f. die Lärmglocke (als Schellwort von einem Weibe), femina clamitans.
Тотр̀кање, n. das Klopfen des Baumspechts, pulsatio ut picus facit in arbore.
Тотр̀кати, рчем, v. impf. } klopfen wie
Тотр̀кнути, нем, v. pf. } ein Baumspecht, pulso (de pico).
Точи̂љ, m. der Wetzstein, Schleifstein, cos.
Точиља̂ње, n. das Schleifen (auf dem Eise), in glacie decurro, feror.
Точи̂љатисе, амсе, v. r. impf. schleifen (auf dem Eise), in glacie decurro.
То̀чак, чка, m. 1) das Rad, rota. cf. коло. 2) die Röhre am Brunn, fistula putei. 3) ein Rohrbrunn selbst, puteus fistularis.
Точе̂ње, n. 1) das Schenken (Schütten), infusio. 2) das Wetzen, Schleifen, exacutio.
То̀чити, им, v. impf. 1) schenken, schütten, fundo. 2) н. п. сјекиру, wetzen, schleifen, exacuo.
То́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Томо.
То́шо, m. (Ерц.) hyp. v. Тодор.
Тра́ва, f. 1) das Gras, gramen. 2) ein Kraut, eine Pflanze, herba.
Тра̀вара, f. т. ј. жена, која даје траве, die Kräutlerin, Kräuterfrau, herbaria.

Травѝњање, n. das übermäßige Essen, manducatio immoderata.
Травѝњати, ам, v. impf. immer nichts als essen, nil nisi manduco.
Тра̀вица, f. dim. v. трава.
Тра̑вица, f. Frauenname, nomen feminae.
Тра̑вка, f. ein Stück Gras, gramen.
Тра̄вни̑к, m. Stadt in Bosnien. Тра̑вничанин, човек из Травника, Тра̑внички̑, ка, ко, von Травник.
Траву̀љина, f. augm. v. трава.
Травур̀ина, f. augm. v. трава.
Тра̄вчица, f. dim. v. травка.
Тра̑г, m. 1) die Fußstapfe, vestigium. 2) без трага, spurlos, über die Maßen, ungeheuer, immensum quantum: отиде без трага; далеко без трага; скупо без трага; ући коме, или чему у траг, и т. д.
Тра̀жење, n. das Suchen, indagatio.
Тра̀жити, им, v. impf. suchen, quaero.
Тра̀житисе, имсе, v. r. impf. Spur zurücklassen, vestigia facio, н. п. зецови.
Траја̂ње, n. das Dauern, duratio.
Тра̀јати, јем, v. impf. dauern, duro.
Тра̀љав, ва, во, н. п. обућа, liederlicher Anzug, dissolutus, neglectus. 2) (im Scherze) посао, liederliche Arbeit, opus male factum.
Тра̀ље, f. pl. 1) vide крошње, (die Trage). 2) die Fetzen, Lumpen, laciniae.
Трандо̀виље, n. (Τριανταφυλλον) alcea rosea Linn.
Тра̑п, m. die Rübengrube, fovea adservandis rapis.
Тра̀пова̄ недеља, f. vide себична недеља.
Тр̏ба, f. hyp. v. трбу.
Тр̀бобоља, f. das Bauchweh, der Bauchschmerz, das Bauchgrimmen, tormina, dolor alvi.
Тр̀боња, m. der Dickbauch, homo abdomine magno.
Тр̀бу, трбуа, m. der Bauch, alvus, venter.
Тр̀бушаш, та, то, dickbauchig, ventrosus.
Тр̀бушина, f. augm. v. трбу.
Тр̀бушчић, m. dim. v. трбу.
Тр̑г, m. die Waare, das Kaufmannsgut, merx:
„И у лађу трга свакојака,
„Понајвише сјајни огледала —
Тргàнци, наца, m. pl. (österr. der Sterz) eine Art Polenta, polentae genus.
Тр̀га̂ње, n. das Reißen, ruptio, abruptio.
Тр̀гати, ам, v. impf. reißen, abreißen, rumpo: тргају се конци, der Zwirn reißt, rumpitur filum.
Тр̀гнути, нем, v. pf. reißen (einen bei der Hand, die Pistole aus dem Gürtel), rapio, arripio.

Трго̀вање, n. das Handeln, mercatus.
Трго̀вати, гујем, v. impf. handeln, mercaturam exerceo.
Тр̀говац, вца, der Handelsmann, mercator.
Тр̀говачки̑, ка, ко, 1) Handels-, mercatorius. 2) adv. more mercatoris.
Тр̀говина, f. der Handel, mercatura.
Трго̀вчић, m. dim. v. трговац.
Тре́ба, f. (Рес. и Срем.) vide тријеба.
Тре̏бати, ам, v. impf. 1) vonnöthen seyn, opus est. 2) треба ићи, man muß gehen, oportet ire.
Требѐвић, m. планина у Босни:
„Требевићу висока планино!
„С тебе ми се види Сарајево —
Тре̏биње, n. Stadt in der Herzegowina. Тре̏бињанин, човек из Требиња. Тре̏бињски̑, ка, ко, von Требиње.
Тре́бити, им, (Рес. и Срем.) vide тријебити.
Тре́битисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide тријебитисе.
Тре́бишњица, f. ријека у Ерцеговини.
Тре́бљење, n. (Рес. и Срем.) vide тријебљење.
Требни̑к, m. das Ritual, liber ritualis.
Тре̏бова̑ње, n. das Brauchen, Vonnöthen haben, indigentia, usus.
Тре̏бовати, бујем, v. impf. 1) vonnöthen haben, egeo. 2) vonnöthen seyn, opus est.
Тре́зан, зна, но, (Рес. и Срем.) vide тријезан.
Тре́знитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide тријезнитисе.
Тре́нда, f. Frauenname, nomen feminae.
Тре̏ница, f. 1) das Reibeisen (österr. Riebeisen), radula serviens tritui. 2) ein gesägtes Bret (österr. Pfosten), tabula.
Тре̏нути, нем, v. pf. das Auge zuthun, claudo oculum: цијелу ноћ нијесам тренуо.
Трену̏ће ока, n. der Augenblick, momentum.
Тре̏павица, f. die Augenwimper, cilium.
Трепе̑т, m. das Beben, tremitus.
Трепѐта̂ње, n. das Zittern (des Laubes), trepidatio.
Трепѐтати, ећем, v. impf. zittern (vom Laube), trepidat (folium).
Трепѐтљика, f. das, was an der Zitternadel zittert, argentum tremulum de acu.
Трепта̂ње, n. 1) das Zittern, trepidatio, motus tremulus. 2) das Flattern, motus alarum.
Тре̏пташи, ћем. v. impf. (mit den Augen) blinzeln, nicto.
Тре̏пташи, пћим, v. impf. flattern, moveo alas:

„Пауи трепти да полети,
Пауи мој, пауи мој —
Трепчана игла, f. die Zitternadel, acus tremula.
Трепчаница, f. vide трепчана игла.
Тресак, ска, m. (Рес. и Срем.) vide тријесак.
Тресење, n. das Schütteln, quassatio.
Треска, f. der Splitter, die Splitter, assula.
Тресиути, нем, v. pf. erschüttern, concutio.
Трести, сем, v. impf. schütteln, quasso.
Трестисе, семсе, v. r. impf. zittern, beben, concutior, tremo.
Трећак, m. и. п. коњ, dreyjährig, trimus.
Трећи, ћа, ће, der dritte, tertius.
Трећина, f. ein Drittel, triens, pars tertia.
Трешња, f. 1) die Kirsche, cerasus. 2) die Kirsche, cerasum.
Трешњица, f. dim. v. трешња.
Трешњов, ва, во, Kirschen-, cerasinus.
Трешњовац, вца, m. Kirschenstab, baculus cerasinus.
Трешњовача, f. 1) Stock von Kirschholz, baculus cerasinus. 2) vide трешњовица.
Трешњовина, f. Kirschholz, lignum cerasinum.
Трешњовица, f. Kirschbranntwein, vinum ustum e cerasis.
Трештина, f. ein Splitter assula.
Трешће, n. (Рес. и Срем.) vide тријешће.
Трзање, n. das Reißen (schnelle Ziehen), raptio, arreptio.
Трзати, тржем, v. impf. reißen an etwas, rapio.
Трзатисе, тржемсе, v. r. impf. reißen (z. B. пушка), auffahren (im Schlafe), excutior.
Три, drey, tres.
Тривун, m. Thryphon, Tryphon.
Тривунац, нца, m. dim. v. Тривун.
Тридесет, dreyßig, triginta.
Тридесети, та, то, der dreyßigste, tricesimus.
Тридест, vide тридесет.
Тридестеро, vide тридесторо.
Тридести, та, то, vide тридесети.
Тридесторо, Anzahl von dreyßig, triginta.
Триест, vide тридесет (mit allen Ableitungen).
Тријеба, f. (Ерц.) der Bedarf, die Noth: није тријебе говорити о том.
Тријебити, им, v. impf. (Ерц.) säubern, expurgo: пасуљ, сочиво, пиринач.
Тријебитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) z. B. од вашију, sich säubern, purgari. 2) z. B. шљиве од цвијета, decussisse folliculos calycis.
Тријебљење, n. (Ерц.) das Säubern, expurgatio.
Тријезан, зна, но, nüchtern (unberauscht), crapula solutus, sobrius.
Тријезнитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) никад се не тријезни, er wird nie nüchtern, schläft den Rausch nie aus, crapulam edormio.
Тријесак, ска, m. (Ерц.) vide гром: пуче као тријесак; здрав моман као тријесак.
Тријест, m. (Ерц.) Triest, Tergestum.
Тријешће, n. (coll. Ерц.) die Splitter, assulae, festucae.
Трина, f. das Bißchen, mica, frustulum.
Тринаест, dreyzehn, tredecim.
Тринаестеро, vide тринаесторо.
Тринаести, та, то, der dreyzehnte, decimus tertius.
Тринаесторо, Anzahl von dreyzehn, tredecim.
Трине, f. pl. die Abfälle vom Heu in der Krippe, frustula foeni.
Тринити, им, v. impf. bröseln, frio.
Триница, f. dim. v. трина.
Трињење, n. das Broseln, friatio.
Трипко, m. Mannsname (von Трипун), nomen viri.
Трипун, m. Tryphon, Tryphon.
Трипуњ дан, ња дне, m. Festtag des heil. Tryphon, dies festus S. Tryphonis (den 1. Febr.).
Трипут (три пута), drey Mal, ter, tribus vicibus.
Триста, dreyhundert, terceuti.
Трићида, f. (мени се чини као да у Србији говоре т р и ћ е л а) der dreyarmige Leuchter, mit dem der Bischof den Segen gibt.
Трице, f. pl. 1) vide мекиње. 2) die Excremente, recrementa.
Тричав, ва, во, Dreck-, stercoreus.
Тричан, чна, но, н. п. киселица, Kleyen, furfuraceus.
Триша, m. (Рес. и Срем.) vide Тришо.
Тришо, m. (Ерц.) hyp. v. Тривун.
Трјестански, ка, ко, v. Тријест.
Трк, m. der Lauf, cursus. Тако ми мога брка, биће око куће трка.
Трка, f. der Wettlauf, das Wettrennen, curriculum.
Тркање, n. das Herumlaufen, circumcursatio.
Тркати, трчем, v. impf. umherlaufen, circumcurso.
Трлити, им, v. impf. aufpassen (im клис-spiel) auffangen, capto.
Трлица, f. 1) die (Flachs-) Breche, fragibulum. 2) der Ast, womit der Auf-

fangende auf den клис aufpaßt, ramus captantis клисим.

Трља, m. онај што трљи кад се банају ђеца, der Aufpasser im банатисе-Spiel, captator. cf. банатисе.

Трљање, n. das Reiben, friatio, tritus.

Трљати, ам, v. impf. reiben, attero.

Трљење, n. das Aufpassen im клис-Spiel, captatio.

Трљин, на, но, des трља, captatoris.

Трмка, f. vide кошница.

Трн, m. 1) глогов, vide глог, 2) црни, der Dorn, spina (prunus spinosa Linn). Трн му под реп и борова шешарка.

Трнење, n. das Auslöschen, exstinctio.

Трнити, им, v. impf. m. j. жито на гувну, das ausgetretene Getreide vom Viehkoth reinigen, everro recrementa ex area.

Трнић, m. dim. v. трн.

Трнов, ва, во, Dorn-, spinae.

Трнометт, m. (у Бачкој) велика метла, што се њом скида слама и балега са жита на гувну кад се вије, der Besen (von Dorn?) um den Viehkoth von der Dreschtenne hinwegzukehren, scoparum genus.

Трнути, нем, v. impf. вагру, свијећу, auslöschen, exstinguo.

Трнути, нем, v. impf. erstarren, torpeo.

Трњак, m. ein Dornbusch, dumetum.

Трње, n. (coll.) die Dornen, spinae.

Трњење, n. das Wegkehren des Unraths von der Tenne, eversio stercoris ab area.

Трњина, f. 1) die Schlehe, bacca pruni spinosae Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.

Трњиница, f. dim v. трњина:
„Ој девојко морска трњинице —

Тров, m. ein betäubender und berauschender Fischköder, esca piscaria, inebrians.

Тровање, n. das Vergiften (der Fische), veneuatio.

Тровати, рујем, v. impf. vergiften, veneno.

Троглав, ва, во, dreyköpfig, triceps.

Трогоче, чета, n. и. п. ждријебе, dreijähriges Thier, trimus (equus).

Тројак, ка, ко, dreyerley, trifarius.

Тројан (или Тројанов град), m. Зидине на Церу (више Дворишта). Онуда Срби приповиједају, да је у оном граду био некакав Тројан краљ, који је ишао сваку ноћ (зашто дању није смијо од сунца, да га не растопи) у Сријем те љубио некакву жену (или ђевојку); кад би дошао онамо (у Сријем), онда би натакли коњма зоб, па кад би коњи позобали зоб, и пијетли запјевали, онда би пошао натраг, и до сунца би дошао у свој град. Једном кажу да је муж оне жене (или други неко?) усуо у зобнице пијесак мјесто зоби, а пијетлима свима повадио језике (да не могу пјевати): тако се краљ, чекајући док пијетли запјевају, забавно дуго, питао слугу јесу ли коњи позобали зоб, а слуга му казао да нијесу (зашто је само пипао рукама одоздо); у том се одоцни; кад већ види шта је, онда узјаше на коња па побјегне, но у путу га стигне сунце, онда он брже боље сјаше с коња па утече под пласт и сакријесе од сунца, но (његовом несрећом) наиђу говеда те разбучу пласт, и ту га растопи сунце.

Троји, троја, троје, drey, tres: троји јади, троје гаће, троја врата.

Тројица, f. Anzahl von drey, tres.

Тројица, f. 1) die Dreyeinigkeit, trinitas: помози света тројице;
А. Бојиш ли се свете тројице?
Б. Бојим зле и двојице.
2) намастир у Ерцеговини. 3) намастир у Босни (у Зворничкој нахији). cf. Тавна.

Тројице, f. Pfingsten, pentecoste.

Тројични дан, на дне, m. vide тројице.

Тројка, f. 1) die Drey, numerus ternarius. 2) ein Faß von drei Eimern, dolium trium amphorarum.

Тројство, f. die Dreifaltigkeit, trinitas: тако ми тројства.

Тролијеска, f. само у овој загонетки: Лијеска тролијеска, у лијесци огањ гори, и у огњу човек стоји (у Сријему кажу липа тролипа, мјесто лијеска тролијеска)? т. ј. огледало.

Тролипа, f. cf. тролијеска.

Трољање, n. das Verbale von трољати.

Трољати, ам, v. impf. (scherzhaft) dünn und hörbar scheißen, caco tenue et cum strepitu.

Трољетни, на, но, н. п. грозница, drey Jahre dauernd, triennis.

Трољетница, f. т. ј. трољетна грозница:
„Мучи мајко замукласе
„Од грознице трољетнице —

Тром, ма, мо, schwerfällig, tardus, gravis.

Тромеђа, f. Ort, wo drei Grenzen zusammentreffen, locus trifinis (?).

Троноша, f. Kloster und Fluß im Jadar.
Троношанин, калуђер из Троноше.

Тро̏ношкӣ, ка, ко, von Троноша. cf. затроношити.

Тро̏п, m. die Schmalztreber, recrementa butyri liquati.

Тро̏пол, ла, ло, von drei Stücken (Tuches), latus tres panni latitudines:
„До зоре је девет намирила,
„И откала тронолу поњаву —

Тро̏струк, ка, ко, dreifach, triplex.

Тро̏шак, шка, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Kosten, sumtus. cf. а̑рач.

Троше̏ње, n. das Zehren, expensatio.

Тро̀шити, им, v. impf. ausgeben, zehren, expendo.

Тро̀шитисе, имсе, v. r. impf. sich in Unkosten setzen, expendo.

Тр̏панац, нца, m. трпанац у соби, не може се човек окренути, es ist alles voll gehäuft im Zimmer; man kann sich kaum umdrehen; vix te moveas, ita plenum est cubile.

Трпа̑нцук *, m. eine Reisesense, falx foenaria plicatilis.

Трпа̑ње, n. das Uebereinanderhäufen, accumulatio.

Тр̀пати, ам, v. impf. übereinanderwerfen, accumulo.

Тр̀патисе, амсе, v. r. impf. sich wohin drängen, intrudor.

Тр̏пеза, f. der Tisch, mensa. cf. сто, астал, синија.

Трпе̏за̑р, m. der Tafeldecker (in den Klöstern), monachis a triclinio.

Трпеза̑рев, ва, во, vide трпезаров.

Трпеза̑рија, f. der Speisesaal in den Klöstern, coenaculum (refectorium).

Трпеза̑ров, ва, во, des трпезар, tricliniarii.

Трпе̏за̑рскӣ, ка, ко, 1) Tafeldecker-, tricliniarii. 2) adv. wie ein трпезар, more tricliniarii.

Тр̏пети, пим, (Рес.) } vide трпљети.
Тр̏пити, им, (Срем.) }

Тр̏пљење, n. das Ertragen, toleratio.

Тр̏пљети, им, v. impf. (Ерц.) leiden, ertragen, perpetior.

Тр̏ска, f. arundo epigeios Linn.

Тр̏т, тртп (in der Erzählung, um das verlegene Stammeln des überwiesenen (Diebs u. dgl.) anzudeuten, interjectio de confusione criminis convicti.

Тр̏ти, трем (и тарем), трьо, v. impf. reiben, tero.

Тр̏тица, f. das Schweifstück vom gebratenen Geflügel,

Тр̀тосити, им, v. impf. schnell daher plappern, blatero indistincte.

Тр̀тошење, n. das Schnellplappern, blateratio.

Тр̀ћење, n. das Recken des Hintern in die Höhe, arrectio natium.

Тр́ћитисе, имсе, v. r. impf. den Hintern in die Höhe recken, arrigo nates.

Тру̏ба. f. 1) die Trompete, tuba, buccina. 2) труба платна, ein Stück fest zusammen gewickelter Leinwand, massa lintea: што мити је зашто: замребасто, зарубасто, женама је драго? (т. ј. труба платна). 3) das fest aufgezogene Garn am Weberbaum, stamina telae:
„Доведи ми дугонокту другу,
„Да прокопа на вратилу трубу —

Тру̀бити, им, v. impf. trompeten, buccina cano.

Тру̀бљење, n. das Trompeten, cantus buccinae.

Тру̑д, m. 1) gen. тру̑да, die Mühe, opera, labor. 2) gen. тру̑да, (у Бачкој и у Срјему женскога рода), der Feuerschwamm, boletus igniarius Linn: труд буков, церов, или од гљиве.

Тру̑дан, дна, но, 1) ermüdet, lassus: трудан и уморан. 2) тру̏дна жена, schwanger, gravida.

Тру̑дба, f. die Bemühung, Mühe, opera impensa.

Тру̀дити, им, v. impf. einen bemühen, ihm Mühe machen, fatigo.

Тру̀дитисе, имсе, v. r. impf. sich Mühe geben, fatigor circa rem, desudo in re.

Тру̀ђење, n. das Bemühen, defatigatio.

Трула̀дак, тка, m. ein Stück faules Holz, fauler Apfel, putre lignum, malum.

Тру̀леж, m. verfaultes Zeug, res putres.

Трули̏на, f. der Moder, das morsche Stück, pars putrida: одсијеца до трулине.

Тру̀лити, им, v. impf. faulen, putresco.

Тру̀ло, n. (у Сријему) die Kuppel in der Kirche, tholus. cf. кубе.

Тру̀љење, n. das Modern, putror.

Тру̏мпа, f. der Trupp, Haufe, turba. cf. гомила:
„Кој' с малијем боја бити не ће,
„Веће жели да на трумпу уд'ри —

Тру̑н, m. der Splitter (im Auge), festucula.

Тру̑нак, нка, m. hyp. v. трун.

Тру̀нити, им, v. impf. 1) anstäuben, verunreinigen, sordibus conspergo. 2) труни снијег, es stöbert, nives circumvolitant.

Тру̑нка, f. vide трун.

Тру̀нути, нем, vide трулити.

Тру̑нчица, f. dim. v. трунка.

Тру̑њав, ва, во, mit Splittern verunreinigt, aqua festuculis turbida.

Тру̑ње, n. (coll.) Staub, pulvis.

Тру̀њење, n. das Anstäuben, adspersio pulveris.

Тру́о, трула, ло, morsch, verfault, putris.
Тру̑п, m. der Rumpf, truncus.
Тру̏пина, f. 1) augm. v. труп. 2) der Kloß, caudex.
Тру̏сина, f. Berg in der Herzegowina:
„Други мејдан под гором Трусином —
Тру̑т, m. } die Drohne, fucus.
Тру̏тина, augm. }
Труцка̂ње, n. das Schütteln (im Wagen), quassatio.
Тру̏цкатисе, амсе, v. r. impf. geschüttelt werden, quassor.
Тр̏ц врц, interj. von der Verlegenheit eines durch Einwürfe und Fragen Ueberwiesenen, detergiversatione convicti.
Трчи на поље, шет у кућу (биће нокас), scherzhaft für Lariren, alvus fluet.
Трча̂ње, n. das Laufen, cursus.
Тр̏чати, чим, v. impf. laufen, curro.
Трчка́рење, n. dim. v. трчање.
Трчка́рити, им, dim. v. трчати.
Трчу́љак, љка, m. cf. висуљак (само у оној загонетки).
Ту̑, dort, da, istic.
Ту̑г*, m. der Roßschweif (als Ehrenstandarte der türkischen Paschen), insigne caudae equinae.
Ту́га, f. 1) туга ме је, es schaudert mich, cohorresco:
„Ђе је сама, а не има друга,
„Да је није од горице туга —
2) туго и невољо! sagt die unwillige, aber immer liebende Mutter zum Kinde das ihr Kummer und Noth macht, convicium matris amantis in infantem.
Тугаљив, ва, во, kitzelig, titillationem aegre sustineus, titillabilis. cf. чакаљив.
Туго̀вање, n. das Klagen, Wehklagen, lamentatio.
Туго̀вати, гујем, v. impf. wehklagen, lamentor.
Туго̀ватисе, гујемсе, v. r. impf. klagen, lamentor:
„Поче им се Чупић туговати —
Ту̑ђ, ђа, ђе, fremd, alienus.
Ту̏ђење, n. das Schämen, Verlegen seyn in einem fremden Hause, verecundia in domo aliena.
Ту̏ђин, m. der Fremdling, peregrinus.
Туђинка, f. die Fremde, peregrina:
„Али ми не да туђинка,
„Туђинка добра ђевојка:
„Ја добра коња оседлам,
„Туђинка ми га раседла —
Ту̏ђитисе, имсе, v. r. impf. sich fremd betragen, verlegen seyn wie ein Fremder, verecundor.
Ту̑жан, жна, но, betrübt, arm, unselig, miser:
„Тужна јадна да сам вода ладна —
Ту̑жба, f. die Klage, accusatio.
Ту̏жење, n. 1) das Klagen (vor Gericht) accusatio. 2) das Klagen nach einem Todten, ululatus de mortuo.
Ту́жити, им, v. impf. плакати иза гласа (особито за мртвем) и нарицати, т. ј. говорити: јаој Божо (или како му буде име) моје грдне ране! јаој ко ће твога пуста коња јахати? јаој ко ће твоје аљине носити? јаој ко ће твоје оружје пасати и т. д. einen Todten beweinen, plango. Мати за сином и сестра за братом тужи кашто по двије и по три године; кад је сама код куће, или кад изиђе куд у поље, а она тужи и нариче као да пјева. Доста пута би суза из камена ударила, како жалостиво мати нариче за сином, или сестра за братом. У садашње вријеме срамота је жени тужити за мужем, а још већа испрошеној ђевојци за момком; али се у пјесмама пјева да су и жене тужиле за мужевима и ђевојке за момцима, и. п.
„Пуче пушка из кола другога
„Те удари у колу Дамљана.
„Дамљан паде, а љуба допаде:
„Мој Дамљане, моје јарко сунце!
„Л'јепо ти ме бјеше обасјало!
„Ал' ми брже за горицу зађе —
„Марка жали и отац и мајка,
„А Андрију ни отац ни мајка,
„Него једна из села девојка,
„Жалила га, па је говорила:
„Јаој Андро моје чисто злато!
„Ако би те у рукаве везла,
„Рукав ће се одма издерати,
„Па ђе твоје име погинути;
„Ако би те у песму певала,
„Песма иде од уста до уста,
„Па ће доћи у погана уста;
„Ако би те у књигу писала,
„Књига иде од руке до руке,
„Па ће доћи у погане руке —
„Боже мили чуда великога!
„Ко л' је ово кога ожалио?
„Ил' је мајка једнoга сина?
„Ил' сестрица брата рођенога?
„Ил' је снаа ручнога ђевера?
„Ил' ђевојка првог заручника?
Ту́жити, т[у]жим, v. impf. кога, klagen (vor Gericht), accuso.
Т[у]житисе, имсе, v. r. impf. коме, на кога, sich beklagen, klagen, conqueror.
Ту̀жњава, f. die Wehklage, ululatus: стоји тужњава.
Ту̏зла*, f. 1) das gesottene Salz, sal excoctum ex aqua salifera. 2) (доња и горња) Namen einer Stadt in Bosnien, wo so eine Siederey besteht, nomen oppidi. Ту̏зланин, човек из Тузле. Ту̏зланскі, ка, ко, von Тузла.

Тук, m. 1) der Winkel, angulus, cf. кут. 2) ударно тук на лук, zwey harte Steine sind aneinander gerathen, dignus dignum reperit.

Тука, f. vide будија.

Тукац, кца, m. vide будац.

Тукнути, нем, v. pf. 1) ein wenig (Knoblauch) stoßen, contundo. 2) schlagen (dem Geruche nach), oleo, suboleo: ово месо тукне мало.

Тулум *, m. vide мјешина.

Тулумина, f. augm. v. тулум.

Тулак, лка, m. } 1) die Einsteckröhre in

Тулац, лца, m. } der каблина, fistula minor inserta majori (in mola). 2) eine Art Falle für Füchse u. dgl. genus decipulae, laquei.

Тумарâње, n. das vorwitzige Umhergehen, vagatio curiosa.

Тумарати, ам, v. impf. vorwitzig umherschlendern, vagor curiosus.

Тумарити, им, v. pf. hineinplumpen (in ein Haus, ohne anzuklopfen), intro improvisus.

Тумба, adv. vom Faß, wenn es aufrecht steht, de dolio erecto.

Тумбâње, n. das Umlegen (eines Fasses), inversio.

Тумбâс *, m. der Ponton (Schiff zur Schiffbrücke), ponto.

Тумбати, ам, v. impf. н. п. буре, umlegen, umdrehen, everto.

Туна, vide ту.

Туња, f. vide гуња.

Туп (comp. тупљи), па, по, stumpf, hebes.

Тупара, f. тупа сјекира, eine Art stumpfer Hacken, securis obtusior.

Тупити, им, v. impf. abstumpfen, obtundo, hebeto.

Тупкâње, n. das Stampfen (der Ziegen), tundo, supplodo.

Тупкати, ам, v. impf. mit den Füßen stampfen, supplodo.

Тупљење, n. das Abstumpfen, hebetatio.

Тупоглав, ва, во, stumpfen Kopfes, capitis obtusi: иди погани тупоглава! (кажу ђетету, н. п. кад не може што да упамти).

Тур, m. der Hosenlatz, tegumentum braccarum.

Тура *, f. 1) н. п. кордована, или ибришима, ein Bündel, fasciculus. 2) auf der Münze die Kopfseite, pars adversa numi.

Турадија, f. (coll.) die Türken, Turca.

Турак, рка, der Türke (besonders wenn man die Deutschen redend einführt; denn gut serbisch heißt er Турчин, pl. Турци), Turca.

Турање, n. das Werfen, jactus.

Турати, ам, v. impf. werfen, jacio.

Туратисе, амсе, v. r. impf. werfen, jacio, jaculor.

Тургуља, f. (једни говоре и тургуња) т. ј. шљива, Art frühzeitiger Pflaumen, pruni genus.

Турити, им, v. pf. werfen, jacio.

Туритисе, имсе, v. r. pf. werfen, jaculor.

Туркâње, n. (dim. v. турање) das Fortstoßen, promotio.

Туркати, ам, (dim. v. турати) fortstoßen, promoveo (z. B. wenn viele beisammen sitzen, und einer den andern zum Weiterrücken stößt).

Туркешања, f. augm. v. Турчин.

Туркиња, f. die Türkin, Turca, femina Turcica.

Туркињин, на, но, der Türkin, Turcae.

Туркињица, f. dim. v. Туркиња.

Турко, m. vide Турак: Турко мала пара некрштена вјера (у приповијетки).

Турнути, нем, v. pf. (z. B. mit dem Ellbogen) stoßen, impello.

Турпија *, f. die Holzfeile, lima lignaria.

Турпијање, n. das Feilen (des Holzes), limatio ligni.

Турпијати, ам, v. impf. feilen, limo.

Турпијца, f. dim. v. турпија.

Турскâ, f. die Türkey, Turcia.

Турскӣ, ка, ко, 1) türkisch, turcicus. 2) adv. türkisch, turcice.

Турђија, f. 1) eine türkische Arie, modus cantilenae turcicus. 2) die Türkey, Turcia:

„Мало јада по Турђији радиш,
„А што тражиш по земљи
Њемачкој —

Турчало, m. der gewöhnlich türkisch spricht, singt, Turcicus.

Турчалов, ва, во, des турчало, Turcici.

Турчâње, n. das Türkischsprechen, Turcismus.

Турчати, ам, v. impf. türkischsprechen, loqui turcice.

Турчење, n. das Vertürken, turcizatio.

Турчин, m. der Türke, Turca.

Турчинак, нка, m. papaver rhoeas Linn.

Турчинов, ва, во, des Türken, Turcae.

Турчити, им, v. impf. zum Türken machen, facio esse Turcam.

Турчитисе, имсе, v. r. impf. ein Türke seyn, Turca fio aut sum.

Туршија *, f. Aufbewahrung der Früchte in Wasser, Wein, adservatio pomorum, uvarum, in aqua, vino. У туршију се меће грожђе, крушке, јабуке, краставци и т. д.

Тута, 1) тута вура * (т. ј. држи, удри; или, потегни, повуци); 2) у за-

гонетки: Тута тамо, тут' овамо, тута те за врата? т. j. жена кад чисти собу или кућу па сметлиште смете за врата. 3) у другој загонетки: Јаше тута на баури? т. j. сврака на крмачи.
Тутило, in der Redensart: ту и тутило (und dabei ist's geblieben, nec praeterea quid factum). cf. лани (како онда, и лани).
Туткал*, m. der Tischlerleim, gluten.
Туткалити, им, v. impf. leimen, glutino.
Туткаљење, n. das Leimen, glutinatio.
Туткање, n. vide дрикање.
Туткати, ам, vide дркати.
Тутњић, m. eine Art eiförmiger Kürbisse, cucurbitarum genus.
Тући, учем, v. impf. 1) schlagen, tundo. 2) stoßen (Salz, Kaffee), tundo. 3) волове, бикове, contundo tauri testiculos.
Тућисе, учемсе, v. r. impf. 1) sich schlagen, pugno. 2) јајима (zu Ostern).
Туфегџија*, m. vide пуфекчија (mit allen Ableitungen).
Туфекчибаша*, m. der Zechmeister der Büchsenmacher, praefectus collegii tormentariorum.
Туфекчија*, m. der Büchsenmacher, tormentarius. cf. пушкар.
Туфекчијин, на, но, des туфекчија.
Туфекчијскӣ (туфекчијски), ка, ко, Büchsenmacher-, tormentariorum.
Туц, муц, cf. трт мрт.
Туцак, m. der Bettler, mendicus (cf. просјак):
„Удијели туцаку јунаку —
Туцаљ, цља, m. vide тучак.
Туцање, n. dim. v. тучење 1.
Туцати, ам, dim. v. тући 1.
Туцатисе, амсе, dim. v. тућисе 2.
Туцачкӣ, ка, ко, 1) Bettler-, mendici. 2) adv. wie ein туцак, more mendici.
Туцин дан, на дне, m. vide тучин дан.
Туч, m. die Glockenspeise, Bronze, aes (campanarium, tormentarium).
Туча, f. vide град.
Тучак, чка, m. 1) die Mörserkeule, pistillum. 2) das Ostereи, das die andern zusammenschlägt, ovum poschale forte.
Тучење, n. das Schlagen, Stoßen, tunsio.
Тучин дан, на дне, m. der Tag vor dem бадњи дан, der Schlachttag, dies mactationis. cf. печеница.
Тучитисе, имсе, v. r. pf. auf einander stoßen (von Armeen), concurro.
Тушта (von тисушта? oder cf. krainisch дукај?) unzähligviel, innumerus.
А. Има ли рака у том потоку?
Б. Има тушта.

Ћ.

Ћа! (in der Anekdote vom Türken), ein Ruf an den Ochsen, daß er fortgehe! vox impellentis Turcae boven: ћа шароња, ћа!
Ћаба*, f. die heil'ge Stätte (Mekka bei den Türken, Jerusalem bei den Christen), locus desiderii: отишао на ћабу;
„Док запалим Рачу украј Дрине,
„И погубим Аџи-Мелентија,
„Којʼ je иш'о преко мора сињег
„Те je влашку ћабу полазио —
Ћаја*, f. eine Art gefüllter Kuchen, placentae genus.
Ћајџија*, m. der Kuchenbäcker, placentarius.
Ћајџијин, на, но, des Kuchenbäckers, placentarii.
Ћакиница, f. die Frau des ћако (in der Anekdote).
Ћако, m. Väterchen, tata.
Ћалов, m. vide будала.
Ћанут, па, то, (im Gehirne) angebrannt. Pedant, angeschossen, non sanissimae mentis. cf. сулудаст.
Ћар*, m. der Handel, commercium. cf. трговина.
Ћарење, n. das Handeln, commercium.
Ћарити, им, v. impf. handeln, commercium facio, exerceo.
Ћаркање, n. dim. v. ћарење.
Ћаркати, ам, dim. v. ћарити.
Ћарџија*, m. der Handelsmann, mercator, cf. трговац.
Ћаса*, f. Art einer tiefer Schüssel, lanx profundior.
Ћасица, f. dim. v. ћаса.
Ћата, m. (Рес. и Срем.) vide ћато.
Ћатин, на, но, des ћата, scribae.
Ћатиница, f. des ћата Frau, uxor scribae.
Ћато*, m. (Ерц.) der Schreiber, scriba. cf. писар.
Ћатов, ва, во, des ћато, scribae.
Ћаћа, m. der Vater, tata.
Ћаћин, на, но, des Vaters, patris.
Ћа ћу! Lari fari! nugae! то je ћа ћу!
Ћебап*, m. vide ћевап.
Ћебе*, ета, n. die Kotze, wollene Decke, gausape, amphitapa cf. губер.
Ћебеџија*, m. der Kotzenmacher, gausaparius.
Ћевап*, m. eine Art Braten, frusta carnis simul assata (sine ossibus).
Ћевкање, n. vide жевкање.
Ћевкати, ам, vide жевкати.
Ћеиф*, m.} vide ћеф.
Ћейф*, m.}

Ћеја! interj. sagt man zum Rinde, wenn man es von etwas entfernen will, vox rejicientis bovem.
Ћела*, f. die Glatze, calvities.
Ћела, m. (Рес. и Срем.) vide ћело.
Ћелав, ва, во, kahl, glatzig, calvus.
Ћелавац, вца, m. der Glatzkopf, calvus.
Ћелавити, им, v. impf. kahl werden, calvus fio.
Ћелавица, f. 1) kahlköpfige Frau, femina calva. 2) Schimpfwort für die Ziege, convicium in capram.
Ћелављење, n. das Kahlwerden, calvities.
Ћелепир*, m. die Beute, praeda. cf. добит, плијен.
Ћелепирење, n. das Beutemachen, praedatio.
Ћелепирити, им, v. impf. u. pf. Beute machen, praedor.
Ћелепош, m. eine kegelartige Kappe, Mütze, galeri genus.
Ћелепуш, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Mütze der Geistlichen unter dem Hute, mitra sub pileo.
Ћелија, f. (κελλίον) die Zelle, cellula monachi.
Ћелије, f. pl. намастир у Србији (у Ваљевској нахији).
Ћелијца, f. dim. von ћелија, cellula.
Ћело, m. (Ерц.) der Kahlkopf, Glatzkopf, calvus.
Ћелупача, f. (cm.) ein Schimpfwort, von ћелав gebildet:
„А јетрве ћелупаче —
Ћемер*, m. 1) vide свод. 2) der Geldgürtel, die Geldkatze, zona.
Ћемерли*, adj. indecl. н. п. кула (т. ј. на свод):
„Већ он оде по ћемерли кули —
Ћенар*, m. 1) vide крај:
„Ал' су Турци брижни и срдити,
„Отишли су земљи по ћенару —
2) vide крајац.
Ћено, m. Hundename, nomen canis.
Ћепенак*, нка, m. der Ladenflügel (nach türkischer Art), valva tabernae.
Ћепица, f. das Käppchen, mitra parva.
Ћер, f. die Tochter, filia. cf. кћи.
Ћерана, f. Frauenname, nomen muliebre.
Ћерање, n. (Ерц.) das Treiben, agitatio.
Ћерати, ам, v. impf. (Ерц.) treiben, agito.
Ћератисе, амсе, v. impf. (Ерц.) 1) rammeln (von Hasen), coeo. 2) sich verfolgen (mit Prozessen), persequi se in foro. cf. гонитисе.
Ћеремида, f. von gr. κεραμίς neuer κεραμίδα, der Dachziegel, tegula. cf. цријеп.
Ћерење, n. vide церење.
Ћерећелија*, f. vide узвод.
Ћерин, на, но, der Tochter, filiae.
Ћеритисе!, имсе, vide церитисе.
Ћерка, f. das Töchterchen, filiola. Мајка ћерку кара, снаши приговара.
Ћеркин, на, но, der ћерка, filiolae.
Ћерпич, m. der ungebrannte Ziegel, later crudus.
Ћертови*, m. pl. die Balken zum Häuserbau, trabes, tigna.
Ћерца, f. dim. v. ћерка.
Ћерчиво*, n. der Fensterrahm, margo ligneus fenestralis.
Ћеса, f. vide кеса.
Ћесар, m. т. ј. Њемачки, или Бечки, der (teutsche) Kaiser, der Wiener Kaiser, Caesar (der türkische und russische sind цареви):
„Цар и ћесар кад се заводише,
„Код ћесара обрштери бише —
„Св'јетла круно од Беча ћесаре! —
Ћесарев, ва, во, vide ћесаров.
Ћесаревина, f. 1) das Kaiserland, terra Caesaris. 2) das Kaisergut, res Caesaris.
Ћесарица, f. die Kaiserin, imperatrix.
Ћесаричин, на, но, der Kaiserin, imperatricis.
Ћесаров, ва, во, des Kaisers, Caesaris.
Ћесаровина, f. vide ћесаревина.
Ћесарски, ка, ко, 1) kaiserlich, caesareus. 2) adv. wie der Kaiser, Caesaris more.
Ћескин*, adj. indecl. feurig, ardens, igneus, н. п. коњ, дуван, cf. љут, ватрен.
Ћесма, f. vide шупљика.
Ћесмање, n. das Durchlöchern der Ärmel-Enden, u. dgl. mit Stickerey, cf. шупљика.
Ћесмати, ам, v. impf. durchlöchern sticken, acu pingo perforatu.
Ћетен*, m. vide лан.
Ћетениште, n. vide ланиште.
Ћетенов, ва, во, vide ланен.
Ћети, оћу, (Ерц.) wollen, volo.
Ћеф*, m. das Belieben, die Lust, libitus, libido.
Ћеш*, m. die Beschau eines gewaltsam Gestorbenen, inspectio occisi. cf. крвнина.
Ћешење, n. das Beschauen eines Ermordeten, inspectio occisi.
Ћешити, им, v. impf. den Ermordeten beschauen, inspicio occisum.
Ћешке*, ета, n. vide кешке.
Ћибрет*, m. der Schwefelfaden, das Schwefelhölzchen, filum sulfuratum, assula sulfurata. cf. сумпорача.
Ћивот, m. (κιβωτός) die Reliquienkiste, cista in qua servantur sanctorum ossa.
Ћила, f. 1) der Pulverbeutel, crumena pulveri ignifferi. 2) das Blech an der Mündung, lamina orificii crumenae illius.

Ћилер*, m. die Speisekammer, penus.
Ћилим*, m. der Teppich, tapes. cf. шареница.
Ћилит*, m. vide катанац.
Ћимане*, нета, n. vide ереде:
„Погубише ситна ћиманета —
Ћиотина, f. вода у Ерцеговини:
„И Тројицу надомак Таслице,
„Украј воде украј Ћиотине —
Ћира, m. (Рес. и Срем.) vide Ћиро.
Ћирилов дан, m. | der Slawen Apostel
Ћирил философ. | Kyrill. Срби приповиједају, да тице на Ћирилов дан траже друга свака себи да граде гнијездо и да носе јаја; па која не нађе друга, она се објеси.
Ћириш*, 1) eine Art Bauholz, materiae genus. 2) das Schusterpech, pix sutoria.
Ћирјак, m. Mannsname, nomen viri (von Cyriacus?)
Ћирко, m. Mannsname, nomen viri (von Ћирјак).
Ћиро, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri (von Cyrillus?).
Ћитап*, m. das Buch, die Bibel (der Koran), biblia.
Ћифта, m. der Krämer (verächtlich), tabernarius.
Ћифтин, на, но, des ћифта, tabernarii.
Ћифтински, ка, ко, 1) Juden-, Judaeorum (als Schimpfwort von Kaufleuten). 2) adv. wie ein ћифта, more tabernarii.
Ћифтица, f. dim. v. ћифта.
Ћора*, m. (Рес. и Срем.) vide ћоро.
Ћора, f. н. п. кобила, einäugig, altero oculo captus.
Ћорав, ва, во, einäugig, oculo captus.
Ћоравац, вца, m. der Einäugige, altero oculo capta.
Ћоравити, им, v. impf. einäugig werden, oculo capi.
Ћоравица, f. die Einäugige, unocula.
Ћоравлење, n. das Einäugigwerden, oculi amissio.
Ћорин, на, но, des ћора, unoculi.
Ћорин, на, но, der ћора, unoculae.
Ћориница, f. die Frau des ћора, uxor unoculi.
Ћорлаисати*, лаишем, v. pf. mit geschlossenen Augen hineinrennen, clausis oculis peto, impetum facio.
Ћоро, m. (Ерц.) der Einäugige, oculo captus.
Ћоров, ва, во, des ћоро, unoculi.
Ћорпазар*, m. der Handel ungesehens, mercatus quin videas. По панађурима кашто пазарују тако ноћу коње. Приповиједају да је некакав човек одвео на панађур ћорава коња, па га пазарио за једну ноћ девет пута, кад у јутру свануло а, ћо у њега коњ слијеп у оба ока. А у другога опет тако исто освануо његов коњ у рукама.
Ћоса*, m. (Рес. и Срем.) vide ћосо.
Ћосав, ва, во, bartlos, imberbis, der keine Barthaare hat, cui non crescit barba.
Ћосе, f. pl. das Schachspiel (englisch chess), lusus latrunculorum.
Ћосин, на, но, des ћоса, hominis depilis.
Ћосиница, f. die Frau eines ћоса, uxor hominis depilis.
Ћосо, m. (Ерц.) der Bartlose, depilis.
Ћосов, ва, во, des ћосо, hominis depilis.
Ћошак*, шка, m. | das Eck, die Ecke,
Ћоше*, ета, n. | angulus. cf. рогаљ.
Ћошели*, adj. indeclin. eckicht, angulosus.
Ћу, ћуа, m. der Hauch, spiritus: нема вјетра ни ћуа.
Ћуба, f. der Schopf (der Henne), cirrus.
Ћуба, f. die Schopfhenne, gallina cristata.
Ћубаст, та, то, н. п. кокош, gehaubt, cristatus.
Ћубица, f. dim. v. ћуба.
Ћуд, f. 1) das Naturell, indoles: добре ћуди;
„Ој ђевојко и зла ћуди твоја —
2) није ми по ћуди, es ist mir nicht recht, non placet.
Ћудање, n. das Scheuwerden (des Pferdes), consternatio.
Ћудатисе, амсе, v. r. impf. scheu werden, consternor.
Ћудљив, ва, во, н. п. коњ, scheu, pavidus, facile expavescens.
Ћук, m. Name einer Art Nachteule, (vom Laute ћу!), ululae genus.
Ћук! ћук! interj. so ruft man die Hühner herbey, vox gallinas vocantis
Ћукање, n. das Schreyen wie ein ћук, clamor bubonis (ћук).
Ћукање, n. das Herbeirufen der Hühner, advocatio gallinarum.
Ћукати, учем, v. impf. schreyen wie der ћук, clamo ut ћук.
Ћукати, ам, v. impf. die Hühner herbeirufen, allicio gallinas.
Ћукнути, нем, v. pf. einmahl ћу schreyen, dico ћу.
Ћукнути, нем, v. pf. einmahl ћук rufen, dico ћук.
Ћуков, ва, во, des ћук, bubonis.
Ћула, f. (у Бачкој) vide кијача.
Ћулав, ва, во, vide чулав.
Ћулити, им, v. impf. н. ј. уши, spitzen (die Ohren), arrigo aures.
Ћулумак, мка, m. eine kleine Keule, clavula.
Ћуљење, n. das Spitzen (der Ohren arrectio aurium.

Ћума, f. das Büschel, fasciculus, crista.
Ћумез*, m. vide кокошар 1.
Ћумица, f. dim. v. ћума.
Ћумур*, m. vide угаљ.
Ћумурџија*, m. der Kohlenbrenner, carbonarius, coctor carbonum.
Ћуп*, m. eine Art Topf zu Honig, Rindschmalz, ollae genus.
Ћупа, f. eine Art Krug, urcei genus.
Ћупина, f. augm. v. ћуп.
Ћупић, m. dim. v. ћуп.
Ћуприја*, f. 1) vide мост. 2) варош у Србији на десном бријегу Мораве (у Ресави). Ћупријскӣ, ка, ко, von Ћуприја.
Ћупријца, f. dim. v. ћуприја.
Ћура, f. vide будија.
Ћурад, f. (coll.) vide бучад.
Ћурак, рка, m. vide будац.
Ћурак*, рка, m. ein mit Pelz gefütterter und verbrämter Rock, toga pellibus subsuta et praetexta.
Ћуран, m. vide ћурак.
Ћурдија, f. 1) (Сријему, у Бачк. и у Бан.) der kurze Pelzrock, vestis pelliceae genus. 2) (у Србији) ein langer (Pelz-) Rock ohne Aermel.
Ћурдијетина, f. augm. v. ћурдија.
Ћурдијца, f. dim. v. ћурдија.
Ћуре, ета, n. vide буче.
Ћурићи, m. pl. (coll.) vide бучићи.
Ћурјӣ, рја, рје, vide будињи.
Ћурка, f. vide ћура.
Ћурликање, n. das Trillern auf einem Blasinstrumente, fistulae modulatio.
Ћурликати, ичем, v. impf. trillern (auf der Flöte), modulor.
Ћуртаук, m. ћурја (будиња) болест, (scherzhaft) eine Krankheit der Weiber, Art Sehnsucht, desiderium veneris.
Ћурче, чета, n. eine Pelzjacke, tunica pellicea.
Ћурчибаша*, m. der Zechmeister der Kürschnerzunft, magister pellionum.
Ћурчибашин, на, но, des ћурчибаша, magistri pellionum.
Ћурчибашиница, f. die Frau des ћурчибаша, uxor magistri pellionum.
Ћурчија*, m. der Kürschner, pellio. cf. кожуар.
Ћурчијин, на, но, Kürschners, pellionis.
Ћурчијница, f. die Kürschnerin, pellionis uxor.
Ћурчијскӣ, ка, ко, 1) Kürschner-, pellionum. 2) adv. wie ein Kürschner, more pellionis.
Ћурчӣјскӣ, ка, ко, vide ћурчијски.
Ћурчилук*, m. das Kürschnerhandwerk, ars pellionis.
Ћурчић, m. (dim. v. ћурак) vide ћурче.
Ћускија*, f. der Hebel, vectis. cf. полуга.
Ћустек*, m. die Fußschelle (für unbändige, feurige Pferde), compes.
Ћутак, тка, m. vide шуљак 1.
Ћуталица, f. der immer schweigt, taciturnus.
Ћутење, n. (Рес.) vide ћућење.
Ћутети, тим, (Рес.) } vide ћућети.
Ћутити, им, (Срем.) }
Ћуткање, n. das Schweigenheißen, impositio silentii.
Ћуткати, ам, v. impf. кога, jemand schweigen heißen, silentium impono.
Ћуткац! mausestill, obmutuit, obmutuere.
Ћутук*, m. der Trupp, turma.
Ћућење, n. (Ерц.) das Schweigen, silentium.
Ћућети, ћутим, v. impf. (Ерц.) schweigen, sileo. cf. мучати.
Ћуфтета*, n. pl. ein Gericht (von Fleischknödeln), cibi genus. Исјецка се ситно пријесно месо и метне се у њега мало бибера и ситно исјецана црнога лука, па се онда начине као ораси и умељају се у пшенично брашно (и то се зову ћуфтета). Послије тога ћуфтета се попрже на маслу, па се поспу бијелим луком и киселим млијеком.
Ћуша, f. der Rüssel, rostrum (suis). cf.
Ћушање, n. das Ohrfeigen, colaphi impactio.
Ћушати, ам, v. impf. ohrfeigen, colaphum impingo.
Ћуше! interj. sagt man dem Esel, um ihn zu entfernen, vox asinos repellentis.
Ћушити, им, v. pf. ohrfeigen, colaphum impingo. cf. приушити.
Ћушка, f. vide приушак.
Ћушкање, n. das Fortstoßen, protrusio.
Ћушкала, f. ein Spiel, ludi genus.
Ћушкати, ам, v. impf. н. п. капу ногом, fortstoßen, protrudo.
Ћушнути, нем, v. pf. einen Stoß geben, trudo.

У.

У, 1) in, in (mit dem accus. und abl.): отишао у цркву; био сам у цркви. 2) (mit dem genit.) bei, apud: у Бога је свашта доста; нишге у мене; има у њега. 3) interj. cf. ух!
Уабати, ам, v. pf. (ein neues Kleid) strapazieren, attero (pannum).
Уабоноситисе, сисе, v. r. pf. дрво у води, im Wasser nur noch dauerhafter werden, humore firmari.
Уб, m. Fluß und Stadt in der Ваљевска нахија.

У̏ба, adv. einzeln, hie und da, kaum, vix:
А. Има ли јабука на јабукама?
Б. Нема, уба ће која.
У̏бав, ва, во, (ријетко се говори, него се чује у пјесмама) vide лијеп.
У̏бавац, вца, m. Name einer Quelle zwischen Remeta und Kruschedol in Sirmien, nomen fontis (Bandusiae) in Sirmio.
У̏бавица, f. cf. Златоје.
У̏бацивање, n. das Hineinwerfen, injectio.
Убациватн, цујем, v. impf. } hineinwerfen, injicio.
У̏бацити, им, v. pf. } hineinwerfen, injicio.
Убѐлити, им, (Рес. и Срем.) vide убијелити.
Убијање, n. 1) das Verletzen, laesio. 2) das Erschlagen, occisio.
Убијати, ам, v. impf. 1) verletzen, laedo. 2) todtschlagen, occido.
Убијатисе, амсе, v. r. impf. sich anschlagen, illidor.
Убијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. платно, bleichen, insolo.
У̏бити, бијем, v. pf. 1) erschlagen, occido. 2) abschlagen, verwunden, verletzen, laedo.
У̏битисе, бијемсе, v. r. pf. sich verletzen, laedi.
Убљувати, љујем, v. pf. bespeyen, conspuo.
У̏бој (у̏бо̄ј), m. die Schläge, verbera: лежи од убоја.
Убојатисе, јимсе, v. r. pf. mit der blossen Furcht davon kommen, (en être quitte pour la peur), timore luo: бојао сам се, али се нијесам убојао.
У̏бојит, ита, ито, (ст.) vide убојни:
„Дадоше му копље убојито —
У̏бојица, m. der sich gut schlägt, pugnator acer.
Убо̀јнӣ, на, но, н. п. топови, Kampf-, Schlacht-, zerstörend, praeliaris
Убо̀јнӣ камен, m. (Contusionsstein), den man den in einer Schlägerey Zerschlagenen zerrieben eingibt, lapis ad contusiones
Убо̀сти, одем, v. pf. durch Stechen verwunden, pungo, pungendo laedo: убола га крава.
Убра̀да̂ч, m. eine Art leinenes Kopftuch, vittae genus.
Убра́дити, им, v. pf. den убрадач umthun, sumere vittam, circumdare. Убрађена без игала (т. ј. пијана).
Убрађивање, n. das Umthun des убрадач, vittae circumdatio.
Убрађивати, ђујем, v. impf. den убрадач umthun, circumdo vittam.
Убражђивање, n. das Unternehmen (eines Geschäfts), molimen.
Убражђивати, ђујем, v. impf. } sich in ein Geschäft einlassen, immittere se in negotium.
Убра̀здити, им, v. pf. } sich in ein Geschäft einlassen, immittere se in negotium.
У̏брати, уберем, v. pf. pflücken, anlesen, lego.
Убрзити, им, v. pf. убрзићу ја тебе! sagt man dem Kinde, das man straft, (faciam te celerem?).
У̏брисати, ришем, v. pf. wischen, tergeo.
Убрисивање, n. das Abwischen, abstersio.
Убрисивати, сујем, v. impf. abwischen, abstergo.
Ува́лити, им, v. pf. hineinwälzen, involvo.
Ува́љати, ам, v. pf. hineinwälzen, volvo in —.
Ува́љатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich durch Wälzen beschmutzen, volutando maculor. 2) sich einwalken, im Walken eingehen, minui subigendo.
Ваљивање, n. das Hineinwälzen, involutio.
Уваљивати, љујем, v. impf. hineinwälzen, involvo, volvo in —.
Ува̑р је, vide за увар је.
У̏ватити, им, v. pf. ertappen, fangen, capio, prehendo.
У̏ватитисе, имсе, v. r. pf. unbeweglich bleiben, nicht bewegt werden, erstarren, consisto, non moveor, н. п. рука, нога, мјесец, сунце.
Увѐзати, ежем, v. pf. binden, colligare.
Увезивање, n. das Binden, ligatio.
Увезивати, зујем, v. impf. binden, colligare.
Увѐк, (Рес. и Срем.) vide у вијек.
Увенути, нем, v. pf. verwelken, marcesco.
Увера́вање, n. (Рес. и Срем.) vide увјеравање.
Увѐравати, ам, (Рес. и Срем.) vide увјеравати.
Увера́ватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide увјераватисе.
Уверити, им, (Рес. и Срем.) vide увјерити.
Уверитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide увјеритисе.
Увѐсти, едем, v. pf. 1) hineinführen, duco in —. 2) пређу у брдо, anzetteln, ordior.
Увѐсти, везем, v. pf. hineinfahren, inveho.
Увѐсти, везем, v. pf. hineinsticken, includo picturae acus:
„Увезла сам три дуката злата —
Увече̑ (у вече), Abends, vesperi.
Увецбати, ам, (Рес. и Срем.) vide увјецбати.

Увештитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide увјештитисе.

Увијање, n. das Umwinden, involutio.

Увијати, ам, v. impf. umwinden, involvo.

Увијек (d. i. у вијек), (Ерц.) immer, semper.

Увирање, n. 1) das Einsieden, Einkochen, decoctio. 2) das Durchschmiegen, perreptio (?), perlapsus.

Увирати, ре, v. impf. einkochen, decoqui, coquendo evaporari.

Увиратисе, ремсе, v. r. impf. sich wohin durchschmiegen, arcte perlabi.

Увити, вијем, v. pf. umwinden, circumvolvo.

Увјеравање, n. (Ерц.) das Bereden, Ueberzeugen, persuasio, convictio.

Увјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) glauben machen, persuadeo.

Увјераватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich überreden, persuadeo mihi.

Увјерити, им, v. pf. (Ерц.) glauben machen, persuadeo.

Увјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich überreden, persuadeo mihi.

Увјеџбати, ам, v. pf. (Ерц.) einlernen, sich einüben, condisco, expertus fio in re.

Увјештитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) geschickt werden (in einer Arbeit), expertus fio.

Увлачење, n. das Einziehen, retractio.

Увлачити, им, v. impf. hineinziehen, retraho, traho, contraho.

Уво (genit. ува и увета; pl. уши), das Ohr, auris.

Увода, f. der Spion, Kundschafter, explorator.

Уводити, им, v. impf. 1) hineinführen, induco. 2) auskundschaften, exploro. 3) пређу у брдо, anzetteln, ordior.

Увођење, n. 1) das Hineinführen, inductio. 2) das Spioniren, exploratio. 3) das Anzetteln, orsus.

Увојак, јка, m. (cm.) Locke (?), cincinnus:

„Како расте трава на увојке —

Уволажа, f. der Ohrwurm, forficula Linn.

Увражење, n. das Einfädeln, immissio fili in acum.

Увразити, им, v. impf. н. п. конац у иглу, einfädeln, insero filum in foramen acus.

Увратине, f. pl. die Pflugwende, versus aratri. Боље се навр њиве договарати, него се на увратинама карати.

Увратитисе, имсе, v. r. pf. einsprechen, einkehren, deverto ad aliquem.

Враћање, n. das Einsprechen, ingressio.

Увраћатисе, амсе, v. r. impf. einsprechen, deversor.

Урачати, ам, v. pf. treffen (durch Wahrsagung), divino.

Увребати, ам, v. pf. erlauern, deprehendo aucupando.

Увредити, им, (Рес. и Срем.) vide увриједити.

Увретен (скочити), auf der nämlichen Stelle in die Höhe, adsilio in altum:

„Трипут дорат увретен скочио —

Уврети, ри, v. pf. einkochen, verdampfen, decoqui.

Уврѣтисе, ремсе, увръосе, (Рес. и Срем.) vide увријетисе.

Увриједити, им, v. pf. (Ерц.) an eine Wunde anstoßen, offendo in vulnus.

Увријетисе, ремсе, увръосе, v. r. pf. (Ерц.) sich hineinschmiegen, arcte perlabi.

Уврнути, нем, v. pf. н. п. овна (т. ј. ујаловити), abdrehen, durch Drehen verderben, eneco torquendo (testiculos).

Уврнутисе, немсе, vide увратитисе.

Уврсти, уврзем, v. pf. н. п. конац у иглу, einfädeln, insero per foramen acus.

Увртање, n. das Eindrehen, retorsio, contorsio.

Увртати, уврћем, v. impf. eindrehen, retorqueo, contorqueo.

Увртети, тим, (Рес.) vide уврћети.

Увртетисе, тисе, (Рес.) vide уврћетисе.

Увртити, им, (Срем.) vide уврћети.

Увртитисе, тисе, (Срем.) vide уврћетисе.

Уврћети, увртим, v. pf. (Ерц.) hineinbohren, terebro.

Уврћетисе, увртисе, v. r. pf. (Ерц.) коме у главу, sich in den Kopf setzen, in animum induco.

Увршан, шна, но, н. п. чанак брашна, ungestrichenes Maß, mensura cacuminata.

Увршивање, n. (österr. das Aufgipfeln des Getreides), demensio exundans.

Увршивати, шујем, v. impf. } aufgipfeln,
Увршити, им, v. pf. } cacumino.

Увући, учем, v. pf. hineinziehen, traho in —.

Угађање, n. 1) das Rechtmachen, satisfactio, probatio, accomodatio. 2) das Richten, Stimmen, correctio, temperatio, constitutio.

Угађати, ам, v. impf. 1) коме, es einem recht machen, probo alicui quid. 2) што (н. п. гадље), zurecht machen, richten, tempero, constituo.

Угазити, им, v. pf. 1) у што, hineintreten, calco, 2) zusammentreten, conculco.

Digitized by Google

угазиле свиње испред куће; угазити земљу (за неќ u. s. w.).
Уга̀питисе, имсе, vide гапп учинитисе.
У̀гал, гла, m. vide кут.
У̀гаљ, гља, m. die Schmiedekohlen, carbones.
Уга̀нути, нем, v. pf. руку, ногу, verrenken, luxo.
Уга̑р, f. die zum künftigen Anbau aufgerissene (und dem Durchwärmen ausgesetzte) Erde, ager proscissus.
У̀гарак, рка, m. der Brand, titio.
Уга́рити, им, v. pf. m. j. њиву (или земљу), aufreißen (die Erde mit dem Pfluge), proscindo.
У̀гарица, f. vide угарак.
Уга́рнице, f. pl. aufgerissene Aecker, agri proscissi:
„Падоше тице на угарнице —
Уга́рчић, m. dim. v. угарак.
Уга́сити, им, v. pf. löschen, restinguo.
Угла́вити, им, v. pf. festsetzen, statuo.
Углављи̏вање, n. das Festsetzen, Befestigen, Einstecken, fixio.
Углављи̏вати, љујем, v. impf. befestigen, figo.
У̀гладити, им, v. pf. glätten, polio.
Угла̑ти, ам, vide угледати.
Угла̀чати, ам, vide угладити.
Угле̑д, m. der Augenschein, conspectus:
„Изведи брате сестру на углед —
У̀гледати, ам, v. pf. ersehen, conspicor.
У̀гледатисе, амсе, v. r. pf. на кога, Beispiel nehmen an einem, exemplum capio (bonum aut malum).
Угло̀бити, им, v. pf. einfügen, insero, (clavum in foramen, ad continendum).
Углобља̀вање, n. das Einfügen, insertio.
Углобља̀вати, ам, v. impf. einfügen, insero.
Угље̏вље, n. (coll.) die Kohlen im Ofen, carbones.
Угље̑н, m. eine Kohle, carbo.
Угље̏нчић, m. dim. v. угљен.
У̀гљеша, m. Mannsname, nomen viri.
Угљи̏чак, чка, m. vide угљенчић.
У̀гнати, ам, v. pf. hineintreiben, ago in —, adigo.
У̀гнутисе, немсе, v. r. pf. sich senken, sido.
Угња̀вити, им, v. pf. erdrücken, elido.
Угњѐчити, им, v. pf. kneten, subigo.
Угњи̏лити, ли, v. pf. milde, weich werden (vom Obste, z. B. der Mispel), mitesco.
Угова̀рање, n. das Verabreden, constitutio, condictio.
Угова̀рати, ам, v. impf. verabreden, constituo, condico.
Уго̀вети, ем, v. pf. (у Срijему и у Бачкој) vide угодити 1.
У̀гово̑р, m. die Verabredung, die Besprechung, colloquium (besonders die Verabredung, wann und wie die erbettene Braut abgeholt werden soll). cf. колачи.
Угово̀рити, им, v. pf. verabreden, condico.
У̀годан, дна, но, 1) recht, angenehm, gratus. 2) bequem, commodus.
У̀го̀дити, им, v. pf. 1) коме, es einem recht machen, facio satis, probo rem alicui. 2) што, richten, zurecht machen, constituo.
У̀годни̑к, m. н. п. Божји, der es mem recht macht, gratus, qui gratum mihi facit:
„И ради су Божји угодници —
Уго̀јити, им, v. pf. füttern, mästen, sagino.
Уго̀нити, им, v. impf. hineintreiben, ago in —
Уго̀њѐње, n. das Hineintreiben, actio in —
Уго̀стити, им, v. pf. bewirthen, hospitio excipio.
Уго̀товити, им, v. pf. н. п. ручак, вечеру, fertig machen, adparo.
У̀грабити, им, v. pf. erhaschen, arripio, comprehendo.
Угрѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide угријевање.
Угрѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide угријевати.
У̀грејати, jем, (Рес. и Срем.) vide угријати.
У̀гризак, риска, m. das Angebißene, admorsum quid, e. g. pomum, panis.
Угри̏зање, n. das Anbeißen, admorsio.
Угри̏зати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.
У̀гријати, jем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
Угријѐвање, n. (Ерц.) das Wärmen, calefactio.
Угријѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) wärmen, calefacio.
У̀гриња, f. Frauenname, nomen feminae.
У̀гристи, ризем, v. pf. anbeißen, admordeo.
У̀грк, m. црв, што живи љети у говеда испод коже.
Угру̀шатисе, шасе, vide прогрушатисе.
Угу̀рсуз*, m. der Halunke, nebulo.
Угурсу̀злук*, m. die Halunkerey, Liederlichkeit, nequitio.
Угу̀рсускӣ, ка, ко, halunkisch, nebulonum: угурсузе угурсуски!
Угуши̏вање, n. das Ersticken, suffocatio.
Угуши̏вати, шујем, v. impf. ersticken, suffoco.
Угу̀шити, им, v. pf. ersticken, suffoco.

Ӱд (comp. ӱђи), да, до, übel, schlecht, malus:
„Јао јадна уде ти сам среће —
Ӱдавање, n. das Verehlichen (von Mädchen, collocatio puellae.
Уда́вати, дајем, v. impf. verehlichen, colloco filiam.
Уда́ватисе, дајемсе, v. r. impf. heurathen, nubo.
Уда́вити, вим, v. pf. erwürgen, strangulo.
Ӱдадба, f. ђевојка на удадбу, mannbar, nubilis.
Ӱдадбенӣ, на, но, н. п. кошуља, Vermählungs-, nuptialis.
Ӱдадбеница, f. m. j. удадбена кошуља, das Vermählungshemde, indusium nuptiale.
Ӱдаја, f. vide удадба.
Ӱдан, дна, но, vide уд.
Ӱдарање, n. 1) das Schlagen auf etwas, percussio. 2) das Stoßen auf etwas, incursio. 3) der Lärmen (der Kinder), strepitus. 4) der Geruch nach etwas, odor. 5) das Legen auf etwas, impositio.
Ӱдарати, ам, v. impf. 1) у што auf etwas schlagen, percutio. 2) на кога, stoßen (auf den Feind), incurro. 3) ударају ђеца, lärmen, tumultuari. 4) месо, riecht ein wenig, olet, foetet aliquantum. 5) auflegen, impono.
Ӱдаратисе, раce, v. r. impf. zusammenpassen, congruo.
Ӱдарити, им, v. pf. 1) у што, auf etwas schlagen, percutio. 2) на кога, stoßen, incurro; überfallen, invado. 3) на кога, на што, den Weg einschlagen, viam ingredi versus —. 4) мимо, sich ergießen, effundi; крв из носа. 5) legen, thun auf etwas, impono, н. п. обруч на кацу; седло на коња; аљине на се, или на слуге;
„Удри браца пуца низ њедарца —
Ӱдаритисе, имсе, v. r. pf. 1) handgemein werden, committor congredior. 2) zusammenpassen, congruo.
Ӱдарац, рца, m. der Schlag, Hieb, ictus.
Ӱдати, ам, v. pf. verheurathen, colloco filiam.
Ӱдатисе, амсе, v. r. pf. heurathen, nubo.
Ӱдбиња, f. Stadt in Dalmatien, nomen urbis. Ӱдбињанин, човек из Удбиње. Удбӣњка, жена, или ђевојка из Удбиње. Ӱдбињскӣ, ка, ко, von Удбиња.
Ӱдвоје (у двоје), ums doppelte, duplo.
Удвора́вање, n. das Einschmeicheln (durch Hofieren), insinuatio.
Удвора́ватисе, амсе, v. r. impf. } код
Удворитисе, имсе, v. r. pf. } кога, sich bei jemand einschmeicheln, beliebt machen, insinuo me apud aliquem.
Ӱдворица, f. човек, који се удвора, ва код кога, der Höfling, Schmeichler, adulator: Турска удворица.
Уде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide удијевање.
Уде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide удијевати.
Уде́лити, им, (Рес. и Срем.) vide удијелити.
Ӱденути, нем, (Рес. и Срем.) vide удести.
Ӱдесан, сна, но, in Ordnung, richtig, ordinatus.
Уде̏сити, им, v. pf. 1) richten, zurecht machen, corrigo, vide угодити. 2) кога, treffen, auf jemand stoßen, offendo, occurro.
Уде̏ситисе, имсе, v. r. pf. sich begegnen, occurro: удесили смо се на удесно сам се с њим.
Ӱдести (говорисе и уденути), уденем, (Рес. и Срем.) vide уђести.
Удеша́вање, n. 1) das Richten, accommodatio. 2) das Zusammentreffen, occursus.
Удеша́вати, ам, v. impf. 1) zurecht machen, accommodo. 2) zusammentreffen, occurro.
Удеша́ватисе, амсе, v. r. impf. sich begegnen, occurro.
Удӣвитисе, имсе, v. r. pf. sich verwundern, miror rem.
Удије̏вање, n. (Ерц.) das Hineinthun, Einfädeln, immissio.
Удије̏вати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. конац у иглу, einfädeln, immitto, insero.
Удије̏лити, им, v. pf. (Ерц.) (Almosen) geben, reichen, praebeo.
Удӣљ, immer, semper.
Ӱдити, им, v. impf. 1) месо, zerstücken, dispertio. 2) übel thun, facio male, noceo: уди ми козје месо.
Ӱдица, f. der Fischangel, hamus (piscarius).
Ӱдо, n. m. j. меса, ein Stück Fleisch (zum Räuchern), segmentum carnis (appendendum in fumum).
Удобра́вање, n. das Gutwerden, Guterscheinen, ostensio bonitatis.
Удобра́ватисе, амсе, v. r. impf. } sich gut
Удо̏бритисе, имсе, v. r. pf. } zeigen, ostendere se bonum.
Ӱдов, ва, во, verwitwet, viduus.
Удо̏вац (удовац), вца, m. der Witwer, viduus.
Удо̏вица, f. die Witwe, vidua.
Удо̏вичин, на, но, der Witwe, viduae.
Удо̏вичић, m. der Witwe Sohn, filius viduae.

Удо̀вчица, f. dim. v. удовица.
У̏довичкӣ, ка, ко, 1) Witwen-, viduarum. 2) adv. wie eine Witwe, viduae more.
Удо̀мити, им, v. pf. н. п. ћер, verheuraten, colloco filiam.
У̏дри, ударите, der Imperativ von ударити. wiewohl удари auch vorkommt.
Удр̀жати, им, v. pf. erhalten, conservo: што ти Бог дао, Бог ти и удржао (кад се напија); доста је, да Бог удржи.
Удро̀бити, им, v. pf. hineinbrocken, infrio.
Удру̀житисе, имсе, v. r. pf. sich zusammengesellen, socior: удружили смо се und удружио сам се с њим.
У̏ђенути, нем, vide уђести.
У̏ђе̑ње, n. 1) das Zerstücken, dispertitio. 2) das Schaden, Uebelthun, noxietas.
У̏ђести (говорисе и уђенути), уђенем, v. pf. (Ерц.) н. п. конац у иглу, einfädeln, insero filum.
У̏же, та (и ужа), n. das Seil, funis.
Уже̏ћи, ежем, v. pf. anzünden, accendo.
Уже̏ћисе, ужежесе, v. r. pf. sich (durch Gährung) entzünden, corrumpor fermentatione.
У̏жиза̑ње, n. das Anzünden, Entzünden, accensio, succensio.
У̏жизати, ужижем, v. impf. anzünden, entzünden, accendo, incendo.
У̏жизатисе, ужижесе, v. r. impf. sich entzünden, succendi, н. п. ђубре.
У̏жина, f. die Jause, merenda.
Ужѝна, f. die Enge, angustia.
Ужина̀вање, n. das Jausnen, sumtio merendae.
Ужина̀вати, ам, v. impf. jausnen, sumo merendam.
У̏жина̑ње, n. das Jausnen, coenatio meridiana.
Ужѝнара, f. т. j. торба, die Tasche, worin die Hirten ihre Mahlzeit (Brot und Käse) tragen, pera merendaria.
У̏жинати, ам, v. impf. u. pf. mittagmalen (österr. jausnen), prandeo (?).
У̏жице, n. Stadt und Festung in Serbien. У̏жичанин, човек из Ужица. Ужичка, жена из Ужица. У̏жичкӣ, ка, ко, von Ужице.
У̏з, } 1) auf, in, (sursum): оде уз бр-
У̏за, } до; уз воду, уз дрво. 2) стао уза ме, neben, pone: отишао уз господара. 3) als Vorsetzsylbe bei dem verbis impf. mit futurer Bedeutung: ако узиде; ако уздолази; ако узједем; ако успишем; кад узимам; кад ускосимо и т. д.
Уза̀брати, берем, v. pf. pflücken, decerpo.

Уза̀вница, f. (ст.) vide званица:
„У Марка је много узавница —
Уза̀врети, ри, v. pf. 1) aufsieden, ebullio: лонац, вода. 2) узавреше људи, die Leute fingen an zu lärmen, ortus est tumultus.
Уза̀има̑ње, n. das Entlehnen, mutuatio.
Уза̀имати, ам (и узаимљем), v. impf. borgen, entlehnen, mutuor.
Уза̀иматисе, амсе (и узаимљемсе), v. r. impf. sich gegenseitig (bei der Feldarbeit) aushelfen, mutuam opem fero.
У̏заједно, (ст.) т. j. уједно (заједно), zusammen, simul:
„Узаједно шићар понијеше —
Уза̀јмити, им, v. pf. entlehnen, mutuo.
У̏зак (comp. у̏жӣ), уска, ко, eng, knapp, angustus.
У̏залу̑д, umsonst, vergebens, frustra.
У̏зан, на, но, enge, angustus.
У̏за̑њ (т. j. уза - њ, уз њега), neben ihm.
У̏зао, зла, m. der Knoten, nodus.
У̏зачак, чка, ко, dim. v. узак.
Узбацѝвање, n. das Hinaufwerfen, subjectio, jactatio in —.
Узбацѝвати, цујем, v. impf. } hinauf-
Узба̀цити, им, v. pf. } werfen, subjicio, sursum jacio.
Узбѝјање, n. das Zurückschlagen, rejectio.
Узбѝјати, ам, v. impf. zurückschlagen, rejicio.
У̏збити, бијем, v. pf. zurückschlagen, rejicio.
У̏збрати, берем, vide узабрати.
У̏збрдица, f. die Anhöhe, clivus, declivitas. Колико је низбрдица, толико и узбрдица.
Узбу̀нити, им, v. pf. aufwiegeln, concito.
Узбу̀чати, чи, v. pf. н. п. млијеко wenn sie sauer wird, acesco (de lacte).
У̏звератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide узвјератисе.
Узве̏сти, ведем, v. pf. 1) hinaufführen, duco sursum. 2) платно (намуком или тирилиском), einzetteln, stamini insero.
Узвѝјање, n. das Hinaufwinden, sublatio.
Узвѝјати, ам, v. impf. hinaufwinden, succingo.
У̏звити, вијем, v. pf. hinaufwinden, tollo.
Узвѝштати, шти, vide узбучати.
У̏звјератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) scheu um sich schauen, oculos pavidos circumferre.
У̏звод, m. платно узведено, eine mit gefärbten Streifen durchzogene Leinwand, linteum vario colore intextum.
Узво̀дити, им, v. impf. 1) hinaufführ-

рен, duco sursum. 2) einzetteln, intersero stamini.
Узво̀длија, f. кошуља од узвода.
Узво̀ђење, n. 1) das Hinaufführen, ductio super —. 2) das Einzetteln, intersertio in stamen.
Узвра̀тити, им, v. pf. н. п. рукаве, zurückschlagen, recingo, succingo.
Узвраћа̀ње, n. das Hinaufkehren, succingo, rejicio.
Узвраћати, ам, v. impf. hinaufkehren, succingo.
Узврдатисе, амсе v. r. pf. verlegen werden, tergiversor.
Узгла̂вље, n. das Kopfkissen, pulvinar.
Узгре̑д, im Vorbeigehen; da du dort ohnehin vorbeigehst, ob iter, in transitu.
Узгрнути, нем, v. pf. hinaufscharren, zurückschieben, rejicio, subjicio.
Узгрта̂ње, n. das Zurückschieben, rejectio.
Узгртати, грћем, v. impf. zurückschieben, rejicio.
Узда, f. der Zaum, frenum, habena.
Уздахнути, нем, v. pf. aufseufzen, ingemo, suspiro.
Узда̂ње, n. das Zäumen, injectio freni.
Узда̂ње, n. das Hoffen, spes, fiducia.
Узда̂рје, n. das Gegengeschenk, donum mutuum;
„Кума куму свилену кошуљу,
„Кум уздарја куми ни динара —
Уздати, ам, v. impf. zäumen, freno.
Уздатисе, амсе, v. r. impf. у кога, у шта, hoffen, confido.
Уздигнути, нем, vide уздићи.
Уздиза̂ње, n. das Aufheben, elevatio.
Уздизати, ижем, v. impf. aufheben, allevo.
Уздиса̂ње, n. das Seufzen, suspiria.
Уздисати, дишем, v. impf. seufzen, suspiro.
Уздићи (говорисе и уздигнути), уздигнем, v. pf. aufheben, allevo, tollo.
Уздица, f. 1) dim. v. узда. 2) уздице (pl.), die Zügel des Wagenpferdes, frena equi currum trahentis.
Уздуж (уз дуж), nach der Länge, in longitudinem. cf. дуж.
Узѐнђија*, f. der Steigbügel, stapia. cf. стремен.
Узѐпсти, узебе, v. pf. н. п. воће, erfrieren, gelu corrumpi.
Узе̂ти, узмем, v. pf. 1) nehmen, accipio. 2) ђевојку, ein Mädchen, d. i. sie heuraten, ducere uxorem. 3) kaufen, emo; daher der Scherz, н. п.
А. Узећу ти капу.
Б. Узео би и ја, да ми ко да, него пи мени купи.
Узе̂тисе, узмемсе, v. r. pf. 1) sich nehmen (bei der Hand, zur Ehe), prehendere invicem manus; conjugium ineo. 2) heuraten, connubio jungi. 3) vide уватитисе.
Узигра̀вање, n. das Aufhüpfen, exultatio.
Узигра̀вати, ам, v. impf. aufhüpfen, exulto.
Узиграти, ам, v. pf. aufhüpfen, exulto.
Узимало, m. der gern wegnimmt, qui solet prehendere. cf. давало.
Узима̂ње, n. 1) das Nehmen, acceptio, sumtio. 2) das Kaufen, emtio.
Узимати, ам (и узимљем), v. impf. 1) nehmen, sumo. 2) kaufen, emo.
Узица, f. ein Strick, restis.
Узичица, dim. v. узица.
Узјаати, јашем, vide узјати:
„Да Бог да га узјаали Турци —
Узјаивање, n. das Aufsitzen, conscensio equi.
Узјаивати, јујем, v. impf. aufsitzen (aufs Pferd), conscendo equum.
Узја̂ти, јашем, v pf. aufsitzen (aufs Pferd), conscendo equum.
Узлић, m. dim. v. узао.
Узмаивање, n. das Winken, Schwingen (des Schwerts), agitatio.
Узмаивати, мајем, v. impf. winken, schwingen, agito sursum.
Узма̀кнути, нем, vide узмаћи.
Узма́нути, нем, v. pf. winken, innuo.
Узма̀ћи (говорисе и узмакнути), аснем, v. pf. zurückrücken, removeri, recedo.
Узмѐта̂ње, n. das Hinaufwerfen, subjectio, jactatio sursum.
Узмѐтати, мећем, v. impf. н. п. жито и сламу, на гувну кад се врше, aufwerfen, jacio sursum.
Узметнути, нем, v. pf. hinaufwerfen, subjicio.
Узмица̂ње, n. das Zurückweichen, recessio.
Узмицати, мичем, v. impf. zurückrücken, recedo.
Узмлачивање, n. das Laumachen, tepefactio.
Узмлачивати, чујем, v. impf. lau machen, tepefacio.
Узмлачити, им, v. pf. lau machen, tepefacio.
Узму́тити, им, v. pf. trüben, turbo.
Узму́титисе, имсе, v. r. pf. trüb werden, turbor.
Узмучитисе, имсе, v. r. pf. unruhig werden, inquietor.
Узнемиривање, n. das Stören des Friedens, pacis turbatio.
Узнемиривати, рујем, v. impf. кога, den Frieden stören, beunruhigen, turbo.
Узнеми́рити, им, v. pf. den Frieden stören unter den Leuten, turbo pacem.

Узбдатисе, амсе, v. r. pf. anfangen zu wandeln, inambulo.
Узбрати, рем, v. pf. aufackern, exaro.
У̏зра̄ст, m. (cm.) der Wuchs, statura, cf. раст:
„Красна ти си стаса и узраста —
Узрасти, стем, v. pf. aufwachsen, excresco.
У̏зрок, m. die Ursache, caussa, ratio.
Узрокова̄ње, n. das Verursachen, efficio.
У̏зроковати, кујем, v. impf. u. pf. verursachen, in caussa sum.
Узу̑р, m. (у Сријему и у Бачк. mit allen Ableitungen) in der Redensart: живи на узуру; то је узур, die Muße, otium.
Узу̏рење, n. das Mußeleben, otiatio.
Узу̏рити, им, v. impf. Muße haben, otiari.
У̏исати, уише, v. impf. gut anstehen, decet. cf. доликовати, личити.
Уишћилити, им, v. pf. (imRingspiel) errathen, divino, cf. погодити.
У̏ј! у̑ј! interj. schreyt man zu den Krähen, die man verscheuchen will, vox dispellentis cornices.
У̑ја, m. hyp. v. ујак.
У̏ја, f. die Rast, Erholung, das Ausschnaufen, respiratio, requies.
Ујагмити, им, v. pf. erwischen, erhaschen, apprehendo. cf. уграбити.
Ујӑк, m. материн брат, der Oheim, avunculus.
Ујакарити, им, v. pf. erfassen, apprehendo.
Ујӑков, ва, во, des Onkels, avunculi.
У̏јаловити, им, v. pf. verschneiden, castro, exseco.
У̏јам, ујма, m. die Mühlergebühr, portio debita molitori. Понијо човек жито у воденицу да меље. Кад је дошао пред воденицу и опазио да је његов кум воденичар, онда помислио у себи: „Благо мени! ево мога кума, самљеће ми без ујма." А кад воденичар угледа свога кума са житом, онда опет он рече у себи: „Благо мени! ево мога кума, даће ми д в а у ј м а."
Ујӑње, n. das Rasten, Ausschnaufen, respiratio, requies.
У̏јање, n. das Heulen (der Wogen, des Windes), ululatus.
Ујарачити, им*, v. pf. m. j. коња за трку, (ein Pferd) zum Wettrennen vorbereiten, exerceo ad cursum (durch Diät u. s. w.)
Ујармити, им, v. pf. einjochen, ins Joch spannen, jungere jugo.
Ујармљивање, n. das Spannen ins Joch, impositio jugi.
Ујармљивати, љујем, v. impf. ins Joch spannen, jungo jugo.
У̏јати, ујам, v. impf. ausrasten, ausschnaufen, respiro.
У̏јати, ујим, v. impf. heulen (vom Meer, Wind), ululo.
У̏јац, ујца, m. vide ујак.
Удурисати*, ишем, v. pf. einrichten, ordino, instituo. cf. уредити, оправити, намјестити.
Ујéдање, n. das Beißen, morsus.
Ујéдати, ам, v. impf. beißen, mordeo.
Уједúнити, им, v. pf. einig machen, reddo concordem: не уједини Боже Влаа (кажу да се тако Турци моле Богу, wie dort Tacitus G. 33. maneat quaeso, duretque gentibus — certe o d i u m sui).
У̏јести, уједем (може се чути и ујем и уијем), v. pf. beißen, mordeo.
У̏јин, -на, но, des ја, avunculi.
Ујка̄ње, n. das Hui! schreyen, clamor hui!
Ујкати, ам, v. impf. hui schreyen, clamo hui.
У̏јко, m. vide у̑ја.
У̏јков, ва, во, des ујко, avunculi.
У̏јна, f. материна брата жена, des Oheims Frau, uxor avunculi.
У̏јнин, на, но, der ујна, avunculi uxoris.
У̏јнути, нем, v. pf. hui sagen, dico hui.
У̏јутру (у јутру), des Morgens, mane: рано у јутру, summo mane.
У̏јчевина, f. Ort, wo der Oheim (und sein Anhang) wohnt, terra avunculi.
У̏ка, f. das Geschrey, clamor.
Укáнитисе, имсе, vide наканитисе.
У̏кати, учем, v. impf. 1) hu! schreyen, dico hu! (vocati sodalis gratia in saltu). 2) hu! machen (in die Hände vor Kälte).
Укéбати, ам, v. pf. erlauern, ex insidiis capio.
Укúвање, n. 1) das Anschmieden, incusio. 2) das Verletzen durch Beschlagen, laesio equi solearum.
Укúвати, ам, v. impf. 1) anschmieden, incudo, concudo. 2) im Beschlagen verletzen, laedo dum munio equi soleam.
Укúдање, n. das Aufheben, abolitio.
Укúдати, ам, v. impf. aufheben, aboleo.
У̏кинути, нем, v. pf. aufheben, aboleo.
У̏клања̄ње, n. vide уклоњање.
Уклањати, ам, vide уклоњати.
Уклáпање, n. das Hineinfügen, insertio.
Уклáпати, ам, v. impf. hineinfügen, insero.
Уклóнити, им, v. pf. wegräumen, bei Seite bringen, removeo.
Уклóнитисе, имсе, v. r. pf. aus dem Wege gehen, decedo de via.

Digitized by Google

Уклоњање, n. das Wegräumen, remotio.

Уклоњати, ам, v. impf. wegräumen, removeo.

Уклоњатисе, амсе, v. r. impf. ausweichen, decedo de via.

Уклопити, им, v. pf. hineindrücken (z. B. in die Hand), adprimo in —.

Укнути, нем, v. pf. 1) hu! schreyen (im Walde), dico hui. 2) hu! machen (vor Kälte, in die Finger), facio hui.

Укобити, им, vide срести.

Укобитисе, имсе, vide сретисе.

Уковати, кујем, v. pf. 1) im Beschlagen verwunden, laedo dum munio equi pedes. 2) Münzen auf eine Halskette anschmieden, incudo, concudo, accudo.

Уковитлац, burzelnd, praeceps —: сквочно уковитлац.

Уковица, f. auf Drat angeschmiedete Münzen als Kopfzierde, ornatus capitis e numis.

Укоп, m. vide погреб.

Укопавање, n. das Eingraben, Vergraben, defossio.

Укопавати, ам, v. impf. vergraben, defodio.

Укопаватисе, амсе, v. r. impf. sich verschanzen, circumvallor.

Укопати, ам, v. pf. eingraben, defodio.

Укопатисе, амсе, v. r. pf. sich verschanzen, circumvallor.

Укопнӣ, на, но, Grab-, Begräbniß-, funerarius.

Укопница, f. m. j. укопна кошуља.

Укопнӣци, m. pl. die Todtengräber, vespillones, defossores.

Укор, m. die Vorwürfe, exprobratio, criminatio.

Укоравање, n. 1) das Vorwerfen, criminatio. 2) das Schalen des Messers, cultri incorticatio, munitio.

Укоравати, ам, v. impf. 1) кора, einem Vorwürfe machen, criminari quem. 2) бритву, ein Messer schalen, manubrium cultelli cortice firmo.

Укорћенитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide укорјенитисе.

Укорјенитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich einwurzeln, radice ago.

Укорити, им, v. pf. schalen (das Messer), cortice firmo.

Укорити, им, v. pf. кора, einem Vorwürfe machen, criminor quem.

Укосити, им, v. pf. 1) vide накосити. 2) seitwärts beugen, incurvo, obliquo.

Укоснӣци, m. pl. Haarkettchen mit Münzen, Perlen u. dgl. als Kopfputz, catellae crinales.

Укочити, им, v. pf. н. п. точак кад се иде низ брдо, das Rad sperren, hemmen, retineo, impedio rotam.

Укочитисе, имсе, v. r. pf. starr werden, torpesco.

Украсити, им, v. pf. verschönern, reddo pulcrius.

Украситисе, имсе, v. r. pf. (im Scherze) sich schön machen, i. e. sich einen mäßigen Rausch trinken, inebriari.

Украсти, адем, v. pf. stehlen, furor.

Украстисе, адемсе, v. r. pf. sich davon stehlen, clam abeo.

Укресати, решем, v. pf. 1) (Feuer) schlagen, excutio ignem. 2) н. п. листа купуснога, луковије пера, abpflücken, decerpo.

Укротити, им, v. pf. zähmen, domo.

Укрстити, им, v. pf. übers Kreuz legen, decusso.

Укрутити, им, v. pf. festhalten, stringo.

Укршћавање, n. vide укршћање.

Укршћавати, ам, vide укршћати.

Укршћање, n. das Kreuzen, Kreuzweiselegen, decussatio.

Укршћати, ам, v. impf. kreuzen, kreuzweise legen, decusso.

Укрљати, ам, v. pf. erschlagen, violenta morte perimo.

Укубурити, им, v. pf. in Noth und Kummer gerathen, ad miseriam redigi.

Укувати, ам, v. pf. 1) лећ, vide умјесити. 2) kochen (das Essen), coquo, paro.

Укурчитисе, имсе, v. r. pf. (halb obscön) sich in den Kopf setzen, pertendo.

Укућунин, m. der Inwohner, Mietbewohner, inquilinus.

Укућанка, f. die Mietbewohnerin, inquilina.

Ула, f. der Holunke, nebulo.

Улав, ва, во, уло улава! du hundsföttischer Holunk, nebulonum maxime.

Улагање, n. 1) das Hineinstecken (des Geldes in eine Unternehmung), collocatio (pecuniae). 2) das Einrichten (des gebrochenen Fußes), das Einrenken, restitutio.

Улагати, лажем, v. impf. 1) hineinstecken, colloco. 2) einrenken, restituo (membrum fractum).

Улагатисе, лажемсе, v. r. pf. код кога, sich (durch Lügen) einschmeicheln, insinuari.

Улагивање, n. das Einschmeicheln, insinuatio.

Улагиватисе, гујемсе, v. r. impf. sich einschmeicheln, blanditiis se insinuare.

Улажење, n. das Hineingehen, initus, ingressus.

Digitized by Google

Улазак, уласка, m. der Eintritt, ingressus.

Улазити, им, v. impf. hineingehen, ingredior.

Улазнутисе, немсе, v. r. pf. sich messen (an einem Baume, dessen Rinde man beleckt), metiri, comparare magnitudinem.

Улак*, m. (cm.) der Kurier, nuncius, tabellarius:
„Посла Јанко два лака улака —

Уландатисе, амсе, v. r. pf. sich bis ans Knie beschmutzen (im Thau, Koth), maculor vagando.

Улање, n. das Schleichen, Umherstreichen, suspensus gradus.

Улар*, m. der Halfter, capistrum cf. поводац.

Улатисе, амсе, v. r. impf. herumschleichen, circumrepto.

Улепити, им, (Рес. и Срем.) vide улијепити.

Улепшати, ам, (Рес. и Срем.) vide уљепшати.

Улетети, улетим, v. pf. (Рес.)
Улетити, улетим, v. pf. (Срем.)
Улећети, улетим, v. pf. (Ерц.)
} hineinfliegen, involo.

Улећисе, улежемсе, v. r. pf. sich einnisten, sedem pono, nidifico.

Улећисе (улећисе), лекнесе, v. r. pf. sich senken, deprimor.

Улизак, улиска, m. das Stück, der Klumpen Salz, den man dem Viehe zu lecken gibt, salis frustrum linctui expositum.

Улизати, улижем, v. pf. ablecken, delingo.

Улизатисе, улижесе, v. r. pf. н. п. чоа, sich ablecken, abreiben, deteri.

Улизивање, n. das Anlecken des Baums, um daran die Größe zu messen, comparatio magnitudinis.

Улизиватисе, зујемсе, v. r. impf. 1) sich messen, wer großer ist, experiri magnitudinem. 2) fig. experior uter plus valeat —.

Улизнутисе, немсе, vide улазнутисе.

Улијепити, им, v. pf. (Ерц.) bekleiben, illino.

Улитати, ам, v. pf. besudeln (mit weichem Stuhlgang), concaco.

Улити, улијем, v. pf. hineingießen, infundo.

Улица, f. der Hof, die Flur, aula, area.

Уличити, им, v. pf. im Gesichte schön machen, como.

Уличитисе, имсе, v. r. pf. die Tollette machen, comi.

Уловити, им, v. pf. fangen, erjagen, capio.

Улогорити, им, v. pf. н. п. војску, lagern, colloco exercitum.

Улогоритисе, имсе, v. r. pf. sich lagern, castra pono.

Уложити, им, v. pf. 1) hineinlegen, hineinstecken (Geld auf eine Unternehmung), colloco. 2) einrenken, restituo.

Улози, улога, m. pl. die Gliedersucht, arthritis.

Улукавитисе, имсе, v. r. pf. sich verstellen, simulo.

Уља, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide ула.

Уљаник, m. das Bienenhaus, der Bienenstand, alvearium.

Уље, n. (у (Ерц.) das Baumöl, oleum.

Уљез, m. човек, који уђе жени у кућу, der in das Haus seiner Frau eingeheuratet hat, qui nupsit uxori suae, quem quasi uxor duxit.

Уљепак, пка, m. die Schmeerkappe, cucullus pinguedine maculatus.

Уљепшати, ам, v. pf. (Ерц.) verschönern, pulcrius reddo.

Уљести, уљезем, v. pf. (у Ерц.) hineingehen, intro.

Уљудити, им, v. pf. schön machen, facio pulcre, ingenue, ut hominem decet.

Уљућивање, n. das saubere Zurichten, comtio (?).

Уљућивати, ћујем, v. impf. (von људи, wie es Menschen haben) sauber zurichten, humane praeparo.

Ум, m. 1) der Verstand, intellectus, mens. 2) das Gedächtniß, mens, memoria: паде ми на ум; ум за морем, а смрт за вратом (ars longa, vita brevis); ни до сто ума, ich habe es auf den Tod vergessen, q. d. si centum mentes haberem, non meminissem.

Умазати, умажем, v. pf. beschmutzen, commaculo.

Умакање, n. das Eintunken, immersio.

Умакати, мачем, v. impf. eintunken, immergo.

Умакнути, нем, vide умаћи.

Уман, мна, но, verständig, intelligens:
„Не бојсе мајко, не бојсе,
„Ја сам ти умна разумна —

Умаћи (говорисе и умакнути), акнем, v. pf. entwischen, effugio.

Умацупати, ам, augm. v. умазати.

Умашити, им, v. pf. fehlen (im бамашисе: Spiel), aberro.

Умекнути, нем, v. pf. milde, weich werden, milesco.

Умекшавање, n. das Erweichen, emollitio.

Умекшавати, ам, v. impf.
Умекшати, ам, v. pf.
} erweichen, emollio.

Умера́вање, n. (Рес. и Срем.) vide умјеравање.

Умера́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide умјеравати.

У̏мерати, ам, v. pf. т. ј. восак, weich ziehen, duco ceram.

У̏мерити, им, (Рес. и Срем.) vide умјерити.

Уме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide умијесити.

Уме́сти, етем, vide замести.

У̏местити, им, (Рес. и Срем.) vide умјестити.

У̏мета, f. der Kehrlappen, lacinia ad verrendum fornacem antequam panem immittas.

У̏метак, тка, m. der Einsatz, insertum.

У̏метан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide умјетан.

Уме̏та̑ње, n. das Einsetzen, insertio.

У̏метати, умећем, v. impf. hineinsetzen, insero.

У̏мети, умем, (Рес. и Срем.) vide умјети.

У̏мет и Муамед* (умети Муамед), Volk Muhammeds, populus Muhammedis:
„Турци вичу: умет и Муамед —

У̏метнути, нем, v. pf. hineinthun, insero.

Уме́цати, ам, v. pf. н. п. јабуку, weichklopfen, contundo.

Уме́шати, ам, (Рес. и Срем.) vide умијешати.

У̏мешта̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide умјештање.

У̏мештати, ам, (Рес. и Срем.) vide умјештати.

Уми́вање, n. das Waschen, lotio, lavatio.

У̏миваоница, f. das Waschbecken, pelvis.

Уми́вати, ам, v. impf. waschen, lavo.

Умијѐсити, им, v. pf. (Ерц.) т. ј. леб, einteigen, miscere massam farinaceam, et facere panem.

Умијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) mischen, misceo.

У̏милитисе, имсе, v. r. pf. код кога, sich beliebt machen, gratiam inire apud aliquem.

У̏милостивити, им, v. pf. geneigt, gnädig machen, concilio.

У̏миљат, та, то, einschmeichelnd, blandus. Умиљато јагње и двије овце посе.

У̏миљен, m. Mannsname, nomen viri.

Уми́нути, не, v. pf. н. п. мука, бол, nachlassen, remitto.

У̏мира̑ње, n. das Sterben, mors.

У̏мирати, рем, v. impf. sterben, mit dem Tode ringen, mori.

Уми́рити, им, v. pf. beruhigen, paco.

У̏мити, умијем, v. pf waschen, lavo.

Умјера́вање, n. (Ерц.) das Abmessen, Bemessen, demensio.

Умјера́вати, ам, v. impf. (Ерц.) bemessen, demetior.

У̏мјерити, им, v. pf. (Ерц.) abmessen, demetior.

У̏мјестити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. разбој, тоn, stellen, statuo.

У̏мјетан, тна, но, (Ерц.) н. п. човек, geschickt, habilis, aptus.

У̏мјети, умијем, v. pf. (Ерц.) wissen, verstehen, intelligo, scio. Боље је умјети, него имати.

У̏мјешта̑ње, n. (Ерц.) das Stellen, instructio, dispositio.

У̏мјештати, ам, v. impf. (Ерц.) stellen, statuo.

Умла́тити, им, v. pf. 1) zu Tode dreschen, interficio verberibus. 2) herabschlagen (Obst), decutio.

Умло́жити, им, v. pf. vermehren, augeo.

У̏мљети, умељем, v. pf. vide самљети.

У̏мљетисе, умељесе, v. r. pf. sich einmahlen, molendo deteri.

У̏мо! interj. умо погани једна! daß dich —! vah!

Умо̀лити, им, v. pf. кога, von einem erbitten, exoro.

Умо̀литисе, имсе, v. r. pf. коме, код кога, erbitten, exoro.

У̏мор, m. 1) на умору, in den letzten Zügen, moribunda est:
„Стара ми је на умору мајка —
2) die Ermüdung, defatigatio: не може од умора (н. п. да једе).

Умо̑ран, рна, но, müde, lassus.

У̏морити, им, v. pf. 1) tödten, neco. 2) ermüden, lasso:
„Малена је тица препелица,
„Ал' умори коња и јунака —

Умота́вање, n. das Einwinden, involutio.

Умота́вати, ам, v. impf. } einwickeln,
Умо̀тати, ам, v. pf. } involvo.

Умо̀трити, им, v. pf. ersehen, conspicor.

Умо̀чити, им, v. pf. eintunken, immergo.

Умрачи́вање, n. das Finsterwerden, obscuratio.

Умрачи́ватисе, чујесе, v. r. impf. } finster
Умра́читисе, чисе, v. r. pf. } werden, obscuror.

Умре̑ти, ем, умрьо, (Рес. и Срем.) vide умријети.

Умрије̏ти, рем, умрьо, v. pf. (Ерц.) sterben, morior.

Умрли̑, ла, ло, н. п. час, Todesstunde, hora mortis: тако ми умрлога часа.

Умуасѐрити, им, v. pf. belagern, obsideo. cf. оноколити.
Умукнути, нем, v. pf. } verstummen,
Умуħи, умукнем, v. pf. } obmutesco.
Уна, f. die Una (Fluß in Kroatien), Una flumen.
Унакрст, ins Kreuz, in formam crucis.
Унаточ, zuwider, contra (aliquem facere):
„Кад смо ħели унаточ чинити,
„Јера си нас од Зеке искао —
Унѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide унијети.
Унѐтисе, несемсе, (Рес. и Срем.) vide унијетисе.
Унизи (у низи), unten, infra, inferius.
Унијат, m. der Unirte, homo graeci ritus unitus cum ecclesia romana.
Унијатити, им, v. impf. uniren, unire ecclesiae romanae.
Унијатитисе, имсе, v. r. impf. sich uniren, unire se ecclesiae romanae.
Унијатка, f. } die Unirte, unita.
Унијаткиња, f. }
Унијатскӣ, ка, ко, 1) н. п. поп, der unirte Pop, unitorum sacerdos. 2) adv. wie ein Unirter, more uniti.
Унијаħење, n. das Uniren, unitio.
Унијачāд, f. (coll.) die Jugend der Unirten, juventus unitorum.
Унијаче, чета, n. ein junger Unirter, juvenis unitus.
Унијети, унесем, унијо (унијела, ло), v. pf. (Ерц.) hineintragen, infero.
Унијетисе, унесемсе, унијосе (унијеласе, лосе), v. r. pf. (Ерц.) die Nase in etwas stecken, immiscere se.
Униħи, униħем, vide уħи.
Унка, f. der Grenzhügel zwischen Besitzungen, tumulus limitaneus.
Ункаш*, m. die Erhöhung am Sattel, vorne und hinten, der Sattelknopf, pila sellae:
„Он буздован о ункашу носи —
Уносити, им, v. impf. hineintragen, infero.
Уноситисе, имсе, v. r. impf. die Nase hineinstecken, immisceo me.
Уношење, n. das Hineintragen, illatio.
Унук, m. der Enkel, nepos, filii filius.
Унука, f. die Enkelin, neptis.
Унутра, drinnen, intus; hinein, intro.
Унучāд, f. (coll.) die Enkel, nepotes.
Унуче, ета, n. ein Enkelkind, Kindeskind, nepos aut neptis.
Уолажа, f. vide уволажа.
Уортачити, им, v. pf. in Handlungsgesellschaft versetzen, associiren, associo.
Уортачитисе, имсе, v. r. pf. sich associiren, eine Handlungsgesellschaft eingehen, inire societatem commercii.

Уочи (d. i. у очи), im Angesichte, den Tag vorher, pridie: у очи Божиħа; у очи неħеље (m. j. у суботу).
Упадāње, n. das Hineinfallen, casus in —
Упадати, ам, v. impf. hineinfallen, incido.
Упала, f. die Brunst, ardor.
Упалити, им, v. pf. anzünden, accendo.
Упалитисе, лимсе, v. r. pf. in Hitze, Brunst gerathen, exardesco.
Упаљенӣк, m. der Brünstige, ardens desiderio coitus.
Упаљеница, f. die Brünstige, femina ardens desiderio coitus.
Упаљивање, n. 1) das Anzünden, incensio. 2) das Entbrennen, ardor.
Упаљивати, љујем, v. impf. anzünden, incendo.
Упаљиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich in Brunst setzen, exardesco.
Упāмтити, им, v. pf. im Gedächtniß behalten, memoria teneo.
Упарадити, им, v. impf. н. п. војску, in Parade (Reih und Glied) stellen, instruo aciem.
Упарложити, им, v. r. pf. m. j. виноград, verwahrlosen, negligo.
Упасти, аднем, v. pf. hineinfallen, incido.
Упепељавити, им, v. pf. mit Asche beschmutzen, cinere maculo.
Упѐтисе, упнемсе, v. r. pf. sich entschlossen widersetzen, obstinari.
Упеħисе, ечемсе, v. r. pf. sich einbacken, beim Braten an Inhalt einbüßen, assando deminui.
Упињāње, n. das entschlossene Widerstreben, obstinatio.
Упињатисе, њемсе, v. r. impf. sich fest widersetzen, obstinare se.
Упирāње, n. das Anlehnen, Stützen, innisio.
Упирати, рем, v. impf. anlehnen, inclino.
Упиратисе, ремсе, v. r. impf. sich anlehnen, innitor.
Упирити, им, v. pf. н. п. ватру, anfachen, succendo.
Уписати, пишем, v. pf. einschreiben, inscribo.
Уписивање, n. das Einschreiben, inscriptio.
Уписивати, сујем, v. impf. einschreiben, inscribo.
Уписнӣ, на, но, курва, војник, förmlich, verus (q. d. inscriptus protocollo).
Упитати, ам, v. pf. befragen, interrogo.
Упитатисе, амсе, v. r. pf. с ким за здравље, sich begrüßen, salutare se invicem; dare reddereque salutem.

Упи̏шати, ам, vide попишивати.
У̏плакатисе, лачемсе, v. r. pf. за ким, или за чим, zu weinen beginnen, illacrimari.
У̏плашити, им, v. pf. erschrecken, exterreo.
Уплѐсти, етем, v. pf. einflechten, implecto.
Уплѐстисе, етемсе, v. r. pf. sich verflechten, einmengen, immisceor.
У̏плетање, n. das Einflechten, implexio.
У̏плетати, ећем, v. impf. einflechten, implecto.
У̏плетатисе, ећемсе, v. r. impf. sich einmengen, immisceri.
У̏плетни̏к, m. } das Band, das in den
У̏плетња̑к, m. } Zopf geflochten wird, fascia crinalis.
У̏пљачкати, ам, v. pf. erbeuten, praedor, capio. cf. добити, заплијенити.
Упљѐати, ам, v. pf. erschlagen, interimo.
У̏пљеснивитисе, имсе, v. r. pf. н. п. љеб, verschimmeln, situ obduci.
У̏пљувак, вка, m. die Fliegenbrut, muscarum fetus. Има му некакав упљувак.
Упљу̀вање, n. 1) das Hineinspeyen, insputio. 2) das Hineinschmeißen, injectio fetus muscarum.
Упљу̀вати, ам, v. impf. die (Fliegen-) Brut hineinschmeißen, injicio fetum.
Упљу̀вати, љујем, v. pf. 1) hineinspeyen, inspuo. 2) bespeyen, conspuo.
Упозна̀вање, n. das Verkennen (d. h. Ansehen einer Sache für etwas, das sie nicht ist), malus tactus.
Упозна̀ватисе, најемсе, v. r. impf. у кога, или у што, verkennen, irrig für etwas halten, credere suum quod est alienum.
Упо̀знатисе, амсе, v. r. pf. у кога, или у што, irrig für sein halten, credo meum, quod non est.
Упоко̀јитисе, имсе, v. r. pf. in Frieden dahin fahren, zur Ruhe sich begeben, sterben, emori, decedo, obeo.
Уполежа̀читисе, чисе, v. r. pf. m. j. кукурузница у ватри, abliegen, lange liegen, diutius jacuisse.
Уполова̀чити, им, v. pf. } bis zur Hälfte gut (fertig)
Упо̀ловити, им, v. pf. } seyn, pervenisse ad dimidium.
Упо̀ран, рна, но, widerspenstig, pertinax.
Упо̀рност, f. die Widersetzlichkeit, pertinacia.
Употребити, им, v. pf. gebrauchen, adhibeo.
Употребља̀вање, n. das Gebrauchen, usus.
Употребља̀вати, ам, v. impf. gebrauchen, usurpo.

Упра̀витељ, m. der Leiter, Regierer, rector.
У̏правити, им, v. pf. чим, verfahren, tracto rem, versor in re. Управио као ајдук кућом.
У̏правља̑ње, n. das Verfahren, Leiten, Lenken, rectio.
У̏прављати, ам, v. impf. regieren, leiten, rego.
Упра̑во, gerade, recte, recta.
Упрѐдање, n. 1) das Anspinnen, Andrehen, torsio. 2) vide напредање.
Упрѐдати, ам, v. impf. 1) drehen, (Zwirn, Strick), torqueo. 2) vide напредати.
У̏прести, едем, v. pf. 1) zudrehen, intorqueo (filum). 2) vide напрести.
Упрѐти, ем, упръо, (Рес. и Срем.) vide упријети.
У̏пржити, им, vide попржити.
У̏пригати, ам, vide попригати.
У̏пријети, рем, упръо, v. pf. (Брд.) lehnen, stützen, adclino.
Упропа̀стити, им, v. pf. zu Grunde richten, an den Abgrund führen, everto.
Упропа̀ститисе, имсе, v. r. pf. versinken (vor Schrecken, Abscheu), pereo.
У̏проси̏к, m. (cm.) der Brautwerber, petitor puellae, cf. просац:
„Oj! и два свата и два упросника —
Упр̀скати, ма, v. pf. bespritzen, conspergo.
У̏прта, f. 1) der Riemen (das Band) um die торба, die auf dem Rücken hängt, über die Achseln zu befestigen, lorum perae. 2) eine solche торба selbst, pera.
У̏пртити, им, v. pf. auf den Rücken nehmen, accipio in dorsum, tollo.
У̏пртњача, f. m. j. торба, eine Rückentorbe, pera in dorso.
Упу̀атисе, амсе, v. r. pf. 1) still farzen, emitto ventum tacite. 2) in die Hosen scheißen, den Muth verlieren, expavesco.
У̏пузати, упужем, v. pf. hinein kriechen, inrepo, irrepo.
Упу̀стити, им, v. pf. auslassen, dimitto.
Упу̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich einlassen, immittere se.
Упу̑т, sogleich, continuo. Пошљи луда на пут, па ајде за њим упут.
Упу̀тити, им, v. pf. кога, anweisen, monstro viam, dirigo.
Упућивање, n. das Anweisen, directio.
Упућивати, ћујем, v. impf. anweisen, anleiten, monstro viam.
Упу̀штање (у̏пушта̑ње), n. das Auslassen, dimissio.
Упу̀штати, ам, v. impf. auslassen, dimitto.

Ỳпушшати (упу̀шшати и упушшими), шам (и упушшим), v. pf. vide упустити.
Ура́вљање, n. das Eingraben der Planken, sepimenti genus.
Ура́вљати, ам, v. impf. m. j. прошће, die Erde aufgraben, für die Plankenhecke, sepem plancarum insero terrae utrinque effossae, et postea rejiciendae.
Ура́дити, им, v. pf. machen, perficio.
Уранак, нка, m. das frühe Aufstehen, surrectio matutina: срећан уранак, миран данак. cf. напијати.
Ỳранити, им, v. pf. früh aufstehen, surgo mane.
Ура́нити, им, v. pf. mästen, sagino.
Ỳрва̂ње, n. das Schleifen, demolitio.
Ỳрвати, ам, v. impf. schleifen, demolior.
Ỳрвина, f. 1) der steile Abhang, von dem Erde herabrollt, mons praeceps. 2) (cm.) некаква планина:
„Покрај мора Урвином планином —
Ỳрда, f. vide грушевина.
Ỳре̑д (у ред), cf. ред.
Ỳредан, дна, но, ordentlich, wie sich's gehört, ut decet.
Ỳредба, f. die Einrichtung, institutio.
Уре́дити, им, v. pf. ordnen, constituo, ordino. Уредио као Наста ташке. 2) лан, кудељу, verrichten, praeparo.
Уређи́вање, n. das Einrichten, ordinatio.
Уређи́вати, ђујем, v. impf. einrichten, ordino.
Уре̑зан, зна, но, (Рес. и Срем.) vide урнјезан.
Ỳрезати, ежем, v. pf. 1) vide зарезати. 2) hineinschneiden, (н. п. лука у лонац), addo sectum.
Урези́вање, n. das Hineinschneiden, insculptio; additio secti.
Урези́вати, зујем, v. impf. 1) hineinschneiden, insculpo. 2) ein wenig beißen (angenehm), н. п. јабуковача, admordeo.
Ỳрезни̑ци, нива, m. pl. (bei den Webern das Ende des Zettels, welches nicht mehr gewebt werden kann), fines (?) texti.
Урѐћи, уречем, v. pf. (herenhaft) besprechen, fascino.
Ỳрнјезан, зна, но, (Ерц.) н. п. нож, scharf, acutus.
Ỳрица, f. Frauenname, nomen feminae.
Ỳрла̂ње, n. das Heulen, ululatus.
Ỳрлати, ам, v. impf. heulen, ululo.
Урли́кање, n. das Heulen, ululatus (österr. das Jodeln).
Урли́кати, личем, v. impf. heulen (österr. jodeln), ululo. cf. fr. hurler, und it. urlare.
Ỳрнебес, m. das Getöse, strepitus.
Ỳрнек*, m. das Muster, exemplar. cf. почетак.
Уро̀вити, им, v. pf. m. j. прошће, Planken, Pflöcke eingraben, infodio sepem plancarum.
Уро̀дити, ди, v. pf. eintreffen, in Erfüllung gehen, exitum habeo: уродила моја ријеч.
Ỳрокљив, ва, во, н. п. дијете, besprechbar, leicht beherbar, incantabilis. fascinabilis (d. i. schön und zart).
Уро̀сити, им, v. pf. н. п. кошуљу, скуте, bethauen, irroro.
Ỳроци, урока, m. pl. die Besprechung, Beherung, fascinatio.
Ỳрош, m. Mannsname, nomen viri.
Ỳс, in der Zusammensetzung, vide уз.
Ỳса́дити, им, v. pf. 1) stielen, manubrio insero. 2) setzen, pflanzen, sero.
Уса̀нути, не, v. pf. austrocknen, verdorren, exaresco.
Ỳсебичити, им, v. pf. zum täglichen Gebrauch bestimmen, incipio uti quotidie.
Ỳсев, m. (Рес. и Срем.) vide усјев.
Ỳседа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide усједање.
Ỳседати, ам, (Рес. и Срем.) vide усједати.
Ỳсејати, јем, (Рес. и Срем.) vide усијати.
Усе́кнути, нем, v. pf. 1) schneuzen, emungo. 2) fig. schneuzen, emungo.
Усекова́није, n. (Рес. и Срем.) vide усјековање.
Ỳселина, f. (Рес. и Срем.) vide усјелина.
Усѐлитисе, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, einnisten, nidum ponere.
Ỳсести, уседем (и уседнем), (Рес. и Срем.) vide усјести.
Ỳсећи, усечем, (Рес. и Срем.) vide усјећи.
Ỳсецати, ам, (Рес. и Срем.) vide усјецати.
Усиђелица, f. die sitzen geblieben, keinen Mann bekommen, alte Jungfer, virgo coelebs; a nullo expetita.
Ỳсијати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) säen, sero. 2) scherzhaft für: verlieren, jocose pro: perdo.
Усија̀ти, ам, vide усјати.
Усијатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich hineinmengen, nonvocatus me infero.
Усија̀тисе, амсе, vide усјатисе.
Ỳсирити, им, v. pf. н. п. млијеко, сирац, käsen, cogo, coagulo.
Ỳсиритисе, рисе, v. r. pf. gerinnen, cogi.
Ỳсиса̂ње, n. das Verdorren, Austrocknen, exsiccatio.
Ỳсисати, ишем, v. impf. austrocknen, exsiccor, exaresco.
Усѝтнити, им, v. pf. klein, zart, be-

licat thun (im Gehen, Trinken), facio delicate, affecto elegantiam, venustatem.

Усићитисе, имсе, v. r. pf. grollen, intensus sum. cf. укурчитисе.

Усјавање, n. das Glühendmachen, candefactio.

Усјавати, ам, v. impf. glühend machen, candefacio.

Усјао, усјала, ло, glühend, candens.

Усјати, ам, v. pf. glühend machen, candefacio.

Усјатисе, амсе, v. r. pf. erglühen, candeflo.

Усјев, m. (Ерц.) die Saat, sementis.

Усједање, n. (Ерц.) das Aufsitzen, conscensio equi.

Усједати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. на коња, aufsitzen, conscendo.

Усједнути, нем, vide усјести.

Усјековање, (Ерц.) Johannis Enthauptung, decollatio S. Johannis.

Усјелина, (Ерц.) ein abschüssiger Ort, locus praeceps.

Усјести (може се чути и усједнути), усједем (и усједнем), v. pf. (Ерц.) н. п. на коња, aufsitzen, conscendo.

Усјећи, усијечем, (Ерц.) 1) fällen, genug anhauen, caedo satis lignorum. 2) hineinschneiden, inseco.

Усјецати, ам, v. pf. (Ерц.) dim. von усјећи, anschneiden, incido, inseco.

Ускакање, n. das Hineinspringen, transultus.

Ускакати, ачем, v. impf. hineinspringen, salto in —.

Ускидање, n. das Abpflücken, decerptio.

Ускидати, ам, v. impf. } abpflücken,
Ускинути, нем, v. pf. } carpo.

Ускисивање, n. das Sauerwerden, acescentia.

Ускисивати, сује, v. impf. } sauer wer-
Ускиснути, не, v. pf. } den, acesco

Ускок, m. (ст.) der Entsprungene, Emigrant, exul, fugitivus.

„Пије вино ускок Радоица —

Усколебатисе, амсе, v. r. pf. sich verrücken, dimoveor: усколебаосе свијет.

Ускопавање, n. das Aufgraben, fossio.

Ускопавати, ам, v. impf. aufgraben, fodio.

Ускопати, ам, v. pf. aufgraben, refodio.

Ускопрљати, ам, v. pf. zerwühlen, durcheinander werfen, diruo.

Ускочити, им, v. pf. entspringen, effugio, aufugio.

Ускрс, m. vide васкрсеније.

Ускрсовање, vide васкрсовање.

Ускрсовати, сујем, vide васкрсовати.

Ускршити, им, v. pf. abbrechen, defringo.

Ускршњи, ња, ње, н. п. пост, Oster-, paschalis.

Услишити, им, v. pf. erhören, exaudio: како ти напио, Бог молитву услишио (кад напијају).

Усна, f. die Lippe, labium.

Уснат, та, то, großlippig, labeo, labiosus.

Уснетина, f. augm. v. усна.

Уснити, им, v. pf. шта, träumen, somnio.

Уснитисе, нисе, v. r. pf. коме што, mir hat geträumt, somnio.

Усница, f. dim. v. усна.

Успавати, ам, v. pf. einschläfern, sopio.

Успављивање, n. das Einschläfern, sopitio.

Успављивати, љујем, v. impf. einschläfern, sopio.

Успаирити, им, v. pf. кога, in Unruhe versetzen, inquieto

Успаиритисе, имсе, v. r. pf. unruhig werden, excitari.

Усперак, рка, m. der Einsatz (im Beinkleide), pannus insertus in latus caligarum:

„На успериу пашин делибаша —

Успор, m. ударио успор, der kleinere Fluß ist durch das Aufschwellen des größern, in den er sich ergießt, zurückgetreten, redundatio fluminis.

Успоредо, nebeneinander, simul.

Усправити, им, v. pf. aufrichten, erigo, statuo.

Усправљање, n. das Aufrichten, erectio, allevatio.

Усправљати, ам, v. impf. aufrichten, erigo, allevo.

Усправо, aufrecht, erectum (statuo).

Успрезање, n. vide узмицање.

Успрезати, ежем, vide узмицати.

Успрегнути, нем, vide узмаћи:

„Ништа Турци успрегнути неће —

Усрати, усерем, v. pf. anscheißen, concaco.

Усред, mitten, in medio: усред села; усред куће.

Усро, m. hyp. du kleiner Scheißer, cacator parvulus.

Уста, n. pl. 1) der Mund, os. 2) das Maul, die Zunge, има зла уста, est dicax.

Устава, f. die Schleuße, canalis clausus ad tempus: меље воденица на уставу.

Уставити, им, v. pf. hemmen, aufhalten, retineo.

Устављање, n. das Aufhalten, retentio.

Устављати, ам, v. impf. aufhalten, retineo.

Устављатисе, амсе, v. r. impf. sich verweilen, remoror.

Усташци, m. pl. трећи дан по крсном имену, cf. крсно име.
Устајање, n. das Aufstehen, surrectio.
Устајати, јем, v. impf. aufstehen, surgo.
Устајатисе, тојимсе, v. r. pf. abliegen, mitesco (de pomis).
Устакнути, нем, vide устаћи.
Усталац, аоца, m. m. j. човек, der fleißige Arbeiter, assiduus.
Устати, анем, v. pf. aufstehen, surgo.
Устаћи, такнем, vide поставити 2.
Усташца, n. pl. dim. v. уста.
Устегнути, нем, v. pf. н. п. коњу узду, anziehen, adduco.
Устезање, n. das Anziehen (des Zügels), adductio freni.
Устезати, ежем, v. impf. anziehen, adduco.
Устицање, n. vide постављање 2.
Устицати, ичем, vide постављати.
Устока, f. der Ostwind, eurus.
Устопице, } auf dem Fuße (nach folgen)
Устопице, } vestigiis insisto: отишао за њим устопице.
Усточићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Устргнути, нем, v. pf. abreißen, decerpo.
Устрелити, им, (Рес. и Срем.) vide устријелити.
Устријелити, им, v. pf. (Ерц.) erschießen (mit dem Pfeil), sagitta trajicio: устријелила га вила.
Устручавање, n. Art gêne.
Устручаватисе, амсе, v. r. impf. sich geniren, non audeo.
Устрчавање, n. das Hinauflaufen, excursio in (montem).
Устрчавати, ам, v. impf. hinauflaufen, excurso (in montem).
Устрчати, им, v. pf. hinauflaufen, curro sursum.
Устук, m. 1) bei den бајалице der Spruch, womit sie das Uebel besprechen, daß es zurücktrete, formula incantatricis ut malum cedat retro, abeat. 2) ein Kraut dazu, herbae veneficarum genus.
Устукнути, нем, v. pf. zurückweichen, recedo.
Уступање, n. das Zurücktreten, recessio.
Уступати, ам, v. impf. } zurücktreten,
Устулити, им, v. pf. } recedo.
Усукати, учем, v. pf. drehen, intorqueo.
Усукивање, n. das Drehen, intorsio.
Усукивати, кујем, v. impf. drehen, torqueo.
Усути, успем, v. pf. hineingießen, schütten, fundo.
Утабати, ам, v. pf. einstampfen, conculco, inculco.
Утаборити, им, vide улогорити.
Утаборитисе, vide улогоритисе.
Утајатисе, јимсе, v. r. pf. sich verbergen, abscondor, н. п. зец. 2) unterbrochen werden, auf einige Zeit aufhören, intermitto, intermittor.
Утакмице,
Уталожитисе, имсе, v. r. sich legen, (vom Aufstand, Sturm), remitto, componor. cf. талог.
Утаманити, им, v. pf. völlig aufgehen, bis aufs letzte Stück verloren gehen, das Maß des Unglücks ist voll geworden, funditus pereo.
Утањити, им, v. pf. dünn werden, extenuari.
Утапкати, ам, v. pf. stampfen, conculco.
Утва, f. 1) (ст.) некаква тица водена; кажу да је по трбуу жута као злато: и зато се свагда њева утва златокрила, eine (mythische?) Ente in Volksliedern, anatis genus cantibus celebratum. 2) Frauenname, nomen feminae.
Утвара, f. das Gespenst, spectrum. cf. авет.
Утворитисе, рисе, v. r. pf. коме што, scheinen, videor: утворило ми се, ich glaubte zu sehen, es erschien mir (als Gespenst).
Утврдити, им, v. pf. befestigen, firmo.
Утврђивање, n. das Befestigen, firmatio.
Утврђивати, ђујем, v. impf. befestigen, firmo.
Утегнути, нем, v. pf. stark anziehen, stringo.
Утезање, n. das Anziehen, strictio.
Утезати, ежем, v. impf. anziehen, adduco, stringo.
Утемељитисе, имсе, v. r. pf. sich etabliren, niederlassen, consideo.
Утерати, ам, (Рес. и Срем.) vide утјерати.
Утеривање, n. (Рес. и Срем.) vide утјеривање.
Утеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide утјеривати.
Утећи, ечем, v. pf. 1) entlaufen, evado. 2) коме, einen im Laufe hinter sich lassen, cursu supero.
Утећисе, ечемсе, v. r. pf. sich hervorthun, exsisto.
Утешен, m. (Рес. и Срем.) vide Утјешен.
Утешити, им, (Рес. и Срем.) vide утјешити.
Утија*, f. das Bügeleisen, ferramentum laevigatorium.
Утирање, n. 1) das Abwischen, abstersio. 2) das Abweiden, depastio.

Ỳтирати, рем, v. impf. 1) abwischen, abstergo. 2) abweiden, depascor.
Утискѝвање, n. das Hineindrücken, impressio.
Утискѝвати, кујем, v. impf. hineindrücken, premo in —.
Ỳтиснути, нем, v. pf. hineindrücken, premo in —.
Ỳтити, утијем, v. pf. fett werden, pinguesco.
Ỳтицâње, n. vide утјецање.
Утицати, утичем, vide утјецати.
Ỳтицатисе, утичемсе, vide утјецатисе.
Утѝшати, ам, v. pf. 1) still werden (z. B. vom Winde), conticesco. 2) stillen, sedo.
Ỳтјецâње, n. (у Ерц.) 1) das Ergießen eines Flußes in einen andern, influxus. 2) das Entlaufen, effugium. 3) das Besiegen im Laufe, victoria cursus. 4) das Vornehmen, Vorhaben, propositum.
Ỳтјецати, утјечем, v. impf. (у Ерц.) 1) sich ergießen, influo. 2) entlaufen, effugio. 3) hinter sich lassen, praecurro.
Ỳтјецатисе, утјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich hervorthun, exsisto.
Ỳтјешен, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Ỳтјешити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. дијете, beschwichtigen (ein Kind), tranquillo.
Утлèисати, ишем*, v. pf. ausbügeln, laevigo.
Утòвити, им, v. pf. fett machen, wohl füttern, pasco.
Ỳток, m. die Mündung, ostia: на утоку Саве у Дунаво.
Утòлити, им, v. pf. still werden, conticesco.
Утòнути, нем, v. pf. ersaufen, ertrinken, mergi.
Утòпитисе, имсе, v. r. pf. ertrinken, mergi.
Утопљèнûк, m. der Ertrunkene, mersus. Уватио као утопљеник.
Ỳторак (ỳторак), рка, m. vide уторник.
Ỳторе, f. pl. das Vorspringende der Faßdauben außerhalb des Bodens, quod procurrit de tabulis extra fundum.
Утồрнûк (говорисе и уторак), m. 1) der Dienstag, dies martis. 2) (scherzhaft) der Kolbenprügel, vide кијача.
Уторњâк, m. m. j. обруч, der Reif an den уторе, orbis dolii extra fundum.
Утòчити, им, v. pf. einschenken, infundo.
Ỳтранити, им, v. pf. eingraben, infodio, defodio.
Утрèнûк, m. die Heerstraße, via trita: узео утреник (er ist davon gelaufen).
Ỳтрина, f. die Trift, pascua.
Утркѝвање, n. das Wettlaufen, cursus.
Утркѝватисе, кујемсе, v. impf. wettlaufen, curro.
Ỳтрлити, им, v. pf. н. п. клк, erpassen, excipio.
Ỳтрнути, нем, v. pf. н. п. свијећу, ватру, auslöschen, exstinguo.
Утрнути, нем, v. pf. starr werden, obtorpesco: утрнула ми нога, руна
Ỳтроба, f. das Eingeweide, intestina.
Ỳтрти, рем, утръо, v. pf. 1) reiben, tero (Rettig). 2) hart treten, conculco, tero: утрла говеда око села. 3) abwischen, abstergo. cf. отрти.
Утрỳнити, им, v. pf. кога, Splitter in die Augen werfen, festucas injicio in oculum.
Утрỳнитисе, имсе, v. r. pf. утрунио сам се, es ist mir etwas ins Auge gefallen, incidit mihi aliquid in oculum.
Утрчáвање, n. das Hineinlaufen, incursatio.
Утрчáвати, ам, v. impf. hineinlaufen, incurso.
Утрчáватисе, амсе, v. r. impf. sich unberufen in etwas mengen, ingerere se.
Утр̀чати, чим, v. pf. hineinlaufen, curro in —.
Утр̀чатисе, чимсе, v. r. pf. sich unberufen in etwas mengen, ingerere se alicui negotio.
Ỳтувити, им, vide упамтити.
Утỳпити, им, v. pf. abstumpfen, obtundo, obtusum reddo.
Утỳрање, n. das Hineinwerfen, injectio.
Утỳрати, ам, v. impf. } hineinschleudern, injicio.
Ỳтурити, им, v. pf. }
Утỳћи, учем, v. pf. 1) лука, соли, stoßen, contundo. 2) вола, durch Zerstoßen castriren, testiculos contundo.
Ỳћерати, ам, (Ерц.) vide саћерати.
Ућерѝвање, n. (Ерц.) vide саћеривање.
Ућерѝвати, рујем, (Ерц.) vide саћеривати.
Ỳћи, уђем, v. pf. hineingehen, intro.
Ућỳдитисе, имсе, v. r. pf. stutzig werden, obstupeo, obstinor.
Ућỳтети, тим, (Рес.) vide ућућети.
Ућỳтетисе, тимсе, (Рес.) vide ућућетисе.
Ућỳтити, им, (Срем.) vide ућућети.
Ућỳтитисе, имсе, (Срем.) vide ућућетисе.
Ућỳћети, утим, v. pf. (Ерц.) still werden, verstummen, obmutesco.
Ућỳћетисе, утимсе, v. r. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ух! interj. uh! ach! ah! cf. у.
Уцвасти, атим, v. pf. } aufblühen, ef-
Уцватити, им, v. pf. } floresco.
Уцвелити, им, (Рес. и Срем.) vide уцвијелити.
Уцвијелити, им, v. pf. (Ерц.) weinen machen, facio flere, cogo in lacrymas.
Уцедити, им, (Рес. и Срем.) vide уцијединти.
Уцеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide уцјеђивање.
Уцеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide уцјеђивати.
Уцена, f. (Рес. и Срем.) vide уцјена.
Уценити, им, (Рес. и Срем.) vide уцијенити.
Уцијединти, им, v. pf. (Ерц.) hineinseihen, incolare.
Уцијенити, им, v. pf. (Ерц.) schätzen, aestimo, н. п. ајдуци кад увате човека (или му дијете одведу) па уцијене; то се догађа и сад по Турској. Кашто ајдуци воде дијете по мјесец дана са собом, док му отац не састави уцјену и не да.
Уцјеђивање, n. (Ерц.) das Hineinseihen, incolatio.
Уцјеђивати, ђујем, v. impf. (Ерц.) hineinseihen, incolo.
Уцјена, f. (Ерц.) die Abschätzung, aestimatio. cf. уцијенити.
Учење, n. 1) das Lehren, doctio. 2) das Lernen, τὸ discere.
Учестати, ам, v. pf. oft thun, frequento.
Учинити, им, v. pf. 1) што, thun, facio. 2) коме, anthun (verheren), fascino. 3) кожу, zurichten, praeparo. 4) жито, reitern, cribro.
Учинитисе, имсе, v. r. pf. 1) mir kommt es vor, 2) sich anstellen, simulo.
Учитељ, m. der Lehrer, docens, magister. cf. школа.
Учитељев, ва, во, des Lehrers, magistri.
Учитељевица, f. die Frau des Lehrers, uxor magistri.
Учитељскй, ка, ко, 1) Lehrer-, magistrorum. 2) adv. wie ein Lehrer, more magistri.
Учити, им, v. impf. 1) кога, lehren, doceo. 2) што, lernen, disco. 3) lesen, lego. cf. чатити.
Учитисе, имсе, v. r. impf. lernen, disco: учисе књизи und учисе писати, чатити и т. д.
Учкур*, m. vide гатњик.
Учкурлук*, m. der Theil der (türkischen, ungrischen) Hosen, durch den der Gürtel gezogen ist, caligarum, turcicarum pars.
Учтуглија*, m. т. ј. паша, Pascha von drei Roßschweifen, passa trium caudarum equinarum:
„И осмога пашу учтуглију —
Учувати, ам, (ст.) vide сачувати:
„Учувај се од града Зворника —
Уџбашлије* (павте), f. pl. Art павте:
„Задјешесе злаћени пиштољи
„За њезине павте уџбашлије —
Уџера, f. Schimpfwort auf eine elende Hütte, convicium in casam.
Уш, f. die Laus, pediculus.
Уш (уше)! interj. sagt man zum Schweine um es wegzujagen, vox pellendi sues.
Ушанчитисе, имсе, v. r. pf. sich verschanzen, vallo se munire.
Ушарати, ам, v. pf. anfangen zu lügen (es bunt zu treiben), mentiri coepi.
Уше! interj. vide уш!
Ушењак, њка, m. kleine Laus, pediculus parvus.
Ушепрљити, им, v. pf. in kümmerliche Lage kommen, in angustias incido.
Уши (gen. ушй и ушију), f. pl. 1) die Ohren, pl. von уво. 2) das Oehr, ansa, foramen, н. п. у котла, у чабра, у игле, у сјекире, у срца.
Ушивање, n. das Hineinnähen, insutio.
Ушивати, ам, v. impf. hineinnähen, insuo.
Ушити, ушијем, v. pf. hineinnähen, insuo.
Ушица, f. dim. v. уш.
Ушице, f. pl. dim. v. уши.
Ушишикати, ам, v. pf. 1) ein unruhiges Pferd besänftigen, beruhigen, mitigo. 2) überhaupt, einen Zornigen besänftigen, lenio, mitigo.
Ушконити, им, vide уштројити.
Ушкопљеник, m. 1) der Schöps, Hammel, vervex. 2) der Verschnittene, eunuchus.
Ушљив, ва, во, lausig, (Läuse habend), pediculosus.
Ушљивац, вца, m. der Lauskerl, homo pediculosus.
Ушљивица, f, die Lausige, pediculosa.
Уштавити, им, т. ј. кожу, cf. учинити.
Уштап, m. der abnehmende Mond: сад је уштап, luna decrescit.
Уштапнутисе, несе, v. r. pf. т. ј. мјесец, abnehmen, decresco.
Уштинути, нем, v. pf. kneipen, zwicken, vellico.
Уштипак, пка, m. (österr. die Zwickkrapfen), placentulae genus.
Уштипчић, m. dim. v. уштипак.
Уштиркати, ам, v. pf. stärken, amylo corroboro (lintea).
Уштројити, им, v. pf. verschneiden, castro.

Ушће, n. die Mündung, ostia.
Ушур, m. 1) vide ујам, 2) узео Бог од њега ушур, hat gleichsam die Mühlgebühr von ihm genommen, ihn gezeichnet (durch Beraubung eines Gliedes).
Ушутети, тим, (Рес.) vide ушућети.
Ушутетисе, тимсе, (Рес.) vide ушућетисе.
Ушутити, им, (Срм.) vide ушућети.
Ушутитисе, имсе, (Срм.) vide ушућетисе.
Ушућети, утим, v. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.
Ушућетисе, v. r. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ф.

Фаин, vide ваин.
Фајда, f. vide вајда.
Факља, f. (cm.):
„Један калпак, девет челенака,
„И десета Факља окована,
„Из ње су му до три пера златна,
„Што јунака бију по плећима—
Фалаге*, f. pl. } vide валаке.
Фалаке, f. pl. }
Фалнка, f. vide валика.
Фалити, им, vide валити.
Фалити, им, vide валити, mit allen Ableitungen und Zusamensetzungen.
Фамилија, f. vide вамилија.
Фамилијаш, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Famulus in der Schule, scholae famulus.
Фамилијашина, f. das Famulusgeld, pecunia solvenda scholae famulo.
Фат, m. vide ват.
Фела, f. vide вела.
Фелер, (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) vide валинка, мана, погрјешка.
Фењер*, m. die Laterne, laterna.
Ферећа*, f. Art Oberkleids türkischer Frauen, pallae turcicae genus.
Ферман, m. der Ferman, rescriptum imperatoris Turcici.
Фермен*, m. } Art männlicher Weste
Фермене, нета, n. } ohne Aermel, subuculae genus.
Фес, m. vide вес.
Фесић, dim. v. фес.
Фетислам*, m. vide Кладово.
Фигаљ, m. vide вигаљ.
Филдиш*, m. vide вилдиш.
Филиман m. vide вилиман.
Филџан*, m. die Schale, phiala.
Фини, на, но, vide вини.
Фитиљ, m. vide витиљ.
Фишек*, m. vide вишек.
Фишеклук*, m. vide вишеклук.
Фландра, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) ein Schimpfwort für eine liederliche Weibsperson, vulgivaga.
Фландретина, f. augm. v. фландра.
Фланер, m. (у Срнјему, у Бачк. и Бан.) das Flanell, pannus flanella dictus.
Форинта, f. vide воринта.
Форма, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан. особито по ворошима) die Form, forma.
Форшпан, m. } vide вошпан.
Фошпан, m. }
Фрајкор, m. vide врајкор.
Фрајкорац, рца, m. vide врајкорац.
Фрајкорија, f. vide врајкорија.
Фрајкорски, ка, ко, vide врајкорски.
Фрајт, m. vide врајт.
Француз, m. der Franzose, Gallus.
Француска, f. Frankreich, Gallia.
Француски, ка, ко, 1) französisch, gallicus. 2) adv. französisch, gallice.
Францускиња, f. die Französinn, Galla.
Фрас, m. vide врас.
Фратор, m. vide вратор и пратор.
Фраторов, ва, во, vide враторов и праторов.
Фраторски, ка, ко, vide враторски и праторски.
Фришак, шка, ко, vide вришак.
Фртаљ, m. vide вртаљ.
Фртаљче, чета, n. vide вртаљче.
Фрушка гора, f. das Gebirge, das Sirmien von Westen nach Osten durchschneidet, nom. propr. saltus.
Фрушкогорац, рца, m. н. п. калуђер, Fruschkogorer.
Фрушкогорски, ка, ко, Fruschkogorer.
Фунта, f. vide вунта.
Фунташ, m. vide вунташ.
Фунташки, ка, ко, vide вунташки.
Фуруна* (фуруна), f vide вуруна.
Фуруница (фуруница), f. dim. v. фуруна.
Фурунски, ка, ко, vide вурунски.
Фуруџија*, m. vide вуруџија.

Ц.

Цаварика, f. Schimpfwort für einen schlechten Wein, convicium in vinum malum.
Цавтити, им, vide цватити.
Цагрије, f. коре од ножа, cf. кора.

Ца̀ка, ца̀ка, in den поскочице (Tanzweisen) Nachahmung des Lautes der Knöpfe, Münzen u. dgl. beim Tanze, interj. de sonitu conflictorum saltantis.

Ца̑р, m. der Kaiser, imperator.

Ца̑рев, ва, во, des Kaisers, imperatoris.

Ца̀ревина, f. 1) das Kaisergut, res imperatoris. 2) das Kaiserland, Kaiserthum, imperium.

Ца̀ревић, m. der junge Kaiser, imperatoris filius.

Ца̀ревица, f. m. j. пара, eine Art Para, numuli genus.

Ца̀риград, m. die Kaiserstadt (Konstantinopel), urbs imperatoria (Constantinopolis). Срби приповиједају, да Цариград нијесу људи зидали, него да се сам саздао: кажу да је некакав цар ловећи нагазио на мртву људску главу и прегазио је с коњем; онда му глава проговорила; „Шта ме газиш, кад ћу ти мртва досадити." Кад то чује цар, онда сјаше с коња и узме ону главу те је однесе кући; па је код куће сажеже, и оно угљевље одње, пошто се олади, стуче у пра, па завије у артију и остави у сандук. Послије некога времена отиде некуда цар, а његова кћи (која је била ђевојка на удају) узме кључеве па отвори сандук и почне по њему нешто преметати; кад нађе онај пра у артији, види да је некакав пра, али не зна какав је, па онда метне прст на језик те покваси па умочи у онај пра и лизне мало, да би дознала шта је; потом га опет завије у артију као што је и био и остави у сандук, а она од тога часа постане трудна. Кад се полије стане истраживати и испитивати од куд и како, дозна се да је од оне главе. Кад ђевојка буде на том доба, а она роди сина. Кад узме цар још онако мало дијете у руке, а оно њему одма рукама те за браду! Онда цар заповједи да донесу један тањир жива угљевља, а један дуката: да огледају, чини ли то дијете из лудости, или од своје воље. „Ако (вели) буде дијете лудо, оно ће потрчати с рукама и за угљевље, ако ли не буде лудо, оно ће за дукате." Кад донесу пред дијете угљевље и дукате, а оно одма рукама за дукате, а угљевљу ни мукает. Цар већ види да ће оно да се испуни, што му је глава казала. Кад буде дијете већ велики момак, онда га цар оћера у свијет, и каже му: „Да се нигђе не станиш, док не нађеш ђе су се два зла ударила."— Одајући тај момак по свијету, кад дође на оно мјесто, ђе је сад Цариград, нађе глогов трн, ђе се око њега обмотала гуја, па гуја пеца трн, а трн буде гују; онда помисли у себи: „Ево ово су два зла." па пође у наоколо разматрати она мјеста; кад дође, онако у наоколо идући, опет поблизу онога трна, онда стане, па рече: „Овђе треба стати." У који ма то рече, у онај се ма обазре, а то се од онога трна до његови леђа (куд је гођ он ишао) створио зид. И од тога мјеста до онога трна, кажу да ни данас нема зида у Цариграду (а да се он није обазрео и да није рекао: овђе треба стати, зид би за њим нарастао до трна). Послије он ту постане цар, и од свога ђеда отме царство.

Ца̀риградски, ка, ко, 1) konstantinopolitanisch, constantinopolitanus. 2) als adv. konstantinoplisch, more constantinopolitano, н. п. носисе.

Ца̀риграђанин, m. der Konstantinopolitaner, Constantinopolitanus.

Ца̀риграђанка, f. die Konstantinopolitanerin, Constantinopolitana.

Ца̀рић, m. 1) dim. v. цар. 2) der Zaunkönig, regulus.

Ца̀рица, f. die Kaiserin, imperatrix.

Ца̀ричин, на, но, der Kaiserin, imperatricis.

Ца̀ричина, f. (Königinnbrunn) berühmte Quelle in der крајина Неготинска, von wo Ueberbleibsel einer Wasserleitung nach Праово. cf. крајина.

Ца̀ровање, n. das Zarseyn, das Kaiserthum, imperium:
„Ђевовање моје царовање —

Ца̀ровати, рујем, v. impf. цар seyn, sum imperator, impero.

Ца̑рски, ка, ко, 1) kaiserlich, imperatorius. 2) adv. kaiserlich, imperatoris more.

Ца̑рство, n. das Kaiserthum, Reich, imperium.

Цва̑т, m. vide цвијет.

Цва̀тити, им, vide цвјетати.

Цвеја̑н, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијан.

Цве̏јо, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијо.

Цве̏кла, vide блитва.

Цве̏љање, n. (Рес. и Срем.) vide цвијељање.

Цве̏љати, ам, (Рес. и Срем.) vide цвијељати.

Цве̑т, m. (Рес. и Срем.) vide цвијет.

Цвéта, f. (Рес. и Срем.) vide Цвијета.
Цвéтак, тка, m. hyp. v. цвет.
Цвета̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide цвјетање.
Цвѐтаст, та, то, (Рес. и Срем.) vide цвјетаст.
Цвѐтати, ам, (Рес. и Срем.) vide цвјетати.
Цвѐти, f. pl. (Рес. и Срем.) vide цвијети.
Цвѐтин, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијетин.
Цвѐтко, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетко.
Цвѐтни̂, на, но. (Рес. и Срем.) vide цвјетни.
Цвѐтоје, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетоје.
Цветонóсије, n. (Рес. и Срем.) vide цвјетоносије.
Цвѐтош, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетош.
Цвѐтуља, f. (Рес. и Срем.) vide цвјетуља.
Цвеће, n. (Рес. и Срем.) vide цвијеће.
Цвѐћице, n. dim. v. цвеће.
Цвија̂н, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвијеља̂ње, n. (Ерц.) das Weinenmachen, permotio ad fletum.
Цвијѐљати, ам, v. impf. (Ерц.) weinen machen, facio flere.
Цвијет, m. (Ерц.) 1) (coll.) die Blüte, flos. 2) (pl. цвјетови) die Blume, flos.
Цвијѐта, f. (Ерц.) Frauenname, nomen feminae.
Цвијѐтак, тка, m. hyp. v. цвијет.
Цвијети, f. pl. (Ерц.) der Palmsonntag, dominica palmarum.
Цвијетин, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвијеће, n. (coll. Ерц.) die Blumen, flores.
Цвијећице, n. dim. v. цвијеће.
Цвијо, m. (Ерц.) hyp. v. Цвијетин.
Цвилети, лим, (Рес.) } vide цвиљети.
Цвилити, лим, (Срем.) }
Цвиљење, n. das Wehklagen, lamentatio.
Цвиљети, лим, v. impf. (Ерц.) wehklagen, lamentor.
Цвјета̂ње, n. (Ерц.) das Blühen, flos.
Цвјѐтаст, та, то, (Ерц.) н. п. крава, eine Blöße an der Stirne habend, macula alba in fronte praeditus.
Цвјѐтати, ам, v. impf. (Ерц.) blühen, floreo.
Цвјета̂шин, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.m.
Цвјѐтић, m. dim. v. цвијет.
Цвјѐтко, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјѐтни, на, но, (Ерц.) н. п. нећеља, die Palmwoche, hebdomas palmarum.

Цвјѐтоје, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјетонóсије, n. (Ерц.) vide цвијети: „Пред Ристово пред цвјетоносије —
Цвјѐтош, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјѐтуља, f. (Ерц.) Name für eine Kuh die wie eine Blume an der Stirne hat, nomen vaccae quae in fronte habet notum albam.
Цвóкање, n. das Schmatzen (laute Küssen), osculatio cum sonitu.
Цвóкати, ам, v. impf. schmatzen, cum sonitu osculor.
Цвóке, genit. in der Redensart: у поле нема ни цвоке, mit einer halben Oka ist nichts zu machen, nec operae pretium est bibere dimidiam ocam.
Цвóкнути, нем, v. pf. schmatzen, cum sonitu osculor.
Цврка, f. das Zwitschern, fritinnitus.
Цвр̀кнути, нем, v. pf. 1) zwitschern, fritinnio. 2) zwitschern, schwirren (Wasser auf Feuer gegossen), strido.
Цврку̂та̂ње, n. das Zwitschern, garritus (avium).
Цврку̂тати, ућем, v. impf. zwitschern, garrio.
Цврчање, n. das Zwitschern, fritinnitus, stridor.
Цврчати, чим, v. impf. zwitschern, fritinnio, strideo.
Цѐв, f. (Рес. и Срем.) vide цијев.
Цѐвчина, f. augm. v. цев.
Цѐвчица f. dim v. цев.
Цѐдило, n. (Рес. и Срем.) vide цједило.
Цѐдити, им, (Рес. и Срем.) vide циједити.
Цѐдуља, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Zettel, scheda.
Цѐдуља̂р, m. der Zettel gibt (z. B. an Zollstätten, Stadtthoren) schedularius.
Цѐдуља̂рев, ва, во, } des Zettelgebers,
Цѐдуља̂ров, ва, во, } schedularii.
Цѐдуљица, f. dim. v. цедуља.
Цѐђ, m. (Рес. и Срем.) vide цијеђ.
Цѐђење, n. (Рес. и Срем.) vide цијеђење.
Цеки̂н, m. vide рушпа.
Цѐлац, лца, m. (Рес. и Срем.) vide цијелац.
Целѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide цјеливање.
Целѝвати, ам (и целујем), (Рес. и Срем.) vide цјеливати.
Целóкупан, пна, но, (Рес. и Срем.) vide цјелокупан.
Цéна, f. (Рес. и Срем.) vide цијена.
Цéнење. n. (Рес. и Срем.) vide цењење.
Цéнити, им, (Рес. и Срем.) vide цијенити.
Цéнта, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)

der Centner (österr. der Centen), pondus centenarium, centipondium.
Ћењење, n. (Рес. и Срем.) vide цијењење.
Ценькање, n. (Рес. и Срем.) vide цјенькање.
Ћењкатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide цјењкатисе.
Цео, цела, ло, (Рес. и Срем.) vide цијел.
Цепало, n. (Рес. и Срем,) vide цјепало.
Цепаница, f. (Рес. и Срем.) vide цјепаница.
Цепаничица, f. dim. v. цепаница.
Цепање, n. (Рес. и Срем.) vide цијепање.
Цепати, ам, (Рес. и Срем.) vide цијепати.
Цепачки, (Рес. и Срем.) vide цјепачки.
Цепка, f. (Рес. и Срем.) vide цјепка.
Цепци, паца, m. pl. (Рес. и Срем.) vide цијепци.
Цепчица, f. dim. v. цепка.
Цер, m. 1) die Cerreiche, cerrus. 2) nom. propr. eines Berges der die нају von Зворник von der von Шабац trennt, nom. propr. montis:
„Савр Цера високе планине —
Церење, n. das Lachen mit Weisung der Zähne, risus ostensis dentibus.
Церибаша, m. der Zigeunerhauptmann, dux zingarorum.
Церибашин, на, но, des Zigeunerhauptmanns, ducis zingarorum.
Церибашиница, f. die Frau des Zigeunerhauptmanns, uxor ducis zingarorum.
Церик, m. Wald von Cerr-Eichen, cerretum.
Церитисе, имсе, v. r. impf. Zähne weisend lachen, rideo dentimus ostensis.
Церић, m. eine junge Cerreiche, cerrus parva.
Церница, f. варош у Ерцеговини:
„Одатле се свати подигоше,
„У Церници конак учинише —
Церов, ва, во, von der Cerreiche, cerreus, cerrinus.
Церовац, вца, m. 1) жир, die Eicheln der Cerr-Eiche, glandes cerri. 2) Stab von der Cerreiche, baculus cerreus.
Церовача, f. 1) Stock von der Cerreiche, fustis cerreus. 2) дипа, die schönste Art von Melonen, peponis genus optimum.
Церовина, f. 1) Cerrholz, Zirnholz, lignum cerreum. 2) im Scherz für царевина: наша церовина до вијека.
Цетиња, f. 1) der Fluß Цетиња. 2) dessen Gebiet, ager circumcetinanus:
„Ој Цетињо водо поносита —
„У Цетињи усред горе Црне —
Цетињанин, m. човек из Цетиње:
„Вино пије тридест Цетињана
„Крај Цетиње пије воде ладне —
Цетињка, f. жена, или ђевојка из Цетиње:
„Вино служи Цетињка ђевојка —
Цетињски, ка, ко, von der Цетиња:
„Оде право врелу Цетињскоме —
Цех, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.), die Zeche (der Handwerker), collegium.
Цехмајстор, m. der Zechmeister, magister collegii.
Цехмајсторов, ва, во, des Zechmeisters, magistri collegii.
Цецељ, m. преслано као цецељ.
Циганија, f. (coll.) die Zigeuner, Zingari.
Циганин, m. der Zigeuner, Zingarus.
Циганинов, ва, во, des Zigeuners, Zingari.
Циганисање, n. das Zigeunern, facio more Zingari.
Циганисати, нишем, v. impf. zigeunern, facio more zingari.
Циганка, f. die Zigeunerin Zingara.
Циганлук, m. die Zigeunerey, mos, vagatio Zingarorum.
Цигански, ка, ко, 1) zigeunerisch, zingarus. 2) adv. more zingari.
Циганчад, f. (coll.) die Zigeunerkinder, pueri zingari.
Циганче, чета, n. ein junger Zigeuner, puer zingarus.
Циганчење, n. das Benehmen einer Zigeunerin, mos zingarae.
Циганчин, на, но, der Zigeunerin, zingarae.
Циганчина, f. augm. v. циганка.
Циганчити, им, v. impf. wie eine Zigeunerin sich benehmen, facio more zingarae.
Циганчица, f. dim. v. циганка.
Цигла, f. der Ziegel, later.
Циглана, f. die Ziegelhütte, der Ziegelofen, officina lateraria, fornax lateraria.
Циглар, m. der Ziegelbrenner, laterarius.
Цигли, ла, ло, einzig nur, nonnisi: цигли један, цигла два и т. д.
„У Стојана нема много друга,
„Разма цигле двије вјерне слуге —
Циго, m. (vertraulich für циганин).
Цигулин, m. само у овој загонетки: Цигулин цичи у лугу; да није цигулина у лугу, сви би људи залуду (воденица).
Цијев, f. (Ерц.) das Rohr, die Röhre, fistula, canalis, tubus: цијев од зовине, што жене сучу пређу на њу; цијев пушчана; цијев у ноге (т. ј. голијен.).

Цијѐдити, им, v. impf. (Ерц.) seihen, colo, percolo.
Цијеђ, m. (Ерц.) die Lauge, cinis lixiva.
Цијѐђење, n. das Seihen, colatio.
Цијел, ла, ло, (Ерц.) ganz, totus, integer; unverletzt, integer.
Цијѐлац, лца, m. (Ерц.) т. ј. снијег, bahnloser Schnee, nives integrae (non tritae pedibus).
Цијѐна, f. (Ерц.) der Preis, pretium.
Цијѐнити, им, v. impf. (Ерц.) schätzen, aestimo.
Цијѐњење, n. (Ерц.) das Schätzen, aestimatio.
Цијѐпање, n. (Ерц.) das Spalten, fissio.
Цијѐпати, ам, v. impf. (Ерц.) spalten, findo.
Цијѐпци, паца, m. pl. (Ерц.) они штапци, што стоје у пређи између нита и горњега вратила.
Цијо, цијела, ло, vide цијел.
Цик, m. in dem Ausdrucke: ударио га по цику, auf den Kopf, in caput.
Цика, f. das Geschrey (der Schweine, Mäuse), editus sonus: ци!
Цикнути, нем, v. pf. ци schreyen, edo sonum ци.
Цимирота, m. vide Климента.
Цинцар, m. der thracische Walach, Valachus thrax (vielleicht weil sie цинц, u. dgl. sprechen, statt чинч).
Цинцарев, ва, во, vide Цинцаров.
Цинцарија, f. (coll.) das Zinzarenvolk, genus Zinzarorum.
Цинцарка, f. die Zinzarin, zinzara.
Цинцаров, ва, во, des Zinzaren, zinzari.
Цинцарски, ка, ко, 1) zinzarisch, zinzaricus. 2) adv. more zinzari.
Цинцарчад, f. (coll.) die jungen Zinzaren, zinzari juvenes.
Цинцарче, чета, n. der junge Zinzar, puer zinzaricus.
Цинцо, m. vertraulich für Цинцар.
Ципање, n. das (leichtfertige) Betheuern bei Gott! temera dei testatio.
Ципатисе, амсе, v. r. impf. н. п. Богом, (leichtsinnig) bei Gott betheuern, deum testor temere.
Ципела, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schuh, calceus.
Ципелица, f. dim. v. ципела.
Циповка, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) ein kleinerer Laib Brot auf die Reise, panis compendiosior.
Ципор, m. vide геак.
Ципорка, f. das gemeine Weib, muliercula de plebe.
Ципоров, ва, во, des ципор, homuncionis de plebe.
Ципорски, ка, ко, 1) ziporisch, plebejus 2) adv. ziporisch, plebis more.

Циц! приповиједају, да је некакав човек изјео печену кокош у очи Божића, па рекао: „Циц гузица до Божића."
Цицвара, f. ein Gericht, meist um Gäste zu empfangen, cf. масло.
Цицвараш, m. (im Scherze) der требник, nomen jocosum libri ecclesiastici (ritualis), weil seinem Gebrauche meist eine цицвара nachfolgt.
Цицибан, m. само у овој загонетки: Поручује Цицибан Цицибаници: пошљи мене шетњу петњу на магарици; покисе ми бела пена на загалици? (т. ј. човек из воденице поручује жени да му пошље коња да носи брашно.)
Цицкоза, eine Art Kinderspiels in der Бачка.
Цича, f. grimmige Kälte, Kraftkälte, frigus intensissimum.
Цичење, n. das ци, ци machen, sonus ци.
Цичати, чим, v. r. impf. ци machen, (wie das junge Schwein, die Maus,) edo sonum ци.
Цјевчина, f. augm. v. цијев.
Цјевчица, f. dim. v. цијев.
Цједило, n. (Ерц.) der Seiher, die Seihe, das Seihgefäß, colum.
Цјеливање, n. (Ерц.) das Küssen, osculatio.
Цјеливати, ам (и цјелујем), v. impf. (Ерц.) küssen, osculor (in Liedern und in der Kirche) cf. љубити.
Цјелица, f. (Ерц.) н. п. земља, vide ледина.
Цјелокупан, на но, (Ерц.) unversehrt (von Leichnamen der Heiligen,) corpus (sancti) integrum, incolume.
Цјењкање, n. (Ерц.) feilschen, handeln, licitatio.
Цјењкатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) feilschen, handeln, licitari.
Цјепало, n. (Ерц.) мјесто, ђе се дрва цијепају, der Spalteplatz, locus findendorum lignorum.
Цјепаница, f. (Ерц.) ein Scheit Holz, pars ligni secta, lignum sectum.
Цјепаничица, f. dim. v. цјепаница.
Цјепачки, adv. (Ерц.) н. п. оплести косу, Art Haarflechtens, comtionis genus.
Цјепка, f. (Ерц.) der Scheit, ligni pars secta.
Цјепчица, f. dim. v. цјепка.
Цклитисе, имсе, vide стаклитисе.
Цокуле, f. pl. die Bundschuhe (der Soldaten), calceamenti genus.
Цокотање, n. das Zittern vor Kälte, tremor prae frigore.

Цокотати, коћем, v. impf. н. п. од зиме, zittern, tremo.
Цоф, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) der Zopf, cauda capillorum, cf. кика, плетеница.
Црв, m. der Wurm, vermis.
Црва, f. das Wurmloch, foramen factum a teredine.
Црвак, вка, m. hyp. v. црв.
Црвање, n. 1) das Wurmigseyn, vermiculatio 2) das Lausen, depexio, sublatio pediculorum.
Црватисе, амсе, v. r. impf. 1) Würmer erzeugen, wurmstichig seyn, vermiculor, 2) sich lausen, tollo pediculos.
Црвемперка (првенперка), f. eine Art kleinen Vogels mit rothem Gefieder, avicula rubra.
Црвен, f. die Röthe, rubor, rubedo.
Црвен, на, но, roth, ruber.
Црвенење, n. vide црвењење.
Црвеника, f. 1) eine rothe Ziege, sic vocant capram coloris rubei 2) (сти.) rother Wein, vinum rubrum:
„Иван сједи на тананој кули,
„Те он пије црвенику вино —
Црвенило, n. 1) die Röthe (Farbe), rubia, 2) die Röthe, das Rothgefärbte, rubeum.
Црвенити, им, v. impf. röthen, rubefacio.
Црвенитисе, имсе, v. r. impf. roth seyn, rubeo.
Црвенкаст, ma, mo, röthlich, subruber.
Црвењење, n. das Röthen, rubefactio; rubor.
Црвић, m. dim. v. црв.
Црвљање, n. vide црвање.
Црвљатисе, амсе, vide црватисе.
Црвљив, ва, во, wurmig, vermiculosus.
Црвоточ, f. der Wurmfraß, via teredinis.
Црвоточина, f. der Wurmfraß, pulvis e corruptione per vermes.
Црево, n. (Рес. и Срем.) vide цријево.
Црен, (Рес и Срем.) vide цријен.
Црепић, m. dim. v. црен.
Црепња, f. (у Срijему) vide црепуља.
Црепуља, f. ein großer Deckel, der erwärmt über das zu backende Brot, u. a. Bäckereyen gelegt wird, operculum.
Цријево, n. (Ерц.) der Darm, intestinum.
Цријен, m. (Ерц.) 1) die Scherbe, testa 2) der Hohlzingel, imbrex.
Цркавање, n. das Crepieren, Umkommen, interitus, mors.
Цркавати, ам, v. impf. crepieren, umkommen, perire.
Цркавица, f. (mitleidig) ein bischen Vermögen, facultatula:
А Има ли он што?
В. Има неку цркавицу.
Црква, f. die Kirche, ecclesia, cf. намастир.
Црквари, m. pl. људи, што иду намастирима о великим годовима (Kirchgänger), cf. намастир.
Црквенй, на, но, Kirchen-, templi ecclesiae.
Црквењак, m. der Kirchendiener, aedituus.
Црквењаков, ва, во, des Kirchendieners, aeditui.
Црквина, f. (augm. v. црква) Ruinen einer Kirche, templi rudera.
Црквица, f. dim. v. црква.
Црквиште, n. Ort, wo ehemal eine Kirche war, locus, ubi olim fuit ecclesia.
Цркнути, нем, vide цркћи.
Црмпураст (црнпураст), ma, mo, vide црномањаст.
Црн (comp. црњй), на, но, schwarz, niger, ater. Увалио му црн комад у торбу. Доћи ће и њему црн петак.
Црна гора, f. Montenegro, Mons niger (pars Epiri).
Црна река (рijека), f. 1) Namen eines Flüßchens, der im Кривн вир entspringt, und bey Зајечар in den Timok sich ergießt, (heißt auch Мали Тимок). 2) die Gegend (das Gebiet) dieses Flüßchens.
Црнй вр, m. Berg unweit Jagodina.
Црнйк, m. (als Scheltwort) du Schwarzer! (moralisch), niger! црниче један!
Црнило, n. die Schwärze, atramentum.
Црнина, f. die Schwärze, nigredo.
Црнити, им, v. impf. schwärzen, nigro.
Црнитисе, имсе, v. r. impf. schwarz aussehen, nigret.
Црница, f. Scheltwort für ein Frauenzimmer, convicium in feminam (nigra).
Црница, f. m. j. трешња, Art Kirsche (schwarze), cerasum nigrum.
Црногорац, рца, m. Montenegriner, Montis nigri incola.
Црногорка, f. die Montenegrinerin, mulier montis nigri.
Црногорскй, ка, ко, 1) Montenegriner, nigrimontanus. 2) adv. montenegrinisch, nigrimontanorum more.
Црнокапац, пца, m. die Schwarzmütze (Mensch der eine schwarze Mütze trägt): so nennt man die Branitschewer, qui nigrum cucullum gestat.
Црнокос, са, со, schwarzhaarig, nigro capillo.
„Oj девојко црнокоса!
„Не гледај ме гола, боса—

Црно̀мањаст, та, то, bräunlich im Gesichte, fuscus.
Цр̀ноок, ка, ко, schwarzäugig, nigris oculis.
„А за једно младо црнооко,
„Дала б' зањга ињаду дуката —
Цр̀ноока, f. die Schwarzäugige, puella nigris oculis.
Црно̀ре̂чкӣ, ка, ко, } von Црна рије-
Црно̀ријечкӣ, ка, ко, } ка, de flumine nigro.
Цр̀ъ, m. der Wurm (am Finger,) paronychium.
Цр̀ьеңе, n. das Schwärzen, nigratio.
Цр̀ьжа; f. die Braune, fusca:
„Што ћу плавки боју куповати,
„То ћу црњки токе саковати —
Цр̀њкаст, та, то, schwärzlich, subniger.
Цр̀пење, n. das Schöpfen, haustus.
Црпка̂ње, n. dim. v. црпење.
Цр̀пкати, ам, dim. v. црпсти.
Цр̀псти, пем, v. impf. schöpfen, haurio.
Цр̀тало, n. das Pflugeisen, culter aratri.
Цртара̂ње, n. das Streichen, Herumfahren mit einem Messer, das Reißen, linearum ductio.
Цртарати, ам, v. impf. reißen, lineas duco.
Цртарнути, нем, v. pf. einen Strich machen, lineam duco.
Цр̂ћи (говорисе и цркнути), цркнем, v. pf. 1) umkommen, pereo (von Thieren). 2) bersten, rumpi:
„На руци му три златна пр̂стена,
„Та сватри му цркла на пр̂стима —
Цу̀ки! Ruf zum Hunde, das er fortgehe, vox propellentis canem.
Цу̀ко, m. hyp. vom Hund, canis.
Цуња̂ње, n. das Schnobern, Herumschnüffeln, quaeritatio.
Цу̀њати, ам, v. impf. herumschnobern, quaerito: шта ти цуњаш тамо?
Цу̀п! } beym Tanze, interj. saltan-
Цу̀па! } tis:
„Оп цуп!
„Опа цупа цупе,
„Пала баба с клупе —
Цу̀ра, f. (Ерц.) vide ђевојка.
Цу̀рење, n. das Rinnen, manatio.
Цурѐтак, тка, m. hyp. v. цура.
Цурѐтина, f. augm. v. цура.
Цу̀рин, на, но, Mädchen=, puellae.
Цу̀рити, ри, v. impf. rinnen, mano.
Цу̀рица, f. dim. v. цура.
Цу̀рко, Mannsname, nomen viri.
Цу̀цак, цка, m. vide цуко.
Цуца̂ње, n. das Wiegen auf dem Knie, agitatio in genibus.
Цу̀цати, ам v. impf. auf dem Knie wiegen, agito in genibus.
Цуцка̂ње, n. dim. v. цуцање.
Цу̀цкати, ам, dim. v. цуцати.
Цу̀цнути, нем, v. pf. einmal auf dem Knie wiegen, sustineo genu (puellum).

Ч.

Ча̀, m. (у Бачкој) verkürzt statt чича: ча Паја, ча Стева, ча Пера и т. д.
Ча̀бар, бра, m. der Zober, labrum, vas aquale. У нашега чабра гвоздене уши (реку жене, кад ко приповиједа у кући за какову болест, или за другу какву несрећу, која се ђе догодила).
Ча̀брен, на, но, н. п. уши, Zober-, labri.
Ча̀бреник, m. die Zoberstange, pertica portando labro.
Ча̀брењак, m. vide чабреник.
Ча̀брић, m. dim. v. чабар.
Ча̀брица, f. ein Wännchen, vasculum.
Ча̀брчица, f. dim. v. чабрица.
Чабро̀ноша, m. der Zoberträger (z. B. in der Weinlese), portans labrum.
Ча̀ва, f. Frauenname, nomen feminae.
Ча̂вка, f. 1) die Dohle, monedula. 2) eine Art schwarzer Traube, uvae nigrae genus. 3) Frauenname, nomen feminae.
Ча̀пољак, љка, m. eine Art kleiner, süßer, harter Aepfel, pomi genus.
Чавр̀згање, n. das Vollschreyen der Ohren, obtusio.
Чавр̀згати, ам, v. impf. einem die Ohren voll murren, obtundo.
Чаврља̂ње, n. das unverständliche Daherplaudern, blateratio, recitatio confusa.
Чавр̀љати, ам, v. impf. undeutlich daherplaudern, recito confuse.
Ча̂вчић, m. eine junge Dohle, pullus monedulae.
Ча̂вчица, f. dim. v. чавка.
Ча̂вчји, чја, чје, der Dohle, monedulae.
Ча̀гаљ, гља, m. gefrorner Koth, lutum congelatum.
Чагрља̂ње, n. das Klappern (auch das Kratzen, z. B. der Maus im Zimmer), strepitus genus.
Чагр̀љати, ам, v. impf. klappern, kratzen, strepitum edo e. g. muris rodentis.
Чагрта̂љка, f. die Klapper, crepitaculum.

Чагртање, n. das Klappern, Scheppern, z. B. des Säbels, strepitus genus.
Чагртати, чагрћем, v. impf. klappern, strepo.
Чадити, им, v. impf. rußig werden, fuligine induci.
Чадор, m. das Zelt, tentorium.
Чадорски, ка, ко, н. п. врата, Zelt-, tentorii.
Чађ, f. der Ruß, fuligo.
Чађа, f. vide чађ, рђо и чађо!
Чађав, ва, во, rußig, fuliginosus.
Чађење, n. das Rußigwerden, inductio fuliginis.
Чајати, јем, v. impf. (ст) cf. двориште:
„Што не чајеш Милошева мајко?
„Одби овце у то пусто поље:
„Милош ти је јуче погинуо —
Чак*, adv. weithin, longe: отишао чак далеко; чак у Цариград, чак у Московску.
Чаканац, нца, m. der Dengelhammer, malleus falci acuendae.
Чакља, f. 1) vide кљуна. 2) der Haken, uncus, z. B. auf dem Schiffe, bei Pest-kranken.
Чакмак*, m. vide огњило.
Чакшире*, f. pl. die Beinkleider, caligae.
Чакширетина, f. pl. augm. v. чакшире.
Чакширице, f. pl. dim. v. чакшире.
Чала! rührt die Trommel, pulsate tympana:
„Чала саде наше мектербаше—
Чалабрцање, n. das Imbißnehmen, gustatio.
Чалабрцати, ам, v. impf. einen Imbiß zu sich nehmen (vor dem ordentlichen Essen), anbeißen, jento; gusto.
Чалабрцнути, нем, v. pf. anbeißen, gusto: Иди Коване, ено за вратима чабар вина и печена свиња, и шаvољ ваљушака покривен сламом да се не напруни, пе чалабрцни мало док ручак доспе (у приповијетки).
Чалакање, n. das Tosen, Lärmen (z. B. der Kinder), strepitus.
Чалакати, ам (и чалачем), v. impf. lärmen, strepo.
Чалма, f. 1) der Turban, tiara. cf. сарук, 2) село у Сријему.
Чам, m. ein Schiff (von welchem Holz), navigium abietinum.
Чама, f. die Langeweile, taedium: напала ме чама.
Чамање, n. das langweilige Warten, exspectatio taediosa.
Чамати, ам, v. impf. mit Verdruß warten, expecto cum taedio otiosus.
Чамац, мца, m. ein kleines gezimmertes Schiff, navicula abietina.
Чамити, им, vide чамати.
Чамљење, n. vide чамање.
Чамов, ва, во, Tannen-, abiegnus. cf. јелови.
Чамовина, f. das Tannenholz, lignum abiegnum.
Чампаре*, f. pl. vide пмбреме.
Чамуља, f. (у Босни) m. j. капа, eine Art tüchener Mütze, mitrae genus virorum.
Чамџија*, m. der Schiffzieher, helciarius.
Чамџијин, на, но, des Schiffsziehers, helciarii.
Чамџијски, ка, ко, 1) der Schiffszieher, helciariorum. 2) adv. wie ein Schiffszieher, more helciarii.
Чамџијски, ка, ко, vide чамџијски.
Чана, f. hyp. v. чанак.
Чанак*, нка, m. eine hölzerne Schüssel, scutula. cf. здјела.
Чанколиз, m. (der Schüsselleсker) Schmarotzer, parasitus.
Чанчар, m. der Schüsselmacher, scutellarius.
Чанчара, f. vide корњача.
Чанчарев, ва, во, vide чанчаров.
Чанчаров, ва, во, des Schüsselmachers, scutellarii.
Чанчина, f. augm. v. чанак.
Чанчић, m. dim. v. чанак.
Чапља, f. der Reiger, ardea.
Чапљин, на, но, des Reigers, ardeae.
Чапљић, m. der junge Reiger, pullus ardeae.
Чапур, m. der Strunk (eines abgehauenen jungen Baumes), trunculus.
Чапурје, n. (coll.) die Strünke, trunculi.
Чарак, рка*, m. ein Bestandtheil des Flintenschlosses, pars flintae.
Чарање, n. das Hexen, incantatio.
Чарапа, f. der Strumpf, tibiale.
Чарапар, m. 1) der Strumpfwirker, Strumpfhändler, textor aut negotiator tibialium. 2) der Gamaschenträger, miles braccis decurtatis (mit Verachtung).
Чарапарски, ка, ко, н. п. регементa, Gamaschenträger-, braccas decurtatas habentium.
Чарапетина, f. } augm. v. чарапа.
Чарапина, f. } augm. v. чарапа.
Чарапица, f. dim. v. чарапа.
Чарапчина, f. augm. v. чарапа.
Чарати, ам, v. impf. hexen, incanto. cf. гатати, врачати, бајати.
Чардак*, m. 1) eine Hütte auf Pfählen, casa palis imposita. 2) daher das Behältniß für die Kukuruzkolben, 3) daher die Wachthütte der Grenzer.
Чардаклија*, f. eine große Weinrebe, die an Hütten, Bäumen hinanragt, vitis suspensa.

Чардачић, m. dim. v. чардак.

Чардачкӣ, ка, ко, н. п. соа, des чардак, casae чардак dictae.

Чарка*, f. das Scharmützel, pugna levis.

Чаркање, n. 1) das Scharmützeln, pugnatio levis. 2) das Herumstören im Feuer, dimotio ignis.

Чаркати, ам, v. impf. н. п. у ватру, das Feuer schüren, stören, dimoveo ignem, irrito.

Чаркатисе, амсе, v. r. impf. scharmützeln, leviter pugno, irritare se invicem.

Чаркаџија*, m. die Vorposten, excubiae extremae.

Чарнӣ, на, но, (ст.) vide црн:
„Чарна горо пуна ти си лада —
„Чарне очи ви га не гледале —

Чарноок, ка, ко, schwarzäugig, nigris oculis.

Чарноока, f. 1) die Schwarzäugige, nigris oculis. 2) daher ein Name eines Schafes, das einen schwarzen Rand um die Augen hat, nomen ovis nigrae circum oculos.

Чарноокаст, ma, mo, vide чарноок.

Чарнути, нем, v. pf. н. п. у ватру, einmal schüren, irrito semel ignem.

Чарнутисе, немсе, v. r. pf. scharmützeln, concurro.

Чаругџија*, m. vide опанчар.

Чаругџијин, на, но, des чаругџија.

Чаругџијница, f. die Frau des чаругџија.

Чаругџијнскӣ, ка, ко, } 1) der чаругџије. 2) adv.
Чаругџијскӣ, ка, ко, } wie ein чаругџија.

Чаршаф*, m. 1) das Tischtuch, mappa. 2) das Betttuch, linteum.

Чаршија*, f. der Marktplatz, forum.

Чаршијнскӣ, ка, ко, н. п. љеб, Markt-, a foro, forensis.

Чаршијскӣ, ка, ко, vide чаршијнски.

Час, m. der Augenblick, punctum temporis: за час, за један час; часом.

Часак, ска, m. dim. v. час.

Часловац, вца, m. das Horologium, (altslavisches Lesebuch nach dem Namenbüchlein und vor dem Psalter), horologium.

Часловац, вца, m. der часловацschüler, puer discens (legere) horologium.

Часнӣ, на, но, н. п. пост, крст, geehrt, heilig, sanctus: часно сјели, поштено устали (кад напијају); часни пост, die große Faste vor Ostern, jejunium quadragesimale.

Часом, adv. den Augenblick, augenblicklich, statim, ad momentum.

Част, f. 1) das Gastmal, convivium. 2) das einzelne Gericht, cibus: донијо вум част, cf. женидба.

Частити, им, v. impf. tractiren, convivio excipio.

Чатаније, n. vide чаћење: сву ноћ је било чатаније у цркви.

Чатање, n. vide чаћење.

Чатати, ам, vide чатити.

Чатац, чаца, m. der gute Leser, lector expeditus.

Чатисати*, чатишем, vide сашити (склопити, н. п. аљину).

Чатити, им, v. impf. lesen, lego.

Чатлов, m. die Querstange beim Leiterwagen, retinaculum scalarum.

Чатма*, f. das Flechtwerk (im Gegensatz der gemauerten Wände), crates: није зид, него чатма.

Чатрња, f. die Cisterne, cisterna.

Чаћење, n. das Lesen, lectio.

Чаура, f. die Capsel (der Eichel, u. dgl.), capsula glandis etc. 2) die Puppe des Seidenwurms, nympha, chrysalis.

Чаурица, f. dim. v. чаура.

Чауш*, m. der Tschausch bei der Armee und bei Hochzeiten, cf. женидба.

Чаушев, ва, во, des чауш.

Чачак, чка, m. eine Stadt in der Шумадија.

Чачкање, n. das Stochern, fossio.

Чачкати, ам, v. impf. н. п. зубе, stochern, fodio.

Чаша, f. der Becher, calix, poculum.

Чашица, f. 1) dim. v. чаша. 2) die Kniescheibe, patella (genualis).

Чашћење, n. das Tractiren, convivium.

Чварак, рка, m. die Treber des geschmelzenen Fettes, recrementa adipis.

Чварење, n. das Geräusch des schmelzenden Fetts, stridor adipis liquati.

Чварити, им, v. impf. mit Geräusch schmelzen, liquefacio adipem.

Чвор, m. der Knoten, nodus.

Чворак, рка, m. der Star, Stahr, sturnus.

Чворина, f. augm. v. чвор.

Чворић, m. dim. v. чвор.

Чворков, ва, во, des Stars, sturni.

Чворковић, m. der junge Star, pullus sturni.

Чворковљӣ, ља, ље, Star-, sturnorum.

Чворнат, ma, mo, н. п. дрво, knotig, nodosus.

Чврка, f. vide цврка.

Чвркање, n. das schallende Klopfen, pulsatio cum sonitu.

Чвркати, ам, v. impf. klopfen, pulso.

Чвркнути, нем, v. pf. einmal klopfen, pulso semel.

Чвркнути, нем, v. pf. das Geräusch, so das Wasser, auf glühendes Eisen gegossen, macht, sonitus liquidi injecti in ferrum candens.

Чврснути, нем, v. impf. voll werden (im Gegensatz der Magerkeit), plenus sum.

Чврст (comp. чвршћи), ма, мо, voll, fleischig, plenus.

Чврстина, f. die Völle, plenitudo, soliditas.

Чврчак, чка, m.

Чврчање, n. vide цврчање

Чврчати, чим, vide цврчати.

Чево (Кчево?), n. брдо у Црној гори:
„Кад се прими Чева каменога,
„У Чеву га чета дочекала —

Чеговић je, wer ist er, wie heißt er, (was ist er für ein — itsch?), cujus est filius?

Чедо, n. (cm.) vide дијете:
„Мушко сам чедо родила —
„У њега се мушко чедо нађе,
„Није чедо као што су чеда —

Чезе, f. pl. (у Сријему), vide двоколице.

Чезнути, нем, v. impf. за ким или за чим, 1) Verlangen, lange Zähne bekommen nach etwas, das man andre genießen sieht, appeto rem, qua alios frui video. 2) Sehnsucht bekommen, desiderio corripi.

Чеиз*, m. ђевојачки дарови.

Чекало, n. (in der Mühle) der Rührnagel, Rührstock, crepitaculum. Говори као чекало. Кад дијете не може одма (на вријеме) да проговори, онда жене за кувају колачић чекалом, па му даду те изједе (да почне онако брзо говорити, као што чекало одскаче од камена и звечи).

Чекање, n. das Warten, exspectatio.

Чекати, ам, v. impf. warten, exspecto.

Чекиња, f. die Borste, seta.

Чекић*, m. } der Hammer, malleus.
Чекич, m. }

Чеме, f. pl. eine Art Schuhe, wie man sie in der Herzegowina trägt.

Чекмеџе*, џета, n. die Schublade, forulus.

Чекрк*, m. der Haspel, rhombus.

Чекрклија*, f. m. j. преслица, der Spinnrocken (bei einem Spinnrad), coli genus.

Чектало, n. vide чекало.

Чела, f. die Biene, apis. Коме је чела за клобуком —

Челац, лца, m. (cm.) (der Bienrich), apis mas, in der Anekdote der Lügenwette, selbst ein erlogenes Wort). Кад једно јутро пребројим челе, а то нема најбољега челца; онда ја брже боље оседлам пијевца па узјашем на њега и пођем тражити челца — кад пређем преко мора, ал' то човек уватио мога челца у ралицу па оре за ситну проју и т. д. (у приповијетки).

Челенка, f. Schmuckfeder von Silber, als Soldaten-Auszeichnung für erschlagene Feindesköpfe, penna argentea.

Челебија*, m.

Челик*, m. der Stahl, chalybs.

Челикли*, adj. indecl. vide челичан:
„Са мојијем челикли нацаком —

Челица, f. dim. v. чела.

Челичан, чна, но, stählern, chalybeus.

Чело, n. 1) die Stirn, frons. 2) горње чело, vide зачеље. 3) чело главе, zu Kopfe, zu Häupten, ad verticem.

Челопек, m. die Sonnenseite, pars aprica collis aut montis.

Челочићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).

Чељад, f. (coll.) 1) die Frauenspersonen im Hause, feminae familias. 2) die Leute im Hause, familia.

Чељаде, дета, n. ein Frauenzimmer aus dem Hause, femina familias.

Чељуска, f. die Schraube die den Flintenstein festhält, горња и доња.

Чељуст, f. der Kinnbacken, maxilla.

Чембер*, m. ein Kopfschleyer der Türkinnen, velum feminarum Turcicarum.

Чемер, m. грко као чемер.

Чемеран, рна, но, bitter wie чемер, amarus ut чемер.

Чемерика, f. Art Pflanze (die Nießwurz, helleborum).

Чемерно, нога, n. Ebene in der Herzegowina:
„Одатле се свати подигоше,
„И дођоше на равно Чемерно —

Ченгел*, m. гвоздена кука, der Haken, uncus.

Чено, n. vide чесно.

Чеп, m. der Stöpsel, embolus.

Чепање, das Umherstapfen, obambulatio, occulcatio.

Чепати, ам (и чепљем), v. impf. umherstapfen, circumambulo.

Чепац, пца, m. eine Art Frauenhaube, vittae genus.

Чеперак, рка, m. die kleine Spanne, spithama minor Ни од педао ни од чеперак, а два лакана покрило (т. ј. козји реп).

Чепркање, n. das Kratzen (der Henne).

Чепркати, ам, v. impf. kratzen (wie die Henne im Sande), disjicio arenam, fimum.

Чепрљање, n. vide чепркање.

Чепрљати, ам, vide чепркати.

Черга, f. ein Zigeunerzelt, tentorium zingari.

Черга́ш, m. m. j. циганин, der unter dem Zelte wohnt, Zingarus vagus.

Черевиз, n. Art Petersilie, petroselini genus.

Че́рег*, m. } vide четврт.
Че́рек*, m. }
Черу̂па̂ње, n. das Rupfen, vulsio.
Черу̂пати, ам, v. impf. rupfen, vello.
Че́сма*, f. der Springbrunn. cf. точак.
Че́смица, f. dim. v. чесма.
Че́сница, f. das Weihnachtsbrot. Чесницу треба да умијеси домаћин на Божић у јутру од шеничина брашна као погачу. Обично је да метну у чесницу поједну пару, или какав други новац (сребрн или злашан); па кад сједну ручати, онда изломе чесницу, и свакоме даду по један комадић: у чијем комадићу буде онај новац, онај кажу да ће бити најсрећнији оне године.
Че́сно, n. m. j. бијелога лука, ein Stück Knoblauch, pars Allium Linn.
Че́сов, ва, во, (у Ерц.) von was, von welcher Materie, ex qua materia?
Че̑ст, f. die Ehre, honor.
Че̏ст (comp. че̏шћи), та, то, dicht, densus.
Че́ста, f. ein Dickicht, densi frutices.
Чести̑на, f. die Dichte, densitas.
Че́стит, та, то, geehrt, ehrenreich, honoratus.
Честѝтање, n. das Glückwünschen, gratulatio.
Честѝтати, ам, v. impf. Glück wünschen, gratulor.
Че́сто, häufig, crebro.
Често̀бродица, f. ријека у Поречким планинама (weil er furtenreich ist).
Често̀скок, m. (in einer Anekdote) der oft springt, qui saepe salit.
Че́та, f. die Truppe, copiae, cohors.
Четве̏рица, f. vide четворица.
Че́тверо, vide четворо.
Четвероно̀шке, vide четвороношке.
Четверо̀струк, ка, ко, vide четворострук.
Четво̀рица, f. Anzahl von vier, quatuor.
Четво̀рка, f. ein Faß von vier Eimern, dolium capax quatuor amphorarum.
Че́творо, Anzahl von vier, quatuor.
Четвороно̀шке, auf vier Füßen, quatuor pedibus.
Четворо̀струк, ка, ко, vierfach, quadruplex.
Четвр̂т, f. das Viertheil, Viertel, quadrans, pars quarta.
Четвр̂ти, та, то, der vierte, quartus.
Четвр̂тин, m. soviel als четвртак in folgender Anekdote: Прела баба ноћу у очи четвртка на изишла на поље и у мраку нагазила и узјала на јуне; кад јуне скочи и понесе бабу на себи, онда она стане говорити: „Господине Четвртине! пусти мене, тебе ће бака свети" (она је мислила, да је носи четвртак: што преде у очи њега).
Четвр̂тина, f. vide четврт.
Че́теција*, m. der Condottiere (Truppenführer); und jeder seiner ausgezeichneten Leute, dux cohortis; et vel miles ipse.
Че̏тири, vier, quatuor.
Че́тка, f. die Bürste; auch der Sitz von Borsten, scopae.
Четни̂к, m. einer von der чета, turmarius.
Че́това̂ње, n. das Umherführen von Truppen, cohortis ductatio, das Umherziehen als Abenteurer.
Че́товати, тујем, v. impf. das Ausziehen in der Truppe oder mit Truppen auf Abenteuer.
Че́токанк*, m. die bewaffnete Schajka, navicula armata.
Четр̂десе̑т (четрдѐсе̑т), vierzig, quadragiuta.
Четрдѐсе̑ти (четр̂десе̑ти), та, то, der vierzigste, quadragesimus.
Четр̂десница, f. 1) die Todtenmalzeit, die 40 Tage nach dem Begräbniß von der Familie des Verstorbenen gegeben wird, convivium funebre die quadragesimo a sepultura. cf. даћа. 2) die Commemoration für einen Verstorbenen durch 40 Tage, commemoratio pro defuncto per 40 dies.
Че̏тръест (четр̂ъест), vide четрдесет.
Че̏тръестеро (четр̂ъестеро), vide четръесторо.
Четр̂ъести̑, та, то, vide четрдесети.
Че̏тръесторо (четр̂ъесторо), Anzahl von 40, quadragiuta.
Четр̂наест, vierzehn, quatuordecim.
Четр̂наестеро, vide четрноесторо.
Четр̂наести̑, та, то, der vierzehnte, decimus quartus.
Четр̂наесторо, Anzahl von vierzehn, quatuordecim.
Че́чица, f. dim. v. четка.
Чеша̀ција, f. vide кашарија.
Че́шаљ, шља, m. der Kamm, pecten.
Чеша̂ње (чесање?), n. das Krauen, Kratzen, fricatio.
Че́шати (чесати?), шем, v. impf. kratzen, frico.
Че́шља, f. Art Pflanze, fruticis genus.
Чешља̂ње, n. das Kämmen, pexio, pectinatio.
Чешља̑р, m. der Kammmacher, pectinarius (opifex.).
Чешља̑рев, ва, во, } des Kammmachers,
Чешља̑ров, ва, во, } pectinarii.
Чешља̑рски̑, ка, ко, 1) Kammmacher-, pectinarii. 2) adv. wie ein Kammmacher, more pectinarii.
Че́шљати, ам, v. impf. kämmen, pecto.
Че́шљић, m. dim. v. чешаљ.

Чибу̀гџија, m. vide чибукчија.
Чи̏бук*, m. 1) die Röhre der Tabackpfeife, fistula. 2) eine kaiserliche Abgabe von den Schafen und Ziegen, scripturae (vectigalis) genus.
Чибу̀клук*, m. der Beutel für die Tabackpfeife am Sattel.
Чибу̀кчија*, m. 1) der Tabackknabe (der die Tabackpfeife nachträgt u. s. w.), fistularius puer. 2) der Einnehmer der Abgabe auf Herden, scripturarius.
Чибу̀љица, f. ein kleines Geschwür, pustula.
Чи̏вија*, f. 1) der Nagel, clavus. 2) der Schraubnagel, trochlea.
Чи̏вијца, f. dim. v. чивија.
Чи̏вињâк, m. сврдао, што се врте рупе за чивије (код кола волујски), der Bohrer für die Nagellöcher, terebra minor, pro clavorum viis.
Чи̏вит, m. der Indigo, indicum.
Чи̏витâр, m. der Indigkrämer, venditor indici.
Чиви̏тњâк, m. der Indigtopf, olla coquendo indico.
Чивута̀на*, f. das Judenquartier, Judenviertel, regio Judaeorum.
Чивута̀рење, n. das Handeln wie ein Jude, vita judaica.
Чивута̀рити, им, v. impf. Judenhandel treiben, mercaturam judaicam exerceo.
Чи̏вутин*, m. der Jude, Judaeus.
Чи̏вутинов, ва, во, des Juden, Judaei.
Чи̏вутка, f. die Jüdin, Judaea mulier.
Чи̏вутскӣ, ка, ко, 1) jüdisch, judaicus. 2) adv. jüdisch, judaice.
Чи̏вучâд, f. (coll.) junge Juden, pueri Judaei.
Чи̏вуче, чета, n. ein Judenkind, puer Judaeus.
Чи̏гра, f. (у Сријему и у Бачк.) Art Kinderspiels, ludi genus.
Чи̏зма*, f. der Stiefel, caliga.
Чи̏змâр, m. der Stiefelmacher, sutor, opifex caligarum.
Чизма́рев, ва, во, vide чизмаров.
Чизма̀рлук*, m. das Schusterhandwerk, ars sutoria.
Чизма́ров, ва, во, des Stiefelmachers, caligarii.
Чизма̑рскӣ, ка, ко, 1) der Stiefelmacher, sutorum, sutorius, caligarius. 2) adv. nach Schuster Art, more caligarii.
Чизме̏ција*, m. vide чизмар.
Чи̏змица, f. dim. v. чизма.
Чи̑ј, чија, чије, wessen, cujus.
Чи̑јгод, } wessen immer, cujuscunque.
Чи̑јгођ, }
Чи̑ј му дра̑го, wessen immer, cujusvis.

Чи̏к*! komm heraus! exi.
Чи̏ка, m. (Рес. и Срем.) vide чико.
Чика̑ње, n. das Herausfordern, provocatio.
Чи̏кати, ам, v. impf. herausfordern, provoco ad pugnam.
Чи̏кин, ни, но, des чика, patrui.
Чи̏кнути, нем, v. pf. herausfordern, provoco.
Чи̏ко, m. (Ерц.) hyp. von чича, Vetter, patruus.
Чико̑в, m. eine Art Fisch, piscis genus.
Чи̏ков, ва, во, des чико, patrui.
Чи̏кош, m. (у Бачкој) der Tschikosch, (Aufseher der jungen ungezähmten Pferde auf der пустара), equarii genus.
Чи̏лапаст, та, то, и. п. коњ, grau, Schimmel, albus equus.
Чила̑ш, m. der Schimmel, albus.
Чимба̑ри, m. pl. (bei den Weberinnen die eisernen Stänglein, um die Leinwand anzuspannen), virgae ferreae ad extendendum linteum.
Чи̏мбур*, m. eine Eyerspeise, cibus ex ovis (etwa österr. gesetzte Eyer). Наставн се вода у тигању па се посоли; кад вода узаври, онда се на њу разбију јаја, пе се чивава (не мијешају се) скувају; па се онда вода исцједи и мецне се мјесто ње скорупа пе се јаја као мало зачине; ђекоји јошт утуку бијелога лука пе и залуче.
Чимка̑ње, n. das Ablösen des Fleisches von den Beinen, decerptio carnium ab ossibus.
Чи̏мкати, ам, v. impf. и. п. кувано месо, abpflücken, decerpo.
Чи̏ње, n. vide чињење.
Чи̑ни, f. pl. die Hexereyen, incantatae res: нагазио на чини;
„Чини чи̑нӣ сеји Ивановој —
Чи̏нија*, f. eine Schüssel, lanx. cf. здјела.
Чи̏нијца, f. dim. v. чинија.
Чи̏нити, им, v. impf. 1) шта, machen, thun, ago. 2) коме, einem anthun, incanto. 3) кожу, gärben, perficio corium. 4) жито, reitern, cribro.
Чи̏нитисе, имсе, v. r. fr. 1) sich stellen, simulo. 2) scheinen, videor: чини ми се.
Чиње̑ње, n. 1) das Thun, factio. 2) das Anthun, Behexen, incantatio. 3) das Gerben, perfectio (corii). 4) das Reitern, cribratio.
Чи̏пав, ва, во, и. коза, овца, die kleine Euter hat, ubera exigua habens: чипава као мачка.
Чи̏пка, f. die Spitze, reticulum.
Чипка̑р, m. der Spitzenhändler, negotiator reticularius.

Чипкарев, ва, во, } des Spitzenkrämers,
Чипкаров, ва, во, } reticularii.

Чир, m. das Geschwür (österr. das Ais), apostema, abscessus.

Чирак*, m. 1) vide свијетњак. 2) der Bediente, famulus. cf. слуга, момак.

Чирић, m. dim. v. чир.

Чисаоница, f. } Anzahl von drey Fäden im Garn, tria fila. cf. пасмо.
Чисоница, f. }

Чист, ма, мо, rein, purus, castus.

Чистац! interj. auf und davon, fugam cepit.

Чистилица, f. н. п. топовска, der Wischer, Wischkolben, peniculus perticatus.

Чистина, f. das freye Feld, Wiese, campus liber (ab aedibus).

Чистити, им, v. impf. 1) reinigen, purgo. 2) kehren, purgo scopis. 3) топ, wischen, purgo peniculo perticato.

Чисто, 1) rein, pure: говори чисто Српски. 2) ganz und gar, ordentlich, plane: чисто ме уплаши; чисто ме превари.

Чистоћа, f. } 1) die Reinheit, puritas.
Чистоћа, f. } 2) Reinlichkeit, munditia.

Читав, ва, во, 1) ganz, integer. 2) unverletzt, integer.

Читање, n. (у Сријему, у Бачк. и Бан. особито по варошима) vide чаћење.

Читати, ам, vide чатити.

Чити, та, то (особито у Босни), н. п. чити он, ganz, integer, verus, ex asse.

Читлугџија*, m. ја не знам управо, или је читлугџија читлуксаибија, или је онај, који је под читлуком.

Читлук*, m. die Afterherrschaft, feudum secundarium. Читлук се зове оно село, ђе има осим спахије још један господар, који узима девето. Данас су послије смрти Аџи-Мустајпашине биле почитлучиле сву Србију на силу, и пометале субаше по селима; а може бити да су ђекоја села још од старине била продала своју земљу и почитлучилесе сама. Али-паша је Видаић 1802—1803 године читлучно Јадране на силу, т. ј. аисио и и нагонио да му продаду своју земљу и да буду његов чуплук:

„И Србију сву раздијелише
„На читлуке и на данлуке —

Читлуксаибија*, m. der Besitzer eines читлук, dominus feudi secundarii. Читлуксаибија је десет пута гори од спахије: зашто спахија дође у години један пут или двапут у село те покупи свој десетак и главницу, па иде натраг; а читлуксаибија начини у селу кућу, и намјести свога субашу, или сам неизбива из села; па нагони људе те му раде. cf. спахија.

Читлучар, m. cf читлугџија.

Читлучење, n. das Afterbelehnen, subfeudatio.

Читлучити, им, v. impf. in Afterlehen geben, subfeudo (vi, per nefas).

Читула, f. der Zettel der Verstorbenen, den gleichen jedes Haus führt, und am задушнице-Fest dem Geistlichen mittheilt, damit er derselben namentlich gedenke, catalogus defunctorum familiae.

Чича, m. vide стриц.

Чичак, чка, m. die Klette, lappa. Пріонуо као чичак за јаје.

Чичин, на, но, des чича, patrui.

Чичкање, n. das dicht Aufpflanzen, condensatio.

Чичкати, ам, v. impf. dicht neben einander stellen, statuo densum—

Чишћење, n. 1) das Reinigen, purgatio, 2) das Kehren, versio, 3) das Auswischen, expurgatio.

Чкакљање, n. das Kitzeln, titillatio.

Чкакљати, ам, v. impf. kitzeln, titillo.

Чкакљење, n. vide чкакљање.

Чкакљив, ва, во, kitzlich, titillabilis; чкакљива ока (н. п. жена, или ђевојка), reitzbar, von viel Temperament.

Чкакљити, им, vide чкакљати.

Чкаљ, m. die weiße Distel, onopordon acanthium Lin.

Чкаља, f. das Krebsloch, die Krebshöle, caverna cancri.

Чкаљица, f. dim. v. чкаља.

Чкање, n. vide чачкање.

Чкати, ам, vide чачкати.

Чкола, f. vide школа (mit allen Ableitungen).

Чкољка, f. vide шкољка.

Чкрњање, n. das Schaben (der Haut) rasio.

Чкрњати, ам, v. impf. т. ј. коже, die zu gärbende Haut schaben, scabo.

Члан, m. der Abschnitt (des Weingartens) die Abtheilung, segmentum (regio) vineae.

Чланак, нка, m. der Knöchel, talus.

Чмавање, n. das Schlafen und Faulenzen, dormitatio.

Чмавати, ам, v. impf. schlafend faulenzen, sterto.

Чоа*, f. das Tuch, pannus.

Чоан, на, но, н. п. чакшире, tuchen, e panno.

Чобан, m. vide чобанин.

Чобанија, f. das Hirtengeld, merces pastoris.

Чо̏банин, m. der Hirte, pastor cf. пастир.
Чо̏банинов, ва, во, des Hirten, pastoris.
Чо̏баница (чоба̏ница), f. die Hirtin, pastrix (?)
Чо̏банов, ва, во, des чобан, pastoris.
Чо̏бански̑, ка, ко, 1) Hirten-, pastoricius, 2) adv. nach Hirtenart, more pastorum.
Чо̏банча̑д, f. (coll.) die jungen Hirten, pastoris pueri.
Чоба̑нче, чета, n. der junge Hirt, pastor juvenis.
Чо̏бања, f. das Wasserfaß, vasculum aquaticum, cf. џбан.
Чо̏век, m. 1) der Mensch, homo, 2) der Mann, vir, maritus: мој човек; човек не може бити човек, докле га жена не крсти.
Чо̏вештво, n. das Menschenthum, humanitas.
Човечанство, n. vide човештво.
Чове̏чина, f. augm. v. човек.
Чове̏чић, m. dim. v. човек.
Чове̏чји̑, чја, чје, Menschen-, humanus.
Човечу̏љак, љка, m. vide човечић.
Чо̏во, m. der Mensch (vertraulich), homo.
Чо̏ек, m. vide човек (mit allen Ableitungen).
Чо̏ја, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide чоа.
Чо̏кешина, f. 1) ријека у Поцерини. 2) намастир близу те ријеке. 3) село близу тог намастира. Чокешѝнац (нца), човек из Чокешине. Чо̏кешински̑, ка, ко, von Чокешина.
Чо̏ков, m. (у Сријему) vide окомак.
Чо̏м, m. m. j. дувана, ein Päckchen Taback, fasciculus:
„Чом дувана, лула окована —
Чо̏пор, m. m. j. свиња, eine Herde Schweine, grex porcorum.
Чо̏рапа, f. vide чарапа (mit allen Ableitungen).
Чорба* (говоре и чо̏рба), f. die Suppe, jus, jusculum. Од јевтина меса чорба за плот.
Чо̏рбаџија*, m. der Brotherr, dominus, cf. газда.
Чо̏рбаџијин, на, но, des Brotherrn, domini.
Чо̏рбаџи̑јница, f. die Brotfrau, domina.
Чорбе̏тина, f. vide чорбина.
Чо̏рбина, f. augm. v. чорба.
Чо̏рбица, f. dim. v. чорба.
Чорбо̏лок, m. der Suppenschlürfer, parasitus. Док је чорбе, доста чорболока.
Чорбу̏рина, f. vide чорбина.
Чо̏т, m. der (runde) Hügel, collis (н. п. виноград у чоту, или на чоту). cf. бријег.
Чо̏тан, на, но, vide чоан.
Чо̏шица, f. dim. v. чоа.
Чпа̑г, m. die Tasche, Rocktasche, funda, cf. џеп.
Чре̏да, f. (по намастирима и по црквама) die Reihe, ordo: сад је његова чреда.
Чре̏з, (по Сријему и по Бачкој) durch, per (bloß im moralischen Verstande): чрез њега сам пропао. cf. с.
Чу̏бар, бра, m. der Saturey, Satureia hortensis Lin.
Чува̏кућа, f. die Hauswurz, semper vivum tectorum Linn.
Чува̏лдуз*, m. die Packnadel, acus serviens consuendis fasciculis. vide самаруша. Ко његову иглу изједе, треба чувалдуз да изасере.
Чу̏вање, n. das Hüten, custodia.
Чува̑р, m. der Hüter, custos.
Чува̑ран, рна, но, н. п. човек, жена, wirthschaftlich, haushälterisch, frugalis.
Чува̏рев, ва, во, vide чуваров.
Чува̏ркућа, f. (по Сријему и по Бачкој) vide чувакућа.
Чува̏ров, ва, во, des Hüters, custodis.
Чу̏вати, ам, v. impf. hüten, custodio.
Чу̏ватисе, амсе, v. r. impf. sich hüten, caveo.
Чу̏вен, на, но, weit bekant, famosus.
Чуве̏ње, n. das Hörensagen, fama: по чувењу.
Чу̑г, m. vide попик.
Чу̏дан, дна, но, чудан човек, 1) wunderlich, morosus. 2) außerordentlich, admirabilis. 3) adv. (чудно) wunderlich, wunderbar, außerordentlich, mirum in modum.
Чуде̏ство, n. vide чудо.
Чу̏дила, n. pl. Wunderdinge, mira, miracula: каква су то чудила?
Чу̏дитисе, имсе, v. r. impf. коме, или чему, sich wundern, miror.
Чу̏дна, f. Frauenname, nomen feminae.
Чу̏днова̑т, та, то, wunderlich, seltsam, singularis.
Чу̏до, n. (pl. чуда и чуде̏са), n. das Wunder, miraculum.
Чудо̏творан, рна, но, н. п. икона, wunderthätig, thaumaturgus. Љескова је маст чудотворна.
Чудотво̏рац, рца, m. der Wunderthäter, thaumaturgus.
Чу̏ђење, n. das Wundern, miratio.
Чу̏кумбаба, f. die Urältermutter, atavia.
Чу̏кумбабин, на, но, der чукумбаба, ataviae.
Чу̏кундед, m. (Рес. и Срем.) vide чукунђед.
Чукунде̏да, f. (у Бачкој) ein Kraut, herbae genus.

Чу̀кундедов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide чукунђедов.

Чу̀кунђед (чуку̀нђед), m. (Ерц.) прађедов отац, der Ur-Urgroßvater,

Чу̀кунђедов (чуку̀нђедов), ва, во, (Ерц.) des Ur-Urgroßvaters,

Чу̀л*, m. покровац.

Чу̀лав, ва, во, н. п. ован, овца, mit kleinen Ohren, parvis auriculis.

Чу̀ма, f. vide куга.

Чу̀н, m. der Kahn, das Kanot, cf. ораница.

Чу̀нак, нка, m. 1) das Weberschifflein, radius textorius 2) die Röhre bey Wasserleitungen, tubus aquae ducendae.

Чу̀ница, f. vide чун.

Чункопизда, f. cunni ampli.

Чу̀па, f. das Büschel (Haare), fasciculus capillorum.

Чу̀па, f. ein Weib mit ungekämmten Haaren, mulier impexis capillis.

Чу̀пав, ва, во, mit ungekämmtem Haare, crinibus impexis.

Чупа̂ње, n. das Raufen, vulsio.

Чу̀пати, ам, v. impf. rupfen, vello.

Чу̀патисе, амсе, v. r. impf. raufen, rixor.

Чупе́рак, рка, m. das Büschel, fasciculus.

Чупка̂ње, n. dim. v. чупање.

Чу̀пкати, ам, dim. v. чупати.

Чу̀рук*, adj. indecl. brüchig, fragilis, cf. покварен.

Чу̀ти, чујем, v. pf. hören, audio.

Чу̀тисе, чујемсе, v. r. pf. verlauten, auditur.

Чу̀тура, f. die Tschutura, die hölzerne Flasche auf Reisen, vasculum vinarium.

Чутурѐтина̀, f. augm. v. чутура.

Чу̀турица, f. dim. v. чутура.

Чутуроиспилац, лца, m. der Tschutura-Austrinker, cf. чутуротворац.

Чутуротво́рац, рца, m. (eine komische Verdrehung statt чудотворац, der Tschuturthäter statt Wunderthäter): он је велики чутуротворац!

Чу̀ча, f. cf. бјера (само у оној загонетки).

Чу̀чавац, вца, m. т. ј. гра, који се не притиче, die Grünfisole, Erdfisole, (die nicht an der Stütze hinaufrankt), phaseolus repens?

Чу̀чање, n. das Hocken, ⇄ conquiniscere (conquectio?).

Чу̀чати, чим, v. impf. hocken, conquinisco.

Чу̀чнути, нем, v. pf. niederhocken, conquinisco.

Џ.

Џа̀ба*, 1) in der Redensart: џаба му (џаба му) то, т. ј. на част му то, ich schenke dirs. 2) дати џабу. Код Турака је обичај да ђекоји кад дође у кавану заповједи кавеџији да каву свима који се нађу у кавани, па он сам плати; и то се каже дао (или платио) џабу. Кад који плати џабу, онда кавеџија виче џаба! кад даје људма филџане с кавом; а ономе који је платио да најпосље, и рече му вала (а не џаба); gratis.

Џаба̀нсати, аншем, v. pf. schenken, dono, vide поклонити.

Џа̀гара, f. die Schule (in den Klöstern), das Schulzimmer, schola (von ђак, der Student? oder von џакати?).

Џа̂к*, m. пртена врећа, der Sack, saccus.

Џака̂ње, n. das Lärmen der Kinder, strepitus.

Џа̀кати, ам, v. impf. lärmen, strepo.

Џа̀куља, f. augm. v. џак.

Џа̀м*, m. vide стакло.

Џама̀дан*, m. eine Weste, tunicae genus, praecipue Albanorum.

Џамба̂с*, m. der Pferdekenner, peritus equorum.

Џа̀мија*, f. die Moschee, die Kirche der Türken, templum Turcicum.

Џа̀нарика*, f. Art runder Pflaumen, pruni genus.

Џа̀чић, m. dim. v. џак.

Џба̀н, m. die Wanne, Kufe, cupa.

Џеба̀на*, f. die Munition, der Kriegsvorrath, copia bellica.

Џебра̂к, m. (у Сријему и у Бачк.) vide просјак.

Џебра̂ње, n. vide прошење 1.

Џѐбрати, ам, vide просити 1.

Џева̂п*, m. vide одговор, Red' und Antwort.

Џева́пити, им, v. impf. verantworten, vide одговарати.

Џева́пљење, n. das Verantworten, vide одговарање.

Џѐвер, m. Damascenerstahl, ferrum damascenum.

Џевѐрда̂н, m. } die Damascenerflinte,
Џевѐрлија, f. } telum damascenum:
„Дао би му дуга џевердана —
„Он прислони своју џеверлију —

Џела̂т*, m. der Scharfrichter, Henker, carnifex (fr. le geolier).

Чела́тов, ва, во, des Scharfrichters, carnificis.
Челе́бџија*, m. der Ochsenhändler, negotiator boarius.
Челе́бџијин, на, но, des Ochsenhändlers, negotiatoris boarii.
Че́леп*, m. eine Herde Ochsen, armentum.
Челе́пчија, m. vide целебџија.
Ченѐра̑л, m. der General, imperator, summus belli dux, cf. ценерао.
Ченера́лица, f. die Generalin, uxor summi ducis.
Ченера́лов, ва, во, des Generals, summi ducis.
Ченера́ловица, f. i. q. ценералица.
Ченера̑лски̑, ка, ко, 1) Generals-, summorum ducum. 2) adv. Generalmäßig, more ducum.
Ченѐрао, рала, m. vide ценерал.
Че́њак*, њка, m. vide бој.
Че̏п*, m. vide чпаг.
Чибра*, f. der Satz (von Branntwein, Wachs), die Trebern, faeces.
Чи́герица*, f. 1) црна, die Leber, jecur. 2) бијела, die Lunge, pulmo.
Чи́герњача, f. die Leberwurst, farcimen hepaticum.
Чи́да*, f. vide копље.
Чили̑т*, m. der Wurfstab, baculus missilis.
Чили̑тање, n. das Spiel mit dem Wurfstab, lusus baculi missilis.
Чили̑татисе, амсе, v. r. impf. den Wurfstab werfen, ludo baculo missili. Чилит се узме по средини па се баци тако, да иде управо као стријела. Турци се обично цилитају с коња, т. j. узме сваки по један цилит па узјашу на коње, па онда бацају један за другим и бијусе. А ђеца се цилитају пјешице, и гледају које ће даље бацити.
Чи́литимичке̑, т. j. бацити, pfeilartig, more sagittae.
Чили̑тнутисе, немсе, v. r. pf. einmal den цилит werfen, mitto baculum.
Чи́мрија*, f. der Geizhals, avarus, vide тврдица.
Чи̏н*, m. der Riese, gigas (fr. le géant).
Чига́фа*, f. полеђина од лисичје коже (код ћурчија), der Rücken am Fuchsbalge, dorsum cutis vulpinae.
Чи́нов, ва, во, des Riesen, gigantis.
Чи́ца, f. klingendes Spielzeug (Scherben) für Kinder, crepundia.
Чо́га, f. ein Bein von einem zerfressenen Ochsen, Pferde, os, nudum carnibus, equi aut bovis dilaniati.
Чо́гов, m. vide цога.
Чо́њање, n. (verächtlich) das Sitzen und Halb-schlafend-warten.
Чоњати, ам, v. impf. sitzend und halb schlafend erwarten, exspecto dormitans in sella.
Чо́ра, f. (Schimpfwort) eine magere Schwein, sus macra.
Чу́бе, бета, n. ein langes Oberkleid ohne Aermel, togae genus.
Чу́кела, f. Schimpfwort auf einen Hund, convicium in canem. cf. калаштура.

Ш.

Ша́бац, пца, m. варош и град у Србији (на десном бријегу Саве).
Ша̑бачки̑, ка, ко, von Шабац.
Ша̑в, шва, m. die Naht, sutura.
Ша̑воль, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vom österr. Schäffel, das Wasserschaff, vas aquarium.
Ша́вран, m. der Saffran, crocus sativus Linn.
Шавра̑њика, f. der Safflor, carthamus tinctorius Linn.
Ша̀јак, шајка, m. eine Art Tuch (wie Casimir), panni genus.
Ша̑јка, f. eine Art Schiffe auf der Donau, die Schajke, navis genus.
Шајка̑ш, m. der Schajkenschiffer, nauta qui est in шајка.
Шајка̑шки̑, ка, ко, der Tschaikisten, nautarum.
Ша̑јчан, на, но, н. п. зубун, von шајак-Tuch, e certo panni genere.
Ша́ка, f. 1) die offene Hand, palma. 2) die Handvoll, manus, manipulus: дај ми једну шаку брашна.
Шака̑ње, n. das Packen mit den Händen (zum Scherze), pugna palmaris.
Ша̑катисе, амсе, v. r. impf. sich mit der flachen Hand packen, rixari palmis.
Ша̑л*, m. der Schawl, panni indici genus.
Ша̏ла, f. der Scherz, jocus. Из шале проја роди.
Шалаба́зање, n. (по Сријему) vide врљање.
Шалаба́зати, ам, vide врљати.
Ша̏лваре*, f. pl. die breiten Hosen dieses Namens, caligarum genus.
Шалваре́тине, f. pl. augm. v. шалваре.
Ша̏лварице, f. pl. dim. v. шалваре.
Шали̑тра, f. der Salniter, Salpeter, nitrum, sal nitrum.
Ша̏литисе, имсе, v. r. impf. scherzen, jocor.
Шали̑тра (ша̀литра), f. vide шалинтра.
Шалу̀катре, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.), die Jalousien, (österr. Schalu-Gätter), cancelli hispanici.

Шаљење, n. das Scherzen, jocatio.

Шаљив, ва, во, scherzlustig, spaßhaft, joci amans.

Шаљивац, вца, m. der Freund des Scherzes, amans joci.

Шаљивица, f. die Freundin des Scherzes, amans joci.

Шаљивчина, m. augm. v. шаљивац.

Шам, m. Syrien, Syria:
„У Шаму ће каде проплакати —

Шамалаџа*, f. Damast, pannus damascenus.

Шамија*, f. eine Art Kopftuch der Frauen, veli genus.

Шамијца, f. dim. v. шамија.

Шамлијанка, f. m. j. сабља, Damascener-Klinge, ensis Damascenus:
„Тржe Бајо мача зеленога,
„А Љубовић сабљу шамлијанку —

Шанатан, тна, но, vide чурук.

Шанац, нца, m. die Schanze, munimentum, vallum.

Шантав, ва, во, (по Сриjему, по Бачк. и по Бан.) vide ром.

Шанути, нем, v. pf. lispeln, insusurro: шани му на уво.

Шап*, m. vide стипса.

Шапа, f. die Pfote, pes (canis, felis, vulpis etc.)

Шапат, m. das Gelispel, susurrus. Шапат у патрат.

Шапац, пца. m. ein Spiel (in Sirmien) zwischen erwachsenen Personen beiderlei Geschlechts, in Städten, ludi genus.

Шапица, f. dim. v. шапа.

Шапов, m. vide пас.

Шаптање, n. das Lispeln, insusurratio.

Шаптати, пћем, v. impf. lispeln, susurro.

Шапчанин, m. ein Schabazer.

Шара, f. das Bunte, varietas (picturae).

Шара, f. die bunte (z. B. Flinte, Schaf), varia.

Шара (планина), f. Berg in Serbien, (mons Scardus?):
„Код оваца у Шари планини —

Шарампов, m. eine Art Verschanzung, munimenti genus.

Шарамповић, m. dim. v. шарампов.

Шаран, m. der Karpf, carpio.

Шаранчић, m. dim. v. шаран.

Шарање, n. 1) das Buntmachen, variegatio. 2) das bunte Treiben (Liederlichkeit), vita inconstans.

Шарањи, ња, ње, Karpfen-, carpionum.

Шарати, ам, v. impf. 1) bunt machen, variego. 2) es bunt treiben, liederlich seyn, vivo dissolute (quoad matrimonium).

Шарац, рца, m. 1) шарен коњ, као н. п. Шарац Краљевића Марка, der Scheck, equus varius. 2) bunte Trauben, da einige reif sind, andere noch halb grün, variae uvae: већ има шарца.

Шаргизда, f. у овој загонетки: Таца шаргизда све село нагизда, а себе не може? (т. ј. игла).

Шарен, на, но, 1) bunt, varius. 2) doppelzüngig, der nicht ins Auge blicken kann, duplex.

Шаренград, m. an der Donau in Sirmien.

Шаренити се, нисе, v. r. impf. bunt aussehen, varius sum.

Шареница, f. ein (bunter) Teppich, stragulum.

Шарин, m. vide шарац 1.

Шарка, f. 1) шарена гуја, eine bunte Schlange, serpens varius. 2) шарена кокош, bunte Henne, gallina varia:
„Закољи ми шарку коку, која не носи
3) шарена пушка, bunte Flinte, telum varium:
„Шарке пушке по средини носе —
4) шарке (pl.), die Thürangeln und das Thürband, cardo et vinculum januae.

Шаркија, f. велика тамбура од двије жице.

Шаров, m. ein scheckiger Hund, canis varius.

Шаровит, та, то, (cm.) vide шарен:
„Ни' су ћаће као што су ћаће,
„Већ су ћаће врло шаровите —

Шаровљев, ва, во, des шаров, canis varii.

Шароња, m. der scheckige Ochs, bos varius.

Шароњин, на, но, des шароња, bovis varii.

Шарпељ, m. die Achselschärpe, die man trägt, damit die Flinte nicht unmittelbar die Kleidung berühre und beschädige, fasciae genus.

Шаруља, f. die scheckige Kuh, bos varia.

Шаруљин, на, но, der шаруља, bovis variae.

Шарчев, ва, во, des Schecken, equi varii.

Шарчина, f. augm. v. шарац.

Шарчић, m. dim. v. шарац.

Шат (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) vide да ако.

Шатор, m. vide чадор.

Шатра, f. der Stand, die Markthütte des Kaufmanns, tentorium mercatoris.

Шафран, m. vide шавран.

Шафрањика, f. vide шаврањика.

Шачица, f. dim. v. шака.

Шачурина, f. augm. v. шака.

Шаш, m. das Rietgras, carex.

Шашàрика, f. der Stengel des Kukuruz, scapus zeae mais Linn.
Шашàровина, f. vide кукурузовина.
Шȁшкин*, m. der Taugenichts, nebulo.
Швáба, m. (Рес. и Срем.) vide Швабо.
Швàбица, f. die Schwäbin (Deutsche), sueva, germana.
Швàбичица, f. dim. v. Швабица.
Швáбо, m. (Ерц.) der Schwabe (etwas verächtlich für: Deutscher), suevus (per contemptum pro germano).
Швàпскӣ, ка, ко, 1) schwäbisch, suevicus. 2) adv. schwäbisch, suevice.
Швапчâд, f. (coll.) junge Schwaben, suevi juvenes. Играла се рацка деца са швапчадма.
Швáпче, чета, n. das Schwäblein, suevulus.
Швàпчићи, m. pl vide швапчад.
Швигâр, m. das Stück der Peitsche, das schnalzt (knallt), scuticae appendix quae crepat.
Шврака, f. vide сврака (mit allen Ableitungen).
Шврћа, m. (Рес. и Срем.) } der Weichling, homo mollis.
Шврћо, m. (Ерц.) }
Шебôј, m. 1) жути, cheiranthus Cheri Linn. 2) црвени, cheiranthus annuus Linn.
Шéва, f. die Lerche, alauda.
Шевâр, m. 1) arundo arenaria Linn. 2) die Staude, der Strauch, frutex.
Шевàрӣк, m. das Gesträuch, fruticetum.
Шевàрић, m. dim. v. шевар 2.
Шéвин, на, но, Lerchen-, alaudae.
Шевр̀дâње, n. 1) das unstäte Bewegen, bald her, bald hin, motus inconstans. 2) die Unbeständigkeit, inconstantia.
Шевр̀дати, ам, v. impf. } 1) unstät seyn, sum inconstans. 2) fig. unbeständig seyn, sum inconstans.
Шѐврднути, нем, v. pf. }
Шевр̀љуга, f. eine Art kleinen Vogels, aviculae genus.
Шевтѐлија*, f. vide бресква.
Шѐгрт*, m. der Lehrjunge, tiro.
Шѐер*, m. vide шер.
Шездѐсêт, sechzig, sexaginta. cf. шесет.
Шездѐсêтеро, vide шездесеторо.
Шездѐсêтӣ, та, то, der sechzigste, sexagesimus.
Шездѐсêторо, eine Anzahl von sechzig, sexaginta.
Шѐмлук, m. vide шенлук.
Шѐмшета*, n. pl. eine Art Schnüre vorn am Kleide (wie die Freykorps hatten), funiculi adsuti (praetexti) vesti.
Шéна, f. hyp. v. шеница.
Шѐница, f. der Weizen, triticum.
Шѐничан, чна, но, н. п. љеб, Weizen-, triticeus.
Шеничѝца, f. Art Kraut, herbae genus.
Шѐничиште, n. Acker, wo einmal Weizen gestanden, ager olim tritico consitus.
Шѐнлук*, m. vide весеље 1.
Шепѝрење, n. das Stolziren wie ein Pfau, superbitio ut pavonis, explicatio vestium.
Шепѝритисе, v. r. impf. sich brüsten wie ein Pfau, superbio ut pavo.
Шéпица, f. vide ћепица.
Шѐпртља, f. das Palliiren, remedium ad tempus: то је шепртља; ударио у шепртљу.
Шѐпртљêње, n. das Palliiren, remedia temporaria.
Шѐпртљити, им, v. impf. palliiren, malis ad tempus mederi.
Шепӯт, m. die Schlinge, laqueus: свежи на шепут.
Шепỳтић, m. dim. v. шепут.
Шȇр*, m. vide варош.
Шѐрбе, бета*, n. vide медовина.
Шерѐметовић, m. (cm.) Пјевасе како је Московска царица, госпа Јелисавка писала књигу:
„Петру зету Шереметовићу —
Шѐрит*, m. die Borte, limbus.
Шéрпа, f. hyp. v. шерпиња.
Шерпâње, n. das Lauern, Herumgehen um etwas, ambitio rei.
Шѐрпати, ам, v. impf. око шта, auf etwas lauern, um etwas herumgehen, ambio rem.
Шѐрпиња, f. ein irdener Dreifuß, tripus fictilis.
Шѐрпињица, f. dim. v. шерпиња.
Шéсет, vide шездесет.
Шéсетеро, vide шесеторо.
Шéсетӣ, та, то, vide шездесети.
Шéсеторо, vide шездесеторо.
Шѐснаест, sechzehn, sedecim.
Шѐснаестеро, vide шеснаесторо.
Шѐснаестӣ, та, то, der sechzehnte, decimus sextus.
Шѐснаесторо, Anzahl von sechzehn (fr. une seizaine) sedecim.
Шȇст, sechs, sex.
Шестâк, m. der Sechser, senarius (z. B. Pferd, Münze).
Шестàкиња, f. н. п. кобила, (Stutte) von sechs Jahren, (equa) sex annorum.
Шестâр, m. der Zirkel, circinus.
Шестáрење, n. das Zirkeln, circinatio.
Шестáрити, им, v. impf. zirkeln, circinare.
Шестѐрица, f. vide шесторица.
Шѐстеро, vide шесторо.
Шȇстӣ, та, то, der sechste, sextus.
Шѐстина, f. 1) das Sechstel, sextans, pars sexta. 2) Anzahl von sechs, sex.
Шѐстица, f. die Sechs (im Kartenspiel), senarius.

Шестокрилӣ, ла, ло, sechsgeflügelt, sex alis instructus: свети шестокрили Аранђеле! закрили ме крилом твојим.
Шестоперац, рца, m. буздован од шест пера:
„Ал' он скида златна шестоперца —
Шестопер, ра, ро, (ст.) von sechs пера was man sehe:
„Ти си посејала
„Шестопер калопер —
Шестоперӣ, на, но, (ст.) von sechs пера:
„Буздоване шестоперии!
Шесторица, f. Anzahl von sechs, sex.
Шесторо, Anzahl von sechs, sex.
Шетање, n. das Spazieren, Wandeln, ambulatio.
Шетати, ам (и шећем), v. impf. wandeln, ambulo.
Шетатисе, амсе (и шећемсе), v. r. impf. spazieren, wandeln, obambulo.
Шетња петња, f. cf. џиџибан (само у оној загонетки).
Шетња, f. der Spaziergang, ambulatio: отишао у шетњу.
Шећа, f. süßes Kind, mellita:
„Шећер шећо, да се не варамо —
Шећер, m. der Zucker, saccharum.
Шећерење, n. das Zuckern, adspersio sacchari, conditio sacchari.
Шећерити, им, v. impf. zuckern, saccharo condio.
Шећерли*, indecl. gezuckert, saccharo conditus:
„На шећерли каву и ракију —
Шећернӣ, на, но, zuckersüß, dulcissimus: шећерни и медени мој!
Шећеров, ва, во, н. п. глава, der Hut Zucker, meta sacchari.
Шешана*, f. eine Art Flinte (österr. der Stutzen), teli genus.
Шешарица, f. } der Gallapfel, galla.
Шешарка, f. }
Шешир, m. der Hut, pileus.
Шеширина, f. augm. v. шешир.
Шеширић, dim. v. шешир.
Шеширџија, m. der Hutmacher, pilearius (opifex).
Шеширџијин, на, но, des Hutmachers, pilearii.
Шиб, m. das Gesträuch, virgultum.
Шиба, f. 1) die Spießruthen, poena virgarum: метнули га (ударили га) на шибу. 2) eine Art langer Kanone (von kleinerm Kaliber), eine Feldschlange, tormenti genus:
„Док ми гледа Крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље,
„Танка шиба на малу Вишњицу —
Шибало, m. die Ruthe des Trommelschlägers, virga tympani.
Шибање, n. das Streichen mit Ruthen, caesio (virgis).
Шибати, ам, v. impf. mit Ruthen streichen, virgis caedo.
Шибе! interj. so jagt man die jungen Hunde fort, vox pellendi catulos (zu erwachsenen sagt man ош).
Шибеник, m. Sibeniko, Sebenicum.
Шибљак, m. das Ruthengesträuch, virgultum; cf. шиб.
Шиватка, f. шиваћа игла, die Nähnadel, acus sutoria (ad suendum).
Шиваћӣ, ћа, ће, н. п. игла, Näh-, sutorius, ad suendum.
Шивета, n. pl. die vielen Zöpfe der Türkinnen, caudulae capillorum apud feminas Turcicas.
Шија, f. der Hals (der Gänse, Krebsen), collum. Та по шији, та по врату; није по шији, већ по врату.
Шијак, m. Ерцеговци зову Шијацима све Србље, који не говоре као они (н. п. лијепо, бијело, млијеко, кољено: него лепо, бело, млеко, колено и т. д.); а Сремци и Бачвани зову Шијацима Ерцеговце, Далматинце и Рвате. У Србији се кашто састану у вече Ерцеговци и Шијаци (као н. п. на комидби), па се читаву ноћ надговарају, т. ј. Ерцеговци приповиједају о Шијацима штогођ човек луђе и смјешније може измислити; а тако опет Шијаци о Ерцеговцима.
Шијакиња, f. die Schijakin, femina e terra τῶν шијаци.
Шијачкӣ, ка, ко, 1) schijakisch, τῶν шијаци. 2) adv. schijakisch, more τῶν шијаци.
Шијење, n. das Nähen, sutura.
Шик, m. vide клободан.
Шика, f. das Zischen der Gans, sibilus anseris: стоји га шика.
Шикање, n. das Zischen der Gans, sibilatio.
Шикарење, n. das Keichen beim schweren Tragen, anhelatio bajulantis.
Шикарити, им, v. impf. keichend tragen, anhelus bajulo.
Шикати, шичем, v. impf. zischen wie die Gans, sibilo ut anser.
Шике! interj. spricht man zu jungen Schweinen, um sie fortzujagen, vox pellendi porcellos.
Шикља, f. eine Art spitziger Schiffe, navigii genus.
Шикљање, n. das Hervorrauschen, proruptio.
Шикљати, ам, v. impf. hervorsprudeln, emico, prosilio: шикља крв из ране; — вино из бурета.
Шикљица, f. dim. v. шикља.
Шиковатисе, кујесе, v. r. impf. sich

schicken, decet. cf. приликовати, личити, доликовати, одликовати.
Шилер, m. (у Сријему) der Schieler (Wein), vinum helvolum.
Шилераст, та, то, н. п. вино, schielernd, helvolus.
Шило, n. die Ahle, subula.
Шиљак, љка, m. eine hölzerne Ahle, subula lignea.
Шиљбок, m. die Schildwache, miles in statione; statio.
Шиљбочење, n. das Schildwache-stehen, statio.
Шиљбочити, им, v. impf. Schildwache stehen, sto, sum in statione.
Шиљег, m. ein junger Widder, aries juvenis.
Шиљегвица, f. ein junges Schaf, ovis juvenis.
Шиљеж, f. (coll.) junge Schafe (beiderlei Geschlechts), oves juvenes.
Шиљеже, жета, n. ein junges Stück Schaf, oves juvenis.
Шиљер, vide шилер.
Шиљераст, та, то, vide шилераст.
Шиљчић, m. dim. v. шиљак.
Шимшир, m. der Buchsbaum, buxus semper virens Linn.
Шимширов, ва, во, der Buxbaum, buxinus.
Шимшировина, f. Buxbaumholz, lignum buxi.
Шиндра, f. (coll.) die Schindeln, scidulae.
Шиндрика, f. die Schindel, scidula.
Шиник, m. (у Ерц.) ein Getreidemaß, mensurae genus.
Шинути, нем, v. pf. einen (Ruthen-) Streich, Peitschenhieb versetzen, caedo virga, flagello.
Шипак, пка, m. 1) (österr. Hetschepetsche) die Hagebutte, fructus (bacca) rosae caninae. 2) океш шипак! eine Feige! wird nichts daraus, non auferes.
Шипар, m. (око Дунава доље од Поречa) der männliche Hausen, huso mas.
Шипила, n. pl. на разбоју оне двије дашчице, што држе брдила за забрдњачу.
Шипка, f. 1) die Ruthe, virga. 2) ein Stänglein (Bley), virga plumbi. 3) пушчана, der Ladestock, virga glandi plumbeae adigendae.
Шиподер (војвода), m. (cm.) ein poetischer Eigenname in einem satyrischen Gedichte, mit Anspielung auf шиб, q. d. der Strauchdurchbrecher (auf der muthigen Flucht):
„Оно ј' главом Шиподер војвода,
„Оно ти је суђен ђувегија —
Шипраг, m. (у Сријему) vide шиб, честа.

Шипурина, f. der Stängel der Traube, der Trauben beraubt, scapus uvae.
Шипчалук, m. das Behältniß für den Ladestock an der Flinte, locus virgae sclopeti inserendae.
Шипчица, f. dim. v. шипка.
Шира, f. 1) der Most, mustum. 2) широм, gedrängt, catervatim.
Ширење, n. das Breitmachen, dilatatio.
Ширина, f. die Breite, latitudo.
Ширит*, vide ширит.
Ширити, им, v. impf. breiten, dilato.
Широк (com. шири), ка, ко, breit, latus.
Широм, adv. cf. шира.
Шити, шијем (part. pass. шивен), v. impf. nähen, suo.
Шићар, m. Gewinn, lucrum, Beute, praeda, cf. добит:
„У бећара свакога шићара,
„Понајвише буа и ушију.
Шићарити, им, v. pf. erbeuten, lucror.
Шићарија*, m. der gerne Beute macht, praedator:
„Гледале га још три шићарије —
Шишa, f. eine Art Flinte (der Stutzen), telum accuratius.
Шишар, m. der Scharfschütze, jaculator.
Шишарски, ка, ко, 1) Scharfschützen-, jaculatorius. 2) adv. wie ein Scharfschütze, more jaculatoris periti.
Шиш*, m. vide ражањ.
Шишак, m. das erwachsene Füllen (dem man die Mähne stutzt), pulli equini genus.
Шишакиња, f. eine junge erwachsene Stutte, equa juvenis.
Шишање, n. das Stutzen, Abscheren, detonsio.
Шишати, ам, v. impf. abscheren, tondeo, cf. стрићи.
Шишатовац, вца, m. намастир у фрушкој гори. Шишатовачки, ка, ко, von Шишатовац. Шишатовчанин, калуђер из Шишатовца.
Шишаче, чета, n. vide шише.
Шише, шета*, n. eine (Rosolio-) Flasche, ampullae genus.
Шише, шета, n. ein junges Füllen, den man die Mähne geschoren, pulli equini genus.
Шишка, f. die Galläpfel, gallae.
Шкакљање, n. vide чкакљање.
Шкакљати, ам, vide чкакљати.
Шкакљење, vide чкакљење.
Шкакљив, ва, во, vide чкакљив.
Шкакљити, им, vide чкакљити.
Шкамут, m. das Bäfzen eines jungen Hundes, gannitus: стоји га шкамут.
Шкамутање, n. das Bäfzen, gannitio.
Шкамутати, мућем, v. impf. bäfzen, bäffen, gannio.

Шкембе*, бета, n. vide бура.

Шкиљење, n. das Blinzeln, τὸ connivere, connixio.

Шкиљити, им, v. impf. blinzeln, conniveo.

Шклопац, пца, m. der Stich (des Flohs, der Wanze), vestigia ictus cimicis, pulicis.

Шклоца, f. бритва древени кора, ein Taschenmesser mit hölzernen Schalen, cultelli genus.

Шкода, f. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) der Schaden, damnum. cf. штета.

Шкодити, им, v. impf. schaden, noceo. cf. удити.

Шкођење, n. das Schaden, detrimenti adlatio.

Школа, f. die Schule, schola. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, ни у 100 села нема свуда једне школе, него (који мисле бити) попови и калуђери уче по намастирима код калуђера или по селима код попова. Код сваког намастира има по неколико ђака, па који су мало мањи, они чувају љети козе, овце, јариће, јагањце, свиње; саде и плијеву лук; иду уз плуг; купе сијено, шљиве и т. д а већи иду с калуђерима по писанији; а зими, пошто донесу дрва (обично је да свако јутро и вече иду у дрва), и напоје калуђерске коње, а мањи почисте собе, скупе се у џагару те им какав калуђер, или ђакон, показује да уче чатити; или сваки учи код свог дуовника. Млоги љети заборave, што зими науче: и тако ђекоји уче по 4, по 5 година, па још не знаду чатити. Попови обично имају по једнога, или по два ђака, који такођер чувају стоку, раде све послове домаће и носе водицу по селима. Ако ли ђе у нaјји има (или постане) школа, онда људи из околни села воде ђецу мађистору и плате му на мјесец те и он учи. У школи ђеца морају сједити и учити од јутра до мрака (само што отиду те ручају); а кад учеи чате, морају (сви у глас) тако викати (чатећи сваки своје), да се у школи ништа не може разабрати. Како по намастирима и код попова, тако и по школама, ђеца почињу учити из рукописа (зашто нема буквара), н. п. учитељ напише ђетету што ће данас учити, па кад оно научи, а он му напише друго и. т. д. Кад који ђак тако из рукописа, изучи бекавицу, онда узме часловац, кад изучи и пречита неколика пута часловац, онда узме псалтир; а који изучи и пречита неколика пута псалтир, онај је већ изучио сву књигу: онда може бити, ако оће, поп, калуђер, мађистор, прота, архимандрит, ако има доста новаца, и владика.

Проѕавишје година, за владања Црнога Ђорђија, биле су постављене школе готово по свим варошима и градовима, а и по ђекојим селима. У Бијограду, осим мале двије школе (једна за варошку ђецу, а друга за Турску, која су се била искрстила), била је велика школа, какове Срби никад до онда нигђе нијесу имали, нити је данас ђе имају! Она је постала 1808ме године; у њој је први учитељ био покојни Иван Југовић (или Јован Савић), послије њега Г. Миљко Радоњић, Лазар Воиновић, Глиша (не знам како се звао) и Симо Милутинов Симоновић. У велику су школу примали само момчад, која су већ знала чатити и (помало) писати, па су онђе учили на Српско језику историју свију народа од постања свијета до данас; земљеописаније цијелогсвијета, и штатистику свију држава; права (чини ми се Римска); нешто мало из физике; начин како се пишу писма (свакојака); рачун; Њемачки језик и нравоучителна преподаванија. За те све науке била су *три* учитеља, и раздијељене су биле на три године.

А у Сријему, у Бачкој и у Банату, има сад у сваком селу школа, и учитељима свуда плаћа општина; али се науке слабо разликују од оније у Србији: и овђе још уче ђеца чатити из славенскога часловца и из псалтира (које не разумију сви ни директори, а камо ли учитељи и ђаци); и то је и овђе још (готово) сва Српска књига. Истина да има поред псалтира још неколико тобоже школски књига, н. п. Катихисис, Рачуница, Библическа историја, Руководство к честности; али залуду кад на правоме Српском језику нема још ни Буквара!

Школица, f. dim. v. школа.

Шко̀лскӣ, ка, ко, 1) Schul-, scholasticus. 2) adv. schulmäßig, scholastice.
Шко̀љка, m. die Muschel, concha.
Шко̀љчица, f. dim. v. шкољка.
Шко̀пац, пца, m. vide ушкопљеник.
Шко̀пити, им, vide штројити.
Шкопље̏ње, n. vide штројење.
Шкргу̏тање, n. das Knirschen, frendor.
Шкргу̏тати, гућем, v. impf. m. j. зубима, knirschen, frendo:
„Главом маше, зубима шкргуће.
Шкргу̏тнути, нем, v. pf. knirschen, frendo:
„Главом машу, зубима шкргутну —
Шкри̏па, f. 1) das Knarren, crepitus. 2) das Sausen seidener Kleider, stridor:
„Спаде шкрипа свилени кавада —
Шкри̏павац, вца, m. eine Art eßbaren Baumschwamms, fungi comestibilis genus.
Шкри̏пање, n. das Knarren, stridor.
Шкри̏пати, ам (и шкрипљем), v. impf. knarren, strideo.
Шкри̏пити, им, vide шкрипати.
Шкри̏пљење, n. vide шкрипање.
Шкри̏пов дан, ва дне, m. О шкрипову дне, кад се бараци стригу, i. e. nie, ad calendas graecas.
Шку̏да, f. ein Scudo, nummus scutatus.
Шље̏з, m. (Ерц.) бијели, der Eibisch, althaea officinalis Linn.
Шље̏зовина, f. (Ерц.) Eibischkraut, althaea officinalis.
Шље̏ме, мена, n. (Ерц.) der Trambaum auf den Dache, culmen tecti.
Шље̏пачкӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) Blinder, coecorum. 2) adv. wie ein слијепац, more coeci.
Шље̏пица, f. (Ерц.) die Blinde, coeca.
Шљепо̀та, f. (Ерц.) die Blindheit, coecitas.
Шљепчо̀вођа, m. (Ерц.) der Blindenführer, dux coeci.
Шљи̏ва, f. 1) der Pflaumenbaum, prunus. 2) die Pflaume, prunum.
Шљиви̏к, m. der Pflaumengarten, prunetum.
Шљи̏вик, m. ein kleiner Pflaumenbaum, prunus parva.
Шљи̏вица, f. dim. v. шљива.
Шљи̏вов, ва, во, Zwetschen-, prunorum.
Шљи̏вовац, вца, m. der Stab von Pflaumenholz, baculus pruneus.
Шљи̏вовача, f. Stock, Knüttel von Pflaumenholz, fustis pruneus.
Шљи̏вовик, m. Pflaumenwasser, aqua prunorum.
Шљи̏вовица, f. der Pflaumenbranntwein, vinum ustum e prunis.
Шљи̏г, m. Erde und Laub zusammenfaulend, folia humo mixta.
Шљо̏ка, f. die Flitter, der Flitter, der Flinder, bractea aurichalci.

Шљу̏ка, f. die Schnepfe, ficedula. Нашла шљука прдавца, nobile par fratrum, dignum patella operculum.
Шљу̏нак, нка, m. (у Сријему и у Бачк.) der gröbere (Straßen-) Sand, arena.
Шмо̏кљан, m. der Dummkopf, stupidus, stipes.
Шмр̏к, m. die Sprütze (Spritze), Feuersprütze, sipho incendiarius.
Шмр̏кање, n. das Schnupfen, attractio ad nares.
Шмр̏кати, шмрчем, v. impf. schnupfen, attraho naribus.
Шмр̏кнути, нем, v. pf. schnupfen, attraho naribus.
Шобо̏тање, n. das Hohlklingen, Dumpfhallen, sonitus cavus.
Шобо̏тати, боћем, v. impf. dumpf hallen, wie eine unterminirte Mauer, resono cavum.
Шока̏дија, f. (coll.) die Menge Schokzen, multitudo serborum latini ritus (per convicium).
Шо̏кац, кца, m. (vom ital. sciocco?) der Schokaz, serbus latini ritus. Од воље му (је, или стоји), као шокцу посни. Како оду, тако и шокцу (unparteyisch).
Шо̏качкӣ, ка, ко, 1) schokzisch, serborum latini ritus. 2) adv. schokzisch, more τῶν шокци.
Шо̏кица, f. eine Schokzin, mulier serba latini ritus.
Шо̏кичица, f. dim. v. шокица.
Шо̏ко, m. (vertraulich) i. q. Шокац.
Шокча̏д, f. (coll.) vide шокчићи.
Шо̏кче, чета, n. ein junger Schokaz, serbus juvenis latini ritus.
Шо̏кчење, n. das Machen zum Schokaz, das Schokaz-werden, mutatio in serbum latini ritus.
Шо̏кчина, f. augm. v. Шокац.
Шо̏кчити, им, v. impf. zum Schokaz machen, facio esse serbum latini ritus.
Шо̏кчитисе, имсе, v. r. impf. ein Schokaz werden, transeo in castra serborum latini ritus.
Шо̏кчићи, m. pl. die jungen Schokzen, juventus serbica latini ritus.
Шо̏прољ, m. Oedenburg, Sopronium.
Шо̏р, m. н. п. у Шапцу пријеки шор (тако се зове један сокак).
Шо̏рав, ва, во, vide оспичав.
Шо̏рање, n. das Fortstoßen, impulsio, trusio.
Шо̏рати, ам, v. impf. m. j. капу ногом, fortstoßen, trudo. cf. ћушкати.
Шо̏ркапа, f. vide ћушкапа.
Шо̏ца, f. die Soldatenflinte, flinta militis gregarii.
Шпа̏га, f.} (la spada) der Degen, gladius.
Шпа̏да, f.}
Шпањо̏лац, лца, m. (меци се чини, да

прави Срби кажу Шпању̑р) der Spanier, Hispanus.
Шпањо̑лска̑, f. Spanien, Hispania.
Шпањо̑лски̑, ка, ко, 1) spanisch, hispanus. 2) adv. spanisch, hispanice.
Шпању̑р, m. vide Шпањолац.
Шпију̑н, m. der Spion, explorator, vide увода.
Шпију̀нити, ни̑м, v. impf. spioniren, exploro, cf. уводити.
Шпију̑нски̑, ка, ко, 1) Spionen-, exploratorius. 2) adv. wie ein Spion, more exploratorum.
Шпију̀нење, n. das Spioniren, exploratio.
Шпита̑љ, m. das Spital, Hospital, nosocomeion, ptochodochium.
Шпита́љац, љца, m. der Spitalbewohner, qui est in nosocomeo.
Шпита̑љски̑, ка, ка, 1) Spital-, nosocomii. 2) adv. wie im Spital, ut in nosocomio.
Шпи̏ца, f. 1) die Speiche, radius. cf. спица. 2) сјеменка од бундеве, лубенице, диње, и од тикве, der Kern, (vom Kürbiß, der Melone u. dgl.), nucleus, semen.
Шта̀, vide што.
Шта̑ва, f. das Legen der Haut ins Wasser, um sie nachher zu gärben, immissio pellium subigendarum in aquam: метнуо коже у штаву.
Шта̀вити, ви̑м, v. impf. m. j. кожу, (flauen?) die Haut einweichen, aquae immergo pellem, cf. чинити.
Шта̑вље, n. der Ampfer, rumex Linn.
Штављѐње, n. das Einweichen, maceratio.
Шта̀ка, f. 1) der Bischofsstab, pedum episcopi. 2) die Krücke, fulcrum.
Шта̀ла, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Stall, stabulum. cf. ар, коњушница.
Шта̀лог, m. der Stall, stabulum.
Шта̑мпа, f. der Druck, impressio.
Шта̑мпање, n. das Drucken, impressio.
Шта̑мпати, ам, v. impf. drucken, imprimo.
Штампа̑р, m. der Buchdrucker, typographus.
Штампа̀рија, f. die Buchdruckerey, typographia.
Шта̑п, m. der Stab, baculus.
Шта̀пац, пца, m. der Querstab, (bei den Weberinnen), bacillus transversus. cf. штапци.
Шта̀пина, f. augm. v. штап.
Шта̀пић, m. dim. v. штап.
Шта̀пци, паца, m. pl. 1) pl. v. штапац. 2) некакве четири звијезде, које стоје једна према другој као штапци у пређи.

Шта̀ција, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Station (bei den Posten), statio.
Шта̀чица, f. dim. v. штака.
Ште́дење, n. (Рес.) vide штеђење.
Ште́дети, ди̑м (Рес.) vide штеђети.
Ште́дити, ди̑м, (Срем.) vide штеђети.
Ште́ђење, n. (Ерц. и Срем.) das Sparen, parsimonia.
Ште́ђети, ди̑м, v. impf. sparen, zu Rathe halten, parco.
Ште̏на̑д, f. (coll.) die jungen Hunde, catuli.
Ште̏нара, f. н. п. торба, Schimpfwort für eine торба, convicium de pera.
Ште̏нац, нца, m. der junge Hund, catulus.
Ште̏не, нета, n. ein junger Hund oder Hündin, catulus.
Ште̏нити, ни̑м, v. impf. werfen (von der Hündinn), pario.
Ште̏нитисе, ни̑мсе, v. r. impf. werfen, pario.
Ште̑нци, наца, m. pl. 1) junge Hunde, catuli. 2) die Springfeder beim Schlosse, momentum, ferrum vi sua recellens.
Штење̑ње, n. das Werfen der Hündin, partus.
Ште̏та, f. der Schade, damnum.
Штетова́вање, n. das Schadenbringen oder Leiden, damnum (damni perpessio aut illatio.)
Штетова́вати, ам, v. impf. 1) Schaden verursachen, damnum infero. 2) Schaden haben, damnum facio.
Ште̏товати, ту̑јем, v. pf. 1) Schaden machen, damnum infero: штетовали га Турци 100 гроша (т. j. глобили га). 2) Schaden haben, damnum facio: штетовао сам на том (у трговини).
Шти́пање, n. das Kneipen, vellicatio.
Шти́пати, ам (и штипљем) v. impf. kneipen, vellico.
Штипка̑ње, n. dim. v. штипање.
Шти̏пкати, ам, dim. v. штипати.
Штипу̀тање, n. vide штипкање.
Штипу̀тати, у̑ћем, vide штипкати.
Шти̏р, m. Amaranthus blitum Linn.
Шти̏ра, f. Fluß, der Лозница durchfließt.
Шти̏рак, рка, m. } die Stärke amylum.
Шти̏рка, f. }
Штирка̑ње, n. das Stärken (der Wäsche), roboratio linteorum ope amyli.
Шти̏ркати, ам, v. impf. stärken, amylo roboro.
Шти̑т, m. (у пјесмама и штито, n.) der Schild, scutum:
„Од копља ти градили носила,
„А од штита гробу поклопнице —
„О рамену штито објесно,
„А по коњу копље положио —

Шти̏на, f. die Fährstange, contus.
Шти́ца, f. das Abc-Täflein, tabula abecedaria, elementaris (q. d. дшчица.)
Штиче́ње, n. das Fortstossen des Schiffes mittelst der Fahrstange, navis protrusio.
Шти̏чити, им, v. impf. (das Schiff), mit der Fährstange fortstossen, protrudo.
Што̏, шта (и чега), 1) was, quid? quod. 2) je, quo: што је више јаја, то је гушћа чорба. 3) wie das deutsche so für: welcher, welche, welches, mit eigenthümlichem Syntax, die in der Grammatik nachzusehen.
Што̏год, штагод, или чегагод (Рес. и Срем.) vide штогођ.
Што̏гођ, штагођ, или чегагођ, (Ерц.) was immer, irgend was, quodcumque demum.
Што̏кад, manchmal, aliquando, cf. каткад.
Штока̑кав, ква, во, einige, aliquales manche.
Што́кање, n. das Klagen што ћу! conquestio (quid faciam!)
Што́кати, очем, v. impf. klagen, што ћу? conqueri: quid agam.
Што̏ко, кога, jemand ein und andrer, unus et alter.
Што̏који, којега (и штокога), einige, aliqui.
Што ми ти је за што (у Сријему, у Бачкој и у Банату: дашто мити дашто)? rath' einmahl was ist das, divina quid sit —
Што̏тко, кога, vide штоко.
Што̏чиј, чија, чије, einiger (verschiedenen), aliquorum.
Што̏шта, шточега (и штошта), dieß und das, hoc et illud, varia.
Штр̑к, m. vide рода. Гледи као штрк у јаје.
Штројѐње, n. das Verschneiden (des Schweins), castratio porci.
Штро̀јити, им, v. impf. verschneiden, castro (porcum).
Шту̏ка, f. der Hecht, lucius.
Шту̏ле, f. pl. die Stelzen, grallae.
Шту̏рац, рца, m. der höchste Gipfel des Рудник Berges.
Шту̏ц, m. der Stutzen (Art Flinte, teli accuratioris genus.
Штуца̑ње, n. das Rülpsen, eructatio.
Шту̏цатисе, цасе, v. r. impf. коме, rülpsen, eructo Кад се коме штуца, онда кажу, да га неко помиње; а кад погоди ко га помиње, онда штуцање престане.
Шту̏чица, f. dim. v. штука.
Шту̏чји̑, чја, чје, Hechten-, lucii et luciorum.
Шћѐрати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) davonjagen, herabjagen, depello. 2) zusammen-, hineinjagen, cogo.
Шћѐрдати, ам, v. pf. verthun, abhanden bringen, pessumdo.
Шћерѝвање, n. (Ерц) 1) das Herabjagen, depulsio. 2) das Zusammentreiben, coactio.
Шћерѝвати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) herabjagen, depello. 2) zusammentreiben, cogo.
Шћѐти, ћу, (Ерц.) wollen, volo.
Шћи̑, шћери, f. (Ерц.) die Tochter, filia, cf. кћи, ћер.
Шу̏бара, f. eine Pelzmütze, galerus pelliceus.
Шу̏бара̑ш, m. der eine Pelzmütze trägt, gestans galerum pelliceum.
Шубарѐтина, f. augm. v. шубара.
Шува̑к, m. der Linkler, qui sinistra manu utitur pro dextra.
Шу̏вака, f. die linke Hand, laeva.
Шува́кља, m. vide шувак.
Шу̏га, f. die Krätze, Raude, scabies.
Шу̏гав, ва, во, krätzig, raudig, scabiosus.
Шуга̑ње, n. das Anstecken mit Raude, das Bekommen der Raude, scabiei infectio.
Шу̏гати, ам, v. impf. mit Krätze anstecken, scabie inficio.
Шу̏гатисе, амсе, v. r. impf. die Krätze bekommen, scabie afficì.
Шу̏ка, f. ungehörnte Ziege, capra sine cornibus.
Шу̏кав, ва, во, vide шушав.
Шу̏кумбаба, f. vide чукумбаба.
Шу̏кумбабин, на, но, vide чукумбабин.
Шу̏кундед (шуку̏ндед), m. (Рес. и Срем.) vide чукундед.
Шу̏кундедов (шуку̏ндедов), ва, во, (Рес. и Срем.) vide чукундедов.
Шу̏кунђед (шуку̏нђед), m. (Ерц.), vide чукунђед.
Шу̏кунђедов (шуку̏нђедов), ва, во, (Ерц.) vide чукунђедов).
Шу̏љак, љка m. 1) (у Бачкој.) das unterste mit Spreu am meisten vermengte Getreide beym Worfeln, das den Schweinen gegeben wird, quisquiliae tritici ventilati 2) ein Block, segmentum caudicis.
Шу̏љеви, m. pl. die goldene Ader, haemorrhoides.
Шу̏љкара, f. она рупа, ђе стоји шуљак, die Grube für den шуљак, fovea servandis quisquiliis tritici.
Шу̏ма, f. der Wald, silva. Шума ти мати, rette dich, fuge.
Шумаге́ле interj. (scherzhaft) er rannte dem Walde zu.
Шума̀дија, f. der Theil Serbiens zwischen der Колубара und der Морава (begreift

die наије: Бијоградска, Смедеревска, Крагујевачка, Карановачка, Руднична und Пожешка), provincia Serbiae.
Шумадинац, нца, m. ein Schumadier.
Шумадинка, f. die Schumadierin.
Шумадински, ка, ко, 1) schumadisch. 2) adv. schumadisch.
Шумар, m. der Waldhüter, Förster, custos silvae.
Шумарев, ва, во, vide шумаров.
Шумарица, f. z. B. der Kohl, der oder so lange er sich nicht in Köpfe schließet, brassica hirta.
Шумаров, ва, во, des Waldhüters, custodis silvae.
Шумица, f. dim. v. шума.
Шумнат, та, то, н. п. грана, belaubt, frondosus:
„Мушка глава к'о шумната грана:
„Удри граном о зелену траву,
„Лист опадне а грана остане —
Шумски, ка, ко, Wald-, silvestris.
Шунка, f. der Schinken (österr. der Schunken), petaso, perna.
Шуњање, n. das Müssiggehen, obambulatio otiosa.
Шуњање, n. das Herumschniffeln, circumodoratio.
Шуњати, ам, v. impf. umherschniffeln, circumodoro: шта ти шуњаш тамо?
Шуњатисе, амсе, v. r. impf. müssig umhergehen, otiosus circumeo.
Шупа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Schoppen, Schuppen, tectum, tugurium. cf. нојата.
Шупак, пка, m. vide гузица.
Шупаљ, пља, ље, durchbohrt, durchlöchert, perforatus.
Шупљика, f. die durchlöcherte Stickarbeit an den Hemdärmeln, u. s. w. foramina acu picta.
Шупљикаст, та, то, löcherig, locker (z. B. Brot), rarus.
Шупљина, f. die Durchlöcherung, foramen.
Шупљитисе, љисе, v. r. impf. durchsichtig seyn, perlucco.
Шупљички, adv. н. п. порубити мараму, Art zu säumen, limbum circumdandi modus.
Шупчина, f. augm. v. шупак.
Шупчић, m. dim. v. шупак.
Шура, m. } der Frau Bruder, Schwager,
Шурак, m. } affinis, uxoris frater.
Шураков, ва, во, des шурак, affinis.
Шурин, на, но, des шура, affinis.
Шурјак, m. vide шурак.
Шурјаков, ва, во, des шурјак, des Schwagers, leviri.
Шурнаја, f. шурина жена, des Schwagers Frau, uxor affinis.
Шурнајин, на, но, der шурнаја, uxoris affinis.
Шуровање, n. das Zusammenstecken der Köpfe, conspiratio familiaris.
Шуровати, рујем, v. impf. с ким, zusammenstecken, heimlich mit einander sprechen, conspiro.
Шуру муру, interj. in der Verwirrung des Schreckens, in confusione:
„Шуру муру, аднађ за вуруну —
Шут, та, то, vide шушав.
Шутење, n. (Рес.) vide шућење.
Шутети, шутим, (Рес.) vide шућети.
Шутити, им, (Срем.) vide шућети.
Шуткање, n. das Schweigenheißen, impositio silentii.
Шуткати, ам, v. impf. кога, einen schweigen heißen, jubeo silere.
Шуткац! vide ћуткац.
Шућење, n. (Ерц. и Срем.) das Schweigen, silentium.
Шућети, шутим, v. impf. (Ерц.) schweigen, sileo, taceo.
Шућур Богу! (по Босни, понајвише Турци говоре) Gott Lob! grates sint Deo.
Шуша, f. 1) vide шука. 2) Не бојисе свака шуша Бога, него батине.
Шушав, ва, во, ohne Hörner, absque cornibus.
Шушањ, шња, m. das abgefallene Laub, Nadeln, folia quae deciderunt. Снијела вода шушањ, па начинила крш, sprüchwörtlich für: sie sind weitläuftig verwandt, cousins à la mode de Bretagne.
Шушкање, n. 1) das Rauschen, strepitus. 2) vide шушкетање.
Шушкати, ам, v. impf. 1) rauschen (wie die Eidere im dürren Laube), strepo. 2) vide шушкетати.
Шушкетање, n. das Lispeln im Reden, blaesa locutio.
Шушкетати, ам, v. impf. lispeln, blaese loqui.
Шушљанца, f. (ст.) eine Art Mütze, galeri genus:
„Накривио криву шушљанцу —
Шушнути, нем, v. pf. rauschen, strepo, inhorreo.
Шуштање, n. das Rauschen (des Stroms), strepitus fluminis.
Шуштати, штим, v. impf. rauschen, decurro cum strepitu.
Шчекати, ам, v. pf. erwarten, exspecto.
Шчепати, ам, v. pf. packen, arripio, prehendo.
Шчињање, n. das Unschlüßigseyn, cunctatio.
Шчињатисе, амсе, v. r. impf. unschlüßig seyn, cunctor.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google